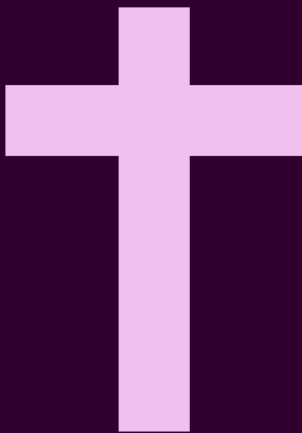

ଆଜାଡ଼ି ଡ଼଼଼ରନ୍

The New Testament in the Juray language of India: ଆଜାଡ଼ି

ଡ଼଼଼ରନ୍

ଆଜାଡ଼ି ଭଞ୍ଜନ

The New Testament in the Juray language of India: ଆଜାଡ଼ି ଭଞ୍ଜନ

copyright © 2020 The Word for the World International

Language: Juray

Contributor: The Word for the World International

ଆଜାଡ଼ି ଭଞ୍ଜନ ରଢ଼ ଅନଗଚନ, 2020

The New Testament in Juray Soura Language

The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 13 Apr 2023
705baedc-429c-5ed4-ae0e-14f8e68f02a0

Contents

ମାଧୁର ଲିଖିତ ଯୀଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ସୁସମାଚାର ମାଡ଼ିତନ୍ ଆରିତେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର ମନହ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନେକୂଲ

ରହ ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବନେ ଆଇତିତନ୍ ଉଞ୍ଜି ମନହ୍‌ବରଞ୍ଜି ଆମହ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲହ୍ ମାଡ଼ିତନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର ଅବୟ । ଜିସୁନ୍ ଆର୍ଭବୁଏନ୍ ସିଲହ୍‌ଲୁନ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବରଜି ମାଡ଼ିତନ୍, ମାର୍କନ୍, ଲୁକନ୍ ତ ଜନନ୍ ଇତେଞ୍ଜି । କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର ଆନା ଇତେନ୍ ତିଆତେ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ରେୟଲହ୍ ଆଇତିତ୍ ତହ୍, ତେଲୋଜନହ୍‌ତେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଷହ୍‌ନେମର୍ ମାଡ଼ିତନ୍ ଇତେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବାଇବୋଲ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି । କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର ତିକ୍ତି କ୍ରିସ୍ତୁୟାକୃତି ବର୍ସେହ୍ ଇଡ଼ନ୍ ମାଡ଼ିତନ୍ ପାଲେସ୍ତାଇନ୍ ତେସାନ୍ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ଇତେନ୍ ।

ମାଡ଼ିତନ୍ ଆମହ୍‌ହ୍ ପାନ୍ତୁବେଡ଼ମର୍ ତକୋଏନ୍, ବନ୍‌ତ ତିକ୍ତି ଆନିଆତହ୍ ଜିସୁନ୍ ଆରୋଡ଼େନ୍ ସିଲହ୍‌ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷହ୍‌ନେମର୍ ତେଏନ୍ । ଆରି ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଲେବି ଗାମ୍‌ଲେ ନିୟ୍ ମନ୍‌ରାଜି ଆଜନାଜି । ଆନିନ୍ ବାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଆମହ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲହ୍ ଅବୟନେ । ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତହ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ରାଜା ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଡ଼ିସୟେଞ୍ଜି । ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ରାଜା, ଅନୁରମର୍, ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆନିନ୍‌ଆତହ୍ ସେଡାଏନ୍ ଆରି କେନ୍‌ଆନିନ୍ ମା ପୁତ୍‌ନ୍ ଇୟତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ପାପୁର ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବନରନ୍ ତେଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତହ୍ ଅନବ୍‌ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ମାଡ଼ିତନ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର ଇତେନ୍ । ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବନେ ଆନିଞ୍ଜିଆତହ୍ ଅନବ୍‌ଜନାନ୍ ଆସନ୍ ମାଡ଼ିତନ୍ ପାପୁର ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲହ୍ ଯାକୃତି ପଦଞ୍ଜି ପାହ୍‌ଲେ କେନ୍ ରହ୍ ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟ୍‌ଲେ ଇତେନ୍ ।

ମାଡ଼ିତନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର ରହ୍ ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମହ୍‌ହ୍‌ଗଡ଼ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବରଲୋଡ଼ ପାପୁର ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ପଦଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ମାୟ୍‌ଲେ ଆଇତିତ୍ । କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର ପାପୁର ଅନଗଡ଼ନ୍ ତ ରହ୍ ଅନଗଡ଼ନ୍ ଅବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ତେ । ଆରି ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ନିୟ୍ ଷହ୍‌ଣୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ମାଡ଼ିତନ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବରଲୋଡ଼ ଇତେନ୍ । ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରିୟେନ୍ ଆ ଷନହ୍‌ନ୍ ବୟନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ମୋସାନ୍‌ଆତହ୍ ଆତ୍ରିୟେନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର ଅବ୍‌ଜହ୍‌ଜହ୍‌ତେନ୍ ।

ମନହ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାକ୍ଲାହ୍

- ୧. ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ କରୋଲୋଡ଼ ଆରି ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ । ୧:୧-୪
- ୨. ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଷନହ୍ । ୫:୧-୨୫:୪୭
- ୩. ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ରନବୁ ଆରି ଆ ଯନର୍ମେଡ଼ନ୍ । ୨୬:୧-୨୮:୨୦

ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍
(ଲୁକ ୩:୨୩-୩୮)

^୧ କେନ୍‌ଆତେ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଜି ଆ କେକ୍ଲା ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଜି ଆଇତିତ୍ । ଜିସୁନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କନୋଲୋଡ଼ ଆରି ଦାଉଦନ୍ ଅଭାମନ୍ ଆ କନୋଲୋଡ଼ ।

^୨ ଅଭାମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଇସାକ, ଇସାକନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜାକୁବ, ଜାକୁବନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିଉଦା, ଆରି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି; ^୩ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଜି ପେରସନ୍ ତ ସେରଅନ୍, କେନ୍ ଆୟୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍ ତାମର୍, ପେରସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍, ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅରାମ, ^୪ ଅରାମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅମିନାଦବ, ଅମିନାଦବନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ନଅସୋନ୍, ନଅସୋନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ସଲମୋନ୍, ^୫ ସଲମୋନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ବୋୟାଜନ୍, କେନ୍ ଆ ନନନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ରାଆବ, ବୋୟାଜନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଓବେଦ, କେନ୍ ଆ ନନନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ରୁତ, ଓବେଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିସୟ, ^୬ ଜିସୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଦାଉଦ ରାଜା ।

ଦାଉଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ସୋଲମନ୍, ସୋଲମନ୍‌ନ୍ ଆୟୋଡ଼ ଆମହ୍‌ହ୍ ଉରିୟନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ତକୋଏନ୍, ^୭ ସୋଲମନ୍‌ନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ରିଅବିଆମ, ରିଅବିଆମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅବିଅ, ଅବିଅନ୍ ଆ

୨ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟଲାଇୟ ଗାମେଜି, “ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜାନେନ୍ ଆସନ୍ କରୋକ୍ଳୋତନ୍ ଆଥୋଏନ୍ ଆ ପସିୟୁ ଅଡେଞ୍ଜା ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତରୁଡ଼ିୟୋଡ଼ି ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ତୁଡୁଜନ୍ ଗିୟଲେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ପୁରପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଏଇୟଲାଇୟ ।”

୩ କେନ୍‌ଆଡେ ଅମ୍‌ତଡ଼ିତାଲେ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ସମିରା ଜିରୁସାଲମବାଜି ବାଉଲ୍ଲି ତେଏଞ୍ଜି; ୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତ ସାଗ୍ରିଞ୍ଜିଆତଡ଼ି ଅବରୁକ୍ଳୁତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ି କରୋକ୍ଳୋତନ୍ ତେଡେ ?”

୫ ଆନିଞ୍ଜି ଏରୋଦନ୍‌ଆତଡ଼ି ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ବେତଲିମ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇଡେନ୍;

୬ ଆରି, ଏ ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ବେତଲିମ ଗଡ଼ାନ୍, ଆମନ୍ ଜିଉଦାଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ାରା ଗଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ିଲୋଡ଼ି ଏଙ୍ଗାଲେ ଜନଡ଼ି ସନ୍ନା ତଡ଼ି; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ତାଏଲ୍ ମନ୍‌ରାଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ି ତୁରୁଡୁରନ୍ ଆସନ୍, ଅମଡ଼ିମ୍‌ସିଲଡ଼ି ଅବୟ ରାଜାନ୍ ତୁଡ଼ିତନାୟ ।”

୭ ସିଲଡ଼ିଲ୍ଲନ୍ ଏରୋଦନ୍, ତି ତୁଡୁଜନ୍ ଅଙ୍ଗା ବେଡ଼ା ଗିୟତାଏନ୍, ତିଆଡେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜିଆତଡ଼ି ଅଜନା ଓଡ଼େଡାଲେ ବରେଞ୍ଜି । ୮ ଆରି, ଏରୋଦନ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜିଆତଡ଼ି ବେତଲିମନ୍ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଜିରେ ତି ପସିଜନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍‌ଡ଼ି ଇୟ ସେକ୍ସାବା, ଆରି ଇୟଲେ ଏରବାଡେ ସିଲଡ଼ିଲ୍ଲନ୍ ତେନ୍ ଅବଡାଡ଼ନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ି ଆୟ ବରୁୟବା, ଏଡେଲଡେନ୍ ଖେନ୍ ନିୟ ଜିରେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ଇୟଡେ ପୁରନାୟ ।”

୯ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ରାଜାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ତଡ଼ିତାଲେ ଜିରେଞ୍ଜି; ଆରି ଗିୟବା, ଆନିଞ୍ଜି ତରୁଡ଼ିୟୋଡ଼ିଗଡ଼ି ଆଗ୍ରିଜେଞ୍ଜି ଆ ତୁଡୁୟ, ଆ ମୁକ୍ଳାଗତଞ୍ଜି ଆମ୍ନୁଡ଼ିତାଲନ୍ ଜିରେ ପାଡେନ୍, ଆରି ତି ପସିଜନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ି ତକୋଏନ୍, ତି ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଇୟଲେ ତନଡେ । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡୁଜନ୍ ଗିୟଲେ ମାଡୁ ସର୍ତ୍ତାଲଞ୍ଜି । ୧୧ ଆରି ଅମ୍ନିସିଡ଼ନ୍ ଜିରେ ତି ପସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ି ଆୟୋଡ଼ନ୍ ମରିଅମନ୍ ସରିନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ସିଲଡ଼ିଲ୍ଲନ୍ ତୁଡ଼ିତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ଲୋମେଞ୍ଜି, ଆରି ରମ୍ନଡ଼ି ରମ୍ନଡ଼ି ଆ ପିଡ଼ି ରୋଲେ ସୁନାନ୍, କୁଡୁରୁନ୍ ତ ଲିଡ଼ିଡ଼ିମେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ତନିୟତିୟନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।

୧୨ ଆରି ଏରୋଦନ୍ ଆମଡ଼ି ଏରୁଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଗନ୍‌ମଡେଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆରମ୍‌ତଡେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ିଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ତଡ଼ିର ଗଡ଼ି ଆ ତେସାତମଞ୍ଜି ଯରଞ୍ଜି ।

ମରିଅମନ୍ ତ ଜୋସେପନ୍ ଆରେସା ଜିସୁନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି

୧୩ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ତିକ୍ଳି, ଗିୟବା ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ଼ିଲଡ଼ିଏରମର୍ ଅବୟନେ ଜୋସେପନ୍ ଆ ଗନ୍‌ମଡେଲୋଡ଼ି ଅବଡୁୟତାଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ବରେନ୍, “ତୋନା, ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ପସିଜନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଜିର୍ବା, ଆରି ଖେନ୍ ଅଣ୍ଡିଡ଼ି ବର୍ନେନ୍ ଜାୟ ତେଡେ ଇୟ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ି ରନକ୍ଳୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ସାୟଡେ ।”

୧୪ ସିଲଡେ ଜୋସେପନ୍ ତୋଲନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ପସିଜନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ତଗଲ୍‌ମଡ ତଗଲ୍‌ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୧୫ ଆରି ଏରୋଦନ୍ ଆ ରନବୁ ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜି ତେଡେ ଇୟଲେ ତକୋନେଜି, ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ତଅଡ଼ି ଗଡ଼ି ପ୍ରବୁନ୍ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ କେନ୍‌ଆଡେ ତେଡ଼ିମେନ୍, “ଖେନ୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ି ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ି ଓଡ଼େଲାଇୟ ।”

ପସିଜଞ୍ଜି ଆ ରନକ୍ଳୁ

୧୬ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି କଣ୍ଡାୟତାଲେ ଜିରେଞ୍ଜି ଗାମଲେ ଆଜନାଏନ୍ ଏରୋଦନ୍ ବରାବେନ୍, ଆରି ତୁଡୁଜନ୍ ଅଙ୍ଗା ବେଡ଼ା ଗିୟତାଏନ୍ ଗାମଲେ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ଆମ୍ନୁଡ଼ି ବରେଞ୍ଜି, ତିଅଙ୍ଗମ ବେତଲିମ ଗଡ଼ାନ୍ ତ ଆ ତନ୍‌ଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ବାଗୁ ବର୍ସେଡ଼ି ଆରି ତି ସିଲଡ଼ି ସନ୍ନା ତିଅଙ୍ଗା ଓକାସିଜଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ି ଆସ୍ତାୟତାଲେ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ପସିୟୁଜି ଅବରୁକ୍ଳୁଆଜେନ୍ ।

୧୭ ତିଆଡ଼ିଡ଼ି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜିରିମିଅନ୍ ଆ ତଅଡ଼ି ଗଡ଼ି ପ୍ରବୁନ୍ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ କେନ୍‌ଆଡେ ତେଡ଼ିମେନ୍,

୧୮ “ରାମା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସର୍‌ଡ଼ିନ୍ ସଡ଼ାଏନ୍, ତିଆଡେ ଯନେନ୍, ଗୁନେନ୍ ଆ ସର୍‌ଡ଼ି,

ରାଏଲନ୍ ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଯେୟେତାଲନ୍;
ଆନିନ୍ ବନବ୍ଯୋନ୍ ଅଃଲ୍ଲତୟ୍ଲୋ,
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ରବୁଆଜେଞ୍ଜି ।”

ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନେନ୍

୧୯ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଗିୟ୍ବା, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମର୍ ଅବୟ୍ନେ ମିସର୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ଗନ୍ମତେଲୋଡ଼ ଅବ୍ତୁୟ୍ତାଲନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ବ୍ ବରେନ୍, ୨୦ “ତୋନା, ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ପସିଜନ୍ ଖମ୍ଲେ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ତେସାନ୍ ଜିରା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ପସିଜନ୍ଆଡ଼ବ୍ ରନଜୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି ।” ୨୧ ସିଲଡ଼େ ଜୋସେପନ୍ ତୋଲନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ପସିଜନ୍ ଖମ୍ଲେ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ତେସାନ୍ ଜିର୍ବାଜି ।

୨୨ ବନ୍ତ ଆପେୟନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଆ ପାଲ୍ଡେଡ଼ ଆକଲ୍ଲାୟନ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆ ରାଜା ତେଏନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଜୋସେପନ୍ ଆରମ୍ଭତେନ୍, ତେଞ୍ଜେ ଜିରଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବତଡ଼େନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଗନ୍ମତେଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍ଭତଡ଼ାଲେ ଗାଲିଲିରେଡ଼ନ୍* ଜିରେଞ୍ଜି, ୨୩ ଧି ନାଜରିତ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲେ ତକୋନେଜି, ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆବର୍ନେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ କେନ୍ଆଡେ ତେଡ଼ମେନ୍, “ଆନିନ୍ଆଡ଼ବ୍ ନାଜରିତବାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଓଡ଼େଡ଼ଜି ।”

୩

**ତକୁବ୍ତାମର୍ ଜନନ୍ ଆନସ୍ତୁବର୍
(ମାର୍କ ୧:୧-୮; ଲୁକ ୩:୧-୧୮; ଜନ ୧:୧୯-୨୮)**

୧ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତକୁବ୍ତାମର୍ ଜନନ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ଅସ୍ତୁବରେ । ୨*ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନାୟ୍ବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ତୁୟାଲାୟ୍ ।”

୩ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଅଜା ମନ୍ରା ଆ ବର୍ନେ କେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ ବର୍ନେ, ତି ଆ ମନ୍ରା କେନ୍ଆନିନ୍;

“ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଆବାକାବ୍ତେନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସର୍ଡ଼ ସତ୍ତାଡେ,
ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଅବ୍ଜାତାବା,
ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ରୋଉନ୍ ବିଡ଼ୟ୍ବା ।”

୪ ଜନନ୍ ଓଡ଼ପୁରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତୁବ୍ତୁବନ୍ ଆ ଅଜି ରଲ୍ଲେନ୍ ଆରି ଆ କୁଣ୍ଡୁଲୋଡ଼ନ୍ ଉସାଲ୍ ଜନିତୁବନ୍ ରେଡ଼ୁବଲ୍ଲେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ପସ୍ତରନ୍* ତ କିନ୍ରେଡ଼ ଇଡ଼ରଡ଼ନ୍ ଜୋମେନ୍ । ୫ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିରୁସାଲ୍ମନ୍ ତ ସମ୍ପରା ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼, ଆରି ଜର୍ଦ୍ଦନ ଅଲ୍ଲନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ରେଡ଼ ସମ୍ପରାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍ଲାଇ । ୬ ଆରି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ଇର୍ସେ ବର୍ନେ ଜନନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜର୍ଦ୍ଦନ ଅଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲାଇ ତକୁବ୍ତାମେଜି ।

୭*ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ନେଡ଼ମ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାବୁକିଞ୍ଜି ତକୁବ୍ତାମେନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍ଲାଇ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ଆଡେ ଗିୟ୍ଲେ ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ବ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ବିସଜଡ଼ନ୍† ଆ କେଜ୍ଜାଜି, ବିଅଜି ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ସିଲଡ଼ ଅକଡ଼ରୁନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ବ୍ ଅବ୍ସେଭାଲବେନ୍ ? † ତିଆସନ୍ ଆବ୍ଯର୍ବୁଡ଼ିଜି ଅବ୍ଜଅନାବା । ୯*ଆରି ଅବ୍ରାମନ୍ ତ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେନ୍ ତିଆସନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ପନବ୍ରେଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁତଲେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଏଡ଼ିସୟ୍ଡ଼ଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ବ୍ ବର୍ଡ଼ବେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ଅରେଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆସନ୍ ପସିଜଞ୍ଜି ଅମ୍ଭଡ଼ୁଡ଼େଲେ ରପ୍ରିଡେ । ୧୦*ଆରି ନମି ନିୟ୍ ଅରାନ୍ବୁବଞ୍ଜି ଆଜଡ଼ଲୋଡ଼ ଏଞ୍ଜୁମନ୍ ଆଡ଼କ୍ଲୋ;‡ ତିଆସନ୍ ଅଜା ଆରାନ୍ବୁ ମନଡ଼ ଅଃନୁଜଏ, ତିଆଡେ ଅଡ଼ଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ପନିଡ଼ନ୍ ତେଡେ । ୧୧ ଖେନ୍ ସିନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ବ୍ ଆବ୍ଯର୍ବୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକୁବ୍ତାନ୍ ତିୟ୍ଡ଼ବେନ୍, ବନ୍ତ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନା ଜିର୍ବାୟ୍, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ଜବ୍ ବୋର୍ସା, ଆ ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ଖମ୍ଲମ୍ଲମ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼;

* ୨:୨୨ ୨:୨୨ ଜିଲ୍ଲା   ✱ ୨:୨୩ ୨:୨୩ ମାର୍କ ୧:୨୪; ଲୁକ ୨:୩୯; ଜନ ୧:୪୫   ✱ ୩:୨ ୩:୨ ମାତ୍ରିତ ୪:୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୫   * ୩:୪ ୩:୪ କାବରବୁବନ୍ ଆଜ
✱ ୩:୬ ୩:୬ ମାତ୍ରିତ ୧୨:୩୪; ୨୩:୩୩   † ୩:୭ ୩:୭ ପେଲ୍ଲାମରଞ୍ଜି   ✱ ୩:୯ ୩:୯ ଜନ ୮:୩୩   ✱ ୩:୧୦ ୩:୧୦ ମାତ୍ରିତ ୭:୧୯   ‡ ୩:୧୦ ୩:୧୦ ଆଡ଼କ୍ଲୋ

ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ ତ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ତୁବତାନ ତିୟତବେନ୍ । ୧୨ ଗରୁମ୍ବୁଗୁମ୍ବୁ ଆସନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅୟେୟରନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଆ ତନିଲନ୍ ଆ ଜନ୍ରୋମ୍ବୁ ଗୁମ୍ବୁଗୁମ୍ବୁଲେ ମବନ୍ଡ଼ଲେ ମରାୟଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ବୁଲେ ତକ୍ତୋତେ, ଆରି ଆ ପୋନ୍ଲୋଞ୍ଜିଆତେ ଅଃସ୍ତୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ତଗୋଲୋଡ଼ ସୟଲେ ସେତେ ।”

ଜିସୁନ୍ ତକ୍ତୁବତାଲନେ
(ମାର୍କ ୧:୯-୧୧; ଲୁକ ୩:୨୧-୨୨)

୧୩ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ତକ୍ତୁବତାମର ଜନନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତକ୍ତୁବତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜର୍ଦ୍ଦନ ଆଲନ୍ ଇୟଲାଇ । ୧୪ ବନ୍ତ ଜନନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ତକ୍ତୁବତାନ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅସାତାଲେ ବର୍ବନେ, “ଆମନ୍ ସିନା ଖେନ୍ଆତଢ଼ ତକ୍ତୁବତାନ ତିୟତୟ, ଆମନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତକ୍ତୁବତାନେନ୍ ଇୟତାୟ ପଡ଼ ?”

୧୫ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଜନନ୍ଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ନମିଞ୍ଜେନ୍, ବର୍ବେଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅଡ଼େଆ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆତେ ବାତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋ ତରମ୍ବ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍ବୁଲେ ରପ୍ତିତବୋ ।” ସିଲତେ ଜନନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ତକ୍ତୁବତାନ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼େଏନ୍ ।

୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆତକ୍ତୁବତାଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ ଜିରାୟ, ଆରି ଗିୟବା ! ରୁଆଡ଼ନ୍ ରୋଲନେ, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାତା କୁକ୍ତରନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଆଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆନିନ୍ ଗିଜେନ୍ । ୧୭ *ଆରି ଗିୟବା ! ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ବର୍ବେନ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼ ସତ୍ତାଏନ୍, “କେନ୍ଆନିନ୍ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ଞେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଞେନ୍ ମାଡ଼ୁ ମଅୟତାତୟ ।”

ସନ୍ତୁମନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ତୋରେନ୍
(ମାର୍କ ୧:୧୨-୧୩; ଲୁକ ୪:୧-୧୩)

୧ *ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ଆରିଡ଼ିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼େନ୍ । ତେତେ ସନ୍ତୁମନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ତୋରେନ୍ । ୨ ଆରି ଜିସୁନ୍ ବାକ୍ତୁଡ଼ି ତମବା, ବାକ୍ତୁଡ଼ି ତଗଲ ଆନମନ୍ ତକୋଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିକ୍ତି ତୋଲେୟତାଏନ୍ । ୩ ଆରି, ସନ୍ତୁମନ୍* ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ବେ ଇୟଲାଇ ବରେ, “ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲତେନ୍ କେନ୍ ଅରେଡ଼ଞ୍ଜି ରୁଚିନ୍ ଗତେଲେତୋ ଗାମ୍ବଲେ ବର୍ବା ।”

୪ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ସନ୍ତୁମନ୍ଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ତରମ୍ବ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, ‘ମନ୍ରାନ୍ ସତ୍ତର ରୁଚିନ୍ ଜୋମ୍ବଲେ ଅଃନୁମେଡ଼େ, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ୁଡ଼ତନାଞ୍ଜନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ବେ ବାତେ ଅମେଡ଼େତେ ।”

୫ ତି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ସନ୍ତୁମନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ମଡ଼ିର ଗଡ଼ାନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ବିଲେଡ଼ଲୋଡ଼† ତବନ୍ଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ବରେନ୍, ୬ “ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲତେନ୍ ଜାୟତାନ୍ ଅନ୍ତିଡ଼ନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ବ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, ‘ଆମନ୍ଆତଢ଼ ସନାକ୍ତେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବାୟତଜି;

ଆରି ଅସମୟ ତାଲ୍ଲଜଡ଼ମ୍ ଅରେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗତରତେ ଗାମ୍ବଲେ
ଆନିଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଢ଼ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ତାଣ୍ଡାମ୍ବଲେ ଞମ୍ବତମଜି ।”

୭ ଜିସୁନ୍ ସନ୍ତୁମନ୍ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ତରମ୍ବ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ନିୟ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, ‘ଆମନ୍ ପ୍ରତୁ ଇସ୍ବରନମ୍ଆତଢ଼ ମାଲ୍ଲତେତେ ।”

୮ ସନ୍ତୁମନ୍ ଆରି ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ଅବୟ ତେଙ୍ଗାତମ୍ ଆ ବରୁଲୋଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ପୁତନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଜି ତ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆରିସୁମଜି ଅବତୁୟତାଲେ ବରେନ୍, ୯ “ଆମନ୍ ଞେନ୍ଆତଢ଼ ତୁଡ଼ମ୍ବୁତାଲେ ଲୋମ୍ବଲ୍ଲୟ ତେନ୍, ଏତେଲତେନ୍ ଞେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମନ୍ ତିୟତମ୍ ।”

* ୩:୧୨ ୩:୧୭ ମାତ୍ରିକ ୧୨:୧୮; ୧୭:୫; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୯:୩୫   * ୪:୧ ୪:୧ ଏକ୍ତି ୨:୧୮; ୪:୧୫   * ୪:୩ ୪:୩ ତନୋରତୋରମରନ୍
† ୪:୫ ୪:୫ ଆ ଗନେଡ଼େଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍

୧୦ ସିଲଭେ ଜିସୁସ୍ ସନୁମନଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ସବଢ଼ାୟନା ସନୁମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼, ‘ଆମନ୍ ପ୍ରବୁ ଇସ୍‌ରନମଆତଡ଼ ପୁରଡେ, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁମ୍ ସେକ୍‌ଆଇ ।”

୧୧ ସିଲଭେ ସନୁମନ୍ ଜିସୁସ୍‌ଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଜିରେନ୍, ଆରି ଗିୟବା ! ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଜିରେ ଜିସୁସ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ସେବାଏଜି ।

ଜିସୁସ୍ ଗାଲିଲି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଉଲନେ

(ମାର୍କ ୧:୧୪-୧୫; ଲୁକ ୪:୧୪-୧୫)

୧୨ *ତକ୍‌ବଡ଼ାମର ଜନନ୍ ବଣ୍ଡିଏଞ୍ଜି ଗାମଲେ ଜିସୁସ୍ ଆରମ୍‌ତଡେନ୍ ସିଲଭଲୁନ୍ ଜିସୁସ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେନ୍; ୧୩ *ଆରି, ଆନିନ୍ ନାଜରିତଲୋଡ଼ନ୍ ଏରଡକୋନେନ୍ କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ତେଡେ ଇୟଲେ ତକୋନେ, ତି ଆ ଗଡ଼ା ସବୁଲୁନ୍ ତ ନପ୍ରାଲିରେଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋଏନ୍ ଗାଲିଲି ଅନେଡ଼ ସମ୍‌ୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୧୪ ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଆବର୍ନେନ୍‌ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ କେନ୍‌ଆତେ ତେଡମେନ୍,

୧୫ “ଜର୍ଦନ ଅଲନ୍ ଆ ଅଡିଗଡ଼,

ସମ୍‌ୟଣ୍ଡାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ସବୁଲୁନ୍ ତେସାନ୍ ତ ନପ୍ରାଲି ତେସାନ୍,

ଆରି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ତେସା ଗାଲିଲିନ୍,

୧୬ ଆଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି

ସୋଡ଼ା ସାଆରନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି,

ଆରି ରନବୁନ୍ ଆ ଲୁଗ୍‌ଗୁରଡ଼ ଆଡ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍

ସନାଆରନ୍ ତୁଡ଼ଲିନାୟ ।”

୧୭ *ଡିଆଡିଡ଼ ସିଲଭ ଜିସୁସ୍ ଅନସ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇସେନ୍ ସିଲଭ ଆବୟରବୁଡ଼ିନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ତୁୟାଲାଇୟ ।”

ଜିସୁସ୍ ଉଞ୍ଜି ଖମୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡେଏଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୧:୧୬-୨୦; ଲୁକ ୫:୧-୧୧)

୧୮ ଜିସୁସ୍ ଗାଲିଲି ଅନେଡ଼ ସମ୍‌ୟଣ୍ଡାଗଡ଼ ତଡ଼ିୟଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ସିମନ୍‡ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରଅନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ସମ୍‌ୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଜାଲନ୍ ସେଡେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଖମୟମରଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୯ ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟବା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଡେ ତିଆତେ ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଖଡ଼ତବେନ୍ ।” ୨୦ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବତାଡ଼ନ୍ ଜାଲନ୍ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁସ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

୨୧ ଆରି, ଜିସୁସ୍ ତେଡେ ସିଲଭ ତାଅଡିଃ ଜିରେ ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜାଡ଼ାଅନଜି ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍, ବାଗୁ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଆପେୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଜାଲନ୍ ଆବୁୟବଜେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ଗିଜେଜି, ସିଲଭେ ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ଓଡେଏଞ୍ଜି । ୨୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅବତାଡ଼ନ୍ ତୋଞ୍ଜାନ୍ ତ ଆପେୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁସ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁସ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍, ଅସ୍‌ବରରେନ୍ ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡେଞ୍ଜି

(ଲୁକ ୬:୧୭-୧୯)

୨୩ *ଆରି ଜିସୁସ୍ ସମ୍‌ପରା ଗାଲିଲିନ୍ ବୁଲେଲେ ରନ୍‌କୁସିଂରେଡ଼ଞ୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍; ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅସ୍‌ବରରେନ୍, ଆରି ଏର୍ଜାଡିକାନ୍ ଆ ରୋଗମରଜି, ଏର୍ଜାଡିକାନ୍ ଆ ବମ୍‌ମନେମରଜିଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡେନ୍ । ୨୪ ଆରି ଜିସୁସ୍ ଆ ବର୍ନେ ସମ୍‌ପରା ସୁରିଆ ତେସାନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲନେ, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବୁତନ୍ ଆସ୍‌ମସ୍‌ମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, କୁଣ୍ଡଲିଆମରନ୍, କାନ୍‌ମରନ୍, ଏର୍ଜାଡିକାନ୍ ଆ ରୋଗଲୋଡ଼ ବମ୍‌ମନେମରନ୍ ଆରି ବଭାନ୍‌ବଇନ୍ ଆଡ୍ରେଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଜିସୁସ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡେଞ୍ଜି ।

* ୪:୧୨ ୪:୧୨ ମାତ୍ରିକ ୧୪:୩; ମାର୍କ ୬:୭; ଲୁକ ୩:୧୯,୨୦ * ୪:୧୩ ୪:୧୩ ଜନ ୨:୧୨ * ୪:୧୬ ୪:୧୬ ମାତ୍ରିକ ୩:୨ ‡ ୪:୧୮ ୪:୧୮ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପିତ୍ର ଗାମଲେ ଓଡେତଜି § ୪:୨୧ ୪:୨୧ ବାବରୟବଜେଞ୍ଜି * ୪:୨୩ ୪:୨୩ ମାତ୍ରିକ ୯:୩୫; ମାର୍କ ୧:୩୯

୨୫ ଆରି ଗାଲିଲିନ୍, ଦେକାପଲିନ୍*, ଜିରୁସାଲମନ୍, ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ତ ଜର୍ଦନ ଅଲନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼୍ ସଣ୍ଡୋଢ଼୍ଲେ ପାତେଞ୍ଜି ।

୫

ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁଲୋଢ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖନଢ଼୍

୧ ଜିସୁନ୍ ଆକୁଡ଼ାୟମରଞ୍ଜି ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ବରୁଲୋଢ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍ଲେ ତଙ୍କୁମେ. ଆରି ଆ ଖଢ଼୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଢ଼ନ୍ ଜିରାଜି । ୨ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼୍ ଖନଢ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ,

ରୁଆଢ଼୍ ମନଅଞ୍ଜନ୍
(ଲୁକ ୬:୨୦-୨୩)

- ୩ “ପୁରାଡ଼ାଲୋଢ଼ନ୍ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଢ଼୍ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତେ ।
- ୪ ଯେୟେତାମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବନବୟୋନ୍ ଖାଢ଼୍ତଜି ।
- ୫ ଲଗଡ଼୍ ବୁଢ଼ିମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବାସାଏଞ୍ଜି ତିଆତେ
ଆନିଞ୍ଜି ଖାଢ଼୍ତଜି ।
- ୬ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁନ୍ ବାଭେ କାକାଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆରଲତୟ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବୋଓତଜି ।
- ୭ ସନାୟୁମମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସନାୟୁମନ୍ ଖାଢ଼୍ତଜି ।
- ୮ ମଡ଼ିର ଉଗର୍ମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଢ଼୍ ଗିୟ୍ତଜି ।
- ୯ ଅନବମାୟମାୟମରଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଅନ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେତଜି ।
- ୧୦ *ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁନ୍ ବାଭେ କାକାଡ଼ାତାଲନ୍ ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ଆଖ୍ରାଢ଼୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ସନେନ୍ସେନ୍;
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଢ଼୍ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତେ ।”
- ୧୧ *“ଆଙ୍ଗାଆଡ଼ିଡ଼୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼୍ ଲଭେଢ଼୍ଲୋଢ଼୍ଝେନ୍ ଗବ୍ବରୟ୍ତବେଞ୍ଜି, ତଣ୍ଡାୟ୍ତବେଞ୍ଜି
ଆରି କାଜ୍ଜାନ୍ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବିରୁଦ୍ଲୋଢ଼୍ବେନ୍ ବର୍ତ୍ତେଞ୍ଜି, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ତିଆଡ଼ିଡ଼୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
ସନେନ୍ସେନ୍ । ୧୨ *ସର୍ତ୍ତାନାବା ଆରି ମଅଁୟନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ତ୍ତନ୍ନାନ୍
ରୁଆଢ଼୍ଲୋଢ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ଆତକ୍ଳୋ; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍ ଆମ୍ବୁଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଜିଆତଢ଼୍
ଆନିଞ୍ଜି ଏଭେଲେମା ତଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି ।”

ବସିତନ୍ ତ ସନାଆରନ୍
(ମାର୍କ ୯:୫୦; ଲୁକ ୧୪.୩୪-୩୫)

୧୩ *“ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତର୍ ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ବସିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ବନ୍ତ ବସିତନ୍ ମରେଡ଼୍ ତଡ଼୍ ତେନ୍,
ତିଆତେ ଆରି ଏଙ୍ଗାଲେ ମବରେଡ଼୍ତବୋ ? ତିଆତେ ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼୍ ବରାୟ୍ବରାୟ୍ ତଡ଼୍, ତିଆତେ ତୁଆରାନ୍
ସେଡ଼୍ତବୋ ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ଖାତାତଜି ଖାସଢ଼୍ତଜି ।”

୧୪ *“ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତର୍ ନ୍ ଆ ସନାଆର୍ । ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁଲୋଢ଼ନ୍ ଆ ଗଡ଼ା ସଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍ପ୍ତୁଏ;
୧୫ *ଆରି, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ପିଙ୍ଗନ୍ ତରେ ମାଡ଼ିଞ୍ଜନ୍ ଆ ଜାୟ୍ତା ଅଃଡ଼୍ବେଞ୍ଜାଏଜି, ତିଆତେ ପିଙ୍ଗପିଲନ୍ ଆ
ତୋଣ୍ଡୋଲୋଢ଼୍ ତକ୍ଳୋତଜି, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ତିଆତେ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅବସାଆରତେ
। ୧୬ *ତିଅନ୍ତମ୍ ସନାଆରବେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼୍ଲୋଢ଼୍ ଗିୟ୍ତାଏତୋ, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ମନଢ଼୍
କାକାଡ଼ାବେନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ରୁଆଢ଼୍ଲୋଢ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍ବେନ୍ଆତଢ଼୍ ଆନିଞ୍ଜି ସେକେତଜି ।”

* ୪:୨୫ ୪:୨୫ ଦସତା ଗଡ଼ାନ୍ * ୫:୧୦ ୫:୧୦ ୧ ପିତ୍ର ୩:୧୪ * ୫:୧୧ ୫:୧୧ ୧ ପିତ୍ର ୪:୧୪ * ୫:୧୨ ୫:୧୨ ଅନାୟାୟ ୭:୫୨
* ୫:୧୩ ୫:୧୩ ମାର୍କ ୯:୫୦; ଲୁକ ୧୪.୩୪, ୩୫ * ୫:୧୪ ୫:୧୪ ଜନ ୮:୧୨; ୯:୫ * ୫:୧୫ ୫:୧୫ ମାର୍କ ୪:୨୧; ଲୁକ ୮:୧୨; ୧୧.୩୩
* ୫:୧୬ ୫:୧୬ ୧ ପିତ୍ର ୨:୧୨

ବନାୟବରନ୍ ଆସନ୍ ଜନତନ୍

୧୭ “ଞେନ୍ ବନାୟବରନ୍ କି ପୁର୍ବାଟେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ଜନତ୍ ମନାବୟାନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାଇ, ଗାମଲେ ଆମେଞ୍ଜି ଏବଡିସୟତ୍ତ୍; ମନାବୟାନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନିୟଲାଇ ଆର୍ପାୟ ଅନବତେତମନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାଇ । ୧୮ *ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆଜାଡିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଅଜା ଜାୟ ରୁଆଡନ୍ ତ ପୁତ୍ ଅଣ୍ଡୁତ୍ ମାୟାଏ, ବନାୟବରଲୋଡନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡକୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁତ୍ ତେତମେନ୍ ଜାୟ ବନାୟବରଲୋଡନ୍ ସିଲଡ୍ ବତନିଜାୟ କି ବଜନବତଡ୍ ନିୟ୍ ଅଃମ୍ମାୟାଏ । ୧୯ ତିଆସନ୍ ଅଜା ମନ୍ରା କେନ୍ ଅଡକୋ ବନାଞ୍ଜି ଆମଡ୍ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅନ୍ନିତ୍ଆତେ ଅବୟ୍ ସନ୍ନା ବନାଞ୍ଜି ଆଲ୍ଲେତେ ଆରି ଏଡେଲେମା ଞ୍ଜୁମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତତ୍ ଜନତନ୍ ତିୟ୍ତେ, ରୁଆଡ୍ ରାଜ୍ୟଲୋଡନ୍ ଆନିନ୍ ସନ୍ନାତମ୍ ଗାମଲେ ଓଡ୍ଡେତଜି; ବନ୍ତ ଅଜା ମନ୍ରା ତି ଅଡକୋ ବନାଞ୍ଜି ଞ୍ଜୁମ୍ନେନ୍ ଆରି ଏଡେଲେମା ଞ୍ଜୁମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତତ୍ ଜନତନ୍ ତିୟ୍ତେ, ରୁଆଡ୍ ରାଜ୍ୟଲୋଡନ୍ ଆନିନ୍ ସୋଡାତମ୍ ଗାମଲେ ଓଡ୍ଡେତଜି । ୨୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତତ୍ ବର୍ତବେନ୍, ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ତରମ୍ କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ତରମ୍ କାକାଡାନ୍ ଏଃଲ୍ଲମଲୋ ତେନ୍, ଆମେଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଜନତ୍ ରୁଆଡ୍ ରାଜ୍ୟଲୋଡନ୍ ଗନ୍ଲେ ଏଃର୍ବପ୍ରିଆ ।”

**ବନ୍ତ୍ରାବନ୍
(ଲୁକ ୧୨:୫୭-୫୯)**

୨୧ “ଆମେଞ୍ଜି ଏଅମତଡେନ୍, ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତତ୍ ବନରନ୍ ତେଲୋ, ‘ମନ୍ରାନ୍ ଏରକ୍ତଡ୍’, ଆରି ଆନା ମନ୍ରାନ୍ ରକ୍ତେ, ଆନିନ୍ଆତତ୍ ଅନବପନ୍ସୁଆତିନ୍ ତେତେ ।” ୨୨ ବନ୍ତ ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତତ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଅଜା ମନ୍ରା ଆ ବୋଞ୍ଜାଡନ୍ଆତତ୍ କାଜ୍ଜାନ୍ ବବରାବତେ, ତି ଆ ମନ୍ରାଆତତ୍ ଅବପନ୍ସୁଆତିତନେ । ଆରି ଅଜା ମନ୍ରା ଆ ବୋଞ୍ଜାଡନ୍ଆତତ୍ ‘ଉଲ୍ଲ’ ଗାମ୍ତେ, ଆନିନ୍ଆତତ୍ ସୋଡା ପନ୍ସୁଆତିସି*ଲୋଡନ୍ ଅବପନ୍ସୁଆତିତନେ; ଆରି ଅଜା ମନ୍ରା ‘ବୁଡ୍ଡି ତଡ୍’ ଗାମ୍ତେ, ଆନିନ୍ ତଗୋନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ ନରକଲୋଡ୍ ପନବରତଡ୍ ଞାଡ୍ଡେ । ୨୩ ତିଆସନ୍, ଆମେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ତନମିଲବାନ୍ ଅନମତନ୍* ଏପାଡ୍ଲାଇ ଆଡିଡ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ବେନ୍ ବୟନ୍ ଅନ୍ନିତ୍ ଅବୟ୍ ବର୍ନେଲୋଡନ୍ ଅଲ୍ଲସଞ୍ଜାନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ ଏମନ୍ନେଏନ୍ ତେନ୍, ୨୪ ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ତନମିଲନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ୍ ତେଡେନ୍ ଅନମଡ୍ବେନ୍ ତକ୍ଲୋତାଲେ ଜିର୍ବା, ଆମ୍ମୁ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ବେନ୍ ବୟନ୍ ଇୟ୍ ମାୟ୍ମାୟନାବା ରୟ୍, ସିଲଡ୍ଲନ୍ ତିକ୍ତି ଅନମଡ୍ବେନ୍ ଆୟ୍ ତିୟ୍ବା ।”

୨୫ “ଅଲ୍ଲବାଡ୍ଡିମର୍ବେନ୍ ଆମେନ୍ଆତତ୍ ଅନବପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ସଦରନ୍ ଓରୋଡ୍ଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ସଦରନ୍ ଏଜିର୍ଡେନ୍ ଆଡିଡ୍ ତଡ୍ବରଲୋଡନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଲମାୟମାୟନାବା, ଅସମାୟ୍ ଅଲ୍ଲବାଡ୍ଡିମର୍ବେନ୍ ଆମେନ୍ଆତତ୍ ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଆସିଲୋଡ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟତବେନ୍, ଆରି ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଆମେନ୍ଆତତ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟତବେନ୍, ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆମେନ୍ଆତତ୍ ବଣ୍ଡିସି*ଲୋଡନ୍ ତକ୍ଲୋତବେଞ୍ଜି । ୨୬ ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆଜାଡିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆମେଞ୍ଜି ଅନଞ୍ଜିଡ୍ ତନଣ୍ଡେନ୍ ଅଣ୍ଡୁତ୍ ଏସୁଜ୍ଜାୟନେନ୍ ଜାୟ୍ ତେଡେ ସିଲଡ୍ ଏଜାଲେ ଜନତ୍ ତୁଡ୍ଲନ୍ ଜିର୍ବେ ଏଃର୍ବପ୍ରିଆୟ୍ ।”

ତାରିନେନ୍

୨୭ “ଆମେଞ୍ଜି ‘ଏତାରିତଡ୍ବେନ୍,’ ଗାମଲେ ଏଅମତଡେନ୍ । ୨୮ ବନ୍ତ ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତତ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଅଜା ମନ୍ରା ପରାନ୍ସାଡିନ୍ ଇୟମ୍ତାଲେ ଅନ୍ନିତ୍ ଆଇବୟ୍ଆତତ୍ ଗିୟମଡ୍ତେ, ଆନିନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ ବୟନ୍ ଆ ମନ୍ନଲୋଡନ୍† ତାରିଲନେ । ୨୯ *ଆରି, ଅର୍ଜଡୋମ୍ମାଡ୍ବେନ୍ ଆମେନ୍ଆତତ୍ ଇର୍ସେଲୋଡନ୍ ଗବ୍ଲୋଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ତିଆତେ ତବ୍ଲେ ସେଡ୍ବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସମ୍ପରା ତଅଡ୍ବେନ୍ ନରକଲୋଡନ୍ ଆରସେଡ୍ତବେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆର୍ପାୟ୍ ମିୟମଡ୍ ମୋସ୍ସୁଏତୋ । ୩୦ *ଆରି, ଅର୍ଜଡୋମ୍ମାଡ୍ବେନ୍ ଆମେନ୍ଆତତ୍ ଇର୍ସେଲୋଡନ୍ ଗବ୍ଲୋଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ତିଆତେ ତେୟ୍ଲେ ସେଡ୍ବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସମ୍ପରା ତଅଡ୍ବେନ୍ ନରକଲୋଡନ୍ ଆରସେଡ୍ତବେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆର୍ପାୟ୍ ମିୟସି ମୋସ୍ସୁଏତୋ ।”

* ୫:୧୮ ୫:୧୮ ଲୁକ ୧୭:୧୭ * ୫:୨୩ ୫:୨୩ ତନିୟ୍ତିୟନ୍ † ୫:୨୮ ୫:୨୮ ଉଗରଲୋଡନ୍ * ୫:୨୯ ୫:୨୯ ମାତ୍ରିକ ୧୮:୯; ମାର୍କ ୯:୪୭ * ୫:୩୦ ୫:୩୦ ମାତ୍ରିକ ୧୮:୮; ମାର୍କ ୯:୪୩

ଅମତୁଡ଼ବଜନ

(ମାତ୍ରିକ ୧୯:୯; ମାର୍କ ୧୦:୧୧-୧୨; ଲୁକ ୧୭:୧୮)

୩୧ * “ଆରି ବର୍ନେନ ତକୋ, ‘ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍ତିନଆତଡ଼ ଅମତୁଡ଼ତେ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍ତିନଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ଲନ ତିୟେତୋ ।’ ୩୨ *ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍ତିନ ଅୱଠାରିଲନ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନା ତୋସା ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମତୁଡ଼ତେ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍ତିନଆତଡ଼ ଅବତାରିନେତେ, ଆରି ଆନା ଆତୁଡ଼ନେବଜନ ବିବାତନେ, ଆନିନ୍ ତାରିତନେ ।”

ପର୍ମାଡ଼ାନେନ୍

୩୩ “ଆରି ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମତଡ଼ଲେ ଏଜିର୍ଲାୟ, ପୁର୍ବାନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ବନରନ୍ ତେଲୋ, ‘ପ୍ରବୁନ୍ ଆମତ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ଏପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ବା, ପର୍ମାଡ଼ାବେନ୍ ଏଆଲେତଡ଼େ ।’ ୩୪ *ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆଜ୍ଞିୟ ଏପର୍ମାଡ଼ାତଡ଼ନେ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଏପର୍ମାଡ଼ାତଡ଼ନେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ଜସ୍‌ରନ୍ ଆ ତରଲୁମ୍; ୩୫ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଏପର୍ମାଡ଼ାତଡ଼ନେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ଜସ୍‌ରନ୍ ଆ ତରଲୋଜଡ଼; ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଏପର୍ମାଡ଼ାତଡ଼ନେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ସୋଡ଼ା ରାଜାନ୍ ଆ ଗଡ଼ା; ୩୬ ଆରି ଅବବଲୋଡ଼ବେନ୍ ଏପର୍ମାଡ଼ାତଡ଼ନେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେରେ ଆ ଉଡ଼ ଅବୟ ଓୟଲେ ଅବୟଗାଲେ କି ଅବଜେଏଲେ ଏଝର୍ତ୍ତ୍ସିଏ । ୩୭ ବନ୍‌ତ ‘ଓଓ’ କଡ଼ାଡ଼ିବେନ୍ ‘ଓଓ’ ଡେଏତୋ, ‘ଇଜ୍ଞା’ କଡ଼ାଡ଼ିନ୍ ‘ଇଜ୍ଞା’ ଡେଏତୋ; ତିୟନେ ସିଲଡ଼ ଅଜ୍ଞାତେ ଆରି ଗୋଗୋୟତେ, ତିଆତେ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ ।”

ଗନାଗ୍ରେନ୍

(ଲୁକ ୬:୨୯-୩୦)

୩୮ “ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେନ ତକୋ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଅମତଡ଼ଜି, ‘ଅମତନ୍ ଆସନ୍ ଅମତନ୍ ଆରି ଅଜିନ୍ ଆସନ୍ ଅଜିନ୍ ।’ ୩୯ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପେଲ୍ଲାମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏତଡ଼ତଡ଼େର୍, ଆପାୟ ଆନା ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ କୋତାୟତମଲୋଡ଼ବେନ୍ ତିଡ଼ତବେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରି ନିୟତାଲଗଡ଼ ଆ କୋତାୟତମ ନିୟ ଅବତୁୟବା । ୪୦ ଆରି ଆନିଡ଼ ଅବୟନେ ସିନ୍‌ରିବେନ୍ ପାଡ଼ପାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ କେସୁତାଲେ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ କାୟକାୟେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମାଟବେନ୍* ନିୟ ତିୟବା । ୪୧ ଆରି ଅନିଡ଼ ଅବୟ ସିପ୍ପାୟନ୍ ଆ ଜନିରାନ୍ ବୋୟଲେ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ବଡ଼ଗାୟ ବକୋସ ଆ ତଡ଼ର୍ ପାଡ଼ା ଗାମେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ବାଗୁ କୋସ ଜିର୍ବା । ୪୨ ଆନା ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ବେଡ଼ତବେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟବା, ଆରି ଆନା ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ରେୟାନ୍ ବେଡ଼ତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଏଅସାତଡ଼, ଆନିନ୍ ତିୟବା ।”

ବନେରାନ୍‌ଆତଡ଼ ତନୁଡ଼ୟମନ୍

(ଲୁକ ୬:୨୭-୨୮, ୩୨-୩୬)

୪୩ “ଗଡ଼ିବେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମବା, ଆରି ବନେରାବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ବା, ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଅମତଡ଼ଜି । ୪୪ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ବନେରାବେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମବା, ଆରି ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାବା, ୪୫ ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି ତେତବେନ୍; ଆନିନ୍ ପେଲ୍ଲାମରଞ୍ଜି ତ ମନଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ ଡୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଆ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଅବତୁଡ଼ନେତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ତରମ୍ମମରଞ୍ଜି† ଡ଼ ଏରଡ଼ତରମ୍ମମରଞ୍ଜି‡ ଆସନ୍ ତରୁବନ୍ ଆପ୍ପାୟତାୟ । ୪୬ ଆରି, ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁମ୍ ଏତୁଡ଼ୟମେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନି ଆ ପୁରସ୍ପାରି ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ? ପାନୁବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ନିୟ ତିଆତେ ଅଞ୍ଜୁମେଜି ପଡ଼ ? ୪୭ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁମ୍ ଏଲୋମେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଜନି ଆରି ଗୋଗୋୟ ଏଲୁମତେ ? ଏଡ଼ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ନିୟ ତିଆତେ

* ୫:୩୧ ୫:୩୧ ମାତ୍ରିକ ୧୯:୬; ମାର୍କ ୧୦:୪   † ୫:୩୨ ୫:୩୨ ମାତ୍ରିକ ୧୯:୯; ମାର୍କ ୧୦:୧୧,୧୨; ଲୁକ ୧୭:୧୮; ୧ କରଞ୍ଜି ୭:୧୦,୧୧
* ୫:୩୪ ୫:୩୪ ଜାକୃବ ୫:୧୨; ମାତ୍ରିକ ୨୩:୨୨   ‡ ୫:୩୪ ୫:୩୪ ଏମୋରାନ୍‌ଆତଡ଼ନେ   § ୫:୩୯ ୫:୩୯ ଏଡ଼େଲତଡ଼ତଡ଼ନେ   * ୫:୪୦ ୫:୪୦ କୋତବେନ୍   † ୫:୪୫ ୫:୪୫ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆବଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି   ‡ ୫:୪୫ ୫:୪୫ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାବାଡ଼ା ଆବଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି

ଅଃଲୁମେଜି ପଢ଼ ? ୪୮ ତିଆସନ୍, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ତକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ସତଢ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଭେଲେ ସବତଢ଼ନାବା ।”

ତନିୟତିୟନ୍

୧ * “ଗିୟତମନାବା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଢ଼ ଅବତୁୟତମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆତେମତଞ୍ଜି ତରମ୍ମ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲୁମତଢ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଭେଲେ ଏଲୁମେନ୍ ତେନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ତକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁରସ୍ତାରନ୍ ଏଃଞାତେ ।”

୨ “ତିଆସନ୍ ତନିୟତିୟନ୍ ଏତିୟେନ୍ ଆତିଡ଼, ଇସ୍ତାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ବରେଡ଼ଲେ ଏପାଡ଼ତଢ଼, ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ରନୁକୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ତ ତାଣ୍ଡରେଡ଼ନ୍ ଏଭେତଞ୍ଜି । ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ବତି ଖାଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୩ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନିୟତିୟନ୍ ଏତିୟେନ୍ ଆତିଡ଼ ଅର୍ଜଡ଼ୋମସିବେନ୍ ଇନି ଲୁମତେ, ତିଆତେ ଅକାବଡ଼ିସିବେନ୍ ଜନାତଡ଼େ ତଡ଼, ୪ ଏଭେଲତେନ୍ ତନିୟତିୟବେନ୍ ଏରବଜନାନ୍ ଏତିୟେନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଆପେୟବେନ୍ ତିଆତେ ଅଜନା ଗିୟଲେ, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ପୁରସ୍ତାରନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।”

**ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍
(ଲୁକ ୧୧:୨-୪)**

୫ * “ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆତିଡ଼ ଇସ୍ତାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତେଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଢ଼ ଅବତୁୟତମନେନ୍ ଆସନ୍ ରନୁକୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ତ ଯାଇନ୍ ଆ କୁନେରେଡ଼ ତନଡ଼ତାଲେ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତଜି; ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଆ ବତି ଖାଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୨ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆସସସିଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍ନାବା, ଆରି ସନଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ତଲେ ଏରବଗିୟତାନେନ୍ ଆତ୍ତକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ଆମଢ଼ ପାର୍ତନାନାବା; ଆରି ଆପେୟବେନ୍ ଅଜନା ଗିୟଲେ, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ପୁରସ୍ତାରନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।”

୬ “ଆରି, ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆତିଡ଼ ଏଡ଼ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏରଗନଲୁଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଏବରଡ଼ତେନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୋଗୋୟ ପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆ ଇସ୍ତରଞ୍ଜି ଆ ପାର୍ତନାଞ୍ଜି ଅମତଡ଼ତେ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଡ଼ିସୟତଜି । ୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତେଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନି ସନାୟସାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏବେତେନ୍ ଆମ୍ମତୁ ଆପେୟବେନ୍ ତିଆତେ ଜନା । ୯ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପାର୍ତନାନାବା,

୧୦ “ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ତକୋତନେନ୍ ଆପେୟଲେନ୍,
ଅଞ୍ଜୁମନମ୍ ମଡ଼ିର୍ ଗାମଲେ ମନାନ୍ନେନ୍ ତେଏତୋ ।

୧୧ ରାଜ୍ୟନମ୍ ଜିରାୟତୋ ।
ଏଙ୍ଗାଲେ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ପୁତର୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍ତୁମନମ୍ ତେଏତୋ ।

୧୨ ଲତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସନାୟସାୟ ଜନୋମଜୋମଲେନ୍ ତିୟଲେନ୍ ।

୧୩ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ତୋସାମରଲେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏକେମାତାଜି,
ଏଭେଲେ ଆମନ୍ ତୋସାଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାଲେନ୍ ।

୧୪ ମନାଲ୍‌ମାଲ୍‌ବାନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଓରୋଡ଼ତଡ଼ଲେନ୍,

ଆର୍ଯାୟ ଏରମନଡ଼ନ୍* ସିଲଡ଼ ତୋବ୍‌ଲେନ୍ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରାଜ୍ୟନ୍, ବୋର୍ଯାନ୍ ତ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଏଡ଼ୁର୍ ଆମନ୍‌ଆତେ ଆମେନ୍ ।”

୧୫ * “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତୋସା ଏକେମାଏନ୍ ତେନ୍, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ତକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ କେମାତବେନ୍; ୧୬ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏଃଞ୍ଜୁମାଲଜି ତେନ୍, ଆପେୟବେନ୍ ନିୟ ତୋସାବେଞ୍ଜି ଅଃଞ୍ଜୁମାବେନ୍ ।”

ଆନମନେନ୍

୬:୧୧ ୬:୧ ମାତ୍ରିକ ୨୩:୫   ୬:୧୫ ୬:୫ ଲୁକ ୧୮:୧୦-୧୪   * ୬:୧୩ ୬:୧୩ ସନୁମନ୍   ୬:୧୪ ୬:୧୪ ମାର୍କ ୧୧:୨୫,୨୭

୧୭ “ଏଆନମଲନ୍ ଆଡିଡ଼ ଇସ୍ତାଫରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅବସର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତାଲନ୍ ଏତକୋତଡ଼ନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନମତଞ୍ଜି ଗାମଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ଅବତୁୟତମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଞ୍ଜି ବପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଏଢେଡ଼ଞ୍ଜି; ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼୍ ରମ୍ପଡ଼୍ ଆ ବଡ଼ି ଖାଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୧୭ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଆନମଲନ୍ ଆଡିଡ଼୍ ଅବବଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଜଡ଼ନାବା, ଆରି ଆମଡ଼ନାବା, ୧୮ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଆନମତନ୍ ଗାମଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅଃଜ୍ଜନାଏଜି ଆପାୟ୍ ଏରନ୍‌ବଗିୟତାମେନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ତିଆତେ ଗିୟତବେନ୍; ଆରି ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଅଜନା ଗିୟଲେ, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ପୁରସ୍ତାବନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।”

ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ତନର୍ତୁମନ୍
(ଲୁକ ୧୨.୩୩-୩୪)

୧୯ * “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁର୍ତ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ରମ୍ପଡ଼୍ ରମ୍ପଡ଼୍ ଆସନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ଏତର୍ତୁମତଡ଼୍, ତେତେ ତିଆତେ ବୋକୋତନ୍ ଜୋମତେ, ଜୋମତଡ଼ତେ, ଆରି ରାଓମରଞ୍ଜି ପିଡ଼ିନ୍ ପାଲ୍ଲେ ତିଆତେ ରାଓଲନ୍ ପାଡ଼ତଜି; ୨୦ ଆପାୟ୍ ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ରମ୍ପଡ଼୍ ରମ୍ପଡ଼୍ ଆସନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ତର୍ତୁମବା, ତେତେ ତିଆତେ ବୋକୋତନ୍ ଅଃଜ୍ଜୋମେ କି ଅଃଜ୍ଜୋମତେ ଆରି ରାଓମରଞ୍ଜି ପିଡ଼ିନ୍ ପାଲ୍ଲେ ତିଆତେ ରାଓଲନ୍ ଅଃସ୍ତାତେଜି । ୨୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜାଲୋଡ଼୍ ରନ୍ନାବେନ୍ ତକୋତେ, ମନ୍‌ବେନ୍ ନିୟ୍ ତେତେ ତକୋତେ ।”

ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ସନାଆର୍
(ଲୁକ ୧୧.୩୪-୩୬)

୨୨ “ଅମତନ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ପିକ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ତିଆସନ୍ ଅମତବେନ୍ ମନଡ଼୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ସମ୍ପରା ତଅଡ଼୍‌ବେନ୍ ସାଆରତେ । ୨୩ ବନ୍‌ତ ଅମତବେନ୍ ମନଡ଼୍ ତଡ଼୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ସମ୍ପରା ତଅଡ଼୍‌ବେନ୍ ଲୋଡ଼୍‌ତେ । ତିଆସନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆ ପିକ୍ ଲୋଡ଼୍‌ତେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ତି ଆ ଲୋଡ଼୍‌ତେ ତିଅଜା ଆ ବରନ୍ତଡ଼୍ !”

ଇସ୍ତରନ୍ ତ ତଜାନ୍
(ଲୁକ ୧୬.୧୩; ୧୨.୨୨-୩୧)

୨୪ “ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ମନ୍‌ରା ବାଗୁ ସାଓକାରନ୍ ଆ କମ୍‌ପାରିମର୍ ତେଲେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ରିଏ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟନେଆତଡ଼୍ ଏଡ଼ରୁମତଡ଼େ ଆରି ଅବୟନେଆତଡ଼୍ ତୁଡ଼୍‌ୟମତେ, ଇଜ୍ଜାନ୍‌ଡେନ୍ ଅବୟନେ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେତେ ଆରି ଅବୟନେ ଆ ବର୍ନେ ଆଲ୍ଲେତେ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ତ ତଜାନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଆ କମ୍‌ପାରିମର୍ ତେଲେ ଏଃର୍ତ୍ତପ୍ରିଏ ।”

୨୫ “ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇନି ଏଜୋମାୟ୍ ଅଡ଼େ ଇନି ଏଗାଆୟ୍, ଏନ୍ନେଲେ ଇୟମତାଲେ ଅନମେଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍, ଅଡ଼େ ଇନି ଏଜିଜିନାୟ୍, ଏନ୍ନେଲେ ଇୟମତାଲେ ତଅଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଏଇଃୟମତଡ଼୍† । ଜନୋମଜୋମନ୍ ସିଲଡ଼୍ ପରାନ୍ନାନ୍ ସୋଡ଼ା ତଡ଼୍ ପଡ଼୍ ? ଆରି ସିନ୍‌ରିନ୍ ସିଲଡ଼୍ ତଅଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ତଡ଼୍ ପଡ଼୍ ? ୨୬ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଅନ୍ନିଡ଼୍‌ଜି ଗିୟବା, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃକୃତେଜି କି ଅଃଗତେଜି, ମର୍‌ୟ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ତୁମଲେ ଅଃଜ୍ଜୋକ୍ତାଏଜି, ବନ୍‌ତ ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଜନୋମଜୋମନ୍ ତିୟତଜି । ତି ଆ ଅନ୍ନିଡ଼୍‌ଜି ସିଲଡ଼୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ତଡ଼୍ ପଡ଼୍ ? ୨୭ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଆନା ଇୟମତାଲନ୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଅଜିଡ଼୍ ଓୟଲେ ଅବଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଏ ?”

୨୮ “ଆରି, ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆସନ୍ ଇନିବା ଏଇଃୟମତେ ? ପଡ଼ିଆନ୍ ଆ ଡାର୍‌ବିଜି ଗିୟଲେ ଖଡ଼ନାବା, ତିଆତେଜି ଏଜାଲେ ସୋଡ଼ାତଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଜ୍ଜାବାଡ଼ାନ୍‌ଜି କି ତାଡ଼େରନ୍ ଅଃଭବେଜି, ୨୯ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ସୋଲମନ୍ ରାଜାନ୍ ଆମଡ଼୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅରିଃସୁମଞ୍ଜି ତକୋଏନ୍ ଜନଡ଼୍‌ଡେନ୍, କେନ୍ ଅବୟ ଡାର୍‌ବିଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନଡ଼୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆଜିୟ୍ ଆନିନ୍ ଅଃର୍ଭଲେନ । ୩୦ ଲଡ଼େ ପଡ଼ିଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆଜିଡ଼୍ ଅସମୟ୍ ବିଅଡ଼େଃ ତିଆତେ ଗଡ଼ଲେ କୋଡ଼ାତୁଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ପନିତନ୍ ତେତେ, ଇସ୍ତରନ୍ ତିଆତେଜି ତିୟତେ ଆ ମନଡ଼୍ ତୁବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଏ ଅସୋୟ୍ ତନେମର୍‌ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତିଅଜା ଆ ଗୋଗୋୟ୍ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଅଃଃ ତିୟବେନ୍ ?”

୩୧ “ଇନି ଏଜୋମାୟ୍ ? ଅଡ଼େ ଇନି ଏଗାଆୟ୍ ? ଅଡ଼େ ଇନି ଏଜିଜିନାୟ୍ ? ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନିନ୍ ଏଇଃୟମତଡ଼୍ । ୩୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସାୟ୍‌ଲେ ରୁଲ୍ଲେତଜି । ଆରି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ଗାମଲେ ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍

* ୭:୧୯ ୭:୧୯ ଜାକୃବ ୫:୨,୩ † ୭:୨୫ ୭:୨୫ ଏସିଗ୍ରାତଡ଼୍‌ନେ

ଆପେୟବେଦି ଜନା । ୩୩ ବନ୍ଦିତ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ପର୍ତ୍ତମ୍ଭ ଛାୟାବନ୍ଦି ଆ ରାଜ୍ୟ ଆରି ଆନିନ୍ ଅମତ୍ତବେଦି ସିଲତ୍ତ୍ ଜନି ଲତୟତେ ତିଆତେ ସାୟାବା, ଏତେଲତେନ୍ କେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୩୪ ତିଆସନ୍, ବିଅତ୍ତେଃ ଆସନ୍ ଏବାତଲ୍ଲିତତ୍ତ୍ତେନେ, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବିଅତ୍ତେଃ, ଆମ୍ଭେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍ତମ୍ ଏବାତଲ୍ଲିତତେନ । ଲତେ ଆ ତଣ୍ଡ ଲତେ ଆସନ୍ ସରି ।”

ଆନ୍ନାମରନ୍ନଆତତ୍ତ୍ ଅନବ୍ପଦନ୍ସୁଆତିନ୍
(ଲୁକ ୬:୩୭, ୩୮, ୪୧, ୪୨)

୧ “ଆନ୍ନାମରନ୍ନଆତତ୍ତ୍ ଏତେସାତତ୍ତ୍, ଏତେଲତେନ୍ ଜୟାବନ୍ଦି ନିୟ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ଅଃନୁବ୍ତୋସାବେନ୍ । ୨ *ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞା ତୋସାଲୋଡ୍ ଆନ୍ନାମରନ୍ନଆତତ୍ତ୍ ଏବ୍ପଦନ୍ସୁଆତିତେ, ତି ଆ ତୋସାଲୋଡ୍ ଆମ୍ଭେନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଅନବ୍ପଦନ୍ସୁଆତିନ୍ ତେତେ; ଆରି ଅଜ୍ଞା ଆ ତନରେତ୍ତଲୋଡ୍ ଏତରେତ୍ତେ, ତି ଆ ତନରେତ୍ତଲୋଡ୍ ତରେତ୍ତଲୋ ଆମ୍ଭେନ୍ଆତତ୍ତ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୩ ଆରି, ବୋଞ୍ଜାଡ୍ବେନ୍ ଆମତ୍ତଲୋଡ୍ ଆଗ୍ରସେମତେନ୍ ଆ ଉମ୍ପି ଜନିବା ଏଗିୟ୍ତେ, ବନ୍ଦିତ ଅମତ୍ତଲୋଡ୍ବେନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆଡ୍ସନିବ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଜନିବା ଏଃନିୟ୍ତେ ? ୪ ଆରି, ଅମତ୍ତଲୋଡ୍ବେନ୍ ଆଡ୍ସନିବନ୍ ତକୋ, ଏଜ୍ଞାଲେ ଆମ୍ଭେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ବେନ୍ଆତତ୍ତ୍, ‘ୟାଆ, ଅମତ୍ତଲୋଡ୍ବନ୍ ସିଲତ୍ତ୍ ଉମ୍ପିନ୍ ତବ୍ତାୟ୍,’ ଗାମ୍ଲେ ଏବର୍ତ୍ତେ ? ୫ ଏ ଇୟ୍ତାମର୍, ଅମତ୍ତଲୋଡ୍ବନ୍ ସିଲତ୍ତ୍ ରୟ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆଡ୍ସନିବନ୍ ତବ୍ଲେ ସେତା, ଏତେଲତେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ବନ୍ ଆମତ୍ତଲୋଡ୍ ସିଲତ୍ତ୍ ଉମ୍ପିନ୍ ତବ୍ତବନ୍ ଆସନ୍ ମନତ୍ତ୍ ଗିୟ୍ଲେ ରପ୍ପିତେ ।”

୬ “ମତ୍ତ୍ରି ଜନବନ୍ କିନ୍ସତ୍ତ୍ ଏତିୟ୍ତତ୍ତ୍, ଅସମୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ବନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ଇୟ୍ତାୟ୍ ରମବେଞ୍ଜି, ଆରି ମୁକ୍ତାବେନ୍ କିମ୍ପୋନିଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍ତାବା ଏସେତ୍ତତ୍ତ୍ ଆନିଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଞ୍ଜାତାତଜି ।”

ବେତ୍ତବା, ସାୟାତତ୍ତ୍ବା, ତେବ୍ସତ୍ତ୍ବା
(ଲୁକ ୧୧:୯-୧୩)

୭ “ବେତ୍ତବା, ଏତେଲତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ; ସାୟାବା, ଏତେଲତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏରବାଡ୍ବେ; ତେବ୍ସତ୍ତ୍ବା ଏତେଲତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନତ୍ତନ୍ ରନୋନ୍ ତେତେ । ୮ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ବେତ୍ତେ, ଆନିନ୍ ଞ୍ଜାଡ୍ବେ; ଆରି, ଆନା ସାୟାତତ୍ତ୍ବା, ଆନିନ୍ ରବାଡ୍ବେ; ଆରି, ଆନା ତେବ୍ସତ୍ତ୍ବା, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସନତ୍ତନ୍ ରନୋନ୍ ତେତେ । ୯ ଅମତ୍ତଲୋଡ୍ବେନ୍ କେନ୍ ଅଜ୍ଞମ୍ ଆ ମନ୍ଦରା ଆନା ତକୋ, ଆ ତାଜ୍ଜାତ୍ତାଅନନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ରୁଗିନ୍ ବେତେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ତାଜ୍ଜାତ୍ତାଅନନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଅରେତ୍ତନ୍ ତିୟ୍ତେ ? ୧୦ ଅତ୍ତେ ଅୟନ୍ ବେତେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ତାଜ୍ଜାତ୍ତାଅନନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଜାଆତନ୍ ତିୟ୍ତେ ? ୧୧ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ପେଲ୍ଲଜି ଜନତ୍ତେନ୍ ରମ୍ପତ୍ତ୍ ରମ୍ପତ୍ତ୍ ଆ ପସିୟ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ମନତ୍ତ୍ ମନତ୍ତ୍ ଜନବଞ୍ଜି ତିୟ୍ଲେ ଏଗୟ୍ତେ, ଏତେଲତେନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ଦରାଜି ରୁଆଡ୍ବେଲୋଡ୍ବନ୍ ଆଡ୍ବକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେଦିଆତତ୍ତ୍ ବେତ୍ତଜି, ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍ଦରାଜିଆତତ୍ତ୍ ତିଅଜ୍ଞା ଆ ଗୋଗୋୟ୍ ମନତ୍ତ୍ ମନତ୍ତ୍ ଜନବଞ୍ଜି ଅରଃ ତିୟ୍ତେ !”

୧୨ * “ତିଆସନ୍, ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜନିଜି ଲୁମେତଜି ଗାମ୍ଲେ ଲତୟ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏତେଲେ ଲୁମବା, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆତେ ମା ବନ୍ଦିୟ୍ବରନ୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତଲୋଡ୍ ଆଜ୍ଜିତନ୍ ଆ ଞ୍ଜିନତ୍ତ୍ ।”

ରକୋଡ୍ ସନତ୍ତନ୍
(ଲୁକ ୧୩:୨୪)

୧୩ “ରକୋଡ୍ ଗରନ୍ନେଗତ୍ ଗନ୍ନାବା, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲାଆଡ୍ବନ୍ ଆରି ସୋଡ୍ବନ୍ ଆ ତତ୍ତ୍ବ ଅନସେତ୍ତବାନ୍ ଓରୋଡ୍ବଲ୍ଡ୍ବତନେ, ଆରି ତି ଆ ତତ୍ତ୍ବ ଗତ୍ ଜତ୍ତ୍ ମନ୍ଦରା ଗନ୍ତଜ୍ଜି । ୧୪ ବନ୍ଦିତ ରକୋଡ୍ ସନତ୍ତନ୍ ତ ସକ୍ତାନ୍ ଆ ତତ୍ତ୍ବ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ୍ବାନ୍ ଓରୋଡ୍ବଲ୍ଡ୍ବତନେ, ଆରି ତିଆତେ ଅସାୟ୍ ମନ୍ଦରା ତୁମ୍ ଞ୍ଜାଡ୍ବଜି ।”

ଅନୁବନ୍ ତ ଆଜନ୍
(ଲୁକ ୬:୪୩-୪୪)

* ୨:୨ ୭:୨ ମାର୍କ ୪:୨୪ * ୨:୧୨ ୬:୧୨ ଲୁକ ୬:୩୧

୧୫ “କଣ୍ଠାୟ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନାବା; ଆନିଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅମତ୍ତବେନ୍ ଇୟତାଜି, ବନ୍ତ ଉଗରଲୋତନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବଲିଆନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ! ୧୬ ଆନଜଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆମେନ୍ ଏଅମ୍ମତ୍ତଜି । ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅକାନୁବନ୍ ସିଲତ୍ ଅଲ୍ଲୁରଜନ୍ ଅତେ କିନ୍ରେତ୍ତଅକାନ୍ ସିଲତ୍ ଲୁଆଜନ୍ ରୋତ୍ତଜି ପତ୍ ? ୧୭ ତିଅନ୍ତମ୍ ଅତ୍ତକୋ ମନତ୍ ଅନୁବନ୍ ମନତ୍ ଜଅନ୍ ଅଜତେ, ବନ୍ତ ମନତ୍ତତନ୍ ଆରାନୁବ୍ ମନତ୍ତତନ୍ ଆଜ ଅଜତେ । ୧୮ ମନତ୍ ଅନୁବନ୍, ମନତ୍ତତନ୍ ଆଜ ଅଜଲେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତ, ଆରି, ମନତ୍ତତନ୍ ଆରାନୁବ୍ ମନତ୍ ଅଜନ୍ ଅଜଲେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତ । ୧୯ ଅଜା ଆରାନୁବ୍ ମନତ୍ ଅଃନ୍ନଜଏ, ତିଆତେ ଅତ୍ତଲେ ତଗୋଲୋତନ୍ ପନିତନ୍ ତେତେ । ୨୦ ତିଆସନ୍ କଣ୍ଠାୟ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡା ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆମେନ୍ ଏଅମ୍ମତ୍ତଜି ।”

ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଶ୍ୱତ୍ ଜନାବେନ୍
(ଲୁକ ୧୩:୨୫-୨୭)

୨୧ “ଞେନ୍ଆତତ୍ ‘ପ୍ରୁ, ପ୍ରୁ’ ଗାମ୍ଲେ ଆରୋତ୍ତେତିଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅତ୍ତକୋଞ୍ଜି ରୁଆତ୍ ରାଜ୍ୟଲୋତନ୍ ଅଃଗନେଜି, ବନ୍ତ ରୁଆତ୍ଲୋତନ୍ ଆତ୍ତକୋତନେନ୍ ଆପେୟଞେନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନାଜି ଞ୍ଜିମ୍ମତ୍ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ରୁଆତ୍ ରାଜ୍ୟଲୋତନ୍ ଗନ୍ତଜି । ୨୨ ପନ୍ସୁଆତି ତିନ୍ନାଞ୍ଜନ୍ ଜବ୍ର ମନ୍ରା ଞେନ୍ଆତତ୍ ବତ୍ ଯଜି, ‘ଏ ପ୍ରୁ, ଏ ପ୍ରୁ, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜମ୍ଲୋତନ୍ମ୍ ପୂର୍ବାଃତେବରନ୍ ଏଃକର୍ନାୟ ପତ୍, ଆରି, ଅଞ୍ଜମ୍ଲୋତନ୍ମ୍ ବୁତଞ୍ଜି ଏଃଗତ୍ଲୟ ପତ୍, ଆରି ଅଞ୍ଜମ୍ଲୋତନ୍ମ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡାନ୍ ଏଃଲ୍ଲୁମ୍ଲୟ ପତ୍ ?’ ୨୩ ତିଆତିତ୍ ଞେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ରେୟଲତ୍ ବର୍ତ୍ତଜି, ‘ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆଜିୟ୍ ଜା ଅଶ୍ୱତ୍ ଜନାବେନ୍ । ଏ ପରାନ୍ସାତିନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଏରଲ୍ଲୁମ୍ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅମତ୍ତଞେନ୍ ସିଲତ୍ ସବତ୍ତାୟନାବା ।”

ବାଗୁ ଗୁସିମରଞ୍ଜି
(ଲୁକ ୭:୪୭-୪୯)

୨୪ “ତିଆସନ୍ ଅଜା ମନ୍ରା କେନ୍ ବର୍ନେଞେଞ୍ଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଅମତ୍ତତ୍ତାଲେ ଞ୍ଜିମ୍ମତ୍ତଜେ, ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଜଲେତ୍ଲୋତନ୍ ଆଗୁସିତନେନ୍ ଅବୟ୍ ବୁଡ୍ଡିମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୨୫ ତରୁବନ୍ ଅତ୍ତୋଲ୍ଲୟ୍, ଗଗତାନ୍ ଜିର୍ଭାୟ୍, ରିଞେନ୍ ଇତ୍ଲୟ୍ ଆରି ତି ଆସିଂ ଇୟଲ୍ଲୟ୍ ତତ୍ତାଏ, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଅଃଗୋତ୍ଲୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆସିଂ ଆ ତିଆତାଲ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଜଲେତ୍ଲୋତନ୍ ତକୋଏନ୍ ।”

୨୬ “ଆରି, ଅଜା ମନ୍ରା କେନ୍ ବର୍ନେଞେଞ୍ଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଅମତ୍ତତ୍ତାଲେ ଅଃଞ୍ଜମ୍ମତ୍ତେ, ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଲକିୟ୍ଲୋତନ୍ ଅସିତନ୍ ଆଗୁତେନ୍ ଅବୟ୍ ଉଲ୍ଲୁମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୨୭ ତରୁବନ୍ ଅତ୍ତୋଲ୍ଲୟ୍, ଗଗତାନ୍ ଜିର୍ଭାୟ୍, ରିଞେନ୍ ଇତ୍ଲୟ୍ ଆରି ତି ଆସିଂ ଇୟଲ୍ଲୟ୍ ତତ୍ତାଏ, ସିଲତ୍ ତି ଆସିଂ ଗୋତେନ୍, ସିଲତ୍ ତିଆତେ ବରନ୍ତତ୍ତାନ୍ ଅସେତେନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ସନୋଡାନେ

୨୮ ତିସୁନ୍ କେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆରବସୁଜ୍ଞେଏନ୍ ସିଲତ୍ଲୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ଞନତ୍ ଅମତ୍ତତ୍ତାଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ୨୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସାସିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଞନତ୍ ଏବ୍ତନିୟନ୍ ଅବୋତାନେନ୍ ଆଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଞନତ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ମୋଡ୍ଡୋମରନ୍ଆତତ୍ ମବନତେନ୍
(ମାର୍କ ୧:୪୦-୪୫; ଲୁକ ୫:୧୭-୧୯)

୧ ଜିସୁନ୍ ବରୁନ୍ ସିଲତ୍ ପତ୍ଲନ୍ ଆଜିର୍ଭାଞ୍ଜନ୍ ସିଲତ୍ଲୁନ୍, ଜବ୍ର ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆତତ୍ ସଣ୍ଡୋତ୍ଲେ ପାତେଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ଗିୟ୍ବା, ଅବୟ୍ ମୋଡ୍ଡୋମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ଜିର୍ଭେ ଆନିନ୍ଆତତ୍ ଲୋମ୍ଲେ ଇୟଲ୍ଲୟ୍ ବରେ, “ଏ ପ୍ରୁ, ଆମନ୍ ଲତ୍ତୟଲ୍ମ୍ ତେନ୍, ଞେନ୍ଆତତ୍ ରପ୍ତି ମବ୍ତ୍ତ୍ତୟ୍ ।”

୩ ସିଲତ୍ ଜିସୁନ୍ ମୋଡ୍ଡୋମରନ୍ଆତତ୍ ସୁତେତାଲେ ବର୍ନେନ୍, “ଞେନ୍ ଲତ୍ତୟ୍ତ୍ତୟ୍ ମତ୍ତ୍ତ୍ତୟ୍ ମତ୍ତ୍ତ୍ତୟ୍, ଅବତାତନ୍ ତି ମୋଡ୍ଡୋମରନ୍ ମତ୍ତ୍ତ୍ତୟ୍ । ୪ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ ବରେନ୍, “ଅମତ୍ତା, ଆନ୍ନତ୍

* ୭:୧୯ ୭:୧୯ ମାତ୍ରିକ ୩:୧୦; ଲୁକ ୩:୯ * ୭:୨୦ ୭:୨୦ ମାତ୍ରିକ ୧୨:୩୩ * ୭:୨୮ ୭:୨୮ ମାର୍କ ୧:୨୨; ଲୁକ ୪:୩୨

ଆମଢ଼ ବରତଢ଼ନେ, ଆର୍ଯ୍ୟାୟ ଜିରା, ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମଢ଼ ଇୟନବତୁୟତମନା, ଆନିନ୍ ଆମନଆତଡ଼ ଅଲେ ଗିଜମତୋ । ଆରି ଆମନ୍ ମନଢ଼ଲମ ଗାମଲେ ଆମଢ଼ଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍, ମନଡ଼ିରବେନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ଅନମଢ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବାୟଲବେନ୍ ଏଡେଲେ ଅନମଢ଼ନ୍ ଇୟ ତିୟା ।”

ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରଆତଡ଼ ମବନଢ଼େନ୍
(ଲୁକ ୭:୧-୧୦)

୫ ଜିସୁନ୍ କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆଗ୍ରନେନ୍, ଅବୟ ରୋମିଅ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼ ଜିରେ କାକ୍ଚୁତ ଲିନ୍ ଇୟଲାଇୟ ବରେ, ୬ “ଏ ପ୍ରବୁ, କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜେନ୍ କାନ୍ନିଏନ୍, ଆନିନ୍ ଅସିଢ଼ନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼, ଆରି ଆନିନ୍ ପରାନ୍ତଣୁନ୍ ତେତେ ।”

୭ ଜିସୁନ୍ ବର୍ଚନେ, “ଞେନ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ମବନଢ଼ନାୟ ।”

୮ ବନ୍ତ ରୋମିଅ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଢ଼େନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଅସିଢ଼େନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍, ଞେନ୍ ଏଡେଲେ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼; ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଅଜିଡ଼ ବାୟଲେ ବରା, କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜେନ୍ ମନଢ଼ତେ । ୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଅବୟନେନ୍ ଆ ଜାୟତା ତକୋଲନାୟ ଜନଢ଼ତେନ୍, ଜାୟତାଞେନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ତକୋଜି; ଞେନ୍ ଅବୟନେଆତଡ଼ ‘ଜିରା’ ଗାମଲାୟ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଚେ, ଆରି ଅବୟନେଆତଡ଼ ‘ଜିରାୟ’ ଗାମଲାୟ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଜିଚାୟ; ଆରି କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜେନ୍ ‘କେନ୍ଆତେ ଲୁମା’ ଗାମଲାୟ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଲୁମତେ ।”

୧୦ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍ କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆସୁଣ୍ଡୋଢ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ଚବେନ୍, ଇସାଏଲମରଞ୍ଜି ଆମଢ଼ଲୋଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଢ଼ ତିୟନେ ସୋଡ଼ା ଆ ତନେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଞାଡ଼ାୟ । ୧୧ ଆରି ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଚବେନ୍, ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ତ ବରୁବୟୋଡ଼ଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଅଗ୍ରାମନ୍, ଇସାକନ୍ ତ ଜାକ୍ଚୁବଞ୍ଜି ସରିନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ବୁଜିଜୋମନ୍ ଇୟତାୟ ତକ୍ସମେଜି, ୧୨ ବନ୍ତ ଅଜା ମନ୍ରାଜି ବନ୍ କେନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼ଲେ ଆ ଲୋଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସନେତନ୍ ତେତଜି, ତେଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଯନେ ତ ରମରମଜିନ୍ ତେତଜି ।” ୧୩ ଆରି ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରା, ଆମନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ତର୍ଚନେ ଏଡେଲେ ତେଏତୋ ।”

ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମା କମ୍ପାରିମରନ୍ ମନଢ଼େନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଜବୁ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ମବନଢ଼େନ୍
(ମାର୍କ ୧:୨୯-୩୪; ଲୁକ ୪:୩୮-୪୧)

୧୪ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆସିଂ ଆରିୟେନ୍ ତେଡେ ପିତ୍ରନ୍ ଆ କିନାର୍ ଆରସୁଏନ୍ ଲୁଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେ । ୧୫ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ କିନାର୍ ଆସି ଆସୁଡ଼େଏନ୍ ତୁମ୍ ଆସୁନ୍ ତତେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରୋଜୋମେନ୍ ।

୧୬ ଅରୁବଲେ ଆପ୍ରାଡ଼େନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼ ଓରୋଡ଼ଲଜି । ସିଲଡେ ଆନିନ୍ ଆ ବବନେନ୍ ବାଡେ ବୁତଞ୍ଜି ଗଡ଼େନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋ ବମ୍ମମନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନଢ଼େଞ୍ଜି । ୧୭ ତିଆସନ୍ ଜିସାୟ ପୁର୍ବାଞ୍ଚତେ ବନେମରନ୍ ଆବର୍ଚନେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଞ୍ଚତେବରୁ କେନ୍ଆତେ ତେତମେନ୍, “ଆନିନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ବମ୍ମମନେଲେଞ୍ଜି ପାଡ଼େନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ରୋଗଲେଞ୍ଜି ବୋୟେନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସନଣ୍ଡୋଡ଼େନ୍ ଆସାୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି
(ଲୁକ ୯:୫୭-୬୨)

୧୮ ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼ ଏରେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଜିସୁନ୍ ଞିଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସମେୟଣ୍ଡାନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଗଡ଼ ଜିର୍ବା ଗାମଲେ ବରେଞ୍ଜି । ୧୯ ଆରି, ଅବୟ ସାସ୍ତ୍ରିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ବରେ, “ଏ ଞନଢ଼ତିୟମର, ଆମନ୍ ଅଡ଼େଜା ଜିରେ ଞେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ମ୍ ।”

୨୦ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ବୋଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ତଲିନ୍ ତକୋ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଡ଼ଜି ଆସନ୍ ବରସାସିଢ଼ନ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆବବନ୍ ତନଞ୍ଜାନ୍ ଆସନ୍ ଜାଗା ତଡ଼ ।”

୫ ୮:୧୧ ଲୁକ ୧୩:୨୯   ୬ ୮:୧୨ ମାତ୍ରିକ ୨୨:୧୩; ୨୫:୩୦; ଲୁକ ୧୩:୨୮

୨୧ ଆରି ଅବୟ ଆନ୍ନା ଖଡ଼ନେମର ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆପେୟ୍‌କ୍ଷେନ୍ ରବୁଏନ୍, ଆନିନ୍ ରୟ୍ ଇୟ୍‌ତେ ତିଲ୍‌ନାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ୟ୍ ।”

୨୨ ବନ୍‌ତ ଜିୟୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଠୋଡ଼ିୟ୍, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଲ୍‌ତିଲ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ବାଜି ।”

ଜିୟୁନ୍ ରିଙ୍ଗେଡିରନ୍ ଅବ୍‌ରିଡ଼ିରେଡେନ୍

(ମାର୍କ ୪:୩୫-୪୧; ଲୁକ ୮:୨୨-୨୫)

୨୩ ଜିୟୁନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରାଜେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଠୋଡ଼ିୟ୍‌ଲେ ପାଟେଞ୍ଜି । ୨୪ ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ସମ୍‌ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ରିଙ୍ଗେଡିରନ୍ ଅଡୋଲ୍‌ଲାୟ୍, ଅଡୋୟ୍‌ତାନ୍ ବାରେ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଆତ୍ରବୁବତେନ୍ ଅକ୍ରମ୍‌ ତେଏନ୍, ବନ୍‌ତ ତିଆଡିଡ଼ ଜିୟୁନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ତକୋଲନ୍ । ୨୫ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତର୍ତ୍ତରେ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତୋବ୍‌ଲେନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରବୁରୟ୍‌ତଲେନ୍ ।”

୨୬ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଫେଞ୍ଜି ଇନିବା ବଡ଼ଡ଼ତବେନ୍ ? ତର୍ନେବେନ୍ ତିୟ୍‌ନେ ପଡ଼ ଆସୋୟ୍ ?” ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ରିଙ୍ଗେନ୍ ତ ସମ୍‌ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ବବତଡେନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ରିଡ଼ିରାଜେନ୍ ।

୨୭ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ତିତାଲେ ବର୍ଷଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋମର୍ ତ ରିଙ୍ଗେନ୍ ତ ସମ୍‌ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ନିୟ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ମାନ୍‌ନେଡ଼ଜି ।”

ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ବାଗୁ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଜିୟୁନ୍ ମବ୍‌ନଡେନ୍

(ମାର୍କ ୫:୧-୨୦; ଲୁକ ୮:୨୬-୩୯)

୨୮ ତିକ୍ଳି ସମ୍‌ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଗାଦରିଅଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼ ଜିୟୁନ୍ ଆତୁଡେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ମସାନ୍ତିନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ରବାଡେଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଏଠେଲେ ବବରଡ଼ଡ଼ନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ତ, ତି ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ତିଡ଼ ଅଃନ୍ନୋମଡ଼ଲ୍ଲଜି । ୨୯ ଆରି ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ସଜିରତାଲେ ବର୍ଷଞ୍ଜି, “ଏ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି ତକୋ ? ତିନ୍ନାନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅଡୋଆଞ୍ଜିନ୍ ଆମନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ?”

୩୦ ଆରି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅସୋୟ୍ ସଞ୍ଜାୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆ ଗୋସ୍ପାବୋନ୍ ଜୋମଜୋମଲ୍ଲଜି । ୩୧ ସିଲରେ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଅମ୍ପ ଆତ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ଆ ବୁତଜି କାକୁତ ତାଲନ୍ ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗଡ଼ଲ୍ଲେନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଗୋସ୍ପାବୋନନ୍ ଆ ଅମ୍ପ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲେନ୍ ।”

୩୨ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଜିର୍ବା ।” ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିରେ କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଆ ଅମ୍ପ ଇୟ୍‌ଲେ ଗନେଜି, ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଗୋସ୍ପାବୋନନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଇରେ ଆଗନେଡେଡ଼ବୁରନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାୟ୍‌ତାନ୍ ସମ୍‌ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ପଡ଼ଲ୍‌ତାଲେ ଇୟ୍‌ଲେ ରବୁଏଜି ।

୩୩ ଆରି ତୁରବୋନମ୍‌ରଞ୍ଜି ଜିରେଞ୍ଜି କି ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ତ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଏଙ୍ଗାଗୋ ତେଏଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ଅବଜନାଏଜି । ୩୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିର୍ବାଜି, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଗିଜେଜି କି ଆ ସଣ୍ଠିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ କାକୁତ ନେଜି ।

ଜିୟୁନ୍ ଅବୟ କାନ୍ତିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ମବ୍‌ନଡେନ୍

(ମାର୍କ ୨:୧-୧୨; ଲୁକ ୫:୧୭-୨୬)

୧ ସିଲରେ ଜିୟୁନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟ୍‌ଲେ ସମ୍‌ଫେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ପଡ଼ଲେ ବାନ୍ନେଗଡ଼ ଆ ଗଡ଼ାତମନ୍ ଜିର୍ବାୟ୍ । ୨ ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅବୟ କାନ୍ତିମରନ୍‌ଆତଡ଼ କଟଲୋଡ଼ନ୍ ବୋୟ୍‌ଲେ ଜିୟୁନ୍ ଆମଡ଼

ଓରୋଡ଼ଲାଜି, ଜିପୁନ୍ ଆ ଡର୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ତି କାନ୍ନିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଅନ୍, ଅକୋମଡ଼ନା, ଆମନ୍ ଇର୍ବେନମଜି ସିଲଡ଼ କେମାନ୍ ଖାଟେନ୍ ।”

୩ ସିଲରେ “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟତେ,” ଗାମ୍‌ଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।

୪ ଆନିଞ୍ଜି ଆରିଃୟମେଞ୍ଜିଆତେ ଜିପୁନ୍ ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ରମ୍‌ବୁଡ଼ ରମ୍‌ବୁଡ଼ ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ ଇନିବା ଏରମନଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ବେନି ଏଇଃୟମତେ ? ୫ ଅକ୍‌ମାତେ ବର୍ବେନି ଆସନ୍ ଲିଆର୍ ? ‘ଇର୍ବେନମଜି ସିଲଡ଼ କେମାନ୍ ଖାଟେନ୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ବନରନ୍, ଅଡ଼େ ‘ତୋନା ତଡ଼ିୟନ’ ଗାମ୍‌ଲେ ବନରନ୍ ଲିଆର୍ ? ୬ ବନ୍‌ତ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଇର୍ବେନ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍‌ଡ଼ାଆନନ୍ ଆମଡ଼ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଏକ୍‌ମାଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ରପ୍ତି ଏଜନାତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାନ୍ନିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ତୋନା, କଚନମ୍‌ପାଡ଼ଲେ ଅସିନ୍‌ମମ୍ ଜିରା ।”

୭ ସିଲରେ କାନ୍ନିମରନ୍ ତୋଲନ୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ । ୮ ତିଆତେ ଗିୟଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଅକ୍‌ମା ଇସ୍‌ବର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ତିୟେନ୍ ତି ଆ ଇସ୍‌ବରଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଗୁଗୁଏଞ୍ଜି ଅବପେମେଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିପୁନ୍ ମାତୃତ୍ୱଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏନ୍
(ମାର୍କ ୨:୧୩-୧୭; ଲୁକ ୫:୨୭-୩୨)

୯ ଜିପୁନ୍ ତେରେ ସିଲଡ଼ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ମାତୃତ୍ୱ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ପାନ୍‌ବେଡ଼ମରନ୍ ପାନ୍‌ସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍‌ମାମ୍ ଗିୟଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡେଡ଼ିୟ ।”

ସିଲରେ ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ଜିପୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡେଡ଼ିୟ ।

୧୦ *ଆରି, ଜିପୁନ୍ ମାତୃତ୍ୱ ଆସିଂ ଗାଗାନେବାନ୍ ଆରିୟେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଗିୟବା, ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ପାନ୍‌ବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ବେମରଞ୍ଜି* ଜିରେ ଆନିନ୍ ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲାଇ ଗାଗାନେଜି ।

୧୧ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଜିପୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖନଡ଼ିୟମରବେନ୍ ଇନିବା ପାନ୍‌ବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ବେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାତନେ ?”

୧୨ ବନ୍‌ତ ଜିପୁନ୍ ତିଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ବର୍ବେନେ, “ସୁକ୍‌ତଅଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବୌତମରନ୍ ସନାୟାୟ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଅସୁମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟାୟ । ୧୩ *ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, ‘ଖେନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ଅଃସାଜାୟ†, ଆର୍ପାୟ ସନାୟାୟନ୍ ସାୟତାୟ‡,’ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ଗନନ୍‌ଲୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସାସ୍ତ୍ର ଇୟ ପଡେନାବା । ଖେନ୍ ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓନୋଡ଼େବାନ୍ ଅଃନ୍ନିୟଲାଇ, ଆର୍ପାୟ ଇର୍ବେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୋଡ଼େବାନ୍ ଇୟଲାଇ ।”

ଆନମନେନ୍ ଆସନ୍ ସେକ୍‌ବରନ୍
(ମାର୍କ ୨:୧୮-୨୨; ଲୁକ ୫:୩୩-୩୯)

୧୪ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତକ୍‌ବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିପୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଏଆନମତନାୟ, ବନ୍‌ତ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଇନିବା ଅଃନ୍ନାନମନେଜି ?”

୧୫ ଜିପୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବରନ୍ ଅକ୍‌ମା ଜାୟ କନ୍‌ଆମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତେ, ତି ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟମେଜି ପଡ଼ ? ବନ୍‌ତ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ, ଅକ୍‌ମା ଆଡ଼ିଡ଼ ବରନ୍ ଆମଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତବ୍‌ଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେତେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆନମତଞ୍ଜି ।”

୧୬ “ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ରଡ଼ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ୍ ପାପୁର ସିନ୍‌ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃକ୍‌ଜେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ରଡ଼ ସିନ୍‌ରିନ୍ ତରୋଡ଼ତେ ଆରି ତି ପାପୁର ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ପଡେତେ । ୧୭ ଆରି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ପାପୁର ଉସାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼େକ୍‌କୋଏଜି, ତକ୍‌କୋଏଞ୍ଜି ତେନ୍ ଉସାଲ୍ ମୁନାନ୍ ପଡ଼ଡ଼େ, ଉସାଲ୍ ମୁନାନ୍ ମୋସ୍‌ତେ, ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଅଲାତେ; ଆର୍ପାୟ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ରଡ଼ ଉସାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍‌କୋତଜି, ଆରି ବାଗୁନ୍ ମନଡ଼ ତକୋତେ ।”

ଜାଇରସନ୍ ଆ ତାଙ୍‌ଡ଼ିଅନ୍ ତ ଅବୟ ପ୍ରବର ବମ୍‌ମନେବଜନ୍
(ମାର୍କ ୫:୨୧-୪୩; ଲୁକ ୮:୪୦-୫୬)

* ୯:୧୦ ୯:୧୦ ଲୁକ ୧୫:୧୨ * ୯:୧୦ ୯:୧୦ ଆବନାସେମରଞ୍ଜି * ୯:୧୩ ୯:୧୩ ମାତୃତ୍ୱ ୧୨:୭ † ୯:୧୩ ୯:୧୩ ଅଃଲୁଡ଼ଇ ‡ ୯:୧୩ ୯:୧୩ ଲଡ଼ିୟତ୍

୧୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆବରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଗିୟବା, ଅବୟ ଜିଉଦି ଆନୁଟ୍ଟଗଡ଼ମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଲୋମଲେ ଇୟଲାୟ ବରେ, “ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ଞେନ୍ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ରବୁଏନ୍, ବନ୍ତ ଆମନ୍ ଜିରେ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅସିନ୍ମା ଆୟ ତଲ୍ଲୋଆ, ଆନିନ୍ ଅମେଡ଼ତେ ।”

୧୯ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ତୋଲନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସନେଞ୍ଜି ।

୨୦ ଆରି ଗିୟବା, ବାର ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ଅବୟ ପ୍ରଦରରୋଗ ବମ୍ବମନେବଜନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ କିଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ଜିରେ ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ ଇୟଲାୟ ସୁଡ଼େଏ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆଇବଜନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞେନ୍ ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ତୁମ୍ ସୁଡ଼େଲାୟ ତେନ୍ ମନଡ଼ତୟ ।”

୨୨ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିଜେନ୍ କି ବରେନ୍, “ଅଅନ୍ ଅକୋମଡ଼ନା, ତନେନ୍ମା ଆମନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ଡ଼ଲମ୍ ।” ସିଲଭେ ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ତି ଆଇବଜନ୍ ମନଡ଼େନ୍ ।

୨୩ ସିଲଭଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତି ଜିଉଦି ଆନୁଟ୍ଟଗଡ଼ମରନ୍ ଆସିଂ ଜିରେ ଇୟଲେ ଗିଜେନ୍, ତେଭେ ପେଡ଼ସଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଯୋଡ଼ୟାଡ଼ଲେ ଏଣ୍ଡେଲଞ୍ଜି । ୨୪ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ତେନ୍ନେ ସିଲଭ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ବା, ଆଇସିଜନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ରବୁଏ, ଆପାୟ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ।” ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗବରଜେଞ୍ଜି । ୨୫ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତାଣ୍ଡନ୍ ଆତୁଡ଼ଲଞ୍ଜି ସିଲଭଲନ୍, ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ଜିରେ ଆଇସିଜନ୍ ଆସି ଇୟଲେ ଞମେନ୍ ଆଇସିଜନ୍ ତୋଲନେ । ୨୬ ଆରି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତି ଆ ତେସାଲୋଡ଼ ସମ୍ପରାନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ବାଗୁ କାଡ଼ମୁରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନ୍ଡ଼େନ୍

୨୭ ଜିସୁନ୍ ତେଭେ ସିଲଭ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ବାଗୁ କାଡ଼ମୁରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲେ ବାକାବଲେ ବରଗଡ଼ଲଞ୍ଜି, “ଏ ବାଉଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ସାୟମଲେନ୍ ।”

୨୮ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆଗୁନ୍ଲନ୍, ତି କାଡ଼ମୁରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାଜି । ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଲୁମଲେ ରପ୍ତିତାୟ ଗାମଲେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏତଡ଼ନ୍ ପଡ଼ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଡ଼ଲଞ୍ଜି, “ଓଓ ପ୍ରବୁ ।”

୨୯ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସୁଡ଼େତାଲେ ବର୍ନେ, “ତନେବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏତୋ ।”

୩୦ ଆରି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ରୋଲନେ । ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜ୍ଞାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିୟବା, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନିଡ଼ ଜନାତଡ଼େ ତଡ଼ !”

୩୧ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ତି ଆ ବର୍ନେ ସମ୍ପରା ତେସାନ୍ ବର୍ବରେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଆ ଜାଡ଼୍ଠାମରନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ଡ଼େନ୍

୩୨ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଗିୟବା, ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ୩୩ ଜିସୁନ୍ ବୁତନ୍ ଆଗ୍ରଡ଼େନ୍ ସିଲଭଲନ୍, ତି ଆ ଜାଡ଼୍ଠାମରନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ । ସିଲଭେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ସାନ୍ନିତାଲେ ବର୍ଞ୍ଜି, “ଇସ୍ତାଏଲଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆଜିୟ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗିୟତାଏ ।”

୩୪ ✧ ବନ୍ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ବୁତଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା ବାଭେ ବୁତନ୍ ଗଡ଼ତେ ।”

ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନାୟମ୍

୩୫ ✧ ସିଲଭଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ସାଇରେଡ଼ନ୍ ତ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ରନୁକୁସିଂରେଡ଼ଞ୍ଜି ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅସ୍ତୁଡ଼ବରେନ୍, ଆରି ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ବମ୍ବମନେମରଜି ତ ଅସୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନ୍ଡ଼େନ୍ । ୩୬ ✧ ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆଗୁଡ଼ିତାଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତୁରମେଡ଼ମରଡ଼ତନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି କୋନ୍ରାଏଞ୍ଜି ଆରି ପିରିଡ଼ପାତାନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୩୭ ✧ ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗଡ଼ଗଡ଼ନେନ୍ ତକୋତମ, ବନ୍ତ କାକାଡ଼ାମରନ୍ ଅସୋୟ, ୩୮ ତିଆସନ୍ ଆ ଜନ୍ରୋମଆଲନ୍ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ଜନ୍ରୋମଆଲନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମର୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାନାବା ।”

✧ ୯:୩୪ ୯:୩୪ ମାତ୍ରିକ ୧୦:୨୫; ୧୨:୨୪; ମାର୍କ ୩:୨୨; ଲୁକ ୧୧:୧୫ ✧ ୯:୩୫ ୯:୩୫ ମାତ୍ରିକ ୪:୨୩; ମାର୍କ ୧:୩୯; ଲୁକ ୪:୪୪ ✧ ୯:୩୬ ୯:୩୬ ମାର୍କ ୬:୩୪ ✧ ୯:୩୭ ୯:୩୭ ଲୁକ ୧୦:୨

୧୦

ବାରଜଣ ଅନାପ୍ତାୟଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୩:୧୩-୧୯; ଲୁକ ୭:୧୨-୧୬)

୧ ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ଏରମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗଞ୍ଜଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋ ବନମ୍ମୁମଞ୍ଜି ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ରୋଗଜି ମନବନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୨ ତି ବାରଜଣ ଅନାପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଏନ୍ନେଲେ, ପର୍ତ୍ତମ୍ମୁ ହିମନନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ପିତୁ ଗାମ୍ତଜି, ଆରି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆହିଅନ୍, ଜେବଦିନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଜି ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଜନନ୍, ୩ ପିଲିପନ୍ ତ ବାର୍ତ୍ତଲମିନ୍, ତୋମାନ୍ ତ ପାନୁବେଡ଼ମର ମାତିରନ୍, ଆଲପିନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜାକୁବନ୍ ତ ତଜିୟନ୍, ୪ ସିମନନ୍, ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆ ତନାଣ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଆରଲତଜେଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ଆନିନ୍ ଅବୟନେ, ଆରି ଇସ୍ରାରିତ ଜିଉଦାନ୍, କେନ୍ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବନେରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ତାୟେନ୍* ।

ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା

(ମାର୍କ ୬:୬-୧୩; ଲୁକ ୯:୧-୬)

୫ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ବାରଜଣଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ବାୟିଲେ ଆପ୍ତାୟେଞ୍ଜି; “ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଏଇୟଡ଼, ସମିରୋଶମରଞ୍ଜି ଅନିଡ଼ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଏଗନ୍ତଡ଼, ୬ ଆପାୟ ଆରାଡ଼ଏଞ୍ଜି ଆ ମେଣ୍ଡାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ରାଏଲ କେଜ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଆରାଡ଼ଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ଇୟବା । ୭ ଆରି ଜିରା ଜିରା ‘ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ତୁୟାଲାୟ,’ ଗାମଲେ ଇୟନବପୁଡ଼ବାଜି । ୮ ବମ୍ମୁମନେମରଞ୍ଜି ମବନ୍ତବାଜି, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅବମେଡ଼ବାଜି, ମୋଡ଼ୋମରଞ୍ଜି ମବଡ଼ିରବାଜି, ବୁତଞ୍ଜି ଗଡ଼ବାଜି । ଅଜାତେ ଆମ୍ମେନ୍ କାଣ୍ଡାରେଡ଼ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ମେନ୍ ଆନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କାଣ୍ଡାରେଡ଼ ତିୟବାଜି । ୯ ଗଞ୍ଜିଆଲୋଡ଼ବେନ୍ ସୁନା କି ତଜା କି ତମ୍ମା ଏପାଡ଼ତଡ଼ । ୧୦ ଆରି ଜିଉଜିରନ୍ ଆସନ୍ ମୁନା କି ବାଗୁ ଅଜିନ୍, ପାଣ୍ଡୋୟନ୍, ତୁଡ଼େଡ଼ାଡ଼ ଏକାଡ଼ାତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କାକାଡ଼ାମରନ୍ ବର୍ତ୍ତନାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ।”

୧୧ “ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଅନିଡ଼ ଆ ଗଡ଼ା କି ଅନିଡ଼ ଆ ସାଇ ଇୟଲେ ଏଗନେ ତେନ୍, ତେଡେ ଅଜା ମନ୍ରା ଆମ୍ମେନ୍ଆତଡ଼ ସାକ୍ତେକୁଲନ୍ ଆସନ୍ ସାୟତେ, ତିଆତେ ସୁମସୁମଲେ ଇୟ ଗିୟବା, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ତି ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଆନାରେଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏଜିରେନ୍ ଜାୟ ତି ଆସିଂ ଇୟ ତକୋନାବା । ୧୨ ଆରି ଆମ୍ମେନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ଏଗନେ ଆଡ଼ିଡ଼, ‘ଆମ୍ମେନ୍ ସରିନ୍ ସନୟୁନ୍ ତକୋନେତୋ,’ ଗାମଲେ ତି ଆସିଂମରଜିଆତଡ଼ ଇୟ ବର୍ବାଜି । ୧୩ ତି ଆସିଂମରଜି ଆମ୍ମେନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସନୟୁନ୍ ଜିରାୟତୋ, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ମେନ୍ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜାଲବେଞ୍ଜି, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସନୟୁନ୍ ଜିଉତଡ଼ାୟ ତଡ଼ । ୧୪ *ଆରି, ଆନା ଆମ୍ମେନ୍ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜାଲବେନ୍, କି ବନେବେନ୍ ଅଞ୍ଜମତଡ଼େ, ତି ଆସିଂ ସିଲଡ଼ କି ତି ଆ ଗଡ଼ା ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତାଲ୍ଲଡ଼ବେନ୍ ଆ ଉମିଲ ତୁୟୁଡ଼ୟଜଡ଼ନାବା । ୧୫ *ଅଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପନ୍ସୁଆତି ତିନାଜଡ଼ନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ପନବରଡ଼ ସିଲଡ଼ ସଦୋମନ୍ ତ ଗମୋରା ତେସାନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ରପ୍ତି ସଏତନେ ।”

ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତନଶ୍ଚାୟ

(ମାର୍କ ୧୩:୯-୧୩; ଲୁକ ୨୧:୧୨-୧୬)

୧୬ * “ଗିୟବା, ବଲିଆଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆପ୍ତାୟତବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଜାଆତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବୁଡ଼ିବେନ୍ତୋ ଆରି କୁକୁରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲବଡ଼ିବେନ୍ତୋ । ୧୭ *ବନ୍ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିଲେ ପନ୍ସୁଆତିସିଲୋଡ଼ନ୍ ସୋରୋପ୍ତାୟତବେଞ୍ଜି ଆରି ଆ ରନୁକୁସିଂରେଡ଼ଞ୍ଜି ସାମକାନ୍ ବାଡେ ତିଡ଼ତବେଞ୍ଜି । ୧୮ ଆରି ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମଲେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ତ ରାଜାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ତବେଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ରୟଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େତେ । ୧୯ ବନ୍ତ ଅଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିଲେ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋପ୍ତାୟତବେଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଇନି ଆ ବନେ ଏବର୍ତ୍ତନେ, ତିଆସନ୍ ଏଇୟମଡ଼ତଡ଼େ,

* ୧୦:୪ ୧୦:୪ ବାୟିସିଲନ୍   ୧୦:୧୪ ୧୦:୧୪ ଅନାପ୍ତାୟଞ୍ଜି ୧୩:୫୧   ୧୦:୧୫ ୧୦:୧୫ ମାତ୍ରିତ ୧୧:୨୪   ୧୦:୧୫ ୧୦:୧୫ ଲୁକ ୧୦:୪-୧୨   ୧୦:୧୬ ୧୦:୧୬ ଲୁକ ୧୦:୩   ୧୦:୧୬ ୧୦:୧୬ ମାର୍କ ୧୩:୯-୧୧; ଲୁକ ୧୨:୧୧,୧୨; ୨୧:୧୨-୧୫

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏବର୍ତ୍ତନେ, ତିଆତେ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଏଃକର୍ନେ, ବନ୍‌ଡ଼ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଆ ମଡ଼ିନ୍ ପୁରାଡ଼ା ଅମ୍ବଲୋଡ଼ବେନ୍ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ତଅଡ଼ଗଡ଼ବେନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ ।”

୨୧ * “ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରି ଆପେୟ୍‌ନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ଡ଼ଜି, ଅଅନଞ୍ଜି ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ଡ଼ଜି । ୨୨ *ଅଞ୍ଜୁମଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତବେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନା ଆତନିକ୍ଳି ଜାୟ୍ ତନେଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋଡ଼ନ୍, ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ତେ । ୨୩ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟ୍‌ଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନ୍ନା ଗଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ତାଏଲ୍ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାବେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏବ୍‌ସୁକ୍ଲେଏନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜିଡ଼ାୟ୍ ।”

୨୪ * “ଞ୍ଜୁଡ଼ନେମରନ୍ ଞନଡ଼ଡ଼ିୟ୍‌ମରନ୍ ସିଲଡ଼, ଅଡ଼େ କମ୍‌ବ୍‌ରିମରନ୍ ସାଉକାରନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡାନ୍ ତଡ଼ । ୨୫ *ଞ୍ଜୁଡ଼ନେମରନ୍ ଆ ଞନଡ଼ଡ଼ିୟ୍‌ମରନ୍ ତ କମ୍‌ବ୍‌ରିମରନ୍ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସରି । ଆନିଞ୍ଜି ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମବ୍‌ଆତଡ଼ ବାଲ୍‌ଜିବୁଲ୍ ଗାମେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ଡେନ୍ ଅସିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ତିଅଙ୍ଗା ଆ ଗୋଗୋୟ୍ ଅରଃ ବର୍ନେଞ୍ଜି !”

ଆନାଆତଡ଼ ବତଡ଼ତବେନା
(ଲୁକ ୧୨:୨-୭)

୨୬ * “ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଅଃଗିୟ୍‌ତାଏ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆୟ୍‌ମୟ୍‌ମନ୍‌ଆତେ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ଅଃଞ୍ଜୁନାଲଡ଼ନେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆସସନ୍‌ଆତେ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ । ୨୭ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ଆ ଲୋଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତିଆତେ ଆ ସାଆରଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନାବା, ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସସଲୋଡ଼ନ୍ ଏଅମଡ଼ତଡ଼େ, ତିଆତେ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡା ବିଲେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନାବା । ୨୮ ଆରି, ଆନାଜି ତଅଡ଼ନ୍ ରକ୍ତତଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ରକ୍ତଲେ ଅଃର୍ବପ୍ରିଏଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଅଙ୍ଗା ଇସ୍‌ବର ତଅଡ଼ନ୍ ତ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଗୁନ୍ ନରକଲୋଡ଼ନ୍ ଅବମୋସ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁମ୍ ବତଡ଼ବା । ୨୯ ବାଗୁ ସୟ୍‌ସିଡ଼ିତନ୍ ଇନି ବପୋୟ୍‌ସା ବାଡ଼େ ଅଃଡ଼ମ୍‌ନେ ପଡ଼ ? ଆରି ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ତିଆତେ ଗଲୋଏତୋ ଏଃଗାମ୍‌ଲୋ ତେନ୍ ତେଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଜନଡ଼ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଜାୟ୍‌ତାନ୍ ଅଃଗଲୋଏ । ୩୦ ବନ୍‌ଡ଼ ଅବବଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆ ଉଇ ଜନଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ିଆୟ୍ । ୩୧ ତିଆସନ୍ ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍, ସୟ୍‌ସିଡ଼ିତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ମଡ଼ଗା ।”

କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାଜାନ୍ ତ ମନୁର୍ସେନ୍
(ଲୁକ ୧୨:୮-୯)

୩୨ “ଆରି, ଆନା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃମ୍ବୁର୍ସୁର୍‌ଇୟ୍, ଞେନ୍ ନିୟ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଡ଼ନ୍ ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃମ୍ବୁର୍ସୁର୍‌ଆୟ୍ । ୩୩ *ବନ୍‌ଡ଼ ଆନା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ମୁର୍ସେର୍‌ୟ୍, ଞେନ୍ ନିୟ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଡ଼ନ୍ ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମୁର୍ସେର୍‌ତାୟ୍ ।”

ସନୟ୍‌ନ୍ ଇକ୍ଜା ଆର୍ପାୟ୍ କଡ଼ିବନ୍
(ଲୁକ ୧୨:୫୧-୫୩; ୧୪:୨୬-୨୭)

୩୪ “ଞେନ୍ ପୁର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସନୟ୍‌ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବ୍‌ଡିସୟ୍‌ଡ଼ତଡ଼, ସନୟ୍‌ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ଲାୟ୍ ଆର୍ପାୟ୍ କଡ଼ିବନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୩୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍, ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଆପେୟ୍‌ନ୍, ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍, ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅୟୋଡ଼ନ୍, କିନାରନ୍ ଆ

* ୧୦:୨୧ ୧୦:୨୧ ମାର୍କ ୧୩:୧୨; ଲୁକ ୨୧:୧୬   * ୧୦:୨୨ ୧୦:୨୨ ମାଟିର ୨୪:୯; ମାର୍କ ୧୩:୧୩; ଲୁକ ୨୧:୧୭; ମାଟିର ୨୪:୧୩; ମାର୍କ ୧୩:୧୩   * ୧୦:୨୪ ୧୦:୨୪ ଲୁକ ୬:୪୦; ଜନ ୧୩:୧୬; ୧୫:୨୦   * ୧୦:୨୫ ୧୦:୨୫ ମାଟିର ୯:୩୪; ୧୨:୨୪; ମାର୍କ ୩:୨୨; ଲୁକ ୧୧:୧୫
* ୧୦:୨୬ ୧୦:୨୬ ମାର୍କ ୪:୨୨; ଲୁକ ୮:୧୭   * ୧୦:୩୩ ୧୦:୩୩ ୧ ତିମତି ୨:୧୨

ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼ କରନ୍ତୁ, କରନ୍ତୁ ଆ ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼ କିନାରନ୍ ଅନବବିରୁଦ୍ଧ ଆସନ୍ ଇୟଲୟ ।^{୩୭} ଆରି ଆସିତମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ମା ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବନେରା ତେତେ ।”

^{୩୮} “ଆନା ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ଆତଡ଼ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଡୁଡ଼ୟମତେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼, ଆରି ଆନା ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ତ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଡୁଡ଼ୟମତେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼ ।^{୩୯} *ଆରି, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆଅଜ୍ଞାତଡ଼ନ୍ ବୋୟଲେ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅଃସଶୋଡ଼୍ ଯ୍, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼ ।^{୪୦} *ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆନମେଡ଼ନ୍ ଆଜ୍ଞାତଡ଼ ଆସନ୍ ଏରତେ ଗୋୟତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅକଡ଼ୟତେ, ଆରି ଆନା ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଅକଡ଼ୟତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଖାଡ଼ତେ ।”

**ବର୍ତ୍ତମାନ
(ମାର୍ଚ୍ଚ ୯:୪୧)**

^{୪୦} *ଆନା ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତ୍ ଯ୍, ଆରି ଆନା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତ୍ ଯ୍, ଆନା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଆପ୍ପାୟଲ୍ ଯ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଜାତେ ।^{୪୧} ଆନା ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ଆତଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର ଗାମ୍ଲେ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତମା ଖାଡ଼ତେ । ଆରି, ଆନା ଡରମ୍ପମରନ୍ଆତଡ଼ ଡରମ୍ପମର ଗାମ୍ଲେ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଡରମ୍ପମରନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତମା ଖାଡ଼ତେ ।^{୪୨} ଆରି, ଆନା କେନ୍ ସନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେଆତଡ଼ ଗାଡାନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବରିନା ଆ ଜଏଡ଼ତାନ୍ ତିୟତେ, ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଜନଡ଼୍ ଆ ବର୍ତ୍ତମାନ୍ ଅଃନୁବଏଡ଼ଜେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଖଡ଼ନେମରଖେନ୍ ।”

୧୧

**ତକ୍ଷୁବତାମର ଜନନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି
(ଲୁକ ୭:୧୮-୩୫)**

^୧ ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ନେ ଆରବସୁଜ୍ଞେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଗଡାରେଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନସ୍ପୁଡ଼୍ ବରନ୍ ଆସନ୍ ତେଭେ ସିଲଡ଼ ଜିରେନ୍ ।

^୨ ତିଆଡିଡ଼ ଜନନ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତାଲନ୍ କ୍ରିସୁନ୍ ଆରଲ୍ଲମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆ ବର୍ନେ ଆରମଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କ୍ରିସୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ଆପ୍ପାୟଲାଇ ।^୩ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲୟ ବରେଜି, “ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଜିର୍ତାୟ ଗାମ୍ଲେ ତକ୍ଷୁବତାମର ଜନନ୍ ବର୍ନେ, ତି ଆ ମନ୍ରା ଆମନ୍ ପଡ଼, ଅଡେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନ୍ନାମରଆତଡ଼ ଏଜଗେଆୟ ?”

^୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମେଞ୍ଜି ଜିରେ, ଇନିଜି ଇନିଜି ଏମଡ଼ତଡ଼ତେ ଆରି ଏଗିୟତେ, ତିଆଡେଜି ତକ୍ଷୁବତାମର ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଇୟନବଜନାବା;^୫ କାଡ଼ମୁରଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ରପ୍ତିତଜି, ସୋଭାମରଞ୍ଜି ତଡ଼ିୟତଞ୍ଜି, ମୋଡ଼ୋମରଞ୍ଜି ମଡ଼ିବତଜି, କାଲାମରଞ୍ଜି ଅମଡ଼ତଡ଼ତଜି, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ନେଡ଼ତଜି, ଆରି ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ମନ୍ଡବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଡ଼୍ ତେତେ ।^୬ ଆରି ଆନାଜି ବର୍ନେଖେନ୍ ଅଃଡ଼୍ଠାଲଗଡେଜି ଆନିଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍ ।”

^୭ ଜନନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍, ଜନନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, “ଆମେଞ୍ଜି ତକ୍ଷୁବତାମର ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଡୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଇନି ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଏଇୟେନ୍ ? ଇନି ରିଜେମ୍ ବାଭେ ଆମ୍ବୋମୋଲତନ୍ ଅବୟ ଡାଆଜିଡ଼ନ୍ ପଡ଼ ? । ତିଆଡେ ତଡ଼ ତେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଇନି ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଡୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ? ଇନି ମଡ଼ଗାକାବନ୍ ଆରନେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ପଡ଼ ? ଗିୟବା, ଆନାଜି ମଡ଼ଗାକାବନ୍ ରତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରାଜାସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ।^୮ ତିଆଡେ ତଡ଼ ତେନ୍ ଇନି ଆସନ୍ ଡୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିରେନ୍ ? ଇନି ଅବୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ସଡ଼ଡ଼ମରନ୍ ।^{୧୦} ଜନନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏନ୍ନେଲେ ଆଜଡିଡ଼, ଇସ୍ପରନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଖେନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼୍ ବରମରଖେନ୍ ଅକାମ୍ପୁଡ଼୍

* ୧୦:୩୮ ୧୦:୩୮ ମାଚିର ୧୭:୨୫; ମାର୍ଚ୍ଚ ୮:୩୫; ଲୁକ ୯:୨୩ * ୧୦:୩୯ ୧୦:୩୯ ମାଚିର ୧୭:୨୫; ମାର୍ଚ୍ଚ ୮:୩୫; ଲୁକ ୯:୨୫; ୧୭:୩୩; ଜନ ୧୨:୨୫ * ୧୦:୪୦ ୧୦:୪୦ ଲୁକ ୧୦:୧୭; ଜନ ୧୩:୨୦; ମାର୍ଚ୍ଚ ୯:୩୭; ଲୁକ ୯:୪୮

ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଗଢ଼ନମ୍ ଆପ୍ତାୟାୟ, ଆନିନ୍ ମୁକ୍ତାଗଢ଼ନମ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ତତ୍ତରନ୍ ଅବଜାତାତେ,' ତି ଆ ମନ୍ରା କେନ୍‌ଆନିନ୍ । ^{୧୧} ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆଇମରଞ୍ଜି ଆ କିମ୍ବୋଡ଼ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼ କରୋଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରେଏଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼ ତଲ୍ଲୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ାମର୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗିୟତାଏ; ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ସନ୍ନାତମ୍, ଆନିନ୍ ଜନନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ^{୧୨} ଧତ୍ତଲ୍ଲୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଆରସ୍ତୁଡ଼େନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ନମିନ୍ନାନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଜୁରୁତଜି, ଗର୍ବମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ଅବାଲ୍ଲିନ୍ ମନେଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଜି ଗୋୟତଜି । ^{୧୩} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜନନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟବର୍ ତ ଅଡ଼କୋ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତି ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ନେ ବରଞ୍ଜି । ^{୧୪} ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜାନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟଲବେନ୍ ତେନ୍, ଜନନ୍ ମା ଏଲିଅନ୍, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ବନ୍ ଇୟତାୟ । ^{୧୫} ଆନା ଅନମତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଲୁଡ଼ନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମତଡ଼େତୋ ।”

^{୧୬} “ଖେନ୍ ଆନା ବୟନ୍ ନମି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜଡ଼ାଜି ? ଆନିଞ୍ଜି ସରେୟତାଲୋଡ଼ନ୍ ତଲ୍ଲୁମତାଲେ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ପସିୟଜି ଅତ୍ରମ୍ । ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ନାସିଜଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଓଡ଼େଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ^{୧୭} ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ବେନ୍ ପିରୋଡ଼ୋଜନ୍ ଏପେଡ଼ଲାୟ, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ଡ଼ଲୋ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରନବୁକନନ୍ ଏକନ୍‌ଲାୟ, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃୟେଲୋ ।” ^{୧୮} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଲ୍ଲୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଜିରାୟ କି ଇୟଲାୟ ଆନମନେ ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଅଃଗାଲୋ, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗାମତଜି, ‘ଆନିନ୍ ବୁତନ୍ ସୁମେନ୍ ।’ ^{୧୯} ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜିରାୟ କି ଇୟତାୟ ଜୋମେ ଗାଏ, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗାମତଜି, ‘ଗିୟବା, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅବୟ ଲୋବଜୋମମର୍, ଗାସାଲମର୍, ପାନ୍‌ବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆ ଗଡ଼ି !’ ବନ୍‌ତ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଗିଆନ, ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମଲେ ଗିୟତାଏନ୍ ।”

ଏରତର୍ନେ ଗଡ଼ାନ୍
(ଲୁକ ୧୦:୧୩-୧୫)

^{୨୦} ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଅଜା ଅଜା ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ଜିସ୍ତନ୍ ଗୋଗୋୟ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନାବୟରୁଡ଼ିଲଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼୍ କାୟଲେ ବର୍ନେ, ^{୨୧} “ୟୋଡ଼ କୋରାଜିନ୍ ଆମନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ଯୋଡ଼ ବେଡ଼ସାଇଦା ଆମନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ଅଜା ଅଜା ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଲନ୍‌ମୁମନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସୋରନ୍ ତ ସିଦୋନ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଲୁମଲନ୍ ନଡ଼୍, ଏଡ୍ରେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅକ୍ଲାନ ରଲନ୍ କୋମାବଲୋଡ଼ନ୍ ତଲ୍ଲୁମତାଲେ ଆବୟରୁଡ଼ିତଞ୍ଜି ବନ୍ ।” ^{୨୨} ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ପନବରଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋରନ୍ ତ ସିଦୋନନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ରପ୍ତି ସଏତନେ । ^{୨୩} ଆରି ଏ କପର୍ନାଉମ୍, ଆମନ୍ ଇନି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜାୟ ତେକ୍ଲେତନ୍ ପଡ଼୍ ? ରନବୁ ତରକୋନେନ୍* ଜାୟ ଆମନ୍ ଅସେଡ଼ତମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼୍‌ମ୍ ଅଜା ଅଜା ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଲନ୍‌ମୁମନ୍ ତେଏନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଦୋମଲୋଡ଼ନ୍ ଲନ୍‌ମୁମନ୍ ତେଏନ୍ ନଡ଼୍, ଏଡ୍ରେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ନମିନ୍ନାନ୍ ତକୋତେ ବନ୍ । ^{୨୪} ଜନଡ଼ତେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ପନବରଡ଼ନମ୍ ସିଲଡ଼ ସିଦୋମନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ରପ୍ତି ସଏତନେ ।”

ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଜିରେ ଆୟ ଲୋଲୋନାବ
(ଲୁକ ୧୦:୨୧-୨୨)

^{୨୫} ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସ୍ତନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେ, “ଏ ଆପେୟ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଜନନାମରଞ୍ଜି ତ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅବସଲେ ତଲ୍ଲୋଡ଼ାଲେ, ଏରପଡ଼େନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ଅବଗିୟତାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସେକ୍‌ତମ୍ ।” ^{୨୬} ଓଓ, ଆପେୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼୍‌ମ୍ ଅରିଃସୁମତମ୍ ତେଏନ୍ ।”

^{୨୭} * “ଆପେୟଖେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଖେନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ, ଆରି ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଜନା ତଡ଼୍, ଆପେୟନ୍ ତୁମ୍ ଜନା, ଆରି ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍

* ୧୧:୧୨ ୧୧:୧୨ ଲୁକ ୧୨:୧୭   * ୧୧:୧୪ ୧୧:୧୪ ମାତ୍ରିକ ୧୭:୧୦-୧୩; ମାର୍କ ୯:୧୧-୧୩   * ୧୧:୨୩ ୧୧:୨୩ ପାତାଡ଼ନ୍
* ୧୧:୨୪ ୧୧:୨୪ ମାତ୍ରିକ ୧୦:୧୫; ଲୁକ ୧୦:୧୨   * ୧୧:୨୬ ୧୧:୨୬ ଜନ ୩:୩୫; ଜନ ୧:୧୮; ୧୦:୧୫

ଜନା ତତ୍ତ୍ୱ, ତାଙ୍କତ୍ରାଅନନ୍ ରୂମ୍ ଜନା, ତାଙ୍କତ୍ରାଅନନ୍ ଆନା ଆମତ୍ତ୍ୱ ଆପେୟନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଅନବତର୍ନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଲତୟତ୍ତେ, ଆନିନ୍‌ ଜନାତେ ।”

୨୮ “ଏ ମନଙ୍ଗାନ୍‌ ତ ଲନଗିନନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଅତ୍ତକୋନ୍‌ବେନ୍‌ ଅମତ୍ତ୍ୱଞ୍ଜେନ୍‌ ଇଆୟବା, ଞ୍ଜେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଲୋଲୋନେନ୍‌ ତିୟ୍‌ତବେନ୍‌ । ୨୯ ରାତ୍ତ୍ୱଞ୍ଜେନ୍‌ ରମ୍ବତ୍ତ୍ୱ ରମ୍ବତ୍ତ୍ୱ ଆ ତାରତ୍ତ୍ୱଲୋତ୍ତ୍ୱ ବୋୟବା, ଆରି ଅମତ୍ତ୍ୱଞ୍ଜେନ୍‌ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଞ୍ଜତ୍ତ୍ୱନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଞ୍ଜେନ୍‌ ଲବତ୍ତ୍ୱିତମ୍‌ ଆରି ଲଗତ୍ତ୍ୱ ଉଗର୍, ତିଆସନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବତ୍ତ୍ୱ ରମ୍ବତ୍ତ୍ୱ ଆ ଉଗର୍‌ରଲୋତ୍ତ୍ୱ ଲୋଲୋନେନ୍‌ ଏଞ୍ଜାତ୍ତ୍ୱତେ; ୩୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ରାତ୍ତ୍ୱଞ୍ଜେନ୍‌ ଲଗତ୍ତ୍ୱ ଆରି ବିତ୍ତ୍ୱାରଞ୍ଜେନ୍‌ ଲିଆରତମ୍‌ ।”

୧୨

ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍

(ମାର୍କ ୨:୨୩-୨୮; ଲୁକ ୬:୧-୫)

୧ ତିଆତିନ୍ନା ଜିସୁନ୍‌ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈତ୍ତନ୍‌ ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ଆଲ୍‌ଗତ୍ତ୍ୱ ଜିରେନ୍‌, ଆରି ଆ ଞ୍ଜତ୍ତ୍ୱନେମରଞ୍ଜି ଆତ୍ରୋଲଜେଞ୍ଜି ଜନ୍‌ରୋମନ୍‌ ଆ ସିସା ତତ୍ତ୍ୱତ୍ତ୍ୱଲେ ଜୋମେଞ୍ଜି । ୨ ବନ୍‌ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିଜା, ଅଙ୍ଗାତେ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈତ୍ତନ୍‌ ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ବୋ ଗାମ୍‌ଲେ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଲୋତ୍ତ୍ୱ ଆଇତିତ୍ତ୍ୱ, ତିଆତେ ଞ୍ଜତ୍ତ୍ୱନେମରନ୍‌ମଜି ଲୁମ୍‌ତଜି ।”

୩ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେଞ୍ଜି, “ଦାଉଦନ୍‌ ତ ଆ ଗଡ୍‌ଞ୍ଜି ଆତ୍ରୋଲଜେଞ୍ଜି ଆତିତ୍ତ୍ୱ, ଆନିନ୍‌ ଇନି ଏଙ୍ଗାଲନ୍‌, ତିଆତେ ଆମ୍ବେନ୍‌ ସାସ୍ତ୍ରଲୋତ୍ତନ୍‌ ଅଶ୍ତୁତ୍ତ୍ୱ ଏପତ୍ତେନେ ପତ୍ତ୍ୱ ? ୪ ଅଙ୍ଗା ଅନମତ୍ତ୍ୱ ରୁଚିନ୍‌ ରାଓଡ୍‌ଞ୍ଜି ତୁମ୍‌ ଜୋମ୍‌ତଜି ଆରି ଆନିନ୍‌ ଅଞ୍ଜୁମ୍‌ବୋ ଗାମ୍‌ଲେ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଲୋତ୍ତ୍ୱ ଆଇତିତ୍ତ୍ୱ, ଏଙ୍ଗାଲେ ଦାଉଦନ୍‌ ତ ଆ ଗଡ୍‌ଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଆ ସରେବାସିଂ ଗନ୍‌ଲେ ତି ଆ ରୁଚି ଜୋମେଞ୍ଜି ? ୫ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈତ୍ତନ୍‌ ରାଓଡ୍‌ଞ୍ଜି ସରେବାସିଂଲୋତ୍ତନ୍‌ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍‌ ଅଲାତ ଏମ୍ବେଏଞ୍ଜି ଜନତ୍ତ୍ୱତେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ତୋସା ତତ୍ତ୍ୱ, ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଲୋତ୍ତନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେନ୍‌ ଅଶ୍ତୁତ୍ତ୍ୱ ଏପତ୍ତେନେ ପତ୍ତ୍ୱ ? ୬ ବନ୍‌ତ ଞ୍ଜେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ବର୍ତ୍ତବେନ୍‌, ସରେବାସିତ୍ତନ୍‌ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଅବୟ୍‌ ଯୋଡ୍‌ ବର୍ନେନ୍‌ କେନ୍‌ତେନ୍‌ ତକୋ । ୭ ଏସାସ୍ତ୍ରଲୋତ୍ତନ୍‌ ଆଇତିତ୍ତ୍ୱ, ‘ଞ୍ଜେନ୍‌ ଅନମତ୍ତ୍ୱନ୍‌ ଅଞ୍ଜୁତ୍ତ୍ୱୟ୍‌, ଆର୍ଯାୟ୍‌ ସନାୟ୍‌ମନ୍‌ ଲତୟ୍‌ତ୍ତ୍ୱୟ୍‌, କେନ୍‌ ଆ ବର୍ନେନ୍‌ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଲବେନ୍‌ ନତ୍ତ୍ୱ, ଏତ୍ତେଲ୍‌ତେନ୍‌ କେନ୍‌ ଏରତୋସାମରଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଏଞ୍ଜନ୍‌ବତୋସାଏଜି ବନ୍‌ । ୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍କତ୍ରାଅନନ୍‌ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈତ୍ତନ୍‌ ଆ ପ୍ରବୁ ।”

ଅବୟ୍‌ ଆସର୍‌ସିମରନ୍‌

(ମାର୍କ ୩:୧-୬; ଲୁକ ୬:୬-୧୧)

୯ ଜିସୁନ୍‌ ତେତ୍ତେ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଜିରେନ୍‌ ଆ ରନ୍‌କୁସିତ୍ତ୍ୱ ଇୟ୍‌ଲେ ଗନେ । ୧୦ ଆରି ତେତ୍ତେ ଅବୟ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ତକୋଏନ୍‌, ଆସିନ୍‌ ଅବୟ୍‌ ଆସର୍‌ । ଆରି, ଲାତ୍ତ୍ୱଲେତ୍ତ୍ୱ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଅବତୋସାଲେ କନାୟ୍‌କାୟ୍‌ବରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ତତ୍ତ୍ୱରନ୍‌ ସାୟ୍‌ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେଞ୍ଜି, “ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈତ୍ତନ୍‌ ମନବନ୍‌ତନ୍‌ ଆସନ୍‌ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍‌ ଅତ୍ତେତେ ପତ୍ତ୍ୱ ?”

୧୧ ଏବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ଆତେ ଅବୟ୍‌ ମେଣ୍ଡାନ୍‌ ତକୋତେ, ଆରି ତିଆତେ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈତ୍ତନ୍‌ ଲୋତ୍ତ୍ୱଲୋତ୍ତନ୍‌ ଗଲୋଏନ୍‌ ତେନ୍‌, ଏତ୍ତେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ତିଆତେ ଞ୍ଜମ୍‌ଲେ ଅଞ୍ଜୁବେ, ତିଅନ୍ତମ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ଅମତ୍ତ୍ୱଲୋତ୍ତ୍ୱବେନ୍‌ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଆନା ତକୋ ? ୧୨ ଏତ୍ତେଲ୍‌ତେନ୍‌ ମେଣ୍ଡାନ୍‌ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ ମଡ୍‌ଗା । ତିଆସନ୍‌ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈତ୍ତନ୍‌ ମନତ୍ତ୍ୱ କାକାତ୍ତାନ୍‌ ଲିନ୍‌ମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଲେନ୍‌ ଅତ୍ତେତେ ।” ୧୩ ସିଲତ୍ତ୍ୱଲ୍ଲନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍‌, “ଅସିନମ୍‌ ତେକ୍ତେଆ ।”

ସିଲତ୍ତେ ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆସିନ୍‌ ତେକ୍ତେଏନ୍‌, ସିଲତ୍ତ୍ୱଲ୍ଲନ୍‌ ତିଆତେ ଆରି ଅବୟ୍‌ ଆସି ଅନ୍ତମ୍‌ ମନତ୍ତେନ୍‌ । ୧୪ ବନ୍‌ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତୁତ୍ତ୍ୱଲ୍ଲନ୍‌ ଜିରେନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ରନକୁନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି ।

ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଆସ୍ତେତାଏନ୍‌ ଆ କମ୍‌ପାରିମ୍‌

୧୫ ଜିସୁନ୍‌ ତିଆତେ ଜନାତାଲେ, ତେତ୍ତେ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଆନାତାଲନ୍‌ ତୁତ୍ତ୍ୱଲ୍ଲନ୍‌ ଜିରେନ୍‌, ଆରି ଜବ୍ର ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ସଣ୍ଡେତ୍ତ୍ୱଲେ ପାତେଞ୍ଜି, ସିଲତ୍ତ୍ୱଲ୍ଲନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଅତ୍ତକୋଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ମବନ୍‌ତେଞ୍ଜି । ୧୬ ଆରି

☆ ୧୨:୭ ୧୨:୭ ମାଟିର ୯:୧୩ ☆ ୧୨:୧୧ ୧୨:୧୧ ଲୁକ ୧୪:୫

ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍, ଆନିନ୍ ଆନା ତିଆତେ ଏବରତଡ଼େନେ ଗାମଲେ ଏରମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍
 ବରେଞ୍ଚି । ୧୭ ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଆବର୍ଚନେନ୍ ଆ ବନେ କେନ୍ଆତେ ତେତମେନ୍,
 ୧୮ “ଗିୟବା, କେନ୍ଆନିନ୍ କମ୍ବାରିମରୁଞ୍ଚେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଞ୍ଚେନ୍ ସେତାଲ୍ଲାୟ୍,
 ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଞ୍ଚେନ୍ ତୁଝ୍ୟମତାୟ୍, ଆମଡ଼ନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଜବ୍ର ମଅ୍ୟତାତୟ୍ ।
 ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଚେନ୍ ଆ ତଅଝ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ତାୟ୍ ପନେ,
 ଆରି ଆନିନ୍ ଏରତନେମରଞ୍ଚି* ଆମଡ଼ ଆଜାଡ଼ି ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ତେ ।
 ୧୯ ଆନିନ୍ ଗୋଡେନ୍ ଅଃନ୍ନମତୁଡେ, କି ଆକ୍ରାନ୍ ଅଃକାବବାବେ,
 ଆରି ଆନିନ୍ ମଡ଼ି ସାଇନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ସୋଡ଼ା ସର୍ତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଚେ ନିୟ୍ ଅଃକନେ ।
 ୨୦ ଆଜାଡ଼ି ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଅସ୍ତୁଡ଼ ଜିନୟେନ୍ ଜାୟ୍
 ଆନିନ୍ ତାଆଜିଡ଼ନ୍ ଅଃଲ୍ଲବଗତେ,
 ଆରି ଓମୋଡ଼ପିଲ୍ଲନ୍ ଅଃସ୍ତପଞ୍ଚିତେ ।
 ୨୧ ଆରି ଆଞ୍ଚୁମଲୋଡ଼ନ୍ ଏରତନେମରଞ୍ଚି ଆସାତଞ୍ଚି ।”

ଜିସୁନ୍ ତ ବାଲ୍ଜିବୁଲନ୍

(ମାର୍କ ୩:୨୦-୩୦; ଲୁକ ୧୧:୧୪-୨୩)

୨୨ ତିଆଡ଼ିବୁ ବୁତନ୍ ଆସ୍ତମସ୍ତମନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଝ୍ଲାଇ, ତି ଆ ମନ୍ରା ଆକାଡ଼
 ଆରି ଆଜାଡ଼ା, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ଡେନ୍, ସିଲଭେ ତି ଆଜାଡ଼ାମରନ୍ ରପ୍ତି କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ଆରି
 ଗିୟଲେ ରପ୍ତିଏନ୍ । ୨୩ ଆରି, କେନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନିତାଲେ ବର୍ଚ୍ଚି, “କେନ୍ଆନିନ୍
 ତି ଦାଉଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତଡ଼ ପଡ଼ ?”

୨୪ *ବନ୍ତ ପାରୁସିଞ୍ଚି ତିଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ବର୍ଚ୍ଚି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ବୁତଞ୍ଚି ଆ ସୋଡ଼ା
 ବାଲ୍ଜିବୁଲନ୍ ତଡ଼ ତେନ୍ ବୁତନ୍ ଗଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପିଏ ।”

୨୫ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଚି ଆରିଃୟମେଞ୍ଚିଆତେ ଜିସୁନ୍ ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ରାଜ୍ୟ
 ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେଲୋଡ଼ ତେଲେ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ନିଅଏ ତେତେ, ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼
 ଆ ଗଡ଼ା କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆସି ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେଲୋଡ଼ ତେଲେ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ
 ରିଡ଼ ଗାମଲେ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍ପିଏ । ୨୬ ଆରି ସନ୍ମମନ୍ ସନ୍ମମନ୍ଆତଡ଼ ଗଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଚେଲ୍ତେନ୍
 ଆନିନ୍ତମ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍, ଆରି ତି ଆ ରାଜ୍ୟ ଏଞ୍ଚାତାଲେ ରିଡ଼ ଗାମଲେ ଅଲ୍ତକୋନେ
 ? ୨୭ ଞ୍ଚେନ୍ ବାଲ୍ଜିବୁଲନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଚେ ବୁତନ୍ ଗଡ଼ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଚେଲ୍ତେନ୍ ଷଡ଼ନେମର୍ବେଞ୍ଚି
 ଆନା ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଚେ ବୁତଞ୍ଚି ଗଡ଼ତଜି ? ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ମା ପନ୍ସୁଆତିମବ୍ବେଞ୍ଚି ତେତଜି । ୨୮ ବନ୍ତ
 ଞ୍ଚେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଚେ ବୁତଞ୍ଚି ଗଡ଼ତାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅମଡ଼ବେନ୍
 ଅଡ଼ୋଲ୍ଲାୟ୍ନି ।”

୨୯ “ଅଡ଼େ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ବସ୍ତୁରନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଅଃଞ୍ଚିଲୋ ତେନ୍, ଏଞ୍ଚାତାଲେ ଆସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲେ ଆ
 ଜନବଞ୍ଚି ଅଡ଼କୋନ୍ ରାଉଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅଲ୍ଲରପ୍ତିଏ ? ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଜିଏନ୍ ତେନ୍ ସିନା ଆସିଡ଼ନ୍
 ଅଲ୍ଲରାଉନେ ।”

୩୦ * “ଆନା ତନେମରୁଞ୍ଚେନ୍ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ବନେରାମରୁଞ୍ଚେନ୍, ଆରି ଆନା ଞ୍ଚେନ୍ ସରିନ୍ ଅଃଞ୍ଚୁମେ,
 ଆନିନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟ୍ତେ । ୩୧ ତିଆସନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ମନ୍ରାଞ୍ଚି ଆ ଇର୍ସେ ଅଡ଼କୋନ୍
 ଆରି ପରାନ୍ସାଉବରନ୍ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ବନ୍ତ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ନିୟ୍ୟବରନ୍
 କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଅଃଡ଼େଏ । ୩୨ *ଆରି, ଆନା ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍ତନେ, ଆନିନ୍
 କେମାନ୍ ଷାଡ଼ତେ, ବନ୍ତ ଆନା ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍ତନେ, ଆନିନ୍ ନମି ଆ ଜୁଗଲୋଡ଼
 ତଏବେ କି ତିଲ୍ଲି ଆ ଜୁଗଲୋଡ଼ ଜନଡ଼ କେମାନ୍ ଅଃଞ୍ଚାତେ ।”

ଅନ୍ବନ୍ ତ ଆଜନ୍

(ଲୁକ ୬:୪୩-୪୫)

* ୧୨:୧୮ ୧୨:୧୮ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼   * ୧୨:୨୪ ୧୨:୨୪ ମାତ୍ରିକ ୯:୩୪; ୧୦:୨୪   * ୧୨:୩୦ ୧୨:୩୦ ମାର୍କ ୯:୪୦
 * ୧୨:୩୨ ୧୨:୩୨ ଲୁକ ୧୨:୧୦

୩୩ ✧ “ମନଢ଼ ଅରାନ୍ତବନ୍ ମନଢ଼ ଜଅନ୍ ଅଜତେ, ଆରି ମନଢ଼ତତନ୍ ଆରାନ୍ତବ୍ ମନଢ଼ତତନ୍ ଆ ଜଅ ଅଜତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଜନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଅନ୍ତବନ୍ ଅମ୍ମତ୍‌ତବୋ । ୩୪ ✧ଏ ବିସଜତନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତ ପେଲ୍‌ଜି, ଏଙ୍ଗାତାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଢ଼ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ନନ୍ ଏରପ୍ତିତେ ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଉଗରନ୍ ଆ ବନରିୟ୍‌ଲୋଢ଼ ତଅତନ୍ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ । ୩୫ ମନଢ଼ମରନ୍ ମନଢ଼ ତରକ୍ଲୋସିଟନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଢ଼ଞ୍ଜିଆତେ ଅମ୍ବୁଡ଼ତାୟ୍, ଆରି ଏର୍ମନଢ଼ମରନ୍ ଏର୍ମନଢ଼ ତରକ୍ଲୋସିଟନ୍ ସିଲଡ଼ ଏର୍ମନଢ଼ନ୍‌ଆତେ ଅମ୍ବୁଡ଼ତାୟ୍ ।”

୩୬ “ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ଏର୍ମନଢ଼ବରନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନାଈଟନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସାବନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି । ୩୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବର୍ନେବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏର୍ତୋସା ତେତବେନ୍, ଆରି ବର୍ନେବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୋସାମର୍ ତେତବେନ୍ ।”

ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ତାଈଏଞ୍ଜି
(ମାର୍କ ୮:୧୧-୧୨; ଲୁକ ୧୧:୨୯-୩୨)

୩୮ ✧ତିଆଡ଼ିତ୍ ସାଗ୍ରିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଲୋଢ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ, ଖନଢ଼ତିୟ୍‌ମର୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅମ୍ବୁଡ଼ମ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଅରମ୍ମତନ୍ ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଏସାୟ୍‌ତାୟ୍ ।”

୩୯ ✧ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ପେଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ତ ଏର୍ତନେ କେଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଅରମ୍ମତନ୍ ସାୟ୍‌ତଜି, ବନ୍‌ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜୁନସନ୍ ଆରମ୍ମତ୍ ତୁମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆରମ୍ମତ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଅଃଡ଼େଏ । ୪୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜୁନସନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଯାଗି ତମ୍‌ବା ଆରି ଯାଗି ତଗଲ୍ ସୋଡ଼ା ଅୟ୍‌ନ୍ ଆ କିମ୍ବୋଡ଼ଲୋଢ଼ ତକୋଲନ୍, ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗାତାଅନନ୍ ନିୟ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଯାଗି ତମ୍‌ବା ଆରି ଯାଗି ତଗଲ୍ ଅମ୍ମ ଲବନ୍ ତକୋତନ୍ । ୪୧ ନିନିବିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନାଈଟନ୍ କେନ୍ ନମି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ତୋଲନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅବ୍‌ତୋସାତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜୁନସନ୍ ଆନପ୍‌ସୁବର୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆବ୍‌ୟ୍‌ବୁଡ଼ିଲ୍‌ଜି, ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଜୁନସନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ବର୍ନେନ୍ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ତକୋ । ୪୨ ଆରି, ଅଜଡ଼ୋମ୍ ତେସାନ୍ ଆ ରାଣି ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନାଈଟନ୍ କେନ୍ ନମି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ତୋଲନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅବ୍‌ତୋସାତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସୋଲମନନ୍ ଆ ଜନନାବର୍ ଅନମ୍‌ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆନେଡ଼୍ ସିଲଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍, ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ସୋଲମନନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ବର୍ନେନ୍ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ତକୋ ।”

ଏର୍ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ଯର୍ନେ
(ଲୁକ ୧୧:୨୪-୨୬)

୪୩ “ଏର୍ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମ୍ବୁ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍, ଆନିନ୍ ତାଆ ତଡ଼ ରେଡ଼ନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଲୋଲୋନେନ୍ ଆସନ୍ ତରକୋନେନ୍ ଇୟ୍‌ତେ ସାଜେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ଞ୍ଜାଡ଼େ । ୪୪ ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, ‘ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗାସି’ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍‌ୟ୍, ତି ଅସି’ଖେନ୍ ଯର୍ତ୍ତନେ,’ ଆନିନ୍ ଯର୍ତ୍ତନ୍ ତିଆତେ ଆରିକ୍‌କା, ଆଜଜ, ମନଢ଼ତମ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଗିଜେ । ୪୫ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼ ମାଡ଼ୁ ପେଲ୍‌ଜି ଆରି ସାତଟା ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟ୍‌ତେ ଓରୋଡ଼େଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ତେତେ ଗନ୍‌ଲନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ତକୋନେଜି, ଆରି ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆମ୍ମଡ଼୍ ଆ ତଣ୍ଡ ସିଲଡ଼ ତିକ୍‌କି ଆ ତଣ୍ଡ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ତେତେ । କେନ୍ ପେଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତି ଅନ୍ତମ୍ ତେତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆୟୋଡ଼୍ ଆରି ଆ ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜି
(ମାର୍କ ୩:୩୧-୩୫; ଲୁକ ୮:୧୯-୨୧)

୪୬ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆବରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍, ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଆରାନ୍ ତନଢ଼ଲେ ତକୋଲ୍‌ଜି । ୪୭ ସିଲଡ଼େ ଅବୟ୍‌ନେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଅୟୋଡ଼ନ୍‌ମ୍ ତ ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜିନମ୍‌ଜି ଆମନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆତନଡ଼୍‌ଜି ।”

୪୮ ବନ୍‌ତ ଆନା କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନେ, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆନା ଅୟୋଡ଼୍‌ଖେନ୍ ? ଆରି ଆନାଜି ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜିଖେଞ୍ଜି ?” ୪୯ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁରେଡ଼୍ ରସିତାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ,

✧ ୧୨:୩୩ ୧୨:୩୩ ମାଟିର ୭:୨୦; ଲୁକ ୬:୪୪ ✧ ୧୨:୩୪ ୧୨:୩୪ ମାଟିର ୩:୭; ୨୩:୩୩; ଲୁକ ୩:୭; ମାଟିର ୧୫:୧୮; ଲୁକ ୬:୪୫
 ✧ ୧୨:୩୮ ୧୨:୩୮ ମାଟିର ୧୭:୧; ମାର୍କ ୮:୧୧; ଲୁକ ୧୧:୧୭ ✧ ୧୨:୩୯ ୧୨:୩୯ ମାଟିର ୧୭:୪; ମାର୍କ ୮:୧୨

“ଗିଜା, ଅୟୋଡ଼଼ଞ୍ଜେନ୍ ତ ବୋଞ୍ଜାଡ଼଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ^{୫୦} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼଼଼ଲୋଡ଼଼ନ୍ ଆଡ଼଼଼କୋତନେନ୍ ଆପେୟ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନା କାକାଡ଼ାତନେ, ଆନିନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼଼ଞ୍ଜେନ୍, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ଆରି ଅୟୋଡ଼଼ଞ୍ଜେନ୍ ।”

୧୩

ବୁକୁଡ଼଼ନେମରନ୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼଼ବର
(ମାର୍କ ୪:୧-୯; ଲୁକ ୮:୪-୮)

^୧ ତିଆଡ଼଼ିନ୍ନା ଜିସୁନ୍ ଅସିଡ଼଼ନ୍ ସିଲଡ଼଼ ତୁଡ଼଼ଲନ୍ ଜିରେ ଅନେଡ଼଼ ସମେୟ଼ଶ୍ଟାଲୋଡ଼଼ନ୍ ଇୟଲେ ତଙ୍କୁମେ । ^୨ *ସିଲଡ଼଼େ ଜବ୍ ମନ୍‌ରା ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼଼ ଇୟଲାଇ କୁଡ଼ାୟନେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼଼ନ୍ ଇୟଲେ ତଙ୍କୁମେ, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସର୍‌ଲଲୋଡ଼଼ନ୍ ତନଡ଼଼ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ^୩ ଆରି ଆନିନ୍ ଅନବ୍‌ଜଡ଼଼ବରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜବ୍ ବନେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି,

“ଅବୟ୍ ବୁକୁଡ଼଼ନେମରନ୍ ବୁକୁଡ଼଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼଼ଲନେ । ^୪ ଆନିନ୍ ବୁଡ଼ା ବୁଡ଼ା ଲାଡ଼଼ଲେଡ଼଼ ଜମ୍ମଲନ୍ ଅନେଡ଼଼ ତଡ଼଼ରଲୋଡ଼଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଅନ୍ତିତଞ୍ଜି ଜିରେ ତିଆତେଜି ଇୟଲାଇ ଜୋମେଜି । ^୫ ଆରି ଲାଡ଼଼ଲେଡ଼଼ ଅସୋୟ୍ ଲବନ୍ ଆଡ଼଼କୋଏନ୍ ଅରେଡ଼଼ଲଲୋଡ଼଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ତିଆତେ ଗୋଗୋୟ୍ ଲବତତନ୍ ଲପଡ଼ାଏଲାଇ । ^୬ ବନ୍‌ତ ଓୟୋଡ଼଼ନ୍ ଆଡ଼଼଼଼ଲନାଞ୍ଜନ୍ ତାଗାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତିଆତେଜି ଜୋମତୋଡ଼ାଜେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଜତନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼଼ ଲାମେନ୍ ତିଆତେଜି ଅସରାଜେନ୍ । ^୭ ଆରି ଲାଡ଼଼ଲେଡ଼଼ ଅକାଡ଼଼ନ୍‌ବରେଡ଼଼ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଅକାଡ଼଼ଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ସୋଡ଼ାତାଲେ ତିଆତେଜି ଲଲୁତାଜେନ୍ । ^୮ ଆରି ଲାଡ଼଼ଲେଡ଼଼ ଜମ୍ମଲନ୍ ମନଡ଼଼ ଲବଲୋଡ଼଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ତିଆତେଜି ଲାଡ଼଼ଲେଡ଼଼ ବସଅ ଗୁନା, ଯାକୁଡ଼଼ ଗୁନା, ଆରି ଲାଡ଼଼ଲେଡ଼଼ ତିରିସି ଗୁନା ଅଜଏନ୍ ।”

^୯ ସିଲଡ଼଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନା ଅନମ୍‌ତଡ଼଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼଼େତୋ ।”

ଅନବ୍‌ଜଡ଼଼ବରନ୍ ଆ ସନେଡ଼଼ସେଡ଼଼
(ମାର୍କ ୪:୧୦-୧୨; ଲୁକ ୮:୯-୧୦)

^{୧୦} ସିଲଡ଼଼ଲନ୍ ଷଡ଼଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼଼ ଜିରେ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ଆମନ୍ ଇନିବା ଅନବ୍‌ଜଡ଼଼ବରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଖନଡ଼଼ନ୍ ତିୟତଜି ?”

^{୧୧} ଜିସୁନ୍ ଷଡ଼଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଜାଲଡ଼଼େଞ୍ଜି, “ରୁଆଡ଼଼ ରାଜଏନ୍ ଆ ଜରୁ ଗରାମଗାମଞ୍ଜି ଗନନ୍‌ଲୁତନ୍ ଆସନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଜନନାନ୍ ଆତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଏରତନିୟ୍‌ଜି । ^{୧୨} *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମଡ଼଼ ରନ୍ନାନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ଆମଡ଼଼ନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ତେ, ବନ୍‌ତ ଆନା ଆମଡ଼଼ ରନ୍ନାନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼଼, ଆମଡ଼଼ନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ତକୋ, ତିଆତେ ନିୟ୍‌ ଆମଡ଼଼ନ୍ ସିଲଡ଼଼ ପନାଡ଼଼ନ୍ ତେତେ । ^{୧୩} ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଅଃଗିଜେଜି ଆରି ଅମ୍‌ତଡ଼଼ାନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼଼ାନ୍ ଅଃଗ୍‌ମତଡ଼଼େଜି କି ଅଃଗନ୍‌ଲୁତେଜି, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ଅନବ୍‌ଜଡ଼଼ବରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଖନଡ଼଼ନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି । ^{୧୪} ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମ୍‌ର ଜିସାୟନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତେତମ୍‌ତେ, ‘କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅମ୍‌ତଡ଼଼ାନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼଼ାନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼଼ତଜି, ବନ୍‌ତ ଇନ୍ନିଡ଼଼ ଅଃଗନ୍‌ଲୁତେଜି,

ଆରି ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଗିୟ୍‌ତଜି, ବନ୍‌ତ ଇନ୍ନିଡ଼଼ ଅଃଗ୍‌ନାଏଜି;

^{୧୫} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି କବୁଡ଼େନ୍,
ଆନିଞ୍ଜି ଅଲୁଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ନ୍ କାକୁତ ^୧ ଅମ୍‌ତଡ଼଼ତଜି,
ଆରି ରମ୍ମଡ଼଼ ରମ୍ମଡ଼଼ ଆମଡ଼଼ଞ୍ଜି ପିମ୍ମଡ଼଼ତଜି,
ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ନ୍ ଅଃଗିଜେଜି,
ଅଲୁଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ନ୍ ଅଃଗ୍‌ମତଡ଼଼େଜି,
ଉଗରଲୋଡ଼଼ନ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲୁତେଜି,
ଅମଡ଼଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅଃୟନାଜି,

ଆରି ଷେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଅଃଗ୍‌ମ୍‌ବନ୍‌ଡ଼ାଜି ।”

^{୧୬} * “ବନ୍‌ତ ଅମ୍‌ତଡ଼଼ବେନ୍ ତିଆତେ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତେନ୍, ଅଲୁଡ଼଼ବେନ୍ ତିଆତେ ଆରମ୍‌ତଡ଼଼ତେନ୍ ଆସନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍ । ^{୧୭} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଷେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମେଞ୍ଜି

* ୧୩:୨ ୧୩:୨ ଲୁକ ୫:୧-୩   * ୧୩:୧୭ ୧୩:୧୭ ମାଚିର ୨୫:୨୯; ମାର୍କ ୪:୨୫; ଲୁକ ୮:୧୮; ୧୯:୨୭   * ୧୩:୧୭ ୧୩:୧୭ ଲୁକ ୧୦:୨୩,୨୪

ଇନିଜି ଇନିଜି ଏଗିୟତେ, ତି ଅତୁକୋନ୍ ଜବ୍ର ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତ ଡରମ୍ମମରଞ୍ଜି ଗିୟଗିଜନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅଃଗିୟଲଜି; ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ଏଅମତଡ଼ତେ, ତି ଅତୁକୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନମତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅଃନୁମତଡ଼ଲଜି ।”

ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍ ଆ ଗରାମଗାମ୍
(ମାର୍କ ୪:୧୩-୨୦; ଲୁକ ୮:୧୧-୧୫)

୧୮ “ଏଡେଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍ ଆ ଗରାମଗାମ୍ ଅମତଡ଼ବ । ୧୯ ଆନା ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡେ ତିଆତେ ଅନେଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଆଗ୍ରଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ ଅନ୍ତମ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ ଅଜ୍ଞାତେ ବନ୍ତୁତନ୍ ତେଲୋ ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ରେ ତିଆତେ ରାଉଲନ୍ ଇୟତାୟ ପାଟେ । ୨୦ ଆନା ବର୍ନେନ୍ ଅମତଡ଼ଲେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ସର୍ତାନ୍ ବାଭେ ଜାତେ ତିଆତେ ଅରେଡ଼ଲଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୧ ଆମତନ୍ ଆଜତନ୍ ଗୋଗୋୟ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଲାମେନ୍ ଆନିନ୍ ଗଡ଼େଃ ମତମ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋତନ୍, ତିଲ୍ଲି ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତଣ୍ଡନ୍, ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଅଡୋଲାୟ ତେନ୍, ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଅମରେଡ଼ତେ । ୨୨ ଆରି ଆନା ବର୍ନେନ୍ ଅମତଡ଼ତେ, ବନ୍ତ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ତ ରନ୍ନାନ୍ ଆ ଗନିୟମତ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଲଲୁତାୟତେ, ଆନିନ୍ ଆରି ଅଃନୁଜଏ, ତିଆତେ ଅକାଡ଼ନ୍‌ବରେଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୩ ବନ୍ତ ଆନା ବର୍ନେନ୍ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ତେ, ତିଆତେ ମନଡ଼ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ ଅନ୍ତମ୍, ତିଆତେ ମନଡ଼ ଅଜତେ, ତିଆତେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ବସଅ ଗୁନା, ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଯାକୁଡ଼ି ଗୁନା, ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ତିରିସି ଗୁନା ଅଜତେ ।”

ଡୋଲ୍ଲୋଶିନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୨୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ ଜମ୍ମଲନ୍ ବୁଡେନ୍ । ୨୫ ବନ୍ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିମତେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଆ ବନେରାନ୍ ଜିର୍ରେ ତି ଆ ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ଲୋଡ଼ ଡୋଲ୍ଲୋଶିନ୍ ଇୟଲାୟ ବିତେ କି ଜିରେନ୍ । ୨୬ ଅଜ୍ଞା ଆଡିଡ଼ ଜମ୍ମଲନ୍ ପଡାବଲାୟ କି ଅଲାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଗଲେଲାୟ, ତିଆଡିଡ଼ ଡୋଲ୍ଲୋଶିନ୍ ନିୟ ଗିୟତାଏନ୍ । ୨୭ ସିଲଭେ କମ୍‌ପ୍‌ରିମରଞ୍ଜି ସାଉକାରନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ରେ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, ‘ଆଞ୍ଜା, ଆମନ୍ ଇନି ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ମ୍ ମନଡ଼ ଜମ୍ମଲନ୍ ଅଃକୁଡ଼ଲୋ ପଡ଼ ? ଏଡେଲତେନ୍ ଡୋଲ୍ଲୋଶିଞ୍ଜି ଅଡେଜ୍ଞା ସିଲଡ଼ ଜିର୍ରାୟ ?’ ୨୮ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଅବୟ ବନେରାନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଏନ୍ନେଏମ୍ ।’ ଆରି, କମ୍‌ପ୍‌ରିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଏଡେଲତେନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ତି ଡୋଲ୍ଲୋଶିଞ୍ଜି ଅତୁକୋନ୍ ପୁୟଲେ ଇୟ ଏରୁକୁନାୟ ପଡ଼ ? ଆମନ୍ ଅଡ଼ ପଡ଼ ଗାମତେ ?’ ୨୯ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଇଜ୍ଞା, ଅସମୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଡୋଲ୍ଲୋଶିନ୍ ପୁୟା ପୁୟା ତି ବୟନ୍ ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ନିୟ ଏପୁୟତେ । ୩୦ ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗଡ଼ନେନ୍ ଜାୟ ବାଗୁନ୍ ଏକ୍ସାନ୍ ସୋଡାଏତଜି, ଆରି ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଆଗ୍ରତନେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଶେନ୍ ଗଡ଼ଗଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ବର୍ତାଜି, ସୟସୟନ୍ ଆସନ୍ ଡୋଲ୍ଲୋଶିଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଡ଼ ବିଡ୍ଡାବା, ଆରି ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ମର୍‌ୟଲୋଡ଼ଞେନ୍ ତର୍ଡୁମ୍‌ଲେ ତକ୍ଲୋବା ।”

ସୋର୍ସୋବାୟନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

(ମାର୍କ ୪:୩୦-୩୨; ଲୁକ ୧୩:୧୮-୧୯)

୩୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅବୟ ସୋର୍ସୋବାୟନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଆ ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ବିତେ । ୩୨ ତିଆତେ ଅତୁକୋ ଅବାୟନ୍ ସିଲଡ଼ ସନ୍ନା, ବନ୍ତ ତିଆତେ ସୋଡାଏନ୍ ତେନ୍ ଅତୁକୋ ଓଆବନ୍‌ବଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସୋଡାତାଲେ ଅବୟ ଅରାନ୍‌ବନ୍ ଗଡେଲତେ, ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଅନ୍ତିଡ଼ଜି ଜିର୍ରେ ଆ କେଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟତାୟ ବସାନେଜି ।”

କମିରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍
(ଲୁକ ୧୩:୨୦-୨୧)

୩୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କମିରନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ତିଆତେ ପାଡ଼ଲେ, ବାକୁଡ଼ି ଆଡ୍ଡା ଆ ଗମ୍‌ଲୋଡ଼ ମାୟଲେ ରୁବଲେ ତକ୍ଲୋଏନ୍, ତିଲ୍ଲି ଅତୁକୋନ୍ କମିରନ୍ ମାୟମାୟଲନ୍ ।”

**ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ସିଲଡ଼ ଖଡ଼ନେନ୍
(ମାର୍କ ୪:୩୩-୩୪)**

୩୩ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବୟନ୍ ରୁମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଇନ୍‌ନିଡ଼୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଞ୍ଜକର୍‌ଜି । ୩୪ ତିଆସନ୍ ପୂର୍ବାଞ୍ଚେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ପୂର୍ବାଞ୍ଚେବର୍ କେନ୍‌ଆଡେ ଡେଡ଼ମେନ୍, “ଖେନ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବୟନ୍ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆରୁଲନେନ୍ ସିଲଡ଼ ତିଅଞା ସନସବରଞ୍ଜି ତକୋ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଡୋଲ୍ଲୋଣିନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍ ବର୍‌ରେନେ

୩୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତାଲେ ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲନେ, ଆରି ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାଇ ବରେଜି, “ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଡୋଲ୍ଲୋଣିନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ରେୟ୍‌ଲଡ଼ ବର୍‌ରେନ୍ ।” ୩୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆନା ମନଡ଼ ଜମ୍‌ଲନ୍ ବିଡ଼େତ, ଆନିନ୍ ମନରା ତାଙ୍ଗତାଅନନ୍; ୩୮ ବସେଡ଼ନ୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍; ମନଡ଼ ଜମ୍‌ଲନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ପସିୟ୍‌ଜି; ଡୋଲ୍ଲୋଣିନ୍ ଇସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ପସିୟ୍‌ଜି; ୩୯ ଅଞା ବନେରା ଡୋଲ୍ଲୋଣିନ୍ ବୁଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସନ୍‌ମନ୍; ଗଡ଼ଗଡ଼ନେ ବେଡ଼ାନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍, ଆରି ଗଡ଼ଗଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି । ୪୦ ତିଆସନ୍, ଡୋଲ୍ଲୋଣିନ୍ ଏଞାଲେ ରୁଞ୍ଜୁତାଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ସନୟନ୍ ଡେଡେ, ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାଞ୍ଜିନ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଡେଡେ । ୪୧ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗତାଅନନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ରାଜ୍ୟନ୍ ସିଲଡ଼, ଏରଡ଼ରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ତ ଆନାଜି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଇସେନ୍ ଅବ୍‌ଲୁମ୍‌ଲୁମେଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼଼ ଅବ୍‌ରୁଞ୍ଜତଜି, ୪୨ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତଗୋସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ସେଡ଼ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଡେଡେ ଯେୟେଡ଼ାନ୍ ତ ରମ୍‌ରମ୍‌ଜିନ୍ ଡେଡଜି । ୪୩ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆପେୟନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଓୟେଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସାଆର୍ ଗିୟ୍‌ତାଜି । ଆନା ଅନମ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଲୁଡ଼ନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଡେଡୋ ।”

ଆତିଲ୍‌ଡିଲ୍ ରନ୍ନାନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୪୪ “ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତିଲ୍‌ଡିଲ୍‌ନ୍ ଆ ରନ୍ନା ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତିଆଡେ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ସଲେ ତଞ୍ଜୋଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଡେ ଜିରେ ଆନଜେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତମ୍‌ଲୋଡ଼ ତମ୍‌ଲେ ତି ଆ ବସେଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ଖିଏ ।”

ମୁଞ୍ଜାନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୪୫ “ଆରି ନିୟ୍, ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ୍ ବେପାରମରନ୍ ମନଡ଼ ମନଡ଼ ମୁଞ୍ଜାନ୍ ସାୟ୍‌ଡେ; ୪୬ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ମଡ଼ଗାତମ୍ ଆ ମୁଞ୍ଜା ଆଗ୍ରିଜେନ୍, ଆନିନ୍ ଜିରେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନଜେଞ୍ଜି ତମ୍‌ଲୋଡ଼ ତମ୍‌ଲେ ତି ଆ ମୁଞ୍ଜା ଇୟ୍‌ଲେ ଖିଏ ।”

ଖରମ୍‌ୟ୍ ଜାଲାନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୪୭ “ଆରି ନିୟ୍, ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଅବୟ୍ ଖରମ୍‌ୟ୍ ଜାଲାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ଖମ୍‌ୟ୍‌ମରଞ୍ଜି ସର୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଜାଲାନ୍ ସେଡ଼ଲେ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆୟ୍‌ଜି ଖମ୍‌ଡଜି । ୪୮ ଜାଲାନ୍ ଆବର୍‌ଜେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତିଆଡେ ଅନେଡ଼ ସର୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ତିଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲାଇ । ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍‌ତାଲେ ମନଡ଼ଞ୍ଜିଆଡ଼େ ତର୍‌ତୁମ୍‌ଲେ ଗୁରୁଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତଞ୍ଜୋଏଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ ମନଡ଼ତତନ୍‌ଆଡେ ସେଡେଞ୍ଜି । ୪୯ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାଞ୍ଜିନ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଡେଡେ; ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିରେ ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ପେଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆନ୍ନାତଜି, ୫୦ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତଗୋସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ସେଡ଼ତଜି; ଡେଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଯେୟେଡ଼ାନ୍ ତ ରମ୍‌ରମ୍‌ଜିନ୍ ଡେଡଜି ।”

ପାପୁରନ୍ ତ ରଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍

୫୧ ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ତବେନ୍ ପଡ଼?” ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଓଓ ।”

୫୭ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅବୟ୍ ସାରକାରନ୍ ଏକାଲେ ଆ ତରକ୍ଲୋସିଡ଼ନ୍ ସିଲଭ୍ ଆ ସନାୟାଜନ୍ ଅନ୍ତର୍ ରଡ଼ ଜନବନ୍ ତ ପାପୁର ଜନବନ୍ ଅମ୍ତୁଡ଼ତେ, ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜିଡେନ୍ ଆ ସାସ୍ତି ତିଅନ୍ତମ୍ ଲୁମ୍ତେ ।”

ନାଜରିତ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଜ୍ଞାଲଜି
(ମାର୍କ ୬:୧-୬; ଲୁକ ୪:୧୭-୩୦)

୫୮ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆନବ୍ଜଡ଼ବରଜି ଆରବସୁକ୍ଲେଏନ୍ ସିଲଭ୍ଲୁନ୍ ତେତେ ସିଲଭ୍ ଆନିନ୍ ଜିରେନ୍ । ୫୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆସାଇତମନ୍ ଜିରେ ତେତେ ଆ ରନୁକ୍ସିଂଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତିୟେ, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ସାନ୍ତିତାଲେ ବରଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଡେକା ସିଲଭ୍ କେନ୍ ଆ ଗିଆନ ଖାଡେନ୍ ? ଆରି କେନ୍ ସାନ୍ତି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅଡେକା ସିଲଭ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ଖାଡେନ୍ ? ୫୫ କେନ୍ ଆନିନ୍ ତି ବାଡ଼ୋୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ ତଡ଼ ପଡ଼ ? କେନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜିମ୍ ମରିଅମ ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆରି, କେନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜିମ୍ ଜାକୁବ, ଜୋସେପ, ସିମନ୍ ଆରି ଜିଉଦା ତଡ଼ ପଡ଼ ? ୫୬ କେନ୍ ଆ ତନାନଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତେନ୍ନେ ମନ୍ରାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଏଡେଲ୍ତେନ୍ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡେକା ସିଲଭ୍ ଖାଡେନ୍ ?” ୫୭ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗବରଜେଞ୍ଜି ।

ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ସାଇତମନ୍ ତ ଆସିତମନ୍ ତୁମ୍ ଗନବରଜନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ଆନ୍ନାରେଡ଼ ଆନିନ୍ ଗନବରଜନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡେ ।” ୫୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆ ଏଡତନେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ତେତେ ଗୋଗୋୟ୍ ସାନ୍ତି କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଲୁମ୍ଲୋ ।

୧୪

ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ରନବୁ
(ମାର୍କ ୬:୧୪-୨୯; ଲୁକ ୯:୭-୯)

୯ ତିଆଡିଡ଼ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ତଡେନ୍ । ୨ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଗୁମ୍ପ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍, ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ତେ ।”

୩ ଏବରୋଦନ୍, ଆ ଓକାନ୍ ପିଲିପନ୍ ଆ ହୁକ୍ତି ଏରୋଦିଆନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ଲେ, ଜିଲେ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍ । ୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଏରୋଦନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଏରୋଦିଆନ୍ଆତଡ଼ ତରକ୍ଲୋଏନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆମନ୍ ବର୍ନାୟବରନ୍ ଆଲ୍ଲେତେ ।” ୫ ଆରି, ଏରୋଦନ୍ ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ରନକ୍ସୁନ୍ ସାଜେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଗାମ୍ଲେ ମାନ୍ନେଏଞ୍ଜି ।

୬ ଏରୋଦନ୍ ଆ କରୋକ୍ଲୋଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ଆରଡୋଲାଞ୍ଜନ୍, ଏରୋଦିଆନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ିଅନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ତଡ଼ସେଡ଼ତାଲନ୍ ଏରୋଦନ୍ଆତଡ଼ ଅବମଅଞ୍ଜେନ୍ । ୭ ସିଲଭେ ଏରୋଦନ୍ ପର୍ମାଡାଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଞ୍ଜେନ୍ ବାସାତମ୍, ଆମନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ଇନି ବେଡଡ଼ିୟ୍, ଞ୍ଜେନ୍ ତିଆତେ ତିୟତମ୍ ।”

୮ ଆନିନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜି ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ବର୍ନେ, “ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆବବ୍ ତେନ୍ନେ ଅବୟ୍ ସଡ଼ଆଲୋଡ଼ନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ତିୟ୍ ଯ୍ ।”

୯ ରାଜାନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆରମ୍ତଡେନ୍ ତୁକ୍ତାଏନ୍ । ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଆତ୍ରକ୍ସୁମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆମ୍ତୁ ଆନିନ୍ ପର୍ମାଡାଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୧୦ ଆରି ମନ୍ରାନ୍ ଆପ୍ପାୟଲେ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆବବ୍ ଅବଗଗତେନ୍, ୧୧ ସିଲଭ୍ଲୁନ୍ ଆବବନ୍ ଅବୟ୍ ସଡ଼ଆଲୋଡ଼ନ୍ ପାଡ଼ଲେ ତି ଆଇସିଜନ୍ଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଆଇସିଜନ୍ ତିଆତେ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆମଡ଼ ପାଡେନ୍ । ୧୨ ସିଲଭେ ତକ୍ସୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମର୍ଜି ଜିରେ ମରାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଇୟଲେ ତିଲେଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟଲେ ଅବଜନାଏଜି ।

୫ ୧୩:୫୨ ୧୩:୫୭ ଜନ ୪:୪୪ ୫ ୧୪:୩ ୧୪:୩ ଲୁକ ୩:୧୯,୨୦

ଜିସୁନ୍ ମନଲୟ ଅଜାର ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟେନ୍

(ମାର୍କ ୬:୩୦-୪୪; ଲୁକ ୯:୧୦-୧୭; ଜନ ୬:୧-୧୪)

୩୩ ତକୁବତାମର ଜନନ୍ ଆଗ୍ରକାଏଞ୍ଜି ଆ ବନେ ଜିସୁନ୍ ଆରମତଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡନ୍ ତାୟଲେ ତେରେ ସିଲଡ଼ ସବଢାୟଲନ ଅବୟ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ ତରକୋନେଲୋଡନ୍ ଜିରେନ୍ । ମନରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ଆରମତଡେଞ୍ଜି ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ତଡ଼ିୟଲନ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସନଲେ ପାଡେଞ୍ଜି । ୩୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡନ୍ ସିଲଡ଼ ଡୁଡ଼ଲନ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଆଗିଜେନ୍ ଇର୍ସୋୟମତାଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ବମ୍ମମନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନଡେଞ୍ଜି ।

୩୫ ଅରୁବଲେ ଆପ୍ରାଡେନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲୟ ବରେଜି, “କେନତେନ୍ନେ ତ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ତମ, ଆରି ସାଲୁମେନ୍ନି, ତିଆସନ୍ ମନରାଞ୍ଜି ସାଇରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆସନ୍ ଜନୋମନ୍ ଇୟ ଶିଏତଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟାଜି ।”

୩୬ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିଞ୍ଜି ଜିରତଡେଜି ତଡ଼, ଇନ୍ନିଡ଼େତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟବାଜି ।”

୩୭ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ଲେନ୍ ମନଲୟ ରୁଚିନ୍ ତ ବାଗୁ ଆୟନ୍ ତୁମ୍ ତକୋ ।”

୩୮ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ତିଆତେ କେନତେନ୍ନେ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ପାଟାୟବା ।” ୩୯ ଆରି, ଆନିନ୍ ମନରାଞ୍ଜି ତୋଣ୍ଡୋ ଅଗାବଲୋଡନ୍ ତନଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲନ ଆନିନ୍ ତି ମନଲୟ ରୁଚିନ୍ ତ ବାଗୁ ଅୟନ୍ ଖମଲେ ରୁଆଡ଼ଗଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲନ ଆସିର୍ବାଏଏନ୍ କି ରୁଚିଞ୍ଜି ରେବଲେ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନ୍ତାଏଞ୍ଜି । ୪୦ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ରୁଚିନ୍ ଜୋମଲେ ବୋଓଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆରଲାଗାଏନ୍ ଆ ରୁଚିଜି ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ବାର ଗୁରୁଲି ବବରିଜେଞ୍ଜି । ୪୧ ରୁଚିନ୍ ଆଜ୍ରୋମେଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜି, ଆଇମରଞ୍ଜି ତ ପସିଜଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁଡ଼ଲନେ, ଓକାମରଞ୍ଜି ତୁମ୍ ମନଲୟ ଅଜାର ତେତେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ତାଆଲୋଡନ୍ ତଡ଼ିୟଲନ

(ମାର୍କ ୬:୪୫-୫୨; ଜନ ୬:୧୫-୨୧)

୪୨ ସିଲଡ଼ଲନ ଜିସୁନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡନ୍ ତାୟଲେ ଆମୁକ୍ତାଗତଞ୍ଜି ଅଡ଼ିଗଡ଼ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୪୩ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରାସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲନ ଆନିନ୍ ପାର୍ଡନାନେବାନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ଆସ୍ତାଲୁମେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ ଆନିନ୍ ତେରେ ଆଡିନ୍ସଜନ୍ ତକୋଲନ । ୪୪ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଅନେଡ଼ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟଲୋଡ଼ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆକ୍ରାନ୍ ଆର୍ ଞେଏନ୍ ଅଡେୟତାନ୍ ବାରେ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଯୁଲନତଡ଼ଲନ ।

୪୫ ବନ୍ତ ତଗଲନ କମସିମୋଲ ବେଡ଼ାନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡନ୍ ତଡ଼ିୟଲନ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇୟଲୟ । ୪୬ ଆରି ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡନ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼ିୟଲନଆତେ ଗିୟଲେ ବତଡ଼ତାଲେ ବର୍ଚ୍ଚିଞ୍ଜି, “କେରେ ବୁତନ୍” ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାରେ ସଜିରେଞ୍ଜି ।

୪୭ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅକୋମଡ଼ନାବା, କେନ୍ଆତେ ଷେନ୍, ବତଡ଼ତଡ଼ିବେନ୍ ।”

୪୮ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମନ୍ ତେନ୍, ଷେନ୍ ନିୟ ତୋଣ୍ଡୋ ତାଆଲୋଡନ୍ ତଡ଼ିୟନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ୟୟ ।”

୪୯ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଜିରାୟ ।” ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ ତୋଣ୍ଡୋ ତାଆଲୋଡନ୍ ତଡ଼ିୟଲନ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେନ୍ । ୫୦ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ତାନ୍ ଆ ରିଜେ ଗିୟଲେ ବତଡ଼େନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତାଆଲୋଡନ୍ ତବୁବଲେ ପାଡେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବାକାବଲେ ବର୍ଚ୍ଚେନ୍, “ପ୍ରବୁ ଷେନ୍ ତୋବୟ ।”

୫୧ ଜିସୁନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆସିନ୍ ପାଡ଼ଲେ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ଖମଲେ ବରେନ୍, “ଏ ଅସୋୟ ତର୍ନେମର୍, ଇନିବା ତାଲଗତେନ୍ ?”

୩୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରାଜେଞ୍ଜି, ରିଙ୍ଗେନ୍ ତତେନ୍ । ୩୩ ସିଲତ୍ତେ ଆନାଜି ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଲୋମାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ।”

ଗିନ୍ନେସରତଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବ୍‌ନଡେନ୍
(ମାର୍କ ୭:୫୩-୫୬)

୩୪ ଜିସୁନ୍ ତ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସର୍ବେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ପଡ଼ଲେ ଗିନ୍ନେସରତରେଡ଼ନ୍ ତୁଟେଞ୍ଜି । ୩୫ ଆରି, ତେତ୍ତେ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍ଲଡ଼ଲେ ତି ଆ ତୁୟାୟ୍‌ରେଡ଼ ସମ୍ପରାରେଡ଼ନ୍ କବରନ୍ ଆପ୍ପାୟ୍‌ୟେଞ୍ଜି, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ରୋଗମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ୩୬ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆଲୁଡ଼କାବ୍ ତୁମ୍ ସନ୍‌ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ କାକୁତ ଲଞ୍ଜି, ଆରି ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ସୁଟେଏଞ୍ଜି, ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ମନଡ଼ାଜେଞ୍ଜି ।

୧୫

ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼
(ମାର୍କ ୭:୧-୧୩)

୧ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବରେଜି, ୨ “ଖଡ଼ନେମରନ୍‌ମଜି ଇନିବା ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆନୋକ୍କା ଆଲ୍ଲେତଜି ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରନ୍‌ସିନେନ୍ ଗାଗାତଞ୍ଜି ।”

୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅନୋକ୍କାବେନ୍ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନିବା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବନେ ଏଆଲ୍ଲେତେ ? ୪ ଇସ୍‌ବରନ୍ ବନେ, ‘ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଅୟୋଡ଼ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବା,’ ଆରି ‘ଆନା ଆପେୟ୍‌ନ୍ କି ଅୟୋଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ସୟ୍‌ପତେ, ଆନିନ୍ ରନ୍‌ବୁ ପନ୍‌ବରତନ୍ ଖଡ଼ତେ ।’ ୫ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗାମତେ, ‘ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ବୟ୍‌ନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ କି ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ସାଲ୍ଲେତେ ବନ୍, ତିଆତେ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେଏନ୍ ।’ ୬ ଆନିନ୍ ଆରି ଆପେୟ୍‌ନ୍ କି ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଅୱାନ୍ନେଏ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବନେ ଆଲ୍ଲେତାଲେ ଅନୋକ୍କାବେଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଏଲ୍ଲମତେ । ୭ ଏ ଇସ୍‌ଭାମରଜି, ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମର୍ ଜିସାୟ୍‌ନ୍ ବନେଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ ବର୍ବନେ,

୮ ‘କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତଅତନ୍ ବାରେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେତ୍‌ୟ୍‌ଜି, ବନ୍‌ତ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଙ୍ଗାୟ୍‌ତମ୍ ତକୋ ।

୯ ଆନିଞ୍ଜି କାକ୍କାନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସେନ୍‌ପୁର୍ତ୍ତ୍‌ୟ୍‌ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ଜି ବନ୍‌ୟ୍‌ବରୁଖେନ୍ ଗାମଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି ।”

ଅଙ୍ଗାତେ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରମଡ଼ିର୍ ଏମ୍ବେତେ
(ମାର୍କ ୭:୧୪-୨୩)

୧୦ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ଡ଼ବା ଆରି ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍‌ତକୋ । ୧୧ ଅଙ୍ଗାତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ଗନ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରମଡ଼ିର୍ ଅଃନ୍ନେମେଏ, ବନ୍‌ତ ତଅତନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ତୁଡ଼ତନାୟ୍, ତିଆତେ ମା ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରମଡ଼ିର୍ ଏମ୍ବେତେ ।”

୧୨ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବରେଜି, “ପାରୁସିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବନେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଗରୟ୍‌ମତେଞ୍ଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଆମନ୍ ଜନା ପଡ଼ ?”

୧୩ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ତୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରାକୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଅରାନ୍‌ବଜି ଅଃଗୁଲୋ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ପୁୟାୟ୍‌ତନେ । ୧୪ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ବାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆକାଡ଼ୁଜି, ଆନିଞ୍ଜି କାଡ଼ମୁରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁରିୟ୍‌ତଜି; ଅବୟ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁରିୟ୍‌ନେନ୍ ତେନ୍, ବାଗୁଞ୍ଜି ଲୋଓଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋତଜି ।”

☆ ୧୫:୧୪ ୧୫:୧୪ ଲୁକ ୭:୩୯

୧୫ ସିଲଭେ ପିତ୍ରୁନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଅନବଜଢ଼ବରନ୍ ଆ ଗରାମଗାମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍ ।”

୧୬ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆମେଞ୍ଜି ନିୟ ପଢ଼ ନମିନ୍ତାନ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍ ? ୧୭ ଅଜ୍ଞାତେ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ଗନ୍‌ତେ, ତିଆତେ କିମୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେ, ତିଆତେ ଆରି ତଅଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେ, ତିଆତେ ଆମେନ୍ ଅଃଜ୍ଞନାବେନ୍ ପଢ଼ ? ୧୮ ବନ୍‌ତ ଅଜ୍ଞାତେ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ତୁଢ଼ତନାୟ, ତିଆତେ ଉଗରନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଢ଼ତନାୟ, ଆରି ତିଆତେ ମା ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଢ଼ ଏରଫଡ଼ିର୍ ଏମ୍ମେତେ । ୧୯ ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଉଗରନ୍ ସିଲଡ଼ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିଃୟମ୍, ସମ୍ବରମନ୍, ତାରିନେନ୍, ଜୋଣ୍ଡ଼ାନେନ୍, ରାଉନେନ୍, କଣ୍ଡାୟସାକିନ୍ ଆରି ନିଶ୍ଚୟବରନ୍ ତୁଢ଼ତନାୟ । ୨୦ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମା ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଢ଼ ଏରଫଡ଼ିର୍ ଏମ୍ମେତେ, ବନ୍‌ତ ମନ୍‌ରାନ୍ ଏରନାସିନେନ୍ ଗାଗାଲନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଏରଫଡ଼ିର୍ ଅଃଡ଼େଏ ।”

କିନାନ୍‌ଅବଜନ୍ ଆ ତର୍ନେ
(ମାର୍କ ୭:୨୪-୩୦)

୨୧ ଜିସୁନ୍ ତେଭେ ସିଲଡ଼ ତୁଢ଼ଲନ୍ ସୋରନ୍ ତ ସିଦୋନ ତେସାରେଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୨ ଆରି ଗିୟା, ତି ଆ ସଣ୍ଡି ସିଲଡ଼ ଅବୟ କିନାନ୍‌ଅବଜନ୍ ଜିରେ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଭେ ଇୟଲାଇୟ ବର୍ନେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ବାଉଦନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍, ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ସାୟୁମ୍, ତାଜାଡ଼ାଅନ୍‌ଖେନ୍ ବୁତନ୍ ସୁମେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ବବରନ୍‌ଡ଼େନ୍ ତେତେ ।”

୨୩ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବପଦ ଓୟଲେ ଅଃଜ୍ଞାଲଡ଼ଲୋ । ଆରି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ କାକ୍ରୁତ ତାଲନ୍ ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଲଆପ୍ପାୟା, ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବାକାବଲେକାୟ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼ପାଡ଼ଲଡ଼ତନ୍ ।”

୨୪ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆରାଡ଼ଏଞ୍ଜି ଆ ମେଣ୍ଡାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ କେଲ୍ଲୋଲୋଡ଼ନ୍ ଆରାଡ଼ଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ଖେନ୍ ଇୟଲାଇୟ ।”

୨୫ ବନ୍‌ତ ତି ଆଇମରନ୍ ତୁଡ଼ଲୁଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଲୋମଲେ ଇୟଲାଇୟ ବରେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ସାଜଇୟ ।”

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ପସିଜଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମ୍ ପାଡ଼ଲେ କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅଃସେଡ଼ବୋ ।”

୨୭ ବନ୍‌ତ ତି ଆଇମରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଓଓ, ପ୍ରବୁ, ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି ନିୟ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ସାଉକାର ଆ ମେଜଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆରସେଡ଼ତେନ୍ ଆ ସଙ୍କୁରାଜି ଜୋମଡ଼ଜି ।”

୨୮ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଏ ଆଇମର୍, ତର୍ନେନମ୍ ସୋଡ଼ାତମ୍, ଇସ୍ରାଏଲମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ତେଏତୋ ।” ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମା ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍ ମନଡ଼େନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରାଆତଢ଼ ମବନଡ଼େନ୍

୨୯ ଜିସୁନ୍ ତେଭେ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଗାଲିଲି ସମେୟଣ୍ଡାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଜିରେନ୍, ଆରି ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଜିରେ ତେଭେ ଇୟଲେ ତଙ୍କୁମେ । ୩୦ ଆରି, ଗୋଗୋୟନେଡ଼ମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସୋଭାମରନ୍, ଗଡ଼ତୁମରନ୍, କାଡ଼ତୁରନ୍, ଜାଡ଼ାମରନ୍ ତ ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ରୋଗମରଜିଆତଢ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ ଆଜଡ଼ବା ଇୟଲାଇୟ ତମ୍ମିଜେଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ମବନଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୧ ଜାଡ଼ାମରଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, ଗଡ଼ତୁମରଞ୍ଜି ମନଡ଼େଞ୍ଜି, ସୋଭାମରଞ୍ଜି ତଡ଼ିୟଲଞ୍ଜି ଆରି କାଡ଼ତୁରଞ୍ଜି ରପ୍ତି ଗିଜେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ ସାନ୍ତି ତେଏଞ୍ଜି କି ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆ ଇସ୍ରାଏଲତଢ଼ ଅବଗୁଗୁଏଞ୍ଜି ଅବପେମେଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି
(ମାର୍କ ୮:୧-୧୦)

୩୨ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଓଡ଼େଡ଼ତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇସୋୟମଡ଼ାତୟ, ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଯାଗି ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ନି ଖେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଜି ଆରି କେନ୍ ଆମଡ଼େଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନୋମଜୋମ୍ ତଡ଼; କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅସମୟ ଇୟତେ ରାଜତେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆତୋଲେଜନ୍ ଅନାପ୍ପାୟନ୍ ଖେନ୍ ଅଃଜ୍ଞତଜୟ ।”

* ୧୫:୧୮ ୧୫:୧୮ ମାଡ଼ିର ୧୨:୩୪

୩୩ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତିୟନେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବବୋଓନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼େଞ୍ଜା ସିଲଡ଼ ତିୟତେ ରୁଚିନ୍ ଖାଡ଼ବୋ ?”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ବେନ୍ ତିଅଞ୍ଜା ରୁଚିନ୍ ତକୋ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ସାତଟା ରୁଚିନ୍, ଆରି ଅସୋୟ୍ ସନ୍ନାତାତମ୍ ଆ ଆୟ୍ ତକୋ ।”

୩୫ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ତନକୁମନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୩୬ ଆରି ଆନିନ୍ ତି ସାତଟା ରୁଚିନ୍ ତ ଅୟନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ତିୟଲେ ତିଆଡେଜି ବେବଲେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଆଡେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି । ୩୭ ଆନିଞ୍ଜି ଜୋମ୍‌ଲୋଡ଼ ଜୋମ୍‌ଲେ ବୋଓଏଞ୍ଜି କି ତିଅଞ୍ଜା ରୁଚିନ୍ ଲାଗାଏନ୍, ତିଆଡେ ଆନିଞ୍ଜି ସାତ ଗୁରୁଲ୍ଲି ବବ୍‌ରିଜେଞ୍ଜି । ୩୮ ରୁଚିନ୍ ଆନ୍ତୋମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଆଇମରଞ୍ଜି ତ ପସିଜି ଅଃଡ଼ୁତିଲନେ, ଓକାମରଞ୍ଜି ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ତକୋଏଞ୍ଜି ।

୩୯ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତାଲେ ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଦାୟ୍‌ଲେ ମଗଦାନନ୍ ଆ ସଣ୍ଡି ଜିରେନ୍ ।

୧୭

ଅରମ୍ଭତନ୍ ଅନବତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ତାକିଏଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୮:୧୧-୧୩; ଲୁକ ୧୨:୫୪-୫୬)

୧* ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଅରମ୍ଭତନ୍ ଅନବତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବରେଜି । ୨ ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ସାଲ୍‌ମ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ଏଗାମଡେ, ‘ସାଡ଼ତିବଡେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଲୁଲୁତମ୍ ତେଏନ୍ ।” ୩ ଆରି, ତୋତାନ୍ ଏଗାମଡେ, ‘ଲଡେ ରିଜେଡିରନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଲୁଲୁତମ୍* ତେଏନ୍ ଆରି ମେଗନ୍ ତୋଲନେ ।’ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ତରୁବନ୍ ଆ ବନେ ଏଜନାତେ, ବନ୍‌ଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ଆରମ୍ଭଡ଼ ଜନାଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୪* ଏପେଲ୍‌ମାରଞ୍ଜି ତ ଏରଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅରମ୍ଭତନ୍ ସାୟ୍‌ତଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ଜୁନସନ୍ ଆରମ୍ଭଡ଼ ତୁମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେଡେ, ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆରମ୍ଭଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ଅଃଡ଼େଏ”

ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆନ୍ନାରେଡ଼ ଜିରେନ୍ ।

ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆ କମିର

(ମାର୍କ ୮:୧୪-୨୧)

୫ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସମ୍‌ୟ୍‌ଣ୍ଡାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ରୁଚିନ୍ ଆପନାଡ଼ ଆସନ୍ କରୋତାଏଞ୍ଜି । ୬* ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିୟ୍‌ତମନାବା, ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆ କମିର ସିଲଡ଼ ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା ।”

୭ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତର୍ଡମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରୁଚିନ୍ ଅଃସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍‌ବୋ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍‌ନେ ।”

୮ ଜିସୁନ୍ ତିଆଡେ ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଅସୋୟ୍ ତନେମରଜି, ଅମଡ଼ବେନ୍ ରୁଚି ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନିବା ତର୍ଡମ୍ ଏକତାଡ଼ିତନ୍ ? ୯* ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଇନି ନମିନ୍‌ଗାନ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍ ପଡ଼ ? ମନ୍‌ଲୟ୍ ରୁଚିନ୍ ମନ୍‌ଲୟ୍ ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବରାନ୍ତେଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡିଡ଼, ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ତିଅଞ୍ଜା ଗୁରୁଲ୍ଲି ରୁଚିନ୍ ଏବବ୍‌ରିଜେନ୍ ? ତିଆଡେ ମନ୍ନେବା । ୧୦* ଆରି ସାତଟା ରୁଚିନ୍ ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବରାନ୍ତେଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡିଡ଼, ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ତିଅଞ୍ଜା ଗୁରୁଲ୍ଲି ରୁଚିନ୍ ଏବବ୍‌ରିଜେନ୍ ? ତିଆଡେଜି ମନ୍ନେଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ୧୧ କେନ୍‌ଆଡେ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍ ? ଖେନ୍ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୁଚିନ୍ ଆ ବନେ ଅଃକର୍‌ବେନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆ କମିର ସିଲଡ଼ ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା ଗାମ୍‌ତବେନ୍ ।”

୧୨ ଜିସୁନ୍ ରୁଚିନ୍ ଆ କମିର ସିଲଡ଼ ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଏବବନରନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ତିଆଡିଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗନ୍‌ଲୁଡେଞ୍ଜି ।

* ୧୭:୧ ୧୭:୧ ମାଟିର ୧୭:୩୮; ଲୁକ ୧୧:୧୭ * ୧୭:୩ ୧୭:୩ ରଡ଼ିମ୍‌ଲାୟ୍ * ୧୭:୪ ୧୭:୪ ମାଟିର ୧୭:୩୯; ଲୁକ ୧୧:୨୯ * ୧୭:୬ ୧୭:୬ ଲୁକ ୧୨:୧ * ୧୭:୯ ୧୭:୯ ମାଟିର ୧୪:୧୭-୨୧ * ୧୭:୧୦ ୧୭:୧୦ ମାଟିର ୧୫:୩୪-୩୮

ଜିସୁନ୍ ଆସନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ

(ମାର୍କ ୮:୨୭-୩୦; ଲୁକ ୯:୧୮-୨୧)

୧୩ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ କାଲସରିଆ ପିଲିପିରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନା, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇନି ଗାମତଜି ?”

୧୪ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମତଜି, ତକ୍ତବତାମର ଜନନ୍, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମତଜି, ଏଲିଅନ୍, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମତଜି, ଜିରିମିଅନ୍, ଇଞ୍ଜାନତେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ।”

୧୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବନ୍ତ ଷେନ୍ ଆନା, ଆରି ଆମେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମତେ ?”

୧୬ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଆମନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍, ଆମେଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ।”

୧୭ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ସିମନନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଏ ଜୁନସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ପିତ୍ର, ଆମନ୍ କରମ୍ପାତମ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନବଜନାଲମ, ଆର୍ପାୟ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟଞେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅବଜନାଲମ । ୧୮ ଆରି, ଷେନ୍ ନିୟ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ଡମ, ଆମନ୍ ପିତ୍ର ଆ ଗରାମଗାମନ୍ ଜଲେଡ଼, ଆରି କେନ୍ ଆ ଜଲେଡ଼ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଷେନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞେନ୍ ତବନଡ଼ତାୟ, ଆରି ରନବୁ ତରକୋନେସିଡ଼ନ୍ ଆ ବସ୍ତୁ ନିୟ ତିଆତେ ଅକାରେଲେ ଅଃର୍ପିଏ । ୧୯ ଷେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ କଣ୍ଡା ତିୟତମ, ଆରି ଆମନ୍ ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଅକ୍ଷାତେ ଜିତେ, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଜିତନେ, ଆରି ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଅକ୍ଷାତେ ଉୟତେ, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଉୟତନେ ।”

୨୦ ତିଆଡ଼ିତ୍ ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁ ଗାମଲେ ଆନିଡ଼ି ଆମଡ଼ ଏବଡ଼ତଡ଼ନେ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁବରନ୍ ତ ଆ ଯନର୍ମେଡ଼ବରନ୍ ବର୍ନେ

(ମାର୍କ ୮:୩୧-୯:୧; ଲୁକ ୯:୨୨-୨୭)

୨୧ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅନିୟନ୍ ତେତେ, ଆରି ପାପୁରମରଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ଏଣ୍ଡେତ୍ରିୟଜି କି ରକ୍ଷୁତ୍ରିୟଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଷେନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋତନାୟ ।”

୨୨ ସିଲଡ଼େ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବ ଅନେଡ଼ଗଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇୟଲେ କଞେ, “ପୁରୁନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସାୟମମତୋ, ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଆଜିୟ ଏନ୍ନେଲେ ତେତଡ଼ ତଡ଼ ।”

୨୩ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ସନ୍ନୁମ, ମୁକ୍ତାବାଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବଡ଼ାୟନା ! ଆମନ୍ ଷେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଅକ୍ଷମ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏରନିଃୟମନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟମତେ ।”

୨୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିଡ଼ି ଷେନ୍ଆତଡ଼ ସନଣ୍ଡୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଲତଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ମୁର୍ସେତମନେତୋ, ଆରି ଆଅକ୍ତାତଡ଼ନ୍ ବୋୟଲେ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟତୋ । ୨୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆନମେଡ଼ନ୍ ତୋବତୋବନ୍ ସାୟତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅକଡ଼ୟତେ, ଆରି ଆନା ଷେନ୍ ଆସନ୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଅକଡ଼ୟତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଷାଡ଼ତେ । ୨୬ ଆରି, ମନ୍ରାନ୍ ସମ୍ପରା ପୁତ୍ରିନ୍ ଷାଡ଼ଲୋଡ଼ ଷାଡ଼ଲେ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଅକଡ଼ଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଆ ଲାବ ତେଏ ? ଅଡେ ମନ୍ରାନ୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆ ପାଲ୍ଡେଡ଼ନ୍ ଇନି ତିୟଲେ ରପ୍ତିତେ ? ୨୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆ ଗନ୍ନୁପ୍ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଡେ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଆରି ତିଆଡ଼ିତ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଗାୟଲେ ବଡ଼ି ଇୟତାୟ ତିୟେଜି । ୨୮ ଷେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ଡବେନ୍, ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ି ଜିରାଞ୍ଜିନ୍ ଜାୟ କେନ୍ତେନ୍ନେ ଆତନଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଏକ୍ଷାଲେ ଜନଡ଼ ରନବୁନ୍ ଏରମାୟମାଜନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ।”

☆ ୧୭:୧୪ ୧୭:୧୪ ମାତ୍ରିକ ୧୪:୧,୨; ମାର୍କ ୬:୧୪,୧୫; ଲୁକ ୯:୬,୮ ☆ ୧୭:୧୭ ୧୭:୧୭ ଜନ ୬:୬,୭ଏ ☆ ୧୭:୧୯ ୧୭:୧୯ ମାତ୍ରିକ ୧୮:୧୮; ଜନ ୨୦:୨୩ † ୧୭:୨୩ 16:23 ଅଃନ୍ନିୟମେ ☆ ୧୭:୨୪ ୧୭:୨୪ ମାତ୍ରିକ ୧୦:୩୮; ଲୁକ ୧୪:୨୭ ☆ ୧୭:୨୫ ୧୭:୨୫ ମାତ୍ରିକ ୧୦:୩୯; ଲୁକ ୧୭:୩୩; ଜନ ୧୨:୨୫ ☆ ୧୭:୨୭ ୧୭:୨୭ ମାତ୍ରିକ ୨୫:୩୧; ରୋମିଅ ୨:୬

୧୭

ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ବାଢ଼ିସାୟଲନେ

(ମାର୍କ ୯:୨-୧୩; ଲୁକ ୯:୨୮-୩୬)

୧ ହୁଡୁ ତିନ୍କା ଆ ତିକ୍ତ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍, ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ ବୋଷାଢ଼ନ୍ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ସରିନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଅବୟ୍ ତେଜାତମ୍ ଆ ବରୁଲୋଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି । ତେତେ ଆରି ଆନିଡ଼ି ଅଃଡ଼କୋଲଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି । ୨ ଆରି, ଆତେମତଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ବାଢ଼ିସାୟଲନେ, ଆ ମୁକ୍ତାନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସାଆରତମ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆ ଅଜିନ୍ ଆତୁରାଃତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଏତମ୍ ତେଏନ୍ । ୩ ଆରି ମୋସାନ୍ ତ ଏଲିଅନ୍ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ଲଞ୍ଜି ତି ଯାଗି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି । ୪ ସିଲତେ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ ବୟଲେଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ତକୋ, ଆମନ୍ ଲତୟଲମ୍ ତେନ୍ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ଖେନ୍ ଯାଗି ଅନ୍‌ସିଡ଼ନ୍ ଗୁତାୟ୍, ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍, ମୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍, ଆରି ଏଲିଅନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ।”

୫ **ପିତ୍ରନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଗିୟବା, ଆତୁରାଃତେନ୍ ଆ ମେଗ ଅବୟ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇ ରୁବେଜି, ଆରି ତି ଆ ମେଗ ସିଲତ୍ କେନ୍ ଆ ସର୍‌ବେ ଅଡ଼ୋଲାଇ, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତନ୍‌ଡ଼ୟ୍‌ମ୍ ତାଙ୍ଗାତାଅନ୍‌ଖେନ୍, କେନ୍ ଆମତନ୍ ଖେନ୍ ମଅୟ୍‌ତୟ୍, କେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅମତଡ଼ବା ।”

୬ କେନ୍‌ଆତେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆରମତଡ଼େଞ୍ଜି ହୁମ୍‌ତୁଲେ ଅକୁଡେଞ୍ଜି, ଆରି ମାଡୁ ବତଡେଞ୍ଜି । ୭ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିରାୟ୍ କି ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ସୁଡେତାଲେ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ତୋନାବା, ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ ।” ୮ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆରାଡ଼େଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁମ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଡ଼ି‌ଆତଡ଼ ଅଃଗିୟଲଜି ।

୯ ଆନିଞ୍ଜି ବରୁନ୍ ସିଲତ୍ ଆପ୍ରଡ଼ଲଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ବାୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗାତାଅନ୍‌ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲତ୍ ଯର୍‌ନେଲେ ଅଶୁଡ଼ ତୋନେନ୍ ଜାୟ୍ କେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଏଗ୍ରିଜେନ୍‌ଆତେ ଆନିଡ଼ି ଆମଡ଼ ଏବରତଡ଼ନେ ।”

୧୦ ଆରି, ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏତେଲତେନ୍ ଏଲିଅନ୍ ରୟ୍ ଆମ୍‌ଡୁ ଜିର୍ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ସାଗ୍ରିଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ବର୍ତଞ୍ଜି ?”

୧୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଏଲିଅନ୍ ରୟ୍‌ବନ୍ ଆମ୍‌ଡୁ ଜିର୍ତାୟ୍ କି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଇୟତାୟ୍ ବାଡୁବେ* ; ୧୨* ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଏଲିଅନ୍ ଇୟଲାଇନ୍, ବନ୍‌ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍‌ମ୍‌ଡ଼ଲଜି ଆରି ଅଜାତେ ଲତଜେଞ୍ଜି ଏତେଲେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି । ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗାତାଅନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଏମ୍‌ନେତଜି ।”

୧୩ ଜିସୁନ୍ ତକ୍ତବତାମ୍ ଜନନ୍ ଆ ବନେ ବର୍‌ନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଗନ୍‌ଲୁଡେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ଓକାସିୟାତଡ଼ ମବନ୍‌ଡେନ୍

(ମାର୍କ ୯:୧୪-୨୯; ଲୁକ ୯:୩୭-୪୩)

୧୪ ଆରି ଜିସୁନ୍ ତ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆଜିର୍‌ଷଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରାୟ୍ କି ହୁଡ଼ମ୍‌ତାଲେ ଇୟଲାଇ ବନେ, ୧୫ “ଏ ପ୍ରବୁ ତାଙ୍ଗାତାଅନ୍‌ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟ୍‌ମା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ କୁଣ୍ଡିଲିଆତେ ଆରି ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ, ଆନିନ୍ ବତରନ୍ କି ବତରନ୍ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ତ ବତରନ୍ କି ବତରନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋତେ । ୧୬ ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଖଡ଼ନେମରନ୍‌ମଜି ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲାଇ, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି ।”

୧୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଏ ଏର୍‌ତନେମର୍, ଆଡ଼ତଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ କେଜ୍ଜା, ତିଅଜା ତିନ୍କା ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନାୟ୍ ? ତିଅଜା ତିନ୍କା ଖେନ୍ ଖଣ୍ଡବେଞ୍ଜି ସଏଆୟ୍ ? ତି ଓକାସିଜନ୍ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଓରୋଡ଼ାୟ୍ ।” ୧୮ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ବୁତନ୍‌ଆତଡ଼ ଆବୁବତଡେନ୍ ବୁତନ୍ ପସିଜନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲତ୍ ହୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ କି ପସିଜନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ମନଡେନ୍ ।

୧୯ ସିଲତ୍‌ଲୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅଜନା ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାଇ କି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ଇନିବା ଇନ୍‌ଲେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଗଡ଼ଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଲାଇୟ୍ ?”

୨୦ *ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତନେବେନ୍ ଅସୋୟତମ୍ ତିଆସନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ବୁତନ୍ ଗଡ଼ଲେ

* ୧୭:୫ ୧୭:୫ ମାଟିର ୩:୧୭; ୧୭:୧୮; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୨ * ୧୭:୫ ୧୭:୫ ୨ ପିତ୍ର ୧:୧୭,୧୮ * ୧୭:୧୧ ୧୭:୧୧ ଇୟତାୟ୍ ଅବକାତଏ * ୧୭:୧୨ ୧୭:୧୨ ମାଟିର ୧୧:୧୪ * ୧୭:୨୦ ୧୭:୨୦ ମାଟିର ୨୧:୨୧; ମାର୍କ ୧୧:୨୩; ୧ କରନ୍ତି ୧୩:୨

ଏଠାରୁପୁଲୋ, ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତନେବେନ୍ ଅବୟ ସୋର୍ଯୋବାୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ କେନ୍ ଆ ବରୁ 'କେନ୍ତେନ୍ ସିଲଡ଼ ତେଡ଼ନା' ଏଗାମେନ୍ ତେନ୍ ତିଆତେ ତେଡ଼ତନେ, ଆରି ତନେବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ଏରପ୍ରିତେ । ୨୧ ବନ୍ତ ପାର୍ତନାନ୍ ତ ଆନମନେନ୍ ତୁମ୍ ବାଞ୍ଜେ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ବୁତ ରପ୍ରି ଗଡ଼ତନେ, ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ବାଞ୍ଜେ ଗଡ଼ଲେ ଅଠରପ୍ରିନେ । ୧୮

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁବରନ୍ ତ ଆ ଯନର୍ଯେଡ଼ବରନ୍ ଆରି ବତର ବର୍ଚନେ
(ମାର୍କ ୯:୩୦-୩୨; ଲୁକ ୯:୪୩-୪୫)

୨୨ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଗାଲିଲିଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍ଭୁଲୁଲି ଆଡ଼ିଡ଼, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, "ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ଲାୟରୟତନେ । ୨୩ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ରକ୍ତତଳି ଆରି ଆନିନ୍ ଏର୍ତାଲୋଡ଼ ଯର୍ଯେଡ଼ଲେ ତୋତନେ ।" ସିଲଭେ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ଅନିଠୟମତାଏଞ୍ଜି ।

ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ପାନ୍

୨୪ ଜିସୁନ୍ ତ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କପର୍ନାତମନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜି, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ପାନ୍ବେଡ଼ମରଜି ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ରେ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, "ଞନଡ଼ତିୟମରବେନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ପାନ୍ ଅଞ୍ଜିୟେ ପଡ଼?"

୨୫ ପିତ୍ରନ୍ ଜାଲଡେନ୍, "ଓଓ, ତିୟତେ ।"

ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜି ସିଲଭଲୁ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ବୁ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, "ସିମନ୍ ଆମନ୍ ଜନି ଗାମତେ ? ପୁତ୍ନିନ୍ ଆ ରାଜାଜି ଆନା ଆମଡ଼ ସିଲଭ ପାନ୍ନ୍ ତ ସିସୁନ୍ ପାଡ଼ତଜି ? ଆ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଭ ଅଡ଼େ ବଡ଼େସାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଭ ?"

୨୬ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, "ବଡ଼େସାମରଞ୍ଜି: ଆମଡ଼ ସିଲଭ ।"

ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, "ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଆ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ଏଞ୍ଜିୟେଜି ! ୨୭ ବନ୍ତ ଜନ୍ଲେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଠନ୍ ଗବ୍ବରୟମଡ଼ବୋଜି, ତିଆସନ୍ ଆମେନ୍ ସର୍ଯେୟ୍ଣାନ୍ ଇୟଲେ ଅୟନ୍ ଇୟତୋରବା, ଆରି ଆମ୍ବୁ ଆଜା ଆୟ ଗତରତେ, ତିଆତେ ଷମ୍ଲେ ଆ ତଅତନ୍ ଏଞ୍ଜେନ୍ ତେନ୍ ଅବୟ ରୁପାତାବନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ତି ଆ ତାକୋ ପାଡ଼ଲେ ଶେନ୍ ଆସନ୍ ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାନ୍ନ୍ ଆୟ ତିୟବାଜି ।"

୧୮

ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଭ ସୋଡ଼ା ?

(ମାର୍କ ୯:୩୩-୩୭; ଲୁକ ୯:୪୬-୪୮)

୧ *ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ରାଜି କି ଇୟଲାଇ ବରେଜି, "ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଭ ସୋଡ଼ା ?"

୨ ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ସନ୍ନାସିଜନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େତାଲେ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍ତାବା ତବନ୍ତଡ଼ାଲେ ବର୍ଚନେ, ୩ * "ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆବ୍ବରୁଡ଼ୁଲିନ୍ କେନ୍ ସନ୍ନାସିଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଠେଲୋ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲେଜନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଏଠେନେ । ୪ ତିଆସନ୍ ଆନା କେନ୍ ସନ୍ନାସିଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲବ୍ବଗଠମତନେ, ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା । ୫ ଆରି ଆନା ଅଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ଶେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସନ୍ନାସିଜନ୍ଆତଡ଼ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଶେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତୟ ।"

ଇର୍ଯେନ୍ ଆସନ୍ ତନୋରତୋରନ୍

(ମାର୍କ ୯:୪୨-୪୮; ଲୁକ ୧୭:୧-୨)

୬ "ଏଞ୍ଜା ମନ୍ରା କେନ୍ ଅମଡ଼ଶେନ୍ ଆଡ଼ତନେଞ୍ଜି ଆ ପସିୟିଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଭ ଅବୟନେଆତଡ଼ ଇର୍ଯେଲୋଡ଼ ଗବ୍ଲୋତେ, ତି ଆ ମନ୍ରା ଆ ସକାଲୋଡ଼ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ଗୋର୍ନାଅରନ୍ ଯୋଡ଼ଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜରୁ ସର୍ଯେୟ୍ଣାଲୋଡ଼ନ୍ ଆସେଠସେଡ଼ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ ବନ୍ । ୭ କେନ୍

† ୧୭:୨୧ ୧୭:୨୧ କେନ୍ଆତେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ଅନିତଲଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ । ‡ ୧୭:୨୭ ୧୭:୨୭ ଏର୍ନମ୍ବୁମରଞ୍ଜି * ୧୮:୧ ୧୮:୧ ଲୁକ ୨୨:୨୪ * ୧୮:୩ ୧୮:୩ ମାର୍କ ୧୦:୧୫; ଲୁକ ୧୮:୧୭

ପୁତ୍ର ଯିଏ ପନବରତନ ଖାଡ଼ିବେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ତନୋରତୋରଞ୍ଜି ତକୋ; ତନୋରତୋରଞ୍ଜି ଅଡୋତାୟ୍ ମା, ବନ୍‌ଡ, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଅମ୍ନେଲେ ତନୋରତୋରନ୍ ଅଡୋତାୟ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ପନବରତନ ଖାଡ଼ିବେ !”

୮ * “ଅସିବେନ୍ କି ଅଜଡ଼ବେନ୍ ଆମ୍ନେନ୍‌ଆତଡ଼ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗର୍ବଲୋଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ଗଡ଼ଲେ ସେଡ଼ବା; ବାସିନ୍ ତ ବାଜିଡ଼ନ୍ ବୟନ୍ ଅଃନ୍‌ଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ତଗୋଲୋଡ଼ ସନେତନ୍ ଆଡ୍ରେତବନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପାୟ୍ ଆଗଡ଼ତୁନ୍ କି ଆସୋଭାନ୍ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍ନାବା । ୯ *ଆରି, ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆମ୍ନେନ୍‌ଆତଡ଼ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗର୍ବଲୋଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ତର୍ବଲେ ସେଡ଼ବା; ବାମିଡ଼ନ୍ ବୟନ୍ ତଗୋନ୍ ଆବୁରିଜନ୍ ଆ ନରକଲୋଡ଼ ସନେତନ୍ ଆଡ୍ରେତବନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପାୟ୍ ଆମିୟ୍‌ମଡ଼ନ୍ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଙ୍ଗାନ୍ ଆମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ।”

ଆଡ଼ମେତନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍
(ଲୁକ ୧୫:୩-୭)

୧୦ * “ଗିୟତମନାବା, କେନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ିଆତଡ଼ ଏଏଡ଼ରୁମଡ଼ତଡ଼େ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାକ୍ରେତେଞ୍ଜି ଆ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଜି ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ଖେନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ତିତାନ୍ ଗିୟତଜି । ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଙ୍ଗାଆତେ ଆଡ଼ସନ୍, ତିଆତେ ସାୟ୍‌ଲେ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ।”*

୧୨ “ଆମ୍ନେନ୍ ଇନି ଏବଡ଼ିସୟ୍‌ତେ ? ଅନ୍ନିଡ଼ି ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତେ ବସଅ ମେଣ୍ଡାନ୍ ତକୋତେ, ଆରି ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଆଡ଼ସନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅନେସ୍ତ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ତି ଆରାଡ଼ସନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡା ଅଃନ୍ନେସାଜେ ପଡ଼ ? ୧୩ ଆରି ଖେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଖାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ତି ଅନେସ୍ତତା ଅଃନ୍ନାଡ଼ଲଞ୍ଜି ଆ ମେଣ୍ଡାଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ସର୍ତାତନେ, ତି ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଅବୟ୍ ମେଣ୍ଡାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତାତନେ । ୧୪ ତିଅଙ୍ଗମ୍ କେନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଜାକିୟ୍ ମୋସ୍ତଡ଼େଡ଼ ତଡ଼, କେନ୍‌ଆତେ ମା ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ।”

ଇର୍ସେନ୍ ଆରଲୁମତେନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼
(ଲୁକ ୧୭:୩)

୧୫ * “ଆରି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ବିରୁଦଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ତ ଆମ୍ନେନ୍ ଆ ବାଗୁନ୍‌ବେନ୍ ତକୋଲବେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ି ଆ ତୋସାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଡ଼ୁୟ୍‌ବା; ଆରି ଆନିନ୍ ବର୍ନେବେନ୍ ଅମଡ଼ତେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ନେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ । ୧୬ ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍ ଅଃନ୍ନମଡ଼ତଡ଼ଲୋ ତେନ୍, ଅବୟ୍‌ନେ କି ବାଗୁନେ ସାକିମରନ୍ ତବନଡ଼ବା, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଅଙ୍ଗମ୍ ବାଗୁ କି ଯାଗି ସାକିମରଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କତାଡ଼ି ଗରିତେ । ୧୭ ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନାନ୍ନେଲୋ ତେନ୍, ମଣ୍ଡଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବର୍ବାଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ରନ୍ନୁକ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ନିୟ୍ ଅଃନ୍ନାନ୍ନେଲୋ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଏରତର୍ନେମରନ୍ ତ ପାନବେଡ଼ମରନ୍ ଅଙ୍ଗମ୍ ତେଏତେ ।”

୧୮ * “ଖେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ପୁତ୍ର ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଏଜିତେ, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଆଜିଜି ତକୋତନ୍, ଆରି ପୁତ୍ର ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଏଈୟ୍‌ତେ, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଆଉଡ଼ୁୟ୍ ତକୋତନ୍ ।”

୧୯ “ଆରି ନିୟ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପୁତ୍ର ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ଆବମନ୍‌ନ୍ ଏମ୍ନେତାଲନ୍ ଅଙ୍ଗାତେଜନଡ଼ ବେଡ଼ତଜି, ତିଆତେ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟ୍‌ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିୟ୍‌ତାଜି । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ବାଗୁ କି ଯାଗି ମନ୍‌ରା ଅଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ଖେନ୍ ରୁକ୍‌ତଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ତେଡେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ୍ ।”

ଅଃକ୍ଲେମାଲନ୍ ଆ କମ୍‌ବାର୍‌ମ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

* ୧୮:୮ ୧୮:୮ ମାତ୍ରିର ୫:୩୦ * ୧୮:୯ ୧୮:୯ ମାତ୍ରିର ୫:୨୯ * ୧୮:୧୦ ୧୮:୧୦ ଲୁକ ୧୯:୧୦ * ୧୮:୧୧ ୧୮:୧୧ କେନ୍‌ଆତେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ଅନିତକ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ି ତଡ଼ * ୧୮:୧୫ ୧୮:୧୫ ଲୁକ ୧୭:୩ * ୧୮:୧୮ ୧୮:୧୮ ମାତ୍ରିର ୧୭:୧୯; ଜନ ୨୦:୨୩

୨୧ *ତିଆଡ଼ିତ୍ତ୍ୱ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ଜିର୍ଲାୟ କି ଇୟଲାଇୟ ବରେ, “ଏ ପ୍ରବୁ ବୋଷାଡ଼୍‌ସେନ୍ ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼୍‌ସେନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ସେନ୍ ତିଆଜା ବେଡ଼ା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ କେମାନ୍ ତିଆୟ ? ଜନି ସାତତର ପଡ଼ ?”

୨୨ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଜାଲଡେନ୍, “ସେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ସାତତର ଅଃଗାମାମ, ସାତ ଗୁନା ସତୁରି ବେଡ଼ା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ କେମାନ୍ ତିୟା । ୨୩ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼୍‌ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ, ଅବୟ ରାଜାନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇସାବତ୍‌ସିନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ । ୨୪ ଆନିନ୍ ଇସାବନ୍ ଆରୁଲନ୍ ଆଡିଡ୍, ଯାଗି କୁଚି ତକ୍‌କା ସାଉନ୍ ଆପ୍ରାଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅବୟ ଆମତ୍ତ୍ୱନ୍ ଓରୋଡ଼୍‌ଲାଜି । ୨୫ ବନ୍‌ଡ ସାଉନ୍ ସୁଜ୍ଞାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆମତ୍ତ୍ୱ ଇନ୍‌ଡିଡ୍‌ ତଡ୍, ତିଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ଆନିନ୍, ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ତ ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ତମଲୋଡ଼୍‌ ତମଲେ ସୁଜ୍ଞାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୨୬ ସିଲଭେ ତି କମ୍ବାରିମରନ୍ ରାଜାନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ତୁଡ଼ମୁତାଲେ ଲୋମଲେ ବର୍ଚନେ, ‘ଆମନ୍ ସେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଅଜିଡ୍ ଜଗେଇ’, ସେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସୁଜ୍ଞାୟତନାୟ ।’ ୨୭ ତିଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ଆର୍ଗୁଡିତାସନ୍ କି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଅମ୍ବୁରେନ୍ ଆରି ଆ ସାଉନ୍ ଅମରେଡେନ୍† ।”

୨୮ “ତି କମ୍ବାରିମରନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଆମତ୍ତ୍ୱନ୍ ସିଲଡ୍ ପରାସ ତକ୍‌କା ସାଉନ୍ ଆପ୍ରାଡେନ୍ ଅବୟ ସର୍ବ କମ୍ବାରିମରନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଇୟଲେ ରବାଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଞମଲେ, ଲମ୍ବସକ୍ଷାତାଲେ ବରେନ୍, ‘ଆମନ୍ ଅମତ୍ତ୍ୱେନ୍ ସିଲଡ୍ ତିଆଜା ସାଉନ୍ ପାଡେନ୍ ଲସୁଜ୍ଞାୟନା !’ ୨୯ ସିଲଭେ ତି ସର୍ବ କମ୍ବାରିମରନ୍ ତୁଡ଼ମୁତାଲେ ଲୋମଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍, ‘ଆମନ୍ ସେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଅଜିଡ୍ ଜଗେଇ’, ସେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସୁଜ୍ଞାୟତନାୟ ।’ ୩୦ ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍ ଅଃଡ଼ର୍ଚ୍ଚନେ, ଆରି ସାଉନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍‌ ସୁଜ୍ଞାୟନେନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼୍‌ ଇୟଲେ ତକ୍‌କୋଏ । ୩୧ ତିଆସନ୍ ଆ ସର୍ବ କମ୍ବାରିମରଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ତୁକ୍ତଲଞ୍ଜି ଆରି ଜିରେଞ୍ଜି କି ରାଜାନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ଚେଜି ଇୟଲେ ଅବଜନାଏଜି । ୩୨ ସିଲଭେ ରାଜାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଓଡ଼େଡାଲେ ବରେନ୍, ‘ଏ ପେକ୍‌କା କମ୍ବାରିମର, ଆମନ୍ ଅମତ୍ତ୍ୱେନ୍ କରାକୁତ୍‌ ଲନ୍ ସେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସାଉନ୍‌ମ ଅମରେଡ଼୍‌ଲାୟ; ୩୩ ସେନ୍ ଏକ୍ଷାଲେ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ସାୟୁମଲମ, ତିଅନ୍ତମ ଆମନ୍ ନିୟ ସର୍ବ କମ୍ବାରିମରନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ସାୟୁମତେବନ୍, ଅଡେ ଇକ୍‌କା ?’ ୩୪ ଆରି ରାଜାନ୍ ବରାବଡାଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସାଉନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍‌ ସୁଜ୍ଞାୟନେନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼୍‌ ଆସିଲୋଡ଼୍‌ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍ ।”

୩୫ “ଆମେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ସିଲଡ୍ ରମ୍ବଡ୍ ରମ୍ବଡ୍ ଆ ବୋଷାଡ଼୍‌ଆତଡ଼୍‌ କେମାନ୍ ଏଃଡ଼ିୟଲୋ ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆପେୟସେନ୍ ନିୟ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଏଡେତବେନ୍ ।”

୧୯

ଅମତ୍ତ୍ୱବଜନ୍ ଆ କତାଡି

(ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୦:୧-୧୨)

୧ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ଞନଡ଼୍‌ଜି ଆରବସୁଜ୍ଞେଏନ୍ ସିଲଡ୍‌ଲୁନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ୍ ଜିରେ ଜର୍‌ପନ ଅଲନ୍ ଆ ଅଡିଗଡ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆ ସଣ୍ଡିଲୋଡ଼୍‌ ଅଡୋଏନ୍ । ୨ ଆରି ଜବ୍ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ସଣ୍ଡୋଡ଼୍‌ଲେ ପାଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ତେଭେ ବମ୍ବମନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ମବନ୍‌ଡେଞ୍ଜି ।

୩ ପାୟସିଜ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ଜିର୍ଲାଜି କି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ମାଲ୍‌ଲେ ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି, “ଇନିଜନ୍‌ଡ଼୍‌ ଆସନ୍ ତେନ୍ ଅବୟ ଅୟତବନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଅନମତ୍ତ୍ୱଡ଼୍‌ନ୍ ଆସନ୍, ବନାୟବରଲେନ୍ ଅଡେତେ ପଡ଼ ?”

୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଗନ୍‌ବଡେଲ୍‌ମରନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ମା ସିଲଡ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଓକାମରନ୍ ତ ଆଇମରନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଗବଡେଲେଞ୍ଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଆମେଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍‌ ଏପଡେନେ ପଡ଼ ? ୫ ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ବର୍ଚନେ, ‘କେନ୍ ଆସନ୍ ଓକାମରନ୍ ଆପେୟନ୍ ତ ଅୟେଡ଼୍‌ନ୍ ଅମରେଡ଼୍‌ଡାଲେ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟତନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ତେତଜି ।’ ୬ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ତଡ୍, ବନ୍‌ଡ ନମି ଆବଡଅଡ଼୍‌ନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଅକ୍ଷାତେ ଅବମାୟମାୟେନ୍, ମନ୍‌ରାନ୍ ତିଆତେ ତରଡ଼୍‌ଆନ୍ନା ଏମ୍ବେତଡେ ତଡ଼ ।”

* ୧୮:୨୧ ୧୮:୨୧ ଲୁକ ୧୭:୩୪ † ୧୮:୨୭ ୧୮:୨୭ ଗାମଲେ ଆଇଡିଡ୍

୭ *ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ମୋସାନ୍ ଇନିବା ଅମ୍‌ରେଢ଼ଲନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ତୁକ୍ତିନ୍‌ଆତଢ଼ ଅନମ୍‌ତୁଢ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟ୍‌ବରଲୋଢ଼ନ୍ ଇତେନ୍ ?”

୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଢେଞ୍ଜି, “ମୋସାନ୍ ଉଗରବେନ୍ ଆ ରତୋ ଗିୟ୍‌ଲେ ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ରମ୍‌ଡ଼୍‌ରମ୍‌ଡ଼୍‌ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍‌ଆତଢ଼ ଅନମ୍‌ତୁଢ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅନତେନ୍ ତିୟ୍‌ଲବେନ୍, ବନ୍‌ତ ପୁତ୍‌ନ୍ ଗନତେଲନ୍ ଆରୁଲନେନ୍ ସିଲଡ଼ ଏଠେଲେ ତଡ଼ । ୯ *ଞେନ୍ ଆମ୍‌େଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍ତ୍‌ବେନ୍, ତାରିନେ ତୋସାନ୍ ଏରଲନ୍‌ମନ୍ ଆନ୍ନା ତୋସା ଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍ତିନ୍‌ଆତଢ଼ ଅମ୍‌ରେଢ଼ଲନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ଅମ୍‌ତୁଢ଼ତେ ଆରି ଆନ୍ନାବୟ୍‌ ବୟ୍‌ନ୍ ବିବାତନେ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ତାରିତନେ ।”

୧୦ ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତୁକ୍ତିନ୍ ସରିନ୍ ଅୟ୍‌ତବନ୍ କେନ୍ ଏନ୍‌ଗନ୍ ଆ ମରାୟ୍‌ନେ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆର୍ଯାୟ୍ ଅଞିବାଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍ ତେତେ ।”

୧୧ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମ୍‌ଲେ ଅଞର୍‌ପ୍ରିଏଜି, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନାଜିଆତଢ଼ କେନ୍‌ଆତେ ତିୟ୍‌ଲେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତଜି ।

୧୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ଲାଢ଼ଲେନ୍‌ ଅୟୋଢ଼ନ୍ ଆ କିମ୍‌ୋଢ଼ଲୋଢ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଆ ମାୟ୍‌ତଲିଆନ୍ କରୋକ୍ଳୋତନ୍ ତେତଜି, ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍‌ଆତଢ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏଠେତଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍‌ ରୁଆଢ଼୍‌ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆସନ୍ ଏରବନିବାନେନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି । ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତେ, ଆନିନ୍ ଲୁମ୍‌େତୋ ।”

ଜିସୁନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆସିର୍ବାଦତଜି
(ମାର୍କ ୧୦:୧୩-୧୬; ଲୁକ ୧୮:୧୫-୧୭)

୧୩ ତିଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ପସିଜଞ୍ଜି ଆ ତଅଢ଼ଲୋଢ଼୍‌ ଆସିନ୍ ତକ୍ଳୋଡାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନେତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଲାଢ଼ଲେଡ଼୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ପସିଜଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼୍‌ ଓରୋଢ଼ଲାଜି । ବନ୍‌ତ ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼୍‌ କଞେଞ୍ଜି । ୧୪ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ପସିଜଞ୍ଜି ଅମଢ଼୍‌ଞେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼୍‌ ତଢ଼ନ୍‌ ସାକାଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼୍‌ ଏରଢ଼ତଢେଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ରୁଆଢ଼୍‌ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ।”

୧୫ ଆରି, ଆନିନ୍ ପସିଜଞ୍ଜି ଆ ତଅଢ଼ଲୋଢ଼୍‌ ଆସିନ୍ ତକ୍ଳୋଲେ ଆସିର୍ବାଦଏଞ୍ଜି କି ତେଞେ ସିଲଡ଼୍‌ ଜିରେନ୍ ।

ବେଣ୍ଡିଆ ଗମାଢ଼ମରନ୍
(ମାର୍କ ୧୦:୧୭-୩୧; ଲୁକ ୧୮:୧୮-୩୦)

୧୬ ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼୍‌ ଜିର୍ବାୟ୍ କି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼୍‌ ଇୟ୍‌ଲୟ୍‌ ବରେ, “ଏ ଞନଡ଼୍‌ତିୟ୍‌ମର, ଅଞନ୍‌ଞିତେନ୍ ଆନମେଢ଼୍‌ ଆଞନାଢ଼୍‌ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ଡ଼୍‌ କାକାଡ଼ା ଲୁମାୟ୍‌ ?”

୧୭ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼୍‌ ବରେନ୍, “ମନ୍‌ଡ଼୍‌ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ବନେ ଇନିବା ଞେନ୍‌ଆତଢ଼୍‌ ବତ୍‌ୟ୍‌ୟ୍‌ ? ଇସ୍‌ରନ୍ ତୁମ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ମନ୍‌ଡ଼୍‌; ଆରି ଆମନ୍ ଅନମେଢ଼୍‌ଲୋଢ଼ନ୍ ଗଙ୍ଗନ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ସାୟ୍‌ଲମ୍‌ ତେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ବନାୟ୍‌ବରଞ୍ଜି ଞଞ୍ଜୁମ୍‌ନା ।”

୧୮ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼୍‌ ବରେନ୍, “ଇନି ଏଙ୍ଗାଗୋଜି ଆ ବନାୟ୍‌ବର ?” ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼୍‌ ବରେନ୍, “ମନ୍‌ରାନ୍ ଏରକ୍ଳତଡ଼୍‌, ଏତାରିତଡ଼୍‌ନେ, ଏରାଉତଡ଼୍‌ନେ, କଣ୍ଡାୟ୍‌ ସାକିନ୍ ଏତିୟ୍‌ତଡ଼୍‌, ୧୯ ଆପେୟ୍‌ବେନ୍ ତ ଅୟୋଢ଼୍‌ବେନ୍ ମାନ୍‌ଗୋଜି, ଆରି ତୟ୍‌ଲିସିଂମରବେନ୍‌ଆତଢ଼୍‌ ଆମ୍‌େନ୍‌ତମ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ତୁଢ଼୍‌ୟ୍‌ମବା ।”

୨୦ ତି ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼୍‌ ଜାଲଢେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବରଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଞେନ୍ ଞଞ୍ଜୁମ୍‌ଲନାୟ୍‌, ଅଙ୍ଗାତେ ଆରି ଞେନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍‌ ତକୋ ?”

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼୍‌ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ସବତଡ଼୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମନ୍ ଜିରା କି ଅନଜେନମଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତମ୍‌ଲୋଢ଼୍‌ ତମ୍‌ଲେ ତି ଆ ତଙ୍ଗା ତୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଢ଼୍‌ ଇୟ୍‌ ତିୟାଜି, ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଢ଼୍‌ ଆୟ୍‌ ସଣ୍ଡୋଢ଼୍‌ୟ୍‌, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମନ୍ ରୁଆଢ଼୍‌ଲୋଢ଼ନ୍ ରନ୍ନନ୍ ଞଞଢ଼୍‌ତେ ।”

୨୨ ବନ୍‌ତ ତି ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଆରମ୍‌ତଢେନ୍ ଅବସର୍‌ମୁଞ୍ଚାଲନ୍ ଜିରେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ଆନଜେନ୍‌ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍‌ ତକୋଏନ୍ ।

* ୧୯:୭ ୧୯:୭ ମାତ୍ରିତ ୫:୩୧ * ୧୯:୯ ୧୯:୯ ମାତ୍ରିତ ୫:୩୨; ୧ କରକ୍ତି ୭:୧୦, ୧୧

୨୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ିମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଗମାଡ଼ମରନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଗଜନନ୍ ଆସନ୍ ମାଡ଼ୁ ତଣ୍ଡ । ୨୪ ଆରି ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ଆଗ୍ରନ୍ତେନ୍ ସିଲଭ ଆର୍ଯାୟ ସୁଜାନ୍ ଆ ପଡ଼ୁ ଗଡ଼ ଓଟେନ୍ ଆଗ୍ରଜାନ୍ ସଜ ।”

୨୫ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଆରମ୍ଭତଡ଼େଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି କି ବରଞ୍ଜି, “ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆନା ନନ୍ଦରନ୍ ଖଢ଼ଲେ ରପ୍ରିଏ ?”

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼େଞ୍ଜି କି ବରଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆତେ ମନ୍ଦରାନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଅ୪୧ଡ଼େଏ, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଆୟତେ ।”

୨୭ ସିଲଭେ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିମି କେନ୍ ବାରଜଣାବେନ୍ ଞେନ୍ଆତଢ଼ ଏସ୍ବେଞ୍ଜିଡ଼ିଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ବାରଗା ତରଞ୍ଜିମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତଞ୍ଜିମ୍ତାଲେ ବାର କେଲ୍ଲା ଇସ୍ବାଏଲ୍ମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏସାସନ୍ତେ । ୨୯ ଆରି, ଅଜା ମନ୍ଦରା ଅଞ୍ଜିମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମଲେ ଅସିଂ ପଡ଼, ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ପଡ଼, ତନାନ୍ ପଡ଼, ଆପେୟ ପଡ଼, ଅୟୋଡ଼ ପଡ଼, ପସିୟଜି ପଡ଼, ଲବସିମା ଅମ୍ବେଞ୍ଜିତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ବସଅ ଗୁନା ଖଢ଼ତେ, ଆରି ଅ୪୩ଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଖଢ଼ତେ । ୩୦ *ବନ୍ତ ଆରାମ୍ବୁଡ଼ଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ଦରାଜି ଗୋଗୋୟନେ ତିକ୍ତତଜି, ଆରି ଆଡ଼ିକ୍ସଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ଦରାଜି ଗୋଗୋୟନେ ଆମ୍ବୁଡ଼ତଜି ।”

୨୦

ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଆ ବଡ଼ିମରଜି

୧ “ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼ମ୍, ଅବୟ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମର ତୋତାନ୍ ବଡ଼ିମରଞ୍ଜି ସାୟଲେ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାଲୋଡ଼ନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅନବଲ୍ଲମ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ହୁଡ଼ଲନେ । ୨ ଆନିନ୍ ତିଲେ ମନ୍ଦରାନ୍ ବମିୟତାନ୍ ଅବୟ ଲେକାୟ ରୁପାତାବନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବଡ଼ିମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅବସିଡ଼ାୟତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଆସ୍ବାୟେଞ୍ଜି । ୩ ଆରି ଆନିନ୍ ନଗାରେ ସରେୟତାନ୍ ଆରିୟେନ୍ ତେଡେ ଆନାମରଞ୍ଜି ଏରକନାକାଡ଼ାନେନ୍ ଆତନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ୋକଲଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ୪ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍ଦରାଜିଆତଢ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, ‘ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଜିରେ ଇୟ କାକାଡ଼ାନାବା, ଆରି ଏଜାଲେ ବଡ଼ିନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ ଏଡେଲେ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବଡ଼ିନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।’ ୫ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି କୋଭାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି କି ଇୟଲେ କାକାଡ଼ାନେଜି । ଆରି ଆନିନ୍ ବାରଗା ଇଡ଼ନ୍ ତ ଯାଗି ଗଣ୍ଡା ଇଡ଼ନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆରିୟେନ୍ ଏଡେଲେମା ମନ୍ଦରାଜି ଏରକନାକାଡ଼ାନେନ୍ ଆତନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ୋକଲଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଗିଜେଜି । ୬ ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍ଦଲୟ ଗଣ୍ଡା ଇଡ଼ନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆରିୟେନ୍ ଏଡେଲେମା ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ଦରାଜି ଏରକନାକାଡ଼ାନେନ୍ ଆତନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ୋକଲଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଗିଜେଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍ଦରାଜିଆତଢ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, ‘ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଏରକନାକାଡ଼ାନେନ୍ ତମ୍ବିରୁବ୍* ତେନ୍ଡେ ଆତନଡ଼ନ୍ ଏଡକୋତନେ ?’ ୭ ତି ଆ ମନ୍ଦରାଜି ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, ‘ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବଡ଼ିନ୍ ଅ୪କାୟଲେଞ୍ଜି ।’ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଜିରେ ଇୟ କାକାଡ଼ାନାବା ।”

୮ “ଆରୁବେନ୍† ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାମରନ୍ ଆ ଗୁମ୍ବୁସାନ୍ଆତଢ଼ ବରେନ୍, ‘ବଡ଼ିମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ଆତନିକ୍ସି ଇଡ଼ନ୍ ଖନାରନ୍ ଇୟଲାୟ ଉନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ଦରାଜିଆତଢ଼ ରୟ ଆମ୍ବୁଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ ତିୟାଜି, ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଆନାଜି ଖନାରନ୍ ପର୍ତମ୍ ଇୟଲାୟ ଉନେଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବଡ଼ିନ୍ ତିୟାଜି ।’ ୯ ସିଲଭେ ଆନାଜି ମନ୍ଦଲୟ ଗଣ୍ଡା ଇଡ଼ନ୍ ଖନାରନ୍ ଇୟଲାୟ ଉନେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତଡ଼ବୟ ରୁପାତାବନ୍ ବଡ଼ିନ୍ ଇୟଲାୟ ଜାଏଜି । ୧୦ ଆରି ଆନାଜି ଖନାରନ୍ ପର୍ତମ୍ ଇୟଲାୟ ଉନେଜି ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ଲେକାୟ ବଡ଼ିନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତାୟ ଅବଡ଼ିସୟେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଅବୟ ଲେକାୟ ରୁପାତାବନ୍ ବଡ଼ିନ୍ ଖଢ଼ତେ । ୧୧ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜାଏଞ୍ଜି କି ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମର ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତୋସେତାଲେ

* ୧୯:୨୮ ୧୯:୨୮ ମାତ୍ରିକ ୨୫:୩୧; ଲୁକ ୨୨:୩୦   † ୧୯:୩୦ ୧୯:୩୦ ମାତ୍ରିକ ୨୦:୧୨; ଲୁକ ୧୩:୩୦   * ୨୦:୨ ୨୦:୨ ତମ୍ବିରୁବ୍
† ୨୦:୮ ୨୦:୮ ଆସ୍ବାଲ୍ଲମେନ୍

ବର୍ତ୍ତେ, ୧୨ କେନ୍ ଆତନିକ୍ତି ଇତ୍ତନ୍ ଖନାରନ୍ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବଗଣ୍ଡାନ୍ ତୁମ୍ ଇୟଲାଇ କାକାଡାଜେଜି, ଇନଲେଞ୍ଜି ତମ୍ପରୁଡ ତମୋୟୋଡ୍ ଲନ୍ମୁମ୍ତାଲନ୍ ତାଗାଲୋଡ୍ ଉଡ୍ଡୁଡ୍ ଉଡ୍ଡବାଲନ୍ ତେଲଲେନ୍ ଜନଡ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅବସାମାନଲଲେନ୍ ।”

୧୩ “ସିଲଭେ ସାତକାରନ୍ ବଡିମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅବୟନେଆତଡ୍ ଜାଲଡେନ୍, ଏ ଗଡ୍, ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ୍ ଅଃକୁଡ୍ଅମ୍, ଆମନ୍ ବମିୟତାନ୍ ବମନ୍ରାନ୍ ଅବୟ ଲେକାୟ ରୁପାତାବନ୍ ପନାଡ୍ ଆସନ୍ ବଡିନ୍ ଅଃନ୍ନବସିଡ୍ଡାୟଲୋ ପଡ୍ ? ୧୪ ଅଙ୍ଗାତେ ଆମନ୍ଆତେ, ତିଆତେ ପାଡ୍ଲେ ଜିରା, ଖେନ୍ ଆମନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ବଡିନ୍ ତିୟଲମ୍, କେନ୍ ଆତନିକ୍ତି ଇତ୍ତନ୍ ଖନାରନ୍ ଇୟଲାଇ ଉନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ୍ ନିୟ୍ ତିୟତେ ମା ବଡିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସୁମ୍‌ଶେନ୍ । ୧୫ ଅନଜେଞ୍ଜେନ୍ ଇସୁମ୍‌ଶେନ୍ ବାଭେ ଖେନ୍ ଅରଃ କର୍ସାଅଞ୍ଜି ? ଅଡେ ଖେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତରିୟ୍‌ତିୟ୍‌ତାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆମନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ୍ ସାଣ୍ଡୁତ୍ତୟ୍ ?”

୧୬ * “ତିଆସନ୍ ଆଡ୍ଡିକ୍ସଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ମୁଡ୍‌ତଜି, ଆରି ଆରାମ୍ମୁଡ୍‌ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତିକ୍ତିତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁବରନ୍ ତ ଆ ଯନର୍ମେଡ୍‌ବରନ୍ ଯାଗି ତର ବର୍ରେନ
(ମାର୍କ ୧୦:୩୨-୩୪; ଲୁକ ୧୮:୩୧-୩୪)

୧୭ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡିଡ୍ ତଡ୍‌ରଲୋଡ୍‌ନ୍ ବାରଜଣ ଖଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବ ଅନେଡ୍‌ଗଡ୍ ଓଡ୍ଡେଲେ ଓରୋଡ୍‌ତାଲେ ଇୟଲେ ବରେଜି, ୧୮ “ଗିୟ୍‌ବା, ଇନଲେଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍ତ୍ତବୋ, ଆରି ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗାଡାଅନନ୍ ସୋଡା ରାଓଡାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟତନେ, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଅବତୋସାତଜି; ୧୯ ସିଲଡ୍‌ଲୁନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ସୟସୟମୁତଜି, ସାମକାନ୍ ବାଭେ ତଡ୍‌ତଜି କି ଆଅଙ୍ଗାତଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅମ୍‌ତାୟତଜି, ସିଲଡ୍‌ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ଏର୍ତାଲୋଡ୍ ଯର୍ମେଡ୍‌ଲେ ତୋତନେ ।”

ଅବୟ୍ ଅୟୋଡ୍‌ନ୍ ଆ କାକୁତ୍‌ନେ
(ମାର୍କ ୧୦:୩୫-୪୫)

୨୦ ତିଆଡିଡ୍ ଜେବଦିନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି, ବାଗୁ ଆ ତାଙ୍ଗାଡାଅନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସରିନ୍ ଓରୋଡ୍‌ତାଲେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ୍ ଇୟଲାଇ । ଆରି ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ତୁଡ୍‌ମୁତାଲେ ଲୋମ୍‌ଲେ ସନାୟମନ୍ ଇୟଲାଇ ବେତେ ।

୨୧ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇନି ସାୟତେ ?”

ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ରାଜ୍ୟଲୋଡ୍‌ନମ୍ କେନ୍ ବାଗୁ ତାଙ୍ଗାଡାଅନିଞ୍ଜିଞ୍ଜି ଅର୍ଜଡୋମ୍‌ଗଡ୍‌ନମ୍ ଅବୟନେ, ଆରି ଅର୍କାବଡିଗଡ୍‌ନମ୍ ଅବୟନେ ତକ୍ତମେତଜି ।”

୨୨ ଜିସୁନ୍ ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡାଅନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଇନି ଏବେଡ୍‌ତୟ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଅଃଞ୍ଜନାଇୟ୍ । ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଗିଲ୍ଲୋଡ୍ ଗାତାୟ୍, ତେଭେ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଗାଲେ ଏରପ୍ତିତେ ପଡ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଗାଲେ ଏରପ୍ତିତାୟ୍ ।”

୨୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡିଡ୍‌ମ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଗିଲ୍ଲୋଡ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ଗାଲେ ଏରପ୍ତିତେ, ବନ୍‌ତ ଅର୍ଜଡୋମ୍‌ଗଡ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ତ ଅର୍କାବଡିଗଡ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ଆନ୍ନିଡ୍‌ଆତଡ୍ ଅନବତକ୍ତମନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରଞ୍ଜେନ୍ ତଡ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଆନାଜି ଆସନ୍ ଆପେୟ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ତି ଆ ତରକ୍ତମ୍ ଅବଜାତାଏନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ତେଭେ ତକ୍ତମ୍‌ତଜି ।”

୨୪ ଆରି ଦସଜଣ ଖଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆରମ୍‌ତଡ୍‌ଞ୍ଜି, ତି ବାଗୁ ବନୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଞ୍ଜି ଆ ଉପରେଡ୍ ବରାବେଞ୍ଜି । ୨୫ *ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଓଡ୍ଡେଲେ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ରାଜାଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ଅଃପ୍ପୁରୁପୁରତଞ୍ଜି ଆରି ସୋଡାମରଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ଅବସୋଡାସୋଡାତଞ୍ଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଜନା । ୨୬ *ବନ୍‌ତ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଏଏଭେତଡ୍‌ନେ, ଆରି ଅମଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ଆନା ଅବସୋଡାଜେନ୍ ସାୟତେ, ଆନିନ୍ ସନାକ୍ଲେମ୍‌ବେନ୍ ତେଏତୋ, ୨୭ ଆରି ଅମଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ଆନା ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଗଡ୍‌ନେନ୍ ସାୟତେ, ଆନିନ୍ କମ୍‌ପାରିମ୍‌ବେନ୍ ତେଏତୋ, ୨୮ କେନ୍ ଅଡ୍‌ମ୍ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗାଡାଅନନ୍ ନିୟ୍ ଅନବସାକ୍ଲେନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ଲାଇୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ସନାକ୍ଲେବାନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତନାଣ୍ଡେବାନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାଇ ।”

* ୨୦:୧୨ ୨୦:୧୬ ମାଚିର ୧୯:୩୦; ମାର୍କ ୧୦:୩୧; ଲୁକ ୧୩:୩୦ * ୨୦:୨୫ ୨୦:୨୫ ଲୁକ ୨୨:୨୫,୨୬ * ୨୦:୨୬ ୨୦:୨୬ ମାଚିର ୨୩:୧୧; ମାର୍କ ୯:୩୫; ଲୁକ ୨୨:୨୭

ଜିସୁନ୍ ବାଗୁ କାଡ଼ମ୍ବରଞ୍ଜି ମବନଡେନ୍
(ମାର୍କ ୧୦:୪୭-୫୨; ଲୁକ ୧୮:୩୫-୪୩)

୨୯ ଜିସୁନ୍ ତ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିରିଓ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଜରୁ ମନ୍ଦରା ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ସନ୍‌ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୦ ଆରି ଗିୟବା, ବାଗୁ କାଡ଼ମ୍ବରଞ୍ଜି ଅନେଡ଼ ରୋଭନ୍ ଆତଙ୍କୁମ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ରୋଭ ଗଡ଼ ଜିର୍ଡେ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି, ବାକାବଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼଼ ସାୟୁମଲେନ୍ ।”

୩୧ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ କଡ଼ିଢ଼ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ କଞ୍ଚେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ବାକାବଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼଼ ସାୟୁମଲେନ୍ ।”

୩୨ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ତନଡେନ୍ କି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନି ଲୁମାୟ ଗାମଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲତୟତବେନ୍ ?”

୩୩ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ପ୍ରବୁ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ରୋଲେନ୍ ।”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଗିୟଲେ ଇର୍‌ଯୋୟମତାଏନ୍ କି ଆମତଞ୍ଜି ସୁଡେଏନ୍, ସିଲଭେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ରପ୍ରିଏଞ୍ଜି, କି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ସର୍‌ଶ୍ରେଢ଼ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ।

୨୧

ଜିସୁନ୍ ଜନିନୟନ୍ ବାଭେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଗନେନ୍
(ମାର୍କ ୧୧:୧-୧୧; ଲୁକ ୧୯:୨୮-୪୦; ଜନ ୧୨:୧୨-୧୯)

୧ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ତୋଣ୍ଡୋ ଜିତବୁରନ୍ ବେଡ଼ପାରି ସାଈନ୍ ଅଡୋଏଞ୍ଜି; ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ବାଗୁ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଏନ୍‌ରେଲେ ବରେ ଆପ୍ପାୟେଞ୍ଜି । ୨ “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମୁକ୍ତାବାବେନ୍ ତି ଆ ସାଈ ଇୟବା । ତେଭେ ତୁଡ଼ାତୁଡ଼ା ଅବୟ ଆୟୋଡ଼ ଗୋଡ଼ୌୟନ୍ ତ ଆଅନନ୍ ଆଡ଼ବାଡ଼ନ୍ ଇୟତେ ଏଗିଜେ; ତିଆଡେଜି ପଡ଼ୁଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ପାଡ଼ାୟବା । ୩ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଗାମଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଇୟ ବର୍‌ବା, ‘କେନ୍‌ଆଡେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟସାୟ ।’ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍‌ ତିଆଡେଜି ଆପ୍ପାୟତାୟ ।”

୪ ତିଆସନ୍ ପୁର୍‌ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରନ୍ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଆ ପୁର୍‌ବାଃତେବର୍‌ କେନ୍‌ଆଡେ ତେଡ଼ମେନ୍,

୫ “ସିଓନ ଗଡ଼ାନ୍ ଆଈସିୟଆଡ଼଼ ବର୍‌ବା,

ଗିଜା, ରାଜାନମ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଜିର୍‌ତାୟ !

ଆନିନ୍ ଲଗଡ଼ ବୁଡ଼ିମର୍‌ ଆରି ଆନିନ୍ ଅବୟ ଗୋଡ଼ୌୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍କୁମ୍,

ଗିଜା, ଆନିନ୍ ଗୋଡ଼ୌୟଲୋଡ଼ନ୍ ତଙ୍କୁମ୍‌ଲେ ଜିର୍‌ତାୟ ।”

୬ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଏଜମଲେ ବାଞ୍ଚେଞ୍ଜି ଏଭେଲେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଲୁମେଜି; ୭ ଆରି ଆୟୋଡ଼ ଗୋଡ଼ୌୟନ୍ ତ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୌୟନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିନ୍‌ରିନ୍ ବେଲେଞ୍ଜି ଆରି ଜିସୁନ୍ ତେଭେ ତଙ୍କୁମେନ୍ । ୮ ଜିସୁନ୍ ଆଜିରେନ୍‌ ଆ ତଡ଼ର୍‌ ଗଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ସିନ୍‌ରି ବେଲେଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅରାନୁବନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲଜି ଅଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲାଜି କି ତଡ଼ର୍‌ ଇୟଲାୟ ବେଲେଜି । ୯ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ଆରି ଆ ତିକ୍କଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଡ଼ନ୍ ବାଭେ ବାକାବଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଓସାନ୍ନା ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ! ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଆନା ଜିର୍‌ତାୟ, ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍ ତେଏଡୋ ! ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଓସାନ୍ନା ।”

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଗ୍ରନ୍‌ଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ସର୍‌ପିରା ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ଆରି “କେନ୍‌ଆନିନ୍‌ ଆନା ?” ଗାମଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି ।

୧୧ ସିଲଭେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍‌ ଜିସୁନ୍, ଗାଲିଲି ନାଜରିତନ୍ ଆ ପୁର୍‌ବାଃତେ ବର୍‌ନେମର୍‌ ।”

ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍
(ମାର୍କ ୧୧:୧୫-୧୯; ଲୁକ ୧୯:୪୫-୪୮; ଜନ ୨:୧୩-୨୨)

୧୨ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ତେଭେ ସିଲଡ଼ ଖିଞିନେନ୍ ତ ତମତମନେମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ବାର୍‌ବାରତାବମରଞ୍ଜି ଆ ମେଜ ଆରି କୁଲୁର୍‌ ତମତମନେମରଞ୍ଜି ଆ ତରଙ୍କୁମ୍ ସବଡ଼ିତାଜେନ୍ । ୧୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଈଡ଼ିଡ଼, ‘ସରେବାସି’ଞେନ୍

ପାଠନାସିଂ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନେନ୍ ତେତେ । ବନ୍‌ତ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ରାଓମରଞ୍ଜି ଆ ଲୋଓଓ ଏଏମ୍‌ବେନ୍ !”

୧୪ ସରେବାସିଂଲୋଓନ୍ କାଡ଼ମ୍‌ରଞ୍ଜି ତ ଗାଡ଼େମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଓ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଓଓ ମବନଓଓଞ୍ଜି । ୧୫ ଜିସୁନ୍ ଆବଲୁମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଗିୟଲେ ଆରି ସରେବାସିଂଲୋଓନ୍ ପସିଜଞ୍ଜି “ଓସାନ୍ନା ଦାଉଦନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜାଡ଼ାଆନ୍” ଗାମ୍‌ଲେ ସୋଡ଼ା ସର୍ବତନ୍ ବାଓେ ଆବର୍‌ଞ୍ଜିଆତେ ଅମ୍‌ତଓଡ଼ାଲେ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ବରାବେଞ୍ଜି । ୧୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଓଓ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ଗାମ୍‌ତଜି ଆମନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍‌ତଓଡ଼େ ପଓ ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଓଓ ଜାଲଓଓଞ୍ଜି, “ଓଓ ଖେନ୍ ଅମ୍‌ତଓଡ଼ତାୟ, ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ପସିଜଞ୍ଜି ତ ଆ ରେସାସିଜଞ୍ଜିଆତଓଓ ମନଓଡ଼ମ୍ ଏଞ୍ଜିଓଓଓଞ୍ଜି ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ସାସ୍ତ୍ରଲୋଓନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଞ୍ଜିୟ ପଓ ଅଶ୍ଟୁଓ ଏପଡ଼େନ ?”

୧୭ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଓଓ ଅମ୍‌ରେଓଡ଼ାଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଓଲନ୍ ବେତନିଆନ୍ ଜିର୍ରେ ତେଓେ ତଗାଲନ୍ ଇୟଲେ ତକୋନେ ।

ଜିସୁନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ସୟପଏନ୍
(ମାର୍କ ୧୧:୧୨-୧୪, ୨୦-୨୪)

୧୮ ଜିସୁନ୍ ତୋତାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆୟର୍‌ନାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ତୋଲେଜେନ୍ । ୧୯ ଆନିନ୍ ତଓଓରନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଅବୟ ଲୁଆନୁବନ୍ ଆଗିଜେନ୍ ତି ଲୁଆନୁବତମନ୍ ଇୟେନ୍, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ତେଓେ ଜିର୍ରେ ଆ ଅଲାନ୍ ତୁମ୍ ଇୟଲେ ଖାତେ, ଆରି ଇନ୍ନିଓ ଅୱେଞ୍ଜିଓଓଲୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ସୟପଲେ ବର୍‌ରେନ, “ଆରି ଆଞ୍ଜିୟ ଆମନ୍ ଅଜତଓଓମ୍ ତଡ଼ !” ସିଲଓେ ତି ଲୁଆନୁବନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଅସରେନ୍ ।

୨୦ କେନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ ଖଓଓନେମରଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଓଓ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଞ୍ଜାଲେ ଲୁଆନୁବନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଅସରେନ୍ ?”

୨୧ ଖଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଓଓ ଜାଲଓଓଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଓଓ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍‌ତବେନ୍, ଏରତାଲଗଡ଼ଲେ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ତର୍‌ନାବା, ଏଓଓଲତେନ୍ କେନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ଖେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲାୟ, ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଓଓଲେ ଲୁମଲେ ଏରପ୍ରିତେ; ଆତିୟତେନ୍ ତୁମ୍ ତଡ଼, କେନ୍ ବରୁନ୍ ନିୟ, ‘ତୋଲନ୍ ସର୍‌ମେୟଶ୍ଟଲୋଓନ୍ ଇୟ ଗଲୋଅମତୋ,’ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବର୍‌ରନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଗତେଲତେ । ୨୨ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ତର୍‌ରନ୍ ଇନି ଏପାଠନାତନେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍‌ବେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନବସୋଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ସେକୁବରନ୍
(ମାର୍କ ୧୧:୨୭-୩୩; ଲୁକ ୨୦:୧-୮)

୨୩ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଓନ୍ ଯର୍‌ରନ୍ ତେଓେ ଖନଓନ୍ ଇୟଲାୟ ତିୟେ, ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ମନ୍‌ରଞ୍ଜି ଆ ପାପୁରମଡ଼ିଜି ଆନିନ୍‌ଆତଓଓ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଆମନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଓେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମତେ ? ଆନା ଆମନ୍‌ଆତଓଓ କେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟଲମ୍ ?”

୨୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଓଓ ଜାଲଓଓଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଅବୟ ବର୍‌ନେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଓଓ ବର୍‌ତବେନ୍, ଖେନ୍ ଜାଲଓଓଓଓୟବା, ଏଓଓଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଓେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମତାୟ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଓଓ ବର୍‌ତବେନ୍ । ୨୫ ଜନନ୍ ମନ୍‌ରଞ୍ଜିଆତଓଓ ତକୁବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଆନା ଆମଓଓ ସିଲଡ଼ ଖାତେନ୍, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଓଓ ସିଲଡ଼ ଖାତେନ୍, ଅଡ଼େ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଓଓ ସିଲଡ଼ ଖାତେନ୍ ?”

ସିଲଓେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍‌ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଗାମ୍‌ବୋ ? ‘ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଓଓ ସିଲଡ଼,’ ଗାମ୍‌ଲବୋ ତେନ୍, ଏଓଓଲତେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଓଓ ଗାମ୍‌ଗାମ୍‌ଲଓଓଡ଼ନ୍, ଏଓଓଲତେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଆମଓଓନ୍ ଏୱଡ଼ୁର୍‌ରେନ ?” ୨୬ ବନ୍‌ତ ‘ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଓଓ ସିଲଡ଼ ଗାମ୍‌ଲବୋ ତେନ୍,’ ଏଓଓଲତେନ୍ ମନ୍‌ରଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତୁଡ଼ ତକୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନନ୍‌ଆତଓଓ ପୁର୍‌ବାୱତେ ବର୍‌ନେମର୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ମାଓେଡ଼ଜି ।” ୨୭ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଓଓ ଜାଲଓଓଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ !”

ଜିସୁନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜିଆତଓଓ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଓେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମତାୟ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ନିୟ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଓଓ ଅୱକର୍‌ବେନ୍ ।”

☆ ୨୧:୨୧ ୨୧:୨୧ ମାଠିର ୧୭:୨୦; ୧ କରନ୍ତି ୧୩:୨

ବାଗୁ ତାଙ୍କତାଅନନ୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍

୨୮ “ଆମ୍ଭେ ଜିନ୍ ଏଇୟମ୍‌ତେ ? ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତାଙ୍କତାଅନ୍ ବାଗୁ ତକୋଏଞ୍ଜି । ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ତାଙ୍କତାଅନନ୍ ଆମ୍ଭେ ଜିର୍ରେ ଇୟଲାଇ ବରେ, ‘ଅଅନ୍, ଲଡେ ଟ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଜିର୍ରେ ଇୟ କାକାଡ଼ାନା ।’ ୨୯ ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, ‘ଆଞ୍ଜା, ଖେନ୍ ଇୟତେ ।’ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ କାକାଡ଼ାବାନ୍ ଅଃନ୍‌ୟଲୋ । ୩୦ ଆରି ଆନିନ୍ ସନ୍ନା ତାଙ୍କତାଅନନ୍ ଆମ୍ଭେ ଜିର୍ରେ ଏଭେଲେମା ଇୟଲାଇ ବରେ । ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, ‘ଖେନ୍ ଅଃଲୁଡ଼ଜ୍‌ୟ ।’ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ତିକ୍ଳି ଆବ୍‌ୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ କି କାକାଡ଼ାବାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୩୧ କେନ୍ ବାଗୁଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନା ଆପେୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍‌େଏନ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ସନ୍ନା ତାଙ୍କତାଅନନ୍ ।”

ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆମ୍ଭେ ଅଶ୍ରୁଡ଼ ଏଜିରେନ୍, ପାନ୍‌ବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଜୋଶ୍ରୁଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେ ଜିର୍ତିଜି । ୩୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଆଜାଡ଼ି ତଡ଼ରନ୍ ଅନବ୍‌ତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଅମ୍ଭେବେନ୍ ଇୟଲାଇ, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ଭେ ଆମ୍ଭେନ୍ ଏଃଡ଼ର୍‌ନେ; ପାନ୍‌ବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଜୋଶ୍ରୁଡ଼ମରଞ୍ଜି ଜନନ୍ ଆମ୍ଭେ ତର୍‌ଞ୍ଜି । କେନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ ନିୟ ଆମ୍ଭେ ଆବ୍‌ୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆମ୍ଭେ ଏଃଡ଼ର୍‌ନେ ।”

ଡ୍ରାକ୍ୟାକୋଭା ବାଗାଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍

(ମାର୍କ ୧୨:୧-୧୨; ଲୁକ ୨୦:୯-୧୯)

୩୩ “ଆରି ଅବୟ୍ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ଅମ୍ଭେବା । ଅବୟ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମର୍ ଡ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ତୁବଲେ ଏରେ ତରେନ୍, ଆରି ଡ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ଆ ଖିନାଲ୍ ଆସନ୍ ତେଭେ କୁଶ୍ରୁନ୍ ଗାୟଲେ କୋଭାନ୍ ଆଜରଗେ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ମସ୍ତାନ୍ ତୁବେନ୍ କି ତି ଆ କୋଭା ଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ବାଗାନ୍ ତିୟଲୋଡ଼ ତିୟଲେ ବତେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୩୪ ତିକ୍ଳି ଡ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ଆ ରନୋଡ଼ରୋଡ଼ ବେଡ଼ାନ୍ ଆରଡ଼ୋଲାଖିନ୍, ଆଜନ୍ ଆଖିନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେ ଆ କମ୍‌ବାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାଇ । ୩୫ ବନ୍‌ତ ବାଗାଅର୍‌ମରଞ୍ଜି କୋଭାମରନ୍ ଆ କମ୍‌ବାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ତିଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଅବୟ୍‌ନେଆତଡ଼ ସମ୍‌ବେଞ୍ଜି, ଅବୟ୍‌ନେଆତଡ଼ ତିଡେଞ୍ଜି କି ରକୁଏଞ୍ଜି । ୩୬ ଆନିନ୍ ଆରି ବତର ଆମ୍ଭେ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ କମ୍‌ବାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାଇ, ଆରି ବାଗାଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଏଭେଲେମା କମ୍‌ବାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଡେଞ୍ଜି, ରକୁଏଞ୍ଜି । ୩୭ ଆତନିକ୍ଳି କୋଭାମରନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ତାଙ୍କତାଅନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ମାନ୍‌େଡ଼ଜି,’ ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ତାଙ୍କତାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ବାଗାଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେ ଆସ୍ତାୟଲାଇ । ୩୮ ବନ୍‌ତ ବାଗାଅର୍‌ମରଞ୍ଜି କୋଭାମରନ୍ ଆ ତାଙ୍କତାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ତର୍‌ମ୍ କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, ‘କେନ୍ ତ ଆ ତାଙ୍କତାଅନନ୍, ଯବା, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରକୁବା, ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ କୋଭାନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତେ ତେତେ ।’ ୩୯ ଆରି ବାଗାଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ଡ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମ୍ଭେଡ଼େଞ୍ଜି କି ସମ୍‌ବେଞ୍ଜି ।”

୪୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଡ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାମରନ୍ ଜିର୍‌ୟ ଆଡ଼ିଡ଼, ଆନିନ୍ ତି ବାଗାଅର୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନ୍ ଇୟତାୟ ଏଞ୍ଜାଏଜି ?”

୪୧ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ତି ପେଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ରକୁଆଜେଜି, ଆରି ଅଞ୍ଜା ବାଗାଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଡ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ଆ ରନୋଡ଼ରୋଡ଼ ବେଡ଼ାନ୍ ଡ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ବାଡ଼େଲେ କୋଭାମରନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟତଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଡ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ବାଗାନ୍ ଇୟତାୟ ତିୟେଜି ।”

୪୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ଭେ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜିୟ୍ ଅଶ୍ରୁଡ଼ ଏପଡ଼େନ୍ ପଡ଼ ?”

“ଗୁସିମରଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ଆରେଡ଼ ବାସ୍ତେଏଞ୍ଜି,

ତିଆତେ କୁନେନ୍ ଆ ମୁଡ଼ ଅରେଡ଼ ତେଏନ୍ ।

କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ପ୍ରବୁନ୍ ଲୁମେନ୍,

ଆରି ତିଆତେ ଗିନ୍‌ୟଗିୟଲୋଡ଼ଲେନ୍ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ।”

୪୩ “ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅମ୍ଭେବେନ୍ ସିଲଡ଼ ତବଲେ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ଜଅ ଅଜତଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଆତେ

☆ ୨୧:୩୨ ୨୧:୩୨ ଲୁକ ୩:୧୨; ୭:୨୯,୩୦

ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୪୪ ଆରି ଆନା କେନ୍ ଅରେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅକ୍ସୁଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ତେୟତେୟତନେ, ଆରି ଆନା ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ କେନ୍ ଅରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋତେ, ଆନିନ୍ ରଡ଼ିରଡ଼ି ତେତେ* ।”

୪୫ ଜିସୁନ୍ ଆବର୍ଦନ ଆନବଜଡ଼ବରଜି ଅମତଡ଼ତାଲେ, ଯୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଡ଼ଲେ ବର୍ତନେ ଗାମଲେ ଜନାଏଞ୍ଜି । ୪୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଞମମମନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡ଼େଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଗାମଲେ ମାନ୍ନେଏଞ୍ଜି ।

୨୨

ବିବା ବୁଜିନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍ (ଲୁକ ୧୪:୧୫-୨୪)

୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବତର ଆନବଜଡ଼ବରନ୍ ବାଞ୍ଚେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୨ “ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅକ୍ରମ, ଅବୟ ରାଜାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆସନ୍ ବିବା ବୁଜିନ୍ ତୁବେନ୍ । ୩ ଆରି ତି ଆ ବୁଜିଜୋମ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆବରବରଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଅନୋଡ଼େବାନ୍ ଆନିନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ବୁଜିଜୋମନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲତୟଲଜି । ୪ ରାଜାନ୍ ଆରି ବତର ଆନା କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ଆବରବରଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ଇୟ ବର୍ବାଜି ଗାମେନ୍, ‘ଅମତଡ଼ବା, ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନୁଶେନ୍ ଆ ବିବା ବୁଜି ଜାତାଆଜେନ୍, ତାଡ଼ଲିୟୁଶେନ୍ ତ ଜେଲ୍ଜେଲ୍ଲରାତମନ୍ ଆ ଜଡ଼ଲ୍ଲି ରକ୍ଷାୟ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଜାତାଆଜେନ୍ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୁଜିଜୋମନ୍ ଇୟାୟବା ।’ ୫ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ବୁଜିଜୋମନ୍ ଅବସନ୍ନାତାଲେ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ କୋଭାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ବେପାରବାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ୬ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ରାଜାନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରଜିଆତଡ଼ ଞମଲେ ତିତେଞ୍ଜି କି ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି । ୭ ଆରି ରାଜାନ୍ ବରାବେନ୍ କି ଆ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଜିରେ ତି ସମ୍ପାବମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ରକ୍ଷୁଆଜେଜି ଆରି ଆ ଗଡ଼ାଞ୍ଜି ଇୟଲେ ସୟେଜି । ୮ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ରାଜାନ୍ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ‘ବିବା ବୁଜିନ୍ ଜାତାଆଜେନ୍, ବନ୍ତ ଆବରବରଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିଞ୍ଜିନ୍ଜି ତଡ଼ ।’ ୯ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଯୋଡ଼ା ଯୋଡ଼ା ସାଇରେଡ଼ନ୍ ଇୟବା ଆରି ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇୟତେ ଏରବାଡ଼େଜି ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବୁଜିଜୋମନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ ବର୍ବାଜି । ୧୦ ସିଲଡ଼େ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି ସାଇ ସାଇ ବୁଲ୍ଲେଲେ ମନଡ଼େତୋ ମନଡ଼ତଡ଼ ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇୟଲେ ରବାଡ଼େଜି ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ଇୟଲେ ଓରୋଡ଼େଜି, ଆରି ବିବାସିଡ଼ନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବରିଜେଞ୍ଜି ।”

୧୧ “ରାଜାନ୍ କନ୍ୟାଆମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାଇ, ଆରି ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ବିବା ଅଜିନ୍ ଏରରେନେନ୍ ବୁଜିଜୋମନ୍ ଇୟଲାଇ, ରାଜାନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ବରେନ୍, ୧୨ ‘ଏ ଗଡ଼ି, ବିବା ଅଜିନ୍ ଏରରେନେନ୍ ଆମନ୍ ତେନ୍ନେ ଏଙ୍ଗାଲେ ଗନ୍ଲାଇ?’ ବନ୍ତ ତି ଆ ମନ୍ରା ଅଃଞ୍ଜାଲଡ଼ଲନେ । ୧୩ ସିଲଡ଼େ ରାଜାନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ‘କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆସିନ୍ ଆଜଡ଼ନ୍ ଜିଲେ, ତାଣ୍ଡନ୍ ଆଲୋଡ଼ଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ସେଡ଼ବା । ତେଞ୍ଚେ ଆନିନ୍ ଯେୟେତାନ୍ ତ ରମରମଜିନ୍ ତେଏତୋ ।’”

୧୪ “ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୋଗୋୟ ମନ୍ରା ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେଲୋ, ବନ୍ତ ଅସୋୟ ମନ୍ରା ସନେତାନ୍ ତେତେ ।”

କାଜସରନ୍ଆତଡ଼ ପାନୁନ୍ ତନିୟନ୍ (ମାର୍କ ୧୨:୧୩-୧୭; ଲୁକ ୨୦:୨୦-୨୬)

୧୫ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିରେଞ୍ଜି କି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସେକ୍ସବରନ୍ ଅପ୍ତୁଡ଼ତାଲେ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ସରିଡ଼ସିଡ଼ବରନ୍ ଞମମମନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଇୟଲେ ସାଜେଜି । ୧୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ସନଶ୍ରେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଏରୋବନ୍ ଆ ମରାୟନେମରଜିଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାଇ । ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ଏ ଞନଡ଼ତିୟମର୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନେ, ଆରି ଆମନ୍ ଇସରନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମଲେ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟତେ, ଆମନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃକତଡ଼ମ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃଢୁଲମତେ । ୧୭ ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଇନି ଗାମତେ ? ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, କାଜସରନ୍ଆତଡ଼ ପାନୁନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଅଡ଼େତେ ପଡ଼, ଅଡ଼େ ଇଞ୍ଜା ?”

* ୨୧:୪୪ ୨୧:୪୪ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼   ✨ ୨୨:୧୩ ୨୨:୧୩ ମାତ୍ରିକ ୮:୧୨; ୨୫:୩୦; ଲୁକ ୧୩:୨୮

୧୮ ବନ୍ଦୁ ଜିୟୁନ୍ ଆ ପେଲ୍ଲାଇଁ ଜନାତାଲେ ବର୍ବନେ, “ଏ ଇୟୁଭାମରୁଜି, ଇନିବା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏମାଲତ୍‌ୟ ? ୧୯ ପାନୁତାବନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବ୍‌ତୁଜ୍‌ୟବା ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍‌ଆ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ଜିୟୁନ୍ ଆମଡ଼ ପାଡ଼ଲାଇ । ୨୦ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆ ଗୁଣ୍ଡାତାବଲୋଟନ୍‌ଆନା ଆ ମୁକ୍ତା ଆରି ଆନା ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ତକୋ ?”

୨୧ ଆନିଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “କାଇସରନ୍‌ଆ ମୁକ୍ତା ତକୋ ।”

ସିଲତେ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍‌ ଅଙ୍ଗାତେ କାଇସରନ୍‌ଆତେ ତିଆତେ କାଇସରନ୍‌ତିୟବା, ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ଆତେ ତିଆତେ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ତିୟବା ।”

୨୨ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଆରମ୍ଭତଡେଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍‌ନେଡ଼ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ୟନର୍‌ଡେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସେକ୍ସବରନ୍‌

(ମାର୍କ ୧୨:୧୮-୨୭; ଲୁକ ୨୦:୨୭-୪୦)

୨୩ *ୟନର୍‌ଡେନ୍‌ ଇଞ୍ଜା ଆଗ୍ରାମତେଞ୍ଜି ଆ ସାତୁକିଜି ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜିୟୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍‌ଜି କି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟୁଲାୟ୍‌ ବରେଜି, ୨୪ “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ମୋସାନ୍ ବର୍ବନେ, ଅବୟ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍ ବିବାତାଲନ୍ ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏନ୍‌ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍‌ ଆ ଓକାନ୍ ତି ଜୁଆରବଜନ୍‌ ବୟନ୍‌ ବିବାତାଲନ୍ ଆରବୁମରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ପସିଜନ୍‌ କୋଡେତୋ । ୨୫ ଗିଜା, ତେନ୍ନେ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍‌ ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ ତକୋଏଞ୍ଜି; ଆପର୍‌ସ୍ତମୁର୍ ବିବାତାଲନ୍ ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏନ୍‌, ତିଆସନ୍‌ ଆ ଓକାନ୍ ତି ଜୁଆରବଜନ୍‌ ବୟନ୍‌ ବିବାଲନ୍ । ୨୬ ଏଡେଲ୍‌ଲେମା ଅନବବାଗୁ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼, ଅନବୟାଗି ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ ଆରି ଆତନିକ୍ଳି ଆ ସନ୍ନା ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ ନିୟ୍‌ ତି ଜୁଆରବଜନ୍‌ ବୟନ୍‌ ବିବାତାଲନ୍ ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏନ୍ । ୨୭ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆ ତିକ୍ଳି ଆଇମରନ୍‌ ନିୟ୍‌ ରବୁଏନ୍ । ୨୮ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍‌ ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ତ ତି ଆଇମରନ୍‌ ବୟନ୍‌ ବିବାଲାଇଁ, ଯନର୍‌ଡେନ୍‌ ତିନ୍ନାଈଡ଼େନ୍‌ ତି ଆଇମରନ୍‌ ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନା ଆ ତୁକ୍ତି ତେତେ ?”

୨୯ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ତରନ୍ନ ସାସ୍ତନ୍‌ ତ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଆ ବୋର୍‌ଆ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆଡ଼ଆୟ୍‌ତବେନ୍ । ୩୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଯର୍‌ଡେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ବୟ୍‌ନେଜି କି ଅଃସ୍ତରାନ୍‌ନେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ତକୋତଞ୍ଜି । ୩୧ ଆରବୁମରନ୍‌ ଆ ଯନର୍‌ଡେନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ଗାମଲବେନ୍‌, ତିଆତେ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏପଡେନେ ପଡ଼ ? ୩୨ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଗାମେନ୍‌, ଖେନ୍‌ ଅତ୍ରାମନ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌, ଇସାକନ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌, ଆରି ଜାକ୍ବବନ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ । ଆନିନ୍‌ ଆରବୁମରନ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ତଡ଼, ଆମେଡ଼ମରନ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ।”

୩୩ ଜିୟୁନ୍‌ ଆ ଖନଡ଼ ଅମଡ଼ତଡ଼ତାଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ।

ସୋଡ଼ା ବନାଞ୍ଜନ୍‌

(ମାର୍କ ୧୨:୨୮-୩୪; ଲୁକ ୧୦:୨୫-୨୮)

୩୪ ଜିୟୁନ୍ ସାତୁକିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍‌ରିଡ଼ିଡ଼େଞ୍ଜି ଗାମଲେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆରମ୍ଭତଡେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ରୁକ୍ତାଲନ୍‌ ଜିୟୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟୁଲାଜି, ୩୫ ଆରି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ ବନାୟ୍‌ବରନ୍‌ ଆପଡେନେମରନ୍‌ ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ମାଲଲେ ବରେନ୍, ୩୬ “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ବନାୟ୍‌ବରଲୋଡ଼ନ୍‌ ଅଙ୍ଗା ବନାୟ୍‌ ସୋଡ଼ା ?”

୩୭ ଜିୟୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍‌, “ଆମ୍‌ନେନ୍‌ ସମ୍‌ପରା ଉଗରବେନ୍‌, ସମ୍‌ପରା ପରାନ୍ନାବେନ୍‌ ତ ସମ୍‌ପରା ମନ୍‌ବେନ୍‌ ତିୟଲେ ପ୍ରଭୁ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମବା । ୩୮ କେନ୍‌ଆତେ ମା ସୋଡ଼ା ଆରି ପର୍‌ସ୍ତ ବନାଞ୍ଜନ୍ । ୩୯ ଅନବବାଗୁ ବନାଞ୍ଜନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ, ‘ଆମ୍‌ନେନ୍‌ ତୟ୍‌ଲିସି’ମରବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମ୍‌ନେନ୍‌ତମ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ତୁଡ଼ୟମବା । ୪୦ *କେନ୍‌ ବାଗୁ ବନାୟ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍‌ ଅଡ଼କୋ ବନାୟ୍‌ବରନ୍‌ ତ ପୁର୍‌ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରନ୍‌ ଆ ଖନଡ଼ ସିନ୍‌ସନ୍‌ୟତେ ।”

କ୍ରିୟୁନ୍‌ ଆ ଆସନ୍‌ ସେକ୍ସବରନ୍‌

(ମାର୍କ ୧୨:୨୫-୩୭; ଲୁକ ୨୦:୪୧-୪୪)

୪୧ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଇୟୁଲାୟ୍‌ ରୁକ୍ତନେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୪୨ “କ୍ରିୟୁନ୍‌ ଆ ଆସନ୍‌ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଇନି ଏଡ଼ତିସୟ୍‌ତେ ? ଆନିନ୍‌ ଆନା ଆ କେଜ୍ଜା ?”

☆ ୨୨:୨୩ ୨୨:୨୩ ଅନାପ୍ତାୟ୍‌ ୨୩:୮ ☆ ୨୨:୪୦ ୨୨:୪୦ ଲୁକ ୧୦:୨୫-୨୮

ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ।”

୪୩ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏଡେଲଡେନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଏଜାଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ‘ପ୍ରବୁ’ ଗାମ୍‌ତେ ? ଦାଉଦନ୍ ପୁରାଡାନ୍ ବୟନ୍ ବର୍ରେନେ,

୪୪ ‘ପ୍ରବୁନ୍ ପ୍ରବୁଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍,

ଞ୍ଜେନ୍ ଅଜା ଜାୟ ବନେରାନମ୍‌ଜିଆତଡ଼ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନମ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକ୍‌କୋଆଜି,

ତି ଜାୟ ଆମନ୍ ଅର୍ଜଡୋମ୍‌ଗଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତକ୍‌କ୍‌ମ୍‌ଲେ ତକୋନା ।’

୪୫ ଦାଉଦନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ‘ପ୍ରବୁ’ ଗାମ୍‌ତେ, ଏଡେଲଡେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଏଜାଲେ ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ଅଲଡେଏ ?”

୪୬ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ବପଦ ଓୟଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃଜ୍ଜାଲଡ଼ଲଜି, ଆରି ତି ଆ ତିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେକ୍‌କ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଜ୍ଜୋମ୍‌ଞ୍ଜଲଜି ।

୨୩

ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍

(ମାର୍କ ୧୨:୩୮-୩୯; ଲୁକ ୧୧:୪୩, ୪୬; ୨୦:୪୫-୪୬)

୧ ତି ଆ ବନେଡା ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୨ “ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ତରକ୍‌କ୍‌ମେନ୍ ଆ କୁସ୍‌ଲୋଡ଼ ଆତକ୍‌କ୍‌ମଜି । ୩ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜନିଜି ଆ ବର୍ରେଜି ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ବା ଆରି ଶଣ୍ଡମ୍‌ନାବା, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆରଲୁମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଲୁମ୍‌ତଡ଼, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି, ବନ୍‌ତ ଅଜାତେ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି ତିଅନ୍ତମ୍ ଅଃଜ୍ଜଣ୍ଡମ୍‌ନେଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ଲଗିନ୍‌ତମନ୍ ଆ ବିଡାର୍ ଜିଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତାରଡ଼ଲୋଡ଼ ଅକୋୟତଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଆ ଅଣ୍ଡେରୁସିଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ନିୟ୍ ଅଃଡେକ୍‌କ୍‌ଏଜି । ୫ *ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ଅବଡୁୟତମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମ୍‌ତଜି, ସାସ୍ତିଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ରେ ଆଇଡିତନ୍ ଆ ତଡ଼ରା ଅବସୋଡାବାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆଇତାଡାଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଜିବବଡ଼ଞ୍ଜି ଆରି ଆର୍କାବଡ଼ିସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଜିସିତଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରିଞ୍ଜି ଆ ତାଡେଡ଼ ଅବଡେତକାତଜି । ୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବୁଜିରେଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ ତରକ୍‌କ୍‌ମନ୍ ତ ରନ୍‌କ୍‌ସି*ଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡା ତରକ୍‌କ୍‌ମନ୍* ଲତୟତଜି । ୭ ସରେୟତାରେଡ଼ନ୍ ଅବଲୋମାଲୋମାମେନ୍ ଆସନ୍ ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ‘ଞନଡ଼ତିୟମର୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନବଓଡେନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଲତୟତଜି । ୮ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ‘ଞନଡ଼ତିୟମର୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡେଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ବନେଞ୍ଜାଡ଼ ତେତବେନ୍, ଆବୟନେନ୍ ତୁମ୍ ଞନଡ଼ତିୟମର୍‌ବେନ୍ ତକୋ । ୯ ଆରି ପୁତ*ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ‘ଆପେୟ’ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଓଡେଡ଼ତଡ଼, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆବୟନେନ୍ ତୁମ୍ ଆପେୟବେନ୍, ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ । ୧୦ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍‌ନେନ୍‌ଆତଡ଼ ‘ଆମ୍‌ଡ଼ଗଡ଼ମର୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡେଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୁମ୍ ଆବୟନେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ଗଡ଼ମର୍‌ବେନ୍ । ୧୧ *ବନ୍‌ତ ଅମ୍‌ଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନା ସୋଡାମର୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାକ୍‌କେବେନ୍‌ତୋ । ୧୨ *ଆରି ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅବସୋଡାତମ୍‌ତନେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବସନ୍ନାନ୍ ତେତେ, ବନ୍‌ତ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଅବସନ୍ନାତମ୍‌ତନେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବସୋଡାନ୍ ତେତେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଇସ୍ରାଫରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଡୋସାଏଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୧୨:୪୦; ଲୁକ ୧୧:୩୯-୪୨, ୪୪, ୫୨; ୨୦:୪୭)

୧୩ “ଘୋଡ଼, ଇସ୍ରାଫାମର୍ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରଡ଼ବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍‌ଗାଗଡ଼ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ସନଡ଼ ଏଇଡ଼ତଡ଼ତେ ଆମ୍‌ନେନ୍‌ତମ୍ ତେଡେ ଏଃଗନେ କି ଆନାଜି ତେଡେ ଗଜାନ୍‌ନ୍ ସାୟତଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଃନ୍‌ବଗଜାମେଜି ।”

୧୪ “ଘୋଡ଼, ଇସ୍ରାଫାମର୍ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରଡ଼ବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ଅବଡୁୟତମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ

* ୨୩:୫ ୨୩:୫ ମାତ୍ରିକ ୬:୧ * ୨୩:୬ ୨୩:୬ ଅବସୋଡାମେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତଜି * ୨୩:୧୧ ୨୩:୧୧ ମାତ୍ରିକ ୨୦:୨୬, ୨୭; ମାର୍କ ୯:୩୫; ୧୦:୪୩, ୪୪; ଲୁକ ୨୨:୨୭ * ୨୩:୧୨ ୨୩:୧୨ ଲୁକ ୧୪:୧୧; ୧୮:୧୪

ଏପାର୍ଚ୍ଚନାତନେ, ଆରି କୁଆରବଜଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବୁର୍ତ୍ତଜି, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।^{୮୮}

୧୫ “ୟୋଡ଼, ଇସ୍ତାମର ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରତବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମରାୟନେଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅନବମାୟମାୟନ୍ ଆସନ୍ ସମ୍ବେୟୁଣ୍ଡାନ୍ ପଡ଼ଲେ ତେସା ଗୋସା ବୁଲ୍ଲେଲେ ଏପାଡ଼ତେ । ବନ୍‌ତ ଏଭେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅବୟ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ବାଗୁ ଗୁନା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ନରକନ୍ ଏବଜିଜି^{୮୯} ରତେ ।”

୧୬ “ଏ ଆକାଡ଼ ତୁଡ଼ର ଅନବତୁୟମରଜି, ପନବରତବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏନ୍ଦ୍ରେଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ଏତିୟତେ, ‘ଆନା ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଆଲ୍ଲେଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼; ବନ୍‌ତ ଆନା ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୁନା ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଜଗଃମଗଃ ଲୁମେତୋ ।’^{୯୦} ଏ ଉଲ୍ଲ କାଡ଼ମୁରଜି, ସୁନାନ୍ ସୋଡ଼ା ଅଡ଼େ ସୁନାନ୍ ଆରବମବଡ଼ିରତେନ୍ ଆ ସରେବାସି^{୯୧} ସୋଡ଼ା, କେନ୍ ବାଗୁଲୋଡ଼ନ୍ ଅଜାତେ ସୋଡ଼ା ?^{୯୨} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଏନ୍ଦ୍ରେଲେ ନିୟ ଖନଡ଼ନ୍ ଏତିୟତେ, ‘ଆନା ତରୋମ୍ବୋଡ଼ ତନମିଲନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଆଲ୍ଲେଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆନା ତରୋମ୍ବୋଡ଼ ତନମିଲଲୋଡ଼ନ୍ ଆନମଡ଼ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଜଗଃମଗଃ ଲୁମେତୋ ।’^{୯୩} ଏ କାଡ଼ମୁରଜି, ଅଜାତେ ସୋଡ଼ା, ଅନମଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ଅଡ଼େ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆରବମବଡ଼ିରତେନ୍ ଆ ତନମିଲ ସୋଡ଼ା ?^{୯୪} ତିଆସନ୍ ଆନା ତରୋମ୍ବୋଡ଼ ତନମିଲନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ଆନିନ୍ ତରୋମ୍ବୋଡ଼ ତନମିଲଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତେନ୍ ଆନମଡ଼ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍,^{୯୫} ଆରି ଆନା ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ଆନିନ୍ ସରେବାସି^{୯୬}ଲୋଡ଼ନ୍ ଆପ୍ରତତନାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଇସ୍ତର ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍ ।^{୯୭} *ଆରି ଆନା ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ କୁସ^{୯୮} ଆରି ତେଭେ ଆଡ଼କ୍ଷମତେନ୍ ଆ ଇସ୍ତର ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାତନ୍ ।”

୨୩ “ଏ ଇସ୍ତାମର ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରତବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପୋଦିନାନ୍, ପାନମଉରିନ୍ ତ ଜିରାନ୍ ଆ ଦସମା^{୯୯}ସ ଏତିୟତେ, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ି ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍, ସନାୟମନ୍, ତନେନ୍ କେନ୍‌ଆତେଜି ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ବନାୟଜି ଅମଜାଡ଼ାୟ ଏଏଣ୍ଡେତନ୍ । ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବନାୟଜି ରୟ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଖଣ୍ଡମନାବା ।^{୧୦୦} ଏ ଆକାଡ଼ ତୁଡ଼ର ଅନବତୁୟମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅରୟନ୍ ଏସାଡ଼ାବତେ, ବନ୍‌ତ ଓବନ୍ ଏମିତେ ।”

୨୪ “ଏ ଇସ୍ତାମର ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି, ପନବରତବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିନାନ୍ ତ ସଡ଼ଆନ୍ ଆ କିଣ୍ଡୋଡ଼ ତୁମ୍ ଏଗିୟତାତେ, ବନ୍‌ତ ଅମ୍ବନ୍ ରାତନ୍ ତ ଇସାଲଡ଼ନ୍ ଆବରିୟ ।^{୧୦୧} ଏ କାଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି, ଆମ୍ବୁଡ଼ ଗିଲ୍ଲନ୍ ଆ ଅମ୍ବଗଡ଼ ରୟ ଗିୟତାବା, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆ କିଣ୍ଡୋଡ଼ନ୍ ନିୟ ମନଡ଼ତେ ।”

୨୫ * “ଏ ଇସ୍ତାମର ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରତବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗେଏତମନ୍ ଆ ମସାନ୍ନି ଅନ୍ତମ୍ । ତିଆତେ ତୁଆରାନ୍ ମନଡ଼ ଗିୟତାତେ, ବନ୍‌ତ ଅମ୍ବନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ ତ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍^{୧୦୨} ଆବରିୟ ।^{୧୦୩} ତିଅନ୍ତମ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ତୁଆରାନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ମନଡ଼ମର^{୧୦୪} ଗିୟତାତବେନ୍, ବନ୍‌ତ ଅମ୍ବବେନ୍ ଇସ୍ତାମ ତ ଇସ୍ତେନ୍ ଆବରିୟ ।”

ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେନ (ଲୁକ ୧୧:୪୭-୫୧)

୨୬ “ଏ ଇସ୍ତାମର ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପନବରତବେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ମସାନ୍ନି ଏତୁବତେ, ଆରି ତରମ୍ବମରଞ୍ଜି ଆ ସନ୍‌ନି ଏବସଜ୍ଜତେ ।^{୧୦୫} ଆରି ଏବର୍ତ୍ତନେ, ‘ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ବନେଡ଼ା ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତକୋଲଲେନ୍ ନଡ଼, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଃନ୍ଦ୍ରେମ୍‌ନାୟ ବନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତମବବେଞ୍ଜି

^{୮୮} ୨୩:୧୪ ୨୩:୧୪ କେନ୍‌ଆତେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ି ତଡ଼ * ୨୩:୨୨ ୨୩:୨୨ ମାତ୍ରିକ ୫:୩୪ * ୨୩:୨୨ ୨୩:୨୨ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୩:୩ † ୨୩:୨୨ ୨୩:୨୨ ଆସଅନ୍ ଆ ମରା ‡ ୨୩:୨୮ ୨୩:୨୮ ବନାୟବରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ତନେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍

ଇନଲେନ୍ ତେଭେ ଏଃସ୍ତାୟନାୟ ବନ୍ ।^{୩୧} ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିତମ୍ ଏବର୍ତ୍ତନେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ୍ ଆସ୍ତମବବେଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜି ଆ କେଲ୍ଲାଜି ।^{୩୨} ଆରି ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଆରବତୁଟାରେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବୁଡ଼ବା ।^{୩୩} ଏ ଜାଆଡ଼ଜି, ଜାଆତନ୍ ଆ କେଲ୍ଲାଜି ! ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନରକନ୍ ଆ ପନବରତ୍ ସିଲଡ଼ ଏଙ୍ଗାତାଲେ ଅଡ଼ରୁବେନ୍ ?^{୩୪} ତିଆସନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ବା, ଖେନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ବାବେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି, ଆଜନନାମରଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜିଆତଢ୍ ଆସ୍ତାୟତାଜି; ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେଆତଢ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରକ୍ତଜି, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେଆତଢ୍ ଆଅକ୍ଳାତଢ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଏଅମ୍ବୁଡ଼ତାଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେଆତଢ୍ ରନ୍ଦୁକ୍ସିଲୋଡ଼ନ୍ ସାମକାନ୍ ବାଭେ ଏତିଡ଼ତଜି କି ବ ଗଡ଼ା ସିଲଡ଼ ଅମ୍ବୁଡ଼ତାଲେ ଆରି ବ ଗଡ଼ା ଏଗଡ଼ତିଡ଼ତଜି ।^{୩୫} ତରମ୍ମମର୍ ଏବଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଉଲନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ତ ତନମିଲନ୍ ଆ ମଡ଼ିଲୋଡ଼ ବେରିକିଅନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଆନ୍ ଜିକରିୟନ୍ଆତଢ୍ ଏସ୍ତମ୍ବେନ୍ ଜାୟ, ଆରି କେନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ତରମ୍ମମରଞ୍ଜିଆତଢ୍ ସନମ୍ବବନ୍ ତେଏନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।^{୩୬} ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ନମି ଆ ଜୁଗ ଆ ମନରାଜି ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆସନ୍ ଯେୟେତାଲନ୍
(ଲୁକ ୧୩:୩୪-୩୫)

^{୩୬} “ଏ ଜିରୁସାଲମ, ଏ ଜିରୁସାଲମ, ଆମନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ୍ ସମ୍ବବେନ୍, ଆରି ଅମ୍ବୁଡ଼ମ୍ ଆନାସ୍ତାୟଜିଆତଢ୍ ଆମନ୍ ତିତରେନ୍, ଆୟେଡ଼ିମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆ କାସ୍ତାନ୍ ଆ ଜାୟତା ଆଅନ୍ସିଆବଞ୍ଜି ଅବରୁକ୍ତେ, ତିଅଙ୍ଗା ତିଅଙ୍ଗା ବେଡ଼ା ଖେନ୍ ପସିୟନମଜିଆତଢ୍ ଅନବରୁକ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ସାୟଲାୟ, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏସାସନ୍ ।^{୩୭} ଗିୟବା ଅସିବେନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅନମରେଡ଼ନ୍ ତେଲୋ, ଆରି ତିଆତେ ସିସିତେ ।^{୩୮} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ‘ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ଼ ଆନା ଜିର୍ତାୟ, ଆନିନ୍ ସନେନ୍ସିୟେ ତେଏତୋ’ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଣ୍ଡ଼ ଏବର୍ନେନ୍ ଜାୟ ଲତେ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଆରି ଏଃରିଜିୟ ।”

୨୪

ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତେଏଃତେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜିସୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ
(ମାର୍କ ୧୩:୧-୨; ଲୁକ ୨୧:୫-୬)

^୧ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ମେଡ଼ସିଜି ଆନିନ୍ଆତଢ୍ ଅନବତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇୟଲାଇ ।^୨ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ୍ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ନମିଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଗିୟତେ । ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ତେନ୍ନେ ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆରି ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଅଃଡ଼କୋଏ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟାୟତନେ ।”

ତନଶ୍ଚାୟନ୍
(ମାର୍କ ୧୩:୩-୧୩; ଲୁକ ୨୧:୭-୧୯)

^୩ ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଜିତରୁରନ୍ ଆତଙ୍ଗମନ୍ ଆତିଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରେ ଅଜନା ଇୟଲାୟ ବରେଜି । “କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଙ୍ଗା ଗତେଲ୍ତେ, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଢ୍ ବରେନ୍ । ଇନିଜି ତେଏନ୍ ତେନ୍ ବାଉଜନିରମ୍ବୁ ତୁୟଲାୟ ଆରି କେନ୍ ଆ ଜୁଗ ଅଞ୍ଜିତ୍ରେୟତେ ଗାମଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଜନାଆୟ ।”

^୪ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ୍ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ୍ କଣ୍ଡାୟତଢ୍ବେନ୍ ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ଗିୟତମନାବା ।^୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜଡ଼ ମନରାଜି, ଅଞ୍ଜମଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଇୟଲେ, ‘ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍’ ଗାମଲେ ଜଡ଼ ମନ୍ରଞ୍ଜିଆତଢ୍ ଇୟତାୟ କଣ୍ଡାୟେଜି ।^୬ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଲ୍ଡ଼ିଡ଼ବରନ୍ ଏଅମ୍ବୁଡ଼ତେ ଆରି ଅଲ୍ଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଆ କବର ଏଅମ୍ବୁଡ଼ତେ; ବଡ଼ତଡ଼ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତେ ମା ବନ୍ତ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜୁଗନ୍ ଅଃନ୍ନିଡ଼େ ।^୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେସାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତେସାନ୍, ଆରି ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ତୋତନେ । ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେରେଡ଼ କାନ୍ତାରାନ୍, ତକରଲନ୍ ତେତେ ।^୮ ବନ୍ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ କୋକ୍ଳୋଡ଼ନନ୍ ଆଡ଼େରୟତେନ୍ ଆ ବତ୍ତା ଅଙ୍ଗମ୍ ।”

* ୨୩:୩୩ ୨୩:୩୩ ମାତ୍ରିର ୩:୭; ୧୨:୩୪; ଲୁକ ୩:୭

୯୪ * “ତିଆଡ଼ିତ୍ୱ ମନରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ୱ ତନଶ୍ରୀୟନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତବେଞ୍ଜି ଆରି ରକ୍ତବେଞ୍ଜି । ଅଞ୍ଜମଶେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମଲେ ଅଡ଼କୋ ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ୱ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତବେଞ୍ଜି । ୯୦ ତିଆଡ଼ିତ୍ୱ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନରାଞ୍ଜି ତର୍ନେନ୍ ଅମରେଡ଼ତଜି, ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲବାୟତଜି, ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲନେତରୁମଡ଼ତଜି । ୯୧ ଆରି ଜହ୍ତମ୍ କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ହୁଡ଼ତନାଜି କି ଜହ୍ତ ମନରାଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ୱ କଣ୍ଡାୟତଜି । ୯୨ ଇର୍ସେନ୍ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଢ଼ତେ, ତିଆସନ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ଜଏଞ୍ଜାୟତେ । ୯୩ * ବନ୍ତ ଆନା ଆତନିକ୍ତି ଜାୟ ଏରକିକ୍ତିତ୍ୱନେନ୍ ତକୋତନ୍ ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ତେ । ୯୪ ଆରି ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସମରା ପୁତ୍ ଲୋଟନ୍ ଅନସ୍ତୁତ୍ୱନ୍ ତେତେ, ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜୁଗନ୍ ଅଞ୍ଜିତ୍ୱେ ।”

ବରନ୍ତୁତ୍ୱନ୍
(ମାର୍କ ୧୩:୧୪-୨୩; ଲୁକ ୨୧:୨୦-୨୪)

୯୫ “ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଦାନିଏଲନ୍ ଆବର୍ନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିତ୍ୱ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ତରକୋନେଲୋଟନ୍ ଆରବ୍ସଏଡ଼ତେନ୍ ଅରେଡ଼ରୁମଡ଼ତାନ୍ ଆ କୋଡ଼ତାୟ ଆତନଟନ୍ ଏରିୟତେ, କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍ ପଡ଼େନେମରନ୍ ଗନ୍ଲୁତେତୋ । ୯୬ ତିଆଡ଼ିତ୍ୱ ଆନାଜି ଜିଉଦା ତେସାଲୋଟନ୍ ତକୋତଜି ଆନିଞ୍ଜି ବରୁରେଟନ୍ ଜିରେତଜି । ୯୭ *ଆନା ତୋଣ୍ଡୋ ବିଲେଟନ୍ ତକୋତେ ଆନିନ୍ ଅସିଟନ୍ ସିଲଡ଼ କନ୍ନିଡ଼ତେନ୍ ପନାଟନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ୁଡ଼ନାୟ ତଡ଼ । ୯୮ ଆରି ଆନା କୋରାଲୋଟନ୍ ତକୋତେ ଆନିନ୍ ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ଆପନାଡ଼ ଆସନ୍ ଯରତଡ଼ନାୟ ତଡ଼ । ୯୯ ତିଆଡ଼ିତ୍ୱ ଆନାଜି ଆତିଲକୋଡ଼ଜି ଆରି ଆରେସାଅନଜି ଆନିଞ୍ଜି ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେଜି । ୧୦୦ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଲତେନ୍ ଜନିରକିର୍ବେନ୍ ରଞ୍ଜା ଇଟନ୍ କି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଟନ୍ ତେତଡ଼ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ୱରନ୍ ଆମାଡ଼ ପାର୍ତନାନାବା । ୧୦୧ *ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆଡ଼ିତ୍ୱ ଏଭେଲେ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ ତ, ପୁତ୍ ନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ନମିନ୍ତାନ୍ ତି ଅନ୍ତମ୍ ଆଜିୟ ଏଭେଲେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଏ । ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ନିୟ ଆଜିୟ ଏଭେଗୋ ଅଃତେଏ । ୧୦୨ ଆରି ତି ତଣ୍ଡନ୍ ଆରତୋତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଇସ୍ୱରନ୍ ଅବ୍ସୋଜେନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃନ୍ନବସୋୟଲୋ ନଡ଼ ପୁତ୍ ଲୋଟନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍ରା ଅନୁରନ୍ ଅଃଞାତେଜି ବନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଆନାଜିଆଡ଼ତ୍ୱ ସେତାଏନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆନିନ୍ ଅବ୍ସୋଜେନ୍ ।”

୧୦୩ “ତିଆଡ଼ିତ୍ୱ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ୱ ଗିୟବା, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋ’ କି ‘ତେଭେ ତକୋ,’ ଗାମଲେ ବର୍ବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ତିଆତେ ଏଡ଼ରତଡ଼ନେ । ୧୦୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କଣ୍ଡାୟ କ୍ରିସ୍ତାନ୍ତୁଞ୍ଜି ତ କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ହୁଡ଼ତନାଜି; ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ଅରମ୍ପତଞ୍ଜି ଆରି ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅବ୍ତୁୟତଜି, ତେଲନ୍ତେନ୍ ଆସନେତାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ୱ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି କଣ୍ଡାୟତଜି । ୧୦୫ ଗିୟବା କେନ୍ଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଏନ୍ ଆମ୍ପଡ଼ୁ ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ୱ ଅବ୍ଜନାଲବେନ୍ ।”

୧୦୬ * “ତିଆସନ୍ ‘ଗିୟବା, ଆନିନ୍ ଆରିଡ଼ିଟ୍ୱଲୋଟନ୍ ତକୋ,’ ଗାମଲେ ମନରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ୱ ବର୍ବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ତେଭେ ଏଇୟତଡ଼; ଅଡ଼େ ‘ଗିୟବା ଆନିନ୍ ଅମ୍ପସିଟନ୍ ତକୋ,’ ଗାମଲେ ବର୍ବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ତିଆତେ ଏଡ଼ରତଡ଼ନେ । ୧୦୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତାବ୍ରେତନ୍ ତିତେନ୍ ତେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ବରୁବ୍ସୋଡ଼ଗଡ଼ ଜାୟ ସାଆଡ଼ତେ, ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ତିଅନ୍ତମ୍ ତେତେ ।”

୧୦୮ * “ଅଙ୍ଗାଲୋଟ୍ ମରାନ୍ ତକୋତେ, ତେଭେ ମରାଜୋମଡ଼ିତଞ୍ଜି ରୁକ୍ତଞ୍ଜି ।”

ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ଜନିର୍
(ମାର୍କ ୧୩:୨୪-୨୭; ଲୁକ ୨୧:୨୫-୨୮)

୧୦୯ * “ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଓୟୋଟନ୍ ଲୋଟଡ଼ତେ, ଆଙ୍ଗାୟତାନ୍ ଅଃସାଆରେ, ତୁଡ଼ୁଜଞ୍ଜି ରୁଆଟନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସେତାୟତାଜି, ଆରି ରୁଆଟନ୍ ଆ ବୋର୍ସାଜି ମୁଆୟତନେ । ୧୧୦ *ତିଆଡ଼ିତ୍ୱ ରୁଆଡ଼ଲୋଟନ୍ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆରମ୍ପଡ଼ ଗିୟତାତେ; ଆରି ତି ଆ ତିନ୍ନା ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଟନ୍ ବାଭେ ମେଗଲୋଟନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଗିୟଲେ ପୁତ୍ ଲୋଟନ୍

* ୨୪:୯ ୨୪:୯ ମାଡ଼ିର ୧୦:୨୨   * ୨୪:୧୩ ୨୪:୧୩ ମାଡ଼ିର ୧୦:୨୨   * ୨୪:୧୭ ୨୪:୧୭ ଲୁକ ୧୭:୩୧   * ୨୪:୨୧ ୨୪:୨୧ ଅନବ୍ଜନାବର୍ ୭:୧୮   * ୨୪:୨୭ ୨୪:୨୭ ଲୁକ ୧୭:୩୩, ୨୪   * ୨୪:୨୮ ୨୪:୨୮ ଲୁକ ୧୭:୩୭   * ୨୪:୨୯ ୨୪:୨୯ ଅନବ୍ଜନାବର୍ ୭:୧୨; ଅନବ୍ଜନାବର୍ ୭:୧୩   * ୨୪:୩୦ ୨୪:୩୦ ଅନବ୍ଜନାବର୍ ୧:୭

ଆତ୍ମକୋତେଜ୍ଞି ଆ ମନରାଜି ଯେୟେତାତଜ୍ଞି । ୩୧ ଆରି ଆନିନ୍ ପନେତନ୍ ଆ ସନତ୍ତା ବୟନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଟ୍ଟବର୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଉଞ୍ଜି କୁନେନ୍ ଆପ୍ପାୟତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବ ଅନେଟ୍ଟ ସିଲଡ଼ ଆରି ବ ଅନେଟ୍ଟ ଜାୟ ଆନିନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼ ଅବରୁକୁତଜି ।”

ଲୁଆନୁବନ୍ ସିଲଡ଼ ଷଡ଼ନେନ୍
(ମାର୍କ ୧୩:୨୮-୩୧; ଲୁକ ୨୧:୨୯-୩୩)

୩୨ “ଲୁଆନୁବନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍ ସିଲଡ଼ ଷଡ଼ନାବା, ଆଜ୍ଞାଆଡ଼ିଡ଼ ଲୁଆନୁବନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାବ କୋଟ୍ଟେରଲନ୍ ଆ ଅଲାନ ଲେଡେଟ୍ଟତାୟ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବୌସାକନ୍ ଆଜ୍ଞାୟ ତୁୟାୟଲାୟ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜନାତେ । ୩୩ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅରମ୍ପଡ଼ଞ୍ଜି ଏଗିଜେନ୍ ତେନ୍ ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଜନାବା । ୩୪ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ଟ ତେଏନ୍ ଜାୟ କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନରାଜି ଏଜ୍ଞାଲେ ଜନଡ଼ ଅଃନାଡ଼ଏଜି । ୩୫ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍ତନ୍ ଆଡ଼ତେ, ବନ୍ତ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଆଜ୍ଞାୟ ଜା ଅଃନାଡ଼ଏ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ତ ବେଡ଼ାନ୍ ଆନ୍ନିଟ୍ଟ ଜନାଜି ତଡ଼
(ମାର୍କ ୧୩:୩୨-୩୬; ଲୁକ ୧୭:୨୭-୩୦; ଲୁକ ୧୭:୩୪-୩୬)

୩୬ “ମନରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆଜ୍ଞା ଜିର୍ତ୍ତାୟ ତି ଆ ତିନ୍ନା ତ ତି ଆ ବେଡ଼ା ଆନ୍ନିଟ୍ଟ ଜନାଜି ତଡ଼, ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲଟ୍ଟବର୍ମରଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ କି ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ନିୟ ଜନା ତଡ଼; ତିଆତେ ଆପେୟନ୍ ତୁମ୍ ଜନା । ୩୭ ଆରି ନୋଅନ୍ ଆ ବନେଡ଼ା ଏଜ୍ଞାଗୋ ତେଏନ୍, ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଏଡେଗୋ ମା ତେତେ । ୩୮ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗଗତାନ୍ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ଟ ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆରି ନୋଅନ୍ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରୁଲନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଲେ ଗାଏଞ୍ଜି ଜୋମେଞ୍ଜି, ବିବାନେଲୋଡ଼ନ୍ ତ ଅନବ୍ବିବାଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାତେଞ୍ଜି, ୩୯ ଆରି ଗଗତାନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ କି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇୟଲାୟ ମାବୟାଏନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ଜନି ତେତେ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନୁନାଲଜି । ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜନଡ଼ ଏଡେଗନ୍ ତେତେ । ୪୦ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବାଗୁ ମନ୍ରା ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ କାକାଡ଼ାତଜ୍ଞି, ଅବୟନେଆତଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅବୟନେଆତଡ଼ ଅନମ୍ରେଡ଼ନ୍ ତେତେ । ୪୧ ବାଗୁ ଆଜମରଞ୍ଜି ରିଡ୍ଡୁୟତଜ୍ଞି, ଅବୟନେଆତଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅବୟନେଆତଡ଼ ଅନମ୍ରେଡ଼ନ୍ ତେତେ ।”

୪୨ “ତିଆସନ୍ ଜାଗର୍ତ୍ତ ତକୋନାୟବା, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁବେନ୍ ଅଜ୍ଞା ତିନ୍ନା ଜିର୍ତ୍ତାୟ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ । ୪୩ ବନ୍ତ କେନ୍ଆତେ ଜନାବେନ୍ତୋ ରାଡ଼ମରନ୍ ଅଜ୍ଞାବେଡ଼ା ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ତିଆତେ ଅସିଂମରନ୍ ଜନାଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ମବ୍ଡେଲ୍ଡେନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆସିଡ଼ନ୍ ଅଃନୁବଗଜାମେ । ୪୪ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋନାୟବା, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଃନୁବଡ଼ିସୟେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ।”

ତର୍ନେ କମ୍ପାରିମରନ୍ ତ ଏରତର୍ନେ କମ୍ପାରିମରନ୍
(ମାର୍କ ୧୨:୪୧-୪୪)

୪୫ “ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଗିୟଲେ ଓୟୋଡ଼ନ୍, ଆସିଡ଼ନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରଜିଆତଡ଼ ମନଡ଼ତମ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସାଉକାରନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଆତଡ଼ ତବନ୍ତେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ତର୍ନେତମ୍ ଆରି ବୁଡ୍ଡିତମ୍ ଆ ଗୁମ୍ପୁସ୍ତା ଆନା ତକୋ ? ୪୬ ସାଉକାରନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅଜ୍ଞା ଗୁମ୍ପୁସ୍ତା ଏଡେଲେ ଆଜ୍ଞାକାଡ଼ାତନ୍ ଇୟତାୟ ଗିଜେ, ତି ଆ ଗୁମ୍ପୁସ୍ତା କରମ୍ପାତମ୍ । ୪୭ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ସାଉକାରନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନଜେଞ୍ଜି ତିୟଲେ ତି ଗୁମ୍ପୁସ୍ତାନ୍ଆତଡ଼ ତବନ୍ତେତେ । ୪୮ ବନ୍ତ ତି ଏରତର୍ନେ ଗୁମ୍ପୁସ୍ତାନ୍ ସାଉକାରଣେନ୍ ଅଃନୁଜିରାୟ ଆନିନ୍ ତିଡ଼ତାୟ ଗାମ୍ଲେ ଅବଡ଼ିସୟତାଲେ, ୪୯ ଆ ସସି କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଡ଼ତଜି ଆରି ଗାସାଲମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଗାତେ ଜୋମ୍ତେ, ୫୦ ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଆଜ୍ଞାଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଜଗେଲେ ଅଃନୁକୋନେ, ଆରି ଅଜ୍ଞା ବେଡ଼ା ଆନିନ୍ ଅଃନୁନାଏ, ତି ଆ ତିନ୍ନା, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆ ସାଉକାରନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ୫୧ ଆରି ସାଉକାରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବାଗୁ ତେୟତେୟ ଏମ୍ପେତାଲେ

☆ ୨୪:୪୩ ୨୪:୪୩ ଲୁକ ୧୨:୩୯,୪୦

ଇୟାଭାମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବମାୟମାୟତେ; ତେଭେ ଆନିନ୍ ଯେୟେତାନ୍ ତ ରମରମଜିନ୍ ତେତେ ।”

୨୫

ଦସଜଣ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିସିଜଞ୍ଜି ଆନବଜଡ଼ବରୁ

୧ * “ତିଆଡିଡ଼ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ତେତେ । ଦସଜଣ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିସିଜଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ପିଙ୍କ ଖମଲେ ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୨ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲତ୍ ମନ୍‌ଲୟନେ ବୁଡ଼ିଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ମନ୍‌ଲୟନେ ଏରବୁଡ଼ିଜି* ତକୋଏଞ୍ଜି । ୩ ଏରବୁଡ଼ିଞ୍ଜି ପିଙ୍କନ୍ ପାଟେଞ୍ଜି ସିନା ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆସନ୍ ଜିତ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଅଷପ୍ପାଡ଼ୁମଲଞ୍ଜି । ୪ ବନ୍‌ତ ବୁଡ଼ିଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ପିଙ୍କ ବୟନ୍ ତାକାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିତ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ନିୟ୍ ପାଡ଼ୁତୁମଲଞ୍ଜି । ୫ ବରନ୍ ଆଜନିର୍ ଆଡ୍ରୁଡ଼ିଲାଞ୍ଜି ଡାଙ୍ଗଡ଼ିସିଜଞ୍ଜି ମବଲେ ମବଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତିମତାଜେଞ୍ଜି ।”

୬ “ଆରି ତୁଡ଼ାନ୍ ତଗଲ୍ ଇଡ଼ନ୍ ଯନୋଡ଼ୟାଡ଼ନ୍ ସତ୍ତାଏନ୍, ‘କେରେ ଗିୟା ବରନ୍ ଜିରାୟ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବାଡ଼ନ୍’ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ନାୟା । ୭ ତିଆଡିଡ଼ ତି ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିସିୟଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ପିଙ୍କ ଅବଜାତାଏଞ୍ଜି । ୮ ଆରି ଏରବୁଡ଼ିଞ୍ଜି ବୁଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଜିତ ମିଞ୍ଜଲବେନ୍ ଅଜିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିୟ୍‌ଲେନ୍‌ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ପିଙ୍କଲେଞ୍ଜି ପଞ୍ଜିତାୟତେ । ୯ ବନ୍‌ତ ବୁଡ଼ିଞ୍ଜି ଏରବୁଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, ‘ଇଲ୍ଲା, ଇଲ୍ଲା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଷତ୍ତେତେଲଡ଼ବେନ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଦୋକାନମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆସନ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଖିଲେ ଇୟ୍ ପାଡ଼ବା । ୧୦ ଏରବୁଡ଼ିଞ୍ଜି ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଖିଞ୍ଜିବାନ୍ ଆରିୟେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ବରନ୍ ଜିରାୟ୍, ଆରି ଆନାଜି ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବିବା ବୁଜିନ୍ ଆସନ୍ ବରନ୍ ସରିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ଡ଼ଲଲେ ।”

୧୧ * “ତିକ୍ତି ଏରବୁଡ଼ି ଡାଙ୍ଗଡ଼ିସିଜଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜିରାଜି କି, ‘ଏ ପ୍ରବୁ, ଏ ପ୍ରବୁ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ରୋଲେନ୍,’ ଇୟ୍‌ଲାଇ ଗାମେଜି । ୧୨ ବନ୍‌ତ ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, ‘ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନା ତଡ଼ ।”

୧୩ “ତିଆସନ୍ ଜଗେଲେନ୍ ତକୋନାୟାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା କି ତି ଆ ବେଡ଼ା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ।”

ୟାଗି କମ୍ବାରମରଞ୍ଜି ଆନବଜଡ଼ବରୁ (ଲୁକ ୧୯:୧୧-୨୭)

୧୪ * “ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍, ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ କମ୍ବାରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ଆନଜେଡ଼ମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ କମ୍ବାରମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟେନ୍ କି ବଡେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୫ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍‌ନେଆତଡ଼ ମନ୍‌ଲୟ୍ ମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଅବୟ୍‌ନେଆତଡ଼ ବାଗୁ ମାଡ଼ିୟ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଅବୟ୍‌ନେଆତଡ଼ ବମାଡ଼ିୟ୍ ତିୟେନ୍, କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଆରନପ୍ରିନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୁପାତାବନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ବଡେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୬ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ମନ୍‌ଲୟ୍ ମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ତିଆଡେ ପାଡ଼ଲେ ସିଲଭେମା ଇୟ୍‌ଲେ ବେପାରନେ କି ଆରି ମନ୍‌ଲୟ୍ ମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଲାବନେ । ୧୭ ତିଅନ୍ତ୍ରମ୍ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ବାଗୁ ମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ଆରି ବାଗୁ ମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଲାବନେ । ୧୮ ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ବମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ଜିରେନ୍ କି ଲାବଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ଲୋଓଡ଼ନ୍ ଗାୟ୍‌ଲେ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆ ତାକୋ ତିଲ୍ଲେଡ଼ ତିଲ୍ଲେ ସଲେ ଇୟ୍‌ଲେ ତକ୍ଲୋଏ ।”

୧୯ “ଜ୍ରୁ ବର୍ସେଡ଼ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସାଉକାରନ୍ ଯର୍‌ନାୟ୍ କି ଆ କମ୍ବାରମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଇ ଇସାବତ୍ ଯୁନେ । ୨୦ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ମନ୍‌ଲୟ୍ ମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ତି ବୟନ୍ ଆରି ମନ୍‌ଲୟ୍ ମାଡ଼ିୟ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ପାଡ଼ଲାଇ କି ଆ ସାଉକାରନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାଇ ବରେ, ‘ଏ ସାଉକାର, ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ମନ୍‌ଲୟ୍ ମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ତିୟ୍‌ଲ୍ ଯୁ, ଗିଜା, ଖେନ୍ ଆରି ମନ୍‌ଲୟ୍ ମାଡ଼ିୟ୍ ରୁପାତାବନ୍ ଲାବଲନାୟ୍ । ୨୧ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ମନ୍‌ଡ଼ଡ଼ମ୍, ଆମନ୍

* ୨୫:୧ ୨୫:୧ ଲୁକ ୧୨:୩୫ * ୨୫:୨ ୨୫:୨ ଉଲ୍ଲି † ୨୫:୬ 25:6 ତନୋଗତନ୍ ‡ ୨୫:୭ 25:7 କୁବାୟେଞ୍ଜି * ୨୫:୧୧ ୨୫:୧୧ ଲୁକ ୧୩:୨୫ § ୨୫:୧୩ ୨୫:୧୩ ମବଡ଼େଲନ୍ * ୨୫:୧୪ ୨୫:୧୪ ଲୁକ ୧୯:୧୧-୨୭

ଗୁନତମ୍ ଆରି ତର୍ନେତମ୍ ଆ କମ୍ବାରିମର୍, ଆମନ୍ ଅସୋୟଲୋଡନ୍ ତର୍ନେତମ୍ ଷ୍ଟ୍ରମ୍ଲନେ, ତିଆସନ୍ ଷ୍ଟେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟଲୋଡନ୍ ତବନଡ଼ତମ୍, ଯାଆ, ସାଉକାରନମ୍ ବୟନ୍ ସର୍ତାନା ।”

୨୨ “ଆରି ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ବାଗୁ ମାଡ଼ିୟ ରୁପାତାବନ୍ ଷାଡେନ୍, ଆନିନ୍ ନିୟ ଜିର୍ରାୟ କି ଇୟଲାୟ ବର୍ନେ, ‘ଏ ସାଉକାର ଆମନ୍ ଷ୍ଟେନ୍ଆତଡ଼ ବାଗୁ ମାଡ଼ିୟ ରୁପାତାବନ୍ ତିୟଲ୍ ଯ, ଗିଜା, ଷ୍ଟେନ୍ ଆରି ବାଗୁ ମାଡ଼ିୟ ରୁପାତାବନ୍ ଲାବଲନାୟ ।’ ୨୩ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ମନଡ଼ତମ୍, ଆମନ୍ ଗୁନତମ୍ ଆରି ତର୍ନେତମ୍ ଆ କମ୍ବାରିମର୍, ଆମନ୍ ଅସୋୟଲୋଡନ୍ ତର୍ନେତମ୍ ଷ୍ଟ୍ରମ୍ଲନେ, ତିଆସନ୍ ଷ୍ଟେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟଲୋଡନ୍ ତବନଡ଼ତମ୍, ଯାଆ, ସାଉକାରନମ୍ ବୟନ୍ ସର୍ତାନା ।”

୨୫ “ଆରି ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ବମାଡ଼ିୟ ରୁପାତାବନ୍ ଷାଡେନ୍, ଆନିନ୍ ନିୟ ଜିର୍ରାୟ କି ଇୟଲାୟ ବର୍ନେ, ‘ଏ ସାଉକାର, ଆମନ୍ ଅବୟ ରତୋମର୍*, ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଆମନ୍ ଅ୪କୁତେ, ତେତେଆତେ ଗଡ଼ତେ, ଆରି ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଆମନ୍ ଜମ୍ଲଲନ୍ ଅ୪କୁତେ, ତେତେଆତେ ତର୍ତୁମ୍ତେ, କେନ୍ଆତେ ଷ୍ଟେନ୍ ଜନା । ୨୬ ତିଆସନ୍ ଷ୍ଟେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବତଡ଼ତାଲେ ରୁପାତାବନମ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ତିଲ୍ଲେ ସଲେ ଇୟଲେ ତକ୍ଲୋନାୟ; କେରେ ଗିଜା ତାକୋନମ୍ ।’”

୨୭ “ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, ‘ଏ ପେଲ୍ଲା ଆରି ଆତସା କମ୍ବାରିମର୍, ଷ୍ଟେନ୍ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଅ୪କୁତାୟ ତେତେଆତେ ଗଡ଼ତାୟ, ଆରି ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଜମ୍ଲଲନ୍ ଅ୪କୁତାୟ, ତେତେଆତେ ତର୍ତୁମ୍ତାୟ, ଗାମ୍ଲେ ଆମନ୍ ତ ଜନା. ୨୮ ଏତେଲ୍ଲତେନ୍ ଆମନ୍ ତାକୋଶେନ୍ ପାଡ଼ଲେ ବାର୍ବାରତାବମ୍ ରଜ୍ଞି ଆମଡ଼ ଇନିବା ଅ୪ନେତକ୍ଲୋଲୋ, ଷ୍ଟେନ୍ ଯର୍ରନ୍ ଆଅନ୍ତାବନ୍ ବୟନ୍ ତାକୋଶେନ୍ ଇୟତାୟ ଷାଡ଼ନାୟ ବନ୍ । ୨୯ ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ତାକୋ ପାଡ଼ଲେ, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ଦସ ମାଡ଼ିୟ ରୁପାତାବନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟ ତିୟବା । ୩୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ତକୋ†, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ଆନିନ୍ଆତେ ଆରି ଗୋଗୋୟତେ, ବନ୍ତ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ଅବୟ ତଡ଼, ଆମଡ଼ନ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ତକୋ, ତିଆତେ ନିୟ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ । ୩୧ ଆରି ଆମେଞ୍ଜି କେନ୍ ଇନିଡ଼ ବରାୟବାୟତତନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମର୍ଆତଡ଼ ତୁଆରାନ୍ ଆଲୋଡ଼ତ୍ରେଡ଼ନ୍ ଇୟ ସେଡ଼ବା, ଆନିନ୍ ତେତେ ଯେୟେତାନ୍ ତ ରମ୍ବରମ୍ଜିନ୍ ତେଏତୋ ।”

ଆତନିକ୍ତି ପନ୍ସୁଆତିନ୍

୩୯ ☆ “ଅଜ୍ଞା ଆତିଡ଼ ମନ୍ରା ତାଜ୍ଞାଆନନ୍ ଅଡ଼କୋ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ବମ୍ ରଜ୍ଞି ସରିନ୍ ଗନ୍ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାତେ ଜିର୍ତାୟ, ତିଆତିଡ଼ ଆନିନ୍ ଗନ୍ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆ ତରକ୍ଳୁମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟତାୟ ତକ୍ଲୁମେ । ୩୨ ଆରି ଆ ମୁକ୍ତାଗତନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଜି ଇୟତାୟ ରୁକ୍ଲନେଜି, ତୁର୍ବମେଡ଼ମରନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ କିମ୍ଲେତଜ୍ଞି ସିଲଡ଼ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ବାଡ଼େତେ, ତିଆଡ଼ମ୍ ମନ୍ରା ତାଜ୍ଞାଆନନ୍ ମନ୍ରାଜ୍ଞିଆତଡ଼ ବାଡ଼େତଜି । ୩୩ ଆନିନ୍ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି‡ ଅଜ୍ଞତୋମଗଡ଼ ଆରି କିମ୍ଲେତଜ୍ଞି‡ ଅକାବଡ଼ିଗଡ଼ ତକ୍ଲୋତଜି । ୩୪ ତିଆତିଡ଼ ରାଜାନ୍ ଅଜ୍ଞତୋମଗତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବର୍ତଜି, ‘ଜିରାୟବା, ଆପେୟଶେନ୍ ଆରାସିର୍ବାଦଲବେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ପୁତନ୍ ଆଗ୍ରତେକଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଜ୍ଞା ରାଜ୍ୟ ଅନବଜାତାନ୍ ତେଲୋ, ତି ତେତେ ଆୟ ତକୋନାବା । ୩୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଷେନ୍ ଆତୋଲେୟ ତକୋଲ୍ ଯ, ଆମେଞ୍ଜି ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଏରୋଜୋମଲ୍ ଯ; ଷେନ୍ ଇର୍ଗାଲ୍ଲ ଯ, ଆମେଞ୍ଜି ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଗାତାନେନ୍ ଏତିୟଲ୍ ଯ; ଷେନ୍ ବତେସାବାୟ ତକୋଲ୍ ଯ, ଆମେଞ୍ଜି ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଅସିବେନ୍ ଏଓରୋଡ଼ଲ୍ ଯ; ୩୬ ଆଉତ ଯ ତକୋଲ୍ ଯ, ଆମେଞ୍ଜି ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଅଜିନ୍ ଏବ୍ଜିଜିଲ୍ ଯ; ଅସୁଲ୍ ଯ, ଆମେଞ୍ଜି ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଏସାକ୍ଲେ ଯ; ବସ୍ତିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲ୍ ଯ, ଆମେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଶେନ୍ ଏଇୟଲାୟ କି ଇୟଲାୟ ଏସାକ୍ଡେଇୟ ।”

୩୭ “ତିଆତିଡ଼ ତରକ୍ଳୁମ୍ ରଜ୍ଞି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼ତଜି, ‘ଏ ପ୍ରୁ, ଆଜ୍ଞା ଇନଲେଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆତୋଲେୟ ଏରିୟଲମ୍ କି ଏରୋଜୋମଲମ୍ ? ଅଡ଼େ ଆଜ୍ଞା ଆଇର୍ଗାଲ୍ ଏରିୟଲମ୍ କି ଗାତାନେନ୍ ଏତିୟଲମ୍ ? ୩୮ ଆରି, ଆଜ୍ଞା ଆମନ୍ ବତେସାବାୟ ତକୋଲମ୍ ତ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଏରିୟଲମ୍ କି ଅସିଲେନ୍ ଏଓରୋଡ଼ଲମ୍ ? ଅଡ଼େ ଆଜ୍ଞା ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆଉତ ଯ ଏରିୟଲମ୍ କି ଅଜିନ୍ ଏଅବ୍ଜିଜିଲମ୍ ? ୩୯ ଆରି ଆଜ୍ଞା ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆଅସୁ ଏରିୟଲମ୍ ଅଡ଼େ ଆବଣ୍ଡି ଏରିୟଲମ୍ କି

* ୨୫:୨୪ ୨୫:୨୪ ଏରସନାୟମମର୍ ☆ ୨୫:୨୯ ୨୫:୨୯ ମାତ୍ରିତ ୧୩:୧୨; ମାର୍ଜି ୪:୨୫; ଲୁକ ୮:୧୮ † ୨୫:୨୯ ୨୫:୨୯ ବରାନ୍ ତକୋ ☆ ୨୫:୩୦ ୨୫:୩୦ ମାତ୍ରିତ ୮:୧୨; ୨୨:୧୩; ଲୁକ ୧୩:୨୮ ☆ ୨୫:୩୯ ୨୫:୩୯ ମାତ୍ରିତ ୧୭:୨୭; ମାତ୍ରିତ ୧୯:୨୮ ‡ ୨୫:୩୩ ୨୫:୩୩ ତରକ୍ଳୁମ୍ ରଜ୍ଞି § ୨୫:୩୩ ୨୫:୩୩ ଏଡ଼ତରକ୍ଳୁମ୍ ରଜ୍ଞି

ଅମତ୍ରିନମ ଇୟଲେ ଇୟଲାଇୟ ଏସଙ୍କଡେଅମ୍ ?” ୪୦ ଆରି ରାଜାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼ତଜି, ‘ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ସନ୍ନାମରନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଏଲୁମେନ୍, ତିଆତେ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଏଲୁମେନ୍ ।”

୪୧ “ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ଅକାବଡ଼ିଗତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ବର୍ତ୍ତଜି, ‘ଏ ସନ୍ୟପତାମରଞ୍ଜି, ମୁକ୍ତାବାଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବଡ଼ାୟତାଲନ୍ ସନ୍ନମନ୍ ତ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆଡୁବଡୁବନ୍ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ତଗୋସିଲୋଡ଼ ଜିର୍ବା । ୪୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆତୋଲେୟ୍ ତକୋଲ୍ଲୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଏଃରୋଜୋମଲ୍ଲୟ୍; ଆଇଗାଲ୍ଲ ତକୋଲ୍ଲୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଗାଡାନେନ୍ ଏଃଉୟଲ୍ଲୟ୍; ୪୩ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ତକୋଲ୍ଲନାୟ୍, ଞେନ୍ଆତଡ଼ ତରକୋନେନ୍ ଏଃଉୟଲ୍ଲୟ୍; ଆଉତୟ୍ ତକୋଲ୍ଲୟ୍, ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଅଜିନ୍ ଏଃନବରଲ୍ଲୟ୍; ଅସୁଲ୍ଲୟ୍ ଆରି ଆବଣ୍ଡି ତକୋଲ୍ଲୟ୍, ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଏଃସାଙ୍କ୍ଲେୟ୍ ।”

୪୪ “ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ରାଜାନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼ତଜି, ‘ଏ ପୁବୁ, ଆଜା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆତୋଲେୟ୍ ଅଡେ ଆଇଗାଲ୍ଲ, ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଏନ୍ ଅଡେ ଆଉତୟ୍, ଆଅସୁ ଅଡେ ଆବଣ୍ଡି ଗିୟଲେ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଏଃସାଙ୍କ୍ଲେୟ୍ ?” ୪୫ ସିଲଡ଼େ ରାଜାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼ତଜି, ‘ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ସନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ନେ ଆସନ୍ ଓୟଲେ କେନ୍ଆତେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଲୁମଲୋ, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ତିଆତେ ଏଃଲୁମଲୋ ।’ ୪୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ଞାଡ଼ତଜି, ବନ୍ତ ତରମ୍ମମରଞ୍ଜି ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଞାଡ଼ତଜି ।”

୨୨

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ତନ୍ତୁନ୍

(ମାର୍କ ୧୪:୧-୨; ଲୁକ ୨୨:୧-୨; ଜନ ୧୧:୪୫-୫୩)

୧ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଅବସୁକ୍ଲେଏନ୍ କି ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୨ “ଅନେଲାଇୟପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ବାଗୁ ତିନ୍ନା ତକୋ, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା, ଆରି ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆଅକ୍ତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତନେ ।”

୩ ତିଆଡ଼ିତ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ପାପୁରମରଜି କାୟାପା ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼ ଇୟଲେ ରୁକୁନେଜି, ୪ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବାୟସିତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଞମଲେ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲୁଞ୍ଜି । ୫ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ପୁପୁରିଡ଼ନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅଃଲୁମବୋ, ଅସମୟ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଲୋଡ଼ ଗୋଡେନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ୍ ।”

ବେତନିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଅବିସେକ

(ମାର୍କ ୧୪:୩-୯; ଜନ ୧୨:୧-୮)

୬ ଜିସୁନ୍ ବେତନିଆନ୍ ମୋଡ଼ୋ ସିମନନ୍ ଆସି ଆଡ୍ରକୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ୭ “ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ଅବୟ୍ କୋମ୍ପାଲୋଡ଼ନ୍ ମଡ଼ଗାତମଆତେ ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ବେ ଇୟଲାଇୟ କି, ଆନିନ୍ ଆଗ୍ରାଗାଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତି ଆ ମିଞ୍ଜଲ୍ ଆବବ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇୟ ଲାଏ । ୮ ଆରି ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ ଅଃଲୁତୟଲଜି କି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଇନିବା କେନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜଲ୍ ଅବମୋସୁତେ ? ୯ କେନ୍ଆତେ ଗୋଗୋୟ୍ ତକ୍ତା ବାଞେ ତମ୍ଲୋଡ଼ ତମ୍ଲେ ତି ଆ ତକ୍ତା ତୋଲେୟ୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟତବୋ ବନ୍ ।”

୧୦ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ଆତେ ଜନାଡ଼ାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା ତି ଆଇମରନ୍ଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଏଏମ୍ବେତେ ? ଆନିନ୍ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍ । ୧୧ ତୋଲେୟ୍ମରଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ଅମ୍ବେବେନ୍ ତକୋଡ଼ଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଞେନ୍ ତିତାନ୍ ଅମ୍ବେବେନ୍ ଅଃଡ଼କୋନାୟ୍ । ୧୨ ତରିଲ୍ଲନେଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଲାଏନ୍ । ୧୩ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ସମିରା ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଅଜା ଅଜାଲୋଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସୁଡ଼ନ୍ ତେତେ, କେନ୍ ଆଇମରନ୍ଆତଡ଼ ମନନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆବଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆ ବନେ ନିୟ୍ ତେତେ ବନରନ୍ ତେତେ ।”

* ୨୨:୨ ୨୨:୭ ଲୁକ ୭:୩୭,୩୮

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ବାସାଲନେ

(ମାର୍କ ୧୪:୧୦-୧୧; ଲୁକ ୨୨:୩-୬)

୧୪ ତିଆଡିଡ଼ ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇୟେନ୍, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦା । ୧୫ ଆନିନ୍ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ଆମେନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନି ଏଡିୟତ~ୟ ବର୍ନାବା, ଖେନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅସିଲୋଡ଼ବେନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତବେନ୍ ।” ସିଲଭେ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତିରିସିମ ରୁପାତାବନ୍ ଦୁଡ଼େଡାଲେ ଜିଉଦାନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟଲାଇ । ୧୬ ଆରି ତି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ସାୟଲେ ତକୋଲନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏଲାଇୟୁର ଜନୋମଜୋମନ୍ ଜୋମେନ୍

(ମାର୍କ ୧୪:୧୨-୨୧; ଲୁକ ୨୨:୭-୧୪; ଲୁକ ୨୨:୨୧-୨୩; ଜନ ୧୩:୨୧-୩୦)

୧୭ କମିରନ୍ ଏରମନାୟନ୍ ଆ ରୁଚି ଆଜ୍ଞୋମତେଞ୍ଜି ଆ ପୁର୍ପୁରିଡ଼ ପର୍ତ୍ତନ୍ନୁଡ଼ିନ୍ନା ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଅନେଲାଇୟୁରନ୍ ଆଗ୍ରାଗାନେ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଏଆବଜାତାନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମନ୍ ଲତୟତମ୍ ?”

୧୮ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ ବର୍ବା, ‘ଖନଡ଼ତିୟମରନ୍ ଗାମତେ, ତିନ୍ନାଖେନ୍ ଦୁୟାଲାଇୟ, ଖେନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅନେଲାଇୟୁରନ୍ ଆଗ୍ରାଗାନେ ଅସିନମ୍ ପାଡ଼େଡନାୟ ।”

୧୯ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଜ୍ଞାଲେ ବାଖେଞ୍ଜି ଏଭେଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ଅନେଲାଇୟୁରନ୍ ଆଗ୍ରାଗାନେ ଆସନ୍ ଇୟଲେ ଅବଜାତାଏଜି ।

୨୦ ତିଲ୍ଲି ଆରୁବେନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତକ୍‌ମେଞ୍ଜି ।

୨୧ ଆନିଞ୍ଜି ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତ~ୟ ।”

୨୨ କେନ୍ ଆ ବନେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ମାଡ଼ୁ ଦୁକ୍‌ଡାଲନ୍ ତଡ଼ବୟନେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ପ୍ରବୁ ତିଆତେ ଖେନ୍ ପଡ଼ ?”

୨୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଗିନାଲୋଡ଼ନ୍ ଜୋବଡାସିଲନ୍, ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତ~ୟ । ୨୪ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍‌ରା ତାଜଡ଼ାଆନନ୍ ଆ ବନେ ଏଜ୍ଞାଲେ ଆଇଡିଡ଼, ଏଭେଲେମା ଆନିନ୍ ରବୁତେ; ବନ୍‌ଡ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ବନେରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ମନ୍‌ରା ତାଜଡ଼ାଆନନ୍‌ଆତଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତେ, ଯୋଡ଼, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ; ତି ଆ ମନ୍‌ରା କରୋକ୍ଳୋତନ୍* ଅଃଡ଼େଲୋ ନଡ଼ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ ବନ୍ ।”

୨୫ ସିଲଭେ ଅଜ୍ଞା ଜିଉଦା ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ପଡ଼ ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ତିଆତେ ଆମନ୍ ବର୍ତନେ ।”

ପ୍ରବୁବୋଜନ୍

(ମାର୍କ ୧୪:୨୨-୨୬; ଲୁକ ୨୨:୧୪-୨୦; ୧ କରନ୍ତି ୧୧:୨୩-୨୫)

୨୬ ଆନିଞ୍ଜି ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ରୁଚିନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ଆସିର୍ବାଦଏନ୍ କି ତିଆତେ ରେବ୍‌ଲେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟଲେ ବର୍ତନେ, “ନବା, ଜୋମବା, କେନ୍‌ଆତେ ତଅଡ଼ଖେନ୍ ।”

୨୭ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍, ଆନିନ୍ ଗିନାନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ତିୟେନ୍ କି ତିଆତେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟଲେ ବର୍ତନେ, “ଅଡ଼କୋବେନ୍ କେନ୍‌ଡେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ଗାବା, ୨୮ କେନ୍‌ଆତେ ମିଞ୍ଜାମ୍‌ଖେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଇର୍ସେ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆଜ୍ଞତତେନ୍ ରଡ଼ ଅନଗତନ୍ । ୨୯ ବନ୍‌ଡ ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଅଜ୍ଞା ତିନ୍ନା ଖେନ୍ ଆପେୟଖେନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ରଡ଼ ଦ୍ଵାକ୍ୟାଜନ୍ ଆତା ଗାତାୟ, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ଲଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଆରି କେନ୍‌ଆତେ ଖେନ୍ ଆଜିୟ ଅଃଗାଆୟ ।”

୩୦ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କନନ୍‌ଲଞ୍ଜି କି ଜିତବୁରନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

* ୨୬:୨୪ ୨୬:୨୪ ଜନମ୍

ପିତ୍ରନ୍ ଆ ମନୁର୍ସେବର୍ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ବୁଟୁ ବର୍ଭେନେ

(ମାର୍କ ୧୪:୨୭-୩୧; ଲୁକ ୨୨:୩୧-୩୪; ଜନ ୧୩:୩୬-୩୮)

୩୧ ତିଆଡିଡ୍ ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଲଟେ ଆ ତଗଲ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍‌ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅମ୍‌ରେଞ୍ଜାୟ୍‌ଲେ ଏଜିବର୍‌ତ୍‌ୟ୍‌, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆଇଡିଡ଼, ‘ଖେନ୍‌ ତୁରମେଡ଼ମରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ତିଡ଼ତାୟ୍‌, ଆରି ଗୋସ୍ତମେତନ୍‌ ତରଡ଼ଆନ୍‌ ଡେଆୟ୍‌ତଜି ।’ ୩୨ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍‌ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନାୟ୍‌ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍‌, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବୁଟୁ ଖେନ୍‌ ଗାଲିଲିନ୍‌ ଜିର୍ତ୍‌ ।”

୩୩ ବନ୍‌ତ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍‌, “ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲେ ଜିର୍ମଜି ଜନଡ଼ଡେନ୍‌, ଖେନ୍‌ ଆଜିୟ୍‌ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅଃନ୍‌ମ୍‌ରେଡ଼ମ୍‌ ।”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍‌, “ଖେନ୍‌ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ବର୍ତମ୍‌, ଲଟେ ଆ ତଗଲ୍ କମ୍‌ସିମନ୍‌ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଓଲେନ୍‌ ଆମନ୍‌ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଯାଗି ତର ମୁର୍ସେତ୍‌ୟ୍‌ ।”

୩୫ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡେନ୍‌, “ଖେନ୍‌ ଆମନ୍‌ ସରିନ୍‌ ରବୁଲ୍‌ୟ୍‌ ଜନଡ଼ଡେନ୍‌, ଖେନ୍‌ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅଃନ୍‌ମ୍‌ର୍ସେଅମ୍‌ ।”

ଅଡ଼କୋ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଏଡେଲେମା ବର୍ଭେନେ ।

ଗେସମନି କୋଭାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ପାର୍ତନା

(ମାର୍କ ୧୪:୩୨-୪୨; ଲୁକ ୨୨:୩୯-୪୬)

୩୬ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗେସମନି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍‌ କୋଭାନ୍‌ ଜିରେଞ୍ଜି, ତେଡେ ଆନିନ୍‌ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି, “ଖେନ୍‌ ତେଡେ ଜିର୍ତ୍‌ ଇୟ୍‌ଡେ ପାର୍ତନାୟ୍‌, ଖେନ୍‌ ପାର୍ତନାନେନ୍‌ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ସାଡ଼ାଞ୍ଜନ୍‌ ଜାୟ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେନ୍‌ ତଞ୍ଜମ୍‌ଲେ ତକୋନାୟ୍‌ବା ।” ୩୭ ଆରି, ଆନିନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜେବଦିନ୍‌ ଆ ତାଞ୍ଜଡ଼ାଅନ୍‌ଜି ବାଗୁଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ସରିନ୍‌ ଓରୋଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍‌ ତେଡେ ଅନିଃୟମନ୍‌ ବାଉଲ୍‌ ଇୟ୍‌ଲେ ତେଏ । ୩୮ ତିଆଡିଡ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଉଗରଞ୍ଜେନ୍‌ ଆର୍‌ବୁଡେନ୍‌ ଅଡ଼ମ୍‌ ମାଡୁ ତୁଲ୍‌ଡେନ୍‌, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍‌ଡେନ୍‌ ତକୋତାଲନ୍‌ ଖେନ୍‌ ସରିନ୍‌ ମବଡେଲନ୍‌ ତକୋନାବା ।”

୩୯ ଆରି ଆନିନ୍‌ ଅଡି ତାସଡାୟ୍‌ ଜିର୍ତ୍‌ ଜାୟ୍‌ତାନ୍‌ ବରୁମ୍‌ତାଲେ ଇୟ୍‌ଲେ ପାର୍ତନାନ୍‌, “ଏ ଆପେୟ୍‌ଖେନ୍‌, ଗଡେଲେନ୍‌ ଡେନ୍‌, କେନ୍‌ ଗିନାନ୍‌ ଅମଡ଼ଞେନ୍‌ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାଜେତୋ, ଜନଡ଼ଡେନ୍‌ ଇସ୍ତୁମ୍‌ଖେନ୍‌ ତଡ଼, ଇସ୍ତୁମ୍‌ନମ୍‌ ଅଡ଼ମ୍‌ ତେଏତୋ ।”

୪୦ ଆରି, ଆନିନ୍‌ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିର୍ତ୍‌ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ଗିଜେନ୍‌, ଆନିଞ୍ଜି ଆଡିମତାୟ୍‌ଜି, ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍‌, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବଗଣ୍ଡା ନିୟ୍‌ ଖେନ୍‌ ସରିନ୍‌ ମବଡେଲନ୍‌ ତକୋଲନ୍‌ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଏ ପଡ଼ ? ୪୧ ମନାଲ୍‌ମାଲ୍‌ବାନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍‌ ଗଲୋଡ଼ଢ଼ବେନ୍‌ ତଡ଼, ତିଆସନ୍‌ ମବଡେଲନ୍‌ ତକୋତାଲନ୍‌ ପାର୍ତନାବା; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ପୁରାଡ଼ାନ୍‌ ଲଡ଼ୟ୍‌, ବନ୍‌ତ ତଅଡ଼ନ୍‌ ବସ୍ତୁ ତୁଡ଼ ।”

୪୨ ଆନିନ୍‌ ଆରି ବାଗୁଡର ଇଡ଼ନ୍‌ ଜିର୍ତ୍‌ ଇୟ୍‌ଲେ ପାର୍ତନାନ୍‌, “ଏ ଆପେୟ୍‌ଖେନ୍‌, କେନ୍‌ ଗିନାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଖେନ୍‌ ଅଃଗାଲାୟ୍‌ଡେନ୍‌, କେନ୍‌ ଗିନାନ୍‌ ଅମଡ଼ଞେନ୍‌ ସିଲଡ଼ ରପ୍ତି ଅଃସଡ଼ାଜେ, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍‌ ଇସ୍ତୁମ୍‌ନମ୍‌ ଅଡ଼ମ୍‌ ତେଏତୋ ।” ୪୩ ଆନିନ୍‌ ଆରି ଯର୍‌ନ୍‌ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ଗିଜେନ୍‌, ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆଡିମତାୟ୍‌ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ସାବକୁଡ଼ମଡ଼ଲନ୍‌ ତକୋଲନ୍‌ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି ।

୪୪ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି କି ଆରି ଏଡେଲେମା ବର୍ଭନ୍‌ ଯାଗି ତର ଇଡ଼ନ୍‌ ଇୟ୍‌ଲେ ପାର୍ତନାନ୍‌ । ୪୫ ତିକ୍ଳି ଆନିନ୍‌ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିର୍ତ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ବରେଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମିଡ଼ାନ୍‌ ଲୁଡ଼ଲେ ଏଲୋଲୋଡ଼ନ୍‌ ପଡ଼ ? ଗିୟ୍‌ବା ! ତି ଆ ବେଡ଼ା ଅଡ଼ୋଲାୟ୍‌ନି, ଆରି ମନ୍‌ରା ତାଞ୍ଜଡ଼ାଅନ୍‌ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ଡେନ୍‌ । ୪୬ ଡୋନାବା, ଏଜିର୍‌ବା, ଗିୟ୍‌ବା ! ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ଡ଼ୟ୍‌, ଆନିନ୍‌ ତୁୟାଲାୟ୍‌ ।”

ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଖମେଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୧୪:୪୩-୫୦; ଲୁକ ୨୨:୪୭-୫୩; ଜନ ୧୮:୩-୧୨)

୪୭ ଜିସୁନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଆବର୍‌ନେନ୍‌ ଆଡିଡ଼, ଗିୟ୍‌ବା ! ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିଉଦା ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍‌ ଖଡ଼ନେମରନ୍‌ ଆରି ଆନିନ୍‌ ସରିନ୍‌ ଗୋଗୋୟ୍‌ନେଡ଼ମ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି

କହିବନ୍ ତ ତେଜାନୁ ଖମଲେ ଇୟଲାଇ । କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ପାପୁରମରଜି ଆପ୍ପାୟଲାଇ । ୪୮ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସନୋରୋପ୍ପାୟମରନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆମ୍ପୁଡ଼ ଅବୟ ଅରମ୍ପତନ୍ ତିୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଝେନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଜୋଜୋରତାୟ, ତିଆତେ ଆନିନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଖମବା ।”

୪୯ ଆରି ତେରଢ଼ ଜିଉଦାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼ ଜିରେ, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର, ଲୋମତମ,” ଗାମେନ୍ କି ଇୟଲାଇୟ ଜୋଜୋରେ ।

୫୦ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଗଡ଼ି ଆମନ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ଲୁମଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାଇୟ, ତିଆତେ ଲୁମା ।”

ସିଲତେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼ ଜିରାଜି କି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଇୟଲାଇୟ ଖମେଜି । ୫୧ ଆରି ଗିୟବା ! ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ତେତେ ଆଡ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଢ଼ଲୋଡ଼ ସିଲତୁ ଅବୟନେ, ଆ କହିବନ୍ ତବେନ୍ କି ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମର ଆଲୁଡ଼ ଗଡ଼ଲେ ସେତେନ୍ । ୫୨ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “କହିବନ୍‌ମ ଆଡ୍ରକୋଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଆ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆନାଜି କହିବନ୍ ଅବିଡ଼ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି କହିବନ୍ ବାତେ ସେଏଡ଼ତଜି । ୫୩ ଅତେ ଆମନ୍ ଇନି ଅବଡ଼ିସୟତେ, ଝେନ୍ ଆପେୟଝେନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେ ଅର୍ଷରପ୍ପିଆୟ ପଡ଼ ? ଆରି ଆନିନ୍ ନମିଝେନ୍ ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଝେନ୍ ଆସନ୍ ବାର କନ୍‌ଡ଼ାୟ ସିଲତୁ ଗୋଗୋୟ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅଃନ୍‌ଗାୟାୟାଜି ପଡ଼ ? ୫୪ ଏତେଲତେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତମତେ ଗାଢ଼ଲେ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବନେଜି ଏଜ୍ଞାଲେ ତେତମେ ?”

୫୫ ଚିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଝେନ୍ ଅବୟ ରାଉମର ପଡ଼ ତ, ଆମ୍ପେଞ୍ଜି କହିବନ୍, ତେଜାନୁ ପାଢ଼ଲେ ଝେନ୍‌ଆତଢ଼ ଖମଖମନ୍ ଆସନ୍ ଏଇୟଲାଇୟ ? ଝେନ୍ ତିତାନ୍ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ସମଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତିୟଲଲାଇୟ, ବନ୍‌ତ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଝେନ୍‌ଆତଢ଼ ଏଃଖମଲିୟ ।

୫୬ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମରଞ୍ଜି ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଇଡେଞ୍ଜି, ତିଆତେଜି ଏଜ୍ଞାଲତେନ୍ ତେତମେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏନ୍ନେଗୋ ତେଏନ୍ ।”

ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଅମ୍ପରେଡ଼ତାଲେ ଇରେଞ୍ଜି ।

ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍

(ମାକ ୧୪:୫୩-୬୫; ଲୁକ ୨୨:୫୪-୫୫; ଲୁକ ୨୨:୬୩-୭୧; ଜନ ୧୮:୧୩-୧୪,୧୯-୨୪)

୫୭ ଆରି ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରାଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଖମେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ କାୟାପା ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମଢ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି; ତେତେ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଇୟଲାଇୟ ରୁକ୍ସନେଜି । ୫୮ ପିତୁନ୍ ତାସଡ଼ାୟ ତକୋଡାଲନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ତୁଆରା ଜାୟ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ସଶ୍ଟୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼େନ୍, ସିଲତୁଲ୍ଲନ୍ ଇନିଜି ତେତେ, ତିଆତେଜି ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅମ୍ପନ୍ ଜିରେ ତଡ଼ିୟସିପାୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ ତକ୍ସମେ । ୫୯ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସୋବାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ କଣ୍ଟାୟ ସାକିନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ୬୦ ଆରି ଗୋଗୋୟତମ କଣ୍ଟାୟ ସାକିନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସାନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି । ବନ୍‌ତ ଆତନିକ୍ସି ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ଏନ୍ନେଲେ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ୬୧ * “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଏନ୍ନେଲେ ବରନେ, ଝେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସରେବାସି” ପୁଡ଼ଲେ, ତିଆତେ ଝେନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଗୁଲେ ରପ୍ପିତାୟ ।”

୬୨ ସିଲତେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତନଡ଼େନ୍ କି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନମ୍ ସାକିନ୍ ଆଡ୍ରିୟତେଞ୍ଜି ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜାଲଡ଼ତନ୍ ପଡ଼ ?” ୬୩ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ କହିଡ଼ଲେ ସେତେନ୍ । ସିଲତେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଝେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଢ଼ ଆମେଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଖୁମଲୋଡ଼ ଅବପମାଡ଼ାଲେ ବର୍ତମ, ଆମନ୍ ପଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ? ଅମଢ଼ଲେନ୍ ବର୍ନା ।”

୬୪ ଜିସୁନ୍ ରାଓଡ଼ାନ୍‌ଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆମନ୍ ବରନେ, ଝେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆରି ନିୟ ବର୍ତବେନ୍, ନମିଝେନ୍ ସିଲତୁ ମନ୍‌ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ବୋସାନ୍ ଆଜିଡ଼ୋମଗଡ଼ ଆଡ୍ରକ୍ସମତେନ୍ ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ମେଗଲୋଡ଼ ଆଜିଡ଼ାଞ୍ଜିଆତେ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଏଗିୟତେ ।”

୬୫ ସିଲତେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ଅଜ୍ଞାତମନ୍ ପେଲେ ବରନେ, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଢ଼ ନିଶ୍ଟୟେନ୍, ଇନଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିବା ଆରି ସାକିନ୍ ସନାୟସାୟ ? ଗିୟବା ! ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ନମିଝେନ୍ ନିୟ ଇସ୍‌ବରନ୍

† ୨୭:୫୨ ୨୭:୫୨ ରବୁତଜି   * ୨୭:୫୫ ୨୭:୫୫ ଲୁକ ୧୯:୪୭; ୨୧:୩୭   * ୨୭:୬୧ ୨୭:୬୧ ଜନ ୨:୧୯

ଆ ନିଶ୍ଚୟବର ଏଥାମତେନ୍ । ୭୭ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମତେ ?” ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲତେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଅବୟ ତୋସାମର, ଆନିନ୍ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ।”

୭୭ ତିଆଡିଡ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ୍ ବିଜଲେଞ୍ଜି କି କୁମ୍ଭୁମ୍ଭିଲନ୍ ତିଡେଞ୍ଜି; ଆରି ଲାଡ୍ଲେଲେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ କୋତାୟତମଲୋଡ୍ ତାଡେଞ୍ଜି । ୭୮ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି, “ଏ କ୍ରସ୍ତୁ, ଆମନ୍ ଅଡେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେନ୍ ଲା, ଆନା ଆମନ୍ଆଡ଼ ତିଡ୍ଲମ୍ ?”

ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ ମୁର୍ସେଏନ୍

(ମାର୍କ ୧୪:୨୭-୨୭; ଲୁକ ୨୨:୫୭-୨୨; ଜନ ୧୮:୧୫-୧୮; ଜନ ୧୮:୨୫-୨୭)

୭୯ ତିଆଡିଡ୍ ପିତ୍ରନ୍ ମୁଡ୍ ରାଓଡାନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ୍ ତକ୍ତୁମଲେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଅବୟ କମ୍ଭାରିବଜନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ୍ ଜିରେ ଇୟଲାଇ ବରେ, “ଗାଲିଲିବାୟ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଆମନ୍ ନିୟ ତକୋଲମ୍ ।”

୭୯ ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ଅଡକୋଞ୍ଜି ଆ ତେମଡଲୋଡ୍ ମୁର୍ସେତାଲେ^୫ ବର୍ନେ, “ଆମନ୍ ଇନି ଗାମତେ, ତିଆଡେ ଖେନ୍ ଅଃଗନ୍ଲୁଡ୍ ।”

୭୯ ପିତ୍ରନ୍ ଗରନ୍ନେଲୋଡ୍ ତୁଡ୍ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍, ଆରି ଅବୟ କମ୍ଭାରିବଜନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆଡ଼ ଗିୟଲେ, ତେଲେ ଆଡକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ନାଜରିତବାୟ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍ ।”

୭୭ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ମୋରାନ୍ନାଲନ୍^୬ ଆରି ବତର ମୁର୍ସେତାଲେ ବର୍ନେ, “ଖେନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଆଡ଼ ଜନା ତଡ୍ ।”

୭୩ ଗଡ୍ଡେଃ ତକୋତାଲନ୍ ତେଲେ ତନଡ୍ଲେ ଆଡକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ଆଜାଡିତମ୍ ଆମନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅବୟନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେ କତାଡିନମ୍ ବାରେ ତିଆଡେ ଜନାଲଡ୍ତନେ ।”

୭୫ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ସୟପତାଲେ ମୋରାନ୍ନାଲନ୍ ବର୍ନେ, “ଖେନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଆଡ଼ ଜନା ତଡ୍ ।”

ସିଲରେ ତେରଡ୍ କମ୍ଭାସିମନ୍ ଓଲେନ୍ । ୭୫ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆଡ଼ ଆମ୍ଭୁ ଅବୟ ବର୍ନେ ବରେନ୍, “କମ୍ଭାସିମନ୍ ଅଣ୍ଡୁ ଓଲେନ୍ ଆମନ୍ ଯାଗିତଡ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼ ମୁର୍ସେତାଲେ^୬,” କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପିତ୍ରନ୍ ମନ୍ନେଏନ୍,^{*} ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତାଣ୍ଡନ୍ ତୁଡ୍ଲନ୍ ଜିରେନ୍ କି ଆକ୍ରାନ୍ ଇୟଲେ ଯେୟେତାନେ ।

୨୭

ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ୍ ଓରୋଡେଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୧୫:୧; ଲୁକ ୨୩:୧,୨; ଜନ ୧୮:୨୮-୩୨)

୧ ଅଣ୍ଡୁତନ୍ ତୋତାନ୍ ଅଡକୋ ସୋଡା ରାଓଡାଞ୍ଜି ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ପାପୁରମରଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡନ୍ ତକ୍ତୁଏଞ୍ଜି, ୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ ସିକ୍ସଡିନ୍ ବାରେ ଜିଲେ ପିଲାତ ରାଜ୍ୟପାତନ୍ ଆମଡ୍ ଓରୋଡେଞ୍ଜି ।

ଇସ୍ପାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ରନବୁ

(ଅନାସ୍ତାୟ ୧:୧୮-୧୯)

୩ *ତିଆଡିଡ୍ ଜିସୁନ୍ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେନ୍ଆଡେ ଗିୟଲେ, ଆନିନ୍ଆଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ୍ ଆସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍* ଆ ମନ୍ରା ଜିଉଦାନ୍ ତୁକ୍ତାଏନ୍ କି ସୋଡା ରାଓଡାଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଜି ଆମଡ୍ ତି ତିରିସିଟା ରୁପାତାବନ୍ ଇୟଲାଇ ଆବଡିଡେ । ୪ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ତୋସାତଡନ୍ ଆ ମନ୍ରା ସୋରୋସ୍ତାୟତାଲେ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍ଭାୟ ।”

ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେନ୍ ତେଲେ ଇନି ଅଡୋଲେନ୍ ? ତିଆଡେ ଆମନ୍ ଗିଜା !”

୫ ସିଲରେ ଜିଉଦାନ୍ ରୁପାତାବଞ୍ଜି ଅମ୍ ସରେବାସିଡନ୍ ସେଡ୍ଲେ[†] ଜିରେନ୍, ସିଲଡ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଇୟଲେ ତୋଡୋନ୍[‡] ।

୬ ବନ୍ତ ସୋଡା ରାଓଡାଞ୍ଜି ତି ରୁପାତାବଞ୍ଜି ଖିତାତାଲେ ବରଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆଡେ ମିଞ୍ଜାମଡାବ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ଆଡେ ତନିୟତିୟ ପିଡିଲୋଡନ୍ ତକ୍ଲୋଲବୋ ତେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଅନାଲ୍ଲୋଡାଡେ ।” ୭ କେନ୍ ଆ

୫ ୨୭:୨୦ ୨୭:୨୦ ସପତାଲନ୍ § ୨୭:୨୨ ୨୭:୨୨ ପର୍ମାଡାନ୍ * ୨୭:୨୫ 26:75 ଓଲେଏନ୍ ☆ ୨୭:୩ ୨୭:୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୧:୧୮,୧୯ * ୨୭:୩ ୨୭:୩ ଆଣ୍ଡାୟସିଲନ୍ † ୨୭:୫ ୨୭:୫ ପାପତାୟଲେ ‡ ୨୭:୫ ୨୭:୫ ଯୋଡ୍ଡମନେ

୨୫ ସିଲଭେ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଜାଲଢ଼ଲୁଞ୍ଜି, “ଆ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ପନବରତନ୍ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ତ ପସିୟଲେଞ୍ଜି ଆ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ ଗତରଲେନ୍ତୋ !”

୨୬ ସିଲଭେ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବାରକାନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ବୁରେନ୍, ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସାମକାନ୍ ବାଭେ ଅବଡ଼ିଭିଡ଼ତାଲେ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନମତାଜନ୍ ଆସନ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟେନ୍ ।

ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସୟସୟମୁଏଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୧୫:୧୭-୨୦; ଜନ ୧୯:୨-୩)

୨୭ ସିଲଭୁଲ୍ଲନ୍ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ବ ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଅଡ଼କୋ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଅଲ୍ଲନୋଟ୍ଟୁଲେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲ୍ଲାୟ ରୁକୁନେଜି । ୨୮ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ଅଜି ଉଜେଞ୍ଜି କି ଲୁଲୁ ଅଜିନ୍ ଅବରଏଞ୍ଜି, ୨୯ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅକାଡ଼ନ୍ ବାଭେ ଅବୟ ରନ୍ନକବନ୍ ତୁବଲେ ଜିସୁନ୍ ଆବବଲୋଡ଼ ଅବରୁକବେଞ୍ଜି, ଆର୍ଜଡ଼ୋମସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ତାକୋନ୍ ଅବତଣ୍ଡନେଞ୍ଜି, ସିଲଭୁଲ୍ଲନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାଗତନ୍ ତୁଡ଼ମୁଡ଼ାଲେ, “ଏ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଲୋମତମ,” ଗାମ୍ବଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସୟସୟମୁଏଞ୍ଜି* । ୩୦ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବିଜଲେଞ୍ଜି ଆରି ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଣ୍ଡନନ୍ ଆ ତାକୋ ପାଡ଼ଲେ ଆବବଲୋଡ଼ନ୍ ତିଡେଞ୍ଜି । ୩୧ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆସୟସୟମୁଏଞ୍ଜି, ସିଲଭୁଲ୍ଲନ୍ ତି ଲୁଲୁ ଅଜିନ୍ ଉୟଲେ ଆ ଅଜିତମନ୍ ଅବରଏଞ୍ଜି କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନମତାଜନ୍ ଆସନ୍ ଓରୋଡେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବତାଜେଞ୍ଜି

(ମାର୍କ ୧୫:୨୧-୨୩; ଲୁକ ୨୩:୨୭-୪୭; ଜନ ୧୯:୧୭-୨୭)

୩୨ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ସିମ୍ବ ଗାମ୍ବଲେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଇୟଲ୍ଲାୟ ରବାଡେଜି, ଆନିନ୍ କୁରିଣି ଗଡ଼ାବୟ, ଆରି ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ ବତଗାୟ ଅକୋୟେଞ୍ଜି; ୩୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଗଲଗତା ଗାମ୍ବଲେ ଅବୟ ଜାଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡୋଏଞ୍ଜି, ତି ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ “ଆଇତାଡ଼ାବୁର ।” ୩୪ ତେଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅସାଡ଼ନ୍ ଆମାୟମାୟନ୍ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାତା ତିୟେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ମାୟମାଜେନ୍ କି ଗାଗାନ୍ ଅଃଲୁତୟଲୋ† ।

୩୫ ସିଲଭୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବତାଜେଞ୍ଜି କି ଅବକଡ଼ିତାଲେ ଆ ଅଜିଞ୍ଜି‡ ତର୍ତମ୍ ବନ୍ତାଲୁଞ୍ଜି । ୩୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତେଭେ ତକ୍ସମଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜଗେଏଞ୍ଜି । ୩୭ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆବବ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଗଡ଼ ଅବୟ କନାୟକାୟବରନ୍ ଅବୟ ପଟାଲୋଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଯୋଡେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ଜିସୁ ।” ୩୮ ତିଆତିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ବାଗ୍ ସକାମରଞ୍ଜି ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବତାଜେଞ୍ଜି, ଆର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ଅବୟନେ ଆରି ଅକାବଡ଼ିଗଡ଼ ଅବୟନେ, ଜିସୁନ୍ ମଡ଼ିନ୍ ଏନ୍ନେଏଞ୍ଜି ।

୩୯ ଆରି, ତି ଆ ତଡ଼ବ୍ ଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ମୋମୋବବଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟତାଲେ ବରଞ୍ଜି, ୪୦ ☆ “ଆମନ୍ ଅଡେନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ପୁଡ଼ଲେ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଆତୁବତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତେନ୍ ଏଭେଲତେନ୍ ଆମନ୍ତମ୍ ତୋବଡ଼ମ୍ନା ଆରି ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ସିଲଭ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ ।”

୪୧ ଯୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ନିୟ ଏଭେଲେମା ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସୟସୟମୁଏଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି, ୪୨ “ଆନିନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋବେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ତମ୍ ତୋବଲନ୍ ଅଃରିପ୍ପିନେ । ଆନିନ୍ ଅଡେନ୍ ଇସ୍ବାରଲମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଆନିନ୍ ନମିଞେନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ସିଲଭ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟତୋ, ଏଭେଲତେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଏତର୍ନେବ । ୪୩ ଞେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଗାମ୍ବଲେ କେନ୍ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାତନେ; ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମେନ୍ ତେନ୍, ନମିଞେନ୍ମା ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୋବେତୋ ।”

୪୪ ଆରି, ଅଜା ସକାମରଜି ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବତାଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଏଭେଲେମା ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଜି § ।

* ୨୭:୨୯ ୨୭:୨୯ ତିକ୍ତଲାୟେଞ୍ଜି † ୨୭:୩୪ ୨୭:୩୪ ଅସାସନ୍ ‡ ୨୭:୩୫ ୨୭:୩୫ ଜିସୁନ୍ ଆ ଅଜିଜି ☆ ୨୭:୪୦ ୨୭:୪୦ ମାତ୍ରିକ ୨୭:୨୧; ଜନ ୨:୧୯ § ୨୭:୪୪ ୨୭:୪୪ ଗବରଜେଞ୍ଜି

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ

(ମାର୍କ ୧୫:୩୩-୪୧; ଲୁକ ୨୩:୪୪-୪୯; ଜନ ୧୯:୨୮-୩୦)

୪୫ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ିଡ଼ ତମବାନ୍ ସମିରା ପୁତ୍ ନ ଲୋଡ଼ତାଜେନ୍ କି ଯାଗି ଗଣ୍ଟା ଜାୟ ଆଲୋଡ଼ତନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୪୬ ଆରି ଯାଗି ଗଣ୍ଟା ଇଡ଼ନ୍ ତେତେ ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଞ୍ଚେ ବାକାବଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଏଲି, ଏଲି, ଲୀମା ସବକତାନି ?” କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍, “ଏ ଇସ୍ଵରଞ୍ଜେନ୍, ଏ ଇସ୍ଵରଞ୍ଜେନ୍, ଆମନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ଇନିବା ଅମରେଡ଼ଲ୍ଲିୟ ?”

୪୭ କେନ୍ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ତେତେ ତନଡ଼ଲେ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଏଲିଅନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େତେ ।” ୪୮ ଆରି, ସିଲଡ଼େମା ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଇରେନ୍ କି ଅବୟ କପାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ତିଆତେ ସବୁରତାଲୋଡ଼ନ୍ ଜୋବତାତାଲେ ଅବୟ ତାଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ରପତେନ୍ କି ଗାଗାନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତିୟେନ୍ ।

୪୯ ବନ୍ତ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “କଡ଼ିଡ଼ବା, ଏଲିଅନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ଇୟତାୟ ତଡ଼ ଇଞ୍ଜା, ଏଗିୟବା ।”

୫୦ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବତର ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଞ୍ଚେ ବାକାବେନ୍ କି ଅତଡ଼ୟମେନ୍ ।

୫୧ ଆରି ଗିୟବା, ଅମ୍ନ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ତରଡ଼ନେକାବ୍ ତୋଶ୍ଟୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ଜାୟ ପତେତାଲେ ବାଗୁ ତେୟତେୟ ତେଏନ୍, ତକରଲନ୍ ତେଏନ୍, ଅରେଡ଼ଞ୍ଜି* ପତତାଜେନ୍, ୫୨ ଆରି ମସାନ୍ନିଞ୍ଜି ରୋଲନେ, ଆର୍ବୁଏଞ୍ଜି ବୟଲେମରଜି ଆ ମରା ଗୋଗୋୟତମ୍ ଯର୍ତ୍ତେଲେ ତୋଲଞ୍ଜି, ୫୩ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଯର୍ତ୍ତେଲେ ଆତ୍ରୋଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ମଡ଼ିର ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଗନେଞ୍ଜି, କେନ୍ଆତେ ଜଡ଼ ମନ୍ରା ଗିଜେଞ୍ଜି ।

୫୪ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ତାୟନ୍ ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆନାଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜଗେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତକରଲନ୍ ଆରି ଇନିଞ୍ଜି ତେଏନ୍ ତିଆତେଜି ଗିୟଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ବତଡ଼େଞ୍ଜି କି ବର୍ତ୍ତେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ କେନ୍ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ।”

୫୫ *ଆରି, ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଶ୍ଟୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆସାଜଏଞ୍ଜି ଆଇମରଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ତାସଡ଼ାୟଲୋଡ଼ ତକୋତାଲନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିୟଗିଜେଞ୍ଜି । ୫୬ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ମଗବଲିନି ମରିଅମନ୍, ଜାକୁବନ୍ ତ ଜୋସେପନ୍ ଆୟୋଡ଼ ମରିଅମନ୍, ଆରି ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ଜି ଆୟୋଡ଼ ତେତେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆତିଲଡ଼ିଲ୍ଲଡ଼

(ମାର୍କ ୧୫:୪୨-୪୭; ଲୁକ ୨୩:୫୦-୫୬; ଜନ ୧୯:୩୮-୪୨)

୫୭ ଅରୁବଲେ ଆପ୍ରାଡ଼େନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଜୋସେପ ଗାମଲେ ଅବୟ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ତେତେ ଇୟଲାୟ, ଆନିନ୍ ଆରାମାତିୟାବାୟ, ଆନିନ୍ ନିୟ ଅବୟ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞ୍ଜିଡ଼ନେମର୍ ତକୋଏନ୍ । ୫୮ ଆନିନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟେନ୍ କି ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ଇୟଲେ ବେତେ । ସିଲଡ଼େ ପିଲାତନ୍ ତିଆତେ ଇୟ ତିୟବା ଗାମଲେ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଞ୍ଚେଞ୍ଜି । ୫୯ ଆରି ଜୋସେପନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ପାଡ଼ଲେ ମନଡ଼ତମ୍ ଆ ଲମନ୍କାବ୍ ବାଞ୍ଚେ ବଲେତେନ୍ କି, ୬୦ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆସନ୍ ତାଲାଞ୍ଜିଲୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରବତାୟଗାୟେନ୍ ଆ ରଡ଼ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼, ତିଆତେ ଇୟଲେ ତକ୍ଟୋଏ, ଆରି ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆରେଡ଼ ତଡ଼ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି । ୬୧ ମଗବଲିନି ମରିଅମନ୍ ତ ଆନ୍ନା ମରିଅମନ୍ ତି ତେତେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ତକ୍ଟମଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି ।

ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଜଗେତ୍ ଯମରଞ୍ଜି

୬୨ ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍, ଲୋଲୋନେ ଡ଼ିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ରୁକ୍ତଲନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି କି ଇୟଲେ ବରେଜି, ୬୩ * “ଏ ଆଞ୍ଜା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନମି ଏମନ୍ନେତାୟ, ତି ପାତ୍ୟାମରନ୍ ଆମେଡ଼ ଇଡ଼ନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ଞ୍ଜେନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଯର୍ତ୍ତେଲେ ତୋତନାୟ ।” ୬୪ ତିଆସନ୍, ଯାଗି ତିନ୍ନା ଜାୟ ମସାନ୍ନିନ୍ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଅବଜଗେଆଜି, ଇଞ୍ଜାନ୍ତେତନ୍ ଆ ଞ୍ଜିଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ରାଉଲନ୍ ଇୟତାୟ

* ୨୭:୫୧ ୨୭:୫୧ ଜଲଡ଼ଞ୍ଜି ☆ ୨୭:୫୫ ୨୭:୫୫ ଲୁକ ୮:୨,୩ ☆ ୨୭:୬୩ ୨୭:୬୩ ମାଚିର ୧୭:୨୧; ୧୭:୨୩; ୨୦:୧୯; ମାର୍କ ୮:୩୧; ୯:୩୧; ୧୦:୩୩,୩୪; ଲୁକ ୯:୨୨; ୧୮:୩୧-୩୩

ପାଠେଇ କି, ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୋଲନ୍ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି; ଏତେଲୁଡେନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆ ପାତ୍ୟା ସିଲଡ଼ ତିଲ୍ଲି ଆ ପାତ୍ୟା ଆରି ସଜ୍ଜତାତମ୍ ତେତାୟ ୧”

୬୫ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବତଡ଼ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଓରୋଡ଼ତାଲେ ରନପ୍ରିନ୍ ଜାୟ ମସାନ୍ନିନ୍ ଇୟନବଜଗେବାଜି ୧”

୬୬ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେଞ୍ଜି କି ମସାନ୍ନିନ୍ ଆରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଇୟଲେ ଅବଜିଡେଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ତେତେ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଅବଜଗେଏଜି ।

୨୮

ଜିସୁନ୍ ଆ ଯନର୍ମେଡ଼

(ମାର୍କ ୧୬:୧-୧୦; ଲୁକ ୨୪:୧-୧୨; ଜନ ୨୦:୧-୧୦)

୧ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆସୁଡ଼େଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତ୍ନୁ ତିନ୍ନା ତୋତାନ୍ ମଗ୍ପଲିନ୍ ମରିଅମନ୍ ତ ଆନ୍ନା ମରିଅମନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଗିୟଗିୟବାନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ଅବୟ ସୋଡ଼ା ତକରୁଲନ୍ ତେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମର୍ ଅବୟନେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ କି ମସାନ୍ନିନ୍ ଆତଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଆରେଡ଼ ତେଡ଼ଲେ ତେତେ ଇୟଲୋୟ ତକୁମେ । ୩ ଆନିନ୍ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ନ୍ ତାବରେତନ୍* ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଆ ଅଜିନ୍ ଆଡ଼େରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଏତମ୍ ତକୋଏନ୍ । ୪ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆଜୁଗେଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ବାବଡ଼ଡ଼ ତକରେଞ୍ଜି କି ଆରବୁନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏଞ୍ଜି † ।

୫ ବନ୍ତ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମର୍ମରନ୍ ଆଇମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ପେନ୍ ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରମ୍ପତାଜେଞ୍ଜି ଆ ଜିସୁଆତଡ଼ ଆମ୍ପେନ୍ ଏସାୟତେ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନ । ୬ ଆନିନ୍ ତେନ୍ନେ ମନ୍ରା ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଜାଲେ ବର୍ଗନେ, ଏତେଲେ ଆନିନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନେ । ଯବା, ଆନିନ୍ ଅଜାଲୋଡ଼ ବନ୍ ତନକ୍ଳାନ୍ ତେଏନ୍, ତି ତେତେ ଆୟ ଗିୟବା । ୭ ଆରି, ଆମ୍ପେନ୍ ଲଜିରତାଲେ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ ବର୍ବାଜି, ‘ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୋଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ମୁକ୍ଳାଗଡ଼ବେନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁଲନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିଡ଼େ, ତେତେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଇୟତେ ଏଗିଜେ !’ ଗିୟବା କରୋତାତଡ଼ବେନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ପେନ୍ଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ବେବେନ୍ ୧”

୮ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ବଡ଼ବନ୍ ତ ସର୍ତାନ୍ ବାତେ ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ଲଜିରେଞ୍ଜି କି ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଇରେଞ୍ଜି ।

୯ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରବାଡ଼େଞ୍ଜି କି ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ପେନ୍ ସରିନ୍ ସୟୁନ୍ ତକୋନେତୋ ୧” ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାଇ କି ଆ ତାଲୁଜଡ଼ନ୍ ଖମ୍ଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲୋୟ ଲୋମେଜି । ୧୦ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍, ଆମ୍ପେନ୍ ଜିରେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଖେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ ଅବଜନାବାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ଗିଜି ଯବା ୧”

ମସାନ୍ନିନ୍ ଆଜୁଗେଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବନେ

୧୧ ତି ଆଇମରଞ୍ଜି ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆତଡ଼, ମସାନ୍ନିନ୍ ଆଜୁଗେଏଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ପାୟଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ତି ଏତେଗୋ ଆତ୍ରେଏନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି । ୧୨ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ପାପୁର୍ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ କଡ଼ାଡ଼ଲୁଞ୍ଜି କି ତି ଆ ସିପ୍ପାୟଜିଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟତମ୍ ତକାନ୍ ତିୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, ୧୩ “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତଗଲନ୍ ଇୟଲାଇ କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରାଉଲନ୍ ଇୟଲୋୟ ପାଠେଜି, ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନାବା । ୧୪ ଆରି କେନ୍ ଆ ବନେ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏବର୍ତାୟ, ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଏବାଉଲିତଡ଼ନେ ୧”

† ୨୭:୬୫ ୨୭:୬୫ ଯର୍ମେଡ଼େନ୍ * ୨୮:୩ ୨୮:୩ଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ † ୨୮:୪ ୨୮:୪ ବାଜତେଞ୍ଜି

୧୫ ଆରି ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଡାକେନ୍ ଜାଏଞ୍ଜି କି ଏଙ୍ଗାଲେ ଜନତଃଜନତଃ ଖାଟେଞ୍ଜି, ଏତେଲେ ଇୟଲେ ଲୁମେଜି । ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମତ୍‌ଲୋଡ଼ ବୁର୍ବୁରାୟଲନ୍, ଆରି ନମିତ୍ରାନ୍ ଏତେଲେ ମା ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଖଟ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ଅବ୍‌ଗିୟଲନେ

(ମାର୍କ ୧୭:୧୪-୧୮; ଲୁକ ୨୪:୩୭-୪୯; ଜନ ୨୦:୧୯-୨୩; ଅନାସ୍ତାୟ ୧:୭-୮)

୧୬ ☆ଏଗାରଜଣ ଖଟ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି କି, ଜିସୁନ୍ ଅଙ୍ଗା ବରୁ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବୁ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ତି ଆ ବରୁ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟେଞ୍ଜି । ୧୭ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଲୋମେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଡାଲଗତେଞ୍ଜି । ୧୮ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଖଟ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ଜିର୍ବାୟ କି କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ଇୟଲାୟ ବନେ, “ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍‌ନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ । ୧୯ ☆ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରେ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଖଟ୍‌ନେମର୍ ଏମ୍ବେତାଲେ ଆପେୟନ୍, ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ତକୁବତାନ୍ ଇୟ ତିୟବାଜି । ୨୦ ଆରି ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନିଜି ଜନତଃନ୍ ତିୟଲବେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନତଃନ୍ ଇୟ ତିୟବାଜି; ଆରି ଗିୟବା, କେନ୍ ଆ ଜୁଗ ଆରଞ୍ଜିଡ଼ତେନ୍ ଜାୟ ଜେନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଡକୋଡନାୟ ।”

ମାର୍ଚ୍ଚ ଲିଖିତ ଯୀଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ସୁସମାଚାର ମାର୍ଚ୍ଚନ୍ ଆରିତେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନଝବର ମନଝବରନ୍ ଆ ସନେକୁଲ୍

ରଝ ଅନଗଡ଼ଲୋଝନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେ ଆଇତିତନ୍ ଉଞ୍ଜି ମନଝବରଞ୍ଜି ଆମଝଲୋଝ ସିଲଡ଼ ମାର୍ଚ୍ଚନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ମନଝବର ଅବୟ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ କେନ୍ ମନଝବରଞ୍ଜି ମାତିଉନ୍, ମାର୍ଚ୍ଚନ୍, ଲୁକନ୍ ତ ଜନନ୍ ଇଡେଞ୍ଜି । କେନ୍ ଉଞ୍ଜି ମନଝବରଞ୍ଜି ଆମଝଲୋଝ ସିଲଡ଼ ମାର୍ଚ୍ଚନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ମନଝବର ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସନ୍ନା ଆରି କେନ୍ଆଡେ ଆମ୍ମଟୁ, ୨୫-୭୦ କ୍ରିସ୍ଟଙ୍କ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ । ଆରି ରୋମଲୋଝନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ କ୍ରିସ୍ଟାନ୍ଜିଆଡ଼ଝ ଅନବ଼ଉୟ୍ବନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆଡେ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ଗାମ୍ଲେ ବାଇବୋଲ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି ।

ମାର୍ଚ୍ଚନ୍ଆଡ଼ଝ ଜନ ମାର୍ଚ୍ଚ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଜନାଜି, ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଆ ଗଡ଼ି ତକୋଏନ୍, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଜାପୋନ୍ ମନଝବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଟ୍ଟବରବାନ୍ ଆରିୟେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ମାର୍ଚ୍ଚନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଝ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଯର୍ନାୟ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୩:୧୩ । ତିଲ୍ଲି ମାର୍ଚ୍ଚନ୍, ବର୍ନବାନ୍ ସରିନ୍ ଆରି ମନଝବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଟ୍ଟବରନ୍ ଆସନ୍ ଇୟେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୫:୩୭-୩୯ । ମାର୍ଚ୍ଚନ୍, ପିତ୍ରନ୍ ସରିନ୍ ନିୟ୍ ଗଡ଼ି ତକୋଲଞ୍ଜି ୧ ପିତ୍ର ୫:୧୩ । ମାର୍ଚ୍ଚନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଝନେମର୍ ତଡ଼ ଜନଝଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆମଝ ସିଲଡ଼ ସାକିବରନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ମନଝବରନ୍ ଇଡେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି । ମାର୍ଚ୍ଚନ୍, କେନ୍ ଆ ମନଝବରଲୋଝ ଖଝନେମରନ୍ ତ ଆଡ଼ନିଲ୍ଲି ବେଡ଼ାଇଝନ୍ ଆସନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆ ଖନଝ ସେଝଲେ ଇଡେନ୍ ।

ଆରି କେନ୍ ଆ ମନଝବରଲୋଝ ମାର୍ଚ୍ଚନ୍, ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଝ ଅବୟ୍ ଲଗଡ଼ କମ୍ପାରିମର୍ ଆରି ଆପେୟନ୍ ଆ ଇସ୍ତାମ୍ ବାଞ୍ଜେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ତିତାନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ଆଡ଼କୋତନେନ୍ ଅବୟ୍ ତନୁଝୟମ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଜଡେନ୍, ତିଆସନ୍ ମାର୍ଚ୍ଚନ୍, କେନ୍ ଆ ମନଝବରଲୋଝ ଜିସୁନ୍ ଆର୍ଲୁମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଆ ବନେ ତୁମ୍ ଇଡେନ୍ । ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ସମ୍ପରା ପୁତ ାଲୋଝନ୍ ମନଝବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଟ୍ଟବରନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ା ବନାଖନ୍ ବାଞ୍ଜେ କେନ୍ ଆ ମନଝବର ଆ ଇଡ଼ିଲ୍ ଅବସୁଞ୍ଜେଏନ୍ ।

ମନଝବରନ୍ ଆ ପନାଲ୍ଲାଝ

- ୧. ତଲ୍ଲୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଲ୍ଲୁବତା । ୧:୧-୧୩
- ୨. ଗାଲିଲିଲୋଝନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା । ୧:୧୪-୯:୫୦
- ୩. ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଜନିର୍ । ୧୦:୧-୧୨:୪୪
- ୪. ପୁର୍ବାଃଡେବରନ୍ । ୧୩:୧-୩୭
- ୫. ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ ତ ଯନମେଝନ୍ । ୧୪:୧-୧୭:୨୦

ତଝର ଅବଜାତାମର୍ ତଲ୍ଲୁବତାମର୍ ଜନନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୩:୧-୧୨; ଲୁକ ୩:୧-୧୮; ଜନ ୧:୧୯-୨୮)

୧ କେନ୍ଆଡେ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନଝବର ଉଲନେ । ୨ ପୁର୍ବାଃଡେ ବନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଆ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଝ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆଇଡ଼ିଡ଼,

“ଇସ୍ତରନ୍ ବର୍ଡ଼ନେ, ଗିୟବା ପାଝଲଝବରମର୍ଝେନ୍ ଆମ୍ମଟୁଗଡ଼ନମ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ୍, ଆନିନ୍ ତଝରନ୍ ଅବଜାତାଡେ ।”

୩ ଆରିଝରିଝଲୋଝନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଆକ୍ରାକାବଡେନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସର୍ବଝ, ‘ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ତଝରନ୍ ଅବଜାତାବା; ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ରୋଞ୍ଜନ୍ ବିଝୟ୍ବା ।”

୪ ତିଆସନ୍ ତଲ୍ଲୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆରିଝରିଝଲୋଝନ୍ ଜିରେ, “ଇସ୍ତେନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନନ୍ ଆୟ୍ ତଲ୍ଲୁବତାନାବା, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଇସ୍ତେବେନ୍ କେମାତବେନ୍” ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଝ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ଅସ୍ତୁଡ଼ଜି । ୫ ସିଲଡ଼େ ସମ୍ପରା ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ତ ସମ୍ପରା ଜିରୁସାଲମବାଜି ଜନନ୍ ଆମଝ

ଜିଜ୍ଞାସୀ ଆରି ରମ୍ଭଡ଼ ରମ୍ଭଡ଼ ଆ ଇର୍ସେ ବର୍ଷନ୍ ଜର୍ଦନ ଅଲଲୋଟନ୍ ଇୟଲାଇ ତକ୍ତୁବତାନେଜି ।
 ୭ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଓଡ଼ପୁରନ୍ ବାଢେ ଆତୁବତୁବନ୍ ଆ ସିନ୍ଦରି ରଲନେ ଆରି ଆ କୁଣ୍ଡୁଲୋଟନ୍
 ଉସାଲ୍ ଜନିତୁବନ୍ ରେଡୁବଲନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ପସ୍ତରନ୍* ତ କିନ୍ରେଡ଼ ଇଞ୍ଡରତନ୍ ଜୋମେନ୍ ।
 ୮ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ବର୍ଷରନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, “ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ଗୋଗୋୟ ବୋସୀତମ୍, ଆନିନ୍
 ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିଲ୍ଲି ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଞେନ୍ ତୁଲ୍ଲୁତାଲେ ଆ ତାଲ୍ଲଜଡ଼ନ୍ ଆ ପାଣ୍ଡୋୟ ଆ ଜନିବାଡ଼ ଉଜ୍ଜଜନ୍
 ଆସନ୍ ଜିଜ୍ଞିନ୍ ତଡ଼ ।” ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତାଆଲୋଟନ୍ ତକ୍ତୁବତାନ୍ ତିୟତବେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଟନ୍ ତକ୍ତୁବତାନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ତକ୍ତୁବତା ଆରି ତନୋରତୋର୍
 (ମାଡ଼ିଉ ୩:୧୩-୪:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୧-୨୨; ୪:୧-୧୩)

୯ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲି ନାଜରିତ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜର୍ଦନ ଅଲନ୍ ଜିରେ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍
 ଆମଡ଼ ଇୟଲାଇ ତକ୍ତୁବତାନେ । ୧୦ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତାଆଲୋଟନ୍ ସିଲଡ଼ ତେରଡ଼ ତୋଲନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜିନ୍
 ଆଡ଼ିତ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ରୋଲନେ ଆରି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ କୁଲ୍ଲରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଟ୍ ଇୟଲାଇ
 ତାତୋୟନେନ୍ ଆନିନ୍ ଗିଜେନ୍, ୧୧ *ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ସର୍ତ୍ତନ୍ ସତ୍ତାଏନ୍, “ଆମନ୍
 ତନୁଡ଼ୟମ୍ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ଞେନ୍, ଅମଡ଼ନ୍ମ ଞେନ୍ ଗୋଗୋୟ ମଅଁୟତାତୟ ।”

୧୨ ସିଲଡ଼େମା ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଟନ୍ ଓରୋଡ଼େନ୍ । ୧୩ ଆନିନ୍
 ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଟନ୍ ବାକୁଡ଼ି ତିନ୍ନା ତକୋଲନ୍, ତେଢେ ସନୁମନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୋରେନ୍, ଆନିନ୍
 ଆତ୍ରକୋଲୋଟ୍ଲନ୍ କିନ୍ରେଡ଼ ଜନ୍ତୁଜ୍ଞି ନିୟ ତେଢେ ତକୋଲ୍ଲି, ଆରି ରୁଆଡ଼ ପାଞ୍ଚଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି
 ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇ ସାଢେଏଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଉଞ୍ଜି ଞମୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି
 (ମାଡ଼ିଉ ୪:୧୨-୨୨; ଲୁକ ୪:୧୪-୧୫; ୫:୧-୧୧)

୧୪ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଟନ୍ ଆତ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେ ଇସ୍ତରନ୍
 ଆ ମନଡ଼ବର ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁବରେ । ୧୫ *ତିନ୍ନାନ୍ ବରିଜେନ୍, ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ତୁୟଲାଇ, ଇର୍ସେନ୍
 ସିଲଡ଼ ଯର୍ନାୟବା ଆରି ମନଡ଼ବରନ୍ ତର୍ନାବା ।”

୧୬ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲି ଅନେଡ଼ ସମେୟଶ୍ଚାଗଡ଼ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ସିମନନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍
 ଆସ୍ତିଅନ୍ ସମେୟଶ୍ଚାଲୋଟନ୍ ଅବୟ ଜାଲନ୍ ଆସ୍ତେତେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ
 ଗିଜେଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଞମୟମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି,
 “ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟବା, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ ଅନୋରୋଟନ୍ ତେତେ ତିଆତେ
 ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞଡ଼ତବେନ୍ ।” ୧୮ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଅବତାଡ଼ନ୍ ଜାଲନ୍ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼
 ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

୧୯ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତାସଡ଼ାୟ ଅଡ଼ିତ୍ ଜିରେ ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ଜି ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍
 ଜନନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାଲୋଟନ୍ ଜାଲନ୍ ବୟବଜେଞ୍ଜି । ୨୦ ସିଲଡ଼େମା
 ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆପେୟଞ୍ଜି ଜେବଦିନ୍ଆତଡ଼ ଆ ବଡ଼ିମରଞ୍ଜି ସରିନ୍
 ତୋଙ୍ଗାଲୋଟନ୍ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ମବନ୍ତେନ୍
 (ଲୁକ ୪:୩୧-୩୭)

୨୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଞମ୍ବେନେମରଞ୍ଜି କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ସିଲଡ଼େମା ଆନିନ୍
 ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଜଡ଼ନ୍ ରନ୍ନୁସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲନ୍ ଞନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ । ୨୨ *ଆ ଞନଡ଼ନ୍
 ଅମଡ଼ତାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଞନଡ଼ନ୍
 ଏରତନିୟନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ ।

୨୩ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆ ରନ୍ନୁସିଲୋଟ୍ଲି ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଅବୟ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ
 ମନ୍ରା ସଜିଡ଼ତାଲେ ବର୍ଷେ, ୨୪ “ଏ ନାଜରିତ ଜିସୁ, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ତକୋ ? ଆମନ୍

* ୧:୭ ୧:୭ କ୍ୟାରବନ୍ବନ୍ ଆଜ   * ୧:୧୧ ୧:୧୧ ମାଡ଼ିଉ ୩:୧୭; ୧୨:୧୮; ମାର୍କ ୯:୭; ଲୁକ ୩:୨୨   * ୧:୧୫ ୧:୧୫ ମାଡ଼ିଉ ୩:୨
 * ୧:୨୨ ୧:୨୨ ମାଡ଼ିଉ ୭:୨୮, ୨୯

ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବସେତନ ଆସନ୍ ପଢ଼ ଇୟଲାୟ ? ଆମନ୍ ଆନା, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା, ଆମନ୍ ତି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ମଡ଼ିରମର୍ ।”

୨୫ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବବତଡ଼ତାଲେ ବର୍ରେନେ, “କଡ଼ିଝା, କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରା ।”

୨୬ ସିଲଡ଼େ ତି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ପଡ଼େଃଃତାଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ବାକାବତାଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୭ କେନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଏରେଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ତ, ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ବର୍ରେଞ୍ଜି, “ଇନି କେନ୍ ? କେନ୍ ତ ଅବସୋଡ଼ାନ୍ନେନ୍ ବୟନ୍ ରଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ! ଆନିନ୍ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ବାୟତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବନାଞ୍ଜନ୍ ମାନ୍ନେତଜି ।”

୨୮ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ରେନ୍ ତେରଡ଼ ସମ୍ପରା ଗାଲିଲିରେଡ଼ନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲନେ ।

ଜିସୁନ୍ ଜବ୍ର ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ମବନ୍ତେନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ି:୧୪-୧୭; ଲୁକ ୪:୩୮-୪୧)

୨୯ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ରନ୍ନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍ ସରିନ୍ ସିମନନ୍ ତ ଆନ୍ରିଅନ୍ ଆ ଅସିଂ ଇୟେଞ୍ଜି । ୩୦ ସିମନନ୍ ଆ କିନାର ଆରସୁଏନ୍ ଲୁଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼େମା ଆ ବର୍ରେନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅବଜନାଏଞ୍ଜି । ୩୧ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ ଆସିନ୍ ଖମଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ଅବତୋଏ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅସୁନ୍ ତଡ଼େନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୋଡ଼ୋମେଞ୍ଜି ।

୩୨ ସାଲ୍ଲମ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ଆବୁବୟୋଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍କାଗଡ଼ ଅସୁମରଞ୍ଜି ତ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ୩୩ ଆରି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ ଇୟଲାୟ ରୁକୁନେଜି । ୩୪ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ରୋଗଲୋଡ଼ ବମ୍ମମନେମରଞ୍ଜି, ଜବ୍ରତମ୍ ରୋଗମରଞ୍ଜି ମବନ୍ତେନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ବୁତଞ୍ଜି ଗଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ବୁତଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନୁବକତାଡ଼ିଲଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ମଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଗାଲିଲି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍
(ଲୁକ ୪:୪୨-୪୪)

୩୫ ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ନ୍ ତୋଡାନ୍ ଲୋଡ଼ଡ଼ ଲୋଡ଼ଡ଼ ବେଡ଼ାନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୋଲନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ଆରି ଅବୟ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ ତେରେ ଇୟଲେ ପାର୍ତନାନ୍ନେ । ୩୬ ଆରି, ସିମନନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସାୟତଡ଼ତାଲେ, ୩୭ ଆର୍ବାଡ଼େଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସାୟତଡ଼ତମଜି ।”

୩୮ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ୟବା, ଇନଲେଞ୍ଜି ଆନ୍ନାରେଡ଼, କେନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଆ ସାଈରେଡ଼ ଏଇୟବା, ତେରେ ନିୟ ଖେନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟଡାୟ ତିୟନାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆସନ୍ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଇୟଲାୟ ।”

୩୯ ଏଆରି, ଜିସୁନ୍ ସମ୍ପରା ଗାଲିଲିରେଡ଼ନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ରନ୍ନୁକୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ ଆରି ବୁତଞ୍ଜି ଗଡ଼େନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ମୋଡ଼ୋମରନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ତେନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ି:୧-୪; ଲୁକ ୫:୧୨-୧୬)

୪୦ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଅବୟ ମୋଡ଼ୋମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେନ୍ ବୁଡ଼ମୁତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ କାକୁତଲ୍ଲନ୍ ଇୟଲାୟ ବରେ, “ଆମନ୍ ଲତୟଲମ୍ ତେନ୍, ଏରେଲ୍ତେନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ରପ୍ତି ମବଡ଼ିରତୟ ।”

୪୧ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଇର୍ଯୋୟମତାଲେ ଆସିନ୍ ତେକ୍ଲେତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସୁଡ଼େଏନ୍ କି ବର୍ରେନେ, “ଖେନ୍ ଲତୟତୟ, ମଡ଼ିରମଡ଼ୋ ।” ୪୨ ସିଲଡ଼େମା ମୋଡ଼ୋନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସତାଜେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ମଡ଼ିରେନ୍ । ୪୩ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେ ଆସାୟେନ୍, ୪୪ “ଅମଡ଼ତା, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇନିଡ଼ ବବତଡ଼େ, ବନ୍ତ ଜିରା, ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟନବଡ଼ୟତମନା, ଆରି ଆମନ୍

☆ ୧:୩୯ ୧:୩୯ ମାଡ଼ିଉ ୪:୨୩; ୯:୩୫

ମନୁଷ୍ୟମ୍ ଗାମ୍ଭୀର୍ୟମ୍ ଆମତଃ ସାକ୍ଷୀଃ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍, ମନୁଷ୍ୟମ୍ ଭବେନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ବାୟୁଲବେନ୍, ଏତେଲେ ଅନମତଃ ଇୟ ତିୟା ।”

୪୫ ବନ୍ଦତ ଆନିନ୍ ହୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ କି ତି ଆ ବର୍ନେ ସମ୍ପରାନ୍ ଏତେଲେ ବର୍ବରେ ପାଡ଼େନ୍ ତ, ଜିସୁନ୍ ଆରି ଅବଗିୟତାଲନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼୍ ଅଃର୍ବ୍ତ୍ରି ଗନ୍ଲୋ, ବନ୍ଦତ ଆନ୍ନାରେଡ଼୍ ଆରିଡ଼୍ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମତଃ ଇୟଲାଇ ।

୨

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ଼୍ ମବନ୍ଡେନ୍
(ମାତିର ୯:୧-୮; ଲୁକ ୫:୧୭-୨୭)

୧ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆରି କପର୍ନାତମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଯର୍ବନେ, ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଭୀର୍ୟ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି । ୨ ତିଆସନ୍ ତିୟତେ ଆ ଗୋଗୋୟ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତେତେ ଇୟଲାଇ କୁଡ଼ାୟନେଜି ତ, ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ ତରକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜାଗା ତଡ଼୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆମତଃ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁଡ଼ଞ୍ଜି । ୩ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଉଞ୍ଜି ମନ୍ରା ଅବୟ କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ଼୍ ବୋୟଲେ ଜିସୁନ୍ ଆମତଃ ଓରୋଡ଼ଲାଇ, ୪ ବନ୍ଦତ ତେତେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆୟରେତନ୍ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ଼୍ ଜିସୁନ୍ ଆମତଃ ଓରୋଡ଼ଲେ ଅଃର୍ବ୍ତ୍ରିଲଜି, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍ ତକୋଲନ୍, ତେତେ ଆ ବିଲେଡ଼୍ ଗାୟଲେ ତବେଞ୍ଜି, ଆରି ତିଆତେ ରୁବଲେ, ଅଙ୍ଗା କଟଲୋଡ଼୍ କାନ୍ନିମରନ୍ ଲୁଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍ ତି ଅମ୍ପରା କଟନ୍ କାନ୍ନିମରନ୍ ଜାୟତାନ୍ ଅସ୍ତୁଡ଼ଞ୍ଜି । ୫ ଜିସୁନ୍ ଆ ତନେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ତି କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଏ ଅଥନ୍, ଅଡ଼କୋ ଇର୍ସେନମଜି ସିଲଡ଼୍ ଆମନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ ।”

୬ ବନ୍ଦତ ଲାଡ଼ଲେଡ଼୍ ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ତେତେ ତଙ୍ଗୁମତାଲେ ରମ୍ପଡ଼୍ ରମ୍ପଡ଼୍ ଆ ମନ୍ଲୋଡ଼୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇୟମେଞ୍ଜି, ୭ “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଇନିବା ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତନେ ? ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼୍ ନିୟୁୟତେ, ଇସ୍ବରନ୍ ତୁମ୍ ସିନା ଅବୟନେ, ଇର୍ସେନ୍ କେମାତେ, ଆନିନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼୍ତାଲେ ଆନା ଆରି ଇର୍ସେନ୍ କେମାଲେ ରପ୍ତୁଏ ?”

୮ ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ଲୋଡ଼୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆରିଃୟମେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଜିସୁନ୍ ସିଲଭେମା ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମେଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼୍ ରମ୍ପଡ଼୍ ଆ ମନ୍ଲୋଡ଼୍ ଇନିବା କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଇଃୟମତେ ? ୯ ଅଙ୍ଗାତେ ଲିଆର୍ ? କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ଼୍ ‘ଇର୍ସେନମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡ଼େନ୍’ ଗାମ୍ଭୀର୍ୟ ବନରନ୍ ଲିଆର୍, ଅଡ଼େ, ‘ତୋନା, କଟନମ୍ ପାଡ଼ଲେ ଜିରା’ ଗାମ୍ଭୀର୍ୟ ବନରନ୍ ଲିଆର୍ ?” ୧୦ ବନ୍ଦତ ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆମତଃ ଇର୍ସେନ୍ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ, କେନ୍ଆତେ ଏଙ୍ଗାଲେଡ଼େନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ରପ୍ତୁ ଏଜନାତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, ୧୧ “ଞେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ ବର୍ତମ୍, ତୋନା, କଟନମ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅସିନମ୍ ଜିରା ।”

୧୨ ସିଲଭେ କାନ୍ନିମରନ୍ ତେରଡ଼୍ ତୋଲନ୍ କଟନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼୍ ହୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍, ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସାନ୍ନିତାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼୍ ସେନ୍ଲେ ସେନ୍ଲେ ବର୍ବଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆଙ୍ଗାୟ ଏନ୍ନେଗୋ ଅସ୍ତୁଡ଼୍ ଏଗିଜାୟ ।”

ଜିସୁନ୍ ଲେବିନ୍ଆତଡ଼୍ ଓଡ଼େଏନ୍
(ମାତିର ୯:୯-୧୩; ଲୁକ ୫:୨୭-୩୨)

୧୩ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଗାଲିଲି ଅନେଡ଼୍ ସମ୍ପୟୁୟନ୍ ହୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍, ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମତଃ ଆଜିର୍ବାଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଭଲନେ, ୧୪ ଆନିନ୍ ଜିରା ଜିରା ଆଲପିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଲେବିନ୍, ଆ ପାନ୍ସିଲୋଡ଼ନ୍ ତଙ୍ଗୁମଲେ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆତିଡ଼୍ ଇୟଲେ ଗିଜେ, ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଲେବିନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଞେନ୍ଆତଡ଼୍ ସଂଶ୍ରେୟ ।” ସିଲଭେ ଲେବିନ୍ ତୋଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼୍ ସଂଶ୍ରେୟେନ୍ ।

୧୫ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଲେବିନ୍ ଆସି ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆତ୍ରକ୍ମେନ୍ ଆତିଡ଼୍ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ପାନ୍ସବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆରି ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତଙ୍ଗୁମେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼୍ ସଂଶ୍ରେୟେଞ୍ଜି । ୧୬ ଆନିନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ତ ପାନ୍ସବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଗାଗାଲନ୍ ଆତିଡ଼୍ ଗିୟଲେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆ ମରାୟନେ ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଇନି ? ଆନିନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ତ ପାନ୍ସବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାତନେ !”

୧୭ ଜିସୁନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍ଭତଢ଼ତାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ସୁକ୍ଷ୍ମତଅଢ଼ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବୌତମରନ୍ ସନାୟସାୟ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଅସୁମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବୌତମରନ୍ ସନାୟସାୟ, ଖେନ୍ ତରଞ୍ଜମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅନୋଡ୍ଡେବାନ୍ ଅଃନ୍ନିୟଲାଇ, ବନ୍ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅନୋଡ୍ଡେବାନ୍ ଇୟଲାଇ ।”

ଆନମ୍ବନେନ୍ ଆ ବର୍ନେ

(ମାତିଉ ୯:୧୪-୧୭; ଲୁକ ୫:୩୩-୩୯)

୧୮ ତକ୍ତୁବତାମର ଜନନ୍ ଆ ଖଢ଼ନେମରଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆନମଲଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିରେ ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ଇୟଲାଇ ବରେଜି, “ତକ୍ତୁବତାମର ଜନନ୍ ଆ ଖଢ଼ନେମରଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆ ଖଢ଼ନେମରଜି ଆନମତଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଖଢ଼ନେମରନମଜି ଇନିବା ଅଃନ୍ନାନମନେଜି ?”

୧୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡେନ୍, “କନ୍ଦୁଆମରଞ୍ଜି* ସରିନ୍ ବରନ୍ ତକୋଲନ୍ ଆତିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆନମନ୍ ତକୋନେଜି ପଡ଼ ? ବରନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନେ, ତି ଜାୟ, ଆନିଞ୍ଜି ରପ୍ତି ଅଃନ୍ନାନମନେଜି । ୨୦ ବନ୍ତ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ, ଅଙ୍ଗା ଆତିଡ଼ ଆମତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ବରନ୍ ତବଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେତେ, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆନିଞ୍ଜି ଆନମତଞ୍ଜି ।”

୨୧ “ଆନ୍ନିଢ଼ଜା ରଢ଼ ସିନ୍ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ ପାଢ଼ଲେ ପାପୁର ସିନ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃକଜେ, ବଜେନ୍ ତେନ୍ ତିଆତେ ପାପୁରନଆତେ ପବତେତେ, ଆରି ଗୋଗୋୟ ପତେତେ । ୨୨ ଆରି, ଆନ୍ନିଢ଼ଜା ରଢ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ପାପୁର ଉସାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼ୁକ୍ଲୋଏ, ତକ୍ଲୋଏନ୍ ତେନ୍ ତିଆତେ ଉସାଲ୍ ମୁନାନ୍ ପବତଡ଼େତେ, ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ତ ଉସାଲ୍ ମୁନାନ୍ ବାଗୁନ୍ ମୋସ୍ତେତେ । ବନ୍ତ ରଢ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ରଢ଼ ଉସାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ତନକ୍ଲୋନ୍ ତେତେ ।”

ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆ ବର୍ନେ

(ମାତିଉ ୧୨:୧-୮; ଲୁକ ୬:୧-୫)

୨୩ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଜନ୍ରୋମଆଲ୍ ଗଡ଼ ଜିରେନ୍, ଆରି ଆ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିରା ଜିରା ଜନ୍ରୋମନ୍ ଆ ସିସା ତଉଡେଞ୍ଜି । ୨୪ ତିଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିଜା, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଲନ୍ନମନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼ ତଡ଼, ତିଆତେ ଖଢ଼ନେମରନମଜି ଇନିବା ଲୁମତଜି ?”

୨୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଦାଉଦନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆଡ୍ଡୋଲଜେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଆନିନ୍ ଇନି ଏଙ୍ଗାଲନ୍, ତିଆତେ ନିୟ ପଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ଆଜିୟ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏପଡେନେ ? ୨୬ ଅବିଆତର ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ବନେଡ଼ାଇଁ ଦାଉଦନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇସୁରନ୍ ଆସିଁ ଗନ୍ଲେ, ଅଙ୍ଗା ରୁଚି ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଜୋମତଜି, ଆରି ଆନ୍ନିଢ଼ ଅଃଡ୍ଡୋମେଜି ଗାମଲେ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼ନ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଜୋମେନ୍, ଆରି ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ନିୟ ତିୟେଞ୍ଜି ।”

୨୭ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତେଏନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ । ୨୮ ତିଆସନ୍ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ନିୟ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଆ ପ୍ରୁ ।”

୩

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଆସର୍ସିମରନ୍ଆତଢ଼ ମ୍ବନ୍ଡେନ୍

(ମାତିଉ ୧୨:୯-୧୪; ଲୁକ ୬:୬-୧୧)

୧ ତିକ୍ତି ଜିସୁନ୍ ଆରି ରନ୍ନୁସିଡ଼ନ୍ ଯର୍ତ୍ତନେ । ତେରେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆସିନ୍ ଅବୟ ଆସର୍ । ୨ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଆତଢ଼ ମ୍ବନ୍ଡେତେ ଜାଆରୋ ଗାମଲେ, ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ତଲ୍ଡଲେଞ୍ଜି, ଏରେଲ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ କାୟକାୟଲେ ରପ୍ତିତଜି । ୩ ସିଲରେ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆସି ଆସବ ତକୋଏନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଜିରାୟ, ମଡ଼ିନ୍ ଆୟ ତନଡ଼ା ।” ୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଇନି ଲନ୍ନମନ୍ ଆସନ୍ ଅନଗତନ୍ ତକୋ ? ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଡ଼େ ଏରମନ୍ଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ? ପରାନ୍ନାନ୍ ଡୋବଡୋବନ୍ ଅଡ଼େ ଅନବସେତନ୍ ?”

ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ିଢ଼ଲେ ସେଡେଞ୍ଜି । ୫ ସିଲରେ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଆ ରଡୋନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଇର୍ସାୟମତାଏନ୍ କି ଏରେ ଆମଡ଼ରେଡ଼େଞ୍ଜି ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ବରାବନ୍ ବାରେ ତି ମନ୍ରାନ୍ଆତଢ଼ ବରେନ୍,

* ୨:୧୯ ୨:୧୯ ଓରୋଡ଼ବୟମରଞ୍ଜି

“ଅସିନମ ତେଜ୍ଞେଆ ।” ଆନିନ୍ ଆସିନ୍ ତେଜ୍ଞେଏନ୍, ଆରି ତିଆତେ ମନଡେନ୍ । ୭ ତିଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ରନୁକୁସିଞ୍ଜନ୍ ସିଲଡ଼ ହୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡେମା ଏରୋଦିଅଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ କଡ଼ାଡ଼ିନେଜି ।

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜବ୍ର ମନ୍‌ରା ସଣ୍ଡୋଡେଞ୍ଜି

୭ ଜିସୁନ୍ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆନାତାଲନ୍ ଗାଲିଲି ଅନେଡ଼ ସମ୍ବେୟୁନ୍ ହୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜବ୍ର ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡେଞ୍ଜି; ଜିଉଦାନ୍, ିଜୁସାଲମନ୍, ଇଦୋମନ୍, ଜର୍ଦ୍ଦନ ଅଲନ୍ ଆ ଅଡିଗଡ଼*, ସୋରନ୍ ତ ସିଦୋନନ୍ ଆ ସମିରାରେଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜବ୍ର ମନ୍‌ରା ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆ ବନେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇଜି । ୯*ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତେରେ ଇୟଲାଇଜି କୁଡ଼ାୟନେଞ୍ଜି, ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇୟଡ଼ଡ଼ାୟ ରାବେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ସନ୍ନା ତୋଙ୍ଗାନ୍ ତେରେ ଅବକାଡ଼ାଲେ ତନକ୍ଳୋନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଜବ୍ର ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ରବନଡେନ୍, ରୋଗମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସନ୍‌ଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇଜି ରାବେଜି । ୧୧ ଆରି, ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍କାଗତନ୍ ଜାୟତାନ୍ ଅସେଡ଼ଡ଼ାଲେ ସଜିରେ ବରଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଇସୁରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ।”

୧୨ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍, ଆନିନ୍ ଆନା ତିଆତେ ଏବରଡ଼ଡ଼େନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଡ଼ାଏଞ୍ଜି

(ମାଡିଉ ୧୦:୧-୪; ଲୁକ ୬:୧୨-୧୬)

୧୩ ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଜିରେ, ଆନାଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଲତଜେନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଓଡ଼େଏନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରାଜି । ୧୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ବାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଡ଼ାଏଞ୍ଜି, ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ୍ ଅନସ୍ତୁବରବରାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟତଜି, ୧୫ ଆରି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବୁତନ୍ ଗଙ୍ଗଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।

୧୬ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ବାରଜଣଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଡ଼ାଏଞ୍ଜି, ଆଞ୍ଜୁମଞ୍ଜି ସିମନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ପିତ୍ର ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଞ୍ଜୁମେନ୍, ୧୭ ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଜନନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବିନେରିଗୋସ୍, କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍ ମେଗନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି, ୧୮ ଆନ୍ରିଅନ୍, ପିଲିପନ୍, ବାର୍ତ୍ତଲମିନ୍, ମାଡିଉନ୍, ତୋମାନ୍, ଆଲପିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଜାକୁବନ୍, ତଇୟନ୍, କିନାନ୍‌ଅ ସିମନ୍, ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆ ତନାଣ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଆରଲତଜେଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅବୟନେ, ୧୯ ଆରି ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ତ ବାଲ୍‌ଜିବୁଲନ୍

(ମାଡିଉ ୧୨:୨୨-୩୨; ଲୁକ ୧୧:୧୪-୨୩; ୧୨:୧୦)

୨୦ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଅସିଞ୍ଜି ଜିରାୟ, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆରି ଏତେଲେ ଇୟଲାଇଜି କୁଡ଼ାୟନେଜି ତ, ଆନିଞ୍ଜି ଗାଗାନେନ୍ ନିୟ ଅଠରୟଡ଼ଲଜି । ୨୧ ଆସିଂମରଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ହୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ କିଡିତେନ୍ ।”

୨୨*ଆରି, ଜିଉସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତ୍ରିଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବାଲ୍‌ଜିବୁଲନ୍ ଖମ୍‌ଲେ, ଆରି ବୁତଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା ବାରେ ଆନିନ୍ ବୁତନ୍ ଗଡ଼ତେ ।”

୨୩ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବର ବାରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ସନ୍‌ମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ସନ୍‌ମନ୍‌ଆତଡ଼ ଗଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଏ ? ୨୪ ଅନିଡ଼ ଆ ରାଜ୍ୟ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେଲୋଡ଼ ତେଲେ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲତେନ୍ ତି ଆ ରାଜ୍ୟ ରିଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଠରପ୍ରି ତକୋନେ । ୨୫ ଆରି, ଅନିଡ଼ ଆସିଂ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନାତାଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲତେନ୍ ତି ଆସିଂ ରିଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଠରପ୍ରି ତକୋନେ । ୨୬ ତିଅନ୍ତମ୍, ସନ୍‌ମନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ତରଡ଼ଆନ୍ନା

* ୩:୮ ୩:୮ ଅମଡ଼ତାଲ୍   ✪ ୩:୯ ୩:୯ ମାର୍କ ୪:୧; ଲୁକ ୫:୧-୩   ✪ ୩:୨୨ ୩:୨୨ ମାଡିଉ ୯:୩୪; ୧୦:୨୮

ତେଲୋଫ୍ ତେଲେ ଆ ବିରୁଦଲୋଫନ୍ ତୋଲନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ରିଫ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ବ୍‌ତି ତକୋନେ, ତିଆତେ ଅସେତେନ୍‌ନି ।”

୨୭ “ବନ୍‌ତ ଆନ୍ନିଫ୍ ତେନ୍ ଆ ବସ୍ତୁରନ୍‌ଆତଫ୍ ଆମ୍ମୁଫ୍ ଅଃଜ୍ଜିଲୋ ତେନ୍ ଆସିଫନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ଆ ଅତିଆରଞ୍ଜି ରାଉଲନ୍ ଅଃର୍‌ବ୍‌ତି ପାତେ, ବସ୍ତୁରନ୍‌ଆତଫ୍ ଆମ୍ମୁଫ୍ ଜିଏନ୍ ତେନ୍ ସିନା ଆନିନ୍ ଆସିଫନ୍ ଅଲ୍ଲରାଉନେ !”

୨୮ “ଞେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଫ୍ ଆଜାଡିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ମନ୍‌ରାଅନଞ୍ଜି ଆ ଇର୍‌ସେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ନିଶ୍ଚୟବରନ୍ ବର୍‌ନନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଫ୍ ନିଶ୍ଚୟତଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାନ୍ ଞାଫ୍‌ତଜି । ୨୯* ବନ୍‌ତ ଆନା ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଫ୍ ନିଶ୍ଚୟବରନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଆଙ୍ଗା ଜାକ୍‌ୟ କେମାନ୍ ଅଃଞ୍ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଅଃନ୍‌ଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ଇର୍‌ସେଲୋଫ୍ ତନୋସାନ୍ ତେତେ ।” ୩୦ “କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଫ୍ ଏର୍‌ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆସୁମସୁମ୍” ଗାମ୍‌ଲେ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆବର୍‌ଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ବର୍‌ନେ ।

ଜିସୁନ୍ ଆୟୋଫ୍, ଆ ବୋଞ୍ଜାଫ୍‌ଞ୍ଜି ତ ଆ ତନାନଞ୍ଜି

(ମାଡିଉ ୧୨:୪୬-୫୦; ଲୁକ ୮:୧୯-୨୧)

୩୧ ତି ଆ ବନେଡା ଜିସୁନ୍ ଆୟୋଫ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଫ୍‌ଞ୍ଜି ଜିରେ ତାଣ୍ଡନ୍ ତନଫ୍‌ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଫ୍ ଅନେଡେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟନେଆତଫ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୩୨ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏରେ ଆଡ଼ଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଜିସୁନ୍‌ଆତଫ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିଜା, ଅୟୋଫ୍‌ନମ୍, ତ ବୋଞ୍ଜାଫ୍ ତନାନ୍‌ନମ୍‌ଜି ତାଣ୍ଡନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଆମ୍‌ଆତଫ୍ ଜଗେତମ୍‌ଜି ।”

୩୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଫ୍ ଜାଲଫେନ୍, “ଅୟୋଫ୍‌ଞେନ୍ ତ ବୋଞ୍ଜାଫ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଆନା ?” ୩୪ ଆନିନ୍ ଏରେ ଆଡ଼ଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଫ୍ ଆଡାଫ୍‌ତାଲେ ବର୍‌ନେ, “ଗିୟବା, କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଅୟୋଫ୍‌ଞେନ୍ ତ ବୋଞ୍ଜାଫ୍‌ଞେଞ୍ଜି । ୩୫ ଆନା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଇସୁମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଞ୍ଜିଶ୍ଚମତେନ୍, ଆନିନ୍ ବୋଞ୍ଜାଫ୍‌ଞେନ୍, ତନାନ୍‌ଞେନ୍ ଆରି ଅୟୋଫ୍‌ଞେନ୍ ।”

୪

ଜମ୍ମଲ୍ ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଆନବଜଫ୍‌ବର

(ମାଡିଉ ୧୩:୧-୯; ଲୁକ ୮:୪-୮)

୧ *ଜିସୁନ୍ ଆରି ଗାଲିଲ ଅନେଫ୍ ସର୍‌ମେନ୍‌ଶ୍ଚାଲୋଫନ୍ ଞନଫନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ଆରି ଆମଡନ୍ ଏଡେଲେ ଆ ଗୋଗୋୟ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ରୁକୁନେଜି ତ, ଆନିନ୍ ସର୍‌ମେନ୍‌ଶ୍ଚାଲୋଫନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଅବୟ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଫନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତଞ୍ଜୁମେ, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସର୍‌ମେନ୍‌ଶ୍ଚାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍‌ରେଫ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨ ତି ଆ ବନେଡା ଆନିନ୍ ଅନବଜଫ୍‌ବରନ୍ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଫ୍ ଞନଫନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଞନଫନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆଡିଫ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଫ୍ ଗାମେନ୍,

୩ “ଅମ୍‌ଡ଼ଫ୍‌ବା, ଅବୟ୍ ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଜମ୍ମଲନ୍ ବୁକୁଡନ୍ ଆସନ୍ ତୁଫ୍‌ଲନେ । ୪ ଆନିନ୍ ବୁଡା ବୁଡା ଲାଫ୍‌ଲେଫ୍ ଜମ୍ମଲନ୍ ଅନେଫ୍ ତଫ୍‌ରନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଅନ୍ତିତଞ୍ଜି ଜିରେ ତିଆତେ ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ଜୋମେଜି । ୫ ଆରି ଲାଫ୍‌ଲେଫ୍ ଅସୋୟ୍ ଲବନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଅରେଫ୍‌ଲଲୋଫନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଲବତତନ୍ ଆସନ୍ ଲପଡାବଲାଇୟ୍, ୬ ବନ୍‌ତ ଓୟୋଫ୍‌ନ୍ ଆଡ଼ଫ୍‌ଲନାଞ୍ଜିନ୍ ତିଆତେ ଜୋମ୍‌ତୋଡାଜେନ୍ ଆରି ମନ୍‌ଡ଼୍ ଅଶ୍ଚୁଫ୍ ଆଜଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅସରେନ୍ । ୭ ଆରି ଲାଫ୍‌ଲେଫ୍ ଅକାଫ୍‌ନ୍‌ବରେଫ୍‌ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଅକାଫ୍‌ନ୍‌ବନ୍ ତୋଲନ୍ ସୋଡାଲେ ତିଆତେଜି ଲଲ୍‌ଡାଜେନ୍ ଆରି ଇନ୍ନିଫ୍ ଅଃନ୍‌ଜଲୋ । ୮ ଆରି, ଲାଫ୍‌ଲେଫ୍ ଜମ୍ମଲନ୍ ମନ୍‌ଡ଼୍ ଲବଲୋଫନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ତିଆତେ ପଡାବଲେ ସୋଡାଏନ୍, ସିଲଫ୍‌ଲ୍‌ନ୍ ତିରିସି ଗୁନା ସାଟିଏ ଗୁନା ଆରି ସଏ ଗୁନା ଜାୟ୍ ଅଜଏନ୍ ।”

୯ ଆରି ଜିସୁନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଆନା ଅନମଡ଼ଫ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଫ୍‌ତୋ ।”

ଅନବଜଫ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନେଫ୍‌ସେଫ୍

(ମାଡିଉ ୧୩:୧୦-୧୭; ଲୁକ ୮:୯-୧୦)

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଆଡିନସଜନ୍ ଆଡ଼କୋଲନେନ୍ ଆଡିଫ୍ ଅନବଜଫ୍‌ବରନ୍ ଆରମଡ଼ଫେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଲାଫ୍‌ଲେଫ୍, ବାରଜଣ ଞଫ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ “ଆମନ୍ ଇନିବା ଅନବଜଫ୍‌ବରନ୍ ବାରେ ଞନଫନ୍ ତିୟେତେ ଆରି କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍ ଇନି” ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଫ୍ ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ବରେଜି

* ୩:୨୯ ୩:୨୯ ଲୁକ ୧୨:୧୦   ✨ ୪:୧ ୪:୧ ଲୁକ ୫:୧-୩

। ୧୧ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ସନସବରକି ଗନନଲୁତନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ଆତିୟତିୟ, ବନ୍ଦ ତି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବାଞ୍ଚେ ବନରନ୍ ତେତେ, ୧୨ ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଏଜି, ଆରି ଅମତଡ଼ାନ୍ ଅମତଡ଼ାନ୍ ଅଃଗନଲୁତେଜି, ଅସମୟ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜନାତାଲେ, ଗନଲୁଡ଼ଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ଯର୍ତନାଜି ଆରି କେମାନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଆ ଗରାମଗାମ୍ ବର୍ଚନେ
(ମାତିଉ ୧୩:୧୮-୨୩; ଲୁକ ୮:୧୧-୧୫)

୧୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଅଃଗନଲୁଡ଼ବେନ୍ ପଡ଼ ? ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଆନ୍ନା ଅନବଜଡ଼ବରଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଏଗନଲୁଡ଼ତେ ? ୧୪ ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବିଡ଼ତେ, ୧୫ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ତକୋଜି, ଆନାଜି ଅମତଡ଼ତଜି, ଆରି ଅମତଡ଼ାନ୍ ଅମତଡ଼ାନ୍ ସିଲଭେମା ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆବୁଡ଼ଲ୍ଲେନେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ସନ୍ମମନ୍ ରାତତାଲନ୍ ଇୟତାୟ ପାଡ଼େ, ଆନିଞ୍ଜି ଜମ୍ମଲନ୍ ଆବୁଡ଼ଲ୍ଲେନେନ୍ ଅନେଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଆ ଲବ ଅଡ଼ମ୍ । ୧୬ ତିଅଡ଼ମ୍, ଆନାଜି ବର୍ନେନ୍ ଅମତଡ଼ାନ୍ ଅମତଡ଼ାନ୍ ସର୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଚେ ତିଆତେ ଜାତଜି, ୧୭ ବନ୍ଦ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆଜତନ୍ ଅଶୁଡ଼ ଲାମେନ୍ ଆସନ୍ ଗଡ଼େ୪ ମତ୍ରମ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲେନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆ ଲଭେଡ଼ଲୋଡ଼ ତଣ୍ଡନ୍, ତନଶ୍ଵାୟନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ସିଲଭେମା ତର୍ନେନ୍ ଅମରେଡ଼ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜମ୍ମଲନ୍ ଆବୁଡ଼ଲ୍ଲେନେନ୍ ଅରେଡ଼ଲନ୍ ଅଡ଼ମ୍ । ୧୮ ଆରି ଆନାଜି ବର୍ନେନ୍ ଅମତଡ଼ତଜି, ଆରି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆନିଃୟମ୍, ଅନର୍ଜେନ୍ ତ ଆନ୍ନା ଅନିଃୟମଜି ଗନ୍ଲେ ବର୍ନେନ୍ ଲାଞ୍ଜିନ୍ତେ, ଆରି ତିଆତେ ଅଃନୁଜଏ, ୧୯ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜମ୍ମଲନ୍ ଆବୁଡ଼ଲ୍ଲେନେନ୍ ଅକାଡ଼ନ୍ବରେଡ଼ନ୍ ଆ ଲବ ଅଡ଼ମ୍ । ୨୦ ଆରି, ଆନାଜି ବର୍ନେନ୍ ଅମତଡ଼ଲେ ତିଆତେ ଜାତଜି ଆରି ତିରିସି ଗୁନା, ସାଟିଏ ଗୁନା, ସଏ ଗୁନା ଅଜତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜମ୍ମଲନ୍ ଆବୁଡ଼ଲ୍ଲେନେନ୍ ମନଡ଼ ଲବନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ।”

ଜାୟତା ମାଡ଼ିଞ୍ଜି ଆ ପିଙ୍କ
(ଲୁକ ୮:୧୬-୧୮)

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ବରେଞ୍ଜି, “ପିଙ୍କନ୍ ଇନି ମାଡ଼ିଞ୍ଜି ଆ ଜାୟତା ଅଡ଼େ କଟନ୍ ଆ ଜାୟତା ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ ତନରନ୍ ତେତେ ? ପିଙ୍କପିଲନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡେଲୋଡ଼ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ ତିଆତେ ତନରନ୍ ଅଃଡ଼େଏ ? ୨୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏଡ଼ନବ୍ରିୟତାନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆସସ ତଡ଼, ଆରି ଅଞ୍ଜାତେ ଆସସ ତକୋ, ତିଆତେ ଅନବ୍ରିୟତାନ୍ ଆସନ୍ ଆସସ ତକୋ । ୨୩ ଆନା ଅନମତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମତଡ଼େତୋ ।”

୨୪ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନି ଏଅମତଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଗିୟତମ୍ନାବା । ଅଞ୍ଜା ଆ ତନରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏତରେଡ଼ତେ, ତି ଆ ତନରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତରେଡ଼ଲେ ତିୟତବେନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୨୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମଡ଼ ତକୋ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ଆରି ଆନା ଆମଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ଆମଡ଼ନ୍ ଇନି ତକୋ, ତିଆତେ ନିୟ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ ।”

ଜମ୍ମଲନ୍ ପତାବ୍ଲେ ଆସ୍ଵୋଡ଼ାତେନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ଚନେ, “ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ କେନ୍ ଅଡ଼ମ୍, ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜମ୍ମଲନ୍ ବିଡ଼ତେ, ୨୭ ଆନିନ୍, ତଗଲନ୍ ତିମଡ଼ତନେ ତମବାନ୍ ତୋତନେ, ଆରି ଜମ୍ମଲନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ପତାବ୍ଲେ ସୋଡ଼ାତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଏ । ୨୮ ଲବନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଜଅନ୍ ଅବଜତେ, ପର୍ତମ୍ ଆ ଅଲାନ୍, ତିକ୍ସି ସିସାନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲେନ୍ ସିସାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟ୍ ଜନ୍ରୋମନ୍ । ୨୯ ବନ୍ଦ ଜନ୍ରୋମନ୍ ଅଗୁରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲେନ୍ ଗଡ଼ଗଡ଼ନେ ବେଡ଼ାନ୍ ଅଡ଼ୋଲ୍ଲାୟ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ କଡ଼ଞ୍ଜି ବାଞ୍ଚେ ଗଡ଼ତେ ।”

ସୋର୍ସୋବାୟନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍
(ମାତିଉ ୧୩:୩୧-୩୨, ୩୪; ଲୁକ ୧୩:୧୮-୧୯)

☆ ୪:୨୧ ୪:୨୧ ମାତିଉ ୫:୧୫; ଲୁକ ୧୧:୩୩ ☆ ୪:୨୨ ୪:୨୨ ମାତିଉ ୧୦:୨୬; ଲୁକ ୧୨:୨ ☆ ୪:୨୪ ୪:୨୪ ମାତିଉ ୭:୨; ଲୁକ ୭:୩୮ ☆ ୪:୨୫ ୪:୨୫ ମାତିଉ ୧୩:୧୨; ୨୫:୨୯; ଲୁକ ୧୯:୨୭

୩୦ “ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ତ୍ତନେ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନା ସରିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଜଡ଼ବୋ ? ଅଜ୍ଞା ଆନବଜଡ଼ବର ବାଢେ ତିଆତେ ବର୍ତ୍ତେବୋ ? ୩୧ ତିଆତେ ଅବୟ୍ ସୋର୍ସୋବାୟ୍‌ନ୍ ଅନ୍ତ୍ର, ଲବଲୋଝନ୍ ଆବୁଡ଼ଲ୍‌ନେନ୍ ଆଡିଡ଼ ତିଆତେ ପୁତ୍‌ଲୋଝନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆବାୟ୍ ସିଲଡ଼ ସନ୍ନା, ୩୨ ବନ୍‌ଡ଼ ବୁଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍ ତିଆତେ ସୋଡ଼ାତାଲେ ତୋତନେ ଆରି କୋଭାଲୋଝନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଓଆବଜି ସିଲଡ଼ ତିଆତେ ସୋଡ଼ାତେ, ଆରି ଆ କେଣ୍ଡାରିଞ୍ଜି ଏଡେଲେ ସୋଡ଼ାତାତେ ତ, ତି ଆରାନ୍‌ବ୍ ଆ ଲୁମ୍‌ବୁଲୋଝନ୍ ଅନ୍ତିତଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ବସାନେଜି ।”

୩୩ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତ୍ର ଗୋଗୋୟ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବାଢେ ରପ୍ତି ଆଗ୍ରନ୍‌ଲୁଡ଼ତେଞ୍ଜି ଅନ୍ତ୍ର ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଝନ୍ ତିୟେନ୍ । ୩୪ ଆରି ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ ଆମଝଞ୍ଜି ଅନ୍ତିଡ଼ ଆ ବର୍ତ୍ତେ ଅଃକର୍ତ୍ତେ । ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ଆତିନ୍‌ସଜନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡିଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତେଜି ଆ ଖଝନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ରିଝେତିରନ୍ ଅବ୍‌ରିଡ଼ିଟେନ୍
(ମାଡିଭ ଟ:୨୩-୨୭; ଲୁକ ଟ:୨୨-୨୫)

୩୫ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆସ୍ତାଲୁମେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଖଝନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ୟବା, ସର୍ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଏଜିର୍ବା ।” ୩୬ ସିଲଡେ ଖଝନେମରଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ, ଜିସୁନ୍ ଅଜ୍ଞା ତୋଙ୍ଗାଲୋଝ୍ ତଙ୍ଗୁମଲେ ତକୋଲନେ ତି ଆ ତୋଙ୍ଗାଲୋଝ୍ ତାଜେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଖଝନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଆନ୍ନା ତୋଙ୍ଗାଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମଝଞ୍ଜି ତକୋଏନ୍ । ୩୭ ତିନ୍ନା, ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଆକ୍ରାନ୍ ରିଝେତିରନ୍ ଅଡୋଲାୟ୍, ଆରି ଅଡୋୟ୍‌ତାନ୍ ଆଡ୍ରଝାଲାଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାଲୋଝନ୍ ତାଆନ୍ ବରିୟ୍‌ଲେ ପାଡେନ୍ । ୩୮ ତିଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଆ ତିକ୍ଳିଗଡ଼ ଅନିବ୍‌ବଲୋଝନ୍ ଆବବନ୍ ତକୋତାଲେ ଲୁଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଖଝନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତର୍ତ୍ତେ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଖନଝତିୟ୍‌ମର୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରବୁଲଲେନ୍, ଆମନ୍ ଇନ୍ତିଡ଼ ପଡ଼ ଅଃନ୍ତିୟ୍‌ମେ ?”

୩୯ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ତୋଲନ୍ ରିଝେନ୍ ବବତଡ଼ତାଲେ ଅଡୋୟ୍‌ତାନ୍ ବରେନ୍, “କଡ଼ିଟା, ରିଝ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋନା ।” ସିଲଡେ ରିଝେନ୍ ତଡେନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ରିଡ଼ିଟେନ୍ । ୪୦ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମେଞ୍ଜି ଇନିବା ତିୟ୍‌ନେ ଆ ବନ୍‌ଡ଼ିୟ୍‌ଜି ? ନମିନ୍‌ଗାନ୍ ପଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ୁର୍ନେ ?”

୪୧ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବବତଡ଼ତାଲେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ବରେଞ୍ଜି, “ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଆନା, ରିଝେନ୍ ତ ଅଡୋୟ୍‌ତାନ୍ ନିୟ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ତି ?”

ଜିସୁନ୍ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ମବ୍‌ନଡେନ୍
(ମାଡିଭ ଟ:୨୮-୩୪; ଲୁକ ଟ:୨୭-୩୯)

୧ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଝନେମରଞ୍ଜି ଗାଲିଲି ସର୍ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଗରାସିଅଞ୍ଜି ଆମଝ୍‌ରେଡ଼ ଅଡୋଏଞ୍ଜି । ୨ ଆନିନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଝନ୍ ସିଲଡ଼ ପନ୍ନାନ୍ ପନ୍ନାନ୍ ତେରଡ଼ ଅବୟ୍ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ମସାନ୍ତିନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଝଲନ୍ ଜିର୍ରେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ରବାଡେ । ୩ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ମସାନ୍ତିଲୋଝନ୍ ତକୋଲନେ, ଆରି ଆନ୍ତିଡ଼ଜା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସିକ୍ଳୁଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ନିୟ୍ ଜିଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି, ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜବ୍‌ତର କାଡୁନ୍ ତ ସିକ୍ଳୁଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ଜିଏଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ସିକ୍ଳୁଡ଼ିନ୍ ଅବତଡ଼ତାଲେ କାଡୁଞ୍ଜି ଲବଗତାଜେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମବ୍‌ଲ୍‌ୟ୍‌ଲେ ତନକ୍ଳୋନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ତିଡ଼ ବସୁତଡ଼ । ୫ ଆନିନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍‌ବା ତିତାନ୍ ମସାନ୍ତିରେଡ଼ନ୍ ତ ବରୁରେଡ଼ନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ସଜିର୍ରେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅରେଡ଼ନ୍ ବାଢେ ତିଡ଼ଲନ୍ ପାବରାତମଲନ୍ ।

୬ ଆନିନ୍ ସଡ଼ାୟ୍ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଇର୍ରେ ଆ ମୁକ୍ଳାଗତନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ତୁଡ଼ୁମ୍, ୭ ଆରି ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଢେ ସଜିର୍ରେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଏ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆ ଇସ୍‌ବର ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଆନ୍ ଜିସୁ, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଖେନ୍ ଇନି ତକୋ ? ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଖୁମଲୋଝ୍ ଅମ୍‌ଝନମ୍ କାକୁତ୍‌ତନାୟ୍, ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରି ତଣ୍ଡାୟ୍‌ତଡ଼ି” । ୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ା, କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆମଝ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଝଲନ୍ ଜିରା ।”

୯ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଖୁମମ୍ ଇନି ?”

ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲତେନ୍, “ଅଞ୍ଜୁମଞ୍ଜେନ୍ ଆକୁଡ଼ାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ।”^{୧୦} ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିସେଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଝଲନ୍ ଆନ୍ନାରେଡ଼ ଆସ୍ତାୟତଡ଼େଜି ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ କାକୁତଲ୍‌ଲେନ୍ ।

^{୧୧} ତେରେ ବରୁନ୍ ଆ ତୟତୟ ଅବୟ ଗୋସ୍ତାବୋନନ୍ ଜୋମଜୋମଲଞ୍ଜି ।^{୧୨} ଆରି, ଏରମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ କାକୁତଲ୍‌ତାଲନ୍ ବରଞ୍ଜି, “ତି କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଆ ଅମ୍ମ ଗଞ୍ଜନନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲେନ୍ ।”^{୧୩} ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ “ଜିର୍ବା” ଆଗ୍ରାମେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍, ଏରମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ତୁଝଲନ୍ କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଆ ଅମ୍ମ ଇୟଲେ ଗନେଜି, ସିଲଡ଼େ ତି ଗୋସ୍ତାବୋନନ୍ ଆ ତୟତୟବୁରନ୍ ସିଲଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ଇରେ ସମ୍ପେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ତବୁବତାଲେ ଇୟଲେ ରବୁଏଜି । କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ବାଗୁ ଆଜାର ତେତେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।

^{୧୪} ତୁରବୋନ୍‌ମରଞ୍ଜି ଜିରେ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ତ ସାଇରେଡ଼ନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ଇୟଲେ ଅବଜନାଏଜି, ସିଲଡ଼େ ଇନି ତେଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ବାନ୍ ଇୟଲାଇଜି ।^{୧୫} ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଆମ୍ମଡ଼ ଆକୁଡ଼ାୟ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମ୍ ତକୋଏନ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ସିନ୍‌ରିନ୍ ରଲନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାରେ ଆତଞ୍ଜୁମନ୍ ଇୟଲାଇଜି ଗିଜେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବତଡ଼େଞ୍ଜି ।^{୧୬} ଆରି, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଜି ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଇନି ଏଞ୍ଜାଗୋ ତେଏନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ, ଆରି କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ନିୟ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି ।

^{୧୭} ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆ ସଣ୍ଡିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତୁଝଲନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି କାକୁତଲ୍‌ଲେଞ୍ଜି ।

^{୧୮} ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ାଜେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଆମ୍ମଡ଼ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ନମିନ୍ କି ନମିନ୍ କାକୁତଲ୍‌ଲେନ୍ ।

^{୧୯} ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଅସାତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “କୁଲମ୍‌ମମ୍‌ଜି ଆମଡ଼ ଅସିନ୍‌ମ୍‌ଜି ଜିରା, ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଲୁମେନ୍ ଆରି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରବତୁୟଲମନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇୟନ୍‌ବଜନାଆଜି ।”

^{୨୦} ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିରେ, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଦେକାପାଲିଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍ ଦସଗା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ବରେ ପାଡ଼େନ୍, ସିଲଡ଼େ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଆରବୁ ଆଇସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବମେଡ଼େନ୍ ଆରି ପ୍ରଦରରୋଗ ବମ୍‌ମ୍‌ନେବଜନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡ଼େନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୯:୧୮-୨୨; ଲୁକ ୮:୪୦-୫୨)

^{୨୧} ଜିସୁନ୍ ଆରି ତୋଞ୍ଜାଲୋଡ଼ନ୍ ଡାୟଲେ ସମ୍ପେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ବାନ୍ତେଗଡ଼ ପଡ଼ଲେ ଆୟର୍‌ନାଞ୍ଜନ୍, ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇଜି ରୁଞ୍ଜେନେଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଅନେଡ଼ ସମ୍ପେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍ ।^{୨୨} ତି ଆ ବନେଡ଼ା ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜାଇରସ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଆଜଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇଜି ଅବସେଡ଼ନେ,^{୨୩} ଆରି ମାଡ଼ୁ କାକୁତଲ୍‌ଲନ୍ ବରଞ୍ଜେ, “ତାଞ୍ଜଡ଼ିଅନ୍‌ଞେନ୍ ଆରବୁଗୋ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଅମେଡ଼େ, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଜିରେ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅସିନ୍‌ମ୍‌ ଆୟ୍ ତକୋଆ ।”

^{୨୪} ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼ଗତନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରାବେଞ୍ଜି ।

^{୨୫} ତି ଆ ବନେଡ଼ା ବାର ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ୍ ପ୍ରଦରରୋଗନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜାଡ଼ ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ତକୋଏନ୍,^{୨୬} ଆନିନ୍ ପରାନ୍‌ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ତେଲେ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ବୈତମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବସାକ୍ତୋଲନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତଞ୍ଜାନ୍ କର୍ସଆଜେନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ିଡ଼ ଅଃମ୍ମନ୍‌ଡ଼ଲୋ ଆର୍‌ପାୟ୍ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡ଼େନ୍ ।

^{୨୭} ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆ ରୁଞ୍ଜୁମ୍‌ରେଡ଼େନ୍ ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ଜିରେ ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଇୟଲାଇଜି ସୁଡ଼େଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍,^{୨୮} “ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ତୁମ୍ ସୁଡ଼େଲାଇଜି ତେନ୍ ଞେନ୍ ମନ୍‌ଡ଼େୟ୍ ।”

୨୯ ସିଲଭେମା ଆ ମିଷାମନ୍ ଅଞ୍ଜତେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ରୋଗନ୍ ମନତେନ୍ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ତମ ରପ୍ତି ଅମ୍ଲନେ । ୩୦ ସିଲଭେମା ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ତନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ଜିରେନ୍ ଗାମଲେ ରପ୍ତି ଜନାତାଲେ, ଆନିନ୍ ଆରୁକୁମରରେତ୍ତନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ବର୍ଚ୍ଚନେ, “ଆନା ସିନ୍ରିଞ୍ଚେନ୍ ସୁତେଏନ୍ ?”

୩୧ ଆ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ତ ଗିୟ୍ତେ, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ରାବତମଜି, ଆରି ଆମନ୍ ଗାମତେ, ‘ଆନା ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ସୁତେଲ୍ଲୟ୍ ?’”

୩୨ ବନ୍ତ ଆନା କେନ୍ଆତେ ଲୁମେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍ତଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଏରେ ଆତ୍ତାଡେନ୍ । ୩୩ ସିଲଭେ ତି ଆଇମରନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ତେଏନ୍, ତିଆତେ ଜନାତାଲେ ବଡ଼ତନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକର୍ ତକରେ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆଜଡ଼ଲୋଡ଼ ଅବସେଡ଼ଲନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଆମତ୍ତନ୍ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ବନେ । ୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ନୁନ୍ନି, ତନେନମ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ତଲମ୍, ଲବିଡ଼୍ଡା ଜିରା ଆରି ରୋଗନମ୍ ମନତ୍ତମତୋ ।”

୩୫ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ଆବର୍ଚ୍ଚନେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ରନ୍ଦୁକୁସିତନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ଜାଇରସନ୍ ଆସିଂ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିରେ, “ତାଞ୍ଜଡ଼ିଅନ୍ନମ୍ ରକୁଏନ୍ନି, ଞ୍ଚନ୍ତଡ଼ିୟ୍ମରନ୍ଆତଡ଼ ଇନିବା ଆରି ବାଞ୍ଜି ଏମ୍ପେତେ ?” ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ଗାମେଜି ।

୩୬ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେଞ୍ଜି ଅମତଡ଼ତାଲେ, ଅଃମ୍ମମତଡ଼ଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ରନ୍ଦୁକୁସିତନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ବତଡ଼ତଡ଼ମ୍, ତର୍ନା ତୁମ୍ ।” ୩୭ ସିଲଭେଲ୍ଲନ୍, ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍, ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାତନ୍ ଜନନ୍ ତୁମ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଅଃମ୍ମୋରୋଡ଼ଲଜି । ୩୮ ଆନିଞ୍ଜି ରନ୍ଦୁକୁସିତନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ଆସିଂ ଆଜିରାଞ୍ଜି, ତେଞ୍ଜେ ଗୋଗୋୟ୍ନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଯୋଡ଼ୟାଡ଼ନ୍ ତ ଆକ୍ରାନ୍ ଯନେନ୍ ଆରେମ୍ପେତନେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଇୟ୍ଲାଇୟ୍ ଗିଜେ, ୩୯ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍ଲେ ବରେଜି, “ଇନିବା ଏୟୋଡ଼ୟାଡ଼ତେ ଇନିବା ଏୟେତେ ? ପସିଜନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ରକୁଏ, ଆର୍ଯାୟ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ।” ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗବ୍ରେଜେଞ୍ଜି ।

୪୦ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍ମତଡ଼ତାଲେ ପସିଜନ୍ ଆ ବାପା, ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆରି ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଓରୋଡ଼ତାଲେ, ପସିଜନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ତକୋଏନ୍, ତେଞ୍ଜେ ଇୟ୍ଲେଞ୍ଜି, ୪୧ ସିଲଭେଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ପସିଜନ୍ ଆସି ଞ୍ଚମଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଚଲିତାକୁମ୍,” କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍ “ଏ ଆଇସିୟ୍, ଞ୍ଚେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତମ୍, ତୋନା ।”

୪୨ ସିଲଭେମା ଆଇସିଜନ୍ ତୋଲନ୍ ଅତେଞ୍ଜେ ଅତେନ୍ନେ ବୁଲ୍ଲେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବାର ବର୍ସେଡ଼ ତେଏନ୍ । ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୪୩ ଆରି, ଏଞ୍ଜାଲତେନ୍ ଆନିନ୍ତଜା କେନ୍ ଆ ବନେ ଜନାତଡ଼େଜି ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆଇସିଜନ୍ଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତନିୟ୍ନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି ।

ନାଜରିତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଲଜି
(ମାତିଭ ୧୩:୫୩-୫୮; ଲୁକ ୪:୧୭-୩୦)

୧ ଜିସୁନ୍ ତେଞ୍ଜେ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଆ ସାଇତମନ୍ ନାଜରିତନ୍ ଯର୍ଭାୟ୍ ଆରି ଆ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡେଡ଼େଞ୍ଜି । ୨ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈତନ୍, ଆନିନ୍ ରନ୍ଦୁକୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଞ୍ଚନ୍ତନ୍ ତନିୟ୍ନ୍ ଆସନ୍ ଭଲନେ, ଆରି, ଗୋଗୋୟ୍ନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେ ଅମତଡ଼ଲେ ସାନ୍ନିତାଲେ ବର୍ଚ୍ଚିଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅତେଞ୍ଜା ସିଲଡ଼ ଞ୍ଚାଡେନ୍ ? ଆରି, କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜା ଗିଆନ ତନିୟ୍ନ୍ ତେଲୋ ? ଆରି କେନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରେତେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା କାକାଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନି ? ୩ କେନ୍ ଆନିନ୍ ତି ବାଞ୍ଜୋୟ୍ମରନ୍ ତଡ଼ ପଡ଼ ? କେନ୍ ଆନିନ୍ ମରିଅମନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜାତ୍ତାଏନ୍ ତଡ଼ ପଡ଼, ଆରି ଜାକୁବନ୍, ଜୋସିନ୍, ଜିଭଦାନ୍ ତ ସିମନନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆରି, କେନ୍ ଆ ତନାନଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତେନ୍ନେଞ୍ଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ?” ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଲଜି ।

୪ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଆନ୍ନାରେଡ଼ନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମରନ୍ଆତଡ଼ ଜାତଜି, ବନ୍ତ ଆ ସାଇତମନ୍, ଆ କୁଲମଞ୍ଜି, ଆସିଂତମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଏଜି ।”

* ୭:୪ ୭:୪ ଜନ ୪:୪୪

୫ ଆରି, ତେତେଇ ଇନ୍ନିତ୍ ବୋର୍ଯା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲୋ, ଅସୋୟ ରୋଗମରଞ୍ଜି ଆ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ ତୁମ୍ ଆସିନ୍ ତକ୍ଲୋତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବ୍‌ନଡ଼େଞ୍ଜି । ୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁର୍‌ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ସମ୍ପରା ସାଇ ସାଇ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଖିନଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତିଏ ।

ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆପ୍ତାୟେଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୧୦:୫-୧୫; ଲୁକ ୯:୧-୬)

୭ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଗୁ ବାଗୁନେ ଅମ୍ନେଲେ ଅନାପ୍ତାୟାୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ଆରି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ଉପରେଡ଼ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ୮ ଆରି, “ଜିରଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ତୁଡ଼େଡ଼ାଡ଼ ତୁମ୍ ପାଡ଼ବା, ଆରି ରୁଟି, ମୁନା କି ଗାଞ୍ଜିଆଲୋଡ଼ନ୍ ତାକୋନ୍ ଏପାଡ଼ତଡ଼” ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୯ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ରନେନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ବାଗୁ ଅଜିନ୍ ଏପାଡ଼ତଡ଼” ଗାମ୍‌ନେ । ୧୦ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅନ୍ନିତ୍ ଆସି” ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ତି ଆ ସାଇ ସିଲଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଏ ଏଜିରେନ୍ ଜାୟ୍ ତି ଆସି ଇୟ୍ ତକୋନାବା । ୧୧ *ବନ୍‌ତ ଅନ୍ନିତ୍ ଆ ସାଇ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଅଡ଼େ ବର୍‌ନେବେଞ୍ଜି ଅଃନୁମଡ଼ତଡ଼ଲଜି ତେନ୍, ଏଡ଼େଲତେନ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ବା, ଆରି ଏଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ତାଲଜଡ଼ବେନ୍ ଆ ଉମ୍‌ଲି ତୁୟ୍‌ତୁୟ୍‌ନାବା ।”

୧୨ ସିଲଡ଼େ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିରେ, “ଆବୟ୍‌ରବୁଡୁନାବା,” ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ଅପ୍ତୁଡ଼ବରେଜି, ୧୩ *ଆରି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ବୁତନ୍ ଗଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଜବ୍ରୁତମ୍ ରୋଗମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଜଡ଼ଲେ ମବ୍‌ନଡ଼େଞ୍ଜି ।

ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ରନବୁ
(ମାତିଉ ୧୪:୧-୧୨; ଲୁକ ୯:୭-୯)

୧୪ *ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ଆଡ୍ରନାଏଞ୍ଜି ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଅମଡ଼ଡ଼େନ୍, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଯର୍‌ପେଡ଼ଲେ ତୋଲନେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋ ବୋର୍ଯା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଗଡ଼େଲତେ ।”

୧୫ ବନ୍‌ତ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଲିଅନ୍,”

ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ପୁର୍ବାନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିତ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଅଡ଼ମ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍‌ନେମର୍ ।”

୧୬ ବନ୍‌ତ ଏରୋଦନ୍ କେନ୍‌ଆଡ଼େ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ବର୍‌ନେ, “ଅଞ୍ଜା ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ଖେନ୍ ଗଇଲାୟ୍, ଆନିନ୍ ତୋଲନେ !” ୧୭ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରୋଦନ୍, ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ପିଲିପନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ଏରୋଦିଆନ୍ ଆଡ୍ରକ୍ଲୋଏନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଏରୋଦନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆପ୍ତାୟାଡ଼ାଲେ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ, ଜିଲେ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍ । ୧୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଏରୋଦନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍‌ବର୍‌ଏନ୍, “ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ଆମନ୍ ତରକ୍ଲୋଏନ୍ ଆମନ୍ ଆସିନ୍ କେନ୍‌ଆଡ଼େ ଅନଗଡ଼ନ୍ ଇଞ୍ଜା ।”

୧୯ ସିଲଡ଼େ ଏରୋଦିଆନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼େନ୍ ଆରି ରନକୁନ୍ ସାଜେନ୍, ବନ୍‌ତ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲୋ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଅବୟ୍ ତରମ୍‌ମର୍ ଆରି ମଡ଼ିର୍‌ମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏରୋଦନ୍ ଜନାତାଲେ ବଡ଼ଡ଼େନ୍, ଆରି ଏରୋଦନ୍ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ଡୋବଡୋବନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍, ଆରି ଆ ବର୍‌ନେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ବଡ଼ଡ଼େନ୍, ତେଲୋଜନଡ଼ଡ଼େନ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଡ଼େ ତିଆଡ଼େ ଅମଡ଼ଡ଼େନ୍ ।

୨୧ ତିକ୍ତି ଏରୋଦିଆନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ରୟ୍‌ଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ । ଏରୋଦନ୍ ଆ କରୋକ୍ଲୋଡ଼ ତିନ୍ନାକଡ଼ନ୍ ମନ୍ନିଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ା ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି, ତ ଗାଲିଲିନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତଗଲନ୍ ଅବୟ୍ ବୁଜିନ୍ ତୁବେନ୍ । ୨୨ ଆରି, ଏରୋଦିଆନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜଡ଼ିଆନ୍ ଅମ୍ନନ୍ ଜିରେ ତଡ଼ସେଡ଼ତାଲନ୍ ଏରୋଦନ୍ ରାଜାନ୍ ତ ଆନିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଅବମର୍‌ଞ୍ଜିଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ରାଜାନ୍

* ୭:୧୧ ୭:୧୧ ଅନାପ୍ତାୟାୟ ୧୩:୫୧ * ୭:୧୧ ୭:୧୧ ଲୁକ ୧୦:୪-୧୧ * ୭:୧୩ ୭:୧୩ ଜାକୁବ ୫:୧୪ * ୭:୧୪ ୭:୧୪ ମାତିଉ ୧୭:୧୪; ମାର୍କ ୮:୨୮; ଲୁକ ୯:୧୯ * ୭:୧୭ ୭:୧୭ ଲୁକ ୩:୧୯, ୨୦

ଆଇସିଜିନିଆତଢ଼ ଗାମେନ୍, “ଇନି ଲତୟତମ୍, ବେତ୍ତୟ୍, ଖେନ୍ ତିଆତେ ଆମନ୍ଆତଢ଼ ତିୟତମ୍ ।”
୨୩ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆମନ୍ତନ୍ ବାସାତାଲନ୍ ବର୍ରେନ୍, “ଆମନ୍ ଖେନ୍ଆତଢ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ବେତ୍ତୟ୍, ବବନ୍ତା
ରାଜ୍ୟନ୍ ନିୟ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଢ଼ ତିୟତମ୍ ।”

୨୪ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଆୟୋଡନ୍ଆତଢ଼ ଇୟଲେ ବରେ, “ଖେନ୍ ଇନି ବେତାୟ୍ ?”

ସିଲତେ ଆୟୋଡନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଗାମେନ୍, “ଆମନ୍ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆବବ୍ ଇୟ୍ ବେତା ।”

୨୫ ସିଲତେମା ଆନିନ୍ ରାଜାନ୍ ଆମନ୍ତ ଲଜିରେ ଇୟଲେ ବର୍ରେ, “ଆମନ୍ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆବବ୍,
ଅବୟ୍ ସତ୍ତୁଆଲୋଡନ୍ ନମିଖେନ୍ମା ତିୟ୍, କେନ୍ଆତେ ଲତୟଖେନ୍ ।”

୨୬ କେନ୍ ଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ମାତ୍ତୁ ତୁଢ଼ଲନ୍, ଜନତ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ବାସାଲନ୍ ଆରି ତେତେ ଗାଗାନେନ୍
ଆତ୍ତୁକ୍ତମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ଇକ୍ତା ଅଃଗାମ୍ଲେ । ୨୭ ତିଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ସିଲତେମା ଅବୟ୍
ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆବବ୍ ପନାଡନ୍ ଆସନ୍ ବରେନ୍ । ସିଲତେ ଆନିନ୍ ଜିରେ
ବଣ୍ଡିସିଲୋଡନ୍ ତକ୍ତୁବତାମର୍ ଜନନ୍ଆତଢ଼ ଇୟଲେ ଗକାଏ, ୨୮ ଆରି ତିଆତେ ଅବୟ୍ ସତ୍ତୁଆଲୋଡନ୍
ପାଡ଼ଲେ ରାଜାନ୍ ଆଇସିଜିନିଆତଢ଼ ତିୟେ, ଆରି ଆଇସିଜିନି ତିଆତେ ପାଡ଼ଲେ ଆୟୋଡନ୍ଆତଢ଼
ଇୟଲେ ତିୟେ । ୨୯ ଜନନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ତି ଆ କବର ଅମ୍ତତଢ଼ତାଲେ ଜିରାଜି କି ଆ ମରାନ୍
ପାଡ଼ଲେ ମସାନ୍ନିଲୋଡନ୍ ଇୟଲେ ତିଲେଜି ।

ଜିସୁନ୍ ମନ୍ଲୟ୍ ଅଜାର ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି

(ମାତିର ୧୪:୧୩-୨୧; ଲୁକ ୯:୧୦-୧୭; ଜନ ୬:୧-୧୪)

୩୦ ତକ୍ତୁ ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମନ୍ତ ଇୟଲାୟ୍ ରୁକ୍ତନେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ଇୟଲେ
ଲୁମେଞ୍ଜି ଆରି ଇନିଜି ଇନିଜି ଖନଡନ୍ ଇୟଲେ ତିଏଜି, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଇୟଲାୟ୍
ଅବଜନାଏଜି । ୩୧ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମବା, ଆନ୍ନାତାଲନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅବୟ୍
ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ିଲୋଡନ୍ ଜିରେ ବସନ୍ତେଃ ଏଲୋଲୋନାୟ୍ମା ।” ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୋଗୋୟନେତମ୍
ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିରେଞ୍ଜି ଜିରାଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଅଃର୍ଯୟ୍ତଲଜି । ୩୨ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍
ତ ଖଡ଼ନେମରଜି ଆନ୍ନାତାଲନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡନ୍ ତାୟଲେ ଅବୟ୍ ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ିଲୋଡନ୍ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି
।

୩୩ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ତୁଢ଼ଲନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଜତ୍ତୁ ମନ୍ରାଜି ଗିଜେଞ୍ଜି ଆରି ଅମ୍ତତେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି
ଅଡ଼କୋ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲତ୍ତୁ ତଡ଼ିୟତାଲନ୍ ଜିରେ ତେତେ ଇରେଞ୍ଜି ଆରି ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ତେତେ
ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ତୁଡ଼ ତେତେ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୪ ଜିସୁନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡନ୍ ସିଲତ୍ତୁ ପଡ଼ଲନ୍
ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଆନିନ୍ ଇସୋୟମତାଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍
ଆନିଞ୍ଜି ତୁରମେଡ଼ମରତତନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡାଜି ଅକ୍ତମ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍ରେଞ୍ଜି
ଖନଡନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ । ୩୫ ଅରୁବଲେ ଆପ୍ରାଡେନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ଜିସୁନ୍ ଆମନ୍ତ
ଜିରେ, ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଇୟଲାୟ୍ ବରେଜି, “କେନ୍ ତେନ୍ତେ ତ ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ି, ଆରି ଅରୁବଲେ ପାଡ଼ତେ ।
୩୬ ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ ସମ୍ପରା ସାଇରେଡନ୍ ତ ଗଡ଼ାରେଡନ୍ ଜିରେ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆସନ୍
ଇନିଡ଼ି ଜନେମଜୋମନ୍ ଇୟେତୋ ଖିଏଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆସ୍ତାୟଜି ।”

୩୭ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଗାମେନ୍, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟ୍ବୋଜି,”

ଖଡ଼ନେମରଜି ଜିସୁନ୍ଆତଢ଼ ଜାଲତେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଅବୟ୍ ମନ୍ରାଜି ବଡ଼ିତାଲନ୍ ଆଟ
ଆଙ୍ଗାୟଲୋଡ଼ ତିଅଙ୍ଗା ତଙ୍ଗା ଅର୍ଜେତେ ତିୟ୍ତେ ଆ ତଙ୍ଗା ବାତେ ରୁଚିନ୍ ଖିଲେ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼
ଗାଗାନେନ୍ ତିୟ୍ବୋଜି ପଡ଼ ?”

୩୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ବେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ରୁଚିନ୍ ତକୋ ? ଜିରେ ଇୟ୍ ଗିୟ୍ବା ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି କି ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଇୟଲାୟ୍ ବରେଜି, “ମନ୍ଲୟ୍ ରୁଚିନ୍ ଆରି ବାଗୁ
ଅୟନ୍ ତକୋ ।”

୩୯ ସିଲତେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆ ଲେତେଡ଼ଗାବଲୋଡନ୍ ତାଡ଼ିଜଡ଼ ଅବତକ୍ତୁମବାଜି ଗାମଲେ ଜିସୁନ୍
ଖଡ଼ନେମରଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୪୦ ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବସଥ ଲେକାୟ୍ ଆରି ପଗାସ ଲେକାୟ୍
ତାଡ଼ିଜଡ଼ ତକ୍ତୁମେଞ୍ଜି । ୪୧ ସିଲତେଜି ଜିସୁନ୍ ତି ମନ୍ଲୟ୍ ରୁଚିନ୍ ତ ବାଗୁ ଅୟନ୍ ଖମଲେ ରୁଆଡ଼ଗଡ଼
ତୋଣ୍ଡେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ଆସିବାଏନ୍ କି ରୁଚିଞ୍ଜି ରେବଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବନ୍ତାଲେ ତନିୟନ୍

* ୭:୩୪ ୭:୩୫ ମାତିର ୯:୩୭

ଆସନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି । ଆରି, ତି ବାଗୁ ଅୟନ୍ ନିୟ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନ୍ତାଲେ ତିୟେଞ୍ଜି । ୪୨ ସିଲଭେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜୋମଲେ ଅବୋଏଞ୍ଜି, ୪୩ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆରେବରେବ ରୁଚିନ୍ ଆରଲାଗାଏନ୍‌ଆତେ ବାର ଗୁରୁଲ୍ଲି ବବରିଜେଞ୍ଜି ଆରି ଅୟନ୍ ନିୟ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି । ୪୪ ତିଅଞା ମନ୍‌ରା ରୁଚିନ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି, ଓକାମରଞ୍ଜି ତୁମ୍ ତେଭେ ମନ୍‌ଲୟ ଅଜାର ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ତାଆନ୍ ତଡ଼ିୟଲନେ
(ମାତିର ୧୪:୨୨-୩୩; ଜନ ୬:୧୫-୨୧)

୪୫ ସିଲଭେମା ଜିସୁନ୍, ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋଞାଲୋଡ଼ନ୍ ଡାୟଲେ ବେଡ଼ସାଇବାନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଗଡ଼ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୪୬ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ପାଟର୍‌ନାନେନ୍ ଆସନ୍ ବରୁନ୍ ଜିରେନ୍ । ୪୭ ସାଲ୍ଲମଲେ ଆପ୍ରାଡ଼େନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତୋଞାନ୍ ମଡ଼ି ସମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆଡ଼ିନ୍‌ସଜନ୍ ଅନେଡ଼ ସମେୟଣ୍ଡାନ୍ ତକୋଲନେ । ୪୮ ସରବଡ଼ିଡ଼ଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ରିଜେନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜିନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତୋଞାନ୍ ଆ ସନଲ୍ଲାୟ ଡ଼ଣ୍ଡତମ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ତିଆତେ ଗିୟଲେ ତଗଲନ୍ ଉଞ୍ଜି ଗଣ୍ଡା ଇଡ଼ନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ିୟତାଲନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଜିରାୟ, ଆରି ଆମଡ଼ଗଡ଼ଞ୍ଜି ପଡ଼ଲେ ଅଡ଼ି ଜିରଜିରନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ । ୪୯ ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସମେୟଣ୍ଡାନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ିୟଲନ୍, ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ବୁତ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଡ଼ିସୟେଞ୍ଜି କି ସଜିରେଞ୍ଜି । ୫୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ବତଡ଼େଞ୍ଜି ।

ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ସିଲଭେମା ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅକୋମଡ଼ନବା, କେନ୍ ତ ଖେନ୍, ବଡ଼ଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ ।” ୫୧ ଆରି ଆନିନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଜିରେ ତୋଞାଲୋଡ଼ନ୍ ଡାଜେନ୍, ଆରି ରିଜେନ୍ ତଡ଼େନ୍ । ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ତି ତେଏଞ୍ଜି, ୫୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ଲୟ ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରୁଚିନ୍ ଆଡ଼ୋମେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଆ ରତୋ ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଗିନ୍ନେସରତଲୋଡ଼ନ୍ ଜବୁ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି
(ମାତିର ୧୪:୩୪-୩୬)

୩୩ ଆନିଞ୍ଜି ପଡ଼ଲୋଡ଼ ପଡ଼ଲେ ଗିନ୍ନେସରତରେଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼ଲେ ଅନେଡ଼ ସମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଞାନ୍ ଜିଏଞ୍ଜି । ୩୪ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତୋଞାଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପ୍ରଡ଼ଲଞ୍ଜି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସିଲଭେମା ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍ପଡ଼େଞ୍ଜି, ୩୫ ତିଆସନ୍ ଗିନ୍ନେସରତନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ସମ୍ପରା ସାଇରେଡ଼ନ୍ ଇରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଞାଲୋଡ଼ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଅମ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି, ତିସେଡ଼ ରୋଗମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଟଲୋଡ଼ନ୍ ବୋୟଲେ ଓରୋଡ଼ଲଜି । ୩୬ ଆରି, ଆନିନ୍ ଅଞା ଅଞା ଆ ସାଇ, ଆ ଗଡ଼ା ଆରି ସନ୍ନା ସାଇରେଡ଼ନ୍ ଇୟେନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତିସେଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସୟତାରେଡ଼ ରୋଗମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇୟଲାୟ ତମ୍ପିଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ୍ ସନ୍‌ଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ କାକ୍‌କୂତ ଲଞ୍ଜି, ତିଅଞା ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସୁଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ମନଡ଼ାଜେଞ୍ଜି ।

ଅନୋକ୍ଲାନ୍ ତ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ବର୍ନେ
(ମାତିର ୧୫:୧-୯)

୧ ତକ୍ଲି ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାୟ ରୁକ୍‌ନେଜି । ୨ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଏର୍‌ମଡ଼ିର୍, କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍ ଏର୍‌ନାସିନେନ୍ ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି ।

୩ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ଅଡ଼କୋ ଜିରଦିମରଞ୍ଜି ପାପୁର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ଓକ୍ଲା ଅନଗଡ଼ ଅନ୍ତମ ଖଣ୍ଡମତାଲନ୍ ମନଡ଼ ଏର୍‌ନାସିନେନ୍ ଅଃଗାଗାନେଜି । ୪ ଆରି ସୟତାନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍‌ନ୍ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଅଃସିନ୍‌ସିତାଲଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗାଗାନେଜି, ଆରି ଗିନାନ୍, ଲୋଭାନ୍, ତ ପିଉଡ଼ ସିମ୍ପାଞ୍ଜି ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ପିଡ଼ଲେ ଗିନିୟତାନ୍, କଟଲୋଡ଼ନ୍ ସିନ୍‌ସିତାନ୍, କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏର୍‌ନାଡ଼ିକାନ୍ ଜବୁତମ୍ ଅନଗଡ଼ଞ୍ଜି ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆର୍‌ବାୟର୍‌ବାୟଜି ।

୫ ତିଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞ୍ଜିନେମରନ୍‌ମଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆ ଓଞ୍ଜା ଅନଗଡ଼ ଅଗ୍ରମ୍ ଏରଞ୍ଜିସୁମନେନ୍‌ ଜନିବା ଏରନାସିନେନ୍‌ ଗାଗାତଞ୍ଜି ?”

୬ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଏ ଇସ୍ତାମରଜି, ଜିସାୟନ୍‌ ବର୍ନେଲୋଡ଼ବେନ୍‌ ମନଡ଼ତମ୍ ପୁର୍ବାଃଡେବରନ୍‌ ବର୍ରେନେ, ଅନିତଲନ୍‌ ତକୋ, ‘କେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆତଅତଞ୍ଜି ବାରେ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ମାନ୍ନେତ୍‌ୟଜି, ବନ୍‌ତ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟତମ୍ ତକୋ ।

୭ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଜି ଆନଗଡ଼ଜି ତରମ୍ମନ୍‌ ଆ ଖନଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଖନଡ଼ନ୍‌ ତିୟଲେ, କାଜ୍ଜାନ୍‌ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ସେକେତ୍‌ୟଜି ।”

୮ “ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଓଞ୍ଜା ଅନଗଡ଼ନ୍‌ ଖମ୍‌ଲେ ଏତକୋତନେ ।”

୯ ଆରି, ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ଓଞ୍ଜା ଅନଗଡ଼ଞ୍ଜି ଖଣ୍ଡମନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇସ୍ତାମ୍‌ ବୟନ୍‌ ଇସ୍ତରନ୍‌ ଆ ବନାୟ୍‌ ଏଅମ୍‌ରେଡ଼ତେ ! ୧୦ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍‌ ମୋସାନ୍‌ ବନାୟ୍‌ବରନ୍‌ ତିୟଲବେନ୍‌, ‘ଆପେୟବେନ୍‌ ଅୟୋଡ଼ବେନ୍‌ ମାନ୍ନେବାଜି, ଆରି ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆପେୟନ୍‌ ତେଏତୋ କି ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ ତେଏତୋ ସୟପତେ, ଆନିନ୍‌ ରନବୁ ପନବରତନ୍‌ ଖାଡ଼ତେ । ୧୧ ବନ୍‌ତ ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଗାମ୍‌ତେ, ଆନିଡ଼ ତେନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ କି ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ଆତଢ଼ ଗାମ୍‌ତେ, ଖେନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଅଜାତେ ବୟନ୍‌ ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସନାକ୍ଳେନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ବନ୍‌, ତିଆତେ ‘କରାନ୍‌’ କେନ୍‌ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍‌ ଇସ୍ତରନ୍‌ ଆଖୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ତନିୟନ୍‌ ତେଲୋ, ୧୨ ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଢ଼ ଆପେୟନ୍‌ ଆସନ୍‌ କି ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ ଆସନ୍‌ କନିଡ଼ ଆରି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍‌ ଏଃନ୍‌ବୁଲୁମଲୁମେ, ୧୩ କେନ୍‌ ଏନ୍ନେଲେ ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି, ଆ ଓଞ୍ଜା ଅନଗଡ଼ବେଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲୁମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇସ୍ତରନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ଏପାଃଜଡ଼ତେ ଆରି ତିଅଗ୍ରମ୍‌ ଗୋଗୋୟତମ୍‌ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଏଲୁମତେ ।”

ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଢ଼ ଅଜାତେ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ଏମ୍‌ଡେତେ
(ମାଡ଼ିଉ ୧୫:୧୦-୨୦)

୧୪ ସିଲଡ଼ଲନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଓଡେଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋକାନ୍‌ବେନ୍‌ ବର୍ନେଖେନ୍‌ ଅମ୍‌ଡ଼ତ଼ବା ଆରି ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍‌ତୋ । ୧୫ ଅଜାତେ କି ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଅମ୍ମନ୍‌ ଗନ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ଏମ୍‌ଡେତେ, ତୁଆରାନ୍‌ କେନ୍‌ ଅଗ୍ରମ୍‌ କନିଡ଼ ତଡ଼ । ବନ୍‌ତ ଅଜାତେ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ୍‌, ତି ଅଡ଼କୋକାନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ଏମ୍‌ଡେତେ ।”

୧୬ “ଅନମ୍‌ଡ଼ତନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆନା ଅଲୁତନ୍‌ ତକୋ, ଆନିନ୍‌ ଅମ୍‌ଡ଼ତେତୋ ।”*

୧୭ ଆରି, ଜିସୁନ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅମ୍ମସିଡ଼ନ୍‌ ଆଜିରାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲନ୍‌ ଆ ଖଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍‌ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍‌ ଜନି ଗାମ୍‌ଲେ ବରେଞ୍ଜି । ୧୮ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଜନି ଆନିଞ୍ଜି ଅଗ୍ରମ୍‌ ଆ ଉଲ୍‌ଜି ପଡ଼ ? ଅଜାତେ ତୁଆରାନ୍‌ ସିଲଡ଼ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଗନ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ଅଃନ୍‌ମ୍‌ଣେଏ । ୧୯ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍‌ ତିଆତେ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍‌ ଅଃଗନେ, ବନ୍‌ତ ଆ କିମ୍‌ପୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ ଗନ୍‌ଲେ ତରୁଡ଼ନେଗଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍‌ ଜିତେ ।” ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ରେନ୍‌, କେନ୍‌ ଏନ୍ନେଲେ, ଅଡ଼କୋ ଜନୋମ୍‌ଜୋମନ୍‌ ମଡ଼ିର୍ ତେତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ ବର୍ରେନେ ।

୨୦ ଜିସୁନ୍‌ ଆରି ବର୍ରେନେ, “ଅଜାତେ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ୍‌, ତିଆତେ ମା ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ଏମ୍‌ଡେତେ । ୨୧ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍‌ ଅମ୍ମନ୍‌ ସିଲଡ଼, ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍‌ ଆନିଃୟମ୍‌ ତୁଡ଼ତନାୟ୍‌, ଜୋଣ୍ଡ଼ାନ୍‌, ରାଉନେନ୍‌, ସମ୍‌ବମରନ୍‌, ୨୨ ଡାରିନେନ୍‌, ଗନିୟମତନ୍‌, ବୁଡ଼ଜୋମନ୍‌, କଣ୍ଡାୟ୍‌ବରନ୍‌, ଆଡ଼ସାନ୍‌, ଏଡ଼ରୁମତନ୍‌, ନିଣ୍ଡୟବରନ୍‌, କଳ୍‌, ଉଲ୍‌ଜି, ୨୩ କେନ୍‌ ଅଡ଼କୋକାନ୍‌ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି ଅମ୍ମନ୍‌ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଢ଼ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ଏମ୍‌ଡେତେ ।”

ଅବୟ୍‌ ଆଇମରନ୍‌ ଆ ତର୍ନେ
(ମାଡ଼ିଉ ୧୫:୨୧-୨୮)

* ୭:୧୭ ୭:୧୭ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼

୨୪ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତେଭେ ସିଲଡ଼ୁ ତୋଲନ୍ ସୋର ତେସାନ୍ ଆ ତୁୟାୟରେଡ଼ୁ ଜିରେନ୍, ଆରି ଅବୟ ଅସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ଗନେ, ଆନିନ୍ ତେଭେ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନ୍ନିଡ଼ୁ ଜନାତଡେଜି ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ସଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲୋ । ୨୫ ସିଲଭେମା ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ ଏର୍‌ମାଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ତି ଆଇମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଅମତଡ଼ତାଲେ, ଆମତନ୍ ଇୟଲାୟ କି ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲାୟ ଅବସେଡ଼ନେ । ୨୬ ତି ଆଇମରନ୍ ସୁରିଆ ତେସାନ୍ ପେନିକୟାନ୍ ଆ ନଗରିବୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଗ୍ରିକ୍‌ବୟ ତକୋଏନ୍ । ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ୁ ବୁତନ୍ ଗଙ୍ଗଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ଇୟଲାୟ କାକୁତ ନେ । ୨୭ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମ୍‌ଗ୍‌ଡ଼ୁ ଅଅନଞ୍ଜି ରୟ ରୋଜୋମବାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଅନଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜୋମା ପାଡ଼ଲେ କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସନେତନ୍ ଅଃଡ଼େଏ ।”

୨୮ ବନ୍‌ତ ତି ଆଇମରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଓଓ, ପ୍ରବୁ, ପସିଜଞ୍ଜି ଆ ସଙ୍କୁରା ମେଜନ୍ ଆ ଜାୟତା ଆରସେଡ଼ତେନ୍‌ଆତେ କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି ଜୋମତଜି ।”

୨୯ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆଇମରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଆବର୍‌ନେନ୍, ଜିରା, ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍‌ମ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ୁ ବୁତନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ନି ।”

୩୦ ଆରି, ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଯର୍‌ରନ୍ ପସିଜନ୍ କଟଲୋଡ଼ନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ନ୍ ଆରି ବୁତନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିଜି ରନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେ ।

ଅବୟ କାଲା, ଜାହ୍‌ମାମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ମବନ୍‌ଡେନ୍

୩୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ସୋର ତେସାନ୍ ଆ ତୁୟାୟରେଡ଼ୁ ସିଲଡ଼ୁ ଜିରେ ସିଦୋନନ୍ ତ ଦେକାପଲିନ୍^୧ ଆ ସଣ୍ଡିଗଡ଼ ଗାଲିଲି ସମେୟଣ୍ଡାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଜିର୍‌ୟାୟ । ୩୨ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ୁ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅବୟ ଆ କାଲା ଆରି ଆ ଜାହ୍‌ମାମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆସିନ୍ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ଆମତନ୍ ଇୟଲାୟ କାକୁତ ନେଜି । ୩୩ ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଆରୁକୁମରନ୍ ସିଲଡ଼ୁ ଆନ୍ନାଲେ ଆତିନ୍‌ସଜନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ବାଗୁନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଅଣ୍ଡେରସିନ୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍ କି ବିଜଲତାଲେ ଆଲାଡ଼ନ୍ ସୁଡେଏନ୍ । ୩୪ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ରୁଆଡ଼ଗଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ଆରୁୟମତାଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଇପପତଃ,” କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍ “ରୋନା ।”

୩୫ ସିଲଭେମା ଆଲୁଡ଼ନ୍ ରୋଲନେ ଆରି ଆଲାଡ଼ନ୍ ଆ ଜନିବାଡ଼ ଉୟଲନେ, ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ରେୟଲଡ଼ କତାଡ଼ିଲନ୍ । ୩୬ ଆରି ଜିସୁନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଆନ୍ନିଡ଼ୁ ଆମତ୍ ଏବର୍‌ତଡ଼ନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଅଞ୍ଜା ଏବର୍‌ତଡ଼ନେ ଗାମ୍‌ଲେ ବରେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତିୟତେ ତିଆତେ ବର୍‌ବେରେ ପାଡେଞ୍ଜି । ୩୭ ଆରି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନିତାଲେ ବର୍‌ବଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ମନଡ଼ତମ୍ ଲୁମେନ୍, ଆନିନ୍ ଆ କାଲାମରଞ୍ଜି ଅନମତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଆଜାହ୍‌ମାମରଞ୍ଜି ରପ୍ରି କତାଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।”

୮

ଜିସୁନ୍ ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି

(ମାତିର ୧୫:୩୨-୩୯)

୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରୁକ୍‌ଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆମତଞ୍ଜି ଜନୋମଜୋମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ୁତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, ୨ “ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଖେନ୍ ଇର୍‌ସୋୟମତାତୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଯାଗି ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ନି ଖେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଜି ଆରି କେନ୍ ଆମତଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ୁ ଜନୋମଜୋମ୍ ତଡ଼ । ୩ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆତୋଲେଜନ୍ ଆସିଡ଼ଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟଲାଜି ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌କେତେନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟତେ ରାଜଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ସଡ଼ାୟ ସିଲଡ଼ୁ ଜିର୍‌ୟାଜି ।”

୪ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ତେନ୍ନେ କେନ୍ ଆରିଡ଼ିରଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ୁ ରୁଚିନ୍ ପାଡ଼ଲେ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅକୋଓଲେ ରପ୍ରିଏଜି ?”

୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମତ୍‌ବେନ୍ ତିଅଞ୍ଜା ରୁଚିନ୍ ତକୋ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ସାତଗା ।”

^୧ ୨:୩୧ ୭:୩୧ ଦସଗ ଗଡ଼ାନ୍

୭ ସିଲଭେ ଜିସୁସ୍ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ତନକୁମନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି, ଆନିନ୍ ତି ସାତଟା ରୁଟିନ୍ ପାଢ଼ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସନେନ୍ସେନନ୍ ତିୟଲେ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ରେବଲେ ବନନ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନ୍ତାଏଞ୍ଜି । ୮ ଆରି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅସୋୟ୍ ସନ୍ନାରା ଅୟନ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆତେଜି ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସନେନ୍ସେନନ୍ ତିୟଲୋଡ଼ ତିୟଲେ ବନନ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୯ ଆନିଞ୍ଜି ଜୋମେଞ୍ଜି କି ଅବୋଏଞ୍ଜି ଆରି ଆଲଗା ରୁଟିନ୍ ସାତ ଗୁରୁଲ୍ଲି ବବ୍ବିୟଲେ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି । ୧୦ ତେରେ ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ତେତେ ମନରାଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୧ ସିଲଭେ ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ବାୟତାଲେ ସିଲଭେମା ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ଦଲ୍ଲମନ୍ଆରେଡ଼ନ୍ ଜିରାଜି ।

ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁସ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଭ୍ ଅରମ୍ପତନ୍ ଗିୟ୍ଗିଜନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୧୨:୩୮-୪୨; ୧୬:୧-୪)

୧୧ *ତିକ୍ତି ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁସ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟଲାଇୟ୍ ଅଲ୍ଡୁଲ୍ବାଞ୍ଜେଜି ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଭ୍ ଅବୟ୍ ଅରମ୍ପତନ୍ ଇୟଲାଇୟ୍ ବେତେଜି ।

୧୨ *ସିଲଭେ ଜିସୁସ୍ ଆଜ୍ଞାନ୍ ଆରୁୟମତାଲନ୍ ବରେନେ, “ନମିଜି ଆ ମନରାଜି ଇନିବା ଅରମ୍ପତନ୍ ସାୟ୍ତଜି ? ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ନମିଜି ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଅରମ୍ପତନ୍ ତନିୟନ୍ ଅଃଡ଼େଏ ।”

୧୩ ସିଲଭେ ଜିସୁସ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଆରି ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ସମେୟ୍ଶ୍ଚାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଜିରେନ୍ ।

ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ଏରୋଦନ୍ ଆ କମିର
(ମାତିଉ ୧୬:୫-୧୨)

୧୫ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ରୁଟିନ୍ ଆପନାଡ଼୍ ଆସନ୍ କରୋତାଏଞ୍ଜି, ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ତୁମ୍ ରୁଟିନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୧୬ *ତିଆସନ୍ ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜ୍ଞାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଇୟତମନାବା, କମିରନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ଏରୋଦନ୍ ଆ କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ଼୍ ସିଲଭ୍ ଗିୟ୍ତମନାବା ।”

୧୭ ସିଲଭେ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଆମଡ଼ଲେନ୍ ରୁଟିନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏନ୍ଦ୍ରେଲେ ବର୍ତବେନ୍ ।”

୧୮ ଜିସୁସ୍ ତିଆତେ ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମଡ଼ବେନ୍ ରୁଟି ଅବୟ୍ ତଡ଼୍ ଗାମ୍ଲେ ଇନିବା ତର୍ତମ୍ ଏକଡ଼ାଡ଼ିତନ୍ ? ଆମେଞ୍ଜି ଇନି ନମିନ୍ତାନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାବେନ୍ କି ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ବେନ୍ ପଡ଼୍ ? ଉଗରବେନ୍ ଇନି ଆ କବୁଡ଼୍ ପଡ଼୍ ? ୧୯ *ଆମଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ତକୋନ୍ ଏଃଗିଜେ ପଡ଼୍ ? ଆରି, ଅଲୁଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ତକୋନ୍ ଏଃନ୍ନମଡ଼େ ପଡ଼୍ ? ଆମେଞ୍ଜି ମନ୍ଦ୍ରେଲେ ଏଃର୍ପ୍ରିଏ ପଡ଼୍ ?” ୧୯ “ଖେନ୍ ଆଜ୍ଞା, ମନଲୟ୍ ରୁଟିନ୍ ରେବଲେ ମନଲୟ୍ ଅଜାର ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟଲାଇ, ତିଆଡ଼ିତ୍ ଆମେଞ୍ଜି ତିଆଜ୍ଞା ଗୁରୁଲ୍ଲିଲୋଡ଼୍ ଆରେବରେବ୍ ରୁଟିନ୍ ଏବବ୍ରିଜେନ୍, ତିଆତେ ଆମେଞ୍ଜି କରୋତାଲବେନ୍ ପଡ଼୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁସ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ବାର ଗୁରୁଲ୍ଲି ।”

୨୦ “ଆରି, ଖେନ୍ ଆଜ୍ଞା, ସାତଟା ରୁଟିନ୍ ରେବଲେ, ଉଞ୍ଜି ଅଜାର ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନ୍ତାଲାଇ, ତିଆଡ଼ିତ୍ ଆମେଞ୍ଜି ତିଆଜ୍ଞା ଗୁରୁଲ୍ଲିଲୋଡ଼୍ ଆରେବରେବ୍ ରୁଟିନ୍ ଏବବ୍ରିଜେନ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି “ସାତ ଗୁରୁଲ୍ଲି ।”

୨୧ ସିଲଭେ ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମେଞ୍ଜି ଇନି ନମିନ୍ତାନ୍ ଅଶ୍ଚୁଡ଼୍ ଗନ୍ଲୁଡ଼ବେନ୍ ପଡ଼୍ ?”

ବେଡ଼ସାଇଦାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁସ୍ ଅବୟ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍ଆତଡ଼୍ ମବନ୍ତେନ୍

୨୨ ସିଲଭେ ଜିସୁସ୍ ତ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ବେଡ଼ସାଇଦାନ୍ ଜିରାଜି । ଆରି, ମନରାଞ୍ଜି ଅବୟ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍ଆତଡ଼୍ ଜିସୁସ୍ ଆମଡ଼୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ସୁଡ଼େତାଲେ ମନବନ୍ତେନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇୟ୍ କାକ୍ତେନେଜି । ୨୩ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍ ଆସି ଖମଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ସାଇନ୍ ସିଲଭ୍ ଅମଡ଼ୁଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼େନ୍, ସିଲଭେଲ୍ଲନ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବିଜଲେନ୍ କି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆସିନ୍ ତକ୍ଲୋତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଗିୟ୍ତେ ପଡ଼୍ ?”

* ୮:୧୧ ୮:୧୧ ମାତିଉ ୧୨:୩୮; ଲୁକ ୧୧:୧୭   * ୮:୧୨ ୮:୧୨ ମାତିଉ ୧୨:୩୯; ଲୁକ ୧୧:୨୯   * ୮:୧୫ ୮:୧୫ ଲୁକ ୧୨:୧
* ୮:୧୮ ୮:୧୮ ମାର୍କ ୪:୧୨

୨୪ ଆନିନ୍ ଆତ୍ମାତ୍ମତାଲନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଞେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗିୟତାଜି ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅରାନ୍ନୁବଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟତାତାଲେ ଆତ୍ମତ୍ତୟତନେଞ୍ଜି ଞେନ୍ ଗିୟତାଜି ।”

୨୫ ସିଲତ୍ତଲ୍ଲନ୍ ଜିୟୁନ୍ ଆରି ଆମତ୍ତଲୋଟନ୍ ଆସିନ୍ ତଲ୍ଲୋଏନ୍, ସିଲତ୍ତେ ଆନିନ୍ ରେୟଲତ୍ତ୍ ଗିଜେନ୍ ଆରି ମନତ୍ତତାଲେ ଆବଗନିଜନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଗିଜେନ୍ । ୨୬ ଜିୟୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତ୍ତତ୍ତ୍ ଆପ୍ପାୟତାଲେ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଆ ସାଇ ଇୟତତ୍ତ୍ଗନେ, ଅସିନ୍ମନ୍ ଜିରା ।”

ପିତ୍ରନ୍ ଜିୟୁନ୍ଆତ୍ତତ୍ତ୍ କ୍ରିଷ୍ଟ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତନେ
(ମାତିଉ ୧୭:୧୩-୨୦; ଲୁକ ୯:୧୮-୨୧)

୨୭ ସିଲତ୍ତେ ଜିୟୁନ୍ ତ ଆ ଞଡ୍ଡନେମରଞ୍ଜି କାଈସରିଆ ପିଲିପିରେଟ୍ତନ୍ ଆ ସାଇରେଟ୍ତ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ତତ୍ତ୍ରେଲୋଟନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଞଡ୍ଡନେମରଞ୍ଜିଆତ୍ତତ୍ତ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆନା ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇନି ଗାମ୍ଲତ୍ତଜି ?”

୨୮ *ଞଡ୍ଡନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତ୍ତତ୍ତ୍ ଜାଲତେଞ୍ଜି, “ତଲ୍ଲୁବତାମର ଜନନ୍,” ଆରି ଲାଡ୍ଲେଲେନ୍ “ଏଲିଅ, ବନ୍ତ ଲାଡ୍ଲେଲେନ୍ ଗାମ୍ଲତଜି, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ତ୍ତନେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତଲୋଟ୍ତ ସିଲତ୍ତ୍ ଅବୟନେ ।”

୨୯ *ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍ତତ୍ତ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି, ଞେନ୍ ଆନା ଏଗାମ୍ଲତ୍ତ୍ତୟ ?”

ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆତ୍ତତ୍ତ୍ ଜାଲତେନ୍, “ଆମନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆରାପ୍ପାୟଲମନ୍ ଆ କ୍ରିଷ୍ଟ୍ ।”

୩୦ ସିଲତ୍ତେ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍ତତ୍ତ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନ୍ନିତ୍ତ୍ ଆମତ୍ତ୍ ବର୍ତ୍ତନେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିତ୍ତ୍ ଏବର୍ତ୍ତତ୍ତ୍ନେ ।”

ଜିୟୁନ୍ ଆ ରନବୁନ୍ ତ ଯନର୍ମେଟ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତେ ବର୍ତ୍ତନେ
(ମାତିଉ ୧୭:୨୧-୨୮; ଲୁକ ୯:୨୨-୨୭)

୩୧ ଆରି, ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍ତତ୍ତ୍ ଞନିୟନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ରଲନେ, “ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗତାଅନନ୍ ଗୋଗୋୟ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ ଆରି ପାପୁର୍ମରଞ୍ଜି, ସୋଡା ରାଓଡାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତ୍ତତ୍ତ୍ ବାସ୍ଵେତଜି ଆରି ରକ୍ତଜି ବନ୍ତ ଯାରି ତିନ୍ନା ଆ ତିଲ୍ଲି ଆନିନ୍ ଯର୍ମେଟ୍ତଲେ ତୋତନେ ।” ୩୨ କେନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତେ ଆନିନ୍ ରେୟଲତ୍ତ୍ ବର୍ତ୍ତନେ । ସିଲତ୍ତେ ପିତ୍ରନ୍ ଜିୟୁନ୍ଆତ୍ତତ୍ତ୍ ବ ଅନେଟ୍ତ୍ ଓରୋଟ୍ତତାଲେ ଇୟଲେ କଞ୍ଜେ । ୩୩ ବନ୍ତ ଜିୟୁନ୍ ଆୟର୍ଗୁଡ୍ଡିଃଲନ୍ ଆ ଞଡ୍ଡନେମରଞ୍ଜିଆତ୍ତତ୍ତ୍ ଗିୟଲେ, ପିତ୍ରନ୍ଆତ୍ତତ୍ତ୍ କୟ୍ଲେ ବରେନ୍, “ସନ୍ନୁମ୍, ମୁକ୍ତାବାଞ୍ଜେନ୍ ସିଲତ୍ତ୍ ସବ୍ତାୟନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତେ ଏର୍ତ୍ତନିଃଃୟମନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତେ ଇୟମ୍ତେ ।”

୩୪ *ସିଲତ୍ତଲ୍ଲନ୍ ଜିୟୁନ୍ ଆ ଞଡ୍ଡନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତ୍ତତ୍ତ୍ ଓଡ୍ଡେତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନା ଞେନ୍ଆତ୍ତତ୍ତ୍ ସନଣ୍ଡୋଟ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତେ, ତି ଆ ମନ୍ରା, ଆନିନ୍ତମ୍ ମୁର୍ସେତମନେତୋ, ଆରି ଆଅକ୍ତାତ୍ତତ୍ତ୍ ବୋୟଲେ ଞେନ୍ଆତ୍ତତ୍ତ୍ ସଣ୍ଡୋଟ୍ତୟତୋ । ୩୫ *ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ତୋବତୋବନ୍ ସାୟତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅକ୍ତୟତେ, ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ମନତ୍ତବରନ୍ ଆସନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅକ୍ତୟତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ତୋବତେ । ୩୬ ଆରି ମନ୍ରାନ୍ ପୁତ୍ତନ୍ ଆତେଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଞାଡ୍ଲୋଟ୍ତ୍ ଞାଡ୍ଲେ, ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅକ୍ତଜେନ୍ ତେନ୍, ଏତ୍ତେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଆ ଲାବ ? ୩୭ ଆରି ମନ୍ରାନ୍, ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଞନାଟ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଆ ପାଲ୍ତେଟ୍ତନ୍ ଇନି ତୟଲେ ରପ୍ପିଏ ? ୩୮ ତିଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା କେନ୍ ନମି ଆ ଜୋଗା ତାରିନେମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍, ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ବର୍ତ୍ତନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଗବ୍ବରୟତନେ, ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗତାଅନନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆତିତ୍ତ୍ ମଡ୍ଡିର ପାଡ୍ଲତ୍ତବ୍ବରମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆ ଗନ୍ନୁ ପନେମେଟ୍ତନ୍ ବାତ୍ତେ ଜିର୍ତାୟ୍, ତି ଆ ବନେଡା ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇୟତାୟ୍ ଗବ୍ବରୟତନେ ।”

୯ ଜିୟୁନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍ତତ୍ତ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍ତତ୍ତ୍ ଆଜାଡ୍ଡିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ବୋର୍ସାନ୍ ବାତ୍ତେ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି ଜାୟ୍ ତେନ୍ନେ ଆତନଟ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଲାଡ୍ଲେଲେନ୍, ରନବୁନ୍ ଏର୍ମନାୟ୍ମାଜନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ।”

* ୮:୨୮ ୮:୨୮ ମାର୍କ ୭:୧୪,୧୫; ଲୁକ ୯:୭୮ * ୮:୨୯ ୮:୨୯ ଜନ ୭:୬୮,୭୯ * ୮:୩୪ ୮:୩୪ ମାତିଉ ୧୦:୩୮; ଲୁକ ୧୪:୨୭ * ୮:୩୫ ୮:୩୫ ମାତିଉ ୧୦:୩୯; ଲୁକ ୧୭:୩୩; ଜନ ୧୨:୨୫

ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ବାଢ଼ିସାୟଲନେ
(ମାଡ଼ିଉ ୧୭:୧-୧୩; ଲୁକ ୯:୨୮-୩୬)

୨ *ହୁଡୁ ତିନା ଆ ତିକ୍ତି ପିତ୍ରନ୍, ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆନାତାଲେ ଜିସୁନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ୍ ତେଜା ବରୁନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଓରୋଡେଞ୍ଜି । ୩ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆତେମତଞ୍ଜି ବାଢ଼ିସାୟଲନେ, ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଏଡେଲେ ଆ ସାଆର୍ ଆରି ଏଡେଲେ ଆ ଜେଏ ତେଏନ୍ ତ, ପୁତ୍‌ ଅନିଡ଼ିଆ ତୋବକାବମ୍‌ ଏଡେଲେ, ଅବ୍‌ଜେଏଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୪ ଆରି, ମୋସାନ୍ ତ ଏଲିଅନ୍ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି । ୫ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ିୟମର୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କେନ୍‌ତେନ୍‌ ତକୋ ତିଆସନ୍ ବୟ୍‌ଲେଡ଼, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଯାଗି ଅନ୍‌ସିଡ଼ନ୍ ଏଗୁତାୟ୍, ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍, ମୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ଆରି ଏଲିଅନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ।” ୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବତଡେଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଇନି ଗାମଲେ ଜାଲଡେ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଲୋ ।

୭ *ଆରି, ବକୋସ୍ତା ମେଗନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ରୁବେଜି, ଆରି ତି ଆ ମେଗଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅଡୋଲାୟ୍, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତନୁଡ଼ିୟନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନୁଞ୍ଜେନ୍, କେନ୍ ଆ ବନେନ୍‌ ଅମଡ଼ିଏବା ।” ୮ ଆରି, ଏରକୋମଡ଼ିତାଗୋ ଏରେ ଆମଡ଼ିଆରାଡ଼ିଆ, ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁମ୍‌ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଡ଼ିଆତଡ଼ ଅଃରିୟ୍‌ଲଜି ।

୯ ଆନିଞ୍ଜି ବରୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ଏଗିଜେନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଯମ୍‌ନେଡ଼େନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିଡ଼ିଆତଡ଼ ଏବରଡ଼େ ।”

୧୦ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ବନେନ୍ ଖମଲେ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଯନ୍‌ନେଡ଼େନ୍ ଇନି ? ତି ଆ ବନେନ୍‌ଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍‌ତମ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି । ୧୧ *ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବୁଏ ଏଲିଅନ୍ ରୟ୍ ଜିର୍‌ୟ୍‌ ଗାମଲେ, ସାସ୍ତିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଇନିବା ବର୍‌ତଞ୍ଜି ?”

୧୨ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଲିଅନ୍ ଆମ୍ବୁଏ ଜିରେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅନବଜାତାନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍, ବନ୍‌ତ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜବ୍ର ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍ତେଡ଼ି, କେନ୍‌ଆତେ ଏଜାଲେ ଆ ବନେନ୍‌ ଆଇଡିତନ୍ ତକୋ ? ୧୩ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ତବେନ୍, ଏଲିଅନ୍ ଜିର୍‌ୟ୍‌ୟି, ଆରି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଏଜାଲେ ଆଇଡିତନ୍ ତକୋ, ତିଅକ୍ରମ ମା ଆନିଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଲଡ଼ଜେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡେଏଞ୍ଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ଆ ଓକାସିୟ୍‌ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡେନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୧୭:୧୪-୨୧; ଲୁକ ୯:୩୭-୪୩)

୧୪ ତିକ୍ତି ଆନିଞ୍ଜି ଆନା ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ି ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲେ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଏରେ ଆମଡ଼ିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ନେଡ଼ମ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆରି ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ବୟ୍‌ନ୍ ଅଲୁଲୁବାୟ୍‌ତଜି । ୧୫ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ଆରି ଇର୍‌ଗାଜି କି ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଲୋମେଜି । ୧୬ ସିଲରେ ଆନିନ୍ ଆ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଆନିଞ୍ଜି ବୟ୍‌ନ୍ ଏଲୁଲୁବାୟ୍‌ତେ ?”

୧୭ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ିୟମର୍, ଖେନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନୁଞ୍ଜେନ୍ ଅମଡ଼ିୟନ୍ ଓରୋଡ଼ିଲାୟ୍‌ବନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟ୍ ଆ ଜାଣ୍ଡା ବୁତନ୍ ସୁମେନ୍, ୧୮ ତି ବୁତନ୍, ଅଜାଲୋଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମଡେ, ତେଡେ ପସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାୟ୍‌ତାନ୍ ଅବସେଡ଼େତେ ଆରି ଆ ତଅଡ଼ଗତନ୍ ପୋନ୍‌ସେରାନ୍ ହୁଡ଼ିତନାୟ୍, ରମ୍‌ରମ୍‌ଜିତନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅସରଡେ, ତି ଆ ବୁତ ଗଙ୍ଗଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଖଢ଼ନେମରନ୍‌ମଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ଗାଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି ।”

୧୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଏଡ଼ତନେ କେଜ୍ଜାଜି, ତିଅଜା ତିନା ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନାୟ୍ ? ତିଅଜା ତିନା ଖଣ୍ଡୁମବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ ସଏଆୟ୍ ? ତି ଓକାସିଜନ୍ ଅମଡ଼ିଞ୍ଜେନ୍ ଓରୋଡ଼ାୟ୍‌ବା ।” ୨୦ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ଓକାସିଜନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଓରୋଡ଼ିଲାଜି । ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଗିଜେନ୍ ସିଲରେମା ତି ବୁତନ୍ ଓକାସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ବବରଡ଼ିତନ୍ ପଡ଼େତେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଅସେଡ଼ିତାଲେ ଆ ତଅଡ଼ଗତନ୍ ପୋନ୍‌ସେରାନ୍ ଅମଡ଼ିତାଲେ ଗଡ଼ାୟ୍ ଗଡ଼ାୟ୍‌ଲନେ ।

* ୯:୨ ୯:୨ ପିତ୍ର ୧:୧୭,୧୮ * ୯:୭ ମାଡ଼ିଉ ୩:୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୨ * ୯:୧୧ ୯:୧୧ ମାଡ଼ିଉ ୧୧:୧୪

୨୧ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ପସିଜନ୍ ଆ ବାପାଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ କେନ୍ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଗୋ ତେତେ ?” ଆନିନ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଆ ସନ୍ନା ଇଡନ୍ ସିଲଡ଼ୁ ।”

୨୨ “ବୁତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ବବେଡ଼ାନ୍ କି ବବେଡ଼ାନ୍ ତଗୋଲୋଡନ୍ ତ ତାଆଲୋଡନ୍ ଗବ୍ଲୋତେ, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ୁ ଲୁମ୍ଲେ ରପ୍ପିଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ଲତେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସାୟୁମ୍ତାଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନ୍ଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ମା ।”

୨୩ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଇନି ଗାମେନ୍ ? ଲୁମ୍ଲେ ରପ୍ପିଏନ୍ ତେନ୍ ! ତନେମରନ୍ ଆ ତନେଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଆୟତେ ।”

୨୪ ସିଲଡେମା ପସିଜନ୍ ଆ ବାପା ସୋଡ଼ା ସର୍ବଡନ୍ ବାରେ ବର୍ବନେ, “ଞେନ୍ ତର୍ତନାୟ, ଏଙ୍ଗାଲ୍ଲତେନ୍ ଞେନ୍ ଗୋଗୋୟ ତର୍ନାୟ ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ଆତଢ଼ ସାୟୁମ୍ଲୟ ।”

୨୫ ତିକ୍କି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରୁକୁଲନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଗିୟଲେ, ଜିସୁନ୍ ତି ଏରମ୍ବଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ଆତଢ଼ ବବଡ଼ଲେ ବର୍ବନେ, “ଏ ଆକାଲାନ୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ାନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା, ଞେନ୍ ଆମନ୍ଆତଢ଼ ବର୍ତମ୍, କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ୁ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରା, ଆରି ଆଜିୟଜା କେନ୍ ଆ ଅମ୍ମନ୍ ଗନ୍ତଡେ ।”

୨୬ ସିଲଡେ ଆନିନ୍ ସଜିରତାଲେ ଓକାସିଜନ୍ଆତଢ଼ ଆକ୍ମାନ୍ ପଡେଡ଼ତାଲେ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ପସିଜନ୍ ଆରବୁଗୋ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ବର୍ବିଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ ।” ୨୭ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆସିନ୍ ଞମ୍ମଲେ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅବଡେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତନଡେନ୍ ।

୨୮ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଅସିଡନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅଜନା ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନିବା ତି ଆ ବୁତ ଗଡ଼ଲେ ଏଃର୍ପିଲାୟ ?”

୨୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ପାଟନାନ୍ ତୁମ୍ ବାରେ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ବୁତ ରପ୍ପି ଗଡ଼ତନେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁନ୍ ଆ ବନେ ଆରି ବର୍ବନେ
(ମାତିର ୧୭:୨୨-୨୩; ଲୁକ ୯:୪୩-୪୫)

୩୦ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତେରେ ସିଲଡ଼ୁ ଜିରେ ଗାଲିଲିଗଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି । ଆରି ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଆନିଡ଼ୁ ଜନାତଡେଜି ତଡ଼ ଗାମେନ୍ । ୩୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ବନ୍ ଞନଡନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, “ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟତନେ, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ରକୁତଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍କି ଯର୍ବେଡ଼େ ।”

୩୨ ବନ୍ତ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତି ଆ ବନେ ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ଲଜି ଆରି ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ବତଡେଞ୍ଜି ।

ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ୁ ଆନା ସତଡ଼
(ମାତିର ୧୮:୧-୫; ଲୁକ ୯:୪୬-୪୮)

୩୩ ତିକ୍କି ଆନିଞ୍ଜି କପର୍ନାତମନ୍ ଜିରାଜି । ଜିସୁନ୍ ଅସିଡନ୍ ତୁଡ଼ଲେ, ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଆମେଞ୍ଜି ତଡ଼ରନ୍ ଇନି ଏଲ୍ଡୁଲ୍ଲବାଞେନ୍ ?”

୩୪ *ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ରିଡ଼ଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ସତଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅଲ୍ଡୁଲ୍ଲବାଞେଞ୍ଜି । ୩୫ *ସିଲଡେ ଆନିନ୍ ତକ୍ଳୁମ୍ତାଲେ ବାରଜଣିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଓଡେଡ଼ତାଲେ, ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନା ସବଡ଼ଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ସାୟୁତେ, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ୁ ଅବସନ୍ନାନେତୋ ଆରି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆ କମ୍ପାରିମର୍ ତେଏତୋ ।” ୩୬ ଆରି ଜିସୁନ୍, ଅବୟ ସନ୍ନାସିଜନ୍ଆତଢ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ ମୁଲ୍ଲାବା ତବନଡେନ୍ କି ତି ପସିଜନ୍ କୋଣ୍ଡୋତାଲେ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୩୭ * “ଆନା ଅଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ଞେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ୁ ଅବୟନେଆତଢ଼ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଞେନ୍ଆତଢ଼ ଜାତେ, ଆନା ଞେନ୍ଆତଢ଼ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଞେନ୍ଆତଢ଼ ତୁମ୍ ଅଃଜ୍ଜାଏ, ଆର୍ପାୟ ଞେନ୍ଆତଢ଼ ଆରାପ୍ପାୟଲିଞ୍ଜନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଢ଼ ନିୟ ଜାତେ ।”

ଆନା ବିରୁଦମ୍ବରଲେନ୍ ତଡ଼ ଆନିନ୍ ତନେମରଲେନ୍
(ଲୁକ ୯:୪୯-୫୦)

☆ ୯:୩୪ ୯:୩୫ ଲୁକ ୨୨:୨୪ ☆ ୯:୩୫ ୯:୩୫ ମାତିର ୨୦:୨୬,୨୭; ୨୩:୧୧; ମାର୍କ ୧୦:୪୩,୪୫; ଲୁକ ୨୨:୨୬ ☆ ୯:୩୭ ୯:୩୭ ମାତିର ୧୦:୪୦; ଲୁକ ୧୦:୧୭; ଜନ ୧୩:୨୦

୩୮ ଜନନ୍ଦ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଜନତ୍‌ତିୟମ୍‌, ଅଜ୍ଞମଲୋଡ଼ନମ୍‌ ଅବୟ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ବୁତନ୍‌ ଆଗ୍ରତେନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଏରିୟଲାୟ୍‌, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଏରଡ଼ଲାୟ୍‌, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ମରାୟ୍‌ନେଲେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ତଡ଼ ।”

୩୯ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍‌ ଗାମେନ୍‌, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରଡ଼ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଅଜ୍ଞମଲୋଡ଼ଜେନ୍‌ ବୋସା କାକାଡ଼ାନ୍‌ ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍‌ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃକଡୋଟ୍‌ୟ୍‌ । ୪୦ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆନା ବିରୁଦ୍‌ମରଲେନ୍‌ ତଡ଼ ଆନିନ୍‌ ତନେମରଲେନ୍‌ । ୪୧ *ଜେନ୍‌ ଆମ୍ବେଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ବଡ଼ବେନ୍‌, ଆମ୍ବେଜି ମନ୍‌ରାଜେଜି, ତିଆସନ୍‌ ଆନା ଅଜ୍ଞମଲୋଡ଼ଜେନ୍‌ ଆମ୍ବେଜିଆତଡ଼ ବଗିନା ତାଆନ୍‌ ଗାତାନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ତିୟ୍‌ତବେନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ଏଜ୍ଞାଲେଜନଡ଼ ଆ ବର୍ତ୍ତନ୍‌ ଅଃନ୍‌ଦ୍‌ଅଡ଼ଜେ ।”

ଆନାମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଇର୍ସେନ୍‌ ଏରନ୍‌ବଲୁମ୍‌ଲୁମ୍‌ ଆସନ୍‌ ଜନତ୍‌ନ୍‌
(ମାତିଉ ୧୮:୬-୯; ଲୁକ ୧୭:୧-୨)

୪୨ ଜିସୁନ୍‌ ଆରି ବର୍ସେନ୍‌, “ଅମଡ଼ଜେନ୍‌ ଆତର୍ତ୍ତନେଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ, ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍‌ ଗବ୍‌ଲୋତେ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ସଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ଅବୟ୍‌ ସୋଡ଼ା ଗୋର୍ନାଅରନ୍‌ ଯୋଡ଼ଲୋଡ଼ ଯୋଡ଼ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସମ୍ବେୟ୍‌ଶ୍ଚାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆ ସେଡ଼ସେତେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଆସନ୍‌ ମନଡ଼ ତେତେ ବନ୍‌ । ୪୩ *ଆରି, ଅସିବେନ୍‌ ଆମ୍ବେଜିଆତଡ଼ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍‌ ଗବ୍‌ଲୋଲବେନ୍‌ ତେନ୍‌, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍‌ ତିଆତେ ଗଡ଼ଲେ ସେଡ଼ବା, ବାସନ୍‌ ଅଃଗ୍ଞୁଜିତେନ୍‌ ଆ ତଗୋସିଂଲୋଡ଼ ଜନିରନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଆର୍ସାୟ୍‌ ଆମୋଡ଼େୟ୍‌ସିନ୍‌ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ ଗଜନନ୍‌ ଆମ୍ବେଜି ଆସନ୍‌ ମନଡ଼ । ୪୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ତଗୋସିଡ଼ନ୍‌ ଆ ବୋକୋଡ଼ଜି ଅଃର୍ବୁଏଜି, ଆରି ତଗୋନ୍‌ ଅଃଗ୍ଞୁଜିତେ ।* ୪୫ ଆରି, ତାଲ୍‌ଜଡ଼ବେନ୍‌ ଆମ୍ବେଜିଆତଡ଼ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍‌ ଗବ୍‌ଲୋଲବେନ୍‌ ତେନ୍‌, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍‌ ତିଆତେ ଗଡ଼ଲେ ସେଡ଼ବା, ବାଜିଡ଼ନ୍‌ ତଗୋସିଂଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆରସେଡ଼ତବେନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଆର୍ସାୟ୍‌ ଆସୋଭାନ୍‌ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ ଗଜନନ୍‌ ଆମ୍ବେଜି ଆସନ୍‌ ମନଡ଼ । ୪୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ତଗୋସିଡ଼ନ୍‌ ଆ ବୋକୋଡ଼ଜି ଅଃର୍ବୁଏଜି, ଆରି ତଗୋନ୍‌ ଅଃଗ୍ଞୁଜିତେ ।† ୪୭ *ଆରି, ଅମଡ଼ବେନ୍‌ ଆମ୍ବେଜିଆତଡ଼ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍‌ ଗବ୍‌ଲୋଲବେନ୍‌ ତେନ୍‌, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍‌ ତିଆତେ ତବ୍‌ଲେ ସେଡ଼ବା, ବାମ୍‌ତନ୍‌ ତଗୋସିଂଲୋଡ଼ନ୍‌ ଏରସେଡ଼ତେନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଆର୍ସାୟ୍‌ ଆମିୟ୍‌ମତନ୍‌ ବାଡ଼େ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଗଜନନ୍‌ ଆମ୍ବେଜି ଆସନ୍‌ ମନଡ଼ । ୪୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ତଗୋସିଡ଼ନ୍‌ ଆ ବୋକୋଡ଼ଜି ଅଃର୍ବୁଏଜି, ଆରି ତଗୋନ୍‌ ଅଃଗ୍ଞୁଜିତେ ।”

୪୯ “ଅନମଡ଼ନ୍‌ ଏଜ୍ଞାଲେ ବସିତନ୍‌ ବାଡ଼େ ମନବନ୍‌ଡ଼ନ୍‌ ତେତେ, ଏଡ଼େଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ତଗୋବା ବାଡ଼େ ମନବନ୍‌ଡ଼ନ୍‌ ତେତେ ।”

୫୦ * “ବସିତନ୍‌ ମନଡ଼, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ମରେଡ଼ ତଡ଼ ତେନ୍‌, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍‌ ତିଆତେ ଏଜ୍ଞାଲେ ମବ୍‌ରେଡ଼ତବୋ ? ଆମ୍ବେଜି ବସିତନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ତେବା, ଆରି ତର୍ତ୍ତମ୍‌ ସୟ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋନାବା ।”

୧୦

ଅମଡ଼ବଜନ୍‌ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍‌ ଆ ଜନତ୍‌ନ୍‌
(ମାତିଉ ୧୯:୧-୧୨; ଲୁକ ୧୬:୧୮)

୧ ଜିସୁନ୍‌ ତେଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଜିଉଦା ତେସାରେଡ଼ନ୍‌ ତ ଜର୍ବନ୍‌ ଅଲନ୍‌ ଆ ବାନ୍ତେଗଡ଼ ଜିର୍ସାୟ୍‌, ମନ୍‌ରାଜି ଆରି ଆମଡ଼ନ୍‌ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ରୁକ୍‌ନେଜି, ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ତିତାନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ଆନିଜିଆତଡ଼ ଜନତ୍‌ନ୍‌ ତିୟ୍‌ଜି ।

୨ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାରୁସିଜି ଜିସୁନ୍‌ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମାଲ୍‌ଲେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ବରେଜି, “ଅବୟ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌, ଆ ତୁଜିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନମଡ଼ବଜନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅନଗଡ଼ଲେନ୍‌ ତକୋ ପଡ଼ ?”

୩ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍‌, “ମୋସାନ୍‌ ଆମ୍ବେଜିଆତଡ଼ ଅଜ୍ଞା ବନାୟ୍‌ବର୍‌ ତିୟ୍‌ଲବେନ୍‌ ?”

* ୯:୪୦ ୯:୪୦ ମାତିଉ ୧୨:୩୦; ଲୁକ ୧୧:୨୩   † ୯:୪୧ ୯:୪୧ ମାତିଉ ୧୦:୪୨   * ୯:୪୩ ୯:୪୩ ମାତିଉ ୫:୩୦   * ୯:୪୪ ୯:୪୪ ପାପୁର୍‌ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଅଇଡ଼ିଡ଼ି ତଡ଼   † ୯:୪୬ ୯:୪୬ ପାପୁର୍‌ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଅଇଡ଼ିଡ଼ି ତଡ଼   * ୯:୪୭ ୯:୪୭ ମାତିଉ ୫:୨୯   * ୯:୫୦ ୯:୫୦ ମାତିଉ ୫:୧୩; ଲୁକ ୧୪:୩୪, ୩୫

୪ *ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଅମରେଡ଼ଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ତୁକ୍ତିନଆଡ଼଼ ଅନମତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅନଡ଼େନ୍ ତିୟଲଲେନ୍ ।”

୫ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଉଗରବେନ୍ ଆ ରଡ଼ୋ ଗିୟଲେ ମୋସାନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବନାୟବର ଇଡ଼େନ୍ । ୬ ବନ୍ତ ସାସୁନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ ଏଡ଼େଲେ, ଗନଡ଼େଲନ୍ ଆରୁଲନେନ୍ ସିଲଭ ମା ଇସ୍ପରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ଓକାମରନ୍ ତ ଆଇମରନ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଗବଡ଼େଲେଞ୍ଜି । ୭ କେନ୍ ଆସନ୍ ଓକାମରନ୍ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଅମରେଡ଼ଡ଼ାଲେ, ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମାୟଲନ୍ ଆବୟନ୍ ତେଡ଼ଜି, ୮ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ବାଗୁନେ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଆବୟନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୯ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଅଙ୍ଗାଆଡ଼େ ଅବମାୟମାୟେନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ତିଆଡ଼େ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଏମ୍ଲେଡ଼ଡ଼େ ତଡ଼ ।”

୧୦ ତିକ୍ଳି ଆନିଞ୍ଜି ଅସିଡ଼ନ୍ ଯର୍ନନ୍, ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ଼଼ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼଼ ଇୟଲାଇ ବରେଜି । ୧୧ *ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ଗାମେନ୍, “ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆ ତୁକ୍ତିନଆଡ଼଼଼ ଅମତୁଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆନ୍ନାବୟ ବିବାତନେ, ଆନିନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍ଲୋଡ଼଼ ତାରିତନେ, ୧୨ ଆରି, ଅନ୍ନିଡ଼ ଆଇବୟ ଆ ଅୟଡ଼ବନ୍ଆଡ଼଼଼ ଅମରେଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆନ୍ନାମର୍ ବୟନ୍ ବିବାତନେ, ଏଡ଼େଲଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍ ତାରିତନେ ।”

ଜିସୁନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ଆସିର୍ବାଦଏଞ୍ଜି
(ମାଡ଼ିଉ ୧୯:୧୩-୧୫; ଲୁକ ୧୮:୧୫-୧୭)

୧୩ ଜିସୁନ୍ ପସିଜଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ସୁଡ଼େଡ଼ାଲେ ଆସିର୍ବାଦଏଡ଼ଜି ଗାମଲେ, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ପସିଜଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ଜିସୁନ୍ ଆମାଡ଼଼ ଓରୋଡ଼ଲାଇ, ବନ୍ତ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ବବଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୪ ଜିସୁନ୍ ତିଆଡ଼େ ଗିୟଲେ ବରାବେନ୍ କି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ପସିଜଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ସାଡ଼ବାଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼଼ ଏଡ଼ଡ଼ଡ଼େଡ଼ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ, କେନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ । ୧୫ *ଞ୍ଜେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ପସିଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅଃଞ୍ଜାଏ, ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଜନଡ଼ଡ଼େନ୍ ତେଭେ ଅଃଗନେ ।” ୧୬ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ପସିଜଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼଼ କୋଣ୍ଡୋଏନ୍ ଆରି ଆବବଲୋଡ଼଼ଞ୍ଜି ଆସିନ୍ ତକ୍ଳାଡ଼ାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼଼ ଆସିର୍ବାଦଏଞ୍ଜି ।

ବେଣ୍ଡିଆ ଗମାଡ଼଼ମରନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୧୯:୧୭-୩୦; ଲୁକ ୧୮:୧୮-୩୦)

୧୭ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଜିରଜିରନ୍ ଆସାଜେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଇରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ତୁଡ଼ମୁଡ଼ାଲେ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼଼଼ ଇୟଲାଇ ବରେ, “ଏ ମନଡ଼଼ ଷନଡ଼ଡ଼ିୟମର୍, ଅଃଞ୍ଜିଡ଼େନ୍ ଆନମେଡ଼଼ ଷନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଇନି ଏଙ୍ଗାମାୟ ?”

୧୮ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼଼଼଼ ବରେନ୍, “ଞ୍ଜେନ୍ଆଡ଼଼଼଼଼ ମନଡ଼଼଼ ଗାମଲେ ଇନିବା ବରୟ ? ଇସ୍ପରନ୍ ତୁମ୍ ଅବୟନେ ମନଡ଼଼଼, ଆନିନ୍ ଅମରେଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆନ୍ନିଡ଼଼଼ ଆରି ମନଡ଼଼଼ ତଡ଼ । ୧୯ ବନାୟବରଞ୍ଜି ତ ଆମନ୍ ଜନା, ‘ମନ୍ରାନ୍ ଏରକ୍ତଡ଼଼଼଼, ଏତାରିଡ଼଼଼଼଼ନେ, ଏରାଡ଼ଡ଼଼଼ନେ, କଣ୍ଡାୟସାକିନ୍ ଏଡ଼ିୟଡ଼ଡ଼େ, ଏରୁଡ଼ଡ଼େ, ଆପେୟନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ଆଡ଼଼଼଼ ମାନ୍ନେବାଜି ।”

୨୦ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼଼଼଼଼ ବରେନ୍, “ଏ ଷନଡ଼ଡ଼ିୟମର୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ବନେଣ୍ଡିଆଞ୍ଜେନ୍ ସିଲଭ଼ ଷଣ୍ଡୁମଲନ୍ ଜିରାୟ ।”

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼଼଼଼଼ ତନ୍ୟୟମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ଡ଼ାଲେ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଅବୟ ବନେଲୋଡ଼଼ନ୍ ଅସୋୟ ତକୋ, ଆମନ୍ ଜିରେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନଜେନମ ତମଲୋଡ଼଼ ତମଲେ ଡ଼ୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼଼଼ ଇୟ ତିୟାଜି, ଆମନ୍ ରୁଆଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ଷାଡ଼ଡ଼େ, ଆରି ଜିରେ ଞ୍ଜେନ୍ଆଡ଼଼଼଼଼଼ ଆୟ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ ।” ୨୨ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ବନେ ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆ ମୁକ୍ତାନ୍ ଅସରେନ୍ ଆରି ଅମ୍ମୁକାଲନ୍ ଜିରେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ ଗମାଡ଼଼ମର୍ ତକୋଏନ୍ ।

୨୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଏରେ ଆଡ଼ାଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼଼଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗମାଡ଼଼ମରଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼଼଼ ଗଙ୍ଗନନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଆ ତଣ୍ଡ !”

୨୪ ଆ ବନେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼଼଼଼ ଆରି ବରେଞ୍ଜି, “ପସିୟଜି, ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼଼଼ ଗଙ୍ଗନନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଆ ତଣ୍ଡ ! ୨୫ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼଼଼ ଗମାଡ଼଼ମରନ୍ ଆଗ୍ରଡ଼େନ୍ ସିଲଭ଼ ଆର୍ଯାୟ ସୁର୍ଜାନ୍ ଆ ପଡ଼ୁଡ଼ ଗଡ଼ ଓଡ଼େନ୍ ଆ ଜନିର୍ ଲଗଡ଼ ।”

* ୧୦:୪ ୧୦:୪ ମାଡ଼ିଉ ୫:୩୧   * ୧୦:୧୧ ୧୦:୧୧ ମାଡ଼ିଉ ୫:୩୨; ୧ କରକ୍ତି ୭:୧୦, ୧୧   * ୧୦:୧୫ ୧୦:୧୫ ମାଡ଼ିଉ ୧୮:୩

୨୭ ସିଲଭେ ଷ୍ଟ୍ରେନେମରଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ତ ସାନ୍ନିତାଲେ ଚର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ବର୍ବରେଞ୍ଜି, “ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନା ଅନୁରନ୍ ଖ୍ରୀଷ୍ଟେ ?”

୨୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ “ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼େଞ୍ଜି କି ବର୍ରେନେ, କେନ୍‌ଆତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଡ଼େଏ, ବନ୍‌ଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଇଞ୍ଜା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଆୟ୍‌ଡେ ।”

୨୯ ପିଡ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଏସ୍‌ଣ୍ଡୋଡ଼ତମ୍ ।”

୩୦ ଜିସୁନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଞେନ୍ ଆମ୍‌ଣ୍ଡିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅଞା ମନ୍‌ରା ଞେନ୍ ଆସନ୍ ତ ମନ୍‌ଡ଼ବରଞେନ୍ ଅନସ୍‌ଟୁନ୍ ଆସନ୍ ଅସି, ବୋଞାଡ଼, ତନାନ୍, ଅୟୋଡ଼, ଆପେୟ୍, ପସିୟ୍‌ବୁଲ୍‌ୟାଃ କି ଲବସିମା ଅମ୍‌ରେଡ଼ତେ, ୩୦ ଆରି ନମି ଆ ଜୋଗାଲ୍” ବସଅ ଗୁନା ଅସି, ବୋଞାଡ଼, ତନାନ୍, ଅୟୋଡ଼, ପସିୟ୍‌ବୁଲ୍‌ୟାଃ ଆରି ଲବସିମା ଖ୍ରୀଷ୍ଟତେ, ଆରି ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ନିୟ୍ ଖ୍ରୀଷ୍ଟତେ, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ତିକ୍ଳି ଆ ଜୋଗାଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଅଃନ୍‌ଞିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଖ୍ରୀଷ୍ଟତେ । ୩୧ * ବନ୍‌ଡ଼ ଆମ୍‌ଣ୍ଡୁ ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ନେ ତିକ୍ଳିତଜି ଆରି ତିକ୍ଳି ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ନେ ଆମ୍‌ଣ୍ଡୁତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁନ୍ ଆ ବର୍ରେନ୍ ଯାଗିବେଡ଼ା ବର୍ରେନେ

(ମାଡ଼ିଉ ୨୦:୧୭-୧୯; ଲୁକ ୧୮:୩୧-୩୪)

୩୨ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଚଡ଼ରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍‌ଣ୍ଡୁଗଡ଼ଲନେ, ଷ୍ଟ୍ରେନେମରଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ଆରି ଆସ୍‌ଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବାରଜଣା ଷ୍ଟ୍ରେନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ଆନ୍ନାତାଲେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନି ଇନି ତେରୟ୍‌ଡେ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନାଏଞ୍ଜି । ୩୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅମ୍‌ଡ଼ବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍ତ୍ତବୋ, ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ଡେନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବାୟ୍‌ସିତାଲନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ଡେଜି, ୩୪ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସୟ୍‌ସୟ୍‌ମୁତଜି*, ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବିଜଲତଜି, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସାମକାନ୍ ବାଭେ ତିଡ଼ତଜି କି ରକ୍ଷତଜି ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ଏର୍ତାଲୋଡ଼ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋତନେ ।”

ଜନନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ଆ କାକୁର୍ତ୍ତ ନେ

(ମାଡ଼ିଉ ୨୦:୨୦-୨୮)

୩୫ ତିକ୍ଳି ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନିଜି ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ବରେଜି, “ଏ ଞନଡ଼ତିୟ୍‌ମର୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଞାତେ ଏବେଡ଼ତମ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତିୟ୍‌ଲେନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଲତୟ୍‌ଲେନ୍ ।”

୩୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଲୁମାୟ୍ ଗାମଲେ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେନ୍ ଲତୟ୍‌ତବେନ୍ ?”

୩୭ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଭେ ରାଜ୍ୟମମ୍ ଆ କୁସର୍ତ୍ତଲୋଡ଼ ତଞ୍ଜୁମେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ମ୍ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼ମମ୍ ଅବତଞ୍ଜୁମଲେନ୍ ।”

୩୮ * ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଣ୍ଡେନ୍ ଇନି ଏଗାମତେ, ତିଆତେ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେନ୍ ଏଃଜ୍‌ଜନାଏ । ଞେନ୍ ଗରାଲୋଡ଼ତାଞ୍ଜି ଅରସ୍ତୁତାନ୍ ଆ ଗିଲ୍‌ଲୋଡ଼, ତେଭେ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେନ୍ ଗାଲେ ଏରପ୍ରିତେ ପଡ଼ ? ଅଡ଼େ ଞେନ୍ ଅଞା ରନବୁ ତକ୍‌ବତାଲୋଡ଼ ତକ୍‌ବତାତନାୟ୍, ଆମ୍‌ଣ୍ଡେନ୍ ତେଭେ ତକ୍‌ବତାଲନ୍ ଏରପ୍ରିତେ ପଡ଼ ?”

୩୯ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଏରପ୍ରିତାୟ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଅଞା ଗିଲ୍‌ଲୋଡ଼ ଗାତାୟ୍, ତେଭେ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେନ୍ ଏଗାତେ, ଆରି ଞେନ୍ ଅଞା ତକ୍‌ବତାଲୋଡ଼ ତକ୍‌ବତାତନାୟ୍, ତେଭେ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେନ୍ ଏତକ୍‌ବତାତନେ, ୪୦ ବନ୍‌ଡ଼ ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼େନ୍ ତ ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼େନ୍ ଅନବତଞ୍ଜୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରଞେନ୍ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ୍‌ ଆନାଜି ଆସନ୍ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ତି ଆ କୁସର୍ତ୍ତ ଅବଜାତାଏନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତଞ୍ଜୁମତଜି ।”

୪୧ ଆରି ଦସଜଣା ଷ୍ଟ୍ରେନେମରଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆ ଉପରେଡ଼ ବରାବେଞ୍ଜି । ୪୨ * ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଏରଡ଼ର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନାଜି

* ୧୦:୩୧ ୧୦:୩୧ ମାଡ଼ିଉ ୨୦:୧୭; ଲୁକ ୧୩:୩୦ * ୧୦:୩୪ ୧୦:୩୪ ତିକ୍ଳିଲାଇୟ୍‌ଡ଼େଜି * ୧୦:୩୮ ୧୦:୩୮ ଲୁକ ୧୨:୫୦ * ୧୦:୪୨ ୧୦:୪୨ ଲୁକ ୨୨:୨୫,୨୬

ସାଧନତଳି ଆନିଞ୍ଜି ଆମତଞ୍ଜି ଅବପୁରପୁରତଞ୍ଜି ଆରି ଆମ୍ମତ୍ତଗତ୍ତମରଞ୍ଜି ଆମତଞ୍ଜି ଅବସୋଡ଼ାସୋଡ଼ାତଞ୍ଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜନା ।^{୪୩} ବନ୍‌ତ ଅମତ୍ତଲୋଡ଼ବେନ୍‌ ଏତେଗୋ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଅମତ୍ତଲୋଡ଼ବେନ୍‌ ଆନା ସବତ୍ତେନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସାୟତେ, ଆନିନ୍‌ ସନାକ୍ଳେମରବେନ୍‌ ତେଏତୋ ।^{୪୪} ଆରି ଅମତ୍ତଲୋଡ଼ବେନ୍‌ ଆନା ଆମ୍ମଗୁଡ଼ମରନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସାୟତେ, ଆନିନ୍‌ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆ କମ୍ପାରିମର୍‌ ତେଏତୋ ।^{୪୫} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ ନିୟ ଅନବସାକ୍ଳେନେବାନ୍‌ ଅଃନ୍ନିୟଲାଇୟ, ଆର୍ପାୟ ସନାକ୍ଳେବାନ୍‌ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନାଣ୍ଡେବାନ୍‌ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍‌ ତନିୟନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇୟଲାଇୟ ।”

ଜିସୁନ୍‌ ଆ କାଡ଼ୁରାଟ୍‌ ମୟନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡେନ୍‌
(ମାଡ଼ିଉ ୨୦:୨୯-୩୪; ଲୁକ ୧୮:୩୫-୪୩)

^{୪୬} ତିକ୍ତି ଆନିଞ୍ଜି ଜିରିଓ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଅଡ଼ୋଏଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌, ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ଗୋଗୋୟନେତମ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସରିନ୍‌ ଜିରିଓନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଅନେଡ଼ ତଡ଼ରନ୍‌ ଅବୟ ଆ କାଡ଼ୁରନ୍‌ ବେକେଡ଼ଲନେ, ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆଞ୍ଜିମ୍‌ ବାଟ୍‌ ମୟ, ଆନିନ୍‌ ଚିମାୟନ୍‌ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ ।^{୪୭} ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍‌, କେନ୍‌ଗଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ ଗାମଲେ କାଡ଼ୁରନ୍‌ ଆରମତଡେନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ବାକାବଲେ ବର୍ରେନେ, “ଏ ଦାଉଦନ୍‌ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ ଜିସୁ, ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟୁମ୍‌ୟ ।”

^{୪୮} ସିଲଡ଼େ କଡ଼ିତା ଗାମଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବବତଡେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍‌ ଆରି ବାକାବଲେ ବର୍ରେନେ, “ଏ ଦାଉଦନ୍‌ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ ଜିସୁ, ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟୁମ୍‌ୟ ।”

^{୪୯} ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍‌ ତନଡ଼ତାଲେ ବର୍ରେନେ, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େବା ।”

ଆନିଞ୍ଜି ତି କାଡ଼ୁରନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଅକୋମଡ଼ନା, ତୋନା, ଆନିନ୍‌ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େତମ୍‌ ।”

^{୫୦} ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଆ ମାଟନ୍‌ ସେତେନ୍‌ କି ତୋଲନ୍‌, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଆମତ୍ତ ଇୟଲାଇୟ ।

^{୫୧} ଜିସୁନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍‌, “ଞେନ୍‌ ଆମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇନି ଲୁମାୟ ଗାମଲେ ଆମନ୍‌ ଲତୟତମ୍‌ ?”

ତି କାଡ଼ୁରନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍‌, “ଏ ଞନଡ଼ତିୟମର୍‌, ଞେନ୍‌ ଗିୟଗିଜନ୍‌ ସାୟତାୟ ।”

^{୫୨} ଜିସୁନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍‌, “ଜିରା, ତନେନ୍‌ମ୍‌ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡ଼ଲମ୍‌ ।” ସିଲଡ଼େମ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଅବତାଡ଼ନ୍‌ ଗିୟଲୋଡ଼ ଗିୟଲେ ତଡ଼ରନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡେନ୍‌ ।

୧୧

ଜିସୁନ୍‌ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍‌ ବାରେ ଜିରୁସାଲମନ୍‌ ଜିରେନ୍‌
(ମାଡ଼ିଉ ୨୧:୧-୧୧; ଲୁକ ୧୯:୨୮-୪୦; ଜନ ୧୨:୧୨-୧୯)

^୧ ଅଜା ଆତିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍‌ ଆ ତୁୟାୟ ଜିତବୁରନ୍‌ ଆ ତୟତୟ ବେଡ଼ପାଗିନ୍‌ ତ ବେତନିଆନ୍‌ ଅଡ଼ୋଏଞ୍ଜି, ତିଆତିଡ଼ ଜିସୁନ୍‌ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁନେ ଏନେଲେ ବରେ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ^୨ “ମୁକ୍ତାଗଡ଼ବେନ୍‌ ତି ଆ ସାଇ ଇୟବା, ତେତେ ଏଗନେନ୍‌ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍‌, ଆନା ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆଜିୟ ଆନିନ୍‌ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକ୍ଳମେ, ତିଅକ୍ରମ୍‌ ଅବୟ ଆଅନ୍‌ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍‌ ଆତବାଡ଼ନ୍‌ ଇୟତେ ଏରିଜେ, ତିଆତେ ପଡ଼ୁଡ଼ଲେ ପାଟାୟବା ।^୩ ଆରି, ଆନିନ୍‌ ଆମ୍ମେନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନିବା ଏପଡ଼ୁଡ଼ତେ ଗାମଲେ ବର୍ରେବେନ୍‌ ତେନ୍‌, ଏତେଲତେନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ପ୍ରବୁନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସନାୟାୟାୟ ଗାମଲେ ଇୟ ବର୍ନାବା, ଆନିନ୍‌ ଆରି ଅନ୍‌ବଡ଼ିଡ଼ଲନ୍‌ ତିଆତେ ତେନ୍‌ ଲଆସ୍ତାୟତାୟ ।”

^୪ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେ ଗରନ୍‌ନ୍‌ନ୍‌ ଆ ତୁୟାୟ ଅବୟ ଅସିଡ଼ନ୍‌ ଆ ତାଣ୍ଡଲୋଡ଼ ଅବୟ ଆଅନ୍‌ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍‌ ଆତବାଡ଼ନ୍‌ ଗିୟଲେ ତିଆତେ ଇୟଲେ ପଡ଼ୁଡ଼େଞ୍ଜି, ^୫ ସିଲଡ଼େ ତେତେ ତନଡ଼ଲେ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଅନ୍‌ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍‌ ପଡ଼ୁଡ଼ଲେ ଇନି ଏଏକାମେ ?”

^୬ ଜିସୁନ୍‌ ଏକାମେ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ତିଅକ୍ରମ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ପାଡ଼ବା ଗାମଲାଇ ।^୭ ଜିସୁନ୍‌ ଆମତ୍ତ ଆଅନ୍‌ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍‌ ପାଡ଼ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆ ସିନ୍‌ରିଞ୍ଜି ବୋଲେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଗୋଡ଼ୋୟନ୍‌ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ତକ୍ଳମେନ୍‌ ।^୮ ଆରି ଜବ୍ର ମନ୍‌ରାଜି ବୋଲେଞ୍ଜି ଚମ୍ପଡ଼ ଚମ୍ପଡ଼ ଆ ସିନ୍‌ରି ବେଲେଞ୍ଜି ଆରି

୧୦:୪୩ ୧୦:୪୩ ମାଡ଼ିଉ ୨୩:୧୧; ମାର୍ଚ୍ଚ ୯:୩୫; ଲୁକ ୨୨:୨୭

ଲୀଳାହରୀ ମନରାଜି କୋଉନ୍ ସିଲହ ଅଲାନ ତେୟଲେ ପାଢ଼ଲେ ରୋଉଲୋଡ଼ନ୍ ବେଲେଞ୍ଜି । ୯ ଆରି, ଆମ୍ବୁଗଡ଼ ତିକ୍ତିଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜି ସୋଡ଼ା ସର୍ବତନ୍ ବାରେ ବର୍ଚ୍ଚି, “ଓସାନ୍ନା ! ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଆନା ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆସିର୍ବାଦ-ଏତୋ ! ୧୦ ଆପେୟଲେନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜିଆତେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସିର୍ବାଦ-ଏତୋ ! ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲହ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡୁକୋତନେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଓସାନ୍ନା !”

୧୧ ତିକ୍ତି ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇ ଗନେ, ଆରି ଏରେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ଆସ୍ତାଲୁମେନ୍ ବାରଜଣ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ବେତନିଆନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ସୟପଏନ୍
(ମାତିଉ ୨୧:୧୮-୧୯)

୧୨ ଆବାତାନ୍, ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ବେତନିଆନ୍ ସିଲହ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆୟର୍ନାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ତୋଲେଜେନ୍; ୧୩ ଆରି, ଜିସୁନ୍, ଅଲାନ ଆଡୁକୋଏନ୍ ଅବୟ ଲୁଆନୁବନ୍ ସଡ଼ାୟ ସିଲହ ଗିୟଲେ, ଅସମୟ ତେରେ ଆଜନ୍ ଇୟତେ ଖଞ୍ଜନାୟ ଜାଆରେ ଗାମଲେ, ଆସାତାଲନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ଇୟେନ୍ । ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ତେରେ ଜିରେ ଆ ଅଲାନ ତୁମ୍ ଇୟଲେ ଖାତେ, ଇନ୍ନିଡ଼ ଆରି ଅଃନ୍ନିୟଞ୍ଜିଲୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଲୁଆନୁବନ୍ ଆରଜତେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ତଡ଼ । ୧୪ ସିଲହେ ଜିସୁନ୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ସୟପଲେ ବର୍ଚ୍ଚେ, “ଆରି ଆଜିୟ ଜା ଆନ୍ନିଡ଼ ଅମଡ଼ନମ୍ ସିଲହ ଅଜନ୍ ଜୋମତଡ଼େ ତଡ଼

ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ଅମତଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ବୁ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ସିଲହ ଖିଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ତମତମ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମତୁଡ଼େଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୨୧:୧୨-୧୭; ଲୁକ ୧୯:୪୫-୪୮; ଜନ ୨:୧୩-୨୨)

୧୫ ସିଲହଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍ତ୍ତା, ଆରି ଆନିନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲନ୍ ତେରେ, ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଅନମତନ୍ ଆସନ୍ ତମତମ୍‌ନେମରଞ୍ଜି, ଖିଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମତୁଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ବା଼ବାରତାବ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ମେଜ ତ କୁକୁର୍ ବେପାରମରଞ୍ଜି ଆ କୁସ୍ ସବତିତାଜେନ୍ । ୧୬ ଆରି ଆନିନ୍, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ତୁଆରାଗଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ଜା ତରମତମ୍‌ଜି ପନାତନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନିୟଜିର୍ତ୍ତାରେ, ୧୭ ଆରି ଆନିନ୍ ଖନତନ୍ ତିୟଲେ ବର୍ଚ୍ଚେ, “ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଏନ୍ତେଲେ ଆଇତିତନ୍ ତକୋ, ‘ଅସିଞ୍ଜେନ୍ ପୁତ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନରାଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାସି’ ଗାମଲେ ବର୍ଚ୍ଚେନ୍ ତେତେ ।’ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ରାଉମରଞ୍ଜି ଆ ତଲ୍ଲି ଏଏମ୍ବେଏନ୍ ।”

୧୮ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ରକ୍ତୁବୋ ଗାମଲେ ତଡ଼ରନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଆ ଖନତନ୍ ଅମତଡ଼ତାଲେ ସାନ୍ନି ଆଡ଼େଏଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବତଡ଼େଞ୍ଜି ।

୧୯ ଆରି, ଆସ୍ତାଲୁମେନ୍ ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲହ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ଆସର୍ ଲୁଆନୁବନ୍ ସିଲହ ଖଞ୍ଜନେନ୍
(ମାତିଉ ୨୧:୨୦-୨୨)

୨୦ ତୋତାନ୍, ତି ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ଲୁଆନୁବନ୍ ଆଜତନ୍ ସିଲହ ଆସର୍ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି । ୨୧ ତିଆସନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆମ୍ବୁ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ମନ୍ତେତାଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଖନତଡ଼ତିୟମ୍‌ବ୍, ଗିଜା, ଆମନ୍ ଅଞ୍ଜା ଲୁଆନୁବ୍ ସୟପଏନ୍, ତିଆତେ ଅସରେନ୍ନି ।”

୨୨ ଜିସୁନ୍ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନାବା । ୨୩ ଖଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ଚ୍ଚେବେନ୍, ଆନାଜନଡ଼ କେନ୍ ବରୁନ୍, ଆମନ୍ ତୋଲନ୍ ସମ୍ବେୟୁଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ ଗଲୋଅମତୋ ଗାମଲେ ବର୍ଚ୍ଚେ, ଆରି ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଏରତାଲଗଡ଼ଲେ, ଅଞ୍ଜାତେ ବର୍ଚ୍ଚନାୟ, ତିଆତେ ଗତେଲ୍‌ତେ ଗାମଲେ ତର୍ଚ୍ଚେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତିଆତେ ଗତେଲ୍‌ତେ । ୨୪ ତିଆସନ୍, ଖଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଚ୍ଚେବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ଅଞ୍ଜାତେ ଏପାର୍ତନାତନ୍ ଆରି ଏବେଡ଼େ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାଇ ଗାମଲେ ତର୍ନାବା, ସିଲହେ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ । ୨୫ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ଆତିଡ଼ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଏତୋତନ୍, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍,

☆ ୧୧:୨୩ ୧୧:୨୩ ମାତିଉ ୧୭:୨୦; ୧ କରନ୍ତି ୧୩:୨ ☆ ୧୧:୨୫ ୧୧:୨୫ ମାତିଉ ୭:୧୪, ୧୫

ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କେମାବା, ଏଠେଲ୍‌ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ନିୟ ଅଡ଼କୋ ଇର୍ସେବେନ୍ କେମାତବେନ୍ ।”

୨୭ “ବନ୍‌ଡ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃକ୍ଲେମାଲୋ ଡେନ୍, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ନିୟ ଇର୍ସେବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଃକ୍ଲେମାବେନ୍ ।”*

ଜିସୁନ୍ ଆନବ୍‌ସୋଡ଼ାନେ

(ମାଡ଼ିଉ ୨୧:୨୩-୨୭; ଲୁକ ୨୦:୧-୮)

୨୭ ଜିସୁନ୍ ତ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆରି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରାଜି; ଆରି, ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆବୁଲ୍‌ଲେଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି, ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, ୨୮ “ଆମନ୍ ଅଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ବାଢେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ଡେ ? ଆରି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବ୍‌ସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟଲମ୍ ?”

୨୯ ବନ୍‌ଡ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଡବେନ୍, ଞେନ୍ ଜାଲଡ଼ିୟବା, ଏଠେଲ୍‌ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଅଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଢେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ଡାୟ, ତିଆଡେ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଡବେନ୍ । ୩୦ ଜନନ୍ ଆ ତକୁବତା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ି ସିଲଡ଼ ଅଡ଼େ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼ି ସିଲଡ଼ ତେଏନ୍ ? ଞେନ୍ ଜାଲଡ଼ିୟବା ।”

୩୧ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ଡମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ବର୍ଡଞ୍ଜି, “ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ି ସିଲଡ଼ ଏଗାମ୍‌ଲାୟ ଡେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମ୍‌ଡେ, ଏଠେଲ୍‌ଡେନ୍ ତକୁବତାମ୍‌ର ଜନନ୍ ଇନିଜି ବର୍ନେନ୍ ତିଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଏଃଡୁର୍‌ରନେ ?” ୩୨ ଅଡ଼େ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼ି ସିଲଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନେବୋ ପଡ଼ ?” ବନ୍‌ଡ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୁବତାମ୍‌ର ଜନନ୍ ଅବୟ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମ୍‌ର ଗାମ୍‌ଲେ ମାନ୍‌ନେଏଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏନ୍‌ଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଡେମ୍‌ଡ଼ଲଜି । ୩୩ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ ।”

ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଏଠେଲ୍‌ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଅଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଢେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ଡାୟ, ତିଆଡେ ଞେନ୍ ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃକ୍‌ବେନ୍ ।”

୧୨

ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ତ ପେଲ୍ଲା ବାଗାଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୧:୩୩-୪୬; ଲୁକ ୨୦:୯-୧୯)

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ବାଢେ ବରେଞ୍ଜି । “ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ତୁବଲେ କୋଭାନ୍ ଏରେ ତରେନ୍ ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ଖାଲ୍‌ଖାଲନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ଦ୍ରାକ୍ୟାଡୋଜାନ୍ ଗାୟଲୋଡ଼ ଗାୟଲେ ଜରଗେସିଡ଼ନ୍ ତୁବେନ୍, ଆରି ଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ତି ଆ କୋଭା ବାଗାନ୍ ତିୟଲୋଡ଼ ତିୟଲେ ବଡେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨ ତିକ୍ଳି ଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ି ସିଲଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଆଜଲୋଡ଼ି ସିଲଡ଼ି ଆ ବନନ୍ତାନ୍ ଆଞ୍ଜାନ୍‌ଡ଼ି ଆସନ୍ ଆଡ଼ିନ୍ନାଜଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ କମ୍‌ବିରନ୍‌ଆତଡ଼ି ଆମଡ଼ି ଆସ୍ତାୟଲାୟ । ୩ ବନ୍‌ଡ ଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ଖମ୍‌ଲେ ତିଡେଞ୍ଜି କି ଆରିକ୍‌ସିନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୪ ଆନିନ୍ ଆରି, ଆମଡ଼ି ଆରି ଅବୟ କମ୍‌ବିରମନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାୟ; ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ନିୟ ପପଡାବବେଞ୍ଜି ଆରି ଅଲ୍‌ଗାନ୍‌ଡୁୟ ଏନ୍‌ଏଞ୍ଜି । ୫ ଆନିନ୍ ଆରି ଅବୟନେଆତଡ଼ି ଆସ୍ତାୟଲାୟ; ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ନିୟ ସମ୍‌ବେଞ୍ଜି । ସିଲଡେ ଆନିନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟନେଡମ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଜି; ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ଡେଆତଡ଼ି ଆନିଞ୍ଜି ତିଡେଞ୍ଜି ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ଡେଆତଡ଼ି ସମ୍‌ବେଞ୍ଜି । ୬ ଆରି ଆମଡ଼ି ଆ ତନୁଡ଼ିୟମ୍ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ତୁମ୍ ତକୋଏନ୍ । ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍‌ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ି ଆନିଞ୍ଜି ମାନ୍‌ନେଡଜି, ଅବଡ଼ିସୟଲେ ଆନିନ୍ ଆତନିକ୍ଳି ଆଡ଼ିଡ଼ି ଆମଡ଼ି ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ି ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ୭ ବନ୍‌ଡ ତି ଅର୍‌ମରଞ୍ଜି ତର୍ଡମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିତାଞ୍ଜି, କେନ୍ ତ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍, ଯବା କେନ୍ ଆନିନ୍ ଏରକୁବା; ଏଠେଲ୍‌ଡେନ୍ କୋଭାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଡେଡେଲଡ଼ିଡ଼ନ୍ । ୮ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ି ଖମ୍‌ଲୋଡ଼ି ଖମ୍‌ଲେ ତିଡେଞ୍ଜି କି ରକୁଏଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ସିଲଡ଼ି ଅମ୍‌ଡୁଡ଼ିତାଲେ ତୁଆରାନ୍ ସେଡେଞ୍ଜି ।”

* ୧୧:୨୭ ୧୧:୨୭ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ଆଇଡିଡ଼ି ତଡ଼ି

୯ “ଏତେଲୁଡେନ୍ କୋଭାମରନ୍ ଜନି ଏଜ୍ଞାନେ ? ଆନିନ୍ ଜିରେ ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟତାୟ୍ ରକ୍ଷୁଆଜେଜି ଆରି ଆନ୍ନାମରୁଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ବାଗାନ୍ ଇୟତାୟ୍ ତିୟେଜି । ୧୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତରମ୍ନ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ନିୟ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏପଡେନେ ପଡ଼ ?

‘ଗୁସିଂମରଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞା ଅରେଡ଼ ବାସ୍ତେଏଞ୍ଜି,
ତିଆତେ କୁନେନ୍ ଆ ମୁଡ଼ ଅରେଡ଼ ତେଲୋ;

୧୧ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ଆତେ ତେଏନ୍,
ଆରି ତିଆତେ ଗନିୟ୍ଗିୟ୍ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ।”

୧୨ ତିଆସନ୍ ଜିରଦି ଆମ୍ବୁଡ଼ଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଖମଖମନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଡ଼ଲେ ବର୍ରେନେ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ପାନ୍ନୁନ୍ ତନିୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ
(ମାଡ଼ିଉ ୨୨:୧୫-୨୨; ଲୁକ ୨୦:୨୦-୨୬)

୧୩ ଜିସୁନ୍ ଆ ସରିଡ଼ସିଡ଼ବର୍ ଖମଖମନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆ ତଡ଼ ଆ ମନ୍ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାଲି । ୧୪ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ବରେଜି, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟ୍ମର୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃକତଡ଼େ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଷ୍ଟଲମଡ଼େ, ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ମ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଡ଼େ । ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, କାଈସରନ୍ଆତଡ଼ ପାନ୍ନୁନ୍ ଏତିୟାୟ୍ ଅଡ଼େ ଇଜ୍ଞା ?”

୧୫ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ଇସ୍ତାଞ୍ଜି ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ “ବରେଞ୍ଜି, ଇନିବା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏମାଲଡ଼ିୟ୍ ? ଅବୟ୍ ଆ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ପାଟାୟ୍ବା, ଖେନ୍ ତିଆତେ ଗିୟ୍ତାୟ୍ ।”

୧୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ପାଡ଼ଲାଲି । ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆନା ଆ ମୁଲ୍ଲା ଆରି ଆନା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ତକୋ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି “କାଈସରନ୍ଆତେ ।”

୧୭ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଅଜ୍ଞାତେ କାଈସରନ୍ଆତେ ତିଆତେ କାଈସରନ୍ ତିୟ୍ବା; ଆରି ଅଜ୍ଞାତେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତେ ତିଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ତିୟ୍ବା ।”

ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ।

ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଯନର୍ମେଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ
(ମାଡ଼ିଉ ୨୨:୨୩-୩୩; ଲୁକ ୨୦:୨୭-୪୦)

୧୮ *ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଯନର୍ମେଡ଼ନ୍ ଇଜ୍ଞା ଆଗ୍ରାମଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ସାବୁକିଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ବରେଜି; ୧୯ “ଏ ଖନଡ଼ତିୟ୍ମର୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଇଡେନ୍, ଅନ୍ନିଡ଼ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏନ୍, ଆରି ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲୁଡେନ୍ ଆ ଓକାନ୍, ତି ଜୁଆର୍ବଜନ୍ ବୟନ୍ ବିବାତାଲନ୍ ଆରବୁମର୍ ଆସନ୍ ପସିଜନ୍ କୋଡେଡୋ । ୨୦ ଗିଜା, ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ ତକୋଏଞ୍ଜି; ଆପର୍ଡ଼ମ୍ପୁର୍ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ବୟନ୍ ବିବାଲନେ, ବନ୍ତ ଏରକନୋତନନ୍ ଓକାମରନ୍ ରବୁଏନ୍, ୨୧ ତିକ୍ତି ଆ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ମର୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ବୟନ୍ ବିବାଲନେ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏନ୍, ଆରି ଆ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ମର୍ ନିୟ୍ ଏତେଲେ ମା ବିବାଲନ୍, ୨୨ ଆରି ସାତଜଣଞ୍ଜି ତି ଆଇମରନ୍ ବୟନ୍ ଅବୟ୍ନେ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅବୟ୍ନେ ବିବାଲଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଏରକନୋତନନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି; ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆତନିକ୍ତି ତି ଆଇମରନ୍ ନିୟ୍ ରବୁଏନ୍ । ୨୩ ତିଆସନ୍ ଅଜ୍ଞା ତିନ୍ନା ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋତଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତି ଆଇମରନ୍ ଆନା ଆ ତୁକ୍ତି ତେଡେ ? ଆନିଞ୍ଜି ତ ସାତଜଣଞ୍ଜି ତି ଆଇମରନ୍ ବୟନ୍ ବିବାଲଞ୍ଜି ।”

୨୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ତରମ୍ନ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଏଃଜ୍ଞାଏନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଡ଼ଆୟ୍ତବେନ୍ । ୨୫ ତିଆସନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ମେଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ବୟ୍ନେଜି କି ଅଃସୁଭଂନେଜି, ଆର୍ସାୟ୍ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋତଞ୍ଜି । ୨୬ ବନ୍ତ ଆରବୁମରଞ୍ଜି

* ୧୨:୧୮ ୧୨:୧୮ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୨୩:୮

ୟର୍ମେଡ଼ତଳି, ତି ଆ ବର୍ନେ ମୋସାନ୍ ଆ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ ଆଡୁତୁନ୍ ଆ ଜାଡ଼ିଆ ଆ ବର୍ନେ ଏରପଡ଼େନେ ପଡ଼ ? ତେତ୍ତେ ଏନ୍ନେଲେ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ତକୋ, ଇସ୍ବରନ୍ ମୋସାନ୍ଆଡ଼ଟ୍ ବରେନ୍, 'ଶେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ଇସ୍ବର, ଇସାକନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ଆରି ଜାକୁବନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ।' ୨୭ ଇସ୍ବରନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି, ଆ ଇସ୍ବର ତଡ଼, ଆର୍ଯାୟ ଆମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ବର । ଆମେଞ୍ଜି ଆଡ଼ତମଲବେନ୍ ।”

ମୁଡ଼ ବନାଞ୍ଜନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୨୨:୩୪-୪୦; ଲୁକ ୧୦:୨୫-୨୮)

୨୮ ତିଆଡ଼ିତ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରଲୁଞ୍ଜାଡ଼ତମେଞ୍ଜି ଅବୟ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଅମଡ଼ତେନ୍, ଆରି ଜିସୁନ୍ ମନଡ଼ତମ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଞ୍ଚେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଟ୍ ଜାଲଟେଞ୍ଜି ଗାମଲେ ଜନାତାଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲାୟ ବରେ, “କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନାୟଜି ସିଲଡ଼ ଅଜା ଆ ବର୍ନାୟବର୍ ସୋଡ଼ା ?”

୨୯ ଜିସୁନ୍ ଜାଲଟେନ୍, “ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ବନାଞ୍ଜନ୍ କେନ୍ଆଡେ, ‘ଏ ଇସ୍ରାଏଲମରଜି, ଅମଡ଼ତେ’ବା, ପ୍ରବୁ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ତୁମ ଆବୟନେନ୍ ପ୍ରବୁ । ୩୦ ଆରି, ଆମେନ୍ ସମ୍ପରା ଉଗରବେନ୍, ସମ୍ପରା ପରାନ୍ନାବେନ୍, ସମ୍ପରା ମନ୍ନବେନ୍ ତ ସମ୍ପରା ବୋର୍ସାବେନ୍ ତିୟଲେ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ବରବେନ୍ଆଡ଼ଟ୍ ତୁଡ଼ୟମବା ।’ ୩୧ ଆରି ଅବୟ ବନାଞ୍ଜନ୍ କେନ୍ଆଡେ, ‘ଆମେନ୍ ତୟଲିସିମରବେନ୍ଆଡ଼ଟ୍ ଆମେନ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୁଡ଼ୟମବା ।’ କେନ୍ ବାଗୁ ବନାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନାୟବର୍ ସୋଡ଼ା ତଡ଼ ।”

୩୨ ସିଲଡ଼େ ତି ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ଞ୍ଜନଡ଼ତିୟମର ତିଆଡେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆବୟନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମରେଡ଼ଲେ ଆରି ଆନିଡ଼ ତଡ଼, କେନ୍ଆଡେ ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ନେ । ୩୩ ଆରି ଅଡ଼କୋ ତନୋମ୍ପୋତନ୍ ତ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟତବନ୍ ସିଲଡ଼, ସମ୍ପରା ଉଗରନ୍, ସମ୍ପରା ବୁଡୁନ୍, ସମ୍ପରା ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼ଟ୍ ତନ୍ନୁଡ଼ୟମନ୍ ତ ତୟଲିସିମରବେନ୍ଆଡ଼ଟ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତନ୍ନୁଡ଼ୟମନ୍ ସୋଡ଼ା ।”

୩୪ *ସାସ୍ତ୍ରନ୍, ଆ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଜାଲଡ଼ଲୟ ଗାମଲେ ଜିସୁନ୍ ଜନାତାଲେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଟ୍ ଗାମେନ୍, “ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ସିଲଡ଼ ସଞ୍ଜାୟ ତଡ଼ ।”

ତି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆରି ଆନିଡ଼ଜା ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଟ୍ ଇନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଚୋମଡ଼ଲଜି ।

କ୍ରିସୁନ୍ ଆନା ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୨୨:୪୧-୪୬; ଲୁକ ୨୦:୪୧-୪୪)

୩୫ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ଞ୍ଜନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆଡ଼ିତ୍, ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଟ୍ ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “କ୍ରିସୁନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଗାମଲେ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି ? ୩୬ ଆନିନ୍ତମ୍ ଦାଉଦନ୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଅବନ୍ୟୁବଡ଼ାଲନ୍ ବର୍ନେ, ‘ପ୍ରବୁନ୍ ପ୍ରବୁଞ୍ଜେନ୍ଆଡ଼ଟ୍ ବରେନ୍, ଞ୍ଜେନ୍ ଅଜା ଜାୟ ବନେରାମଜିଆଡ଼ଟ୍ ତାଲଜଡ଼ନମ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତଲ୍ଲୋଆଜି,

ତି ଜାୟ ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତଲ୍ଲୁମଲେ ତକୋନା ।’

୩୭ ଦାଉଦନ୍ କ୍ରିସୁନ୍ଆଡ଼ଟ୍ ‘ପ୍ରବୁ’ ଗାମେନ୍, ଏତେଲଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ କ୍ରିସୁ ଏଙ୍ଗାଲେ ଦାଉଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅଲଡେଏ ?”

ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୨୩:୧-୩୬; ଲୁକ ୨୦:୪୫-୪୬)

୩୮ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଉଗୁରିୟ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ତେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ଆରି ଜିସୁନ୍ ଞ୍ଜନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ବର୍ନେ, “ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନାବା । ଆନିଞ୍ଜି ତେଙ୍ଗାରାତମନ୍ ଆ ଅଜି ରଲନ୍ ଅଡ଼େତେ ଅଡ଼େନ୍ନେ ବନ୍ନୁଲ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ତ ସୟତାରେଡ଼ନ୍ ଅବଲୋମଲୋମନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତଜି, ୩୯ ଆନିଞ୍ଜି ରନ୍ନୁକୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ତରଲ୍ଲୁମନ୍ ତ ବୁଜିରେଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ତନଲ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତଜି, ୪୦ ଆନିଞ୍ଜି ଲୁଆରବଜଞ୍ଜିଆଡ଼ଟ୍ ବୁଡ଼ତାଲେ ଆନର୍ଜେଞ୍ଜି ପାଡ଼ତଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅବଡ଼ୟତାଲନ୍ ଗୋଗୋୟ ପାଡ଼ନାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ପନବରତନ୍ ଞ୍ଡାଡ଼ତଜି ।”

କୁଆରବଜନ୍ ଆ ତନିୟତିୟ
(ଲୁକ ୨୧:୧-୪)

* ୧୨:୩୪ ୧୨:୩୪ ଲୁକ ୧୦:୨୫-୨୮

୪୧ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିତ୍ତନ୍ ଆ ତନିୟତିୟ ପେଡ଼ିନ୍ ଆ ତୁୟାୟା ତଜ୍ଜୁମତାଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ତନିୟତିୟ ପେଡ଼ିଲୋଟନ୍ ତାକୋନ୍ ପିଡ଼ତଜି, ତିଆତେ ଗିୟାଗିଜେଞ୍ଜି । ତିଆତିଡ଼ ଗମାଡ଼ମରଞ୍ଜି ଅଗୋୟା ଅଗୋୟା ତାକୋନ୍ ପିଡେଞ୍ଜି, ୪୨ ଆରି, ଅବୟା ତୋଲୋୟା ଜୁଆରବଜନ୍, ବାଗୁ ଆ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ତନିୟତିୟ ପେଡ଼ିଲୋଟନ୍ ଇୟଲାୟା ପିଡେ । ତି ବାଗୁ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ଆ ମୁଲ୍ୟ ବତଜା ସିଲଡ଼ ନିୟ ଅସୋୟା । ୪୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡେଡ଼ତାଲେଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତନିୟତିୟ ପେଡ଼ିଲୋଟନ୍ ତାକୋନ୍ ଆପ୍ରିଡେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ତୋଲୋୟା ଜୁଆରବଜନ୍ ଗୋଗୋୟା ପିଡେନ୍, ୪୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆନଜେଲୋଟଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅସୋୟା ଅସୋୟା ପିଡେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଜୁଆରବଜନ୍ ଆ ତୋଲୋଜିଡ଼ନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଆନବମେଡ଼ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତିଅଜା ତକୋଏନ୍, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ପିତାଜେନ୍ ।”

୧୩

ସରେବାସିତ୍ତନ୍ ଆସ୍ତେଏ୪ତେନ୍ ଆ ପୁର୍ବା୪ତେବର୍ ଜିସୁନ୍ ବର୍ରେନେ (ମାଡ଼ି ୨୪:୧-୨; ଲୁକ ୨୧:୫-୬)

୧ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିତ୍ତନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟାଜେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ଗିଜା, ତିଅଜା ଆ ସୋଡ଼ାରା ଆରେଡ଼ ଆରି ତିଅଜା ଆ ମନଡ଼ ଆସି ।”

୨ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି କେନ୍ ସୋଡ଼ାରା ଅସିଡ଼ଞ୍ଜି ଏଗିୟାଜେ ପଡ଼ ? ଅବୟା ଆରେଡ଼ ଆରି ଅବୟା ଅରେଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଅ୪ଡ଼କୋଏ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଲବଲୋଟନ୍ ମାୟାୟାଡ଼ତେନ ।”

ଜୁଗନ୍ ଆରଞ୍ଜିଡ଼ତେନ୍ ଆରମ୍ଭଡ଼ (ମାଡ଼ି ୨୪:୩-୧୪; ଲୁକ ୨୧:୭-୧୯)

୩ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିତ୍ତନ୍ ଆ ମୁଲ୍ଲାବା ଆତ୍ରକୋଏନ୍, ଜିତବୁରନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଆତ୍ରକ୍ଲୁମେନ୍ ଆତିଡ଼ ପିଡ଼ନ୍, ଜାକୁବନ୍, ଜନନ୍ ଆରି ଆନ୍ଦ୍ରିଅନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଲବିଡ଼ା ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜା ଗଡେଲଡେ, ୪ ଆରି ଅଜା ଆତିଡ଼ କେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡେଲ୍‌ରୟାଡେ ତିଆତେ ତୁୟାଲେ ପାଡ଼ଲାୟା ଆତିଡ଼, ଇନିଜି ଇନିଜି ଅରମ୍ଭଡ଼ଞ୍ଜି ଗିୟାତାଡେ, ତିଆତେଜି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବରେନ୍ ।”

୫ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟାଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଗିୟାଡ଼ମନାବା । ୬ ଜବ୍ର ମନ୍‌ରାଜି ଅଞ୍ଜିମଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଜିରେ, ‘ଞେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁ’ ଗାମଲେ ଜବ୍ର ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଇୟାତାୟା କଣ୍ଡାୟାଜେ । ୭ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜା ଆତିଡ଼ ଅଲ୍‌ଡ଼ିଡ଼ବରନ୍ ଏଅମଡ଼ଡ଼ତେ ଆରି ଅଲ୍‌ଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼ ଏଅମଡ଼ଡ଼ତେ, ତିଆତିଡ଼ ବତଡ଼ଡ଼ବେନ୍, କେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଡେଡେମା, ବନ୍‌ତ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ନିୟ ଜୁଗନ୍ ଅ୪ନୁଞ୍ଜିଡେ । ୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଡେସାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଡେସାନ୍ ଆରି ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଡୋଡନେ, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ରେଡ଼ ତକରଲନ୍ ଡେଡେ ଆରି କାନ୍ତାରାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟା, ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ କୋକ୍ଳୋଡନନ୍ ଆଡ୍ରେରୟାଡେନ୍ ଆ ବରା ଅନ୍ତମ୍ ।”

୯ * “ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ଭଡ଼ ରମ୍ଭଡ଼ ଆସନ୍ ଗିୟାଡ଼ମନାବା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆତିସିଂରେଡ଼ନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟାଡ଼ବେଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରନୁକୁସିଂରେଡ଼ନ୍ ତିଡ଼ଡ଼ବେଞ୍ଜି ଆରି ଲଭେଡ଼ଲୋଡ଼ଞେନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ତ ରାଜାଞ୍ଜି ଆ ଡେମଡ଼ଲୋଡ଼ ତନେଲୋଡ଼ଞେନ୍ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତବନ୍‌ଡ଼ଡ଼ବେଞ୍ଜି । ୧୦ ଆରି ଆମ୍ବେଡ଼ରୟା ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଡେଡେ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ଅଜା ଆତିଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ପନ୍‌ସୁଆତିସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ସୋରୋସ୍ତାୟାଡ଼ବେଞ୍ଜି, ତିଆତିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମଡେ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଡ଼ ମା ଏଇୟମଡ଼ଡେ, ବନ୍‌ତ ତିଆତିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ତନିୟନ୍ ଡେଡେ ତିଆତେ ବର୍ନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏ୪ଇର୍ନେ, ବନ୍‌ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ । ୧୨ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରି ଆପେୟନ୍ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟାଡ଼ଜି, ଆରି, ଅଅନଞ୍ଜି ଆପେୟନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବସ୍ୟବଡ଼ଜି; ୧୩ *ଆରି,

* ୧୩:୯ ୧୩:୯ ମାଡ଼ି ୧୦:୧୭-୨୦; ଲୁକ ୧୨:୧୧,୧୨   * ୧୩:୧୩ ୧୩:୧୩ ମାଡ଼ି ୧୦:୨୨

ଲଭେହଲୋହଞ୍ଜେନ ଅତ୍ତକୋ ମନରାନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତହ୍ ଏତ୍ତରୁମହତବେଞ୍ଜି; ବନ୍ତ ଆନା ଆତନିଞ୍ଜି ଜାୟ ଏରକିଞ୍ଜିତ୍ତନେନ୍ ତକୋତନେ, ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଞାହ୍ତେ ।”

ବରତ୍ରତ୍ତନ୍ ଏତ୍ତରୁମହ୍ତାନ୍ ଆ କୋହ୍ତାୟ ଆ ବର୍ନେ ଜିସୁନ୍ ବର୍ରେନେ
(ମାତ୍ରିତ୍ତ ୨୪:୧୫-୨୮; ଲୁକ ୨୧:୨୦-୨୪)

୧୪ “ବନ୍ତ ଅଞ୍ଜା ଆତିହ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତି ଅନବ୍‌ସେତନ୍ ଆପ୍ରାହ୍‌ତାଞ୍ଜନ୍ ଏତ୍ତରୁମହ୍ତାନ୍ ଆ କୋହ୍‌ତାୟ ଅଞ୍ଜାଲୋହ୍ ଆନିନ୍ ତନନତ୍ତନ୍ ଅଞ୍ଜେଞ୍ଜି ।” କେନ୍‌ଆତେ ଦେହେନେମରନ୍ ଗନ୍‌ଲୁତେତୋ, “ବନ୍ତ ତେତ୍ତେ ଆତନତ୍ତନ୍ ଏରିୟ୍‌ତେ, ତିଆତିହ୍ ଆନାଜି ଜିତ୍ତବା ତେସାଲୋହ୍‌ତନ୍ ତକୋତଜି ଆନିଞ୍ଜି ବରୁରେତ୍ତନ୍ ଜିରେତଜି; ୧୫ *ଆନା ତୋଣ୍ଡୋ ବିଲେତ୍ତନ୍ ତକୋତେ, ଆନିନ୍ ଆସିତ୍ତନ୍ ସିଲତ୍ତ ଜନ୍ନିହ୍ ଆ ଜିନିସ ପନାତ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ପହଲନ୍ ଜିରତ୍ତତ୍ତାୟ ତହ୍ କି ଅମ୍ଭସିତ୍ତନ୍ ଇୟ୍‌ତହ୍‌ତେ ତହ୍; ୧୬ ଆରି, ଆନା କୋଭାଲୋହ୍‌ତନ୍ ତକୋତେ, ଆନିନ୍ ଆ ମାଟନ୍ ପାହ୍‌ପାତ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଯର୍ତ୍ତହ୍‌ନେ ତହ୍ । ୧୭ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆନାଜି ଆତିଲ୍‌କୋତଜି ଆରି ମେମେଅନ୍‌ତଞ୍ଜି, ଯୋହ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେତଜି । ୧୮ ବନ୍ତ କେନ୍‌ଆତେ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ରଞ୍ଜା ଇତ୍ତନ୍ ତେତହ୍ ତହ୍, ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମହ୍ ପାର୍ତ୍ତନାବା । ୧୯ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଏତ୍ତେଲେ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ ତ, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗନବ୍‌ତେଲ୍‌କ କାକାତାନ୍ ଆମ୍ଭହ୍ ସିଲତ୍ତ ଲତେ ଜାୟ୍ ତି ଅତ୍ତମ୍ ଅଣ୍ଡୁହ୍ ତେଏ, ଆରି ଆଜିୟ୍ ନିୟ୍ ଅଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ୨୦ ଆରି, ପ୍ରବୁନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅଞ୍ଜନ୍‌ବସାୟ୍‌ଲୋ ନହ୍ ଅନ୍ନିହ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନୁରନ୍ ଅଞ୍ଜାତେଜି ବନ୍; ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଆନାଜିଆତହ୍ ସେତାଏଞ୍ଜି, ତିଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅବ୍‌ସୋଜେନ୍ ।”

୨୧ “ତି ଆ ତିନ୍ନା, ‘ରିୟ୍‌ବା, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋ’ ଅତ୍ତେ ‘ରିୟ୍‌ବା, ତେତ୍ତେ ତକୋ,’ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ଆତିହ୍ ଏତ୍ତେଲେ ବର୍ତ୍ତବେଞ୍ଜି, ଏତ୍ତେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍ ତିଆତେ ଏତ୍ତରତ୍ତହ୍‌ନେ । ୨୨ କଣ୍ଡାୟ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଞ୍ଜି, କଣ୍ଡାୟ୍ ପୁର୍ବାଞ୍ଜେତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ଏତ୍ତେଲେ ଅରମ୍ଭତ୍ତଞ୍ଜି ଆରି ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାତାଜି ଅବ୍‌ହ୍‌ତତଜି ତ, ତେଲନ୍‌ତେନ୍ ଆସନେତାମରଞ୍ଜିଆତହ୍ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି କଣ୍ଡାୟ୍‌ତଜି । ୨୩ ବନ୍ତ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆମ୍ଭହ୍ ସିଲତ୍ତ ମା ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତହ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅବ୍‌ଜନାଲବେନ୍ ।”

ମନ୍‌ରା ତାଞ୍ଜାତ୍ତାଅନନ୍ ଆ ଯର୍ନେ
(ମାତ୍ରିତ୍ତ ୨୪:୨୯-୩୧; ଲୁକ ୨୧:୨୫-୨୮)

୨୪ * “ଆରି ତି ଆ ତିନ୍ନା ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେଏନ୍ ସିଲତ୍ତ ଓୟୋହ୍‌ତନ୍ ଲୋହ୍‌ତହ୍‌ତେ, ଆରି ଆଞ୍ଜାୟ୍‌ତାନ୍ ଅଞ୍ଜାଆରେ, ୨୫ * ଆରି ତୁତ୍ତଞ୍ଜି ରୁଆତ୍ତନ୍ ସିଲତ୍ତ ଅସେତାୟ୍‌ତଜି, ଆରି ରୁଆତ୍ତନ୍ ଆ ବୋର୍‌ସାଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଯୁୟ୍‌ଆୟ୍‌ତନେ । ୨୬ *ତିଆତିହ୍ ମନ୍‌ରା ତାଞ୍ଜାତ୍ତାଅନନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେତ୍ତନ୍ ବାତ୍ତେ ମେଗଲୋହ୍‌ତନ୍ ଆଜିତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରିୟ୍‌ତଜି । ୨୭ ତିଆତିହ୍ ଆନିନ୍ ରୁଆହ୍ ପାହ୍‌ଲହ୍‌ବର୍‌ମରଞ୍ଜିଆତହ୍ ଆପ୍ପାୟ୍‌ତାଲେ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆନେହ୍ ସଣ୍ଡିନ୍ ସିଲତ୍ତ, ରୁଆତ୍ତନ୍ ଆନେହ୍ ସଣ୍ଡିନ୍ ଜାୟ୍ ସମ୍‌ରାନ୍ ସିଲତ୍ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆସେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତହ୍ ଅବ୍‌ରୁକ୍ତଜି ।”

ଲୁଆନୁବନ୍ ସିଲତ୍ତ ଞ୍ଜେନେନ୍
(ମାତ୍ରିତ୍ତ ୨୪:୩୨-୩୫; ଲୁକ ୨୧:୨୯-୩୩)

୨୮ “ଲୁଆନୁବନ୍ ଆନବ୍‌ଜହ୍‌ବର୍ ସିଲତ୍ତ ଞ୍ଜେନାବା, ଅଞ୍ଜା ଆତିହ୍ ଆ କେଣ୍ଡାୟ୍‌ରନ୍ କୋହ୍‌ତ୍ତେରତ୍ତନେ, ଆରି ଆ ଅଲନ୍ ଆଲେତେହ୍ ରିୟ୍‌ତାତେ, ତିଆତିହ୍ ତାଗାତାଞ୍ଜେନ୍ ତୁୟ୍‌ଲାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାତବେନ୍, ୨୯ ତିଅତ୍ତମ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ନିୟ୍ କେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ ଗନତେଲ୍‌ଜି ଏରିଜେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିର୍‌ୟ୍‌ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାବା । ୩୦ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତହ୍ ଆଜାତିତ୍ତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁହ୍ ଗତେଲେନ୍ ଜାୟ୍ କେନ୍ ନମି ଆ ଜୁଗ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଜନତ୍ତେନ୍ ଅଞ୍ଜାତ୍ତଏଜି । ୩୧ ରୁଆତ୍ତନ୍ ତ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆତ୍ତେତେ ବନ୍ତ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଞ୍ଜାତ୍ତଏ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ଯର୍ନେ ତିନ୍ନାନ୍ ତ ବେତାନ୍ ଆନ୍ନିହ୍ ଜନାଜି ତହ୍
(ମାତ୍ରିତ୍ତ ୨୪:୩୬-୪୪)

* ୧୩:୧୫ ୧୩:୧୫ ଲୁକ ୧୭:୩୧ * ୧୩:୧୯ ୧୩:୧୯ ଅନବ୍‌ଜନାବର୍ ୭:୧୪ * ୧୩:୨୪ ୧୩:୨୪ ଅନବ୍‌ଜନାବର୍ ୭:୧୨ * ୧୩:୨୫ ୧୩:୨୫ ଅନବ୍‌ଜନାବର୍ ୭:୧୩ * ୧୩:୨୬ ୧୩:୨୬ ଅନବ୍‌ଜନାବର୍ ୧:୭

୩୨ ✧ “ବନ୍ଦ ତି ଆ ତିନ୍ନା କି ତି ଆ ବେଡ଼ା ଆନ୍ନିତ୍ ଜନାଜି ତଡ଼, ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ କି ମନ୍ଦରା ତାଙ୍ଗାଡ଼ଆନନ୍ ନିୟ୍ ଜନା ତଡ଼, ଆପେୟ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ତୁମ୍ ଜନା, ୩୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍ତମନାବା, ଆମଡ଼େ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ବେଡ଼ା ଆଙ୍ଗା ତେତେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ । ୩୪ ✧ତିଆତେ କେନ୍ ଅନ୍ତମ, ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସିତ୍‌ନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ବତେସାନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍‌ତେ ତକୋନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ କମ୍‌ପାରିମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ତିୟ୍‌ଲେ ଜିରେନ୍ ଆରି ତୁଆରିଆନ୍ ନିୟ୍ ଜଗେଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ବରେ ଜିରେନ୍ । ୩୫ ଅସମୟ୍ ଅସିମରନ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଜିରେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆତିମଡ଼ଜି ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଗିୟ୍‌ବେନ୍, ୩୬ ତିଆସନ୍ ଆମଡ଼େ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସାଲ୍ଲମ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ପଡ଼, ଅଡ଼େ ତୁଡ଼ାନ୍ ତଗଲ୍ ବେଡ଼ାନ୍, ଅଡ଼େ କମ୍‌ସିମୋଲ୍ ବେଡ଼ାନ୍, ଅଡ଼େ ତୋତାନ୍, ଅଙ୍ଗାବେଡ଼ା ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଜ୍‌ଜନାଏ । ୩୭ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନିଜି ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଗିୟ୍‌ତମନାବା ।”

୧୪

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି
(ମାତିଉ ୨୬:୧-୫; ମାତିଉ ୨୨:୧,୨; ଜନ ୧୧:୪୫-୫୩)

୧ ଆରି ବାଗୁ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଳି ଅନେଲ୍‌ୟ୍‌ପୁରନ୍ ତ କମିରନ୍ ଏରମନାୟ୍‌ନ୍ ଆ ରୁଚିଜୋମ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ଡେନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଜନା ଖମ୍‌ଲୋଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ରକ୍ଷୁଏଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତଡ଼ରନ୍ ସାୟ୍‌ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ପୁର୍ଚ୍ଚୁରିତ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃଖମବୋ, ଅସମୟ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଗୋଡ଼େନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ୍ ।”

ବେତନିଆଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଅବିସେକ
(ମାତିଉ ୨୬:୬-୧୩; ଜନ ୧୨:୧-୮)

୩ ✧ଜିସୁନ୍ ବେତନିଆଲୋଡ଼ନ୍ ମୋଡ଼ୋ ସିମନନ୍ ଆସିଂ ଆଗାଗାଲନେନ୍ ଆତିଡ଼ି ଅବୟ୍ ଆଇବଜନ୍ ବକୋମ୍‌ନା ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ, ତି ଆ କୋମ୍‌ନା ପାଲ୍ଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆବବଲୋଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଲାଏନ୍ । ୪ ବନ୍ଦ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବରାବତାଲେ ତର୍ତ୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆଇବଜନ୍ ଇନିବା ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଅବମୋସ୍ତାତେ ?” ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଆଇବଜନ୍‌ଆତଡ଼ ଗବରୟ୍‌ତାଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜଲ୍ ତମ୍‌ଲୋଡ଼ ତମ୍‌ଲେ ତି ଆ ତଙ୍ଗା ତୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେତେ ବନ୍ ।” ୬ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନ୍ନିତ୍ ଏଗାମ୍‌ତଡ଼, ଇନିବା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଏଏଣ୍ଡେତେ ? ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍ । ୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜି ତ ତିତାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଆତିଡ଼ି ଲତୟ୍‌ତବେନ୍ ତିଆତିଡ଼ି ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମଲେ ଏତିୟ୍‌ତଜି, ବନ୍ଦ ଖେନ୍ ଆଏଡ଼ୁର୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅଃଡ଼ୁକୋନାୟ୍ । ୮ ଆନିନ୍ ଇନି ଲୁମଲେ ରପ୍ତିତେ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଲୁମେନ୍, ଆନିନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ପୁଡ଼ିମା ମିଞ୍ଜଲନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତଅଡ଼ଖେନ୍ ଅବିସେକଲ୍‌ୟ୍ । ୯ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ସମ୍‌ପିରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଜନଡ଼ତେନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ ଆତିଡ଼ି, କେନ୍ ଆଇବଜନ୍‌ଆତଡ଼ ମନନ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ନିୟ୍ ବନେନ୍‌ନ୍ ତେଏତୋ ।”

ଇସ୍ପାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବଞ୍ଜମଞ୍ଜମନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼େଏନ୍
(ମାତିଉ ୨୬:୧୪-୧୬; ଲୁକ ୨୨:୩-୬)

୧୦ ସିଲଞ୍ଜେ ବାରଜଣଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ପାରିତ ଜିଉଦା ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ଖଡ଼ନେମରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସନୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟେନ୍ । ୧୧ ତିଆତେ ଅମଡ଼ତଡ଼ତାଲେ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାତଏଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତାକୋନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ବାସାଏଞ୍ଜି । ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ରନଡ଼ିତ୍‌ନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସନୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ସାୟ୍‌ଲେ ତକୋଲନ୍ ।

✧ ୧୩:୩୨ ୧୩:୩୨ ମାତିଉ ୨୪:୩୭ ✧ ୧୩:୩୪ ୧୩:୩୪ ଲୁକ ୧୨:୩୬-୩୮ ✧ ୧୪:୩ ୧୪:୩ ଲୁକ ୭:୩୭,୩୮

ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅନେଲାଇୟୁପୁର ଜନୋମନ୍ ଜୋମେନ୍

(ମାତିଉ ୨୬:୧୭-୨୫; ଲୁକ ୨୨:୭-୧୪; ୨୧-୨୩; ଜନ ୧୩:୨୧-୩୦)

୧୨ କମିରନ୍ ଏରମନାୟନ୍ ରୁତିଜୋମ୍ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍, ଅଜ୍ଞା ଆଡିଡ଼ ଆଅନ୍ ମେଣ୍ଡାନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ ତିଆଡିଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଅନେଲାଇୟୁପୁରନ୍ ଆ ଗାଗାନେ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼଼ ଇୟ୍ ଏବ଼ଜାଡାନାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମନ୍ ଲଡ଼ୟ୍ତତମ୍ ?”

୧୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼଼ ସିଲଭ୍ ବାଗୁନେଆଡ଼଼ ଏନ୍ନେଲେ ବରେ ଆପ୍ତାୟେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟ୍ବା, ଆରି ତାଆସୋଡନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଆଜିଡେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଇୟ୍ତେ ଏରବାଡେ, ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼ବା, ୧୪ ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆସିଂ ଇୟ୍ତେ ଗନେ, ତି ଆସିଂ ଆ ସୋଡ଼ାମରଆଡ଼଼଼ ଇୟ୍ ବର୍ବା, ‘ଖନଡ଼ତିୟ୍ମରନ୍ ବର୍ବନେ, ଖେନ୍, ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼଼ ଅନେଲାଇୟୁପୁରନ୍ ଆ ଗାଗାନେ ପାଡ଼େତନାୟ୍ ତି ଆ କନ୍ନୁଆମରସିଂ ଅଡେଜା ?’ ୧୫ ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆସିଂ ଅବୟ୍ ଆଡୁବଡୁବନ୍ଆଡେ ଅବଡୁୟ୍ତବେନ୍ । ଆମ୍ବେନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବ଼ଜାଡାଲେ ଇୟ୍ ଡ଼କ୍ଲୋବା ।”

୧୬ ସିଲଭ୍ଲୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଏଜ୍ଞାଲେ ବରେ ଆପ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ଏଭେଲେମା ଗିୟ୍ଲେ ଅନେଲାଇୟୁପୁରନ୍ ଆ ଗାଗାନେ ଆସନ୍ ଇୟ୍ଲେ ଅବ଼ଜାଡାଏଜି ।

୧୭ ଆପ୍ତାୟେମେନ୍, ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିରାଜି । ୧୮ ଆନିଞ୍ଜି ତଜ୍ଞମ୍ଲେ ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲୋଡ଼଼ସିଲଭ୍ ଅବୟ୍ନେ, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାତନେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼଼଼ ବନେରଞ୍ଜି, ଆସିଲୋଡ଼଼ ସୋରୋପ୍ତାୟ୍ତୟ୍ ।”

୧୯ ସିଲଭେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଡୁକ୍ଲତାଲନ୍ ଅବୟ୍ନେ ଅବୟ୍ନେ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ପଡ଼ ?”

୨୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ଜାଲଡେନ୍, “ବାରଜଣଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼଼ ସିଲଭ୍ ଅବୟ୍ନେ, ଆନା ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଗିନାଲୋଡ଼଼ଞ୍ଜି ଅ ଆ ରୁତିନ୍ ଜୋବଡାତେ ଆନିନ୍ । ୨୧ ମନ୍ରା ତାଜ଼ଡାଆନନ୍ ଆ ବନେଁ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼଼ଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଲେ ଆଇଡିଡ଼ନ୍ ତକୋ, ଏଭେଲେ ଆନିନ୍ ରବୁଡେ, ବନ୍ତ ଆନା ଆସିଲୋଡ଼଼ ସିଲଭ୍ ମନ୍ରା ତାଜ଼ଡାଆନନ୍ ସନୋରୋପ୍ତାୟ୍ନ ତେତେ, ଯୋଡ଼଼, ତି ଆ ମନ୍ରା ପନବରଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଡେ, ଆର୍ପାୟ୍ ଆନିନ୍ କରୋଡ଼଼କ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ ନଡ଼ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ ବନ୍ ।”

ପୁବୁ ବୋଜନ୍

(ମାତିଉ ୨୬:୨୬-୩୦; ଲୁକ ୨୨:୧୪-୨୦; ୧ କରନ୍ତି ୧୧:୨୩-୨୫)

୨୨ ଆନିଞ୍ଜି ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ରୁତିନ୍ ଖମ୍ଲେ ଆସିର୍ବାଏନ୍ ଆରି ତିଆଡେ ରେବ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ତିୟ୍ଲେ ବର୍ବନେ, “ନବା କେନ୍ଆଡେ ତଅଡ଼ଞେନ୍ ।”

୨୩ ଆରି, ଆନିନ୍ ଗିଲ୍ଲନ୍ ଖମ୍ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼଼଼ ସନେନ୍ସେନ୍ ତିୟ୍ଲେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ତିୟ୍ଲେ ଆରି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତେଭେ ସିଲଭ୍ ଗାଏଞ୍ଜି । ୨୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆଡେ ସନିବଡେୟ୍ବର୍ ମିଞ୍ଜାମ୍ଲେନ୍, କେନ୍ଆଡେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ଜନବଡ଼ତନ୍ ତେଏନ୍ । ୨୫ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଅଜ୍ଞା ତିନ୍ନା ଖେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼଼଼ ରଡ଼୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାଡାନ୍ ଗାଡାୟ୍, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅଣ୍ଡ଼଼ ଅଡୋଆଞ୍ଜି ଜାୟ୍ କେନ୍ଆଡେ ଆଜ୍ଞାୟ୍ ଆରି ଅଃଗାଆୟ୍ ।”

୨୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି କନନନ୍ କନ୍ଲେ, ସେନ୍ଲେ ସେନ୍ଲେ ଜିଡ଼ବୁରନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ, ଜିରେଞ୍ଜି ।

ପିତ୍ରନ୍ ଆ ମନୁସେବର୍ ଜିସୁନ୍ ବର୍ବନେ

(ମାତିଉ ୨୬:୩୧-୩୫; ଲୁକ ୨୨:୩୧-୩୪; ଜନ ୧୩:୩୬-୩୮)

୨୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆଡ଼଼଼ ଅମ୍ରେଡ଼ଲେ ଏଜିଡ଼ୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼଼ଞ୍ଜି ଅନିଡ଼ଲନ୍ ତକୋ,” “ଖେନ୍ ଡୁରମେଡ଼ମରନ୍ଆଡ଼଼଼ ରଜୁଡାୟ୍, ଆରି ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେତଜି ।”

୨୮ * “ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନାୟ୍ ସିଲଭ୍ଲୁନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଭ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେ ।”

* ୧୪:୨୮ ୧୪:୨୮ ମାତିଉ ୨୮:୨୭

୨୯ ପିତ୍ରୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମନ୍ ଆତଢ଼ ଅମ୍ରେଡ଼ାୟଲେ ଜିର୍ମେଜି ଜନଡ଼ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆଜିମ୍ ଆମନ୍ ଆତଢ଼ ଅମ୍ରେଡ଼ଲେ ଅଃଜ୍ଜିରମ୍ ।”

୩୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଢ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତମ୍, ଲତେ ଆ ତଗଲ କମ୍ ସିମନ୍ ବାଗୁତର ଆରୋଲ୍ରେନ୍ ଆମ୍ମୁ, ଆମନ୍ ଯାଗି ତର, ଖେନ୍ ଆତଢ଼ ମୁର୍ସେତ୍ତୟ୍ ।”

୩୧ ବନ୍ତ ପିତ୍ରୁନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଖେନ୍ ରବୁଲ୍ମୟ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଢ଼ ଅଃମ୍ମୁର୍ସୟମ୍ ।”

ଆରି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଭେଲେମା ବରଞ୍ଜି ।

ଗେସମନି କୋଭାଲୋଢ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ପାର୍ତନା

(ମାଡ଼ିଉ ୨୬:୩୭-୪୬; ଲୁକ ୨୨:୩୯-୪୬)

୩୨ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗେସମନି ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ କୋଭାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଇୟ୍ତେ ପାର୍ତନାନାୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେନ୍ନେ ତଞ୍ଜୁମ୍ଲେ ତକୋନାବା ।” ୩୩ ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରୁନ୍, ଜାକ୍ରୁବନ୍, ଜନନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆତଢ଼ ସରିନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଇୟମ୍ଲେ ଇୟଲେ ତକୋନେ । ୩୪ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆତଢ଼ ଗାମେନ୍, “ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ଆର୍ବୁତିଖନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତ୍ତୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେନ୍ନେ ଆମଡ଼େ ତକୋନାୟ୍ବା ।”

୩୫ ଆରି, ଆନିନ୍ ତାସଡ଼ାୟ୍ ତାଅତିଃ ଜିରେ ଲବଲୋଢ଼ନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ତାଲେ, ଗତେଲେନ୍ ତେନ୍, ତି ଆ ବେଡ଼ା ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ସଡ଼ାଜେ, ତିଆସନ୍ ଇୟଲେ ପାର୍ତନାନେ । ୩୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ପାର୍ତନାଲନ୍, “ଆଞ୍ଜା, ଆପେୟ୍, ଅଡ଼କୋନ୍ ଅସିଲୋଢ଼ନମ୍, ଆମନ୍ ଲତୟଲମ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ କେନ୍ ଗରାଗା ଗିଲ୍ଲନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାଜା, ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇୟ୍ମୁଖେନ୍ ତଡ଼, ଇୟ୍ମୁଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏତୋ ।”

୩୭ ଆନିନ୍ ଯର୍ରେନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆଡ଼ିମତାୟ୍ଲି ଇୟଲ୍ଲାୟ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପିତ୍ରୁନ୍ ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ସିମନ୍ ଆମନ୍ ଇନି ଲୁଡ଼ତେ ପଡ଼ ? ଆମନ୍ ଇନି ବଗଣ୍ଟା ଜାକ୍ତୟ୍ ଆମଡ଼େନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍ମପ୍ରିଲୋ ? ୩୮ ମନାଲ୍ମାଲ୍ରେଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ଗଲୋଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ମବଡ଼େଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ପାର୍ତନାନାବା, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଲତୟ୍ ବନ୍ତ ତଅଡ଼ନ୍ ବସ୍ତୁ ତୁଡ଼ ।”

୩୯ ଆନିନ୍ ଆରି ଜିରେ ଆମ୍ମୁ ଅନ୍ତମ୍ ବର୍ରେନ୍ ଇୟଲେ ପାର୍ତନାନେ । ୪୦ ଆନିନ୍ ଆରି ଯର୍ରେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆଡ଼ିମତାୟ୍ଲି ଇୟଲ୍ଲାୟ୍ ଗିଜେଜି, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସାବକୁଡ଼ଲେ ଅଃର୍ମପ୍ରିଲିଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ଗାମ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଜି, ତିଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଏଜି ।

୪୧ ଆନିନ୍ ଯାଗି ତଡ଼ର୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜି ଆତଢ଼ ଇୟଲ୍ଲାୟ୍ ବରେଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମିନ୍ତାନ୍ ଲୁଡ଼ଲେ ଏଲୋଲୋତନ୍ ପଡ଼ ? ତେଲୋ ଡିୟ୍ତେ ସରି, ତି ବେଡ଼ା ଅଡ଼ୋଲ୍ଲାୟ୍, ଗିୟ୍ବା, ମନ୍ରା ତାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ତନେ । ୪୨ ତୋନାବା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଜିର୍ବା, ଗିୟ୍ବା, ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ଖେନ୍ ଆତଢ଼ ବନେରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ତୟ୍, ଆନିନ୍ ତୁୟାଲ୍ଲାୟ୍ ।”

ବନେରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନୋରୋସ୍ତାୟ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୬:୪୭-୫୬; ଲୁକ ୨୨:୪୭-୫୩; ଜନ ୧୮:୩-୧୨)

୪୩ ଆରି ତେରଡ଼, ଆନିନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲନ୍ ଆତିଡ଼, ବାରଜଣ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିଉଦା ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ନେ ଆରି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି କଡ଼ିବନ୍ ତ ତେଞ୍ଜାନ୍ ଖମ୍ଲେ ଜିର୍ବାଜି, କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆତଢ଼ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି, ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି, ଆରି ପାପୁର୍ମରଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟଲ୍ଲି । ୪୪ ଜିସୁନ୍ ଆତଢ଼ ବନେରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଆରବଞ୍ଚମ୍ଲେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନିଞ୍ଜି ଆତଢ଼ ତାରିଆୟ୍ତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆନାଆତଢ଼ ଜୋର୍ଜୋର୍ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍, ଆନିନ୍ ଆତଢ଼ ଖମ୍ଲେ ଆକୟ୍ତାଲନ୍ ପାଡ଼ବା ।”

୪୫ ସିଲଭେ ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ସିଲଭେମା ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟ୍ମମ୍,” ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ ଆତଢ଼ ଇୟଲ୍ଲାୟ୍ ଜୋର୍ଜୋରେ । ୪୬ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆତଢ଼ ଖମ୍ଲେ ଜିଏଞ୍ଜି । ୪୭ ବନ୍ତ ତେଭେ ତନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ନେ କଡ଼ିବନ୍ ଅମଡ଼ୁଡ଼ତାଲେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କମ୍ବାର୍ମର ଅଡ଼ଲେ ଆଲ୍ଲୁଡ଼ନ୍ ଗଡ଼ଲେ ସେତେନ୍ । ୪୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ରାଉମରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଏଡ଼ୁଡ଼ତନାଞ୍ଚନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କଡ଼ିବନ୍ ତ ତେଞ୍ଜାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା

ଞେନଆତଡ଼଼ ଖମଞମନ ଆସନ୍ ଏଇୟଲାୟ ? ୪୯ *ଞେନ ତିତାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସରେବାସିତନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଖନତନ୍ ତିୟଲାୟ, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନଆତଡ଼଼ ଏଞଞମଲ୍ଲୟ, ବନ୍ତ ତରନ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବନେଜି ଏଞଞଲ୍ଲତେନ୍ ତେତମତେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତେ ।”

୫୦ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼଼ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିତାଲେ ଜିରାଜେଞ୍ଜି ।

୫୧ ବନ୍ତ ଅବୟ ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ ଆକୋତୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ସନ୍ନାତମ୍ ଆ ମାଟ ଗୁୟାୟତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼଼ ସଣ୍ଡୋଢ଼ଲେ ପାଡ଼େନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତି ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ଆତଡ଼଼ ଖମଞମନ ଆସ୍ତାଜେଞ୍ଜି, ୫୨ ଆନିନ୍ ତି ସନ୍ନା ମାଟନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଲେ ଆକୋତୋଡ଼ନ୍ ଇରେନ୍ ।

ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ପନ୍ସୁଆତିଲୋଡ଼଼ ଜିସୁନ୍

(ମାତିଉ ୨୬:୫୭-୬୮; ଲୁକ ୨୨:୫୪-୫୫, ୬୩-୭୧; ଜନ ୧୮:୧୩-୧୪, ୧୯-୨୪)

୫୩ ତିକ୍ତି ଆନିଞ୍ଜି ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଜିରେ ଇୟଲାୟ ରୁକୁତେଜି । ୫୪ ପିତ୍ରନ୍ ତାସତାୟ ତକୋତାଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅବଲସୁନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ପନ୍ସୁଆତିସିଂ ଆ ତୁଆରା ଜିରେନ୍ କି ତଡ଼ିୟସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ତକୁମଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ଞଡ଼ଞଡ଼ନେ । ୫୫ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି କତାଡ଼ିତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ସାକିନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅଞଞାଢ଼ଲଜି, ୫୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ କଣ୍ଡାୟ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଜନଡ଼େତନ୍ ଆ ସାକିଞ୍ଜି ଅଞଞାୟଲନେ ।

୫୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ କଣ୍ଡାୟ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ବରଞ୍ଜି; ୫୮ * “ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ଆବରନେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଅମଡ଼ଲ୍ଲାୟ, ‘ଞେନ, କେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆଗୁଏନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ପୁଡ଼ଲେ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼଼ ଆରି ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଅଞଞୁଏନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ଗୁତାୟ ।’ ” ୫୯ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ସାକିଞ୍ଜି ନିୟ ଅଞଞାୟଲନେ ।

୬୦ ଆରି ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ମଞ୍ଜିନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼଼ ବରେନ୍, “ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ମ ଅଞଞା ସାକି କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ତିୟତଜି, ତିଆସନ୍ ଇନିବା ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଞଞାଲଡ଼ନେ ?”

୬୧ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ କଡ଼ିଡ଼ଲେ ସେତେନ୍, ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଞଞାଲଡ଼ଲନେ । ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍, ସନେକେନ୍ ଆଞଞାଡ଼଼ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ତାଞଡ଼ାଅନ୍ କ୍ରିସୁନ୍ ପଡ଼ ?”

୬୨ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞେନ ଆନିନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍ରା ତାଞଡ଼ାଅନ୍ଆତଡ଼଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ରନପ୍ରିନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ଆତକୁମନ୍ ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ମେଗଲୋଡ଼଼ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜି ଏଗିୟତେ ।”

୬୩ ସିଲରେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ଅଜିନ୍ ପେଲେ ବରନେ, “ଆରି ଗୋଗୋୟ ସାକିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟାୟ ତଡ଼ । ୬୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ନିଶ୍ଚୟବର ଏଅମଡ଼ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମତେ ?”

ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆଞଞାଡ଼଼ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ।”

୬୫ ଆରି, ଲାଡ଼ଲେନ୍ଡ଼େନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବିଜଲେଞ୍ଜି ଆରି ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ସିନ୍ରିନ୍ ମୁମଲେ ବିଡ଼ାବିଡ଼ାଲେ ତିତେଞ୍ଜି କି, “ଆମନ୍ ଅଡ଼େନ୍ ପୁର୍ବାଞ୍ଜେତେ ବନେମର୍ ! ଅବତୁୟଲେନ୍ ।” ଆରି, ତଡ଼ିୟସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼଼ ତିଡ଼ଲେ ତିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼଼ ମୁର୍ସେଏନ୍

(ମାତିଉ ୨୬:୨୯-୩୫; ଲୁକ ୨୨:୫୭-୬୨; ଜନ ୧୮:୧୫-୧୮, ୨୫-୨୬)

୬୬ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ପିତ୍ରନ୍ ଜାୟତାନ୍ ପନ୍ସୁଆତିସିତନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼଼ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କମ୍ବାରିବୟ ଅବୟନେ ଜିରେ ପିତ୍ରନ୍ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜିଞ୍ଜି ଇୟଲାୟ ଗିଜେ,

୬୭ ଆରି ତି କମ୍ବାରିବଜନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼଼ ଏରସେଡ଼ଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ବରନେ, “ଆମନ୍ ନିୟ ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲନେ ।”

୬୮ ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ମୁର୍ସେତାଲେ ବରନେ, “ଞେନ ଆନିନ୍ଆତଡ଼଼ ଜନା ତଡ଼, ଆରି ଆମନ୍ ଇନି ଗାମତେ, ଞେନ ଅଞଞଗନ୍ଲୁଡ଼଼ୟ ।” ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆ ଗରନେଲୋଡ଼଼ ଜିରେନ୍ ।

୬୯ ଆରି, ତି କମ୍ବାରିବଜନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼଼ ଗିୟଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼଼ ଆରି ବତର ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ।” ୭୦ ବନ୍ତ

* ୧୪:୪୯ ୧୪:୪୯ ଲୁକ ୧୯:୪୭; ୨୧:୩୭ * ୧୪:୫୮ ୧୪:୫୮ ଜନ ୨:୧୯

ପିତୃନ୍ ଆରି ମୁର୍ଦ୍ଦେଏନ୍ । ଆରି, ବସନ୍ତେଃ ସିଲତ୍ ଆମତ୍ତନ୍ ଆତନତ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍ତରାଜି ପିତୃନ୍ଆତତ୍ତ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଢ୍ ସିଲତ୍ ଅବୟନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆମନ୍ ତ ଗାଲିଲିମର୍ ।”

୭୧ ବନ୍ତ ପିତୃନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ସୟପତମଲନ୍, ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ବର୍ଚନେ, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞା ମନ୍ତରା ଆ ବର୍ଚେ ଏବର୍ଚନେ, ଖେନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଜନା ତତ୍ ।”

୭୨ ସିଲତ୍ରେମା କମ୍ପିମନ୍ ବାଗୁ ବେଡ଼ା ଓଲେନ୍ । ସିଲତ୍ରେ, “କମ୍ପିମନ୍ ବାଗୁ ବେଡ଼ା ଆରୋଲ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ ଆମନ୍ ଖେନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଯାରି ତର ମୁର୍ଦ୍ଦେଏନ୍, ” କେନ୍ ଅଜ୍ଞା ବର୍ଚେ ଜିସୁନ୍ ପିତୃନ୍ଆତତ୍ତ୍ ବରେନ୍, ତିଆତେ ଆ ମନ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ତି ଆ ବର୍ଚେ ଇୟମ୍ତାଲେ ଯେୟେଡ଼ାଲନେ ।

୧୫

ପିଲାତନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଜିସୁନ୍

(ମାତିଉ ୨୭:୧,୨: ୧୧-୧୪; ଲୁକ ୨୩:୧-୫; ଜନ ୧୮:୨୮-୩୮)

୧ ଅଣ୍ଡୁତନ୍ ତୋତାନ୍ ପନ୍ୟୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ମନ୍ତରାଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି କତାଡ଼ିତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଜିଲେ ପାଡ଼ଲେ ପିଲାତନ୍ ଆସିଲୋଢ୍ ଇୟଲେ ସୋରୋସ୍ତାୟେଜି । ୨ ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ପଡ଼ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଜାଲତେନ୍, “ଆମନ୍ ବର୍ଚନେ ।”

୩ ଆରି, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଢ୍ ଜବ୍ର ଅବତୋସାଏଞ୍ଜି । ୪ ସିଲତ୍ରେ ପିଲାତନ୍ ଆରି ଜିସୁନ୍ଆତତ୍ତ୍ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଅଃଜ୍ଞାଲତ୍ତେନ୍ ପଡ଼ ? ଗିଜା, କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ତମ୍ ତିଆଜ୍ଞା ଅବତୋସାତମ୍ଜି !”

୫ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଅଃଜ୍ଞାଲତ୍ତେଲନେ, ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନ୍ତ ପନ୍ ବରତ୍

(ମାତିଉ ୨୭:୧୫-୨୬; ଲୁକ ୨୩:୧୩-୨୫; ଜନ ୧୮:୩୯-୧୯:୧୭)

୬ ବନ୍ତ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆନୋକ୍ତା ଏନ୍ନେଲେ ତକୋଏନ୍, ଅନେଲାୟପୁରିତନ୍ ମନ୍ତରାଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞା ବଣ୍ଡିମରଆତତ୍ତ୍ ଅନମତ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ଚଞ୍ଜି, ପିଲାତନ୍ ତି ଆ ବଣ୍ଡିମରଆତତ୍ତ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼େନ୍ । ୭ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ତରାଜି କାଜସରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଢ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ତାଲେ ଗୋଡ଼େ ଇତ୍ତନ୍ ମନ୍ତରାଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ରଜ୍ଞଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍ତରାଜିଆତତ୍ତ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତନକ୍ତୋନ୍ ତେଲୋ, ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ବାରକ୍ତା ଗାମ୍ବଲେ ଅବୟ ମନ୍ତରାନ୍ ନିୟ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୮ ତିଆସନ୍ ମନ୍ତରାଞ୍ଜି ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନୋକ୍ତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବାରକ୍ତାନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଅନମତ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ଚେନ୍ ଉଲଞ୍ଜି । ୯ ସିଲତ୍ରେ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ଜାଲତେନ୍, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମ୍ତେ ? ଖେନ୍ ଇନି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ଅମ୍ବୁଡ଼ାୟ ପଡ଼ ?” ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଅସାଡ଼ୟମ୍ଲେ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ଗାମ୍ବଲେ ପିଲାତନ୍ ଜନାଏନ୍ ।

୧୧ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ପାଲ୍ତେଡ଼ ବାରକ୍ତାନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଇନ୍ନେଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ା ଗାମ୍ବଲେ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ବର୍ଚେନ୍ ଆସନ୍, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ମନ୍ତରାଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ସୁସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୧୨ ପିଲାତନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଡ଼େଲ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ତରାଆତତ୍ତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ଗାମ୍ବଲେ ଏବର୍ଚନେ, ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଖେନ୍ ଇନି ଏଜ୍ଞାଆୟ ?”

୧୩ ଆନିଞ୍ଜି ବାକାବଲେ ବର୍ଚଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଆଅକ୍ତାତତ୍ତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ାୟବା ।”

୧୪ ସିଲତ୍ରେ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା, ଆନିନ୍ ଇନି ଆ ତୋସା ଲୁମେନ୍ ତ ?”

ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବାକାବଲେ ବର୍ଚଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଆଅକ୍ତାତତ୍ତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ାୟବା ।”

୧୫ ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ମନ୍ତରାଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ ଅନବସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ବାରକ୍ତାନ୍ଆତତ୍ତ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼େନ୍, ଆରି ଜିସୁନ୍ଆତତ୍ତ୍ ସାମକାନ୍ ବାରେ ଅବତ୍ତିତ୍ତେନ୍ କି ଆଅକ୍ତାତତ୍ତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନମ୍ତାଜନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍ ।

ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତତ୍ତ୍ ତିକ୍ତଲାୟେଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୭:୨୭-୩୧; ଜନ ୧୯:୨-୩)

୧୭ ସିଲଭେ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼ ଅମ୍ମନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ, ଅଡ଼କୋ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ତାଲେ ରୁକୁଲଞ୍ଜି । ୧୭ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତନିକୁଲ୍ୟାୟନ୍ ଆସନ୍ ଲୁଲୁ ଅଜିନ୍ ଅବରଏଞ୍ଜି ଆରି ଅଜାଡ଼ନ୍ ବାଢେ ରନୁକବନ୍ ତୁବଲେ ଆବରଲୋଡ଼ନ୍ ଅବରୁକବେଞ୍ଜି, ୧୮ ଆରି, “ଏ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଲୋମତମ୍,” ଗାମେଞ୍ଜି । ୧୯ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ତାଜୋମ୍ ପାଡ଼ଲେ ଆବରଲୋଡ଼ନ୍ ତିଡେଞ୍ଜି, ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବିଜଲେଞ୍ଜି, ଆରି ତିକୁଲ୍ୟାୟତାଲେ ତୁଡ଼ମୁଲେ ଲୋମେଞ୍ଜି । ୨୦ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଡ଼ିକୁଲ୍ୟାୟେଞ୍ଜି ସିଲଭଲୁନ୍, ତି ଲୁଲୁ ଅଜିନ୍ ତବଲେ ଆ ଅଜିତମନ୍ ଅବରଏଞ୍ଜି । ଆରି, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନମତାଜନ୍ ଆସନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମତାଜେଞ୍ଜି
(ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୩୨-୪୪; ଲୁକ ୨୩:୨୭-୪୩; ଜନ ୧୯:୧୭-୨୭)

୨୧ *ତିଆଡ଼ିତ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ସମ୍ମା ସାଇରେଡ଼ନ୍ ସିଲଭ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରାୟ୍, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ସିମନ୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ କୁରିଣିଆମର, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ ବତଗାୟ୍ ଅକୋୟେଞ୍ଜି । ତି ଆ ସିମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଲେକଜାଣ୍ଡାରନ୍ ତ ରୁପନ୍ ବାପାତଜି । ୨୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗଲଗତା, କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍, “ଆଇତାଡ଼ାବୁର୍” ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ବରୁନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ରେଗମନ୍ ଆମାୟ୍‌ମାୟ୍ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାସାଲ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଅଃଗାଲୋ । ୨୪ ସିଲଭଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଯୋଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନା ଜିନି ଖାଡ଼ତେ, ତିଆସନ୍ ଅବକଡ଼ିଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ବନ୍ତାତାଲନ୍ ପାଡେଞ୍ଜି । ୨୫ ତୋତାନ୍ ନ ଗଣ୍ଡା ଇଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମତାଜେଞ୍ଜି । ୨୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବତୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ପଟାଲୋଡ଼ନ୍, “ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା” ଗାମଲେ ଇଡେଞ୍ଜି । ୨୭ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ବାଗୁ ରାଉମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମତାଜେଞ୍ଜି, ଅବୟ୍‌ନେ ଆର୍ଜଡୋମଗଡ଼ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼ । ୨୮ ତିଆସନ୍ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଁ ତେଡମେନ୍, “ଆନିନ୍ ଏରତରମ୍ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନିଡିନ୍ ତେଲୋ ।”*

୨୯ *ତି ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ମୋମୋବବଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟତାଲେ ବରଞ୍ଜି, “ବାଃ, ଏ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ପୁଡ଼ଲେ ତିଆଡେ ଏର୍ତାଲୋଡ଼ ଆଗୁଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା; ୩୦ ନମିଞେନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ସିଲଭ ପଡ଼ଲନ୍ ତୋବଡମ୍ନା ।”

୩୧ ତିଅନ୍ତମ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ନିୟ୍ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତର୍ତମ୍ କତାଡିନେରୟ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତିକୁଲ୍ୟାୟତାଲେ ବରଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋବେନ୍, ଆନିନ୍‌ତମ୍ ତୋବଲନ୍ ଅଃରପ୍‌ପିଏ ! ୩୨ ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇସ୍ତାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା କ୍ରୀସୁନ୍ ତେନ୍ ନମିଞେନ୍ ମା ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ସିଲଭ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆଡେ ଗିୟ୍‌ଲେ ଇନଲେଞ୍ଜି ଅମତାଜମ୍ ଏଡର୍ତନାୟ୍ ।”

ଆରି, ଅଜା ମନ୍‌ରାଜି ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆୟୋଡ଼ୟୋଡ଼ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ
(ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୪୫-୫୬; ଲୁକ ୨୩:୪୪-୪୯; ଜନ ୧୯:୨୮-୩୦)

୩୩ ତମ୍‌ବାନ୍ ବାର ଗଣ୍ଡା ସିଲଭ ଯାଗି ଗଣ୍ଡା ଜାୟ୍ ସମ୍ପରା ତେସାନ୍ ଆଲୋଡ଼ତନ୍ ତକୋଲନେ । ୩୪ ଆରି ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଯାଗି ଗଣ୍ଡା ଆଡ଼ିତ୍ ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତଡ଼ନ୍ ବାଢେ ଓଡ଼େଡ଼ତାଲେ ବରନେ, “ଏଲି, ଏଲି, ଲାମା ସବକତାନି ?” କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍, “ଏ ଇସ୍‌ରଞେନ୍, ଏ ଇସ୍‌ରଞେନ୍, ଆମନ୍ ଇନିବା ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ଲ୍‌ୟ ?”

୩୫ କେନ୍‌ଆଡେ ଅମତଡ଼ତାଲେ, ତେଢେ ତନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଅମତଡ଼ବା, ଆନିନ୍ ଏଲିଅନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼େ ।” ୩୬ ଆରି, ଅବୟ୍‌ନେ ଇରେନ୍ କି ଅଜିଡ଼ କପାଲୋଡ଼ନ୍ ସବୁର୍‌ତାନ୍ ଜୋବତାଏନ୍, ଆରି ତିଆଡେ ଅବୟ୍ ତାଜୋମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ରପଡେନ୍ କି ଗାଗାନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ତିୟେନ୍ କି ବରନେ, “କଡ଼ିଡ଼ବା, କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ସିଲଭ ଅନସ୍ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏଲିଅନ୍ ଇୟତାୟ୍ ପଡ଼ ଅଡେ ଇଜ୍ଜା ଏଗିୟ୍‌ବା ।”

୩୭ ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତଡ଼ନ୍ ବାଢେ ବାକାବତାଲେ ରବୁଏନ୍ ।

* ୧୫:୨୧ ୧୫:୨୧ ରୋମିଅ ୧୭:୧୩ * ୧୫:୨୮ ୧୫:୨୮ ପାପୁର ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ଆଇଡିଡ଼ ତଡ଼ * ୧୫:୨୯ ୧୫:୨୯ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୫:୫୮; ଜନ ୨:୧୯

୩୮ ଆରି, ସରେବାସିତନ୍ ମଡ଼ିର ବକରାନ୍ ଆରାନ୍ନାତେନ୍ ଆ ତରଝନେକାବ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ପତେତାଲେ ବାଗ୍ ଡେୟଡେୟ ଡେଏନ୍ । ୩୯ ଆଅକ୍ଳାତଝନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାଗଡ଼ ତନଝଲେ ଆତ୍ରକୋଲନେନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟ୍, ଜିସୁନ୍ ଏକ୍ଳାଲେ ରବୁଏନ୍, ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଆନିନ୍ ବରନେ, “ଆଜାଡ଼ତମ୍ କେନ୍ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଏନ୍ ।”

୪୦ ଧଲ୍ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଆଇମରଞ୍ଜି ନିୟ ଡେରେ ସିଲଡ଼ ତାସଝାୟ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ଗିୟଗିଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ମଗଦଲିନି ମରିଅମନ୍, ସନ୍ନା ଜାକୁବନ୍ ତ ଜୋସିନ୍ ଆୟୋଡ଼ ମରିଅମନ୍, ଆରି ସୋଲମିନ୍ ଡେରେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୪୧ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଝ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଝ୍ ସାଜଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଜିରୀଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ଆଇମରଞ୍ଜି ନିୟ ଡେରେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଳାଏଞ୍ଜି
(ମାଡିଉ ୨୭:୫୭-୬୧; ଲୁକ ୨୩:୫୦-୫୬; ଜନ ୧୯:୩୮-୪୨)

୪୨ ଆରି ଅରୁବଲେ ଆପ୍ରାଡେନ୍, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅବଜାତା ତିନ୍ନା ତକୋଏନ୍, କେନ୍ ଆ ଗରାମଗାମନ୍, ଲୋଲୋଲେ ତିନ୍ନା ଆମ୍ପୁଡ଼ ତିନ୍ନା ତକୋଏନ୍ । ୪୩ ଆରି ଆରାମାତିୟାବାୟ୍ ଅବୟନେ ଜିଉଦି ମରାୟନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ମନନ୍ନେମର ତକୋଏନ୍, ଆସ୍ତମନ୍ ଜୋସେପ, ଆନିନ୍ ନିୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଜଗେଲେ ତକୋଲନେ, ଆନିନ୍ ଅକୋମଡ଼ତାଲନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ଇୟଲେ ବେଡେ । ୪୪ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ରବୁଏନ୍ ଗାମଲେ ପିଲାତନ୍ ଆରମଡ଼ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସାନ୍ନି ଡେଏନ୍, ଆରି ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ଆତଝ୍ ଅବନୋଡ୍ଡେତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଝ୍ ବରେନ୍, “ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ କି ଅୟମଡ଼ମ ଡେଏନ୍ ପଡ଼ ?”

୪୫ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ପାଡ଼ା ଗାମଲେ ଜୋସେପନ୍ଆତଝ୍ ବରେନ୍ ।

୪୬ ଜୋସେପନ୍ ଅବୟ ଲମନ୍ଦକାବନ୍ ଞିଲୋଡ଼ ଞିଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ଆଅକ୍ଳାତଝନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସ୍ବଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲାଇ କି ଲମନ୍ଦକାବନ୍ ବାଡେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ବଲେଡେଞ୍ଜି ଆରି ବରୁନ୍ ଆରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଆଗାୟଗାୟନ୍ ଅବୟ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ତକ୍ଳୋତାଲେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ ଅବୟ ଆରେଡ଼ନ୍ ତଡେଞ୍ଜି ।

୪୭ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ଅକ୍ଳାଲୋଡ଼ ତନକ୍ଳାନ୍ ଡେଏନ୍, ତିଆତେ ମଗଦଲିନି ମରିଅମନ୍ ତ ଜୋସିନ୍ ଆୟୋଡ଼ ମରିଅମନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ଯନର୍ନେଡ଼
(ମାଡିଉ ୨୮:୧-୮; ଲୁକ ୨୪:୧-୧୨; ଜନ ୨୦:୧-୧୦)

୧ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆପ୍ରଡେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ମଗଦଲିନି ମରିଅମନ୍, ଜାକୁବନ୍ ଆୟୋଡ଼ ମରିଅମନ୍ ତ ସୋଲମିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରାଲୋଡ଼ ଜକ୍ଳତନ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଞିଏଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତ୍ତ୍ ତିନ୍ନା ରୟବାର ତିନ୍ନା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ନ୍ ତୋତାନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକ୍ଳନାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୩ ଆରି ତଡ଼ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ଡମ୍ ଏନ୍ନେଲେ କଡ଼ାଡ଼ିଗଡ଼ଲିଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ ଆରେଡ଼ ଡେଡ଼ଲେ ତିୟଡିୟଲଡ଼ନେ ? ତିଆତେ ତ ସୋଡ଼ାତମ୍ !” ୪ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆନିଞ୍ଜି ଆଗିଜେଞ୍ଜି ଅରେଡ଼ନ୍ ଆଡେଡ଼ଡେଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଗନ୍ଲେ ଇୟଲେ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଡେରେ ଜେଏଡମ୍ ଆ ଅକ୍ଳି ଆରନେନ୍ ଅବୟ ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ ଅଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ଆଡକ୍ଳୁମ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ଡେଏଞ୍ଜି ।

୬ ସିଲଡେ ବେଣ୍ଡିଆମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଝ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ସାନ୍ନି ଡେଡ଼ଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଞେନ୍ ଜନା, ଆଅକ୍ଳାତଝ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରମଡ଼ାଜେଞ୍ଜି ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ଆତଝ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏସାୟଡେ, ଆନିନ୍ ଯର୍ନେଡ଼ଲେ ଡୋଲନେ, ଆନିନ୍ ଡେନ୍ନେ ମନ୍ଦା ତଡ଼, ଗିୟବା ଆନିନ୍ଆତଝ୍ ଡେନ୍ନେ ବନ୍ ତନକ୍ଳୋନ୍ ଡେଏନ୍ । ୭ ଧନି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରେ ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପିତ୍ରନ୍ଆତଝ୍ ଇୟ ବର୍ବା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଆନିନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେନ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଝ୍ ଏକ୍ଳାଲେ ବରବେନ୍, ଏଡେଲେମା ଡେରେ ଆନିନ୍ଆତଝ୍ ଇୟଡେ ଏରବାଡେ ।”

† ୧୫:୩୯ ୧୫:୩୯ ବସଅ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା * ୧୫:୪୦ ୧୫:୪୦ ଲୁକ ୮:୨,୩ † ୧୭:୭ ୧୭:୭ ମାଡିଉ ୨୭:୩୨; ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୪:୨୮

୮ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ବୁଢ଼ଲନ୍ ଇରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃକରଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବନ୍ଧୁଟନ୍ ବାରେ ତକରେଞ୍ଜି, ଆରି ସାନ୍ନିତାଲେ କିତିତେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ମଗଦଲିନି ମରିଅମନ୍ ଆମଡ଼ ଅବ୍‌ଗିୟତାଲନେ

(ମାତିଉ ୨୮:୯-୧୦; ଜନ ୨୦:୧୧-୧୮)

୯ ଜିସୁନ୍ ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତମ୍ନ ଡ୍ରୁନ୍ନା ଅଣ୍ଡୁଟନ୍ ତୋତାନ୍ ରୟ୍‌ବାର ଡ୍ରୁନ୍ନା ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନେ, ଆନିନ୍ ମଗଦଲିନି ମରିଅମନ୍ ଆମଡ଼ ପର୍ତ୍ତମ୍ନ ଅବ୍‌ଗିୟତାଲନେ, କେନ୍ ଆ ମରିଅମ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସାତଗା ବୁଡ଼ଞ୍ଜି ଗନଟନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୦ ମରିଅମନ୍ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖୁନ୍‌ନେମରଜି ଆମଡ଼ କବରନ୍ ପାଟେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଯନେନ୍ ତ ଅନିଃୟମନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୧୧ ଜିସୁନ୍ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନେ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅବ୍‌ଗିୟତାଲନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମରିଅମନ୍ ଖୁନ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅଃଡ଼ୁରଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ବାଗୁ ଖୁନ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବ୍‌ଗିୟତାଲନେ

(ଲୁକ ୨୪:୧୩-୩୫)

୧୨ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଡ୍ରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ବାଗୁନେ ଅବୟ ସନ୍ନା ସାଜନ୍ ଆରିୟେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ଅରାନ୍ନାଗୋ ଅବ୍‌ଗିୟତାଲନେ । ୧୩ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ମନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ଆନ୍ନା ଖୁନ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବରେଜି, ବନ୍‌ତ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁରଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଏଗାରଜଣ ଖୁନ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବ୍‌ଗିୟତାଲନେ

(ମାତିଉ ୨୮:୧୭-୨୦; ଲୁକ ୨୪:୩୬-୪୯; ଜନ ୨୦:୧୯-୨୩; ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧:୬-୮)

୧୪ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଏଗାରଜଣ ଖୁନ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅବ୍‌ଗିୟତାଲନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁରନେଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଆରି ଆ ରଗରଞ୍ଜି ଆ ରତୋନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ କଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆୟର୍ମେଟନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁରଞ୍ଜି । ୧୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ସମ୍ପରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଇୟ୍‌ନସ୍ତୁବା । ୧୬ ଆନା ତର୍ତନେ ଆରି ତକୁବ୍‌ତାତେନେ ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ବନ୍‌ତ ଆନା ଅଃଡ଼ୁରନେ, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ପବରଡ଼ତେ । ୧୭ ଆରି, ଡନେମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ରପ୍ତି ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବୋସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜିମୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ବୁଡ଼ନ୍ ଗଡ଼ତଜି, ରଡ଼ ଲଡ଼ଲଟନ୍ ବାରେ କଡ଼ାଡ଼ିତେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆଡ଼େ ଅବିୟ୍ ଅରମ୍ପତନ୍ ଡେତେ ।”

୧୮ “ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଜାଆଡ଼ନ୍ ଖମ୍‌ତଜି ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବିସ ନିୟ୍ ଗାଏଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃର୍‌ବୁଏଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅସୁମରଞ୍ଜି ଆବଲୋଡ଼ ଆସିଞ୍ଜି ତଞ୍ଜେଏଞ୍ଜି ତେନ୍ ଅସୁମରଞ୍ଜି ମନଡ଼ତଜି ।”

ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ତୋଣ୍ଡୋ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଲୋ

(ଲୁକ ୨୪:୫୦-୫୩; ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧:୯-୧୧)

୧୯ ଏନ୍‌ଲେ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି କି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ତୋଣ୍ଡୋ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଲୋ, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ତଞ୍ଜେମେ । ୨୦ ଆରି ଖୁନ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଜିରେଞ୍ଜି କି ମନଡ଼ବରନ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଅସ୍ତୁଡ଼ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆରସ୍ତୁଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନଡ଼ବରଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ମା ଗାମ୍‌ଲେ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଖୁନ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଇୟ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ଡୁଜେଜି ।*

* ୧୭:୧୫ ୧୭:୧୫ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧:୮ * ୧୭:୧୯ ୧୭:୧୯ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧:୯-୧୧ * ୧୭:୨୦ ୧୭:୨୦ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ଅନିଡ଼ଲଲୋଡ଼ନ୍ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୭:୯-୨୦ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼

ଲୁକ ଲିଖିତ ଯୀଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ସୁସମାଚାର ଲୁକନ୍ ଆରିତେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ମନହ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନେକ୍‌ଲ

ରହ ଅନଗଡ଼ଲୋଝନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବନେ ଆଇତିତନ୍ ଉଞ୍ଜି ମନହ୍‌ବରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲୁକନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଅବୟ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ କେନ୍ ମନହ୍‌ବରଞ୍ଜି ମାତିଉନ୍, ମାର୍କନ୍, ଲୁକନ୍ ତ ଜନନ୍ ଇତେଞ୍ଜି । କେନ୍ ଲୁକନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଆଜା, ଅଜାଲୋଝ୍ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ତିଆତେ ଆନ୍ନିହ୍ ମନହ୍ ଜନା ତଡ଼ । ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ୭୦ ବର୍ସେହ୍ ଆ ତିକ୍ତି କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବାଇବୋଲ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି । ଲୁକନ୍ ଅବୟ୍ ବୈତମର୍ ତକୋଏନ୍ । ଆନିତଲନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଆପଡେନମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାଲହ୍‌ତନେ । ଆନିନ୍ ଜିଉଦିମର୍ ତଡ଼ କଲସି ୪:୧୦-୧୪ । କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଏଜାଲତେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଏଜି ତିଆସନ୍ ଲୁକନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇ ଇତେନ୍ ଲୁକ ୧:୮ ।

କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବରଲୋଝ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍‌ଆତହ୍, ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତନାଣ୍ଡେମର୍ ଆରି ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି ଆମହ୍ ମନହ୍‌ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ପୁରାତା ବୟନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଇ ଗାମ୍‌ଲେ ଲୁକନ୍ ଇତେନ୍ । ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବରଲୋଝ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବନବୟୋନ୍ ଆ ବନେ ଆବରିୟ୍ । ତେନ୍ନେ ଆରି ଅବୟ୍ ମୁଡ଼ ଖନଝନ୍ ତକୋ ତିଆତେ ସର୍ତାନ୍ । ଜିସୁନ୍ ଜିର୍ଭୟତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମନହ୍‌ବରନ୍ ବନରବରନ୍ ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ରୁଆଝନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆ ବନେ, କେନ୍ ଆ ବନେଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ସର୍ତାତମନ୍ ଆ ବନେ ।

କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବରଲୋଝ୍ ଆରି ଲାହ୍‌ଲେହ୍ ବନେଞ୍ଜି ଆଇତିତନ୍ ତକୋ ରୁଆହ୍ ପାହ୍‌ଲହ୍‌ବରମରଞ୍ଜି ଆ କନନ୍, ରେସା ଜିସୁନ୍‌ଆତହ୍ ତୁରମେହ୍‌ମରଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲେ ଗିଜେଜି, ସରେବାସିଂଲୋଝନ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ସରିନ୍ ପସିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ କଡ଼ାଡିନେ, ମନହ୍ ସମିରୋଣମରନ୍ ଆରି ଆଲ୍ଲେ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆନବଜଡ଼୍‌ବର୍, କେନ୍‌ଆତେଜି ଆନ୍ନା ମନହ୍‌ବରଲୋଝନ୍ ଆଇତିଡ଼ ତଡ଼ । ଲୁକନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ଆନ୍ନା ବଇନ୍ ଇତେନ୍ ତିଆତେ “ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖଝ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା” ତି ଆ ବଇଲୋଝ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ମରଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଗୋଗୋଜେଞ୍ଜି ତି ଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଇତିଡ଼ । ପାର୍ତନାନେନ୍ ୩:୨୧, ୫:୧୭, ୬:୧୨, ୧୧:୧-୧୨, ୨୨:୩୨, ୩:୩୧୧:୪, ୧୭:୩-୪, ୨୩:୩୪, ୨୪:୪୭, ମଡିଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍, ଜିସୁନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ମନହ୍‌ବରନ୍ ଆରପୁଟୁଡ଼ନ୍ ଆତିଡ଼ ଆଇମରଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଆନିନ୍ ତ ଖଝ୍‌ନେମରଞ୍ଜି‌ଆତହ୍ ସାଜଏଞ୍ଜି ତିଆତେଜି ତେନ୍ନେ ଲୁକନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତହ୍ ଅବ୍‌ଜନାଲହ୍‌ତନେ ।

ମନହ୍‌ବରନ୍ ଆ ପନାଲ୍‌ହା

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୪
- ୨. ତକୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆ କରେକ୍‌କୋଡ଼ ଆରି ଆ ପନସିୟ୍ ବେଡ଼ାନ୍ । ୧:୫-୨:୫୨
- ୩. ତକୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍ ଆନସ୍ତୁବର୍ । ୩:୧-୨୦
- ୪. ଜିସୁନ୍ ଆ ତକୁବଡ଼ା ଆରି ସନ୍‌ମନ୍ ଆ ତନୋରତୋର୍ । ୩:୨୧-୪:୧୩
- ୫. ଗାଲିଲିଲୋଝନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନସ୍ତୁବର୍ । ୪:୧୪-୯:୫୦
- ୬. ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଜନିର୍ । ୯:୫୧-୧୯:୨୭
- ୭. ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ସାଇରେହ୍ ଆତନିକ୍ତି ପାଲ୍ଲି ଇଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା । ୧୯:୨୮-୨୩:୫୨
- ୮. ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ଯନର୍‌ହେହ୍, ଖଝ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆମହ୍ ଅବ୍‌ଗିୟତାନେନ୍ ଆରି ରୁଆଝନ୍ ଆଜନିର୍ । ୨୪:୧-୫୩

ସନେକ୍‌ଲନ୍

୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାହ୍ ତିଅପିଲ୍, ଅମହ୍‌ବାଲେନ୍ ଅଜା ବୋସା କାକାଡ଼ାଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଲୁମେନ୍, ତିଆତେଜି ଜବ୍ର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇତିତନ୍ ଆସନ୍ ଲତଜେଞ୍ଜି । ୨ ତିଆସନ୍, ଅଜା ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍‌ହୁମା ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି କି ଇତେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଅସ୍ତୁବରେଞ୍ଜି ଆରି ତିଆତେଜି ଜୁବାୟ୍‌ଲେ ତକ୍‌କୋତାଲେ ଅସିଲୋଝ୍‌ଲେନ୍ ତିୟ୍‌ଲଲେଞ୍ଜି; ୩ ତିଅଡ଼ମ୍, ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍‌ହୁମା ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି

ମନହତମ୍ ପତେତାଲନ୍ ତେତ୍ରେ ଆଇଡିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅମହନମ୍ ଇଡିତନ୍ ଆସନ୍ ମାତ୍ତୁ ଲତୟଲ୍ ଯ, ୪ କେନ୍ ଆତେଜି ଖେନ୍ ଅମହନମ୍ ଇଡିଲେ ଆସ୍ତାୟଲ୍ ଯେନ୍, ଆମନ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ଖନତ୍ତନ୍ ଖାତେଜି ଅଡିକୋନ୍ ଆଜାଡିନ୍ ମା ଗାମ୍ ଲେ ରପ୍ତି ଜନାତେ ।

ତତ୍ତ୍ୱତ୍ତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ କରୋକ୍ଲୋଡ୍ ଆସନ୍ ବର୍ନେନ୍

୫ ଜିଉଦା ତେସନ୍ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆସ୍ତାସନ୍ ଏନ୍ ଆଡିଡ୍, ଅବିଅ ରାଓଡାନ୍ ଆ ତଡିଲୋଡ୍ ଅବୟ ରାଓଡାନ୍ ଆଖୁମ୍ ଜିକରିୟ ଗାମ୍ ଲେ ତକୋଏନ୍; ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆରୋଣାଖି ଆ କେଲ୍ଲାବୟ, ଆଖୁମନ୍ ଏଲିସାବେତ । ୬ ଆନିଖି ବାଗୁଖି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଆରି ଅନଗତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡିକୋନ୍ ମାନ୍ନେତାଲେ ଏରତୋସାତାଗୋ ଖିଶ୍ତମ୍ ତାଲନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଗନିୟରିୟଲୋଡ୍ ତରମ୍ମମରଜି ତକୋଏଖି । ୭ ବନ୍ତ ଆନିଖି ଅଃକୋତନ୍ ଲଜି, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଶ୍ତେନ୍ ଏଲିସାବେତନ୍ ଆଖେଲନେ, ଆରି ବାଗୁଖି ବୁତଏଖି ବୁତଏଖି ।

୮ ଆନିନ୍, ଆ ତଡିଖି ଆ ପାଲି ଅନ୍ତମ୍ ସରେବାସିଡନ୍ ଜିରେ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ୍ ପୁର୍ପୁରଲୁମନ୍ ଇୟଲେ ଲୁମେନ୍ ଆଡିଡ୍, ୯ ଆଓକ୍ତା ପୁର୍ପୁରଲୁମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରବକଡିଏଖି ଜିକରିୟନ୍ ଆଖୁମ୍ ଲୋଡ୍ କଡିନ୍ ତୁଡ୍ ଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସରେବାସି ଗନ୍ ଲେ ତନୋମ୍ମୋତନ୍ ଇୟଲେ ତିଏ । ୧୦ ଆରି ଉନୋମ୍ମୋତନ୍ ଆଡିୟେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଅଡିକୋନ୍ ମନ୍ ରାନ୍ ତୁଆରାନ୍ ପାର୍ତନାଲଖି । ୧୧ ତିଆଡିଡ୍ ତରୋମ୍ମୋଡ୍ ତନମ୍ ଲନ୍ ଆଜିଡୋମ୍ ଗଡ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ୍ ଲଡ୍ ବରମର୍ ଅବୟନେ ତନହତାଲେ ଆମହନ୍ ଇୟଲାୟ ଅବତୁୟନେ । ୧୨ ଜିକରିୟନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ୍ ଗିୟଲେ ଓଡ୍ ଲେଡିଏନ୍ ଆରି ବଡ଼େନ୍ । ୧୩ ବନ୍ତ ପାଡ୍ ଲଡ୍ ବରମର୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଜିକରିୟ, ବଡ଼ହତଡମ୍, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଶ୍ତେନ୍ ପାର୍ତନାମ୍ ଅନମତଡନ୍ ତେଲୋ, ଆରି ତୁକ୍ତିମ୍ ଏଲିସାବେତନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ଓକାସିଜନ୍ କୋଡ୍ ତେ, ଆମନ୍ ଆଖୁମନ୍ ଜନନ୍ ଅବଞ୍ଚମା । ୧୪ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍ ଲେ ଆମନ୍ ମନଅଖିନ୍ ତ ସର୍ତାନ୍ ତେତମ୍, ଆରି ଆନିନ୍ କରୋକ୍ଲୋଡନ୍ ତେଲନ୍ ତେନ୍ ଜତ୍ର ମନ୍ ରାଜି ସର୍ତାତଖି । ୧୫ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଶ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଗନିୟରିୟଲୋଡ୍ ସୋଡାମର୍ ତେତେ; ଆନିନ୍ ଆଜିୟଜା ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍, ଅଲିନ୍ ଅଃଗାଏ, ଆରି ଆୟୋଡନ୍ ଆ କିମୋଡ୍ ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଆନିନ୍ ମଡିର୍ ପୁରାଡାଲୋଡନ୍ ନିୟ୍ ଆବରିୟ୍ ତକୋତେ । ୧୬ ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ତାଏଲ୍ ମରଖି ଆମହ୍ ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଜତ୍ର ମନ୍ ରାଜି ଆତଡ୍ ପ୍ରବୁ ଆ ଇସ୍ତରଖି ଆମହ୍ ବା ଆବଡିଡ୍ ଲେ ଓରୋଡ୍ ତାଜି । ୧୭ ଆପେୟଖି ଆ ଉଗର୍ ପସିଜି ଆମହ୍ ବା ଆରି ଆଲ୍ଲେମରଖି ଆତଡ୍ ତରମ୍ମମରଖି ଆ ଜନନାଲୋଡ୍ ଖିଶ୍ତମ୍ ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅନାବଡିତନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ ରାଜି ଆତଡ୍ ଅନବଜାତାବାନ୍ ଆନିନ୍ ଏଲିଅନ୍ ଆ ପୁରାଡା ତ ବୋସାନ୍ ବାତେ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ୍ ତଡିୟତନେ ।”

୧୮ ଜିକରିୟନ୍ ପାଡ୍ ଲଡ୍ ବରମର୍ ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଆତେ ତେତେ ଗାମ୍ ଲେ ଏଜ୍ଞାଲେ ଖେନ୍ ଜନାଆୟ୍ ? ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଶ୍ତେନ୍ ଖେନ୍ ବୁତାଲ୍ ଯ, ଆରି ତୁକ୍ତିଖେନ୍ ନିୟ୍ ବୁଡିଏନ୍ ।”

୧୯ ପାଡ୍ ଲଡ୍ ବରମର୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଖେନ୍ ଗାବ୍ରିଏଲ୍, ଖେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ୍ ତନହତାୟ, ଆରି ଆମନ୍ ଆତଡ୍ ଅନସ୍ତୁଡ୍ ଆସନ୍ ଆରି କେନ୍ ମନହ୍ ବରନ୍ ଅନବଜନାବାନ୍ ଖେନ୍ ଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟଲ୍ ଯଜି । ୨୦ ଗିଜା, କେନ୍ ଅଡିକୋନ୍ ଅଶ୍ତୁଡ୍ ଗତେଲେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଆମନ୍ ଅବଜାଡ୍ ଲାନ୍ ତକୋତନେ ଆରି କତାଡିଲନ୍ ଅଃର୍ପ୍ରିଏ, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଶ୍ତେନ୍ ବର୍ନେଖେଖି ଅଡିକୋନ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ଆ ତିନ୍ନା ଇତମନ୍ ଗତେଲ୍ ତେ, ତି ଅଡିକୋନ୍ ଆମନ୍ ଅଃତୁର୍ବନେ ।”

୨୧ ତି ଆ ବନେଡା ମନ୍ ରାଜି ଜିକରିୟନ୍ ଆତଡ୍ ଜଗେଲେ ତକୋଲଖି, ଆରି ସରେବାସିଲୋଡନ୍ ଆନିନ୍ ଆଡିଡେନ୍ ଆନିଖି ସାନ୍ନି ତେଏଖି । ୨୨ ତିକ୍ତି ଆନିନ୍ ତୁଡ୍ ଲନ୍ ଜିରାୟ, ବନ୍ତ ଆନିଖି ଆତଡ୍ ବରେ ଅଃର୍ପ୍ରିଲଜି; ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସରେବାସିଲୋଡନ୍ ତନାଲ୍ ମତନ୍ ଗିଜେନ୍ ଗାମ୍ ଲେ ଆନିଖି ଜନଏଖି, ଜିକରିୟନ୍ ଆନିଖି ଆତଡ୍ ତାରିଆୟଏଖି ଆରି ଅବଜାଡ୍ ଲାନ୍ ତକୋଲନେ ।

୨୩ ସିଲଡ୍ ଲନ୍ ସରେବାସିଲୋଡନ୍ ଆ ସେବା କାକାଡାନ୍ ଆ ପାଲି ଆସୁକ୍ଲେଏନ୍ ଆନିନ୍ ଆସିତମନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୪ କେନ୍ ସିଲଡ୍ ଲନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଏଲିସାବେତନ୍ ପାଲ୍ଲୁରନ୍ ଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍ ଲୟ ଆଜାୟ୍ ଜାୟ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନିନ୍ ଆତଡ୍ ଅଃଜରୋ । ୨୫ ତିକ୍ତି ଆନିନ୍ ବର୍ନେ, “ମନ୍ ରାଜି ଆମହ୍ ଲୋଡ୍ ଗନ୍ତୁୟଖେନ୍ ସନବଡାଜିନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍, ଖେନ୍ ଆତଡ୍ ସାୟୁମତାଲେ ଏନ୍ନେଲେ ଲୁମେନ୍ ।”

ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟ ଆ କରୋକ୍ଲୋଡ଼ ଆସନ୍ ବର୍ନେନ୍

୨୭ ତିଲ୍ଲି, ଏଲିସାବେତନ୍ ପାଞ୍ଜୁରନ୍ତାଲନ୍ ତୁତୁ ଆଜାୟ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ଆଡିଡ଼ ଗାନ୍ତିଏଲ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗାଲିଲିଲୋଡ଼ନ୍ ନାଜରିତ ଗଡ଼ାନ୍ ଅବୟ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିସିଜନ୍ ଆମଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ତେଲୋ: ୨୭ *ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାଲୋଡ଼ ଜୋସେପ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ଓକାମରନ୍ ବୟନ୍ ତି ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିସିୟ ବିବାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଜଡ଼ଜଡ଼ ତକୋଏଞ୍ଜି । ତି ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ିସିୟ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ମରିଅମ୍ । ୨୮ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲନ୍ ମରିଅମ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେ, “ଏ ସନାୟୁମବୟ, ଅମଡ଼ନମ୍ ସନୟୁନ୍ ଜିରାୟତୋ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ତକୋ ।”

୨୯ ବନ୍ତ ତି ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ମରିଅମନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍, ଆରି କେନ୍ଆତେ ଏଙ୍ଗାଗୋ ଆ ବର୍ନେ ଗାମ୍ଲେ ଆ ମନ୍ନଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟମଲଏନ୍ । ୩୦ ସିଲଭେ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ମରିଅମ୍, ବଡ଼ଡ଼ତଡ଼ମ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନିୟରିୟଲୋଡ଼ ସନାୟୁମବୟ ତେଲମ୍ । ୩୧ *ଆରି ଗିଜା, ଆମନ୍ ପାଞ୍ଜୁରନ୍ତାଲନ୍ ଅବୟ ଓକାସିଜନ୍ କୋଡ଼ତେ ଆରି ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଜିସୁ ଅବଞ୍ଜୁମା । ୩୨ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ାମର ତେତେ ଆରି ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅନୋଡ୍ରେନ୍ ତେତେ: ପ୍ରବୁ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବରାଜାତେ, ୩୩ ଆନିନ୍ ଜାକୁବନ୍ ଆ ପୁଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଡିନ୍ନାନ୍ ସାସନତେ, ଆରି ଆ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆଜାଜନଡ଼ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେ ।”

୩୪ ବନ୍ତ ମରିଅମନ୍ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “କେନ୍ଆତେ ଏଙ୍ଗାତାଲେ ଅଲ୍ଡେଏ ? ଖେନ୍ ତ ଓକାମରନ୍ଆତଡ଼ ଜନା ତଡ଼ ।”

୩୫ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନମ୍ ଇୟତାୟ ପନ୍ନେ ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଲୁବତମ୍, ତିଆସନ୍ ଆନା କରୋଡ଼କ୍ଲୋଡ଼ନ୍* ତେତେ, ଆନିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅନୋଡ୍ରେନ୍ ତେତେ । ୩୬ ଆରି ଗିଜା, କୁଲମବୟନମ୍ ଏଲିସାବେତନ୍ ନିୟ ଆ ବନ୍ତୁତି ଇଡ଼ନ୍ ଆ କିମୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ଓକାସିଜନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଞ୍ଜମ୍ । ଅଜା ଆଇମରଆତଡ଼ ଆଞ୍ଜେବୟ ଗାମ୍ଲେ ଅନୋଡ୍ରେନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆନିନ୍ ନମି ତୁତୁ ଆଜାୟ ତେଏନ୍, ୩୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜିଡ଼ାଞ୍ଜନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ବୋର୍ସା ତଡ଼ ଅଃଡ଼େଏ ।”†

୩୮ ସିଲଭେ ମରିଅମନ୍ ଗାମେନ୍, “ଗିଜା, ଖେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କମ୍ବାରିବୟ; ବର୍ନେନମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତେଏତେ ।” ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ତେଭେ ସିଲଡ଼ ଜିରେନ୍ ।

ମରିଅମନ୍ ଏଲିସାବେତନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟେନ୍

୩୯ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମରିଅମନ୍ ତୋଲନ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆ ବରୁରେଡ଼ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଲଜିରେନ୍, ୪୦ ଆରି ଜିକରିୟନ୍ ଆସି* ଗନ୍ଲେ ଏଲିସାବେତନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ଲୋମେ । ୪୧ ଆରି, ଏଲିସାବେତନ୍, ମରିଅମନ୍ ଆ ଲୋମାଲୋମା ଆରମଡ଼ଡ଼େନ୍, ସିଲଭେମା ଆ କିମୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ପସିୟ ତଡ଼େନ୍, ଆରି ଏଲିସାବେତନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟଡ଼ାଲେ, ୪୨ ସୋଡ଼ା ସର୍ବେନ୍ ବାଭେ ବର୍ନେ, “ଆଇମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆମନ୍ ସନେନ୍ସେନ୍, ଆରି କିମୋଡ଼ଲୋଡ଼ନମ୍ ଆ ପସିୟ ନିୟ ସନେନ୍ସେନ୍ । ୪୩ ବନ୍ତ, ପ୍ରବୁଖେନ୍ ଆୟୋଡ଼ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଇୟତାୟ, କେନ୍ କରମ୍ପାଖେନ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ସିଲଡ଼ ତେଏନ୍ ? ୪୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗିଜା, ବର୍ନେନମ୍ ଆ ସର୍ବେ ଅରମଡ଼ଡ଼ଲାଞ୍ଜନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ସିଲଭେମା କିମୋଡ଼ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଆ ପସିୟ ସର୍ତାନ୍ ବାଭେ ତଡ଼େନ୍ । ୪୫ ଆନା ଡର୍ନେ, ଆନିନ୍ ସନେନ୍ସେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇନିଜି ଇନିଜି ବନରନ୍ ତେଲୋ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତମ୍ତେ ।”

ମରିଅମନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ସେକ୍ସେନ୍

୪୬ ସିଲଭେ ମରିଅମନ୍ ଗାମେନ୍, “ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ସେକ୍ସେତେ,

୪୭ ଆରି ପୁରାଡ଼ାଖେନ୍ ଅନୁରମର୍ ଇସ୍ବରଖେନ୍ ଆମଡ଼ ସର୍ତାତନେ;

୪୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ କମ୍ବାରିବଜନ୍ ଆ ଇର୍ସୋୟମ୍ ଗିଜେନ୍ ।

* ୧:୨୭ ୧:୨୭ ମାଡିଉ ୧:୧୮ ☆ ୧:୩୧ ୧:୩୧ ମାଡିଉ ୧:୨୧ * ୧:୩୫ ୧:୩୫ ଜନଗ୍ମ † ୧:୩୭ ୧:୩୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗତେଲଆୟତେ

ଆରି ଗିଜା, ନମି ସିଲତ୍ ପୂର୍ବାଃତେଜି ନିୟ୍ ଅତ୍ତକୋ ମନରାନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେନ୍‌ସେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ
ବତ୍ ଯୁଜି ।

୪୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ବୋର୍ସା ଇସ୍‌ସରନ୍, ଖେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସୋଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍‌;
ଆଞ୍ଜୁମନ୍‌ ମଡ଼ିର୍,

୫୦ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆବୁତଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼
ଆ ସନାୟୁମନ୍‌ ଆ ଅନଞ୍ଜି ସିଲତ୍‌ ଆ ଅନଞ୍ଜି ଜାୟ୍‌ ତକୋତେ ।

୫୧ ଆନିନ୍‌ ଆ ତେନ୍‌ନାନ୍‌ ବାଢେ ବୋର୍ସା କାକାଡ଼ାନ୍‌ ଅବ୍‌ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍‌,
କଳ୍‌ ମରଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆ ଗନବ୍‌ତେଲ୍‌ବର୍‌ ତରଡ଼ଆନ୍‌ ଏନ୍‌ସେଆଜେନ୍‌;

୫୨ ଆନିନ୍‌ ଗର୍‌ ରାଜାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆ ତରଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲତ୍‌ ଅସ୍ତତାଜେଞ୍ଜି,
ଲଗଡ଼ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍‌ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି,

୫୩ ଆନିନ୍‌ ତୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନଡ଼ ମନଡ଼ ଜନୋମ୍‌ଜୋମଞ୍ଜି ତିୟ୍‌ଲେ ଅକୋଓଏଞ୍ଜି,
ଗମାଡ଼ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରିଞ୍ଜାସିନ୍‌ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।

୫୪ ପୂର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆନିନ୍‌ ଅଙ୍ଗାତେ ପର୍ମାଡ଼ାଲନେଃ ତିଆତେ ଆନିନ୍‌ ଲୁମେନ୍‌,
ଆରି ଆ କମ୍‌ାରିମରନ୍‌ ଇସ୍ତାଏଲନ୍‌ଆତଡ଼ ସାଜଏନ୍‌ ।

୫୫ ଆନିନ୍‌ ଆଏଡ଼ର୍‌ ଅସ୍ତାମନ୍‌
ତ ଆ କେଞ୍ଜାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନାୟୁମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅଃକ୍‌ରୋତାଲୋ ।”

୫୬ ଆରି, ମରିଅମନ୍‌ ଯାଗି ଆଙ୍ଗାୟ୍‌ ଏଲିସାବେତନ୍‌ ସରିନ୍‌ ତକୋଡ଼ାଲନ୍‌ ଆସିଂତମନ୍‌ ଯର୍‌ରେନେ ।

ତତ୍ତ୍ୱତାମର୍‌ ଜନନ୍‌ ଆ କରୋକ୍ଳୋଡ଼

୫୭ ଏଲିସାବେତନ୍‌ ଆ କୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍‌ ସେଡ଼ାନ୍‌ ଆତୁଡ଼ଲାଞ୍ଜନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ଅବୟ୍‌ ଓକାସିଜନ୍‌ କୋତେନ୍‌;

୫୮ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍‌, ଏଲିସାବେତନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସୋଡ଼ା ସନାୟୁମନ୍‌ ଅବୁଡ଼ୁଜେନ୍‌, କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲୋ ଆ
ତୟ୍‌ଲିସିଂମରଞ୍ଜି ତ ଆ କୁଲମଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ ସରିନ୍‌ ସର୍ତାଲଞ୍ଜି ।

୫୯ ଆତ ତିନ୍‌ ଆତ୍ରେଏନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ରେସାସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ଗନବ୍‌ରେତନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସରେବାସିଡ଼ନ୍‌ ଇୟ୍‌ଲାନି
ଆରି ଆପେୟନ୍‌ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ପସିଜନ୍‌ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ ଜିକରିୟ୍‌ ଅନବ୍‌ଷ୍ଟୁମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଲତଜେଞ୍ଜି । ୬୦ ବନ୍‌ଡ
ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ ଗାମେନ୍‌, “ଇଞ୍ଜା, ଆଞ୍ଜୁମନ୍‌ ଜନ ଏଅବ୍‌ଷ୍ଟୁମ୍‌ବା ।”

୬୧ ଆନିଞ୍ଜି ଏଲିସାବେତନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କୁଲମ୍‌ଲୋଡ଼ବେଞ୍ଜି ତ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ ଏନ୍‌ନେଗୋ ତଡ଼ ।”

୬୨ ସିଲତ୍ରେ ଆଞ୍ଜୁମନ୍‌ ଇନି ତନିୟନ୍‌ ତେତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆପେୟନ୍‌ ଲତୟ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଜନନାନ୍‌ ଆସନ୍‌
ଆନିଞ୍ଜି ଜିକରିୟ୍‌ନ୍‌ଆତଡ଼ ତାରିଆୟ୍‌ତାଲେ ବରେଞ୍ଜି ।

୬୩ ଆରି ଜିକରିୟ୍‌ନ୍‌ ଅବୟ୍‌ ଅରିଡ଼ଲ୍‌ ପଟାନ୍‌ ବେଡ଼ଲେ, “ଆଞ୍ଜୁମନ୍‌ ଜନ” ଇତେନ୍‌ । ସିଲତ୍ରେ
ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୬୪ ଆରି, ସିଲତ୍ରେମା ଆ ତଅତନ୍‌ ତ ଆଲାଡ଼ନ୍‌ ରୋଲନେ ଆରି ଆନିନ୍‌
କତାଡ଼ିଡ଼ାଲନ୍‌ ଇସ୍‌ସରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକ୍‌ସେନ୍‌ । ୬୫ ସିଲତ୍ରେ ଆ ତୟ୍‌ଲିସିଂମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବତଡ଼ାଜେଞ୍ଜି,
ଆରି କେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେଜି ସମ୍‌ରା ଜିତଦା ତେସାନ୍‌ ଆ ବରୁରେଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଲ୍‌ବର୍‌ରେଞ୍ଜି,
୬୬ ଆରି ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼
ତକ୍ଳୋଡ଼ାଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍‌ କେନ୍‌ ପସିଜନ୍‌ ଇନି ତେତେ ?” ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍‌ ପ୍ରବୁନ୍‌
ଆ ବୋର୍ସା ଆନିନ୍‌ ସରିନ୍‌ ତକୋଏନ୍‌ ।

ଜିକରିୟ୍‌ନ୍‌ ଆ ପୂର୍ବାଃତେବର୍‌

୬୭ ଆରି, ଜନନ୍‌ ଆ ବାପା ଜିକରିୟ୍‌ନ୍‌ ମଡ଼ିର୍‌ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍‌ ବରିୟ୍‌ଡ଼ାଲେ ପୂର୍ବାଃତେବର୍‌ ବର୍‌ରେନେ,

୬୮ “ସନେନ୍‌ସେନ୍‌ ପ୍ରବୁ, ଇସ୍ତାଏଲନ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ର,

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇର୍‌ସୋୟ୍‌ମ୍‌ତାଲେ ତାଣ୍ଡେଏଞ୍ଜି;

୬୯ ଆନିନ୍‌ ଆ କମ୍‌ାରିମରନ୍‌ ଦାଉଦନ୍‌ ଆ କେଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲତ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍‌
ଅବୟ୍‌ ବୋର୍ସା ଅନୁରମରନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ଼ଲନ୍‌ ।

୭୦ ପୂର୍ବାନ୍‌ ସିଲତ୍‌ ଆନିନ୍‌ ମଡ଼ିର୍‌ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ ଗଡ଼ ଏଙ୍ଗାଆତେ ବର୍‌ରେନେ,

୭୧ ତି ଅନ୍ତମ୍‌ ବନେରାଲେଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲତ୍‌

‡ ୧:୫୪ ୧:୫୪ ବାସାଲନେ

ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆରେଡ଼ୁଫୁଲଡ଼୍‌ତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସିଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆନିନ୍ ଅକଡ଼ୁଲଡ଼୍‌ତନ୍,

- ୭୨ ଆନିନ୍ ବର୍‌ନେ, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସାୟୁମତଜି, ଆରି ଆ ମଡ଼ିର୍ ଅନଗତନ୍ ତିତାନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ନେତେ ।
- ୭୩ ଆପେୟଲେନ୍ ଅରାମନ୍ ଆମଡ଼୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଆନିନ୍ ପର୍ମାଡ଼ାଲନେ,
- ୭୪ ଆରି ଏଙ୍ଗାଲଡେନ୍ ବନେରାଲେଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅଡ଼ୁରୁଡାଲେ ଏରବଡ଼୍‌ତନ୍, ପରାନ୍ନାଲେନ୍ ଆଡ଼ୁକୋତେନ୍ ଜାୟୁ ଆ ମୁକ୍କାଲୋଡ଼ନ୍,
- ୭୫ ମଡ଼ିର୍‌ନ୍ ତ ଡରମ୍ମନ୍ ବାଢେ ଗନକ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସାୟୁମଲଡ଼୍‌ତନେ ।”
- ୭୬ “ଆରି ଏ ଅଅନ୍‌ଶେନ୍, ଆମନ୍ ନିୟୁ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼୍ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍‌ନେମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡ଼େତମଜି;
- ୭୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲୋଡ଼ତନ୍ ତ ରନବୁ ଲୁମ୍‌ଗୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍‌କମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼୍ ସାଆରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍,
- ୭୮ ଆରି ତନାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ଲେନ୍ ସୟୁ ତଡ଼ରଗତନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆ ସନାୟୁମ୍ ବାଢେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଡରୁଡ଼୍‌ୟୋଡ଼ନ୍ ତେତେ,
  - ୭୯ ତି ଆ ସନାୟୁମନ୍ ବାଢେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍‌ସେ କେମାଡାଲେ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼୍ ଅନ୍‌ରନ୍ ଆ ଗିଆନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ଆ ତଡ଼ରନ୍ ଅନବଜାଡାବାନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ୁଗଡ଼୍‌ତନେ ।”
- ୮୦ ଆରି, ପସିଜନ୍ ସୋଡ଼ାଡାଲେ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବୋସାଲେ ପାଡେନ୍ ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ଏରନବ୍‌ଗିୟାତାନେନ୍ ଜାୟୁ ଆନିନ୍ ଆରିଡ଼୍‌ରିଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନେ ।

୨

ଜିସୁନ୍ ଆ କରୋକ୍ଳୋଡ଼୍
(ମାଡିଉ ୧:୧୮-୨୫)

୧ ତିଆଡିଡ଼୍ କାଈସର୍ ଅଗସୁନ୍ ରୋମିଅ ସାମ୍ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତନିତିନ୍ ଆସନ୍ ଅକର୍‌ବରେନ୍ ।

୨ କୁରିଣିଅନ୍ ସୁରିଆ ତେସାନ୍ ଆସ୍ରାସନଏନ୍* ଆଡିଡ଼୍ ପର୍‌ଡମ୍ମୁ ମନ୍‌ରାନ୍ ତନିତିନ୍ ତେଏନ୍ । ୩ ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଞ୍ଜି ଅନବକଡିତନ୍ ଆସନ୍ ରମ୍ମଡ଼୍ ରମ୍ମଡ଼୍ ଆ ଗଡ଼ା ଜିଜିରେଞ୍ଜି ।

୪ ଆରି, ଜୋସେପନ୍ ନିୟୁ ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଅନବକଡିତନ୍ ଆସନ୍ ମରିଅମନ୍ ସରିନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ନାଜରିତ ଗଡ଼ା ସିଲଡ଼୍ ଜିଉଦାନ୍ ତେସାନ୍ ବେତଲିମ ଗାମ୍‌ଲେ, ଦାଉଦନ୍ ଆ ଗଡ଼ା ଜିରେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ ପୁଞ୍ଜା ଆରି କେକ୍‌କାମର୍ ତକୋଏନ୍; ୫ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ମରିଅମନ୍ ବିବାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଜଡ଼୍‌ଜଡ଼୍ ତକୋଏଞ୍ଜି ଆରି ମରିଅମନ୍ ଆଡିଲ୍‌କୋଡ଼୍ ତକୋଏନ୍ । ୬ ଆନିଞ୍ଜି ତେଢେ ଆଡ଼ୁକୋଏଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼୍ ମରିଅମନ୍ ଆ କୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ବେଡାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟୁ, ୭ ଆନିନ୍ ଆ ପର୍‌ଡମ୍ମୁ ଅନନ୍ କୋଡେନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ଅବୟୁ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଅବଗୁସାୟୁଲେ ଗୁଆଡାନ୍ ଆ ଡୋକାଲୋଡ଼୍ ପସିଜନ୍ ଅବଲୁଡ଼୍‌ଲୁଡେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତେଢେ ବରସାସିଡ଼ନ୍ ଅବୟୁ ତଡ଼ ।

ତୁରମେଡ଼୍‌ମରଞ୍ଜି ଓ ରୁଆଡ଼୍ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବର୍‌ମରଞ୍ଜି

୮ ତିସେଡ଼୍ ଲାଡ଼୍‌ଲେଡ଼୍ ତୁରମେଡ଼୍‌ମରଞ୍ଜି ତଗଲନ୍ ବସେଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋସୁମେଡ଼ନ୍ ଜଗେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୯ ଆରି ଗିୟା, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବର୍‌ମର୍ ଅବୟୁନେ ତୁରମେଡ଼୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ଇୟୁଲାୟୁ ଅବତୁୟନେ, ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଆମଡ଼୍‌ରେଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ଏର୍‌ରେ ଇୟୁଲାୟୁ ତରାତେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମାଡ଼ୁ ବଡ଼େଡ଼୍‌ଞ୍ଜି । ୧୦ ସିଲଢେ ରୁଆଡ଼୍ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବର୍‌ମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ବଡ଼୍‌ଡ଼୍‌ବେନ୍; ଗିୟା, ଶେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ସର୍‌ତାତମନ୍ ଆ କବର ଆଣ୍ଡେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅବଜନାତବେନ୍, ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲଡ଼େ ଦାଉଦନ୍ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟୁ ଅନ୍‌ରମରନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁ ପ୍ରବୁ । ୧୨ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଅବୟୁ ଆ

* ୨:୨ ୨:୨ କୁରିଣିଅନ୍ ସୁରିଆନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼୍ ତକୋଏନ୍

ରେସାସିଜନ୍ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଅବଗୁସାୟଲେ ଗୁଆଡାନ୍ ଆ ତୋଙ୍କାଲୋଡ଼ ଆବଲୁଡ଼ଲୁଡନ୍ ଇୟତେ ଏଗିଜେ, ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ ଅରମ୍ପତନ୍ ତେତେ ।”

୧୩ ଆରି, ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ତି ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରନ୍ ସରିନ୍ ବତଡ଼ ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ଅବତୁୟତାଲନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେନ୍‌ଲେ ସେନ୍‌ଲେ ବରଞ୍ଜି,

୧୪ “ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ,

ଆରି ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନାଜି ଆମଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ମର୍‌ୟତେ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ସନୟୁନ୍ ତେଏତୋ ।”

୧୫ ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ତୁର୍‌ମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆୟର୍‌ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲନ୍, ତୁର୍‌ମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତର୍‌ଡ଼ମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ୟବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବେତଲିମନ୍ ଏଇୟବା, ଆରି ଇନ୍‌ଜି ଇନ୍‌ଜି ତେଏନ୍ ଗାମଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନାଲଡ଼ଲନ୍, ତିଆତେ ଏଗିୟନାୟବା ।”

୧୬ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଲଜିର୍‌ତାଲେ ଇୟଲେ ସାଜେଞ୍ଜି, ଜୋସେପନ୍ ତ ମରିଅମନ୍, ଆରି ଗୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଙ୍କାଲୋଡ଼ ଆ ରେସାସିଜନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି । ୧୭ ତୁର୍‌ମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଗିଜେଞ୍ଜି, ତି ରେସାସିଜନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଜା ବର୍‌ନେଜି ବରେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି, ୧୮ ଆରି ତିଅଜା ମନ୍‌ରା ତୁର୍‌ମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଅମତଡ଼େଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସାନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୧୯ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ମରିଅମନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍‌କୋତାଲେ ଇୟମଲଏନ୍ । ୨୦ ଆରି, ତୁର୍‌ମେଡ଼ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରନ୍ ଏଜାଲେ ବରେଞ୍ଜି, ତିଅଜା ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଜି ଇନ୍‌ଜି ଅମତଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଗିଜେଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେଙ୍କେଲେ, କନନ୍‌ଲନ୍ ଯର୍‌ଞ୍ଜି ।

ଆରେସା ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି

୨୧ *ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗନବରେତନ୍ ଆସନ୍ ଆତ ତିନ୍ନା ଆତ୍ରେଏନ୍, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଜିସୁ ଅବଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି; କେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ମରିଅମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତିଲକୋତେନ୍ ମା ଆଡ଼ିଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରନ୍ ଅବଞ୍ଜୁମେନ୍ ।

୨୨ ତିଲ୍ଲି ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟବର୍ ଅଜ୍ରମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଆଡୁଡ଼ଲଞ୍ଜି, ଜୋସେପନ୍ ତ ମରିଅମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଓରୋଡ଼ଲାଜି, ☆ ୨୩ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟବର୍‌ଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଅଜ୍ରମ୍, “ଅଡ଼କୋ ପର୍‌ତ୍‌ମ୍ ଓକାଅନନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ମଡ଼ିର୍ ଗାମଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେତେ ।” ୨୪ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟବର୍ ଅଜ୍ରମ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବାଗୁ ପାରାନ୍ ଇଜ୍‌ଜାନ୍‌ତେନ୍ ବାଗୁ କୁକୁର୍‌ଅନନ୍ ପାଢ଼ଲେ ଜିରୁସାଲମ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି ।

ସିମନନ୍ ଆ ପୁର୍‌ସାତେବର୍

୨୫ ଆରି ଗିୟବା, ସିମନ୍ ଗାମଲେ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ତକୋଲନେ, ଆନିନ୍ ତରମ୍‌ମର୍ ଆରି ବୟଲେମର୍ ତକୋଏନ୍; ଆନିନ୍ ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆସନ୍ ବନବୟୋନ୍ ଜଗେଲେ ତକୋଲନେ, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୨୬ “ଆମନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କ୍ରିସ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗିଜେନ୍ ଜାୟ ଅଃର୍‌ବ୍‌ଅମ୍” ଗାମଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମ୍‌ଡୁ ଆବରବର୍ । ୨୭ ଅଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ରେସା ଜିସୁନ୍ ଆସନ୍ ବନ୍‌ୟବରନ୍ ଆନଗଡ଼ ଅଜ୍ରମ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ଲାଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ସିମନନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆସ୍ତାୟତମଲନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲୟାୟ, ୨୮ ଆରି ସିମନନ୍ ରେସାସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଞମଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେଙ୍କେଲେ ବର୍‌ନେନେ,

୨୯ “ଏ ପ୍ରବୁ, ନମି ଆମନ୍ ବର୍‌ନେନମ୍ ଅଜ୍ରମ୍, କମ୍‌ୟିମରନମ୍‌ଆତଡ଼ ଉଗ୍‌ରିୟ ଜିର୍‌ଜିରନ୍ ଆସନ୍ ତିୟତେ;

୩୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଅନ୍‌ରନମ୍ ଗିଜେନ୍,

୩୧ ଆମନ୍ ତିଆତେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଅବଜାତାଲେ,

୩୨ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆରବତୁୟତେନ୍ ଆ ସନାଆର୍, ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ୍ ମନ୍‌ରାନମ୍‌ଜି ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଏମ୍‌ଏଏନ୍ ।”

୩୩ ରେସାସିଜନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୩୪ ଆରି, ସିମନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିର୍ବାଦଲେ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ମରିଅମନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଇସ୍ରାଏଲଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବତୋନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନବସେତନ୍ ଆସନ୍, କେନ୍ ଆ ପସିୟ୍ ସନେତାନ୍ ତେଏନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଅରମ୍ପତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୩୫ ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଙ୍ଗାତାଲେ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆନିଃୟମ୍ ଗିୟ୍ତାତେ । ଆରି ଆମନ୍ ନିୟ୍ ଅନିଃୟମ୍ତାଗୋ ଆ କଡ଼ିବ ବାଞ୍ଜେ ପରାନ୍ନାନମ୍ ପତମ୍ତନେ ।”

ଆନ୍ନାନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍

୩୬ ଆରି, ଆନ୍ନା ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେବଜନ୍ ତକୋଏନ୍; ଆନିନ୍ ଆସେରନ୍ ଆ କେନ୍ନା ପିନ୍ଦୁଏଲନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ । ଆନିନ୍ ଆବୁତିତମ୍; ଆନିନ୍ ଆବୁବାଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆ ସୟ୍ତବବନ୍ ସରିନ୍ ସାତ ବର୍ସେଡ଼ ତକୋଲନେ ଆରି ଉଞ୍ଜିକୁଡ଼ି ଉଞ୍ଜି ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ୍ ଆଜୁଆରନ୍ ତକୋଲନେ । ୩୭ ଆନିନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଏରନମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଆନମନେନ୍ ତ ପାର୍ତନାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତଗାଲ୍ ତମ୍ବା ସେକେଲେ ତକୋଲନେ । ୩୮ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆନିନ୍ ଜିରେ ଇସ୍ଵରନ୍ଆତଡ଼ ସେନ୍ଲେ, ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତନାଣ୍ଡେ ଜଗେଲେ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରେସାସିଜନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବରେଞ୍ଜି ।

ଆନିଞ୍ଜି ନାଜରିତନ୍ ଯର୍ଭେଞ୍ଜି

୩୯ ଙକୋସେପନ୍ ତ ମରିଅମନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ସାତେଞ୍ଜି କି ଗାଲିଲିନ୍, ଆ ଗଡ଼ାଞ୍ଜି ନାଜରିତନ୍ ଯର୍ଭେଞ୍ଜି । ୪୦ ଆରି, ପସିଜନ୍ ସୋଡ଼ାତାଲେ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବୋର୍ସାଲେ ପାଟେନ୍ ଆରି ଗିଆନନ୍ ଷାଢ଼େନ୍, ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍ ।

ପସିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍

୪୧ ଜିସୁନ୍ ଆ ବାପା ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତିଲେ ବର୍ସେଡ଼ ଅନେଲାଇୟ୍ପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୪୨ ଜିସୁନ୍ ବାର ବର୍ସେଡ଼ ଆତ୍ରେଏନ୍ ଆତିଡ଼ ଆଓକ୍ଲାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ପୁର୍ପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୪୩ ପୁର୍ପୁରନ୍ ଅବସୁଜ୍ଜେତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ଭନାଜି, ବନ୍ତ ପସିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ରଏଲାଇୟ୍, ଆରି ଜୋସେପନ୍ ତ ମରିଅମନ୍ ତିଆତେ ଅଃଜ୍ଜନାଲଜି । ୪୪ ଆନିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବଡ଼ିସୟ୍ଲେ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ବମିୟ୍ତା ଆ ତଡ଼ର୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ କୁଲମଞ୍ଜି ତ ଆଅମ୍ପ୍ତମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସାୟ୍ତତେଞ୍ଜି, ୪୫ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅଃର୍ବବାଡ଼ଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସାୟ୍ଲେ ସାୟ୍ଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍ଭେଞ୍ଜି । ୪୬ ଏର୍ତାଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲେ ରବାଢ଼େଜି; ଆନିନ୍ ଷନଡ଼ତିୟ୍ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ତକ୍ଲମତାଲେ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ତ୍ଲେ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଆନିନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅସ୍ତ୍ରୁଡ଼େଞ୍ଜି, ୪୭ ଆରି ତିଅଜା ମନ୍ରା ତେଞ୍ଜେ ତକୋଏଞ୍ଜି ଆ ବୁଡ଼ିନ୍ ତ ଆ ଜନାଲଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ତଡ଼ାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୪୮ ଜୋସେପନ୍ ତ ମରିଅମନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ଆରି ମରିଅମନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ନୁନ୍ନା, ଇନିବା ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲଲେନ୍ ? ଗିଜା, ଆପେୟନମ୍ ତ ଷେନ୍ ତିୟ୍ନେ ବାଉଲ୍ଲିଲନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଏସାୟ୍ତଡ଼ତମ୍ ।”

୪୯ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଏସାୟ୍ତଡ଼ତମ୍ ? ଷେନ୍ ଆପେୟ୍ଷେନ୍ ଆସିଂ ତକୋତନାୟ୍, କେନ୍ଆତେ କାକାଡ଼ାଷେନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ପଡ଼ ଜନାବେନ୍ ?” ୫୦ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅଜାତେ ବର୍ନେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ଲଜି ।

୫୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ନାଜରିତନ୍ ଯର୍ଭେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋଲନେ; ଆରି, ଆୟୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ଜୁବାୟ୍ଲେ ତକ୍ଲୋଏନ୍ । ୫୨ ଜିସୁନ୍ ଜନନାନ୍, ତଅଡ଼ନ୍, ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ତ ମନ୍ରାଜି ଆ ସନାୟ୍ମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମିରଡ଼େନ୍ ।

☆ ୨:୩୯ ୨:୩୯ ମାତିଭ ୨:୨୩ † ୨:୪୭ ୨:୪୭ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି

୩

ତକୁବତାମର ଜନନ ଆନସ୍ତୁବର (ମାତ୍ରି ୩:୧-୧୨; ମାର୍କ ୧:୧-୮; ଜନ ୧:୧୯-୨୮)

^୧ ତିବିରିଆ କାଇସର ଯୋଡ଼ା ରାଜାନ୍ ସାସନତାଲେ ପନ୍ଦର ବର୍ଷେଢ଼ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ଆଡିଡ଼, ପନ୍ଥିଆ ପିଲାତନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ଆରି ଏରୋଦନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆ ବୋଷାଡ଼ନ୍ ପିଲିପନ୍ ଇଡୁରିଆନ୍ ତ ବ୍ରାକୋନିଡିନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼, ଆରି ଲୁସାନିଆନ୍ ଅବିଲିନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ତକୋଏନ୍, ^୨ ଆରି ଆନାନନ୍ ତ କାୟାପାନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ତକୋଏଞ୍ଜି, ତିଆଡିଡ଼ ଜିକରିୟନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ତକୁବତାମର ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ଆରିଡ଼୍ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଡୋଲାୟ । ^୩ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜର୍ଦନ ଅଲନ୍ ଆ ତୁୟାୟରେଡ଼ ଜିରେ, “ଇର୍ସେବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନନ୍ ଆବୟରବୁଡ଼ିନାବା ଆରି ତକୁବତାନାବା, ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ କେମାତବେନ୍ ।” ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁବରେଜି । ^୪ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର ଜିସାୟନ୍ ଆ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆଇଡିଡ଼ନ୍ ତକୋ,

“ଆରିଡ଼୍ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଆବାକାବତେନ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସର୍ବେ ସତ୍ତାତେ,
‘ପୁରୁନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ର୍ ଅବଜାତାବା,
ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ରୋଉନ୍ ବିଡ଼ୟବା;

^୫ ଅଡ଼କୋ ଗର୍ଡ଼ି ବବ୍ରିୟତନେ,
ଆରି ଅଡ଼କୋ ବରୁଞ୍ଜି ତ ତଡ଼କୁବଞ୍ଜି ଅବଜାୟତାତନେ,
ଆବାଙ୍କଡ଼ୋନ୍ ଆ ତଡ଼ରଜି ବିଡ଼ୟତେ,

ଆରି ତୋଣ୍ଡୋ ଜାୟତାନ୍ ଆ ଲବଜି ଗରିଡ଼ମ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ତେତେ;

^୬ ଆରି, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନୁର୍ ଗିୟତଜି ।”

^୭ ତିଆସନ୍, ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ତକୁବତାନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିର୍ଗାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ଢ଼ ଗିୟଲେ ଆନିନ୍ ବର୍ନେ, “ଏ ବିସଜତନ୍* ଆଅନ୍ଜି, ବିଅଜି ଆଜିର୍ଗାଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ଦ୍ରାବ ସିଲଡ଼ ଅକଡ଼ୁନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅବସେଭାଲବେନ୍ ? ।” ତିଆସନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ନନ୍ ଆବୟରବୁଡ଼ିଜନ୍ ଅବଜଅନାବା; ଆରି, ଅବାମନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ଲୋଡ଼ବେନ୍ ନିୟ ଏନ୍ନେଲେ ଏବର୍ଡ଼ଡ଼େନ୍; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ଡ଼ବେନ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ କେନ୍ ଅରେଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ନିୟ ଅବାମନ୍ ଆସନ୍ ପସିଜନ୍ ଅମଡ଼ୁଡ଼ଲେ ରପ୍ତିତେ । ^୮ ଆରି, ନମି ନିୟ ଅରାନ୍ତୁବଞ୍ଜି ଆଜଡ଼ଲୋଡ଼ ଏଞ୍ଜୁମନ୍ ଆଡ଼କୋ; ତିଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ଅରାନ୍ତୁବ ମନଡ଼ ଅଃନଜଏ, ତିଆତେ ଅଡ଼ଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ପନିଡ଼ନ୍ ତେତେ ।”

^{୧୦} ସିଲଡେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜନନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଏଏଙ୍ଗାନାୟ ?”

^{୧୧} ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆନା ଆମଡ଼ ବାଗୁ ଅଞ୍ଜିନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ଅଞ୍ଜି ତଡ଼ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଅବୟ ତିଏତୋ; ଆରି, ଆନା ଆମଡ଼ ଜନୋମଜୋମନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ନିୟ ଏଡେଲେ ଲୁମେତୋ ।”

^{୧୨} ପାନ୍ତବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ନିୟ ତକୁବତାନେବାନ୍ ଇୟଲେ ଜନନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଏ ଞ୍ଜିଡ଼ିୟମର, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଏଏଙ୍ଗାନାୟ ?”

^{୧୩} ଆରି, ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାନ୍ତୁ ତିଅଙ୍ଗା ଆଗବ୍ରି, ତିୟତେ ମା ବେଡ଼ବେଡ଼ବା, ତିୟତେ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଏବେଡ଼ବେଡ଼ୁଡ଼ ।”

^{୧୪} ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ନିୟ ଜନନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଏଏଙ୍ଗାନାୟ ?”

ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବବ୍ଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆନିଡ଼ି ଆ ଡାକୋ ଏପାଡ଼ଡ଼ୟ କି କଣ୍ଡାୟଡ଼ାଲେ ଆନିଡ଼ିଆଡ଼ଢ଼ ଏବଡ଼ୋସାଡ଼ଢ଼, ଆରି ବର୍ଡ଼ନ୍ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସରି ଗାମ୍ଲେ ତକୋନାବା ।”

^{୧୫} ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ତ ଅସମୟ କେନ୍ଆନିନ୍ ଜାଆରୋ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଗାମ୍ଲେ, ଜନନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମନ୍ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ଇୟମେଞ୍ଜି, ^{୧୬} ତିଆସନ୍ ତକୁବତାମର ଜନନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ସିନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଡାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକୁବତାନ୍ ତିୟତବେନ୍,

* ୩:୭ ୩:୭ ମାତ୍ରି ୧୨:୩୪; ୨୩:୩୩ * ୩:୭ ୩:୭ ପେଲ୍ଲମରଞ୍ଜି * ୩:୮ ୩:୮ ଜନ ୮:୩୩ * ୩:୯ ୩:୯ ମାତ୍ରି ୭:୧୯
* ୩:୧୨ ୩:୧୨ ଲୁକ ୭:୨୯

ବନ୍ଦ ଖେନ ସିଲତ୍ ଆନା ଗୋଗୋୟା ସୋଡ଼ା, ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆ ତାଲୁଜଡନ୍ ଆ ପାଣ୍ଡୋୟା ଆ ଜନିବାଡ଼ା[†] ଉଜୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼; ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ତକୁବଡ଼ାନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।^{୧୭} ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅୟୋବରନ୍ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତନିଲୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଜନ୍‌ରୋମଃ[‡] ଗୁମଗୁମତାଲେ ଆ ମରୟଲୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ୁମଲେ ତକ୍ଲୋତେ, ଆରି ଆପୋନ୍‌ଲାଞ୍ଜିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃସୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ତଗୋଲୋଡ଼୍ ସୟଲେ ସେତେ ।”

^{୧୮} ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଗୋଗୋୟାତମ୍ ମନଡ଼ବରଞ୍ଜି ବର୍ନେନ, ଆରି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଅନୁୟୁବ ବର୍ନେଞ୍ଜି ବର୍ନନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସୁଡ଼ୁବରେଞ୍ଜି; ସିଲତ୍‌ଲୁନ୍ ଆବୟରୁବୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି ।^{୧୯} *ଆରି ଜନନ୍ ଏରୋଦ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଇୟଲେ କଞ୍ଚେର୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ଏରୋଦିଆନ୍‌ଆତଡ଼୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍ ଆରି ଜବ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିଲୁମଞ୍ଜି ଲୁମେନ୍ ।^{୨୦} ତିଆସନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋତାଲେ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତୋସାନ୍ ବୟନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ନିୟ ଅବମାୟମାୟେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ତକୁବତା

(ମାତିଉ ୩:୧୩-୧୭; ମାର୍କ ୧:୯-୨୧)

^{୨୧} ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୁବତାଲଞ୍ଜି, ସିଲତ୍‌ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ନିୟ ତକୁବତାଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ପାର୍ତନାଲନେନ୍ ଆଡ଼ିବ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ରୋଲନେ,^{୨୨} *ଆରି ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ଗନିୟରିୟଲୋଡ଼୍ କୁକୁବରନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼୍ ଇୟଲାୟ ତାଡ଼ୋୟନେ; ଆରି, ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲତ୍ କେନ୍‌ଆ ବର୍ନେ ଅଡ଼ୋଲାୟ, “ଆମନ୍ ତନ୍‌ଡ଼ୟମ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଖେନ୍, ଅମଡ଼ନମ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟା ମଅୟତାତ୍ ଯୁ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଜି

(ମାତିଉ ୧:୧-୧୭)

^{୨୩} ଜିସୁନ୍ କାକଡ଼ାନ୍ ଆରୁଲନେନ୍ ଆଡ଼ିବ୍ ଆନିନ୍ ତିରିସି ବର୍ସେଡ଼୍ ତେଏନ୍; ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଅଡ଼ମ୍ ଜିସୁନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍; ଜୋସେପନ୍ ଏଲିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୨୪} ଏଲିନ୍ ମତାତନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମତାତନ୍ ଲେବିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଲେବିନ୍ ମଲୁକିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଲୁକିନ୍ ଜନ୍‌ୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜନ୍‌ୟନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୨୫} ଜୋସେପନ୍ ମଞ୍ଜିତ୍ୟାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଞ୍ଜିତ୍ୟାନ୍ ଆମୋସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଆମୋସନ୍ ନାଉମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ନାଉମନ୍ ଏସ୍ତିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଏସ୍ତିନ୍ ନଗୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୨୬} ନଗୟନ୍ ମଅଡ଼ନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଅଡ଼ନ୍ ମଞ୍ଜିତ୍ୟାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଞ୍ଜିତ୍ୟାନ୍ ସିମୟିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ସିମୟିନ୍ ଜୋସେକନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜୋସେକନ୍ ଜୋଦାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୨୭} ଜୋଦାନ୍ ଜନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜନନ୍ ରେସାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ରେସାନ୍ ଜିରୁବାବେଲନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜିରୁବାବେଲନ୍ ସଲ୍‌ଟିୟେଲନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ସଲ୍‌ଟିୟେଲନ୍ ନେରିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୨୮} ନେରିନ୍ ମଲୁକିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଲୁକିନ୍ ଅଜିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଅଜିନ୍ କୋସାମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, କୋସାମନ୍ ଏଲୁମଦାନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଏଲୁମଦାନନ୍ ଏରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୨୯} ଏରନ୍ ଜିଓସୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜିଓସୟନ୍ ଏଲିଆଜରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଏଲିଆଜରନ୍ ଜୋରିମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜୋରିମନ୍ ମତାତନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମତାତନ୍ ଲେବିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୩୦} ଲେବିନ୍ ସିମନ୍‌ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ସିମନ୍‌ଆ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜିଉଦାନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜୋସେପନ୍ ଜୋନାମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜୋନାମନ୍ ଏଲିଆକିମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୩୧} ଏଲିଆକିମନ୍ ମଲାଅନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଲାଅନ୍ ମନ୍ନାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମନ୍ନାନ୍ ମଞ୍ଜିତାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ମଞ୍ଜିତାନ୍ ନାତନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ନାତନନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୩୨} ଦାଉଦନ୍ ଜିସୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜିସୟନ୍ ଓବେଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଓବେଦନ୍ ବୋୟାଜନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ବୋୟାଜନ୍ ସେଲଅନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ସେଲଅନ୍ ନଅସୋନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୩୩} ନଅସୋନନ୍ ଅମିନାଦବନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଅମିନାଦବନ୍ ଅଦମିନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଅଦମିନନ୍ ଅର୍ନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଅର୍ନନ୍ ଏସ୍ତୋଣନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଏସ୍ତୋଣନ୍ ପେରସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ପେରସନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୩୪} ଜିଉଦାନ୍ ଜାକୁବନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଜାକୁବନ୍ ଇସାକନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଇସାକନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଅବ୍ରାମନ୍ ତେରଅନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ତେରଅନ୍ ନାଓରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍,^{୩୫} ନାଓରନ୍ ସରୁଗନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ସରୁଗନ୍

† ୩:୧୭ ୩:୧୭ ତାଡ଼େର୍ ‡ ୩:୧୭ ୩:୧୭ ଗାନ୍ * ୩:୧୯ ୩:୧୯ ମାତିଉ ୧୪:୩,୪; ମାର୍କ ୭:୧୭,୧୮ § ୩:୧୯ ୩:୧୯ ସାଞ୍ଜେଡ଼୍
* ୩:୨୨ ୩:୨୨ ମାତିଉ ୩:୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୯:୩୫

ରଗୁନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ରଗୁନ୍ ପେଲଗନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ପେଲଗନ୍ ଏବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ଏବରନ୍ ସେଲଅନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ^{୩୭} ସେଲଅନ୍ କେନାନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, କେନାନନ୍ ଅର୍ପକଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ଅର୍ପକଦନ୍ ସେମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ସେମନ୍ ନୋଅନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ନୋଅନ୍ ଲେମକନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ^{୩୮} ଲେମକନ୍ ମତୁସେଲନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ମତୁସେଲନ୍ ଅନୁକନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ଅନୁକନ୍ ଜେରଦନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ଜେରଦନ୍ ମଅଲେଲନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ମଅଲେଲନ୍ କେନାନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ^{୩୯} କେନାନନ୍ ଏନୋସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ଏନୋସନ୍ ସେତନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ସେତନ୍ ଆଦମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍, ଆଦମନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ।

୪

ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ସନୁମନ୍ ତୋରେନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୪:୧-୧୧; ମାର୍କ ୧:୧୨-୧୩)

^୧ ଜିସୁନ୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟତାଲେ ଜର୍ଦ୍ଦନ ଅଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ଭନାୟ, ଆରି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଢ଼େ ଆରିଡ଼ିରଡ଼ିରେଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତାୟତାଲନ୍ ତେଭେ ବାକୁଡ଼ି ତିନ୍ନା ଜାୟ ସନୁମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ତୋରେନ୍ । ^୨ ତି ଆତିନ୍ନାରେଡ଼ ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଗ୍ଲୋମଲୋ, ଆରି ବାକୁଡ଼ି ତିନ୍ନା ଆପ୍ରତେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିନ୍ ତୋଲେଜେନ୍ ।

^୩ ସିଲଭେ ସନୁମନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ଅରେଡ଼ନ୍ ରୁଚିନ୍ ତେଏତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନା ।”

^୪ ଜିସୁନ୍ ସନୁମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜାଲଡେନ୍, “ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ତକୋ, ‘ମନ୍‌ରାନ୍ ସଭର୍ ରୁଚିନ୍ ଜୋମ୍‌ଲେ ଅଃନ୍ନମେଡେ ।”

^୫ ଆରି, ସନୁମନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ତୋଶ୍ଟୋନ୍* ଓରୋଡ଼ତାଲେ ବସନ୍ନେଃ ଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବଡୁଜାଜେନ୍ । ^୬ ଆରି, ସନୁମନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଞେନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅରିଃସ୍ତମଞ୍ଜି† ଆମନ୍ ତିୟତମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଆତିୟତିୟ, ଆରି ଞେନ୍ ଆନାଆଡ଼଼ ଲତୟତ୍‌ୟ, ଆନିନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ତିୟତାୟ । ^୭ ତିଆସନ୍, ଆମନ୍ ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଲୋମ୍‌ୟ ତେନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମନ୍‌ଆତେ ତେତେ ।”

^୮ ଜିସୁନ୍, ସନୁମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜାଲଡେନ୍, “ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ତକୋ, ‘ଆମନ୍ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ୱରମ୍‌ଆଡ଼଼ ଲୋମା, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ତୁମ୍ ସେଜେଆ ।”

^୯ ଆରି, ସନୁମନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଶ୍ଟୋ ବିଲେଡ଼ଲୋଡ଼ ତଦନ୍‌ଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ଅନ୍‌ଭିଡନା; ^{୧୦} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ‘ଆମନ୍‌ଆଡ଼଼ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବାୟତଜି,’ ଗାମ୍‌ଲେ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ତକୋ; ^{୧୧} ଆରି ନିୟ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ତକୋ, ‘ଅସମୟ ତାଲଜଡ଼ନ୍‌ମ୍ ଅରେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗତର୍‌ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ତାଶ୍ଟାମ୍‌ଲେ ଞମ୍‌ତମ୍‌ଜି ।”

^{୧୨} ଆରି, ଜିସୁନ୍ ସନୁମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜାଲଡେନ୍, “ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ତକୋ, ‘ଆମନ୍ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ୱରମ୍‌ଆଡ଼଼ ମାଲ୍‌ତେଡେ ।”

^{୧୩} ସନୁମନ୍ ଅଡ଼କୋ ତନୋରତୋରଞ୍ଜି ଅବସ୍ତୁଜ୍ଞତାଲେ ରୟଡ଼ନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଞାଡେନ୍ ଜାୟ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଜିରେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଉଲନେ

(ମାଡ଼ିଉ ୪:୧୨-୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୪-୧୫)

^{୧୪} ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଢ଼େ ଗାଲିଲିନ୍ ଯର୍ଭନାୟ, ଆରି ଆ ବର୍ନେନ୍ ସମ୍‌ରାରେଡ଼ନ୍ ବୁର୍‌ରାୟଲନେ । ^{୧୫} ଆରି, ଜିସୁନ୍ ରନ୍‌କୁସିଂରେଡ଼ଞ୍ଜି‡ ଞନଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରିୟେନ୍, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ସେଜେଏଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ନାଜରିତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଃଗ୍ଲାଇଜି

(ମାଡ଼ିଉ ୧୩:୫୩-୫୮; ମାର୍କ ୬:୧-୬)

* ୪:୫ ୪:୫ ଆଗନେଡ଼େଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ † ୪:୬ ୪:୬ ଅନଜେନ୍, ରନ୍ନାନ୍ ‡ ୪:୧୫ ୪:୧୫ ପାର୍‌କାସିଂ

୧୭ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ନାଜରିତ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ଅନଗଡନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ରନ୍ନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲନେ. ଆରି ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ପଡ଼େନେନ୍ ଆସନ୍ ତନଡେନ୍ । ୧୭ ତିଆଡିଡ଼ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଆ ବଇ ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତିଆଡେ ଉୟଲେ, ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଇଡିଡ଼, ତିଆଡେ ଖାଡେନ୍, ୧୮ “ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ତକୋ,

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତୋଲୋୟମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼଼ ମନଡ଼଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼ ସେଡାଲ୍ ଯୁଷ୍ଟି,

ବଣ୍ଡିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼଼ ତନାଣ୍ଡେନ୍ ଆ ବର୍ନେ,

କାଡ଼ମ୍‌ରଞ୍ଜି ଆମଡ଼଼ ରପ୍ରି ଗନିଜନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବନର୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍,

ଆରି ବନର୍‌ବତଡ଼ନ୍ ଆଖ୍ରାଡ଼଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼଼ ତନାଣ୍ଡେବାନ୍,

୧୯ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ବର୍ସେଡ଼ନ୍ ବନର୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍

ଆନିନ୍ ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍ ଯୁ ।”

୨୦ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ବଇନ୍ ଏଡେଃତାଲେ ବେରାନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତିଆଡେ ତିୟଲେ ତକ୍ସୁମେନ୍, ଆରି ରନ୍ନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ସେଡେଞ୍ଜି । ୨୧ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ, ଅଙ୍ଗାଡେ ନମିଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଅମଡ଼଼େନ୍ ତିଆଡେ ଲଡେ ଡେଡମେନ୍ ।”

୨୨ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନାୟମ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅମଡ଼଼ଡ଼ାଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସାନ୍ନିଡାଲେ ବର୍ନେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ତଡ଼ ପଡ଼ ?” ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।

୨୩ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିମ୍‌ମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆଓକ୍ଲାବର୍ ଏବର୍‌ତ୍ ଯୁ, ଏ ବୌତମର୍ ଆମନ୍‌ତମ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ୁ ମବନଡ଼ନା, କପର୍‌ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆମନ୍ ଲୁମେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଅମଡ଼଼ଲାୟ, ତିଆଡେଜି ତେନ୍ନେ ନିୟ ସାଈଲୋଡ଼ନମ୍ ଲୁମା ।” ଏଗାମ୍‌ତ୍ ଯୁ ।” ୨୪ *ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେ, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍‌ବେନ୍, ଅଙ୍ଗାଜନଡ଼ ଆ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଆ ସାଇଡମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅଃଞ୍ଜାଏଜି । ୨୫ ବନ୍‌ଡ଼ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍‌ବେନ୍, ଏଲିଅନ୍ ଆ ବନେଡ଼ାଇଁ ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ଼ ଯାଗି ବର୍ସେଡ଼ ତୁଡୁ ଆଙ୍ଗାୟ ଜାୟ ତରୁବନ୍ ଅଃନ୍‌ଡ଼ୋଲାଞ୍ଚନ୍, ସମ୍‌ରା ତେସାନ୍ କାନ୍ତାରାନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆଡିଡ଼ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟଡ଼ମ୍ କୁଆରବଜଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି; ୨୬ ଜନଡ଼଼େନ୍ ଏଲିଅନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼଼ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼଼ ଏରନାସ୍ତାୟନ୍, ସିବୋନ୍ ତେସାନ୍ ସାରିପତନ୍ ଅବୟ କୁଆରବଜନ୍ ଆମଡ଼଼ ତୁମ୍ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ତେଲୋ ।

୨୭ ଆରି, ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଏଲିସାୟନ୍ ଆ ବନେଡ଼ାଇଁ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟଡ଼ମ୍ ମୋଡ଼ୋମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି; ତେଲେ ଜନଡ଼଼େନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼଼ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼‌ଆଡ଼଼ ମନବନ୍‌ଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ, ସୁରିଆ ତେସାବାୟ ନାମାନନ୍ ତୁମ୍ ମନବନ୍‌ଡ଼ନ୍ ତେଲୋ ।”

୨୮ ରନ୍ନୁକୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅମଡ଼଼ଡ଼ାଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ବରାବେଞ୍ଜି, ୨୯ ମନ୍‌ରାଜି ତୋଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼଼ଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଆ ଗଡ଼ାଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ବରୁଲୋଡ଼ ତକୋଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ବରୁ ଆ ଗନେଡ଼େଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜାୟଡ଼ାନ୍ ରନ୍ନୁମ୍‌ଲନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି; ୩୦ ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼଼ଗଡ଼ଞ୍ଜି ତଡ଼ିୟଲନ୍ ଆନ୍ନାଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍, ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆଡ଼଼ ମବନଡ଼େନ୍
(ମାର୍କ ୧:୨୧-୨୮)

୩୧ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲିଲୋଡ଼ନ୍ କପର୍‌ନାଉମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟେନ୍, ଆରି ତେଡେ ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼଼ ଞନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ୩୨ *ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଞନଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼଼ଡ଼ାଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ବୟନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୩୩ ଆରି ରନ୍ନୁକୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ଏରମଡ଼ିଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତକୋଏନ୍; ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍‌ବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସଜିରେନ୍, ୩୪ “ଏ, ନାଜରିତବାୟ ଜିସୁ, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି ତକୋ ?

§ ୪:୧୮ ୪:୧୮ ଅବିସେକଲ୍ ଯୁ * ୪:୨୪ ୪:୨୪ ଜନ ୪:୪୪ * ୪:୩୨ ୪:୩୨ ମାଡିଉ ୭:୨୮, ୨୯

ଆମନ୍ ଇନ୍‌ଲେଖିଆତଡ଼ ଅନବସେତନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ? ଆମନ୍ ଆନା, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା; ଆମନ୍ ତି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମଡ଼ିରମ୍ ।”

୩୫ ଜିସୁନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବବତଡ଼ତାଲେ ବରେନ୍, “କଡ଼ିଟା, କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରା ।” ସିଲଡ଼େ ତି ବୁତନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନ୍‌ଡ଼ି ଅୱରାପାଲେ ଆମ୍‌କାଗତଞ୍ଜି ଅମଗୋଡ଼ତାଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।

୩୬ ସିଲଡ଼େ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସାନ୍ନିତାଲେ ତର୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଇନି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ? ଆନିନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତ ବୋସାନ୍ ବୟନ୍ ଏରମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାୟତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ତଜି !” ୩୭ ସିଲଡ଼େ ଆ ବର୍ନେନ୍ ସମ୍‌ରାନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲନେ ।

ଜିସୁନ୍ ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ମବନଡ଼େନ୍

(ମାତିଉ ୮:୧୪-୧୭; ମାର୍କ ୧:୨୯-୩୪)

୩୮ ଜିସୁନ୍ ରନ୍‌କୁସିଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଲନ୍ ସିମନନ୍ ଆସି ଇୟେନ୍ । ସିମନନ୍ ଆ କିନାର୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଅସୁଏନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ମନବନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୩୯ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଅସୁନ୍ ବବତଡ଼େନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆସୁନ୍ ତଡେନ୍, ସିଲଡ଼େମା ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୋକୋମେଞ୍ଜି ।

୪୦ ବରୁବୟୋଡ଼ ଇଡ଼ନ୍, ଆନାଜି ଆମଡ଼ ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ରୋଗମରଜି* ତକୋଏଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲଜି ଆରି ଆନିନ୍ ତଡ଼ବୟନେ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଆସିନ୍ ତକୋଡ଼ାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନଡ଼େଞ୍ଜି । ୪୧ ଆରି, ବୁତଞ୍ଜି ନିୟ୍ ସଜିରତାଲେ, “ଆମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍” ଗାମଲେ ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବବତଡ଼ତାଲେ ଅୱରାବକଡ଼ାଡ଼ିଲଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁ, ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜନାଜି ।

ଜିସୁନ୍ ରନ୍‌କୁସି*ଲୋଡ଼ନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍

(ମାର୍କ ୧:୩୫-୩୯)

୪୨ ଆସ୍ରାଆରେନ୍, ଜିସୁନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଅବୟ୍ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍; ଆରି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟଲେ ସାୟଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇ, ଆରି ଏକାଲଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଜିରତଡ଼େ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରଡ଼ିରଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ୪୩ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନ୍ନା ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ନିୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଖେନ୍ ଇୟତେ ଅସ୍ତୁବର୍ନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆସନ୍ ଗାମଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍ ଯ୍ ।”

୪୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଜିଉବା ତେସାନ୍ ଆ ରନ୍‌କୁସି*ରେଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁବରେ ।

ଜିସୁନ୍ ପର୍ତମ୍‌କ୍ଷୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏନ୍

(ମାତିଉ ୪:୧୮-୨୨; ମାର୍କ ୧:୧୭-୨୦)

୧ *ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ଗିନ୍‌ସରତ ଅନେଡ଼ ସର୍ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ରୁମ୍‌କେଲେ ତୁସେଲ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇ କୁଡ଼ାୟନେଜି; ୨ ଆରି, ଆନିନ୍ ଅନେଡ଼ ସର୍ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ବାଗୁ ତୋକାନ୍ ଆଡ୍ରକୋଏନ୍ ଗିଜେନ୍; ତି ଆ ତୋକାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖମୟମରଞ୍ଜି ପଡ଼ଲନ୍ ଜାଲନ୍ ଗିୟତାଏଞ୍ଜି । ୩ ଜିସୁନ୍ ସିମନନ୍ ଆ ତୋକାଲୋଡ଼ ତାୟଲେ ଆସରଲଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତାସଡ଼ାୟ୍ ଅମ୍‌ ସର୍ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ସିମନନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍; ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତୋକାଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ସୁମତାଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।

୪ ଆରି ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅବସୁଜ୍ଞେଏନ୍ କି ସିମନନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅୟନ୍ ଖମ୍‌ଖମନ୍ ଆସନ୍ ଜରୁତମନ୍ ଆ ତାଆରେଡ଼ ଜିରେ ଜାଲବେଞ୍ଜି ଇୟ୍ ସେଡ଼ବା ।”

* ୪:୪୦ ୪:୪୦ ବମ୍‌ନେମରଞ୍ଜି, ✪ ୫:୧ ୫:୧ ମାତିଉ ୧୩:୧,୨; ମାର୍କ ୩:୯,୧୦; ୪:୧

୫ *ସିଲଭେ ସିମନନ୍ ଜାଲଟେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ିତ୍ସିମ୍ବନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତମ୍ପିଗଲ୍ ଅୟନ୍ ଖମ୍ପାମ୍ପନ୍ ଆସନ୍ ଏକାକାଡ଼ାଲନାୟ୍, ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଃଞ୍ଜାଡ଼ଲ୍ଲୟ୍; ବନ୍ତ ବର୍ନେନ୍ମ ବାଢେ ଖେନ୍ ଜାଲନ୍ ସେଡ଼ତାୟ୍ ।”^୬ *ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲନ୍ ଆସ୍ତେତେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ ଅୟନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଆ ଜାଲଞ୍ଜି ଅତଡ଼ରୟ୍ତେ ବନ୍ ।^୭ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଅୟନ୍ ଇସିଡ଼ ଖମ୍ପାମ୍ପନ୍ ଆସନ୍, ଆନ୍ନା ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତାରିଆୟ୍ଲେ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି । ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁନ୍ ଆ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଅୟନ୍ ଆତ୍ରବ୍ବରିଜେଞ୍ଜି, ତୋଙ୍ଗାଞ୍ଜି ଆତ୍ରବ୍ବୁବତେନ୍ ଅତ୍ରମ୍ ତେଏନ୍ ।^୮ ବନ୍ତ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ କେନ୍ଆତେ ରିୟ୍ଲେ, ତୁଡ଼ମ୍ପାତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଲୋମ୍ଲେ ବର୍ବନେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ସିଲଭ୍ ଜିରା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଇର୍ସେମ୍ବନ୍ ।”

୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଏଢେଲେ ଆ ଗୋଗୋୟ୍ ଅୟନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ତ, ତିଆତେ ରିୟ୍ଲେ ସିମନନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି;^{୧୦} ଆରି, ସିମନନ୍ ଆ ସାଙ୍ଗଜି, ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଜି ବାଗୁନେ ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଢେଲେମା ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ଆରି, ଜିସୁନ୍ ସିମନନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ବତଡ଼ତଡ଼ମ୍, ଲଟେ ସିଲଭ୍ ଆମନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଏରୋଡ଼ତାଜି ।”

୧୧ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାଞ୍ଜି ଅନେଡ଼ ସର୍ବେୟ୍ଶ୍ଚାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ମୋଡ୍ଡୋମରନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ତେନ୍

(ମାତିଉ ୮:୧-୪; ମାର୍କ ୧:୪୦-୪୫)

୧୨ ବମିୟ୍ତା ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ରିୟ୍ବା, ଅବୟ୍ ମୋଡ୍ଡୋମରନ୍ ତେଢେ ତକୋଏନ୍; ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରିୟ୍ଲେ ତୁଡ଼ରୁବବାଡ଼ଲନ୍ ଅବସେଃଡ୍ଡାଲନ୍ କାକୁତ ଲନ୍ ବର୍ବନେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଲତୟ୍ଲମ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ରପ୍ତି ମବଡ଼ିରତ୍ସିୟ୍ ।”

୧୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ତି ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ଆସିନ୍ ପାଡ଼ଲେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସୁଡ଼େତାଲେ ବର୍ବନେ, “ଖେନ୍ ଲତୟ୍ତତ୍ସିୟ୍, ମଡ଼ିରମତୋ ।” ସିଲଭେମା ମୋଡ୍ଡୋନ୍ ତି ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଭ୍ ସଡ଼ାଜେନ୍ ।

୧୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତି ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ବାୟ୍ଲେ ବରେନ୍, “ଆନ୍ନିଡ଼ିଆତଡ଼ ବନ୍ତଡ଼େ, ବନ୍ତଜିରା ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍ନବତୁୟ୍ତମ୍ମା, ଆନିନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅଲ୍ଲେ ଗିଜମତୋ, ଆରି ଆମନ୍ ମନଡ଼ଲ୍ମ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସାକିନ୍ ତନିୟ୍ନ୍ ଆସନ୍, ମନଡ଼ିବେନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ବାୟ୍ଲବେନ୍ ଏଢେଲେ ଅନମଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ ତିୟ୍ ।”

୧୫ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ବୁର୍ବୁରାୟ୍ଲନେ, ଆରି ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରାଜି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅନମଡ଼ତେନ୍ ଆସନ୍ ତ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ରୋଗ ମନନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍ଲୟ୍ ରୁକୁନେଜି;

୧୬ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ପାଡ଼ନାଲନେ ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ତେନ୍

(ମାତିଉ ୯:୧-୮; ମାର୍କ ୨:୧-୧୨)

୧୭ ବମିୟ୍ତା ଜିସୁନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଗାଲିଲି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସାଜଜି, ଆରି ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ତ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଭ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ଆ ପାରୁସିଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତେଢେ ଆତଙ୍ଗମ୍ମଜି । ଆରି ରୋଗମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନବନ୍ତେନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବୋସା ତକୋଏନ୍ ।^{୧୮} ଆରି ରିୟ୍ବା, ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅବୟ୍ କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ଼ କଟଲୋଡ଼ନ୍ ବୋୟ୍ଲେ ପାଡ଼ଲାଜି କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ପସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ତନମ୍ମିଜନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି ।^{୧୯} ବନ୍ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତେଢେ ଆୟ୍ରେତନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ପନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତୋଣ୍ଡୋ ବିଲେଡ଼ନ୍ ଜିର୍ରେ, ବିଲେଡ଼ନ୍ ଗାୟ୍ଲେ ଅମ୍ପିରା କଟନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ମଡ଼ିନ୍ ଅସ୍ତଡ଼େଞ୍ଜି ।^{୨୦} ଜିସୁନ୍, ତି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତର୍ନେ ରିୟ୍ଲେ ବର୍ବନେ, “ଏ ମନ୍ରା, ଅଡ଼କୋ ଇର୍ସେନମ୍ମଜି ସିଲଭ୍ ଆମନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ ।”

୨୧ ତିଆସନ୍ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଜି ଯଗେଇର୍ବନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଉଲଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟ୍ତେ, କେନ୍ଆନିନ୍ ଆନା ? ଇସ୍ବରନ୍ ତୁମ୍ ସିନା ଇର୍ସେନ୍ କେମାତେ ଆନା ଆରି ଇର୍ସେନ୍ କେମାଏ ?”

* ୫:୫ ୫:୫ ଜନ ୨୧:୩   * ୫:୬ ୫:୬ ଜନ ୨୧:୬

୨୨ ବନ୍ଦ ଡିସୁନ୍ ଆ ଯଗେକରଞ୍ଜି ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆ ମନ୍ନଲୋଡ଼ ଇନିବା ଏୟଗେକର୍ଡନ୍ ? ୨୩ ‘ଇର୍ସେନମ୍ ସିଲଡ଼ କେମାନ ଖାଡେନ୍’ ଗାମଲେ ବନରନ୍ ଲିଆର୍, ଅଡେ, ‘ତୋନା, ତଡ଼ିୟନା’ ଗାମଲେ ବନରନ୍ ଲିଆର୍ ? ଆଜାତେ ଲିଆର୍ ? ୨୪ ବନ୍ଦ ପୁତ ଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍ରା ତାଜାତାଅନ୍ ଆମଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ କେମାନ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ, ଏଜାଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ରପ୍ତି ଏଜନାତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାନ୍ନିମରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ଡମ୍, ତୋନା, କଟନମ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅସିନ୍ମ ଜିରା ।”

୨୫ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ତେରଡ଼ ଆତେମତଞ୍ଜି ତୋଲନ୍, ଅଜା କଟଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ତକୋଲନ୍, ତିଆତେ ପାଡ଼ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେନଲେ ସେନଲେ ଆସିଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୬ ସିଲଭେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନିତାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେନେଞ୍ଜି ଆରି ଆକ୍ରାନ୍ ବଡ଼ଡ଼ତାଲେ ବରଞ୍ଜି, “ଲଡେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅବୟ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଏଗିୟଲାଇୟ !”

ଜିସୁନ୍ ଲେବିନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏନ୍
(ମାତିର ୯:୯-୧୩; ମାର୍କ ୨:୧୩-୧୭)

୨୭ ସିଲଭଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଲେବି ଗାମଲେ ଅବୟ ପାନ୍ବେଡ଼ମରନ୍ ପାନ୍ସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ସମନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେ, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ଆତଡ଼ ସଞ୍ଜୋଡ଼ିୟ ।” ୨୮ ସିଲଭେ ଲେବିନ୍ ତୋଲନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍ବେଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସଞ୍ଜୋଡ଼ଲେ ପାଡେନ୍ ।

୨୯ ଆରି, ଲେବିନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ବୁଜିନ୍ ଆସିଡ଼ମନ୍ ତୁବେନ୍, ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ପାନ୍ବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ବୁଜିନ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି । ୩୦ ଚିଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ପା ତଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତିଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜିଆତଡ଼ ଡୋସେତାଲେ ବରଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ପାନ୍ବେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏଗାଗାତନ୍ ?”

୩୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ସୁକ୍ତଅଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବୌତମରନ୍ ସନାୟାୟା ତଡ଼, ବନ୍ଦ ଅସୁମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟାୟା । ୩୨ ଖେନ୍ ତରମ୍ମମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୋଡ଼େବାନ୍ ଅଃନ୍ନିୟଲାଇୟ, ଆର୍ପାୟ ଆବୟରଡ଼ୁବିନେନ୍ ଆସନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୋଡ଼େବାନ୍ ଇୟଲାଇୟ ।”

ଆନମନେନ୍ ଆ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍
(ମାତିର ୯:୧୪-୧୭; ମାର୍କ ୨:୧୮-୨୨)

୩୩ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତକ୍ସବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ବତରନ୍ କି ବତରନ୍ ଆନମତଞ୍ଜି ଆରି ପାର୍ଡନାତଞ୍ଜି, ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ନିୟ ଏଭେତଞ୍ଜି, ବନ୍ଦ ଖଡ଼ନେମରଜିମଜି ଜୋମତଜି ଗାତଜି ।”

୩୪ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “କନ୍ନୁଆମରଞ୍ଜି* ସରିନ୍ ବରନ୍ ତକୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନମନ୍ ତକ୍ଲୋଲେ ଏରପ୍ତିତେ ପଡ଼ ? ଇଜ୍ଜା ଏଭେଗୋ ଅଃଡ଼େଏ । ୩୫ ବନ୍ଦ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ, ଅଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ବରନ୍ଆତଡ଼ ତବଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେତେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆନମତଞ୍ଜି ।”

୩୬ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ନିୟ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ରଡ଼ ସିନ୍ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ ତଡ଼ଲେ, ପାପୁର ସିନ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃକଜେ; ବଜେନ୍ ତେନ୍ ତି ରଡ଼ ସିନ୍ରିନ୍ ପାପୁର ସିନ୍ରିନ୍ ପବତେତେ, ଆରି ରଡ଼ ସିନ୍ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ ନିୟ ପାପୁରନ୍ ବୟନ୍ ଅଃନ୍ନାୟେନ୍ । ୩୭ ଆରି, ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ପାପୁର ଉୟାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼ୁକ୍ଲୋଏ; ତକ୍ଲୋଏନ୍ ତେନ୍ ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଉୟାଲ୍ ମୁନାନ୍ ପବତଡ଼ଲେ ଅଜାତେ, ଆରି ଉୟାଲ୍ ମୁନାନ୍ ମୋସ୍ତେ । ୩୮ ଆର୍ପାୟ ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ରଡ଼ ଉୟାଲ୍ ମୁନାଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋତବୋ । ୩୯ ଆରି, ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ପାପୁର ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଗାଲୋଡ଼ ଗାଲେ ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଗାଗାନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲୁଡ଼ୟତାଏ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମତେ, ‘ପାପୁରନ୍ଆତେ ତ ମନଡ଼ି ।”

ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍
(ମାତିର ୧୨:୧-୮; ମାର୍କ ୨:୨୩-୨୮)

* ୫:୩୦ ୫:୩୦ ଲୁକ ୧୫:୧,୨ * ୫:୩୪ ୫:୩୪ ଓଭେଡ଼ବୟମରଞ୍ଜି

୧ ବନିୟତା ଜିୟୁନ୍, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଜନ୍‌ରୋମଆଲ୍ ଗଡ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡିଡ୍, ଆ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଆ ସିସା ତଡ଼ଲେ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଗସିଡ଼ଲେ ଜୋମେଞ୍ଜି । ୨ ବନ୍‌ତ ଲାଡ଼ଲେଡ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି, “ଅଙ୍ଗାତେ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଏଲୁମ୍‌ତଡ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମୋସାନ୍ ବନିୟବରଲୋଡ୍ ଆଇଡିଡ୍, ତିଆତେ ଆମେଞ୍ଜି ଇନିବା ଏଲୁମ୍‌ତେ ?”

୩ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଡାଲଡେଞ୍ଜି, “ଦାଉଦନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆଡୋଲଜେଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ଆନିନ୍ ଇନି ଏଙ୍ଗାଲନ୍, ତିଆତେ ନିୟ୍ ପଡ୍ ଆମେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଏପଡେନେ ? ୪ ଆରମଡ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଆ ରୁଡି ରାଓଡାଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଜୋମଡଜି, ଆନିଡ୍ ଆରି ଅଃଜ୍ଜୋମେଜି ଗାମ୍‌ଲେ ବନିୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ୍, ଏଙ୍ଗାଲେ ଦାଉଦନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସରେବାସି” ଗନ୍‌ଲେ, ତି ଆ ରୁଡି ପାଡ଼ଲେ ଜୋମେନ୍ ଆରି ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜିଆଡ଼ ନିୟ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।”

୫ ଆରି, ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗାଡାଅନନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଆ ପ୍ରୁ ।”

ଜିୟୁନ୍ ଅବୟ୍ ଆସବସିମରନ୍‌ଆଡ଼ ମବ୍‌ନଡେନ୍
(ମାଡିଡ ୧୨:୯-୧୪; ମାର୍କ ୩:୧-୬)

୬ ଜିୟୁନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ଖନଡନ୍ ତିୟେନ୍; ତେଭେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆର୍ଜଡୋମସିନ୍ ଆସବ୍ ତକୋଏନ୍ । ୭ ଆରି, ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି, ଏଙ୍ଗାଲଡେନ୍ ଜିୟୁନ୍‌ଆଡ଼ ଅନବଡୋସାନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଏଜି, ତିଆସନ୍ ଜିୟୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆଡ଼ ମବ୍‌ନଡ଼େତେ ଜାଆରୋ, ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍‌ଆଡ଼ ଡଲ୍‌ଡଲେଞ୍ଜି । ୮ ବନ୍‌ତ ଜିୟୁନ୍, ଆମନ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆନିଃୟମ୍ ଜନଡାଲେ, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆସି ଆସବ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ତୋନା, ମଡ୍ରିନ୍ ତନଡା ।” ଆରି, ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ତନଡେନ୍ । ୯ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅଙ୍ଗାତେ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ବନିୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ୍ ? ମନଡ୍ କାକାଡାନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ଅଡେ ଏରମନ୍‌ଡ଼ କାକାଡାନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ? ପରାନ୍ନାନ୍ ଡୋବଡୋବନ୍ ଆସନ୍ ଅଡେ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅନବସେତନ୍ ଆସନ୍ ?” ୧୦ ଆରି, ଆନିନ୍ ଏରେ ଅଡକୋଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ଆଡାଡ଼ାତାଲେ ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆଡ଼ ବରେନ୍, “ଡେକ୍ଲେସିନା ।” ସିଲଭେ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସିନ୍ ଡେକ୍ଲେଏନ୍, ଆରି ଆସିନ୍ ମନଡେନ୍ ।

୧୧ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ବରାବନ୍ ବାଭେ ପସୋୟଲଗୋ ଡେଏଞ୍ଜି, ଆରି ଏଙ୍ଗାତାଲେ ଜିୟୁନ୍‌ଆଡ଼ ରପ୍ରିବୋ ଗାମ୍‌ଲେ, ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କଡାଡିଲଞ୍ଜି ।

ଜିୟୁନ୍ ବାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ସେଡାଏନ୍
(ମାଡିଡ ୧୦:୧-୪; ମାର୍କ ୩:୧୩-୧୯)

୧୨ ତି ଆ ତିନ୍ନାରେଡ୍ ବନିୟତା ଜିୟୁନ୍ ପାର୍ଡନାଲେନ୍ ଆସନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଜିରେନ୍, ଆନିନ୍ ତେଭେ ତମ୍‌ଗଲ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ୍ ପାର୍ଡନାଲନ୍ ତକୋଲନେ । ୧୩ ଆସ୍ତାଆରେନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଓଡେଡାଲେ, ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ବାରଜଣଞ୍ଜିଆଡ଼ ସେଡାଏନ୍; ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖୁଡ଼ନେମରଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଞ୍ଜମେଞ୍ଜି; ୧୪ ସିମନନ୍, ଆଞ୍ଜମନ୍ ପିଡ୍ର ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଞ୍ଜମେନ୍, ଆରି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍, ଜାକୁବନ୍, ଜନନ୍, ପିଲିପନ୍, ବାର୍ତଲମିନ୍, ୧୫ ମାଡିଡନ୍, ତୋମାନ୍, ଆଲପିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡାଅନ୍ ଜାକୁବନ୍, ସିମନନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଉୟ୍‌ବମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡେଡଜି, ୧୬ ଜାକୁବନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡାଅନ୍ ଜିଭଦାନ୍ ଆରି ଇସ୍‌ବାରିଡ ଜିଭଦାନ୍, ଆନିନ୍ ଜିୟୁନ୍‌ଆଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ୍ ଅବଞ୍ଜମମେନ୍ ।

ଜିୟୁନ୍ ଖନଡନ୍ ତିୟେନ୍ ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ମବ୍‌ନଡେନ୍
(ମାଡିଡ ୪:୨୩-୨୫)

୧୭ ଆରି, ଜିୟୁନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ବରୁନ୍ ସିଲଡ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ଅବୟ୍ ମୋଡୋୟ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ତନଡେଜି, ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ସମ୍‌ରା ଜିଭଦା ରାଜ୍ୟନ୍, ଜିରୁସାଲମନ୍, ଆରି ଆନେଡ୍ ସମୋୟ୍‌ଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋଏନ୍ ସୋରନ୍ ତ ସିଦୋନନ୍ ସିଲଡ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍ ଆମଡ୍ ଇୟ୍‌ଲାଜି । ୧୮ ଆନିଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତ ରମ୍‌ଡ୍ ରମ୍‌ଡ୍ ଆ ରୋଗଜି ମନନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଜି, ଆରି ଆନାଜି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାଞ୍ଜି ବାଭେ ପରାନ୍‌ଡଣ୍ଡନ୍ ଡେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ନିୟ୍ ଜିୟୁନ୍ ମବ୍‌ନଡେଞ୍ଜି । ୧୯ ଆରି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍‌ଆଡ଼ ସନ୍‌ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମଡନ୍ ସିଲଡ୍ ବୋସାନ୍ ଜିରେ ଅଡକୋଞ୍ଜିଆଡ଼ ମବ୍‌ନଡେଞ୍ଜି ।

ମନଅଁଜନ୍ ତ ଅନିଃସ୍ତମନ୍
(ମାତ୍ରି ୫:୧-୧୨)

୨୦ ଜିୟୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ବର୍ବନେ,
“ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୋଲେୟମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍,
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆମ୍ବେନ୍ଆତେ ।

୨୧ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆତୋଲେୟଜି,
ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୋଓତବେନ୍ ।
ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏୟେୟେତାତନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍,
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏକିୟତେ ।”

୨୨ * “ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଜ୍ଞା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତବେଞ୍ଜି ଆରି ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍
ଆ ଲଭେଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନ୍ନାତବେଞ୍ଜି, ଆରି ନିଶ୍ଚୟତାଲେ ଅଞ୍ଜୁମବେନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ ଗାମଲେ
ବାସ୍ବେତବେଞ୍ଜି, ଏଭେଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍ । ୨୩ *ତିଆତିନ୍ନା ସର୍ତ୍ତାଲନ୍* ତଡ଼ସେଡ଼ନାବା,
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗିୟବା, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ତ୍ତନ୍ନାନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ତକୋ;
ଆରି, ଏଭେଲେମା ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପରାନ୍ତଡ଼ନ୍ ଏନ୍ନେଏଞ୍ଜି ।”

୨୪ “ବନ୍ତ ଯୋଡ଼, ଗମାଡ଼ମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ,
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ସୁକ୍ଳା ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ।

୨୫ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆବୋଓଜି, ଯୋଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ,
ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୋଲେୟତବେନ୍ ।
ଯୋଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏକିୟତେ,
ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଯେୟେତାନ୍ ତ ଅନିଃସ୍ତମନ୍ ତେତବେନ୍ ।”

୨୬ “ଅଜ୍ଞା ଆତିଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନଡ଼ ଗାମତବେଞ୍ଜି, ଏଭେଲତେନ୍ ଯୋଡ଼,
ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଏଭେଲେମା ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି କଣ୍ଣାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ
ବର୍ନେ ବର୍ଞିଞ୍ଜି ।”

ବନେରାବେନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ବା
(ମାତ୍ରି ୫:୩୮-୪୮; ୭:୭-୧୨)

୨୭ “ବନ୍ତ ଏରମତଡ଼ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
ବନେରାବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ବାଜି, ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼
ଅବସୁକ୍ଳାବାଜି । ୨୮ ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୟପତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିର୍ବାଦବାଜି; ଆନାଜି
ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଲ୍ଲଗନ୍ତ୍ରୟ ଏନ୍ନେତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା । ୨୯ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟନେ ଅବୟ
କୋତାୟତମ୍ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତିଡ଼ଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଆନ୍ନା କୋତାୟତମ୍ ନିୟ ଅବତୁୟବା; ଆରି, ଆନା
ମାଗବେନ୍ ପାଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞାବେନ୍ ନିୟ ପାଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଏରଡ଼ତଡ଼ । ୩୦ ଆନା ଆମ୍ବେନ୍ଆତଡ଼
ବେଡ଼ତବେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତିୟବା; ଆରି, ଆନା ଅନଜେବେନ୍ ପାଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଆରି ଆନିନ୍
ଏବେଡ଼ତଡ଼ । ୩୧ *ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଜ୍ଞାଲେ ଖଣ୍ଡୁମ୍ଲେନ୍ତଜି ଗାମଲେ ଲତୟତବେନ୍,
ଏଭେଲେମା ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଣ୍ଡୁମ୍ବାଜି ।”

୩୨ “ଆରି, ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ବାତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁମ୍ ଏତୁଡ଼ୟମ୍ବେଞ୍ଜି ତେନ୍,
ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଆ ସନାୟମ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ନିୟ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼
ଆତୁଡ଼ୟମ୍ବାତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ବାତଜି ! ୩୩ ଆରି, ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବସୁକ୍ଳାତବେଞ୍ଜି
ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବସୁକ୍ଳାଏଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଭେଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଆ ସନାୟମ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ
? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ନିୟ ତିଆତେ ଲୁମ୍ବାତଜି । ୩୪ ଆରି, ଆନାଜି ଆମଡ଼
ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତାୟ ଗାମଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଆସାତନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁମ୍ ରେୟାନ୍ ଏତିୟେଞ୍ଜି ତେନ୍,
ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଆ ସନାୟମ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ? ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ନିୟ ତିୟତେ ମା ସୁକ୍ଳାୟନେନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼
ଆସନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରେୟାନ୍* ତିୟତଜି । ୩୫ ବନ୍ତ ବନେରାବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ବାଜି ଆରି

* ୭:୨୭ ୭:୨୭ ଏ ପିତ୍ର ୪:୧୪ * ୭:୨୩ ୭:୨୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୭:୫୨ * ୭:୨୩ ୭:୨୩ କନନ୍ତାଲନ୍ * ୭:୩୧ ୭:୩୧ ମାତ୍ରି ୭:୧୨
† ୭:୩୪ ୭:୩୪ ସାତନ୍

ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବସ୍ଥାକାଞ୍ଚି, ଆରି ସ୍ୱାକ୍ଷାୟନେନ୍ ଆଞ୍ଚନାଡ଼ ଆସନ୍ ଏରନାସାନେନ୍ ରେୟାନ୍ ତିୟବା; ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାବେନ୍ ଗୋଗୋୟାନ୍ତେ ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆ ପସିୟାନ୍ ତେତବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆଲ୍ଲେମରଞ୍ଜି ତ ପେଲ୍ଲମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ସାୟାମ୍ବତଜି । ୩୭ ଆପେୟାବେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ସନାୟାମ୍ବତଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ନିୟ ଏଭେଗୋ ସନାୟାମ୍ବତଜି ତେବା ।”

ଅବୟନେନ୍ ଅବପନ୍‌ସୁଆତିନ୍
(ମାତିର ୭:୧-୫)

୩୭ “ଆରି, ଅବୟନେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏବପନ୍‌ସୁଆତିତଡ଼, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଅଞ୍ଜେସ୍ତ୍; ଏବତୋସାତଡ଼େ, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜେବତୋସାବେଞ୍ଜି । କେମାନ୍ ତିୟବାଜି, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ କେମାନ୍ ଏଞ୍ଜାତଡ଼େ । ୩୮ ତିୟବାଜି, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ; ଇସ୍ତରନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ମାଡ଼ିଞ୍ଜନ୍ ବବ୍‌ରିୟତାଲେ ତିଆତେ ଲଲ୍ଲୁଡ଼ଲେ, ଆଞ୍ଜସୋଲେ, ତବ୍‌ଲାଲେ, ଜନିରାଲୋଡ଼ବେନ୍ ତିୟତବେନ୍; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆ ତନରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଏତରେଡ଼ତେ, ତି ଆ ତନରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ତରେଡ଼ଲେ ତନିୟନ୍ ତେତେ ।”

୩୯ *ଜିସ୍ତ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ବରନ୍ ନିୟ ବରେଞ୍ଜି, “କାଡ଼ମ୍ବରନ୍ ଇନି କାଡ଼ମ୍ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁରିୟଲେ ରପ୍ତିଏ ପଡ଼ ? ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ବାଗୁଞ୍ଜି ଲୋଓଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜଗଲୋଏଜି ପଡ଼ ? ୪୦ *ଞ୍ଜନଡ଼ତିୟମରନ୍ ସିଲଡ଼ ଞ୍ଜନେମରନ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ତଡ଼; ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋ ଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ସତଡ଼ତାଲେ, ଆ ଞ୍ଜନଡ଼ତିୟମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତଜି ।”

୪୧ “ଆରି, ଇନିବା ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ମ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆଗ୍ରସେମତେନ୍ ଆ ଉମ୍ପି ଗିୟତେ, ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜା ଆଡ଼ସନ୍‌ବ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ମ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଅଞ୍ଜିୟମେ ? ୪୨ ଆମ୍ବନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ମ୍ ତକୋନ୍ ଆଡ଼ସନ୍‌ବ୍ ଏରଗିଜନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼, ଯାଆ, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ମ୍ ଆ ଉମ୍ପି ତବଡ଼ାୟ, ଗାମ୍‌ଲେ ଏଞ୍ଜାତାଲେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେ ରପ୍ତିତେ ? ଏ ଇସ୍ତାମ୍‌ବ୍, ଆମ୍ବ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍‌ମ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ସନ୍‌ବନ୍ ତବା, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ମ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ତକୋନ୍ ଆ ଉମ୍ପି ତବତବନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ଗିୟଲେ ରପ୍ତିତେ ।”

ଅବୟ ଅରାନ୍‌ବନ୍ ତ ଆଜନ୍
(ମାତିର ୭:୧୬-୨୦; ୧୨:୩୩-୩୫)

୪୩ “ମନଡ଼ ଅରାନ୍‌ବନ୍ ମନଡ଼ତତନ୍ ଆଜ ଅଞ୍ଜଜଏ, ଆରି ମନଡ଼ତତନ୍ ଆରାନ୍‌ବ୍ ମନଡ଼ ଜଅନ୍ ଅଞ୍ଜଜଏ । ୪୪ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ଅରାନ୍‌ବନ୍ ଆଜନ୍ ଗିୟଲେ ଅମ୍ପଡ଼ତବୋ, ଅକାନ୍‌ବନ୍ ସିଲଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଲୁଆଜନ୍ ଅଞ୍ଜରୋତେଜି, ଆରି କିନ୍‌ରେଡ଼ଅକାଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ବ୍ରାକାଜନ୍ ଅଞ୍ଜରୋତେଜି । ୪୫ *ମନଡ଼ମରନ୍ ମନଡ଼ ତରଞ୍ଜୋସି* ଆ ଉଗରନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଡ଼ନ୍‌ଆତେଜି ଅମଡ଼ଡ଼ତାୟ, ଆରି ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଏରମନ୍‌ଡ଼ ତରଞ୍ଜୋସି* ଆ ଉଗରନ୍ ସିଲଡ଼ ଏରମନ୍‌ଡ଼ନ୍‌ଆତେଜି ଅମଡ଼ଡ଼ତାୟ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଉଗରନ୍ ଆ ବରିୟଲୋଡ଼ ତଅତନ୍ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ ।”

ବାଗୁ ଗୁସିଂମରଞ୍ଜି
(ମାତିର ୭:୨୪-୨୭)

୪୬ “ଆରି, ଆମ୍ବେନ୍ ଇନିବା ଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ‘ପ୍ରବୁ, ପ୍ରବୁ,’ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଓଡ଼େତ୍‌ୟ, ବନ୍‌ତ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜଞ୍ଜମ୍‌ନେ ? ୪୭ ଆନା ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଇୟଲେ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ତିଆତେଜି ଞ୍ଜଞ୍ଜମ୍‌ତନେ, ଆନିନ୍ ଆନା ଅନ୍ତମ୍, ତିଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଜନାତବେନ୍ । ୪୮ ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜେଗୋ ଅବୟ ଗୁସିଂମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆନିନ୍ ଜରୁତମ୍ ଅମ୍ପେଲେ ଗାୟଲେ, ତୋଣ୍ଡୋ ଅରେଡ଼ନ୍ ଜିମ୍ପିନ୍ ତମ୍ପିଜେନ୍; ଆରି, ରିଞ୍ଜେତିରନ୍ ଆରଡ଼ୋଲାଞ୍ଜନ୍, ସିନ୍‌ସାତାନ୍ ତି ଆସି* ଆକ୍ରାନ୍ ଇୟଲାୟ ତଡ଼ଞ୍ଜାଏ, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ଅଞ୍ଜେଗୋଲୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ମନଡ଼ତମ୍ ଆଗୁଗୁ ତକୋଏନ୍ । ୪୯ ବନ୍‌ତ ଆନା ବର୍ନେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ତିଆତେ ଅଞ୍ଜଞ୍ଜମ୍‌ନେ, ଆନିନ୍ ଜିମ୍ପିନ୍ ଏରଡ଼ନମ୍ପିଜନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଲବନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆଗୁଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ, ତି ଆସି* ସିନ୍‌ସାତାନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଆତ୍ରଡ଼ଞ୍ଜାଏନ୍, ସିଲଡ଼େମା ତିଆତେ ଗୋଡ଼େନ୍ ଆରି ତି ଆନସେତନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ତାନ୍ ତେଏନ୍ ।”

* ୬:୩୯ ୬:୩୯ ମାତିର ୧୫:୧୪   * ୬:୪୦ ୬:୪୦ ମାତିର ୧୦:୨୪,୨୫; ଜନ ୧୩:୧୭; ୧୫:୨୦   * ୬:୪୪ ୬:୪୪ ମାତିର ୧୨:୩୩
* ୬:୪୫ ୬:୪୫ ମାତିର ୧୨:୩୪

ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମରାଆତଡ଼ ମବନଡ଼େନ୍
(ମାତିଉ ୮:୫-୧୩)

୧ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅବସୁଜ୍ଜେତାଲେ କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଅବୟ ରୋମିଅ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍, ଆନିନ୍ ଅଜା କମ୍ବାରିମରାଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଡୁଡ଼ୟମେନ୍, ତି ଆ କମ୍ବାରିମର ଆକ୍ରାନ୍ ଅସୁଡ଼ାଲେ ଆର୍‌ବୁଏନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଡେଏନ୍ । ୩ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଆରମଡ଼ଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆସିଂ ଇୟଲେ ଆ କମ୍ବାରିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ମନବନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନୋଟ୍ଟେବାନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ପାପୁରମରଜିଆତଡ଼ ବରେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଡୁଡ଼ଲାଇ କି ମାଟ୍ଟ କାକ୍ଚୁତ ତାଲନ୍ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଆମନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍; ୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଜାତିଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ଡୁଡ଼ୟମତେ ଆରି ଆନିନ୍‌ଡମ ରନ୍‌ଲୁସିଂଲେନ୍ ଗୁଲେ ତିୟଲଲେନ୍ ।”

୬ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟେନ୍ । ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ତାସଡ଼ାୟ ଆତୁଡ଼େନ୍ ଆଡିଡ଼, ରୋମିଅ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍, ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ ଆମନ୍ ଆରି ବାଉଲ୍ଲଡ଼େନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଅସିଂ‌ଞେନ୍ ଇୟତାୟ, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼ । ୭ ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅମଡ଼ନ୍‌ମ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଅଞ୍ଜବତିସୟଲାୟ; ବନ୍‌ତ ଅଜିଡ଼ ବାୟଲେ ବର୍ନା, କମ୍ବାରିମରଞେନ୍ ମନ୍‌ଡ଼େତେ । ୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଅବୟନେନ୍ ଆ ଜାୟତା ତକୋଲନାୟ ଜନଡ଼ଡେନ୍ ଜାୟତାଞେନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ତକୋଜି; ଆରି ଞେନ୍ ଅବୟନେଆତଡ଼ ‘ଜିରା’ ଗାମଲାୟ ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଡେ; ଆନାମରାଆତଡ଼ ‘ଜିରାୟ’ ଗାମଲାୟ ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିର୍ତାୟ; ଆରି, କମ୍ବାରିମରଞେନ୍ ‘କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମା.’ ଗାମଲାୟ ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଲୁମତେ ।”

୯ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ ସାନ୍ନି ଡେଏନ୍, ଆରି ଆୟରଗୁଡ଼ିଞ୍ଜିଆନ୍ ଆନିନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବନେ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ରାଏଲଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଜନଡ଼ ତିୟନେ ସୋଡ଼ା ଆ ଡନେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଞାଡ଼ାୟ ।”

୧୦ ଆରି, ଆରାସ୍ତାୟଲନେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଅସିଡ଼ନ୍ ଯର୍‌ନ୍ କମ୍ବାରିମରନ୍ ଆମନଡ଼ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଲୁଆରବଜନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅବନେଡ଼େନ୍

୧୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ନାଇନ୍ ଗାମଲେ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟେନ୍, ଆରି ଆ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ଗୋଗୋୟଡମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୧୨ ଆନିନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେଲୋଡ଼ ଆତୁଡ଼େନ୍ ଆଡିଡ଼, ଗିୟବା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅବୟ ଆରବୁମରନ୍ ବୋୟଲେ ଡୁଆରାନ୍ ପାଡ଼ଲାଇ, ତି ଆରବୁମରନ୍ ଆ ନନ ଆଜୁଆର୍, ଆରି ତି ଲୁଆରବଜନ୍ ଆଅନ୍ ଆବୟନ୍ ବନ୍ ତକୋଏନ୍; ଆରି, ଗୋଗୋୟନେଡମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଡେରେ ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୩ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇସୋୟମତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ୟେଡଡେ ।” ୧୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଡେରେ ଡୁୟାଜନ୍ ଜିରେ, ରାଣ୍ଡାଜାଡ଼ନ୍ ସୁଡ଼େଏନ୍, ଆରି, ବଣ୍ଡୋୟମରଞ୍ଜି ଆତୁନଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଏ ବେଣ୍ଡିଆ ! ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତମ, ଡୋନା ।” ୧୫ ସିଲରେ ଆରବୁମରନ୍ ଡୋଲନ୍ ତଞ୍ଜୁମେନ୍, ଆରି କଡ଼ାଡ଼ିଲନେ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତିୟେନ୍ ।

୧୬ ସିଲରେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେଞ୍ଜେଲେ ବର୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ପୁର୍ବାଞ୍ଜେ ବନେମରନ୍ ଡୁଡ଼ଲନାୟ ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଡୋବଡୋବନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ ।”

୧୭ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେନ୍ ସମ୍ପରା ଜିଉଦା ଡେଏନ୍ ତ ସମ୍ପରାରେଡ଼ନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲନେ ।

ତକ୍ତବଡ଼ାମର ଜନନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଜି
(ମାତିଉ ୧୧:୨-୧୯)

୧୮ ତିକ୍ଲି ଜନନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଜନାଏଞ୍ଜି । ୧୯ ସିଲରେ ଜନନ୍, ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁନେ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ, “ଅଜାମର ଜିର୍ତାୟ, ତି

ଆ ମନ୍ଦିର ଆମନ୍ଦ ପଢ଼, ଅଡ଼େ ଇନ୍ଦଲେନ୍ଦ ଆନ୍ନାମନ୍ଦଆତଢ଼ ଏଜଗେଆୟ୍ ?” ଗାମ୍‌ଲେ ପ୍ରବୁନ୍ଦଆତଢ଼ ବର୍ବରନ୍ଦ ଆସନ୍ଦ ଆମନ୍ଦ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାଇ ।

୨୦ ତି ଆ ମନ୍ଦିରାଜି ଜିସୁନ୍ଦ ଆମନ୍ଦ ହୁଡ଼ଲେ, ଇୟ୍‌ଲାଇ ବର୍ନେଜି, “ତକୁବତାମନ୍ଦ ଜନନ୍ଦ ଇନ୍ଦଲେନ୍ଦଆତଢ଼ ବର୍ବେ ଅମନ୍ଦନମ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲେନ୍ଦ, ଅଜ୍ଞାମନ୍ଦ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍, ତି ଆ ମନ୍ଦିରା ଆମନ୍ଦ ପଢ଼, ଅଡ଼େ ଇନ୍ଦଲେନ୍ଦ ଆନ୍ନାମନ୍ଦଆତଢ଼ ଏଜଗେଆୟ୍ ?”

୨୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିସୁନ୍ଦ ଜହ୍ର ମନ୍ଦିରାଜିଆତଢ଼ ରୋଗନ୍ଦ, ବମ୍‌ମନେନ୍ଦ, ଆରି ଏରମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଜି ଆମନ୍ଦ ସିଲଡ଼ ମନ୍ଦନଡ଼େଜି, ଆରି ଜହ୍ର କାଡ଼ମ୍‌ରଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଏଜି । ୨୨ ଜିସୁନ୍ଦ ଆନିଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଜି, “ଆମ୍‌ନେଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ଏଗିଜେନ୍ଦ ଆରି ଏଅମନ୍ଦଡ଼େନ୍ଦ, ତିଆଡ଼େଜି ଅଡ଼କୋନ୍ଦ ତକୁବତାମନ୍ଦ ଜନନ୍ଦଆତଢ଼ ଇୟ୍‌ନବଜନାବା; କାଡ଼ମ୍‌ରଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଡ଼ଜି, ସୋଡ଼ାମରଜି ତଡ଼ିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଡ଼ଜି, ମୋଡ଼ୋମରଜି ମଡ଼ିରଡ଼ଜି, କାଲ୍‌ମରଜି ଅମନ୍ଦଡ଼େଲେ ରପ୍ତିଡ଼ଜି, ଆରବୁମରଜି ଡୋଡ଼େଜି, ଡୋଲେୟ୍‌ମରଜି ଆମନ୍ଦ ମନ୍ଦବରନ୍ଦ ଅନସ୍ତୁନ୍ଦ ଡେଡ଼େ; ୨୩ଆରି, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ଦିରା ଖେନ୍ଦଆତଢ଼ ଅଃଷ୍ଟାଲଗତୟ୍ ଆନିନ୍ଦ ସନେନ୍ଦସେନ୍ଦ !”

୨୪ ତକୁବତାମନ୍ଦ ଜନନ୍ଦ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି ଆଜିର୍ବେଜି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ଦ, ଜିସୁନ୍ଦ ତକୁବତାମନ୍ଦ ଜନନ୍ଦ ଆ ବନେ ମନ୍ଦିରାଜିଆତଢ଼ ବନରନ୍ଦ ଆସନ୍ଦ ରଲନେ, “ଆମ୍‌ନେଜି ଆରିଡ଼ିରଡ଼େଲୋଡ଼ନ୍ଦ ଇନି ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ଦ ଆସନ୍ଦ ହୁଡ଼ଲନ୍ଦ ଏଜିରେନ୍ଦ ? ଇନି ରିଜେନ୍ଦ ବାରେ ଆମ୍‌ମୋମୋଲଡ଼ନେନ୍ଦ ଅବୟ୍ ଡାଆଜିଡ଼ନ୍ଦ ପଢ଼ ? ୨୫ ତିଆଡ଼େ ତଡ଼ ଡେନ୍ଦ ଇନି ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ଦ ଆସନ୍ଦ ଆମ୍‌ନେଜି ହୁଡ଼ଲନ୍ଦ ଏଜିରେନ୍ଦ ? ଇନି ମନ୍ଦିରା ଆ ସିନ୍ଦିରି ଆରନେନ୍ଦ ଆ ମନ୍ଦିରା ପଢ଼ ? ଗିୟ୍‌ବା, ଆନାଜି ମଡ଼ଗାତମନ୍ଦ ଆ ସିନ୍ଦିରି ରଲନ୍ଦ ଏରାୟ୍‌ଲୁ ଡକୋଡ଼େଜି, ଆନିଜି ରାଜାସିଲୋଡ଼ନ୍ଦ ଡକୋଡ଼େଜି । ୨୬ ଖେନ୍ଦ ବରୟ୍‌ବା, ତିଆଡ଼େ ତଡ଼ ଡେନ୍ଦ ଇନି ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ଦ ଆସନ୍ଦ ଆମ୍‌ନେଜି ହୁଡ଼ଲନ୍ଦ ଏଜିରେନ୍ଦ ? ଇନି ଅବୟ୍ ପୁରାଃଡ଼େ ବର୍ବେମରନ୍ଦ ପଢ଼ ? ଖେନ୍ଦ ଆମ୍‌ନେଜିଆତଢ଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍ବେବେନ୍ଦ, ପୁରାଃଡ଼େ ବର୍ବେମରନ୍ଦ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ସଡ଼ଡ଼ମରନ୍ଦ । ୨୭ ଆ ବର୍ବେନ୍ଦ ଡରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ଦ ଏନ୍ନେଲେ ଆଇଡ଼ିଡ଼, ଇସ୍‌ରନ୍ଦ ବର୍ବେନେ, ‘ଗିୟ୍‌ବା, ଖେନ୍ଦ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମନ୍ଦଖେନ୍ଦଆତଢ଼ ଆମ୍‌ନେଜିଗଡ଼ନମ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଡ଼ାୟ୍, ଆନିନ୍ଦ ମୁଲ୍‌ଗାଡ଼ନମ୍ ଆମନ୍ଦ ଆସନ୍ଦ ତଡ଼ିରନ୍ଦ ଅବଜାଡ଼ାଡ଼େ, ତି ଆ ମନ୍ଦିରା କେନ୍ଦଆନିନ୍ଦ । ୨୮ ଖେନ୍ଦ ଆମ୍‌ନେଜିଆତଢ଼ ବର୍ବେବେନ୍ଦ, ଆଇମରଜି ଆ କିମ୍‌ମୋଡ଼େଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜନମ୍‌ଆଡ଼େଏଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ଦିରାଲୋଡ଼େଜି, ତକୁବତାମନ୍ଦ ଜନନ୍ଦ ସିଲଡ଼ ଆନିଡ଼ ସୋଡ଼ା ତଡ଼; ଜନଡ଼ଡ଼େନ୍ଦ ଆନା ଇସ୍‌ରନ୍ଦ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ସନ୍ନାଡ଼ମ୍, ଆନିନ୍ଦ ତକୁବତାମନ୍ଦ ଜନନ୍ଦ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ।”

୨୯ ଖକେନ୍ଦଆଡ଼େ ଅମନ୍ଦଡ଼ାଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ଦିରାନ୍ଦ ତକୁବତାମନ୍ଦ ଜନନ୍ଦ ଆମନ୍ଦ ତକୁବତାଲିଜି, ଏଡ଼େଲେ ତ ପାନ୍ଦୁବେଡ଼ମରଜି ନିୟ୍ ତକୁବତାମନ୍ଦ ଜନନ୍ଦ ଆମନ୍ଦ ସିଲଡ଼ ତକୁବତାନ୍ଦ ଆଜ୍ଞାଡ଼େଜି, ଇସ୍‌ରନ୍ଦଆତଢ଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜାଏଜି; ୩୦ ବନ୍ଦତ ପାରୁସିଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରିଜି ତକୁବତାମନ୍ଦ ଜନନ୍ଦ ଆମନ୍ଦ ସିଲଡ଼ ଏରଡ଼କୁବତାମନ୍ଦ ଆନିଜିଡ଼ମ୍ ଆନିଜି ଆସନ୍ଦ ଇସ୍‌ରନ୍ଦ ଆ ସନେଡ଼ସେଡ଼ ବାସ୍ତେଏଜି ।

୩୧ ଜିସୁନ୍ଦ ଆରି ବର୍ବେନେ, “ଏଡ଼େଲେଡ଼େନ୍ଦ ଖେନ୍ଦ ଆନା ସରିନ୍ଦ ନମିଜି ଆ ମନ୍ଦିରାଜିଆତଢ଼ ଜଡ଼ାଜି, ଆରି ଆନିଜି ଆନା ଅଜ୍ଞା ? ୩୨ ଅଜ୍ଞା ପସିୟ୍‌ଜି ସର୍ବେୟ୍‌ଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ଦ ତକୁମ୍‌ଡ଼ାଲେ ଡର୍ଡ଼ମ୍ ଅଲ୍‌ନୋଡ଼େଲେ ବର୍ବେଜି, ‘ଇନ୍ଦଲେଜି ଅମନ୍ଦବେନ୍ଦ ପିରୋଡ଼ୋଜନ୍ଦ ଏପେଡ଼ଲାୟ୍, ଆମ୍‌ନେଜି ଏଃଡ଼େଲୋ; ଇନ୍ଦଲେଜି ରନବୁ କନନ୍ଦ ଏକନ୍‌ଲାୟ୍, ଆମ୍‌ନେଜି ଏଃଡ଼େଲୋ’ ଗାମ୍‌ତଜି, ଆନିଜି ତି ଆ ପସିୟ୍‌ଜି ଅଜ୍ଞାମ୍ । ୩୩ ଇନିଆସନ୍ଦଗାମ୍‌ନେନ୍ଦେନ୍ଦ ତକୁବତାମନ୍ଦ ଜନନ୍ଦ ଇୟ୍‌ଲେ ରୁବିନ୍ଦ ଅଃଷ୍ଟୋମ୍‌ଲୋ କି ହାକ୍ୟାଡ଼ାନ୍ଦ ଅଃଗାଲୋ, ଆରି ଆମ୍‌ନେଜି ତକୁବତାମନ୍ଦ ଜନନ୍ଦଆତଢ଼ ‘ରୁବନ୍ଦ ଆସ୍ତାୟ୍‌ସ୍ତାୟ୍’ ଏଗାମ୍‌ଡ଼େ । ୩୪ ମନ୍ଦିରା ଡାଜ୍‌ଡ଼ାଅନନ୍ଦ ଜିର୍ବେ ଇୟ୍‌ଡ଼ାୟ୍ ଗାଗାନେ, ଜୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ନେ, ଆରି ଆମ୍‌ନେଜି ଏବର୍ବେନେ, ‘ଗିୟ୍‌ବା, କେନ୍ଦଆନିନ୍ଦ ଅବୟ୍ ଲୋବଜୋମ୍‌ମନ୍ଦ* ଆରି ଗାସ୍ତାଲ୍‌ମନ୍ଦ, ପାନ୍ଦୁବେଡ଼ମରଜି ତ ଇର୍ବେମରଜି ଆ ଗଡ଼ି !’ ୩୫ ବନ୍ଦତ ଜନନାନ୍ଦ ଅଡ଼କୋନ୍ଦ ଆ ପସିଜି ବାରେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ଦମା ଗାମ୍‌ଲେ ଗିୟ୍‌ଡ଼ାଏନ୍ଦ ।”

ପାରୁସି ସିମନନ୍ଦ ଆସିଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍ଦ

୩୬ ଆରି ପାରୁସିଜି ଆମନ୍ଦଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ, ଜିସୁନ୍ଦ ସରିନ୍ଦ ଗାଗାନେନ୍ଦ ଆସନ୍ଦ ଆନିନ୍ଦଆତଢ଼ ଓଡ଼େଲାଇୟ୍ । ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ଦ ପାରୁସିନ୍ଦ ଆସି ଜିର୍ବେ ଇୟ୍‌ଲେ ଗାଗାନେ । ୩୭ ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ତି

* ୭:୨୯ ୭:୨୯ ମାଡ଼ିର ୨୧:୩୨; ଲୁକ ୩:୧୨ * ୭:୩୪ ୭:୩୪ ଅବରୋନେମନ୍ଦ * ୭:୩୭ ୭:୩୭ ମାଡ଼ିର ୨୬:୭; ମାର୍କ ୧୪:୩; ଜନ ୧୨:୩

ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଅବୟ ଇର୍ଯ୍ୟବଜନ୍ ତକୋଏନ୍; ଜିସୁନ୍ ପାରୁସିନ୍ ଆସିଂ ଅଭେ ଗାଗାତନେ ଗାମ୍ଲେ, ଆଜ୍ଜନଏନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ ଅବୟ କୋମ୍ପାଲୋଡ଼ନ୍ ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ, ୩୮ ଜିସୁନ୍ ଆ କଣ୍ଠୋଡ଼ଗଡ଼ ଜିରେ ଆ ତାଲୁଜଡ଼ନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ତନଡ଼ତାଲେ ଯେଲେ ଯେଲେ ଆମଡ଼ାନ୍ ବାଭେ ଜିସୁନ୍ ଆ ତାଲୁଜଡ଼ ଅବନୋଡ଼ାଏନ୍ କି ଆବଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଉଭ ବାଭେ ଗଗତେନ୍, ଆରି ଆ ତାଲୁଜଡ଼ନ୍ ଜୋଜୋରତାଲେ ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଜତେନ୍ । ୩୯ କେନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ, ଅଜା ପାରୁସି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏନ୍, ଆନିନ୍ ବରଡ଼ମଲନ୍, “କେନ୍ଆନିନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମର୍ ତେନ୍, ଏଭେଲତେନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆନା ସୁଡ଼େତେ, ଆନିନ୍ ଆନା ଆରି ଏଜାଗୋ ଆଇବୟ, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମାମା, ଆନିନ୍ ଅବୟ ଇର୍ଯ୍ୟବୟ, କେନ୍ଆତେ ଆନିନ୍ ରପ୍ତି ଜନାତେ ବନ୍ !”

୪୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ସିମନ୍, ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ ବନେନ୍ ବର୍ତମ୍ ।”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞ୍ଜନଡ଼ିୟମର୍ ବରୟ ।”

୪୧ “ଅବୟ ସାଉନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁ ମନ୍ରା ସାଉନ୍ ପାଡ଼େଞ୍ଜି; ଅବୟନେ ମନ୍ଲୟସ ଆରି ଅବୟନେ ପଗସ ତିନାରିଂ ରେୟାନ୍ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୪୨ ସୁଜ୍ଜାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼େଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ତତନ୍ ଆସନ୍ ସାଉନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ବାଗୁଞ୍ଜି ଆ ସାଉ ଅମରେଡ଼େନ୍ । ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନା ସାଉନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ ତୁଡ଼ୟମତେ ?”

୪୩ ସିମନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଅବଡ଼ିସୟତାୟ, ସାଉନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନା ଆ ସାଉ ଗୋଗୋୟ ଅମରେଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଆଜଡ଼ିତମ୍ ବରନେ ।” ୪୪ ଆରି ଜିସୁନ୍, ତି ଆଇମରନ୍ ଆମଡ଼ବା ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ସିମନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଆଇମରନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟତେ ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ଅସିନମ୍ ଇୟଲୟ, ଆମନ୍ ତାଲୁଜଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ତାଆନ୍ ଅଃଭିୟଲୟ, ବନ୍ତ କେନ୍ଆନିନ୍ ଆମଡ଼ାନ୍ ବାଭେ ତାଲୁଜଡ଼େନ୍ ଅବନୋଡ଼ାଲେ ଆବଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଉଭ ବାଭେ ଗଡ଼ଗଡ଼ଲୟ । ୪୫ ଆମନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଡ଼ୋଗଡ଼ଲୟ, ଅଃଡ଼ୋଗଡ଼ୋରୟ, ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ଗରନ୍ଲନାଞ୍ଜିନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ଆନିନ୍ ତାଲୁଜଡ଼େନ୍ ଆ ଜନୋଜୋର୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅମରେଡ଼େ । ୪୬ ଆମନ୍ ଅବଲୋଡ଼େନ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଅଃଜୁଡ଼ଲୟ, ବନ୍ତ କେନ୍ଆନିନ୍ ତାଲୁଜଡ଼େନ୍ ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଜଡ଼ଲୟ । ୪୭ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗାମତାୟ, ଗୋଗୋୟତମ୍ କେନ୍ ଆ ଇର୍ଯ୍ୟ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ ତୁଡ଼ୟମଲୟ; ବନ୍ତ ଆନାଆତଡ଼ ଅସୋୟ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ଆନିନ୍ ଅସୋୟ ତୁଡ଼ୟମତେ ।”

୪୮ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଇର୍ଯ୍ୟେନମ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ ।”

୪୯ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆଗ୍ରାଗାଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତର୍ତମ୍ କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ଇର୍ଯ୍ୟ ଜନଡ଼ କେମାତେ, କେନ୍ଆନିନ୍ ଆନା ?”

୫୦ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ତନେନମ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ତୋବଲମ୍; ମା, ଲବିଡ଼ା ଜିରା ।”

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆସୁଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆଇମରଜି

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ତ ସାଇରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅପ୍ପଡ଼ବରେ ପାଡ଼େନ୍, ଆରି ବାରଜଣ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ଅଜା ଆଇମରଜି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ରୋଗନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଡ଼େଞ୍ଜି, ଏଭେଗନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଆଇମରଞ୍ଜି ନିୟ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ମଗବଲିନି ମରିଅମନ୍, ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସାତଜା ବୁତନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୩ ଏରୋବନ୍ ଆ ଗୁମ୍ପୁଆ ଆତକୋଲନେନ୍ କୁଜା ଆଞ୍ଜୁମମର୍ ଆ ତୁଜ୍ଜି ଜୋଆନାନ୍, ସୋସନ୍ନା ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ଆଇମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆନଜେଜି ତିୟଲେ ଜିସୁନ୍ ତ ଖଡ଼ନେମଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାଜଏଞ୍ଜି ।

† ୭:୪୧ ୭:୪୧ ଅବୟ ତିନାରିନ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ବମିୟତା ଆ ବଡ଼ି * ୮:୨ ମାତିଭ ୨୭:୫୫,୫୬; ମାର୍ ୧୫:୪୦,୪୧; ଲୁକ ୨୩:୪୯

ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍
(ମାତିଉ ୧୩:୧-୯; ମାର୍କ ୪:୧-୯)

୪ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଆକ୍ରତାୟଲଞ୍ଜି ତ ଗଡ଼ାରେଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ମନରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆଜିରାଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍ ବର୍ବନେ,

୫ “ଅବୟ୍ ବୁକୁଡ଼ନେମରନ୍ ଜମ୍ମଲନ୍ ବୁକୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲନେ । ଆନିନ୍ ବୁଡ଼ାନ୍ ବୁଡ଼ାନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍ମଲନ୍ ତଡ଼ରରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍ ଆରି ତିଆତେଜି ଖାଡ଼ାଆୟଲନେ, ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଅନ୍ତଡ଼ଞ୍ଜି ତିଆତେଜି ଜୋମେଞ୍ଜି । ୬ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍ମଲନ୍, ଅରେଡ଼ଲଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ତିଆତେଜି ପଡ଼ାବେନ୍ ବନ୍ତ ତାଆନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ଼ଲନ୍ ଅସରେନ୍ । ୭ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍ମଲନ୍ ଅକାଡ଼ନୁବରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ଆରି ଅକାନ୍ତବଞ୍ଜି ଜନରୋମାନ୍ ବୟନ୍ ସୋଡ଼ାତାଲେ ତି ଆ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଲାମାଜେନ୍ । ୮ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜମ୍ମଲନ୍ ମନଡ଼ ଲବରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍, ତିଆତେଜି ପଡ଼ାବଲେ ସୋଡ଼ାତାଲେ ସଏ ଗୁନ୍ ଆଜଏନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ କେନ୍ଆତେ ବର୍ବନ୍ ବର୍ବନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ବଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ବନେ, “ଆନା ଅମତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଲୁଡ଼ନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମତଡ଼େତୋ ।”

ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଆ ସନେଡ଼ସେଡ଼
(ମାତିଉ ୧୩:୧୦-୧୭; ମାର୍କ ୪:୧୦-୧୨)

୯ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି କେନ୍ ଅନବଜଡ଼ବର୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ଇନି ଗାମ୍ଲେ ବରେଞ୍ଜି । ୧୦ ସିଲଞ୍ଜେ ଜିସୁନ୍ ବର୍ବନେ, “ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ସନସବର୍ଜି ରସ୍ତି ଗନ୍ଲୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନନାନ୍ ଆତିୟତିୟ, ବନ୍ତ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବନରନ୍ ତେତେ, ଏଞ୍ଜାଲ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଅଞ୍ଜିଜେଜି ଆରି ଅମତଡ଼ାନ୍ ଅମତଡ଼ାନ୍ ଅଞ୍ଜଗନ୍ଲୁଡେଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ବର୍ବନେ
(ମାତିଉ ୧୩:୧୮-୨୩; ମାର୍କ ୪:୧୩-୨୦)

୧୧ “ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ କେନ୍ଆତେ, ଜମ୍ମଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ବେ, ୧୨ ଆରି ଅନେଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍, କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ବେନ୍ ଅମତଡ଼ତଜି; ଆରି ତିକ୍ତି ସନୁମନ୍ ଜିର୍ବେ, ଏଞ୍ଜାଲ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଡର୍ବନ୍ ଅନୁରନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ଼େଜି, ତିଆସନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ବର୍ବେନ୍ ରାଉତାଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଜିର୍ବେ । ୧୩ ଆରି ଅରେଡ଼ଲଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ବେନ୍ ଅମତଡ଼ତାଲେ ସର୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜାତଜି; ବନ୍ତ ଆଜଡ଼ଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଆଜଡ଼ନେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ବସନେଞ୍ଜ ମତ୍ରମ୍ ତର୍ତଞ୍ଜି ଆରି ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଜିର୍ବାୟ୍ ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅସେଡ଼ତଜି । ୧୪ ଆରି, ଅକାଡ଼ନୁବରେଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ବେନ୍ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜୟମ୍, ରନ୍ନାନ୍ ଆରି ଗାଲେ ଜୋମ୍ଲେ ଏରାମ୍ପୟ୍ ଆ ତକୋନେଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଲଲୁଡ଼ାୟତଞ୍ଜି, ଆରି ସୋଡ଼ାତାଲେ ଅଞ୍ଜନ୍ତଏଜି । ୧୫ ଆରି, ମନଡ଼ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରଲୋଏନ୍ ଆ ଜମ୍ମଲ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ଼ ଆରି ଲଗତ ଉଗରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ବେନ୍ ଅମତଡ଼ତାଲେ ତିଆତେ ଖମ୍ଲେ ତକ୍ଳୋତଜି ଆରି ଏରକିକ୍ତିଡ଼ନେନ୍ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ଅଜତଜି ।”

ଜାୟତା ମାଡ଼ିଞ୍ଜନ୍ ଆ ପିଙ୍ଗ
(ମାର୍କ ୪:୨୧-୨୫)

୧୬ ✨ “ଆନ୍ନିଡ଼ଜା ପିଙ୍ଗନ୍ ତର୍ବେ ତିଆତେ ସିମ୍ପାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରୁବଲେ ଅଞ୍ଜୁକ୍ଳୋଏ, କି କଟନ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଞ୍ଜୁକ୍ଳୋଏ, ବନ୍ତ ଏଞ୍ଜାଲ୍ଡେନ୍ ଅମ୍ପନ୍ ଆଗ୍ରନ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜି ସାଆରନ୍ ଗିୟଲେ ରପ୍ତତଜି, ତିଆସନ୍ ପିଙ୍ଗପିଲନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ତକ୍ଳୋତଜି ।”

୧୭ ✨ “ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ ଅଞ୍ଜଗିୟତାଏ, ଏଞ୍ଜେଗୋ ଆ ସନସବର୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ଆରି ଅଞ୍ଜାତେ ଜନାତାଲେ ଅଞ୍ଜଗିୟତାଏ, ଏଞ୍ଜେଗୋ ଆ ସନସବର୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ।”

୧୮ ✨ “ତିଆସନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଏଅମତଡ଼େତେ, ତି ଆ ବର୍ବେଲୋଡ଼ ଗିୟତମନାବା; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମଡ଼ ତକୋ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ଆରି ଆନା ଆମଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ ଖେନ୍ତମ୍ଆତେ ତକୋ ଗାମଡ଼େ, ତିଆତେ ନିୟ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ ।”

✨ ୮:୧୭ ମାତିଉ ୫:୧୫; ଲୁକ ୧୧:୩୩ ✨ ୮:୧୭ ମାତିଉ ୧୦:୨୬; ଲୁକ ୧୨:୨ ✨ ୮:୧୮ ୮:୧୮ ମାତିଉ ୨୫:୨୯; ଲୁକ ୧୯:୨୬

ଜିସୁନ୍ ଆୟୋଡ଼ ଆରି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୧୨:୪୭-୫୦; ମାର୍କ ୩:୩୧-୩୫)

^{୯୯} ଜିସୁନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାନି, ବନ୍ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆୟରେତନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅଃର୍ପ୍ତଲଜି । ^{୧୦୦} “ନନନମ୍ ତ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମଜି ଆମନ୍ ସରିନ୍ ମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ତାଣ୍ଡନ୍ ଆତନଡ଼ଜି” ଗାମ୍ଲେ ଅବୟନେ, ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେ ।

^{୧୦୧} ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆନଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ଡ଼ଜି ଆରି ତିଆତେ ଖଣ୍ଡମ୍ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅୟୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି ।”

ରିଙ୍ଗେଡ଼ିରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଅବ୍ରିଡ଼ିରିଡ଼େନ୍

(ମାତିଉ ୮:୨୩-୨୭; ମାର୍କ ୪:୩୫-୪୧)

^{୧୦୨} ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅବୟ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ୟବା, ସର୍ବେୟଣ୍ଡାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଏଜିର୍ବା ।” ସିଲତେ ଆନିଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଉଜେଞ୍ଜି । ^{୧୦୩} ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାନ୍ ସଲ୍ଲାୟଲେ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଲୁତେନ୍ । ତିଆତିଡ଼ ସର୍ବେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ରିଙ୍ଗେଡ଼ିରନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, ଆରି ଆ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ତାଆନ୍ ବରିୟଲେ ପାଡ଼େନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବରଡ଼ଞ୍ଜେଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏଞ୍ଜି । ^{୧୦୪} ସିଲତେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ତର୍ତ୍ତରତାଲେ, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ପଡ଼ୁଲ୍ତାଲଲେନ୍,” ଗାମ୍ଲେ ଇୟଲେ ବରେଜି ।

ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ରିଙ୍ଗେନ୍ ତ ଅଡ଼ୋୟତାନ୍ ବବତଡ଼େନ୍, ଆରି ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆରେଡ଼ତାଲେ ରିଡ଼ିରିଡ଼େନ୍ । ^{୧୦୫} ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତନେବେନ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ?”

ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ବଚଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ସାନ୍ତିତାଲେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ବବରେଞ୍ଜି, “ଏଡ଼େଲତେନ୍ କେନ୍ଆନିନ୍ ଆନ ତ, ଆନିନ୍ ରିଙ୍ଗେନ୍ ତ ତାଆନ୍ ଜନଡ଼ ବବତଡ଼ତେ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବନେନ୍ ମାନ୍ନେତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ମବ୍ନଡ଼େନ୍

(ମାତିଉ ୮:୨୮-୩୪; ମାର୍କ ୫:୧-୨୦)

^{୧୦୬} ତିକ୍କି ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗାଲିଲିନ୍ ଆ ମୁକ୍କା ଆ ଅତିଗଡ଼ ଗରାସିଆଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି । ^{୧୦୭} ଜିସୁନ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଅନେଡ଼ ସର୍ବେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆପ୍ରଡ଼ଲନେନ୍, ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଅବୟ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ରବାଡ଼େ; ତି ଆ ମନ୍ରା ଜବ୍ର ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ ସିନ୍ରିନ୍ ଏରଜନିଜିନେନ୍ ତକୋଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଏରଡ଼କୋନେନ୍ ମସାନ୍ନିରେଡ଼ନ୍ ତକୋଲନେ । ^{୧୦୮} ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ସଜିରତାଲେ ଆ ତାଲ୍ଲଜଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବସେଡ଼ଲନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ବଡ଼ନ୍ ବାରେ ବରନେ, “ଏ ସୋଡ଼ା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଜିସୁ, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଖେନ୍ ଇନି ତକୋ ? ଖେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ କାକ୍ବତ ତନାୟ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟଡ଼େ ।”

^{୧୦୯} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଏରମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ଆତଡ଼ ତି ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ବରେନ୍ । ତି ଆ ପୁରାଡ଼ା ଜବ୍ର ତର ତି ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ସୁମେନ୍, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସିକ୍ବଡ଼ିନ୍ ତ କାତୁନ୍ ବାରେ ଜିଲେ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଜରିଜିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବତଡ଼େନ୍ କି ବୁତନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାରେ ଆରିଡ଼ିରିଡ଼େଲୋଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତାୟଡ଼ମଲନେ ।

^{୧୧୦} ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଞ୍ଜମନମ୍ ଇନି ?”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆକ୍ବଡ଼ାୟ,” ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟଡ଼ମ୍ ବୁତଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି ।

^{୧୧୧} ଆରି ଆନିନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ ତଗୋସିଡ଼ନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ବାୟଡ଼ଡ଼େଜି ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ କାକ୍ବତ ଲଞ୍ଜି ।

^{୧୧୨} ତେତେ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆ ଗୋସ୍ତାବୋନ୍ ବରୁନ୍ ଆ ତୟତୟ ଜୋମଜୋମଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ ତି କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଆ ଅମ୍ ଗଙ୍ଗନନ୍ ଆସନ୍ ଅନଡ଼େନ୍ ତିୟେଜି ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ କାକ୍ବତ ଲଞ୍ଜି । ^{୧୧୩} ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନଡ଼େନ୍ ଆତ୍ରଏଞ୍ଜି; ବୁତଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍, କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଆ ଅମ୍ ଇୟଲେ ଗନେଜି; ସିଲତେ ତି ଗୋସ୍ତାବୋନନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ଇରେ ଆ ନାସିବୁରଗଡ଼ ଜିରେ ସର୍ବେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ପଡ଼ୁଲ୍ତାଲେ ବରୁଏଞ୍ଜି ।

୩୪ ଏଭେଗୋ ଆତ୍ରେଏନଆତେ ଗିୟଲେ ତୁରବୋନମରଞ୍ଜି ଇରେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ତ ସାଇରେଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଇୟଲେ ଅବଜନାଏଜି । ୩୫ ସିଲଭେ ଇନି ତେଏନ୍ ତିଆତେ ଗିୟଗିୟବାନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇୟଲାଇ; ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, ଅଜା ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ବୁତଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଅଜିନ୍ ରଲନ୍, ମନ୍ଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଭେ ଜିସୁନ୍ ଆ ତାଲଜଡ଼ ଆ ତୟତୟ ଆତଜ୍ଜୁମନ୍ ଗିୟଲେ ବତଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୬ ଆରି ଆନାଜି ତିଆତେ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଏଜାତାଲେ ମନଡେନ୍ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନାଏଞ୍ଜି । ୩୭ ସିଲଭେ ଗରାସିଆଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼ ସମ୍ପରାନ୍, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜିରା ଗାମଲାଇ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜ୍ଜାନ୍ ବତଡ଼େଞ୍ଜି; ଆରି ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ତୋଜାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ଯିର୍ନାୟ । ୩୮ ବନ୍ତ ଅଜା ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ବୁତଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍ରା କାକୁତଲ୍ଲନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଞେନ୍ ନିୟ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସନ୍ତମ ।”

୩୯ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆବୟତାଲେ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଅସିନମ ଜିରା, ଇସ୍ବର ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇୟ ବର୍ନା ।”

ସିଲଭେ ତି ଆ ମନ୍ରା ଜିରେନ୍ କି, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସମ୍ପରା ଗଡ଼ାନ୍ ବର୍ବରେ ପାଡେନ୍ ।

ଜାଇରସନ୍ ଆ ତାଜଡ଼ିଅନ୍ ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ଅଜି ଆସୁଡେଏନ୍ ଆଇମନ୍
(ମାତିର ୯:୧୮-୨୬; ମାର୍କ ୫:୨୧-୪୩)

୪୦ ଜିସୁନ୍ ସର୍ମୋୟଶ୍ଟାନ୍ ଆ ବାନ୍ନେଗଡ଼ ଆୟର୍ନାଞ୍ଜି, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଭେ ଜାଏଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜଗେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୪୧ ଆରି ଗିୟବା, ଜାଇରସ ଗାମଲେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଇୟଲାୟ; ଆନିନ୍ ରନ୍ନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ତକୋଏନ୍ । ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ତାଲଜଡ଼ଲୋଡ଼ ଅବସେଡ଼ଲନ୍, ଅସିଞେନ୍ ଇୟାୟ ଗାମଲେ ଇୟଲାୟ କାକୁତଲ୍ଲେନ । ୪୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ତାଜଡ଼ିଅନନ୍ ତକୋଏନ୍, ତି ଆଇସିୟ ଅସୁନ୍ ବାଭେ ଆରବୁଗୋ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ବାର ବର୍ସେଡ଼ ତେଲୋ ।

ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରାବଲେତୁଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ଇୟଲାୟ ରୁକୁନେଜି । ୪୩ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବାର ବର୍ସେଡ଼ ତେଲୋ ଅବୟ ପ୍ରବରରୋଗ ବମ୍ବନେବଜନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଜରଡ଼ଲଏନ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତାକୋନ୍ କର୍ସିଆଜେନ୍, * ବନ୍ତ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ରେଗମ୍ ବାଭେ ଆନିନ୍ ଅଃମ୍ମନ୍ଡ଼ଲୋ, ୪୪ ଆନିନ୍ ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼ଗତନ୍ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ଆଲୁଡ଼କାବ ଇୟଲାୟ ସୁଡେଏ, ଆରି ସିଲଭେମା ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଅଞ୍ଚେନ୍ । ୪୫ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନା ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସୁଡେଲ୍ଲୟ ?”

ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇଜ୍ଜା ଆଗ୍ରାମେଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ଞନଡ଼ତିୟମର୍, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରାବଲେତୁଲେ ଅମଡ଼ବାନମ ଇୟତାୟ କୁଡ଼ାୟନେଜି ।”

୪୬ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନ୍ନିଡ଼ ଅବୟନେ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସୁଡେଲ୍ଲୟ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ତୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ଗାମଲେ ଞେନ୍ ଜନାଲାୟ ।” ୪୭ ସିଲଭେ ଆଇମନ୍ ଗିଜେନ୍, ଆନିନ୍ ଆରି ସଲନ୍ ଅଃର୍ପିଲୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତକର୍ ତକରେ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ତାଲଜଡ଼ଲୋଡ଼ ଅବସେଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଇନିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସୁଡେଏନ୍, ଆରି ଏଜାତାଲେ ସିଲଭେମା ମନଡେନ୍ ତିଆତେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ବର୍ରେନେ । ୪୮ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଅନ୍ ତନେନମ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ଡ଼ଲମ୍, ମା ଲବିଷ୍ଟା ଜିରା ।”

୪୯ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆବର୍ରେନେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ରନ୍ନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ଜାଇରସନ୍ ଆସି ସିଲଡ଼ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଜିରେ, “ତାଜଡ଼ିଅନମ୍ ରବୁଏନ୍, ଞନଡ଼ତିୟମରନ୍ଆତଡ଼ ଆରି ବାଞ୍ଜି ଏମ୍ବେତଡ଼େ.” ଗାମଲେ ଇୟଲାୟ ବର୍ନେ ।

୫୦ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ ଜାଇରସନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ବତଡ଼ଡ଼ମ୍, ତର୍ନା, ଆନିନ୍ ଆରି ଅମେଡ଼ତେ ।”

୫୧ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଜାଇରସନ୍ ଆସି ଜିରେ ପିତ୍ରନ୍, ଜନନ୍, ଜାକୁବନ୍ ତ ଆଇସିଜନ୍ ଆ ନନ ତ ଆପେୟ ତୁମ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲଞ୍ଜି, ଆରି ଅମ୍ବସିଡ଼ନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅମ୍ମମ୍ଗନ୍ଲଜି ।

* ୮:୪୩ ୮:୪୩ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ସାସୁଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼

୫୨ ବନ୍ଦ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଯେଲେ ଆ ମାୟଡ଼ଲୋଝଞ୍ଜି ତିଡ଼ୁମ୍ଲଞ୍ଜି । ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏୟେଡ଼ଝ, ଆନିନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ସିନା ଅଣ୍ଡ଼ଝ ରବୁଏ ।”

୫୩ ବନ୍ଦ ଆଇସିଜନ୍ ଆରବୁ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜନାଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗବରଜେଞ୍ଜି । ୫୪ ଜିସୁନ୍ ଆଇସିଜନ୍ ଆସି ଖମଲେ ବରନେ, “ଏ ଅଅନ୍ ତୋନା ।” ୫୫ ସିଲଭେ ତି ଆଇସିଜନ୍ ଆ ପରାନ୍ନା ଯର୍ନାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ସିଲଭେମା ତୋଲନେ, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆଇସିଜନ୍ଆତଡ଼ “ଇନ୍ନିଡ଼ତେନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟବା” ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୫୬ କେନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ ପସିଜନ୍ ଆ ନନ ତ ଆପେୟନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି; ବନ୍ଦ ତି ଆ ବର୍ନେ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଏବରଡ଼ଝ ଗାମଲେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣା ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆପ୍ତାୟେଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୧୦:୫-୧୫; ମାର୍କ ୬:୭-୧୩)

୧ ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣା ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ଅବରୁକ୍ଷଏଞ୍ଜି, ସିଲଭଲୁନ୍ ବୁତନ୍ ଗଙ୍ଗଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ରୋଗନ୍ ମନବନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବୋସାନ୍ ତ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୨ ଆରି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅସ୍ବୁଟ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ତ ରୋଗମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନବନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆପ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୩ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଜରିଜି ରବେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼େଡ଼ାଡ଼ ଅଡ଼େ ମୁନା ଅଡ଼େ ରୁଚି ଅଡ଼େ ଇନ୍ନିଡ଼ଜା ଏପାଡ଼ତଡ଼, ଆରି ଅଜିନ୍ ନିୟ ବାଗୁ ଏପାଡ଼ତଡ଼ । ୪ ଆରି, ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଜା ଅସି” ଆ ମନ୍ରାଜି ଜାତବେଞ୍ଜି, ତି ଆ ଗଡ଼ା ସିଲଭ ଅଣ୍ଡ଼ଝ ଏଜିରେନ୍ ଜାୟ ତି ଆସି ଇୟ ତକୋନାବା । ୫**ଆରି, ତିଅଜା ମନ୍ରା ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃଜ୍ଜାବେଞ୍ଜି, ତି ଆ ଗଡ଼ା ଅମରେଡ଼ଲେ ଏଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଆ ବିରୁଦଲୋଝଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ତାଲଜଡ଼ବେନ୍ ଆ ଉମ୍ପିଲ ତୁୟଡ଼ୁୟନାବା ।”

୬ ସିଲଭେ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଜିରେ ସାଇ ସାଇ ସମ୍ପରାନ୍ ବୁଲ୍ଲେଲେ, ମନଡ଼ବରନ୍ ଇୟଲେ ଅସ୍ବୁଟ୍ବରେଜି ଆରି ରୋଗମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନଡ଼ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଏରୋଦନ୍ ଆ ତନାଲୁଗଡ଼

(ମାତିଉ ୧୪:୧-୧୨; ମାର୍କ ୬:୧୪-୨୯)

୭ *ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଗାଲିଲିନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ଏରୋଦନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆଜାଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି, ତଲୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଭ ଯର୍ନେଡ଼ାଲେ ତୋଲନ୍ ଜିର୍ରାୟ ଗାମଲେ ବରଞ୍ଜି । ୮ ଆରି, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଏଲିଅନ୍ ଅବଗିୟତାଲନେ ଗାମେଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଭ ଅବୟନେ ଯର୍ନେଡ଼ାଲେ ତୋଲନେ ଗାମଲେ ବରଞ୍ଜି; ୯ ବନ୍ଦ ଏରୋଦନ୍ ଗାମେନ୍, “ତଲୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍ ତ ଖେନ୍ ଗଇଲାୟ, ବନ୍ଦ ଅଜା ମନ୍ରା ଆ ବର୍ନେ କେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ାୟ, ତିଆନିନ୍ ଆନା ?” ଆରି, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ମନ୍ଲୟ ଅଜାର ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୧୪:୧୩-୨୧; ମାର୍କ ୬:୩୦-୪୪; ଜନ ୬:୧-୧୪)

୧୦ ତିକ୍ଲି ଆନାପ୍ତାୟ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଯର୍ନନ୍, ଇନିଜି ଇନିଜି ଇୟଲେ ଲୁମେଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାୟ ବର୍ନେଜି । ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆନ୍ନାତାଲନ୍ ବେବ୍ସାଇଦା ଗାମଲେ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୧୧ ବନ୍ଦ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜନାତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଞ୍ଜୋଡ଼େଞ୍ଜି; ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆଗୁଡ଼ିଡ଼ାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନାଜି ମବନଡ଼ନେନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବନଡ଼େଞ୍ଜି ।

୧୨ ତିକ୍ଲି ସାଲୁମଲେ ଆପ୍ରାଡ଼େନ୍; ବାରଜଣା ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ, “ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଏଜାଲଡ଼େନ୍ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ତ ସାଇରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ବରସାସିଡ଼ନ୍ ତ ଜନୋମ୍ପଜୋମନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତୁଏଜି,

* ୯:୫ ୯:୫ ଅନାପ୍ତାୟ ୧୩:୫୧ * ୯:୫ ୯:୫ ଲୁକ ୧୦:୪-୧୧ * ୯:୨ ୯:୨ ମାତିଉ ୧୭:୧୪; ମାର୍କ ୮:୨୮; ଲୁକ ୯:୧୯

ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତେନ୍ନେ ଆରିଝିରିଝଲୋଝନ୍ ତକୋ,” ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟଲାୟ ବରେଜି ।

୧୩ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟବାଜି ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ଲେନ୍ ମନ୍‌ଲୟ ରୁଚିନ୍ ତ ବାଗୁ ଅୟନ୍ ତୁମ୍ ତକୋ ଆରି ଗୋଗୋୟ ତଡ଼; ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି କେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଜନେମ୍‌ଜୋମନ୍ ଏଞ୍ଜିନାୟ ପଢ଼ ?”

୧୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେଢେ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ଲୟ ଅଜାର ତେତେ ଓକାମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଝନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବଗନେଃଗେତନ୍ ପରାସ ଜଣ ଲେକାୟ ଆନିଞ୍ଜି ଅବତଞ୍ଜୁମବାଜି ।”

୧୫ ସିଲ୍‌ରେ ଖଝନେମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଢେଲେ ଅବତଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି । ୧୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତି ମନ୍‌ଲୟ ରୁଚିନ୍ ତ ବାଗୁ ଅୟନ୍ ପାଢ଼ଲେ ରୁଆଢ଼ଗଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଢ଼ାଢ଼ତାଲନ୍ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସିର୍ବାଏନ୍, ଆରି ରେବଲୋଢ଼ ରେବଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ବନଞ୍ଜାନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଖଝନେମରଞ୍ଜି ତିୟେଞ୍ଜି । ୧୭ ସିଲ୍‌ରେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରୁଚିନ୍ ଜୋମଲେ ବୋଓଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆରଲାଗାଏନ୍ ଆରେବରେବ ରୁଚିଞ୍ଜି ଖଝନେମରଞ୍ଜି ବାର ଗୁରୁଲ୍ଲି ବବ୍‌ରିଜେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପିତ୍ରନ୍ ବର୍ନେ

(ମାତିଉ ୧୭:୧୩-୧୯; ମାର୍କ ୮:୨୭-୨୯)

୧୮ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ଆତିନ୍‌ସଜନ୍ ଆ ପାର୍ତନାଲନେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆ ଖଝନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆନା ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତେଞ୍ଜି ?”

୧୯ *ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଢେଞ୍ଜି, “ତଞ୍ଜୁବତାମର ଜନ, ବନ୍‌ତ ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍‌ତଜି, ଏଲିଅନ୍, ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍‌ତଜି, ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଢ଼ ସିଲ୍‌ଡ଼ ଅବୟନେ ଯର୍ମେଢ଼ତାଲେ ତୋଲନେ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତେଞ୍ଜି ।”

୨୦ *ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବନ୍‌ତ ଞେନ୍ ଆନା ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏଗାମ୍‌ତେ ?”

ପିତ୍ରନ୍ ଜାଲଢେନ୍, “ଆମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କ୍ରିସ୍ଟୁ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ

(ମାତିଉ ୧୭:୨୦-୨୮; ମାର୍କ ୮:୩୦-୯:୧)

୨୧ ସିଲ୍‌ରେ ଜିସୁନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଆନିଢ଼ିଢ଼ି ଆମଡ଼ ଏବରତଡ଼ନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ବାୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, ୨୨ ଆରି ଆନିନ୍ ଖଝନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମନ୍‌ରା ତାଞ୍ଜଡ଼ାଆନନ୍ ଜବ ପରାନ୍‌ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ତେତେ, ଆରି ପାପୁରମରଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍‌ସୂତଜି ସିଲ୍‌ଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ରବୁତେ, ବନ୍‌ତ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଢ଼* ଆନିନ୍ ଯର୍ମେଢ଼ତାଲେ ତୋତନେ ।”

୨୩ *ତିଆତିଡ଼ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିଢ଼ିଢ଼ି ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ସନଶ୍ଟୋଢ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଲତଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ମୁର୍ସେତମନେତୋ, ଆରି ତିତାନ୍ ଆନିନ୍ ଆଅକ୍ବାତଢ଼ନ୍ ପାଢ଼ଲେ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ସଶ୍ଟୋଢ଼ିୟତୋ । ୨୪ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଡୋବତୋବନ୍ ସାୟତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଜଡ଼ୟତେ; ବନ୍‌ତ ଆନା ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅଜଡ଼ୟତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଡୋବତେ । ୨୫ ଆରି, ମନ୍‌ରାନ୍ ଏଜାଲେ ସମ୍‌ରାନ୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଖାଢ଼ଲୋଢ଼ ଖାଢ଼ଲେ ଆନିନ୍ ଅବସେଢ଼ମତନେ ଇଜାନ୍‌ତେନ୍ ଅଜଡ଼ୟତନେ, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନି ଆ ଲାବ ? ୨୬ ତିଆସନ୍ ଆନା ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ବର୍ନେଞେନ୍ ଆସନ୍ ଗବ୍‌ରୟତନେ, ଅଜା ଆତିଡ଼ ମନ୍‌ରା ତାଞ୍ଜଡ଼ାଆନନ୍ ତ ଆପେୟନ୍ ଆରି ମଡ଼ିବ୍ ପାଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ବ୍‌ରମରଞ୍ଜି ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଢ଼ନ୍ ବାଢେ ଜିର୍ତାୟ, ତିଆତିଡ଼ ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆସନ୍ ଇୟତାୟ ଗବ୍‌ରୟନେ । ୨୭ ବନ୍‌ତ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, ତେଢେ ଆତନଢ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆଶୁଢ଼ ଗିଜେଞ୍ଜି ଜାୟ, ରନବୁନ୍ ଏର୍‌ମାୟମାଜନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ବାଢ଼ସାୟଲନେ

(ମାତିଉ ୧୭:୧-୮; ମାର୍କ ୯:୨-୮)

* ୯:୧୯ ୯:୧୯ ମାତିଉ ୧୪:୧:୨; ମାର୍କ ୭:୧୪,୧୫; ଲୁକ ୯:୭,୮ * ୯:୨୦ ୯:୨୦ ଜନ ୭:୭,୭୯ * ୯:୨୨ ୯:୨୨ ଏର୍ତାଲୋଢ଼ * ୯:୨୩ ୯:୨୩ ମାତିଉ ୧୦:୩୮; ଲୁକ ୧୪:୨୭ * ୯:୨୪ ୯:୨୪ ମାତିଉ ୧୦:୩୯; ଲୁକ ୧୭:୩୩; ଜନ ୧୨:୨୫

୨୮ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଆତ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ତି ଜିସୁନ୍, ପିତ୍ରନ୍, ଜନନ୍ ତ ଜାକ୍ରବନ୍ ସରିନ୍ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୨୯ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆ ପାର୍ତନାଲନେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆ ମୁକ୍ତାନ୍ ବାଢ଼ସାୟଲନେ ଆରି ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ଜେଏତମ୍ ତେଏନ୍ କି ସାଆରତାଲେ କଲାୟଲଲୟ ତେଏନ୍ । ୩୦ ଆରି, ଗିୟବା, ମୋସାନ୍ ତ ଏଲିଅନ୍, କେନ୍ ବାଗୁନେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟଲାଇୟ କତାଡ଼ିନେଜି । ୩୧ ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଟନ୍ ବାଢେ ଗିୟତାଏଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍ୟତେ ତି ଆ ବନେ, ଆନିଞ୍ଜି କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି । ୩୨ ତିଆତିଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ବରା ତିମତେଞ୍ଜି; ବନ୍ତ ଆ ଡାଞ୍ଜା ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼େଲେ ତୋଲଞ୍ଜି, ତିଆତିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଟନ୍ ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆତନଡ଼ଞ୍ଜି ତି ବାଗୁ ମନ୍ରାନ୍ ଆତଡ଼ ଗିଜେଞ୍ଜି । ୩୩ ଆରି, ମୋସାନ୍ ତ ଏଲିଅନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ ଅମ୍ରେଡ଼ଲେ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ିୟମ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତେନ୍ନେ ତକୋନ୍ ଆସନ୍ ବୟଲେଡ଼; ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଯାଗି ଅନ୍ସିଡ଼ନ୍ ଏଗୁତାୟ, ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ, ମୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ଆରି ଏଲିଅନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ।” ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ଇନି ଗାମେନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ତମ୍ ଅଃଜ୍ଜାନଲୋ ।

୩୪ ପିତ୍ରନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆବରନେନ୍ ଆତିଡ଼ ଅବୟ ମେଗନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ରୁବେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍ମ ମେଗନ୍ ଆଗୁନେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ବତଡେଞ୍ଜି । ୩୫ **ଆରି, ତି ଆ ମେଗଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେ ଅଡୋଲାଇୟ, “କେନ୍ଆନିନ୍ ତାଞ୍ଜାତାଅନ୍‌ଞେନ୍, କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଖେନ୍ ସେତାଲାଇୟ, କେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ବା ।”

୩୬ ଆରି, ତି ଆ ବନେ ଆସୁତାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆତିନ୍ସଜନ୍ ଗିୟତାଏନ୍ । ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ରିଡ଼ିରେଡ଼େଞ୍ଜି, ତିଆତିଡ଼ ଇନିଜି ଇନିଜି ଗିଜେଞ୍ଜି, ତିଆତେଜି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ବନେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ ଅଃକର୍‌ଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ପସିୟଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡେନ୍
 (ମାତିଉ ୧୭:୧୪-୧୮; ମାର୍କ ୯:୧୪-୨୭)

୩୭ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଯାଗି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ବରୁନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ଲାଜି, ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ରବାଡେଜି । ୩୮ ଆରି ଗିୟବା, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ବାକାବତାଲେ ବରନେ, “ଏ ଖନଡ଼ିୟମ୍, ଖେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ କାକ୍ରତ ତନାୟ, ତାଞ୍ଜାତାଅନ୍‌ଞେନ୍ଆତଡ଼ କାନକାରମ୍‌ଗାମା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆବୟତମ୍ ତାଞ୍ଜାତାଅନ୍‌ଞେନ୍ । ୩୯ ଗିଜା, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ ବୁତନ୍ ସୁମତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ସଜିରେ ତୋତନେ, ଆରି ବୁତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏଢେଲେ ପଡ଼େଢେ ତ, ଆ ତଅତନ୍ ସିଲଡ଼ ପୋନ୍‌ସେରାନ୍ ହୁଡ଼ତନାୟ, ଆରି ବୁତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅସ୍ତାରାତାଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ କାକ୍ରତ ୪ ହୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ । ୪୦ ତି ବୁତନ୍ ଗଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଖଡ଼ନେମରନ୍‌ମଜି ଆମଡ଼ କାକ୍ରତ ଲନାୟ, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି ।”

୪୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଏ ଏରତନେମର ଆରି ଆଲ୍ଲେମରଞ୍ଜି ଆ କେଜ୍ଜା, ତିଆଞ୍ଜା ତିନ୍ନା ଖେନ୍ ଆଗ୍ରେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନାୟ, ଆରି ଖଣ୍ଡମ୍‌ବେଞ୍ଜି ସଏଆୟ ? ତାଞ୍ଜାତାଅନ୍‌ମତେନ୍ନେ ଓରୋଡ଼ାୟ ।”

୪୨ ସିଲଡ଼େ ପସିଜନ୍ ଜିରା ଜିରା ବୁତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ଅବସେଡ଼ଲେ ବରଡ଼ଡ଼ତାନ୍ ପଡ଼େଡେନ୍, ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଏର୍‌ମଡ଼ିର୍ ପୁରାତାନ୍‌ଆତଡ଼ ବବଡଡେନ୍ ଆରି ପସିଜନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆ ବାପାନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍ । ୪୩ ସିଲଡ଼େ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ବୋର୍ସାନ୍ ଗିୟଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆରଲ୍ଲୁମେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଗିୟଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ତିଆତିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୪୪ “କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଲ୍ଲୁଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ବା; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରା ତାଞ୍ଜାତାଅନ୍‌ମନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟରୟତନେ ।” ୪୫ ବନ୍ତ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତି ଆ ବନେ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଜି, ଆରି ତିଆତେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆସସ ତକୋଲନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି, ଆରି ତି ଆ ବନେ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବତଡେଞ୍ଜି ।

ଆନା ସୋଡ଼ା ?
 (ମାତିଉ ୧୮:୧-୫; ମାର୍କ ୯:୩୩-୩୭)

* ୯:୩୫ ୯:୩୫ ମାତିଉ ୩:୧୭; ୧୨:୧୮; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୨ * ୯:୩୫ ୯:୩୫ ୨ ପିତ୍ର ୧:୧୭,୧୮

୪୬ * ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଆମଢ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନା ସତଡ଼, ତି ଆ ବନେଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅଲ୍ଲଡ଼ଲୁବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ୪୭ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ମନ୍ନଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆନିଃୟମ୍ ଜନାତାଲେ ଆମଢ଼ନ୍ ଅବୟ ସନ୍ନାସିଜନ୍ ତବନଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୪୮ * “ଆନା ଅଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ କେନ୍ ସନ୍ନାସିଜନ୍ଆତଡ଼ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତେ, ଆରି ଆନା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଅନାସ୍ତାୟମରଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତେ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ସନ୍ନା ଆନିନ୍ ସତଡ଼ ।”

ଆନା ବନେରାମରବେନ୍ ତଡ଼ ଆନିନ୍ ତନେମରବେନ୍
(ମାର୍କ ୯:୩୮-୪୦)

୪୯ ସିଲଞ୍ଜେ ଜନନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଏ ଖନଡ଼ଡ଼ିୟମର, ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଅଞ୍ଜୁମମ ବାଞ୍ଜେ ବୁତନ୍ ଆଗ୍ରଡ଼େନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏରିୟଲାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ତଡ଼ଲେନ୍ ଆ ମନ୍ରା[†] ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏରଡ଼ଲାୟ ।”

୫୦ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏରଡ଼ତଡ଼େ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ବନେରାମରବେନ୍ ତଡ଼ ଆନିନ୍ ତନେମରବେନ୍ ।”

ଅବୟ ସମିରୋଣ ସାଇନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଜ୍ଜାଲଜି

୫୧ ତିକ୍ତି ଅଜ୍ଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆବନେଡ଼ା ତୁୟାଲେ ପାଡ଼ଲାୟ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାଜେନ୍ । ୫୨ ଆନିନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ନଡ଼ୁ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆସନ୍ ଅନବଜାତାବାନ୍ ଅବୟ ସମିରୋଣମରଞ୍ଜିଆ ସାଇ ଇୟଲେ ଗନେଜି । ୫୩ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାୟତେ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଜ୍ଜାଲଜି । ୫୪ କେନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ ଜାକୁବନ୍ ତ ଜନନ୍, କେନ୍ ବାଗୁ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ବର୍ରେଞ୍ଜି, “ଏଲିଅନ୍ ନିୟ ଏଜାଲେ ଲୁମେନ୍, ତିଅଡ଼ମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତଗୋନ୍ ଗଲୋତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜୋମତୋତାଜେତଜି, ଏନ୍ରେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏବର୍ନାୟ ପଡ଼, ଆମନ୍ ଇନି ଗାମ୍ତେ ?”[‡]

୫୫ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ କିୟଲେ[§] ବର୍ରେନେ, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜାଗୋ ଆ ପୁରାତାମରଜି, ଖେନ୍ ଅଃର୍ପ୍ତି ଜନାଆୟ । ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ପରାନ୍ନା ଅନବସେତନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନିୟଲାୟ ଆର୍ପାୟ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ ।”^{*} ୫୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଅବୟ ସାଇନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତାୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି
(ମାତିର ୮:୧୯-୨୨)

୫୭ ଆନିଞ୍ଜି ତଡ଼ରନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଅଡ଼େଜା ଜିରେ, ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସଶ୍ଟୋଡ଼ତମ୍ ।”

୫୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ବୋଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ତଲ୍ଲିନ୍ ତକୋ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଡ଼ଜି ଆସନ୍ ବରସାସିଡ଼ନ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ଆବବନ୍ ତନକ୍ଳୋନ୍ ଆସନ୍ ଜାଗା ତଡ଼ ।”

୫୯ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଅବୟନେଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ଆତଡ଼ ସଶ୍ଟୋଡ଼ିୟ ।”

ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆପେୟଖେନ୍ ରବୁଏନ୍, ଆନିନ୍ ରୟ ଆମ୍ନଡ଼ୁ ଇୟତେ ତିଲ୍ଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟିୟ ।”

୬୦ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆରବୁମରଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଲ୍ଲତିଲ୍ଲନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍ରେଡ଼ବାଜି, ବନ୍ତ ଆମନ୍ ଜିରେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଇୟନସ୍ପୁଡ଼ୁବରା ।”

୬୧ ଆରି ଅବୟନେ ଜନଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସଶ୍ଟୋଡ଼ତମ୍, ବନ୍ତ ଆମ୍ନଡ଼ୁ ଅସି[‡]ଖେନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନବଜୋଖୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟିୟ ।”

୬୨ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆନା ମୁଣ୍ଡାନ୍ ଆ କନ୍ତିଲୋଡ଼ ଆସିନ୍ ତକ୍ଳୋତାଲେ କିଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼ତନେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼ ।”

† ୯:୪୭ ୯:୪୭ ଲୁକ ୨୨:୨୪   ‡ ୯:୪୮ ୯:୪୮ ମାତିର ୧୦:୪୦; ଲୁକ ୧୦:୧୭; ଜନ ୧୩:୨୦   † ୯:୪୯ ୯:୪୯ ମରାୟନେମରବେଲନ୍
‡ ୯:୫୪ ୯:୫୪ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼   § ୯:୫୫ ୯:୫୫ ସାଞ୍ଜେଡ଼େଞ୍ଜି   * ୯:୫୫ ୯:୫୫ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼

୧୦

ଜିସୁସ୍ ସତୁରି ଜଣ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି

^୧ ସିଲଡ଼ଲୁକ୍ସ୍ ପ୍ରବ୍ରୁନ୍ ଆରି ସତୁରି* ଜଣ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଏଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ୍ତମ୍ ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼, ଆରି ଅଙ୍ଗା ଆ ଗଡ଼ା ଅନିୟନ୍ ସାଜେନ୍, ତି ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଗୁ ବାଗୁନେ ଅମ୍ନେଲେ ଆ ସାମ୍ନଡ଼ୁନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ^୨ *ଆରି, ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ସିନା ଗୋଗୋୟ୍, ବନ୍‌ତ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଅସୋୟ୍; ତିଆସନ୍ ଆ ଜନ୍‌ରୋମଆଲନ୍ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ଜନ୍‌ରୋମଆଲନ୍ ଆ ସାଉକାର ଆମଡ଼ ପାର୍ଟନାନାବା । ^୩ *ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ବା; ଗିୟ୍‌ବା, ବଲିଆଞ୍ଜି ଆମଡ଼ବା ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତବେନ୍ । ^୪ ଗାଞ୍ଜିଆନ୍, ମୁନାନ୍, ଆରି ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ଏପାଡ଼ତଡ଼, ଆରି ତଡ଼ରରେଡ଼ ଆନିଡ଼ିଆତଡ଼ ଏଲୋମଡ଼ । ^୫ ଆରି, ଅଙ୍ଗା ଆସି* ଆମ୍ନେନ୍ ଇୟ୍‌ତେ ଏଗନେ, ‘କେନ୍ ଆସି* ସୟ୍‌ନ୍ ତେଏତୋ’ ଗାମଲେ ଆମ୍ନୁଡ଼ ଇୟ୍ ବର୍ନାବା । ^୬ ଆରି, ତି ଆସି*ଲୋଡ଼ ଅବୟ୍ ସୟ୍‌ମରନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ସୟ୍‌ବେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ପଡ଼ତେ; ବନ୍‌ତ ସୟ୍‌ମରନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲୋ ତେନ୍, ତିଆତେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଯର୍ତନାୟ୍ । ^୭ *ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ରୋଜୋମଡ଼ବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଜୋମଲେ ଗାଲେ ତି ଆସି* ଇୟ୍ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କାକାଡ଼ାମରନ୍ ଆ ବର୍ତନାନ୍ ଖନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ । ଇୟ୍‌ତଡ଼ ଏଗଙ୍ଗନ୍‌ସି*ନେ । ^୮ ଆରି, ଅନିଡ଼ି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆମ୍ନେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଏଗନେ ତେନ୍, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ତେଞ୍ଜେ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ରୋଜୋମଡ଼ବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଇୟ୍ ଜୋମବା । ^୯ ତେତେ ତକୋନ୍ ଆସ୍ତାୟରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍ ମବନ୍‌ଡ଼ବାଜି, ଆରି ‘ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତୁୟାଲାଇୟ୍’ ଗାମଲେ ଇୟ୍ ବର୍ବାଜି । ^{୧୦} *ବନ୍‌ତ ଅନିଡ଼ି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲେ ଏଗନେ ତେନ୍ ଆରି ତେଞ୍ଜେ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ତି ଆ ତାଣ୍ଡରେଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ବର୍ନାବା, ^{୧୧} *ଗଡ଼ାବେନ୍ ଆ ଉମ୍ଲିଲ ଅଙ୍ଗାତେ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଜାବେନ୍, ତିଆତେ ନିୟ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏତୁୟ୍‌ତୁୟ୍‌ଜଡ଼ତନାୟ୍; ତେଲେ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ତୁୟାଲାଇୟ୍ ଗାମଲେ ଜନାବେନ୍‌ତୋ ।’ ^{୧୨} *ଖେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ତି ଆ ତିନ୍ନା ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ପନବରଡ଼ ସିଲଡ଼ ସଦୋମ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ରପ୍ତି ସଏତନେ ।”

ଏରତନେ ଗଡ଼ାଞ୍ଜି (ମାତିଉ ୧୧:୨୦-୨୪)

^{୧୩} “ୟୋଡ଼, କୋରାଜିନ୍ ପନବରଡ଼ନମ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଯୋଡ଼, ବେଡ଼ସାଇଦା ପନବରଡ଼ନମ୍ ନିୟ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଅଡ଼କୋନ୍ ବୋର୍ସା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସୋରନ୍ ଆରି ସିଦୋନ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଲୁମଲନ୍ ନଡ଼, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆଙ୍ଗାନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ସିଲଡ଼ ମା ଅକ୍ସାନ୍ ରଲନ୍ କୋମାବଲୋଡ଼ନ୍ ତଙ୍ଗୁମଡ଼ାଲେ ଆବ୍‌ୟର୍‌ବୁଡ଼ିତଞ୍ଜି ବନ୍ । ^{୧୪} ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ପନବରଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋରନ୍ ତ ସିଦୋନନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ରପ୍ତି ସଏତନେ । ^{୧୫} ଆରି, ଏ କପର୍ନାତମ୍, ଆମନ୍ ଇନି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜାୟ୍ ତେକ୍‌କେତନ୍ ପଡ଼ ? ରନବୁ ତରକୋନେନ୍ ଜାୟ୍ ଆମନ୍ ସନତେନ୍ ତେତମ୍ ।”

^{୧୬} *ଜିସୁସ୍ ଆରି, ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନା ବର୍ନେବେନ୍ ଅମଡ଼ତଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ଅମଡ଼ତଡ଼ତେ, ଆରି ଆନା ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାସ୍‌ସେତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍‌ସେତ୍‌ୟ୍, ଆରି ଆନା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍‌ସେତ୍‌ୟ୍, ଆନିନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ମରଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍‌ସେତେ ।”

ସତୁରି ଜଣ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ ଯର୍ନେ

^{୧୭} ସିଲଡ଼ଲୁକ୍ସ୍ ସତୁରି ଜଣ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସର୍ଥାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଯର୍ନେନ୍, “ପ୍ରବୁ, ବୁତଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ନମ୍ ବର୍ନେଲେନ୍ ମାନ୍ନେତଜି” ଗାମଲେ ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ବର୍ନେଜି ।

^{୧୮} ବନ୍‌ତ ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତାବ୍‌ରେତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସନ୍‌ମୁନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରସେତେନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲାଇୟ୍ । ^{୧୯} ଗିୟ୍‌ବା, ଜାଆଡ଼ନ୍ ତ ସନକାବରେଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ତଡ଼ିୟ୍‌ନେନ୍

* ୧୦:୧ ୧୦:୧ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ସତୁରି ଆଇଡ଼ିଡ଼ି   * ୧୦:୨ ୧୦:୨ ମାତିଉ ୯:୩୭,୩୮   * ୧୦:୩ ୧୦:୩ ମାତିଉ ୧୦:୧୭   * ୧୦:୬ ୧୦:୬ କରନ୍ତି ୯:୧୪; ୧ ତିମତି ୫:୧୮   * ୧୦:୧୦ ୧୦:୧୦ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୩:୫୧   * ୧୦:୧୧ ୧୦:୧୧ ମାତିଉ ୧୦:୬-୧୪; ମାର୍କ ୬:୮-୧୧; ଲୁକ ୯:୩-୫   * ୧୦:୧୨ ୧୦:୧୨ ମାତିଉ ୧୧:୨୪; ମାତିଉ ୧୦:୧୫   * ୧୦:୧୬ ୧୦:୧୬ ମାତିଉ ୧୦:୪୦; ମାର୍କ ୯:୩୭; ଲୁକ ୯:୪୮; ଜନ ୧୩:୨୦

ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟଲବେନ୍, ଆରି ବନେରାନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଆ ଡୋଣ୍ଡୋ ନିୟ ଅବସୋଡାନେନ୍ ତିୟଲବେନ୍, ଆରି ଇନ୍ନିଢ଼ଜା ଏଜାଲେଜନଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନ୍ନବପାରାବେନ୍ ।
୨୦ ବନ୍ତ, ଏର୍ମାଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ବର୍ନେବେନ୍ ମାନ୍ନେତଜି, ତିଆସନ୍ ଏସର୍ତାତଡ଼ନେ, ଆର୍ସାୟ ଅଞ୍ଜୁବେନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼, ତିଆସନ୍ ସର୍ତାନାବା ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ମନଅୟ୍
(ମାଡିର ୧୧:୨୫-୨୭; ୧୩:୧୭-୧୭)

୨୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିସୁନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମଅୟ୍ତାଲନ୍ ବର୍ନେନେ, “ଏ ଆପେୟ୍, ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍ ଆ ପୁବୁ, ଆମନ୍ ଜନନାମରଞ୍ଜି ତ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅବସସଲେ ତକ୍ଳୋଡାଲେ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବଗିୟତାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସେଜ୍ଜେତମ୍; ଓଓ ଆପେୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଗନିୟ୍ଗିୟଲୋଡ଼ନମ୍ ଅରିୟୁମ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ ।”

୨୨ * “ଆପେୟ୍ଖେନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଖେନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ; ଆରି ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନା, କେନ୍ଆତେ ଆପେୟନ୍ ତୁମ୍ ଜନାତେ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃଜ୍ଜନାଏ, ଆରି, ଆପେୟନ୍ ଆନା, କେନ୍ଆତେ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ତୁମ୍ ଜନାତେ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃଜ୍ଜନାଏ, ଆରି ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନା ଆମଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼ୟ୍ତେ, ଆନିନ୍ ଜନାତେ ।”

୨୩ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆୟର୍ଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁମ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜା ଅଜାତେ ଏଗିୟ୍ତେ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଜାମଡ଼ ଗିୟ୍ତେ, ତିଆତେ ସନେନ୍ସେନ୍ ।

୨୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜା ଅଜାତେ ଏଗିୟ୍ତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତ ରାଜାଞ୍ଜି ଗିୟ୍ଗିଜନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗିୟ୍ଲଜି; ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜା ଅଜାତେ ଏମ୍ତଡ଼ତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନମ୍ତଡ଼ନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅଃଜ୍ଜମ୍ତଡ଼ଲଜି ।”

ମନଡ଼ ସମିରୋଣମରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୨୫ * ଆରି ଗିୟ୍ବା, ଅବୟ୍ ସାସ୍ତ୍ରିନ୍ ତୋଲନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ମାଲଲେ ବରେନ୍, “ଏ ଖନିଡ଼ତିୟମର୍, ଅଃଜ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇନି ଏଜାମାୟ୍ ?”

୨୬ ସିଲେଞ୍ଜେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ବନ୍ୟାବର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଇନି ଆଇଡିଡ଼ ? ଆମନ୍ ଏଜାତାଲେ ପଡ଼େତନେ ?”

୨୭ ଆନିନ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଆମ୍ବେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ନନ୍, ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍ନାନ୍, ଅଡ଼କୋ ବୋର୍ସାନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ନନ୍ ତିୟ୍ଲେ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ବରବେନ୍ ତୁଡ଼ୟ୍ମବା; ଆରି, ତୟ୍ଲିସିଂମର୍ବେନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଅଜ୍ଜମ୍ ତୁଡ଼ୟ୍ମବା ।”

୨୮ ସିଲେଞ୍ଜେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଆଜାଡିତମ୍, ଜାଲଡ଼ଲୟ୍; କେନ୍ଆତେ ଲୁମା ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ଆମିନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ତେ ।”

୨୯ ବନ୍ତ ସାସ୍ତ୍ରିନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ତରମ୍ମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବତୁୟ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ତୟ୍ଲିସିଂମର୍ବେନ୍ ଆନା ?”

୩୦ ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ଖମ୍ଲେ ଜାଲଡେନ୍, “ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାୟ୍ତାନ୍ ଜିରିଓନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରାତମରଞ୍ଜି ତଡ଼େଞ୍ଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ରୁୟ୍ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ତିଡେଞ୍ଜି କି, ଆଡିଲମେଡ଼ନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଜିରେଞ୍ଜି । ୩୧ ତି ଆ ଡିକ୍ଲି ଅବୟ୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତି ଆ ତଡ଼ର୍ଗଡ଼ ଜିରେନ୍, ଆରି ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ତଡ଼ର୍ନ୍ ବମିୟ୍ତାଲଗଡ଼ ସାଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ୩୨ ତିଅଜ୍ଜମ୍ ଅବୟ୍ ଲେବିଅମରନ୍ ନିୟ୍ ତେଞ୍ଜେ ଜିରେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ତଡ଼ର୍ନ୍ ବମିୟ୍ତାଲଗଡ଼ ସାଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ୩୩ ବନ୍ତ ଅବୟ୍ ସମିରୋଣ ତଡ଼ର୍ଗଡ଼ମର୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ଆର୍ଗୁଡ଼ିତାଏନ୍ । ୩୪ ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଆପାରାଲୋଡ଼ନ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ତ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଲାଲେ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଜିଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆ ଗୋଡ଼ୋୟ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବତଜ୍ଜମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ଲୋଲୋନେସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇୟ୍ଲେ ସାଜ୍ଜେଏ । ୩୫ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ସମିରୋଣମରନ୍ ବାଗୁ ରୁପାତାବନ୍ ତବଲେ ଲୋଲୋନେସିଡ଼ନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମର୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତିୟ୍ଲେ,

* ୧୦:୨୨ ୧୦:୨୨ ଜନ ୩:୩୫; ଜନ ୧୦:୧୫ † ୧୦:୨୩ ୧୦:୨୩ କରଗାତମ୍ * ୧୦:୨୫ ୧୦:୨୫ ମାଡିର ୨୨:୩୫-୪୦; ମାର୍କ ୧୨:୨୮-୩୪

‘କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ସାଲ୍‌କ୍‌ଆୟ୍‌, ଆରି ଅଜ୍ଞାତେ ଗୋଗୋୟ୍‌ କର୍‌ସତେ, ତିଆତେ ଖେନ୍‌ ଯର୍‌ରନାୟ୍‌ ଆଡ଼ିଡ଼୍‌ ଅମଡ଼୍‌ନମ୍‌ ଇୟ୍‌ତାୟ୍‌ ସୁଲ୍ଲାୟ୍‌ନାୟ୍‌,’ ଗାମେନ୍‌ ।

୩୭ କେନ୍‌ ଯାଗିଞ୍ଜିଲୋଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌, ଆନା ରାଉମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼୍‌ ଆଗ୍ରଲୋଏନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତୟ୍‌ଲିସିଂମର୍‌ ଗାମଲେ ଆମନ୍‌ ଅବଡ଼ିସୟ୍‌ତେ ?”

୩୮ ସାସ୍ତିନ୍‌ ବର୍‌ରେ, “ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ସାୟ୍‌ମେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ।”

ଜିସୁନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍‌, “ଜିରା, ଆମନ୍‌ ନିୟ୍‌ ତିଅଡ଼ମ୍‌ ଇୟ୍‌ ଲୁମା ।”

ଜିସୁନ୍‌ ମାର୍ତ୍ତାନ୍‌ ତ ମରିଅମନ୍‌ ଆସିଂ ଇୟେନ୍‌

୩୯ *ଜିସୁନ୍‌ ତ ଆ ଖଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜି ତଡ଼୍‌ରନ୍‌ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼୍‌ ଆନିନ୍‌ ଅବୟ୍‌ ସାଇନ୍‌ ଇୟ୍‌ଲେ ଗନେ, ତେଡ୍‌େ ମାର୍ତ୍ତା ଗାମଲେ ଅବୟ୍‌ ଆଇବଜନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଆସିଡ଼୍‌ନ୍‌ ଓଡ୍‌ଡ୍‌ତାଲେ ଓରୋଡ୍‌େନ୍‌ । ୩୯ ମରିଅମ ଗାମଲେ ଅବୟ୍‌ ଆ ବୋଲ୍‌ମାୟ୍‌ନ୍‌ ତକୋଏନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ପ୍ରବୁନ୍‌ ଆଜଡ଼୍‌ ଆ ତୟ୍‌ତୟ୍‌ ତକ୍‌ମ୍‌ତାଲେ ଆ ବର୍‌ରେନ୍‌ ଅମଡ଼୍‌ତଡ୍‌ଲେ ତକୋଲନେ । ୪୦ ବନ୍‌ତ ମାର୍ତ୍ତାନ୍‌ ତୟ୍‌ତୟ୍‌ ଯୁନେଲୋଡ଼୍‌ନ୍‌ ଜବ୍ର ବାଉଲ୍ଲି ତେଏନ୍‌; ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଆମଡ଼୍‌ ଜିରେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, ତିନ୍‌ସୟ୍‌ଖେନ୍‌ କାକାଡ଼ାନ୍‌ ଆ ବିଡ଼ାର୍‌ ତଅଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଖେନ୍‌ ବୋଲ୍‌ମାୟ୍‌ଖେନ୍‌ ଆଡ଼ିୟ୍‌ଲିଖନ୍‌, ତିଆତେ ଆମନ୍‌ ଅଃଗିଜେ ପଡ଼୍‌ ? ଏଡ୍‌ଲେଡେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରା, କାକାଡ଼ାନ୍‌ ଇସିଡ଼୍‌ ଆୟ୍‌ ମାୟ୍‌ ଯୁତୋ,” ଗାମଲେ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେ ।

୪୧ ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍‌, “ମାର୍ତ୍ତା, ମାର୍ତ୍ତା ଆମନ୍‌ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍‌ ଆ ବର୍‌ରେ ଇୟ୍‌ମତେ ଆରି ବାଉଲ୍ଲିତନ୍‌, ୪୨ ବନ୍‌ତ ଅସୋୟ୍‌ତମ୍‌, ଆପାୟ୍‌ ଆବୟ୍‌ନ୍‌ ତୁମ୍‌ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍‌, ମରିଅମନ୍‌ ତ ମନଡ଼୍‌ ବଡ଼ାନ୍‌ ସେତାଏନ୍‌, ଆରି ଆମଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ତିଆତେ ପନାଡ଼ନ୍‌ ଅଃଡ୍‌ଏ ।”

୧୧

ପାର୍ତନାନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଆ ଖନଡ଼୍‌

(ମାଡ଼ିଉ ୬:୯-୧୩; ୭:୭-୧୧)

୧ ବମିୟ୍‌ତା ଜିସୁନ୍‌ ଅନ୍ନିଡ଼୍‌ ଅବୟ୍‌ ଜାଗାଲୋଡ଼୍‌ ପାର୍ତନାଲନେ: ଆନିନ୍‌ ପାର୍ତନାନେନ୍‌ ଆସ୍ରାତେନ୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ଲେନ୍‌, ଆ ଖଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଅବୟ୍‌ନେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍‌, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଜନନ୍‌ ଏଜ୍ଞାଲେ ଆ ଖଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ପାର୍ତନାନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଖଡ଼୍‌ଖେ, ଆମନ୍‌ ନିୟ୍‌ ଏଡ୍‌ଲେ ପାର୍ତନାନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଖଡ଼୍‌ଲେନ୍‌ ।”

୨ ତିଆସନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଅଜ୍ଞା ଆଡ଼ିଡ଼୍‌ ଆମେଞ୍ଜି ଏପାର୍ତନାତନେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼୍‌ ବର୍‌ନାବା, ଆପେୟ୍‌,

ଅଖୁମ୍‌ମ୍‌ ମଡ଼ିର୍‌ ଗାମଲେ ମନାନ୍ନେନ୍‌ ତେଏତୋ ।

ରାଜ୍ୟନମ୍‌ ଜିରାୟ୍‌ତୋ ।

୩ ତିତାନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍‌ ଜନୋମଜୋମନ୍‌ ତିୟ୍‌ଲେନ୍‌,

୪ ଇସେଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ କେମାଲେନ୍‌,

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ରମ୍ପଡ଼୍‌ ରମ୍ପଡ଼୍‌ ଅଡ଼କୋ ତୋସାମର୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଏକେମାତାୟ୍‌ ।

ମନାଲ୍‌ମାଲ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଓରୋଡ଼୍‌ତଡ଼୍‌ଲେନ୍‌ ।”

୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍‌ ଆ ଖଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମେଞ୍ଜିଲୋଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଅନ୍ନିଡ଼୍‌ ଆ ଗଡ଼ି ଏନ୍ନେଗୋ ତକୋ ପଡ଼୍‌, ଆରି ଆନିନ୍‌ ତି ଆ ଗଡ଼ି ଆମଡ଼୍‌ ତୁଝାନ୍‌ ତଗଲନ୍‌ ଇୟ୍‌ଲେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଇୟ୍‌ତେ ବରେ, ‘ଏ ଗଡ଼ି, ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଯାଗି ରୁଚିନ୍‌ ରେୟାନ୍‌ ତିୟ୍‌ୟ୍‌, ୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଅବୟ୍‌ ଗଡ଼ିଖେନ୍‌ ତଡ଼୍‌ରନ୍‌ ଆଜିରେନ୍‌ ଆଡ଼ିଡ଼୍‌ ଅମଡ଼୍‌ଖେନ୍‌ ତୁଝାଲାୟ୍‌, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ରନୋଜୋମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅମଡ଼୍‌ଖେନ୍‌ ଇନ୍ନିଡ଼୍‌ ତଡ଼୍‌ ।’ ୭ ଆରି ଆନିନ୍‌ ଅମ୍ପନ୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଜାଲଡ଼୍‌ତାୟ୍‌, ‘ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବାଉଲ୍ଲି ଏଣ୍ଡେତଡ଼୍‌ୟ୍‌, ସନଡ଼୍‌ନ୍‌ ଇଡ଼୍‌ଡ଼୍‌ଲାୟ୍‌ନି, ଆରି ପସିୟ୍‌ଖେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ ସରିନ୍‌ ଆଲୁଡ଼୍‌ଲୁଡ଼୍‌ଜି, ଖେନ୍‌ ତୋଲନ୍‌ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ତିୟ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ବିପ୍ରାମ୍‌ ।’ ୮ ଖେନ୍‌ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବର୍‌ତବେନ୍‌, ଆ ଗଡ଼ିନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଇୟ୍‌ତାୟ୍‌ ବେତେନ୍‌ ଆସନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ତୋଲନ୍‌ ଅଃଡ଼ିୟେ, ତେଲୋଜନଡ଼୍‌ତେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଏର୍‌ଗନ୍‌ରଜନ୍‌ ନମିନ୍‌କି ନମିନ୍‌ ଆବ୍ରେତେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ତୋଲନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ଆସନ୍‌ ତିଅଜ୍ଞା ସନାୟ୍‌ସାୟ୍‌, ତିୟ୍‌ତେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ତିୟ୍‌ତାୟ୍‌ ।

୯ ଖେନ ନିୟ ଆମ୍ଭେଈଆତ୍ମତ୍ୱ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ବେତ୍ତବା, ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ଆମ୍ଭେଈଆତ୍ମତ୍ୱ ତନିୟନ୍ ତେତେ; ସାୟବା, ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ଆମ୍ଭେଈ ଏରବାତ୍ତେ; ସନତ୍ତଲୋଟନ୍ ତେକା, ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ଆମ୍ଭେଈ ଆସନ୍ ସନତ୍ତନ୍ ରୋତନେ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ବେତ୍ତେ, ଆନିନ୍ ଖାତ୍ତେ; ଆନା ସାୟତ୍ତେ, ଆନିନ୍ ରବାତ୍ତେ; ଆରି, ଆନା ତେବସତ୍ତେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସନତ୍ତନ୍ ରନୋନ୍ ତେତେ । ୧୧ ଆରି, ଅମତ୍ତଲୋଟ୍ତବେନ୍ ଏନ୍ନେଗୋ ଆ ବାପା ଆନ୍ନିତ୍ତ ତକୋ ପତ୍ତ, ଆ ତାଙ୍ଗତ୍ତାଅନନ୍ ଆନିନ୍ଆତ୍ମତ୍ୱ ଅୟନ୍ ବେତେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅୟନ୍ ଆ ପାଲ୍ଲତେତ୍ତ ଆ ତାଙ୍ଗତ୍ତାଅନନ୍ଆତ୍ମତ୍ୱ ଜାଆତନ୍ ତିୟ୍ତେ ? ୧୨ ଅତ୍ତେ ଆରେସିମନ୍ ବେତେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗତ୍ତାଅନନ୍ଆତ୍ମତ୍ୱ ସନକାବ୍ରେତ୍ତନ୍ ତିୟ୍ତେ ପତ୍ତ ? ୧୩ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଈ ପେଲ୍ଲଜି ଜନତ୍ତେନ୍, ରମ୍ମତ୍ତ ରମ୍ମତ୍ତ ଆ ପସିୟ୍ତାତ୍ତମନ୍ ମନତ୍ତ ମନତ୍ତ ତନିୟ୍ତିୟ୍ତ ତିୟ୍ତେ ଏଗୟ୍ତେ, ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ଅଜ୍ଜା ବାପା ରୁଆତ୍ତନ୍ ସିଲ୍ଲତ୍ତ ତିୟ୍ତିୟ୍ତଲ୍ଲତ୍ତନ୍, ଆ ମୁଲ୍ଲାଗତନ୍ ଆଗ୍ରେତେଈ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତ୍ମତ୍ତ ଆନିନ୍ ତିଅଜ୍ଜା ଆ ଗୋଗୋୟ୍ତ ମତ୍ତିର୍ ପୁରାତ୍ତାନ୍ ଅରଃ ତିୟ୍ତେ !”

ଜିସୁନ୍ ତ ବାଲ୍ଲଜିବୁଲ୍ଲନ୍

(ମାତିଉ ୧୨:୨୨-୩୦; ମାର୍କ ୩:୨୦-୨୭)

୧୪ ବମିୟ୍ତା ଜିସୁନ୍ ବୁତନ୍ ଗଟ୍ତେନ୍, ତି ଆ ବୁତ ଆଜାତ୍ତା । ବୁତନ୍ ତୁଟ୍ତଲ୍ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ସିଲ୍ଲତ୍ତଲ୍ଲନ୍ ଆଜାତ୍ତାନ୍ ଆ ମନ୍ରା କତାଡିଲ୍ଲନେ; ସିଲ୍ଲତ୍ତେ ମନ୍ରାଈ ସାନ୍ନି ତେଏଈ । ୧୫ ବନ୍ତ ଆନିଈ ଲୋଟ୍ତସିଲ୍ଲତ୍ତ ଲାତ୍ତଲେନ୍ନେ ବର୍ତ୍ତେ, “ଆନିନ୍ ବୁତଈ ଆ ସୋଡା ବାଲ୍ଲଜିବୁଲ୍ଲନ୍ ବାଭେ ବୁତନ୍ ଗତ୍ତେ ।”

୧୬ ବନ୍ତ ଆନାମରଈ ଜିସୁନ୍ଆତ୍ମତ୍ତ ମନାଲ୍ଲମାଲ୍ଲନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ତରନ୍ ତନେମରନ୍ ମାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେଈ ଏଜ୍ଜାଲ୍ଲତେନ୍ ଏଜନାଆୟ୍, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଅବୟ୍ ସାନ୍ନି କାକାତାନ୍ ଅବତ୍ତୟ୍ଲେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ବରେଈ ।

୧୭ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଃୟ୍ମଈ ଆ ବର୍ନେ ଜନାତାଲେ ବର୍ନେ, “ଅନ୍ନିତ୍ତ ଆ ରାଜ୍ୟ ତରତ୍ତଆନ୍ନା ତେଲୋଟ୍ତ ତେଲେ ଆ ବିରୁଦ୍ଦଲୋଟ୍ତନ୍ ତୋଲ୍ଲନ୍ତେନ୍, ତିଆତେ ନିଅଏ ତେତେ, ଆରି ଆବସିତ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲସଜ୍ଜାତାଏଈ ତେନ୍ ତି ଆସି ଅସେତ୍ତେ । ୧୮ ଆରି, ସନ୍ମମନ୍ ନିୟ୍ ତରତ୍ତଆନ୍ନା ତେଲୋଟ୍ତ ତେଲେ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆ ବିରୁଦ୍ଦଲୋଟ୍ତନ୍ ତୋଲ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟନ୍ ଏଜ୍ଜାତାଲେ ରିତ୍ତ ଗାମ୍ଲେ ଅଲ୍ଲତକୋନେ ? ଖେନ୍ ବାଲ୍ଲଜିବୁଲ୍ଲନ୍ ବାଭେ ବୁତଈ ଗତ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ଭେଈ ତ ଏବର୍ତ୍ତନେ । ୧୯ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ବାଲ୍ଲଜିବୁଲ୍ଲନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଭେ ବୁତନ୍ ଗତ୍ତାୟ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ସନଶ୍ରେତ୍ତମନ୍ ବେଈ ଆନା ଆ ବୋର୍ସା ବାଭେ ବୁତଈଆତ୍ତ ଗତ୍ତତି ? ତିଆସନ୍ ଆନିଈ ମା ପନ୍ସୁଆତିମନ୍ ବେଈ ତେତଜି । ୨୦ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଅଣ୍ଡେରସି* ବାଭେ ବୁତଈ ଗତ୍ତାୟ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ତ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅମତ୍ତବେନ୍ ଅତ୍ତୋଲାୟ୍ନି ।”

୨୧ “ବୋର୍ସାମରନ୍ ଅଜ୍ଜା ଜାୟ୍ ଅତିଆରଈ ଖମ୍ଲେ ଅବଜାତାଲ୍ଲନ୍ ଆସିତ୍ତନ୍ ଜଗେତେ, ତି ଜାୟ୍ ଆନର୍ଜେନ୍ ଏରାମ୍ମୁ ତକୋତେ । ୨୨ ବନ୍ତ ଅଜ୍ଜା ଆତିତ୍ତ ଆନିନ୍ ସିଲ୍ଲତ୍ତ ଗୋଗୋୟ୍ ବୋର୍ସାମରନ୍ ଇୟ୍ଲୋଟ୍ତ ଇୟ୍ଲେ ଆନିନ୍ଆତ୍ମତ୍ତ ଜ୍ଜୁତାଗେ ଜିନୟ୍ତେ, ତିଆତିତ୍ତ ଅଜ୍ଜା ଅତିଆରଲୋଟ୍ତ ଆନିନ୍ ଆସାଲ୍ଲନ୍ ତକୋଲେନ୍, ତିଆତେଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆନିନ୍ ରାତତାଲ୍ଲନ୍ ପାତ୍ତେଲ୍ଲ ଜିର୍ତ୍ତେ, ଆରି ରାତଜନବଈ ପାତ୍ତେଲ୍ଲ ଇୟ୍ତେ ବଗ୍ଗାନେ ।”

୨୩ * “ଆନା ତନେମରଈ ତତ୍ତ, ଆନିନ୍ ବନେରାମରଈ; ଆରି ଆନା ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଅଃଭର୍ତ୍ତେ, ଆନିନ୍ ବୁର୍ତ୍ତାୟ୍ତେ ।”

ଏରମତ୍ତିର୍ ପୁରାତାନ୍ ଆ ଯର୍ନେ

(ମାତିଉ ୧୨:୪୩-୪୫)

୨୪ “ଏରମତ୍ତିର୍ ପୁରାତାନ୍, ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆମତ୍ତ ସିଲ୍ଲତ୍ତ ତୁଟ୍ତଲ୍ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ସିଲ୍ଲତ୍ତେନ୍, ଆନିନ୍ ତାଆ ତତ୍ତ ରେତ୍ତନ୍ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଲୋଲୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍ତେ ସାଜେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅଃନ୍ନିୟ୍ତାତ୍ତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମ୍ଲେ, “ଖେନ୍ ଅଜ୍ଜା ଆସି ସିଲ୍ଲତ୍ତ ତୁଟ୍ତଲ୍ଲନ୍ ଜିର୍ସାୟ୍, ତି ଆସି ଖେନ୍ ଯର୍ତ୍ତନେ ।”

୨୫ ଆନିନ୍ ଯର୍ତ୍ତନ୍ ତି ଆସି ଆଜଜ ଅତର୍ତ୍ତ ଆରି ମନତ୍ତତ୍ତମ୍ ଇୟ୍ତାୟ୍ ଗିଜେ । ୨୬ ସିଲ୍ଲତ୍ତଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଜିର୍ତ୍ତେ ଆନିନ୍ ସିଲ୍ଲତ୍ତ ଜବ୍ତ ପେଲ୍ଲା ଆରି ସାତଗା ପୁରାତାଈଆତ୍ତ ଓତ୍ତେଲ୍ଲେ ଇୟ୍ତେ ଓବୋତେଜି,

* ୧୧:୧୫ ୧୧:୧୫ ମାତିଉ ୯:୩୫; ୧୦:୨୫   * ୧୧:୧୬ ୧୧:୧୬ ମାତିଉ ୧୨:୩୮; ୧୩:୧; ମାର୍କ ୮:୧୧   * ୧୧:୨୦ ୧୧:୨୦ ବୋର୍ସା
 * ୧୧:୨୩ ୧୧:୨୩ ମାର୍କ ୯:୪୦

ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତେଭେ ଗନ୍‌ଲନ୍ ଇୟତାୟ୍ ତକୋନେଜି, ଆରି ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆମ୍ମୁଟ୍ ଆ ଡଣ୍ଡି ସିଲଡ୍ ତିଲ୍ଲି ଆ ଡଣ୍ଡି ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ତେତେ ।”

ଆଜାଡ଼ି ସର୍ତ୍ତାନ୍

୨୭ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ମୁଟ୍‌ଲୋଡ଼ି ସିଲଡ୍ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଡ଼ନ୍ ବାଭେ ବର୍‌ନେନ୍, “ଅଜ୍ଞା ଅୟୋଡ଼ି ଆମନ୍‌ଆଡ଼ି କୋଡ଼ଲମ୍, ଆରି ଆନା ଆମନ୍‌ଆଡ଼ି ମେମେଲମ୍ ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍ ।”

୨୮ ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇଜ୍ଞା, ଆର୍‌ପାୟ୍ ଆନାଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଅମ୍‌ଡ଼ିଡ଼ି ଆରି ଷ୍ଟ୍ରମ୍‌ଡ଼ି ଆନିଞ୍ଜି ସନେନ୍‌ସେନ୍ ।”

**ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅରମ୍ମତନ୍ ସାୟ୍‌ଡ଼ଜି
(ମାଡ଼ିଉ ୧୨:୩୮-୪୨)**

୨୯ *ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରୁକ୍‌ ରୁକ୍‌ଡ଼ାଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ମୁଟ୍ ଆକ୍ରଡ଼ାୟ୍‌ଲଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ବର୍‌ନେନ୍, “ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପେଲ୍‌ଜି, କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଅରମ୍ମତନ୍ ସାୟ୍‌ଡ଼ଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ଜୁନସନ୍ ଆରମ୍ମଡ଼ି ତୁମ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ି ତନିୟନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅନିଞ୍ଜି ଆରମ୍ମଡ଼ି କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ି ତନିୟନ୍ ଅଃଡ଼େଏ । ୩୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜୁନସନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ନିନିବିବାଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ଅରମ୍ମତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ମନ୍‌ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ନିୟ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ଅରମ୍ମତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୩୧ ଅଜ୍ଞଡ଼ୋମ୍ ଗଡ଼ ତକୋନ୍, ସିବା ତେସାନ୍ ଆ ରାଣି ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ଡୋଲନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ି ଅବ୍‌ଡୋସାଡ଼ି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ସୋଲମନ୍ ରାଜାନ୍ ଆ ଜନନାବର୍ ଅନମ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପୁଡ଼ିନ୍ ଆନେଡ଼ି ସିଲଡ଼ ଇୟ୍‌ଲୟ୍; ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ସୋଲମନ୍‌ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ସୋଡ଼ା ବର୍‌ନେନ୍ କେନ୍‌ଡେନ୍ନେ ତକୋ । ୩୨ ନିନିବିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ଡୋଲନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ି ଅବ୍‌ଡୋସାଡ଼ି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜୁନସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିବର୍‌ ବାଭେ ଆବୟ୍‌ରୁବୁଡ଼ିଲଞ୍ଜି; ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଜୁନସନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ସୋଡ଼ା ବର୍‌ନେନ୍ କେନ୍‌ଡେନ୍ନେ ତକୋ ।”

**ଡ଼ଅଡ଼ନ୍ ଆ ସନାଆରନ୍
(ମାଡ଼ିଉ ୫:୧୫; ୬:୨୨-୨୩)**

୩୩ *ଆନିଞ୍ଜି ପିଜ୍‌ନ୍ ତର୍‌ରେ ଆସସରେଡ଼ନ୍ ଅଡ଼େ ମାଡ଼ିଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଜାୟ୍‌ଡ଼ା ଅଃଡ଼ୁକ୍‌ଲୋଏ, ବନ୍‌ଡ଼ ପିଜ୍‌ପିଲନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ି ତକ୍‌କୋଡେ, ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ଆଗ୍ରନ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସାଆରନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଡ଼ି । ୩୪ ଅମ୍‌ଡ଼ିବେନ୍ ଡ଼ଅଡ଼ନ୍ ଆ ପିଜ୍ । ଅଜ୍ଞା ଆଡ଼ିଡ଼ି ଅମ୍‌ଡ଼ିବେନ୍ ମନଡ଼ି ତକୋଡେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ି ସମ୍‌ରା ଡ଼ଅଡ଼ିବେନ୍ ନିୟ୍ ସାଆରଡେ; ବନ୍‌ଡ଼ ଅଜ୍ଞା ଆଡ଼ିଡ଼ି ତିଆଡେ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ତକୋଡେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ି ଡ଼ଅଡ଼ିବେନ୍ ନିୟ୍ ଲୋଡ଼ିଡ଼ି । ୩୫ ତିଆସନ୍ ଗିୟ୍‌ଡ଼ମ୍‌ନାବା, ଏଜ୍ଞାଲ୍‌ଡେନ୍ ଉଗର୍‌ବେନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଲୋଡ଼ିଡ଼ି ତେଡ଼ିଡ଼ି ତଡ଼ି । ୩୬ ତିଆସନ୍ ସମ୍‌ରା ଡ଼ଅଡ଼ିବେନ୍ ସାଆରଡାଲେ, ଆରି ତେଭେ ଅନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ି ଲୋଡ଼ିଡ଼ି ଅଃଡ଼ୁକୋଲୋ ଡେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ ପିଜ୍‌ନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଆକାନ୍ ତର୍‌ରେ ଆମ୍ମେନ୍‌ଆଡ଼ି ଅବ୍‌ସାଆରଡିବେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ସମ୍‌ରା ଡ଼ଅଡ଼ିବେନ୍ ସାଆରଡେ ।”

**ଜିସୁନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜିଆଡ଼ି ଅବ୍‌ଡୋସାଏଞ୍ଜି
(ମାଡ଼ିଉ ୨୩:୧-୩୬; ମାର୍କ ୧୨:୩୮-୪୦)**

୩୭ ଜିସୁନ୍ ବର୍‌ନେନ୍ ଆରବ୍‌ସୁଜ୍‌କେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଅବୟ୍ ପାରୁସିନ୍, ଗାଗାନେବାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ି ଆସିଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େଲ୍‌ୟ୍, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ପାରୁସିନ୍ ଆସିଂ ଜିର୍‌ରେ ଇୟ୍‌ଲେ ଗାଗାନେ । ୩୮ ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ମନଡ଼ି ଏରୁଗିୟ୍‌ଡାନେନ୍ ଆଗ୍ରାଗାଲନେନ୍ ଆସନ୍, କେନ୍‌ଆଡେ ଗିୟ୍‌ଲେ ପାରୁସିନ୍ ସାନ୍ତି ତେଏନ୍ । ୩୯ ସିଲଭେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ି ବରେନ୍, “ଆମ୍ମେନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ସିମ୍ମାନ୍ ତ ସଡ଼ିଆନ୍ ଆ କିଣ୍ଡୋଡ଼ି ତୁମ୍ ଏରିୟ୍‌ଡାଡେ, ବନ୍‌ଡ଼ ଅମ୍ମବେନ୍ ରାଉନ୍ ତ ପେଲ୍‌ଲୋଡ଼ିନ୍ ଆବରିୟ୍ । ୪୦ ଏ ଏରୁବୁଡ଼ିଜି, ଆନା ବାୟ୍‌ରାନ୍ ଗବ୍‌ଡେଲେନ୍, ଆନିନ୍ ଅମ୍ମନ୍ ନିୟ୍ ପଡ଼ି ଅଃଗବ୍‌ଡେଲ୍ଲୋ ? ୪୧ ଆର୍‌ପାୟ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆଡେ ଇନିଜି ତକୋ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଡୋଲେୟ୍‌ମରଞ୍ଜିଆଡ଼ି ତିୟ୍‌ଡିୟ୍‌ବା; ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଗିନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ିବେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମନଡ଼ି ।”

* ୧୧:୨୯ ୧୧:୨୯ ମାଡ଼ିଉ ୧୭:୪; ମାର୍କ ୮:୧୨ * ୧୧:୩୩ ୧୧:୩୩ ମାଡ଼ିଉ ୫:୧୫; ମାର୍କ ୪:୨୧; ଲୁକ ୮:୧୨

୪୨ “ବନ୍ଦତ ଯୋଡ଼, ପାରୁସିଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୋଦିନାନ୍, ଆରୁଦନ୍, ଆରି କୋଭାବେନ୍ ଆ ଜନବ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଦସମାଂସ ଏତିୟତେ, ଆରି ମନଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ତ ଇସ୍‌ବର ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ଅମଙ୍ଗଡ଼ାୟ୍ ଏଏଞ୍ଜେତନ୍; ବନ୍ଦତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ୁ ଲୁମ୍‌ବା, ଆରି ଆନ୍ତାଜିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମଙ୍ଗଡ଼ାୟ୍ ଏତକୋତଡ଼ନେ ।”

୪୩ “ଯୋଡ଼ ପାରୁସିଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରନୁକୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଯୋଡ଼ା ତରକ୍ସମନ୍ ତ ସୟତାରେଡ଼ନ୍ ଅବଲୋମଲୋମନେନ୍ ଏଲତୟତେ । ୪୪ ଯୋଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଃଗିୟତାଏନ୍ ଆ ମସାନ୍ନି ଅନ୍ତମ୍, ତି ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଆତୁଡ଼ିୟତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି କେନ୍‌ଆତେ ମସାନ୍ନି ଗାମଲେ ଅଃଜ୍ଜନାଏଜି ।”

୪୫ ସିଲଭେ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ଅବୟନେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲତେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, କେନ୍‌ଆତେଜି ଆମନ୍ ବର୍ଚନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଅଲ୍ଲଗନ୍‌ତ୍ରୟ୍ ଏଞ୍ଜେତଲେନ୍ ।”

୪୬ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଯୋଡ଼, ବନ୍‌ୟବର ଆପଡେନେମରଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଲଗିନ୍‌ତମନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର୍ ଏଲାଞ୍ଜିନ୍‌ତଜି ଆରି ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍ ଅଜିଡ଼ ଜାକ୍‌ୟ୍ ବ ଅଣ୍ଡେନ୍‌ସି ବାରେ ତିଆତେ ଇସିଡ଼ ଏଃରେଞ୍ଜେଏ । ୪୭ ଯୋଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ମସାନ୍ନି ଏତୁବତେ, ବନ୍ଦତ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ସମ୍‌ବେଞ୍ଜି । ୪୮ ତିଆସନ୍, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାକି ତକୋଜି ଆରି ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଅବତୁୟତନେ; ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସିନା ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସମ୍‌ବେଞ୍ଜି, ବନ୍ଦତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ମସାନ୍ନିଞ୍ଜି ଏତୁବତେ । ୪୯ ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ବର ନିୟ୍ ଆ ଜନନାନ୍ ବାରେ ବର୍ଚନେ, ‘ଖେନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତ ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାୟ୍; ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଭ୍ ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ସମ୍‌ବତଜି ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ନ୍‌ଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟତଜି । ୫୦ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ସିଲଭ୍ ଉଲନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଅଡ଼କୋନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସମ୍‌ବେଞ୍ଜି ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସନ୍‌ଜ୍ଞାୟ୍ କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଭ୍ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ । ୫୧ ଏବଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତମ୍‌ବେଞ୍ଜି ସିଲଭ୍ ଉଲନ୍, ଜିକରିୟନ୍‌ଆତଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ତନମିଲନ୍ ତ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ମଡ଼ିଲୋଡ଼ ଆସ୍ତମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଜାୟ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସନ୍‌ଜ୍ଞାୟ୍ କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଭ୍ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ । ୫୨ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ଚବେନ୍, କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଭ୍ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ ।”

୫୩ “ଯୋଡ଼, ବନ୍‌ୟବରନ୍ ଆପଡେନେମରଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନନାନ୍ ଆ କଡ଼୍ଡା ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏତକ୍ଲୋଏନ୍; ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍ ଏଃଗନ୍‌ଲୋ, ଆରି ଗଙ୍ଗନ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆସ୍ତାଜେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଏତଡେଞ୍ଜି ।”

୫୩ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ତେରେ ସିଲଭ୍ ଆଜିରେନ୍ ସିଲଭ୍‌ଲୁନ୍ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବରାବତାଲେ, ୫୪ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼୍‌ଆ ବର୍ନେ ଖମ୍‌ଖମନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବରେଞ୍ଜି ।

୧୨

ଇସ୍ତ୍ରାଏଲିଆମଡ଼ ସିଲଭ୍ ଆଇୟତମ୍‌ନାବା (ମାଡିଉ ୧୦:୨୨; ୨୭)

୧*ତିଆଡିଡ଼ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରୁକୁଡାଲନ୍ ତର୍ଡମ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଅଲରାବେଞ୍ଜି; ତିଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍, ଆମ୍ବୁଡ଼ୁ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ପାରୁସିଜି ଆ କମିର ଅନ୍ତମ୍ ଆ ଇସ୍ତ୍ରାଏଲି ସିଲଭ୍ ଗିୟତମ୍‌ନାବା । ୨*ବନ୍ଦତ ଅଙ୍ଗାତେ ଆୟ୍‌ମୟ୍‌ମ୍ ତିଆତେ ଗିୟତାଆୟତେ, ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ଆସସ ତିଆତେ ଜନାଲଡ଼ତନେ । ୩ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗାତେ ଆ ଲୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଏବର୍ଚନେ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସାଆରଲୋଡ଼ନ୍ ଅନମ୍‌ତଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ଆସସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଏବର୍ଚନେ, ତିଆତେଜି ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ବିଲେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନେନ୍ ତେତେ ।”

† ୧୧:୫୦ ୧୧:୫୦ ନିବଞ୍ଜାମେଞ୍ଜି   ✠ ୧୨:୧ ୧୨:୧ ମାଡିଉ ୧୭:୭; ମାର୍କ ୮:୧୫   ✠ ୧୨:୨ ୧୨:୨ ମାର୍କ ୪:୨୨; ଲୁକ ୮:୧୭

ଆନାଆତଡ଼ ବତଡ଼ତବେ।
(ମାତ୍ରି ୧୦:୨୮-୩୧)

୪ “ଏ ଗଡ଼ିକ୍ଷେତ୍ରି, ଖେନ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ, ଆନାଜି ତଅଡ଼ନ୍ ସମ୍ବତଜି, ବନ୍ତ ତି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆରି ଇନ୍ନଡ଼ ଅଃର୍ବପ୍ରିଲୁମେଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ । ୫ ବନ୍ତ ଆନାଆତଡ଼ ଏବତଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଖେନ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନାତବେନ; ସନମ୍ବବନ୍ ଆ ତିକ୍ତି ତଗୋସିଲୋଡ଼ନ୍ ପନିତନ୍ ଆସନ୍ ଅଜା ଇସ୍ବର ଆସିଲୋଡ଼ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବତଡ଼ବା; ଓଓ ଖେନ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବତଡ଼ବା ।”

୬ “ଇନି ମନ୍ଲୟ ସୟସିତିତନ୍ ବାଗ୍ବ ତଜା ବାରେ ଅଃଭମନେ ପଡ଼ ? ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ଜାକିୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଃକ୍ଷରୋତାଏ । ୭ ବନ୍ତ ଅବବଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଉଉ ଜାକିୟ ଆଡ଼ିଡ଼ି, ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ; ସୟସିତିତକ୍ଷି, ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ମଡ଼ଗା ।”

ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜନାଜାନ୍ ତ ମନ୍ବର୍ସେନ୍
(ମାତ୍ରି ୧୦:୩୨-୩୩; ୧୨:୩୨; ରୋମିଅ ୧୦:୯-୧୦)

୮ “ଆରି, ଖେନ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ, ଆନା ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଖେନଆତଡ଼ ଅଃମ୍ବର୍ସେଇୟ, ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ନିୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଃମ୍ବର୍ସେଏ; ୯ ବନ୍ତ ଆନା, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଖେନଆତଡ଼ ମୁସେତୟ, ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ନିୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମୁସେତେ ।”

୧୦ * “ଆରି ଆନା, ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ; ବନ୍ତ ଆନା, ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ନିୟସ୍ବରନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଅଃକ୍ଷେଏ ।”

୧୧ * “ଆରି, ଅଜା ଆଡ଼ିଡ଼ି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରନ୍ବୁସିଡ଼ନ୍, ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ତ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ବା ଓରୋଡ଼ତବେଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନେଲୋଡ଼ବେନ୍ ଏଜାଡ଼ାଲେ ଇନି ଗାମଲେ ଏଜାଲଡ଼ତେ ଆରି ଇନି ଏଗାମତେ ତିଆସନ୍ ଏଇଃୟମଡ଼ । ୧୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନି ଗନାମନ୍ ତେତେ, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ତବେନ ।”

ଏରବୁଡ଼ି ଗମାଡ଼ମରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର

୧୩ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଖନଡ଼ଡ଼ିୟମର, ଆପେୟଖେନ ଆନଜେଜି ଖେନ ବୟନ୍ ବନ୍ଧାନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଖେନଆତଡ଼ ବରା ।”

୧୪ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଏ ଗଡ଼ି, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ପନ୍ସୁଆଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ ତ ବନ୍ଧାଡ଼ିକ୍ଷନ୍* ଆସନ୍ ଆନା ଖେନଆତଡ଼ ତବନଡ଼ଲିୟ ?” ୧୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିୟଡ଼ମନାବା, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗନିୟମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେନଡ଼ମ୍ ସବଡ଼ାୟନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ତିଅଜା ଜାକିୟ ଅନଜେନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ତି ବାରେ ଆନିନ୍ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼େ ।”

୧୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍, ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଅବୟ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ଆ ବସେଡ଼ଲୋଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଜନ୍ରୋମନ୍ ଏଲେନ୍ । ୧୭ ସିଲଭେ ତି ମନ୍ରାନ୍ ଇୟମେନ୍ ‘ଖେନ ଇନି ଏଜାଆୟ ? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜନ୍ରୋମଖେନ ତର୍ଡ଼ମଲେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ଜାଗା ତଡ଼ ।’ ୧୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଖେନ ଏଲେଲେ ଲୁମଡ଼ାୟ; ମରୁୟଖେନ ଅଡ଼କୋନ୍ ପୁସ୍ତୁଡ଼ାଲେ ସୋଡ଼ାଭାତମ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଗୁଡ଼ାୟ, ଆରି ତେଭେ ଜନ୍ରୋମଖେଞ୍ଜି ତ ଜନବଖେଞ୍ଜି ତର୍ଡ଼ମଡ଼ାଲେ ତକ୍ଲୋଡ଼ାୟ, ୧୯ ଆରି ଖେନ ପରାନ୍ନାଖେନଆତଡ଼ ବର୍ତାୟ, ଏ ପରାନ୍ନା, ଗୋଗୋୟ ବସେଡ଼ ଆସନ୍ ଜନ୍ରୋମଖେଞ୍ଜି ଆତର୍ଡ଼ମ୍, ତିଆସନ୍ ଲୋଲୋନା, ଗାଆ, ଜୋମା, ସର୍ଡ଼ାନା !’ ୨୦ ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ଏ ଏରବୁଡ଼ି, ଲଡ଼େ ଆ ତଗଲ ଅମଡ଼ନମ୍ ସିଲଡ଼ ପରାନ୍ନାମ୍ ପନାଡ଼ନ୍ ତେତେ; ସିଲଭେ ଆମନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆମନ୍ତମ୍ ଆସନ୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନାଆତେ ତେତେ ?’ ”

* ୧୨:୧୦ ୧୨:୧୦ ମାତ୍ରି ୧୨:୩୨; ମାର୍କ ୩:୨୯ * ୧୨:୧୧ ୧୨:୧୧ ମାତ୍ରି ୧୦:୧୯,୨୦; ମାର୍କ ୧୩:୧୧; ଲୁକ ୨୧:୧୪,୧୫ * ୧୨:୧୪ ୧୨:୧୪ ଅକାଲ୍ଡିନେନ୍

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆନା ଆନିନ୍ତମ୍ ଆସନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ତଲ୍ଲୋତେ, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନିୟରିୟଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଗମାଡ଼ଫର୍ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ ।”

ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେନ୍
(ମାତିଉ ୬:୨୫-୩୪)

୨୨ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖୁଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇନି ଏଜୋମତେ, ଏନ୍ନେଲେ ଇୟମତାଲେ, ପରାନ୍ନାବେନ୍ ଆସନ୍, ଅଡ଼େ ଇନି ଏଜିଜିତନେ, ଏନ୍ନେଲେ ଇୟମତାଲେ ତଅଡ଼ବେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ଏଇୟମତଡ଼େ । ୨୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜନୋମନ୍ ସିଲଡ଼ ପରାନ୍ନାନ୍ ଆରି ସିନ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ତଅଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା । ୨୪ କାକାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଇୟମଲେ ଗିୟବା, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃକ୍ବେଜି କି ଅଃଗତେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜନ୍ରୋମସିଂ ତଡ଼ କି ତନିଲ୍ ତଡ଼, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନୋମନ୍ ତିୟତଜି; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନ୍ତିତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତିଅଜା ଆ ଗୋଗୋୟ ସତଡ଼ ! ୨୫ ଆରି, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ଇୟମତାଲେ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବସନ୍ତି ଅବଗୋଗୋୟଲେ ରପ୍ତିଏ ? ୨୬ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସନ୍ନା କାକାଡ଼ାନ୍ ନିୟ ଲୁମଲେ ଏଃର୍ପ୍ତିଲୋ ତେନ୍, ଏଞେଲ୍ତେନ୍ ଆନ୍ନା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଇନିବା ଏଇୟମତେ ? ୨୭ ତାର୍ବାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଇୟମଲେ ଗିୟବା, ତିଆତେଜି ଏଜାମଲେ ତାଡ଼େରନ୍ ଅଃଭବେଜି କି ଅଃକ୍ବୁଡ଼ନେଜି; ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ସୋଲମନ୍ ରାଜାନ୍ ଆମଡ଼ କେନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତକୋଏନ୍ ଜନଡ଼, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ଜାକିୟ୍ ଅଃର୍ଲଲେନେ । ୨୮ ବନ୍ତ ଅଜା ଅଜିଡ଼ ପଡ଼ିଆଲୋଡ଼ନ୍ ଲଡ଼େ ତକୋ, ଆରି ବିଅଡ଼େଃ କୋଡ଼ାଡ଼ୁଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପନିତନ୍ ତେତେ, ତି ଆଜିଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ତିୟତେ ଆ ମନଡ଼ ଗବଡ଼େଲ୍ତେ, ଏ ଅସୋୟ ତର୍ନେମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଅଜା ଆ ଗୋଗୋୟ ସିନ୍ରିନ୍ ଅରଃ ତିୟବେନ୍ !”

୨୯ “ଆରି, ଇନି ଏଜୋମତେ ଆରି ଇନି ଏଗାତେ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାୟଲେ ଏବୁଲ୍ଲେତଡ଼ କି ଏଇୟମତଡ଼ । ୩୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରଡ଼ର୍ନେମରଞ୍ଜି ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ଆତେ ସାୟଲେ ବୁଲ୍ଲେତଜି; ବନ୍ତ କେନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟସାୟ ତିଆତେ ଆପେୟବେନ୍ ଜନା । ୩୧ ଆର୍ବାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ରାଜ୍ୟନ୍ ସାୟବା, ଆରି କେନ୍ଆତେଜି ନିୟ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ ।”

ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରନ୍ନାନ୍
(ମାତିଉ ୬:୧୯-୨୧)

୩୨ “ଏ ସନ୍ନା ଗୋସ୍, ବଡ଼ଡ଼ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ତି ଆ ରାଜ୍ୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତେ । ୩୩ ଆମ୍ବେନ୍ଆତେ ଇନି ତକୋ ତିଆତେ ତମ୍ଲେ ତୋଲୋୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟବାଜି; ଅଜାତେ ଅଃକ୍ବୁଞ୍ଜିତେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆ ମୁନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆସନ୍ ଅବଜାତାବା; ଅଜାଲୋଡ଼ ରାଉମରନ୍ ଅତମନ୍ ଇୟଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏ ଆରି ବୋକୋତନ୍ ଅଃଞ୍ଜୋମେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଅଃକ୍ବୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ରନ୍ନା ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ଡ଼ିମବା, ୩୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜାଲୋଡ଼ ଜନ୍ରୋମବେନ୍ ତକୋତେ, ମନ୍ବେନ୍ ନିୟ ତେଞେ ତକୋତନେ ।”

ଜଗେଲେ ଆଡ଼କୋତନେଞ୍ଜି ଆ କମ୍ବାରିମରଜି

୩୫ * “କୁଣ୍ଡୁବେନ୍ ଆରେଡୁବ୍ ତକୋନେତୋ ଆରି ପିଜ୍ଜନ୍ ଆତରତର୍ ତକୋନେତୋ । ୩୬ *ଆରି, ସାଉକାରନ୍ ବିବାନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ବନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ତେବାତେବା ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ରୋରୋନ୍ ଆସନ୍ ଅଜା ମନ୍ରାଜି ଜଗେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତକୋନାବା । ୩୭ ସାଉକାରନ୍ ଜିରେ ଅଜା ଆ କମ୍ବାରିମରଜି ଆଜଗେଜି ଇୟତାୟ ଗିଜେଜି ଆନିଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନିନ୍ ରେଡୁବ୍ତାଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତକ୍ବୁମତାଲେ ଆମଡ଼ବଞ୍ଜି ଜିରେ ଇୟତାୟ ରୋଜୋମେଜି । ୩୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ତୁଡ଼ାବ୍ ତଗଲ୍ଲି ଅଡ଼େ କମସିମୋଲ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଞେଲେ ଇୟଲାୟ ଗିଜେଜି ତେନ୍, ଏଞେଲ୍ତେନ୍ ତି ଆ କମ୍ବାରିମରଜି ସନେନ୍ସେନ୍ । ୩୯ *ବନ୍ତ କେନ୍ଆତେ ଜନାବେନ୍ତୋ, ଅଜାବେଡ଼ା ରାଉମରନ୍ ଜିର୍ତାୟ, ତିଆତେ ଅସିମରନ୍ ଜନାଏନ୍ ତେନ୍, ଏଞେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ଆ ପରୁଆ ଅନ୍ବଦାଲ୍ପାଲେ । ୪୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି

* ୧୨:୩୫ ୧୨:୩୫ ମାତିଉ ୨୫:୧-୧୩   * ୧୨:୩୬ ୧୨:୩୬ ମାର୍କ ୧୩:୩୪-୩୬   * ୧୨:୩୯ ୧୨:୩୯ ମାତିଉ ୨୪:୪୫,୪୪

ନିୟମ ଅବଜ୍ଞତାଭାବେ ତକୋନାୟକା, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞାବେତ୍ତା ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଃକ୍‌କ୍‌ବତିସୟେ, ତି ଆ ବନେତ୍ତା ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ।”

ତର୍ନେ କମ୍ବାର୍‌ମରନ୍ ତ ଏରଡର୍ନେ କମ୍ବାର୍‌ମରନ୍
(ମାତିଉ ୨୪:୪୫-୫୧)

୪୧ ସିଲଭେ ପିତ୍ରନ୍ ବର୍ତ୍ତେନେ, “ଏ ପ୍ରବ୍ରୁ, ଆମନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁମ୍ ଅଡେ ଅଡକୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବର୍ତ୍ତେଲେନ୍ ?”

୪୨ ପ୍ରବ୍ରୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ତିଆସନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଓୟୋଡନ୍, ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନ୍‌ଡ଼ତମ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସାଉକାରନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ତବନ୍‌ଡ଼ତେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ତର୍ନେତମ୍ ଆରି ବୁଡ୍ଡିତମ୍ ଗୁମ୍‌ସ୍ତାନ୍ ଆନା ? ୪୩ ସାଉକାରନ୍ ଯର୍ଭନ୍ ଅଜ୍ଞା କମ୍ବାର୍‌ମରନ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆରଲୁମତେନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ ଗିଜେ, ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍ । ୪୪ ଞେନ୍ ଆଜାଡ୍ଡିତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତେବେନ୍, ଆନିନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆନର୍ଜେନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ତି କମ୍ବାର୍‌ମରନ୍‌ଆତଡ଼ ତବନ୍‌ଡ଼ତେ । ୪୫ ବନ୍‌ତ ତି ଆ କମ୍ବାର୍‌ମରନ୍ ସାଉକାରଞ୍ଜେନ୍ ଆ ଜନିର୍‌ଡ଼ିଡ଼େତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବତିସୟ୍‌ଲେ, କମ୍ବାର୍‌ମରନ୍‌ଜି ତ କମ୍ବାର୍‌ବଜଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ଉତନେ ଆରି ଗାଲେ ଜୋମ୍‌ଲେ ଆ ବନ୍ଧୁଲୁନ୍ ତକୋତନେ, ୪୬ ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଅଜ୍ଞା ତିନ୍ନା ଆନିନ୍ ଜଗେଲେ ଅଃଡ଼ୁକୋନେ ଆରି ଅଜ୍ଞାବେତ୍ତା ଆନିନ୍ ଅଶୁଡ଼ ଜନାଏ, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆରି ତି ଆ ବନେତ୍ତା ସାଉକାରନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆରି ସାଉକାରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବାଗୁ ତେୟ୍‌ତେୟ୍ ଅମ୍ବେଲେ, ଏରଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ଲୋଡ଼ ମାୟ୍‌ତେ ।”

୪୭ “ଆରି ଅଜ୍ଞା କମ୍ବାର୍‌ମରନ୍ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ଜନାତାଲେ ଅଃନ୍‌ବଜାତାନେ ଆରି ସାଉକାରନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଲୁମେ, ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ତନିତନ୍ ଞାଡ଼ତେ । ୪୮ ବନ୍‌ତ ଆନା ଏରଜନିକାନ୍ ତନିଡ଼ଜୋମନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଅସୋୟ୍ ତନିତନ୍ ଞାଡ଼ତେ । ଆନାଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ଆତିୟ୍‌ତିୟ୍, ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ବନେତନ୍ ତେତେ; ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନା ଆମ୍‌ଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ତାଜିତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ଲଭେଡ଼ଲୋଡ଼ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେତେ
(ମାତିଉ ୧୦:୩୪-୩୬)

୪୯ “ଞେନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତଗୋନ୍ ସନେତନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍, ତିଆତେ ନମି ତୁଡୁଏନ୍ନି ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଞେନ୍ ଆରି ଇନି ଅଲ୍‌ସାଜ୍‌ୟ୍ ? ୫୦ ବନ୍‌ତ ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ତକ୍‌କ୍‌ବତାଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍‌କ୍‌ବତାତନାୟ୍; ଆରି ତିଆତେ ଅଶୁଡ଼ ସୁଜ୍‌କ୍‌ଏନ୍ ଜାୟ୍ ଞେନ୍ ଏଜ୍ଞାତାଲେ ଏରବନ୍ତଡ଼ନ୍ ତକୋନାୟ୍ ! ୫୧ ଞେନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସୟ୍‌ନ୍ ପଡ଼ ପାଡ଼ଲାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବତିସୟ୍‌ତେ ? ଇଜ୍ଞା ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତେବେନ୍, ଇଜ୍ଞା, ଆର୍ପାୟ୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଅନମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୫୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ନମିନ୍ତାନ୍ ମିୟ୍‌ଲିନ୍ ମନ୍‌ଲୟ୍ ମନ୍‌ରା ତକୋଏଞ୍ଜି, ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ଯାଗି ମନ୍‌ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼, ଆରି ଯାଗି ମନ୍‌ରା ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେତଜି । ୫୩ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଆପେୟ୍‌ନ୍, ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍, ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅୟୋଡ଼ନ୍, ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନନ୍, କଉନନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ କିନାରନ୍, କିନାରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ କଉନନ୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେତଜି ।”

ଅରମ୍ବଡ଼ଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ତିନ୍ନାନ୍ ଏଜନାବା
(ମାତିଉ ୧୬:୨-୩)

୫୪ ଜିସୁନ୍ ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବରୁବୟୋଡ଼ଗଡ଼ ମେଗନ୍ ତୋଲନ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ସିଲଭେମା ତରୁବନ୍ ଅଡୋତାୟ୍ ଏଗାମ୍‌ତେ, ଆରି ଏଡେଲ୍‌ମା ଗଡେଲ୍‌ତେ । ୫୫ ଆରି ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ରିଜେନ୍ ଇତେନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଗୋଗୋୟ୍ ତାଗାତେ ଏଗାମ୍‌ତେ ଆରି ଏଡେଲ୍‌ମା ଗଡେଲ୍‌ତେ । ୫୬ ଏ ଇସ୍ତାମାବ୍‌ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍‌ଲୁନ୍ ଆରମ୍ବଡ଼ଜି ରିପ୍ରି ଏଜନାତେ ବନ୍‌ତ ନମିତି ଆରମ୍ବଡ଼ଜି ଅଡକୋନ୍ ଏଜ୍ଞାତାଲେ ରିପ୍ରି ଏଃକ୍‌କ୍‌ନାଏ ?”

ଅଲ୍‌ବାଡ୍ଡିମରବେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ନାବା
(ମାତିଉ ୫:୨୫, ୨୬)

☆ ୧୨:୫୦ ୧୨:୫୦ ମାତି ୧୦:୩୮

୫୭ “ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ରମ୍ମଟ୍ ରମ୍ମଟ୍ ଇନିବା ଆଜାଡ଼ି ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଏଃଲୁମେ ? ୫୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବନେରାବେନ୍ ସରିନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିମରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଏଜିରେନ୍ ଆତିଡ଼ ତଡ଼ରଲୋଟନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟାମାୟନାବା, ଅସମୟ ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍‌ଆତଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିମରନ୍ ଆମଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ଓରୋଟ୍‌ତବେନ୍, ଆରି ପନ୍‌ସୁଆତିମରନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍‌ଆତଡ଼ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆସିଲୋଟ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତବେନ୍, ଆରି ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍‌ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିସିଲୋଟନ୍ ପିଡ଼ତବେନ୍ । ୫୯ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆତନିକ୍ତି ତାକୋନ୍† ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ଏସୁକ୍ତାୟନେନ୍ ଜାୟ ତେତେ ସିଲଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେଜନଡ଼ ତୁଝଲନ୍ ଜିରେ ଏଃରିପ୍ତିଆୟ ।”

୧୩

ଇର୍ସେବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଯନ୍ନାୟବା ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ ରବୁତବେନ୍

୧ ତିଆତିଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିରେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଗାଲିଲିବାଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି ।” ୨ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଗାଲିଲିମରଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଗୋ ଆଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆନ୍ନା ଗାଲିଲିମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ଇର୍ସେମରଜି ଗାମ୍‌ଲେ ପଡ଼ ଏବଡ଼ିସୟତେ ? ୩ ଇଜ୍ଜା, ଏତେଲେ ତଡ଼, ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଏନ୍ନାବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତିଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼ମ୍ ସେଏତାୟତବେନ୍ । ୪ ଅଡ଼େ ସିଲୋଅଲୋଟନ୍ ଅଟର ଜଣ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଟ୍ ଜରଗେସିଡ଼ନ୍ ଲାଡ଼ିନ୍‌ତାଲେ ଆର୍ବୁଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନି ଏବଡ଼ିସୟତେ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ଜିରୁସାଲମବାଜି ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ତୋସାମରଜି ଗାମ୍‌ଲେ ପଡ଼ ଏବଡ଼ିସୟତେ ? ୫ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇଜ୍ଜା, ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଏନ୍ନାବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତିଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼ମ୍ ସେଏତାୟତବେନ୍ ।”

ଅଃନୁଜଏନ୍ ଆ ଲୁଆନୁବ୍ ଆନବଜଡ଼ବର

୬ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେନେ, “ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଡାଲୋଟ୍ ଅବୟ ଲୁଆନୁବନ୍ ଆଗୁଗୁ ତକୋଏନ୍ । କୋଡାମରନ୍ ତେତେ ଜିରେ ଆଜନ୍ ଇୟଲେ ସାଜେ; ବନ୍‌ତ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲୋ । ୭ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜଗେକୋଡାମରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘କେନ୍‌ଆତେ ଯାଗି ବର୍ସେଡ଼ ତେଲୋ, କେନ୍ ଲୁଆନୁବଲୋଟନ୍ ଆଜନ୍ ଇୟତାୟ ସାୟନାୟ, ବନ୍‌ତ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ାୟ, କେନ୍‌ଆତେ ଅତା, ଇନିବା କେନ୍‌ଆତେ ଲବନ୍ ଅଲ୍ଲନବ୍‌ମୋସ୍ତାଏ ?’ ୮ ବନ୍‌ତ ଜଗେକୋଡାମରନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ପ୍ରବୁ, କେନ୍‌ଆତେ କେନ୍‌ଆ ବର୍ସେଡ଼ ନିୟ ଅମରେଡା, ତିଆତିଡ଼ ଖେନ୍ ଏରେ ଗାୟଲୋଟ୍ ଗାୟଲେ ଅନ୍ତାଡ଼ିଜନ୍ ତିୟତାୟ । ୯ ଆରି ତିକ୍ତି ଅଜଏନ୍ ତେନ୍ ମନଡ଼, ଅଃନୁଜଲୋ ତେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅଡ଼ଲେସେତା ।”

ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଅବୟ କୁଜ୍ଜିବଜନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡେନ୍

୧୦ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍, ଅବୟ ରନ୍ନୁକ୍ସିଲୋଟନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ । ୧୧ ଆରି ଗିୟବା, ଅଟର ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ତେତେ ତକୋଏନ୍ । ଆନିନ୍ ଆକୁଜ୍ଜି, ଏଙ୍ଗାଲନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅଃରିପ୍ତି ବିଡ଼ୟଲନ୍ । ୧୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ, ଆମଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େତାଲେ ବରେନ୍, “ଏ ଆଇମର୍ ଏରବସୁମ୍ ସିଲଡ଼ ଆମନ୍ ଅଡ଼ରୁଲମ୍ ।” ୧୩ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଟନ୍ ଆସିନ୍ ତକ୍ଳୋଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ ସିଲଡ଼େମା ବୁଡ଼ଜେନ୍ କି ଇସ୍ତରନ୍‌ଆତଡ଼ ଗକ୍ଲେଲେନ୍ ।

୧୪ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଆମ୍‌ବନ୍‌ଡେନ୍ ରନ୍ନୁକ୍ସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡାମର୍ ବରାବଡାଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଲନ୍‌ମନେନ୍ ଆସନ୍ ହୁଡ଼ୁ ତିନ୍ନା ତକୋ, ତିଆସନ୍ ତିଆତିନ୍ନା ଜିରେ ଆୟ ମବନ୍‌ଡ଼ନାବା, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଏଇୟତଡ଼ାୟ ।”

୧୫ ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଟେନ୍, “ଏ ଇସ୍ତାମରଜି, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଗୁଆଡାସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ରମ୍ମଟ୍ ରମ୍ମଟ୍ ଆ ତାଡ଼ଲିୟ ଅଡ଼େ ଗୋଡ଼ୌୟନ୍ ପଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଏଃନୁବଗାତାଏ ପଡ଼ ? ୧୬ ଏତେଲତେନ୍ ଗିୟବା, ଅଟର ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ସନ୍‌ମମ୍ ବଣ୍ଡିଲେ ଆଡ଼କ୍ଳୋଏନ୍ ଅଭାମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ କେନ୍ ଆଇମର୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ବଣ୍ଡିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁନ୍ ଆସନ୍ ଇନି

ସନାୟାୟାୟା ତତ୍ ପତ୍ ?” ୧୭ ଆରି, ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆବର୍ନେନ୍, ଆ ବନେରାମରଞ୍ଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ଗରଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆବଲୁମେନ୍ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାଲଞ୍ଜି ।

ସୋର୍ସୋବାୟନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍
(ମାତିର ୧୩:୩୧-୩୨; ମାର୍କ ୪:୩୦-୩୨)

୧୮ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ବର୍ନେ, “ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆନା ଅନ୍ତମ୍ ? ଆରି, ଖେନ୍ ଆନା ବୟନ୍ ତିଆତେ ଜଡ଼ାୟ ? ୧୯ ତିଆତେ ଅବୟ ସୋର୍ସୋବାୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ତିଆତେ ପାଡ଼ଲେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କୋରାଲୋଡ଼ନ୍ ବୁତେନ୍, ଆରି ତିଆତେ ସୋଡ଼ାଡ଼ାଲେ ଆନୁବେନ୍ ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଅନ୍ତ୍ରଡ଼ଜି ଜିର୍ରେ ଆ କେଣ୍ଡାବ୍ରେଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇୟ ବସାନେଜି ।”

କମିରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍
(ମାତିର ୧୩:୩୩)

୨୦ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ନେ, “ଖେନ୍ ଆନା ବୟନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଜଡ଼ାୟ ? ୨୧ ତିଆତେ କମିରନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ତିଆତେ ପାଡ଼ଲେ ବକ୍ତ୍ରି ବାଗୁ ଆଡ଼ା ଆ ଗମ୍ପଲୋଡ଼ ମାୟଲେ ରୁବଲେ ତକ୍ଲୋଏନ୍, ଆରି ତିକ୍ଲି କମିରନ୍ ଅଡକୋନ୍ ମାୟାୟଲନ୍ ।”

ରକୋଡ଼ ସନଡ଼ନ୍
(ମାତିର ୭:୧୩; ୧୪:୨୧-୨୩)

୨୨ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ତ ସାଇରେଡ଼ନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଗଡ଼ଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୩ ଆରି ଅବୟନେ ଜିର୍ରେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ବରେ, “ପ୍ରବୁ, ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅସୋୟ ପତ୍ ?”

ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, ୨୪ “ରକୋଡ଼ ତୁଆରାଗଡ଼ ଗଙ୍ଗନନ୍ ଆସନ୍ ରବୁକିଞ୍ଚଡ଼ ଲୁମ୍ବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଜବ୍ର ମନ୍ରାଜି ଗଙ୍ଗନନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଜି ଗୋୟତଜି, ବନ୍ତ ଅୱର୍ପ୍ତୁଏଜି । ୨୫ ଅସିଂମରନ୍ ତୋଲନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ତେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୁଆରାଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଏତକୋତନେ ଆରି ‘ଏ ପ୍ରବୁ, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ରୋଲେନ୍’ ଗାମ୍ଲେ ସନଡ଼ନ୍ ଏଡ଼ତେ । ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଜାଲଡ଼ତବେନ୍, ‘ଖେନ୍ ଜନା ତଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏଜିରାୟ !’ ୨୬ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗାମତେ, ‘ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ମ ଏଜୋମ୍ଲାଇୟ ଏଗାଲାଇୟ, ଆରି ଆମନ୍ ତାଣ୍ଡରେଡ଼ଲେନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ ।’ ୨୭ ଆରି ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ‘ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏଜିରାୟ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା ତଡ଼, ଏ ଏରତରମ୍ପରଜି, ଅଡକୋନ୍ବେନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବ୍ଡାୟନାବା ।’ ୨୮ ✠✠ଅଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ଅବ୍ରାମନ୍, ଇସାକନ୍, ଜାକୁବନ୍ ଆରି ଅଡକୋ ପୂର୍ବାୱତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗିୟତଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୁଆରାଲୋଡ଼ନ୍ ଆସେୱେତନ୍ ଏଗିୟତମତନେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତେଭେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଯେୟେତାନ୍ ତ ରମ୍ପମଜିନ୍ ତେତବେନ୍ । ୨୯ ଆରି, ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ତ ବରୁବୟୋଡ଼ଗଡ଼, ଅକାବଡ଼ଗଡ଼ ତ ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିର୍ରେ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ବୁଜିଜୋମନ୍ ଇୟତାୟ ତକ୍ଲୁମେଜି । ୩୦ ✠ଆରି ଗିୟବା, ତକ୍ଲିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଜି ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ ତିକ୍ଲିତଜି ।”

ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ତନ୍ତୁୟମ୍
(ମାତିର ୨୩:୩୭-୩୯)

୩୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ରେ ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି, “ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ଜିରା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ସାୟତେ ।”

୩୨ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିର୍ରେ ତି ବୋଡ଼ାନ୍ଆତଡ଼ ଇୟ ବର୍ବା, ‘ଗିୟବା, ଖେନ୍ ଲଡ଼େ ତ ବିଅଡ଼େୱ ବୁତନ୍ ଗଡ଼ତାୟ, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ମବନ୍ଡ଼ତାଜି ଆରି ଏର୍ତାଲୋଡ଼ କାକାଡ଼ାଖେନ୍ ସାଡ଼ତାୟ ।’ ୩୩ ବୟଲୋଡ଼, ଲଡ଼େ, ବିଅଡ଼େୱ, ଆରି ଇଆର୍ମେ, ଖେନ୍ ଜିର୍ତେ,

✠ ୧୩:୨୮ ୧୩:୨୮ ମାତିର ୨୨:୧୩; ୨୫:୩୦ ✠ ୧୩:୨୮ ୧୩:୨୮ ମାତିର ୮:୧୧,୧୨ ✠ ୧୩:୩୦ ୧୩:୩୦ ମାତିର ୧୯:୩୦; ୨୦:୧୭; ମାର୍କ ୧୦:୩୧

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆନ୍ନାରେଡ଼ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅଃର୍ଭକ୍ତୁଏଜି ।”

୩୪ “ଏ ଜିରୁସାଲମ, ଏ ଜିରୁସାଲମ, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆମନ୍ ସମ୍‌ବେନ୍, ଆରି ଅମ୍‌ଡ଼ନମ୍ ଆନାପ୍ତାୟଜିଆଡ଼଼ ତିଡ଼ରେନ୍, ଆୟୋଡ଼ିମନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ଆ କାସ୍ତାନ୍ ଆ ଜାୟତା ଆ ଅନଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅବରୁକ୍ତେ ତିଅନ୍ତମ୍ ତିଅଙ୍ଗା ବେଡ଼ା ପସିୟନମ୍‌ଜିଆଡ଼଼ ଅନବରୁକ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ସାୟଲାୟ, ବନ୍‌ଡ଼ ଆମ୍‌ଗ୍ରେଞ୍ଜି ଏଃଲ୍ଲତୟଲୋ । ୩୫ ଗିୟବା ସରେବାସି”ବେନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ିବେନ୍ ଅନମ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆତେ ସିସି”ତେ, ଆରି ଖେନ୍ ଆମ୍‌ଗ୍ରେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ଡ଼ବେନ୍, ‘ପ୍ରୁବନ୍ ଆଖୁମ୍‌ଲୋଡ଼ି ଆନା ଇୟଲାୟ ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍, ଆମ୍‌ଗ୍ରେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏବର୍ଡ଼ନେ, ତିଆଡ଼ିନ୍ନା ଅଶୁଡ଼ ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ, ଖେନ୍ ଆରି ଏଃଗିଜ୍‌ୟ ।”

୧୪

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ରୋଗମରନ୍‌ଆଡ଼଼ ମବନ୍‌ଡେନ୍

୧ ବମ୍‌ୟତା ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅବୟ ଆମ୍‌ଡ଼ୁଗଡ଼ମରନ୍ ଆସି ଇୟେଞ୍ଜି, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ଗିୟଗିୟଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ଗିୟବା, ଆ ମୁକ୍ତାଗତଞ୍ଜି ଅବୟ ଜଡ଼ୋବର* ରୋଗମରନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଆପଡ଼େନେମରଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି: “ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ମନବନ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଅଡ଼େତେ ଅଡ଼େ ଇକ୍ତା ?” ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ିଡ଼ଲେ ସେତେଞ୍ଜି ।

୪ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଖମ୍‌ଲେ ମବନ୍‌ଡେନ୍ କି ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଗ୍ରେଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ିସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ି ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅଡ଼େ ତାଡ଼ିଲିୟ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ କୁଆଲୋଡ଼ନ୍ ଅସେତେନ୍ ତେନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅବତାଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଅଃଭବେ ପଡ଼ ?”

୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ି ଇନ୍ନିଡ଼ି ଜାଲଡ଼ିଲେ ଅଃର୍ଭପ୍ରିଲଜି ।

ଲନଗତନ୍ ତ ସନାକ୍ସେନ୍

୭ ଆରି, କନ୍ନୁଆମରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାତାଲେ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ତରକ୍ସୁମନ୍ ସେତାଏଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଗିୟଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୮ “ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍‌ଗ୍ରେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅନ୍ନିଡ଼ି ଆ ମନ୍‌ରା ବିବା ଇଡ଼ନ୍ ବୁଜିଜୋମନ୍ ଓଡ଼େତବେନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ସୋଡ଼ା ତରକ୍ସୁମଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଡ଼ିଏତକ୍ସୁମେ, ଅସମୟ ଆମ୍‌ଗ୍ରେନ୍ ସିଲଡ଼ି ଆରି ଗୋଗୋୟ ମନାନ୍ନେମର୍‌ଆଡ଼଼ ଆନିନ୍ ଅଲ୍‌ନୋଡ଼େଏ, ୯ ଆରି ଅଙ୍ଗାମର୍ ଆମ୍‌ଗ୍ରେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଓଡ଼େଲବେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିରେ, ‘କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ତରକ୍ସୁମନ୍ ତିୟା’ ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟଡ଼ାୟ ଗାମେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍‌ଗ୍ରେନ୍ ଗରୟମଡ଼ଲେ ସନ୍ନା ତରକ୍ସୁମଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଡ଼େ ଏତକ୍ସୁମେ । ୧୦ ଆର୍ପାୟ ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍‌ଗ୍ରେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଓଡ଼େତବେଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ସନ୍ନା ତରକ୍ସୁମଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ ତକ୍ସୁମବା, ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଆମ୍‌ଗ୍ରେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆରୋଡ଼େଲବେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଜିରେ, ‘ଏ ଗଡ଼ି ସୋଡ଼ା ତରକ୍ସୁମଲୋଡ଼ନ୍ ଆୟ ତକ୍ସୁମା’ ଇୟଡ଼ାୟ ଗାମେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍‌ଗ୍ରେନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଆଡ଼କ୍ସୁମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ି ଆମ୍‌ଗ୍ରେନ୍ ମନଡ଼ମର୍ ଗିୟଡ଼ାତବେନ୍ । ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଅବସୋଡ଼ାତମତନେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅନବସନ୍ନାନ୍ ତେତେ, ଆରି ଆନା ଅବସନ୍ନାତମତନେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅନବସୋଡ଼ାନ୍ ତେତେ ।”

୧୨ ଆରି ଜିସୁନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଗାଗାନେନ୍ ଆରୋଡ଼େଲାଞ୍ଜନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆଡ଼଼ ନିୟ ବରେନ୍, “ତମ୍‌ବାଇ” ତେଏତୋ କି ତଗଲକ” ତେଏତୋ ବୁଜିନ୍ ତିୟେନ୍ ତେନ୍ ଗଡ଼ିନମ୍ ଅଡ଼େ କୁଲମନମ୍ ଅଡ଼େ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମ୍ ଅଡ଼େ ଗମାଡ଼ି ତୟଲିସି”ମରନ୍‌ମାଆଡ଼଼ ଓଡ଼େତଡ଼ି, ଅସମୟ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଯରେ ଆମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଓଡ଼େତମଜି ଆରି ଆମନ୍ ଆବଡ଼ିଡ଼ ତନିୟନ୍ ଖାଡ଼ିତେ । ୧୩ ବନ୍‌ଡ଼ ବୁଜିନ୍ ଏଡ଼ିୟେନ୍ ତେନ୍, ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି, କାନ୍ନିମରଞ୍ଜି, ସୋଭାମରଞ୍ଜି, ତ କାଡ଼ମ୍‌ରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଓଡ଼େବାଜି; ୧୪ ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଆମନ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼ିତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆବଡ଼ିଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ିଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ି ତଡ଼ି, ଆରି ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ଯର୍ବେଡ଼ିଲେ ଆଡ଼ୋତନେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ି ଆମନ୍ ଆବଡ଼ିଡ଼ ତନିୟନ୍ ଖାଡ଼ିତେ ।”

* ୧୪:୨ ୧୪:୨ କୋଓଡ଼ିସି କୋଓଡ଼ିଜଡ଼   ✪ ୧୪:୫ ୧୪:୫ ମାଡ଼ିଭ ୧୨:୧୧   ✪ ୧୪:୧୧ ୧୪:୧୧ ମାଡ଼ିଭ ୨୩:୧୨; ଲୁକ ୧୮:୧୪

ସୋଡ଼ା ବୁଜିନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍
(ମାତିଉ ୨୨:୧-୧୦)

୧୫ ତିଆଡେ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଗଗାନେନ୍ ଆଡ଼କୁମେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, “ଅଜା ମନ୍ରା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତଜୁମତେ ଆନିନ୍ ସନେନ୍ସେନ୍ ।”

୧୬ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, “ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ବମିୟତା ସୋଡ଼ା ବୁଜିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଏନ୍ କି ଜବ୍ର ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ଢ଼ ଓଡ଼େଏନ୍ । ୧୬ ଆରି, ଗାଗାନେ ବେଡ଼ାନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆନିନ୍ କନ୍ଆମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ବା ଆ କମ୍ବାରମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆସ୍ବାୟବରେଞ୍ଜି, ‘ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରାୟବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜାତାଆଜେନ୍ ।’ ୧୮ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆବସାଣ୍ଡନ୍ କେମାନ୍ ବେକେଡନ୍ ଆସନ୍ ଉଲଞ୍ଜି । ଆମ୍ବୁ ଅବୟନେ ବର୍ନେ, ‘ଞେନ୍ ଅବୟ କୋଭାନ୍ ଞିଲୟ, ଞେନ୍ ତିଆଡେ ଇୟଡେ ଜଗେନାୟ; କେମାଲ୍ ଞେନ୍ ଅୱନ୍ନିଆୟ ।’ ୧୯ ଆରି ଅବୟନେ ଗାମେନ୍, ‘ଞେନ୍ ମନ୍ଲୟ ରାଡ଼ଢ଼ ତାଡ଼ଲିୟନ୍ ଞିଲୟ, ଆରି ଞେନ୍ ତିଆଡେଜି ଅରେ ଗିୟନାୟ; କେମାଲ୍ ଞେନ୍ ଇୟଲେ ଅୱର୍ପିଆୟ ।’ ୨୦ ଆରି ଅବୟନେ ଗାମେନ୍, ‘ଞେନ୍ ରଡ଼ ବିବାଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଇୟଲେ ଅୱର୍ପିଆୟ ।’ ୨୧ ଆରି, ତି ଆ କମ୍ବାରମର ଯର୍ନିନ୍ ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆମଡ଼ ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇୟଲାୟ ଅବଜନାଏ । ସିଲଭେ ଅସିମରନ୍ ବରାବେନ୍ କି ଆ କମ୍ବାରମରନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, ‘ଲଜିଡ଼ତାଲେ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ଡାଣ୍ଡରେଡ଼, ରକୋଡ଼ ତଡ଼ରଗଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ଡୋଲେୟମରଞ୍ଜି, କାନ୍ନିମରଞ୍ଜି, ସୋଭାମରଞ୍ଜି, କାଡ଼ମ୍ବରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ତେନ୍ନେ ଓଡ଼େଲେ ଇୟନୋରୋଡ଼ାଜି ।’ ୨୨ ତିକ୍କି ତି କମ୍ବାରମରନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଏ ସାଉକାର ବର୍ନେନମ ଅଡ଼ମ ଲନ୍ମୁମନ୍ ତେଏନ୍, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଆରି ତରଜୁମମନ୍ ତକୋ ।’ ୨୩ ସିଲଭେ ସାଉକାରନ୍ ତି କମ୍ବାରମରନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, ‘ଅସିଞେନ୍ ଏଜାଲତେନ୍ ଅଲବରିଜେ ତିଆସନ୍ ରୋଭରେଡ଼ନ୍ ତ କୋଭାରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ ବୁଜିଜୋମନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଇୟ ବରାଜି ।’ ୨୪ ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ଡବେନ୍, ତି ଅନୋଡ଼େନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଜାକିୟ ବୁଜିଞେନ୍ ମାୟମାୟଲେ ଅୱର୍ପିଏଜି ।”

ଞଢ଼ନେମର୍ ଆଡ଼େତବନ୍ ଆସନ୍ ମୁର୍ସେଡ଼ମନେନ୍
(ମାତିଉ ୧୦:୩୭-୩୮)

୨୫ ବମିୟତା ଗୋଗୋୟଡ଼ମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୨୬ * “ଆନା ଜନଡ଼ତେନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଜିରେ ଆପେୟନ୍, ଅୟୋଡ଼ନ୍, ବୁଜିନ୍, ପସିଜନ୍, ବୋଞାଡ଼ନ୍ ଆରି ତନାନନ୍ ଏଭେଲେ ତ ଆ ପରାନ୍ନାତମନ୍ ଜାକିୟ ଅୱର୍ପିଏ, ଆନିନ୍ ଞଢ଼ନେମର୍ଞେନ୍ ତେଲେ ଅୱର୍ପିଏ । ୨୭ *ଆନା ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆଅଜାତଡ଼ନ୍ ବୋୟଲେ ଞେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଅୱସଣ୍ଡୋଡ଼ଲ୍ ଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଞଢ଼ନେମର୍ଞେନ୍ ତେଲେ ଅୱର୍ପିଏ । ୨୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଆନା ମେଡ଼ସିଡ଼ନ୍ ବୁବୁବୁବନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତାଲେ ତିଆଡେ ଅନବସୁଜେନ୍ ଜାୟ ତିଅଜା ତାକୋନ୍ କର୍ସ ତେଡେ, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ତିୟଡେ ତାକୋନ୍ ତକୋ ଅଡ଼େ ଇଜା, ଆମ୍ବୁ ତଜୁମତାଲେ ତିଆଡେ ଅୱର୍ପିଏ ପଡ଼ ? ୨୯ ଅସମୟ ଆନିନ୍ ତିଆତାଲନ୍ ଗୁଲୁଡ଼ଗୁଲେ ତିଆଡେ ଅବସୁଜେଲେ ଅୱର୍ପିଲୋ ଡେନ୍, ତିଅଜା ମନ୍ରା ତିଆଡେ ଗିୟଡ଼ଜି, ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ସୟସୟମୁଲେ ବର୍ଡଞ୍ଜି, ୩୦ ‘କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଗୁସିଡ଼ନ୍ ଉଲନ୍ କି ଅବସୁଜେଲେ ଅୱର୍ପିଲୋ ।’ ୩୧ ଅବୟ ରାଜାନ୍ ଦସ ଅଜାର ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ବକୁଡ଼ି ଅଜାର ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଅଲଡ଼ିଡ଼ବାନ୍ ଆରିୟତାଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ବୟନ୍ ଅଲଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତକୋ ଅଡ଼େ ଇଜା, ତଜୁମତାଲେ ଆମ୍ବୁ ତିଆଡେ ଅୱର୍ପିଏମେ ପଡ଼ ? ୩୨ ଅୱର୍ପିଲୋ ଡେନ୍, ଆନ୍ନା ଆ ରାଜା ସଡ଼ାୟଲୋଡ଼ ତକୋନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ମା ରାଜିନାମା ଏମ୍ବେନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅକାଲଡ଼ିମରନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଆସ୍ବାୟଡେ । ୩୩ ତିଅଡ଼ମ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିନ୍ତମଆଡେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅୱର୍ପିଏରେଡ଼େ, ଆନିନ୍ ଞଢ଼ନେମର୍ଞେନ୍ ତେଲେ ଅୱର୍ପିଏ ।”

* ୧୪:୨୬ ୧୪:୨୭ ମାତିଉ ୧୦:୩୭ * ୧୪:୨୭ ୧୪:୨୭ ମାତିଉ ୧୦:୩୮; ୧୭:୨୪; ମାର୍କ ୮:୩୫; ଲୁକ ୯:୩୩

ମନହତତନ୍ ଆ ବସିତ୍

(ମାତିଉ ୫:୧୩; ମାର୍କ ୯:୫୦)

୩୪ “ବସିତନ୍ ତ ଲଗତ୍; ବନ୍ଦତ ବସିତନ୍ ନିୟ୍ ମରେତ୍ ତତ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଏକ୍ମାଲେ ମବରେତ୍ତବୋ ? ୩୫ ତିଆତେ ଲବନ୍ ଆସନ୍ ଅଡେ ଲନାସତ୍ତତାତନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତତ୍; ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ତୁଆରାନ୍ ସେତ୍ତଜି । ଅନମତ୍ତତନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଅଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମତ୍ତେତୋ ।”

୧୫

ଆରାତ୍ତଏନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡା

(ମାତିଉ ୧୮:୧୨-୨୪)

୧ *ବମିୟ୍ତା, ପାନୁବେତ୍ତମରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଅତ୍ତକୋଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନମତ୍ତତନ୍ ଆସନ୍ ଆମତ୍ତନ୍ ଇୟ୍ଲଲି । ୨ ସିଲତ୍ରେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତୋସେତାଲେ ବର୍ଷିଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍ତତେନ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାତନେ ।” ୩ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍ତଏ ଅବୟ୍ ଅନବଜତ୍ତବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି,

୪ “ଅମତ୍ତଲୋଡ୍ଡବେନ୍ ସିଲତ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନା ତକୋ, ଆମତ୍ତନ୍ ବସଅ ମେଣ୍ଡାନ୍ ତକୋତେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ୍ଡ ସିଲତ୍ ଅବୟ୍ ଆତ୍ତଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଅନେସ୍ତଆତେ ପଡ୍ଡିଆଲୋଡ୍ଡନ୍ ଅମ୍ରେତ୍ତତାଲେ ତି ଆରାତ୍ତଏନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡା ଅଣ୍ଡୁଡ୍ଡ ଖାଡ୍ଡେନ୍ ଜାୟ୍ ଅଃନେସାଜେ ପଡ୍ ? ୫ ଆରି ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଖାଡ୍ଡେନ୍ ତେନ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆ ତାରଡ୍ଡଲୋଡ୍ଡନ୍ ବୋୟ୍ଲେ ଅସିତ୍ତନ୍ ପାଡ୍ଡତାୟ୍ । ୬ ଆରି ଆ ଗଡ୍ଡିଞ୍ଜି ତ ତୟ୍ଲିସି*ମରଞ୍ଜିଆତ୍ତଏ ଓଡ୍ଡେଲେ ଅବ୍ବୁଲୁଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍ତଏ ବର୍ତ୍ତଜି, ‘ଞ୍ଜେନ୍ ସରିନ୍ ସର୍ତ୍ତାନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜେନ୍ ଆରାତ୍ତଏନ୍ଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଖାଡ୍ଡଲାୟ୍ ।’ ୭ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ରେଞ୍ଜିଆତ୍ତଏ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନା ଆବ୍ବୟ୍ବୁଡ୍ଡିତେନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟ୍ସାୟ୍ ତତ୍, କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନେସ୍ତ ତରନ୍ତମରଞ୍ଜି ସିଲତ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଆନା ଆବ୍ବୟ୍ବୁଡ୍ଡିତେନ, କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ ଇର୍ସେମରନ୍ ଆସନ୍ ରୁଆଡ୍ଡଲୋଡ୍ଡନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ତେତେ ।”

ଆରାତ୍ତଏନ୍ ଆ ଗୁଣ୍ଡାତାବ୍

୮ “ଇଜ୍ଜାନ୍ତେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅକ୍ମା ଆଇବୟ୍ ତକୋ, ଆମତ୍ତନ୍ ଦସଗା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍* ତକୋତେ, ଆରି ତେତ୍ରେ ସିଲତ୍ ଅବୟ୍ ଆତ୍ତଏନ୍ ତେନ୍, ଏତ୍ତେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ପିକ୍କନ୍ ତରେ ଅସିତ୍ତନ୍ ଜଜତାଲେ ତିଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ଡ ଖାଡ୍ଡେନ୍ ଜାୟ୍ ଜୁବାୟ୍ତାଲେ ଅଃସାଜେ ପଡ୍ ? ୯ ଆରି, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଖାଡ୍ଡେନ୍ ତେନ୍ ଆ ଗଡ୍ଡିଞ୍ଜି ତ ତୟ୍ଲିସି*ମରଞ୍ଜିଆତ୍ତଏ ଓଡ୍ଡେଲେ ଅବ୍ବୁଲୁଲନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ‘ଞ୍ଜେନ୍ ସରିନ୍ ସର୍ତ୍ତାନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୁଣ୍ଡାତାବ୍ଞେନ୍ ଆରାତ୍ତଏନ୍ଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଖାଡ୍ଡଲାୟ୍ ।’ ୧୦ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ରେଞ୍ଜିଆତ୍ତଏ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନା ଆବ୍ବୟ୍ବୁଡ୍ଡିତେନ, କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ ଇର୍ସେମରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପାଡ୍ଡଲଡ୍ଡବର୍ମରଜି ସର୍ତ୍ତାତ୍ତଞ୍ଜି ।”

ଆରାତ୍ତଏନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ୍ଡାଅନ୍

୧୧ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ଷନେ, “ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ୍ଡାଅନ୍ଜି ବାଗୁ ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୨ ଆ ସନ୍ନା ତାଙ୍ଗଡ୍ଡାଅନ୍ନ ଗାମେନ୍, ‘ଆପେୟ୍, ଅକ୍ମା ଆନର୍ଜେଜି ବନ୍ତାଲୋଡ୍ଡଞ୍ଜେନ୍ ପଡ୍ଡେତେ ତିଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ଆତ୍ତଏ ତିୟ୍-ୟ୍ ।’ ସିଲତ୍ରେ ଆପେୟ୍ ଅନର୍ଜେଞ୍ଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍ତଏ ବନ୍ତାଏଞ୍ଜି । ୧୩ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍କି ସନ୍ନା ତାଙ୍ଗଡ୍ଡାଅନ୍ନ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଅବ୍ବୁଲୁତାଲେ ତମେନ୍ କି ସତ୍ତାୟ୍ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ତେତ୍ରେ ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ୍ଡା ଲୁମ୍ଲେ ଆ ତାକୋନ୍ କର୍ସଆଜେନ୍ । ୧୪ ବନ୍ଦତ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆକ୍ରର୍ସଏନ୍ ସିଲତ୍ଲନ୍ ତି ଆ ତେସାଲୋଡ୍ଡ କାନ୍ତାରାନ୍ ଆରତୋଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିନ୍ ସନାୟ୍ସାୟ୍ତାଏନ୍ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ତେସାଲୋଡ୍ଡ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆମତ୍ତନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍ଲେ ତକୋନେ, ଆରି ତି ଆ ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆତ୍ତଏ କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ତୁରତୁରନ୍ ଆସନ୍ ପଡ୍ଡିଆନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ତେନ୍; ୧୬ ଆରି, କିମ୍ପୋନଞ୍ଜି ଅକ୍ମା ଜାୟ୍ତକୋର୍ ଜୋମେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଜୋମ୍ଲେ ଆ କିମ୍ପୋଡ୍ଡନ୍ ଅନବବୋଓନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲତ୍ତଜେ, ବନ୍ଦତ୍ ଆନିଡ୍ଡଜା ଆନିନ୍ଆତ୍ତଏ ଇନ୍ନଡ୍ଡ ଅଃଭିୟ୍ଲଜି । ୧୭ ବନ୍ଦତ୍ ଆନିନ୍ ଆୟ୍ତତନତମ୍ଲନ୍ ବର୍ଷନେ, ‘ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଆ କମ୍ପାରିମରଜି ଆ ଜନୋମ୍ଜୋମ୍ ତିଅକ୍ମାତି ଲାଗାତେ, ବନ୍ଦତ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ତେନ୍

* ୧୫:୧ ୧୫:୧ ଲୁକ ୫:୨୯, ୩୦ * ୧୫:୮ ୧୫:୮ ଅବୟ୍ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ବଡିନ୍ନା ବଡିତାବ୍

ତୋଲେଜନ୍ ବାରେ ରବୁତ୍ତୁୟ୍ । ୧୮ ଖେନ୍ ତୋଲନ୍ ଆପେୟ୍‌ଖେନ୍ ଆମତ୍ ଜିର୍ତ୍ତେ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ବର୍ନାୟ୍, ଆପେୟ୍, ଖେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ । ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ୍ ତ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ୍‌ନମ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍; ୧୯ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ନମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନୋଡ୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆରି ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତତ୍; ଖେନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଅବୟ୍ କମ୍‌ବିରିମ୍‌ମ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ତକ୍‌କୋଇଁ । ୨୦ ସିଲ୍‌ରେ ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆମତ୍ ଜିରେନ୍ ।”

“ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ସତ୍‌ୟ୍‌ଲୋଡ୍ ଆତ୍‌କୋଏନ୍ ଆତିତ୍ ମା ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଆଗୁଡ଼ିତାଏନ୍ ଆରି ଇରେ ଇୟ୍‌ଲେ କୋଣ୍ଡୋତାଲେ ଜୋଜୋରେ । ୨୧ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଗାମେନ୍, ଆପେୟ୍, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ୍ ତ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ୍‌ନମ୍ ଖେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍, ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ନମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନୋଡ୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆରି ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତତ୍ । ୨୨ ବନ୍‌ତ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆ କମ୍‌ବିରିମ୍‌ମ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସିଲ୍‌ତ୍ ମନତ୍ ଅଜ୍‌ଜିନ୍ ଲପାଡ୍‌ଲେ କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଅବରବା, କେନ୍ ଆ ଅଣ୍ଡେରସିଲୋଡ୍‌ନ୍ ଏନ୍‌ସିନ୍ ତ ତାଲ୍‌ଜଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ପାଣ୍ଡୋୟ୍‌ନ୍ ଅବରବା, ୨୩ ଆରି ଅବୟ୍ ଜେଲ୍‌ଜେଲ୍ ଜନ୍ତ୍ରୁ ପାଡ୍‌ଲେ ରକ୍ତୁବା, ଯବା, ଇନ୍‌ଲୋଞ୍ଜି ଗାଲେ ଜୋମ୍‌ଲେ ଏସର୍ତ୍ତାନେବା । ୨୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଖେନ୍ ରବୁଏନ୍, ବନ୍‌ତ ଅମେଡେନ୍, ଆତ୍‌ଏନ୍ ବନ୍‌ତ ଆରି ଖାଡ୍‌ଲାୟ୍ ।’ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାଲ୍‌ଜି ।”

୨୫ “ତିଆତିତ୍ ଆ ସୋଡା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ନ୍ କୋଭାନ୍ ତକୋଲାୟ୍ । ଆନିନ୍ ଅସିଡ୍‌ନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଆତ୍‌ତ୍‌ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆତିତ୍, ତେବୁଡ୍‌ତ୍‌ନ୍ ତ ତଡ୍‌ସେଡ୍‌ନ୍ ଆ ସନଡ୍‌ତା ଅମତ୍‌ତ୍‌ତାଲେ, ୨୬ କମ୍‌ବିରିମ୍‌ମ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ସିଲ୍‌ତ୍ ଅବୟ୍‌ନେଆତ୍‌ତ୍ ଆମତ୍‌ନ୍ ଓଡ୍‌ତାଲେ ବରେନ୍, ‘କେନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଇନି ?’ ୨୭ କମ୍‌ବିରିମ୍‌ମ୍‌ ଗାମେନ୍, ‘ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ନମ୍ ଯର୍‌ନାୟ୍, ଆରି ଆପେୟ୍‌ନମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ନମ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଆସୁକ୍‌କା ଆଞ୍ଜାଡେନ୍ ଅବୟ୍ ଜେଲ୍‌ଜେଲ୍ ଜନ୍ତ୍ରୁ ରକ୍ତୁଏନ୍ ।’ ୨୮ ସିଲ୍‌ରେ ଆନିନ୍ ବରାବତାଲନ୍ ଅମ୍‌ସିଡ୍‌ନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ୍‌ୟ୍‌ଲୋ; ବନ୍‌ତ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ମବଲ୍‌ଖେ । ୨୯ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଜାଲ୍‌ଡେନ୍, ‘ଗିଜା, ତିୟ୍‌ନେ ବର୍ସେଡ୍ ତେଲୋ ଖେନ୍ କମ୍‌ବିରିମ୍‌ମ୍‌ ଅନ୍ତ୍ରମ୍ କାକାଡାତନାୟ୍, ଆରି ଆଜ୍‌ୟ୍ ଓୟ୍‌ଲେ ବର୍ନେନମ୍‌ ଅଞ୍ଜାଲ୍‌ଲୋୟ୍, ତେଲୋଜନତ୍‌ତେନ୍ ଗଡ଼ିଖେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସର୍ତ୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଜ୍‌ୟ୍ ଓୟ୍‌ଲେ ଆମନ୍ ବୋଡ୍‌ମେଡ୍ ନିୟ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ତିୟ୍‌ୟ୍ । ୩୦ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ନମ୍ ଅଜ୍‌ମତେ ଜୁଣ୍ଡୁଡିବଜଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅନର୍‌ଜେନମ୍‌ଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ କର୍‌ସିଆଜେନ୍, ଅଜ୍‌ମ ଆତିତ୍ ଆନିନ୍ ଯର୍‌ନାୟ୍, ତିଆତିତ୍ ଆମନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଜେଲ୍‌ଜେଲ୍ ଜନ୍ତ୍ରୁ ରକ୍ତୁଏନ୍ ।’ ୩୧ ସିଲ୍‌ରେ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ବରେନ୍, ‘ଏ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଆମନ୍ ତିତାନ୍ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋତନେ, ଆରି ଅଜ୍‌ମତେ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଖେନ୍‌ଆତେ, ତିଆତେଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆମନ୍‌ଆତେ; ୩୨ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ନମ୍ ରବୁଏନ୍‌ବନ୍ ଆରି ଅମେଡେନ୍, ଆତ୍‌ଏନ୍ ବନ୍ ଆରି ଖାଡ୍‌ଲବୋ, ତିଆସନ୍ ମଅଁୟ୍‌ତାଲନ୍ ଇନ୍‌ଲୋଞ୍ଜି ଏସର୍ତ୍ତାନେବା ।”

୧୭

ବୁଡ୍‌ ଗୁମ୍‌ସାନ୍

୧ ଜିସୁନ୍ ଖଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତ୍‌ତ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଅବୟ୍ ଗମାଡ୍‌ମରନ୍ ତକୋଏନ୍; ଆ ଗୁମ୍‌ସାନ୍ ଅବୟ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ତି ଗମାଡ୍‌ମରନ୍ ଆନର୍‌ଜେଜି ଗୁମ୍‌ସାନ୍ ଅବଫୋସ୍‌ଆୟ୍‌ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଗମାଡ୍‌ମରନ୍ ଆରମ୍‌ତଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଗୁମ୍‌ସାନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଓଡ୍‌ତାଲେ ବରେନ୍, ୨ ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଆ ବର୍ନେ କେନ୍ ଅମତ୍‌ତ୍‌ତାୟ୍ ? ଗୁମ୍‌ସା କାକାଡାନ୍ ଆ ଇସାବ ତିୟ୍‌ୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଆରି ଗୁମ୍‌ସାଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଞ୍ଚର୍‌ପ୍ରିଏ । ୩ ସିଲ୍‌ରେ ତି ଗୁମ୍‌ସାନ୍ ଇୟ୍‌ମେନ୍, ‘ଇନି ଏଜ୍‌ମାୟ୍ ? ସାଉକାରଖେନ୍ ଅମତ୍‌ଖେନ୍ ସିଲ୍‌ତ୍ ଗୁମ୍‌ସା କାକାଡାନ୍ ରୁୟ୍‌ଲେ ପାଡ୍‌ତ୍‌ୟ୍ । ଲବନ୍ ଗାୟ୍‌ଗାୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଅମତ୍‌ଖେନ୍ ବସ୍ତୁତ୍‌ତ୍, ବେଡ୍‌ବେଡ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗରୟ୍‌ତାତ୍‌ୟ୍ । ୪ ଖେନ୍ ଗୁମ୍‌ସା କାକାଡାନ୍ ସିଲ୍‌ତ୍ ତୁଡ୍‌ଲନ୍ ସିଲ୍‌ତ୍‌ଲନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏଜ୍‌ମାଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ଆସିଡ୍‌ଞ୍ଜି ଓଡ୍‌ଡେଇୟ୍‌ଜି, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇନି ଏଜ୍‌ମାୟ୍ ତିଆତେ ଜନାଲାୟ୍‌ନି ।”

୫ “ଆରି, ଆନିନ୍‌ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆମତ୍‌ ସିଲ୍‌ତ୍ ସାଉନ୍ ଆପ୍ରାଡେଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତ୍‌ତ୍ ଆମତ୍‌ନ୍ ଓଡ୍‌ଡେତାଲେ ଆମ୍‌ତ୍‌ତ୍‌ମରନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ବରେନ୍, ‘ସାଉକାରଖେନ୍ ଆମତ୍‌ ସିଲ୍‌ତ୍ ଆମନ୍ ତିଅଜ୍‌ମା ସାଉନ୍ ପାଡେନ୍ ?’ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍ ‘ବସଅ ଆଡ୍‌ମା ଅଲିବ୍ ମିଞ୍ଜଲ୍ ।’ ୬ ଗୁମ୍‌ସାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ବରେନ୍,

† ୧୫:୧୮ ୧୫:୧୮ ରୁଆଡେନ୍ ‡ ୧୫:୨୯ ୧୫:୨୯ ଆମନ୍ ଅଜ୍‌ମତେ ବାଁୟ୍‌ଲ୍‌ୟ୍

‘ବାସାଅଲାନମ୍ ପାଢ଼ଲେ ପରାସ ଗାମ୍‌ଲେ ଇଡ଼ା ।’^୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଅବୟନେଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, ‘ଅମଡ଼ନମ୍ ତିଅଜା ସାଉନ୍ ?’ ଆନିନ୍ ବର୍ରେନେ, ‘ବସଅ ମାଡ଼ିୟ୍ ଗମ୍ ।’ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, ‘ବାସାଅଲାନମ୍ ପାଢ଼ଲେ ଅସିଏ ଗାମ୍‌ଲେ ଇଡ଼ା ।’”

୮ “ତି ଏରଡ଼ନେ ଗୁମୁସ୍ତାନ୍ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଢେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆସନ୍‌ଆ ସାଉକାରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ସେକେଏନ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ନମିଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ସାଆରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସିଲଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ଖଣ୍ଡମତଞ୍ଜି ।”

୯ “ଞେନ୍ ନିୟ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ରନ୍ନାଲୋଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆସନ୍ ଗଡ଼ିନ୍ ଖାଡ଼ବା, ଏଢେଲଡେନ୍ ତିଆଡେ ଅଞ୍ଜିଡେନ୍ ଡେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅଞ୍ଜିଡେନ୍ ଆଡ୍ରକୋନେଲୋଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଡେଡେ ।^{୧୦} ଆନା ସନ୍ନା କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଡନେଡମ୍, ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ୍ ଡନେଡମ୍, ଆରି ଆନା ସନ୍ନା କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଏରଡ଼ନେ, ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ୍ ଏରଡ଼ନେ ।^{୧୧} ତିଆସନ୍, ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ରନ୍ନାଲୋଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ଡନେଡମ୍ ଏଞ୍ଜିକୋଲନ୍ ଡେନ୍, ଆନା ଆମେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଡର୍ରେନ୍ ଆଜାଡ଼ି ରନ୍ନାନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅଲ୍‌ଡିୟ୍‌ବେନ୍ ?^{୧୨} ଆରି, ଆମେଞ୍ଜି ଆନ୍ନାମରନ୍ ଆ ରନ୍ନାଲୋଡ଼ ଡନେଡମ୍ ଏଞ୍ଜିକୋଲନ୍ ଡେନ୍; ଆନା ଆମେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଡର୍ରେନ୍ ରନ୍ନାଡ଼ମବେନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅଲ୍‌ଡିୟ୍‌ବେନ୍ ?”

୧୩ “ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ କମ୍‌ୟାରିମର୍ ବାଗ୍ ସାଉକାରନ୍ ଆ କମ୍‌ୟାରିମର୍ ଅଞ୍ଜିଡ଼ି ଡେଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟନେଆଡ଼ଢ଼ ଡୁଡ଼ିୟମ୍‌ଡେ ଆରି ଅବୟନେଆଡ଼ଢ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ଡେ, ଇଜ୍ଜାନଡେନ୍ ଅବୟନେ ଆ ବନେ ମାନ୍ନେଡେ ଆରି ଅବୟନେ ଆ ବନେ ଆଲ୍‌ଡେଡେ । ଆମେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ତ ରନ୍ନାନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଆ କମ୍‌ୟାରିମର୍ ଅଞ୍ଜିଡ଼ି ଡେବେନ୍ ।”

ଜିୟୁନ୍ ଆ ବନେ

(ମାଡ଼ିଉ ୧୧:୧୨-୧୩; ୫:୩୧, ୩୨; ମାର୍କ ୧୦:୧୧-୧୨)

୧୪ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମଡ଼ଢ଼ତାଲେ ରନ୍ନାମଡ଼ ପାରୁସଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଗବ୍‌ରଜେଞ୍ଜି ।^{୧୫} ସିଲଡେ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନାଜି ଆନିଞ୍ଜିଡମ୍ ମନ୍‌ରାଜି, ଆ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଡରମ୍‌ମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଡ଼ୁୟ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜି, ଆମେଞ୍ଜି ତିଅଜ୍ଜମ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ବନ୍‌ଡ ଇସ୍‌ରନ୍ ଉଗର୍‌ବେଞ୍ଜି ଜନାଡେ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜାଡେ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସୋଡ଼ା, ତିଆଡେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ଡେ ।”

୧୬ “ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ତ ପୁର୍ବାଞ୍ଜେ ବନେମରଞ୍ଜି ଆ ଡରମ୍ ସାସ୍ତ୍ର ଜନନ୍ ଆ ଡିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଖନଶ୍ରମନ୍ ଡେଏନ୍, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ସିଲଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଡେଡେ, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବସ୍ତୁଞ୍ଜି ବାଢେ ଡେଢେ ଗନ୍‌ଡଜି ।^{୧୭} ବନ୍‌ଡ ବନାୟ୍‌ବରଲୋଡ଼ନ୍ ବ ଡନିକାୟ୍ ଆପୁଞ୍ଜିଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆରଞ୍ଜିଡ଼େନ୍ ସଜ ।”

୧୮ “ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆ ଡୁକ୍ତିନ୍ ଅମଡ଼ଢ଼ତାଲେ ଆନ୍ନାବୟ୍ ସରିନ୍ ବିବାଡନେ, ଆନିନ୍ ଡାରିଡନେ; ଆରି, ଆନା ଆଡ଼ଢ଼ନେବଜନ୍ ସରିନ୍ ବିବାଡନେ, ଆନିନ୍ ଡାରିଡନେ ।”

ଗାମ୍‌ଡ଼ମରନ୍ ତ ଲାଜାରନ୍

୧୯ “ଅବୟ୍ ଗାମ୍‌ଡ଼ମରନ୍ ଡକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ମଡ଼ଗା ମଡ଼ଗା ଆ ଅଜି ରଲନ୍ ତିଡାନ୍ ଉଗ୍‌ରିୟ୍ ଗାଲେ ଜୋମ୍‌ଲେ ଡକୋଲନେ ।^{୨୦} ଆରି ତି ଗାମ୍‌ଡ଼ମରନ୍ ଆ ଡୁଆରାଲୋଡ଼ ଲାଜାର ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ବେକେଡ଼ନେମରନ୍ ଡକୋଏନ୍, ସମ୍ପରା ଆ ଡଅଡ଼ନ୍ ଆଅମ୍‌ସୁ ଡକୋଏନ୍ ।^{୨୧} ଆନିନ୍ ତି ଗାମ୍‌ଡ଼ମରନ୍ ଆ *ମେଜଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆରସେଡେନ୍ ଆ ସକ୍ସରାଜି ଜୋମ୍‌ଲେ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ନ୍ ଅନବ୍‌ବୋଓନ୍ ଆସନ୍ ଆସାଲନ୍ ଡକୋଲନ୍; ଆରି, କିନ୍‌ସଡ଼ଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆ ଡଅଡ଼ନ୍ ଆ ଅମ୍‌ସୁଜି ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଜାଲ୍‌ଜାଲ୍‌ଲେଜି ।^{୨୨} ତିଅଜା ଡିନ୍ନା ଜିରେନ୍ କି ତି ବେକେଡ଼ନେମରନ୍ ରବୁଏନ୍ ଆରି ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଞ୍ଜି; ତିକ୍ତି ତି ଗାମ୍‌ଡ଼ମରନ୍ ନିୟ୍ ରବୁଏନ୍, ଆନିନ୍ ତିଲେଞ୍ଜି ।^{୨୩} ଆରି, ଗାମ୍‌ଡ଼ମରନ୍ ଡଗୋସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଡପଡ଼ଲଗୋ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଡୋଣ୍ଡେନ୍ ଆରାଡ଼ାଡ଼େନ୍, ସଢ଼ାୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ଲାଜାରନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଗିଜେନ୍ ।^{୨୪} ସିଲଡେ ଆନିନ୍ ଓଡ଼େଲେ

୭ ୧୨:୧୩ ୧୨:୧୩ ମାଡ଼ିଉ ୬:୨୪   ୧୨:୧୭ ୧୨:୧୭ ମାଡ଼ିଉ ୧୧:୧୨, ୧୩   ୧୨:୧୭ ୧୨:୧୭ ମାଡ଼ିଉ ୫:୧୮   ୧୨:୧୮ ୧୨:୧୮ ମାଡ଼ିଉ ୫:୩୨; ୧ କରନ୍ତି ୭:୧୦, ୧୧   * ୧୨:୨୧ ୧୨:୨୧ ଗରାଗାନେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼

ବର୍ତ୍ତନେ, ‘ଏ ଆପେୟ, ଅତ୍ରାମ, ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟୁମ୍‌ତାଲେ ଲାଜାରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଜିରେ ଆ ଅଣ୍ଡେରୁସିନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତରୁବ୍‌ତାଲେ ବତନିକାୟ ଅଲାଡ଼ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଜବ୍‌ତଡ଼ଲେ ଆୟୁ ସବ୍‌ୟୁଇୟତୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ତେନ୍ନେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ତପଡ଼ଲଗୋ ତେତ୍‌ୟ ।’^{୨୫} ବନ୍‌ତ ଅତ୍ରାମନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଏ ତାଙ୍ଗାତାୟନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମନ୍ ମନଡ଼ଞ୍ଜିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, ଆରି ଲାଜାରନ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ମନ୍ନେଆ; ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ନମି କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ବନବୟୋନ୍ ଖାଡ଼େତେ, ଆରି ଆମନ୍ ତପଡ଼ଲଗୋ ତେତ୍‌ୟ ।’^{୨୬} ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତରକୋନେନମ୍ ତ ତରକୋନେଲେନ୍ ଆ ମଡ଼ିଲୋଡ଼ ଜରୁତମ୍ ଆ ଲୋଡ଼ଡ଼ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଆନାଜି ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଜିରୁଜିରନ୍ ସାୟୁତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେ ଅଃର୍‌ପ୍‌ସଜି, ଆରି, ତେଭେ ସିଲଡ଼ ଆନିଡ଼ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ପଡ଼ଲେ ଜିରେ ଅଃର୍‌ପ୍‌ସଜି ।’^{୨୭} ସିଲଭେ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଏ ଆପେୟ ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ କାକୂତ୍‌ତନାୟ, ଲାଜାରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆପେୟଖେନ୍ ଆସି’ ଆସ୍ତାୟା, ^{୨୮} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଖେଞ୍ଜି ମନ୍‌ଲୟନେ ତକୋଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ କେନ୍ ଅରସୁତାନ୍ ଆଡ଼କୋନେଲୋଡ଼ ଇୟତଡ଼ାଜି ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସାକିବରନ୍ ଇୟ ତିଏତୋ ।’”

^{୨୯} “ବନ୍‌ତ ଅତ୍ରାମନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ତ ପୁର୍‌ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତରମ୍ ସାସ୍ତ ତକୋ, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବର୍‌ନେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ତେଡ଼ଜି ।’^{୩୦} ସିଲଭେ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଏ ଆପେୟ, ଅତ୍ରାମ, ତିୟତେ ବାଭେ ସରି ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟେନ୍ ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟରବୁଡ଼ିତଞ୍ଜି ।’^{୩୧} ବନ୍‌ତ ଅତ୍ରାମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ‘ଆନିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ତ ପୁର୍‌ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍‌ନେ ଅଃନ୍‌ମଡ଼ଞ୍ଜିଲଜି ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଯର୍‌ମେଡ଼ତାଲେ ଇୟଲେ ବରେଜି ତେନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍‌ମବୟରବୁଡ଼ିନେଜି ।’”

୧୭

ଇର୍‌ସେନ୍

(ମାତିଭ ୧୮:୬,୭; ୨୧:୨୨; ମାର୍କ ୯:୪୨)

^୧ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅଜାଆତେଜି ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇର୍‌ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଡେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଡ଼ୋଡ଼ାୟ ମା, ବନ୍‌ତ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆ ଲଭେଡ଼ଲୋଡ଼ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଡ଼ୋଡ଼ାୟ, ଯୋଡ଼, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼େତେ ।^୨ ତି ମନ୍‌ରା, କେନ୍ ସନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେଆତଡ଼ ଇର୍‌ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରବଲୋଡେନ୍ ସିଲଡ଼, ଆର୍‌ସାୟ ଆ ସକାଲୋଡ଼ ଅବୟ ଗୋର୍‌ନାଅରନ୍ ଯୋଡ଼ଲେ ସମେୟୁଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆସେଃସେଡ଼ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ବନ୍‌ ତେତେ ।^୩ ତିଆସନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ତର୍‌ତମ୍ ଆ ବର୍‌ନେଲୋଡ଼ ଗିୟତମ୍‌ନାବା ।”

“ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ଇର୍‌ସେନ୍ ଲୁମେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କ୍‌ୟବା, ଆରି ଆନିନ୍ ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କେମାନ୍ ତିୟବା ।^୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ବ ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ସାତତର ବିରୁଦଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇର୍‌ସେନ୍ ଲୁମେତେ, ଆରି ସାତତର ଅମଡ଼ବେନ୍ ଯର୍‌ରନ୍ ‘ଖେନ୍ ଆବୟରବୁଡ଼ିତନାୟ’ ଗାମଲେ ଇୟଲାୟ ବର୍‌ବେନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କେମାନ୍ ତିୟବା ।”

ତର୍‌ନେନ୍

^୫ ସିଲଭେ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତର୍‌ନେଲେଞ୍ଜି ଅବଗୋଗୋୟଲେ ତିୟଲେନ୍ ।”

^୬ ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ତର୍‌ନେବେନ୍ ଅବୟ ସୋର୍‌ସୋବାୟଗୋ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ମାଲବେରିନ୍‌ବନ୍ ‘ଅମ୍‌ମା ଆଜତନ୍ ବାଭେ ପୁୟଲନ୍ ସମେୟୁଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଗୁନା’ ଏଗାମେନ୍ ତେନ୍ ତିଆତେ ବର୍‌ନେବେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼େତେ ।”

ଅବୟ କମ୍‌ପାରିମରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

^୭ “ବନ୍‌ତ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନା ତକୋ, ଆ କମ୍‌ପାରିମରନ୍ ବସେଡ଼ନ୍ ଅର୍‌ତାଲନ୍, ଇଜ୍‌ଜାନିତେନ୍ ତୁରତାଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍‌ରନାୟ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ସିଲଭେମା କମ୍‌ପାରିମରନ୍‌ଆତଡ଼

* ୧୭:୩ ମାତିଭ ୧୮:୧୫

‘ଆୟ ଗାଗାନା’ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତେ ? ୮ ଆର୍ଯାୟ ଆନିନ୍, ‘ଞ୍ଚେନ୍ ଆସନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଅବଜାତାଆ, ଆରି ଞ୍ଚେନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଅଶ୍ଟୁଟ୍ ସାତାଞ୍ଚନ୍ ଜାୟ ରେଞ୍ଚୁବଲନ୍ ଗର୍ଗର୍ଲ୍ ମ୍ଭ ରୁରୁଇ’, ତିଲ୍ଲି ଆମନ୍ ଗାଗାନା,’ ଗାମ୍‌ଲେ ଆ କମ୍ବାରିଫରନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଃକରେ ପଡ୍ ? ୯ କମ୍ବାରିଫରନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍‌ତଡ୍‌ତାଲେ କାକାଡାନ୍ ଆୟଲୁମେନ୍ ଆନିନ୍ କମ୍ବାରିଫରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌କେତେ ପଡ୍ ? ୧୦ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ନିୟ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ କାକାଡା ଏସାତେନ୍ ସିଲଡ୍‌ଲୁନ୍, ‘ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି ଅକାମି କମ୍ବାରି, ଆକ୍‌ମାଆତେ କାକାଡାଲେନ୍, ତିଆତେ ତୁମ୍ ଏଲୁମଲ୍‌ୟ୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନାବା ।”

ଜିସୁନ୍ ଦସଜଣ ମୋଡ୍‌ତୋମରଞ୍ଚିଆତଡ୍ ମବନ୍‌ଡେନ୍

୧୧ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆତିଡ୍ ସମିରୋଶମନ୍ ତ ଗାଲିଲିନ୍ ଆ ସଣ୍ଡିଗଡ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୨ ଆରି, ଆନିନ୍ ଅନ୍ନିଡ୍ ଅବୟ୍ ଆ ସାକ୍ ଆଗ୍ରନେନ୍ ଆତିଡ୍, ଦସଜଣ ମୋଡ୍‌ତୋମରଞ୍ଚି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ମାୟ୍‌ନେଜି; ୧୩ ଆନିଞ୍ଚି ସଡ୍‌ୟାଲୋଡ୍ ତନଡ୍‌ତାଲେ, “ଏ ଜିସୁ, ଞ୍ଚନ୍‌ଡ୍‌ତିୟ୍‌ମର୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚିଆତଡ୍ ସାୟ୍‌ମଲେନ୍” ଗାମ୍‌ଲେ ବାକାବଲେ ବର୍ଞ୍ଚି ।

୧୪ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଚି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଜିରେ ରାଓଡାଞ୍ଚି ଆମ୍‌ଡ୍ ରମ୍‌ଡ୍ ରମ୍‌ଡ୍‌ଆତଡ୍ ଇୟ୍ ଅବଡ୍‌ୟ୍‌ନାବା ।”

ଆରି ଆନିଞ୍ଚି ଜିରା ଜିରା ମନଡେଞ୍ଚି । ୧୫ ବନ୍‌ଡ ଆନିଞ୍ଚି ଲୋଡ୍‌ସିଲଡ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତମଲନେନ୍ ଆନିନ୍ ମନଡେନ୍, ସିଲଡ୍‌ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେନ୍‌ଲେ ସେନ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ଡ୍‌ବାଞ୍ଚି ଯର୍‌ର୍ନ୍, ୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆଜଡ୍‌ଲୋଡ୍ ଲୋମଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସେନେନ୍; ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ସମିରୋଶମର୍ । ୧୭ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଇନି ଦସଜଣଞ୍ଚି ଅଃଞ୍ଚନ୍‌ଡ୍‌ଲଜି ପଡ୍ ? ୧୮ ଏଡେଲଡେନ୍ ଆରି ନଜଣ ଅଡେଞ୍ଚା ? ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତୁମ୍ ପଡ୍ ବଡେସାବାୟ୍ ଯର୍‌ର୍‌ନାୟ୍, ଆନ୍ନିଡ୍ ଆରି ଅଃୟ୍‌ର୍‌ନାଜି ପଡ୍ ?” ୧୯ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଡୋନା, ଜିରା, ତର୍‌ନେନ୍‌ମ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ୍ ମବନ୍‌ଡ୍‌ଲମ୍ ।”

**ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍
(ମାତିଡ ୨୪:୨୩-୨୮, ୩୭-୪୧)**

୨୦ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆକ୍‌ମ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ, ପାରୁସିଞ୍ଚି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ଆରସ୍‌ପୁଡ୍‌ଞ୍ଚି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଚି, “ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅବ୍‌ଗିୟ୍‌ତାଲନ୍ ଅଃଞ୍ଚିରାୟ୍, ୨୧ ଇଞ୍ଚାନଡେନ୍ ‘ଗିୟ୍‌ବା, ଡେନ୍‌ ଅଡେ ଡେଡେ’ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ଅଃକର୍‌ନେଜି; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟ୍‌ନ୍ ଗିୟ୍‌ବା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅମ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ଡକୋ ।”

୨୨ ବନ୍‌ଡ ଜିସୁନ୍ ଞ୍ଚ୍‌ଡେମରଞ୍ଚିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଚି, “ଆକ୍‌ମ ଆତିଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ମନ୍‌ରା ଡାକ୍‌ଡାଅନନ୍ ଆ ତିନ୍ନାଜି ଲୋଡ୍‌ସିଲଡ୍ ବଡିନ୍ନା ଓୟ୍‌ଲେ ଏଗିୟ୍‌ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବର୍‌ନେ, ବନ୍‌ଡ ଗିୟ୍‌ଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଏ, ଏନ୍‌ଗୋ ଆ ବନେଡା ଅଡୋଡାୟ୍ । ୨୩ ‘ଡେଡେ ଗିୟ୍‌ବା, ଡେନ୍‌ ଗିୟ୍‌ବା,’ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ୍ ବର୍‌ବରେଞ୍ଚି; ବନ୍‌ଡ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏଇୟ୍‌ତଡ୍, କି ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ୍ ଏସାୟ୍‌ଡ୍‌ଡ୍‌ଜି । ୨୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟ୍‌ନ୍ ଡାବରେଡନ୍ ତିଡେନ୍ ଡେନ୍ ଏକ୍‌ମାଲେ କେନ୍ ଆ ରୁଆଡ୍ ସିଲଡ୍ ତି ଆ ରୁଆଡ୍ ଜାୟ୍ ସାଆନ୍‌ଡେ ତିଅନ୍ତମ୍ ମନ୍‌ରା ଡାକ୍‌ଡାଅନନ୍ ଆଜିର୍‌ତ୍‌ଞ୍ଚନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଏଡେଲେ ଗିୟ୍‌ତାତେ । ୨୫ ବନ୍‌ଡ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସଡିଡ୍‌ଲେ ସବୟ୍‌ଲେ ପରାନ୍‌ଡ୍‌ଶ୍‌ୟ୍‌ନ୍ ଡେଡେ ଆରି କେନ୍ ନମି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବାସ୍‌ପେଡି । ୨୬ ଆରି, ନୋଅନ୍ ଆ ବନେଡାକ୍ ଏକ୍‌ମାଗୋ ଡେଏନ୍, ମନ୍‌ରା ଡାକ୍‌ଡାଅନନ୍ ଆ ବନେଡାକ୍ ନିୟ୍ ଏଡେଗୋ ମା ଡେଡେ; ୨୭ ନୋଅନ୍ ଡାଆ ଜାଜଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଗ୍ରନେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ବିବାନେନ୍, ଅନ୍‌ବ୍‌ବିବାନ୍ ଆରି ଗାଲେ ଜୋମଲେ ମଗାଡେଞ୍ଚି, ଆରି ରିଞ୍ଚେଡିରନ୍* ଜିରେ ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଚି ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଅମ୍‌ୟାଆଡେ । ୨୮ ଲୋଗନ୍ ଆ ବନେଡାକ୍ ଜାକ୍‌ ମ୍ଭ ଏଡେଗୋମା ଡେଏନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ଗାଗାନେନ୍, ଞ୍ଚିଞ୍ଚିନେନ୍ ତନ୍‌ଶ୍‌ୟ୍‌ମନ୍, ଗୁଗୁନ୍‌ବନ୍ ତ ଗୁସି*ଲୋଡ୍‌ନ୍ ମଗାଡେଞ୍ଚି, ୨୯ ବନ୍‌ଡ ଲୋଗନ୍ ଦକୋମନ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍‌ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ରୁଆଡ୍‌ନ୍ ସିଲଡ୍ ତଗୋନ୍ ତ ଡାରୁନ୍ ତରୁବଡାଗୋ ଅଡୋଡାଲେ ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଚି ଜୋମ୍‌ତୋଡାଡେଞ୍ଚି । ୩୦ ମନ୍‌ରା ଡାକ୍‌ଡାଅନନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତାଡେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାକ୍‌ ମ୍ଭ ତିଅନ୍ତମ୍ ଡେଡେ ।”

* ୧୭:୨୨ ୧୭:୨୭ ସୋଆଜି

୩୧ ✧ “ତିଆଡ଼ିନ୍ନା ଆନା ତୋଣ୍ଡୋ ବିଲେଡ଼ଲୋଟନ୍ ତକୋତେ, ଆନିନ୍ ଅମ୍ବସିଡ଼ନ୍ ଆ ଜନବଜି ପାଡ଼ପାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ଜିରତଫାୟ୍ ତଡ଼; ତିଅନ୍ତ୍ରମ୍ ଆନା କୋଭାଲୋଟନ୍ ତକୋତେ ଆନିନ୍ ଯରତ଼଼ନାୟ୍ ତଡ଼ । ୩୨ ଲୋଟନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ଆ ବର୍ନେ ଇୟମ୍ବା । ୩୩ ✧ଆନା ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅନବମେଟନ୍ ଆସନ୍ ଏରତେ ଗୋୟ୍ତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅକଡ଼ୟ୍ତେ, ଆରି ଆନା ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅକଡ଼ୟ୍ତେ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅବମେଟ୍ତେ । ୩୪ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ତି ଆ ତଗଲ୍ ବାଗୁନେ ଆବୟନ୍ ଆ କଟଲୋଟ୍ ଲୁଡ଼ତଜି, ଅବୟ୍ନେଆତଡ଼ ଅନୋରୋଟନ୍ ତେତେ, ଆରି ଅବୟ୍ନେଆତଡ଼ ଅନମରେଟନ୍ ତେତେ । ୩୫ ବାଗୁ ଆଇମରନ୍ ଏକ୍କାନ୍ ରିଡ୍ଡୁଁୟ୍ତେ, ଅବୟ୍ନେଆତଡ଼ ଅନୋରୋଟନ୍ ତେତେ ଆରି ଅବୟ୍ନେଆତଡ଼ ଅନମରେଟନ୍ ତେତେ । ୩୬ ବାଗୁ ମନ୍ରାନ୍ କୋଭାଲୋଟନ୍ ତକୋତଜି, ଅବୟ୍ନେଆତଡ଼ ଅନୋରୋଟନ୍ ତେତେ ଆରି ଅବୟ୍ନେଆତଡ଼ ଅନମରେଟନ୍ ତେତେ ।”

୩୭ ସିଲଭେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ପ୍ରବୁ ଅଜାମୋଟ୍ ?” ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଅଜାମୋଟ୍ ମରାନ୍ ତକୋତେ, ତେଭେ ମରାଜୋମତିତେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ରୁକ୍ତେଞ୍ଜି ।”

୧୮

ଜୁଆରବଜନ୍ ତ ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୧ ଏରଲୋଲୋନେନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ପାର୍ତନାନେନ୍ କାକାଡ଼ାଲେନ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଟ୍ ଜିୟୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୨ “ଅବୟ୍ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଅବୟ୍ ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଅଃକତଡ଼ଲୋ କି ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଅଃମ୍ବାନ୍ନେଲୋ । ୩ ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଟ୍ ଅବୟ୍ ଜୁଆରବଜନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ବବେଡ଼ାନ୍ କି ବବେଡ଼ାନ୍ ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍ଲେ କାକ୍ତୁତ୍ ତାଲନ୍ ଇୟ୍ଲେ ବର୍ନେ, ‘ବନେରାଞ୍ଜେନ୍ ବୟନ୍ ବିସାରଇୟ୍ ।’ ୪ ଆରି, ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଜବ୍ର ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଅଃନ୍ନବପନ୍ସୁଆତିଲୋ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ତିକ୍ତି ଇୟ୍ମେନ୍, ‘ଖେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଅଃକତଡ଼ାୟ୍ କି ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଅଃମ୍ବାନ୍ନେଲାୟ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ୫ କେନ୍ ଜୁଆରବଜନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବାରଲ୍ଲି ଆରେମ୍ବେତଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆରିନ୍ନତେଞ୍ଜି ଖେନ୍ ପନ୍ସୁଆତିତାୟ୍, ଇକ୍କାନ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ତିତାନ୍ ବାରଲ୍ଲି ଇୟ୍ତାୟ୍ ଏମ୍ବେଇୟ୍ ।”

୬ ସିଲଭେ ପ୍ରବୁନ୍ ବର୍ନେନ୍, “କେନ୍ ଏରତରମ୍ମମର ପନ୍ସୁଆତିମରନ୍ ଇନି ଗାମ୍ତେ ତିଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ବା । ୭ ଏତେଲତେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ତୋଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତଗଲ୍ ତମବା ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆରୋଡ୍ଡେତେଞ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବନେରାଜିଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ସନଏନ୍ ତକୋଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଆନିନ୍ ପଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରିନ୍ନତେଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନବପନ୍ସୁଆତିଏଜି ? ୮ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରିନ୍ନତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ ଲପନ୍ସୁଆତିତଜି । ବନ୍ତ, ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଟନ୍ ଇନି ତର୍ନେନ୍ ଇୟ୍ତାୟ୍ ଗିଜେ ପଡ଼ ?”

ପାରୁସିନ୍ ତ ପାନୁବେଡ଼ମରନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର୍

୯ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ତଡ଼ମନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ତରମ୍ମମର ଗାମ୍ଲେ ଅବତୁୟ୍ତାଲନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାସ୍ତେଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ଜିୟୁନ୍ ଅବୟ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବର୍ନେ । ୧୦ “ବାଗୁ ମନ୍ରା ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟ୍ଲେ, ଅବୟ୍ନେ ପାରୁସି ଆରି ଅବୟ୍ନେ ପାନୁବେଡ଼ମର ।”

୧୧ “ପାରୁସିନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ତମ୍ ଏନ୍ନେଲେ ପାର୍ତନାଲେ, ‘ଏ ଇସ୍ବର, ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସେକେତମ୍, ଖେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି, ଅନ୍ତମ୍ ଅଃରୀରନାୟ୍, ଅଃଡ଼୍ଡାରିନାୟ୍, ଏରତରମ୍ମମର ତଡ଼, ଆରି କେନ୍ ପାନୁବେଡ଼ମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ନିୟ୍ ତଡ଼; ୧୨ ଖେନ୍ ବପାଲ୍ଲିନ୍ ବାଗୁତର ଆନମତନାୟ୍ ଆରି ଖେନ୍ ଅନର୍ଜେଲୋଟ୍ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବସମାଏ ତିୟ୍ତାୟ୍ ।”

୧୩ “ବନ୍ତ ପାନୁବେଡ଼ମରନ୍ ସଡ଼ାୟ୍ଲୋଟ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ରୁଆଡ଼ଗଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଅଃନ୍ନାମଡ଼ଲୋ, ବନ୍ତ ଆ ମାୟ୍ଡ଼ଲୋଟନ୍ ତିଡ଼ୁମଲନ୍ ବର୍ନେ, ‘ଏ ଇସ୍ବର, ଖେନ୍ ଇର୍ସେମର, ଖେନ୍ଆତଡ଼ ସାୟ୍ମୁୟ୍ ।’ ୧୪ ✧ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ପାରୁସିନ୍ ତଡ଼ ଆର୍ପାୟ୍ ପାନୁବେଡ଼ମରନ୍ ତରମ୍ମମର ଗାମ୍ଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେଏନ୍ କି ଆନିନ୍ ଆସିଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ତମ୍ ଅବସୋଡ଼ାଲନ୍ ଅବତୁୟ୍ତେନେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼

✧ ୧୭:୩୧ ୧୭:୩୧ ମାତିଉ ୨୪:୧୭,୧୮; ମାର୍କ ୧୩:୧୭ ✧ ୧୭:୩୩ ୧୭:୩୩ ମାତିଉ ୧୦:୩୯; ୧୭:୨୫; ମାର୍କ ୮:୩୫; ଲୁକ ୯:୨୪; ଜନ ୧୨:୨୫ ✧ ୧୮:୧୪ ୧୮:୧୪ ମାତିଉ ୨୩:୧୨; ଲୁକ ୧୪:୧୧

ଅନବସନ୍ନାତ୍ ତେତେ, ବନ୍ଦ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ଦରା ଆନିନ୍ତମ୍ ଅବସନ୍ନାତନେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଅବସୋଡ଼ାନ୍ ତେତେ ।”

ଜିସୁନ୍ ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆସିର୍ବାଦଏନ୍
(ମାତିଉ ୧୯:୧୩-୧୫; ମାର୍କ ୧୦:୧୩-୧୬)

୧୫ ଜିସୁନ୍ ଏଜ୍ଞାଲ୍ତେନ୍ ପସିଜଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସୁଡ଼େତଜି, ତିଆସନ୍ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ପସିଜଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ବା ଓରୋଡ଼ଲାଜି; ବନ୍ଦ ଞ୍ଜଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ କଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ୧୬ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ପସିଜଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଓଡ଼େଲେ ବର୍ଚନେ, “ପସିଜଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତନିୟ୍ନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ସାକାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଏରଡ଼ତଡ଼େଜି; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ କେନ୍ ଅଜ୍ଞମ୍ ଆ ପସିୟ୍ଜିଆତେ । ୧୭ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ଚବେନ୍, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ଦରା ସନ୍ନାସିଜଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅଃଜ୍ଞାଏ, ଆନିନ୍ ତେତେ ଗନ୍ଲେ ଅଃର୍ଚ୍ଚିଏ ।”

ଗମାଡ଼ମରନ୍
(ମାତିଉ ୧୯:୧୬-୩୦; ମାର୍କ ୧୦:୧୭-୩୧)

୧୮ ଅବୟ୍ ଜିଉଦି ଆମ୍ବୁଡ଼ଗଡ଼ମରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଏ ଆଜାଡ଼ି ଞ୍ଜନଡ଼ିୟ୍ମମର, ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ପରାନ୍ନା ଆଞ୍ଜନାଡ଼୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଇନି ଏଜ୍ଞାନାୟ୍ ?” ୧୯ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼୍ ଆଜାଡ଼ି ଗାମଲେ ଇନିବା ବର୍ଚନେ ? ଅବୟ୍ନେନ୍ ଅମ୍ବରେଡ଼ତାଲେ, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଅମ୍ବରେତାଲେ ଆନିଡ଼୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ି ତଡ଼ । ୨୦ ବନାୟ୍ବରଞ୍ଜି ତ ଆମନ୍ ଜନା, ଏଡ଼ାରିତଡ଼୍ନେ, ମନ୍ଦରାନ୍ ଏରଜୁତଡ଼୍, ଏରାତଡ଼୍ନେ, କଣ୍ଟାୟ୍ ସାକିନ୍ ଏତିୟ୍ତଡ଼୍, ଆପେୟ୍ବେନ୍ ଅୟୋଡ଼୍ବେନ୍ଆତଡ଼୍ ମାନ୍ନେବାଜି ।”

୨୧ ତି ମନ୍ଦରାନ୍ ବର୍ଚନେ, “କେନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ବନେଣ୍ଡିଆଞ୍ଜେନ୍ ସିଲତ୍ ଲୁମଲେ ଜିର୍ବାୟ୍ ।”

୨୨ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅମ୍ବତଡ଼ତାଲେ ବର୍ଚନେ, “ଆମନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ବନେଲୋଡ଼ନ୍ ଉନା ତକୋ; ଆମନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତମ୍ଲୋଡ଼୍ ତମ୍ଲେ ତୋଲେୟ୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବାନ୍ତେଆଜି, ଆରି ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼୍ ଆୟ୍ ସଣ୍ଡେଡ଼ିୟ୍; ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆମନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼େ ।” ୨୩ ବନ୍ଦ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଅମ୍ବତଡ଼ତାଲେ ଆକାନ୍ ମୁସୁକ୍ଳା ତେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ତକୋଏନ୍ ।

୨୪ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ମୁସୁକ୍ଳା ଆତେଏନ୍ଆତେ ଗିୟ୍ଲେ, ଜିସୁନ୍ ବର୍ଚନେ, “ଆନାଜି ଆମଡ଼୍ ରନ୍ନାନ୍ ତକୋ, ଆନିଞ୍ଜି କାକୁତ ୪ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼୍ ଗନ୍ତଜି । ୨୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼୍ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ଆଗ୍ରନ୍ତେନ୍ ସିଲତ୍ ଆର୍ଯାୟ୍ ସୁଜାନ୍ ଆ ପତୁଡ଼ ଗଡ଼ ଓଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରନ୍ତେନ୍ ସଜ ।”

୨୬ ଆନାଜି କେନ୍ ଆ ବନେ ଅମ୍ବତଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଚଞ୍ଜି, “ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆନା ଅନ୍ଦରନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଏ ?”

୨୭ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଅଜ୍ଞାତେ ମନ୍ଦରାନ୍ ଲୁମଲେ ଅଃର୍ଚ୍ଚିଏ, ତିଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ଲୁମତେ ।”

୨୮ ସିଲତେ ପିତ୍ରନ୍ ବର୍ଚନେ, “ଗିଜା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼୍ ରମ୍ବଡ଼୍ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍ବରେଡ଼ତାଲେ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ ଏସଣ୍ଡେଡ଼ିୟ୍ ।”

୨୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ଚବେନ୍, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ଦରା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆସନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍, ତୁକ୍ତନ୍, ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍, ଆପେୟ୍ନ୍, ଅୟୋଡ଼ନ୍, ଆରି ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍ବରେଡ଼ତାଲେ, ୩୦ ନମି ଆଡ଼ିନ୍ନାଲୋଡ଼୍ ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ ଆରି ତିକ୍ଳି ଆଡ଼ିନ୍ନାଲୋଡ଼୍ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ପରାନ୍ନା ଅଃଞ୍ଜାଡ଼େ, ତିଅଜ୍ଞମ୍ ଆ ମନ୍ଦରା ଆନିଡ଼୍ ତଡ଼ !”

୩୧ ତିକ୍ଳି ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣ ଞ୍ଜଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆନ୍ନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିୟ୍ବା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିର୍ଚବୋ, ଆରି ପୂର୍ବାଃତେ ବନେମରଞ୍ଜି ମନ୍ଦରା ତାଞ୍ଜାଆନନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇତେଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତମ୍ତେ; ୩୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼୍ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍ତନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ତୋସେତଜି, ସୟ୍ସୟ୍ମମୁତଜି, ବିଜଲ୍ତଜି, ୩୩ ସାମକାନ୍ ବାତେ ତିଡ଼ତଜି, ରକ୍ତତଜି, ଆରି ଏଡ଼ାଲୋଡ଼୍ ଆନିନ୍ ଯ୍ମର୍ମେଡ଼େ ।”

୩୪ ବନ୍ଦ ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଜି; କେନ୍ ଆ ବନେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଇନିଜି ଇନିଜି ବନେନ୍ ଦେଏନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ଆ କାଡ଼ ୁବକେଡ଼ନେମରନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଫବନଡ଼େନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୦:୨୯-୩୪; ମାର୍କ ୧୦:୪୭-୫୨)

୩୫ ଜିସୁନ୍ ଜିରିଓନ୍ ଆତୁୟାଜେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼୍ ଅବୟ୍ ଆ କାଡ଼ମୁରନ୍ ଅନେଡ଼୍ ରୋଉନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍‌ତାଲେ ବେକେଡ଼ଲନେ । ୩୬ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଡ଼ୁଡ଼ୟ୍‌ଲଞ୍ଜି ଆ ସନଡ଼ା ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ, କାଡ଼ମୁରନ୍ “କେନ୍ ଇନ୍” ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି ।

୩୭ ଆନିଞ୍ଜି କାଡ଼ମୁରନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ଜିଚେ ।”

୩୮ ସିଲରେ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ବର୍‌ନେ, “ଏ ଜିସୁ, ଦାରଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍, ଷେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ସାୟୁମ୍‌ୟ୍ ।”

୩୯ ବନ୍ଦ ଆମ୍‌ଡ଼୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ କଡ଼ିଡ଼ା ଗାମ୍‌ଲେ ବବଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି, ବନ୍ଦ ଆନିନ୍ ଆରି ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ବାକାବଲେ ବର୍‌ନେ, “ଏ ଦାରଦନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଷେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ସାୟୁମ୍‌ୟ୍ ।”

୪୦ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ତି କାଡ଼ମୁରନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଆମଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି, କାଡ଼ମୁରନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଆତୁଡ଼ଲାଞ୍ଜନ୍, ଜିସୁନ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍, ୪୧ “ଷେନ୍‌ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ ଲୁମ୍‌ୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମନ୍ ଲତୟ୍‌ତମ୍ ?”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ପ୍ରୁ, ଷେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲଡ଼େନ୍ ଆରି ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଆୟ୍ ।”

୪୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ତନେନମ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଫବନଡ଼ଲମ୍ ।”

୪୩ ସିଲରେମା ଆନିନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଏନ୍, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ସେନ୍‌ଲେ ସେନ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ସଶ୍ରେଡ଼େନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତିଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ସେକେଏଞ୍ଜି ।

୧୯

ଜିସୁନ୍ ତ ଜକିଅନ୍

୧ ତିକ୍‌ ଜିସୁନ୍ ଜିରିଓନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ତିଗଡ଼ ଜିରେନ୍ । ୨ ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଜକିଅ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ପାନୁବେଡ଼ମର୍ ଆରି ଗମାଡ଼ମର୍ । ୩ ଜିସୁନ୍ ଆନା, ତିଆତେ ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଜକିଅନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍, ବନ୍ଦ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆୟ୍‌ରେତନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଗିୟ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଆନିନ୍ ତୋୟ୍‌ନାମର୍ ତକୋଏନ୍ । ୪ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ଗଡ଼ ଇରେନ୍ କି ଅବୟ୍ ଲୁଆନ୍‌ବଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତାଜେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ବନ୍ ଜିଚେ ।

୫ ଜିସୁନ୍ ତେରେ ଅଡ଼ୋଏନ୍ କି ତୋଶ୍ରେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ଜକିଅନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍, “ଜକିଅ, ଲପନ୍‌ୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଲଡ଼େ ଷେନ୍ ଅସିନମ୍ ତକୋତନାୟ୍ ।”

୬ ସିଲରେ ଜକିଅନ୍ ଲପଲ୍‌ନ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାରେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଆସିଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଓରୋଡ଼େ । ୭ ତିଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଡୋସେତାଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଗିୟ୍‌ବା ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଇସ୍‌େମରନ୍ ଆସି ତକୋନେବାନ୍ ଜିରେନ୍ ।”

୮ ବନ୍ଦ ଜକିଅନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ପ୍ରୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍, “ଏ ପ୍ରୁ, ଗିଜା, ଅନର୍‌ଜେଲୋଡ଼଼େନ୍ ବବଡ଼ା ଷେନ୍ ତୋଲୋୟ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ତିୟ୍‌ତାଜି, ଆରି କଣ୍ଡାୟ୍‌ତାଲେ ଆନିଡ଼୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼ ଷେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ପାଡ଼ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏରେଲଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଉଞ୍ଜିଗୁନା ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ତିୟ୍‌ତାୟ୍ ।”

୯ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ଜକିଅନ୍ ଆ ବନେ ବର୍‌ନେ, “ଲଡ଼େ କେନ୍ ଆସିଲୋଡ଼୍ ଅନ୍‌ରନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଅବୟ୍ ଅବ୍ରାମ୍‌ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍; ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ ଆଡ଼ଏନ୍ ତିଆତେ ସାୟ୍‌ଲେ ଡୋବଡ଼ୋବନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରା ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ।”

ସୁନାତାବନ୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼୍‌ବର୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୫:୧୪-୩୦)

୧୧ ମନରାଞ୍ଜି କେନ୍ଦ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆରମ୍ଭତଡ଼େଞ୍ଜି ଆଡ଼ିବ୍ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବର୍ନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଅଡ଼ୋଏନ୍ ଆରି ଇସ୍‌ରାୟ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଲଗିୟ୍‌ତାରୟ୍‌ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଡ଼ିସୟ୍‌ୟେଞ୍ଜି । ୧୨ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବର୍ନେ, “ଅବୟ୍ ମନାନ୍‌ମେନ୍ ରାଜା ତରକ୍‌କ୍‌ମନ୍ ଖାଡ଼୍‌ଲେ ଯର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ସତ୍‌ୟାୟ୍ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୩ ଆନିନ୍ ଦସଜଣ ଆ କମ୍‌ବାର୍‌ମରଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ଓଡ଼େଡାଲେ ତିଲେ କମ୍‌ବାର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼୍‌ ତଡ଼୍‌ବୟ୍ ତଡ଼୍‌ବୟ୍ ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଞେନ୍ ଅଣ୍ଡ୍‌ ଯର୍ନାଞ୍ଜିନ୍ ଜାୟ୍ ବେପାରନାୟ୍‌ବା ।’ ୧୪ ବନ୍‌ତ ଆ ତେସାମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଏଡ଼ରୁମତେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼୍‌ଗତନ୍ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବରମରନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଆପ୍‌ୟାଡାଲେ, ‘କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ଲେନ୍ ଜିରେ ଇଆୟ୍‌ତୋ ରାଜାନେ କେନ୍‌ଆଡେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜିତୟ୍‌ଲେନ୍’ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନେଞ୍ଜି ।”

୧୫ “ତିକ୍‌କ୍‌ ଆନିନ୍ ରାଜା ତରକ୍‌କ୍‌ମନ୍ ଖାଡ଼୍‌ଲେ ଯର୍ନନ୍; ଅଞ୍ଜା କମ୍‌ବାର୍‌ମରଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ଆନିନ୍ ତାକୋନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼୍‌ସିଲଡ଼୍‌ ବେପାରତାଲନ୍ ଆନା ତିଅଞ୍ଜା ଅର୍ଜେଏନ୍ ତିଆଡେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଓଡ଼େଲେ ଅନୋରୋଡ଼୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆପ୍‌ୟାୟେଞ୍ଜି । ୧୬ ସିଲଡେ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଅବୟ୍‌ନେ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବର୍ନେ, ‘ପ୍ରବୁ, ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍‌ମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆରି ଦସଟା ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ଅର୍ଜେଲାୟ୍ ।’ ୧୭ ଆନିନ୍ କମ୍‌ବାର୍‌ମରନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ବରେନ୍, ‘ତେଲୋ, ମନଡ୍, ତର୍ନେ କମ୍‌ବାର୍‌ମର, ଆମନ୍ ଅସୋୟ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ତର୍ନେଡମ୍, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଦସଟା ଗଡାନ୍ ପାଟା ।’ ୧୮ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବର୍ନେ, ‘ପ୍ରବୁ, ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍‌ମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆରି ମନ୍‌ଲୟ୍ ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍ ଅର୍ଜେଲାୟ୍ ।’ ୧୯ ମନାନ୍‌ମେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ନିୟ୍ ବରେନ୍, ‘ଆମନ୍ ନିୟ୍ ମନ୍‌ଲୟ୍ ଗଡାନ୍ ପାଟା ।”

୨୦ “ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବର୍ନେ, ‘ପ୍ରବୁ, କେରେ ସୁନା ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍‌ମ୍ ଗିଜା, ଞେନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ସିନ୍‌ରିଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ଜିରାଲେ ତକ୍‌କୋଲାୟ୍; ୨୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ବତଡ଼୍‌ଲମ୍, ଆମନ୍ ଅବୟ୍ ରଡୋମର୍, ଅଞ୍ଜାଡେ ଅଞ୍ଜୁକ୍‌କୋଏ, ତିଆଡେ ପାଡ଼୍‌ଲେ ଜିଡେ, ଆରି ଅଞ୍ଜାଡେ ଅଞ୍ଜୁକ୍‌କେ ତିଆଡେ ଗଡ଼୍‌ଡେ ।’ ୨୨ ମନାନ୍‌ମେନ୍ ଗାମେନ୍, ‘ଏ ଆଲ୍‌ କମ୍‌ବାର୍‌ମର, ତଅଡ଼୍‌ମ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଞ୍ଜେ ଆମନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ପନ୍‌ସୁଆଡିତମ୍ । ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ରଡୋମର୍, ଅଞ୍ଜାଡେ ଅଞ୍ଜୁକ୍‌କୋଆୟ୍, ତିଆଡେ ପାଡ଼୍‌ଲେ ଜିଡେ, ଆରି ଅଞ୍ଜାଡେ ଅଞ୍ଜୁକ୍‌ତାୟ୍, ତିଆଡେ ଗଡ଼୍‌ତାୟ୍, କେନ୍‌ଆଡେ ଆମନ୍ ଜନା ପଡ଼୍‌ ? ୨୩ ଏଡେଲଡେନ୍ ସୁନାତାବଞ୍ଜେନ୍ ଇନିବା ବେକ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ଅଞ୍ଜୁକ୍‌କୋଲୋ ? ଏଡେଲଡେନ୍ ଞେନ୍ ଯର୍ନାୟ୍ ସିଲଡ୍‌ଲ୍‌ନ୍ ଆଅନ୍‌ତାବନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ତବନାୟ୍ ବନ୍ ।”

୨୪ “ଆରି ତେଡେ ତନଡ଼୍‌ଲେ ଆଡ଼୍‌କୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼୍‌ ଆନିନ୍ ବରେନ୍, ‘କେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ କେନ୍ ସୁନାତାବନ୍ ପାଡ଼୍‌ଲେ, ଆନା ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଦସଟା ସୁନାତାବନ୍ ତକୋ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଇୟ୍ ତିୟ୍‌ବା ।’ ୨୫ ସିଲଡେ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ନେ, ‘ପ୍ରବୁ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ନ୍ ତ ଦସଟା ସୁନାତାବନ୍ ତକୋ !’ ୨୬ ଆନିନ୍ ଇଲଡେଞ୍ଜି, ‘ଞେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ଜିଆଡ଼୍‌ ବର୍ତ୍‌ବେନ୍, ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ତକୋ, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେଡେ; ବନ୍‌ତ ଆନା ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଇନ୍‌ଡିଡ଼୍‌ ତଡ଼୍‌, ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ନ୍ ଇନି ତକୋ, ତିଆଡେ ନିୟ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ ପନାଡ଼୍‌ନ୍ ତେଡେ । ୨୭ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ବନେରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆନାଜି ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଞେନ୍ ରାଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁକ୍‌ତୟ୍‌ଲଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ତେନ୍ନେ ଓରୋଡ଼୍‌ତାଲେ ତେମଡ଼୍‌ଞେନ୍ ରକ୍‌କ୍‌ବାଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଜନିନୟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଗନ୍‌ଡେ
(ମାତିଉ ୨୧:୧-୧୧; ମାର୍କ ୧୧:୧-୧୧; ଜନ ୧୨:୧୨-୧୯)

୨୮ ଆରି ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ନେ ଆନିନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ତାଲନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୯ ଆରି, ଅଞ୍ଜା ଆଡ଼ିବ୍ ଆନିନ୍ ଜିତବୁରନ୍ ଆ ତୟ୍‌ତୟ୍ ବେଡ଼୍‌ପାଗିନ୍ ତ ବେତନିଆନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଅଡ଼ୋଏନ୍, ତିଆଡିବ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଞଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ବାଗୁନେଆଡ଼୍‌ ବରେ ଆପ୍‌ୟାୟେନ୍, ୩୦ “ତି ମୁକ୍‌କାବାବେନ୍ ଆ ସାଈ ଇୟ୍‌ବା, ତେଡେ ଆଗୁନ୍‌ଡେନ୍ ଆଡିବ୍, ଆନା ଆ ତଅଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ ଆଜିୟ୍ ଆନିଡ଼୍‌ ଅଣ୍ଡ୍‌ ତକ୍‌କ୍‌ମେ, ତିଅଡ଼୍‌ମ୍ ଅବୟ୍ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୋୟ୍‌ନ୍ ଲୁଆଡନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତବାଡନ୍ ଇୟ୍‌ଡେ ଏଗିଜେ; ତିଆଡେ ଉଜୁୟ୍‌ତାଲେ ପାଟାୟ୍‌ବା । ୩୧ ଆରି, ଆନିଡ଼୍‌ ଇନିବା ଏଉଜୁୟ୍‌ଡେ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନେବନ୍ ତେନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍, ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟ୍ ବର୍ନାବା ।”

* ୧୯:୨୨ ୧୯:୨୭ ମାତିଉ ୧୩:୧୨; ମାର୍କ ୪:୨୫; ଲୁକ ୮:୧୮ * ୧୯:୨୭ ୧୯:୨୭ ମାତିଉ ୨୫:୧୪-୩୦

୩୨ ସିଲଭେ ଆରାମ୍ଭାୟେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜିରେ, ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ଏଭେଲେ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି । ୩୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ାୟନ୍ ଆରୁଜେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ଗୋଡ଼ାୟନ୍ ଆ ସାଉକାର “ଇନିବା ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ାୟନ୍ ଏଉଢୁୟତେ” ଗାମେନ୍ ?

୩୪ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ସନାୟୟାୟ ।” ୩୫ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ପାଢ଼ଲେ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ାୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ସିନ୍‌ରି ବେଲେ ଜିସୁନ୍ ଅବତକୁମେଞ୍ଜି । ୩୬ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆତିଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ସିନ୍‌ରି ବେଲେଞ୍ଜି ।

୩୭ ଆରି ଆନିନ୍ ଆଞ୍ଜା ଜିତବୁରନ୍ ଆ ତୁଡ଼ତୁଡ଼ରେଡ଼ ଅଡ଼ୋଏନ୍, ତିଆତିଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଞ୍ଜିଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆଗିଜେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ବୋସା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସର୍ତାନ୍ ବାଭେ ସୋଡ଼ା ସର୍ତେନ୍ ବାଭେ ଇସୁରନ୍‌ଆତଡ଼ ଗଞ୍ଜେଲେ ବରଞ୍ଜି, ୩୮ “ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜିମଲୋଡ଼ ଅଞ୍ଜା ରାଜା ଜିର୍ତାୟ ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍ । ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସୟା ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଭେ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ ।”

୩୯ ସିଲଭେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଭେ ଲାଡ଼ଲେନ୍ଦେ ବରଞ୍ଜି, “ଏ ଞ୍ଜନଡ଼ତିୟମର୍, ଞ୍ଜିଡ଼ନେମରନ୍‌ମଜି ଅବକଡ଼ିଡ଼ାଜି ।”

୪୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଞ୍ଜେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ିଡ଼େଞ୍ଜି ତେନ୍, ଅରେଡ଼େଞ୍ଜି ବାକାବତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆସନ୍ ଯେଏନ୍

୪୧ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜା ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଜିର୍ତାୟ, ତିଆତିଡ଼ ଗଡ଼ାନ୍ ଗିୟଲେ ତିଆତେ ଆସନ୍ ଯେଲେ ବରଞ୍ଜେ, ୪୨ “ଆମନ୍, ଓଓ, ଆମନ୍ ଲଡ଼େ ସୟୁବରଞ୍ଜି ଜନାଲମ୍ ନଡ଼ ! ବନ୍‌ତ ନମି ତିଆତେଜି ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ନମ୍ ଆସସ ତକୋ । ୪୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସନାୟୁମ୍ ତିନ୍ନାମ୍ ଆମନ୍ ଅଞ୍ଜାଜନାଲମନ୍ ଆସନ୍, ଅଞ୍ଜା ତିନ୍ନା ବନେରାନମଜି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରେ ପାଡ଼ିଲେ, ଅବଗେଗେଲେ ତଡ଼କୋଜି, ୪୪ ଆରି, ଆମନ୍ ତ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନମ୍ ତକୋନ୍, ପସିୟନମଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଅବମାୟମାୟତଜି, ଆରି ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ନମ୍ ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆରି ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଅଞ୍ଜାବତକୋଏଜି, କେନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଅମଡ଼ନମ୍ ଅଡ଼ୋଡ଼ାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆତିଡ଼ ଇସୁରନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ ତିଆତିଡ଼ ଆମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜାମଡ଼କୋ ।”

ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟେନ୍

(ମାତିଉ ୨୧:୧୨-୧୭; ମାର୍କ ୧୧:୧୫-୧୯; ଜନ ୨:୧୩-୨୨)

୪୫ ଆରି ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲନ୍, ତମତମନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି, ୪୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼ନ୍ ତକୋ ଇସୁରନ୍ ବର୍ତନେ, ‘ଅସିଞ୍ଜେନ୍ ପାର୍ତନାସିଡ଼ନ୍ ତେତେ,’ ବନ୍‌ତ ଆମେଞ୍ଜି ତିଆତେ ରାଉମରଞ୍ଜି ଆ ତଲ୍ଲି ଏଏମ୍‌ଏନ୍ !”

୪୭ ଆରି ଆନିନ୍ ତିଡ଼ାନ୍ ସରେବାସିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ନ୍ ଞ୍ଜନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍, ବନ୍‌ତ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି, ଆମ୍ପୁଟୁଗଡ଼ମରଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ୪୮ ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞ୍ଜନଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ି ତଡ଼ରଜା ଅଞ୍ଜାମଡ଼ଲଜି ।

୨୦

ଜିସୁନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ସେକୁବରନ୍

(ମାତିଉ ୨୧:୨୩-୨୭; ମାର୍କ ୧୧:୨୭-୩୩)

୧ ବମିୟତା ଜିସୁନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆତିଡ଼ ସରେବାସିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞ୍ଜନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ ଆରି ମନ୍‌ଡ଼ବରନ୍ ଅମ୍ପୁଡ଼ବରେଞ୍ଜି, ତିଆତିଡ଼ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, ୨ “ଆମନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆ ସନୋଡ଼ାନେ ବାଭେ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତେ, ଆରି, ଆନା କେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟଲମ୍, ଆନିନ୍ ଆନା ? ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେନ୍ ।”

୫ ୧୯:୪୭ ୧୯:୪୭ ଲୁକ ୨୧:୩୭

୩ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ୍ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଞେନ୍ ଜାଲଡ଼ ଯିବା. ୪ ଜନନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତକ୍ତବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନୋଡାନେନ୍, ରୁଆଞ୍ଡନ୍ ସିଲଡ଼ ଖାଡ଼େନ୍ ଅଡ଼େ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖାଡ଼େନ୍ ?”

୫ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ରୁଆଞ୍ଡନ୍ ସିଲଡ଼ ଗାମଲବୋ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଗାମତେ, ‘ଏଭେଲ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଆମଡ଼ନ୍ ଏଃଡ଼ବର୍ନେନ୍ ?’ ୬ ‘ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗାମଲବୋ ତେନ୍,’ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିତରତାଲେ ରକ୍ତଲଡ଼ତଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜନନ୍ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ନେମର୍ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ।” ୭ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ତିଆତେ ଅଞାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତେଏନ୍, ତିଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ ।”

୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଭେଲ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଅଞା ଆ ସନୋଡାନେ ବାଭେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମତାୟ୍, ତିଆତେ ଞେନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃକବେନ୍ ।”

ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭା ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି ଆନବଜଡ଼ବର୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୧:୩୩-୪୬; ମାର୍କ ୧୨:୧-୧୨)

୯ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟ୍ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି । “ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କୋଭାଲୋଡ଼ନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାନ୍ ଗୁଲୁଡ଼ଗୁଲେ ତିଆତେ ଅର୍ମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ବାଗାନ୍ ତିୟ୍ଲେ ଜତ୍ର ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ବଡେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୦ ଆରି, ଅର୍ମରଞ୍ଜି ଏଞାଲଡେନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ସିଲଡ଼ ଆ ବନ୍ତାନ୍ ଅଲ୍ଡିଏଜି ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ କମ୍ବାରିମରନ୍ଆତଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାନ୍ ଆ ରନୋଡ଼ରୋଡ଼ ବେତାନ୍ ଆମଡ଼ବାଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟେନ୍, ବନ୍ତ ତି ଅର୍ମରଞ୍ଜି କମ୍ବାରିମରନ୍ଆତଡ଼ ତିଡ଼ଲୋଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ଆରିକ୍ଲାସିନ୍ ଅବୟ୍ନେଏଞ୍ଜି । ୧୧ ଆନିନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ କମ୍ବାରିମରନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍; ଆନିଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ତିଡ଼ଲୋଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ଅଲ୍ଲଗନ୍ତ୍ରୟ୍ ଏମ୍ବେଡାଲେ ଆରିକ୍ଲାସିନ୍ ଅବୟ୍ନେଏଞ୍ଜି । ୧୨ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଯାଗି ବେଡାନ୍ ନିୟ୍ ଆରି ଅବୟ୍ କମ୍ବାରିମରନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍; ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ କମ୍ବାରିମରନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଅସ୍ତାରାତାଲେ ତୁଆରାନ୍ ସେତେଞ୍ଜି । ୧୩ ସିଲଭେ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାମରନ୍ ବର୍ନେନ୍, ‘ଞେନ୍ ଇନି ଏଞାଆୟ୍ ? ଞେନ୍ ତରୁଡ଼ୟମତାଞନ୍ ତାଞଡ଼ାଅନ୍ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଆରୋ ତେନ୍ ମାନ୍ନେତଜି ।’ ୧୪ ବନ୍ତ ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜି ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାମରନ୍ ଆ ତାଞଡ଼ାଅନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ତର୍ତମ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, ‘କେନ୍ଆନିନ୍ ତ ଆ ତାଞଡ଼ାଅନ୍, କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏରକ୍ତବା, ଏଭେଲ୍ଡେନ୍ ଆନଜେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତେ ତେତେ ।’ ୧୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟା କୋଭାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ରକ୍ତଏଞ୍ଜି ।”

“ତିଆସନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ଇୟତାୟ୍ ଏଞାଏଜି ? ୧୬ ଆନିନ୍ ଜିରେ ତି ବାଗାଅର୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟତାୟ୍ ରକ୍ତୁଆଜେଜି କି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାକୋଭାନ୍ ଇୟତାୟ୍ ତିୟେଜି ।”

କେନ୍ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଏଭେଲେ ତେତଡ଼ ତଡ଼ ।”

୧୭ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ବର୍ନେନ୍, “ଏଭେଲ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଅଞା ବର୍ନେ କେନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ତକୋ, କେନ୍ ଆ ଗରାମ୍ଗାମନ୍ ଇନି ?”

“ଗୁସିମରଞ୍ଜି ଅଞା ଅରେଡ଼ ବାସ୍ତୁଏଞ୍ଜି,

ତିଆତେ କୁନେନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ଅରେଡ଼ ତେଏନ୍ ।”

୧୮ “ତି ଅରେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ଗଲୋତେ, ଆନିନ୍ ତେୟ୍ଡେୟ୍ଡେତନେ, ଆରି, ଆନା ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ତି ଅରେଡ଼ନ୍ ଗଲୋତେ, ତି ଅରେଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରଡ଼ିରଡ଼ି ଏମ୍ବେତେ ।”

ପାନୁନ୍ ତନିୟନ୍ ଆ ଆସନ୍ ବର୍ନେନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୨:୧୫-୨୨; ମାର୍କ ୧୨:୧୩-୧୭)

୧୯ ସିଲଭେ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ସିଲଭେମା ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ବାଖମ୍ବାନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଡ଼ମଡ଼ଲେ ବର୍ନେ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନଏଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ବଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୦ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସୋଡ଼ାମରନ୍ ତ ରାଜାନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ସାୟ୍ଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆ ସରିଡ଼ସିଡ଼ବର୍ ଖମ୍ବାଖମ୍ବାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ତାଭାନ୍ ବାଭେ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମଲେ

ଆରବହୁତ୍‌ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍‌ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୧୧ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଖନଡ଼଼ିତ୍‌ୟମ୍‌ର, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଜନାତାୟ୍, ଆମନ୍‌ ଆଜାଡ଼ିନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନେ ଆରି ଖନଡ଼ନ୍‌ ତିୟ୍‌ତେ, ଆରି ଆନ୍ନିଢ଼ିଆତଢ଼ ଅଃଢୁଲ୍‌ମତେ, ଆର୍ଯାୟ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଇନି ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ଖନଡ଼ନ୍‌ ତିୟ୍‌ତେ । ୨୨ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍‌, କାଈସରନ୍‌ଆତଢ଼ ପାନ୍‌ନ୍‌ ତନିୟନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ଅନଗତନ୍‌ ତକୋ ଅଡ଼େ ଇଞ୍ଜା ?”

୨୩ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍‌ ଆ ସାଡ଼ିଆଞ୍ଜି ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ଅବୟ୍‌ ଗୁଣ୍ଡାତାବନ୍‌ ଅବତୁଜ୍‌ ଯିବା । ୨୪ କେନ୍‌ତେନ୍‌େ ଆନା ଆବବ୍‌ ଆରି ଆନା ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ ତକୋ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି, “କାଈସରନ୍‌ଆତେ ।”

୨୫ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍‌ ବର୍‌ନେ, “ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଅଞ୍ଜାତେ କାଈସରନ୍‌ଆତେ ତିଆତେ କାଈସରନ୍‌ଆତଢ଼ ତିୟ୍‌ବା; ଆରି, ଅଞ୍ଜାତେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତେ ତିଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଢ଼ ତିୟ୍‌ବା ।”

୨୬ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମତ୍‌ଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେଲୋଡ଼ ସରିଡ଼ସିଡ଼ବରନ୍‌ ଖମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍‌ତୁଲ୍‌ଲି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍‌ ସାନ୍‌ଡ଼ାଲେ କଡ଼ିଡ଼ଲେ ସେତେଞ୍ଜି ।

ୟନର୍‌ପେଟନ୍‌ ଆ ଆସନ୍‌ ବର୍‌ନେନ୍‌

(ମାତିଉ ୨୨:୨୩-୩୩; ମାର୍କ ୧୨:୧୮-୨୭)

୨୭ *ସିଲଭେଲ୍‌ନ୍‌ ଯନର୍‌ପେଟନ୍‌ ଇଞ୍ଜା ଆଗ୍ରାମତେଞ୍ଜି ଆ ସାଦୁକିଜି, ଲାଡ଼ଲେନ୍‌େ ଜିସୁନ୍‌ ଆମତ୍‌ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ବରେଜି, ୨୮ “ଏ ଖନଡ଼଼ିତ୍‌ୟମ୍‌ର, ମୋସାୟ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ଇତେନ୍‌, ‘ଅନ୍ନିଢ଼ି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼, ତୁକ୍ତିନ୍‌ ତକୋନ୍‌ ତକୋନ୍‌ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ କୋତନେନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌ ତେନ୍‌, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌, ତି ଜୁଆରବଜନ୍‌ ବୟନ୍‌ ବିବାତାଲନ୍‌ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ ଆସନ୍‌ ପସିଜନ୍‌ କୋତେତୋ ।’ ୨୯ ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ ତକୋଏଞ୍ଜି; ଆନ୍ନିଢ଼ିମ୍‌ର ଅବୟ୍‌ ଆଇବଜନ୍‌ ବୟନ୍‌ ବିବାଲନ୍‌ ବନ୍‌ତ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ କୋତନେନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌; ୩୦ ତିକ୍ତି ଆ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ମ୍‌ର ତି ଆଇବଜନ୍‌ ବୟନ୍‌ ବିବାଲନେ ଆରି ଆନିନ୍‌ ନିୟ୍‌ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ କୋତନେନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌, ଆରି ତି ଆ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ମ୍‌ର ତି ଆଇବଜନ୍‌ ବୟନ୍‌ ବିବାଲନେ ଆରି ଆନିନ୍‌ ନିୟ୍‌ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ କୋତନେନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌, ୩୧ ତିଅନ୍ତମ୍‌ ସାତ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ି; ଅବୟ୍‌ନେ ଆର୍‌ବୁଏନ୍‌ ସିଲଭେଲ୍‌ନ୍‌ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ତି ଆବୟ୍‌ନେ ଆଇବୟ୍‌ ବୟନ୍‌ ବିବାଲି, ବନ୍‌ତ ଆନ୍ନିଢ଼ିଆ ଅଃଢୁକାତନ୍‌ଲି । ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅଶ୍ଟୁଡ଼ କୋତନେଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି । ୩୨ ତିକ୍ତି ତି ଆଇବଜନ୍‌ ନିୟ୍‌ ରବୁଏନ୍‌ । ୩୩ ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍‌, ସାତଜଣିଞ୍ଜି ତ ତି ଆଇବଜନ୍‌ ବୟନ୍‌ ବିବାଲି, ଯନର୍‌ପେଟ୍‌ ଇଡ଼ନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଭେ ତି ଆଇବଜନ୍‌ ଆନା ଆ ତୁକ୍ତି ତେତେ ?”

୩୪ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଖାଡ଼ବୟ୍‌ତଞ୍ଜି ଆରି ସୁଡ଼ାତଞ୍ଜି, ୩୫ ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଜି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲଭେ ଯନର୍‌ପେଟନ୍‌ ଆସନ୍‌, ଆରି ପୁର୍‌ବାଃତେ ଆଜିର୍‌ଞ୍ଜି ଆ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ ତକୋନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଜିଞ୍ଜିନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିଡ଼ନ୍‌ ତେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ବୟ୍‌ନେଜି କି ଅଃସୁଡ଼ାନ୍‌ନେଜି । ୩୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଃର୍‌ବୁଏଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍‌ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆରି ଯନର୍‌ପେଟନ୍‌ ଆ ଅଅନ୍‌ ଆଡ଼େଏଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ଅଅନ୍‌ଜି । ୩୭ ଆରି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ତୋତଞ୍ଜି, ମୋସାୟ୍‌ ନିୟ୍‌ ଜାଡ଼ିଆନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେଲୋଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଢ଼ ‘ଅବାମନ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ର, ଇସାକନ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ର, ଜାକୁବନ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ର’ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ନ୍‌ ଅବଜନାଲଡ଼ତନେ । ୩୮ ଆନିନ୍‌ ତ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍‌ର ତଡ଼, ଆର୍‌ଯାୟ୍‌ ଆମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍‌ର; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ତେମତ୍‌ଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆମେଡ଼ଜି ।”

୩୯ ସିଲଭେ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଆମତ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲଭେ ଲାଡ଼ଲେନ୍‌େ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଏ ଖନଡ଼଼ିତ୍‌ୟମ୍‌ର, ଆମନ୍‌ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ବର୍‌ନେ ।” ୪୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଅନ୍ନିଢ଼ି ଆ ବର୍‌ନେ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବନରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅଃଢୁକାମତ୍‌ଲି ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ ଆସନ୍‌ ବର୍‌ନେନ୍‌

(ମାତିଉ ୨୨:୪୧-୪୬; ମାର୍କ ୧୨:୩୫-୩୭)

୪୧ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ ଦାଉଦନ୍‌ ଆ ତାଞ୍ଜାତାଅନ୍‌, କେନ୍‌ଆତେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାତାଲେ ବର୍‌ତ୍ତେ ? ୪୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍‌ ଦାଉଦନ୍‌ ଆନିନ୍‌ତମ୍‌ କନନ୍‌ବଇଲୋଡ଼ନ୍‌ ବର୍‌ତ୍ତନେ,

* ୨୦:୨୨ ୨୦:୨୭ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ ୨୩:୮

‘ପ୍ରବୁଦ୍ ପ୍ରବୁଞ୍ଚେନଆତଡ଼୍ ବରେନ୍,

୪୩ ଞ୍ଚେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଜାୟ ବନେରାନମଜିଆତଡ଼୍ ତରକ୍ଲୋଜଡ଼୍ନମ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ଏମ୍ଲେଆଜି,

ତି ଜାୟ ଅର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼୍ଚେନ୍ ତକ୍ଲୁମଲେ ତକୋନା ।’

୪୪ ଦାଉଦନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ‘ପ୍ରବୁ’ ଗାମଲେ ଓଡ଼େଡେ, ଏଢେଲ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାତାଲେ ଆ ତାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍ ଡେଏ ?”

ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ବର୍ରେନେ

(ମାଡ଼ିଉ ୨୩:୧-୩୬; ମାର୍କ ୧୨:୩୮-୪୦)

୪୫ ତିକ୍ଲି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆରମଡ଼୍ଚେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଞ୍ଚଡ଼୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, ୪୬ “ସାସ୍ତ୍ରିଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଆକୟତମନାବା ! ଆନିଞ୍ଜି ଡେଞ୍ଜାରାତମନ୍ ଆ ଅଞ୍ଜି ରଲନ୍ ବନ୍ନୁଲ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ସୟଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ଅବଲୋମଲୋମନେନ୍, ରନ୍ନୁଲ୍ଲୁସି’ଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ତରକ୍ଲୁମନ୍, ଆରି ବୁଜିଲୋଡ଼ନ୍ ମନଡ଼୍ ତରକ୍ଲୁମନ୍ ଲତୟତଜି; ୪୭ ଆନିଞ୍ଜି ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି ଆସି’ ଅଡ଼କୋନ୍ ମତଜି ଆରି ଅବଡ଼ୁୟଡ଼ାଲନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ପାର୍ତନାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ପନବରତନ୍ ଞ୍ଚାଡ଼୍ତଜି !”

୨୧

ଜୁଆରବଜନ୍ ଆ ତନିୟଡ଼ିୟ

(ମାର୍କ ୧୨:୪୧-୪୪)

୧ ସିଲଡ଼୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଏରେ ଆଡ଼ାଡ଼୍ତାଲନ୍, ଗମାଡ଼୍ମରଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼୍ ରମ୍ମଡ଼୍ ତନିୟଡ଼ିୟଞ୍ଜି ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ପିଡ଼ିଲୋଡ଼୍ ଆପ୍ରିଡେଞ୍ଜି ଗିଜେନ୍ । ୨ ଆରି, ଅବୟ ଡୋଲୋୟ ଜୁଆରବଜନ୍ ବାଗୁ ସନ୍ନାରାତମ୍ ଆ ଗୁଣ୍ଡାତାବ୍, ଡେଢେ ଆପ୍ରିଡେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼୍ ଜିସୁନ୍ ଗିୟଲେ ବର୍ରେନେ, ୩ “ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତବେନ୍, କେନ୍ ଡୋଲୋୟ ଜୁଆରବଜନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଗୋଗୋୟ ପିଡେନ୍ । ୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନଜେଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍ ଅସୋୟ ଅସୋୟ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ପିଡ଼ିଲୋଡ଼୍ ପିଡେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ କେନ୍ଆନିନ୍ ଡୋଲୋଜିଡ଼ନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ଅନବମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତିଅଞ୍ଜା ତକୋଏନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ପିଡାଜେନ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତେଏ୪ଡେନ୍ ଆ ବର୍ରେ ବର୍ରେନେ

(ମାଡ଼ିଉ ୨୪:୧-୨; ମାର୍କ ୧୩:୧-୨)

୫ ଆରି ଲାଡ଼୍ଲେଡ଼୍ ଞ୍ଚଡ଼୍ନେମରଞ୍ଜି, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ମନଡ଼୍ ମନଡ଼୍ ଅରେଡ଼ନ୍ ତ ତନିୟଡ଼ିୟ ଜନବଞ୍ଜି ବାଢେ, ମନଡ଼୍ତମ ଆଡ଼ୁବଡ଼ୁବ ଗାମଲେ ବର୍ରେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, ୬ “ଅଞ୍ଜାଡେ ନମି ଆମ୍ଲେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଗିୟଡେ, ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ, ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆରି ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆ ଡୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼୍ ଅ୪ଡ଼କୋଏ, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟଡେନ ।”

ଜୁଗନ୍ ଆରଞ୍ଜିଡ଼େନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼୍ ଅରମ୍ମଡ଼ନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୪:୩-୧୪; ମାର୍କ ୧୩:୩-୧୩)

୭ ସିଲଡେ ଞ୍ଚଡ଼୍ନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଞ୍ଚନଡ଼୍ଡିୟମର୍ ଏଢେଲ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଞ୍ଜା ଡେଡେ ? ଆରି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଡ଼େରୟଡେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼୍, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଇନିଜି ଇନିଜି ଅରମ୍ମଡ଼ନ୍ ଗିୟଡାଡେ ?”

୮ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଏଞ୍ଜାଲ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ଲେଞ୍ଜି କନଣ୍ଡାୟଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଡ଼୍ତବେନ୍ ଡଡ଼୍ ତିଆସନ୍ ଗିୟଡମନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ଅଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼୍ଚେନ୍ ଇୟଲେ, ‘ଞ୍ଚେନ୍ ଆନିନ୍,’ ଆରି ‘ତିନ୍ନାନ୍ ତୁୟାୟଲାୟ’ ଗାମଲେ ଇୟଡାୟ ବର୍ରେନି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଏସଣ୍ଡୋଡ଼୍ଡ଼ିଜି । ୯ ବନ୍ତ ଅଞ୍ଜା ଆଡ଼ିଡ଼୍ ଆମ୍ଲେଞ୍ଜି, ଅଲ୍ଡିଡନ୍ ତ ଗୋଡେନ୍ ଆ ବର୍ରେନି ଏଅମଡ଼୍ତଡେ, ତିଆଡ଼ିଡ଼୍ ବଡ଼ଡ଼୍ତବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆଡେଜି ଆମ୍ମୁଡ଼୍ ଡେଡେମା, ବନ୍ତ ସିଲଡେମା ଜୁଗନ୍ ଅ୪ନୁଞ୍ଜିଡେ ।”

୧୦ ସିଲଡେ ଜିସୁନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଡେସାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼୍ ଡେସାନ୍, ଆରି ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼୍ ରାଜ୍ୟନ୍ ଡୋଡେନେ, ୧୧ ଆରି ସୋଡ଼ାରା ତକର୍ଲନ୍ ଡେଡେ, ଲାଡ଼୍ଲେନ୍ନେରେଡ଼୍ କାନ୍ତାରାନ୍ ତ ରୋଗାନ୍ ଡେଡେ, ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ବରନ୍ତଡ଼ାନ୍ ଆ ଗନଡେଲ୍ ଆରି ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ଅରମ୍ମଡ଼ଞ୍ଜି

ଗିୟତାତେ । ୧୨ ବନ୍ଦ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆଡ୍ରେଡେନ୍ ଆମ୍ବୁଫୁ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଫୁ ଖମତବେଞ୍ଜି ଆରି ରନ୍ନୁକୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ତ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଫୁ ସୋରୋସ୍ତାୟତାଲେ ତଣ୍ଡାୟତବେଞ୍ଜି, ଆରି ଅଞ୍ଜମଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଫୁ ରାଜାନ୍ ତ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍ତାବା ଓରୋଡ଼ତବେଞ୍ଜି; ୧୩ କେନ୍ ଆଡେ ତନେଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ରନୟଡ଼ବେନ୍ ତେତେ । ୧୪ *ତିଆସନ୍, ଇନି ଏଜାଲଫାୟ ଗାମଲେ ତି ଆ ବନେଲୋଡ଼ ଆମ୍ବୁଫୁମା ଏରନିଃୟମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବୁଫୁ ରମ୍ବୁଫୁ ଆ ମନ୍ନଲୋଡ଼ ଗବ୍ରିବା । ୧୫ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଫୁ ଏଡେଲେ ବନେନ୍ ତ ଜନନାନ୍ ତିୟତବେନ୍ ତ, ବନେରାମରବେଞ୍ଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ତିଆଡେ ତଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଏଜି କି ଗଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଏଜି । ୧୬ ବନ୍ଦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଫୁ ଅୟୋଡ଼, ଆପେୟ, ବୋଞ୍ଜାଡ଼, କୁଲମ୍, ଗଡ଼ିବେଞ୍ଜି ନିୟ ସୋରୋସ୍ତାୟତବେଞ୍ଜି, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେଆଡ଼ଫୁ ରକ୍ତୁତବେଞ୍ଜି, ୧୭ ଆରି ଅଞ୍ଜମଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଗାମଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଫୁ ଅଡକୋଞ୍ଜି ଏଡ଼ୁମଡ଼ତବେଞ୍ଜି । ୧୮ ବନ୍ଦ ଅବବଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆ ଉଡ ଜାକିୟ ଅଃଡ଼ୋସ୍ତାଏ । ୧୯ ଏରକିକ୍ତୁଡନେନ୍ ଏଡକୋଲନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବୁଫୁ ରମ୍ବୁଫୁ ଆ ପରାନ୍ନା ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆସ୍ତେଏଃଡେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତନେ
(ମାତିଉ ୨୪:୧୫-୨୧; ମାର୍କ ୧୩:୧୪-୧୯)

୨୦ “ଆଜ୍ଞା ଆଡିଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଗେରେତଜି, ତିଆଡେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଗିଜେନ୍ ତେନ୍, ତିଆଡିଡ଼ ତିଆଡେ ସିସିତେ ଗାମଲେ ଜନାବା । ୨୧ ତିଆଡିଡ଼ ଆନାଜି ଜିଉଡା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବରୁରେଡ଼ନ୍ ଜିରେତଜି; ଆରି ଆନାଜି ଅମ୍ବ ଗଡ଼ାନ୍ ତକୋତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେତଜି; ଆରି ଆନାଜି ସାଇରେଡ଼ନ୍ ତକୋତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍ତଡ଼ାଜି ତଡ଼; ୨୨ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଇଡିଡ଼ନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡକୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଲଡେନ୍ ତେଡମଡେ, ତିଆସନ୍ ତିଆଡେ ପନବରଡ଼ନ୍ ଆ ବନେଡ଼ା । ୨୩ ତିଆଡିଡ଼ ଆନାଜି ଆଡିଲକୋଡ଼ଜି ଆରି ମେମେଅନ୍ତଞ୍ଜି, ଯୋଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତଜି । ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତେତେ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ଫୁ ପବରଡ଼ତଜି । ୨୪ ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ିବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରବୁତଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଫୁ ଏରଡନେମରଞ୍ଜି ଖମଲେ ବଣ୍ଡିତାଲେ ପାଡ଼ତଜି, ଆରି ଆ ତିନ୍ନାଞ୍ଜି ଆଣ୍ଡ଼ଫୁ ବରିଜେନ୍ ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଖାଡ଼ୁବଲେ ତକ୍ଳାତଜି ।”

ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ଜିର୍ତାୟ
(ମାତିଉ ୨୪:୨୯-୩୧; ମାର୍କ ୧୩:୨୪-୨୭)

୨୫ * “ଆରି, ଓୟୋଡ଼ନ୍, ଆଜ୍ଞାୟତାନ୍ ତ ତୁଡ଼ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଅରମ୍ବଡ଼ନ୍ ଗିୟତାତେ, ଆରି, ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡକୋ ତେସାନ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତଜି; ସମ୍ବେୟଣ୍ଡାନ୍ ତ ଇଡ୍ଡୋୟତାନ୍ ଆ ସନଡ୍ଡାବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ଉଲ୍ଲତଜି । ୨୬ ଆରି ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଗନଡେଲ୍ଜି ଜଗେତାଲେ, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରାଈଡ଼ତଜି, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବୋସାଜି ଅଡକୋନ୍ ଯୁଆୟତନେ । ୨୭ *ତିଆଡିଡ଼ ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ଆ ବୋସାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମେଗଲୋଡ଼ନ୍ ଜିର୍ତାୟ, ତିଆଡେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗିୟତଜି । ୨୮ ଆରି କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଗନଡେଲ୍ଜି ଉଲ୍ଲନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ବା ଆରି ମାଜୋବା, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନ୍ତୁବେନ୍ ତୁୟାଲ୍ୟ ।”

ଲୁଆନ୍ତବନ୍ ଗିୟଲେ ଖଡ଼ନେନ୍
(ମାତିଉ ୨୪:୩୨-୩୫; ମାର୍କ ୧୩:୨୮-୩୧)

୨୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଫୁ ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ବରନ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଲୁଆନ୍ତବନ୍ ତ ଅଡକୋନ୍ ଅରାନ୍ତବଞ୍ଜି ଗିୟବା; ୩୦ ଆଜ୍ଞା ଆଡିଡ଼ ତିଆଡେଜି ଲେଡେଡ଼ତେ, ତିଆଡିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ, ବୌସାକିନ୍ ଆଜ୍ଞାୟ ତୁୟାଲ୍ୟାୟ ଗାମଲେ ଏଜନାତେ । ୩୧ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଗନଡେଲ୍ଜି ଏଗିଜେନ୍ ତେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ତୁୟାଲ୍ୟାୟ, କେନ୍ଆଡେ ଜନାବେନ୍ତୋ ।”

* ୨୧:୧୪ ୨୧:୧୫ ଲୁକ ୧୨:୧୧,୧୨ * ୨୧:୨୫ ୨୧:୨୫ ଅନବଜନାବଡ଼ ୭:୧୨,୧୩ * ୨୧:୨୭ ୨୧:୨୭ ଅନବଜନାବଡ଼ ୧:୭

୩୨ “କ୍ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଶ୍ଚୁଡ଼ ଗତେଲେନ୍ ଜାୟ୍ ନମି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଏଙ୍ଗାଲେଜନଡ଼ ଅଃନ୍ନାଡ଼ଏଜି । ୩୩ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆଡ଼ତେ ବନ୍‌ତ ବର୍ନେକ୍ଷେଞ୍ଜି ଆଜିୟ୍ ଅଃନ୍ନାଡ଼ଏ ।”

ଜାଗର୍ତ୍ତ ଏତକୋନେବା

୩୪ “ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆସନ୍ ଗିୟ୍‌ତମନାବା, ଅସମୟ୍ ଉଗରବେନ୍ ଗାଗାନେ ଜୋମଜୋମନେଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଡ଼ତବେନ୍, ଗାସାଲ୍‌ତାଲନ୍ ବନ୍ନଲ୍ଲାୟ୍‌ତବେନ୍, ଆରି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅନିଃୟ୍‌ମଲୋଡ଼ନ୍ ଲଗିନ୍‌ତମ୍ ତେତେ, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଗଲୋଏ । ୩୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ଜନ୍ତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଡ଼ୋତାୟ୍ । ୩୬ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ଗତେଲ୍‌ଜି ସିଲଡ଼ ଏଡୋବ୍‌ତନେ ଆରି ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ମୁଲ୍‌ବାବା ତନଡ଼ଲେ ଏରପ୍ରିତେ ତିଆସନ୍ ତିତାନ୍ ଜେଗୋଲେ ପାର୍ତନାନାବା ।”

୩୭ *ଜିୟୁନ୍ ତିତାନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ତିଲେ ତଗଲନ୍ ଆନିନ୍ ହୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଜିତବୁରନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତକୋନେ । ୩୮ ଆରି, ତୋତାନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିୟୁନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଜି ।

୨୨

ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୬:୧-୫; ମାର୍କ ୧୪:୧-୨; ଜନ ୧୧:୪୫-୫୩)

୧ ଏଲାୟ୍‌ପୁର ଗାମଲେ ଅବୟ୍ କମିରନ୍ ଏରମନାୟ୍ ରୁଚିନ୍ ଆ ଜୋମଜୋମ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ହୁୟାଲେ ପାଡ଼ଲାୟ୍ । ୨ ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି, ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଜନା ରକୁଲେ ରପ୍ରିଏଜି, ତିଆସନ୍ ତଡ଼ନ୍‌ର ସାଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଅନବଞ୍ଚମଞ୍ଚମନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଅଡ଼େଏନ୍

(ମାତିଉ ୨୬:୧୪-୧୬; ମାର୍କ ୧୪:୧୦-୧୧)

୩ ତିଆଡ଼ିତ୍ ବାରଜଣଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ପାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ ସନ୍‌ମନ୍ ଗନେନ୍ । ୪ ଆରି ଆନିନ୍ ଜିରେ ଏଙ୍ଗାତାଲେ ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ଅବଞ୍ଚମଞ୍ଚମେଜି ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ କଡ଼ାଡ଼ିନେ । ୫ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାଏଞ୍ଜି କି ତଙ୍ଗାନ୍ ଏଡ଼ିୟ୍‌ତମ୍ ଗାମଲେ ବାସାଏଞ୍ଜି । ୬ ଆରି ଆନିନ୍ ଅଡ଼େତାଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଅନବଞ୍ଚମଞ୍ଚମନ୍ ଆସନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼ନ୍ ସାୟ୍‌ଲେ ତକୋଲନ୍ ।

ଅନେଲାୟ୍‌ପୁର ଜନୋମନ୍ ଅନବଜାତାନ୍ ଆସନ୍ ଜିୟୁନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୬:୧୭-୨୫; ମାର୍କ ୧୪:୧୨-୨୧; ଜନ ୧୩:୨୧-୩୦)

୭ ତିକ୍ଳି ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିତ୍ ଏଲାୟ୍‌ପୁର ଇଡ଼ନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ, କମିରନ୍ ଏରମନାୟ୍ ରୁଚିପୁର ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ । ୮ ଜିୟୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ଏନ୍‌ଲେ ବରେ ଆସ୍ପାୟ୍‌ଞ୍ଜି, “ଗାଗାନେଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରେ ଏଲାୟ୍‌ପୁର ଜନୋମନ୍ ଇୟ୍‌ନବଜାତାବା ।”

୯ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଜିୟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ କେନ୍‌ଆତେ ଏଅବଜାତାନାୟ୍ ଗାମଲେ ଆମନ୍ ଲଡ଼ୟ୍‌ତମ୍ ?”

୧୦ ଜିୟୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଗିୟ୍‌ବା, ଆମ୍ବେନ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରନ୍‌ତେନ୍ ଆଡ଼ିତ୍, ସୁଭିଲୋଡ଼ନ୍ ତାଆନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼ତେନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ଇୟ୍‌ତେ ଏରବାଡ଼େ; ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆସି ଇୟ୍‌ତେ ଗନେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତାଲେ ତି ଆସି ଇୟ୍‌ଲେ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମରୁଆତଡ଼ ଇୟ୍ ବର୍ବା, ୧୧ ‘ଖନଡ଼ତିୟ୍‌ମରନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତମ୍, କ୍ଷେନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅଙ୍ଗାସିଂଲୋଡ଼ ଅନେଲାୟ୍‌ପୁରନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ପାଡ଼େତନାୟ୍, ତି ଆ କନ୍‌ଆମରୁସିଂ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ?’ ୧୨ ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜାତାଆୟ୍ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆସିଂ ତୋଣ୍ଡୋ ମେଡ଼ନ୍‌ଆତେ ଅବହୁୟ୍‌ତବେନ୍; ତେତେ ଇୟ୍‌ନବଜାତାବା ।”

* ୨୧:୩୭ ୨୧:୩୭ ଲୁକ ୧୧:୪୭

୧୩ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେ, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ବରେଞ୍ଜି, ଏଭେଲେମା ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନେଲ୍ଲାଇପୁରନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ଇୟଲେ ଅବଜାତାଏଜି ।

ପ୍ରବୁବୋଜନ୍

(ମାତିର ୨୭:୨୭-୩୦; ମାର୍କ ୧୪:୨୨-୨୬; ୧ କରନ୍ତି ୧୧:୨୩-୨୫)

୧୪ ଆରି, ତିନ୍ନନ୍ ଆରଡୋଲାଞ୍ଜନ୍, ଜିସୁନ୍ ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି । ୧୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ତଣ୍ଡନ୍ ଖରାଡ଼ତାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍ମୁଟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ କେନ୍ ଅନେଲ୍ଲାଇପୁର ଜନୋମନ୍ ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ମାଡୁ ଲତୟଲ୍ଲୟ୍; ୧୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ କେନ୍ ଆ ରାଗମଗାମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗିୟତାଏନ୍ ଜାୟ ଞେନ୍ ଆଜିୟ୍ ଆରି କେନ୍ଆତେ ଅଃଲ୍ଲୋମାୟ ।”

୧୭ ଆରି ଆନିନ୍ ଗିଲ୍ଲନ୍ ଖମ୍ଲେ, ସନେନ୍ସେନନ୍ ତିୟଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “କେନ୍ଆତେ ପାଡ଼ଲେ ରମ୍ମୁଡ଼ ବେନ୍ ବନ୍ତାନାବା । ୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ ଞେନ୍ ଲଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଆଜିୟ୍ ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଅଃଗାଆୟ ।”

୧୯ ଆରି, ରୁଚିନ୍ ଖମ୍ଲେ ସନେନ୍ସେନନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ତିଆତେ ରେବ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନିୟନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ କେନ୍ଆତେ ତଅଡ଼ଞେନ୍; ଞେନ୍ଆତଡ଼ ମନନ୍ଦେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ଲୁମବା ।” ୨୦ ଆଡ୍ରେମେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ଗିଲ୍ଲନ୍ ଖମ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “କେନ୍ ଗିଲ୍ଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆକ୍ରତତେନ୍ ମିଞ୍ଜାମଞେନ୍ ବାଭେ ଗନବ୍ରିନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ କେନ୍ ରଡ଼ ଅନଗତନ୍ ।”

୨୧ “ବନ୍ତ ଗିୟବା, ଆନା ଞେନ୍ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତ୍ତୟ୍, ଆସିନ୍ ଞେନ୍ ସରିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ମେଜଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ । ୨୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆଇତିତନ୍ ତକୋ, ଏଭେଲେମା ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଆନନ୍ ରବୁତେ, ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଆନନ୍ଆତଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତେ, ଯୋଡ଼ ତି ଆ ମନ୍ରା ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ ।”

୨୩ ତିଆସନ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନା କେନ୍ଆତେ ଲୁମ୍ବରୟତେ, ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।

ଆନା ସୋଡ଼ା ଗାମ୍ଲେ ଅଲ୍ଲୁଲ୍ଲବାଞ୍ଜନ୍

୨୪ ଆରି, ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନା ସୋଡ଼ା ଗାମ୍ଲେ ତନିତିନ୍ ତେତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲୁଲ୍ଲବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ୨୫ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜାଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାସନତଜି, ଆରି ଆନାଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାସନତଜି ଆନିଞ୍ଜି ‘ସନାୟ୍ମମ୍ବର’ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନେନ୍ ତେତେ । ୨୬ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଅନ୍ତମ୍ ତେତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ସିନା ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନା ସୋଡ଼ା, ଆନିନ୍ ଆ ସନ୍ନାଗୋ ତେଏତୋ, ଆରି ଆନା ଆମ୍ମୁଟ୍ଗଡ଼ମ୍ବର ଆନିନ୍ କମ୍ବୁରିମ୍ବରଗୋ ତେଏତୋ । ୨୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ସୋଡ଼ା ? ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ତଞ୍ଜୁମ୍ତାଲେ ଗାଗାତନେ, ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ଅଡ଼େ, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରୋଜୋମ୍ତେ, ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ? ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ତଞ୍ଜୁମ୍ତାଲେ ଗାଗାତନେ ଆନିନ୍ ପଡ଼ ସୋଡ଼ା ତଡ଼ ? ବନ୍ତ ଞେନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ବେନ୍ ଅବୟ୍ ସାନାଲ୍ଲେମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗୋକତନାୟ ।”

୨୮ “ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋ ମନାଲ୍ଲମାଲ୍ଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଲନ୍ ଏଜିର୍ତ୍ତାୟ୍; ୨୯ ତିଆସନ୍ ଆପେୟ୍ଡ଼ଞେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ରାଜ୍ୟନ୍ ସେତାଏନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଞେନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସେତାୟ୍, ୩୦ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ଞେନ୍ ମେଜଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଏଗାଗାତନେ, ଆରି ତରଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତଞ୍ଜୁମ୍ତାଲେ ବାର କେଞ୍ଜା ଇସ୍ରାଏଲନ୍ଆତଡ଼ ଏସାସନତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ମନୁର୍ସେବର୍ ବର୍ତ୍ତନେ

(ମାତିର ୨୭:୩୧-୩୫; ମାର୍କ ୧୪:୨୭-୩୧; ଜନ ୧୩:୩୬-୩୮)

୩୧ “ସିମନ୍, ସିମନ୍, ଗିଜା, ଗମ୍ମନ୍ ସାଲ୍ଲୁଣିଲୋଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତାୟତବନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ସନୁମନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନଲ୍ଲାଇୟନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ । ୩୨ ବନ୍ତ ତର୍ନେମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଲତେନ୍ ଆଡ଼ତଡ଼େ ତଡ଼, ତିଆସନ୍

☆ ୨୨:୨୪ ୨୨:୨୪ ମାତିର ୧୮:୧; ମାର୍କ ୯:୩୪; ଲୁକ ୯:୪୬ ☆ ୨୨:୨୬ ୨୨:୨୬ ମାତିର ୨୩:୧୧; ମାର୍କ ୯:୩୫ ☆ ୨୨:୨୭ ୨୨:୨୭ ମାତିର ୨୦:୨୫-୨୭; ମାର୍କ ୧୦:୪୨-୪୪ ☆ ୨୨:୨୯ ୨୨:୨୭ ଜନ ୧୩:୧୨-୧୫ ☆ ୨୨:୩୦ ୨୨:୩୦ ମାତିର ୧୯:୮୮

ଞ୍ଜେନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାଲନାୟ; ଆରି ଆମନ୍ ଯର୍ଭନାୟ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ନମଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆୟନବବୋର୍ସାଆଜି ।”

୩୩ ବନ୍ଦତ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ବଣ୍ଡିସିଢ଼ନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ତ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆଜାତା ।”

୩୪ ବନ୍ଦତ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ପିତ୍ର, ଞ୍ଜେନ୍ ଆମନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ତ୍ତମ, ଲଡ଼େ ଆ ତଗଲ୍ କମସିମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଓଲେନ୍ ଆମନ୍ ଯାଗି ତର ଞ୍ଜେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ମୁର୍ସେତ୍ ଯୁ ।”

ଗାଞ୍ଜିଆନ୍, ମୁନାନ୍, କଡ଼ିବନ୍

୩୫ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଞ୍ଜେନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅଜ୍ଞା ଆଡ଼ିଡ଼ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଗାଞ୍ଜିଆନ୍, ମୁନାନ୍, ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ଏରପନାଢ଼ନ୍ ଆସ୍ତାୟଲବେନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ପଢ଼ ଅବାବ ତେଲବେନ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇଜ୍ଞା ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ।”

୩୬ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ନମି ଆନା ଆମଡ଼ ଗାଞ୍ଜିଆନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ପାଢ଼େତୋ, ତିଅନ୍ତମ୍ ମୁନାନ୍ ନିୟ୍ ପାଢ଼େତୋ, ଆରି ଆନା ଆମଡ଼ କଡ଼ିବନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଆ ମାଟନ୍ ଅବୟ୍ ତମଲେ କଡ଼ିବନ୍ ଞ୍ଜିଏତୋ । ୩୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଏନେଲେ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, ‘ଆନିନ୍ ଏରମଡ଼ିରମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନିତନ୍ ତେଏନ୍,’ କେନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତେତମେତୋ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ତେତମେତେ ।”

୩୮ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ନିଞ୍ଜି, “ପ୍ରବୁ ଗିଜା କେନ୍ତେନେ ବାଗୁ କଡ଼ିବନ୍ ତକୋ ।”

ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଡ଼ିୟ୍ତେ ସରି ।”

ଜିସୁନ୍ ଜିତବୁରନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍ଲେ ପାର୍ତନାନେ

(ମାତିଉ ୨୬:୩୬-୪୬; ମାର୍କ ୧୪:୩୨-୪୨)

୩୯ ତିତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିସୁନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଡୁଡ଼ଲନ୍ ଜିତବୁରନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ଞ୍ଜେନେମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼ଗତନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୪୦ ତେଭେ ଡୁଡ଼େଞ୍ଜି କି ଆନିନ୍ ଞ୍ଜେନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଇୟ୍ଲେ ବରେଜି, “ମନାଲ୍ମାଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଏଜ୍ଞାଲ୍ତେନ୍ ଗଲୋଡ଼ଢ଼ବେନ୍ ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା ।”

୪୧ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଡାସଡ଼ାୟ୍ ଜିରେ ଡୁଡ଼ମୁତାଲେ ଇୟ୍ଲେ ପାର୍ତନାନେ, ୪୨ “ଏ ଆପେୟ୍, ଇସୁମ୍ନମ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, କେନ୍ ଗିଲ୍ଲନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଢ଼ଢ଼ାଜା; ତେଲୋଜନଡ଼ଢ଼େନ୍ ଇସୁମ୍ନେନ୍ ତଡ଼, ଆର୍ଯାୟ୍ ଇସୁମ୍ନମ୍ ତେଏତୋ ।” ୪୩ ଆରି, ରୁଆଢ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଅବଡୁୟ୍ତାଲନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟେନ୍ । ୪୪ ଆରି ଆନିନ୍ ଜଡ଼ ଇୟ୍ମତାଲେ ଆବଲୟନ୍ ପାର୍ତନାଲନ୍, ଆରି ଆ ଓଞ୍ଜୋଲନ୍ ଆ କଜି ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଆକ୍ରଣ୍ଡୋୟ୍ତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଜାୟ୍ତାନ୍ ଜଡ଼ତେନ୍ ।

୪୫ ଆରି ଆନିନ୍ ପାର୍ତନାନେନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଲନ୍ ଞ୍ଜେନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିର୍ଭାୟ୍, ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଅନିୟ୍ମମନ୍ ବାଭେ ଆଡ଼ିମତାୟ୍ଜି ଇୟ୍ଲୟ୍ ଗିଜେଜି । ୪୬ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା ଏଲୁଡ଼େ ? ମନାଲ୍ମାଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଏଜ୍ଞାଲ୍ତେନ୍ ଗଲୋଡ଼ଢ଼ବେନ୍ ତଡ଼ ତିଆସନ୍ ତୋଲନ୍ ପାର୍ତନାନାବା ।”

ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବଣ୍ଡିଏଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୬:୪୭-୫୬; ମାର୍କ ୧୪:୪୩-୫୦; ଜନ ୧୮:୧୨-୧୮)

୪୭ ଜିସୁନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଗିୟ୍ବା, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅଡ଼ୋଲାଜି, ଆରି ବାରଜଣଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ପାରିତ ଜିଉଦା ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବୁଡ଼ତାଲନ୍ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଜନୋଜୋରନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍ଲୟ୍ । ୪୮ ବନ୍ଦତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଜିଉଦା, ଜନୋଜୋରନ୍ ବାଭେ ପଢ଼ ମନ୍ରା ଡ଼ାଞ୍ଜାଡ଼ାଅନନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ତାୟ୍ତେ ?”

☆ ୨୨:୩୫ ୨୨:୩୫ ମାତିଉ ୧୦:୯,୧୦; ମାର୍କ ୬:୮,୯; ଲୁକ ୯:୩; ୧୦:୪

୪୯ ସିଲଭେ ଜନି ତେତେ ତିଆତେ ଗିୟଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆ ସନଶ୍ଟୋଫ୍‌ମରଜି ବର୍ଭେ, “ପ୍ରବୁ, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନି କଡ଼ିବନ୍ ବାଭେ ଏଥାଜି ପଢ଼ ?” ୫୦ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଢ଼ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ ଆ କମ୍ବାରିମରଆତଢ଼ ଅଡ଼ଲେ ଆର୍ଜଡ଼ୋମଲୁଡ଼ନ୍ ଗଡ଼ଲେ ସେତେନ୍ ।

୫୧ ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସୁନ୍ ବର୍ଭେ, “ଡ଼ିୟତେ ସରି,” ଆନିନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଲୁଡ଼ ସୁଡ଼େଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ମବନ୍‌ଡ଼େନ୍ ।

୫୨ ଆରି ଜିସୁନ୍, ଆ ବିରୁଦଲୋଢ଼ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟ ଡ଼ ପାପୁରମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ରାଡ଼ମରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଢ଼ ଏଡ଼ୁଡ଼ତନାଞ୍ଜନ୍ ଅଡ଼ମ୍ କଡ଼ିବନ୍ ଡ଼ ତେଙ୍ଗାନ୍ ଞମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ତୁଡ଼ଲନ୍ ଏଜିରାୟ ? ୫୩ *ତିତାନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସରେବାସିଲୋଢ଼ନ୍ ଡ଼ରକୋଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆତିଡ଼ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ବିରୁଦଲୋଢ଼ଞେନ୍ ଅସିବେନ୍ ଏନ୍‌ବଡ଼ୋଲୋ, ବନ୍‌ଡ଼ ଅଙ୍ଗା ଆତିଡ଼ ଲୋଢ଼ଡ଼େତେ ତିଆତିଡ଼ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ରୟଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େତ ।”

ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ମୁର୍ସେଏନ୍

(ମାତିଉ ୨୭:୫୭, ୫୮, ୬୯-୭୫; ମାର୍କ ୧୪:୫୩, ୫୪, ୬୭-୭୨; ଜନ ୧୮:୧୨-୧୮, ୨୫-୨୭)

୫୪ ତିକ୍‌କି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଞମ୍‌ଲେ ପାଡ଼ଲେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ ଆସି ଓରେଡ଼େଞ୍ଜି; ବନ୍‌ଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ଡ଼ାସ଼ାୟ ଡ଼କୋଡ଼ାଲନ୍ ସଶ୍ଟୋଢ଼ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୫୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼ି ଡ଼ାଶ୍ଟଲୋଢ଼ନ୍ ଡ଼ଗୋନ୍ ସୟଲେ ଏକ୍କାନ୍ ଆଡ଼କ୍ଳୁମେଞ୍ଜି, ପିତ୍ରନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ ଡ଼କ୍ଳୁମେ । ୫୬ ପିତ୍ରନ୍ ଡ଼ଗୋନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଡ଼କ୍ଳୁମେଲେ ଆଡ଼କୋଲନେନ୍ ଆତିଡ଼, ଅବୟ କମ୍ବାରିବଜନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଢ଼ ଗିୟଲେ, ଏଡ଼ସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ବର୍ଭେ, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ନିୟ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଡ଼କୋଲନ୍ ।”

୫୭ ବନ୍‌ଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ଆଇମର ଞେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଜନା ଡ଼ଡ଼ ।”

୫୮ ଗଡ଼େୱ ଡ଼କୋଡ଼ାଲନ୍ ଆରି ଅବୟନେ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଢ଼ ଗିୟଲେ ବର୍ଭେ, “ଆମନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଢ଼ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ।”

ବନ୍‌ଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇକ୍ଳା ବୋଞ୍ଜାଡ଼, ଞେନ୍ ଡ଼ଡ଼ ।”

୫୯ ଆରି, ବଗଣ୍ଡା ଆ ତିକ୍‌କି ଆରି ଅବୟନେ ଆକ୍କାନ୍ ବର୍ଭେ, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ନିୟ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଡ଼କୋଲନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ ଗାଲିଲିମର ।”

୬୦ ବନ୍‌ଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ଆମନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ବର୍ଭେ, ଞେନ୍ ତିଆତେ ଜନା ଡ଼ଡ଼ ।”

ସିଲଭେ ପିତ୍ରନ୍ ବର୍ନା ବର୍ନା କମ୍‌ସିମନ୍ ଓଲେନ୍, ୬୧ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆୟରଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଏଡ଼ସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଢ଼ ଆଡ଼ାଡ଼େନ୍; ସିଲଭେ “କମ୍‌ସିମନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଓଲେନ୍ ଆମନ୍ ଯାଗି ଡ଼ର ଞେନ୍‌ଆତଢ଼ ମୁର୍ସେତୟ,” କେନ୍ ଅଙ୍ଗା ବର୍ଭେ ପ୍ରବୁନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, ୬୨ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ବେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଜିର୍ଭେ ଆକ୍କାନ୍ ଇୟମଡ଼ାଲେ ଇୟଲେ ଯେୟେଡ଼ାନେ ।

ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ସୟସୟମ୍‌ଏଞ୍ଜି ଆରି ତିଡ଼େଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୭:୨୭-୨୮; ମାର୍କ ୧୪:୨୫)

୬୩ ଆରି, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଞମ୍‌ଲେ ଡ଼କ୍ଳୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ତିଡ଼ଲେ ତିଡ଼ଲେ ସୟସୟମ୍‌ଏଞ୍ଜି । ୬୪ ଆରି ଆ ମୁକ୍କାନ୍ ଯୁମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଅଡ଼େନ୍ ପୁର୍ଗାଃତେ ବର୍ଭେମର୍ ! ବର୍ନା ଲା ଆନା ଆମନ୍‌ଆତଢ଼ ତିଡ଼ଲମ୍ ?” ୬୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଢ଼ ଗୋଗୋୟଡ଼ମ୍ ବର୍ଭେଞ୍ଜି ବର୍ଭେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ନିଶ୍ଟୟେଞ୍ଜି ।

ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଢ଼ ଜିସୁନ୍

(ମାତିଉ ୨୭:୫୯-୬୬; ମାର୍କ ୧୪:୫୫-୬୪; ଜନ ୧୮:୧୯-୨୪)

୬୬ ଡ଼ୋଡ଼ାନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି, ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଡ଼ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ରୁକ୍ତଡ଼ାଲନ୍ ଆ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଢ଼ଞି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଓରେଡ଼ତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍ଭେନ୍ ।”

* ୨୨:୫୩ ୨୨:୫୩ ଲୁକ ୧୯:୪୭; ୨୧:୩୭

୭୭ ବନ୍ଦ ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍ବେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତ ଏଃତୁର୍ନେ; ୬୮ ଆରି, ଞେନ୍ ଅପ୍ପୁଟ୍ଟଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଜ୍ଜାଲଟ୍ଟିୟ୍ । ୬୯ ବନ୍ଦ ନମିଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗାତାଅନନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ଯା ବାଞ୍ଜେ ଅର୍ଜତୋମଗଡ଼ ତଞ୍ଜୁମତେ ।”

୭୦ ସିଲଭେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବର୍ବେଞ୍ଜି, “ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଆମନ୍ ଇନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାତାଅନ୍ ପଡ଼ ?”

ଜିସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆନିନ୍ ଗାମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବର୍ତ୍ତନେ ।”

୭୧ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମ୍ବେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ଇନ୍ବିବା ଆରି ସନାୟ୍ସାୟ୍ ? ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଞ୍ଜନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ଆତେ ଅମ୍ବଡ଼ଲବୋ ।”

୨୩

ଜିସୁସ୍ଆତଢ଼ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୭:୧-୨; ୧୧-୧୪; ମାର୍କ ୧୫:୧-୫; ଜନ ୧୮:୨୮-୩୮)

୧ ତିକ୍ତି ସୋବାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ଜିସୁସ୍ଆତଢ଼ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁସ୍ ଆ ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼ ତାକୁଡାଲେ ବର୍ବେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଗିୟ୍ଲାଇୟ୍, କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଜାତିଲେନ୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଏମ୍ବେଆୟ୍ତେ, ଆରି କାଈସରନ୍ଆତଢ଼ ପାନ୍ନୁନ୍ ତନିୟ୍ନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆନିନ୍ ରଡ଼ତେ, ଆରି ଆନିନ୍ତମ୍ ଞେନ୍ ଅବିସେକ ତେଲ୍ଲିୟ୍, ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ରାଜା ଗାମ୍ବଡ଼ତନେ ।”

୩ ସିଲଭେ ପିଲାତନ୍, ଜିସୁସ୍ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ପଡ଼ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ?”

ଜିସୁସ୍ ଜାଲଡ଼ଲନେ, “ଆମନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ ।”

୪ ସିଲଭେ ପିଲାତନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସାନ୍ ଅଞ୍ଜାତାୟ୍ ।”

୫ ବନ୍ଦ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଆକ୍ରାନ୍ ବର୍ବେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ସମ୍ପିରା ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ଲେ ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଉଲନ୍ କେନ୍ତେତେନ୍ ନିୟ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସୁୟ୍ଲାଇଡ଼ଜି ।”

ଜିସୁସ୍ଆତଢ଼ ଏରୋଦନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି

୬ ବନ୍ଦ ପିଲାତନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅମ୍ବଡ଼ଡ଼ାଲେ ଆରି ବର୍ବେନ୍, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଇନ୍ ଗାଲିଲିବାୟ୍ ପଡ଼ ?” ୭ ଆରି, ଆନିନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନ୍ରା ଗାମ୍ବେଲେ ଆନିନ୍ ଜନାତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଏରୋଦନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଏରୋଦନ୍ ନିୟ୍ ଜିରୁସାଲମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୮ ଏରୋଦନ୍ ଜିସୁସ୍ଆତଢ଼ ଗିୟ୍ଲେ ମାଡ଼ୁ ସର୍ତ୍ତାଲନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ବର୍ବେନ୍ ଆରମ୍ବଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଗିୟ୍ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ଟୁ ମା ସିଲଡ଼ ଲତୟ୍ତାଏନ୍, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ତେନ୍ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା* ଗିୟ୍ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଆସାଲନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୯ ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁସ୍ଆତଢ଼ ଗୋଗୋୟ୍ଡ଼ମ୍ ବର୍ବେଞ୍ଜି ଅପ୍ପୁଟ୍ଟନ୍, ବନ୍ଦ ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଞ୍ଜାଲଡ଼ଲନେ । ୧୦ ଆରି, ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାମ୍ବିଞ୍ଜି ତନଡ଼ଡ଼ାଲେ ଜିସୁସ୍ ଆ ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼ ମାଡ଼ୁ କାୟ୍ଲାଇୟ୍ । ୧୧ ଆରି, ଏରୋଦନ୍ ଆ ସିପ୍ଲାଇଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲଇନ୍ ଜିସୁସ୍ଆତଢ଼ ତୋସେଲେ ସୟ୍ସୟ୍ଲୁତାଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ଡ଼ତମ୍ ଆ ଅକ୍ତି ଅବରତାଲେ ଆରି ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ୧୨ ତିଆଡ଼ିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ଏରୋଦନ୍ ତ ପିଲାତନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ ମାୟ୍ଲାଇୟ୍ଲେ; କେନ୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ଟୁ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ବନେରା ତକୋଲେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁସ୍ଆତଢ଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତିୟ୍ଲେଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୭:୧୫-୨୬; ମାର୍କ ୧୫:୬-୧୫; ଜନ ୧୮:୩୯-୧୯:୧୭)

୧୩ ତି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ପିଲାତନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଓଡ଼େଲେ ଅବୁକୁଡ଼ାଲେ ବରେଞ୍ଜି, ୧୪ “କେନ୍ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ଡ଼ାୟ୍ ଗାମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅମ୍ବଡ଼ଞେନ୍ ଏଓରୋଡ଼ଲାଇୟ୍; ଆରି ଗିୟ୍ବା, ଞେନ୍ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ବର୍ବାୟ୍ ବନ୍ଦ ଅକ୍ମା ଅକ୍ମା ଆ ବର୍ବେଜି କେନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବଡ଼ଞେନ୍ ଏବର୍ବେନେ ତିଅକ୍ତମ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା କେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜାତାୟ୍ । ୧୫ ଏରୋଦନ୍ ନିୟ୍ ଅଞ୍ଜାତାଲୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅମ୍ବଡ଼ଞେନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାଇୟ୍;

* ୨୩:୮ ୨୩:୮ ଅରପ୍ପଡ଼ନ୍

ଆରି ଗିୟାବା, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଚାଡ଼ତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ତୋସା ଅଃଲୁମ୍‌ଲୋ ।
୧୭ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ପନବରତନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ଅମ୍‌ରେଡ଼୍‌ତାୟ୍ ।”

୧୭ ପୁର୍ପୁର୍ ଇଡନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ଅବୟ୍ ଆବଣ୍ଡିମରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅମ୍‌ବୁରତେ ।

୧୮ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଏକ୍ଲାନ ବାକାବଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ରକ୍ତୁବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି
ଆସନ୍ ବାରକାନ୍ ଅମ୍‌ବୁରବା ।”

୧୯ ତି ବାରକାନ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଡେନ୍ ଆରମ୍‌ଡୁଡ଼୍‌ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆର୍‌ଲୁଏନ୍
ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି ।

୨୦ ବନ୍‌ତ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅନମ୍‌ବୁରନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟ୍‌ତାଲେ ଆନିନ୍ ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼୍
ମବ୍‌ଲେଞ୍ଜି । ୨୧ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଡ଼ନ୍ ବାରେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍
ଅମ୍‌ତାୟ୍‌ବା, ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାୟ୍‌ବା ।”

୨୨ ଆରି, ଆନିନ୍ ଯାରି ତର ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା ଆନିନ୍ ଇନି ଆ ତୋସା ଲୁମେନ୍ ? ଖେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍
ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଚାଡ଼ତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ତୋସା ଅଃଞ୍ଚାଡ଼୍‌ଲାୟ୍; ତିଆସନ୍, ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍
ପନବରତନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ଅମ୍‌ରେଡ଼୍‌ତାୟ୍ ।”

୨୩ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାୟ୍‌ନେତୋ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଡ଼ନ୍
ବାରେ ବାକାବଲେ ତାକିଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆ ବନାକାବଞ୍ଜି ମା ଜିନୟେନ୍ । ୨୪ ଆରି, ଆ
ତାକିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ତେଏତୋ ଗାମଲେ ପିଲାତନ୍ ବର୍‌ନେ । ୨୫ ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଗୋଡେନ୍
ଆରମ୍‌ଡୁଡ଼୍‌ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତୋସା ତ ସମ୍‌ବମରନ୍ ଆ ତୋସାଲୋଡ଼୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି, ତି ଆ
ମନ୍‌ରାଆତଡ଼୍ ଅନମ୍‌ବୁରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତାକିଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼୍ ପିଲାତନ୍ ଅମ୍‌ବୁରେନ୍, ଆରି
ଆଇସୁମ୍‌ଞ୍ଜି ବାରେ ଆସିଲୋଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୭:୩୨-୪୪; ମାର୍କ ୧୫:୨୧-୩୨; ଜନ ୧୯:୧୭-୨୭)

୨୨ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆରୋରୋଡେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼୍ ମାଲ୍‌ଲେଡ଼୍‌ରେଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଗଡ଼ାନ୍
ଜିର୍‌ାୟ୍, ଆଞ୍ଚୁମ୍‌ ସିମ୍‌ ଆନିନ୍ କୁରିଣିବାୟ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍ ବୋୟ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ
କଣ୍ଡୋଡ଼୍‌ଗଡ଼୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼୍‌ଲେ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଆ ତାରଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତିଆତେ ଜଗଃମଗଃ^୧ ଅକୋୟେଞ୍ଜି ।

୨୨ ଆରି, ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼୍‌ଗଡ଼ନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼୍‌ଲେ ପାଡେଞ୍ଜି, ଲାଡ଼୍‌ଲେଡ଼୍ ଆଇମରଞ୍ଜି
ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇୟମ୍‌ତାଲେ ଆ ମାୟ୍‌ଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ତିଡୁମ୍‌ଲନ୍ ଯେଗତେଞ୍ଜି । ୨୮ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍
ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ଗତଞ୍ଜି ଆୟ୍‌ରବୁଡ଼ିଃଲନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଏ ଜିରୁସାଲମ୍‌ମନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ିଅନ୍‌ଜି, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଏୟେଡ଼୍‌ଡ଼୍,
ଆର୍‌ାୟ୍ ରମ୍‌ଡ଼୍ ରମ୍‌ଡ଼୍ ଆସନ୍ ଆରି ପସିୟ୍‌ବେଞ୍ଜି, ଆସନ୍ ଯେବା; ୨୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗିୟାବା,
‘ଆନାଜି ଆଞ୍ଜେବୟ୍‌ଜି, ଆରି ଆନାଜି ଆଜିୟ୍‌ଜା ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ତିଲ୍‌କୋତେଜି ଆରି ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ମେମେଅନ୍‌ନେଜି,
ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍, ସନେନ୍‌ସେନ୍,’ ଗାମଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବର୍‌ତଞ୍ଜି ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିର୍‌ାୟ୍ ।

୩୦ ^୨ତିଆତିଡ଼୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବରୁଞ୍ଜି ବର୍‌ତଜି, ‘ତଅଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଲେନ୍ ଅବସେଡ଼୍‌ନାୟ୍,’ ଆରି ତଡ଼୍‌କୁବଞ୍ଜି ବର୍‌ତଜି,
‘ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ରୁବ୍‌ଲେନ୍ ।’ ୩୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମେଡ଼୍‌ନୁବନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏନ୍‌ଏଞ୍ଜି ତେନ୍,
ଆସନ୍‌ବନ୍‌ବନ୍ ଆରି ଏଞ୍ଜାଗୋ ଅରଃ ତେଏନ୍ ?”

୩୨ ରନକ୍ତୁନ୍ ଆସନ୍ ବାଗୁ ତୋସାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଓରୋଡେଞ୍ଜି । ୩୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି
“ଆଇତାଡ଼ା” ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ତୁଡେଞ୍ଜି କି ତେରେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍
ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ତୋସାମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଜିସୁନ୍ ଆ ଅର୍‌ଜଡୋମଗଡ଼୍ ଆରି
ଅବୟ୍‌ନେ ଅର୍‌କାବଡ଼ିଗଡ଼୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି । ୩୪ ତିଆତିଡ଼୍ ଜିସୁନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଏ ଆପେୟ୍,
କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ କେମାନ୍ ତିୟାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ଲୁମ୍‌ତଜି, ତିଆତେ
ଅଃଞ୍ଜନାଏଜି ।”

ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ଅଞ୍ଜି ବନ୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବକଡ଼ିଏଞ୍ଜି । ୩୫ ଆରି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତନଡ଼୍‌ତାଲେ
ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଗିୟ୍‌ଗିଜେଞ୍ଜି । ଆରି, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସୟ୍‌ସୟ୍‌ମ୍‌ତାଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍
ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତୋବେନ୍; ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସେତାଏନ୍ ଆ କ୍ରସ୍ତୁ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ତମ୍ ତୋବ୍‌ନେତୋ
।”

† ୨୩:୨୨ ୨୩:୨୭ ବତଗାୟ୍   * ୨୩:୩୦ ୨୩:୩୦ ଅନବଜନାବଡ଼୍ ୭:୧୭

୩୬ ଆରି, ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମତ୍ତନ୍ ଜିରେ ସବୁରତାନ୍ ତିୟ୍ଲେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସୟ୍‌ସୟ୍‌ମୁଲେ ବର୍ତ୍ତ୍ତି, ୩୭ “ଆମନ୍ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମନ୍‌ତମ୍ ତୋବନ୍ ।”

୩୮ ଆରି, ଆବବନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଏନ୍ନେଲେ ନିୟ୍ ଆଇଡିଡନ୍ ତକୋଏନ୍, “କେନ୍‌ଆତେ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ।”

୩୯ ଆରି, ଆଅକ୍ଳାତଡ଼୍‌ଲୋଡନ୍ ଆରମତାଜେଞ୍ଜି ତୋସାମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍‌ଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ନିଣ୍ଡୟ୍‌ତାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆମନ୍ ପଡ଼୍ କ୍ରିସୁନ୍ ତଡ଼୍ ? ଆମନ୍‌ତମ୍ ତୋବନ୍‌ ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼୍ ତୋବଲେନ୍ ।”

୪୦ ବନ୍‌ତ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ କିୟ୍‌ଲେ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ନିୟ୍ ଅଃକତଡ଼୍‌ମ୍ ପଡ଼୍ ? ଆମନ୍ ତ ଏଭେଗୋମା ପନ୍‌ବରତନ୍ ଞାଡ଼୍‌ତେ । ୪୧ ଆମନ୍ ତ ଞେନ୍ ତୋସାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲବୋ, ତିଆସନ୍ ପନ୍‌ବରତନ୍ ଞାଡ଼୍‌ତବୋ, ବନ୍‌ତ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅନିଡ଼୍ ଆ ତୋସା ଅଃଲ୍ଲମଲୋ ।” ୪୨ ଆରି ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଏ ଜିସୁ, ଆମନ୍ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼୍‌ମ୍‌ମ୍ ଗନେନ୍ ତେନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅଜିଡ଼୍ ଇୟ୍‌ମ୍‌ୟ୍ ।”

୪୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆଜାଡିଡମ୍ ବର୍ତମ୍, ଲଟେ ଆମନ୍ ଞେନ୍ ସରିନ୍ ପାରତେସାନ୍ ଜିର୍ତେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ

(ମାତିଉ ୨୭:୪୫-୫୬; ମାର୍କ ୧୫:୩୩-୪୧; ଜନ ୧୯:୨୮-୩୦)

୪୪ ତିଆଡିଡ଼୍ ଅୟମନ୍ ବାରଟା ତେଏନ୍, ଆରି, ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଅଃଉରାଲନ୍ ଯାଗି ଗଣ୍ଟା ଜାୟ୍ ସମ୍ପରା ତେସାନ୍ ଆଲୋଡ଼୍‌ଡ଼୍ ତକୋଲନ୍ । ୪୫ ଆରି ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ତରଡ଼୍‌ନେକାବନ୍ ବାଗୁ ପାଲ୍‌ପାଲ୍ ତେଲେ ପଡେଏନ୍ । ୪୬ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତଡ଼ନ୍ ବାଭେ, ଓଡେଟ୍‌ଲେ ବର୍ତନେ, “ଏ ଆପେୟ୍, ଞେନ୍ ଅସିଲୋଡ଼୍‌ମ୍ ପୁରାଡାଞେନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍,” ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତନେ କି ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ ।

୪୭ ତେଭେ ଇନି ତେଏନ୍ ତିଆତେ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ, ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ବର୍ତନେ, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ତରମ୍‌ମର୍ ତକୋଏନ୍ ।”

୪୮ ଆରି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ତିଆଜା ମନ୍‌ରା ତେଭେ ଇୟ୍‌ଲେ କୁଡ଼ାୟ୍‌ନେଜି ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗନତେଲଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ଆ ମାୟ୍‌ଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ତିଡ଼୍‌ମଲନ୍ ଯର୍ତନାଜି । ୪୯ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆ କୁଲମ୍‌ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆରି ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଏକ୍ଳାନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆସ୍ତୋଣ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଆଇମର୍‌ଜି ତାସଡ଼ାୟ୍ ତକୋତାଲନ୍ କେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗିୟ୍‌ଗିଜେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼୍ ମସାନ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୭:୫୭-୬୧; ମାର୍କ ୧୫:୪୨-୪୬; ଜନ ୧୯:୩୮-୪୨)

୫୦ ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼୍ ଆରାମାତିୟାବାୟ୍ ଜୋସେପ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ମନ୍‌ଡ଼୍‌ମର୍ ଆରି ତରମ୍‌ମର୍, ଆରି ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସୋବାନ୍ ଆ ମରାୟ୍‌ନେମର୍ । ୫୧ ଆନ୍ନା ଜିଉଦିଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ରନକ୍ଳୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃସ୍ତାୟ୍‌ଲନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆ ରାଜ୍ୟ ଜିରେଲେ ତକୋଲନ୍ । ୫୨ ଆନିନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼୍ ଇୟ୍‌ଲେ ବେତେ । ୫୩ ଆରି ତିଆତେ ଅପ୍ତୁଃତାଲେ ଲମନ୍‌କାବନ୍ ବାଭେ ବଲେଡ଼ଲେ, ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗାୟ୍‌ଗାୟ୍‌ନ୍ ଅବୟ୍ ମସାନ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତକୋଏଜି, ତି ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ତିଆ ମସାନ୍‌ଲୋଡ଼୍ ଆଜିୟ୍‌ ଆନିଡ଼୍‌ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ତକୋଏଜି । ୫୪ ତିଆଡିନ୍ନା ଅବଜାଡା ତିନ୍ନା ତକୋଏନ୍, ଆରି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ତୁୟ୍‌ଲେ ପାଡ଼୍‌ଲାୟ୍ ।

୫୫ ଆରି, ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଆଜିର୍‌ଞ୍ଜି ଆଇମର୍‌ଜି ସଣ୍ଡୋଡ଼୍‌ଲେ ପାଡ଼୍‌ଲେ ମସାନ୍‌ନ୍ ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼୍ ଏଜାଲେ ତନକ୍ଳୋନ୍ ତେଏନ୍ ତିଆତେ ଇୟ୍‌ଲେ ଗିଜେଜି । ୫୬ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ତନ୍ ଲଡ଼୍‌ଡ଼୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ତ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତୁବେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଲୋଲୋଲଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରଲୋଡ଼ନ୍ ଏଭେଲେ ତକୋଏନ୍ ।

☆ ୨୩:୪୯ ୨୩:୪୯ ଲୁକ ୮:୨,୩

୨୪

ଜିସୁସ୍ ଯର୍ଯ୍ୟୋତେନ୍

(ମାତ୍ରି ୨୮:୧-୧୦; ମାର୍କ ୧୬:୧-୮; ଜନ ୨୦:୧-୧୦)

୧ ଆରି, ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତନ୍ତୁ ଡି ଆଇମରଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡନ୍ ତୋତାନ୍ ତୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆତୁବେଞ୍ଜି ଆ ମିଞ୍ଜଲ ତ ଲଡ଼ିଡ଼ମେନ୍ ଞମଲେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିଲୋଡନ୍ ଆରେଡ଼ ଆତେଡ଼ତେଡ଼ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ୩ ବନ୍ତ ଅମ୍ମନ୍ ଗନ୍ଲେ ଇୟଲେ ଗିଜେଞ୍ଜି, ପ୍ରତୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅଃନ୍ନିୟଞ୍ଜିଢ଼ଲଜି । ୪ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କାଲାୟ ବିଲାୟ ତେଏଞ୍ଜି, ତିଆ ବନେଡ଼ା ଗିୟବା, ସାଆରତମ୍ ଆ ଅଲି ଆରନେଜି ବାଗୁ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟଲାୟ ତନଡ଼େଜି । ୫ ସିଲଭେ ଆଇମରଞ୍ଜି ମାତୁ ବତଡ଼େଞ୍ଜି କି ଜାୟତାନ୍ ବରୁମେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆଇମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମେଡ଼ମରନ୍ଆତଡ଼ ଇନିବା ଏସାୟତେ ? ୬ ଆନିନ୍ ତେନ୍ନେ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ତୋଲନେ । ଆନିନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆତିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବେନ୍, ତିଆତେ ମନ୍ନେବା । ୭ ମନ୍ରା ଚର୍ଟାଡ଼ାଆନନ୍ଆତଡ଼ ବନେରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତାଲେ ଆଅକ୍ଷାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରକ୍ଷତଜି ଆରି ଡାକିଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଯର୍ଯ୍ୟୋତେ ।”

୮ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବନେନ୍ ମନ୍ନେଏଞ୍ଜି, ୯ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ଯ୍ୟୋ ଏଗାରଜଣଞ୍ଜି ଆରି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅତ୍ରକୋଞ୍ଜି ଆମଡ଼ କେନ୍ ଆ କବର ଇୟଲାୟ ଅବଜନାଏଜି । ୧୦ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ମଗ୍ବଲିନ୍ ମରିଅମନ୍, ଜୋଆନାନ୍, ଜାକୁବନ୍ ଆ ନନ ମରିଅମନ୍ ଆରି କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆଇମରଜି; କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଅତ୍ରକୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଇୟଲେ ଅବଜନାଏଜି । ୧୧ ବନ୍ତ ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜି କେନ୍ ଅତ୍ରକୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି କନଶ୍ଚାୟବରଗୋ ଅବତସିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଅନାସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆ ବନେଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ୁରଞ୍ଜି । ୧୨ ବନ୍ତ ପିତ୍ରନ୍ ତୋଲନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଇରେନ୍, ଆରି ତୁଙ୍ଗାତାଲେ ଅମ୍ମନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେନ୍, ତେଭେ ସଭର୍ ଲମନ୍କାବନ୍ ତୁମ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନି ତେଏନ୍ ଗାମଲେ ସାନ୍ନିତାଲେ ଆରି ଆସିଡ଼ନ୍ ଯର୍ଯ୍ୟୋୟ ।

ଇସ୍ତାୟୁ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍

(ମାର୍କ ୧୬:୧୨-୧୩)

୧୩ ଆରି ଗିୟବା, ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବାଗୁନେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଉଞ୍ଜି କୋସ* ଆ ସଡ଼ାୟ ଇସ୍ତାୟୁ ସାଇନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୧୪ ଆରି କେନ୍ ଅତ୍ରକୋନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଆ ବନେଜି ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଗଡ଼ଲଞ୍ଜି । ୧୫ ଆନିଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିନ୍ ତ ଅଲ୍ଡୁଲ୍ବାଞ୍ଜି ଆତ୍ରଏଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତଡ଼ିୟଲନେ ।

୧୬ ବନ୍ତ ତିଆତିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ପୁସ୍ତାଲମତେଞ୍ଜି ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ମଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପିଲଜି । ୧୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମେନ୍ ତଡ଼ିୟନେରୟ ଅଙ୍ଗା ବନେଜି କେନ୍ ଅତ୍ରକୋନ୍ ଏକଡ଼ାଡ଼ିଡ଼ନ୍, ତି ଅତ୍ରକୋନ୍ ଇନି ?”

ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବସଡ଼ମୁକ୍ତାଲନ୍ ତନଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୮ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ କ୍ଲେୟା ଗାମଲେ ଅବୟନେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଆମନ୍ ତୁମ୍ ପଡ଼ ଅବୟନେ, କେନ୍ ଆଡ଼ିନ୍ନାରେଡ଼ ତେନ୍ନେ ଇନିଜି ତେଏନ୍ ତିଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଅମ୍ ?”

୧୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଙ୍ଗାଗୋ ଆ ଗନତେଲ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ ଆ କଡ଼ାଡ଼ି; ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ତ ଅତ୍ରକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତ ବନେଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ବୋସାଡ଼ମ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମର୍ ତକୋଏନ୍ । ୨୦ ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଲେଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ାମର୍ଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତାଲେ ଆଅକ୍ଷାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ାଜେଞ୍ଜି, ତି ଅତ୍ରକୋନ୍ ଆ ବନେଜି । ୨୧ ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗାମର୍ ଇସ୍ତାୟଲନ୍ଆତଡ଼ ଅନୁରନ୍ ତୟତେ, ତି ଆ ମନ୍ରା କେନ୍ଆନିନ୍ ଗାମଲେ ଇନିଲେଞ୍ଜି ଏଆସାଲନାୟ; ବନ୍ତ କେନ୍ଆତେଜି ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ କେନ୍ ଅତ୍ରକୋନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଲଡ଼େ ମାୟଲେ ଯାଡ଼ି ଡିନ୍ନା ତେଏନ୍ । ୨୨ ଆରି ନିୟ, ଇନିଲେଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଆଇମରଞ୍ଜି ଇନିଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବସାନ୍ନିଲେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ନ୍ ତୋତାନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ୨୩ ଆରି

* ୨୪:୬ ୨୪:୬ ମାତ୍ରି ୧୬:୨; ୧୭:୨୨,୨୩; ୨୦:୧୮,୧୯; ମାର୍କ ୮:୩୧; ୯:୩୧; ୧୦:୩୩,୩୪; ଲୁକ ୯:୨୨; ୧୮:୩୧-୩୩ ୨୪:୧୩ ଏଗାର କିଲୋମିଟର୍

ଆ ତଅଢ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜିୟାଞ୍ଜିୟାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ଭନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇୟାଲୟ ବର୍ନେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜି ନିୟ ଅବତନାଲମତେଞ୍ଜି ଆରି ତି ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଞ୍ଜି ବର୍ଭିଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋ । ୨୪ ଆରି, ଗଡ଼ିଲେଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ତୁୟାୟା ଜିର୍ଭେ ଇୟାଲେ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆଇମରଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ବର୍ଭିଞ୍ଜି, ଏଭେଲେମା ଇୟାଲେ ଗିଜେଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜିୟାଲୟଲଜି ।”

୨୫ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଭଲ୍ଲଜି, ପୁର୍ବାଞ୍ଜିତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆରସ୍ପୁଡ଼ବର୍ମଲବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ ଆ ବର୍ନେଜି ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଭଗର୍ଭବେନ୍ ତିୟାନ୍ନେ ପଡ଼ ଆଲବିଡ଼୍ଵାଜି ! ୨୬ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ ପରାନ୍ତଡ଼ଣ୍ଡି ଞାଞ୍ଜେନ୍ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଭେ ଗଞ୍ଜନନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ସନାୟାୟା ତଡ଼ ପଡ଼ ?” ୨୭ ଆରି ଆନିନ୍, ମୋସାନ୍ ତ ଅଡ଼କୋ ପୁର୍ବାଞ୍ଜିତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ସିଲଭ ଭଲ୍ଲନ୍ ଅଡ଼କୋ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଆଇତଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞାଞ୍ଜିଅଡ଼େଞ୍ଜି ।

୨୮ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ସାଇ ଇୟେଞ୍ଜି ତି ଆ ସାଇ ଆତୁୟାୟାବେତେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ଜିସୁନ୍ ତି ଆ ସାଇ ପଡ଼ଲେ ଅତି ଆଜିର୍ଭେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏମ୍ଲେଲନ୍ । ୨୯ ବନ୍ତ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରଡ଼େଞ୍ଜି, “ଇନ୍ନେଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାଲ୍ଲମେନ୍ ଆରି ଲୋଡ଼ଡ଼ରୟାତେ ।” ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଲନେ । ୩୦ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତଞ୍ଜୁମତାଲେ ଆନିନ୍ ରୁଚିନ୍ ଞାଞ୍ଜିଲେ ଆସିବାଦଏନ୍, ଆରି ତିଆତେ ରେବ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି । ୩୧ ସିଲଭେ ଆ ପୁସ୍ତାଲମତଞ୍ଜି ଆଡ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ମତେଞ୍ଜି; ଆରି ଆନିନ୍ ଆତେମତଞ୍ଜି ସିଲଭ ମାୟାଏନ୍ । ୩୨ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ଭମ କଡ଼ାଡ଼ିଲଜି, “ଅଞ୍ଜା ଆତିଡ଼ ଆନିନ୍ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍ନେଲେନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ଆରି ଇନ୍ନେଲେନ୍ଆତଡ଼ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଞାଞ୍ଜିଅଡ଼େଞ୍ଜି, ତିଆତିଡ଼ ଇନି ଭଗର୍ଭଲେନ୍ ଅଞ୍ଜିୟାଲୋଲୋ ପଡ଼ ?”

୩୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ସିଲଭେମା ତୋଲେନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍ଭିଞ୍ଜି, ତେଭେ ରୁଲ୍ଲନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଏଗାରଜଣଞ୍ଜି ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟାଲେ ଗିଜେଜି । ୩୪ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଭିଞ୍ଜି, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ତୋଲନେ, ଆରି ସିମନନ୍ ଆମଡ଼ ଅବତୁୟାଲନେ ।”

୩୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ ଆ ଗନତେଲ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ରୁଚିନ୍ ଆର୍ଭେବେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ମତେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ବର୍ଭିଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ଞାଞ୍ଜିୟାଲୋଲୋ ଆମଡ଼ ଅବତୁୟାଲନେ

(ମାଡ଼ିତ ୨୮:୧୭-୨୦; ମାର୍କ ୧୬:୧୪-୧୮; ଜନ ୨୦:୧୯-୨୩; ଅନାସ୍ତାୟା ୧:୬-୮)

୩୬ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ ଆ ବର୍ନେଜି ଆବର୍ଭିଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ଆନିନ୍ତମ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟାଲୟ ତନଡ଼େ, ଆରି ଆନିନ୍ ବର୍ଭିନେ “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସୟୁନ୍ ତକୋନେତୋ ।”

୩୭ ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଓଡ଼ଲେଡ଼ିଏଞ୍ଜି ଆରି ବତଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ ବୁତନ୍ ଏଗିୟାତୟା ଗାମ୍ଲେ ଅବଡ଼ିସୟେଞ୍ଜି । ୩୮ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା ଏବାଭଲ୍ଲିତନେ, ଆରି ମନ୍ନଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇନିବା ଏତାଲଗଡ଼ତେ ? ୩୯ ଅସିଞ୍ଜେନ୍ ତ ତାଲଜଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଗିଜିୟାବା, ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସୁଡ଼େଲେ ଗିଜିୟାବା, କେନ୍ଆତେ ଞେନ୍ତମ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଜେଲ୍ଲୁଞେନ୍ ତ ଅଜାଡ଼ଞେନ୍ ତକୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗିୟାତୟା, ବୁତନ୍ଆତେ ଏଭେଗୋ ତଡ଼ ।”

୪୦ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ଭିନ୍ କି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆସିନ୍ ତ ଆ ତାଲଜଡ଼ନ୍ ଅବତୁଡ଼େଞ୍ଜି । ୪୧ ଆନିଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାଏଞ୍ଜି, ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜିୟାଞ୍ଜି ଆରି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତେନ୍ନେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନୋମଜୋମନ୍ ତକୋ ପଡ଼ ?” ୪୨ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ବଗଡ଼ଗଡ଼ ଆଗାୟାୟା ଅୟନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି । ୪୩ ଆରି, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଜାଲେ, ଆତେମତଞ୍ଜି ଜୋମେନ୍ ।

୪୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟାବର୍ ତ ପୁର୍ବାଞ୍ଜିତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆରି କନନ୍ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଅଞ୍ଜାତେ ଆଇତିଡ଼ନ୍ ତକୋ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତମେତୋ, ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟାଲନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଭିନେ ।”

୪୫ ତିଆତିଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲ୍ଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତରମ୍ମ ସାସ୍ତନ୍ ଗନ୍ଲୁଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଏଜି ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ସନଡ଼ଞ୍ଜି ରୋଏନ୍ । ୪୬ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, କ୍ରିସ୍ତନ୍

ପରାନ୍ତରଣ ଦେତେ ଆରି ଯାଗି ତିନାଲୋଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଡ଼ତେ, ^{୪୭} ଆରି ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଉଲନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାତିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆଞ୍ଜମ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଇର୍ଯେନ୍ କେମାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆବ୍-ୟର୍ବୁଞ୍ଜିନାବା ଗାମଲେ ବର୍ନେନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଦେତେ । ^{୪୮} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ସାକିମରଜି । ^{୪୯} *ଆରି ଗିୟବା, ଆପେୟ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ ବାସାଲନ୍, ତିଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଅମଡ଼ବାବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ୍, ବନ୍ତ ତୋଶ୍ଟୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ଯାନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଜାୟ୍ କେନ୍ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ତକୋନାୟବା ।”

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଦେଏନ୍
 (ମାର୍କ ୧୬:୧୯-୨୦; ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧:୯-୧୧)

^{୫୦} *ତିକ୍ତି ଜିସୁନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବେତନିଆନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତବନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଜାୟ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଆସିନ୍ ତେକ୍ଲୋଡ଼ାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିର୍ବାଦଏଞ୍ଜି । ^{୫୧} ଆରି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ତିୟା ତିୟା ଆମଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଦେଏନ୍ । ^{୫୨} ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଲୋମଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ସର୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍ଞ୍ଜି । ^{୫୩} ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଇସ୍ପରନ୍‌ଆତଡ଼ ଗକେଲେଞ୍ଜି ।

---

* ୨୪:୪୯ ୨୪:୪୯ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧:୪   * ୨୪:୫୦ ୨୪:୫୦ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧:୯-୧୧

ଯୋହନ ଲିଖିତ ଯୀଶୁ ଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ସୁସମାଚାର ଜନନ ଆରିତେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ମନହ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନେକ୍‌ଲନ୍

ରହ୍ ଅନଗଡ଼ଲୋଝନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଇତିତନ୍ ଉଞ୍ଜି ମନହ୍‌ବରଞ୍ଜି ଆମହ୍‌ଲୋଝ୍ ସିଲଡ଼ ଜନନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଅବୟ୍ । ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ମନହ୍‌ବର୍ ଗାମ୍‌ତବୋ । ତିଆତେଜି ଜିସୁନ୍ ଆର୍‌ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମାଡ଼ିଉନ୍, ମାର୍କନ୍, ଲୁକନ୍ ତ ଜନନ୍ ଇତେଞ୍ଜି । ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ କରୋକ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ୯୦ ବର୍ସେହ୍ ଆ ତିକ୍ଲି ଅନାପ୍ଲାୟ୍ ଖହ୍‌ନେମର୍ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଇତେନ୍ । କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଜନନ୍ ଇତେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍‌ତେନ୍ନେ ରେୟ୍‌ଲହ୍ ଆଇତିଡ଼ ତହ୍ ଜନହ୍‌ତେନ୍, ୧ ଜନ, ୨ ଜନନ୍ ତ ୩ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ବୟ୍‌ନ୍ ମାୟ୍‌ତନେ । ଜନନ୍ ଏପିସିଲୋଝନ୍ ଆଡ୍ରେକୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଇତେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଲାହ୍‌ଲେଡ଼ ପାପୁର ଅନିତଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି ।

ଜନନ୍ ରେୟ୍‌ଲହ୍ ବର୍ଡ଼ନେ, “ଜିସୁନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ତନ୍, ମନହ୍ ତୁବ୍‌ନେମହ୍‌ମର୍, ଆମେହ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ।” ଜନନ୍ ୨୦:୩୧ କେନ୍‌ଆତେ ତରନ୍ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅନମେହ୍‌ନ୍ ଖାହ୍‌ଲେ ରପ୍ରିବୋ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଜନନ୍ ଇତେନ୍ । କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆବର୍‌ନେନ୍ ଆନବ୍‌ଜହ୍‌ବର୍‌ଜି ଅମ୍‌ରେହ୍‌ତାଲେ ଜିସୁନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ତୁମ୍ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍‌ଲୋଝ୍ ଆଇତିଡ଼ । ଜିସୁନ୍ ଆ ତକ୍‌ବତା, ଆରିହ୍‌ରିହ୍‌ଲୋଝନ୍ ତନୋରତୋରନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନନ୍ ଅଃନ୍ନିଡ଼ଲୋ । କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର୍ ଯାଗି ମନହ୍‌ବରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାତନ୍ ।

ମନହ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାଲ୍‌ହ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୧୮
- ୨. ଜିସୁନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି । ୧:୧୯-୧୨:୫୦
- ୩. ଜିସୁନ୍ ଆନମେହ୍, ରନବୁ, ଯନମେହ୍ । ୧୩:୧-୨୦:୩୧
- ୪. ଜିସୁନ୍ ଯର୍ମେହ୍‌ଲେ ଆଡ୍ରେଲନେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖହ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆମହ୍ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ଲନେ । ୨୧:୧-୨୫

ଅନମେହ୍‌ବରନ୍

^୧ ଗନତେଲନ୍ ଆ ପୁର୍ବା ବର୍ନେନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ବର୍ନେନ୍ ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆବୟ୍‌ନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି । ^୨ ଗନତେଲନ୍ ଆରଲନେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତି ଆ ବର୍ନେ ମା ଇସ୍‌ରନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଲନ୍ । ^୩ ଇସ୍‌ରନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍, ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ରେହ୍‌ତାଲେ ଇନ୍ନିହ୍ ଅଣ୍ଡୁହ୍ ଗତେଲେ । ^୪ ଆମହ୍‌ନ୍ ଅନମେହ୍‌ନ୍ ତକୋଏନ୍ ଆରି ତି ଆନମେହ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ସନାଆର୍ । ^୫ ତି ସନାଆରନ୍ ଲୋଝ୍‌ତଲୋଝନ୍ ତରାଡ଼ଲେ ଜିର୍‌ାୟ୍ ଆରି ଲୋଝ୍‌ତନ୍ ତିଆତେ ପମ୍‌ଞ୍ଜିଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ ।

^୬ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମହ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତହ୍ ଅନାପ୍ଲାୟ୍‌ନ୍ ତେଲୋ, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ଜନ । ^୭ ଆନିନ୍ ତି ସନାଆରନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତେ, ଆରି ତି ଆ ସାକି ଅମ୍‌ଡ଼ହ୍‌ତାଲେ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତର୍ନେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ । ^୮ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ତି ଆ ସନାଆର୍ ତହ୍, ବନ୍‌ତ ସନାଆରନ୍ ଆ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ । ^୯ ଅଙ୍ଗା ସନାଆର୍ ପୁତ୍‌ର୍ ଇୟ୍‌ଲେ, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତହ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ଅବ୍‌ସାଆରେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ମା ଆକାଡ଼ି ସନାଆରନ୍ ।

^{୧୦} ଆନିନ୍ ପୁତ୍‌ର୍ ଲୋଝନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ଲେଲେ ପୁତ୍‌ର୍ ଗତେଲେନ୍, ତେଲୋଜନହ୍‌ତେନ୍ ପୁତ୍‌ର୍ ଆନିନ୍‌ଆତହ୍ ଅଃନ୍ନିଡ଼ଲୋ । ^{୧୧} ଆନିନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍, ଜନହ୍‌ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାତମଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତହ୍ ଅଃନ୍ନାଲଜି । ^{୧୨} ବନ୍‌ତ ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତହ୍ ଜାଲେ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଝନ୍ ତର୍‌ଞ୍ଜି ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଅନ୍ ଆତନେ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତହ୍ ଅବ୍‌ସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟ୍‌ଞ୍ଜି । ^{୧୩} ଆନିଞ୍ଜି ମିଞ୍ଜାମଲୋଝନ୍ ସିଲଡ଼, ତଅଝନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼େ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି କରୋକ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼େଲଜି, ଆପ୍‌ାୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମହ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି କରୋକ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏଞ୍ଜି ।

* ୧:୨ ୧:୬ ମାଡ଼ିର ୩:୧; ମାର୍କ ୧:୪; ଲୁକ ୩:୧,୨

୧୪ ଆରି ତି ଆ ବନେଁ ତଅଢ଼ନ୍ ଗତେଲେନ୍, ସନାୟୁମନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟତାଲେ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ତକୋଲନେ, ଆନିନ୍ ଆବୟତମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଅତ୍ରମ୍ ଅଙ୍ଗା ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖାଡ଼େନ୍ ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଗିୟଲବୋ ।

୧୫ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ଜନନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଢ଼େ ବର୍‌ନେ, “କେନ୍ ଆ ବନେଁ ଖେନ୍ ବର୍‌ନାୟ, ‘ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିର୍‌ୟା ଜନଡ଼େତେନ୍ ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ କୋଡ଼ିଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ଆନିନ୍ ତକୋଏନ୍ ।”

୧୬ ତିଆସନ୍ ଆ ସନାୟୁମନ୍ ଆ ବନରିୟ ବାଢ଼େ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସନାୟୁମନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ, ଓଓ, ସନାୟୁମନ୍ ସିଲଡ଼ ସନାୟୁମନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍, ବନାୟୁବରନ୍ ମୋସାନ୍ ଆମଡ଼ଗଡ଼ ତିୟତିୟଲଡ଼ଲନ୍, ବନ୍‌ତ ସନାୟୁମନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ଆମଡ଼ଗଡ଼ ଜିର୍‌ୟାୟ । ୧୮ ଆଜିୟ ଆନିଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗିଜେ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆବୟତମ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବ୍‌ଗିୟତାଏନ୍ ।

**ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ ସାକିବର୍
(ମାଡ଼ିଉ ୩:୧-୧୨; ମାର୍କ ୧:୧-୮; ଲୁକ ୩:୧-୧୮)**

୧୯ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ “ଆମନ୍ ଆନା ?” ଗାମଲେ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ଲେବିଅମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ଆସ୍‌ୟାୟଲାଜି । ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ସାକି ତିୟେନ୍ ।

୨୦ ଜନନ୍ ଅଃସସଲନ୍, ଆନିନ୍ ରେୟଲଡ଼ ବର୍‌ନେ, “ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ତଡ଼ ?”

୨୧ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଢେଲଡେନ୍ ଇନି ? ଆମନ୍ ପଡ଼ ଏଲିଅ ?”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇଲ୍ଲା, ଖେନ୍ ତଡ଼ ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଇନି ପୁର୍‌ାଃତେ ବର୍‌ନେମର୍ ପଡ଼ ?”

ଆନିନ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଇଲ୍ଲା ।”

୨୨ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଆନା, ଆମନ୍‌ତମ୍ ବର୍‌ନା ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରାସ୍‌ୟାୟଲଲେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ବର୍‌ନେନମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇୟତେ ଏବର୍‌ନାୟ ।”

୨୩ ପୁର୍‌ାଃତେ ବର୍‌ନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍‌ନେ, ଜନନ୍ ଏଢେଲେ ବର୍‌ନେ,

“ଖେନ୍ ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଢ଼େ ବରରତନାଞ୍ଜନ୍ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ସର୍‌ତଡ଼, ଖେନ୍ ଗାମଡାୟ, ପୁତ୍ରନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ବୁଡ଼ୟବା ।”

୨୪ ଆରି ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆରାସ୍‌ୟାୟଲାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୨୫ “ଆମନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ତଡ଼, ଏଲିଅନ୍ ତଡ଼, ପୁର୍‌ାଃତେ ବର୍‌ନେମର୍ ତଡ଼, ଏଢେଲଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇନିବା ତକୁବତାନ୍ ତିୟତେ ?”

୨୬ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକୁବତାନ୍ ତିୟତବେନ୍, ଆନାଆତଡ଼ ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏଅମ୍‌ଡେ ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆତନଡ଼ । ୨୭ ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିର୍‌ୟା, ଆ ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ଆ ଜନିବାଡ଼ ଉଜୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼ ।”

୨୮ ଜର୍‌ନ ଅଲନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼* ବେତନିଆ ସାଇଲୋଡ଼ନ୍ ଜନନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତକୁବତାନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ତେଢେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଏନ୍ ।

ଆଅନ୍ ମେଣ୍ଡାନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତେ

୨୯ ତି ଆବାର୍‌ତାନ୍ ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଇୟଲାୟ, ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଜନନ୍ ବର୍‌ନେ, “କେରେ ଗିୟବା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଅନ୍ ମେଣ୍ଡା, ଆନିନ୍ ପୁର୍‌ନ୍ ଆ ଇସ୍‌ ବୋୟଲେ ପାଡ଼ତେ । ୩୦ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆ ବନେଁ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ବର୍‌ନାୟ ତି ଆ ମନ୍‌ରା କେନ୍‌ଆନିନ୍, ‘ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିର୍‌ୟା, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଜନମ୍‌ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଜଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ଆନିନ୍ ତକୋଏନ୍ ।’ ୩୧ ଖେନ୍ ନିୟ ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରନମ୍‌ଡ଼ । ବନ୍‌ତ ଇସ୍ରାଏଲମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବସେକ୍‌ଲନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତକୁବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ ।”

* ୧:୨୮ ୧:୨୮ ତକୁବତାମର୍

୩୨ ଆରି, ତକ୍ଷୁବତାମର ଜନନ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ପୁରାତାନ କୁକୁରନ୍ ଅନ୍ତମ ରୁଆଞ୍ଚନ୍ ସିଲଡ୍ ପଡ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ୍ଲୋଡ୍ ଇୟଲାଇ ଚାର୍ଡୋୟନେନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇ । ୩୩ ତେଲୋଜନଡ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରା କେନ୍ଆନିନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜନାଲାଇ, ବନ୍ତ ତାଆଲୋଡ୍ ତକ୍ଷୁବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଜା ଇସ୍ବର ଖେନ୍ଆତଡ୍ ଆଗ୍ଲାୟଲ୍ଲ୍, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ୍ ଅବଜନାଲ୍ଲ୍, ଅଜା ମନ୍ରା ଆ ତଅଡ୍ଲୋଡ୍ ପୁରାତାନ ପଡ୍ଲନ୍ ଇୟତାୟ ଚାର୍ଡୋୟନେନ୍ ଆମନ୍ ଗିୟତେ, ତିଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମଡ୍ଡିର୍ ପୁରାତାଲୋଡ୍ ତକ୍ଷୁବତାନ୍ ତିୟତଜି । ୩୪ ଖେନ୍ ତିଆତେ ଗିୟଲାଇ ଆରି ‘ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ୍ଆନ୍’ ଗାମ୍ଲେ ସାକିନ୍ ତିୟଲାଇ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତନ୍ନୁଞ୍ଜନେମର

୩୫ ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍ ଜନନ୍, ଆ ଖୁଡ୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ବାଗୁ ଖୁଡ୍ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନଡ୍ଲେ ତକୋଲନ୍, ୩୬ ତି ଆ ତଡ୍ଡରଗଡ୍ ଜିସୁନ୍ ତଡ୍ଡିୟଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଜନନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଏରସେଡ୍ମତ୍ତନେନ୍ ଆଡ୍ଡାଡ୍ତାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “କେରେ ଗିୟବା ଇସ୍ବରନ୍ ଆଅନ୍ ମେଣ୍ଡା ।”

୩୭ ତି ବାଗୁ ଖୁଡ୍ନେମରଞ୍ଜି ଜନନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ୍ଡାଡ୍ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ୍ ସଣ୍ଡୋଡ୍ଡେଞ୍ଜି । ୩୮ ଜିସୁନ୍ ଆୟର୍ଗୁଡ୍ଡିଞ୍ଜି ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ସଣ୍ଡୋଡ୍ଡେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏସାୟତେ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଅଜାଲୋଡ୍ ତକୋତନେ, ରାବ୍ବି† ?”

୩୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଗାମେନ୍, “ୟବା ଆୟ ଗିୟବା ।” ସିଲଡ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେନ୍ ଆ ବରସାସିଡ୍ନ୍ ଇୟଲେ ଗିଜେଜି, ଆରି ତି ଆ ଡିନ୍ନା ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ତିଆଡିଡ୍ ଅୟମନ୍ ତୋତାନ୍ ଦସିଗା ତେଏନ୍ ।

୪୦ ଅଜା ମନ୍ରାଜି ବାଗୁନେ ଜନନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ୍ଡାଡ୍ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ୍ ସଣ୍ଡୋଡ୍ଡେଞ୍ଜି, ଆମଡ୍ଲୋଡ୍ଡେଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ଅବୟନେ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ଆନ୍ଦିଅନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୪୧ ଆନିନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ସିମନ୍ଆତଡ୍ ରବାଡ୍ଡାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଇନ୍ଲେନ୍ ମସିଅନ୍ଆତଡ୍ଡଃ ଏରବାଡ୍ଲାଇ ।” ୪୨ ଆନିନ୍ ସିମନ୍ଆତଡ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ୍ ଓରୋଡ୍ଲାଇ ।

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଏରସେଡ୍ମତ୍ତନେନ୍ ଆଡ୍ଡାଡ୍ତାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ସିମନ୍, ଜନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ୍ଆନ୍ । ଆମନ୍ ‘କେପାଟି’ ଗାମ୍ଲେ ଓଡ୍ଡେତମ୍ଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ପିଲିପନ୍ ତ ନିତନ୍ଆତଡ୍ ଓଡ୍ଡେଏଞ୍ଜି

୪୩ ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲି ଗଡ୍ଡାନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଡୁଡ୍ଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ପିଲିପନ୍ଆତଡ୍ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ଆତଡ୍ ସଣ୍ଡୋଡ୍ଡିୟ ।” ୪୪ ପିଲିପନ୍ ବେଡ୍ସାଜବାୟା ତକୋଏନ୍, ଆନ୍ଦିଅନ୍ ତ ପିତ୍ରନ୍ ନିୟ୍ ତେଭେବାୟାଜି । ୪୫ ପିଲିପନ୍ ନିତନ୍ଆତଡ୍ ରବାଡ୍ଡାଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଅଜା ମନ୍ରା ଆ ବର୍ନେ ମୋସାନ୍ ବନାୟବରଲୋଡ୍ ଇଡେନ୍, ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇଡେଞ୍ଜି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଏରବାଡ୍ଲାଇ । ଆନିନ୍ ଜୋସେପନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ୍ଆନ୍ ନାଜରିତବାୟା ଜିସୁ ।”

୪୬ ନିତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ନାଜରିତନ୍ ସିଲଡ୍ ଇନ୍ନିଡ୍ ତେନ୍ ମନଡ୍ଆତେ ଅଲ୍ଡୁଡ୍ନାୟ ପଡ୍ ?”

ପିଲିପନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଜିରାୟ ଆୟ ଗିଜା ।”

୪୭ ନିତନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜନ୍ଆତେ ଗିୟଲେ, ଜିସୁନ୍ ନିତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନେ, “କେରେ ଗିୟବା, କେନ୍ଆନିନ୍ ଅବୟ ଆଜାଡ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମର, କେନ୍ ଆମଡ୍ ପାତ୍ୟାନ୍ ଅବୟ ତଡ୍ ।”

୪୮ ନିତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଏଜାଲେ ଖେନ୍ଆତଡ୍ ଅମ୍ବଡ୍ଲ୍ଲ୍ ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ପିଲିପ ଆମନ୍ଆତଡ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଓଡ୍ଡେଅମନ୍ ଆମ୍ବୁଡ୍ ଆମନ୍ ଅଜା ଆଡିଡ୍ ଲୁଆନ୍ବନ୍ ଆ ଜାୟତା ତକୋଲମ୍, ତିଆଡିଡ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ୍ ଗିୟଲମ ।”

୪୯ ନିତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଏ ଖନଡ୍ଡିୟମର, ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ୍ଆନ୍, ଆମନ୍ ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆ ରାଜା ।”

† ୧:୩୮ ୧:୩୮ ବାଣ୍ଟାଲବୋ ତେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ଲାମ୍ଗାମନ୍ “ଖନଡ୍ଡିୟମର ।” ‡ ୧:୪୧ ୧:୪୧ ବାଣ୍ଟାଲବୋ ତେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ଲାମ୍ଗାମନ୍ “କ୍ରିସ୍ଟ ।” § ୧:୪୨ ୧:୪୨ ବାଣ୍ଟାଲବୋ ତେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ଲାମ୍ଗାମନ୍ ପିତ୍ର “ଅରେଡ୍ ।”

୫୦ ଜିସୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଢ଼ ଲୁଆନ୍‌ବନ୍‌ ଆ ଜାୟତା ଗିୟଲମ୍‌ ଗରାମ୍‌ଲାଞ୍ଚନ୍‌ ପଢ଼ ଆମନ୍‌ ତର୍ତ୍ତନେ ? ଆମନ୍‌ କେନ୍‌ ସିଲତ୍‌ ଆରି ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ବର୍ତ୍ତେଞ୍ଚି ଗିୟତେ ।” ୫୧ ଆରି, ଆନିନ୍‌ ଆନିଞ୍ଚିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଞେନ୍‌ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଢ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍‌, ରୁଆଢ଼ନ୍‌ ରୋତନେ ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ ଆ ପାଢ଼ଲତ୍‌ବରମ୍‌ବରଜି ମନ୍‌ରା ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନନ୍‌ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଆତ୍ରାୟତେଞ୍ଚି ତ ଆପ୍ରତ୍‌ତନାଞ୍ଚି ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏଗିୟତଜି ।”

୨

କାନ୍ନା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍‌ ବିବା ବୁଜିନ୍‌

୧ ବାଗୁ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଳି ଗାଲିଲି କାନ୍ନା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଅବୟ ବିବାନ୍‌ ତେଏନ୍‌, ଆରି ଜିସୁନ୍‌ ଆୟୋଡ଼ ତେତେ ତକୋଏନ୍‌ । ୨ ଜିସୁନ୍‌ ତ ଆ ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଚିଆତଢ଼ ନିୟ୍‌ ତି ଆ ବିବା ବୁଜିଜୋମନ୍‌ ଅନିୟନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଓଡ଼େଲାଇ । ୩ ତିକ୍ଳି ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍‌ ଆରଞ୍ଚିତେନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଆୟୋଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍‌, “ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାଞ୍ଚି ଅଞ୍ଚିତେନ୍‌ ।”

୪ ସିଲତେ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍‌, “ଆମନ୍‌ ତ ଞେନ୍‌ ଇନି ଆ କୁଲମ୍‌ ? ତିନ୍ନାଞେନ୍‌ ନମିତ୍ରାନ୍‌ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅଡ଼ୋଆୟ୍‌ ।”

୫ ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ କମ୍‌ଗିରିମରଞ୍ଚିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଆନିନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଢ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ବର୍ତ୍ତବେନ୍‌, ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ବା ।”

୬ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଆନଗଡ଼ ଅନ୍ତମ୍‌ ଗିୟତାତୋଡ଼ଲନ୍‌ ମବଡ଼ିବନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ତେତେ ଅରେଡ଼ନ୍‌ ବାତେ ଆତୁବତୁବନ୍‌ ତାଆନ୍‌ ଆତ୍ରକ୍ଳୋ ସିଙ୍କରାନ୍‌ ତୁଡୁ ତକୋଏନ୍‌ । ତଢ଼ବୟ୍‌ ସିଙ୍କରାଲୋଡ଼ନ୍‌ ବସଥ ଆତ୍ରା ତାଆନ୍‌ ଞମଲେ ରପ୍ରିତେ । ୭ ଜିସୁନ୍‌ କମ୍‌ଗିରିମରଞ୍ଚିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ସିଙ୍କରାଲୋଡ଼ଞ୍ଚି ତାଆନ୍‌ ବବରିୟ୍‌ବା ।” ଆନିଞ୍ଚି ସିଙ୍କରାନ୍‌ ଆ ସକା ଜାୟ୍‌ ତାଆନ୍‌ ବବରିଜେଞ୍ଚି । ୮ ଆରି, ଆନିନ୍‌ ଆନିଞ୍ଚିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ତେତେ ସିଲତ୍‌ ଅଜିଡ଼ ଗେନ୍‌ଲେ ପାଢ଼ଲେ ବୁଜିନ୍‌ ଆତୁବେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ଆମଡ଼ ପାଢ଼ବା ।” ସିଲତେ ଆନିଞ୍ଚି ତେତେ ସିଲତ୍‌ ଗେନ୍‌ଲେ ପାଢ଼େଞ୍ଚି । ୯ ବୁଜିନ୍‌ ଆତୁବେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ତିଆତେ ମାୟ୍‌ମାଜେନ୍‌, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ସିଲତ୍‌ ପନାଢ଼ନ୍‌ ତେଲୋ ତିଆତେ ଆନିନ୍‌ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଏ, କମ୍‌ଗିରିମରଞ୍ଚି ତିଆତେ ଆଜନାଜି, ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ବରନ୍‌ଆତଢ଼ ଓଡ଼େତାଲେ ବରେନ୍‌, ୧୦ “ଅଡ଼କା ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଜବୁଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍‌ ତିୟ୍‌ତଜି, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ତିଆତେ ଗାଲୋଡ଼ ଗାଲେ ବନ୍‌ଗୁଲେଞ୍ଚି ସିଲତ୍‌ଲନ୍‌ ଆଜବେତନ୍‌ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟାତା ତିୟ୍‌ତଜି । ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ନମିତ୍ରାନ୍‌ ମନ୍‌ଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍‌ ଏତକ୍ଳୋଏନ୍‌ ।”

୧୧ ଜିସୁନ୍‌ କେନ୍‌ ଏନ୍‌ଲେ ପର୍ତ୍ତମ୍‌ ଯାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍‌ ଗାଲିଲି କାନ୍ନା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଲୁମ୍‌ଲେ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍‌ ଅବତୁଜେନ୍‌, ଆରି ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମଡ଼ନ୍‌ ତର୍ତ୍ତେଞ୍ଚି ।

୧୨ *ସିଲତ୍‌ଲନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌, ଆୟୋଡ଼ନ୍‌, ଆ ବୋଞ୍ଚାଞ୍ଚି ତ ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଚି ସରିନ୍‌ କପର୍‌ନାଉମ୍‌ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଜିରେଞ୍ଚି । ଆରି, ଆନିଞ୍ଚି ତେତେ ଗୋଗୋୟ୍‌ ତିନ୍ନା ଅଃନ୍‌ତକୋଲଞ୍ଚି ।

ଜିସୁନ୍‌ ଜିରୁସାଲମ୍‌ ସରେବାସିଡ଼ନ୍‌ ଜିରେନ୍‌

(ମାତିଉ ୨୧:୧୨-୧୩; ମାର୍କ ୧୧:୧୫-୧୭; ଲୁକ ୧୯:୪୫-୪୬)

୧୩ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଆନେଲାୟ୍‌ପୁର୍‌ ତୁୟାଲେ ପାଢ଼ଲାୟ୍‌, ଆରି ଜିସୁନ୍‌ ଜିରୁସାଲମନ୍‌ ଜିରେନ୍‌ । ୧୪ ଆରି, ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍‌ ତାଡ଼ଲିୟନ୍‌, ମେଣ୍ଡାନ୍‌ ଆରି କୁଛୁର୍‌ ବେପାରମରଞ୍ଚି ଆରି ବାର୍‌ବାଡ଼ାବମରଞ୍ଚି ତକ୍ଳମଲେ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଚି ଆନିନ୍‌ ଗିଜେଞ୍ଚି । ୧୫ ଆରି ଜିସୁନ୍‌ ଲୁଆତନ୍‌ ବାତେ ଅବୟ ସାମକାନ୍‌ ତୁବଲେ ମେଣ୍ଡାଞ୍ଚି ତ ତାଡ଼ଲିୟଞ୍ଚି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଅମତୁଡ଼ାଜେଞ୍ଚି, ଆରି ବାର୍‌ବାଡ଼ାବମରଞ୍ଚି ଆ ତାକୋ ବୁର୍‌ରାୟ୍‌ତାଲେ ଆ ମେଜଞ୍ଚି ସବଡ଼ିତାଜେନ୍‌ । ୧୬ ଆରି ଆନିନ୍‌ କୁଛୁର୍‌ ତମତମନେମରଞ୍ଚିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଚି, “କେନ୍‌ଆତେଜି ତେନ୍ନେ ସିଲତ୍‌ ପାଢ଼ବା, ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍‌ ଆସି* ବେପାରସି* ଏଏମ୍ବେତଡ଼ ।” ୧୭ କେନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ ଆ ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଚି ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆଇତିତନ୍‌ ଅବୟ ବର୍ତ୍ତେନ୍‌ ମନ୍ନେଏଞ୍ଚି, “ଅସି*ନମ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅନୋମଡ଼ଞେନ୍‌ ଅମ୍ବଲୋଡ଼ଞେନ୍‌ ତଗୋନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ତୁଡୁତେ ।”

୧୮ ସିଲତେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଅବୟ ବର୍ତ୍ତେନ୍‌ ବରେଞ୍ଚି, “ଆମନ୍‌ କେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଲନ୍‌ମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସନୋଡ଼ାନ୍‌ନେନ୍‌ ଞାଢ଼େନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଜନାଆୟ୍‌ ? ଆରି ଇନି ଆରମ୍ବଡ଼ ବାତେ ତିଆତେ ଆମନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚିଆତଢ଼ ଅବତୁୟ୍‌ତଲେନ୍‌ ?”

* ୨:୧୨ ୨:୧୨ ମାତିଉ ୪:୧୩ * ୨:୧୨ ୨:୧୭ ସର୍ବେୟ୍‌ତାସି*

୧୯ *ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ପୁଡ଼ବା, ଖେନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଢ଼ ତିଆତେ ଆରି ତୁବତାୟ ।”

୨୦ ସିଲଭେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ସରେବାସି” ତୁବତୁବନ୍ ଆସନ୍ ବାକୁଡ଼ି ତୁତୁ ବସେଡ଼ ତେଏନ୍, ଆମନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଢ଼ ତିଆତେ ତୁବଲେ ରପ୍ରିତେ ପଡ଼ ?”

୨୧ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ବନେ କେନ୍ଆତେ ବର୍ବନେ । ୨୨ ଜିସୁନ୍ ଆରତୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଢ଼ ସିଲଭେ ଆତ୍ରୋଲନ୍ ସିଲଭଲନ୍, ଆନିନ୍ କେନ୍ଆତେ ବର୍ବନେ ଗାମଲେ ଆ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ମନ୍ନେଏଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତରମ୍ପ ସାସ୍ତନ୍ ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ବନେଜି ତରଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ବୁଡ଼ୁଜି ଜନାତେ

୨୩ ଏଲାୟପୁର୍ ଇଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆରଲୁମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଗିୟଲେ ଆଖୁମଲୋଡ଼ନ୍ ତରଞ୍ଜି । ୨୪ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନିଡ଼ତରନେ ଆରି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଆନ୍ନାଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନାଏଞ୍ଜି । ୨୫ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ବନେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟାୟାୟା ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆ ଉଗରଲୋଢ଼ ଇନି ତକୋ ତିଆତେ ଜିସୁନ୍ ଜନାଆଜେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ତ ନିକଦିମନ୍

୧ ପାଉସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଢ଼ ନିକଦିମ ଗାମଲେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍ପଡ଼ୁଗଡ଼ମର୍ । ୨ ଆନିନ୍ ତଗଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେ, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ଆମନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଭେ ଜିରାୟ କେନ୍ଆତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଆମନ୍ ଲୁମତେ, ଇସ୍ତରନ୍ ସିରିନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଲୁମଲେ ଅଃରପ୍ରିଏ ।”

୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଟେନ୍, “ଆଜାଡ଼ିତମ, ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ତମ, ବାଗୁତର ଜନମ୍ ଅଃଡ଼କୋଲୋ ତେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଗିୟଲେ ଅଃରପ୍ରିଏ ।”

୪ ନିକଦିମନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ମନ୍ରାନ୍ ବୁତାଏନ୍ ତେନ୍ ଏଜାତାଲେ ଆରି ବତର ଜନମ୍ ହୁତଏ ? ଆନିନ୍ ଇନି ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଢ଼ ଗନ୍ଲେ ବାଗୁ ତର କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ଅଲଡେଏ ପଡ଼ ?”

୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଟେନ୍, “ଆଜାଡ଼ିତମ, ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ତମ, ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲୋ ତେନ୍, ଆନ୍ନିଡ଼ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଢ଼ ଗନ୍ଲେ ଅଃରପ୍ରିଏ । ୬ ଅଜାତେ ତଅଡ଼ନ୍ ବାରେ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ତଅଡ଼ନ୍, ବନ୍ତ ଅଜାତେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାରେ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେତେ ତିଆତେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ । ୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ବତର ଜନମ୍ ତେବେନ୍ତୋ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ବମ, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ସାନ୍ନି ତେତଡ଼ମ୍ । ୮ ରିଜେନ୍ ଅଡ଼େଜା ଲତୟତେ, ଅଡ଼େରେ ଇଡ଼ରେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ସନଡ଼ାନ୍ ଏଅମଡ଼ଡ଼େ, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଅଜାଲୋଢ଼ ସିଲଭେ ଜିରାୟ, ଆରି ଅଜାଲୋଢ଼ ଜିର୍ତେ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଜୁନାଏ । ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାରେ ଜନମ୍ ଆଡ଼େଏଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ତି ଅଡ଼ମ୍ ।”

୯ ନିକଦିମନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଟେନ୍, “କେନ୍ଆତେ ଏଜାତାଲେ ଅଲଡେଏ ?”

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଟେନ୍, “ଆମନ୍ ଅବୟ ଇସ୍ତାଏଲନ୍ ଆ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆମନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଅମ୍ ପଡ଼ ? ୧୧ ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ତମ, ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଜାତେ ଆଜନା, ତିଆତେ ଏବର୍ତନାୟ, ଆରି ଇନିଜି ଏଗିୟଲାୟ, ତିଆତେଜି ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ଏଡ଼ିୟତାୟ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାକିଲେଞ୍ଜି ଏଃଜୁନାଏ । ୧୨ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁତ୍ ନିଆ ବନେ ବର୍ବେନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ନେ, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ବେନ୍ ତେନ୍ ଏଜାଲେ ଏଡ଼ତନେ ? ୧୩ ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଭେ ପଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ମନ୍ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିତାଲେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତାଜେ ।”

* ୨:୧୯ ୨:୧୯ ମାଟିଭ ୨୭:୭୧; ୨୭:୪୦; ମାର୍କ ୧୪:୫୮; ୧୫:୨୯

୧୪ ମୋସୀନ୍ ଏକାମେ ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସୋଣ୍ଡାଡ଼ନ୍ ପିଉଡ଼ଜଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ାଜେନ୍, ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଏଡ଼େଲେମା ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅନମଡ଼ାଜନ୍ ତେତେ । ୧୫ ଏଡ଼େଲ୍ଡେନ୍ ଆନାଜନଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ତଡ଼ନେ, ଆନିନ୍ ଅଃନୁଞ୍ଚିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଞାଡ଼ତେ । ୧୬ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଏଡ଼େଲେ ତୁଡ଼ୟମେନ୍ ତ, ଆନିନ୍ ଆବୟତମ୍ ଆ ଅନନ୍ ତିୟେନ୍, ଆନାଜନଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ତଡ଼ନେ, ଆନିନ୍ ଅଃଡ଼ୋସ୍ସାଏ, ଆରି ଅଃନୁଞ୍ଚିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଞାଡ଼ତେ । ୧୭ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆନବ୍ପନ୍ୟୁଆତି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନାସ୍ତାୟ୍ଲାୟ୍, ବନ୍ତ ପୁତ୍ରିନ୍ ଏକାଲ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅନୁରନ୍ ଅଲ୍ଲଞାଡ଼େ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାୟ୍ ।

୧୮ ଆନା ଆମଡ଼ନ୍ ତଡ଼ନେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍ୟୁଆତିନ୍ ଅଃଡ଼ୋଏ । ବନ୍ତ ଆନା ଅଃଡ଼ୁନେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍ୟୁଆତିନ୍ ତେସ୍ନି, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆବୟତମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଅନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଅଃଡ଼ୁରନେ । ୧୯ ଆରି ତି ଆ ପନ୍ୟୁଆତି କେନ୍ଆତେ, ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ସନାଆରନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍, ବନ୍ତ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ସନାଆରନ୍ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଲୋଡ଼ତନ୍ ଲତଜେଞ୍ଚି, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଚି ପରାନ୍ସାଞ୍ଚିନ୍ । ୨୦ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ପରାନ୍ସାଞ୍ଚିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ତେ, ଆନିନ୍ ସନାଆରନ୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତେ, ଆରି ଅସମ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ତୋସା ଗିୟ୍ତାତେ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ସନାଆରନ୍ ଆମଡ଼ ଅଃନ୍ନିଆୟ୍ । ୨୧ ବନ୍ତ ଆନା ଆକାଡ଼ି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ତେ, ଏକାଲ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରୁଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁ ବାଞ୍ଚେ ଲୁମେନ୍ ଗାମଲେ ଅଲ୍ଗିୟ୍ତାଏ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସନାଆରନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟ୍ତାୟ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ତ ତକୁବତାମର ଜନନ୍

୨୨ କେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଡେ ଜିସୁନ୍ ତ ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଜିଉସା ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଚି, ଆରି ଆନିନ୍ ତେଡ଼େ ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ସିରିନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ତକୁବତାନ୍ ତିୟେଞ୍ଚି । ୨୩ ଆରି ଜନନ୍ ନିୟ୍ ସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଏନୋନଲୋଡ଼ନ୍ ତକୁବତାନ୍ ତିୟେଞ୍ଚି, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେଡ଼େ ଗୋଗୋୟ୍ ତାଆନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଚି ତେଡ଼େ ଜିରେ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ତକୁବତାନେଜି । ୨୪ *ତି ଆ ଡିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଜନନ୍ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକ୍ଲୋଏଜି ।

୨୫ ଅବୟ୍ ଜିଉଦିମରନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆ ଞାଡ଼ନେମରଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ଡେ ମନଡ଼ିରନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ଼ ଅଲ୍ବାଡ଼ୋଏଞ୍ଚି । ୨୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଚି ଜନନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇୟ୍ଲେ ବରେଞ୍ଚି, “ଏ ଞାଡ଼ଡ଼ିୟ୍ମର, ଅଜା ମନ୍ରା ଜର୍ଦିନ୍ ଅଲନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଗଡ଼ ଆମନ୍ ସିରିନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନା ଆ ବନେ ଆମନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, ଗିଜା, ଆନିନ୍ ତକୁବତାନ୍ ତିୟ୍ତଜି, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିର୍ଡିଜି ।”

୨୭ ଜନନ୍ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଚି, “ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତନିୟନ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ ତେନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଞାଡ଼ଲେ ଅଃରପ୍ପିଏ । ୨୮ *ଞେନ୍ କ୍ରିସୁନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଅକାମ୍ପୁଡ଼ାଲେ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାୟ୍ଲିୟ୍, କେନ୍ଆତେ ଞେନ୍ ବର୍ଦିନାୟ୍ ଗାମଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ମା ସାକିମରୁଞେଞ୍ଚି । ୨୯ ଆନା ଆଇବଜନ୍ ଓରୋଡ଼ତେ ଆନିନ୍ ବରନ୍, ବନ୍ତ ଅଜା ସାଙ୍ଗ ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତନଡ଼ତାଲେ ବରନ୍ ଆ ବନେ ଅମଡ଼ଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ବରନ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତାତନେ । ତିଅନ୍ତମ୍ ନମିଞେନ୍ ସନର୍ତାଞେନ୍ ବରିଜେନ୍ । ୩୦ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଗୋଗୋଜେତୋ, ଆରି ଞେନ୍ ଅସୋଇୟ୍ତୋ ।”

ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜିରାଞ୍ଚନ୍ ଆ ମନ୍ରା

୩୧ ଆନା ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଚି ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ଆନା ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ୍, ଆନିନ୍ ପୁତ୍ରିମ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ଡନେ । ବନ୍ତ ଆନା ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଚି ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ୩୨ ଆନିନ୍ ଅଜାତେ ଆଗିୟ୍ଗିୟ୍ ଆରି ଅଜାତେ ଆଅମଡ଼ଡ଼ ତିଆତେ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତେ, ବନ୍ତ ଆ ସାକିନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃଜ୍ଜାଏଜି । ୩୩ ଆନା ଆ ସାକିନ୍ ଜାତେ, ଇସ୍ବରନ୍ ଆକାଡ଼ିତମ୍ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତେ । ୩୪ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍ଲାୟ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ଡନେ, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏରଡନରେଡନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତିୟ୍ତେ । ୩୫ *ଆପେୟନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତେ, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ଆତେ ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ତେ । ୩୬ ଆନା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆମଡ଼ ତଡ଼ନେ, ଆନିନ୍ ଅଃନୁଞ୍ଚିତେନ୍

* ୩:୨୪ ୩:୨୪ ମାଡିର ୧୪:୩; ମାର୍କ ୬:୧୭; ଲୁକ ୩:୧୯,୨୦ * ୩:୨୮ ୩:୨୮ ଜନ ୧:୨୦ * ୩:୩୫ ୩:୩୫ ମାଡିର ୧୧:୨୭; ଲୁକ ୧୦:୨୨

ଆନନେତ୍ତ୍ୱ ଖାଡ଼େନ୍, ବନ୍ଦତ ଆନା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆଲ୍ଲେତେ, ଆନିନ୍ ଅନନେତ୍ତ୍ୱ ଅଃଗିଜେ, ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବବରାବ୍‌ତେ ।

୪

ଜିସୁନ୍ ତ ସମିରୋଶବଜନ୍

୧ ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ସିଲଡ଼, ଜିସୁନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଖଡ଼ନେମର୍ ଏଲ୍ଲେତଜି ଆରି ତକୁବତାନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଅମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି । ୨ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତକୁବତାନ୍ ଅଃଉୟ୍‌ଲଜି, ବନ୍ଦତ ଆ ଖଡ଼ନେମର୍‌ଞ୍ଜି ତକୁବତାନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି । ୩ ଆ ବର୍ନେନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଅମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆଜ୍ଞନାଏନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଉଦା ଗଡ଼ାନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼୍‌ତାଲେ ଆରି ଗାଲିଲିନ୍ ଯର୍‌ନେ । ୪ ଆନିନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆତଡ଼୍ ସମିରୋଶବଜନ୍ ଜିରେନ୍ ।

୫ ସିଲତେ ଆନିନ୍ ସମିରୋଶ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ସୁକାର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼େନ୍ । ତି ଆ ଗଡ଼ା, ଜାକୁବନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜୋସେପନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅଙ୍ଗା ଲବ ତିୟ୍‌ତଜି ତି ଆ ତୁୟାୟ୍‌ଲୋଡ଼୍ ତକୋଏନ୍ । ୬ ତେତେ ଜାକୁବନ୍ ଆ କୁଆ ଅବୟ୍ ତକୋଏନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆମ୍‌ଙ୍ଗାଏନ୍ ତି ଆ କୁଆଲୋଡ଼୍ ତଙ୍ଗୁମେନ୍ । ତିଆଡିଡ଼ ତମ୍‌ବାଇଂ ।

୭ ଜିସୁନ୍ ତେତେ ତଙ୍ଗୁମେଲେ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡିଡ଼, ଅବୟ୍ ସମିରୋଶବଜନ୍ ତାଆବାନ୍ କୁଆନ୍ ଇୟ୍‌ଲୟ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ ଇର୍ଗାଲ୍‌ତାତୟ୍, ତାଆନ୍ ତିୟ୍‌ୟ୍ ।” ୮ ତିଆଡିଡ଼ ଆ ଖଡ଼ନେମର୍‌ଞ୍ଜି ଜନୋମନ୍ ଖିଞ୍ଜିବାନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟ୍‌ତଜି ।

୯ ସମିରୋଶବଜନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆମନ୍ ଅବୟ୍ ଜିଉଦିମର୍, ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ସମିରୋଶବୟ୍ । ତିଆସନ୍ ଅସିଲୋଡ଼୍‌ଖେନ୍ ଆ ତାଆ ଆମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଗାତେ ?” ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସମିରୋଶମର୍‌ଞ୍ଜି ତ ଜିଉଦିମର୍‌ଞ୍ଜି ଅଃନ୍‌ଲ୍‌ଗାତୟ୍‌ଲଜି ।*

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଇସ୍‌ବରନ୍ ଇନି ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ଼୍‌ତନେ, ଆମନ୍ ଜନାଲମ୍ ନଡ଼୍, ଆରି ଆନା ଗାତାନେନ୍ ଆସନ୍ ତାଆନ୍ ତିୟ୍‌ୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବେଡ଼ତମ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆମନ୍ ଅନ୍‌ଡ଼େନ୍ ନଡ଼୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆମନ୍ ବେଡ଼ତେ ବନ୍, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅନନେତ୍ତ୍ୱାନ୍ ତିୟ୍‌ତମ୍ ବନ୍ ।”

୧୧ ତି ଆଇମରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଏ ଆଞ୍ଜା, ତାଆନ୍ ଗେଜେନନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ନ୍‌ମ ଇନ୍‌ଡ଼ିଡ଼୍ ବାଲ୍‌ଡି ତଡ଼୍, ଆରି କୁଆନ୍ ଜରୁତମ୍, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମନ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ସିଲଡ଼୍ ତି ଅନନେତ୍ତ୍ୱାନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ ? ୧୨ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେନ୍ ଜାକୁବନ୍ କେନ୍ ଆ କୁଆ ଅବଗାୟ୍‌ଗାୟେନ୍ । ଆରି, ଆନିନ୍, ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନିଞ୍ଜି ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆବୁନେଞ୍ଜି ଆ ଜଡ଼ିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ କୁଆ ଆ ତାଆ ଗାଏଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼୍ ପଡ଼୍ ଆମନ୍ ସୋଡ଼ା ?”

୧୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆନା କେନ୍ ଆ ତାଆ ଗାତେ, ଆନିନ୍ ଆରି ଇର୍ଗାଲ୍‌ତେ; ୧୪ ବନ୍ଦତ ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ତାଆ ତିୟ୍‌ତାୟ୍, ତିଆତେ ଆନା ଗାତେ, ଆନିନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଃନ୍‌ଗାଲେ, ଆର୍ପାୟ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅଙ୍ଗା ତାଆ ତିୟ୍‌ତାୟ୍, ତିଆତେ ଅଃନ୍‌ଖିତେନ୍ ଆନନେତ୍ତ୍ୱ ଆଡ଼ିୟ୍‌ତେନ୍ ଆ ତରୁଡ଼୍‌ତମ୍‌ନେତା† ଅନ୍‌ଗାମ୍‌ସନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଗୋଭାୟ୍ ।”

୧୫ ଆଇମରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଏ ଆଞ୍ଜା, ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ତି ଆ ତାଆ ତିୟ୍‌ୟ୍, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଆଜିୟ୍ ଆରି ଅଃନ୍‌ଗାଲ୍‌ୟ୍, ଆରି ତାଆବାନ୍ ତିୟ୍‌ନେ ସଡ଼ାୟ୍ ଆ ତଡ଼୍ ଅଃନ୍‌ଆୟ୍ ।”

୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଜିରା, ଅୟ୍‌ତବନ୍‌ମ୍‌ଆତଡ଼୍ ତେନ୍‌ଡେ ଓଡ଼େଲେ ଇୟ୍‌ନୋରୋଡ଼ା ।”

୧୭ ଆଇମରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଅୟ୍‌ତବ୍‌ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଅୟ୍‌ତବ୍‌ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼୍, କେନ୍‌ଆତେ ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍‌ନେନ୍; ୧୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅୟ୍‌ତବନ୍‌ମ୍‌ଜି ମନ୍‌ଲୟ୍ ମନ୍‌ରା ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ନମି ଅମ୍‌ଡ଼ନ୍‌ମ୍ ଆନା ତକୋ, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଅୟ୍‌ତବନ୍‌ମ୍ ତଡ଼୍, କେନ୍‌ଆତେ ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ବର୍‌ନେନ୍ ।”

୧୯ ଆଇମରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, “ଆଞ୍ଜା, ଆମନ୍ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍‌ନେମର୍, କେନ୍‌ଆତେ ଖେନ୍ ଜନାଲେ ରପ୍ତିତାୟ୍ । ୨୦ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବରୁଲୋଡ଼୍ ପୁର୍ପୁର୍‌ଞ୍ଜି, ବନ୍ଦତ ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜିଉଦିମର୍‌ଞ୍ଜି ଏଗାମ୍‌ତେ, ଜିରୁସାଲମଲୋଡ଼ନ୍ ତୁମ୍ ପୁର୍ପୁର୍‌ତନେବୋ ।”

* ୪:୯ ୪:୯ ସମିରୋଶମର୍‌ଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ସିପ୍ପା ଖଣ୍ଡମଲ୍‌ଞ୍ଜି ତି ଆ ସିପ୍ପା ଜିଉଦିମର୍‌ଞ୍ଜି ଅଃଖଣ୍ଡମଲ୍‌ଞ୍ଜି † ୪:୧୪ ୪:୧୪ ତୁଡ଼୍‌ତମ୍‌ନେତା

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଆଇଫର୍, ବର୍ନେଞ୍ଚେନ୍ ଡର୍ନା, ଏନ୍ନେଲେ ଡିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଡାୟ୍ ଡ, ତି ଆ ଡିନ୍ନା କେନ୍ ଆ ବରୁଲୋଡ଼ ଅଡ଼େ ଜିରୁସାଲମଲୋଡ଼ନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ପନୁରନ୍ ଅଃଡ଼େଏ ।

୨୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସମିରୋଣମରଞ୍ଜି ଆନାଆତଡ଼ ଏପୁର୍ଡେ, ତିଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼, ବନ୍‌ଡ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନାଆତଡ଼ ଏପୁର୍ଡାୟ୍ ତିଆଡେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଜିର୍ଡାୟ୍ । ୨୩ ବନ୍‌ଡ ଅଞ୍ଜା ଆଡିଡ଼ ଆଜାଡ଼ି ସେନ୍‌ପୁର୍‌ମରଞ୍ଜି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବାରେ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ପୁରଡ଼ଜି, ତି ଡିନ୍ନା ଅଡ଼ୋଡାୟ୍, ଆରି ନମି ନିୟ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍‌ନି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆପେୟନ୍ କେନ୍ ଆ ସେନ୍‌ପୁର୍ ସାୟ୍‌ଡେ । ୨୪ ଇସ୍‌ବରନ୍ ପୁରାଡ଼ା, ଆରି ଆନାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପୁରଡ଼ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବାରେ ପୁରେଡେ ।”

୨୫ ଆଇଫରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ମସିଆ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟ ଗାମ୍‌ତଜି, ଆନିନ୍ ଜିର୍ଡାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଞ୍ଚେନ୍ ଜନା, ଅଞ୍ଜା ଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍ ଜିର୍ଡାୟ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇୟ୍‌ଡାୟ୍ ଅବଜନାଲେନ୍ ।”

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଞ୍ଚେନ୍ ଆନିନ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ମା ନମିଞ୍ଚେନ୍ ଆମନ୍ ସରିନ୍ କଡାଡିଡେନ ।”

୨୭ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଆ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତେରେ ଯର୍‌ରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଅବୟ୍ ଆଇଫରନ୍ ସରିନ୍ ଆକଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ସାନ୍ନି ଡେଏଞ୍ଜି । ବନ୍‌ଡ “ଆମନ୍ ଇନି ସାୟ୍‌ଡେ ? ଅଡ଼େ ଇନିବା ଆନିନ୍ ସରିନ୍ କଡାଡିଡେନ ?” ଗାମ୍‌ଲେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃକର୍‌ଜି ।

୨୮ ସିଲରେ ତି ଆଇଫରନ୍ ତାଆସୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି, ୨୯ “ୟ୍‌ବା, ଅବୟ୍‌ନେଆତଡ଼ ଆୟ୍ ଗିୟ୍‌ବା, ଞ୍ଚେନ୍ ଇନିଜି ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍, ତିଆଡେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ବର୍‌ରେନେ, ଆନିନ୍ ଜାଆରୋ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ?” ୩୦ ସିଲରେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ହୁଡ଼ଲନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଜି ।

୩୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଞ୍ଚନଡ଼ିୟ୍‌ମର୍, ଗାଗାନା ।”

୩୨ ବନ୍‌ଡ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜା ଜନୋମ୍ ଅମ୍‌ଡ଼େଞ୍ଚେନ୍ ତକୋ, ତିଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନାଜି ତଡ଼ ।”

୩୩ ତିଆସନ୍ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଡର୍‌ଡ଼ କଡାଡିଲଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଜନୋମନ୍ ପାଡ଼ିଡିୟ୍‌ଲାୟ୍ ପଡ଼ ?”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅନାସ୍‌ୟ୍‌ମରଞ୍ଚେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ବ୍ ବାରେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍‌ଲିଞ୍ଚନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅବୟ୍‌ସୁଜ୍‌ଜେନ୍, କେନ୍‌ଆଡେ ମା ଜନୋମ୍‌ଞ୍ଚେନ୍ । ୩୫ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗାମ୍‌ଡେ, ‘ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଗଗଡନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଉଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜାୟ୍ ତକୋ ।’ ବନ୍‌ଡ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ଡବେନ୍, ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ଆଲଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ବା, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଗଡନ୍ ଆସନ୍ ଅଗୁରେନ୍‌ନି । ୩୬ ନମିଡ଼ାନ୍ ଗଗଡ଼ନ୍‌ମରନ୍ ବଡିନ୍ ଞ୍ଚାଡ଼େ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଃନୁଞ୍ଚିଡେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆସନ୍ ଅଜନ୍ ରୁଞ୍ଚେ । ତି ବାରେ ବୁଞ୍ଚୁଡେମରନ୍ ତ ଗଗଡ଼ନ୍‌ମରନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ମାୟ୍‌ଲନ୍ ସର୍‌ଡାଞ୍ଜି । ୩୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ବିଡ଼େତେ ଆରି ଆନ୍ନାମର୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଗଡ଼େ, କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ । ୩୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ଆଲ୍ ଆସନ୍ ଏଃଲୁନ୍‌ମଲନ୍, ତିଆଡେ ଗଗଡନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍‌ୟ୍‌ଲବେନ୍, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ଲାବ ଏଞ୍ଚାଡ଼େ ।”

୩୯ ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍‌ଡମ୍ ସମିରୋଣମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଡର୍‌ଞ୍ଜି । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆଇଫରନ୍, “ଆମ୍‌ଡ଼େ ଞ୍ଚେନ୍ ଇନିଜି ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ଞ୍ଚେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍‌ୟ୍ ।” ଗାମ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ । ୪୦ ଆରି ସମିରୋଣମରଞ୍ଜି, ଆମ୍‌ଡ଼େ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବରେଜି, ତିଆସନ୍ ତେରେ ଆନିନ୍ ବାଗୁ ଡିନ୍ନା ତକୋଲନ୍ ।

୪୧ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆନସ୍‌ପୁର୍‌ବର୍ ଅମ୍‌ଡ଼େଡ଼ାଲେ ଗୋଗୋୟ୍‌ଡମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଡର୍‌ଞ୍ଜି । ୪୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆଇଫରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ନମି ବର୍‌ନେନମ୍ ତୁମ୍ ଅମ୍‌ଲେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ୁର୍‌ନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଡମ୍ ଏଅମ୍‌ଡ଼େଲ୍‌ୟ୍, ଆରି ଆଜାଡ଼ିଡମ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ପୁର୍‌ନ୍ ଆନୁର୍‌ମର୍, ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଜନାଲାୟ୍ ।”

ରାଜସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାଡେନେନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଡାଞ୍ଜାଡ଼ାଅନ୍‌ଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ମବନ୍‌ଡେନ୍

୪୩ ବାବୁ ତିନା ଆ ତିକ୍ତି ଜିସୁନ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ହୁଡ଼ଲନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିରେନ୍ ।
 ୪୪ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ବରେନ୍, “ଆ ସାଇତମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ
 ବର୍ନେମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃମ୍ମାନ୍‌ଏଜି ।” ୪୫ *ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ଆରିୟଲାଞ୍ଚନ୍, ତେତେବାଜି
 ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଏଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ପୁର୍ପୁରିଡ଼ନ୍ ଜିରୁସାଲମାନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ଆରି
 ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମାଲୋଡ଼ନ୍ ଇନିଜି ଲୁମେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି ।

୪୬ *ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ କାନ୍ନା ଗଡ଼ାନ୍ ଯର୍ରେନ୍ । ଆମ୍ମୁଡ଼ ତେତେ ଆନିନ୍ ତାଆନ୍
 ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍ । ଆରି ତେତେ ରାଜାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାତନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍
 ତକୋଏନ୍, ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବମ୍‌ମଲନ୍ ତକୋଲନେ । ୪୭ ଜିସୁନ୍
 ଜିଉଦାନ୍ ସିଲଡ଼ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିର୍ବାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆରମ୍‌ତଡ଼େନ୍ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଇୟେନ୍ ।
 ଆରବୁଗୋ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ ମନ୍‌ବନ୍‌ଡ଼ବାନ୍ କପର୍ନାଉମାନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍
 ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେ । ୪୮ ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅରମ୍‌ତନ୍ ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍
 ଏଃଗିୟଲୋ ତେନ୍, ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଆଙ୍ଗାଜନଡ଼ ଏଃଡ଼ୁର୍ନେ ।”

୪୯ ତି ରାଜାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଗାମେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ପସିୟଞ୍ଜେନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ୁଡ଼ ରବୁଏନ୍
 ଆଡ଼ିଡ଼ ଇଆୟ୍ ।”

୫୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରା, ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ମ୍ ଅମେଡ଼େନ୍‌ନି ।”

ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତର୍ଚ୍ଚନ୍ ଜିରେନ୍ । ୫୧ ଆରି, ଆନିନ୍ ଜିରା ଜିରା ଆ କମ୍‌ପାରିମରଞ୍ଜି
 ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରବାଡ଼ତାଲେ “ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ମ୍ ଅମେଡ଼େନ୍” ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟଲାଇୟ୍ ବରେଜି ।

୫୨ ତିଆସନ୍ ଆଙ୍ଗାବେଡ଼ା ଆନିନ୍ ମନଡ଼େନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ କମ୍‌ପାରିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ସିଲଡ଼େ
 ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ରୁବନ୍ ସାତଟାରେ ଆନିନ୍ ଅସୁନ୍ ତଡ଼େନ୍ ।” ୫୩ ସିଲଡ଼େ ଆପେୟନ୍
 ମନ୍‌ନେଏନ୍ ଅଙ୍ଗାବେଡ଼ା ଜିସୁନ୍, “ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ମ୍ ଅମେଡ଼େନ୍,” ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ତି ଆ
 ବନେଡ଼ା ମା ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ମନଡ଼େନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ତ ଆସିମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତର୍ଚ୍ଚିଞ୍ଜି ।

୫୪ ଜିସୁନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ସିଲଡ଼ ଗାଲିଲିନ୍ ଜିର୍ବେ କେନ୍‌ଆତେ ବାଗୁତର ଇଡ଼ନ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍ ।

ବଣ୍ଡାନ୍ ଆ ତୁୟାୟଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍ ରୋଗମରନ୍‌ଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡ଼େନ୍

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ପୁର୍ପୁର୍ ଅବୟ୍ ତକୋଏନ୍ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମାନ୍ ଜିରେନ୍ ।
 ୨ ଜିରୁସାଲମାଲୋଡ଼ନ୍ ମେଣ୍ଡା ଗରନ୍‌ନେନ୍ ଆ ତୁୟାୟଲୋଡ଼ ଅବୟ୍ ବଣ୍ଡାନ୍ ତକୋ; ଏବୁ ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍
 ବାଞ୍ଜେ ତିଆତେ ବେତେସ୍‌ଦା ଗାମ୍‌ତଜି, ତି ଆ ବଣ୍ଡାୟଲୋଡ଼ ମନ୍‌ଲୟ୍ ପିଣ୍ଡାନ୍ ତକୋ । ୩ ତି ଆ ପିଣ୍ଡାରେଡ଼
 ଗୋଗୋୟନେଡ଼ମ୍ ବମ୍‌ମନେମରଞ୍ଜି, କାଡ଼ମ୍‌ରଞ୍ଜି, ସୋଭାମରଞ୍ଜି ଆରି କାନ୍ନିମରଞ୍ଜି ତକୋଲଞ୍ଜି ।
 ଆଙ୍ଗାସରଡ଼ ତାଆନ୍ ପୟର୍‌ତେ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍
 ଆଙ୍ଗିୟ୍ ଆଙ୍ଗିୟ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମର୍ ଅବୟ୍‌ନେ ବଣ୍ଡାୟଲୋଡ଼ନ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ତାଆନ୍ ଇୟଲାଇୟ୍
 ପବ୍‌ୟରେ, ଆରି ତାଆନ୍ ଆପ୍ରୟର୍‌ତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନା ବଣ୍ଡାୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ମୁଡ଼ ଗନେନ୍, ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍
 ଇନିଜନଡ଼ ଆ ରୋଗ ତକୋଏନ୍ ଜନଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍ ମନଡ଼େନ୍ । ୫ ତେତେ ଅଟଡ଼ିରିସି ବର୍‌ସେଡ଼ ଜାୟ୍
 ଅବୟ୍ ବମ୍‌ମନେମରନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୬ ଜିସୁନ୍ ତି ଆଗଡ଼ାୟନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଗିୟଲେ, ଗୋଗୋୟ୍
 ବର୍‌ସେଡ଼ ଜାୟ୍ ଆ ବମ୍‌ମନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମ୍‌ନ୍ ଇନି ମନନଡ଼ନ୍
 ସାୟତମ୍ ପଡ଼ ?”

୭ ବମ୍‌ମନେମରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଆଙ୍ଗା, ତାଆନ୍ ଆପ୍ରୟର୍‌ତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଞେନ୍‌ଆତଡ଼
 ଅମ୍ମ ବଣ୍ଡାନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼; ଆରି, ଞେନ୍ ଜିରା ଜିରା ଆନ୍ନାମର୍ ଞେନ୍
 ସିଲଡ଼ ଆମ୍ମୁଡ଼ ଇୟତେ ଗନେ ।”

୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ତୋନା, ସପାନ୍‌ମ୍ ପାଡ଼ଲେ ତଡ଼ିୟନା ।” ୯ ସିଲଡ଼େମା ତି ମନ୍‌ରାନ୍
 ମନଡ଼େନ୍ ଆରି ଆ ସପାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ତଡ଼ିୟଲନେ ।

* ୪:୪୪ ୪:୪୪ ମାତିର ୧୩:୫୭; ମାର୍କ ୬:୪; ଲୁକ ୪:୨୪   ✧ ୪:୪୫ ୪:୪୫ ଜନ ୨:୨୩   ✧ ୪:୪୬ ୪:୪୬ ଜନ ୨:୧-୧୧

ତି ଆ ତିନ୍କା ଲୋଲୋନେ ତିନ୍କା ତକୋଏନ୍ । ୧୦ ତିଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆପ୍ରନଟେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଲଟେ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍କା, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ସପାନ୍ ବୋୟଲେ ଆପ୍ରାଡ଼ତେନ୍ ବନ୍ୟାୟବରନ୍ ଆଲ୍ଲେତେ ।”

୧୧ ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ତଲ୍ଲୟ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ଲୟ, ସପାନ୍ମ ପାଡ଼ଲେ ତଡ଼ିୟନା ।”

୧୨ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ସପାନ୍ମ ପାଡ଼ଲେ ତଡ଼ିୟନା ଗାମ୍ଲେ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ଲମ୍, ଆନିନ୍ ଆନା ?”

୧୩ ବନ୍ତ, ଆନିନ୍ ଆନା, ତି ଆପ୍ରନଟେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅଃଜ୍ଜନାଲୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେତେ ଗୋଗୋୟତମ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।

୧୪ ତିଲ୍ଲି ଜିସୁନ୍ ତ ତି ଆପ୍ରନଟେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଲ୍ଲରବାଡ଼େଞ୍ଜି, ତେତେ ଜିସୁନ୍ ତି ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଆମନ୍ ମନ୍ତଲ୍ଲମ୍, ଆରି ଇସେନ୍ ଲୁମ୍ତଡ଼, ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ ଆମନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତମ୍ ।”

୧୫ ତି ଆ ମନ୍ରା ଜିରେ, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି । ୧୬ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍କାଈଡ଼ନ୍ ତି ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଆପ୍ରବନ୍ତେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି । ୧୭ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “ଆପେୟଶେନ୍ ଆଏଡ଼ର କାକାଡ଼ାତନ୍, ଆରି ଖେନ୍ ନିୟ ଲୁମ୍ତାୟ ।”

୧୮ କେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରନ୍ତୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି, ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍କାଈଡ଼ନ୍ ବନ୍ୟାୟବରନ୍ ଆରାଲ୍ଲେଏନ୍ ତୁମ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଆପେୟଶେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ତମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ସରିନ୍ ଅବଜତାଲନେ ।

ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାନେ

୧୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଇନ୍ତିଡ଼ ଲୁମ୍ଲେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତାଏ, ଆପେୟନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଲୁମ୍ତେ ତିଆତେ ମା ଗିୟଲେ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଲୁମ୍ତେ । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଲୁମ୍ତେ, ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ନିୟ ତିଆତେ ମା ଲୁମ୍ତେ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆପେୟନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ତେ, ଆରି ଆପେୟନ୍ ଇନିଜି ଲୁମ୍ତେ, ଆନିନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଅବତୁୟତେ, ଆରି କେନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲନ୍ତମନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଅବତୁୟତେ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାନ୍ତି ତେତବେନ୍ । ୨୧ ଆପେୟନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆରବୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତୋଲେ ଅବମେଡ଼ତଜି, ତି ଅନ୍ତମ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ନିୟ ଆନା ଲତୟତେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବମେଡ଼ତେ । ୨୨ ଆପେୟନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆନ୍ତିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ତବପନ୍ସୁଆତିଏ, ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେନ୍ । ୨୩ ଏତେଲ୍ଲତେନ୍ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ମନାନ୍ନେନ୍ ତେତେ, ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ ଏତେଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ମାନ୍ନେତଜି । ଆନା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ତାନ୍ନେଏ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆରାପ୍ପାୟଲାଞ୍ଜି ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ ଆନିନ୍ ଆଃନ୍ତାନ୍ନେଏ ।”

୨୪ “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆନା ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ତାଲେ ଆନାପ୍ପାୟମରଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ତର୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଅଃନ୍ତଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଖାଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଅଃଡ଼େଏ, ଆର୍ପାୟ ରନ୍ତୁନ୍ ପଡ଼ଲେ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗନେନ୍ନି । ୨୫ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ତିନ୍କାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ, ଆରି ନମି ନିୟ ଅଡ଼ୋଲାୟିନ୍, ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼ ଅମ୍ତଡ଼ତଜି ଆରି ଆନାଜି ଅମ୍ତଡ଼ତଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅମେଡ଼ତଜି । ୨୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ, ଏତେଲେ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେନ୍ । ୨୭ ଆରି, ଆନିନ୍ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆପେୟନ୍ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେନ୍ । ୨୮ କେନ୍ ଆସନ୍ ସାନ୍ତି ତେତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତିନ୍କାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆ ସର୍ବଡ଼ ଅମ୍ତଡ଼ତଜି, ୨୯ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଲନ୍ ଜିର୍ତାଜି, ଆରି ଆନାଜି ମନ୍ତଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ଲେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ତଜି, ଆରି ଆନାଜି ଏର୍ମନ୍ତଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ଲେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ତନେଲୋଡ଼଼ ସାକିନ୍

୩୦ “ଞେନ୍ ସନୋଡ଼ାଞେନ୍ ବାଢେ ଇନ୍ନିଡ଼଼ ଲୁମଲେ ଅଃର୍ପିଆୟ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଞେନ୍ଆଡ଼଼
ଏଞ୍ଜାଲେ ବାୟ୍ତେୟ୍, ଞେନ୍ ଏଢେଲେ ପନ୍ସୁଆଡ଼ିତାୟ୍, ଆରି ପନ୍ସୁଆଡ଼ିଞେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍,
ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବୁଞେନ୍ ବାଢେ ଲନ୍‌ମନେନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅଃନ୍‌ରାୟ୍ ଅଃଗୋୟ୍‌ଲାୟ୍,
ଆର୍ପାୟ୍, ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ମରଞେନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁ ବାଢେ ତୁମ୍ ଲନ୍‌ମନେନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଏବଡ଼ାୟ୍ ଗୋୟ୍‌ତାୟ୍
।”

୩୧ “ତନେଲୋଡ଼଼ଞେନ୍ ଞେନ୍‌ତମ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲୁଡେନ୍ ତିଆଡେ ଆଜାଡ଼ିନ୍
ଗାମଲେ ଅଃଜ୍ଜନାଲୁଡ଼଼େନ୍ । ୩୨ ବନ୍‌ତ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ତନେଲୋଡ଼଼ଞେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ଡେ, ଆରି
ବର୍ନେଞେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜାଡେ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ଡେ, ତିଆଡେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମଲେ ଞେନ୍ ଜନା । ୩୩ ଅଃମ୍‌ମେଞ୍ଜି
ଜନନ୍ ଆମଡ଼଼ ମନ୍‌ରାନ୍ ଏଆସ୍ତାୟ୍‌ମେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତନେଲୋଡ଼଼଼ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ମେ ।
୩୪ ବନ୍‌ତ ଞେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼଼ ସିଲଡ଼଼ ସାକିନ୍ ଅଃଜ୍ଜାଆୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଏଞ୍ଜାଲୁଡେନ୍ ଅମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଅନ୍‌ରନ୍
ଏଞ୍ଜାଡ଼଼େ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼଼କୋନ୍ ଞେନ୍ ବର୍ତନାୟ୍ । ୩୫ ଜନନ୍ ଆଡୁଡୁନ୍ ଆରି ଆଡ଼଼ବତରନ୍
ଆ ପିଞ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଅମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆ ସନାଆରନ୍ ବାଢେ ସର୍ତନେନ୍ ଆସନ୍
ଲଡ଼ୟ୍‌ଲବେନ୍ । ୩୬ ତନେଲୋଡ଼଼ଞେନ୍ ଜନନ୍ ଆଡ଼ିଏନ୍ ଆ ସାକି ସିଲଡ଼଼ ଆରି ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ସାକିନ୍
ତକୋ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମଲେ ଅନ୍‌ବସୁଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍
ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ତିୟ୍‌ଲୁୟ୍, ତିଆଡେଜି ଞେନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍, ଆରି ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲୁୟ୍
ଗାମଲେ ତିଆଡେଜି ମା ତନେଲୋଡ଼଼ଞେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ଡେ । ୩୭ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ମରଞେନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ନିୟ୍
ଞେନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ଡେ । ଅମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଆ ସର୍ବତନ୍ ଅଶ୍ବୁଡ଼଼ ଏମଡ଼଼େଡ଼େ ଆରି ଆ ମୁଞ୍ଜାନ୍ ନିୟ୍ ଅଶ୍ବୁଡ଼଼
ଏଗିଜେ । ୩୮ ଆରି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼଼଼ବେନ୍ ଅଶ୍ବୁଡ଼଼ ଏଡ଼କୋଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍
ଆନାଆଡ଼଼଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ଅମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ୁର୍ନେ । ୩୯ ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼଼଼ନ୍ ଅଃନ୍‌ଞିଡେନ୍
ଆନମେଡ଼଼଼ ଏଞ୍ଜାଡ଼଼ାୟ୍ ଅବଡ଼ିସୟ୍‌ଲେ, ଅମ୍‌ମେଞ୍ଜି ତିଆଡେ ଏପଡ଼େଡେ, ଆରି ତି ଆ ତରମ୍ ସାସ୍ତ ଞେନ୍
ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ଡେ । ୪୦ ବନ୍‌ତ ଅମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼଼଼ନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼଼଼ ଆସନ୍ ଅମଡ଼଼ଞେନ୍ ଅନିୟ୍‌ନ୍
ଅଃଜ୍ଜତୟ୍‌ବେନ୍ ।”

୪୧ “ଞେନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼଼଼ ସିଲଡ଼଼ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼଼ନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼଼଼ ଆସନ୍ ଅଃସାଜାୟ୍ । ୪୨ ବନ୍‌ତ
ଅମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଗୋ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତିଆଡେ ଞେନ୍ ଜନା, ଆରି ଉଗରଲୋଡ଼଼଼ବେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସନ୍
ତନ୍‌ଡ଼଼ୟ୍‌ମ୍ ଅବୟ୍‌ ତଡ଼଼ । ୪୩ ଞେନ୍ ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ଼଼଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍, ଆରି ଅମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼଼଼
ଏଃଜ୍ଜାୟ୍‌ୟ୍, ଆନ୍ନାମର ଅବୟ୍‌ନେ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ଼଼଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଅମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼଼଼
ଏଜାଡେ । ୪୪ ଅମ୍‌ମେଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଆମଡ଼଼଼ ସିଲଡ଼଼ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼଼ନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼଼଼ ଆସନ୍ ଏସାୟ୍‌ଡେ,
ବନ୍‌ତ ଆବୟ୍‌ତମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼଼଼ ସିଲଡ଼଼ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼଼ନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼଼଼ ଆସନ୍ ଏଃସାଜେ,
ଏଢେଲୁଡେନ୍ ଏଞ୍ଜାତାଲେ ଅମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼଼଼ ଏଡ଼ର୍ତନେ ? ୪୫ ଞେନ୍ ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍ ଆ ମୁଞ୍ଜାବା
ବିରୁଦଲୋଡ଼଼଼ବେନ୍ କାୟ୍‌କାୟ୍‌ତାୟ୍, ଅମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଏନ୍‌ଲେ ଏବଡ଼ିସୟ୍‌ତଡ଼଼ । ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜା ମୋସା ଆମଡ଼଼଼
ଅମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଏଇଡ଼଼ର୍ତନେ ଆନିନ୍ ମା ଅମ୍‌ମେଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼଼ ଅବଡ଼ୋସାତବେନ୍ । ୪୬ ଅମ୍‌ମେଞ୍ଜି ମୋସାନ୍‌ଆଡ଼଼଼଼
ଏଡ଼ର୍ତନ୍ ନିଡ଼଼଼, ଏଢେଲୁଡେନ୍ ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼଼଼ ଏଡ଼ର୍ତନ୍ ବନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବର୍ନେଞେନ୍
ଇଡେନ୍ । ୪୭ ବନ୍‌ତ ମୋସାନ୍ ଅଞ୍ଜାଡେ ଇଡେନ୍ ତିଆଡେ ଅମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ୁର୍ତନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲୁଡେନ୍
ବର୍ନେଞେନ୍ ଆରି ଏଞ୍ଜାଲେ ଏଡ଼ର୍ତନେ ?”

ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ଲୟ୍‌ ଅଜାର ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟ୍‌ଜି

(ମାଡ଼ିଉ ୧୪:୧୩-୨୧; ମାର୍କ ୬:୩୦-୪୪; ଲୁକ ୯:୧୦-୧୭)

୧ କେନ୍ ସିଲଡ଼଼ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲି ସର୍ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍, ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ତିବିରିଆ ସର୍ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଗଡ଼଼
ଜିରେନ୍ । ୨ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼଼଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼଼଼ଞି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଜିସୁନ୍
ଆ ବୋସାନ୍ ବାଢେ ବମ୍‌ମ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼଼ ଆମ୍‌ବନଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି । ୩ ଜିସୁନ୍ ଞିଡ଼଼଼ନେମରଞ୍ଜି
ସିରିନ୍ ଡୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲେ ତଞ୍ଜମେଜି । ୪ ତିଆଡ଼଼଼଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନେଲାୟ୍‌ପୁର ତୁୟାଲେ

☆ ୫:୩୩ ୫:୩୩ ଜନ ୧:୧୯-୨୬; ମା: ୨୭-୩୦ ☆ ୫:୩୬ ୫:୩୬ ମାଡ଼ିଉ ୩:୧୭; ମାର୍କ ୧:୧୧; ଲୁକ ୩:୨୨

ପାଢ଼ିଲାୟ । ୫ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ିତାଲେ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମତନ୍ ଇୟତାଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପିଲିପନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “କେନ୍ ତିୟନେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ରୁଚିନ୍ ଖିଲେ ପାଢ଼ିଲେ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟବେଜି ?” ୬ ବନ୍‌ତ ପିଲିପନ୍‌ଆତଡ଼ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ବର୍ଚ୍ଚନେ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଇନି ଲୁମ୍‌ତେ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଜନା ।

୭ ପିଲିପନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲତେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅର୍ଜିତ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବାଗୁସଅ ତିନାରି* ଆ ରୁଚି ସରି ତଡ଼ ।

୮ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଜି ଆମତଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ସିମନନ୍ ଆ ବୋଷାଡ଼ ଆହିଅନ୍ ଗାମେନ୍, ୯ “ତେନ୍ନେ ଅବୟ ଓକାସିଜନ୍ ତକୋ, ଆମତନ୍ ଗମ୍ମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତୁବତୁବନ୍ ଆ ରୁଚି ମନ୍‌ଲୟ ଆରି ବାଗୁ ଆଗାୟଗାୟ ଅୟନ୍ ତକୋ । ବନ୍‌ତ ତିୟନେ ମନ୍‌ରା ଆସନ୍ ତିଆତେ ଏଙ୍ଗଲେ ସଡ଼ିତୁବେଜି !”

୧୦ ଜିସୁନ୍ ଖଞ୍ଜନେମରଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତଙ୍ଗୁମବାଜି ।” ତି ଆ ପଡ଼ିଆଲୋଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଆଗାବନ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତଙ୍ଗୁମେଞ୍ଜି, ତେଞ୍ଜେ ମନ୍‌ଲୟ ଅଜାର ଓକାମରଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତି ରୁଚିନ୍ ଖମଲେ ସନେନ୍‌ସେନ୍ ତିୟଲେ ଆତଙ୍ଗୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନ୍ତାଲେ ତିୟେଞ୍ଜି, ତିଅଙ୍ଗମ ଅୟନ୍ ନିୟ ବନ୍ତାଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ଜୋମେଞ୍ଜି, ତିୟତେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୧୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆଗ୍ରୋଓଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଜିସୁନ୍ ଖଞ୍ଜନେମରଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଙ୍ଗଲତେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ମୋସ୍ତତେ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆରାଗାଏନ୍ ଆ ରୁଚିଜି ତକୋବା ।” ୧୩ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଜୋମେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଗମ୍ମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତୁବତୁବନ୍ ତି ମନ୍‌ଲୟ ରୁଚିଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତିଅଙ୍ଗା ରୁଚିନ୍ ଲାଗାଏନ୍, ତି ଆରେବରେବ ଆ ରୁଚିଜି ଆନିଞ୍ଜି ବାର ଗୁରୁଲ୍ଲି ବବରିଜେଞ୍ଜି ।

୧୪ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ା ଆରୁଲ୍ଲମେନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ, ତେଞ୍ଜେ ଆତ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଅଙ୍ଗା ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଇୟତାୟ ବନ୍, ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ।” ୧୫ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବତଗାୟ ଅନବରାଜାନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଜି ଗୋୟତଜି ଗାମଲେ ଜିସୁନ୍ ଜନାତାଲେ, ଆନିନ୍ ଆନ୍ନାତାଲନ୍ ଆତିନ୍‌ସଜନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ବରୁନ୍ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ିୟଲନ୍

(ମାତିଉ ୧୪:୨୨-୩୩; ମାର୍କ ୬:୫୫-୫୨)

୧୬ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆସ୍ତ୍ରାଲ୍ଲମେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଜି ଅନେଡ଼ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ୧୭ କି ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ କପର୍ନାଉମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଲୋଡ଼ତଲେ ପାତେନ୍, ଆରି ଜିସୁନ୍ ତି ଜାୟ ଆମତଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାୟ । ୧୮ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍ ରିଜେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼ୋୟତାନ୍ ତୋଲନେ । ୧୯ ଖଞ୍ଜନେମରଜି ଅମ୍ମ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍‌ଲୟ ଅଡ଼େ ତୁଡ଼ କିଲୋମିଟର୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ିୟତାଲନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବତଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୦ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆତେ ଖେନ୍, ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ ।” ୨୧ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗଲୋଡ଼ ଇୟେଞ୍ଜି, ତେଞ୍ଜେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି ।

ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସାଜେଞ୍ଜି

୨୨ ତେଞ୍ଜେ ଆବୟନ୍ ତୋଙ୍ଗାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଖଞ୍ଜନେମରଜି ତୁମ୍ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ଅମ୍ମ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନୋରୋଡ଼ଲଜି, ଗାମଲେ ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ଅନେଡ଼ ସର୍ମେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ଲେ ଆତ୍ରକୋଲଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜନାଏଞ୍ଜି । ୨୩ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ଆତ୍ରୟେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ରୁଚିନ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି, ତି ତେଞ୍ଜେ ତିବିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲୋଡ଼ ତୋଙ୍ଗାଞ୍ଜି ଜିରାୟ । ୨୪ ବନ୍‌ତ ତେଞ୍ଜେ ଜିସୁନ୍ ମନ୍‌ରା ତଡ଼ କି ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଜି ମନ୍‌ରାଜି ତଡ଼ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜ୍ରନାଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟଲେ ସାୟଲେ କପର୍ନାଉମନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

* ୨:୨ ୨:୭ ଅବୟ ତିନାରି ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ବଡ଼ିନ୍ନା ଆ ବଡ଼ି

ଜିସୁନ୍ ଅନମେଟନ୍ ଆତ୍ରିୟତେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍

୨୫ ଆରି, ତି ଆ ମନରାଜି ସମେୟଶ୍ଚାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇ ରବାଟେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର, ଆମନ୍ ଆଜ୍ଞାବେଡ଼ା କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଜିର୍ଭାୟ ?”

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଗ୍ରିଜେନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏସାୟତଡ଼ତୟ, ତିଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ରୁଚିନ୍ ଜୋମଲେ ଆହୋଓଲବେନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏସାୟତଡ଼ତୟ । ୨୭ ଆରଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏକାକାଡ଼ାତଡ଼ନେ, ଆର୍ପାୟ ଅଜ୍ଞା ଜନୋମ୍ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଟ୍ ତିୟତିୟଲଡ଼ତନ୍ ତିଆତେ ଆସନ୍ କାକାଡ଼ାନାବା । ତି ଆ ଜନୋମ୍ ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟତବେନ୍, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ଆସନ୍ ଆପେୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବସୋଡ଼ାନେନ୍ ତିୟେନ୍ ।”

୨୮ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇସ୍ବରନ୍ ଆରିଃସୁମ୍ତେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏଜ୍ଞାଲତେନ୍ ଜନ୍ଲେଞ୍ଜି ଲୁମ୍ଲେ ଏରପ୍ରିଆୟ, ତିଆସନ୍ ଜନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନି ଏଏଜ୍ଞାନାୟ ?”

୨୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “ଇସ୍ବରନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାଇ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ନାବା । କେନ୍ଆତେ ମା ଇସ୍ବରନ୍ ଆରିଃସୁମ୍ତେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ।”

୩୦ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଟେଞ୍ଜି, “ଏଜ୍ଞାଲତେନ୍ ଜନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଞ୍ଜି ରପ୍ରି ଏତର୍ନାୟ, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଜନି ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ା ଜନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତୁୟତଲେନ୍ ? ବର୍ନା ଜନି ଆମନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ରପ୍ରିତେ ? ୩୧ ପୂର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆରିଡ଼ିଡ଼ଲୋଟନ୍ ମାନ୍ନାନ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି, ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଟନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, ‘ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନୋମନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ ।”

୩୨ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ମୋସାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଜନୋମନ୍ ଅଃଭିୟଲବେନ୍, ବନ୍ତ ଆପେୟଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜାଡ଼ି ଜନୋମନ୍ ତିୟତବେନ୍ । ୩୩ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଞା ଜନୋମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନମେଟନ୍ ଇୟତାୟ ତିୟେଜି, ତିଆତେ ମା ଇସ୍ବରନ୍ ଆତ୍ରିୟତେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ।”

୩୪ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ପ୍ରୁ, ଆଏଡ଼ର୍ ଜନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ତିୟଲେନ୍ ।”

୩୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତି ଅନମେଟନ୍ ଆତ୍ରିୟତେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ଖେନ୍ତମ୍, ଆନା ଅମ୍ବେଞ୍ଜି ଇୟତାୟ, ଆନିନ୍ ଆଜ୍ଞାୟ ଅଃଡ଼ୋଲୟତାଏ, ଆନା ଅମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଆଜ୍ଞାୟ ଅଃନୁଗାଲତାଏ । ୩୬ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏଗ୍ରିୟଲୟ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଏଃଡ଼ୁନେ । ୩୭ ଆପେୟନ୍ ତିଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ତିୟତୟ, ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଞ୍ଜି ଇୟତାଜି, ଆରି ଆନା ଅମ୍ବେଞ୍ଜି ଇୟତାୟ, ଏଜ୍ଞାଲେ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଃନୁମ୍ରେଟାୟ । ୩୮ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବମ୍ବେଞ୍ଜି ବାଭେ ଲନ୍ମମନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃସ୍ତଡ଼ଲନାୟ, ଆର୍ପାୟ, ଆନାସ୍ତାୟମ୍ରେଖେନ୍ ଆ ଇସ୍ବମ୍ ବାଭେ ଲନ୍ମମନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ପଡ଼ଲନାୟ । ୩୯ ଆରି, ଅନାସ୍ତାୟମ୍ରେଖେନ୍ ଆନାଜିଆତଡ଼ ଖେନ୍ ତିୟଲୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଏଜ୍ଞାଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅନ୍ବସାଡ଼ାୟ, ଆର୍ପାୟ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ି ତନ୍ନାଜଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟର୍ମେଡ଼ତାଜି କେନ୍ଆତେ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବମ୍ତେ । ୪୦ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଟ୍ ଖାଡ଼େଡ଼ଜି, କେନ୍ଆତେ ଆପେୟଖେନ୍ ଇସ୍ବମ୍ତେ, ତିଆସନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ି ତନ୍ନାଜଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବୟର୍ମେଡ଼ତାଜି ।”

୪୧ “ଖେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପ୍ରଡ଼ଲନାଖେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍,” ଗାମ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆବର୍ତନେନ୍ ଜିଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବିରୁଦ୍ଧତାଲେ ତୋସେଲେ ବର୍ତ୍ତେ, ୪୨ “କେନ୍ଆନିନ୍ ପଡ଼ ଜୋସେପନ୍ ଆ ତାଜଡ଼ାଅନ୍ ଜିସୁନ୍ ତଡ଼ ? ଆରି କେନ୍ ଆୟୋଟନ୍ ତ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଜନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଏଜ୍ଞାତାଲେ ନମି ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନାୟ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତନେ ?”

୪୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତନୋସେନ୍ ଅମରେଡ଼ବା । ୪୪ ଅନାସ୍ତାୟମରଞ୍ଜେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ତିଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ତୁମ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ ଇୟଲେ ରପ୍ତିତାୟ, ଆରି ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଶେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟର୍ନେଡ଼ତାୟ । ୪୫ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଇତେଞ୍ଜି, ‘ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।’ ଆନା ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ତଡ଼ତାଲେ ଖଡ଼ତନେ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ ଇୟତାୟ । ୪୬ ଆନ୍ନିଡ଼ ତେନ୍ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଅଲଗିଚେ, ତି ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ଏତେଲେ ତଡ଼, ଆନା ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇୟଲାୟ, ଆନିନ୍ ତୁମ୍ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଆରିୟରିୟ । ୪୭ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଚବେନ୍, ଆନା ତର୍ଚନେ, ଆନିନ୍ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଖାଡ଼େନ୍ । ୪୮ ଶେନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ । ୪୯ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମାନ୍ନାନ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି, ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି । ୫୦ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ଆନା କେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ଜୋମତେ ଆନିନ୍ ଅଃର୍ବୁଏ । ୫୧ ଶେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍, ଆନା କେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ଜୋମତେ, ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ତକୋତେ, ଓଓ, ଶେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଜନୋମ୍ ତିୟତବେନ୍ ତିଆତେ ଜେଲୁଞ୍ଜେନ୍, ଶେନ୍ ତିଆତେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନମେଡ଼ ଆସନ୍ ତିୟତାୟ ।”

୫୨ ସିଲଡ଼େ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ବରାବତାଲେ ତର୍ଚମ୍ ଅଲୁଡ଼ଲବାୟତାଲେ ବର୍ଚିଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାତାଲେ ଆ ଜେଲୁନ୍ ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟଲେ ରପ୍ତିଲଡ଼େନ୍ ?”

୫୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଚବେନ୍, ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ଜେଲୁ ଏଃଡ଼ଲୋମ୍ଲୋ ତେନ୍ ଆରି ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଏଃଗାଲୋ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନମେଡ଼ନ୍ ଏଃଞ୍ଜାତେ । ୫୪ ଆନା ଜେଲୁଞ୍ଜେନ୍ ଜୋମତେ ଆରି ମିଞ୍ଜାମଞ୍ଜେନ୍ ଗାତେ, ଆନିନ୍ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଖାଡ଼ତେ, ଆରି ଶେନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟର୍ନେଡ଼ତାୟ । ୫୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜେଲୁଞ୍ଜେନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଜନୋମନ୍ ଆରି ମିଞ୍ଜାମଞ୍ଜେନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଗନାଗାନ୍ । ୫୬ ଆନା ଜେଲୁଞ୍ଜେନ୍ ଜୋମତେ ଆରି ମିଞ୍ଜାମଞ୍ଜେନ୍ ଗାତେ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ ତକୋତନେ, ଶେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତକୋତନାୟ । ୫୭ ଆମେଡ଼ ଆପେୟନ୍ ଶେନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲୁୟ ଆରି ଆପେୟନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଶେନ୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ତକୋତନାୟ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନା ଶେନ୍ଆତଡ଼ ଜୋମତୁୟ, ଆନିନ୍ ନିୟ ଶେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆନମେଡ଼ନ୍ ତକୋତନ୍ । ୫୮ କେନ୍ଆତେ ମା ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆ ଜନୋମ୍, ଅଞ୍ଜା ଜନୋମ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଜୋମେଞ୍ଜି ଜନଡ଼ତେନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, କେନ୍ଆତେ ତିଅନ୍ତମ୍ ତଡ଼; ଆନା କେନ୍ ଆ ଜନୋମ୍ ଜୋମତେ, ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଜାୟ ଆନମେଡ଼ନ୍ ତକୋତନେ ।”

୫୯ ଜିସୁନ୍ କପର୍ନାଉମଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ରନ୍ଦୁଞ୍ଜିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ଚବେନ୍ ।

ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆ ବର୍ନେ

୬୦ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟନେ କେନ୍ଆତେ ଅମଡ଼ତଡ଼ତାଲେ ବର୍ଚିଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ମାଡ଼ୁ ଅରସୁତାନ୍, ଆନା କେନ୍ଆତେ ଅମଡ଼ତଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଏ ?”

୬୧ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃକର୍ଚିଜି ଜନଡ଼ତେନ୍, ଆ ସନଶ୍ଟାଡ଼ମରଞ୍ଜି ତୋସେତଜି ଗାମ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଜନାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆତେ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବିମ୍ବେ ଡେତବେନ୍ ପଡ଼ ? ୬୨ ଏତେଲୁଡ଼େନ୍ ମନ୍ରା ତାଜଡ଼ାଅନନ୍ ଆମ୍ବୁ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ତକୋଲନ୍, ଆନିନ୍ ତେତେ ଯର୍ଚନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗିଜେନ୍ ତେନ୍, ଇନି ଏଗାମତେ ? ୬୩ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତୁମ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତିୟତେ, ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଇନ୍ନିଡ଼ ଲୁମ୍ଲେ ଅଃର୍ବପ୍ତିଏ, ଏଞ୍ଜାଲୁଡ଼େନ୍ ତି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମଲନ୍ ଏରପ୍ତିତେ, ତିଆସନ୍ ଶେନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ବର୍ଚବେନ୍ । ୬୪ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଅଃଡ଼ୁର୍ନେଜି ।” ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ଅଃଡ଼ୁର୍ନେଜି ଆରି ଆନା ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତେ, ତିଆତେ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ବୁ ସିଲଡ଼ ଆଜନା । ୬୫ ଆନିନ୍ ଆରି ବର୍ଚବେନ୍, “କେନ୍ ଆସନ୍ ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଚବେନ୍, ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତନିୟନ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ ତେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅମଡ଼ଲୋ ଇୟଲେ ଅଃର୍ବପ୍ତିଆୟ ।”

୨୭ ଜିସୁନ୍ ଏନ୍ତେଲେ ଆବର୍ତ୍ତନେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍ ଆ ସନଶ୍ରେୟାଢ଼ଫରଞ୍ଜି ମଡ଼େଢ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆରି ଅଃକୁଲ୍ଲେଲଜି । ୨୮ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ବାରଜଣିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ପଢ଼ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ଅମରେଢ଼ତାଲେ ମଡ଼େଢ଼ଲନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ଏସାୟ୍‌ତେ ?”

୨୮ “ସିମନ୍ ପିତୁନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ପୁରୁ ଆନା ଆମଢ଼ ଏଜିରେ ? ଅମଢ଼ନମ୍ ଅନମେଢ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍‌ତେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତକୋ; ୨୯ ଆରି ଆମନ୍ ତି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ମଡ଼ିରମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏତର୍ତନାୟ୍ ଆରି ଏଜନାତାୟ୍ ।”

୩୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଇନି ବାରଜଣିବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅଃସେତାଲବେନ୍ ପଢ଼ ? ତେଲୋଜନଡ଼େନ୍, ଅମଢ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ ସନୁମ୍ ।” ୩୧ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବାରିତ ସିମନ୍‌ନ୍ ଆ ତାଢ଼ାତାଅନ୍ ଜିଉଦାନ୍‌ଆତଢ଼ ସେଢ଼ଲେ କେନ୍‌ଆତେ ବର୍ତ୍ତନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଆନିନ୍ ବାରଜଣି ଆମଢ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ରୟ୍‌ତେ ।

ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଞ୍ଜି

୧ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାଲିଲି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବୁଲ୍ଲେଲଲନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ରନକ୍ତୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ବନ୍‌ଲ୍ଲେବାନ୍ ଅଃକୁତୟ୍‌ଲୋ । ୨ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ପୁରସିଂପୁର୍ ତୁୟାଲେ ପାଢ଼ଲାୟ୍ । ୩ ତିଆସନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ତେନ୍ନେ ଅମରେଢ଼ତାଲେ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଜିରା । ଆମନ୍ ଆରୁଲ୍‌ମ୍‌ତେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତେରେ ନିୟ୍ ଇୟ୍‌ଲୁମା । ଆରି ତେରେ ଆମନ୍‌ଆତଢ଼ ଆସ୍ତ୍ରୋଡ଼ତମଞ୍ଜି ଆ ଷଢ଼ନେମରଜି ନିୟ୍ ତିଆତେ ଗିଜେତଜି । ୪ ଆନା ଅବ୍‌ଗିୟାତାତମନେନ୍ ଆସନ୍ ସାୟ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସସଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ି ଅଃକୁଲ୍‌ମେ । ଆମନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଏନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ପୁତର୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଢ଼ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ତମନା ।” ୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମଢ଼ନ୍ ଅଃଡ଼ୁର୍‌ରଞ୍ଜି ।

୬ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ନମିତ୍ତାନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼େନ୍ ଅଶ୍ତ୍ରୁଡ଼ ଅଡ଼ୋଆୟ୍, ବନ୍‌ତ ତିତାନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ତକୋ । ୭ ପୁତର୍‌ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିବେନ୍, ବନ୍‌ତ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟାତାୟ୍ । ୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ପୁର୍‌ପୁର୍ ଇୟ୍‌ବା, ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ପୁର୍‌ପୁର୍ ଅଃନ୍‌ନିୟେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ନମିତ୍ତାନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼େନ୍ ଅଶ୍ତ୍ରୁଡ଼ ଅଡ଼ୋଆୟ୍ ।” ୯ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ତ୍ତନ୍ ଗାଲିଲି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍ ।

ପୁରସିଂପୁର୍ ଇଢ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍

୧୦ ବନ୍‌ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଞ୍ଜି ଆଜିରେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲନ୍, ଜିସୁନ୍ ନିୟ୍ ଏରନ୍‌ବରାଢ଼ତାନେନ୍ ଅବସସଲନ୍ ପୁର୍‌ପୁର୍‌ବାନ୍ ଇୟେନ୍ । ୧୧ ପୁର୍‌ପୁର୍‌ଢ଼ନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ସାୟ୍‌ଲେ ସାୟ୍‌ଲେ, “ଆନିନ୍ ଅଡ଼େଞ୍ଜା ?” ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତେ ।

୧୨ ଆରି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଢ଼ଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅବସସଲନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ମର୍,” ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇଲ୍ଲା, ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆନ୍ନା ତଡ଼ରଗଡ଼ ଓରୋଡ଼ତଜି ।” ୧୩ ବନ୍‌ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବଡ଼ଡ଼ତାଲେ, ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନ୍‌ନିଡ଼ ଇନ୍‌ଡ଼ି ଅବରାଢ଼ତାଲନ୍ ଅଃକର୍‌ରଞ୍ଜି ।

୧୪ ପୁରପୁରନ୍ ଆଡ଼ୁଢ଼ାରେନ୍ ଆଡ଼ିତ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତିୟେ । ୧୫ ସିଲଭେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସାନ୍‌ନିତାଲେ ବର୍ତ୍ତେ, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଏରପନଡ଼େନେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ତିୟ୍‌ନେ ପଡ଼େନେନ୍ ଗୟ୍‌ତେ ?”

୧୬ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଖେନ୍‌ଆତେ ତଡ଼, କେନ୍‌ଆତେ ଅନାପ୍ପାୟ୍‌ମରଖେନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଜିରାୟ୍ । ୧୭ ଆନା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌ ବାଭେ ଲନ୍‌ମୁମନେନ୍ ସାୟ୍‌ତେ, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ତରିୟାତାଖନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଜିରାୟ୍, ଅଡ଼େ

୨:୨୮ ୨:୨୮ ମାଟିଭ ୧୭:୧୭; ମାର୍କ ୮:୨୯; ଲୁକ ୯:୨୦

ଞ୍ଚେନତମ୍ କେନ୍‌ଆତେ ବର୍ତ୍ତନାୟ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ରପ୍ତି ଜନାତେ । ୧୮ ଆନା ଆ ଇସ୍ତୁତମନ୍ ବାରେ ବର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆସନ୍ ଗନ୍ତୁପ୍ତ ଘନେନେଟନ୍ ସାୟତେ, ବନ୍‌ତ ଆନା ଆନାସ୍ତାୟମରନ୍‌ଆତଡ୍ ଅନବଗ୍ତୁପ୍ତ ଘନେନେଟନ୍ ଆସନ୍ ସାୟତେ, ଆନିନ୍ ଆଜାଡ୍‌ତମ୍, ଆରି ଆମଟନ୍ ଇନ୍ନିଟ୍ ପାତ୍ୟାନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ୍ । ୧୯ ମୋସାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବନ୍ନାୟବରନ୍ ଅଃଭିୟଲବେନ୍ ପଡ୍ ? ତେଲୋଜନଡ୍‌ତେନ୍ ଅମଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନିଟ୍ ବନ୍ନାୟବରନ୍ ଏଃଞ୍ଜୁମନେ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଞ୍ଚେନ୍‌ଆତଡ୍ ରନକୁନ୍ ଏସାୟତେ ?”

୨୦ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍‌ଆତଡ୍ ବୁତନ୍ ସୁମଲମ୍, ଆନା ଆମନ୍‌ଆତଡ୍ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ସାୟତେ ?”

୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଞ୍ଚେନ୍ ଅବୟ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡାନ୍ ଲୁମଲାୟ, ଆରି ତିଆତେ ଗିୟଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍‌ବେନ୍ ସାନ୍ନି ତେଲବେନ୍ । ୨୨ କେନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଗନବରେତନ୍ ଆସନ୍ ବାୟଲବେନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ମୋସାନ୍ ସିଲଡ୍ ତଡ୍, ବନ୍‌ତ କେନ୍‌ଆତେ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଟ୍ ଉଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଟନ୍ ନିୟ୍ ଓକାସିୟବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଏଗବରେଡ୍‌ତେ । ୨୩ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଟନ୍ ଅବୟ୍ ଓକାସିଜନ୍‌ଆତଡ୍ ଗବରେଡ୍‌ତାଲେ, ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟବର ଅଃନ୍ନାଲେଲବୋ ତେନ୍, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଟନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ୍ ମରବନ୍‌ଡ୍‌ଲାଞ୍ଚନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଞ୍ଚେନ୍‌ଆତଡ୍ ଏବବରାବଡ୍ ଯ ? ୨୪ ତାଣ୍ଡୁ ଆଗ୍ରିୟତାତେନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ ଏବିସାରତଡ୍, ତରସ୍ ବିସାରନ୍ ଲୁମ୍‌ବା ।”

କେନ୍‌ଆନିନ୍ ପଡ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ?

୨୫ ସିଲଭେ ଜିରୁସାଲମବାଜି ଲାଡ୍‌ଲେନ୍ନେ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଆତଡ୍ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଜି ଗୋୟତଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରା କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତଡ୍ ପଡ୍ ? ୨୬ ଆରି ଗିୟବା ଆନିନ୍ ଅବରାଡ୍‌ତାଲନ୍ କଡାଡ୍‌ତନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଇନ୍ନିଟ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅଃରପ୍ତିଏଜି । କେନ୍‌ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆଜାଡ୍‌ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଜି ପଡ୍ ? ୨୭ ବୟ୍‌ଲେଡ୍, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍‌ଲନାୟ, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନାତବୋ, ବନ୍‌ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅଞ୍ଜାବେଡା ଜିର୍ତାୟ, ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍‌ତନାୟ, ତିଆତେ ଆନିଟ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଏଜି ।”

୨୮ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଲୋଡ୍‌ନ୍ ଞ୍ଚନଟନ୍ ତିୟା ତିୟା ସୋଡା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଞ୍ଚେନ୍ ଆନା, ଆରି ଞ୍ଚେନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍‌ଲନାୟ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ୍‌ତମ୍ ଆଜନାଜି ପଡ୍ ? ସନୋଡାତମ୍‌ଞ୍ଚେନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ଲାୟ, ବନ୍‌ତ ଆନା ଞ୍ଚେନ୍‌ଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ ଆନିନ୍ ଆଜାଡ୍‌ନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଜ୍ଜନାଏ । ୨୯ ଞ୍ଚେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଆଜନା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମଟନ୍ ସିଲଡ୍ ତୁଡ୍‌ଲନାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଞ୍ଚେନ୍‌ଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ ।”

୩୦ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ଞ୍ଚମଞ୍ଚମନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଟ୍‌ଜା, ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ୍‌ଲୋଡ୍ ଆସିଞ୍ଜି ତକ୍ୱୋଲେ ଅଃରପ୍ତିଲଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଅୟମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ୍ ଅଡୋଆୟ୍ । ୩୧ ବନ୍‌ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ୍‌ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଗୋଗୋୟନେ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ୍‌ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି କି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତିଆଞ୍ଜା ସାନ୍ନି କାକାଡାନ୍ ଲୁମେନ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଜିର୍ତେ କେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଇଆୟ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଏ ପଡ୍ ?”

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ଞ୍ଚମଞ୍ଚମନ୍ ଆସନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଜି

୩୨ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ଆକ୍ରତାଡ୍‌ଲଞ୍ଜି ପାରୁସିଞ୍ଜି ଅମ୍‌ତଡେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ଞ୍ଚମଞ୍ଚମନ୍ ଆସନ୍ ରାଓଡାଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟଲେଞ୍ଜି । ୩୩ ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞ୍ଚେନ୍ ଆରି ବସନ୍ନେଃ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ, ସିଲଡ୍‌ଲୁନ୍ ଅନାସ୍ତାୟମରନ୍‌ଞ୍ଚେନ୍ ଆମଡ୍ ଜିର୍ତେ । ୩୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞ୍ଚେନ୍‌ଆତଡ୍ ଏସାୟତଡ୍‌ତୟ, ବନ୍‌ତ ଏଃର୍ବବାଟ୍‌ୟ; ଆରି, ଞ୍ଚେନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ୍ ତକୋତନାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେରେ ଇୟଲେ ଏଃର୍ପ୍ତିଏ ।”

୩୫ ସିଲଭେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ କଡାଡ୍‌ଲଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଅଡେଞ୍ଜା ଇୟତେ ତ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଃର୍ବବାଡ୍‌ବୋ ? କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଇନି ଗ୍ରିକମରଞ୍ଜି ଆ ଗଡାରେଡ୍ ଆଡ୍ରକୋତନେଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଲେଞ୍ଜି ଆମଡ୍‌ରେଡ୍ ଜିର୍ତେ, ଗ୍ରିକମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଞ୍ଚନଟନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଜିର୍ତେ ପଡ୍ ?

୩୬ ଆନିନ୍ ଗାମତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଦିଆତଡ଼ ଏସାୟତଡ଼ତୟ, ବନ୍ଦତ ଏଃର୍ବବାତୟ; ଆରି, ଖେନ୍ଦି ଆଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ତକୋତନାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେତେ ଇୟଲେ ଏଃର୍ବପ୍ରିଏ, କେନ୍ଦି ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ଇନ୍ଦି ?”

ଅନମେଢନ୍ ଆତ୍ରିୟତେନ୍ ଆଲ

୩୭ ଅନଖିଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍, ଆ ଗରାମଗାମନ୍ ପୁରପୁରନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ତିନ୍ନାନ୍, ଜିସୁନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ସୋଡ଼ା ସର୍ବତନ୍ ବାରେ ବର୍ବନେ, “ଆନ୍ନିଡ଼ ଇର୍ବାଲତାଏନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଜିରେ ଆୟ ଗାତାନେତୋ । ୩୮ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, ‘ଆନା ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତର୍ତନେ, ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନମେଢନ୍ ଆତ୍ରିୟତେନ୍ ଆଲତା ପେତେ ।’ ” ୩୯ ଜିସୁନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ବନେ, ଆନାଜି ଜିସୁନ୍ ଅମଡ଼ ତର୍ବଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତିଲ୍ଲି କେନ୍ଦି ଆ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ା ଖାଡ଼େଞ୍ଜି । ଇନ୍ଦିଆସନ୍ଦାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଜାୟ ଜିସୁନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଢନ୍ ଅଶୁଡ଼ ଖାଡ଼େ, ତିଆସନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତନିୟନ୍ ଅଶୁଡ଼ ତେଏ ।

ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ତରଡ଼ଆନ୍ନା

୪୦ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି କେନ୍ଦି ଆ ଖନଡ଼ ଆରମତଡ଼େଞ୍ଜି, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆଜାଡ଼ିତମ କେନ୍ଦିଆନିନ୍ ଅବୟ ପୂର୍ବାଃତେ ବନେମର୍ ।”

୪୧ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଦିଆନିନ୍ କ୍ରିସୁନ୍ ।”

ବନ୍ଦତ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “କ୍ରିସୁନ୍ ଇନ୍ଦି ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଲ୍ଡୁଡ଼ନାୟ ପଡ଼ ? ୪୨ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, କ୍ରିସୁନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାଲୋଡ଼, ଆରି ଆନିନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆତ୍ରକୋନେ ବେତଲିମ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କରୋକ୍ଳୋତନ୍ ତେତେ ।” ୪୩ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଲତେଡ଼ଲୋଡ଼ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ତରଡ଼ଆନ୍ନା ତେଏଞ୍ଜି । ୪୪ ଆରି, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ବମନ୍ଦି ଆସନ୍ ମାୟବର୍ବଞ୍ଜି, ବନ୍ଦତ ଆନ୍ନିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆସିଞ୍ଜି ତକ୍ଳୋଲେ ଅଃର୍ବପ୍ରିଲି ।

ଜିଉଦି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ର୍ବଞ୍ଜି

୪୫ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ରାଡ଼ତାଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଯର୍ବଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ଦିବା ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏଃନ୍ନୋରୋଡ଼ଲାୟ ?”

୪୬ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ତି ଆ ମନ୍ଦରା ଏତେଲେ ବର୍ତନ ତ, ଆଜିୟ ଆନ୍ନିଡ଼ ଏତେଲେ ଅଶୁଡ଼ ବନେ ।”

୪୭ ସିଲତେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଉଲ୍ଲବେନ୍ଦି ପଡ଼ ? ୪୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ଅଡ଼େ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ନ୍ ତର୍ବଞ୍ଜି ପଡ଼ ? ୪୯ ବନ୍ଦତ କେନ୍ଦି ଆ ମନ୍ଦରାଜି ବନାୟବରନ୍ଦି ଅଃଜ୍ଜନାଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସନୟପନ୍ଦି ଖାଡ଼ତଜି ।”

୫୦ *କେନ୍ଦି ଆ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ନିକଦିମ ଗାମଲେ ଅବୟ ମନ୍ଦରାନ୍ ତଗଲନ୍ଦି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାୟ । ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୫୧ “ଅବୟ ମନ୍ଦରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏରନ୍ମତଡ଼ନ୍, ଆରି ଆ ଖମ୍ବମନେନ୍ ଏରଜନନାନ୍, ବନାୟବରଲେନ୍ଦି ତି ଆ ମନ୍ଦରାଆତଡ଼ ଅବତୋସାତେ ପଡ଼ ?”

୫୨ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ନିୟ ଅବୟ ଗାଲିଲିମର୍ ପଡ଼ ? ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ପୂର୍ବାଃତେ ବନେମର୍ ଅଃଡ଼ୁଡ଼ନାୟ, କେନ୍ଦିଆତେ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ପଡ଼େଲନ୍ ଗିଜା ।”

୫୩ ସିଲଡ଼ଲନ୍ଦି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆସିଞ୍ଜି ଲିଲିଞ୍ଜି ।

ଅବୟ ତାରିନେବଜନ୍

୯ ଜିସୁନ୍ ଜିତବୁରନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୦ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ଅଶୁଡ଼ନ୍ ତୋତାନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଯର୍ବନାୟ, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ଦରାନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଆଜିର୍ବାଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ତଜ୍ଜମତାଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ । ୧୧ ଆରି ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଅବୟ ତାରିନେବଜନ୍ ଖମ୍ବଲେ ପାଡ଼ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ଦରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ମଡ଼ିନ୍ ତବନଡ଼ତାଲେ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ୧୨ “ଏ ଖନଡ଼ତିୟମର୍, କେନ୍ଦି ଆଇବୟ ଆତ୍ରାରିଲନ୍ ଆତଡ଼ ଖନମନ୍ ତେଲୋ । ୧୩ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍ଦରାଜିଆତଡ଼ ତିତଡ଼ତାଲେ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଇନ୍ଦିଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ବାୟଲଲେନ୍ଦି; ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଇନ୍ଦି ଗାମତେ ?” ୧୪ ଏଜ୍ଞାଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଅନବତୋସାନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ନ୍ଦି ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଏଜି, ତିଆସନ୍

* ୨:୫୦ ୭:୫୦ ଜନ ୩:୧୨

ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଫାଲ୍‌ଲେ* କେନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ ବରେଞ୍ଜି । ବନ୍‌ଡ ଜିସୁନ୍‌ ଜାୟତାନ୍‌ ବରୁମ୍‌ତାଲେ ଆ ଅଶ୍ରେର୍‌ସିନ୍‌ ବାଞ୍ଜେ ଲବଲୋଡ଼ନ୍‌ ଇଡିଡ଼ଲଲନ୍‌ ।

୭ ବନ୍‌ଡ ଆନିଞ୍ଜି ନମିନ୍‌ ନମିନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଆବରେଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍‌ ତେକ୍‌ବବଲନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଲୋଡ଼୍‌ ଆନା ଏରଡୋସା, ଆନିନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ତିତରେତୋ ।” ୮ ଆରି ଆନିନ୍‌ ଜାୟତାନ୍‌ ବରୁମ୍‌ତାଲେ ଲବଲୋଡ଼ନ୍‌ ଇଡିଡ଼ଲଲନ୍‌ । ୯ ତିଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼୍‌ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍‌ ଡଲନ୍‌ ଅବୟନେ ଅବୟନେ ଡୁଡ଼ଲନ୍‌ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍‌ ଡ ମଡ୍‌ଡିନ୍‌ ଆତନଡ଼ନ୍‌ ଆଇବୟ ଡୁମ୍‌ ତେଞ୍ଜେ ଡକୋଏଞ୍ଜି । ୧୦ ଆରି, ଜିସୁନ୍‌ ତେକ୍‌ବବଲନ୍‌ ଆଗ୍ରିଜେନ୍‌ ଆନ୍ନିଡ଼୍‌ ଡଡ଼୍‌, ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ତି ଆଇମରନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍‌, “ଏ ଆଇମର୍‌, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡେଞ୍ଜା ? ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଅନବଡୋସାନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆନ୍ନିଡ଼୍‌ ଡଡ଼୍‌ ପଡ଼୍‌ ?”

୧୧ ଆନିନ୍‌ ଜାଲଡେନ୍‌, “ଆନ୍ନିଡ଼୍‌ ଡଡ଼୍‌, ପ୍ରବୁ ।”

ସିଲଭେ ଜିସୁନ୍‌ ଗାମେନ୍‌, “ଞେନ୍‌ ନିୟ୍‌ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଅନ୍‌ବଡୋସାଅମ୍‌, ଜିରା ଲଡେ ସିଲଡ଼୍‌ ଆରି ଇସେନ୍‌ ଲୁମ୍‌ଡଡ଼୍‌ ।”

ଜିସୁନ୍‌ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଆ ସନାଆର୍‌

୧୨ *ଜିସୁନ୍‌ ଆରି ପାରୁସିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍‌ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଆ ସନାଆର୍‌, ଆନା ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ସଶ୍ରେଡ଼୍‌ତ୍‌ୟ୍‌, ଆନିନ୍‌ ଆଜିୟ୍‌ଜା ଲୋଡ଼୍‌ଡଲୋଡ଼ନ୍‌ ଅନ୍‌ବଲ୍‌ଲେଏ, ଆର୍‌ପାୟ୍‌ ଅନମେଡ଼ନ୍‌ ଆ ସନାଆର୍‌ ଞାଡ଼୍‌ତେ ।”

୧୩ ସିଲଭେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍‌ଡମ୍‌ ଆମନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସାକିନ୍‌ ତିୟ୍‌ଡେ, ସାକିନମ୍‌ ଆଜାଡିନ୍‌ ଡଡ଼୍‌ ।”

୧୪ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଞେନ୍‌ଡମ୍‌ ସାକିନ୍‌ ତିୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ଜନଡ଼୍‌ଡେନ୍‌ ସାକିଞ୍ଜେନ୍‌ ଆଜାଡିନ୍‌, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍‌ ଞେନ୍‌ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଜିରାୟ୍‌ ଆରି ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍‌ ଜିଡେ, ତିଆତେ ଞେନ୍‌ ଜନା । ବନ୍‌ଡ ଞେନ୍‌ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଜିରାୟ୍‌ ଅଡେ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍‌ ଜିଡେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ଡଡ଼୍‌ । ୧୫ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍‌ ଏପନ୍‌ସୁଆତିତେ, ଞେନ୍‌ ଆନ୍ନିଡ଼୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଅନ୍‌ବପନ୍‌ସୁଆତିଆୟ୍‌ । ୧୬ ବନ୍‌ଡ ଞେନ୍‌ ପନ୍‌ସୁଆତିଲାୟ୍‌ ଜନଡ଼୍‌ଡେନ୍‌, ପନ୍‌ସୁଆତିଞେନ୍‌ ଆଜାଡିନ୍‌, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍‌ ଞେନ୍‌ ତିନ୍‌ସୟ୍‌ଞେନ୍‌ ଡଡ଼୍‌, ବନ୍‌ଡ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ମର୍‌ଞେନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ ଞେନ୍‌ ସରିନ୍‌ ଡକୋ । ୧୭ ଆରି, ବାଗ୍‌ ମନ୍‌ରା ଆ ସାକି ମାୟ୍‌ଲନ୍‌ ତେନ୍‌, ଆନିଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗାତେ ବଡ଼ିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଆଜାଡିନ୍‌, କେନ୍‌ଆତେ ବନାୟ୍‌ବରଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍‌ ନିୟ୍‌ ଆଇଡିଡ଼୍‌ ।* ୧୮ ଞେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଞେନ୍‌ଡମ୍‌ ସାକିନ୍‌ ତିୟ୍‌ଡୋୟ୍‌, ଆରି ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ମର୍‌ଞେନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ ନିୟ୍‌ ଞେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସାକିନ୍‌ ତିୟ୍‌ଡୋୟ୍‌ ।”

୧୯ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଆପେୟନ୍‌ମ୍‌ ଅଡେଞ୍ଜା ?”

ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଏନ୍‌ଜୁନାଇୟ୍‌, ଆରି ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ନିୟ୍‌ ଏନ୍‌ଜୁନାଏ; ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଏଜନାଲ୍‌ୟ୍‌ ନିୟ୍‌, ଏଞେଲଡେନ୍‌ ଆପେୟ୍‌ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ନିୟ୍‌ ଏଜନାତେ ବନ୍‌ ।”

୨୦ ଜିସୁନ୍‌ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍‌ ଞନଡ଼ନ୍‌ ଆଡ୍ରିୟେନ୍‌ ଆଡିଡ଼୍‌ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ କୁମ୍‌ଡିଞ୍ଜି ଆଡ୍ରକ୍ଳୋଡେଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼୍‌ କେନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ବର୍‌ନେ, ବନ୍‌ଡ ଆନ୍ନିଡ଼୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଅନ୍‌ବମ୍‌ଲଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍‌ ତି ଆ ଡିନ୍ନା ଜାୟ୍‌ ଆୟ୍‌ମନ୍‌ ଅଶ୍ଟୁଡ଼୍‌ ଅଡୋଆୟ୍‌ ।

ଞେନ୍‌ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍‌ ଜିଡେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେଞ୍ଜେ ଇୟ୍‌ଲେ ଏନ୍‌ର୍‌ପ୍ରିଏ

୨୧ ଜିସୁନ୍‌ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍‌ ଜିଡେ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଏସାୟ୍‌ଡଡ଼୍‌ତ୍‌ୟ୍‌, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼୍‌ ରମ୍ବଡ଼୍‌ ଆ ଇସେଲୋଡ଼୍‌ ରବୁଡବେନ୍‌, ଞେନ୍‌ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍‌ ଜିଡେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେଞ୍ଜେ ଇୟ୍‌ଲେ ଏନ୍‌ର୍‌ପ୍ରିଏ ।”

୨୨ ତିଆସନ୍‌ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ ଗାମ୍‌ତେ ଞେନ୍‌ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍‌ ଜିଡେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେଞ୍ଜେ ଇୟ୍‌ଲେ ଏନ୍‌ର୍‌ପ୍ରିଏ, କେନ୍‌ଆନିନ୍‌ ଇନି ଇୟ୍‌ଡେ ରକ୍ତଡମ୍‌ନେ ପଡ଼୍‌ ?”

* ୮:୭ ଚୋରରେ † ୮:୨ ୮:୭ ଡାରିନେ ଡୋସାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆଞ୍ଜିମେଞ୍ଜି ଆଇମର୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ ଲାଡ଼୍‌ଲେଡ଼୍‌ ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍‌ ଡ ପାପୁର ବନାଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଅନ୍‌ସ୍ତାୟ୍‌ଲଜି । ବନ୍‌ଡ ଆନ୍ନା ପାପୁର ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଅବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟେଞ୍ଜି । * ୮:୨୨ ୮:୧୨ ମାଡିଡ଼ ୫:୧୪; ଜନ ୯:୫ ☆ ୮:୧୩ ୮:୧୩ ଜନ ୫:୩୧ ☆ ୮:୧୭ ୮:୧୭ ୨ ବିବରଣ ୧୭:୬; ୧୯:୧୫

ଇୟଲାୟ; ସନୋଡ଼ାଞ୍ଚେନ୍ ବାଢେ ଞ୍ଚେନ୍ ଅଝନ୍ନିୟଲାୟ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍ଲୟ ।
 ୪୩ ଇନିବା ବର୍ନେଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଅଝଗନ୍ଲୁଡ଼ବେନ୍ ? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଞ୍ଚନ୍ତେଞ୍ଚେନ୍
 ଅମତଡ଼ଲେ ସଏଲେ ଏଝର୍ବୁଏ । ୪୪ ଆପେୟବେନ୍ ସନ୍ନମ, ଆମତନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏଡ଼ୁଢ଼ଲନାୟ,
 ଆପେୟବେନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ ବାଢେ ଲନ୍ନମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଲତୟତବେନ୍ । ଆନିନ୍ ପୁର୍ବାନମା
 ସମ୍ବମ୍ବର, ଆନିନ୍ ଆଜିୟଜା ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅଝଡ଼ନେଲୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମତନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍
 ଅବୟ ତଡ଼ । ଆଜା ଆନିନ୍ ପାତ୍ୟାନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ତମ୍ ତିଆତେ ବର୍ତ୍ତନେ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍
 ଆନିନ୍ ପାତ୍ୟାମର୍, ଆରି ଆନିନ୍ ପାତ୍ୟାମରଞ୍ଚି ଆ ବାପା । ୪୫ ବନ୍ତ ଞ୍ଚେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବରଡ଼ତନାଞ୍ଚନ୍
 ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ଏଝଡ଼ନେ । ୪୬ ଅମତଡ଼େନ୍ ଇସେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଅମତଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼
 ଆନା ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ରପ୍ତେତେ ? ଞ୍ଚେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍ନାୟ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଇନିବା ଆମ୍ବେଞ୍ଚି
 ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ଏଝଡ଼ନେ ? ୪୭ ଆନା ଇସ୍ତରନ୍ ଆମତଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଢ଼ଲନାୟ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବର୍ନେ
 ଅମତଡ଼ତେ; ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଇସ୍ତରନ୍ ଆମତଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏଝଡ଼ୁଢ଼ଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ଏଝନ୍ନମତଡ଼େ ।”

ଜିସୁନ୍ ତ ଅତ୍ରାମନ୍

୪୮ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଚି, “ଆମନ୍ ଅବୟ ସମିରୋଶାବାୟ ଆରି ଆମନ୍ଆତଡ଼
 ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍ସୁମ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଏଝକର୍ନାୟ ପଡ଼ ?”

୪୯ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ବୁତନ୍ ଆସୁମ୍ସୁମ୍ ତଡ଼, ଞ୍ଚେନ୍ ଆପେୟଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେତାୟ,
 ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ଏଝମ୍ମାନ୍ନେଇୟ । ୫୦ ଞ୍ଚେନ୍ ଆସନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେତନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଅଝାୟାୟ,
 ବନ୍ତ ଆରି ଅବୟନେ ତକୋ, ଆନିନ୍ କେନ୍ଆତେ ସାୟତେ, ଆରି ତନେଲୋଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍
 ପନ୍ସୁଆତିତେ । ୫୧ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନା ଞ୍ଚନ୍ତେଞ୍ଚେନ୍ ଞ୍ଚଣ୍ଡମତନେ,
 ଆନିନ୍ ଆଜିୟଜା ଅଝର୍ବୁଏ ।”

୫୨ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ନମି ଇନ୍ଲେଞ୍ଚି ଏଜନାଲାୟ, ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବୁତନ୍
 ସୁମ୍ଲମ୍, ଅତ୍ରାମନ୍ ତ ପୁର୍ବାଝତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଚି ରବୁଏଞ୍ଚି, ଆରି ଆମନ୍ ଗାମ୍ଲେ, ଆନା ଞ୍ଚନ୍ତେଞ୍ଚେନ୍
 ଞ୍ଚଣ୍ଡମତନେ, ଆନିନ୍ ଆଜିୟଜା ଅଝର୍ବୁଏ । ୫୩ ଆମନ୍ ଇନି ଆପେୟଲେନ୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ପଡ଼
 ? ଆନିନ୍ ତ ରବୁଏନ୍, ପୁର୍ବାଝତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଚି ନିୟ ରବୁଏଞ୍ଚି, ଆମନ୍ତମ୍ ଆନା ଗାମ୍ଲେ ଅବଡ଼ିସୟତେ
 ?”

୫୪ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞ୍ଚେନ୍ ଆସନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେତନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ତମ୍ ସାୟଲାୟ ତେନ୍, ତିଆତେ
 ଇନ୍ନିଡ଼ ବରାୟବାୟ ତଡ଼; ବନ୍ତ ଆନାଆତଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଇସ୍ତରବେନ୍ ଏଗାମ୍ଲେ, ଆନିନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼
 ଅବ୍ବଗ୍ଗୁତେ ଅବପେମେଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଆପେୟଞ୍ଚେନ୍ । ୫୫ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼
 ଏଜନାଏ, ବନ୍ତ ଞ୍ଚେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜନା । ଆରି ଞ୍ଚେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜନା ତଡ଼ ଗାମ୍ଲାଞ୍ଚନ୍ ତେନ୍,
 ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଅନ୍ତମ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ପାତ୍ୟାମର୍ ତେତ୍ତୟ, ବନ୍ତ ଞ୍ଚେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜନା, ଆରି ଆ
 ବର୍ନେନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଞ୍ଚଣ୍ଡମତନାୟ । ୫୬ ଆପେୟବେନ୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ତିନ୍ନାଞ୍ଚେନ୍ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆସାତାଲନ୍
 ମଅୟଲନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଗିୟଲେ ସର୍ତ୍ତାଲନେ ।”

୫୭ ସିଲଭେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଆମନ୍ ତ ନମିନ୍ତାନ୍ ପଗାସ ବସେଡ଼ ନିୟ ଅଣ୍ଡୁଡ଼
 ତେଅମ୍, ଆମନ୍ ଇନି ଅତ୍ରାମନ୍ଆତଡ଼ ଗିଜେନ୍ ପଡ଼ ?”

୫୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅତ୍ରାମନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼
 କଡ଼େଞ୍ଚି ଆ ଆମ୍ବୁଡ଼େ ଞ୍ଚେନ୍ ତକୋ ।”

୫୯ ସିଲଭେ ଆନିନ୍, ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ଅରେଡ଼ନ୍ ଞ୍ଚିତବେଞ୍ଚି, ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍
 ଏବନ୍ବରାଡ଼ତାନେନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।

ଅବୟ କାଡ଼ମ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ମବନ୍ତେନ୍

୧ ଜିସୁନ୍ ତଡ଼ବନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିତ ଅବୟ ଆ କାଡ଼ମ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଗିଜେନ୍; ତି ଆ ମନ୍ରା ଆ ଜନମ୍ବୁ
 ମା ସିଲଡ଼ ଆ କାଡ଼ ୨ ଆରି, ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଏ ଞ୍ଚନ୍ତେଡ଼ିୟମର୍, ଆନା ଇସେନ୍
 ଆରଲ୍ଲେମେନ୍, କେନ୍ଆନିନ୍ ଆକାଡ଼ନ୍ କରୋକ୍ଳୋତନ୍ ତେଲୋ ? କେନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଅଡ଼େ ଆପେୟନ୍ ତ
 ଆୟୋଡ଼ନ୍ ?”

୩ ଜିସୁସ୍ ଗାମେନ୍, “କେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଅଡ଼େ କେନ୍ ଆୟୋଝନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃଲ୍ଲମ୍‌ଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା କାକାଡ଼ା ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ଡେନ୍ କେନ୍ ଆମଝନ୍ ଅଲ୍‌ଗିୟ୍‌ତାଏ, ତିଆସନ୍ ଏନ୍ନେଗୋ ଡେଏନ୍ ।
 ୪ ଆଡକୋୟୋଝ୍ ଇଝନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍‌ମରୁଝେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ତବୋ; ତଗଲନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍, ତିଆଡିଡ୍ ଆନ୍ନିଝ୍ କାକାଡ଼ାଲନ୍ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଜି । ୫ ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜାୟ୍ ପୁତ୍ ଲୋଝନ୍ ଡକୋ, ତି ଜାୟ୍ ଖେନ୍ ପୁତ୍ ଥିଆ ସନାଆର୍ ।”

୬ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ରେନ୍, ଜିସୁସ୍ ଲବଲୋଝନ୍ ବିଜଲ୍‌ତାଲେ ତି ଆ ବିଜଲ୍ ବାଝେ ଲବନ୍ ଆବକାଡ୍ଡୋଏନ୍, ଆରି ତି ଆ କାଡ଼ମ୍‌ରନ୍ ବାଗୁନ୍ ଆ ଡୋଣ୍ଡୋମଡ଼ଲୋଝ୍ କାଡ୍ଡୋନ୍ ଜଡ଼ଲେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ବରେନ୍,
 ୭ “ଜିରା, ସିଲୋଅ*, ବଣ୍ଡାଲୋଝନ୍ ଇୟ୍‌ନାମଡ଼ନା ।” ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଦୁଝ୍‌ଲନ୍ ଜିର୍ରେ ଇୟ୍‌ଲେ ଆମଡ଼ନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଏନ୍ କି ଯ୍‌ର୍ନାୟ୍ ।

୮ ତିଆସନ୍ ଆ ଡୟ୍‌ଲିସିଂମରଞ୍ଜି, ଆରି, ଆମ୍‌ଡୁ ଆନିନ୍ ଆବେଡ଼ବେଡ଼ଲନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆନାଜି ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଇନି ତଙ୍ଗୁମତାଲେ ଅଃକେଡ଼ବେଡ଼ଲନ୍ ପଝ୍ ?”

୯ ଲାଝ୍‌ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଓଓ ତି ଆନିନ୍,” ଆରି ଲାଝ୍‌ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇଙ୍ଗା, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ତି ଆନିନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଗିୟ୍‌ତାତେ ।”

ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ।”

୧୦ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏଝେଲ୍‌ଡେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆମନ୍ ନମି ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଡେ ?”

୧୧ ଆନିନ୍ ବର୍ରେନେ, “ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ଜିସୁ ଗାମଡ଼ଜି, ଆନିନ୍ ବିଜଲନ୍ ବାଝେ ଲବନ୍ ଅବକାଡ୍ଡୋଲେ ବାଗୁନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଝ୍‌ଖେନ୍ ଜଡ଼ଲ୍‌ୟ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ବର୍ରେୟ୍, ସିଲୋଅ ବଣ୍ଡାଲୋଝନ୍ ଜିର୍ରେ ଇୟ୍‌ନାମଡ଼ନା; ତିଆସନ୍ ଆ ବର୍ରେନ୍‌ଅଡ଼ମ୍ ଖେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଆମଡ଼ନାଞ୍ଜି, ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଲାୟ୍ ।”

୧୨ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ?”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଜନା ଡଡ଼ ।”

ପାରୁସିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ସନ୍ନିଲେଞ୍ଜି

୧୩ ଆମ୍‌ଡୁ ଆକାଡ଼୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆଡ଼ଝ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଝ୍ ଓରୋଝେଞ୍ଜି । ୧୪ ଜିସୁନ୍ ଅଙ୍ଗା ଡିନ୍ନା ଲବନ୍ ଅବକାଡ୍ଡୋତାଲେ ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆମଡ଼ଲୋଝ୍ ଜଡ଼ଲେ ମବନ୍‌ଝେନ୍ ତି ଆ ଡିନ୍ନା ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନା ଡକୋଏନ୍ । ୧୫ ତିଆସନ୍, ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାତାଲେ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଏନ୍, କେନ୍‌ଆଡେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ଆରି ବରେଞ୍ଜି । ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଝ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ବାଗୁନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଝ୍‌ଖେନ୍ କାଡ୍ଡୋନ୍ ଜଡ଼ଲ୍‌ୟ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଖେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଆମଡ଼ନାଞ୍ଜି ନମି ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଡାୟ୍ ।”

୧୬ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଝ୍ ସିଲଡ଼ ଲାଝ୍‌ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ଝ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃଲ୍ଲର୍ତ୍ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଈଝନ୍ ବନ୍‌ୟ୍‌ବରନ୍ ଆଲ୍ଲେଡେ ।”

ଆରି ଲାଝ୍‌ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇର୍ସେମରନ୍ ଏଙ୍ଗାତାଲେ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଏ ?” ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏଝେଲେ ତରଝ୍‌ଆନ୍ନା ଡେଏଞ୍ଜି ।

୧୭ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ବଡର ତି ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ମବନ୍‌ଝେନ୍ ଗରାମଡେନ୍, ଆମନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଗାମଡେ ?”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ରେମର ।”

୧୮ ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡନ୍ ସିଲଡ଼ ମା ଆକାଡ଼ ଡୁକୋଏନ୍ ଆରି ନମି ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଡେ, କେନ୍ ଆ ବର୍ରେ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଝନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ଅଣ୍ଡୁଝ୍ ବରେଞ୍ଜି ଜାୟ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତିଆଡେ ଅଃଡ଼ର୍ଚ୍ଚଞ୍ଜି ।

୧୯ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆୟୋଝନ୍ ତ ଆପେୟନ୍‌ଆଡ଼ଝ୍ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଡାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍‌ବେନ୍ ପଝ୍ ? ଆନିନ୍ ଆକାଡ଼ନ୍ ଜନମ୍ ଛୁଡଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବର୍ଡନେ । ଏଝେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ନମି ଏଙ୍ଗାଲେ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିଡେ ?”

୨୦ ସିଲଭେ ଆୟୋଝନ୍ ତ ଆପେୟନ୍ ଜାଲଝେଞ୍ଜି, “ଓଓ, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା, କେନ୍‌ଆନିନ୍ ଡାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍‌ଲେନ୍, ଆନିନ୍ ଆକାଡ଼ନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡନ୍ ଡେଲୋ । ୨୧ ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିନ୍ ନମି ଏଙ୍ଗାଲେ

* ୯:୫ ୯:୫ ମାଡିର ୫:୧୪; ଜନ ୮:୧୨ * ୯:୭ ୯:୭ ବାଣ୍ଡାଲୋବୋ ଡେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍

ରିୟଲେ ରପ୍ତିତେ, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା ତଡ଼, ଆରି ଆନା ଆମତନ୍ ମବନଡେନ୍, ତିଆତେ ନିୟ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା ତଡ଼; ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ବା, ଆନିନ୍ ତ ଆମୟଡ଼ମର, ଆନିନ୍‌ତମ ଆ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ ।”
 ୨୨ ତି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆୟୋଡ଼ ତ ଆପେୟନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତେ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟ ଗାମଲେ ତର୍ତ୍ତେ, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରନ୍ନୁକ୍ରିସ୍ଟନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନମଡୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି । ୨୩ ତିଆସନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ଆପେୟନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନିନ୍‌ ଆମୟଡ଼ମର, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ବା ।”

୨୪ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ମଡୁ ଆକାଡ଼ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ବାଗୁତର ଓଡ଼େଡାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ବର୍ବା, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଇସେମର, କେନ୍‌ଆତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା ।”

୨୫ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନିନ୍ ଇସେମର ପଡ଼ ଅଡେ ଇଞ୍ଜା, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା ତଡ଼, ଖେନ୍ ଆବୟନ୍ ଜନା, ଖେନ୍ ଆମ୍ମଡୁ ଆକାଡ଼ ତ୍ରକୋଲ୍‌ୟ, ନମି ରିୟଲେ ରପ୍ତିତାୟ ।”

୨୬ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନି ଏଞ୍ଜାଲମ୍ ? ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଡାଲେ ଅମଡ଼ନମ ମବନଡେନ୍ ?”

୨୭ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟନି, ଆରି ଆମେଞ୍ଜି ଏକ୍‌ନମଡ଼ଲୋ; ଇନିବା ଆରି ବତର ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଏସାୟତେ ? ଆମେଞ୍ଜି ନିୟ ଆ ଖଡ଼ନେମରନ୍ ଏମ୍‌ନେନେନ୍ ଆସନ୍ ଏସାୟତେ ପଡ଼ ?”

୨୮ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ କିୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରଜି । ୨୯ ଇସ୍‌ବରନ୍ ମୋସାନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ବନ୍‌ଡ଼ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିରାୟ, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ ।”

୩୦ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ମବନଡେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିରାୟ ତିଆତେ ଆମେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼, କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ ସରାନ୍ନିଡାନ୍ ଆ ବର୍ନେ । ୩୧ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଇସେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଅକ୍‌ନମଡ଼ଡ଼େ, କେନ୍‌ଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ବନ୍‌ଡ଼ ଆନାଜି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଡୁଡ଼ୟମଡ଼ଜି, ଆରି ଆ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଅକ୍‌ମ କାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଡୁମ୍ ଅମଡ଼ଡ଼େ । ୩୨ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆଗୁତେଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିକା କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆକାଡ଼ମ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ମବନଡେନ୍ ଗାମଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜିୟ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼େ ! ୩୩ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅକ୍‌ନିୟଲାୟ ନଡ଼, ଆନିନ୍ ଆଞ୍ଜିୟ ଇନ୍‌ଡ଼ ଲୁମଲେ ଅକ୍‌ରପ୍ତିଏ ବନ୍ ।”

୩୪ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଇସେମୋଡ଼ନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ତେଲେ, ଆମନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତଲେନ୍ ?” ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନ୍ନୁକ୍ରିସ୍ଟନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି ।

ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ କାଡ଼

୩୫ ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ରନ୍ନୁକ୍ରିସ୍ଟନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି ଗାମଲେ ଜିସୁନ୍ ଆରମଡ଼ଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ରବାଡ଼ଡାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଇନି ମନ୍‌ରା ଡାଞ୍ଜାଡ଼ାଆନିନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ତ୍ତନ୍ ପଡ଼ ?”

୩୬ ଆନିନ୍ ଜାଲଡେନ୍, “ଏ ପ୍ରୁ, ଆନିନ୍ ଆନା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତୟ, ଖେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତର୍ତ୍ତନାୟ ।”

୩୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଗିୟରିୟ, ଆନା ନମିଖେନ୍ ଆମନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ତନେ, ଆନିନ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ।”

୩୮ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ପ୍ରୁ, ଖେନ୍ ତର୍ତ୍ତନାୟ,” ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ଡୁଡ଼ମୁଡାଲେ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଲୋମେନ୍ ।

୩୯ ଆରି ଜିସୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଅକ୍‌ଗିଜେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ରିୟଲେ ରପ୍ତିତଜି, ଆରି ଆଗ୍ରିୟଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି କାଡ଼ଡ଼ଜି, ତି ଆ ପନ୍‌ସୁଆତି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଇୟଲାୟ ।”

୪୦ ତେଭେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆତ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ଆ ପାରୁସିଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଡ଼ଡାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଆକାଡ଼ଲ୍ଲି ଅବଡ଼ିସୟତଲେନ୍ ପଡ଼ ?”

୪୧ ଜିସୁନ୍ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “କାଡ଼ଲ୍ଲବେନ୍ ନଡ଼ ଆମେଞ୍ଜି ଏରଡୋସା ତେତବେନ୍ ବନ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ରିୟଲେ ଏରପ୍ତିତାୟ, ଏଗ୍ରାମଡେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ଡୋସାମରଜି ।”

୧୦

ତୁରଫେଡ଼ଫରନ୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର

୧ ଜିସୁନ୍ ବର୍ବନେ, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବବେନ୍, ଆନା ସନଡ଼ଗଡ଼ ଫେଣ୍ଡା ଗୁଆଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଗନେ, ବନଡ଼ ଆନାଗଡ଼ ଡାୟଲେ ଗନ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ରାଉମର, ସକାମର । ୨ ଆନା ସନଡ଼ଗଡ଼ ଗନ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ତୁରଫେଡ଼ଫର । ୩ ଜଗେତ୍ ଯୁମରନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସନଡ଼ନ୍ ରୋଡେ, ଆନିନ୍ ଆ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅବଞ୍ଜୁମ୍‌ଡାଲେ ଓଡ଼େଡ଼ଜି, ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆ ସର୍ବଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଗୋସ୍ତାମେତନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଜି । ୪ ଆନିନ୍ ଆ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲାୟ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଲ୍ଲନ୍ ଜିଡେ, ଆରି ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ସର୍ବଡ଼ନ୍ ଜନାତଜି । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅମ୍ବଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଆଜିମ୍‌ ଅଃସଣ୍ଡୋଡ଼େଜି, ଆର୍ପାୟ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନାରେଡ଼ ଜିଡ଼ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅମ୍ବଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ସର୍ବଡ଼ ଅଃନ୍‌ମ୍‌ଡେଜି ।”

୨ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆନବ୍‌ଜଡ଼ବର ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ ତି ଆଗ୍ରାମାମାନ୍ ଇନି ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଜି ।

ଜିସୁନ୍ ମନଡ଼ ତୁରଫେଡ଼ଫର

୩ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବର୍ବନେ, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବବେନ୍, ଖେନ୍ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆ ସନଡ଼ । ୮ ଖେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ ତିଅଜାମ୍ ମନ୍‌ରା ଇୟଲାଇ, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରାଉମରଜି, ସକାମରଜି, ବନ୍‌ଡ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ବେଞ୍ଜି ଅଃନ୍‌ମ୍‌ଡ଼ଡ଼ଲଜି । ୯ ଖେନ୍ ସନଡ଼ନ୍, ଆନା ଅମଡ଼ଗଡ଼ଖେନ୍ ଗନ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ଡୋବଡେନ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅମ୍ବନ୍ ଜିଡେ ଆରି ତୁଆରାନ୍ ତୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିରେ ତନ୍‌ରନ୍ ଇୟଡେ ଖାଡ଼େ । ୧୦ ରାଉମରନ୍ ରାଉନେବାନ୍, ରନକୁବାନ୍ ଆରି ଅନବଫୋସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ଇୟଡାୟ । ବନ୍‌ଡ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ ।”

୧୧ “ଖେନ୍ ମନଡ଼ ତୁରଫେଡ଼ଫର, ମନଡ଼ ତୁରଫେଡ଼ଫରନ୍ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ତିୟଡ଼ମତେନ । ୧୨ ଆନା ବର୍ବନ୍ନାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଗୋସ୍ତାମେତନ୍ ଜଗେଡେ, ଆନିନ୍ ତୁରଫେଡ଼ଫର ଡଡ଼, ଆରି ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆ ସାଉକାର ଡଡ଼, ଆନିନ୍ ବଲିଆନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଗିୟଲେ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅମରେଡ଼ଡାଲେ ଜିଡେ; ଆରି ବଲିଆନ୍ ଫେଣ୍ଡାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଡରଡ଼ଆନ୍ନା ଏମ୍ବେଆୟଡେ । ୧୩ ବର୍ବନ୍ନାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଫେଣ୍ଡାନ୍ ଆତୁରଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଜିରେ ସେଭେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଃନ୍‌ମ୍‌ୟମେ । ୧୪ ଖେନ୍ ମନଡ଼ ତୁରଫେଡ଼ଫର । ଆପେୟନ୍ ଏଜାଲେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାଡେ, ଆରି ଖେନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନା, ୧୫ ତିଅନ୍ତମ ଖେନ୍ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଜନାଡାୟ, ଆରି ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ନିୟ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଜନାଜି, ଆରି ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ତିୟଡାୟ । ୧୬ ଫେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଆରି ଆନାରେଡ଼ ଡକୋଜି, ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଗୋସ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟଜି ଡଡ଼, ତିଆଡେଜି ନିୟ ଖେନ୍ ପାଡ଼ଡାୟ । ଆନିଞ୍ଜି ଓନାଡ଼େଞ୍ଜେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଜି ଆରି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଆ ତୁରଫେଡ଼ଫର ଆ ଗୋସ୍ତା ଡେଡଜି ।”

୧୭ “ଖେନ୍ ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ତରିୟଲାଞ୍ଜନ୍ ଆପେୟନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମଡ଼, ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ତିୟଲାୟ ଡେନ୍, ଖେନ୍ ତିଆଡେ ଆରି ଖାଡ଼ଡାୟ । ୧୮ ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ଆନ୍‌ଡ଼ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ପାଡ଼ଲେ ଅଃର୍ବପ୍ରିଏଜି, ବନ୍‌ଡ ଖେନ୍‌ଡମ୍ ତିଆଡେ ତିୟଡାୟ । ତିଆଡେ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଡକୋ । ଏନ୍‌ଲେ ଲନ୍‌ମୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାୟଲ୍‌ୟ ।”

୧୯ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆରି ଡରଡ଼ଆନ୍ନା ଡେଏଞ୍ଜି । ୨୦ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ ବର୍ବଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବୁଡନ୍ ଆସୁମସୁମ୍, ଆନିନ୍ ଆବାୟା, ଇନିବା ଆ ବର୍ବେନ୍‌ ଏଅମଡ଼ଡ଼ଡେ ?”

୨୧ ଆନାମରଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ବୁଡନ୍ ଆସୁମସୁମ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଏନ୍‌ଲେ ବର୍ବନ୍ ଅଃର୍ବପ୍ରିଏ, ବୁଡନ୍ ଇନି ଆକାଡ଼ୁଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ମବନ୍‌ଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଏ ପଡ଼ ?”

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍ତୁଏଞ୍ଜି

* ୧୦:୧୪ ୧୦:୧୪ ମାଟିଉ ୧୧:୨୭; ଲୁକ ୧୦:୨୨

୨୨ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ଗରନ୍ନେସିଂପୁରନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆଡ଼ିତ୍ ରଡ଼ାଗାୟ୍ । ୨୩ ଆରି ଜିସୁନ୍ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଲମନନ୍ ଆ ପିଣ୍ଡାଲୋଡ଼ ବୁଲ୍ଲେଲଲନ୍ । ୨୪ ସିଲଭେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏରେ ଗେରେତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆରି ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତାଲ୍ଲଗଡ଼ତଲେନ୍ ? ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ରେୟଲ୍ଲଡ଼ ବର୍ନା, ଆମନ୍ ପଡ଼ କ୍ରିସୁନ୍ ?”

୨୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବେନ୍, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡୁର୍ନେ, ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ଼ ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗା ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଞେନ୍ ଲୁମତାୟ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଞେନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତେ । ୨୬ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡୁର୍ନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଞେନ୍ ତଡ଼ । ୨୭ ମେଣ୍ଡାଞେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସର୍ବଡ଼େନ୍ ଅମତଡ଼ତଜି ଆରି ଞେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତ୍ ଯଜି । ୨୮ ଞେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ତିୟ୍ତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆଜିୟ୍ ଅଃନୋସ୍ତାଏଜି, ଅସିଲୋଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନିଡ଼ ରୁୟ୍ଲେ ପାଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏ । ୨୯ ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ତିୟ୍ଲୟ୍, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ଗା, ଆରି ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିଡ଼ ତିଆତେ ରୁୟ୍ଲେ ପାଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏ । ୩୦ ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ତ ଞେନ୍ ଆବୟ୍ନ୍ ।”

୩୧ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ବତର ଅରେଡ଼ନ୍ ଞିତବେଞ୍ଜି । ୩୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବତୁୟ୍ଲବେନ୍, ତି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଙ୍ଗା ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଏଡ଼ିତଡ଼ୟ୍ ?”

୩୩ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲରୁମେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଏଃଡ଼ିତରମ୍, ବନ୍ତ ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ନିଣ୍ଡୟ୍ତେ, ଆରି ଆମନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍ରା, ବନ୍ତ ଆମନ୍ ଇସ୍ବର ଗାମଡ଼ମ୍ତନେ, ତିଆସନ୍ ଏଡ଼ିତଡ଼ତମ୍ ।”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ବର୍ନାୟ୍ବର୍ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆଇଡିତ୍ ତକୋ, ଇସ୍ବରନ୍ ବର୍ତନେ, ‘ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରଜି ।’ ୩୫ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଅଙ୍ଗାତେ ସାସ୍ବନ୍ ବର୍ତନେ ତିଆତେ ଆଏଡ଼ର୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍, ଆନଜି ଆମଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ବରଜି ଗନାମନ୍ ତେଲୋ । ୩୬ ଇସ୍ବରନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ସେତାତାଲେ ମଡ଼ିର୍ ଅମ୍ବେଲେ ପୁତ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ଲୟ୍, ଞେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଗରାମ୍ଲାଞ୍ଜିନ୍, ଆମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ନିଣ୍ଡୟ୍ତେ ଏଗାମଡ଼ୟ୍ ? ୩୭ ଞେନ୍ ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅଃଲୁମ୍ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଏଡ଼ରଡ଼େନ୍ । ୩୮ ବନ୍ତ ଞେନ୍ ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅଃଲୁମ୍ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଏଃଡ଼ର୍ନେ ଜନଡ଼େନ୍ କାକାଡ଼ାଞେନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ତର୍ନାବା । ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଞେନ୍ ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋ ଆରି ଆପେୟ୍ଞେନ୍ ଅମଡ଼େନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ ରପ୍ତି ଏଜନାତେ ।”

୩୯ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଞମ୍ମମ୍ମମନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ତେଭେ ସିଲଡ଼ ଜବ୍ଲୟ୍ଲନ୍ ଜିରେନ୍ ।

୪୦ ଏସିଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଜର୍ବନ୍ନନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଗଡ଼ ଜିରେ, ଜନନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଆମ୍ବୁଡ଼ ତକ୍ବୁତାନ୍ ତିୟ୍ତେ, ତେଭେ ଜିରେ ଇୟ୍ଲେ ତକୋନେ । ୪୧ ଗୋଗୋୟ୍ନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିର୍ବାଜି । ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କତାଡ଼ିଲ୍ଲେ, “ଜନନ୍ ସିନା ଅନିଡ଼ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ା ଅଃଲୁମ୍ଲୋ, ବନ୍ତ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ବର୍ନେ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ।” ୪୨ ଆରି ତେଭେ ଗୋଗୋୟ୍ନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ବିଞ୍ଜି ।

୧୧

ଲାଜାରନ୍ ଆ ରନବୁ

୧୧ ବେତନିଆବାୟ୍ ଲାଜାରନ୍ ଅସୁଏନ୍ । ବାଗୁନ୍ ଆ ତନାନଞ୍ଜି ମରିଅମନ୍ ତ ମାର୍ତୀନ୍ ତି ସାଇଲୋଡ଼ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨ କେନ୍ ଆ ମରିଅମ୍ ବତର ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲଡ଼ଲୋଡ଼ ଲଡ଼ିତ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ଲାଲେ ଆବବନ୍

୧୦:୪୦ ୧୦:୪୦ ଜନ ୧:୨୮   ୧୧:୧ ୧୧:୧ ଲୁକ ୧୦:୩୮,୩୯   ୧୧:୨ ୧୧:୨ ଜନ ୧୨:୩

୨୮ ମାର୍ତ୍ତାନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତନ୍ କି ଆନିନ୍ ଜିରେ, “ଞ୍ଜନଡ଼ତିୟମରନ୍ ଇୟଲାଇୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେତମ୍,” ଗାମ୍‌ଲେ ଆ ବୋଲ୍‌ମାୟନ୍ ମରିଅମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଜନା ଓଡ୍ଡେତାଲେ ଇୟଲେ ବରେ । ୨୯ ମରିଅମନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ, ଲତୋଲନ୍ ଆମ୍‌ତନ୍ ଇୟେନ୍ । ୩୦ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ମ ସାଇନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାୟ, ବନ୍‌ତ ମାର୍ତ୍ତାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ରବାଡେନ୍ ତି ଜାୟ ଆନିନ୍ ତେଭେନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୩୧ ଅଙ୍ଗା ଜିଉଦିମରଜି ମରିଅମନ୍ ସରିନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବବ୍‌ୟୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମରିଅମନ୍ ଲତୋତାଲନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ, ଆନିନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଜିରେ ଇୟତେ ଯେୟତାତେ, ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ଡ଼ିସୟଲେ ଆନିଞ୍ଜି ମରିଅମନ୍ ଆ କଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ସନ୍‌ଲେ ପାଡେଞ୍ଜି ।

୩୨ ଜିସୁନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ତକୋଲନ୍ ମରିଅମନ୍ ତେଭେ ତୁଡ଼ାତୁଡ଼ା ଆଜଡ଼ବାନ୍ ତୁଡ଼ମୁତାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ । “ପ୍ରୁ, ଆମନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋଲମ୍ ନଡ଼, ବବ୍‌ରେଞ୍ଜେନ୍ ଅଃର୍‌ବୁଏ ବନ୍ ।”

୩୩ ମରିଅମନ୍ ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆରିୟଲାଇଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଆୟରେଞ୍ଜିଆତେ ଗିୟଲେ, ଜିସୁନ୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିଃୟମତାଏନ୍ । ୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ନେନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ଏତିଲେନ୍ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ପ୍ରୁ, ଜିରାୟ ଆୟ ଗିଜା ।”

୩୫ ଜିସୁନ୍ ଯେଏନ୍ । ୩୬ ଜିଉଦିମରଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଗିୟବା, ଆନିନ୍ ଲାଜାରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ତୁଡ଼ୟମେନ୍ ।”

୩୭ ବନ୍‌ତ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍ କାଡ଼ମୁରନ୍ ଆମଡ଼ ଅସ୍ତ୍ରୁତେନ୍ । ଆନିନ୍ ଲାଜାରନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋବ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ ପଡ଼ ବନ୍ ?”

ଲାଜାରନ୍ ଯର୍‌ମେଡ଼ଲାଇୟ

୩୮ ଜିସୁନ୍ ଅନିଃୟମତାଏନ୍ କି ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍, ତିଆତେ ଅବୟ ଲୋଡ଼ର, ଆରି ତି ଲୋଡ଼ରନ୍ ଆମ୍‌ଲୁଲୋଡ଼ ଅବୟ ଅରେଡ଼ନ୍ ଆତଡ଼ତଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୩୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାୟଲେ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ଆରେଡ଼ ତେଡ଼ବା ।”

ଆର୍‌ବୁଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତନାନ୍ ମାର୍ତ୍ତାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରୁ ତିଆତେ ସଅଏନ୍ନି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତିଲୋଡ଼ ତିଲେ ଉଞ୍ଜି ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ ।”

୪୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ତର୍‌ରନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ ଗିୟତେ, କେନ୍‌ଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃକର୍‌ମ୍ ପଡ଼ ?” ୪୧ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅରେଡ଼ନ୍ ତେତେଞ୍ଜି । ଜିସୁନ୍ ତୋଣ୍ଡେନ୍‌ଆତଡ଼ତାଲନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆପେୟ, ପାର୍‌ତନାଞ୍ଜେନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼େନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେତମ୍ । ୪୨ ଆମନ୍ ତିତାନ୍ ବର୍‌ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ତେ କେନ୍‌ଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଜନା, ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଏରେ ଆତନଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଆମନ୍ ଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍‌ୟଲ୍‌ୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଅଲ୍‌କର୍‌ନେଜି, ତିଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍‌ରନାୟ ।” ୪୩ ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍‌ରୋଡ଼ ବର୍‌ରନ୍, ସୋଡ଼ା ସର୍‌ତନ୍ ବାଭେ ବର୍‌ରନେ, “ଲାଜାର୍, ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ ।” ୪୪ ଆରବୁମରନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ; ଆସିନ୍ ତ ତାଲଜଡ଼ନ୍ ତରିଲ୍‌ନେକାବନ୍ ବାଭେ ଆବଲଡ଼ ତକୋଏନ୍ ଆରି ଆ ମ୍‌ଲ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆଜିବାଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଉର୍‌ବା । ଆରି ଅବ୍‌ଡ଼ିୟବା ।”

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ତନ୍ତୁଏଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୬:୧-୫; ମାର୍କ ୧୪:୧-୨; ଲୁକ ୨୨:୧-୨)

୪୫ ତିଆସନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ଜିଉଦିମରଜି ଆମ୍‌ଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ଆନାଜି ମରିଅମନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଇୟଲାଇ, ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆବ୍‌ଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟଲେ ଆମ୍‌ତନ୍ ତର୍‌ଞ୍ଜି । ୪୬ ବନ୍‌ତ ଆମ୍‌ଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ଜିରେ, ଜିସୁନ୍ ଇନିଜି ଲୁମେନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି । ୪୭ ତିଆସନ୍ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସୋବାନ୍ ଓଡ୍ଡେତାଲେ ଅବ୍‌ରୁଲ୍‌ଲନ୍ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଏଙ୍ଗାନେବୋ ? ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ । ୪୮ କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ

ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କେବେ ତେଜ, ଏଠେଇତେଜ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଆମତନ୍ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଆରି ରୋମିଆମରଞ୍ଜି ଜିରେ କେନ୍ ସରେବାସିଂଲେନ୍ ତ ମନରାଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ଅବମୋସ୍ତୁଆଜେଜି !”

୪୯ ବନ୍ତ ଆମତ୍ତଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ କାୟାପା, ତି ଆ ବସେଡ଼ ଆ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନାଜି ତଡ଼ ! ୫୦ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଏରନବମୋସ୍ତୁଲେ, ଆର୍ଯାୟ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ମନରାନ୍ ଆର୍ବୁତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସୁକ୍ତା । କେନ୍ଆତେ ନିୟ ପଡ଼ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇୟମ୍ଲେ ଏ୪ର୍ପ୍ରିଏ ?” ୫୧ କୟାପାନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ କେନ୍ଆତେ ଅ୪କର୍ଚନେ । ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ତି ଆ ବସେଡ଼ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ପୁର୍ବା୪ତେବର୍ ଆ ତଅଡ଼ଗତନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନାୟ । ଜିସୁନ୍ ତି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍, ୫୨ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ତରଞ୍ଜିଆନ୍ନା ଆତ୍ରେଏଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼ ଅନବରୁକ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରବୁତେ, ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ ବର୍ଚନେ ।

୫୩ ତି ଆ ତିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ରନକ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ୫୪ ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତଲୋଡ଼ ଅବରାଡ଼ତାଲନ୍ ଅ୪କ୍ତଲେଲୋ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ, ଆରିଡ଼ରିଡ଼ନ୍ ଆ ତୁୟାୟରେଡ଼ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଇପ୍ରଜମ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍, ଆନିନ୍ ତେତେ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ ତକୋନେ ।

୫୫ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନେଲାଇୟୁରନ୍ ତୁୟାୟଲାଇୟୁ, ତିଆସନ୍ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ମବଡ଼ିରନେନ୍ ଆସନ୍ ସନ୍ନା ସାଇରେଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଅନେଲାଇୟୁରନ୍ ଆ ଆମ୍ଭୁଡ଼ ତିନ୍ନା ଜିରୁସାଇମନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୫୬ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ସାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ରୁକ୍ତଲନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ତର୍ତମ୍ ଆଲବର୍ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନି ଏବଡ଼ିସୟତେ ? ଆନିନ୍ ଇନି ପୁର୍ପୁର୍ବାନ୍ ଅ୪ନିଆୟ ପଡ଼ ?” ୫୭ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି, ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଷମ୍ମମନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼ ତକୋ, ଆନିଡ଼ ଜନାଲବେନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଅବଜନାଲେନ୍ବା, ଗାମ୍ଲେ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ।

୧୨

ବେତନିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଅବିସେକ

(ମାତିଉ ୨୭:୬-୧୩; ମାର୍କ ୧୪:୩-୯)

୧ ଅନେଲାଇୟୁରନ୍ ତୁଡ଼ ତିନ୍ନା ଆ ଆମ୍ଭୁଡ଼ ଜିସୁନ୍ ବେତନିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍ । ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞା ଲାଜାରୁଆତଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟମେଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍ ତେତେ ତକୋଏନ୍ । ୨ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ବୁଜିନ୍ ତୁବେଞ୍ଜି, ମାର୍ତାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗର୍ଗରେଞ୍ଜି ରୁରୁଏଞ୍ଜି, ଆନାଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାନେବାନ୍ ତକ୍ତମେଞ୍ଜି ଆମତ୍ତଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲାଜାରନ୍ ଅବୟନେ ତକୋଏନ୍ । ୩ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମରିଅମନ୍ ବବୋଡ଼ା ଲଡ଼ିଡ଼ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲଡ଼ଲୋଡ଼ ଲାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆ ଉଉନ୍ ବାତେ ବାଗୁନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲଡ଼ନ୍ ଗଡ଼ଗତେନ୍ । ଆରି ଲଡ଼ିଡ଼ନ୍ ବାତେ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗଡ଼ସଣ୍ଡେଏନ୍ । ୪ ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଜି ଆମତ୍ତଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ବାରିତ ଜିଉଦାନ୍, ଆନା ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟରୟତେ, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, ୫ “କେନ୍ ଲଡ଼ିଡ଼ମେନ୍ ଯାଗିସ ତିନାରି ବାତେ ତମ୍ଲେ, ଇନିବା ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏ୪ଉୟଲୋ ?” ୬ ଆନିନ୍ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆରି୪ୟମେନ୍ ଏନେଲେ ବର୍ଚନେ, ଏତେଲେ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅବୟ ରାଉମର୍ । ଆମତ୍ତ ତକ୍ତା ମୁନାନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍, ତେତେ ଇନିଜି ତନକ୍ତୋନ୍ ତେଲୋ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ରାଉତାଲନ୍ ପାଡ଼େନ୍ ।

୭ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏଜ୍ଞାଲତେନ୍ ତରିଲ୍ଲନେଞ୍ଜେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ଆତେ ତକ୍ତୋଲେ ରପ୍ରିଏ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏଗାମ୍ତଡ଼* । † ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ବନ୍ତ ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତିତାନ୍ ଅ୪ତ୍ତକୋନାୟ ।”

ଲାଜାରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତନ୍ତୁନ୍

୯ ଜିସୁନ୍ ବେତନିଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆଜ୍ଞନାଏଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ତେତେ ଇୟଲାଇ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୁମ୍ ଗିୟରିଜନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଅଜ୍ଞା ମନରାଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆରବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟମେଡ଼େନ୍ ତି ଆ ଲାଜାରୁଆତଡ଼ ନିୟ ଗିୟରିୟବାନ୍ ଇୟଲାଇ । ୧୦ ଲାଜାରନ୍ଆତଡ଼

* ୧୨:୩ ୧୨:୩ ଲୁକ ୭:୩୬, ୩୮ * ୧୨:୬ ୧୨:୬ ସାୟବା

ନିୟ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତନ୍ନୁଏଞ୍ଜି । ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଣ୍ଡେଲେ ଗୋଗୋୟତ୍‌ମ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ଜିରେ ଇୟଲେ ତନେଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଜନିନୟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଗନ୍‌ତନେ
(ମାଡିଉ ୨୧:୧-୧୧; ମାର୍କ ୧୧:୧-୧୧; ଲୁକ ୧୯:୨୮-୪୦)

୧୨ ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ଅନେଲ୍‌ୟପୁରନ୍ ଆରିୟଲ୍‌ଆଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟତାୟ ଗାମଲେ ଅମତ୍‌ଡ଼ତାଲେ, ୧୩ ସିଣ୍ଡିଆଲନ୍ ଖମଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତୁଝଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଓସାନ୍ନା, ପୁତ୍ରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଆନା ଜିର୍‌ୟା, ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍, ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆ ରାଜା ସନେନ୍‌ସେନ୍ !”

୧୪ ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୌୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ତଞ୍ଜୁମଲେ ଜିର୍‌ୟା, ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆଇଡିଡ଼,

୧୫ “ଏ ସିଓନନ୍ ଆଇସିୟ, ବତଡ଼ତଡ଼ମ୍,

ଗିଜା, ରାଜାନମ୍ ଜିର୍‌ୟା,

ଆନିନ୍ ଆଅନ୍ ଗୋଡ଼ୌୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ତଞ୍ଜୁମଲେ ଜିର୍‌ୟା ।”

୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରୁଜି କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ନୁଡ଼ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲଜି; ବନ୍‌ତ ଆଞ୍ଜା ଆନିନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, ତି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଆସନ୍‌ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼, ଆରି ତି ଅନ୍ତମ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ଏଞ୍ଜି । ୧୭ ଆରି, ଆନିନ୍ ଲାଜାରନ୍‌ଆତଡ଼ ମସାନ୍‌ନି ସିଲଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆରବୟର୍‌ମେଡ଼େନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆନାଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତେଞ୍ଜେ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୧୮ ତିଆସନ୍ ନିୟ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମାୟନେବାନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅମତ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୯ ସିଲରେ ପାରୁସିଞ୍ଜି ତର୍‌ଡ଼ମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଏଗିୟତେ, କାକାଡ଼ାଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଡ଼ଜାୟତେ, ଗିୟବା, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼େଞ୍ଜିନି ।”

ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଗ୍ରିକମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟତଜି

୨୦ ପୁର୍‌ପୁର ଇଡ଼ନ୍ ସେନ୍‌ପୁରବାନ୍ ଆରିୟଲ୍‌ଆଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ ଗ୍ରିକମରୁଜି ତକୋଏଞ୍ଜି ୨୧ ଆନିଞ୍ଜି ଗାଲିଲି ଗଡ଼ାନ୍ ବେଡ଼ସାକଦାବାୟ ପିଲିପନ୍ ଆମତ୍ ଇୟଲେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଏ ଆଞ୍ଜା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଏସାୟତାୟ ।”

୨୨ ପିଲିପନ୍ ଆନ୍ଦିଅନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେ, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନ୍ଦିଅନ୍ ତ ପିଲିପନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି । ୨୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ମନ୍‌ରା ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍‌ ଆ ବନେଡ଼ା ଅଡ଼ୋଲାୟ । ୨୪ ଖେନ୍ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଆମେଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼ ବର୍‌ବେନ୍, ଗମ୍‌ସାୟନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଡ଼ାଲେ ଅଃରବୁଲୋ ତେନ୍, ତିଆତେ ଆବୟନ୍ ତକୋତନ୍ । ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ରବୁଏନ୍ ତେନ୍, ଗୋଗୋୟ ସିସାତେ । ୨୫ *ଆନା ଆପରାନ୍ନାଡ଼ମନ୍ ତୁଡ଼ୟମତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅଜଡ଼ୟତେ, ଆରି ଆନା ଆପରାନ୍ନାଡ଼ମନ୍ କେନ୍ ଆ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ ଏଡ଼ରୁମତଡ଼େ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆସନ୍ ଡୋବତେ । ୨୬ ଆନା କାକାଡ଼ାଖେନ୍ ଲୁମଲୁମନ୍ ସାୟତେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟତୋ, ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ତକୋତନାୟ, ଆନିନ୍ ନିୟ ତେଞ୍ଜେ ତକୋତନେ, ଆନା କାକାଡ଼ାଖେନ୍ ଲୁମତେ, ଆପେୟନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମାନ୍‌ଡେତେ ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁବରନ୍ ବର୍‌ବେନେ

୨୭ “ନମି ଉଗରୁଞ୍ଜେନ୍ ବିକ୍ରଡ଼ତାତେ† ଖେନ୍ ଆରି ଇନି ଗାମାୟ ? ‘ଆପେୟ, କେନ୍ ଆ ବନେଡ଼ା ସିଲଡ଼ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋବ୍‌ୟ’ ଗାମାୟ ପଡ଼ ? ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଆସନ୍ ମା ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଡ଼ା ଇୟଲାୟ । ୨୮ ଆପେୟ, ଅଞ୍ଜୁମନମ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ ।”

ତିଆଡିଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ସର୍‌ଡ଼ନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, “ଖେନ୍ ଅବଗୁଗୁଲାୟ ଅବପେମେଡ଼ଲାୟ, ଆରି ଅବଗୁଗୁତାୟ ଅବପେମେଡ଼ତାୟ ।”

* ୧୨:୨୫ ୧୨:୨୫ ମାଡିଉ ୧୦:୩୯; ୧୨:୨୫; ମାର୍କ ୮:୩୫; ଲୁକ ୯:୨୪; ୧୭:୩୩ † ୧୨:୨୭ ୧୨:୨୭ କାୟାମାୟା ତେତ୍‌ୟ

୨୯ ତିଆସନ୍ ତେରେ ଆତନତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତିଆତେ ଅମତଡ଼ତାଲେ, “ରୁଆତନ୍ ତୁରୁଡ଼ଲନ୍,” ଗାମେଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରାୟ ।”

୩୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ସର୍ବତ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ । ୩୧ ନମି କେନ୍ ପୁତ୍ ନିନ୍ ଆ ପନ୍ସୁଆତି ଅଡ଼ୋଲାୟ, ନମି କେନ୍ ପୁତ୍ ନିନ୍ ଆସ୍ତାସନତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ତୁଆରାନ୍ ଅନମ୍ବୁଡ଼ନ୍ ତେତେ । ୩୨ ଆରି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ପୁତ୍ ନିନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅବଡ଼ୋଲିୟାଜି ତେନ୍, ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମତଡ଼ଖେନ୍ ଡିଡ଼ତାଜି ।” ୩୩ ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାତାଲେ ରବୁତେ, ତି ଆ ବର୍ନେ କେନ୍ଆତେ ବର୍ନେନ ।

୩୪ ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “କ୍ରିସୁନ୍ ଆଏଡ଼ର ଆମେଡ଼ ତକୋତନ୍, ଗାମ୍ବଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ବର୍ନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଏଅମତଡ଼ଲାୟ । ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ମନ୍ରା ତାଞ୍ଜାଆନନ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅନବଡ଼ୋନ୍ ତେତେ ଗାମ୍ବଲେ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆମନ୍ ବର୍ତନେ ? ତି ମନ୍ରା ତାଞ୍ଜାଆନନ୍ ଆନା ?”

୩୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆରି ବସନ୍ନେଃ ମତ୍ରମ୍ ସନାଆରନ୍ ଅମତଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତକୋତନେ । ଲୋଡ଼ତନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ସନାଆରନ୍ ତକୋନ୍ ଆଡିଡ଼ ତଡ଼ିୟନାବା, ଆନା ଲୋଡ଼ତଲୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ିୟତନେ, ଆନିନ୍ ଅଡ଼େଞ୍ଜା ଜିର୍ତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃଞ୍ଜନାଏ । ୩୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ସନାଆରନ୍ ଆଅନ୍ ତେବେନ୍, ତିଆସନ୍ ସନାଆରନ୍ ଅମତଡ଼ବେନ୍ ତକୋନ୍ ଆଡିଡ଼ ସନାଆରଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ନାବା ।” ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନିନ୍ କି ଜିରେନ୍ ଆରି ଆମତଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବସସଲନ୍‡ ତକୋଲନେ ।

ଅଃଡ଼ୁର୍ନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି

୩୭ ଜିସୁନ୍, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ତିୟତେ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆମତଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼ୁର୍ନେଞ୍ଜି । ୩୮ ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ କେନ୍ଆତେ ତେତମେନ୍,

“ଏ ପ୍ରବୁ, ବର୍ନେଲେନ୍ ଆନା ତର୍ନେନ ?
ଆରି ଆନା ଆମତଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅନବଡ଼ଜନ୍ ତେଲୋ ?”

୩୯ କେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ନି ଅଃର୍ବିପ୍ରିଲଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସାୟନ୍ ଆରି ନିୟ ବର୍ନେନ,
୪୦ “ଇସ୍ବରନ୍ ଆମତଡ଼ଞ୍ଜି ଅବକାଡ଼ୁଞ୍ଜି,
ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଇଡ଼ତେଞ୍ଜି,
ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅମତନ୍ ବାରେ ଗିୟଲେ ଅଃର୍ବିପ୍ରିଏଜି,
ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଗନ୍ଲୁତେଜି,
ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅମତଡ଼ଖେନ୍ ଅଃୟର୍ନାଜି,
ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନବମବନ୍ଡ଼ାଜି ।”

୪୧ କେନ୍ଆତେ ଜିସାୟନ୍ ବର୍ନେନ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଗନ୍ବୁ ପନେମେଡ଼ ଗିଜେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ନେନ ।

୪୨ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ଆମ୍ବୁଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମତଡ଼ ତର୍ନେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅସମୟ ରନ୍ବୁଡ଼ିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମତଡ଼ତଲେଞ୍ଜି ଗାମ୍ବଲେ ପାରୁସିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବତଡ଼ତାଲେ ତିଆତେ ଅବରାଡ଼ତାଲନ୍ ଅଃକର୍ନେଞ୍ଜି । ୪୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନ୍ବୁ ପନେମେଡ଼ ଅଃଲ୍ଲତୟଲଜି, ବନ୍ତ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଗନ୍ବୁ ପନେମେଡ଼ ଲତଜେଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାରେ ମନ୍ରାନ୍ ଆନବ୍ପନ୍ସୁଆତି

୪୪ ଜିସୁନ୍ ଯୋଡ଼ା ସର୍ବତନ୍ ବାରେ ବର୍ନେନ, “ଆନା ଅମତଡ଼ଖେନ୍ ତର୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଅମତଡ଼ଖେନ୍ ତୁମ୍ ଅଃଡ଼ୁର୍ନେ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅନାପ୍ପାୟମରଖେନ୍ ଆମତଡ଼ ନିୟ ତର୍ତନେ । ୪୫ ଆନା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟତୟ, ଆନିନ୍ ଅନାପ୍ପାୟମରଖେନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ ଗିୟତେ । ୪୬ ଖେନ୍ ପୁତ୍ ନିନ୍ ଆନବସାଆର ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ, ତିଆସନ୍ ଆନା ଅମତଡ଼ଖେନ୍ ତର୍ତନେ ଆନିନ୍ ଆଲୋଡ଼ତନ୍ ଅଃଡ଼ୁକୋନେ । ୪୭ ଆନା ବର୍ନେଖେନ୍ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଅଃଞ୍ଜମ୍ବେନେ, ଖେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନବ୍ପନ୍ସୁଆତିଆୟ ।

‡ ୧୨:୩୬ ୧୨:୩୭ ଏଗ୍ନବ୍ରାଡ଼ତାନେନ୍

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଜେନ୍‌ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଆନବପନ୍‌ସୁଆତି ଆସନ୍‌ ଅଃନ୍ନିୟ୍‌ଲାୟ୍‌, ବନ୍‌ତ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଅନୁରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ।^{୪୮} ଆନା ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସ୍‌ବେତ୍‌ୟ୍‌ ଆରି ବର୍‌ନେଜେନ୍‌ ଅଃଜ୍‌ଜାଏ, ଆନିନ୍‌ ଆସନ୍‌ ପନ୍‌ସୁଆତିଫରନ୍‌ ଅବୟ୍‌ନେ ତକୋ । ଜେନ୍‌ ଅଜ୍‌ଜା ବର୍‌ନେ ବର୍‌ନାୟ୍‌, ତିଆତେ ଅନଞ୍ଜିଡ଼୍‌ ତିନ୍ନାଜଡ଼ନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆତିତେ ।^{୪୯} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଜେନ୍‌ ଇସ୍‌ସୁଜେନ୍‌ ବାଞ୍ଚେ ଇନ୍ନିଡ଼୍‌ ଅଃକର୍‌ନାୟ୍‌, ବନ୍‌ତ ଜେନ୍‌ ଇନି ବର୍‌ନାୟ୍‌, ଏଜ୍‌ଜାଲେ ବର୍‌ନାୟ୍‌, ତିଆତେ ଅନାପ୍ପାୟ୍‌ମର୍‌ଜେନ୍‌ ଆପେୟ୍‌ନ୍‌ ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ବାୟ୍‌ଲ୍‌ୟ୍‌ ।^{୫୦} ଆରି, ଆ ବନାଜନ୍‌, ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍‌ ଆନମେଡ଼୍‌ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ଼୍‌ତନ୍‌, ତିଆତେ ଜେନ୍‌ ଜନା । ତିଆସନ୍‌ ଅଜ୍‌ଜା ବର୍‌ନେଜି, ଆପେୟ୍‌ନ୍‌ ଜେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବର୍‌ୟ୍‌ୟ୍‌, ତି ଆ ବର୍‌ନେଜି ତୁମ୍‌ ଜେନ୍‌ ବର୍‌ନାୟ୍‌ ।”

୧୩

ଜିସୁନ୍‌ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଅକାଜଡ଼େଞ୍ଜି

^୧ ଅନେଲାୟ୍‌ପୁରନ୍‌ ଆ ଆମ୍ପଡ଼୍‌ ତିନ୍ନା କେନ୍‌ଆତେ ତେଏନ୍‌ । କେନ୍‌ ଆ ପୁତ୍‌ ଅମ୍‌ରେଡ଼୍‌ତାଲେ ଆପେୟ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଜିନିରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ତିନ୍ନାନ୍‌ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ ଜନାଏନ୍‌ । ଆନିନ୍‌ ପୁତ୍‌ ଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆଡ଼କୋଲନ୍‌ ଆଡ଼ିଡ଼୍‌ ଅଜ୍‌ଜା କୁଲ୍‌ମ୍‌ଜିଆତଡ଼୍‌ ଆନିନ୍‌ ତିତାନ୍‌ ତୁଡ଼୍‌ୟ୍‌ମେଞ୍ଜି, ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ଜି ଆନିନ୍‌ ଅନଞ୍ଜିଡ଼୍‌ ତନ୍ନୁଡ଼୍‌ୟ୍‌ମନ୍‌ ଅବ୍‌ତୁଜେଞ୍ଜି ।

^୨ ତିଆତିନ୍ନା ଜିସୁନ୍‌ ତ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତଗଲ୍‌ ଗାଗାନେନ୍‌ ତଜ୍‌ମେଞ୍ଜି । ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବନେରାମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼୍‌ ସନେରୋପ୍ପାୟ୍‌ନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସିମନନ୍‌ ଆ ତାଜ୍‌ଡ଼ାଅନ୍‌ ଇସ୍ପାରିଡ଼୍‌ ଜିଡ଼୍‌ବାନ୍‌ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼୍‌ ସନ୍‌ମୁମା ଗନେନ୍‌ ।^୩ ତିଆତିଡ଼୍‌ ଆପେୟ୍‌ନ୍‌, ଜିସୁନ୍‌ ଆସିଲୋଡ଼୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ବୋର୍‌ସା ସୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ୟେନ୍‌ ଆରି ଆନିନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଜିରାୟ୍‌, ଆରି ଆନିନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଜିଡ଼େ, ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ ଜନାଏନ୍‌ ।^୪ ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଗରାଗାନେଲୋଡ଼ନ୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ତୋଲନ୍‌ ଆ ଅଜ୍‌ଜିନ୍‌ ଉୟ୍‌ଲନ୍‌ ଅବୟ୍‌ ଗାବାଲନ୍‌ ପାଡ଼୍‌ଲେ ଆ କୁଣ୍ଡୁଲୋଡ଼ନ୍‌ ରେଡୁବ୍‌ଲନ୍‌ ।^୫ ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଅରାସିନେ ସିପ୍ପାଲୋଡ଼ନ୍‌ ତାଆନ୍‌ ଲାଏନ୍‌, କି ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଅକାଜଡ଼୍‌ତାଲେ ଆ କୁଣ୍ଡୁଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆଜିବାତନ୍‌ ଆ ଗାବାଲ୍‌ ବାଞ୍ଚେ ଗଗଡେଞ୍ଜି ।^୬ ଆନିନ୍‌ ଏଞ୍ଚେଲେ ଅକାଜଡ଼୍‌ଲେ ସିମନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼୍‌ ଜିରାୟ୍‌, ସିମନ୍‌ନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍‌, “ପୁତ୍ରୁ ଆମ୍‌ନ୍‌ ପଡ଼୍‌ ଜେନ୍‌ ଅକାଜଡ଼୍‌ତୟ୍‌ ?”

^୭ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଜାଲଡେନ୍‌, “ଜେନ୍‌ ଅଜ୍‌ଜାତେ ଲୁମ୍‌ତାୟ୍‌, ତିଆତେ ଆମ୍‌ନ୍‌ ନମି ଅଃଜ୍‌ଜାଏ, ବନ୍‌ତ ତିକ୍ଳି ଜନାତମ୍‌ ।”

^୮ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବରେନ୍‌, “ଇଜ୍‌ଜା, ଆମ୍‌ନ୍‌ ତାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ଜେନ୍‌ ଅକାଜଡ଼୍‌ତୟ୍‌ୟ୍‌ ।”

ଜିସୁନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଜାଲଡେନ୍‌, “ଜେନ୍‌ ତାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ନମ୍‌ ଅଃନ୍ନବକାଜଡ଼୍‌ଲମ୍‌ ତେନ୍‌, ଏଞ୍ଚେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆମ୍‌ନ୍‌ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିତେନ୍‌ ତଡ଼୍‌ ।”

^୯ ସିମନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଜାଲଡେନ୍‌, “ପୁତ୍ରୁ ଏଞ୍ଚେଲ୍‌ତେନ୍‌ ତାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ଜେନ୍‌ ତୁମ୍‌ ତଡ଼୍‌, ଅବ୍‌ନାସିଇୟ୍‌ ଆରି ଅବ୍‌ଗଞ୍ଜାଇୟ୍‌ ।”

^{୧୦} ଜିସୁନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଜାଲଡେନ୍‌, “ଆନା ଆଉପ୍ପାଗେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ନ୍‌ ତୁମ୍‌ ଅକାଜଡ଼୍‌ତବୋ, ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼୍‌ ଗନ୍‌ୟ୍‌ତାନ୍‌ ସନାୟ୍‌ୟାୟ୍‌ ତଡ଼୍‌, ଆନିନ୍‌ ଆଜାଡ଼ିଡ଼୍‌ମ୍‌ ମଡ଼ିବ୍‌; ଆମ୍‌ଜେଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ିରଜି, ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍‌ ତଡ଼୍‌ ।”^{୧୧} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆନା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ବନେରାମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼୍‌ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ତେ, ଜିସୁନ୍‌ ତିଆତେ ଆଜନା; ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଗାମେନ୍‌, “ଆମ୍‌ଜେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼ିରଜି ତଡ଼୍‌ ।”

^{୧୨} ଆନିନ୍‌ ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ଜି ଅକାଜଡ଼୍‌ତାଲେ ଆ ଅଜ୍‌ଜିନ୍‌ ରଲନ୍‌ ତଜ୍‌ମେନ୍‌, ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଜେନ୍‌ ଆମ୍‌ଜେଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ଇନି ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍‌, ତିଆତେ ଆମ୍‌ଜେଞ୍ଜି ଜନାତବେନ୍‌ ପଡ଼୍‌ ?^{୧୩} ଆମ୍‌ଜେଞ୍ଜି ଜେନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଷିନଡ଼୍‌ତିୟ୍‌ମର୍‌ ଆରି ପୁତ୍ରୁ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଞ୍ଚେତ୍‌ୟ୍‌ୟ୍‌, ତିଆତେ ଆମ୍‌ଜେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍‌ ଏବର୍‌ଡନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ତିଆତେ ଜେନ୍‌ ।^{୧୪} ଜେନ୍‌ ପୁତ୍ରୁ, ଜେନ୍‌ ଷିନଡ଼୍‌ତିୟ୍‌ମର୍‌, ଜନଡ଼୍‌ତେନ୍‌ ଜେନ୍‌ ତାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ବେଞ୍ଜି ଅକାଜଡ଼୍‌ଲବେନ୍‌, ତିଆସନ୍‌ ଆମ୍‌ଜେଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଏଞ୍ଚେଲେ ତର୍‌ଡମ୍‌ ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ ଅଲ୍‌ନକାଜଡ଼୍‌ବା ।^{୧୫} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଜେନ୍‌ ଏଜ୍‌ଜାଲେ ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍‌, ଆମ୍‌ଜେଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଏଞ୍ଚେଲେ ଲୁମ୍‌ବା, ତିଆସନ୍‌ ଜେନ୍‌ ଅବ୍‌ଜଡ଼୍‌ଲନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ଲବେନ୍‌ ।

☆ ୧୩:୧୨ ୧୩:୧୨ ଲୁକ ୨୨:୨୭

୧୭ *ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କମ୍ବାରିମରନ୍ ଆ ସାଉକାରନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ତଡ଼, ଆରି ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଅନାସ୍ତାୟମରନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ତଡ଼ । ୧୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନାତାଲେ, ଏନ୍ନେଲେ ଏଲ୍ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନେନ୍ସେନ୍ ତେତେବେନ୍ ।”

୧୮ “ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଃକର୍ନାୟ୍, ଏଙ୍ଗାଗୋ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଖେନ୍ ସେତାଲ୍ଲୟ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା; ବନ୍ତ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଲତେନ୍ ତେତମେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତେ, ‘ଆନା ଜନୋମ୍ବେନ୍ ଜୋମେନ୍, ଆନିନ୍ ବିରୁଦ୍ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଆ ତନ୍ନୁକୁଡ଼ିଜଡ଼ନ୍ ଅବଡ଼ୋଏନ୍ ।’ ୧୯ ତିଆତେ ତେଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ‘ଖେନ୍ ତିଆନିନ୍’ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍ଲତେନ୍ ଏତର୍ତନେ, ତିଆସନ୍ ତିଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଏନ୍ ଆ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଖେନ୍ ନମିଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ । ୨୦ *ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଖେନ୍ ଅରାସ୍ତାୟଲ୍ଲଖିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଆନା ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତ୍ ଯାରି ଆନା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଜାତ୍ ଯାରି, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଆରାସ୍ତାୟଲ୍ଲଖିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଜାତେ ।”

ବର୍ନାୟସିନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ ବର୍ତନେ

(ମାତିଉ ୨୭:୨୦-୨୫; ମାର୍କ ୧୪:୧୭-୨୧; ଲୁକ ୨୨:୨୧-୨୩)

୨୧ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋ ବର୍ନେନ୍ ଆବରନେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାନ୍ ତୁକ୍ତାଲନ୍ ଅସ୍ତୁଡ଼ତମଲନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବନେରାମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତ୍ ଯା ।”

୨୨ ଆନାଆତଡ଼ ସେଡ଼ଲେ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନେ ଗାମ୍ଲେ ସାନ୍ନିତାଲେ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲନାଡ଼ାଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୩ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ତୁଡ଼ୟମେନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମାୟଡ଼ଲୋଡ଼ ଇଡ଼ତର୍ତନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୨୪ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇମ୍ବଡ଼ତାଲେ ବରେନ୍, “ଆନିନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ସେଡ଼ଲେ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତନେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅସ୍ତୁଡ଼ା ।”

୨୫ ଆନିନ୍ ଏଭେଲୋମା ଜିସୁନ୍ ଆ ମାୟଡ଼ଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ତରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ ଆନିନ୍ ଆନା ?”

୨୬ ଜିସୁନ୍ ଜାଲଡ଼ଲନେ, “ଆନା ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆରେବରେବ ରୁଚିନ୍ ଜୋବଡ଼ାତାୟ୍ ଆରି ଆନାଆତଡ଼ ତିୟଡ଼ାୟ୍, ଆନିନ୍ ।” ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆରେବରେବ ରୁଚିନ୍ ଜୋବଡ଼ାତାଲେ ତିଆତେ ସିମନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ଆତଡ଼ ତିୟେନ୍ । ୨୭ ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଆରେବରେବ ରୁଚିନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସନ୍ମମନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗନେନ୍ । ସିଲଡ଼େ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଇନି ଲୁମ୍ଲୁମନ୍ ସାୟଡ଼ମ, ତିଆତେ ଲଲ୍ଲୁମା ।” ୨୮ ବନ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଜିଉଦାନ୍ଆତଡ଼ ଇନିବା କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବରେନ୍, ତିଆତେ ଗାଗାନେନ୍ ଆତଙ୍ଗୁମଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃଜ୍ଜନାଲଜି । ୨୯ ଜିଉଦାନ୍ ଆମଡ଼ ତଙ୍ଗା ମୁନାନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ପୁରପୁରନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟ୍ସାୟ୍ ଜନବନ୍ ଖିଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ଇଜ୍ଜାନ୍ତେନ୍ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଜିଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ବରେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅବଡ଼ିସୟେଞ୍ଜି ।

୩୦ ଜିଉଦାନ୍ ଆରେବରେବ ରୁଚିନ୍ ଜାଲେ, ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ତାଣ୍ଡନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆତଗଲ୍ ।

ରଡ଼ ବନାଞ୍ଜନ୍

୩୧ ଜିଉଦାନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ନମି ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଗନ୍ନୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ତରନ୍ ଗନ୍ନୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ । ୩୨ ଇସ୍ତରନ୍ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଗନ୍ନୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ନିୟ୍ ଆ ଗନ୍ନୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଭେ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଅବଗୁଗୁତେ ଅବପେମେଡ଼ତେ । ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଲଲ୍ଲୁମରୟତେ । ୩୩ *ପସିୟଜି, ଖେନ୍ ଆରି ବସନ୍ନେଃ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ୍ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏସାୟଡ଼ତଡ଼ ଯା; ଆରି, ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଜିଡେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେଭେ ଇୟଲେ ଏଃର୍ବପ୍ରିଏ, କେନ୍ଆତେ ଖେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଗାଜି, ଏଭେଲେ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ବର୍ତବେନ୍ । ୩୪ *ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲୁଡ଼ୟମ୍ବା, କେନ୍ ରଡ଼ ବନାଞ୍ଜନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼

* ୧୩:୧୭ ୧୩:୧୭ ମାତିଉ ୧୦:୨୪; ଲୁକ ୬:୪୦; ଜନ ୧୫:୨୦ * ୧୩:୨୦ ୧୩:୨୦ ମାତିଉ ୧୦:୪୦; ମାର୍କ ୯:୩୭; ଲୁକ ୯:୪୮; ୧୦:୧୭ * ୧୩:୩୩ ଜନ ୭:୩୪ * ୧୩:୩୪ ୧୩:୩୪ ଜନ ୧୫:୧୨, ୧୭; ୧ ଜନ ୩:୨୩; ୨ ଜନ ୧:୫

ତିୟତବେନ; ଖେନ୍ଦ ଏଜାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଦୁଡ଼ୟମ୍ବଲବେନ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଭେଲେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲଦୁଡ଼ୟମ୍ବା । ୩୫ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲଦୁଡ଼ୟମ୍ବା, ତି ବାଭେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଗାମ୍ବଲେ ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଜନାତଜି ।”

ପିତ୍ରନ୍ ଆ ମନୁର୍ସେବର୍

(ମାତିଉ ୨୬:୩୧-୩୫; ମାର୍କ ୧୪:୨୭-୩୧; ଲୁକ ୨୨:୩୧-୩୪)

୩୬ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ ଆମନ୍ ଅଡ଼େଜା ଇୟତେ ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଖେନ୍ଦ ଅଜାଲୋଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମିଖେନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ସଶ୍ଟୋଡ଼ଲେ ତେଭେ ଇୟଲେ ଏ୪ର୍ପ୍ରିଏ, ବନ୍ଦତ ତିକ୍ଲି ଏଇୟତେ ।”

୩୭ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ ନମିଖେନ୍ ଇନିବା ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ସଶ୍ଟୋଡ଼ଲେ ତେଭେ ଇୟଲେ ଅ୪ର୍ପ୍ରିଆୟ ? ଖେନ୍ଦ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ନିୟ ତିୟତାୟ ।”

୩୮ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ପରାନ୍ନାମ୍ ତିୟତେ ? ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତମ୍, କମ୍ସିମନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ଓଲେନ୍ ଆମନ୍ ଯାଗି ତର ଖେନ୍ଆତଡ଼ ମୁର୍ସେତ୍ୟ ।”

୧୪

ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରଜିରେନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ମା ତଡ଼ରନ୍

୧ ଜିସୁନ୍ ଗାମେନ୍, “ଉଗରବେନ୍ ବାଉଲ୍ଲି ତେତଡ଼ ତଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନାବା, ଅମଡ଼ଖେନ୍ ନିୟ ତର୍ନାବା । ୨ ଆପେୟଖେନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଗୋଗୋୟତମ୍ ତରକୋନେସିଡ଼ନ୍ ତକୋ; ଅବୟ ତଡ଼ ନଡ଼, ଖେନ୍ଦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗାମତବେନ୍ ବନ୍, ଖେନ୍ଦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତରକୋନେସିଡ଼ନ୍ ଅନବଜାତାବାନ୍ ଇୟତେ; ୩ ଆରି, ଖେନ୍ଦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତରକୋନେସିଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ଅବଜାତାମାୟ ସିଲଡ଼ତେନ୍ ଆରି ଇୟତାୟ, ଆରି ଖେନ୍ଦ ଅଜାଲୋଡ଼ ତକୋତନାୟ, ତେଭେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ଦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓରେଡ଼ତବେନ୍ । ୪ ଆରି, ଖେନ୍ଦ ଅଜାଲୋଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ, ତି ଆ ତଡ଼ର ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜନାଜି ।”

୫ ତୋମାନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଅଜାଲୋଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ, ତିଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼, ତି ଆ ତଡ଼ର ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଏଜନାଆୟ ?”

୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଖେନ୍ଦ ତଡ଼ରନ୍, ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆରି ଅନମେଡ଼ନ୍; ଅମଡ଼ଗଡ଼ଖେନ୍ଦ ଅ୪କ୍ଲିରୋ ତେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ ଅ୪ର୍ପ୍ରିଏ । ୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଦଆତଡ଼ ଏଜନାଲ୍ୟ ନଡ଼, ଏଭେଲତେନ୍ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ ଏଜନାତେ ବନ୍, ନମିଖେନ୍ଦ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏଜନାତେ ଆରି ଏଗିୟତେ ।”

୮ ପିଲିପନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଅବଦୁୟଲେନ୍, ତିୟତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସରି ।”

୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ପିଲିପ, ତିୟତେ ତିନ୍ନା ଖେନ୍ଦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ, ଆମନ୍ ଖେନ୍ଦଆତଡ଼ ଆରି ଅ୪କ୍ଲନାଲ୍ୟ ପଡ଼ ? ଆନା ଖେନ୍ଦଆତଡ଼ ଗିୟଲ୍ୟ, ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଗିଜେନ୍, ଏଜାଲେ ଆମନ୍ ‘ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଅବଦୁୟଲେନ୍’ ଗାମ୍ବଲେ ଏବର୍ତ୍ତେନ୍ ? ୧୦ ଖେନ୍ଦ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋତନାୟ, ଆରି ଆପେୟନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ଦ ତକୋତନେ, କେନ୍ଦଆତେ ଆମନ୍ ଅ୪ଡ଼ର୍ନେ ପଡ଼ ? ଖେନ୍ଦ ତିଅଜା ବର୍ନେଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତନାୟ, ତିଆତେ ଇସ୍ବୁତମ୍ବେନ୍ଦ ବାଭେ ଖେନ୍ଦ ଅ୪କର୍ନାୟ, ବନ୍ଦତ ଆପେୟନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ଦ ତକୋତାଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆନିନ୍ ଲୁମତେ । ୧୧ ଖେନ୍ଦ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋତନାୟ, ଆରି ଆପେୟନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ଦ ତକୋତନେ, କେନ୍ଦ ବର୍ନେଖେନ୍ଦ ତର୍ନାବା, ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ କାକାଡ଼ାଖେନ୍ଦ ଗିୟଲେ ତର୍ନାବା । ୧୨ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ଦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନା ଅମଡ଼ଖେନ୍ଦ ତର୍ତ୍ତନେ, ଖେନ୍ଦ ଲରୁମତାଖେନ୍ଦ ଆ କାକାଡ଼ାଜି, ଆନିନ୍ ନିୟ ଲୁମଲେ ରପ୍ରିତେ, ତି ସିଲଡ଼ ଆରି ସୋଡ଼ା କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଲୁମଲେ ରପ୍ରିତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଖେନ୍ଦ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତେ । ୧୩ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ଖେନ୍ଦ ଇନି ଏବେଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଖେନ୍ଦ ଲୁମତାୟ, ଏଭେଲତେନ୍ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆମଡ଼ ଆପେୟନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେତେ । ୧୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ଖେନ୍ଦ ଇନିଜନଡ଼ ଏବେଡ଼ଲ୍ୟ ତେନ୍, ଖେନ୍ଦ ତିଆତେ ଲୁମତାୟ ।”

ମଢ଼ିର ପୁରାତନ ତନିୟନ ଆସନ ସନିବତେୟବରନ୍

୧୫ “ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଖେନଆତଡ଼ ଏତୁଝୟମଲ୍ଲୟ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ବନାୟ୍ଝେଞ୍ଜି ଅତୁକୋନ ଖଣ୍ଡମନାବା । ୧୬ ଆରି, ଖେନ ଆପେୟନ୍ ଆମଢ଼ ପାର୍ତନାତନାୟ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଏଡ଼ର ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ତନାଲ୍ତୋଢ଼ମରନ୍ ତିୟ୍ତବେନ୍ । ୧୭ ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ି ପୁରାତନ । ପୁତ୍ରିନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲେ ଅଃର୍ତ୍ତ୍ଵିଏ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଃରିଜେ କି ଅଃଜ୍ଜୁନାଏ; ବନ୍ତ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏଜନାତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଉଗର୍ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତକୋତନେ ।”

୧୮ “ଖେନ ଜିରେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବକୋନରାଲେ ଅମରେଡ଼ଲେ ଅଃଜ୍ଜିରବେନ୍, ଖେନ ଅମଢ଼ବେନ୍ ଯର୍ତନାୟ୍ । ୧୯ ବସନ୍ନେଃ ତକୋ, ପୁତ୍ରିନ୍ ଖେନଆତଡ଼ ଆରି ଅଃରିଲ୍ଲୟ୍; ବନ୍ତ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଖେନଆତଡ଼ ଏରିୟ୍ତୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ ଆମେଡ଼ ତକୋ, ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମେଡ଼ ଏତକୋତନେ । ୨୦ ଖେନ ଆପେୟ୍ଝେନ ଆମଢ଼, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅମଢ଼ଝେନ ଆରି ଖେନ ଅମଢ଼ବେନ୍ ତକୋ, କେନ୍ଆତେ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅତୋଲ୍ଲାୟ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଜନାତେ ।”

୨୧ “ଆନା ବନାୟ୍ଝେଞ୍ଜି ଅତୁକୋନ ଜାଲେ ତିଆତେଜି ଖଣ୍ଡମତନେ, ଆନିନ୍ ମା ଖେନଆତଡ଼ ତୁଝୟମତ୍ତୟ୍, ଆରି ଆନା ଖେନଆତଡ଼ ତୁଝୟମତ୍ତୟ୍, ଆପେୟ୍ଝେନ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୁଝୟମତେ, ଆରି ଖେନ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୁଝୟମତାଲେ ଖେନତମ ଆମଢ଼ନ୍ ଅବତର୍ନେତନାୟ୍ ।”

୨୨ ଜିଉଦାନ୍, ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ତଡ଼, ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ପ୍ରୁ, ଇନିବା, ଆମନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆମଢ଼ ଅଃନୁବତର୍ନେଲନେ, ବନ୍ତ ଅମଢ଼ଲେନ୍ ଅବତର୍ନେତନେ ?”

୨୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଝେନ୍, “ଆନିନ୍ ଖେନଆତଡ଼ ତୁଝୟମଲ୍ଲୟ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ଖଣ୍ଡମତନେ, ଆରି ଆପେୟ୍ଝେନ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୁଝୟମତେ, ଆରି ଆପେୟନ୍ ତ ଖେନ ଆମଢ଼ନ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇୟତାୟ୍ ଏତକୋତନାୟ୍ । ୨୪ ଆନା ଖେନଆତଡ଼ ଅଃଜ୍ଜୁଝୟମ୍ଲୟ୍, ଆନିନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ଅଃଜ୍ଜୁଝୟମ୍ଲେ, ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅଜା ଖନଡ଼ ଏଅମତଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଖେନଆତେ ତଡ଼, ତିଆତେ ଅନାସ୍ତାୟମରଝେନ୍ ଆପେୟନ୍ଆତେ ।”

୨୫ “ଖେନ ଅମଢ଼ବେନ୍ ତକୋନ ଆଡ଼ିଡ଼, କେନ୍ ଅତୁକୋନ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବବେନ୍ । ୨୬ ବନ୍ତ ତି ତନାଲ୍ତୋଢ଼ମରନ୍ ମଢ଼ିର ପୁରାତନ, ଆପେୟନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ଝେନ ଆସ୍ତାୟତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅତୁକୋନ ଇୟତାୟ୍ ଖଡ଼ଝଡ଼ବେନ୍, ଆରି ଖେନ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନିଜି ଇନିଜି ବର୍ବବେନ୍, ତି ଅତୁକୋନ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟତାୟ୍ ଏଭାୟବେନ୍ ।”

୨୭ “ଖେନ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୟ୍ତ ତିୟ୍ଲେ ଜିର୍ତବେନ୍, ସୟ୍ତତମଝେନ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟ୍ଲେ ଜିର୍ତବେନ୍; ପୁତ୍ରିନ୍ ଏଜାଲେ ତିୟ୍ତିୟ୍ତନେ, ଖେନ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜେଲେ ଅଃଜ୍ଜିୟ୍ବେନ୍ । ଉଗର୍ବେନ୍ ବାଉଲ୍ଲିତେତଡ଼ ତଡ଼ କି ବତଡ଼ତଡ଼େ ତଡ଼ । ୨୮ ଖେନ ଜିର୍ତେ, ବନ୍ତ ଖେନ ଆରି ଅମଢ଼ବେନ୍ ଯର୍ତନାୟ୍, କେନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଅମତଡ଼େନ୍ । ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଖେନଆତଡ଼ ଏତୁଝୟମଲ୍ଲୟ୍ ନଡ଼, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଖେନ ଆପେୟ୍ଝେନ ଆମଢ଼ ଜିର୍ତେ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏସର୍ତାତନ୍ ବନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଖେନ ସିଲଡ଼ ମୁଡ଼ । ୨୯ ଆରି, ଇନିଜି ତେରୟ୍ତେ ତି ଅତୁକୋନ ଅଜାମୁଡ଼ ଖେନ ନମିଖେନ ମା ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବବେନ୍, ତିଆତେଜି ତେଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏତର୍ତନେ । ୩୦ ଖେନ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଅୟମ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅଃଜ୍ଜୁଡ଼ାଡ଼ିନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆସ୍ତାସନତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଜିର୍ତାୟ୍; ଉପରେଡ଼ଝେନ ଆମଢ଼ନ୍ ଇନିଡ଼ ଅଦିକାର ତଡ଼ । ୩୧ ବନ୍ତ ଆପେୟନ୍ ଖେନଆତଡ଼ ଏଜାଲେ ବାୟ୍ଲୟ୍, ଏଞ୍ଜେଲେ ଖେନ କାକାଡ଼ାତନାୟ୍ । ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଖେନ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ତୁଝୟମତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ପୁତ୍ରିନ୍ ରପ୍ତି ଜନାତେ ।”

“ତୋନାବା, ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ଏଜିର୍ବା ।”

୧୫

ଜିସୁନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଦ୍ରାକ୍ୟାନୁବନ୍

୧ “ଖେନ ଆଜାଡ଼ି ଦ୍ରାକ୍ୟାନୁବନ୍, ଆରି ଆପେୟ୍ଝେନ ଅର୍ବମରନ୍ । ୨ ଅମଢ଼ଝେନ ତିଅଜା କେଣ୍ଡାରିଞ୍ଜି ତକୋ, ଅଜା କେଣ୍ଡାର୍ ଅଃନୁଜଏ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଡ଼ଲେସେତେନ୍; ଆରି, ଅଜା କେଣ୍ଡାର୍ ଅଜତେ,

ଗୋଗୋୟ ଅନଜନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ସାଲ୍ତାତେ ।^୩ ଅମଡ଼୍‌ଞେନ୍ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜେଡ଼େନ୍ ଆ ଞନଡ଼୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍‌ବେନ୍ ।^୪ ଅମଡ଼୍‌ଞେନ୍ ଡକୋନାବା, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଡକୋତନାୟ । କେଣ୍ଡାରନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଦ୍ରାକ୍ୟାନୁବନ୍ ଜାବଲେ ଅଃଡ଼୍‌କୋଲନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ଡମ୍ ରପ୍ତି ଅଃନୁଜଏ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅମଡ଼୍‌ଞେନ୍ ଏଃଡ଼୍‌କୋଲନ୍ ତେନ୍ ରପ୍ତି ଅଃନୁଜବେନ୍ ।”

^୫ “ଞେନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାନୁବନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ କେଣ୍ଡାରନ୍; ଆନା ଅମଡ଼୍‌ଞେନ୍ ଡକୋତନେ ଆରି ଞେନ୍ ଆନା ଆମଡ଼୍ ଡକୋତନାୟ, ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଅଜତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଅମରେଡ଼୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଏଃରିପ୍ତିଏ ।^୬ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଅମଡ଼୍‌ଞେନ୍ ଅଃଡ଼୍‌କୋଲନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆତେୟଡଜନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୁଆରାନ୍ ସନେଡନ୍ ତେତେ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିଆତେ ଅସର୍‌ତେ, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ରୁକ୍ତାଲେ ଡଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ପିଡ଼ତଜି, ତିଆତେଜି ଜୋମତୋଡ଼ତେ ।^୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମଡ଼୍‌ଞେନ୍ ଏଡକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଆରି ବନେଞ୍‌ଞେନ୍ ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ ଡକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ଇନି ଏଲଡୟତେ, ତିଆତେ ବେଡ଼ବା, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ ।^୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ଅଜଲବେନ୍ ତେନ୍ ଆପେୟଞେନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେତେ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଞଡ଼୍‌ନେମନ୍‌ଞେଞ୍ଜି ତେତବେନ୍ ।^୯ ଆପେୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼୍ ଡୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ତ୍‌ୟ, ଞେନ୍ ନିୟ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ଡୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ତବେନ୍; ଡନ୍‌ଡ଼୍‌ୟମ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଞେନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ଡକୋନାବା ।^{୧୦} ଞେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆପେୟଞେନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟ୍ ଞଣ୍ଡମ୍‌ତାଲନ୍ ଆ ଡନ୍‌ଡ଼୍‌ୟମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ଡକୋତନାୟ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନ୍‌ୟ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜଣ୍ଡମ୍‌ଲନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ଡନ୍‌ଡ଼୍‌ୟମ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଞେନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ଏଡକୋତନେ ।”

^{୧୧} “ସନଡାଞେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲଡେନ୍ ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ ଡକୋନେ, ଆରି ସର୍ତାବେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲଡେନ୍ ଅଲ୍‌ବରିଜେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ବର୍‌ବେନ୍ ।^{୧୨} *ଞେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ଡୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ଲବେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଡର୍ଡମ୍ ଅଲ୍‌ଡୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ବା, କେନ୍‌ଆତେ ବନ୍‌ୟ୍‌ଞେନ୍ ।^{୧୩} ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍, ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆପରାନ୍ନାଡମନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍‌ତେନ୍, କେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଆରି ସୋଡା ଡନ୍‌ଡ଼୍‌ୟମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ତଡ଼୍ ।^{୧୪} ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ଏଞ୍ଜାତେ ବାୟ୍‌ତବେନ୍, ତିଆତେ ଏଞ୍ଜଣ୍ଡମ୍‌ଲନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗଡ଼ିଞ୍ଜେଞ୍ଜି ।^{୧୫} ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ଆରି କମ୍‌ବିରିମ୍‌ବ୍‌ଜି ଅଃଗାମବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାଡକାରନ୍ ଇନି ଲୁମ୍‌ତେ, ତିଆତେ କମ୍‌ବିରିମ୍‌ବ୍‌ଜି ଅଃଜ୍ଜନାଏ; ବନ୍‌ଡ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ଗଡ଼ି ଗାମ୍‌ଲବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆପେୟଞେନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଇନିଜି ଅମଡ଼୍‌ଲୋୟ୍, ତି ଅଡକୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ଅବ୍‌ଜନାଲବେନ୍ ।^{୧୬} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼୍ ଏଃସେଡାଲ୍‌ୟ, ବନ୍‌ଡ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ସେଡାଲବେନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରେ ଏଞ୍ଜାଲଡେନ୍ ଇୟତେ ଏବ୍‌ଜଅନେ, ଆରି ଜଅବେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲଡେନ୍ ନଗରି ଅଲ୍‌ଡେଏ, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ଡବ୍‌ନଡ଼୍‌ଲବେନ୍ । ସିଲଞେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜମ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଞେନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆଡ଼଼୍ ଇନି ଏବେଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ତିୟଡବେନ୍ ।^{୧୭} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲଡେନ୍ ଡର୍ଡମ୍ ଏଲ୍‌ଡୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ତେ, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ବାୟ୍‌ତବେନ୍ ।”

ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ଏଡ୍‌ରୁମଡ଼୍

^{୧୮} “ପୁତ୍‌ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ଏଡ୍‌ରୁମଡ଼୍‌ଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଡ୍‌ରୁମଡ଼୍‌ଲ୍‌ୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାବା ।^{୧୯} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଏଡ୍‌ଡ଼୍‌ଲନାୟ ନଡ଼୍, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ମନ୍‌ରାଞେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଡୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ତବେନ୍ ବନ୍; ବନ୍‌ଡ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଏଃଡ଼୍‌ଡ଼୍‌ଲନାୟ, ଆପାୟ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ସେଡାଲବେନ୍, କେନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ଏଡ୍‌ରୁମଡ଼୍‌ତବେନ୍ ।^{୨୦} *କମ୍‌ବିରିମ୍‌ବ୍‌ଜି ଆ ସାଡକାରନ୍ ସିଲଡ଼୍ ସୋଡା ତଡ଼୍, ଗାମ୍‌ଲେ ଏଞ୍ଜା ବନେଞ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ବର୍‌ବେନ୍ ତିଆତେ ମନ୍‌ବେ। ଆନିଞ୍ଜି ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼୍ ଡଣ୍ଡାୟଲ୍‌ୟଜି ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ନିୟ୍ ଡଣ୍ଡାୟତବେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ବନେଞ୍‌ଞେନ୍ ଞଣ୍ଡମ୍‌ଲଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ବନେଞ୍‌ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଞଣ୍ଡମ୍‌ତଞ୍ଜି ।^{୨୧} ବନ୍‌ଡ ଅଞ୍ଜମ୍‌ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ଏଞ୍ଜେତବେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍‌ଆଡ଼଼୍ ଆନା ଆପ୍ପାୟଲ୍‌ୟ, ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼୍ ।^{୨୨} ଞେନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ଅଃନ୍ନାୟବରାଜି ନଡ଼୍, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସେଲୋଡ଼ନ୍

* ୧୫:୧୨ ୧୫:୧୨ ଜନ ୧୩:୩୫; ୧୫:୧୭; ୧ ଜନ ୩:୨୩; ୨ ଜନ ୧:୫   * ୧୫:୨୦ ୧୫:୨୦ ମାଡିଡ ୧୦:୨୪; ଲୁକ ୫:୪୦; ଜନ ୧୩:୧୭

ତୋସାମରଜି ଅଃତ୍ତେଏଜି ବନ୍, ବନ୍ତ ନମି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେଞ୍ଜି ସନସନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିତ୍ ତତ୍ତ୍ୱର୍ ତତ୍ ।
 ୨୩ ଆନା ଖେନଆତତ୍ତ୍ୱ ଏତ୍ତୁମତ୍ତ୍ୱେନ୍, ଆନିନ୍ ଆପେୟ୍ଖେନଆତତ୍ତ୍ୱ ନିୟ୍ ଏତ୍ତୁମତ୍ତ୍ୱେତେ । ୨୪ ଅଜ୍ଞା
 କାକାଡ଼ାଜି ଆନିତ୍ତ୍ୱ ଆରି ଅଶ୍ଚୁତ୍ତ୍ୱ ଲୁମେଜି, ଖେନ ତି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆମତ୍ତ୍ୱେ ଅଃଲୁମଲ୍ଲାୟ୍ ନତ୍ତ୍ୱ,
 ଏତ୍ତେଲ୍ଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇର୍ସେଲୋତ୍ତ୍ୱନ୍ ତୋସାମରଜି ଅଃତ୍ତେଏଜି ବନ୍, ବନ୍ତ ନମି ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି,
 ଆନିଞ୍ଜି ଖେନଆତତ୍ତ୍ୱ ଆରି ଆପେୟ୍ଖେନଆତତ୍ତ୍ୱ ବାଗୁନ୍ଲେନ୍ ଏତ୍ତୁମତ୍ତ୍ୱଲେଞ୍ଜି ୨୫ ଆନିଞ୍ଜି କାକ୍ଞାନ୍
 ଖେନଆତତ୍ତ୍ୱ ଏତ୍ତୁମତ୍ତ୍ୱେନ୍ୟ୍ । ୧ ଆ ବର୍ନାୟ୍ବରଲୋତ୍ତ୍ୱେ ଆଇତିତ୍ତ୍ୱ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏଜ୍ଞାଲ୍ଲତେନ୍
 ତେତମେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅତ୍ତ୍ୱକୋନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ତେତେ ।”

୨୬ “ଆପେୟ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଖେନ ତନାଲ୍ଲତୋତ୍ତ୍ୱମରନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ଆସ୍ତାୟ୍ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ି
 ପୁରାଡ଼ାନ୍, ଆପେୟ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ତୁତ୍ତ୍ୱଲନ୍ ଜିର୍ରାୟ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଖେନ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ଇୟ୍ତାୟ୍
 ତିଏ । ୨୭ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଖେନ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁତ୍ତ୍ୱ
 ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଖେନ ସରିନ୍ ତକୋଲନ୍ ଏଜିର୍ରାୟ୍ ।”

୧୭

୧ “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଲ୍ଲତେନ୍ ତର୍ନେଲୋତ୍ତ୍ୱନ୍ ରବ୍ତୋଲନ୍ ଏତକୋତନ୍ ତିଆସନ୍ ଖେନ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ
 କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ଭେବେନ୍ । ୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ରନ୍ନୁସିତ୍ତ୍ୱନ୍ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଆନ୍ନାତବେଞ୍ଜି ଆରି କେନ୍ ଅଜ୍ଞମ ଆ
 ତିନ୍ନା ଅତୋତାୟ୍, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ରଜ୍ଜତବେଞ୍ଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ଏଗକ୍ଞେଲ୍ଲତାୟ୍
 ଗାମ୍ଲେ ଅବ୍ତସିୟ୍ତଜି । ୩ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଏନ୍ନେତବେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି
 ଆପେୟ୍ନଆତତ୍ତ୍ୱ ଅଶ୍ଚୁତ୍ତ୍ୱ ଜନାଏଜି କି ଖେନଆତତ୍ତ୍ୱ ନିୟ୍ ଅଶ୍ଚୁତ୍ତ୍ୱ ଜନାଏଜି । ୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ କେନ୍ ଆ
 ବର୍ନେଜି ବର୍ଭେବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆତେଜି ତେଏନ୍ ଆତିତ୍ତ୍ୱ, ଖେନ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି
 ଆମ୍ବୁତ୍ତ୍ୱ ବର୍ନାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏମନ୍ନେତେ । ଆମ୍ବୁତ୍ତ୍ୱମା ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଖେନ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ କେନ୍ ଆ
 ବର୍ନେଜି ଅଃକର୍ଭେବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଲନ୍ୟ୍ ।”

ମଡ଼ିବ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୫ “ନମି ଖେନ ଅନାସ୍ତାୟ୍ମରଖେନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ଜିର୍ତ୍ତେ । ତେଲୋଜନତ୍ତ୍ୱେତେନ୍ ଖେନ ଅତ୍ତେଜ୍ଞା ଜିର୍ତ୍ତେ
 ଗାମ୍ଲେ ଅମତ୍ତ୍ୱଲୋତ୍ତ୍ୱବେନ୍ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଆନିତ୍ତ୍ୱ ଖେନଆତତ୍ତ୍ୱ ଏଃକର୍ଭେନ୍ୟ୍ । ୬ ନମିଖେନ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 ବର୍ନେଖେନ ଅମତ୍ତ୍ୱତାଲେ ଉଗରଲୋତ୍ତ୍ୱବେନ୍ ଇର୍ସୋୟ୍ମତାତବେନ୍ । ୭ ବନ୍ତ ଖେନ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ
 ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ବର୍ଭେବେନ୍, ଖେନ ଜିରେନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସୁକ୍ଞା ତେତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍
 ଖେନ ଅଃଜ୍ଜିର୍ଭୋ ତେନ୍ ତି ତନାଲ୍ଲତୋତ୍ତ୍ୱନ୍ ଅମତ୍ତ୍ୱବେନ୍ ଅଃଜ୍ଜିରାୟ୍, ଖେନ ଜିରେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ
 ଖେନ ଅମତ୍ତ୍ୱବେନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ତାୟ୍ । ୮ ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତେ, ଇର୍ସେନ୍, ତରମ୍ପନ୍ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପନ୍ସୁଆତି ଆ
 ବର୍ନେ କେନ୍ ପୁତ୍ତ୍ୱନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଇୟ୍ତାୟ୍ ଅବ୍ଜନାଏଜି । ୯ ଆନିଞ୍ଜି ଅମତ୍ତ୍ୱଖେନ ଅଃତ୍ତ୍ୱର୍ନେଜି,
 ତିଆସନ୍ ତିଆତେ ଇର୍ସେ । ୧୦ ଖେନ ଆପେୟ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ଜିର୍ତ୍ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଖେନଆତତ୍ତ୍ୱ ଏଃଗିଜିୟ୍,
 ତିଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ତରମ୍ପଖେନ ଆ ବର୍ନେ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତେ । ୧୧ କେନ୍ ପୁତ୍ତ୍ୱନ୍ ଆସ୍ତାସନତେନ୍ ଆ
 ମନ୍ରାଆତତ୍ତ୍ୱ ଅବ୍ତୋସାଲନେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପନ୍ସୁଆତି ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତେ
 ।”

୧୨ “ଖେନ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜି ବନରନ୍ ଆସନ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି
 ତିଆତେଜି ସଏଲେ ଏଃର୍ଭପ୍ତିଏ । ୧୩ ବନ୍ତ ଆଜାଡ଼ି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ରାୟ୍ ତେନ୍, ଅତ୍ତ୍ୱକୋନ୍ ଆଜନାଡ଼ିଜି
 ଗନ୍ଲୁତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ବୋର୍ସାନ୍ ଇୟ୍ତାୟ୍ ତିୟ୍ବେନ୍ । ଆନିନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାନେନ୍
 ବାତ୍ତେ ଇନ୍ନିତ୍ତ୍ୱ ଅଃକର୍ଭେ । ଇସ୍ବରନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଆନିନ୍ ଇନିଜି ଆମତ୍ତ୍ୱ, ତିୟ୍ତେ ତୁମ୍ ଆନିନ୍
 ଇୟ୍ତାୟ୍ ବର୍ନେ । ଇନିଜି ତେରୟ୍ତେ ତି ଅତ୍ତ୍ୱକୋନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଇୟ୍ତାୟ୍ ଅବ୍ଜନାବେନ୍
 । ୧୪ ଆନିନ୍ ଖେନଆତତ୍ତ୍ୱ ଅବ୍ଗୁଗୁ ଅବ୍ପେମେତ୍ତ୍ୱେନ୍ୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମତ୍ତ୍ୱଖେନ
 ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଅତ୍ତ୍ୱକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପାତ୍ତ୍ୱଲେ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଅବ୍ଜନାତବେନ୍ । ୧୫ ଅଜ୍ଞାତେ
 ଆପେୟ୍ଖେନଆତେ, ତି ଅତ୍ତ୍ୱକୋନ୍ ଖେନଆତେ, ତିଆସନ୍ ଖେନ ଗାମ୍ଲାୟ୍, ଅମତ୍ତ୍ୱଖେନ ସିଲତ୍ତ୍ୱ
 ଅତ୍ତ୍ୱକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପାତ୍ତ୍ୱଲେ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଅବ୍ଜନାତବେନ୍ ।”

ଅନିଃୟମନ୍ ତ ସର୍ତାନ୍

୧୬ “ବସନ୍ତେଃ ସିଲତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏଃଗିଜିତ୍‌ୟ୍, ବନ୍‌ତ ଆରି ବସନ୍ତେଃ ସିଲତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏଗିୟତ୍‌ୟ୍ ।” ୧୭ ଖଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଲୋଡ଼଼ ସିଲତ୍ ଲାଡ଼୍‌ଲେନ୍ନେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ବର୍ବରେଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ ଗାମ୍‌ତେ, ‘ବସନ୍ତେଃ ସିଲତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏଃଗିଜିତ୍‌ୟ୍, ବନ୍‌ତ ଆରି ବସନ୍ତେଃ ସିଲତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏଗିୟତ୍‌ୟ୍ । ଆରି ଆନିନ୍‌ ଗାମ୍‌ତେ, ଖେନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିର୍ତ୍ତେ ।’ କେନ୍‌ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମ୍‌ନ୍‌ ଇନି ? ୧୮ ‘ବସନ୍ତେଃ’ କେନ୍‌ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମ୍‌ନ୍‌ ଇନି ? ଆନିନ୍‌ ଇନି ଗାମ୍‌ତେ, ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲ୍‌ଡ଼୍‌ନେ ।”

୧୯ ଖଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ସନେଲୁବରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସାୟତ୍‌ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାତାଲେ, ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲାୟ୍, ‘ବସନ୍ତେଃ ସିଲତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆରି ଏଃଗିଜିତ୍‌ୟ୍, ବନ୍‌ତ ବସନ୍ତେଃ ସିଲତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆରି ଏଗିୟତ୍‌ୟ୍ ।’ କେନ୍‌ ଆ ବନେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏକତାଡ଼ିଲନ୍‌, ଇଜ୍ଞା ପଡ଼଼ ? ୨୦ ଖେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ବର୍ତ୍ତବେନ୍‌, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏୟେତେ, ଏଗୁତେ, ବନ୍‌ତ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ସର୍ତ୍ତାତନେ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନିଃୟମତାତବେନ୍‌, ବନ୍‌ତ ଅନିଃୟମବେନ୍‌ ସର୍ତ୍ତାନ୍‌ ଗତେଲ୍‌ତେ । ୨୧ କୋଲ୍‌କାତନ୍‌ ବେଡାନ୍‌ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍‌ ତେନ୍‌ କୋଲ୍‌କାତନ୍‌ବଜନ୍‌ ତଣ୍ଡତେ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍‌ ପସିଜନ୍‌ କୋତେନ୍‌ ସିଲତ୍‌ଲୁନ୍‌, ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍‌ ଅବୟ୍‌ ପସିଜନ୍‌ କରୋଲ୍‌କାତନ୍‌ ତେଲୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ ସର୍ତ୍ତାନ୍‌ ବାଞ୍ଚେ ବଞ୍ଚାନ୍‌ କରୋତାତେ । ୨୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ତି ଅନ୍ତମ୍‌ ତେତବେନ୍‌ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି ଏଇଃୟମ୍‌ତେ, ବନ୍‌ତ ଖେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଆରି ବତର ଲଗିୟତବେନ୍‌, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଉଗରବେନ୍‌ ସର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍‌ ବରିୟତେ । ତି ଆ ସର୍ତ୍ତା ଅମ୍‌ବେନ୍‌ ସିଲତ୍‌ ଆନିଡ଼଼ ତବ୍‌ଲେ ପାଡ଼୍‌ଲେ ଅଃରପ୍‌ସି ।”

୨୩ “ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅଡ଼ୋଲାୟ୍‌ ତେନ୍‌, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଇନ୍ନିଡ଼଼ ଏଃକେତ୍‌ୟ୍ । ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ବର୍ତ୍ତବେନ୍‌, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଖୁମ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଖେନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଇନି ଏବେଡ଼୍‌ତେ, ଆନିନ୍‌ ତିଆତେ ତିୟତବେନ୍‌ । ୨୪ ନମିତ୍ରାନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଖୁମ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଖେନ୍‌ ଇନ୍ନିଡ଼଼ ଅଶୁଡ଼୍‌ ଏବେଡ଼୍‌ୟ୍ । ବେଡ଼୍‌ବା, ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡ଼୍‌ତେ, ଆରି ସନର୍ତ୍ତାବେନ୍‌ ବରିୟ ତେତେ ।”

ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼଼ ଜନିନୟନ୍‌

୨୫ “ଖେନ୍‌ କେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ବନେନ୍‌ଜି ଅନବଜଡ଼୍‌ବରନ୍‌ ବାଞ୍ଚେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍‌, ବନ୍‌ତ ତିନ୍ନାନ୍‌ ଅଡ଼ୋତାୟ୍‌, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍‌ ଆରି ଅନବଜଡ଼୍‌ବରନ୍‌ ବାଞ୍ଚେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଅଃକବେନ୍‌, ଆପେୟନ୍‌ ଆ ବନେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ରେୟ୍‌ଲତ୍‌ ବର୍ତ୍ତବେନ୍‌ । ୨୬ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅଡ଼ୋଲାୟ୍‌ ତେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଖୁମ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଖେନ୍‌ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏବେଡ଼୍‌ତେ । ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍‌ ତନେଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଇନ୍ନିଡ଼଼ ଅଃକରାୟ୍‌, ୨୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ ଆନିନ୍‌ତମ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ତବେନ୍‌ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ତ୍‌ୟ୍‌ ଆରି ଖେନ୍‌ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲତ୍‌ ଜିରାୟ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏତର୍ତ୍ତନେ, ତିଆସନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ତବେନ୍‌ । ୨୮ ଖେନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲତ୍‌ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌; ଆରି ଖେନ୍‌ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଅମ୍‌ରେଡ଼୍‌ତାଲେ ଆପେୟନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଯର୍ତ୍ତନେ ।”

୨୯ ଆ ଖଡ଼୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଗିଜା, ନମି ଆମନ୍‌ ରେୟ୍‌ଲତ୍‌ ବର୍ତ୍ତନେ, ଅନବଜଡ଼୍‌ବରନ୍‌ ବାଞ୍ଚେ ଆରି ଅଃକବେନ୍‌ । ୩୦ ଆମନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ବନେନ୍‌ ଜନା, ଆରି ଆମନ୍‌ ଆନିଡ଼୍‌ଆତଡ଼଼ ସନେଲୁବରନ୍‌ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍‌ ତଡ଼଼, ତିଆତେ ନମିଖେନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଜନାଲାୟ୍‌; ଇସ୍‌ବରନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲତ୍‌ ଆମନ୍‌ ଜିରାୟ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍‌ଆତେ ବାଞ୍ଚେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏତର୍ତ୍ତନାୟ୍‌ ।”

୩୧ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ନମିଖେନ୍‌ ଏତର୍ତ୍ତନ ପଡ଼଼ ? ୩୨ ଗିୟ୍‌ବା, ତିନ୍ନାନ୍‌ ଅଡ଼ୋତାୟ୍‌, ଓଡ଼, ଅଡ଼ୋଲାୟ୍‌ନି, ଅଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍‌ ତରଡ଼୍‌ଆନ୍ନା ତେତବେନ୍‌, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍‌ଡ଼୍‌ ଅସି ଏଜିରଜିବତେ, ଆରି ଖେନ୍‌ ତିନ୍‌ସୟ୍‌ଖେନ୍‌ ତକୋତନାୟ୍‌ । ବନ୍‌ତ ଖେନ୍‌ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ତିନ୍‌ସୟ୍‌ଖେନ୍‌ ତଡ଼଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆପେୟନ୍‌ ଖେନ୍‌ ସରିନ୍‌ ତକୋ । ୩୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜାଲ୍‌ତେନ୍‌ ଅମ୍‌ବେଞ୍ଜି ତକୋତାଲନ୍‌ ସନୟ୍‌ନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡ଼୍‌ତେ, ତିଆସନ୍‌ ଖେନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ କେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ବନେନ୍‌ଜି ବର୍ତ୍ତବେନ୍‌ । ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ତଣ୍ଡାୟତବେନ୍‌, ବନ୍‌ତ ଅକୋମ୍‌ଡ଼୍‌ନାବା, ଖେନ୍‌ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଜିନୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ।”

୧ ଜିସୁସ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ଭନ, ରୁଆଡ଼ଗଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ତାଲେ ବର୍ଭନେ, “ଆପେୟ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡୋଲାୟନି; ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନନମଆତଡ଼ ଅବଗୁଗୁଆ ଅବପେମେଟା, ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନନମ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅବଗୁଗୁତମ୍ ଅବପେମେଟଡ଼ତମ୍ । ୨ ଆମନ୍ ଆନାଜିଆତଡ଼ ଆସିଲୋଟନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଟଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍, ଆମନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବସୋଡାନେନ୍ ତିୟେନ୍ । ୩ ଆରି, ଆମନ୍ ମା ଆବୟତମ୍ ଆଜାଡ଼ି ଇସ୍ବରନ୍, ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଜନନାନ୍ ତ ଅନାସ୍ତାୟନମ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁଆତଡ଼ ଜନନାନ୍ ମା ଅଃନ୍ନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଟଡ଼ । ୪ ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗା କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ତିୟଲ୍ଲିୟ୍, ତିଆତେ ଷେନ୍ ସାଡ଼ଲେ ପୁତ୍ରିଲୋଟନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅବଗୁଗୁଲମ୍ ଅବପେମେଟଲମ୍ । ୫ ଆରି ନମି, ଏ ଆପେୟ୍, ପୁତ୍ରିନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗଡେଲେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଷେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଗନ୍ତୁ ପନେମେଟଡ଼ ତକୋଏନ୍, ତି ବାଡେ ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଅବଗୁଗୁଇୟ୍ ଅବପେମେଟିୟ୍ ।”

୬ “ଆମନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଅସିଲୋଡ଼ଷେନ୍ ତିୟଲ୍ଲିୟ୍, ଷେନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁମନ୍ ବର୍ଭନାୟ୍; ଆନିଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତେ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଷେନ୍ ତିୟଲ୍ଲିୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଭନମ୍ ଖୁଣ୍ଡମତଞ୍ଜି । ୭ ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଇନିଜି ତିୟଲ୍ଲିୟ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନାୟ୍, ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ନମି ଗନ୍ଲୁଡେଞ୍ଜି । ୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗା ବର୍ଭନେଜି ତିୟଲ୍ଲିୟ୍, ତିଆତେ ଷେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟଲାଇ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜାଏଞ୍ଜି, ଷେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ଭାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆଜନାଜି, ଆରି ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲିୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ତର୍ଡଞ୍ଜି ।”

୯ “ଷେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ଡନାତନାୟ୍; ପୁତ୍ରିନ୍ ଆସନ୍ ଅଃସ୍ତାର୍ଡନାୟ୍, ବନ୍ତ ଆନାଜିଆତଡ଼ ଆମନ୍ ଅସିଲୋଡ଼ଷେନ୍ ତିୟଲ୍ଲିୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ଡନାତନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତେଜି । ୧୦ ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗାତେ ଷେନ୍ଆତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମନ୍ଆତେ, ଆରି ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗାତେ ଆମନ୍ଆତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଷେନ୍ଆତେ; ଷେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍ଲେଲେ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଟନ୍ ତେଲ୍ଲିୟ୍ । ୧୧ ଷେନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍ରିଲୋଟନ୍ ଅଃଡ଼ୁକୋନାୟ୍, ବନ୍ତ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ପୁତ୍ରିଲୋଟନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, ଷେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଜିର୍ଭାୟ୍ । ମଡ଼ିରୁ ଆପେୟ୍, ଅଙ୍ଗା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆମନ୍ ଷେନ୍ ଅବଞ୍ଜୁମଲ୍ଲିୟ୍ ତି ଅଞ୍ଜୁମନ୍ମ ଆ ବୋର୍ସା ବାଡେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋବାଜି, ଆମନ୍ ତ ଷେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆବୟନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଡେଲେ ଆବୟନ୍ ତେଏତଜି । ୧୨ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଅଙ୍ଗା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆମନ୍ ଷେନ୍ ଅବଞ୍ଜୁମଲ୍ଲିୟ୍ ତି ଅଞ୍ଜୁମନ୍ମ ଆ ବୋର୍ସା ବାଡେ ଷେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋବଲାଇ; ଆରି ସାସ୍ତ୍ରଲୋଟନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ଭେ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ତେତମେ ତିଆସନ୍, ‘ସନେତନ୍ ଆ ଅନ୍ଜି ଅମ୍ରେଡ଼ତାଲେ ଆମଡ଼ଲୋଟଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜା ଅବୟନେ ଅଃସେଏଡ଼ଲଜି ।’ ୧୩ ବନ୍ତ ନମି ଷେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଇୟ୍ତାୟ୍, ଆରି ଆ ଉଗର୍ବଲୋଟଞ୍ଜି ସର୍ଡାଞ୍ଜେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ଅଲ୍ବରିଜେ, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ପୁତ୍ରିଲୋଟନ୍ ତକୋନ୍ ଆତିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ଭେଜି ବର୍ଭନାୟ୍ । ୧୪ ଷେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଭନମ୍ ତିୟଲାଇ, ଆରି ପୁତ୍ରିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡ଼ୁରୁମଡ଼ତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଷେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ କେନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ତଡ଼, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ତଡ଼ । ୧୫ ଆମନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ଓରୋଟାଜି ଗାମ୍ଲେ ଷେନ୍ ଅଃସ୍ତାର୍ଡନାୟ୍, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନ୍ତମନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୋବାଜି ଗାମ୍ଲେ ପାର୍ଡନାତନାୟ୍ । ୧୬ ଷେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃଡ଼ୁଡ଼ଲନାୟ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃଡ଼ୁଡ଼ଲନାଜି । ୧୭ ଆଜାଡ଼ି ବର୍ଭନମ୍ ବାଡେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବଡ଼ିରାଜି, ବର୍ଭନମ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ । ୧୮ ଆମନ୍ ଷେନ୍ଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆସ୍ତାୟଲିୟ୍, ଷେନ୍ ନିୟ୍ ଏଡେଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇ । ୧୯ ଆରି, ଏଙ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବାଡେ ଅଲ୍ବଡ଼ିରେଜି, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମବଡ଼ିରତମତନାୟ୍ ।”

୨୦ “ଷେନ୍ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଆସନ୍ ଅଃସ୍ତାର୍ଡନାୟ୍, ଆ ବର୍ଭେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ତଡ଼ାଲେ ଆନାଜି ଅମଡ଼ଷେନ୍ ତର୍ଡଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନିୟ୍ ପାର୍ଡନାତନାୟ୍; ୨୧ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ତେଏଜି, ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ପାର୍ଡନାତନାୟ୍; ଏ ଆପେୟ୍, ଆମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଅମଡ଼ଷେନ୍ ତକୋତନେ ଆରି ଷେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ତକୋତନାୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ତକୋନେତଜି, ଏଡେଲ୍ଡେନ୍

* ୧୭:୧୨ ୧୭:୧୨ ଜନ ୧୩:୧୮

ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ ଗାମ୍‌ଲେ ପୁତ୍‌ନ୍ ତର୍ତ୍ତନେ । ୨୨ ଆମନ୍ ତ ଖେନ୍‌ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆବୟନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଏତ୍ତେଲେ ଆବୟନ୍ ଅନଘେନ୍‌ ଆସନ୍, ଆମନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗା ଗନ୍‌ଗୁ ପନେନେଡ଼ ତିୟ୍‌ଲ୍‌ୟ, ତିଆତେ ଖେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟ୍‌ଲାଜି । ୨୩ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଅଲ୍‌ତେଏଜି, ତିଆସନ୍‌ ଆମନ୍‌ ଏଙ୍ଗାଲେ ଅମଡ଼ଖେନ୍‌ ତକୋତନେ, ଖେନ୍‌ ଏତ୍ତେଲେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତକୋତନାୟ୍ । ଏତ୍ତେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆମନ୍‌ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ, ଆରି ଆମନ୍‌ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ତୁଡ଼ୟମତ୍‌ୟ, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଆମନ୍‌ ଏତ୍ତେଲେ ତୁଡ଼ୟମତ୍‌ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ପୁତ୍‌ନ୍ ଜନାତେ ।”

୨୪ “ଏ ଆପେୟ୍, ଆନାଜିଆତଡ଼ ଆମନ୍‌ ଅସିଲୋଡ଼ଖେନ୍‌ ତିୟ୍‌ଲ୍‌ୟ, ଖେନ୍‌ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ତକୋତନାୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତେତ୍ତେ ତକୋତାଲନ୍, ଅଙ୍ଗା ଗନ୍‌ଗୁ ପନେନେଡ଼ ଆମନ୍‌ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟ୍‌ଲ୍‌ୟ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେତଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଲନତୟ୍‌ଖେନ୍‌ । ଭନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍‌ ଆ ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ଆମନ୍‌ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମଲ୍‌ୟ । ୨୫ ଏ ତରମ୍‌ମର ଆପେୟ୍, ପୁତ୍‌ନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଜ୍ ଜନାଏ, ବନ୍‌ତ ଖେନ୍‌ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାତମ୍, ଆରି ଆମନ୍‌ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୨୬ ଆମନ୍‌ ଅଙ୍ଗା ତନ୍‌ଡ଼ୟମ୍ ବାତେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମଲ୍‌ୟ, ତିଆତେ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତକୋତେ, ଆରି ଖେନ୍‌ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତକୋତନାୟ୍, ତିଆସନ୍‌ ଖେନ୍‌ ଅଞ୍ଜୁମମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍‌ଜନାଲାଜି ଆରି ଅବ୍‌ଜନାତାଜି ।”

୧୮

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଏଞ୍ଜି

(ମାତିଉ ୨୬:୪୭-୫୬; ମାର୍କ ୧୪:୪୩-୫୦; ଲୁକ ୨୨:୪୭-୫୩)

୧ କେନ୍‌ ଆ ପାର୍ତ୍ତନା ସାଡ଼ଲେ ଜିସୁନ୍‌ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍‌ କିତ୍ତୋଣ ସନ୍ନା ଅଲନ୍‌ ଆ ଅତିଗଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି । ତେତ୍ତେ ଅବୟ୍ କୋଭାନ୍‌ ତକୋଏନ୍‌ ତି ଆ କୋଭାଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲେ ଗନେଜି । ୨ ଅଙ୍ଗା ଜିଉଦା ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ନିୟ୍ ତେତ୍ତେ ଆଜନା, ଭନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଜବ୍‌ ତର ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍‌ ତେତ୍ତେ ଇୟ୍‌ୟଲ୍‌ଏଞ୍ଜି । ୩ ତିଆସନ୍‌, ଜିଉଦାନ୍‌ ବତଡ଼ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆରିୟ୍‌ଲାଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ତାୟଜିଆତଡ଼ ତେତ୍ତେ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି । ଆନିଞ୍ଜି ପିକ୍‌କନ୍‌, ବଡ଼ାତୋତନ୍‌ ଆରି ଅତିଆରଞ୍ଜି ଖମ୍‌ଲେ ତେତ୍ତେ ଇୟେଞ୍ଜି । ୪ ସିଲତ୍ତେ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଭନିଜି ଭନିଜି ତେରୟ୍‌ତେ ତି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଜନାଏନ୍‌ । ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଅକାମ୍‌ଡ଼ୁଲନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି, “ଆମ୍‌ଣ୍ଡେଞ୍ଜି ଆନାଆତଡ଼ ଏସାୟ୍‌ତେ ?”

୫ ଆନିଞ୍ଜି ଲାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ।”

ଜିସୁନ୍‌ ଗାମେନ୍‌, “ଖେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ।”

ଅଙ୍ଗା ଜିଉଦା ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ନିୟ୍ ତେତ୍ତେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍‌ ଆତନଡ଼ ତକୋଲନ୍‌ । ୬ “ଖେନ୍‌ ଆନିନ୍‌” ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆବରେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼କିଣ୍ଡୋଡ଼ ତେଲ୍‌ନ୍‌ ଜାୟ୍‌ତାନ୍‌ ଗୋଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୭ ସିଲତ୍ତେ ଜିସୁନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଣ୍ଡେଞ୍ଜି ଆନାଆତଡ଼ ଏସାୟ୍‌ତେ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ।”

୮ ଜିସୁନ୍‌ ଗାମେନ୍‌, “ଖେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ଣ୍ଡେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖେନ୍‌ ବର୍‌ବେନ୍‌ । ଆମ୍‌ଣ୍ଡେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏସାୟ୍‌ତଡ଼ତ୍‌ୟ ତେନ୍‌, ଏତ୍ତେଲ୍‌ତେନ୍‌ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ବାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିରେତଜି ।”

୯ ତିଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଆବର୍‌ବେନ୍‌ କେନ୍‌ ଆ ବର୍‌ବେନ୍‌ ତେତ୍ତେମେନ୍‌, “ଆନାଜିଆତଡ଼ ଆମନ୍‌ ଅସିଲୋଡ଼ଖେନ୍‌ ତିୟ୍‌ଲ୍‌ୟ, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନ୍‌ଡ଼ିଜ୍‌ ଜା ଅବୟ୍‌ନେଆତଡ଼ ଖେନ୍‌ ଅଃନ୍‌ବସାଡ଼ଲଜି ।”

୧୦ ସିମନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆମଡ଼ ଅବୟ୍‌ କଡ଼ିବନ୍‌ ତକୋଏନ୍‌ । ଆନିନ୍‌ ତିଆତେ ତବ୍‌ଲେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍‌ ଆ କମ୍‌ଗ୍‌ରିମର‌ଆତଡ଼ ଅଡ଼ଲେ ଆଜିଡ଼ୋମ୍‌ଲୁଡ଼ନ୍‌ ଗଡ଼ଲେ ସେତେନ୍‌; ତି ଆ କମ୍‌ଗ୍‌ରିମର‌ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ ମାଲ୍‌କ ।

୧୧ ସିଲତ୍ତେ ଜିସୁନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍‌, “କଡ଼ିବନ୍‌ କାପଲୋଡ଼ନ୍‌ ତକ୍ଲୋଆ, ଆପେୟ୍‌ନ୍‌ ଅଙ୍ଗା ସିସ୍ତା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟ୍‌ଲ୍‌ୟ, ଖେନ୍‌ ଭନି ତି ଆ ସିସ୍ତାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଃଗାଆୟ୍‌ ପଡ଼ ?”

ଆନାନନ୍‌ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଜିସୁନ୍‌

(ମାତିଉ ୨୬:୫୬-୫୮; ମାର୍କ ୧୪:୫୩-୫୪; ଲୁକ ୨୨:୫୪)

☆ ୧୮:୧୧ ୧୮:୧୧ ମାତିଉ ୨୬:୩୯; ମାର୍କ ୧୪:୩୬; ଲୁକ ୨୨:୪୭

୧୭ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି, ଯୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍, ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ତାୟଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଖମେଞ୍ଜି କି ଜିଏଞ୍ଜି । ୧୮ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆନାନନ୍ ଆମଡ଼଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ବର୍ସେଡ଼଼ କାୟାପାନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ତେଏନ୍, ଆରି ଆନାନନ୍, କାୟାପାନ୍ ଆ କୁଞ୍ଜାଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୧୯ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆର୍ଗ୍‌ବୁତେନ୍ ସୁଞ୍ଜା, ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍ ଆ କାୟାପା ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ଖଞ୍ଜିଞ୍ଜି ।

ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ମୁର୍ସେଏନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୬:୨୯-୩୦; ମାର୍କ ୧୪:୨୬-୨୮; ଲୁକ ୨୨:୫୫-୫୭)

୧୫ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଖଞ୍ଜିନେମର୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ତି ଆ ଖଞ୍ଜିନେମର୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆଅମ୍ମଡ଼ ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆସିଂ ଆ ତାଣ୍ଡି ଜିରେନ୍; ୧୬ ବନ୍‌ତ ପିତ୍ରନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଗରନ୍‌ନେନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ତନଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍ । ତିଆସନ୍ ଅଞ୍ଜା ଖଞ୍ଜିନେମର୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆଅମ୍ମଡ଼ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଜିରେ ଗରନ୍‌ନେନ୍ ଆଜ୍ରଗେତେନ୍ ଆ କମ୍‌ଗାରିବୟ୍‌ଆତଡ଼଼ ବରେ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଅମ୍ମନ୍ ଓରୋଡ଼େନ୍ । ୧୭ ସିଲଭେ ତି ଗରନ୍‌ନେନ୍ ଆଜ୍ରଗେଏନ୍ ଆ କମ୍‌ଗାରିବୟ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ନିୟ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ଖଞ୍ଜିନେମର୍‌ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ ତଡ଼ ପଡ଼଼ ?”

ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇଞ୍ଜା, ଖେନ୍ ତଡ଼ ।”

୧୮ ରଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ କମ୍‌ଗାରିମରଞ୍ଜି ତ ତଡ଼ିୟ୍‌ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ତଗୋନ୍* ସୟ୍‌ଲେ ତେଭେ ତନଡ଼ତାଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଖଞ୍ଜିଞ୍ଜି; ପିତ୍ରନ୍ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତେଭେ ତନଡ଼ତାଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଖଞ୍ଜିଞ୍ଜି ।

ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ସେକ୍ସଏନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୬:୫୯-୬୬; ମାର୍କ ୧୪:୫୫-୬୫; ଲୁକ ୨୨:୬୬-୭୧)

୧୯ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆ ଖଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ତ ଆ ଖନିଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼଼ ସେକ୍ସଏନ୍ । ୨୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଖେନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼଼ ଅବ୍‌ଗିୟ୍‌ତାଲନ୍ ଖନିଞ୍ଜି ତିୟ୍‌ଲାୟ୍; ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼଼ ଅଡ଼କୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ରୁଞ୍ଜିଞ୍ଜି, ରନ୍‌କୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ତିତାନ୍ ଖନିଞ୍ଜି ତିୟ୍‌ଲାୟ୍; ଅବ୍‌ସସଲନ୍ ଖେନ୍ ଇନିଡ଼଼ ଅ୫କର୍‌ନାୟ୍ । ୨୧ ଇନିବା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ସେକ୍ସତୟ୍ ? ଆନାଜି ବର୍ନେଖେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼଼ ବରାଜି; ଗିଜା, ଖେନ୍ ଇନିଜି ଗାମ୍‌ଲାୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜନାଜି ।”

୨୨ ଜିସୁନ୍ ଏନ୍‌ନେଲେ ଆବର୍‌ନେନ୍ ତଡ଼ିୟ୍‌ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼଼ ସିଲଡ଼ ତି ଆ ତୁୟାୟ୍ ତନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଅବୟ୍‌ନେ, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ବତନାଡ଼ ତାଡ଼ଲେ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏନ୍‌ନେଲେ ଜାଲଡ଼଼େତେ ?”

୨୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଖେନ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିବରନ୍ ବର୍‌ନାୟ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ତି ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିବରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଲୋଡ଼଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼଼ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ବା; ଖେନ୍ ମନଡ଼଼ବରନ୍ ବର୍‌ନାୟ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନିବା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼଼ ତିଡ଼ତୟ୍ ?”

୨୪ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଆନାନନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆଏତେଭେନ୍ ଆଜିବାତନ୍ କାୟାପା ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆମଡ଼଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍ ।

ପିତ୍ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆରି ମୁର୍ସେଏନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୬:୭୧-୭୫; ମାର୍କ ୧୪:୨୯-୩୨; ଲୁକ ୨୨:୫୮-୬୨)

୨୫ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତେଭେ ତନଡ଼ତାଲେ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜିଞ୍ଜି ତେଭେ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ନିୟ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ଖଞ୍ଜିନେମର୍‌ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ ତଡ଼ ପଡ଼଼ ?”

ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ମୁର୍ସେତାଲେ ବର୍‌ନେ, “ଇଞ୍ଜା, ଖେନ୍ ତଡ଼ ।”

* ୧୮:୧୪ ୧୮:୧୫ କନ ୧୧:୪୯,୫୦ * ୧୮:୧୮ 18:18 ଅସାଜନ୍

୨୬ ମୁତ୍ତ ରାଓଡ଼ାନ ଆ କମ୍ବାର୍‌ମରୁଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ଅଜ୍ଞା କମ୍ବାର୍‌ମର ଆଲୁଡ଼ ଗଡେନ୍, ତି ଆ କମ୍ବାର୍‌ମର ଆ କୁଲମ୍ ଅବୟନେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ତି କୋଭାଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଖେନ୍ ଅଃଗିୟଲମ୍ ପଡ଼ ?”

୨୭ ପିତ୍ରନ୍ ଆରି ମୁସ୍‌ସେତାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଇଜ୍ଞା, ଖେନ୍ ତଡ଼,” ଆରି ତେରଡ଼ କମ୍‌ସିମନ୍ ଓଲେନ୍ ।

ପିଲାତନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଜିସୁନ୍

(ମାତିଉ ୨୭:୧-୧୧-୧୪; ମାର୍କ ୧୫:୧-୫; ଲୁକ ୨୩:୧-୫)

୨୮ ଅଣ୍ଡ଼ନ୍ ତୋତାନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ କାୟାପାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି; ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନେଲାୟପୁରନ୍ ପାଡ଼େନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଲତେନ୍ ଏରମଡ଼ିରୁ ତେଡ଼଼ଜି ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲଜି । ୨୯ ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ରେ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଏକାୟକାୟତ୍‌ୟ ?”

୩୦ ଆନିଞ୍ଜି ପିଲାତନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତୋସା କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଲୁମ୍‌ଲୋ ନଡ଼, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅମଡ଼ନମ୍ ଏଃନ୍‌ନୋରୋଡ଼ାୟ ବନ୍ ।”

୩୧ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜି‌ଆଡ଼଼ ବରେଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ବନ୍‌ୟବରବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇୟନବ୍‌ପନ୍‌ସୁଆତିବା ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆନ୍ନିଡ଼‌ଆଡ଼଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ।” ୩୨ ଆନିନ୍ ଏଜ୍ଞାତାଲେ ରବୁତେ, ତି ଆ ବର୍ନେ ଜିସୁନ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ବର୍ତ୍ତନେ, ତିଆତେ ଏଜ୍ଞାଲତେନ୍ ତେଡ଼ମେ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏଭେଲେ ବର୍ତ୍ତେଞ୍ଜି ।

୩୩ ପିଲାତନ୍ ଆରି ଅମ୍ବ ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଯର୍ତ୍ତନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ଓଡ଼େତାଲେ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ପଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ?”

୩୪ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍‌ତମ୍ କେନ୍‌ଆତେ ବର୍ତ୍ତନେ, ଅଡ଼େ ଆନ୍ନିଡ଼ ବର୍ନେଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼଼ ବର୍ତ୍ତଜି ?”

୩୫ ପିଲାତନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଅବୟ ଜିଉଦିମରୁ ପଡ଼ ? ମନ୍‌ରାନମଜି ତ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅସିଲୋଡ଼ଞେନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟଲମଜି, ଆମନ୍ ଇନି ଲୁମେନ୍ ?”

୩୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ରାଜ୍ୟଖେନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼ ତଡ଼, କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼ ରାଜ୍ୟଖେନ୍ ନଡ଼, ଏଭେଲତେନ୍ ସନଶ୍ରେୟାଡ଼ମରୁଖେଞ୍ଜି ତନେଲୋଡ଼ଞେନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଅଲଡ଼ିତ୍‌ବାନ୍ ତୁଡ଼ଞେ ବନ୍, ଆରି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆଡ଼଼ ଖମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପୁଇୟଜି ବନ୍ । ବନ୍‌ତ ଇଜ୍ଞା, ରାଜ୍ୟଖେନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ତଡ଼ ।”

୩୭ ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଏଭେଲତେନ୍ ଆମନ୍ ଅବୟ ରାଜା ପଡ଼ ?”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ତିଆତେ ଆମନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ଖେନ୍ ଅବୟ ରାଜା । ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତନେଲୋଡ଼ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କରୋକ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତେଲେ, ଖେନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଇୟଲାୟ, ଆନାଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତନେଲୋଡ଼ ତକୋଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସର୍‌ଡ଼ଞେନ୍ ଅମଡ଼଼ଡ଼ତଜି ।”

୩୮ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ବରେନ୍, “ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଇନି ?” ପିଲାତନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ତ୍ତନ୍ କି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ରେ, ଆନିଞ୍ଜି‌ଆଡ଼଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆମଡ଼ଞେ ଖେନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା ଅଃଞାଡ଼ାୟ ।”

ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ଅନଡ଼େନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ

(ମାତିଉ ୨୭:୧୫-୩୧; ମାର୍କ ୧୫:୬-୨୦; ଲୁକ ୨୩:୧୩-୨୫)

୩୯ “ବନ୍‌ତ ଏଲାୟପୁର ଇଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ଅବୟ ଆବଶ୍ରିମରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅମରେଡ଼ତାୟ, କେନ୍‌ଆତେ ଅନଗଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜାଆଡ଼଼ ଅନମରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲତୟତବେନ୍ ପଡ଼ ?”

୪୦ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ସଜିରତାଲେ ବର୍ତ୍ତେଞ୍ଜି, “ଇଜ୍ଞା, କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତଡ଼, ଆର୍‌ପାୟ ବାରକାନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅମରେଡ଼ା ।” କେନ୍ ଆ ବାରକା ଅବୟ ସକାମରୁ ।

୧୯

୧ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ସାମକାନ୍ ବାରେ ଅବଡ଼ିଠିତେନ୍ । ୨ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଅକାଡ଼ନ୍ ବାରେ ରନୁକବନ୍ ତୁବଲେ ଜିସୁନ୍ ଆବବଲୋଡ଼ ଅବରୁକବେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟ ଲୁଲୁ ଅଜିନ୍ ଅବରଏଞ୍ଜି । ୩ ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟଲାର୍‌ୟ ବରେଜି, “ଏ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଲୋମତମ୍* !” ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତାତେଞ୍ଜି ।

୪ ପିଲାତନ୍ ଆରି ତୁଆରାନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ଗିୟବା, ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ୁ ଅନ୍ନିଡ଼ୁ ଆ ତୋସା ଅଃଞ୍ଜାଞ୍ଜାୟ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଏଞ୍ଜାଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜନାତେ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମତୁଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଓରୋଡ଼ତାୟ୍ ।”

୫ ସିଲରେ ଜିସୁନ୍ ତି ଅକାଡ଼ ରନୁକବନ୍ ତ ଅଣ୍ଡାୟାୟଗନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ରଲନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଜିରାୟ୍ । ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “କେରେ ଗିୟବା ତି ଆ ମନ୍‌ରା !”

୬ ତିଆସନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ତଡ଼ିୟସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ସଜିରତାଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ାୟବା, ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ାୟବା ।”

ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟନମଡ଼ାୟବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ୁ ଅନ୍ନିଡ଼ୁ ଆ ତୋସା ଅଃଞ୍ଜାଞ୍ଜାୟ୍ ।”

୭ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ବନ୍‌ୟବରଲେନ୍ ଅବୟ ତକୋ, ତି ଆ ବନ୍‌ୟବର ଅତ୍ରମ୍ ଆନିନ୍ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍, ଖେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଅକ୍ଳାତାଅନ୍ ଗାମଡ଼ମତେନ୍ ।”

୮ ପିଲାତନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ବତଡେନ୍ । ୯ ଆନିନ୍ ଆରି ଅମ୍ବ ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଅକ୍ଳାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ୁ ଜିରାୟ୍ ?”

ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଲଡ଼ଲେ ୧୦ ସିଲରେ ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଅଃଞ୍ଜାତାଡ଼ିନେ ପଡ଼ ? ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନମରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ ଆରି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନମଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ତକୋ, କେନ୍‌ଆତେ ଆମନ୍ ଜନା ତଡ଼ ପଡ଼ ?”

୧୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନଡେନ୍ ଅଃଞ୍ଜିୟଲମ୍ ନଡ଼, ଏରେଲତେନ୍ ବିରୁଦଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଅମଡ଼ନ୍‌ମ ଇନ୍ନିଡ଼ୁ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଅଃଞ୍ଜକୋଏ ବନ୍; ତିଆସନ୍ ଆନା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅସିଲୋଡ଼ନ୍‌ମ ସୋରୋପ୍ତାୟଲ୍ ଯ୍ ଆ ଇସ୍‌ବେନ୍ ବବରନ୍‌ଡ଼ନ୍ ।”

୧୨ ତିଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନମରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍, ବନ୍‌ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସଜିରତାଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଆମନ୍ କାଈସରନ୍ ଆ ଗଡ଼ି ତଡ଼; ଆନା ଆନିନ୍‌ତମ୍ ରାଜା ଗାମଡ଼ମତେନ୍, ଆନିନ୍ କାଈସରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍‌ତନେ ।”

୧୩ କେନ୍‌ଆତେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ପିଲାତନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଆରାନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ “ଅରେଡ଼ପିନ୍” ତିଆତେ ଏଡ଼ି ଲଡ଼ଲଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ “ଗବ୍‌ବତା” ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, ତେରେ ତି ପନ୍‌ସୁଆତି ତରଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ନ୍ ତଞ୍ଜୁମେନ୍ । ୧୪ ତି ଆ ତିନ୍‌ ଅନେଲାର୍‌ୟୁରନ୍ ଆସନ୍ ଅନବଡ଼ାଡ଼ା ତିନ୍‌ ତକୋଏନ୍, ଆରି ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ତଡ଼ିଡ଼ ତମ୍‌ବାନ୍ † । ପିଲାତନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଗିୟବା, ରାଜାବେନ୍ !”

୧୫ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବାକାବଲେ ବର୍‌ଞ୍ଜି, “ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରକ୍ତୁବା, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରକ୍ତୁବା, ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ାୟବା ।”

ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ରାଜାବେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ାୟବା ପଡ଼ ?”

ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “କାଈସରନ୍ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଆନ୍ନିଡ଼ୁ ଆରି ରାଜାଲେନ୍ ତଡ଼ ।”

୧୬ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନମଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସୋରୋପ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ାଜେଞ୍ଜି
(ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୩୨-୪୪; ମାର୍କ ୧୫:୨୧-୩୨; ଲୁକ ୨୩:୨୭-୪୩)

* ୧୯:୩ ୧୯:୩ ଗୋଗୋୟ ବର୍‌ବେଡ଼ ଅମେଡ଼ମତୋ † ୧୯:୧୪ ୧୯:୧୪ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼ ଗଣ୍ଡା ଇଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼

୧୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ନ୍ ବୋୟଲେ “ଆଇତାଡ଼ା” ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ଜାଗାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଟେନ୍, ତିଆତେ ଏବ୍ରି ଲଡ଼ଲଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ “ଗଲ୍‌ଗତା” ଗାମ୍‌ତଜି । ୧୮ ତେତେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ବାଗ୍ ମନ୍‌ରା, ଅବୟ୍‌ନେ ବାନ୍ନେଗଡ଼ ଆରି ଅବୟ୍‌ନେ ଅତିଗଡ଼, ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ମଡ଼ିନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି । ୧୯ ପିଲାତନ୍ ଅବୟ୍ ଅରବ୍‌ଜନାଅଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ତୋଣ୍ଡୋ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଯୋଡେନ୍ । ତେତେ “ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା” ଗାମ୍‌ଲେ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୨୦ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ତଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍‌ନେ କେନ୍ ଅରବ୍‌ଜନାଅଲନ୍ ପଡ଼େଲଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅକ୍ଳାଲୋଡ଼ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ତକୋଏନ୍, ତି ଆ ଅଲ୍ଲା ଏବ୍ରି, ଲାବିନ୍ ଆରି ଗ୍ରିକ୍ ଲଡ଼ଲଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୨୧ ତିଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଜି ପିଲାତନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି “ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ଗାମ୍‌ଲେ ଏରନ୍‌ଡ଼ତାଲେ ଆପାୟ୍ ‘ଞେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜା,’ ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ବର୍‌ନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଇତା ।”

୨୨ ପିଲାତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଞେନ୍ ଅକ୍ଳାତେ ଇଡ଼ଲାୟ୍, ତିଆତେ ମା ତକୋନେତୋ ।”

୨୩ ସିପ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍, ଉଞ୍ଜି ସିପ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଉଞ୍ଜି ବନ୍ତା ଏଣ୍ଡେଏଞ୍ଜି, ତିଲେ ସିପ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବ ବନ୍ତା ଲେକାୟ୍ ବନ୍ତାଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଅକ୍ଳାନ୍ ନିୟ୍ ପାଟେଞ୍ଜି । ତି ଆ ଅକ୍ଳା ଆବୟ୍‌ବୟ୍ ତଡ଼, ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାୟ୍‌ତାନ୍ ସିଫିରାନ୍ ଆପଡ଼ପଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୨୪ ତିଆସନ୍ ସିପ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ତର୍ଡ଼ମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି, “ଇକ୍ଳା, କେନ୍‌ଆତେ ଅୱେବୋ, ବନ୍‌ଡ଼ କେନ୍‌ଆତେ ଆନାଆତେ ତେତେ, ତିଆସନ୍ ଏବ୍‌କଡ଼ିବା,” ଏକ୍ଳାଲଡେନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆ କେନ୍ ବର୍‌ନେ ତେଡ଼ମେ;

“ଆନିଞ୍ଜି ସିନ୍‌ରିଞେନ୍ ବନ୍ତାଲଞ୍ଜି,

ଆରି ଅକ୍ଳାଞେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅବ୍‌କଡ଼ିଏଞ୍ଜି ।”

ତିଆସନ୍ ସିପ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଲୁମେଞ୍ଜି ।

୨୫ ଜିସୁନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ମରିଅମନ୍, ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବୋଲ୍‌ମାୟ୍, କ୍ଳେପାନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ମରିଅମନ୍ ତ ମଗ୍‌ବଲିନ୍ ମରିଅମନ୍ ଆତନଡ଼ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨୬ ଜିସୁନ୍, ଆୟୋଡ଼ନ୍ ତ ଅକ୍ଳା ଞଡ଼ନେମର୍‌ଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ତୁଡ଼ୟମେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ଆତନଡ଼ଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲେ, ଆୟୋଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ତାକ୍‌ଡ଼ାଅନ୍‌ନମ୍ ।”

୨୭ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ଞଡ଼ନେମର୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଅୟୋଡ଼ନମ୍ !” ତି ଆ ଞଡ଼ନେମର୍‌ ଅବ୍‌ତାଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡେନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ

(ମାତିଉ ୨୭:୪୫-୫୬; ମାର୍କ ୧୫:୩୩-୪୧; ଲୁକ ୨୩:୪୪-୪୯)

୨୮ ନମି ଅଡ଼କୋନ୍ ସୁକ୍ଳେଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ଜନାତାଲେ, ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଏକ୍ଳାଲଡେନ୍ ତେଡ଼ମେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍, “ଞେନ୍ ଇର୍‌ଗାଲ୍‌ତାତୟ୍,” ଗାମେନ୍ ।

୨୯ ତେତେ ଅବୟ୍ ସିପ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ସବୁରତାନ୍ ଆବରିୟ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ କପାଲୋଡ଼ନ୍ ସବୁରତାନ୍ ଜୋବତାତାଲେ ଅବୟ୍ ତାକ୍ଳୋଲୋଡ଼ନ୍ ରପଡ଼ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି । ୩୦ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିସୁନ୍ ତି ସବୁରତାନ୍ ଗାଲେ ବର୍‌ନେ, “ସୁକ୍ଳେଏନ୍ !”

ଆରି ଆନିନ୍ ଆବବନ୍ ଜାୟ୍‌ତାନ୍ ଏଣ୍ଡେତାଲେ ରବୁଏନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ପକ୍ଳାଲୋଡ଼ ସେଲାନ୍ ବାରେ ପଏଞ୍ଜି

୩୧ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅନବ୍‌ଜାତା ତିନ୍ନା ଆତ୍ରକୋଏନ୍, ମରାଞ୍ଜି ଏକ୍ଳାଲଡେନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଞଡ଼ନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଡ଼େଡ଼େ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନା ସୋଡ଼ା ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନା ତକୋଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆଜଡ଼ଞ୍ଜି ଲବ୍‌ଗଡ଼ନେତୋ, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକ୍ଳାଲୋଡ଼ ପାଡ଼ନେତୋ, ଗାମ୍‌ଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପିଲାତନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି । ୩୨ ତିଆସନ୍, ସିପ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଜିରେ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରମ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆଜଡ଼ ଲବ୍‌ଗଡ଼ତାଜେଞ୍ଜି । ୩୩ ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆମ୍‌ତ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆଜଡ଼ ଅୱେବ୍‌ଗଡ଼ଲଜି । ୩୪ ବନ୍‌ଡ଼ ସିପ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜି ଆମ୍‌ତଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍‌ନେ ସେଲାନ୍

‡ ୧୯:୨୯ ୧୯:୨୯ ସବୁର ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍

ବାରେ ଜିସୁନ୍ ଆ ପକ୍ଷାଲୋଡ଼଼ି ପଏନ୍, ଆରି ତେରେ ସିଲଡ଼଼ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ତ ତାଆନ୍ ହୁଡ଼଼ଲନାୟ୍* ।
 ୩୫ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା କେନ୍‌ଆତେ ଗିଜେନ୍, ଆନିନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, ଏଜ୍ଞାଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍‌ଲେ
 ଏତର୍‌ଚେନ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍‌ଚେନ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍‌ଚେନ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଜନା ।
 ୩୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ସାସ୍‌ଲୋଡ଼଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ଚେନ ତନେତମନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେଏନ୍,
 “ଅବୟ୍ ଜନଡ଼ ଆଜାଡ଼ନ୍ ଅଃଲ୍‌ବଗତେଜି ।” ୩୭ *ସାସ୍‌ଲୋଡ଼଼ନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ବର୍‌ଚେନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼, “ଆନିଞ୍ଜି
 ଆନାଆଡ଼଼ ପଏଞ୍ଜି, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଗିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ତଜି ।”

ଜିସୁନ୍ ଆ ତରିଲ୍‌ତିଲ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୫୭-୬୧; ମାର୍କ ୧୫:୪୨-୪୭; ଲୁକ ୨୩:୫୦-୫୨)

୩୮ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ସିଲଡ଼଼ଲ୍‌ନ୍, ଆରାମାଡ଼ିୟାବାୟ୍ ଜୋସେପନ୍ ପିଲାତନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼଼
 ଇୟ୍‌ଲେ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେ । କେନ୍ ଆ ଜୋସେପ ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ
 ସନଶ୍ରେୟ୍‌ଡ଼ମନ୍ ତକୋଏନ୍, ବନ୍‌ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତୁଲୋଡ଼଼ ଆନିନ୍ ଅବସ୍ୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ।
 ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅନଡ଼େନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଜୋସେପନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ତିଲ୍‌ତିଲ୍‌ନ୍ ଆସନ୍
 ପାଡ଼େନ୍ । ୩୯ *ଅଜ୍ଞା ନିକଦିମ ତଗଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼଼ ଇୟେନ୍, ଆନିନ୍ ତିରିସି କେଜି ଲଡ଼଼଼଼େମେନ୍
 ଆମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ନ୍ ଅଗ୍ରୁନ୍ ପାଡ଼଼ଲାୟ୍ । ୪୦ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ପାଡ଼଼ଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଲ୍‌ତେଞ୍ଜି
 ଆନଗତ୍‌ତନ୍‌ତାତେ ଲଡ଼଼଼଼େମେନ୍ ଜଡ଼ଲେ ସରୁ ଲମନ୍‌କାବନ୍ ବାରେ ବଲେତେଞ୍ଜି । ୪୧ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼଼
 ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼଼ ଆଅକ୍ଷାତଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ାଜେଞ୍ଜି, ତେରେ ଅବୟ୍ କୋରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ତି ଆ
 କୋରାଲୋଡ଼଼ ଅବୟ୍ ରଡ଼଼ ମସାନ୍ନିନ୍ ତକୋଏନ୍, ତି ତେରେ ଆଜିୟ୍‌ଆନ୍ନିୟ୍‌ଅଣ୍ଡ଼଼଼ ତିଲେଜି । ୪୨ ତିଆସନ୍
 ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନବ୍‌ଜାତାନେ ତିନ୍ନା ଆଡ଼କୋଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତି ତେରେ ଆତୁୟାଜନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ
 ମରା ତିଲେଞ୍ଜି ।

୨୦

ଆରିକ୍ଷା ମସାନ୍ନିନ୍

(ମାଡ଼ିଉ ୨୮:୧-୮; ମାର୍କ ୧୬:୧-୮; ଲୁକ ୨୪:୧-୧୨)

୧ ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍‌ତ୍‌ମ୍‌ ଡ଼ିନ୍ନା ଅଣ୍ଡ଼଼଼ନ୍ ତୋତାନ୍ ଲୋଡ଼଼଼ ଲୋଡ଼଼଼ ମଗବଲିନି ମରିଅମନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍
 ଆରିୟେନ୍, ତେରେ ଆରେଡ଼଼ ଆଡେଡ଼଼ଡେଡ଼ ଇୟ୍‌ଲେ ଗିଜେ । ୨ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇରେନ୍ କି ସିମନ୍
 ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜିସୁନ୍ ଅଜ୍ଞା ଷଡ଼଼ନେମରନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ହୁଡ଼଼ୟମେନ୍ ତି ଆନ୍ନା ଷଡ଼଼ନେମରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼଼ ଯର୍‌ଚେନ,
 ସିଲଡ଼଼ଲ୍‌ନ୍ ମରିଅମନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼଼ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି, “ଆନାଜି ପ୍ରବୁନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ମସାନ୍ନିନ୍ ସିଲଡ଼଼
 ପାଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼଼ ଇୟ୍‌ଲେ ତକ୍ଳୋଏଜି, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ।”

୩ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ତ ତି ଆନ୍ନା ଷଡ଼଼ନେମରନ୍ ମସାନ୍ନିନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବସାଣ୍ଡ଼ନ୍
 ଇରେଞ୍ଜି, ଆରି ତି ଆନ୍ନା ଷଡ଼଼ନେମରନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ଅବତିକ୍ଲିଲେ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼଼ନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼଼ ହୁଡ଼େନ୍
 । ୫ ଆରି ଆନିନ୍ ହୁଞ୍ଜୁତାଲେ ଅମ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ସରୁ ଲମନ୍‌କାବଞ୍ଜି ଆସେଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ନ୍
 ଅଃଗନ୍‌ଲୋ । ୬ ତିକ୍ଳି ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ନିୟ୍ ଆ ତିକ୍ଳିଗତନ୍ ଜିରେ ହୁଡ଼଼ଲାୟ୍ କି ଅମ୍‌ ମସାନ୍ନିନ୍ ଗନ୍‌ଲେ
 ଆଗ୍ରିଜେନ୍, ସରୁ ଲମନ୍‌କାବଞ୍ଜି ଆସେଡ଼, ୭ ଆରି, ଜିସୁନ୍ ଆବବ୍‌ଲୋଡ଼଼ ଅଜ୍ଞା ସିନ୍‌ରି ଆଜିବାଡ଼ ତକୋଏନ୍,
 ତିଆତେ ସରୁ ଲମନ୍‌କାବନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲୋ, ଆନ୍ନାଲୋଡ଼଼ ଆଏତେଃ ତକୋଏନ୍ । ୮ ସିଲଡ଼଼ଲ୍‌ନ୍ ତି
 ଆନ୍ନା ଷଡ଼଼ନେମରନ୍, ଆନା ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼଼ନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼଼ ହୁଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ଗିଜେନ କି
 ତର୍‌ଚେନ । ୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍, “ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼଼ଲୋଡ଼଼ ସିଲଡ଼଼ ଆନିନ୍ ତୋତନେ,” ତରମ୍‌
 ସାସ୍‌ଲୋଡ଼଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ଚେନ ଆନିଞ୍ଜି ତି ଜାୟ୍ ଅଣ୍ଡ଼଼଼ ଗନ୍‌ଲୁତେଜି । ୧୦ ସିଲଡ଼଼ଲ୍‌ନ୍ ଷଡ଼଼ନେମରଞ୍ଜି
 ଆସିଡ଼଼଼ ଯର୍‌ଚି ।

ଜିସୁନ୍ ମଗବଲିନି ମରିଅମନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼଼ ଅବତୁୟ୍‌ଲନେ

(ମାଡ଼ିଉ ୨୮:୯-୧୦; ମାର୍କ ୧୬:୯-୧୧)

୧୧ ମରିଅମନ୍ ଯେଲେ ଯେଲେ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆ ହୁଆରାଲୋଡ଼଼ ତକୋଲନ୍; ଆରି ଆନିନ୍ ଯେଲେ ଯେଲେ
 ହୁଞ୍ଜୁତାଲେ ଅମ୍‌ ମସାନ୍ନିନ୍ ଆଗ୍ରିଜେନ୍, ୧୨ ଜିସୁନ୍ ଆ ମରା ଅଜ୍ଞାଲୋଡ଼଼ ତକ୍ଳୋଏଞ୍ଜି, ତି ତେରେ ଆବବ୍‌ଗଡ଼଼

୯ ୧୯:୩୫ ୧୯:୩୫ ପନରାଜାତନ୍‌ଆ ତୁୟାୟ୍ * ୧୯:୩୫ ୧୯:୩୫ ପେଲାୟ୍ ☆ ୧୯:୩୬ ୧୯:୩୬ ଅନବ୍‌ଜାତାବନ୍ ୧:୭ ☆ ୧୯:୩୯
 ୧୯:୩୯ ଜନ ୩:୧,୨

ଅବୟବେନ ଆରି ତାଲୁକତ୍ତ୍ୱ ଗତ୍ ଅବୟବେନ, କେନ୍ ଅନ୍ତର୍ଗ ବାଗୁନେ ଜେଏରାତମ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆରନେଜି ବାଗୁ ପାଞ୍ଚଲତ୍ତ୍ୱବରମରଞ୍ଜି ଆତକ୍ସୁମନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି । ୧୩ ଆନିଞ୍ଜି ମରିଅମନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିବା ଯେତେ ?”

ମରିଅମନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଜାଲତେଞ୍ଜି, “ଆନାଜି ପ୍ରବୁଞ୍ଜେନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ପାତେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ୍ତ୍ୱ ଇୟଲେ ତକ୍ଲୋଏଜି, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା ତତ୍ତ୍ୱ ।”

୧୪ ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନା ବର୍ନା କିଶ୍ଟୋଡ୍‌ଗତ୍ ଆୟରଗୁଡ୍‌ଠିଠଲନ୍ ଆଗ୍ରିଜେନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆତନତ୍ତ୍ୱ, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ଜିସୁନ୍ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଅଃନ୍ନମ୍‌ତଲୋ । ୧୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍, “ଇନିବା ଯେତେ ? ଆନିଆତତ୍ତ୍ୱ ସାୟତେ ?”

ମରିଅମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ କୋଭାନ୍ ଆଜନଗେମର୍ ଅବଡ୍‌ସୟଲେ, ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍, “ଆଞ୍ଜା, ଆମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ପାତେନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଅଜ୍ଞାଲୋଡ୍ତ୍ୱ ତକ୍ଲୋଏନ୍, ଖେନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବର୍‌ୟ, ଆରି ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ପାତ୍ତ୍ୱତେ ।”

୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍, “ମରିଅମ୍ ।”

ମରିଅମନ୍ ଆୟରଗୁଡ୍‌ଠିଠଲନ୍ ଏବ୍ରି ଲତ୍‌ଲତ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍, “ରାବ୍‌ବୁନି !” ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ “ଞ୍ଜନତ୍ତ୍ୱତ୍ତ୍ୱମ୍‌ମର୍ ।”

୧୭ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେନ୍, “ଖେନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଞ୍ଜମଲେ ତକ୍ଲୋତତିଂ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ନମିଡ୍‌ଗନ୍ ଖେନ୍ ଆପେୟନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ତୋଶ୍ଟୋନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ୍ ଜିରେ; ବନ୍‌ତ ଆମନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଖେଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ୱ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଇୟ ବରାଜି, ଖେନ୍ ଆପେୟଖେନ୍ ତ ଆପେୟବେନ୍, ଆରି ଇସ୍‌ରଖେନ୍ ତ ଇସ୍‌ରବେନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ତୋଶ୍ଟୋନ୍ ଜିରେ ।”

୧୮ ମଗବଲିନି ମରିଅମନ୍ ଜିରେ, ଖେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଗିୟଲାୟ, ଆରି ଆନିନ୍, ଖେନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ କେନ୍ ଅତ୍ତ୍ୱକୋନ୍ ବର୍‌ୟ ଗାମଲେ ଞ୍ଜଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଇୟଲେ ବରେଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଞ୍ଜଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ୱ ଅବତ୍ତ୍ୱୟଲନେ
(ମାତିଉ ୨୮:୧୭-୨୦; ମାର୍କ ୧୬:୧୪-୧୮; ଲୁକ ୨୪:୩୬-୪୯)

୧୯ ପାଲିନି ଆ ପତ୍ତ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ତିନ୍ନା ସାଲୁମ୍ ବେଡାନ୍ ଞ୍ଜଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଅବୟବ ସିଏଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆବନ୍ତଡ୍‌ଲୋଡ୍ ତି ଆସିଂ ଆ ସନତ୍ତ୍ୱଜି ଆଇଡ୍‌ଡ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆଡିଡ୍ ଜିସୁନ୍ ଜିରେ ଆମତ୍ତ୍ୱ ମିଡ୍‌ନ୍ ତନତ୍ତ୍ୱତାଲେ, “ଅମତ୍ତ୍ୱବେନ୍ ସୟୁନ୍ ତକୋନେତୋ,” ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଇୟଲାୟ ବରେଜି । ୨୦ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍‌ନ୍ କି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଆସିନ୍ ତ ଆ ପକ୍କାନ୍ ଅବତ୍ତ୍ୱଜେଞ୍ଜି । ସିଲଭେ ଞ୍ଜଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଗିୟଲେ ସର୍ତ୍ତାଏଞ୍ଜି । ୨୧ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଆରି ବରେଞ୍ଜି, “ଅମତ୍ତ୍ୱବେନ୍ ସୟୁନ୍ ତକୋନେତୋ, ଆପେୟନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଖେନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ, ଖେନ୍ ନିୟ ଏଭେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଆସ୍ତାୟତବେନ୍ ।” ୨୨ ଆନିନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍‌ରୋଡ୍ ବର୍‌ନ୍ ଆତଅଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ଞ୍ଜି ଆରୁୟମତାଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେଞ୍ଜି, “ମଡ୍‌ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଜାବା ।” ୨୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ୍ ଆ ଇସ୍‌ସେ ଏକେମାଏନ୍ ତେନ୍, ଆ ଇସ୍‌ସେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନିନ୍ କେମାନ୍ ଞ୍ଜାଡ୍‌ତେ; ଆରି ଆନ୍ନିଡ୍ ଆ ଇସ୍‌ସେ କେମାନ୍ ଏଃଭିୟଲୋ ତେନ୍, ଆ ଇସ୍‌ସେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନିନ୍ କେମାନ୍ ଅଃଞ୍ଜାତେ । ୨୪

ଜିସୁନ୍ ତ ତୋମାନ୍

୨୫ ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆରିୟଲାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ୍, ବାରଜଣଞ୍ଜି ଆମତ୍ତ୍ୱଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ତୋମାନ୍ ଗାମଲେ ଅବୟବେନ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଦିବୁମ୍ ଗାମତଜି, ତିଆଡିଡ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅଃଡ୍‌କୋଲୋ । ୨୬ ତିଆସନ୍ ଆନ୍ନା ଞ୍ଜଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନିଲେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତତ୍ତ୍ୱ ଏଗିୟଲାୟ ।”

ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ବରେଞ୍ଜି, “ଆସିଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅକାଡ୍‌ନ୍ ବାଭେ ଆପ୍ରୋସ୍‌ଜେନ୍‌ଆତେଜି ଅଃଗିୟଲାୟ ତେନ୍, ଆରି ତେଭେ ଅଶ୍ଟେରସିଖେନ୍ ବାଭେ ଅଃସ୍‌ସୁଡ୍‌ଲୋୟ ତେନ୍, ଆରି ଆ ପକ୍କାଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅସିଖେନ୍ ବାଭେ ଅଃସ୍‌ସୁଡ୍‌ଲୋୟ ତେନ୍ ଖେନ୍ ଏଜ୍ଞାଲଜନତ୍ତ୍ୱ ଅଃଡ୍‌ନ୍‌ୟ ।”

୨୭ ଆରି ଆତ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍କି ଆ ଞ୍ଜଡ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆରି ଅମ୍‌ନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ଆରି ତୋମାନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍ । ସନତ୍ତ୍ୱଜି ଅତ୍ତ୍ୱକୋନ୍ ଆଇଡ୍‌ଡ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆଡିଡ୍ ଜିସୁନ୍ ଜିରେ ଆମତ୍ତ୍ୱ ମିଡ୍‌ନ୍ ତନତ୍ତ୍ୱତାଲେ, “ଅମତ୍ତ୍ୱବେନ୍ ସୟୁନ୍ ତକୋନେତୋ,” ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଇୟଲାୟ ବରେଜି ।

☆ ୨୦:୨୩ ୨୦:୨୩ ମାତିଉ ୧୭:୧୯; ୧୮:୧୮ ☆ ୨୦:୨୩ ୨୦:୨୩ ମାତିଉ ୧୭:୧୯; ୧୮:୧୮

୨୭ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତୋମାନଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅଣ୍ଡେରସିମନ୍ ବାଞ୍ଚେ ତେନ୍ନେ ସୁଡ଼େଆ, କି ଅସିଞ୍ଚେନ୍ ଗିଜା, ଆରି ଅସିନମ୍ ତେକ୍ଲେତାଲେ ପକ୍ଲାଇଲୋଡ଼େନ୍ ତକ୍ଲୋଆ; ଏରଡ଼ନେମର୍ ତେଡ଼ଡ଼ମ୍, ତର୍ନା ।”

୨୮ ତୋମାନ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ପ୍ରବୁଞ୍ଚେନ୍, ଇସ୍ବରଞ୍ଚେନ୍ ।”

୨୯ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ଗରିୟଡ଼ିଞ୍ଚନ୍ ତର୍ତନେ ପଡ଼ ? ଆନାଜି ଏରଗନିଜନ୍ ତର୍ଞ୍ଚି, ଆନିଞ୍ଚି ସନେନ୍ସେନ୍ ।”

କେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଆ ସନେନ୍ସେଡ଼

୩୦ ଜିସୁନ୍ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗୋଗୋୟଡ଼ମ୍, ଆରି ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ । ୩୧ ଜିସୁନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ କ୍ରିସୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏକ୍ଲାଇଡେନ୍ ଏତର୍ତନେ, ଆରି ତରୋଡ଼ ତର୍ରିନ୍ ଏକ୍ଲାଇଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଅନମେଡ଼ମ୍ ଏଞ୍ଚାଡ଼େ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନିଡ଼ମ୍ ତେଏନ୍ ।

୨୧

ସାତଜଣ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମ୍ବେ ଜିସୁନ୍ ଅବତୁୟଲନେ

୧ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତିବିରିଆ ଅନେଡ଼ ସମ୍ବେୟୁଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆରି ବତର ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମ୍ବେ ଅବତୁୟଲନେ । ଆନିନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଅବତୁୟଲନେ; ୨ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍, ତୋମାନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଦିତୁମ୍ ଗାମ୍ତଜି, ଗାଲିଲିନ୍ ଆ କାନ୍ନାବାୟ ନିତନ୍, ଜେବଦିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ଜି ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମ୍ବେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆରି ବାଗୁନେ ଏକ୍ଲାଇ ତକୋଲଞ୍ଚି । ୩ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଞ୍ଚେନ୍ ଞ୍ଚମ୍ବୟବାନ୍ ଇୟଡେ ।”

ଆନିଞ୍ଚି ସିମନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଇନ୍ଲେଞ୍ଚି ନିୟ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ଏଇୟତାୟ ।” ଆନିଞ୍ଚି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତାଜେଜି, ଆରି ତି ଆ ତଗଲ୍ ଆନିଞ୍ଚି ଇନ୍ନିଡ଼ ଞ୍ଚମ୍ଲେ ଅଃର୍ପିଲଜି । ୪ ଆସ୍ରାଆରେନ୍ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆସରଲଲୋଡ଼ନ୍ ଆତନଡ଼ ତକୋଲନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଅଃଜ୍ଜନାଲଜି । ୫ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଏ, ପସିୟଜି ଅମ୍ବେବେନ୍ ଅୟନ୍ ତକୋ ପଡ଼ ?”

ଆନିଞ୍ଚି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଚି, “ଇକ୍ଜା, ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ।”

୬ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଆଜିଡ଼ୋମ୍ଗଡ଼ ଜାଲନ୍ ସେଡ଼ବା, ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏଞ୍ଚାଡ଼େତେ ।” ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ଜାଲନ୍ ସେଡେଞ୍ଚି, ଆରି ଏଞ୍ଚେଲେ ଆଗୋଗୋୟ ଅୟନ୍ ଗତରେନ୍ ତ, ଆନିଞ୍ଚି ତିଆଡେ ତିଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପିଲଜି ।

୭ ତିଆସନ୍ ଅକ୍ଲ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ତୁଡ଼ୟମେନ୍, ଆନିନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ତିଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ।” ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତିଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆରମ୍ବଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ଅକ୍ଲନ୍ ରଲନ୍ ସମ୍ବେୟୁଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତୁଡ଼ଲନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆବଞ୍ଚୁୟ ତକୋଏନ୍; ୮ ବନ୍ତ ଆନ୍ନା ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଅୟନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ ଜାଲ ତିଡ଼ଲେ ତିଡ଼ଲେ ସନ୍ନା ତୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିରିଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ଆସରଲଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟଲୋଡ଼ ଅଃଡ଼କୋଲଜି, ବାଗୁସଅ ସକ୍ତି ଆ ସଡ଼ାୟଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଚି ଅୟନ୍ ଞ୍ଚମେଞ୍ଚି । ୯ ଆନିଞ୍ଚି ଆସରଲଲୋଡ଼ନ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ତେଞ୍ଚେ ଆରଡ଼େତୋତନ୍, ଆରି ତି ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଆଗାୟଗାୟ ଅୟନ୍ ତ ରୁଡ଼ିନ୍ ଆତମ୍ବିଜନ୍ ଇୟଲାୟ ଗିଜେଜି । ୧୦ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ନମିଞ୍ଚେନ୍ ଅକ୍ଲ ଆୟ ଏଞ୍ଚମେନ୍ ତେଞ୍ଚେ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାଟାୟବା ।”

୧୧ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଜିରେ ଅୟନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ ଜାଲ ତିଡ଼ଲେ ଇୟଲେ ପାଡ଼େ । ତେଞ୍ଚେ ସୋଡ଼ାରତମ୍ ଆୟ ବସଅ ତେପନଗା ତକୋଏନ୍, ତେଲୋଜନଡ଼ଡ଼େନ୍ ଜାଲନ୍ ଅଃନ୍ତଡ଼ଲୋ । ୧୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଚି, “ୟବା ଆୟ ଜୋମବା ।” ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମ୍ବେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଜା ଆମନ୍ ଆନା ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସନେକ୍ଲନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୋମ୍ବେଲଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଚି ଆଜନାଜି । ୧୩ ଜିସୁନ୍ ରୁଡ଼ିନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ତିୟେଜି, ଆରି ତିଅନ୍ତମ୍ ଅୟନ୍ ନିୟ ଇୟଲାୟ ତିୟେଜି । ୧୪ ଆରବୁମରଞ୍ଚି ଆମ୍ବେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଡ୍ରୋଲନ୍ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍, କେନ୍ଆଡେ ମାୟଲେ ଯାଗି ତର, ଜିସୁନ୍ ଞ୍ଚଡ଼ନେମରଞ୍ଚି ଆମ୍ବେ ଅବତୁୟଲନେ ।

ଜିସୁନ୍ ତ ପିତ୍ରନ୍

୧୫ ଆନିଞ୍ଜି ଆଗାଗାଲଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଜନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ସିମନ୍, ଆମନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ତୁଝ୍ ଯମ୍ ଥୟ୍ ପଢ଼ ?”

ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଓଓ, ପ୍ରବୁ, ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ତୁଝ୍ ଯମ୍ ଥୟ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଜନା ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆଅନ୍ ମେଣ୍ଡାଖେଞ୍ଜି ତୁରାଜି ।” ୧୬ ଜିସୁନ୍ ଆରି ବଚର ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଜନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ସିମନ୍, ଆମନ୍ ଖେନ୍ ଆତଡ଼ ତୁଝ୍ ଯମ୍ ଥୟ୍ ପଢ଼ ?”

ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଓଓ, ପ୍ରବୁ, ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ତୁଝ୍ ଯମ୍ ଥୟ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଜନା ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ମେଣ୍ଡାଖେଞ୍ଜି ଜୁବାୟାଜି ।” ୧୭ ଜିସୁନ୍ ଯାଗି ତର ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏ ଜନନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ସିମନ୍, ଆମନ୍ ଖେନ୍ ଆତଡ଼ ତୁଝ୍ ଯମ୍ ଥୟ୍ ପଢ଼ ?”

ଜିସୁନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଯାଗି ତର ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଆବରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନା, ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ତୁଝ୍ ଯମ୍ ଥୟ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଜନା ।”

ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ମେଣ୍ଡାଖେଞ୍ଜି ତୁରାଜି ।” ୧୮ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ବର୍ତମ୍, “ବନେଣ୍ଡିଆ ଇଡ଼ନ୍ ଆମନ୍ ରେଟ୍ଟବଲ୍ଲନ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ଲତୟ୍ ଅଡ଼େରେ ବୁଲ୍ଲେଏନ୍, ବନ୍ତ ଆମନ୍ ବୁତାଲମ୍ ତେନ୍ ଆମନ୍ ତେକ୍ଲେସିତନେ, ଆନ୍ନାମର୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ଅବରେଟ୍ଟବତାଲେ, ଅଡ଼େଙ୍ଗା ଆମନ୍ ଅଃଲ୍ଲତଜମ୍, ଅଡ଼େରେ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତମ୍ ।” ୧୯ ପିତ୍ରନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ ଆ ରନବୁ ବାଞ୍ଚେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆତଡ଼ ଅବଗୁଗୁତେ ଅବପେମେଡ଼ତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ । ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ୍ ।”

ଜିସୁନ୍ ତ ଆ ତନୁଝ୍ ଯମ୍ ଖଞ୍ଜେନେମରନ୍

୨୦ *ସିମନ୍ ନ୍ ଆୟର୍ଗୁଡ଼ିଃଲନ୍ ଆଗିଜେନ୍, ଜିସୁନ୍ ଅଙ୍ଗା ଖଞ୍ଜେନେମରନ୍ ଆତଡ଼ ତୁଝ୍ ଯମ୍ ଥୟ୍ ଆରି ଆନା ତଗଲ୍ଲ ଗାଗାନେ ଇଡ଼ନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ମାୟଡ଼ଲୋଡ଼ ଇଡ଼ତରତାଲନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ଆନା ବନେରାଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତମ୍, ” ଗାମ୍ଲେ ବରେନ୍, ଆନିନ୍ କିଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼ ଜିର୍ତାୟ୍ ।

୨୧ ତିଆସନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଜିସୁନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁ, କେନ୍ ଆତେ ଆସନ୍ ଇନି ?”

୨୨ ଜିସୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ବାଡ଼ଜନିରୁଖେନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ନ୍ ତକୋନେତୋ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଲତୟ୍ ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ଲତେନ୍ ଆମନ୍ ଇନି ଅଡ଼ୋଅମ୍ ? ଆମନ୍ ଖେନ୍ ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ୍ !”

୨୩ ସିଲଡେ ତି ଆ ଖଞ୍ଜେନେମର୍ ଅଃର୍ବୁଏ ଗାମ୍ଲେ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ତି ଆ ବର୍ନେ ବୁର୍ବୁରାୟଲନେ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅଃର୍ବୁଏ ଗାମ୍ଲେ ଜିସୁନ୍ ଅଃକର୍ନେ, “ଖେନ୍ ଯରର୍ତନାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ନ୍ ତକୋନେତୋ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଲତୟ୍ ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ଲତେନ୍ ଆମନ୍ ଇନି ଅଡ଼ୋଅମ୍, ” ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନେ । ୨୪ ଆନା କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇଡେନ୍, ଆନିନ୍ ତି ଆ ଖଞ୍ଜେନେମର୍; ଆରି ଆ ସାକିନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା ।

ଅନବସୁଜ୍ଜେବରନ୍

୨୫ ଜିସୁନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମେନ୍; ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ତଡ଼ବୟ୍ ତଡ଼ବୟ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ନଡ଼, ଏଡେଲ୍ଲତେନ୍ ଅନିଃୟମ୍ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବଇଜି ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଜାଗା ତଡ଼ ବନ୍ ।

ପ୍ରେରିତ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନାପ୍ତାୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଅନାପ୍ତାୟ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆବଲୁମେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆ ବନେ ଆଇତିଡ଼ । କେନ୍ ଆ ବଇ ଲୁକନ୍ ଇଡେନ୍ । ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ବୋଡ଼ମର୍ ଆରି ଆ ଜାତିନ୍ ଗ୍ରିକ୍ । ଜିସୁନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଷାଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଆ ବନେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ସମ୍ପରା ଜିରୁସାଲମନ୍, ଜିଉଦାନ୍ ତ ସମିରିଆନ୍ ଜାୟ୍ ବୁର୍ବୁରାୟ୍ଲନ୍ ତି ଆ ବନେଜି ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇ ଅନିଡନ୍ ତେଏନ୍ ୧:୮ ।

କେନ୍ ଅନାପ୍ତାୟ ବଇନ୍ ଜିସୁନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ଆ ତିକ୍ଳି ୬୦ ସାଲ ସିଲଡ଼ ତ ୬୪ ସାଲ ଆଡିଡ଼ ଅନିଡନ୍ ତେଏନ୍ । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାଓଲନ୍ ବଣ୍ଡିନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ୍ରେଲ୍ଲନାଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଟୁ କେନ୍ ଆ ବଇ ଅନିଡଲନ୍ ସୁକ୍ଳେଏନ୍ । ଲୁକନ୍ ନିୟ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନପ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ବୁଲ୍ଲେଏନ୍ ଆରି କେନ୍ ଆ ବଇ ଅନ୍ତିଅକିଆ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିଡନ୍ ତେଏନ୍ ।

ଲୁକନ୍ ଆରିଡେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ତ ଅନାପ୍ତାୟ ବଇନ୍ କେନ୍ ବାଗୁ ବଇନ୍ ଆ ସନେଡ଼ସେଡ଼ ଆବୟ୍ନ୍ । ଅନାପ୍ତାୟ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡିଜି ଜିସୁ କ୍ରିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆଡର୍ବନେଞ୍ଜି, କେନ୍ଆଡେ ଅବୟ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଷନଡ଼ଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ । ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଷାଡ଼ଲବୋ ତେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବୋସାଲଡ଼ତନ୍ ଆରି ମନଡ଼ବରନ୍ ବରେ ରପ୍ତିତବୋ ତିଆଡେ କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଷଡ଼ତନେବୋ ।

ବଇନ୍ ଆ ସନାଲ୍ଲାଡ଼

- ୧. ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ମଣ୍ଡୁଡିଜି ଆ ଗନୋଗୋୟ୍ । ୧:୧-୮:୧
- ୨. ମଣ୍ଡୁଡିଜି ଆ ତନଣ୍ଡାୟ୍ ତ ମନଡ଼ବରନ୍ ବୁର୍ଲନ୍ ପାଡେନ୍ । ୮:୨-୧୨:୨୩
- ୩. ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନପ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ପର୍ଡମ୍ପୁଡ଼ର ଅନିୟନ୍ । ୧୨:୨୪-୧୪:୨୮
- ୪. ରଡ଼ ତନେମରଞ୍ଜି ତ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସୋବାନ୍ । ୧୫:୧-୩୫
- ୫. ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନପ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ବାଗୁଡର ଇଡ଼ନ୍ ଅନିୟନ୍ । ୧୫:୩୬-୧୮:୨୨
- ୬. ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନପ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ୟାଗି ତର ଇଡ଼ନ୍ ଅନିୟନ୍ । ୧୮:୨୩-୨୦:୩୮
- ୭. ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ବଣ୍ଡିଏଞ୍ଜି । ୨୧:୧-୨୬:୩୨
- ୮. ପାଓଲନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୭-୨୮

ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନିବଡେୟ୍ବରନ୍
୧*ଏ ତିଅପିଲ୍,

ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆସେଡାଏନ୍ ଆନାପ୍ତାୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଡେ ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ କି ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଜିରେନ୍, ୨ ତିଆଡିଡ଼ ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗା ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ତ ଷନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଷେନ୍ ଲୁକ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବୁଟୁ ଇଡ଼ଲ୍ଲାୟ୍ । ୩ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ରବୁଏନ୍ କି ୟର୍ମେଡ଼ଲେ ଆଡ୍ରେଲ୍ଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜବୁଡର ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆମେଡ଼ ଅବଡ଼ୟ୍ଲନ୍, ଆରି ବାକ୍ସଡ଼ି ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଆମଡ଼େଞ୍ଜି ଅବଡ଼ୟ୍ଲୋଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବନେଜି ବର୍ବନେ । ୪*ଏଡର ଆନିଞ୍ଜି ବୟ୍ନ୍ ଗାଗାନେବାନ୍ ଆଡ୍ରେଲ୍ଲେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ନିଡ଼ ଏଜିଡଡ଼ଡ଼, ଆପାୟ୍ ଆପେୟ୍ ବାସାଲଡ଼ଲନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅଙ୍ଗା ବନେ ଷେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବର୍ବନେ, ତିଆଡେ ଜଗେଲେ ତକୋନାବା: ୫*ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତକ୍ସବଡାମର୍ ଜନନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ସବଡାନ୍ ତିୟ୍ଲବେନ୍, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଳି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଡେ ତକ୍ସବଡାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଡେ ।”

ଜିସୁନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍
(ମାର୍କ ୧୬:୧୯-୨୦; ଲୁକ ୨୪:୫୦-୫୩)

* ୧:୧ ୧:୧ ଲୁକ ୧:୧-୪   * ୧:୪ ୧:୪ ଲୁକ ୨୪:୪୯   * ୧:୫ ୧:୫ ମାଡିଭ ୩:୧୧; ମାର୍କ ୧:୮; ଲୁକ ୩:୧୭; ଜନ ୧:୩୩

୨ ଆନାମ୍ବୁୟ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ରୁଞ୍ଜତାଲନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ପ୍ରବୁ, କେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର୍ ଆରି ପଢ଼ ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଆସିଲୋଡ଼଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତେ ?”

୩ ଜିସୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆପେୟନ୍ ଅଜା ଆଜାୟ କି ଅଜା ବେଡ଼ା ଆନିନ୍ ଆ ସନୋଡ଼ାନେନ୍ ଆ ଜାୟତା ତକ୍ଲୋଏନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଏଏରଡ଼଼଼ ଏଗୋୟଡ଼଼଼ ।” ୪ ବନ୍‌ଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟଲାଇୟ ପନ୍ନେ ସିଲଡ଼଼଼ଲ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୋସୀତବେନ୍, ଆରି ଜିରୁସାଲମ୍, ସମ୍ପରା ଜିଉଦା ଦେସାନ୍ ତ ସମିରୋଶନ୍, ଆରି ପୁତ୍‌ନ୍ ଆନେଡ଼଼଼ ଜାୟ ଇୟଲେ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ସାକିନ୍ ଇୟତେ ଏତିୟେ ।” ୫ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆବର୍ନେ ସିଲଡ଼଼଼, ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଶ୍ଟୋନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ଅବୟ ମେଗନ୍ ଜିରାୟ କି ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼଼଼ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ଅନୋରୋଡ଼଼଼ନ୍ ତେଏନ୍ ।

୬ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼଼଼ନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼଼ ଆନିଞ୍ଜି ଏରସେଡ଼଼ମଡ଼ନେନ୍ ରୁଆଡ଼଼଼ନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼଼ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼଼ ଗିୟଦା, ଜେଏଡ଼ମ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆଜିଜିନେ ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼଼଼ ଇୟଲାଇ, ୭ ଆରି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଏ ଗାଲିଲିବାଜି, ଇନିବା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନଡ଼଼ଲେ ରୁଆଡ଼଼଼ନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼଼ଲେ ଏସେଡ଼଼଼ ? କେନ୍ ଜିସୁନ୍, ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼଼଼ ରୁଆଡ଼଼଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼଼଼ନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼଼଼ନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଏଗିଜେନ୍, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମା ଯର୍ତନାୟ ।”

ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ପାଲତେଡ଼଼଼ ଆରି ଅବୟ ଖଞ୍ଜନେମରନ୍ ସନେଡ଼ାନ୍ ତେଏନ୍ (ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୩-୧୦)

୧୧ ସିଲଡ଼଼଼ଲ୍ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଜିତବୁରନ୍ ସିଲଡ଼଼଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍ନେଜି । ତି ଆ ବରୁ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟ, ବଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନା ଆ ତଡ଼଼ର୍* ତକୋଏନ୍ । ୧୩ *ପିତ୍ରନ୍, ଜନନ୍, ଜାକୁବନ୍, ଆନ୍ତ୍ରାୟନ୍, ପିଲପନ୍, ତୋମାନ୍, ବାର୍ତଲମିନ୍, ମାଡ଼ିଉନ୍, ଆଲପିନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାୟନ୍ ଜାକୁବନ୍, ଉୟୁବମ୍‌ର ସିମନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାୟନ୍ ଜିଉଦାନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅଜାଲୋଡ଼଼଼ ତୋଶ୍ଟୋନ୍ ଆସିଲୋଡ଼଼଼ ତକୋଲଞ୍ଜି ତେଡ଼େ ଜିରେଞ୍ଜି । ୧୪ ଆନିଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ଆଇମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆ ନନ ମରିଅମନ୍ ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ବୋଷାଡ଼଼଼ଜି ସରିନ୍ ଆବମନ୍‌ନ୍ ଏମ୍ବେଲନ୍ ପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି ।

୧୫ ତେଡ଼େ ବସଅ ବକୁଡ଼ି ମନ୍‌ରା ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼଼ ପିତ୍ରନ୍ ବୋଷାଡ଼଼଼ଜି ଆମଡ଼଼଼ ତନଡ଼଼ଲେ ବର୍ନେନେ; ୧୬ “ଏ ବୋଷାଡ଼଼଼ଞ୍ଜି, ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼଼଼ ଖମ୍‌ଖମନ୍ ଆସନ୍ ଆରିୟଲାଖଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତଡ଼଼ରନ୍ ଅବତୁଜେଞ୍ଜି, ତି ଆ ବର୍ନେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମ୍ବୁ ମା ଦାଉଦନ୍ ଆ ତଅଡ଼଼ଗଡ଼଼ ବର୍ନେନେ, ସାସ୍ତଲୋଡ଼଼଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼଼ନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ ତେଡ଼ମେନ୍ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଲୋଡ଼଼଼ ଅବୟନେ ଗାମଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେଏନ୍ ଆରି କେନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲିନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ତକୋଲନ୍ ।”

୧୮ *ଇସ୍ତାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମଲେ ଆରଜେଏନ୍ ଆ ତଜା ବାଡ଼େ ଅବୟ ବସେଡ଼଼଼ନ୍ ଖନିନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତି ଆ ବସେଡ଼଼଼ଲୋଡ଼଼଼ ସୟୋର୍‌ମଡ଼ଲେ ଆରକୁଡ଼େନ୍ ଆ କିମୋଡ଼଼଼ନ୍ ପତଡ଼େନ୍ କି ଆ ଅନ୍‌ଲୟଡ଼ାନ୍ ଦୁଡ଼଼ଲନାୟ । ୧୯ ଆରି, କେନ୍‌ଆତେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନଏଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍, ତି ଆ ବସେଡ଼଼଼ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ବାଡ଼େ “ଅକଲ୍‌ଦମା ।” କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍ ମିଷାମ୍ ବସେଡ଼଼଼ ଗାମଲେ ଅବଞ୍ଜିମେଞ୍ଜି ।

୨୦ “ଆରି କନନ୍ ବଇଲୋଡ଼଼଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼଼, ‘ଆସିଡ଼଼଼ନ୍ ରିକ୍ଲାଏତୋ;

ତେଡ଼େ ଆନ୍ନିଡ଼଼଼ ତକୋଡ଼଼଼ନେ ତଡ଼଼ ।’

ଆରି ନିୟ ଆଇଡ଼ିଡ଼଼,

‘ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆନ୍ନାମର୍ ତନିୟନ୍ ତେଏତୋ ।’

୨୧ * ତିଆସନ୍, ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଜନନ୍ ଆମଡ଼଼଼ ଆତ୍ରକୁବତାଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼଼ ସିଲଡ଼଼଼ ଉଲନ୍, ଅମଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼଼଼ ତୋଶ୍ଟୋ ରୁଆଡ଼଼଼ନ୍ ଆଜିରେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ସିଲଡ଼଼଼ ତିଅଜା ତିନ୍ନା ଜାୟ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍

* ୧:୮ ୧:୮ ମାଡ଼ିଉ ୨୮:୧୯; ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୭:୧୫; ଲୁକ ୨୪:୪୭,୪୮ * ୧:୯ ୧:୯ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୭:୧୯; ଲୁକ ୨୪:୫୦,୫୧ * ୧:୧୨ ୧:୧୨ ଜିରୁସାଲମନ୍ ତ ଜିତବୁରନ୍ ବକିଲୋମିଟର୍ ତକୋଏନ୍, ଆମ୍ବୁ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଜଡ଼଼଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ବକିଲୋମିଟର୍‌ନ୍ ତୁମ୍ ତଡ଼଼ିୟଲଞ୍ଜି * ୧:୧୩ ୧:୧୩ ମାଡ଼ିଉ ୧୦:୨-୪; ମାର୍ଚ୍ଚ ୩:୧୭-୧୯; ଲୁକ ୬:୧୪-୧୬ * ୧:୧୮ ୧:୧୮ ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୩-୮ * ୧:୨୧ ୧:୨୧ ମାଡ଼ିଉ ୩:୧୭; ମାର୍ଚ୍ଚ ୧:୯; ଲୁକ ୩:୨୧; ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୭:୧୯; ଲୁକ ୨୪:୫୧

ତକୋଲନ୍, ୨୨ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନ୍‌ନେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ଆଡ୍ରୋଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସାକିନ୍ ତିୟତବୋ ।”

୨୩ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁ ମନ୍‌ରା; ଜୋସେପନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍ସବା ଗାମତଜି ଆରି ଜୁସୁ ଗାମ୍‌ଲେ ନିୟ ଓଡ୍ଡେତଜି, ଆନିନ୍ ତ ମତିଅନ୍, କେନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଆନ୍ନାଏଞ୍ଜି କି ପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି । ୨୪ “ଏ ପ୍ରବୁ, ଆମନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଉଗର୍ ଜନାତେ, ଇସ୍‌ସାରିତ ଜିଉଦାନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଆଡ୍ରକୋଏନ୍ ଆ ତକୋନେଲୋଡ଼ ଆସନ୍ କେନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ଆନିନ୍ ସେତାଏନ୍; ୨୫ ଜିଉଦାନ୍ ଆ ପାଲ୍‌ଡେଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆନା ଲୁମ୍‌ଡେ ତିଆଡେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜନାଲେନ୍ ।” ୨୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ବାଗୁ ମନ୍‌ରା ଆସନ୍ ଅବକଡ଼ିଏଞ୍ଜି, ସିଲରେ ମତିଅନ୍ ଆଖୁମ୍‌ଲୋଡ଼ କଡ଼ିନ୍ ତୋଲନେ; ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଏଗାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମାୟଲେ ତନିତିନ୍ ତେଏନ୍ ।

୨

ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ବାୟ

୧ ପେଣ୍ଟିକସ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଆରଡୋଲାଞ୍ଜନ୍, ଜିସୁ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆବଜାଗାଲୋଡ଼ନ୍ ରୁଞ୍ଜଲଞ୍ଜି । ୨ ଆରି, ଆକ୍ରାନ୍ ଆରିଙ୍ଗେତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆସ୍ତ୍ରାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସନଡ଼ାନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡୋଲାୟ, କି ଆନିଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଆସିଲୋଡ଼ ଆତଙ୍ଗୁମ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ତେରେ ଇୟଲାୟ ବରିଜେ । ୩ ଆରି ଆ ଗନିୟରିୟଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆଡ଼ଲୋଡ଼ତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଇୟଲାୟ ପନ୍ନେ । ୪ ସିଲରେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଏରେଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଆ ଲଡ଼ଲଡ଼ ବାରେ ବର୍ଞି ।

୫ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ସମିରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଅଡେରେ ଅଡେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟଲାୟ ତକୋନେଜି । ୬ ଆରି, ଏରେଲେ ଆସ୍ତ୍ରାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଜବ୍ ମନ୍‌ରା ରୁଞ୍ଜଡାଲନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ଲଡ଼ଲଡ଼ ବାରେ ଆକ୍ରଡାଡ଼ିଲଞ୍ଜିଆଡେ ଆରମ୍‌ଡ଼ଡେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ତି ତେଏଞ୍ଜି । ୭ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଗିୟବା, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି କେନ୍ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଗାଲିଲିବାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ଏଗାମତେ ? ” ଏରେଲ୍‌ଡେନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନମ୍‌ ଆଡ୍ରଡେଲୋଡ଼ଲନ୍ ଆ ତେସା ଆ ଲଡ଼ଲଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ଏଙ୍ଗାଲେ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ତବୋ ? ୮ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ପାତ୍‌ଆ, ମାଦିଆ, ଏଲାମିଆ, ମେସପଗାମିଆ, ଜିଉଦା ତେସାନ୍, କାପାଦକିଆ, ପତ୍ର, ଆସିଆ, ୧୦ ପୁଗିଆନ୍, ପମ୍‌ଲିଆନ୍, ମିସର୍ ଆରି କୁରିଣିଆନ୍ ଆ ତେସାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଲିବିଆରେଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆରି ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରିୟଲୋଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଜି ତ ଜିଉଦି ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି, ୧୧ କ୍ରିଡିଆ, ଆରବିଅମରଜି; ତେଲୋଲଜନ୍‌ଡ଼େନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଙ୍ଗା ସୋଡ଼ା କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ନେ ତି ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲଡ଼ଲଡ଼ଲେନ୍ ବାରେ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ତବୋ ।” ୧୨ ଆରି, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସାନ୍ତି ତେଏଞ୍ଜି କି ତର୍ଡମ୍ ଅଲ୍‌ବର୍ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଇନି ?”

୧୩ ବନ୍‌ଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ତିଞ୍ଜିଲାୟଡାଲେ ବର୍ଞିଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାଡାନ୍ ଆ ଜବୁଡ଼ନ୍‌ଆଡେ ଗାଏଞ୍ଜି କି ବନ୍ନୁଲଞ୍ଜି ।”

ପିତ୍ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ

୧୪ ବନ୍‌ଡ଼ ଏଗାରଜଣ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଡ଼ନ୍ ବାରେ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ବର୍ନେନେ, “ଏ ଜିଉଦିମରଜି ଆରି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଏଡ୍ରକୋତନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଜି, ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ବା ଆରି କେନ୍‌ଆଡେ ଜନାବେନ୍‌ଡୋ । ୧୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆବନ୍‌ଲୁଜି ଏବଡିସୟଡେ, କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରେଲେ ଆବନ୍‌ଲୁଜି ତଡ଼, ଆରି ଓୟୋଡ଼ନ୍ ନିୟ ନମି ନଗା ତେଏନ୍ । ୧୬ ଜୋଏଲ୍ ପୁର୍ବା୪ତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଅଙ୍ଗା ବର୍ନେ ବର୍ନେନେ, ତି ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ କେନ୍‌ଆଡେ ତେଡେ;

୧୭ ‘ଇସ୍‌ରନ୍ ବର୍ନେନେ, ଆଡନିକ୍‌ଜି ତିନ୍ନାଲଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଡେ, ଶେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜେନ୍ ଲାଡାୟ । ସିଲରେ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍‌ବେଞ୍ଜି ତ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ବେଞ୍ଜି ପୁର୍ବା୪ତେବରନ୍ ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି, ବେଣ୍ଡିଆସିୟବେଞ୍ଜି ତନାଲମତନ୍ ଗିୟତଜି,

ଆରି, ବୁଢ଼ାମରବେଞ୍ଚି* ଗନ୍ତୁମତେନ୍ ଗିୟତଜି ।

୧୮ ତି ଆଡିଡ଼ ଖେନ୍ କମ୍ପାରିମରୁଖେଞ୍ଚି ତ କମ୍ପାରିବୟୁଖେଞ୍ଚି, ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼
ପୁରାଡ଼ାଖେନ୍ ଲାଡ଼ାୟ,

ଆରି ଆନିଞ୍ଚି ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ଡ଼ଞ୍ଚି ।

୧୯ ଖେନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ତାୟ;
ଜାୟତାନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅରମ୍ପତଞ୍ଚି† ଗିୟତାତେ,
ମିଞ୍ଚାମନ୍, ତଗୋନ୍ ତ ଓମୋତନ୍ ଅବତୁୟତାୟ ।

୨୦ ଇସ୍ପରନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଚି ଆମ୍ପୁଟୁ,
ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଲୋଡ଼ତୁତେ,
ଆରି ଆକାୟତାନ୍ ମିଞ୍ଚାମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲୁଲୁତମ୍ ତେତେ ।

୨୧ ଆରି, ତି ଆଡିଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ନିୟ ତେତେ, ଆନା ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଚୁମଲୋଡ଼ ପାର୍ତନାତନେ ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍
ଞ୍ଚାଡ଼ତେ ।”

୨୨ “ଏ ଇସ୍ପାଏଲ୍‌ମରଜି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅମତଡ଼ବା । ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ ବୋର୍ଯାତମନ୍
ଆ କାକାଡ଼ାଜି, ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରି ଅରମ୍ପତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେନ୍; ତିଆତେଜି ଗିୟଲେ
ଇସ୍ପରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାଲଡ଼ଲନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ପେଲେ ଇସ୍ପରନ୍
ଅମଡ଼ଲେନ୍ ତି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ପେଞ୍ଚି ଆଜନାଜି । ୨୩ *ଆମ୍ପୁଟୁ ମା ଇସ୍ପରନ୍
ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅସିଲୋଡ଼ବେନ୍ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ଗବ୍‌ରିଏନ୍; ଆରି ଆମ୍ପେଞ୍ଚି ଇର୍ସେମରଞ୍ଚି ବାଞ୍ଚେ
ବାୟସିତାଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଳାଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତାଡ଼ଲେ ଏରକୁଏନ୍ । ୨୪ *ବନ୍‌ତ ଇସ୍ପରନ୍ ରନବୁନ୍
ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟର୍ନେଡ଼େନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରନବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜିଲେ ଡକ୍ଳୋଲେ
ଅଃର୍ପିଏ । ୨୫ ଆରି ଦାଉଦନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେନେ;

‘ଖେନ୍ ତିତାନ୍ ମୁକ୍ତାବାଖେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଗିୟତାୟ,

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଜିଡ଼ୋମଗଡ଼ଖେନ୍ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ବାଉଲ୍ଲି
ଅଃନ୍ନେମ୍ପେନାୟ ।

୨୬ ତିଆସନ୍ ଉଗରୁଖେନ୍ ସର୍ତାଲନ୍,
ଆଲାଡ଼ଖେନ୍ ମର୍ଥାୟଲନ୍,
ଆରି ତଅଡ଼ଖେନ୍ ନିୟ,

ଲୋଲୋତନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ,

୨୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ପାତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍† ଅଃନ୍ନମ୍‌ରେଡ଼େ ।
ଆରି ତର୍ନେମରନ୍‌ମଜିଆତଡ଼ ଆମନ୍ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃନ୍ନବସଏଏ ।

୨୮ ଆମନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ତଡ଼ବ୍ ଅବତୁୟଲ୍‌ୟ,‡
ଆମନ୍ ମୁକ୍ତାବାନମ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବସର୍ତାତ୍‌ୟ ।”

୨୯ “ଏ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ଜି, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେନ୍ ଦାଉଦ ରାଜାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ରେୟଲଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍
ବର୍ଡନାୟ, ଆନିନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତନିଲନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆ ମସାନ୍ନିନ୍ ନମିଡ଼ାନ୍ ଅମଡ଼ଲେନ୍
ତକୋ । ୩୦ ଦାଉଦନ୍ ଅବୟୁ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର ତକୋଏନ୍, ଆ କେକ୍ଳାଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟୁନେ
ଅବରାଜାଲେ ଆ କୁସ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନବତକ୍ଳୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବାସଏଏ ଗାମ୍‌ଲେ
ଆନିନ୍ ଆଜନା । ୩୧ କେନ୍‌ଆତେ ଆନିନ୍ ଆଜନାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ବାଞ୍ଚେ କ୍ରିସୁନ୍
ଆ ଯନ୍‌ମେଡ଼େ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେନେ,
‘ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପାତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃସେଡ଼ଲଜି,

କି ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ଅଃସଅଲୋ ନିୟ ।’

୩୨ ଇସ୍ପରନ୍ କେନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟର୍ନେଡ଼େନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସାକିନ୍ ଏତିୟତାୟ ।

୩୩ ଇସ୍ପରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅମତାଜେନ୍ କି ଆଜିଡ଼ୋମଗଡ଼ନ୍ ଅବତକ୍ଳୁମେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍

* ୨:୧୭ ୨:୧୭ ପାପୁରମରଞ୍ଚି † ୨:୧୯ ୨:୧୯ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି * ୨:୨୩ ୨:୨୩ ମାଡିର ୨୭:୩୫; ମାର୍କ ୧୫:୨୪; ଲୁକ ୨୩:୩୩; ଜନ ୧୯:୧୮ † ୨:୨୪ ୨:୨୪ ମାଡିର ୨୮:୫,୬; ମାର୍କ ୧୬:୬; ଲୁକ ୨୪:୫ ‡ ୨:୨୭ ୨:୨୭ ରନବୁମରଞ୍ଚି ଆ ତରକୋନେ
§ ୨:୨୮ ୨:୨୮ ଅବଜନାଲ୍‌ୟ

ଏକାମ୍ରେ ବାସାଲହଲନ୍ ତି ଅନ୍ତମ୍ ଇନଲେନ୍ ମଡିର ପୁରାଡାନ୍ ଏଞ୍ଜାଫଲାୟ, ତିଆତେ ଆମ୍ରେଞ୍ଜି କେନ୍ ନମି ଏଗିୟତେ ଆରି ଏଅମ୍ତଡ଼ତେ । ୩୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଦାଉଦନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜିରୋ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ବର୍ତ୍ତନେ:

‘ପ୍ରବୁନ୍ ପ୍ରବୁଞ୍ଚେନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍,

୩୫ ଶେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜାୟ ବନେରାନମ୍‌ଜି ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନମ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକ୍ଳୋଆଜି,

ତି ଜାୟ ଆମନ୍ ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ତକ୍ଳୁମ୍‌ଲେ ତକୋନା ।”

୩୬ “ତିଆସନ୍ ଏ ଇସ୍‌ଆଲ୍‌ମ୍‌ରଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଜନାବେନ୍‌ତୋ, ଅଙ୍ଗା ଜିସୁ ଆମ୍ରେନ୍ ଆଅକ୍ଳାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତାଡ଼ଲେ ଏରକ୍ଳୁଏନ୍, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁ ଆରି କ୍ରିସ୍ତୁ ଗାମ୍‌ଲେ ତବ୍‌ନଡ଼େନ୍ ।”

୩୭ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି, ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଆପପଗୋ ଡେଏଞ୍ଜି, ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ତ ଆନ୍ନା ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନି ଏଏକ୍ଳାନାୟ ?”

୩୮ ସିଲ୍‌ରେ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ରେଞ୍ଜି ଆବୟରୁଡ଼ିନାବା, ଆରି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ଇର୍ବେଲୋଡ଼ ସିଲ୍‌ଡ଼ କେମାନ୍ ଆଞ୍ଚନାଡ଼ ଆସନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁ ଆଞ୍ଚୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ତକ୍ଳୁବତାନାବା; ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ରେଞ୍ଜି ମଡିର ପୁରାଡାନ୍ ଆତନିୟତିୟ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ । ୩୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ ପର୍ମାଡ଼ା ଆମ୍ରେଞ୍ଜି ଆସନ୍, ପସିୟବେଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଆରି ପ୍ରବୁ ଇସ୍‌ବରନ୍ ସାଡ଼ାୟରେଡ଼ ସିଲ୍‌ଡ଼ ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଆମ୍‌ତନ୍ ଓଡ଼େଡ଼ଜି, ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତକୋ ।”

୪୦ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ଜବ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜି ବର୍ନନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, “କେନ୍ ପେଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପନବରତନ୍ ଆଜିର୍‌ଞ୍ଚିଆତିଡ଼ ଆମ୍ରେଞ୍ଜି ଅଡ଼ରୁବେନ୍‌ତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଞ୍ଚେଞ୍ଜି ।” ୪୧ ଆନାଜି ପିତ୍ରନ୍ ଆ ଞ୍ଚନଡ଼ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ ତର୍‌ଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ତକ୍ଳୁବତାଲଞ୍ଜି, ତିଆତିଡ଼ ଯାଗି ଅଜାର ମନ୍‌ରା ମଣ୍ଡିଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟଲଞ୍ଜି ।

ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟନେନ୍

୪୨ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆ ଞ୍ଚନଡ଼ଞ୍ଜି ଅମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁବୋଜନ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି ଆରି ପାଡ଼ନାଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ।

୪୩ ଆରି ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରାନ୍‌ଡାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି, ଅରମ୍‌ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ବତଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୪୪ ବନ୍ତ ଆନାଜି ତର୍‌ଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅନାପ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଲବଞ୍ଜି, ଆନଜେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମୁର୍‌ବେଏଞ୍ଜି । ୪୫ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆ ବସେଡ଼ ଆ ଲବ ତମେଞ୍ଜି କି ତାକୋନ୍ ବାଞ୍ଚେଆଜେଞ୍ଜି । ୪୬ ଆନିଞ୍ଜି ଆବମନ୍‌ନ୍ ଏଣ୍ଡେଲନ୍ ତିତାନ୍ ସିଲେବାସିଡ଼ନ୍ ରୁକ୍ଳଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ଅସିଏ ଅସିଏ ଇୟଲେ ରୁଟିନ୍ ରେବଲେ ସଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆରି ଲଗଡ଼ ଉଗରନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକ୍ଳେଏଞ୍ଜି । ୪୭ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ହୁଡ଼ୟମେଞ୍ଜି; ଅନ୍ତରନ୍ ଆଞ୍ଚୁଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ତିତାନ୍ ମଣ୍ଡିଲୋଡ଼ନ୍ ଅବମାୟମାୟେଞ୍ଜି ।

୩

ପିତ୍ରନ୍ ଅବୟ ଆ ଗାଡ଼େମରନ୍ ମନ୍‌ବନ୍‌ଡେନ୍

୧ ବଡ଼ିନ୍ନା ପାଡ଼ନା ଇଡ଼ନ୍, ସାଲ୍‌ମନ୍ ଯାଗି ଗଣ୍ଟା ଇଡ଼ନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି । ୨ ତିଆତିଡ଼ ଅବୟ ଆ ଗାଡ଼େମରନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବୋୟଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି; ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲ୍‌ଡ଼ ମା ଆ ଗାଡ଼େ ଜନମ୍‌ମ୍‌ହୁତଏନ୍ । ତେଡେ ମନଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଗରନ୍‌ନ୍ଦେନ୍ ଆଞ୍ଚୁମ୍‌ ତକୋଏନ୍, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆରିୟତାଞ୍ଚିଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲ୍‌ଡ଼ ବେକେଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଡେଡେ ଆମ୍‌ରେଡ଼ଲେ ଇୟଲାୟ ଜିରେଜି । ୩ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆରିୟେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ତି ଗାଡ଼େମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବେଡେନ୍ । ୪ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ସେଡେଞ୍ଜି, ଆରି, ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଅମ୍‌ଡ଼ଲେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ାୟ ।” ୫ ତି ଗାଡ଼େମରନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ ଖଡ଼ତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାତାଲନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ବାଞ୍ଜି ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ସେଡେନ୍ । ୬ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ରୁପା ତଡ଼ କି ସୁନା ତଡ଼, ବନ୍ତ ଅମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଇନି ତକୋ ତିଆତେ ଶେନ୍ ଆମନ୍

☆ ୨:୪୪ ୨:୪୪ ଅନାପ୍ତାୟ ୪:୩୨-୩୫

ତିୟତଃ; ନାଜରିତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁ ଆଖୁମଲୋଢ଼ ତଡ଼ିୟନା ।”^୭ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ତି ଗାଡ଼େମରନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମସି
 ଖମଲେ ଅବତୋଏନ୍ । ସିଲଭେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆ ଡାଲ୍ଲଜଡ଼ନ୍ ତ ଆମେତଡ଼ିଞ୍ଜି* ରତୋଏନ୍; † ଆରି
 ଆନିନ୍ ଡୋରୁଞ୍ଜାମତାଲେ ତନଡ଼େନ୍, କି ତଡ଼ିୟଲନ୍, ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଇଡ଼ୋୟ ଇଡ଼ୋୟଲନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ଆତଡ଼
 ସେନ୍ଲେ ସେନ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲନେ ।^୮ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଆଡ଼ଡ଼ିୟଲନ୍ ତ
 ଇସ୍ପରନ୍ ଆସ୍ତେକେନେନ୍ ଆଡ଼ଡ଼ି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି,^୯ ଆରି କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ସରେବାସିଡ଼ନ୍
 ମନ୍ଡ଼ ଗାମଲେ ଅବୟ ଗରନ୍ତେଲୋଡ଼ନ୍ ତଞ୍ଜୁମଲେ ବେକେଡ଼ଲନ୍ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍ଲଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିନ୍
 ଏଞ୍ଜାଲେ ମନଡ଼େନ୍ ତିଆଡେଜି ଗିୟଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ଡେଏଞ୍ଜି ।

ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ବର୍ଚ୍ଚନେ

^{୧୦} ଆନିନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ସୋଲମନନ୍ ଆ ପିଣ୍ଡାଲୋଡ଼ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ଡ଼ି
 ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ସାନ୍ନି ଡେଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇର୍ଗାଜି କି ଇୟଲ୍ଲାୟ ରୁକୁନେଜି ।^{୧୧} ପିତ୍ରନ୍
 ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ବର୍ଚ୍ଚନେ, “ଏ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା କେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍
 ସାନ୍ନି ଡେଡ଼ବେନ୍ ? ଇନ୍ଲେନ୍ ବସ୍ତୁଲନ୍ ବାଭେ ଅଡ଼େ ବୋର୍ଯାଲେନ୍ ବାଭେ କେନ୍ ମନ୍ରାନ୍
 ଏବଡ଼ଡ଼ିୟନେଲାୟ ଗାମଲେ ଅବଡ଼ିସୟତାଲେ ଇନିବା ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ଏସେଡ଼ତଲେନ୍
 ?^{୧୨} ଅଭାମନ୍, ଇସାକନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ଆ ଇସ୍ପର, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ପର, ଆ କମ୍ପାରିମରନ୍
 ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଅବଗୁଗୁଏନ୍ ଅବପେମେଡ଼େନ୍; ତି ଆ ଜିସୁ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନେରାମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼
 ଏସୋରୋଗ୍ଲାୟେନ୍, ଆରି ପିଲାତନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଆୟ ଆଗ୍ରାମେନ୍, ତିଆଡ଼ି ପିଲାତନ୍
 ଆଡେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ର୍ଚ୍ଚନେ ।^{୧୩} ଆନିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ଆରି ଏରଡୋସାମର୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଞ୍ଜାଲୋ, ଆପାଲ୍ଲଡେଡ଼େନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ ସମ୍ବରମରନ୍ ଅନମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍
 ପିଲାତନ୍ ଏବରେନ୍ ।^{୧୪} ବନ୍ତ ଅନମେଡ଼େ ତଡ଼ରନ୍ ଆରବଡ଼ୟଡ଼େନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଏରକୁଏନ୍,
 ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଭ ଇସ୍ପରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବତୋଏନ୍, ତିଆଡେଜି ଇନ୍ଲେନ୍ ସାକିନ୍
 ଏଡ଼ିୟତାୟ ।^{୧୫} ଆଖୁମଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ବୋର୍ଯା ବାଭେ କେନ୍ ଆ ଗାଡ଼େମର୍ ମନଡ଼େନ୍ । ନମିଞ୍ଜେନ୍
 ଅଞ୍ଜାତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମଲେ ଏଜନାଏନ୍; ତିଆଡେ ଆଖୁମଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ଚ୍ଚନେବା ଡେନ୍
 ତୁମ୍ ଡେଡେ; କେନ୍ ଆ ଗାଡ଼େମରନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆଡ଼ର୍ଚ୍ଚନେନ୍ ଆନିନ୍ ମନଡ଼େନ୍, ତିଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 ଏଗିଜେନ୍ ।”

^{୧୬} “ଆରି ନମି, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଏରଜନନାନ୍ ବାଭେ ଏଭେଏଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 ନିୟ ଏଭେଲେ ଏରଜନନାନ୍ ବାଭେ କେନ୍ଆଡେ ଏଲ୍ଲମେନ୍ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଜନା ।^{୧୭} ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍
 ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚନି ଇସ୍ପରନ୍ ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ଚ୍ଚନମରଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ବର୍ଚ୍ଚନେ,
 ମସିଅନ୍ ପନବରଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼େ; ତି ଆ ବର୍ଚ୍ଚନି ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗବଡେଲେନ୍ ।^{୧୮} ତିଆସନ୍,
 ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ଯର୍ନାୟବା, ଏଭେଲ୍ଲଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଇର୍ସେବେନ୍ କେମାଡେ ।^{୧୯} ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼
 ସିଲଭ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ଯା ଏଞ୍ଜାଡ଼େ, ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ଆସ୍ତୋଏନ୍
 ଆ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ ।^{୨୦} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ମଡ଼ିର୍ ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ଚ୍ଚନମରଞ୍ଜି ବାଭେ ଇସ୍ପରନ୍
 ଆରବଜନାଏନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚନି ବାଡ଼ତନ୍ବନ୍ ଆଡ଼େଡେନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍
 ତକୋତନ୍ ।^{୨୧} ମୋସାନ୍ ବର୍ଚ୍ଚନେ, ‘ପ୍ରଭୁ ଇସ୍ପରନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍
 ଅନ୍ତମ୍ ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ଚ୍ଚନମରନ୍ ତବନଡ଼େ, ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଜା ବର୍ଚ୍ଚନି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ଚ୍ଚବେନ୍, ତିଆଡେଜି
 ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ବା ।^{୨୨} ଆରି କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଡେଡେ, ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ଚ୍ଚନମରନ୍
 ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ଆଲ୍ଲେଡେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଭ ଅନାନ୍ନାନ୍ ଡେଡେ, ଆରି ରବୁଡେ
 ।^{୨୩} ସାମୁଏଲ୍ ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ଚ୍ଚନମରନ୍ ନିୟ ତି ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ବର୍ଚ୍ଚନେ, ଆରି ତିଞ୍ଜି ଆ ତିନ୍ନାରେଡ଼ ତିଅଞ୍ଜା
 ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ଚ୍ଚନମରଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ବର୍ଚ୍ଚି, ତି ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ କେନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ବର୍ଚ୍ଚି ।^{୨୪} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 ତି ଆ ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ଚ୍ଚନମରଞ୍ଜି ଆଅନ୍ଜି, ଆରି, ‘କୁଞ୍ଜାବେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ପୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ
 କେଜ୍ଜାମରଜି ଆସିବାଦନ୍ ଖାଡ଼ଡ଼ଜି’ ଗାମଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେନ୍ ଅଭାମନ୍ ଆମନ୍ ବାସାଲନ୍

* ୩:୭ ୩:୭ ତନୁକୁଡ଼ିଜଡ଼   ✧ ୩:୧୪ ୩:୧୪ ମାଡ଼ି ୨୭:୧୫-୨୩; ମାର୍କି ୧୫:୬-୧୪; ଲୁକ ୨୩:୧୩-୨୩; ଜନ ୧୧:୧୨-୧୫

। ୨୭ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତିଲେ ମନରାନ୍ ଆ ପେଲ୍ଲୋଲୋଟନ୍ ସିଲଡ୍ ଆବଡ଼ିତ୍‌ଲେ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆସିର୍‌ବନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ପର୍ତ୍ତମ୍ନୁ ଆ କମ୍ପାରିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଗବଡେଲ୍‌ତାଲେ ଆସ୍ତାୟଲ୍‌ୟ ।”

୪

ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ପରନ୍‌ସୁଆତିଲୋଟ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍

୧ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆବରନ୍ ଆତିଡ଼ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି, ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆଜ୍ରଗେତେଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ତାୟଜି ତ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟଲ୍‌ଲାଜି । ୨ ଆନିଞ୍ଜି ବରାବେଞ୍ଜି ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆ ଯନର୍‌ମେଡ଼୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍‌ରଞ୍ଜି । ୩ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ବଣ୍ଡିସିଲୋଟନ୍ ଆବାର୍ତାନ୍ ଜାୟ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତିଡ଼ ଅରୁବେନ୍ । ୪ ବନ୍‌ତ ଜବ୍ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜି ଅମଡ଼ତଡ଼ାଲେ ତର୍‌ରଞ୍ଜି; ଆରି ତିଆତିଡ଼ ଓକାମରଞ୍ଜି ତୁମ୍‌ଆ ତନିତି ମନ୍‌ଲୟ୍ ଅଜାର ତେଏଞ୍ଜି ।

୫ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତ୍ରଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ରୁକ୍ଲଞ୍ଜି । ୬ ତେଭେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ଆନାନନ୍, କାୟାପାନ୍, ଜନନ୍, ଆଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡାରନ୍ ତ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କେଜ୍‌ଜାମରଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୭ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାସ୍ତାୟ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମୁକ୍ଲାବାଞ୍ଜି ମଡ଼ିନ୍ ତବନ୍‌ଡ଼ଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ଭେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଏଲ୍‌ଲୁମ୍‌ତେ ? ଅଞ୍ଜା ବୋର୍‌ସା ବାଭେ ଅଡ଼େ ଆନା ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଟ୍ ଆମ୍ଭେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଏଲ୍‌ଲୁମ୍‌ତେ ?”

୮ ପିତ୍ରନ୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍‌ସା ଅମ୍ଭେଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଏ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି ଆରି ଆମ୍ଭଡ଼ୁଗଡ଼ମରଜି, ୯ ଲଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କେନ୍ ଆ ଗାଡେମରନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏରଲ୍‌ଲୁମାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଏଞ୍ଜାଲେ ମନଡେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବର୍ତ୍ତଲେନ୍ ? ୧୦ ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଜନାବା, ଅଞ୍ଜା ନାଜରିତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆଅକ୍ଲାତଡ଼ଲୋଟନ୍ ଏରକ୍ଲୁଏନ୍, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଡୋଏନ୍, ତି ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଟ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ମନଡେନ୍ କି ନମି କେନ୍ ମୁକ୍ଲାବାବେନ୍ ଆତନଡ଼ । ୧୧ ଜିସୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତରମ୍ନ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଟନ୍ ଆଇତିଡ଼, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଗୁସିମରଞ୍ଜି, ‘ଆମ୍ଭେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆରେଡ଼ ଏବାସ୍ତେଏନ୍,

ତିଆତେ କୁନେନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ଆରେଡ଼ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ତି ଆରେଡ଼ ।’

୧୨ ଆନିନ୍ ତୁମ୍‌ ଅମ୍ଭେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ଜାୟତା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଟ୍ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ ବାଭେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅନୁରନ୍ ଅଃଞାଡେ ।”

୧୩ ଆନିଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆ ବୋର୍‌ସା ଗିୟଲେ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଏରପାଟମରଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାତାଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ତିଆତିଡ଼ ଅମ୍ଭଡେଞ୍ଜି । ୧୪ ବନ୍‌ତ ତି ଆମ୍‌ନଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି କି, ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଟ୍ ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ବର୍‌ନ ଅଃର୍‌ପିଲ୍‌ଜି । ୧୫ ଆନିଞ୍ଜି ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଟନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ତାଣ୍ଡନ୍ ଜିର୍‌ସା ଗାମେଞ୍ଜି କି, ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲ୍‌ଜି । ୧୬ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇନି ଏଞ୍ଜାଗୋ ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆରି କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆବ୍‌ଲୁମେଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ସମ୍‌ରା ଜିରୁସାଲମବାଜି ଜନାଆଜେଞ୍ଜି, ଶ୍ରେନି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିଆତେ ସସଲନ୍ ଅଃର୍‌ପିବୋ । ୧୭ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅଃକ୍‌ଡ଼ାୟନ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଟ୍ ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼‌ଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏବରଡ଼େନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବଡ଼ଡ଼ବାଜି ।”

୧୮ ତିକ୍ଳି ଆନିଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡେଡ଼ାଲେ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଟ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏବରଡ଼େନ୍ ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଏତିୟଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆକ୍ରାନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୧୯ ବନ୍‌ତ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏଅମଡ଼ଡ଼ଲ୍‌ୟ ତେନ୍ ମନଡ଼ ଅଡେ ବର୍ନେବେନ୍ ଏଅମଡ଼ଡ଼ଲ୍‌ୟ ତେନ୍ ମନଡ଼, ତିଆତେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ମା ବର୍‌ନାବା । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଏଗିୟଲ୍‌ୟ ଆରି ଏଅମଡ଼ଡ଼ଲ୍‌ୟ, ତିଆତେଜି ଏରବନରନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତକୋଲନ୍ ଏଃର୍‌ପିଆୟ୍ ।” ୨୧ ସିଲଡେ ତେଭେ ଜବ୍ ମନ୍‌ରା ତକୋଏଞ୍ଜି ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଅଃଞାଡ଼ଲ୍‌ଜି, ସଭର୍ ବବଡ଼ଡ଼ାଲେ ଅମରେଡେଞ୍ଜି । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେଭେ ଇନିଜି ତେଏନ୍

ତିଆଡେଜି ଆସନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ସେଜେରାଏଞ୍ଜି । ୨୨ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ମନଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବାକୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଡେଏନ୍ ।

ଅନୁୟବନ୍ ବାଢେ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ପାର୍ତନା

୨୩ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ବଣ୍ଡିନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ଢ଼ଲନାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ତ ଆମ୍ନୁଡ଼ୁଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଇନିଜି ଗାମେଞ୍ଜି ତିଆଡେ ଅଡକୋନ୍ ଇୟଲେ ବର୍ନେଜି । ୨୪ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡକୋନ୍ ଆରମ୍ଭତେଞ୍ଜି ଆବମନ୍ନନ୍ ଏମ୍ନେଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସୋଡ଼ା ସର୍ବତନ୍ ବାଢେ ଏନ୍ନେଲେ ପାର୍ତନାଞ୍ଜି; “ଏ ପ୍ରବ୍ରୁ ଆମନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍, ପୁତ୍ରିନ୍, ସମ୍ବେୟୁଣ୍ଡାନ୍ ଆରି ତେଢେ ତକୋନ୍ଆଡେଜି ଅଡକୋନ୍ ଗବଡେଲେନ୍ । ୨୫ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଢେ ଆମନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେନ୍ ତ କମ୍ବାରମରନ୍ମ* ଦାଉଦନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ସନେ, ‘ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଇନିଆସନ୍ ବାବନ୍ତ୍ରାବ ବାକାବେଞ୍ଜି,

ଆରି ଇନିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅଃଗଡେଲେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପାଢ଼ଲେ ତନ୍ନୁଏଞ୍ଜି ?

୨୬ ପ୍ରବ୍ରୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଆରି ଆନିନ୍ ଆରବିସେକଏନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼, ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ରାଜାଜି ତନଡେଞ୍ଜି, ଆରି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ରୁକୁଲଞ୍ଜି ।’

୨୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମଡ଼ିର୍ କମ୍ବାରମରନ୍ମ ଜିସୁନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଆମନ୍ ଅବିସେକଏନ୍, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଏରୋଦନ୍ ତ ପଡ଼ିଅ ପିଲାତନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ରୁକୁତାଲନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବିରୁଦଏଞ୍ଜି । ୨୮ ବୋର୍ସାନମ୍ ତ ଅନିଃୟମନମ୍ ବାଢେ ଅଡକୋନ୍ ଇନି ତେଡମତେ ଗାମଲେ ଆମନ୍ ଗବରିଏନ୍, ତିଆଡେ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରୁକୁଲଞ୍ଜି । ୨୯ ପ୍ରବ୍ରୁ, ନମି ଆନିଞ୍ଜି ଇନଲେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବବଡ଼ଢ଼ତଲେଞ୍ଜି, ଆମନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେ ଗିଜା ଆରି ଏରବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବର୍ନେନମ୍ ଅନସ୍ବୁବରନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ କମ୍ବାରମରନ୍ମଜିଆଡ଼ଢ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟାଜି । ୩୦ ଆରି ମଡ଼ିର୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ମ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ମନବନ୍ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅରମ୍ଭତଞ୍ଜି ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅସିନମ୍ ତେଜ୍ଜେଆ ।”

୩୧ ଆନିଞ୍ଜି ଆପାର୍ତନାଞ୍ଜି ଆ ତିକ୍କି, ଅଜ୍ଞା ଆ ତରକୋନେଲୋଡ଼ ରୁକୁଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ତି ତେଢେ ୟୁଲନେ । ଆନିଞ୍ଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିଜେଞ୍ଜି କି ଏରବନ୍ତଡ଼ନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅପ୍ସୁବରେଞ୍ଜି ।

ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଅନର୍ଜେଞ୍ଜି ଆବସମାନନ୍ ଞାଡ଼ଢ଼ତଜି

୩୨ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍ ଆବମନ୍ନନ୍ ତ ଆବପରାନ୍ନାନ୍ ଡେଏଞ୍ଜି । ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନର୍ଜେଞ୍ଜି ଇନଲେନ୍ଆଡେ ଅଃଗାମଲି, ବନ୍ତ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆନର୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ଆବସରିନ୍ ବାନ୍ତେଲେ ଜୋମେଞ୍ଜି । ୩୩ ଅନାମ୍ବୁୟ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ବୋର୍ସାନ୍ ବାଢେ ପ୍ରବ୍ରୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ୟନର୍ମେଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସିର୍ବାଦଏଞ୍ଜି । ୩୪ ତିଆସନ୍ ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅବାବ ଅଃଡେଲି, ତିଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ଲବସିମା, ଅସି ତକୋଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତିଆଡେଜି ତମେଞ୍ଜି କି ତକାନ୍ ଅନାମ୍ବୁୟ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ପାଢ଼ଲେ ଇୟଲାଇ ତିୟେଜି; ୩୫ ଆରି ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସନାୟସାୟ ଅନ୍ତମ୍ ତିଆଡେ ତିୟତିୟେଞ୍ଜି ।

୩୬ ଆରି, ଜୋସେପନ୍, ଆନିନ୍ ଲେବି କେଜ୍ଜାମର୍ ସାଈପ୍ରସଲୋଡ଼ନ୍ ଜନମ୍ ଡେଏନ୍, ଅନାମ୍ବୁୟ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ନବା ଗାମଲେ ଅବଞ୍ଜୁମେଞ୍ଜି, ବାଣ୍ଟାଲବୋ ଡେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମନ୍ “ବନବ୍ଯୋ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍” ଡେଡେ । ୩୭ ଆ ବସେଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ତିଆଡେ ତମଲେ ତି ଆ ତକା ଅନାମ୍ବୁୟ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଇୟଲେ ତିୟେଜି ।

ଅନାନିଅନ୍ ତ ସପିରାନ୍

୧ ଅନାନିଅ ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ ସପିରା । ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ଅସୋୟ୍ ଆନର୍ଜେଞ୍ଜି ତମେଞ୍ଜି । ୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅନର୍ଜେନ୍ ତମଲେ ଆଞ୍ଜୁଡେଞ୍ଜି ଆ ତକା

* ୪:୨୫ ୪:୨୫ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରୁକୁମତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା   ୪:୨୭ ୪:୨୭ ଲୁକ ୨୩:୭-୧୧; ମାତିର ୨୭:୧,୨; ମାର୍କି ୧୫:୧; ଲୁକ ୨୩:୧; ଜନ ୧୮:୨୮,୨୯   ୪:୩୨ ୪:୩୨ ଅନାମ୍ବୁୟ ୨:୪୪,୪୫

ଲାଢ଼ିଲେହୁ ସଲେ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି କି ଲାଢ଼ିଲେହୁ ତକ୍ଲାନ ଅନାପ୍ତାୟ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତହୁ ଇୟଲେ ତିୟେଜି ।^୩ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ଅନାନିଅ, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମହୁ ସସନେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ବସେଡ଼ନ୍ ତମ୍ଲେ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ତକ୍ଲା ଲାଢ଼ିଲେହୁ ସଲେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍, ଇନିବା ସନ୍ମୁମନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼େନ୍ମ କାକାଡ଼ାଲନ୍ ?”^୪ ତିଆ ବସେଡ଼େ ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ତମେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତିଆତେ ଆମନ୍ଆତେ ଅଃଡ଼ୁକୋଲୋ ପହ ? ଆରି ତରମେନ୍ ସିଲହୁଲ୍ଲନ୍ ତିଆ ତକ୍ଲା ଆମନ୍ଆତେ ଅଃଡ଼ୁକୋଲୋ ପହ ? ଏଡ଼େଲ୍ଲଡ଼େନ୍ ଆମନ୍ ଏକ୍ଲାଲେ ଉଗରଲୋଡ଼େନ୍ମ ଏନ୍ନେଲେ ଇୟମେନ୍ ? ଆମନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆମହୁ ଅଃସସଲନ୍, ବନ୍ତ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମହୁ ସସଲନ୍ ।”^୫ ଅନାନିଅନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆରମତଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ଜାୟତାନ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ କି ରବୁଏନ୍ । ସିଲରେ ତିଆକ୍ଲା ମନ୍ରା କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ତଡ଼େଡ଼େ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବତଡ଼େଡ଼େ ।^୬ ଆରି ବେଣ୍ଡିଆମରଞ୍ଜି ଜିରାଜି କି ଅନାନିଅନ୍ ଆ ମରା ସିନ୍ରିନ୍ ଯୁମ୍ଲେ ବୋୟଲେ ପାଡ଼େଡ଼େ କି ଇୟଲେ ତିଲେଜି ।

^୭ ଯାରି ଗଣ୍ଡା ଆ ତିକ୍ଲିଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଇୟଲାଇୟ, ବନ୍ତ ଇନି ତେଏନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଲୋ ।
 “ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆତହୁ ବରେନ୍, “ବର୍ନା ଲା, ତିୟଡ଼େ ତକ୍ଲା ବାଡ଼େ ପହୁ ଆମେନ୍ ବସେଡ଼ନ୍ ଏତମେନ୍ ?”
 ଆନିନ୍ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଓଓ, ତିୟଡ଼େ ତକ୍ଲା ବାଡ଼େ ବସେଡ଼ନ୍ ଏତମ୍ଲାଇୟ ।”

^୮ ସିଲରେ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆତହୁ ବରେନ୍, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଆସନ୍ ଇନିବା ବାଗୁନ୍ବେନ୍ ଆବମନ୍ନ୍ ଏଏମ୍ଲେଲନ୍ ? ଗିଜା, ଆନାଜି ଅୟତବନ୍ମ ଇୟଲେ ତିଲେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼ୋଲାଇନି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆମନ୍ଆତହୁ* ନିୟ ବୋୟଲେ ଡାଣ୍ଡୁନ୍ ପାହୁଡ଼ମ୍ଲି ।”
^୯ ସିଲରେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ସପିରାନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲଜହୁବା ଗୋଡ଼େନ୍ କି ରବୁଏନ୍ । ଆରି ବେଣ୍ଡିଆମରଞ୍ଜି ଅମ୍ପସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ଲେ ସପିରାନ୍ ଆରବୁ ଇୟଲାଇୟ ଗିଜେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତହୁ ତୁଆରାନ୍ ବୋୟଲେ ପାଡ଼େଡ଼େ କିଆ ଅୟତବନ୍ ଆ ମସାନ୍ ଆତୟତୟ ଇୟଲେ ତିଲେଜି ।^{୧୦} ସିଲରେ ଅଡ଼କୋ ମଣ୍ଡୁଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆରି ତିଆକ୍ଲା ମନ୍ରା କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ତଡ଼େଡ଼େ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ବତଡ଼ାଜେଡ଼େ ।

ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍

^{୧୧} ଅନାପ୍ତାୟ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମହୁ ଜବୁତମ୍ ଅରମ୍ପଡ଼େ ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ସୋଲମନନ୍ ଆ ପିଣ୍ଡାଲୋଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ରୁକ୍ଲୁନେଜି ।^{୧୩} ବନ୍ତ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆମହୁଲୋଡ଼ ସିଲହୁ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୋମହୁଲ୍ଲି, ତେଲୋଜନହୁଡ଼େନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତହୁ ସେକେଏଞ୍ଜି ।^{୧୪} ଆରି ଜବୁତମ୍ ଓକାମରଞ୍ଜି ତ ଆଇମରଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆମହୁ ତରଞ୍ଜି କି ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟଲ୍ଲି ।^{୧୫} ପିତ୍ରନ୍ ଆଜିଡ଼ାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଏକ୍ଲାଲଡ଼େନ୍ ଅସୁମରଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆ ଉମ୍ଲୁଲ୍ଲନ୍ ଜାବେତୋ ଗାମଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅସୁମରଞ୍ଜିଆତହୁ ବୋୟଲେ ଡାଣ୍ଡୁନ୍ ସପାଲୋଡ଼ନ୍ ତ କଟଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇୟ ତକ୍ଲୋଏଜି ।^{୧୬} ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ତୁୟାୟରେଡ଼ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ସିଲହୁ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅସୁମରଞ୍ଜି ତ ଏମ୍ତଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମ୍ପୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଓରୋଡ଼ଲାଇ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ମନଡ଼ାଜେଡ଼େ ।

ଅନାପ୍ତାୟ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଖାଡ଼େଡ଼େ

^{୧୭} ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି, ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଇସ୍ପାତାନ୍ ବାଡ଼େ ପସୋୟଲଗୋ ତେଏଞ୍ଜି ।^{୧୮} ଆରି ଅନାପ୍ତାୟ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଜିଲେ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି ।^{୧୯} ବନ୍ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାହୁଲ୍ଲହୁବରମ୍ ଅବୟନେ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ଆ ସନଡ଼ିଜି ରୋଆଜେନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତହୁ ତୁଆରାନ୍ ଅମ୍ପଡ଼ୁଡ଼ାଲେ ଓରୋଡ଼ଲାଇ କି ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି;^{୨୦} “ଜିର୍ବା, ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ଡ଼ାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତହୁ କେନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇୟ ବର୍ବାଜି ।”^{୨୧} କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ପଡ଼ୁଡ଼ାଲେ ଅନାପ୍ତାୟ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅଶ୍ଟୁଡ଼ ତୋଡ଼ାନ୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତିୟେଜି ।

ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତ ଆ ସସି କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଜିରେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ତ ଇସ୍ପାୟଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ରୁକ୍ଲୁଲ୍ଲି, ଆରି ଅନାପ୍ତାୟ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତହୁ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ସିଲହୁ ଅମ୍ପଡ଼ୁଡ଼ଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆପାୟେଞ୍ଜି ।^{୨୨} ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାପ୍ତାୟ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତହୁ ଅଃନ୍ନେରବାଡ଼ଲ୍ଲି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ନାଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତହୁ ଇୟଲାଇୟ ବରେଜି,^{୨୩} “ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଏଗିୟଲାଇୟ, ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ଡ଼ମ୍ ଆଇଡ଼ହୁ ଆରି ଜଗେସିମରଞ୍ଜି ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତନଡ଼ିଜି, ବନ୍ତ ସନଡ଼ନ୍ ରୋଲେ ଅମ୍ପନ୍ ଇୟଲେ ଏଗିୟନାଞ୍ଜି

* ୫:୯ ୫:୯ ମରାନ୍

ଆନ୍ନିତ୍ ଏଠିକେ ବାଟୁଲାଇଲୁ ।” ୨୪ କେନ୍ ଅତୁକୋନ୍ ଆ ବନେ ଅମତତ୍ତଲେ ସରେବାସିତନ୍ ଆ ସିସ୍ତାୟ ତ ସୋଡା ରାଓଡାଞ୍ଜି ଇନ୍ ତେତେ ଗାମଲେ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଟ୍ଟନେମରଞ୍ଜି ଆ ବନେ ଇୟମତାଲେ ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୨୫ ତିଆତିତ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଜିରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଇୟଲାଇଲୁ ବରେଜି, “ଅମତତ୍ତବା, ଅଜା ମନ୍ରାଜି ଆମେନ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଟନ୍ ବଣ୍ଡିଲେ ଏତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସରେବାସିଲୋଟନ୍ ତନଟ୍ତାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତତ୍ ଖନଟନ୍ ତିୟତଜି ।” ୨୬ ତିଆତିତ୍ ସୋଡା ସିସ୍ତାୟନ୍ କାକାଡାମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଟ୍ଟନେମରଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଓରୋଟେଜି । ବନ୍ତ ବତଗାୟ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଅଞ୍ଜେଓରୋଟଲଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅସମୟ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅରେଟନ୍ ବାରେ ତିତ୍ତଲେଞ୍ଜି ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ବତତେଞ୍ଜି । ୨୭ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାସ୍ତାୟ ଖଟ୍ଟନେମରଞ୍ଜିଆତତ୍ ଓରୋଟଲେ ଅତୁକୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମତ୍ତଲୋଟ୍ ତବନଟ୍ତଲେ ମୁତ ରାଓଡାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୨୮ ✧ “କେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଟ୍ ଖନଟନ୍ ଏତିୟତତ୍ ଗାମଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏବରବେନ୍, ବନ୍ତ ଗିୟବା, ସମରା ଜିରୁସାଲମାନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଖନଟ୍ ଏତିୟେନ୍ ଆରି ତି ଆ ମନ୍ରା ଆ ରନବୁ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଏବତୋସାତଲେନ୍ ।”

୨୯ ବନ୍ତ ପିତୁନ୍ ତ ଆନ୍ନା ଅନାସ୍ତାୟ ଖଟ୍ଟନେମରଞ୍ଜି ଜାଲଟ୍ତଲେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବନେ ଏମାନ୍ନୋୟ, ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବନେ ଏଞ୍ଜାନ୍ନୋୟ । ୩୦ ଅଜା ଜିସୁ ଆମେଞ୍ଜି ଆଅକ୍ଷାତତ୍ତଲୋଟନ୍ ତାତ୍ତଲେ ଏରକ୍ତୁଏନ୍, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ତର ଆନିନ୍ଆତତ୍ ଅବତୋଏନ୍ । ୩୧ ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ତାଏଲମରଞ୍ଜି ଆବ୍ଯରବୁଡ୍ଡିନେନ୍ ତ ଇସେନ୍ ସିଲତ୍ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ତରନ୍ ଆଜିତୋମସିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ଆତତ୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ଗାତମର ଆରି ଅନ୍ନୁମର ଅଣ୍ଡେଲେ ତବନଟେନ୍ । ୩୨ ଆରି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅତୁକୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଆସନ୍ ସାକିମରଜି, ଆରି ଅଜା ମନ୍ରାଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବନେ ମାନ୍ନେତଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆନିନ୍ ମଡିର ପୁରାଡାନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ତି ମଡିର ପୁରାଡାନ୍ ନିୟ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତକୋ ।”

୩୩ କେନ୍ ଆ ବନେ ଅମତତ୍ତତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ୍ ବରାବେଞ୍ଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ରନକ୍ତୁନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି । ୩୪ ବନ୍ତ ଗମଲିଏଲ୍ ଗାମଲେ ଅବୟ ପାରୁସିନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଆ ଖନଟ୍ତିୟମର, ଆରି ଅତୁକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ ମାନ୍ନେତଜି, ଆନିନ୍ ପନ୍ସୁଆତିଲୋଟନ୍ ତନଟ୍ତାଲେ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଟ୍ଟନେମରଞ୍ଜି ବସନ୍ନେଃ ଆସନ୍ ଅନମତ୍ତୁଟନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି; ୩୫ ଆରି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଇସ୍ତାଏଲମରଜି, କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଇନି ଏଏଜାତାୟ ଏଗାମତେ, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଗିୟତମାବା । ୩୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ ତିରଦାନ୍ ଆନିନ୍ତମ ଅବୟ ସୋଡାମର ଗାମତମଲନ୍, ଆରି ଉଞ୍ଜିସଅ ମନ୍ରା ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲଞ୍ଜି; ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍, ଆରି ତିଅଜା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆତତ୍ ସଣ୍ଡୋଟେଞ୍ଜି ତି ଅତୁକୋଞ୍ଜି ପିରିଟ୍ପାତାନ୍ ତେଆଜେଞ୍ଜି । ୩୭ ତି ଆ ମନ୍ରା ସିଲତ୍ତଲନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ତନିତିନ୍ ଆତ୍ରେଏନ୍ ଆତିତ୍ ଗାଲିଲିବାୟ ଜିତଦାନ୍ ତୁଟ୍ଲନାୟ କି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅବୁରୁକ୍ତତାଲେ ଗୋଡେନ୍ ଅମତ୍ତୁଟେନ୍; ଆନିନ୍ ନିୟ ରବୁଏନ୍, ଆରି ତିଅଜା ମନ୍ରା ଆନିନ୍ଆତତ୍ ସଣ୍ଡୋଟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅତୁକୋଞ୍ଜି ପିରିଟ୍ପାତାନ୍ ତେଆଜେଞ୍ଜି । ୩୮ ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତତ୍ ବର୍ତବେନ୍, ଆମେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଇନ୍ନିଟ୍ ଏଏଜାତତ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଅମରେଟ୍ତବାଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିୟ ଅତେ କେନ୍ ଆ କାକାଡା ମନ୍ରାନ୍ ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲତେନ୍ ତିଆତେ ରସମତେ । ୩୯ ବନ୍ତ ତିଆତେ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଆମେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ତତ୍ତଲେ ଏଞ୍ଚରପ୍ତିଏ, ଅସମୟ ଆମେଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଟ୍ ଏତୋତନ୍ ଗାମଲେ ରାଡ୍ଡାତବେନ୍ ।”

ତେତେ ଆତକ୍ତୁମ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅତୁକୋଞ୍ଜି ଗମଲିଏଲନ୍ ଆ ବନେ ଅମତତ୍ତେଞ୍ଜି । ୪୦ ଆରି ଆନାସ୍ତାୟ ଖଟ୍ଟନେମରଞ୍ଜିଆତତ୍ ଅମ୍ବୁସିତନ୍ ଓଡ୍ଡୋତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ତିତେଞ୍ଜି କି ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଟ୍ ଇନ୍ନିଟ୍ ଏବରତତ୍ତେନ୍ ଗାମଲେ ବରେ ଅମରେଟେଞ୍ଜି । ୪୧ ସିଲତେ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଟ୍ଟନେମରଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆସନ୍ ତନିତନ୍ କନଖନ୍ ଆଖନାଟ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଗାମଲେ ସର୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ପନ୍ସୁଆତିସିତନ୍ ସିଲତ୍ ତୁଟ୍ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୪୨ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ସରେବାସିଲୋଟନ୍ ତ ଅସି ଅସି ଇୟଲେ ଜିସୁନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ତ ଗାମଲେ ଖନଟନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ମନଟ୍ବରନ୍ ଅନପ୍ତୁଟ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜୋଲୋଲଞ୍ଜି ।

ସେବା କାକାଡାନ୍ ଆସନ୍ ସାତଜଣ ସନେତାନ୍

✧ ୫:୨୮ ୫:୨୮ ମାଡିଉ ୨୭:୨୫

୧ ତିଆଡ଼ିତ୍ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟଲେ ପାଢ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଗ୍ରୀକ୍ ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିଜି ତ ଏବ୍ରୁଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିଜି ଗୋଡ଼େଲଞ୍ଜି । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆଡ଼ିତ୍ ତିତାନ୍ ଆ ପଡ଼ି ଆସନ୍ ତାକୋନ୍ ଆବାଞ୍ଜେଏଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍ ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି ମନଢ଼ ଅଃଗିଜେଜି ଗାମଲେ ଗ୍ରୀକ୍ ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିଜି ଏବ୍ରୁଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବରଞ୍ଜି । ୨ ତିଆସନ୍ ବାରଜଣ ଅନାମ୍ବୁୟ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନସ୍ପୁଡ଼ୁବରନ୍ ଅମରେଡ଼ଡ଼ାଲେ ଜନୋମଜୋମନ୍ ଆ ବନାଡ଼େଲୋଡ଼ ମଗାଡ଼ଲେ ଅଃଡ଼କୋନେବୋ । ୩ ତିଆସନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଜା ମନ୍‌ରାଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ବୁଡ଼ିନ୍ ତକୋ ଏଠେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସାତଜଣ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ସେଡ଼ାବା । ୪ ଏଠେଲେଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାର୍ତନାନେନ୍ ତ ମନଢ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ପୁଡ଼ୁବରନ୍ ଆସନ୍ ରୟଢ଼ଲଢ଼ତନ୍ ।”

୫ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଡ଼କୋ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଅଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ତର୍ନେନ୍ ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ତିପାନ ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆରି ପିଲିପନ୍, ପ୍ରକରନ୍, ନିକାନୋରନ୍, ତିମୋନନ୍, ପାର୍ମାନନ୍ ତ ଆମ୍ବୁଜୁ ଜିଉଦି ତରମ୍ପଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବୁୟଲନ୍ ଆନ୍ତିଅକିଆବାୟ୍ ନିକଲାୟନ୍ ସେଡ଼ାଏଞ୍ଜି । ୬ କେନ୍ ସାତଜଣଞ୍ଜି ଆବବଲୋଡ଼ ଅନାମ୍ବୁୟ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଆସିଞ୍ଜି ତକୋଡ଼ାଲେ ପାର୍ତନାଏଞ୍ଜି ।

୭ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନାଆଜେଞ୍ଜି ଆରି ଜିରୁୟାଲମଲୋଡ଼ନ୍ ଖଞ୍ଜନେମରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟଲେ ପାଢ଼େଞ୍ଜି; ଆରି ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ କ୍ରିସ୍ତାନୁଲଞ୍ଜି ।

ତିପାନନ୍ ବଣ୍ଡିଏଞ୍ଜି

୮ ତିପାନନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନାୟମନ୍ ତ ବୋର୍ସାନ୍ ଖଞ୍ଜଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ତ ଅରମ୍ପଡ଼ଞ୍ଜି ଲୁମେନ୍ । ୯ ବନ୍‌ତ ଲିବତ୍ ଅ, କୁରିଣିଆ ଆରି ଆଲେକ୍‌ଜାଣ୍ଡିଆ ଆଗ୍ରାମଡ଼େଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରନ୍‌କୁସିଂ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆରି କିଲିକିଆନ୍ ତ ଆସିଆବାଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଜିରାଜି କି ତିପାନନ୍ ଆମଡ଼ ଗୋଡ଼େନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ତବେଜି । ୧୦ ଆରି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିପାନନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଏଠେଲେ ଆ ବୁଡ଼ି ତିଏନ୍ ତ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଢ଼ଲେ ଅଃର୍‌ପିଲିଜି । ୧୧ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ମୋସାନ୍ ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ନିଶ୍ଚୟେନ୍, ତିଆଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଅମଡ଼ଢ଼ଲାୟ୍” ଗାମଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଖଞ୍ଜଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ୧୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ସୁସ୍ତାୟେଞ୍ଜି କି ତିପାନନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଖଞ୍ଜଲେ ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ୧୩ ଆରି ତେଡେ କଣ୍ଡାୟ୍ ସାକିମରଞ୍ଜି ତବନ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ମଡ଼ିର୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ତ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍ତନେ । ୧୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ନାଜରିତ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ପୁଡ଼ତେ ଆରି ମୋସାନ୍ ଅଜା ବନାୟ୍‌ବରଜି ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ବାରାୟ୍‌ତାୟ୍ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଅମଡ଼ଢ଼ଲାୟ୍ ।” ୧୫ ତିଆଡ଼ିତ୍ ତେଡେ ଆଡ଼ଜୁମନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି; ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ତିପାନନ୍ ଆମଡ଼ଗଡ଼ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ସେଡେଞ୍ଜି, ଆରି ତିପାନନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ଉଜ୍ଜମ ରାଡ଼ଡ଼ାଏନ୍ ।

ତିପାନନ୍ ଆ ବର୍ନେ

୧ ସିଲଡେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତିପାନନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଆ କନାୟ୍‌କାୟ୍‌ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ପଡ଼଼?”

୨ ତିପାନନ୍ ବର୍ନେନ୍, “ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ଆପେୟ୍‌ଜି, ଅମଡ଼ଢ଼ବା । ଆପେୟ୍‌ଲେନ୍ ଅଗ୍ରାମନ୍ ଆରଣ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକୋନେନ୍ ଆମ୍ବୁଜୁ, ଆନିନ୍ ମେସପଗାମିଆ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ତେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ବର ଆମଡ଼ନ୍ ଅବରିୟ୍‌ତାଲନେ । ୩ ଆରି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ବରେନ୍, ‘ଆମନ୍ ଅସି’ମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ତେସାତମନମ୍ ସିଲଡ଼ ଡୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ୍ ଆରି ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଅଜା ତେସା ଅବଡ଼ୁୟ୍‌ତମ୍ ତି ଆ ତେସା ଜିରା ।’ ୪ ସିଲଡେ ଆନିନ୍ କଲିଦିଅଞ୍ଜି ଆ ତେସା ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଆରଣ ତେସାନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତକୋନେ । ଆରି ଆ ବାପାନ୍ ଆର୍‌ବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି ଅଜା

ତେସାଲୋଡ଼ ଏତକୋତନ୍ ତି ଆ ତେସା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲ୍‌ୟ । ୫ ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତେତ୍ତେ ଇନ୍ନିଝିଜା ଅଃଭିୟଲୋ, ବତାଲ୍‌ଜଡ଼ ଆଜଡ଼ଜଡ଼ ଆ ଲବ ନିୟ ଅଃଭିୟଲୋ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ବାସାଏନ୍ । ଅତ୍ରାମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଜା ତେସା ତିୟତାୟ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ତ ଆ କେଜ୍‌ଜାମରଞ୍ଜିଆତେ ତେତେ । ଇସ୍‌ରନ୍ ତିଆତେ ଆତ୍ରାସାଲନ୍ ଆତିଡ଼ ଅତ୍ରାମନ୍ ଅଶ୍ରୁଡ଼ କୋତନେ । ୬ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ବନେ, “ଆ କେଜ୍‌ଜାମରଞ୍ଜି ବତେସାନ୍ ଜିର୍ରେ ଇୟତେ ତକୋନେଜି ଆରି ତି ଆ ତେସା ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଉଞ୍ଜିଏଅ ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ କମ୍‌ପାରିନ୍ ତକ୍‌କୋତାଲେ ତଶ୍ରାୟତାଜି । ୭ ବନ୍‌ତ ଅଜା ମନ୍‌ରାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ କମ୍‌ପାରିନ୍ ତକ୍‌କୋତାଜି ଖେନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ବିସାରତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ତେସା ସିଲଡ଼ ତୁଝଲନ୍ ତେନ୍ନେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ପୁର୍ ଯଜି । ୮ ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଅତ୍ରାମନ୍‌ଆତଡ଼ ଗନବରେଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ବରେନ୍; ତି ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ଇସାକନ୍ ଆକ୍‌କୋତେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଟ ତିନ୍‌ଲୋଡ଼ ଗବରେତେନ୍; ଇସାକନ୍ ଜାକୁବନ୍‌ଆତଡ଼ ଗବରେତେନ୍ ଆରି ଜାକୁବନ୍ ଆଅନଞ୍ଜି ବାରଜଣଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗବରେତେନ୍ ।”

୯ “ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ତମଞ୍ଜି ଜୋସେପନ୍‌ଆତଡ଼ ସଞ୍ଜାତାଲେ ମିସର୍ ତେସାବାଜି ଆମଡ଼ କମ୍‌ପାରିନ୍ ତମେଞ୍ଜି । ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୧୦ ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋ ତଶ୍ରନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋବେନ୍, ଆନିନ୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଆ ରାଜା ପାରୋନ୍ ଆ ମୁକ୍‌ଗାଟ୍ ଆତ୍ରୁତେନ୍ ଆତିଡ଼, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସନାୟମନ୍ ତ ବୁଢ଼ିନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ପାରୋନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମିସର୍ ତେସା ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ଅମ୍ନେଲେ ତବ୍‌ନଡ଼େନ୍ । ୧୧ ତିଲ୍ଲୁ ସମ୍ପରା ମିସର୍ ତେସାନ୍ ତ କିନାନ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ କାନ୍ତାରାନ୍ ଅଡ଼ୋଲ୍‌ୟ ଆରି ମନ୍‌ରାଜି ମାଡୁ ତଶ୍ର ଏଞ୍ଜି । ତିଆତିଡ଼ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଜନୋମନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି । ୧୨ ମିସର୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଜାକୁବନ୍ ଆରମ୍‌ତଡ଼େନ୍, ତେତ୍ତେ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୧୩ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁତର ଇଡ଼ନ୍ ତେତ୍ତେ ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ବାନ୍ ଆରିୟେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଜୋସେପନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ସେକୁଲ୍‌ଲନେ, ଆରି ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଆ ରାଜା ପାରୋନ୍ ନିୟ ଜୋସେପନ୍ ଆସିଂମରଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାଏନ୍ । ୧୪ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ଜି ଜୋସେପନ୍ ଆ ବାପା, ଜାକୁବନ୍ ତ ଆ କୁଡ଼ମ୍‌ଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଯାକୁଡ଼ି ପନ୍‌ରଜଣଞ୍ଜି ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଜିରାୟବା ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି । ୧୫ ଜାକୁବନ୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍ ତେତ୍ତେ ଆନିନ୍ ଆରି ଆ ଅନଞ୍ଜି ଇୟଲେ ରବୁଏଜି । ୧୬ ଆମରାଞ୍ଜି ସିକିମ୍ ତେସାନ୍ ପନାଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ତେତ୍ତେ ତରିଲ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମୋରନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅତ୍ରାମନ୍ ରୁପାତାବନ୍ ତିୟଲେ ତରିଲ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ମସାନ୍ ବିସେଡ଼ନ୍ ଞ୍ଜିଏନ୍, ତେତ୍ତେ ଇୟଲେ ତିଲେଜି ।”

୧୭ “ଆଜାଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ଆମଡ଼ ବାସାଲନେ, ତି ଆ ବର୍ନେ ତୁୟାୟଲେ ଆପ୍ରାଡ଼ଲ୍‌ଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଲେଞ୍ଜି ମିସର୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୮ ଆତନିଲ୍ଲି ମିସର୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆରି ଅବୟନେ ରାଜାଲନେ, ଆନିନ୍ ଜୋସେପନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନା ତଡ଼ । ୧୯ ଆନିନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅରିସୋୟମ୍‌ତାନ୍ ଏମ୍ନେଏଞ୍ଜି, ଆରି ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ରେସାସିୟଜିଆତଡ଼ ରନକ୍‌ଜନ୍ ଆସନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଅମରେଡ଼ବା ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଜି ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି । ୨୦ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମୋସାନ୍ ଜନମ୍‌ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନିୟରିୟଲୋଡ଼ ମାଡୁ ମନଡ଼ ତକୋଏନ୍ ଆରି ଯାରି ଆଜାୟ ଜାୟ ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଅସିଡ଼ନ୍ ତକ୍‌କୋତାଲେ ବନେଞ୍ଜି ଲୋଏଞ୍ଜି । ୨୧ ଆନିନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆରମ୍‌ରେତେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ପାରୋନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ିଅନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପାଡ଼େନ୍ ଆରି ଆଅନ୍‌ତମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇୟଲେ ବନେ । ୨୨ ମୋସାନ୍ ମିସର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଖଡ଼ଲନେ ଆରି ବର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ବୋସାଡ଼ମ୍ ତେଏନ୍ ।”

୨୩ “ଆଜା ଆନିନ୍ ବାକୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼ ତେଏନ୍, ତିଆତିଡ଼ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ତ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ବୁଲ୍‌ଲେଜାଡ଼ନ୍ ଅନିୟନ୍ ସାଜେନ୍ । ୨୪ ତିଆତିଡ଼ ଅବୟ ମିସର୍‌ମରନ୍ ଅବୟ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅରିସୋୟମ୍‌ତାନ୍ ଆରେମ୍ନେଏନ୍‌ଆତେ ଗିୟଲେ, ମୋସାନ୍ ତି ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରନ୍‌ଆତଡ଼ ତନେତାଲେ ତି ମିସର୍‌ମରନ୍‌ଆତଡ଼ ରବୁଏନ୍ । ୨୫ ଆନିନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋବତଜି, ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ମୋସାନ୍ ଅବଡ଼ିସୟେନ୍, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଜ୍‌ଜନାଲଜି । ୨୬ ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆରଲ୍‌ତତେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ମୋସାନ୍ ଇୟଲେ ରବାଡ଼େଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବ୍‌ମାୟମାୟନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଏ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ ତେତବେନ୍, ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଇନିବା ତର୍ତମ୍ ଏଗୋଡ଼େତନ୍ କି ଏଲ୍‌ତିଡ଼େତେ ? ୨୭ ବନ୍‌ତ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆରି ଅବୟନେଆତଡ଼

ଅରିସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟତାନ୍ ଏନ୍ନେଏନ୍, ଆନିନ୍ ମୋସାନ୍‌ଆତଡ଼୍ ରୁମ୍ପେଲ୍‌ତାଲେ ବରେନ୍; ‘ଆନା ଆମନ୍ ଉପରେଟ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଲେନ୍ ଅବସୋଡାନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ତବନ୍‌ଡ଼୍‌ଲମ୍ ? ୨୮ ରୁବନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ତି ମିସର୍‌ମରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସମ୍‌ବେନ୍, ଏଭେଲେ ମା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସନମ୍‌ବନ୍ ସାୟତେ ପଡ଼୍ ?’ ୨୯ ମୋସାନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆରମ୍‌ତଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଅମ୍‌ରେଟ୍‌ଲେ ମିଦିଅନ୍ ତେସାନ୍ ଜିର୍ନେ ତେଭେ ଇୟଲେ ତକୋନେ । ତେଭେ ବାଗୁ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନଞ୍ଜି ଜନମ୍‌ହୁତଏଞ୍ଜି ।”

୩୦ “ବାକୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼୍ ଆ ତିକ୍ଲି ସିନ୍‌ୟ ବରୁନ୍ ଆରିଡ଼୍‌ରିଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବର୍‌ମରନ୍ ଅବୟ ଆଡୁଡୁ ଜାଡ଼ିଆଲୋଡ଼ନ୍ ମୋସାନ୍ ଆମଡ଼୍ ଅବରାଡ଼୍‌ତାଲନ୍ । ୩୧ ମୋସାନ୍ ତିଆତେ ଗିୟଲେ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍, ଆରି ମନଡ଼୍ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଜାଡ଼ିଆନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଆରିୟେନ୍ ଆତିଡ଼୍, କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼୍ ଅଡୋଲାୟ; ୩୨ ଖେନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋନମ୍ ଆ ଇସ୍‌ର, ଅବାମନ୍, ଇସାକନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ଆ ଇସ୍‌ର । ସିଲଭେ ମୋସାନ୍ ବନ୍ଧଡ଼୍ ମାଡୁ ମନଡ଼୍ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୋମାଡ଼୍‌ଲୋ । ୩୩ ତି ସିଲଭ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, ‘ତାଲ୍‌ଜଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍‌ମ୍ ଆ ପାଣ୍ଡୋୟ ତବନା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗାଲୋଡ଼୍ ଆମନ୍ ଆତନଡ଼୍ ତି ତେଭେ ମଡ଼ିରତମ୍ । ୩୪ ମନ୍‌ରାଖେଞ୍ଜି ମିସର୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଜି, ଖେନ୍ ଆ କାକୁତ୍ ଖି ଗିୟଲାୟ ଆରି ଆ ଯନେଞ୍ଜି ଅମ୍‌ତଡ଼୍‌ଲାୟ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତେଭେ ସିଲଭ୍ ତବଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପଡ଼୍‌ଲନ୍ ଜିର୍‌ରାୟ, ଆରି ଯାଆ, ନମିଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଆସାୟତମ୍ ।”

୩୫ “ଆନା ଆମନ୍ ଉପରେଟ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଲେନ୍ ଅବସୋଡାନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ତବନ୍‌ଡ଼୍‌ଲମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବାସ୍‌ସୁଏଞ୍ଜି, ଇସ୍‌ରନ୍ ଜାଡ଼ିଆଲୋଡ଼ନ୍ ମୋସାନ୍ ଆମଡ଼୍ ଅବରାଡ଼୍‌ତାଲନ୍ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବର୍‌ମରନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସୋଡ଼ାମର୍ ଆରି ପନ୍‌ସୁଆତିମର୍ ଅମ୍‌ଲେ ଆସାୟେନ୍ । ୩୬ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ମିସର୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍, ସୁପ ସମ୍‌ମେୟାଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତ ବାକୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼୍ ଜାୟ ଅରମ୍‌ତଡ଼ି ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅମ୍‌ତୁଡ଼୍‌ଲେ ଓରୋଡ଼୍‌ଲାଜି । ୩୭ ମୋସାନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, ‘ଇସ୍‌ରନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍‌ବେଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ସିଲଭ୍ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ତବନ୍‌ଡ଼୍‌ତେ ।’ ୩୮ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆରିଡ଼୍‌ରିଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍ । ଆନିନ୍ ସିନ୍‌ୟ ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ତ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆକ୍ରଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ଆ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବର୍‌ମର ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍; ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଭ୍ ଅନମେଡ଼୍‌ବରେଞ୍ଜି ଖାଡ଼େନ୍ ।”

୩୯ “ବନ୍‌ତ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଃଲ୍‌ତୟଲଜି, ସିଲଭ୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବାସ୍‌ସୁଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଯର୍ନେନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି । ୪୦ ଆନିଞ୍ଜି ଆରୋଣାନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, ‘ମୁକ୍ତାବାଲେନ୍ ଆମ୍‌ମ୍‌ଡ଼୍‌ତାଲନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତଡ଼େନ୍ ଅନବଡ଼ୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ତୁବଲେ ତିୟଲେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମୋସା ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଭ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅମ୍‌ତୁଡ଼୍‌ଲେ ଓରୋଡ଼୍‌ଲେଲେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନି ତେଏନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼୍ ।’ ୪୧ ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ ତାମୁଡ଼ିନ୍ ଆ କୋଡ଼୍‌ତାୟ ତୁବେଞ୍ଜି କି ତିଆତେ ଆସନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆଡୁବେଞ୍ଜି ଆ କୋଡ଼୍‌ତାୟ ଆସନ୍ ସର୍ତ୍ତାଲଜି । ୪୨ ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅମ୍‌ରେଟ୍‌ତାଲେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ତୁଡୁଜଞ୍ଜି ପୁର୍‌ପୁରେନ୍ ଆସନ୍ ସୋରୋସାୟେଞ୍ଜି, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ସାସ୍‌ଲୋଡ଼୍ ଆଇଡିଡ଼୍,

‘ଏ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଜି, ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି
 ବାକୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼୍ ଜାୟ ଆରିଡ଼୍‌ରିଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍
 ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଏଃର୍‌କ୍‌ଲୋ ଆରି ଅନମଡ଼ନ୍ ଏଃଭିୟଲ୍‌ୟ ।
 ୪୩ ପୁର୍‌ପୁରେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି କୋଡ଼୍‌ତାଜଞ୍ଜି ଏଡୁବେନ୍,
 ମୋଲକନ୍ ଆଡ୍ରକୋନେ ତ
 ତୁଡୁୟ ଇସ୍‌ରବେନ୍ ରେମ୍‌ମାନ୍ ଆ କୋଡ଼୍‌ତାୟ ଏବୋୟେନ୍ ।

ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବଣ୍ଡିତାଲେ ବାବିଲୋନ୍ ତେସାନ୍ ଆ ଅତିଗଡ଼୍ ଆସାୟତବେନ୍ ।”
 ୪୪ “ଆମନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଅରବଜଡ଼ନ୍ ଗିଜେନ୍, ତି ଏଭେଗନ୍ ଅବୟ ସାକି ତମୁନ୍ ତୁବା ଗାମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ମୋସାନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆରିଡ଼୍‌ରିଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସାକି ତମୁନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି । ୪୫ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ସିଲଭ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ତମୁ

ଜିଓସୟନ ବୟନ ବୋୟଲେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁଲନ ଜିରେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଦାଉଦନ ଆବନେଡ଼ା ଜାୟ ଆମଞ୍ଜି
ଡକୋଏନ; ଆରି ଇସ୍ଵରନ ଅଜା ତେସା ଆ ମନରାଜି ଗଡ଼ତିଡେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତେଞ୍ଜେ ଜିରେ ଇୟଲେ
ଡକୋନେଜି । ୪୭ ଦାଉଦନ ଇସ୍ଵରନ ଆ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ସନାୟମନ ଖାଡେନ କି ଆନିନ ଜାକୁବନ
ଆ ଇସ୍ଵର ଆସନ ଅବୟ ଡରକୋନେସିଡନ ଗୁଡାୟ ଗାମଲେ ପାଡନାଲନ । ୪୭ ବନଡ ସୋଲମନନ
ଇସ୍ଵରନ ଆସନ ଅବୟ ଅସିଡନ ଗୁଏନ ।”

୪୮ “ଡେଲୋଜନଡ଼େନ ଅଡ଼କୋନ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଇସ୍ଵରନ, ମନରାନ୍ ଆଗୁଡେନ ଆ
ସରେବାସିଲୋଡ଼ ଅଃଡ଼କୋନେ; କେନ ଆ ବନେ ପୁର୍ବାଃଡେ ବନେମରନ୍ ବରନେ;
୪୯ ପ୍ରବୁନ ଗାମଡେ, ରୁଆଡ଼ନ ଡରକୁମନେଞ୍ଜେନ,
ପୁଡ଼ିନ ଡରକୋଜଡ଼େନ ।

ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଞେନ ଆସନ ଏଜାଗୋ ଆସି ଏଗୁଡେ ?
ଅଡ଼େ ଲରୋଲୋନେସିଞ୍ଜେନ ଅଡ଼େଜା ?

୫୦ କେନ ଅଡ଼କୋନ ଅସିଞ୍ଜେନ ବାଞ୍ଜେ ଞେନ ଅଃଗବଡେଲାୟ ପଡ଼ ?”

୫୧ “ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତିଅଜା ଆ ପେଲମରଜି ! ଉଗର୍ବେନ ତିଅଜା ଆ ରଡୋ ! ଅଲୁଡ଼ବେନ ତିଅଜା
ଆ କବୁଡ଼ ! ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସଡ଼ର ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏସଜାତାଡେ; ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଏଜାଗୋ
ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଞ୍ଜେଗୋଜି । ୫୨ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ପୁର୍ବାଃଡେ ବନେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଡଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି;
ତି ଡରମ୍ମମରନ ଆଜିଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ବନେ ଆନାଜି ଇୟଲାୟ ଅସ୍ଵୁବରେଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ନିୟ ପୁର୍ବା
ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ରକୁଏଞ୍ଜି; ଆରି ନମି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ବାୟସିଡାଲନ ଆନିନଆଡ଼ଡ଼ ଏରକୁଏନ । ୫୩ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି
ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ଵରନ ଆ ବନାୟବର ଏଞ୍ଜାଡେନ, ବନଡ ତିଆତେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି
ଏଃମ୍ମାନ୍ନେଲୋ ।”

ଅରେଡ଼ନ ବାଞ୍ଜେ ତିଡ଼ଲେ ତିପାନନ ରକୁଏଞ୍ଜି

୫୪ ତିପାନନ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ ଆ ବନେଜି ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ ବରାବେଞ୍ଜି, ଆରି
ଆନିନଆଡ଼ଡ଼ ଗିୟଲେ ରମରମଜିଲଞ୍ଜି । ୫୫ ବନଡ ଆନିନ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ ବରିୟ ଡେଏନ କି
ରୁଆଡ଼ନ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ସେଡେନ, ଆରି ଇସ୍ଵରନ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ଡ ଇସ୍ଵରନ ଆଜିଡ଼ୋମଗଡ଼ ଜିସୁନ
ଡନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲନ ଗିଜେନ । ୫୬ ଆନିନ ବରନେ, “ଗିୟବା, ରୁଆଡ଼ନ ଆରୋରୋ* ଆରି ମନରା
ଡାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ ଇସ୍ଵରନ ଆଜିଡ଼ୋମଗଡ଼ ଡନଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଡନ ଞେନ ଗିୟତାୟ ।”

୫୭ ବନଡ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରାନ ବାକାବେଞ୍ଜି କି ଡୁବଡ଼ୁବଲୁଡ଼ଲଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ ଆନିଞ୍ଜି ରୁମୁକ୍ଲେଲନ ତିପାନନ
ଆମଡ଼ ଜିରାଜି, ୫୮ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିପାନନଆଡ଼ଡ଼ ଗଡ଼ାନ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଅରେଡ଼ନ ବାଞ୍ଜେ
ତିଡ଼ଲେ ତିଡ଼ଲେ ରକୁଏଞ୍ଜି । ଆରି ସାକିମରଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ସିନରିଜି ସାଓଲ ଗାମଲେ ଅବୟ
ବେଣ୍ଡିଆମରନ ଆମଡ଼ ଡକୋଏଞ୍ଜି । ୫୯ ଆନିଞ୍ଜି ତିପାନନଆଡ଼ଡ଼ ଅରେଡ଼ନ ବାଞ୍ଜେ ଆଡ଼ିଡେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼
ଆନିନ ପାଡନାଲନ ଗାମେନ, “ଏ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜେନ ପାଡ଼ା ।” ୬୦ ଆରି, ଆନିନ ଡୁଡ଼ମୁଡ଼ାଲେ ସୋଡ଼ା
ସରଡ଼ନ ବାଞ୍ଜେ ଓଡ଼େଲେ ବରନେ, “ଏ ପ୍ରବୁ, କେନ ଆ ଇସିଞ୍ଜି ଆମନ ଡିଡ଼ଡ଼ଡ଼ ।” କେନଆଡେ ବରନ
କି ଆନିନ ରକୁଏନ ।

ତିପାନନ ଆରନକୁ ଆସନ ସାଓଲନ ନିୟ ଅଡ଼େଏନ* ।

ଜିସୁନ ଆମଡ଼ ଆଡ଼ରଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜିଆଡ଼ଡ଼ ସାଓଲନ ଡଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି

୧ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜିରୁସାଲମରେଡ଼ନ ଆଡ଼କୋଏନ ଆ ମଣ୍ଡିଡ଼ି ଆ ମନରାଜିଆଡ଼ଡ଼ ଜବୁ ଡଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି;
ତିଆସନ ଅନାସ୍ତାୟ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଅଡ଼କୋ ଡନେମରଞ୍ଜି ଜିରଦା ତେସାନ୍ ଡ
ସମିରୋଣରେଡ଼ନ ପିରିଡ଼ପାଡ଼ାନ୍ ଡେଏଞ୍ଜି । ୨ ଡେଲୋଜନଡ଼େନ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ତିପାନନ
ଡିଲେଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ ଆସନ ମାଡ଼ ଯେୟେଡ଼ାଲଞ୍ଜି ।

୩ *ବନଡ଼ ସାଓଲନ ଅସି ଅସି ଗନଲେ, ଓକାମରଞ୍ଜି ଡ ଆଇମରଞ୍ଜି, ତିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼ତାଲେ
ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ନ ଇୟଲେ ସୋରୋସ୍ତାୟତାଲେ ମଣ୍ଡିଡ଼ି ବିସେଡ଼ବେଗଡ଼ାୟ ଏମ୍ମେଆଜେନ ।

* ୭:୫୭ 7:56 ଆରୋସାଡ଼ * ୮: 8:0 ମାୟଲନେ ✦ ୮:୩ ୮:୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୭୨:୪,୫; ୭୬:୯-୧୧

ସମିରୋଶ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପିଲିପନ୍ ଆ ଜନତ୍

୪ ସିଲଭେ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ଦରାଜି ପିରିଡ଼ପାତାନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସମ୍ପରାନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ମନଡ଼ବରନ୍ ବରନ୍ ପାଟେଞ୍ଜି । ୫ ଆରି ପିଲିପନ୍ ସମିରୋଶନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟ୍ଲେ ଅପ୍ପଟୁବରେଜି । ୬ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ପିଲିପନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଟେଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ୍ ଆରୁଲ୍ଲମେନ୍ ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଜି ଗିୟ୍ଲେ ଆବମନ୍ନନ୍ ବାରେ ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅମଡ଼ଟେଞ୍ଜି । ୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍ଦରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଭ୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ସଜିର୍ତାଲେ ତୁଟ୍ଟଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି କାନ୍ନିମରଞ୍ଜି ତ ସୋଭାମରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ନେତମ୍ ମନଡେଞ୍ଜି । ୮ ସିଲଭେ ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ମନ୍ଦରାଜି ମାଡ଼ ସତାଲଞ୍ଜି ।

ତନେୟ ସିମନ୍

୯ ବନ୍ଦ ସିମନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ଦରାନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ତନେୟତାଲନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ାମର୍ ଗାମ୍‌ତମ୍‌ଲନ୍ ସମିରୋଶମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ବବତଡ଼ାଜେଞ୍ଜି । ୧୦ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବୋସା ଅଜ୍ଞାଆତେ ସୋଡ଼ା ଗାମ୍‌ତବୋ ତି ଆ ବୋସା କେନ୍ ମନ୍ଦରା ଆମଡ଼ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ସନ୍ନା ସୋଡ଼ା ଅଡ଼କୋ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ମାନ୍ନେଏଞ୍ଜି । ୧୧ ଆନିନ୍ ତନେଜନ୍ ବାରେ ଜତ୍ତ ବସେଡ଼ ତେଲୋ ସମିରୋଶମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ବବତଡ଼ାଜେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସିମନ୍‌ଆଡ଼ ମାନ୍ନେଏଞ୍ଜି । ୧୨ ବନ୍ଦ ପିଲିପନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଆରପ୍ପଟୁବରେନ୍ ସିଲଭ୍‌ଲନ୍, ତେଲେ ଆ ମନ୍ଦରାଜି ପିଲିପନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ତରଞ୍ଜି, ଆରି ଓକାମର୍ ଆଇମର୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତଜୁବତାଲଞ୍ଜି । ୧୩ ଆରି ସିମନ୍‌ନ୍ ନିୟ୍ ତରନ୍ କି ତଜୁବତାଲନ୍ ଆରି ପିଲିପନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଅରମ୍ପଡ଼ଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଗିୟ୍ଲେ ଆନିନ୍ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍ ।

ସମିରୋଶ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍

୧୪ ସମିରୋଶବାଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜାଏଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଞ୍ଡ଼ନେମର୍‌ଜି ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଭ୍‌ଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍‌ଆଡ଼ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ୧୫ ଆନିଞ୍ଜି ତେଲେ ଇୟେଞ୍ଜି କି, ତନେମରଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଞ୍ଡ଼େତଜି ଗାମ୍‌ଲେ, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ପାର୍ତନାନେଜି । ୧୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନିଡ଼ ଆମଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାୟ୍; ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ସଉର୍ ତଜୁବତାଲଞ୍ଜି । ୧୭ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ଆବବଲୋଡ଼ ଆସିଞ୍ଜି ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଞ୍ଡ଼େଞ୍ଜି ।

୧୮ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଞ୍ଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ଆବବଲୋଡ଼ ଆସିଞ୍ଜି ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜିଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ, ତନେୟ ସିମନ୍‌ନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍‌ଆଡ଼ ତଜ୍ଞାନ୍ ଜାସ୍‌ଲେ ବରେଞ୍ଜି, ୧୯ “ଞ୍ଜେନ୍ ଜାୟ୍ ତି ଆ ବୋସା ତିୟ୍‌ୟ୍‌ବା, ଆରି ଞ୍ଜେନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ଦରା ଆବବଲୋଡ଼ ଅସିଞ୍ଜେନ୍ ତଜ୍ଞୋତାୟ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଞ୍ଡ଼େତୋ ।”

୨୦ ବନ୍ଦ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ତଜ୍ଞାନମ୍ ଆମନ୍ ଅମ୍ପରା ରସମେତୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍ ତଜ୍ଞାନ୍ ବାରେ ଞ୍ଜିଞ୍ଜି ସାୟ୍‌ତେ । ୨୧ ଆମନ୍ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଇନିଡ଼ ମରାୟ୍‌ନେ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଉଗର୍‌ନମ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ । ୨୨ ତିଆସନ୍, କେନ୍ ଇସ୍‌ନମ୍ ସିଲଭ୍ ଆବୟ୍‌ବୁଡ଼ିଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାନା, ଅସମାୟ୍ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ନମ୍ ଆନିୟ୍‌ମଜି† ଆସନ୍ ଆମନ୍ କେମାନ୍ ଞ୍ଡ଼େତେ ଜାଆରୋ । ୨୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଗିୟ୍‌ତମ୍, ଆମନ୍ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ନମ୍ ଅସାଡ଼ଞ୍ଜି ଆବରିୟ୍ ତକୋ, ଆରି ଇସ୍‌ନେ ବାରେ ଆମନ୍ ଆଜିବାଡ଼ ।”

୨୪ ସିଲଭେ ସିମନ୍‌ନ୍ ଜନନ୍ ତ ପିତ୍ରନ୍‌ଆଡ଼ ଜାଲଡ଼ଲେ ବର୍‌ନେ, “ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ଏବର୍‌ନେ ତିଆତେଜି ଏଜ୍ଞାଲଡେନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅଡ଼ୋତଡ଼ାୟ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି, ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାନାବା ।”

୨୫ କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ବର୍‌ନେ ସମିରୋଶମରଞ୍ଜି ଆ ସାଇରେଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅପ୍ପଟୁବରଗଡ଼ଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍‌ଜି ।

† ଗୀ:୨୨ 8:22 ଗନବ୍‌ତେଲ୍‌ବରଜି

୩ ବନ୍ଦୁ ଆନିନ୍ ଜିରା ଜିରା ଦମ୍ଭେସକନ୍ ଆ ବୁୟାୟ ଆରଡୋଏନ୍ ଆଡିଡ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ରୁଆଡନ୍ ସିଲଡ଼ ସନାଆରନ୍ ଆମଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ଇୟଲାୟ ତରାତେ । ୪ ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗୋଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ଅବୟ ସର୍ବଡ଼ନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼େନ୍, “ଏ ସାଓଲ, ଏ ସାଓଲ, ଆମନ୍ ଇନିଆସନ୍ ଖେନ୍ ତଣ୍ଡାୟତୟ ?”

୫ ସାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍ । “ଏ ପ୍ରବୁ ଆମନ୍ ଆନା ?”

ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆନାଆଡ଼ ଆମନ୍ ତଣ୍ଡାୟତେ, ତି ଆ ଜିୟୁ ଖେନ୍ । ୬ ଆର୍ଯାୟ ତୋନା, ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟଗନା, ଆରି ଖେନ୍ ଏଜାଲେ ବର୍ଡ଼ମ୍ ଏଭେଲେ ଲୁମା ।”

୭ ଅଜା ମନ୍ରାଜି ସାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ସର୍ବଡ଼ ଅମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି ସିନା ଆନିଡ଼ିଆଡ଼ଡ଼ ଅଃଗିୟଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଏଞ୍ଜି । ୮ ଆରି, ସାଓଲନ୍ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଲନ୍ ଆରାଡ଼ାଡ଼ଲନ୍*, ଆନିନ୍ ଇନିଡ଼ି ଗିୟଲେ ଅଃରପ୍ରିଲୋ । ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସାଓଲନ୍ ଆସି ଖମଲେ ଦମ୍ଭେସକନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୯ ଆରି ଆନିନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନା ଜାୟ ଗିୟଲେ ଅଃରପ୍ରିଲୋ, ଆରି ଇନିଡ଼ି ଅଃକ୍ଳୋମଲୋ କି ଅଃଗାଲୋ ।

୧୦ ଦମ୍ଭେସକନ୍ ଅନନିଅ ଗାମଲେ ଅବୟ ଖଡ଼ନେମରନ୍ ତକୋଏନ୍; ତନାଲ୍ମାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ବରେନ୍, “ଅନନିଅ ।”

ଆନିନ୍ ଜାଲଡ଼େନ୍ “ବର୍ନା ପ୍ରବୁ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତାୟ ।”

୧୧ ପ୍ରବୁନ୍ ଅନନିଅନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ବରେନ୍, “ତୋନା, ଅବଜାତାନା, ବିଡ଼ୟ ଗାମଲେ ଅବୟ ତଡ଼ରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ତକୋ, ତି ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ଜିରେ ଜିଉଦାନ୍ ଆସିଂ ଇୟା । ତେଭେ ତାର୍ସ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତକୋ, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ସାଓଲ, ଆନିନ୍ ଇୟସାଜା; ଆନିନ୍ ତେଭେ ପାର୍ଡନାତନେ । ୧୨ ଆରି, ଅନନିଅ ଗାମଲେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଇୟଲେ ଆବଲୋଡ଼ନ୍ ଆସିନ୍ ତକ୍ଳୋଏନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଗିୟଲେ ରପ୍ରିତେ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ତନାଲ୍ମାମତନ୍ ଗିଜେନ୍ ।”

୧୩ ଅନନିଅନ୍ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ପ୍ରବୁ, ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍ରାନମ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତିଅଜା ତଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଡ଼ଲାୟ । ୧୪ ଆରି, କେନ୍ ତେନ୍ନେ ତିଅଜା ମନ୍ରା ଅଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ନମ୍ ପାର୍ଡନାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଜିଲେ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନଡ଼େଅଲନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ ।”

୧୫ ବନ୍ଦୁ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରା, ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼, ରାଜାନ୍ ଆମଡ଼ ତ ଇସାଏଲ୍ମାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅଞ୍ଜୁମଖେନ୍ ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ସେତାଲାୟ । ୧୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜୁମଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିଅଜା ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଅବଜନାତାୟ ।”

୧୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନନିଅନ୍ ଜିରେନ୍ କି ସାଓଲନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲନ୍ ଆସିଂ ଇୟଲେ ଗନେ, ଆରି, ସାଓଲନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆସିନ୍ ତକ୍ଳୋଲେ ବର୍ନେ, “ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ସାଓଲ, ଆମନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଜରିରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଅଜା ପ୍ରବୁ ଜିୟୁ ଅମଡ଼ନମ୍ ଅବଡ଼ୟଲନ୍; ଆମନ୍ ଗିୟଲେ ରପ୍ରିଆ ଆରି ମଡ଼ିବ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଖାଡ଼ା ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲ୍ଲୟ ।” ୧୮ ସିଲଡ଼େ ମା ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ସାଓଲନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆବଲ୍ଲାବା ଅଡ୍ରମ୍ଆତେ ଇନିଞ୍ଜି ଅସେତେନ୍ ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ମନଡ଼େନ୍; ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଲନ୍ କି ତଲ୍ଲୁବ୍ତାଲନ୍, ୧୯ ଆରି ଆନିନ୍ ଗାଗାଲନ୍ କି ବସ୍ତୁୟନ୍, ତେଭେ ଦମ୍ଭେସକନ୍ ଆ ତର୍ନେମରଜି ସରିନ୍ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋଲନ୍ ।

ଦମ୍ଭେସକ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସାଓଲନ୍ ଆନସ୍ତ୍ରବର୍

୨୦ ଆରି, ଆନିନ୍ ରନ୍ନୁକ୍ସିଂରେଡ଼ନ୍ ଜିରେ, ଜିୟୁନ୍ ଇସରନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍, ଗାମଲେ ବର୍ବରେ ପାଡ଼େନ୍ ।

୨୧ ଆନାଜି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନିତାଲେ ବର୍ବଞ୍ଜି, “ଅଜା ମନ୍ରାଜି ଜିୟୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ପାର୍ଡନାଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇୟଲେ ଅବରକ୍ଷଏଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଜିଲେ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଇୟଲାୟ, କେନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରା ତଡ଼ ପଡ଼ ?”

* ୯:୮ 9:8 ସାବ୍ଦକୁଡ଼ମ୍ଲନ୍

୨୨ ବନ୍ଦତ ସାଓଲନ୍ ଆରି ବୋର୍ସାଲେ ପାଟେନ୍, କି ଜିସୁନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ଟୁ, ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ ତ ଦନ୍ନେସକନ୍ ଆତ୍ମକୋଲଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଆରି ଜାଲଡ଼ଲନ୍ ଅଃର୍ଚ୍ଚପ୍ତଲଜି ।

୨୩ *ଜବ୍ ତିନ୍ନା ଆତ୍ରେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ରନକ୍ସନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ରୁକ୍ତଲନ୍ କଡାଡ଼ିଲଞ୍ଜି; ୨୪ ବନ୍ଦତ ଆନିଞ୍ଜି ଆକ୍ରଡାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ସାଓଲନ୍ ଜନଏନ୍ । ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ରନକ୍ସନ୍ ଆସନ୍ ତଗଲ୍ ତମବା ଗଡାନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼ ତଲ୍ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୨୫ ବନ୍ଦତ ସାଓଲନ୍ ଆ ଷଡ଼ନେମରଜି ତଗଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ୍ ସିରାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବତକ୍ସୁମ୍ଲେ କିଞ୍ଜାଲ୍ଗଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ଅସ୍ତତେଞ୍ଜି ।

ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ସାଓଲନ୍

୨୬ ତିଲ୍ଲି ଆନିନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍; ବନ୍ଦତ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ନେ ଷଡ଼ନେମର୍ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃର୍ଚ୍ଚତେଞ୍ଜି, ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବତଡେଞ୍ଜି । ୨୭ ବନ୍ଦତ ବର୍ନବାନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅନାମ୍ବୁୟା ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲ୍ଲାୟ୍; ତଡ଼ରଲୋଡ଼ନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ଗିଜେନ୍ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ କଡାଡ଼ିଲନ୍, ଆନିନ୍ ଏକ୍ମାଲେ ଦନ୍ନେସକ ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବନୋମଡ଼ଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଅସ୍ତୁବରେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ବର୍ନବାନ୍ ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ବର୍ରେନ୍ । ୨୮ କେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ସାଓଲନ୍ ଅନାମ୍ବୁୟା ଷଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆୟରୟ୍ଡ଼ମନେଡ଼ ଇୟଲେ ଅବନୋମଡ଼ଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଅସ୍ତୁବରେନ୍ । ୨୯ ଆନିନ୍ ଗ୍ରିକ୍ ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆକ୍ରଡାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିଜି ସରିନ୍ ଅଲ୍ଲଜାଲଡେଞ୍ଜି, ବନ୍ଦତ ଆନିଞ୍ଜି ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ରନକ୍ସନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ୩୦ ତି ଆ ବର୍ନେ ତର୍ନେ ବୋଞାଡ଼ଞ୍ଜି ଆଜ୍ଜନଏଞ୍ଜି, ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ କାଈସରିଆ ଗଡାନ୍ ଓରୋଡ଼ଲେ ତାସି ଗଡାନ୍ ଆସାୟେଞ୍ଜି ।

୩୧ ଏନ୍ନେଗନ୍ ସମିରା ଜିଉଦାନ୍, ଗାଲିଲିନ୍ ତ ସମିରୋଣ ତେସାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଡ଼ିଜି ସୟ୍ଡ଼ତମ୍ ତକୋଏନ୍ । ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟଲେ ପାଟେଞ୍ଜି, ଆରି ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ବତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଷଣ୍ଡୁମଲଞ୍ଜି ।

ଲୁଦନ୍ ତ ଜାପୋ ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ପିତ୍ରନ୍

୩୨ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ସମିରାନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଲୁଦ ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ମକୋଲଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ନିୟ୍ ତୁଡେନ୍ । ୩୩ ତେଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ଏନିଅ ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଇୟଲେ ରବାଡେ, ଆନିନ୍ ଆଟ ବର୍ସେଡ଼ ତେଏନ୍ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ତକୋଲନ୍, ଆନିନ୍ କାନ୍ନିଏନ୍ । ୩୪ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଏନିଅ, ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ମବନ୍ଡ଼ତମ୍; ତୋନା, ବରେଲବେଲ୍ଲନମ୍ଜି ଲୁବାୟା ।” ସିଲ୍ଲେ ଏନିଅନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତୋଲନ୍ । ୩୫ ଆରି ଲୁଦ ଗଡାନ୍ ତ ସାରୋଣବାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଯର୍ନାଜି ।

ପିତ୍ରନ୍ ଦର୍କାନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ୍ନେଡ଼େନ୍

୩୬ ଜାପୋ ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଗାବିତା ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ତର୍ନେବଜନ୍ ତକୋଏନ୍, ବାଣ୍ଡାଲବୋ ତେନ୍ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ଦର୍କା† । ଆନିନ୍ ମନଡ଼ ଲନ୍ମମଞ୍ଜି ଲୁମେନ୍ ଆରି ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାଜଏଞ୍ଜି । ୩୭ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଅସୁଡାଲେ ରବୁଏନ୍, ସିଲ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଉମ୍ମାଡାଲେ ଅବୟ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଅବଲୁଡ଼ଲୁଡେଞ୍ଜି । ୩୮ ଆରି, ଲୁଦ ଗଡାନ୍, ଜାପୋ ଗଡାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଆତ୍ମକୋଏନ୍ ଆସନ୍, ପିତ୍ରନ୍ ଲୁଦ ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ ଅମ୍ତଡେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁ ମନ୍ରା ଏନ୍ନେଲେ ବରେ ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାୟେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଆରି ଅବଡିତଂନେ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଲଜିରାୟ୍ ।” ୩୯ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ତୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜାପୋ ଗଡାନ୍ ଜିରେନ୍ । ଆନିନ୍ ଆଜିର୍ବାଞ୍ଜିନ୍ ସିଲଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆସିଂ ଓରୋଡେଞ୍ଜି, ତେଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋ ଲୁଆର୍ବଜଞ୍ଜି ଯେୟେତାଲଞ୍ଜି; ଆରି ଦର୍କାନ୍ ଆମେଡ଼ ଇଡ଼ନ୍ ଅକ୍ମା ଅକ୍ମାଜି ଆରି ଅକ୍ମା ସିନ୍ରିଜି ତାଞେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବତୁଜେଞ୍ଜି । ୪୦ ବନ୍ଦତ ପିତ୍ରନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ତୁଡ଼ମ୍ଲେ ପାଟନାଲନ୍; ଆରି ମଡ଼ଗଡ଼ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ବର୍ରେନ୍, “ଗାବିତା, ତୋନା ।” ସିଲ୍ଲେ ଆନିନ୍ ସାବକ୍ସୁଡ଼ମଡ଼ଲନ୍, ଆରି ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ତୋଲନ୍ ତକ୍ସୁମେନ୍

* ୯:୨୩ ୯:୨୩ ୨ କରକ୍ତି ୧୧:୩୨,୩୩ † ୯:୩୬ 9:36 ଅଲବ୍

। ୪୧ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ଗାବିତାନ୍ ଆସି ଖମ୍ବଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଅବତୋଏନ୍ କି ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ କୁଆରବଜଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଓଡ଼େତାଲେ ଆନିନ୍‌ ଆମେଢ଼ନ୍ ଅବତୁଜେଞ୍ଜି । ୪୨ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ଜନାଆଜେଞ୍ଜି ଆରି ଜବ୍ର ମନ୍‌ରାଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଢ଼ ତରଞ୍ଜି । ୪୩ ଆରି, ପିତ୍ରନ୍ ଜବ୍ର ତିନ୍ନା ଜାପୋ ଗଡ଼ାଲୋଢ଼ନ୍ ସିମନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଉସାଲ୍ କାକାଡ଼ାମରନ୍ ଆସିଂ ତକୋଲନ୍ ।

୧୦

ପିତ୍ରନ୍ ତ କନିଏଲନ୍

୧ କାଈସରିଆ ଗଡ଼ାଲୋଢ଼ନ୍ କନିଏଲ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇଟାଲି ତେସାନ୍ ଆ ସିପ୍‌ୟାୟଜି ଆ ତଡ଼ଲୋଢ଼ ସୋଡ଼ା ସିପ୍‌ୟାୟ ତକୋଏନ୍; ୨ ଆନିନ୍ ଅବୟ ବୟଲେମାର୍; ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅସିଢ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାନ୍‌ଆତଢ଼ ବତଢେଞ୍ଜି । ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଜବ୍ର ତନିୟତିୟଞ୍ଜି ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ତିତାନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆମଢ଼ ପାର୍ତନାଲନେ । ୩ ବତିନ୍ନା ସାଲ୍‌ମନ୍ ଯାଗି ଗଣ୍ଟା ଇଢ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ରୟଲଢ଼ତମ୍ ଅବୟ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଗିଜେନ୍, ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମ୍‌ର ଅବୟନେ ଆମଢ଼ନ୍ ଜିରେ ଇୟତାୟ ବରେ, “ଏ କନିଏଲ୍ !”

୪ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମ୍‌ରନ୍‌ଆତଢ଼ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେ ଆଡ଼ାଢ଼ତାଲେ ବାବନ୍ତଢ଼ ବର୍ବନେ, “ଏ ପ୍ରବୁ ଇନି ?”

ଆନିନ୍ କନିଏଲନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ପାର୍ତନାମ୍ ତ ତନିୟତିୟନ୍‌ମଜି ଅନୋକେନ୍ ଆମଢ଼ ଅଡ଼ମ୍ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆମଢ଼ ତୁଡେନ୍ । ୫ ନିମି ଆମନ୍ ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସ୍‌ୟାୟଲେ ସିମନ୍‌ଆତଢ଼ ଓଡ଼େଲେ ଓରୋଢ଼ାୟ; ଆନୋଡ଼େଞ୍ଜିମନ୍ ପିତ୍ର । ୬ ଆନିନ୍ ସିମନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଉସାଲ୍ କାକାଡ଼ାମରନ୍ ଆସିଂ ତକୋତନ୍, ଆସିଢ଼ନ୍ ଅନେଢ଼ ସମେୟାୟଲୋଢ଼ନ୍ ତକୋ ।” ୭ କନିଏଲନ୍ ସରିନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମ୍‌ର ଆଜିରେନ୍ ସିଲଭୁଲନ୍, ଆନିନ୍ ଆସିଢ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ବାଗୁ କମ୍‌ୟାରିମରଞ୍ଜି ତ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଆସ୍‌ୟାୟଲେ ସିଲଭୁ ଅବୟ ବୟଲେ ସିପ୍‌ୟାୟନ୍‌ଆତଢ଼ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି । ୮ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବରେ ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ଆସ୍‌ୟାୟେଞ୍ଜି ।

ପିତ୍ରନ୍ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଗିଜେନ୍

୯ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରା ଜିରା ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଅଡ଼ୋଏଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ି ତମ୍‌ବାନ୍ ବାରଟାରେ ପିତ୍ରନ୍ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ମେଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୦ ଆରି ଆନିନ୍ ଆଡ଼ୋଲେୟତାଏନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ସାଜେନ୍; ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆତ୍‌ୟତ୍‌ୟଲଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ି ପିତ୍ରନ୍ ମୁସାଏନ୍ କି ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଗିଜେନ୍ । ୧୧ ରୁଆଢ଼ନ୍ ରୋଲନେ, ଆରି ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆ ମାଟ ଉଞ୍ଜିମନେଢ଼ନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ପୁତ୍‌ଲୋଢ଼ନ୍ ଜବଲୟତାଜି; ୧୨ ତେଡେ ପୁତ୍‌ଲୋଢ଼ନ୍ ଉଞ୍ଜି ଅଜଢ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁ, ଆ କିମୋଢ଼ଞ୍ଜି ଲବନ୍ ଅବଜାବଲେ ଆଡ଼ିଡ଼ିତଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁ ତ ରୁଆଢ଼ନ୍ ଆ ଅଡ଼ିଡ଼ି ତକୋଜି । ୧୩ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ଆମଢ଼ ଅବୟ ସର୍ବତନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, “ପିତ୍ର ତୋନା, କେନ୍‌ଆଡେଜି ରକ୍ତତାଲେ ଜୋମା ।”

୧୪ ବନ୍‌ତ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇଞ୍ଜା ପ୍ରବୁ, ଖେନ୍ ଆଜିୟ ଏରମଡ଼ିରନ୍ ତ ଏରମନେନ୍ ଆ ଜନୋମଜୋମଜି ଅଣ୍ଡ଼ୁଜି ଜୋମାୟ ।”

୧୫ ଆରି ବତର ପିତ୍ରନ୍ ଆମଢ଼ ସର୍ବତନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, “ଅଞ୍ଜାତେ ଇସ୍‌ରାନ୍ ମଡ଼ିର ଏନେଏନ୍ ତିଆଡେ ଆମନ୍ ମଡ଼ିର ତଡ଼ ଗାମଡ଼ଢ଼ ।” ୧୬ କେନ୍ ଏନେଲେ ଯାଗି ତର ତେଏନ୍ କି, ତି ମାଟନ୍ ତୋଣ୍ଡୋ ରୁଆଢ଼ନ୍ ପାଢ଼େଞ୍ଜି ।

୧୭ ପିତ୍ରନ୍ ଅଞ୍ଜା ତନାଲ୍‌ମତ୍ ଗିଜେନ୍, ତି ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଇନି, ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟମଡ଼ାଲେ ଆନିନ୍ ସାନ୍ନି ଆଡ଼େଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ି, ଗିୟବା, କନିଏଲନ୍ ଆରାସ୍‌ୟାୟଲୋଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସିମନ୍‌ନ୍ ଆସିଂ ଅଡ଼େଞ୍ଜା ଗାମ୍‌ଲେ ସାୟଲେ ସାୟଲେ ଅସିଢ଼ନ୍ ଆ ଗରନ୍‌ନେଲୋଢ଼ ଇୟଲେ ତନଢେଜି । ୧୮ ସିଲଭୁଲ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇୟଲେ ବରେଜି, “ସିମନ୍ ପିତ୍ର ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ କନୁଆମରନ୍ ତେନ୍‌ନେ ତକୋତନ୍ ପଡ଼ ?”

୧୯ ପିତ୍ରନ୍ କେନ୍ ଆତନାଲ୍‌ମତ୍ ଇୟମଲେ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ି, ପୁରାତାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଗିଜା, ଯାଗି ମନ୍‌ରା ଆମନ୍‌ଆତଢ଼ ସାୟତଢ଼ତମଜି । ୨୦ ତୋନା, ଜାୟତାନ୍ ପଡ଼ନା, ଇନ୍ନିଡ଼ ଏରତାଲ୍‌ଗଡ଼ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିରା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଆସ୍‌ୟାୟଲାଜି ।” ୨୧ ସିଲଭେ ପିତ୍ରନ୍ ଜାୟତାନ୍ ପଡ଼ଲନାୟ କି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ ଇୟଲାୟ ବରେଜି, “ଗିୟବା, ଆମେଞ୍ଜି ଆନାଆତଢ଼ ଏସାୟତେ ଖେନ୍ ଆନିନ୍ । ଆମେଞ୍ଜି ଇନିଆସନ୍ ଏଇୟଲାୟ ?”

୨୨ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଲତେଞ୍ଜି “କନିଏଲ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ତାୟନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆପ୍ତାୟଲଲେନ୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ ଡରମ୍‌ମର୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ବଡ଼ଡ଼େ, ଅଡ଼କୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମାନ୍‌ଡେଜି । ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସିଝନ୍ ଓଡ଼େଲେ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଅମଡ଼ନମ୍ ସିଲଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଅନମ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍, ମଡ଼ିର ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍ ।” ୨୩ ସିଲଡ଼େ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ସିଝନ୍ ଓଡ଼େଲେ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି, ତି ଆ ଡଗଲ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତେଡ଼େ ଡକୋଲଞ୍ଜି ।

ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଡୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିରେନ୍; ଆରି, ଜାପୋ ଗଡ଼ାବାଜି ନିୟ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

କନିଏଲନ୍ ଆସି ପିତ୍ରନ୍

୨୪ ଆବାର୍ଡାନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କାଈସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି କନିଏଲନ୍ ଆ କୁଲମଞ୍ଜି ତ ଆ ସାଙ୍ଗଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଡ଼ାଲେ ରୁକୁଲଞ୍ଜି କି ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଜିରେଲେ ଡକୋଲଞ୍ଜି । ୨୫ ପିତ୍ରନ୍ ଅମ୍‌ସିଝନ୍ ଆଗ୍ରନ୍‌ବେଡ଼େନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କନିଏଲନ୍ ଜିରାୟ କି ତୁଡ଼ମୁଲେ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ଲୋମେ । ୨୬ ବନ୍‌ଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବଡ଼ୋଲେ ବରେନ୍; “ଡୋନା, ଖେନ୍ ନିୟ ଆମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ମନ୍‌ରା ।” ୨୭ ସିଲଡ଼େ ପିତ୍ରନ୍ କନିଏଲନ୍ ବାଞ୍ଜେ କଡ଼ାଡ଼ିଗଡ଼ଲନ୍ ଅମ୍‌ସିଝନ୍ ଗନ୍‌ଲଞ୍ଜି, ଆରି ତେଡ଼େ ଜବ୍ର ମନ୍‌ରା ରୁକୁଲନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଗିଜେଜି । ୨୮ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଅବୟ ଜିଉଦିମରନ୍ ଏରଜିଉଦିମରନ୍ ସରିନ୍ ମାୟନେନ୍ ଆରି ଆସିଝନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଅନଡ଼େନ୍ ଅଃଉୟେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ମନ୍‌ଡ଼ମ୍ ଆଜନାଜି; ଡେଲୋଜନଡ଼େନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏରମଡ଼ିର ଆରି ମନ୍‌ଡ଼ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବରଡ଼େନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବରାୟ । ୨୯ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ନିୟ ଆରୋଡ଼େଲିଖିନ୍ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଅଃନୁସାଲାୟ, ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଜିରାୟ । ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଇନିବା ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଓଡ଼େଲାୟ ?”

୩୦ କନିଏଲନ୍ ବରାନ୍, “ଉଞ୍ଜି ତିନ୍ନା ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ସାଲୁମନ୍ ଯାଗି ଗଣ୍ଠା ଇଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ଅସିଞ୍ଜେନ୍ ମା ପାର୍ଡନାଲନାୟ; ଆରି ଗିଜା, ସାଆରଡ଼ମ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆଜିଜିନେ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ମୁକ୍ତାବାଞ୍ଜେନ୍ ଡନଡ଼ତାଲେ ଇୟଲାୟ ବରେନ୍, ୩୧ ‘କନିଏଲ୍, ପାର୍ଡନାମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼େନ୍, ଆରି ଡନିୟଡ଼ିୟନମଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ଗିଜେନ୍ । ୩୨ ତିଆସନ୍ ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆପ୍ତାୟଡ଼ାଲେ ପିତ୍ର ଗାମ୍‌ଲେ ଆରୋଡ଼େଡ଼େଞ୍ଜି ସିମନନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ଓରୋଡ଼ାୟ । ଆନିନ୍ ଅନେଡ଼ ସମ୍‌ୟେଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଉସାଲ୍ କାକାଡ଼ାମ୍ ସିମନନ୍‌ ଆସି କନ୍‌ଆନ୍ ଇୟଲାୟ । ୩୩ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନୋଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆପ୍ତାୟଲାଜି, ଆରି ବୟଲେଡ଼, ଆମନ୍ ଅସିଞ୍ଜେନ୍ ଇୟଲାୟ । ଆରି, ପ୍ରବୁନ୍ ଇନିଜି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ବରାମ୍, ତିଆଡେ ଅନମ୍‌ଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ଏରୁକୁଲନାୟ ।”

ପିତ୍ରନ୍ ଆ ଖନଡ଼

୩୪ ସିଲଡ଼େ ପିତ୍ରନ୍ ଅସ୍ତୁଡ଼ତମଲନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଡନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, “ନମି ଖେନ୍ ଜନାଲେ ରପ୍ତାୟ, ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼ ଆବସାମାନ୍ ଗିୟଡ଼ି । ୩୫ ଅଜାଜନଡ଼ ଆ ଜାଡ଼ିମର୍ ଆରି ଏଜାଗୋମର୍ ଜନଡ଼େନ୍ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ବଡ଼ଡ଼େଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେଡେ, ଆରି ଆ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ନ୍ ଡରମ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମେ, ପ୍ରବୁନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼ ଜାଡେ । ୩୬ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଜନାଜି, ଅଜା ସନୟବର ଇସ୍‌ରନ୍ ଇସ୍ରାଏଲମରଞ୍ଜି ଆପ୍ତାୟଲାୟ, ତି ଆ ସନୟବର ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅସ୍ତୁଡ଼ବରେନ୍; କେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ପ୍ରବୁ । ୩୭ ଡକୁବଡ଼ାମର୍ ଜନନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆବୟରବୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ଡକୁବଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆବରେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଉଲନ୍ ସମ୍‌ରା ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଡେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଡେସନ୍ ତିଆଡେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୩୮ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏଜାଲେ ନାଜରିତବାୟ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ବୋର୍ସାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅବିସେକଏନ୍ ତିଆଡେ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଜନାଜି; ଆନିନ୍ ସମ୍‌ରାନ୍ ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମେନ୍, ସନ୍‌ମନ୍ ଆସୁମ୍‌ସୁମ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ମବନଡ଼େନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଡକୋଏନ୍ । ୩୯ ଆରି, ଆନିନ୍ ଜିଉଦା ଡେସାନ୍ ତ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇନିଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମେନ୍, ତିଆଡେଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସାକିନ୍ ଏଡ଼ିୟଡ଼ାୟ; ସିଲଡ଼ଲ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଡାଡ଼ଲେ ରକୁଏଞ୍ଜି । ୪୦ ବନ୍‌ଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବୟମେଡ଼େନ୍ କି

ଅବରାହାମ୍‌ଆସନ୍; ୪୧ ଅତ୍ତକୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମତ୍‌ ଆନିନ୍ ଅନ୍‌ନ୍‌ବରାହାମ୍‌ଆଲନ୍, ଆର୍ପାୟ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ନ୍‌ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ସାକିମ୍‌ରଜି ଆମତ୍‌ ତୁମ୍‌ ଆନିନ୍ ଅବରାହାମ୍‌ଆଲନ୍; ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍‌ ସିଲତ୍‌ ଯର୍ମେତ୍‌ଲେ ଆତ୍ତୋଲନ୍ ସିଲତ୍‌ଲନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଏଗାଲାୟ୍‌ ଏଜୋମ୍‌ଲାୟ୍ । ୪୨ ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମତ୍‌ ମନ୍‌ତ୍‌ବରନ୍ ଅନ୍‌ସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ତ ଆମେତ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତ୍‌ ଅନ୍‌ବପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ ତବନତ୍‌ନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତ୍‌ ବର୍‌ଲେନ୍ । ୪୩ ଆନା ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍‌ ତର୍‌ନେ, ଆନିନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋତ୍‌ନ୍ ଇସ୍‌ର୍‌ଏନ୍ ସିଲତ୍‌ କେମାନ୍ ଖାତ୍‌ତେ, ଗାମ୍‌ଲେ ଅତ୍ତକୋ ପୁର୍‌ାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।”

ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍‌ ପୁରାତାନ୍ ଖାତ୍‌ତେଞ୍ଜି

୪୪ ପିତ୍ରନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଖନତ୍‌ନ୍ ଆତ୍ତିୟେନ୍ ଆତିତ୍‌ ତିଆଜା ମନ୍‌ରା ତେରେ ବର୍‌ନେନ୍ ଅମତ୍‌ତେଞ୍ଜି, ଅତ୍ତକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତଅତ୍‌ଲୋତ୍‌ ମଡ଼ିର୍‌ ପୁରାତାନ୍ ପତ୍ତଲନାୟ୍ । ୪୫ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ମଡ଼ିର୍‌ ପୁରାତାନ୍ ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ ଆଞ୍ଜୁତେଞ୍ଜିଆତେ ଗିୟ୍‌ଲେ ଜାପୋନ୍ ସିଲତ୍‌ ପିତ୍ରନ୍ ସରିନ୍ ଆରିୟ୍‌ଲାଞ୍ଜି ଆଗବ୍‌ରେତଞ୍ଜି ଆ ତର୍‌ନେମରଜି ସାନ୍ତି ତେଏଞ୍ଜି । ୪୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲତ୍‌ଲତ୍‌ ବାରେ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ତ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତ୍‌ ଆସ୍ତେକେଏନ୍‌ଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି । ୪୭ ତିଆତିତ୍‌ ପିତ୍ରନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅତ୍ତମ କେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ୍‌ ମଡ଼ିର୍‌ ପୁରାତାନ୍ ଖାତ୍‌ତେଞ୍ଜି, ତକୁବତାନ୍ ଆଞ୍ଜନାତ୍‌ ଆସନ୍ ଆନ୍ତିତ୍‌ ଇନି ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ ତତ୍‌ଲେ ଉପ୍‌ଏଜି ପତ୍‌ ?” ୪୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋତ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ ତକୁବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ସିଲତ୍‌ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଅସୋୟ୍‌ ତିନ୍ନା ଆନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତ୍‌ ବରେଞ୍ଜି ।

୧୧

ଜିରୁସାଲମନ୍‌ ଆ ମାଣ୍ଡୁଲୋତ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ

୧ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ ଜାଏଞ୍ଜି, ଗାମ୍‌ଲେ ଅନାମ୍‌ବୁୟା ଖତ୍‌ନେମରଞ୍ଜି ତ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଆ ତର୍‌ନେମରଜି ଜନାଏଞ୍ଜି । ୨ ବନ୍‌ତ, ପିତ୍ରନ୍‌ ଜିରୁସାଲମନ୍‌ ଆଜିର୍‌ାଞ୍ଜିନ୍ ସିଲତ୍‌ଲନ୍, ଆଗବ୍‌ରେତନ୍‌ ଆ ଖତ୍‌ନେମରଜି ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ ନିଣ୍ଡୟ୍‌ତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, ୩ “ଆମନ୍‌ ଏରଗନ୍‌ବରେତନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସି” ଇୟେନ୍, ଆରି ଆମନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଗାଗାନେ ।” ୪ ଆରି, ଆମ୍‌ନ୍‌ ମା ସିଲତ୍‌ ଇନିଜି ଇନିଜି ତେଏନ୍, ତି ଆ ବର୍‌ନେଜି ଅତ୍ତକୋନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ ବନରନ୍‌ ଆସନ୍ ଉଲନେ;

୫ “ଞେନ୍‌ ଜାପୋ ଗଡ଼ାଲୋତ୍‌ନ୍ ତକୋତାଲନ୍‌ ପାର୍‌ତନାଲନାୟ୍‌, ତିଆତିତ୍‌ ଞେନ୍‌ ମୁସାଲ୍‌ୟ୍‌ କି ଅବୟ୍‌ ତନାଲ୍‌ମତନ୍‌ ଗିୟ୍‌ଲାୟ୍‌, ରୁଆତ୍‌ନ୍ ସିଲତ୍‌ ଅବୟ୍‌ ସୋଡାତମ୍‌ ଆ ମାଟ୍‌ ଉଞ୍ଜି ମନେତ୍‌ନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ଜାୟ୍‌ତାନ୍ ଆକ୍ରବଲୟ୍‌ତାଞ୍ଜି ଅତ୍ତମ୍‌ ଇନିଜି ଅମତ୍‌ତେନ୍‌ ଅତୋଲାୟ୍‌ । ୬ ଆରି ତିଆତେ ଅମତ୍‌ତେନ୍‌ ଜାୟ୍‌ ଅତୋଲାୟ୍‌; ଞେନ୍‌ ତିଆତେ ଆସନ୍ ଏବସେତ୍‌ମତ୍‌ନେନ୍‌ ଗିୟ୍‌ଲେ ଇୟ୍‌ମ୍‌ଲାୟ୍‌ ଆରି ତେରେ ପୁତ୍‌ ଲୋତ୍‌ନ୍ ଉଞ୍ଜି ଆଜତ୍‌ନ୍‌ ଆ ଜନ୍ତୁଜି, କିନ୍‌ରେତ୍‌ ଜନ୍ତୁଜି, ଆ କିମୋତ୍‌ଞ୍ଜି ଲବନ୍‌ ଅବଜାବଲେ ଆତ୍‌ତିୟ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁଜି ତ ରୁଆତ୍‌ନ୍‌ ଆ ଅନ୍ତିତ୍‌ଜି ଗିୟ୍‌ଲାୟ୍‌ । ୭ ଆରି, ‘ଏ ପିତ୍ର, ତୋନା, କେନ୍‌ଆତେଜି ରକ୍ତତାଲେ ଜୋମା ।’ କେନ୍‌ ଏନ୍‌ଲେ ଞେନ୍‌ଆତ୍‌ ଆବର୍‌ ଞଞ୍ଜି ଆ ସର୍‌ତ୍‌ ନିୟ୍‌ ଞେନ୍‌ ଅମତ୍‌ତେଲାୟ୍‌ । ୮ ବନ୍‌ତ ଞେନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲାୟ୍‌, ଇଜ୍ଜା, ପ୍ରବୁ, ଏରମଡ଼ିର୍‌ ଜନୋମ୍‌ଜୋମାଞ୍ଜି ତ ମନ୍‌ତ୍‌ତତ୍‌ନ୍‌ ଆ ଜନୋମ୍‌ଜୋମାଜି ତଅତ୍‌ଲୋତ୍‌ତେନ୍‌ ଆଜିୟ୍‌ ଅଣ୍ଡୁତ୍‌ ଗନେ ।’ ୯ ବନ୍‌ତ ରୁଆତ୍‌ନ୍‌ ସିଲତ୍‌ ଆରି ବତର ଅବୟ୍‌ ଜନାଲତ୍‌ନ୍‌ ଅତୋଲାୟ୍‌, ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଅଜାତେ ମତ୍‌ଡିରେନ୍‌, ତିଆତେ ଆମନ୍‌ ମଡ଼ିର୍‌ ତତ୍‌ ଗାମ୍‌ତ୍‌ । ୧୦ କେନ୍‌ ଅତ୍ତମ୍‌ ଯାଗି ତର ତେଏନ୍‌, ସିଲତ୍‌ଲନ୍‌ ତିଆତେଜି ଅତ୍ତକୋନ୍‌ ଆରି ରୁଆତ୍‌ନ୍‌ ଆବଡିତେଞ୍ଜି ।

୧୧ ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ଞେନ୍‌ ଅଜାସି’ ତକୋଲନାୟ୍‌, ସିଲତ୍‌ରେମା ତେରତ୍‌ ଯାଗି ମନ୍‌ରା ତେରେ ଅତୋଲାଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ କାଈସରିଆନ୍‌ ସିଲତ୍‌ ଅମତ୍‌ତେନ୍‌ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାଜି । ୧୨ ଆରି, ଇନ୍ତିତ୍‌ ଏରତାଲଗତ୍‌ଲେ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍‌ ଜନିରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ପୁରାତାନ୍‌ ଞେନ୍‌ଆତ୍‌ ବର୍‌ୟ୍‌ । ଆରି, କେନ୍‌ ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି ତୁତ୍‌ ମନ୍‌ରା ନିୟ୍‌ ଞେନ୍‌ ସରିନ୍‌ ମାୟ୍‌ଲନ୍‌ କାଈସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଏଜିରେନ୍‌, ସିଲତ୍‌ଲନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କନ୍‌ ଏଲନ୍‌ ଆସି’ ଏତ୍ତେନ୍‌ । ୧୩ ଆନିନ୍‌ ଏଜାମେ ଅବୟ୍‌ ପାତ୍‌ଲତ୍‌ବରମରନ୍‌ଆତ୍‌ ଗିଜେନ୍‌, ତି ଆ ବର୍‌ନେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତ୍‌ ବର୍‌ଲେନ୍‌, ତି ଆ ପାତ୍‌ଲତ୍‌ବରମରନ୍‌ ଅମ୍‌ସିତ୍‌ନ୍‌ ତନତ୍‌ତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ ବରେନ୍‌, ‘ଜାପୋ ଗଡ଼ାନ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲେ ସିମନ୍‌ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତ୍‌ ଅବନୋତ୍ତେଲେ ଓରୋଡ଼ାୟ୍‌; ୧୪ ଆନିନ୍‌ ଜିରେନ୍‌ ଆମେଞ୍ଜିଆତ୍‌ ଖନତ୍‌ନ୍‌ ଇୟ୍‌ତାୟ୍‌ ତିୟ୍‌ବେନ୍‌, ଆରି ତି ଆ ଖନତ୍‌ ବାରେ

ଆମନ୍, ତ ଅସିନମ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅତ୍ତକୋନବେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।^{୧୫} ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅରୁଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆମ୍ପୁଡ଼ୁ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ପଡ଼ଲନାୟ, ଏଡେଲେମା ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇୟଲାଇୟ ପନ୍ନେ ।^{୧୬} *ତିଆଡିଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନନ୍ ଆ ବର୍ନେ କେନ୍ଆଡେ ଖେନ୍ ମନ୍ନେଲାଇୟ, 'ଆଜାଡିଡ଼ମ୍, ତକୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ତକୁବତାନ୍ ତିୟଲବେନ୍, ବନ୍ତ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୁବତାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।^{୧୭} ତିଆସନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁ ଜିୟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ଏଡର୍ନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ତନିୟ୍ତିୟ୍ଜି ତିୟ୍ତିୟ୍ଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଏଡେଲେମା ଇସ୍ପରନ୍ ଏରଜିଡ଼ିମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ନିୟ୍ ତି ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ଜି ତିୟ୍ତିୟ୍ଜି, ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆନା ତ ଇସ୍ପରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ରଡ଼ଲେ ରପ୍ରିଆୟ ।"

^{୧୮} କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆରମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ରିଡ଼ ଗାମଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, କି ଇସ୍ପରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ସେକେଲେ ବର୍ଞ୍ଜି, "ଏଡେଲ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଏରଜିଡ଼ିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆବୟରବୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ତିୟ୍ଜି ।"

ଅନ୍ତ୍ରଅକିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ି

^{୧୯} *ତିପାନନ୍ ଆ ରନବୁ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ପିରିଡ଼ପାତାନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ପୈନିକିଆ, ସାକପ୍ରସନ୍ ଆରି ଆନ୍ତ୍ରଅକିଆନ୍ ଜାୟ ଜିରେଞ୍ଜି କି ବୁଲ୍ଲେ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଜିଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ତୁମ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଇୟ୍ଲେ ଅପୁଡ଼ୁବରେଜି ଆରି ଆନ୍ତ୍ରଡ଼ ଆମଡ଼ ବର୍ନେନ୍ ଅନ୍ନପୁଡ଼ୁବର୍ଜି ।^{୨୦} ବନ୍ତ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ସାକପ୍ରସମରଞ୍ଜି ତ କୁରିଣିଅମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତ୍ରଅକିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେ ଗ୍ରିକମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ନିୟ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଇୟ୍ଲେ ଅପୁଡ଼ୁବରେଜି ।^{୨୧} ଆରି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଏନ୍, ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତରଞ୍ଜି କି ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଯର୍ନାଜି ।

^{୨୨} ତି ଆ କବର ଜିରୁସାଲମ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅମଡ଼ଡ଼େଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ନବାନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଅନ୍ତ୍ରଅକିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଜାୟ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।^{୨୩} ଆନିନ୍ ତେଡେ ତୁଡେନ୍ କି ତେଡେ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ଡ଼ ଇସ୍ପରନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ସାୟୁମେଞ୍ଜି ତିଆଡେ ଗିୟ୍ଲେ ସର୍ତାତାଏନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସମିରା ଉଗରନ୍ ବାଡେ ତରନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଇୟ୍ଲେ ବରେଜି ।^{୨୪} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ବର୍ନବାନ୍ ଅବୟ୍ ମନଡ଼ମର, ଆରି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ରଡେତଡ଼ମ୍ ତକୋଏନ୍ । କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ମାୟଲଞ୍ଜି ।

^{୨୫} ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ବର୍ନବାନ୍ ସାଓଲନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ସନାୟଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତାର୍ସ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍ ।^{୨୬} ଆରି, ବର୍ନବାନ୍ ସାଓଲନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଇୟ୍ଲେ ରବାଡ଼େ କି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଅନ୍ତ୍ରଅକିଆନ୍ ଓରୋଡ଼ଲାଇୟ । ଆନିଞ୍ଜି ତେଡେ ବବସେଡ଼ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ଜବ୍ରୁ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ତିୟ୍ଜି, ଆରି କେନ୍ ଅନ୍ତ୍ରଅକିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତର୍ନେମରଜିଆଡ଼ଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟାନ୍ ଗାମଲେ ପର୍ଡମ୍ ବୁର୍ନେନ୍ ତେଲୋ ।

^{୨୭} ତି ଆଡିଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ତ୍ରଅକିଆନ୍ ଜିର୍ରାଜି ।^{୨୮} *ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଗାବ ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ କେନ୍ ସମିରା ପୁଡ଼ିନ୍ ଅବୟ୍ ସାଡ଼ା କାନ୍ତାରାନ୍ ଅଡୋତାୟ ଗାମଲେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଡେ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ନେନେ: କ୍ଲାଡ଼ିଅ ସାଡ଼ା ରାଜାନ୍ ତେସାନ୍ ଆସ୍ତାସନ୍ଏନ୍ ଆଡିଡ଼ ତି ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର ଡେଡମେନ୍ ।^{୨୯} ସିଲଡେ ଅଡ଼କୋ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ୁ ଆ ରନପ୍ରି ଅନ୍ତ୍ରମ୍ ଜିଡ଼ିମା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଏସାୟସିବାଜି ଗାମଲେ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।^{୩୦} ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଏଡେଲେ ତାକୋନ୍ ତଶ୍ଚୁବତାଲନ୍ ତିଆଡେ ବର୍ନବାନ୍ ତ ସାଓଲନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆମ୍ପୁଡ଼ୁଗଡ଼ମରଜି ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।

୧୨

ଜାକୁବନ୍ ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ବଣ୍ଡିଏଞ୍ଜି

^୧ ତିଆଡିଡ଼ ଏରୋବ ରାଜାନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ଡ଼ ତଶ୍ଚାୟେଞ୍ଜି ।^୨ ଆନିନ୍ ଜନନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ଜାକୁବନ୍ଆଡ଼ଡ଼ କଡ଼ିବନ୍ ବାଡେ ରକ୍ଷୁଏନ୍ ।^୩ ସିଲଡେ ଜିଡ଼ିମରଞ୍ଜି ସର୍ତାଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଏରୋବ

* ୧୧:୧୬ ୧୧:୧୭ ଅନାମ୍ବୁୟ ୧:୫ * ୧୧:୧୯ ୧୧:୧୯ ଅନାମ୍ବୁୟ ୮:୧-୪ * ୧୧:୨୮ ୧୧:୨୮ ଅନାମ୍ବୁୟ ୨୧:୧୦

ରାଜାନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଃ ନିୟ ଖଞ୍ଜାମାନା ଅସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍ । ତିଆଡ଼ିତ୍ କମିରନ୍ ଏରମାନାୟ ରୁଡିନ୍
 ଆ ପୁର୍ବୁର୍ ତିନ୍ନା ତକୋଏନ୍ । ୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଃ ଜିଲେ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍,
 ଆରି, ବତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଉଞ୍ଜି ମନ୍‌ରା ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଃ ଜଗୋଏଞ୍ଜି । ଅନେଲ୍ଲାୟପୁରନ୍ ସାଡ଼ଲନ୍
 ଆନିନ୍‌ଆତଃ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଅନବପନ୍‌ସୁଆଡିନ୍ ଆସନ୍ ଏଡେଏନ୍ । ୫ ତିଆସନ୍,
 ପିତ୍ରନ୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆବମନ୍‌ନ୍ ଏଫେଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍
 ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼ ପାଟନାଲଞ୍ଜି ।

ପିତ୍ରନ୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଡୁଫଲ୍ଲାନାୟ

୬ ତିକ୍ଲି ଏରୋବ ରାଜାନ୍ ଅଞ୍ଜାଡିନ୍ନା ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଃ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡୁଫଲେ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍
 ଆସନ୍ ଇୟେନ୍, ତି ଆ ପୁର୍ବା ତଗଲ୍ ପିତ୍ରନ୍ ବାଗୁ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଆ ମଡୁ ଆଲୁଡ଼ଲୁଡ଼ ତକୋଲନ୍, ଆନିନ୍
 ବାଗୁ ସିକ୍ଲୁଡିନ୍ ବାଢେ ଆଜିଜି ତକୋଏନ୍, ଆରି ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ସନଡ଼ଲୋଡ଼ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଜଗେଲେ
 ତକୋଲଞ୍ଜି । ୭ ଆରି ଗିୟବା, ପ୍ରୁବୁନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍ ଅବୟନେ ଇୟଲ୍ଲାୟ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍
 ଅସିଢ଼ନ୍ ସାଆରତମ ଡେଏନ୍, ଆରି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ପଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ଖଞ୍ଜାମଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଃ
 ତର୍ତ୍ତରେ ବରେନ୍, “ଲଡୋନା ।” ସିଲଡ଼େ ପିତ୍ରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ସିକ୍ଲୁଡିନ୍ ଜଲଜେନ୍ । ୮ ଆରି,
 ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଃ ବରେନ୍, “ରେଡୁବନା, ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ରନା ।” ସିଲଡ଼େ ପିତ୍ରନ୍
 ରେଡୁବଲନ୍, ପାଣ୍ଡୋୟନ୍ ରଲନ୍; ଆରି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଃ ବରେନ୍, “କୋଟନ୍ ରନା
 ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ ।” ୯ ଆରି ପିତ୍ରନ୍ ଡୁଫଲ୍ଲନ୍ କି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍‌ଆତଃ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟ
 ପାଢେନ୍; ବନ୍‌ତ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍ ଆରଲ୍ଲମେନ୍‌ଆତେଜି ମାଲ୍‌ସି ଗାମଲେ ପିତ୍ରନ୍ ଅଃଞ୍ଜନାଲୋ,
 ଆନିନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଖେନ୍ ଗନ୍‌ମତେନ୍ ଗିୟତାୟ ଗାମଲେ ଅବଡିସୟେନ୍ । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜି ପର୍ତ୍ତ୍ସୁ ଆରି ବାଗୁ
 ଜଗେତ୍ ଯମରଞ୍ଜି ପଡ଼ଲେ, ଆତନିକ୍ଲି ଗରନ୍ନେନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆଜିରଗଡ଼ତବନ୍ ଆ ଲୋଆଡ଼ ସନଡ଼ଲୋଡ଼
 ଅଡୋଲାଇ, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତି ଆ ସନଡ଼ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ରୋଲନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଡୁଫଲ୍ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି କି
 ଅବୟ ତଢ଼ଗଡ଼ ତଢ଼ିୟଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆରି ସିଲଡ଼େ ଅବଡାଡ଼ନ୍ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼
 ସିଲଡ଼ ସବଂୟାୟତାଲନ୍* ଜିରେନ୍ ।

୧୧ ସିଲଡ଼େ ଇନିଜି ଡେଏନ୍, ପିତ୍ରନ୍ ତିଆଡେଜି ଜନାତାଲେ ବର୍ରେନ୍, “କେନ୍‌ଆତେ ମାଲ୍‌ସିଡ଼ମ୍
 ଗାମଲେ ଖେନ୍ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଜନାଲ୍ ଯୁ । ଏରୋବନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ଆରି ଇନିଜି ଡେଡେ
 ଗାମଲେ ଜିଉଡିମରଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍ ଆସାଲଞ୍ଜି, ଡେଡେ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍‌ଆତଃ ଅନୁରନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରୁବୁନ୍
 ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍‌ଆତଃ ଆପ୍ପାୟଲ୍ଲାୟ ।”

୧୨ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ କଡାଡ଼ିଲନ୍ କି ଜନନ୍ ଆ ନନ ଆସିଂ ଜିର୍ଲାୟ; ଡେଡେ ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରା
 ରୁକ୍ଲୁତାଲନ୍ ପାଟନାଲଞ୍ଜି; କେନ୍ ଜନନ୍‌ଆତଃ ମାକ୍ ଗାମଲେ ନିୟ ଓଡେଡ଼ତଜି । ୧୩ ପିତ୍ରନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆ
 ସନଡ଼ଲୋଡ଼ ଇୟଲେ ଡେବଡେବେନ୍, ରୋଦା ଗାମଲେ ଅବୟ କମ୍‌ସିରିସିଜନ୍† ସନଡ଼ନ୍ ରୋରୋବାନ୍
 ଇୟଲ୍ଲାୟ । ୧୪ ଆନିନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ସର୍ବେ ଜନାତାଲେ ସର୍ତାନ୍ ବାଢେ ସନଡ଼ନ୍ ଅଃରୋଲୋ, ଆରି ଅମ୍ଲନ୍
 ଇରେନ୍ କି “ସନଡ଼ନ୍ ଆ ତୁଆରାଗଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ଆତନଡ଼,” ଗାମଲେ ଇୟଲେ ବରେଜି । ୧୫ ଆନିଞ୍ଜି
 ଆନିନ୍‌ଆତଃ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ବାଇତମ୍ ।” ବନ୍‌ତ କେନ୍‌ଆତେ ଆଜାଡିନ୍ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଆକ୍ରାନ୍
 ବର୍ରେନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ପିତ୍ରନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମନ୍
 ଅଲ୍‌ଡେଏ ।”

୧୬ ତିଆଡିତ୍ ପିତ୍ରନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଡେବଡେବଲଏନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସନଡ଼ନ୍ ରୋଲେ
 ଆନିନ୍‌ଆତଃ ଗିୟଲେ ସାନ୍ନ ଡେଏଞ୍ଜି । ୧୭ ଆରି, କଡ଼ିଫଲେ ଡକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଆସିନ୍
 ବାଢେ ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଃ ତାରିଆୟଏଞ୍ଜି, ପ୍ରୁବୁନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଃ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡୁଫଲେ
 ଓରୋଡ଼ଲ୍ଲାୟ, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ବରାୟଲନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି
 ଜାକ୍ରୁବନ୍ ତ ଡର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି‌ଆତଃ ବର୍ବାଜି ।” ଆନିନ୍ ଡେଡେ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାରେଡ଼‡ ଜିରେନ୍ ।

୧୮ ଆଡ୍ରାଗାତେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ଅଡେଞ୍ଜା ଜିରେନ୍ ଗାମଲେ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ଯୋଡ଼ୟାଡ଼ଲଗୋ ଡେଏଞ୍ଜି
 । ୧୯ ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଃ ସନାୟଡ଼ତନ୍ ଆସନ୍ ଏରୋବ ରାଜାନ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି‌ଆତଃ ଆପ୍ପାୟେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି
 ପିତ୍ରନ୍‌ଆତଃ ଅଃର୍ବାଡ଼ଲଜି; ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି‌ଆତଃ ସେକ୍‌ଏଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଃ ରକ୍ଲୁବା
 ଗାମଲେ ବରେଞ୍ଜି ।

* ୧୨:୧୦ 12:10 ମାୟାଏନ୍ † ୧୨:୧୩ ୧୨:୧୩ ଆଇସିୟ ‡ ୧୨:୧୭ ୧୨:୧୭ ଆନ୍ନା ଜିଲ୍ଲା

ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଏରୋଦନ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ କାଲସରିଆ ତେସାନ୍ ଜିରେ ତେରେ ଇୟଲେ ତକୋନେ ।

ଏରୋଦନ୍ ଆ ରନବୁ

୨୦ ତିଆଡିଡ଼ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ସୋର ତେସାନ୍ ତ ସିଦୋନ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼଼ ମାଡ଼ୁ ବରାବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏକ୍ଲାନ ଏନେଡ଼ାଲନ୍ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆମଡ଼ ଇୟଲାଇ କି ରାଜାସିଡ଼ନ୍ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାତନେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ବ୍ଲାସ୍ତନ୍ଆଡ଼଼ ଆଡ଼ନେଗଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟଲାଇ ଏନେଏଜି: ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମାୟମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ଆମଡ଼ କଡ଼ାଡ଼ିନେବାନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆ ତେସା ସିଲଡ଼ ଜନୋମଜୋମଞ୍ଜି ସୋର ତେସାନ୍ ତ ସିଦୋନ ତେସାନ୍ ପାଡ଼େଞ୍ଜି ।

୨୧ ବଡ଼ିନ୍ନା ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ରାଜାକାବନ୍ ରଲନ୍ କି ରାଜା ତରକ୍ସୁମଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ସୁମଡ଼ାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବୟ ବାସଣନ୍ ତିୟେନ୍; ୨୨ ସିଲରେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବାକାବଲେ ବରଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆଡେ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସର୍ଭଡ଼, ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସର୍ଭଡ଼ ତଡ଼ ।” ୨୩ ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର୍ ଅବୟନେ ଏରୋଦନ୍ଆଡ଼଼ ଇୟଲାଇ ତିଡେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼଼ ଅସୟେକେଲୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବୋକୋଡେନ୍ କି ରବୁଏନ୍ ।

୨୪ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡ଼େନ୍ କି ସମ୍ପରାନ୍ ହୁଡ଼ାଜେନ୍ । ୨୫ ତିକ୍ଲି, ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ସାତେଞ୍ଜି କି ମାର୍କ ଗାମଲେ ଆରୋଡ଼େଡ଼େଞ୍ଜି ଜନନ୍ ସରିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ଞ୍ଜି ।

୧୩

ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ସେତାଲେ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି

୧ ତିଆଡିଡ଼ ଅଡ଼ିଅକିଆ ମଣ୍ଡିଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନବାନ୍, ସିମନନ୍, ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ନିଗର* ଗାମଲେ ଓଡ଼େଡ଼ଜି, କୁରିଣିବାୟ ଲୁକିଅନ୍, ଏରୋଦ ରାଜାନ୍ ଆସି* ଆଡ଼କୋଲନ୍ ମନଏମନ୍ ତ ସାଓଲନ୍, କେନ୍ ଅନ୍ତମ ପୁର୍ବଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତ ଖନଡ଼ଡ଼ିୟମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୨ ଆନିଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆସ୍ତେନ୍ପୁରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ତ ଆରାନମଲଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବର୍ନେ, “ଅଜା କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଓଡ଼େଲାଇ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆନ୍ବାବାଜି ।”

୩ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆସିଞ୍ଜି ତକ୍ଲୋଡ଼ାଲେ ଆନମଡ଼ାଲନ୍ ପାଡ଼ନାଲଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।

କୁପ୍ର ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍

୪ କେନ୍ ଏଡ଼େଲେ ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବନେ ବାରେ ଆସ୍ତାୟଡ଼ାଲେ ସେଲୁକିଆ ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, କି ତେରେ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଡ଼ାୟଲେ କୁପ୍ର ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ସାଲମି ଗଡ଼ାନ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରନ୍ବୁସି*ରେଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁଡ଼ବରେଜି; ଆରି ଜନନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ସାଜଏଞ୍ଜି ।

୬ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼ି ସର୍ପେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ତେସାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ବୁଲ୍ଲେଡ଼ାଲେ ପାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରାଜି, ତେରେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ ତନେୟମରନ୍ ଇୟଲାଇ ରବାଡ଼େଜି, ଆନିନ୍ ଅବୟ କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବଃତେ ବର୍ନେମର୍, ଆନିନ୍ ଜିଉଦିମର୍, ଆଞ୍ଜିମନ୍ ବର୍ଜିସୁ । ୭ ଆନିନ୍ ତେରେ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ସେଗ ଯ ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ସାଜ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ତି ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ଅବୟ ବୁଡ଼ିମର୍ । ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ଅନମଡ଼ତନ୍ ସାଜେନ୍ । ତିଆସନ୍ ସାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ଆଡ଼଼ ଓଡ଼େଏନ୍ । ୮ ବନ୍ତ ତି ତନେୟମର୍ ଅଲ୍ଲିମାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ରଡ଼େଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ତରଡ଼ଡ଼େନ ତଡ଼ ଗାମଲେ ଆଡ଼ସାଲେ ଆତନକ୍ଲୋ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍ । ୯ ବନ୍ତ ସାଓଲନ୍, ଆନିନ୍ଆଡ଼଼ ପାଓଲ ନିୟ ଗାମତଜି, ଆନିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟଡ଼ାଲେ ତି ତନେୟମରନ୍ଆଡ଼଼ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼େନ୍ କି ବର୍ନେ, ୧୦ “ଏ ସନ୍ମନ୍ ଆ ଡ଼ାକାଡ଼ାସନ୍ ! ଅଡ଼କୋ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମନ୍ ତଡ଼ଡ଼େ, ଏରମନଡ଼ନ୍ ତ କନଣ୍ଡାୟଞ୍ଜି ଅମଡ଼ନମ ଆବରିୟ, ଆଏଡ଼ର୍ ଆମନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ କଣ୍ଡାୟ ଗାମଲେ ବନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରଡେ ଗୋୟଡେ ! ୧୧ ଆରି ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଗିଜା,

* ୧୩:୧ 13:1 ଯଗା

ପ୍ରଭୁନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତନଶ୍ରୀୟନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ଆମନ୍ ଗଡ଼େ୪ ଆସନ୍ କାଡ଼ତୁମ୍, ଆମନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଗିୟଲେ ଅଃର୍ପ୍ତୁଏ ।”

ସିଲଡ଼େ ଅବତାଡ଼ନ୍ ପୋୟତାନ୍ ତ ଲୋଡ଼ତନ୍ ଅଲ୍ଲିମାନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ରୁବେ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ କାଡ଼ଧୁନ୍, ତିଆସନ୍ ଆସିନ୍ ଖମଲେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତନୁରିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼େଡ଼େ ଅଡ଼େନ୍ନେ ଆସାୟଲଗୋ ମନ୍ରାନ୍ ସାଜେନ୍ ।^{୧୭} ଏଭେଗନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ଆଡେ ଗିୟଲେ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ପ୍ରଭୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରଭୁନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ଅମଡ଼ତଲେ ସାନ୍ନି ତେଏନ୍ ।

ପିସିଦିଆ ତେସାନ୍ ଅନ୍ତିଅକିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍

^{୧୮} ତିକ୍ତି ପାଓଲନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ପାପୋ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଜିର୍ରେ ପମ୍ପୁଲିଆ ତେସାନ୍ ପଗ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ଗାଜି; ବନ୍ତ ଜନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଯର୍ନେ ।^{୧୪} ଆନିଞ୍ଜି ପଗ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି କି ପିସିଦିଆ ତେସାନ୍ ଆ ଗଡ଼ା ଅନ୍ତିଅକିଆ ଗାମ୍ଲେ ତେଡ଼େ ଅଡ଼ୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ରନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ଜିର୍ରେ ଇୟଲେ ତକ୍ଟୁମେଜି ।^{୧୫} ଆରି, ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟବର୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତ୍ର ପଡ଼େନେନ୍ ଆସୁଜ୍ଞେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ରନୁକୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି ପାଓଲନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ରେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଆସାୟଲାଇ, “ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନବ୍ତୟୁବନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆୟ ବର୍ନାବା ।”^{୧୬} ସିଲଡ଼େ ପାଓଲନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିନ୍ ବାଭେ ତାରିଆୟତାଲେ ବର୍ନେନ୍;

“ଏ ଇସ୍ରାଏଲମରଜି, ଆରି ଇସ୍ରାଏଲଆତଡ଼ ଏବ୍ରତଡ଼ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅମଡ଼ତଡ଼ବା ।^{୧୭} କେନ୍ ଇସ୍ରାଏଲମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ରାଏ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଏନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମିସର୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଜିଜି ରିୟଲନ୍ ଇୟଲେ ତକୋନେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଇସ୍ରାଏଲ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଗୋଗୋଜେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ବୋର୍ସା ତେନ୍ନାନ୍ ବାଭେ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମଡ଼ତଡ଼ଲେ ଓଭୋଡ଼ଲାଇ ।^{୧୮} ଆରି ବାକ୍ତୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼ ତେତେ ଆନିନ୍ ଆରିଡ଼ରିଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍ରାଏଲମରଞ୍ଜି ଖନଶ୍ରୁମ୍ ସଏଲେ ତକୋଲନ୍ ।^{୧୯} ଆରି ଆନିନ୍ କିନାନ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ସାତଟା ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ସାୟତ ଏନ୍ନେଏନ୍ କି ତି ଆ ତେସା ଇସ୍ରାଏଲମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟେଞ୍ଜି ।^{୨୦} ଆନିଞ୍ଜି ତେଡ଼େ ଉଞ୍ଜିସଥ ପରାସ ବର୍ସେଡ଼ ତକୋଲଞ୍ଜି ।”

“ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ ସାମ୍ବଲ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଜାୟ ଅନବପନ୍ସୁଆତିମରଞ୍ଜି ତବନଡ଼େନ୍ ।^{୨୧} ତିକ୍ତି ଇସ୍ରାଏଲମରଞ୍ଜି ଅବୟ ରାଜାନ୍ ସନାୟସାୟ ଆଗ୍ରାମେଞ୍ଜି, ଇସ୍ରାଏଲ ବେଞ୍ଜାମିନ୍ କେଜ୍ଜାନ୍ ସିଲଡ଼ କିସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ତବନଡ଼େନ୍; ଆନିନ୍ ବାକ୍ତୁଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ଇସ୍ରାଏଲମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାସନ୍ଏନ୍ ।^{୨୨} ବନ୍ତ ତିକ୍ତି ଆଡ଼ିଡ଼ ଇସ୍ରାଏଲ ସାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ରାଜା ତରକ୍ଟୁମନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସ୍ତେନ୍ କି ଇସ୍ରାଏଲମରଞ୍ଜି ଆ ରାଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ଦାଉଦନ୍ ତବନଡ଼େନ୍; ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ ଦାଉଦନ୍ ଆ ବର୍ନେ ନିୟ ବର୍ନେ, ଖେନ୍ ଜିସୟନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ, ମନ୍ନୁଖେନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ ଆ ମନ୍ନନ୍ ନିୟ ଏଭେଗୋ, ଆନିନ୍ ଇୟୁମ୍ଖେନ୍ ବାଭେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ତେ ।^{୨୩} ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ ଏଙ୍ଗାଲେ ପର୍ମାଡ଼ାଲନେ ତି ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ରାଏଲମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଆସନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ଅନୁରମରନ୍ ଅମଡ଼ତଡ଼ଲାୟ, ଆନିନ୍ ମା ଜିୟୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ।^{୨୪} ଚିୟୁନ୍ ଅଶ୍ରୁଡ଼ ଇୟାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆବୟରବୁଞ୍ଜିଲନ୍ ତକ୍ଟୁବତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ନଡ଼ ଜନନ୍ ଅଡ଼କୋ ଇସ୍ରାଏଲମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ବର୍ବରେନ୍ ।^{୨୫} ଆରି ତକ୍ଟୁବତାମର୍ ଜନନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଶ୍ରୁଡ଼ ଅବସୁଜ୍ଞେଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ବର୍ନେ, ‘ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଅଲ୍ଲଡ଼େଏ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଏବଡ଼ିସୟତେ, ଖେନ୍ ଆନିନ୍ ତଡ଼ । ବନ୍ତ ଗିୟବା, ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆରି ଅବୟନେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆ ତାଲଜଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ପାଶ୍ଟୋୟ ଆ ଲୁଆଡ଼ ଉଜ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼ ।”

^{୨୬} ଏ ଅସ୍ରାମନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ଇସ୍ରାଏଲ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି ତନାନ୍ଜି ଆରି ଇସ୍ରାଏଲ ଏବ୍ରତଡ଼ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, କେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ମା ଆସାୟଲାଇ ।^{୨୭} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ତେଡ଼େ ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅନୁରମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଅଃଜ୍ଜନାଲଜି, ଆରି ତିତାନ୍ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଆପ୍ରଡ଼େଲଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି

* ୧୩:୨୪ ୧୩:୨୪ ମାର୍କ ୧:୪; ଲୁକ ୩:୩ * ୧୩:୨୫ ୧୩:୨୫ ଜନ ୧:୨୦; ମାତିଡ଼ ୩:୧୧; ମାର୍କ ୧:୨; ଲୁକ ୩:୧୨; ଜନ ୧:୨୭

ଜିୟୁନିଆତଡ଼ ଅବତୋସାତାଲେ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେନଫରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ ଗବ୍ତେଲେଞ୍ଜି । ୨୮ *ଆରି ରନବୁ ପନବରତନ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସାନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଢ଼ଲଜି ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ପିଲାତନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୨୯ *ଆରି, ତରମ୍ମ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ଆଇଡ଼ିଡ଼, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ଆରବସୁଜ୍ଞେଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆଅକ୍ଷାତଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସ୍ତୁଲେ ପାଡ଼ଲାଇ କି ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତକ୍ଳୋଏଜି । ୩୦ ବନ୍ତ ଇସ୍ତରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟର୍ନେଡ଼େନ୍, ୩୧ *ଆରି, ଆନାଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଗାଲିଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜବ୍ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିଜେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ନମିଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ସାକିନ୍ ତିୟତଜି । ୩୨ ଆରି, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇସ୍ତରନ୍ ଅକ୍ଷାତେ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ତି ଆ ମନଡ଼ବର ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବଜନାତବେନ୍; ୩୩ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ପସିୟୁଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିୟୁନିଆତଡ଼ ଅବୟର୍ନେଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଅକ୍ଷାତେ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ତିଆତେ ତେଡ଼ମେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ କନନ୍ବଇନ୍ ବାଗୁ ପର୍ବଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼; 'ଆମନ୍ ତାକ୍ଷାତାଅନିଞ୍ଜେନ୍, ଲଡ଼େ ଖେନ୍ ଆମନ୍ କୋଡ଼ଲମ୍ ।'

୩୪ ଆରି ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ରନସୁମନ୍ ଆସନ୍ ଏରନମରେଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନବୟର୍ନେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେନ୍; 'ଖେନ୍ ଅକ୍ଷାତେ ଦାଉଦନ୍ ଆମଡ଼ ପର୍ମାଡ଼ାଲନାୟ୍, ତି ଆଜାଡ଼ିତମନ୍ ତ ଆସିର୍ବାଦଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟତବେନ୍ ।'

୩୫ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆରି ବଜାଗାଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ; 'ଆମନ୍ ମଡ଼ିରମରନମଆତଡ଼ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃନ୍ନବସଅଏ ।'

୩୬ ଦାଉଦନ୍ ଆ ସରିକୋଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ବାଞ୍ଜେ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ଆରବସୁଜ୍ଞେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିନ୍ ରବୁଏନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ତିଲେଞ୍ଜି, ଆରି ଆ ମରାନ୍ ମସାନ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ରସମେନ୍ । ୩୭ ବନ୍ତ ଇସ୍ତରନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଅବୟର୍ନେଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ଅଃର୍ସସମଲୋ । ୩୮ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଜନାବେନ୍ତୋ, କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅମ୍ବେଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇସେନ୍ ସିଲଡ଼ କେମାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ଅନସ୍ତୁଡ଼ବରନ୍ ତେଡ଼େ; ୩୯ ଆରି, ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ତରମ୍ମମର ଅଃଡ଼େଲବେନ୍, ଜିୟୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆଡ଼ର୍ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଇସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ତରମ୍ମମର ତେଡ଼ଜି । ୪୦ ତିଆସନ୍ ଗିୟ୍ତମନାବା, ଅକ୍ଷାତେ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେନଫରଞ୍ଜି ବର୍ନେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଅସମୟ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଡ଼ୋଡ଼ାୟ୍ ତଡ଼,

୪୧ ଏ ଆଲ୍ଲେମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍ବା, ଆରି ସାନ୍ନିତାଲେ ରବୁବେନ୍ତୋ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ବନେଡ଼ାବେନ୍ ଅବୟ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ତାୟ୍, ଆନ୍ନିଡ଼ ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ନେବେନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଡ଼ୁର୍ନେ । ”

୪୨ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ମଣ୍ଡିଡ଼ିସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼, ଆଜିର୍ବାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଁ ନିୟ୍ ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଆରି ତାତେଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଆୟ୍ ତିୟ୍ବା ଗାମ୍ଲେ ତେଲେ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୪୩ ସୋବାନ୍ ଆସୁଜ୍ଞେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜବ୍ତମ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଜିଉଦିଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବାୟ୍ଲଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ଆତଡ଼ ସଞ୍ଜୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼େଞ୍ଜି; ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଞାଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ଲୋଡ଼ା ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞାଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି ।

ପାଓଲନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନସ୍ତୁଡ଼ବରନ୍ ଭଲନେ

୪୪ ତିକ୍ଳି, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଇଞ୍ଜିନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନମଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ରୁକୁଲଞ୍ଜି । ୪୫ ବନ୍ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ଇସ୍ତାତାଏଞ୍ଜି, ଆରି ପାଓଲନ୍ ଆ

* ୧୩:୨୮ ୧୩:୨୮ ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୨୨,୨୩; ମାର୍କ ୧୫:୧୩,୧୪; ଲୁକ ୨୩:୨୧-୨୩; ଜନ ୧୯:୧୫ * ୧୩:୨୯ ୧୩:୨୯ ମାଡ଼ିଉ ୨୭:୫୭-୭୧; ମାର୍କ ୧୫:୪୨-୪୭; ଲୁକ ୨୩:୫୦-୫୨; ଜନ ୧୯:୩୮-୪୨ * ୧୩:୩୧ ୧୩:୩୧ ଅନାପ୍ତାୟ ୧:୩

ବର୍ନେ ନିଶ୍ଚୟତାଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଗବ୍‌ରଜେଞ୍ଜି । ୪୭ ସିଲଭେ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଅକୋମଡ଼ତାଲନ୍ ବର୍ଭେଞ୍ଜି; “ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ବନ୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ତେତେ; ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଅଲୀତ ଏଏମ୍ବେନ୍ କି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିତମ୍ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜନ୍‌ଜି ତଡ଼ ଏଗାମତମଲନ୍, ଗିୟବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଏଅସ୍ତୁବର୍ତ୍ତାୟ ।

୪୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ଭେଲେନ୍,

ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ସମିରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ରପ୍ତୁଏଜି,

ତିଆସନ୍ ଶେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାଆରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏମ୍ବେଲମ୍ ।”

୪୯ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାତାଏଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ସେକେଏଞ୍ଜି, ଆରି ତିଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆସନ୍ ସନେତାନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଡର୍ଭେଞ୍ଜି ।

୫୦ ସିଲଭଲ୍‌ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସମିରାନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲଲେନ୍ । ୫୦ ବନ୍‌ତ ଜିଉଦିଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବାୟଲ୍‌ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାବଜଞ୍ଜି ତ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମରଜିଆତଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସୁସ୍ତାୟେଞ୍ଜି କି, ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍‌ଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟତାଲେ ଆ ଗଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ସଣ୍ଡି ସିଲଭ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼େଞ୍ଜି ।

୫୧ ସିଲଭେ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ରମ୍ବୁଡ଼ ରମ୍ବୁଡ଼ ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ଲୋଡ଼ ଆ ଉମିଲ୍‌ଜି ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତୁୟତୁୟତାଲେ ଇକନିଅ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୫୨ ଆରି ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍ ଆ ଞଡ଼ନେମରଜି ସର୍ତ୍ତାନ୍ ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ବରିଜେଞ୍ଜି ।

୧୪

ଇକନିଅ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍

୧ ଅନ୍ତିଅକିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଗୋ ତେଏନ୍, ଇକନିଅ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ ଏଭେଲେ ମା ତେଏନ୍; ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରନ୍‌ଲୁସିଲୋଡ଼ ଗନ୍‌ଲେ ଏଭେଲେ ଞ୍ଜନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ତ, ଜବ୍ରତମ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଗ୍ରିକମରଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ଡର୍ଭେଞ୍ଜି । ୨ ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜା ଜିଉଦିମରଜି ଅଃଡ଼ୁରଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାତଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତନନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୁସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।

୩ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ତେଭେ ଜବ୍ର ତିନ୍ନା ଜାୟ ତକୋତାଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଇଡ଼ତରତାଲନ୍ ଅକୋମଡ଼ଲନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବରେଞ୍ଜି; ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତେଭେ ଅରମ୍ବତନ୍ ତ ସାନ୍ତି କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଭେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନାୟୁମବର୍ ଆତନେଗଡ଼ଲୋଡ଼ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୪ ବନ୍‌ତ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବାଗ୍ତୁ ପାଲ୍‌ଲୋଡ଼ ତେଏଞ୍ଜି, ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଗଡ଼ ତେଏଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଗଡ଼ ତେଏଞ୍ଜି ।

୫ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅରେଡ଼ନ୍ ବାଭେ ତିଡ଼ଲେ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲ୍‌ଜି । ୬ ତିଆତେ ଅନାସ୍ତାୟ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆଜ୍ଞନାଏଞ୍ଜି ସିଲଭଲ୍‌ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଲୁକାନିଆ ତେସାନ୍ ଲୁସ୍ତାନ୍ ତ ଦବ୍‌ ଗଡ଼ାନ୍ ଆରି ତି ଆ ତନ୍‌ଡ଼୍‌ ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ଜିଜ୍‌ରେଞ୍ଜି । ୭ ଆରି ତେଭେ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ଇୟଲେ ଅସ୍ତୁବରେଜି ।

ଲୁସ୍ତାନ୍ ତ ଦବ୍‌ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍

୮ ଲୁସ୍ତା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ବସ୍ତୁ ତୁଡ଼, ଆନିନ୍ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼ ମା ସିଲଭ୍ ଆ ଗାଡ଼େ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆଜ୍ଞୟ ତଡ଼ିୟଲନ୍ ଅଃର୍ଭପ୍ରିଲୋ । ୯ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ପାଓଲନ୍ ଆ ଞ୍ଜନଡ଼ ଅମଡ଼ତଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍ । ପାଓଲନ୍ ତି ଗାଡ଼େମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏରସେଡ଼ମଡ଼ନେନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼େନ୍ କି ଆନିନ୍ ମନନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତର୍ନେନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ ଜନାଏନ୍; ୧୦ ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ଭଡ଼ନ୍ ବାଭେ ବର୍ଭେନେ, “ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନମ୍ ବାଭେ ତୋରଞ୍ଜାମତାଲନ୍ ସବ୍‌ତଡ଼ଲନ୍ ତନଡ଼ା ।” ସିଲଭେ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଇଡ଼ୋୟଲନ୍ ତନଡ଼େନ୍ କି ତଡ଼ିୟଲନ୍ । ୧୧ ପାଓଲନ୍ ଆର୍‌ଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟଲେ, ତେଭେ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଲୁକାନିଆ ଲଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବାଭେ ବାକାବ୍‌ଲେ ବର୍ଭେଞ୍ଜି, “ଇସ୍ତରଜି ବାଡ଼ିୟାୟତାଲନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏମ୍ବେତାଲନ୍ ଅମଡ଼ରେଡ଼ଲେନ୍ ପଡ଼ଲନାଜି ।” ୧୨ ଆନିଞ୍ଜି

୫ ୧୩:୫୧ ୧୩:୫୧ ମାଡ଼ିଉ ୧୦:୧୪; ମାର୍କ ୬:୧୧; ଲୁକ ୯:୫; ୧୦:୧୧

ବର୍ନବାନ୍‌ଆତଢ଼ ବୁଅସ୍‌ତି ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆରି ପାଓଲନ୍‌ ସୋଡ଼ା ଅନସ୍‌ପୁଟ୍‌ବର୍‌ମର୍‌ ଆଡ଼େଏନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ବୁଦ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି । ୧୩ ଆରି ଗଡ଼ାନ୍‌ ଆ ମ୍‌ଜ୍‌ଜାଗଡ଼ ଆଡ଼କୋଏନ୍‌ ବୁଅସ୍‌ତିନ୍‌ ମନ୍‌ଦିରନ୍‌ ଆ ରାଓଡ଼ା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସରିନ୍‌ ମାୟ୍‌ଲନ୍‌ ପାଓଲନ୍‌ ତ ବର୍‌ନବାନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅନମଢ଼ନ୍‌ ତନିୟନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସଣ୍ଡତାଢ଼ନ୍‌ ତ ଆ ପଡ଼ୟ୍‌ତାରନ୍‌ ପାଢ଼ିଲାଜି ।

୧୪ ବନ୍‌ତ ଅନାମ୍ବାୟ ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଜି, ପାଓଲନ୍‌ ତ ବର୍‌ନବାନ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଆରମ୍‌ତଡ଼େଞ୍ଜି ରମ୍‌ପୁଟ୍‌ ରମ୍‌ପୁଟ୍‌ ଆ ଅଜି ପେଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ଇରେଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସୋଡ଼ା ସର୍‌ତ୍‌ନ୍‌ ବାଡ଼େ ଇୟ୍‌ଲେ ବରେଜି: ୧୫ “ଇନିବା ଆମ୍‌ସ୍‌ଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଏଲୁମ୍‌ତେ ? ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଆମ୍‌ସ୍‌ଞ୍ଜି ମା ଅନ୍ତମ୍‌ ମନ୍‌ରାଜି; ଆମ୍‌ସ୍‌ଞ୍ଜି କେନ୍‌ ଇନ୍‌ଡ଼ି ବର୍‌ନାୟ୍‌ବ୍‌ୟ୍‌ତତନ୍‌ ଆ କୋଡ଼ିତାୟ୍‌ଜି ଅମ୍‌ରେଡ଼ିତାଲେ ଆବୟ୍‌ରବୁଡ଼ିଲନ୍‌ ଆମ୍‌ସ୍‌ଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆମ୍‌ସ୍‌ଞ୍ଜି ଯର୍‌ନାୟ୍‌ବା ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ଡ଼ବର୍‌ ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍‌ ଏବର୍‌ତନାୟ୍‌ । ଆନିନ୍‌ ରୁଆଡ଼ନ୍‌, ପୁତ୍‌ନ୍‌, ସମ୍‌ୟ୍‌ସ୍ତ୍ରାନ୍‌ ଆରି ତେଡ଼େଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍‌; ୧୬ ଆନିନ୍‌ ପୁର୍‌ବାନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ ରମ୍‌ପୁଟ୍‌ ରମ୍‌ପୁଟ୍‌ ଆ ତଡ଼ରଲୋଡ଼ ତଡ଼ିୟ୍‌ନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅମ୍‌ରେଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୭ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ସାକିତତନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ଅଞ୍ଜିକୋଲନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ମନ୍‌ଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ମେନ୍‌; ରୁଆଡ଼ନ୍‌ ସିଲଡ଼ ତରୁବନ୍‌, ଆଡ଼ିନ୍‌ଗାଞ୍ଜିନ୍‌ ଅନଜଞ୍ଜି ତ ଜନୋମଜୋମାଞ୍ଜି ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ଼ତନ୍‌, ଆରି ଉଗରଲୋଡ଼ଲେନ୍‌ ଅବସର୍‌ତାଲଡ଼ତନ୍‌ ।” ୧୮ କେନ୍‌ ଏନ୍‌ଲେ ଆ ବନେଜି ବର୍‌ନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ଅନମଢ଼ନ୍‌ ଏତିୟ୍‌ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନାମ୍ବାୟ ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ କାକୂତ୍‌ ୪ ରଡ଼େଞ୍ଜି ।

ଲୁସ୍ତା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍‌ ପାଓଲନ୍‌ଆତଢ଼ ତିତରେଞ୍ଜି

୧୯ ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍‌ ତ ଇକନିଆ ଗଡ଼ାନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଲୁସ୍ତାନ୍‌ ଇୟ୍‌ଲେ ତେଡ଼େ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଢ଼ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ସୁସ୍ତାୟ୍‌ଜି କି ପାଓଲନ୍‌ଆତଢ଼ ତିତରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌ ଅବଡ଼ିସୟ୍‌ତାଲେ ଗଡ଼ାନ୍‌ ସିଲଡ଼ ତିଡ଼ିଲେ ତୁଆରାନ୍‌ ପାଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୦ ବନ୍‌ତ ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ ଏରେ ତନଡ଼ିଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ ତୋଲନ୍‌ ତନଡ଼େନ୍‌ କି ଅମ୍‌ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଜିରେନ୍‌ । ତି ଆବାର୍‌ଡ଼ାନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ବର୍‌ନବାନ୍‌ ସରିନ୍‌ ମାୟ୍‌ଲନ୍‌ ଦବ୍‌ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ପାଓଲନ୍‌ ତ ବର୍‌ନବାନ୍‌ ସୁରିଆ ତେସାନ୍‌ ଅନ୍ତିଅକିଆ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଯର୍‌ନାଜି

୨୧ ପାଓଲନ୍‌ ତ ବର୍‌ନବାନ୍‌ ଦବ୍‌ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍‌ ମନ୍‌ଡ଼ବରନ୍‌ ଅସ୍‌ପୁଟ୍‌ବରେଞ୍ଜି ଆରି ତେଡ଼େ ଜବ୍ରୁ ମନ୍‌ରାଜି ଞଢ଼ନେମର୍‌ ଏମ୍‌ସ୍‌ଏଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜି ଲୁସ୍ତାନ୍‌, ଇକନିଅନ୍‌ ତ ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍‌ ଯର୍‌ନାଜି । ୨୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତେଡ଼େ ଞଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ତର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍‌ ରବ୍‌ତୋଲନ୍‌ ତକୋନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଜବ୍ରୁ ତଣ୍ଡଗଡ଼ ଜିରେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ଗନ୍‌ତବୋ,” ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଞନଡ଼ନ୍‌ ତିୟ୍‌ଜି । ୨୩ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଲେ ମଣ୍ଡଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍‌ ପାପୁର୍‌ମରଞ୍ଜି ସେଡାଲେ ତବ୍‌ନଡ଼େଞ୍ଜି କି ଆନମ୍‌ତାଲନ୍‌ ପାର୍‌ତନାଲଞ୍ଜି, ଆରି ଅଙ୍ଗା ପ୍ରୁ ଆମ୍‌ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍‌ଞ୍ଜି, ଆସିଲୋଡ଼ନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ଜି ।

୨୪ ସିଲଡ଼ଲନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ପିସିଦିଆ ଗଡ଼ାଗଡ଼ ପମ୍‌ଲିଆନ୍‌ ଜିର୍‌ଜି । ୨୫ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପଗ୍‌ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍‌ ମନ୍‌ଡ଼ବରନ୍‌ ଅସ୍‌ପୁଟ୍‌ବରେଞ୍ଜି କି ଆଭାଲିଆନ୍‌ ଜିରେଞ୍ଜି । ୨୬ ତେଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍‌ ତାୟ୍‌ଲେ ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍‌ ଜିରେଞ୍ଜି; ତେଡ଼େ ଆମ୍‌ସ୍‌ଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ମେ, ତିଆତେ ଲନ୍‌ମୁମ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ସନାୟ୍‌ମଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ତମ୍‌ଲନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ତେଡ଼େ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ିଜିଲନାଜି ।

୨୭ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍‌ ତୁଡ଼େଞ୍ଜି କି ମଣ୍ଡଡ଼ିନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇୟ୍‌ଲେ ଅବରୁକ୍‌ଏଜି, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍‌ ତକୋତାଲନ୍‌ ଇନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ମେ, ଆରି ଏର୍‌ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍‌ ତର୍‌ନେନ୍‌ ଆ ସନ୍‌ଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ରୋଏନ୍‌, ତିଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ତେଡ଼େ ଇୟ୍‌ଲେ ବନେଜି । ୨୮ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତେଡ଼େ ତର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍‌ ଜବ୍ରୁ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍‌ ତକୋଲଞ୍ଜି ।

୧୫

ଜିରୁସାଲମ୍‌ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍‌ କ୍ରିସ୍ତୁଞ୍ଜି ଆ ସୋବା

୧ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଜିଉଦା ତେସାନ୍‌ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍‌ ଜିରେ ତେଡ଼େ ଆ ବୋଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏନ୍‌ଲେ ଞନଡ଼ନ୍‌ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍‌ ତିୟ୍‌ଜି, “ଆମ୍‌ସ୍‌ଞ୍ଜି ମୋସାନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନାୟ୍‌ବର୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌

ଏଗବ୍ରେତ୍ସଲନ୍ ତେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଏଃର୍ଭପ୍ରିଏ ।” ୨ ସିଲଭେ ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ଜବ୍ ଅଲ୍‌ଖାଡ଼ତମେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍, ବର୍ନବାନ୍ ଆରି ଅକ୍ରିଅକିଆନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି ଲାଡ଼ଲେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଆସନ୍ କତାଡ଼ିନେବାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇୟନେତୋ ଗାମ୍‌ଲେ କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।

୩ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରାସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପୈନିକିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ତ ସମିରୋଣ ଗଡ଼ାଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏଜାତାଲେ ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଡର୍ଭେଞ୍ଜି, ତି ଆ କତାଡ଼ିଜି ଆନିଞ୍ଜି ବର୍‌ଗଡ଼ଲଞ୍ଜି; ବୋଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ମାଡ଼୍‌ସର୍ତ୍ତାଏଞ୍ଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆତୁଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ତେଭେ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିମରଜି, ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋଗଡ଼ଲାଜି, ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଅଜା କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେନ୍ ତି ଆ କତାଡ଼ିଜି ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ବର୍ଭେଞ୍ଜି । ୫ ବନ୍‌ଡ଼ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆ ଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ ଆନାଜି ଡର୍ଭେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ବର୍ଭେଞ୍ଜି, “ଏରଜିଉଦି ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଗବ୍ରେତ୍ସଲନ୍ ଆସନ୍ ତ ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟବର୍ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ତବୋଜି ।”

୬ ଡିକ୍ଲି କେନ୍‌ଆତେଜି ଆସନ୍ କତାଡ଼ିନେବାନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ରୁକ୍ଲଞ୍ଜି । ୭ ଆରି ମାଡ଼୍‌ଆରଲ୍‌ବୁଲ୍‌ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ପିତ୍ରନ୍ ତୋଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ, ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି ତନାନ୍‌ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ସିଲଭ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଅଲ୍‌ତନେଜି, ତିଆସନ୍ ଜବ୍ ତିନ୍ନା ଆମ୍ବୁଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଭ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସେତାଲ୍‌ୟ । ୮ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିୟମ୍ ଆଜ୍ରନାତେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ବର ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟତିୟଲ୍‌ଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ଏଭେଲେ ମା ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟଲୋଡ଼ ତିୟଲେ ଆତନେଗଡ଼େଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ । ୯ ଆରି, ଇସ୍‌ବର ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଡ଼ ଡର୍ଭେଆନ୍ନା ଅଃନ୍‌ନେମ୍‌ଲେଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ତନେନ୍ ବାଭେ ଆନିନ୍ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ମବ୍‌ଡ଼ିରେନ୍ । ୧୦ ତିଆସନ୍ ଅଜା ରାଡ଼େ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ତ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଃର୍ଭପ୍ରିଲବୋ, ତି ଆ ରାଡ଼େ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତାରଡ଼ଲୋଡ଼ ଅକୋୟତାଲେ ଇନିବା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏମାଲ୍‌ତେ ? ୧୧ ବନ୍‌ଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ତନେନ୍ ବାଭେ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଭେଲେ ତନେନ୍ ବାଭେ ପୁତ୍ର ଜିସ୍‌ପ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ ।”

୧୨ ସିଲଭେ ତେଭେ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରିଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ପାଓଲନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇସ୍‌ବର ଇନିଜି ଆରମ୍ବଡ଼ ତ ଇନିଜି ଆ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ତିଆତେ ଆମଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଭ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଅମଡ଼ତେଞ୍ଜି । ୧୩ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଆସୁଲ୍‌କେନ୍ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଜାକୁବନ୍ ବର୍ଭେନେ, “ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ତନାନ୍‌ଜି ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ବା । ୧୪ ଇସ୍‌ବର ଏଜାଲେ ଆଖୁମଡ଼ମନ୍ ଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଭ୍ ଲାଡ଼ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟମ୍‌ମଡ଼ାଲେ ସେତାଲେ ଓରୋଡ଼ଲାଜି, ତିଆତେ ସିମନ୍‌ବ ବର୍ଭେନେ । ୧୫ ଆରି, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ବୟନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ମାୟତନେ, ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଆଇଡିଡ଼ନ୍ ତକୋ,”

୧୬ “କେନ୍ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଯର୍ତନାୟ କି ବାଉଦନ୍ ଆପୁଡ଼ସିଂ ଇୟତାୟ ବାରୁଡ଼ବନାୟ, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆରୁଡ଼ଏଞ୍ଜିଆତେ ତେଭେମା ଇୟତାୟ ଗୁନାୟ,

୧୭ ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଆ ମନ୍ରାଜି ନିୟ ପୁତ୍ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସାୟଡ଼ଜି, ଆରି ଅଡ଼କୋ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଅନେମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲାଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସଶ୍ଟୋଡ଼ତ୍‌ୟଜି, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲ୍‌ମଡ଼େନ୍ ଆ ପୁତ୍ର କେନ୍‌ଆତେ ବର୍ଭେନେ ।

୧୮ ଆମ୍ବୁଡ଼ମା ସିଲଭ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ଭେନେ ।”

୧୯ “ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗାମ୍‌ତାୟ, ଅଜା ଏରଜିଉଦିମରଜି ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଜିର୍ତାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍‌ନେମ୍‌ବୋଜି । ୨୦ ଆର୍ଯାୟ ଆନିଞ୍ଜି କୋଡ଼ତାଜନ୍ ଆଖୁମଲୋଡ଼

☆ ୧୫:୨ ୧୫:୭ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୦:୧-୪୩ ☆ ୧୫:୮ ୧୫:୮ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୦:୪୪; ୨:୪

ଆରମ୍ଭତେଞ୍ଜି ଏରମ୍ଭିତ୍ ଜନୋମଜୋମଞ୍ଜି ଏଜୋମତଢ଼, ଜୋଣ୍ଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲୁମତଢ଼, ଲମ୍ବସଙ୍କାତାଲେ ଆରକ୍ଷୁତେଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁଠି ଆ ଜେଲୁ ଏଜୋମତଢ଼, ଆରି ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଏଜୋମତଢ଼ ଗାମଲେ ସିଚିନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆମତଞ୍ଜି ଏଆସ୍ତାୟବାଜି । ୨୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ମା ସିଲତ୍ ତିଲେ ଗଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ତେତେ, ଆରି ତିଲେ ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ରନ୍ନୁସ୍ତୁବିଂରେଡ଼ନ୍ ତି ଆ ବନାୟବର୍ ପଡ଼େନେନ୍ ତେତେ ।”

ଏରଜିଉଦି ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମତଢ଼ ସିଚିନ୍ ଅନାସ୍ତାୟନ୍

୨୨ ସିଲଭେ ଅନାସ୍ତାୟ ଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜି, ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଓ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଞ୍ଜି ଆମତଢ଼ଲୋଡ଼ ଆମ୍ବୁଗଡ଼ମରନ୍ ବର୍ସବା ଗାମଲେ ଆରୋଡ଼େତେଞ୍ଜି ଜିଉଦାନ୍, ଆରି ସିଲାନୁଆତଡ଼ ସେଡ଼ାତାଲେ ପାଓଲନ୍ ଓ ବର୍ନବାନ୍ ସରିନ୍ ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି ।

୨୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ଇଡ଼ଲେ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି;

“ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ ଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜି ଓ ପାପୁର ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଞ୍ଜି, ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍, ସିରିଆନ୍ ଓ କିଲିକିଆଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଲୋମତବେନ୍ ।

୨୪ ଅମତଢ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ସିଲତ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେ ଅମତଢ଼ବେନ୍ ଇୟଲୋଡ଼ ଇୟଲେ, ଅଙ୍ଗାତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଃକାୟଲବେନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ନନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ବାଡ଼ଲ୍ଲି ଏମ୍ବେବେଞ୍ଜି ଗାମଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଅମତଡ଼ଲାୟ । ୨୫ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ଆବତୁଡ଼ିନ୍ ଏମ୍ବେତାଲନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ସେଡ଼ାତାଲେ, ତନ୍‌ତୁଡ଼ୟନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲେଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଓ ବର୍ନବାନ୍ ସରିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମତଢ଼ବେନ୍ ଏଆସ୍ତାୟଲାଜି । ୨୬ ଆନିଞ୍ଜି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆସନ୍ ଆନମେତଞ୍ଜି ମୁସେତମେଞ୍ଜି । ୨୭ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜିଉଦାନ୍ ଓ ସିଲାନୁଆତଡ଼ ଏଆସ୍ତାୟଲାୟ, ଇନ୍‌ଲେନ୍ କେନ୍ ଏରିଡ଼ଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅମତଢ଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ କଡ଼ାଡ଼ିବେଞ୍ଜି । ୨୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ସନାୟସାୟ ତନଡ଼ତଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଏଇଡ଼ଲାୟ, ଗୋଗୋୟ ଆରି ବାଡ଼ଲ୍ଲି ଅଃନେମ୍ବେବୋଜି ଗାମଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଓ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏବଡ଼ିସୟଲାୟ; ୨୯ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଆରମତଡ଼େଞ୍ଜି ଏରମ୍ଭିତ୍ ଜନୋମଜୋମଞ୍ଜି ଏଜୋମତଡ଼, ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଏଜୋମତଡ଼, ଲମ୍ବସଙ୍କାତାଲେ ଆରକ୍ଷୁତେଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁଠି ଆ ଜେଲୁ ଏଜୋମତଡ଼ ଆରି ଜୋଣ୍ଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲୁମତଡ଼ । କେନ୍‌ଆତେଜି ସିଲତ୍ ସବଡ଼ାୟଲନ୍ ଏଡ଼କୋଲନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନତ୍ ତେତେ । ଆସ୍ତାୟା ତକୋନାବା ।”

୩୦ ସିଚିନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତେତେ ସିଲତ୍ ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି କି ତେତେ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇୟଲେ ଅବରୁଲୁଏଜି, ସିଲତ୍ଲୁନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଚିନ୍ ଇୟଲେ ତିୟେଜି । ୩୧ ଆନିଞ୍ଜି ତି ସିଚିନ୍ ପଡ଼େତାଲନ୍ ଉୟୁବେଞ୍ଜି କି ସର୍ତ୍ତାଲଞ୍ଜି । ୩୨ ଜିଉଦାନ୍ ଓ ସିଲାନୁ ଆନିଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍ ଆ ତର୍ନେମରଜି ଗୋଗୋୟ ଅୟମ୍ ଜାୟ ଜବୁ ଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜି ବାଡ଼େ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞ୍ଜିନେମ ତିୟଲେ ଅବରୁୟୁବେଞ୍ଜି । ୩୩ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ବସନ୍ନେଃ ତକୋଲଞ୍ଜି କି ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାଜି ଆମତଢ଼ଞ୍ଜି ଯର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଆମତଢ଼ ସିଲତ୍ ଉୟୁରିୟ୍ ଅବଜୋଞ୍ଜିନ୍‌ଲଞ୍ଜି । ୩୪ ବନ୍‌ତ ସିଲାନୁ ତେତେ ତକୋନେନ୍ ସାଜେନ୍ । ୩୫ ଆରି, ପାଓଲନ୍ ଓ ବର୍ନବାନ୍ ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ନିୟ୍ ମାୟଲନ୍ ଜବୁ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତଢ଼ ମନତ୍‌ବରନ୍ ଞ୍ଜିନେମ ତିୟଲେ ଅସ୍ତୁବରେଞ୍ଜି ।

ପାଓଲନ୍ ଓ ବର୍ନବାନ୍ ଆନ୍ନାଲଞ୍ଜି

୩୬ ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ତକୋତାଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ବର୍ନବାନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ୟାଆ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଅଙ୍ଗା ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନତ୍‌ବର୍ ଅସ୍ତୁବର୍‌ବୋ, ତି ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଏୟର୍‌ନେ କି, ତେତେ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି ଏମାୟନାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଗୋ ତକୋଜି ଏରିୟନାଜି ।” ୩୭ ସିଲଭେ ବର୍ନବାନ୍, ମାର୍କ ଗାମଲେ ଆରୋଡ଼େତେଞ୍ଜି ଜନନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ସରିନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ସାଜେନ୍, ୩୮ ବନ୍‌ତ ପାଓଲନ୍ ଜନ ମାର୍କନ୍‌ଆତଡ଼ ସରିନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲୁତୟଲୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜନ ମାର୍କନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଅମ୍ବୁଲିଆନ୍ ସିଲତ୍ ଯର୍ନାୟ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମନତ୍‌ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରବାନ୍ ଆନିନ୍ ଅଃନିୟଲୋ । ୩୯ ସିଲଭେ ମାଡ଼ୁ ଆରଲ୍‌ତୁଲ୍‌ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ସିଲତ୍ଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍

☆ ୧୫:୩୮ ୧୫:୩୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୩:୧୩

ଆନ୍ତାଲକ୍ଷି, ବର୍ନବାନ୍ ମାର୍କନ୍‌ଆତଡ଼ ସରିନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ କୁପ୍ରନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ୪୦ ଆରି ପାଓଲନ୍ ସିଲାନଆତଡ଼ ସେତାଏନ୍ କି ବୋଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡେଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନାୟମଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତମଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ୪୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ସିରିଆନ୍ ତ କିଲିକିଆ ଗଡ଼ାଗଡ଼ ଜିରେ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜି ରବଡୋଗଡେନ୍ ।

୧୭

ତିମତିନ୍, ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ ବୟନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଟ୍‌ବରବାନ୍ ଇୟେନ୍

୧ ପାଓଲନ୍ ଦବ ଗଡ଼ାନ୍ ତ ଲୁସ୍ତା ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟେନ୍ । ତେତେ ତିମତି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ କ୍ରିସ୍ତାନୁମର ତକୋଲନ୍ । ଆନିନ୍ ଅବୟ କ୍ରିସ୍ତ ତର୍ନେବୟ ଜିଉଦିବୟ ଆଅନ୍ । ବନ୍‌ତ ଆପେୟନ୍ ଗ୍ରୀକମର ତକୋଏନ୍ । ୨ ଲୁସ୍ତା ଗଡ଼ାନ୍ ତ ଇକନିଅ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲକ୍ଷି ଅଡ୍ରକୋ ବୋଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତିମତିନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଅଡ୍ରକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନାଏଞ୍ଜି । ୩ ପାଓଲନ୍ ତିମତିନ୍‌ଆତଡ଼ ସରିନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ସାଜେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗବରେତେନ୍ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିମତିନ୍ ଆପେୟ ଅବୟ ଗ୍ରୀକମର ଗାମ୍‌ଲେ ତିସେଡ଼ ଆଡ୍ରକୋଲକ୍ଷି ଅଡ୍ରକୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୪ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ତା ଆନ୍ତା ଗଡ଼ାଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆନାମ୍ବୁୟ ଷଡ଼ନେମରଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆଗ୍ରବିଏଞ୍ଜି ଆ କଡ଼ାଡ଼ିଜି ଷଣ୍ଡୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଷଡ଼ଷଡ଼େଞ୍ଜି । ୫ ଜେନ୍ ଏନ୍‌ଡେଲେ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜି ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରଡୋଲେ ପାଡେନ୍ ଆରି ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ବଡ଼ିନ୍ନାନ୍ କି ବଡ଼ିନ୍ନାନ୍ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡେଞ୍ଜି ।

ଡ୍ରୋୟା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଗିଜେନ୍

୬ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିଆ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଅନସ୍ତୁଟ୍‌ବରନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଅଃଭିୟଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପୁଗିଆନ୍ ତ ଗାଲାଡିଆ ତେସାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୭ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମୁସିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଅଡୋଏଞ୍ଜି କି, ତେତେ ସିଲଡ଼ ବିଡୁନିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିଉଜିରନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନୁବଜିରଜିରଜି । ୮ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମୁସିଆଗଡ଼ ଜିରେ ଡ୍ରୋୟାନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୯ ଆରି, ତି ଆ ତଗଲ୍ ପାଓଲନ୍ ଅବୟ ତନାଲ୍‌ମତନ୍ ଗିଜେନ୍, ମାକିଦନିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ କାକ୍‌ତଲ୍‌ନ୍ ବର୍ତନେ, “ମାକିଦନିଆନ୍ ଜିରେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆୟ ସାୟୁମଲେନ୍ ।” ୧୦ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ତନାଲ୍‌ମତ ଆଗ୍ରଜେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ଜିଉଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଏବଡ଼ାଡ଼ାଲନାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମଡ଼େଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଟ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡେଲ୍‌ଲେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଜନାଲାୟ ।

ଲୁଦିଆନ୍ ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍

୧୧ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଡ୍ରୋୟାନ୍ ସିଲଡ଼ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ସାମତ୍ରାକିନ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆରି ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ନିଆପଲିନ୍ ଏଜିରେନ୍ । ୧୨ ଆରି, ତେତେ ସିଲଡ଼ ପିଲିପି ଗଡ଼ାନ୍ ଏଜିରେନ୍, ତିଆଡେ ମାକିଦନିଆନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ା ତକୋଏନ୍, ଆରି ତିଆଡେ ଅବୟ ରୋମିଅମରଞ୍ଜି ଆ କୋଲୋନି ତକୋଏନ୍; ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜବୁ ତିନ୍ନା ଏଡକୋଲନାୟ । ୧୩ ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସନଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଅନେଡ଼ ଅଲନ୍ ଏଜିରେନ୍, ତେତେ ପରାଡନାମେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏବଡ଼ିସୟଲାୟ, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତେତେ ଏଡକ୍ଲୁମାୟ କି ତେତେ ରୁଲ୍‌ଲନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲକ୍ଷି ଆଇମରଜି ସରିନ୍ ଏକଡ଼ାଡ଼ିଲନାୟ । ୧୪ ଆରି, ତୁୟାଡିରା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଲୁଦିଆ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଆଇବଜନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ କରୁଲ୍‌ୟଗନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ତମେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେଲେ ତକୋଲନ୍, ଆନିନ୍ ନିୟ ଷନଡ଼ଲେନ୍ ଅମଡ଼ଡେନ୍ । ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ଷନଡ଼ ମନଡ଼ ଡାଲୁଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ଡେଡୋ ଗାମ୍‌ଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଉଗରନ୍ ରୋଏନ୍ । ୧୫ ଆରି, ଆନିନ୍ ତ ଆସିଂମରଞ୍ଜି ତକ୍‌ବଡ଼ାନ୍ ଆଞ୍ଜୁଡେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ଲେନ୍ କାକ୍‌ତଲ୍‌ନ୍ ବର୍ତନେ, “ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିଡମ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେଞେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଇଃୟମେନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ଜିରାୟବା ଆସିଂଞେନ୍ ଆୟ ତକୋନାବା ।” ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ ବଡ଼ଗାୟ ଆସିଂନ୍ ଆଜନିର ଆସନ୍ ବର୍ତଲେନ୍ ।

ପିଲିପି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡ଼ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲାନ

୧୬ ବଡ଼ିନ୍ନା ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାର୍ତନାନ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆତିଡ଼, ବୁତନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଅବୟ ଡାଞ୍ଜଡ଼ି କମ୍‌ାରିବଜନ୍ ଏରବାଡ଼ଲାୟ, ଆମଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋଏନ୍ ଆ ବୁତ ଆ ବୋସା ବାଭେ ଆନିନ୍ ପୁରାଃତେବରନ୍ ବର୍ତନ୍

ରପ୍ତିଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ କରମ୍ମା ଗିୟଲେ ରପ୍ତିଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆ ସାଉକାରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ତଙ୍କାନ୍ ଅର୍ଜେଏଞ୍ଜି । ୧୭ ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ୍‌ଲେ ପାଢ଼ଲଲେନ୍ କି ବାକାବଲେ ବର୍ଚ୍ଚନେ, “କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କମ୍‌ପାରିମର୍‌ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଖାଢ଼ଲେ ଏରପ୍ତିତେ, ତି ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଚ୍ଚଞ୍ଜି ।” ୧୮ ତି ଆଇସିଜନ୍ ଜନ୍ତୁ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ତୁମ୍ ବର୍ବର୍‌ଲନ୍ । ତିଙ୍କୁ ପାଓଲନ୍ ବରାବେନ୍ କି ଆୟ୍‌ରପ୍‌ଡ଼ିଃଲନ୍ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍‌ଆତଡ଼ ବବ୍‌ତଡ଼ଲେ ବରେନ୍, “ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍‌ଆଞ୍ଜିମ୍‌ଲୋଡ଼ ବର୍ଚ୍ଚନାୟ୍, କେନ୍‌ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରା !” ସିଲଡ଼େ ତି ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍‌ ଆଇସିଜନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଢ଼ଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୯ ବନ୍‌ତ ତି ଆଇସିଜନ୍‌ ଆ ସାଉକାରଜି ତଙ୍କାନ୍‌ ଅନର୍ଜେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆରାସାନ୍‌ତେଞ୍ଜି ଅଡ଼ଜେନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଆଜ୍ଞନାଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍‌, ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ ତ ସିଲାନ୍‌ଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଆ ସରେୟ୍‌ଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆଡ଼କୋଲନ୍‌ ରୋମିଅ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼ ତିଢ଼ଲେ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୦ ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ ତ ସିଲାନ୍‌ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ ରୋମିଅ ସୋଡ଼ାମର୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼ କାୟ୍‌କାୟ୍‌ଲେ ବର୍ଚ୍ଚଞ୍ଜି, “କେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜିଉଦିମର୍‌ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ଲେନ୍‌ ଗୋଡ଼େନ୍‌ ଅମ୍‌ଡ଼ୁଡ଼ାଜି । ୨୧ ଏଙ୍ଗା ଅନଗଡ଼ଜି ରୋମିଅମର୍‌ତେଞ୍ଜି ଜନାଜାନ୍‌ ଆସନ୍‌ ତ ଖଣ୍ଡମନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ବନାୟ୍‌ବର୍‌ଲୋଡ଼ଲେନ୍‌ ଆଇତିଡ଼ ତଡ଼, ତିଆତେଜି ଖଣ୍ଡମନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ତ ଜନାଜାନ୍‌ ଆସନ୍‌ କେନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍‌ ତିୟ୍‌ତଜି ।” ୨୨ ସିଲଡ଼େ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ପାଓଲନ୍‌ ତ ସିଲାନ୍‌ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ ତୋଲଞ୍ଜି ।

ଆରି, ଆ ଅଜିଞ୍ଜି ଉୟ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାମକାନ୍‌ ବାଞ୍ଜେ ତନିତନ୍‌ ଆସନ୍‌ ସୋଡ଼ାମର୍‌ତେଞ୍ଜି ବର୍ଚ୍ଚଞ୍ଜି । ୨୩ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ ତ ସିଲାନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନ୍ତୁ ଅବ୍‌ଡ଼ିଞ୍ଜିତେଞ୍ଜି କି ବଣ୍ଡିଏଲୋଡ଼ନ୍‌ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନଡ଼ ଜନଗେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍‌ ଆ ଜନଗେମର୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି । ୨୪ ଏଙ୍ଗାଲେ ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜେଲେ ଆନିନ୍‌ ପାଓଲନ୍‌ ତ ସିଲାନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍‌ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍‌ ତକ୍ଲୋତାଲେ ଆଜଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଅବୟ୍‌ ସୋଡ଼ାତମ୍‌ ଆରା ସବ୍‌କବଲେ ଜିଲେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।

ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍‌ ଆ ଜନଗେମର୍‌ ଆବୟ୍‌ରପ୍‌ଡ଼ିଲନ୍‌

୨୫ ବନ୍‌ତ ତୁଡ଼ାଟ୍‌ ତଗଲ୍‌ ଇଡ଼ନ୍‌ ପାଓଲନ୍‌ ତ ସିଲାନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼ ପାର୍ଚ୍ଚନାଲଞ୍ଜି ଆରି ସେକୋରାଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆବଣ୍ଡିମର୍‌ତେଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଡ଼ତେଞ୍ଜି । ୨୬ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଏରକୋମ୍‌ଡ଼ାତାଗୋ ଏଞ୍ଜେଲେ ସୋଡ଼ା ତକରଲନ୍‌ ତେଏନ୍‌ ତ, ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍‌ ଆ ପୁନାଦି ମ୍‌ଲନ୍‌, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ସନଡ଼ଜି ରୋଆୟ୍‌ଲନ୍‌, ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍‌ ଆବଣ୍ଡିନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସିଙ୍କୁଡ଼ିନ୍‌ ବାଞ୍ଜେ ଆଜିଜିନ୍‌ ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜିଆତେ ଉଜ୍ଜାୟ୍‌ଲନ୍‌ । ୨୭ ସିଲଡ଼େ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍‌ ଆ ଜନଗେମର୍‌ ମଡ଼େଏନ୍‌ କି ତୋଲନ୍‌ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତେନ୍‌, ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍‌ ଆ ସନଡ଼ଜି ଆରୋସାଡ଼; ଆରି ଆ ବଣ୍ଡିମର୍‌ତେଞ୍ଜି ଅଲ୍‌ଜିରାଜେଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ଡ଼ିସୟ୍‌ଡ଼ାଲେ, କଡ଼ିବନ୍‌ ତବଲେ ରକ୍ତତମ୍‌ତନାୟ୍‌ ଗାମେନ୍‌ । ୨୮ ବନ୍‌ତ ପାଓଲନ୍‌ ବାକାବଲେ ବରେନ୍‌, “ଆମନ୍‌ ଇନ୍‌ଡ଼ିଡ଼ ପାବରାତମ୍‌ଡ଼େନ୍‌, ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍‌ ତେନ୍‌ ତକୋଜି ।”

୨୯ ସିଲଡ଼େ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍‌ ଆ ଜନଗେମର୍‌ ପିଙ୍କତୋତନ୍‌ ଆପନାଡ଼ ଆସନ୍‌ ବରେଞ୍ଜି କି, ଅମ୍‌ସିଡ଼ନ୍‌ ଇର୍ଚ୍ଚେ ତକର୍‌ ତକର୍‌ ପାଓଲନ୍‌ ତ ସିଲାନ୍‌ ଆଜଡ଼ବା ଇୟ୍‌ଲେ ଲୋମେଜି । ୩୦ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଆରାନ୍‌ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ଆଞ୍ଜାଜି, ଅନୁରନ୍‌ ଆଞ୍ଜାମାଡ଼ ଆସନ୍‌ ଖେନ୍‌ ଇନି ଏଙ୍ଗାମାୟ୍‌ ?”

୩୧ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ପ୍ରୁ ଜିସ୍ତୁନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼ ଡର୍‌ନାବା, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍‌ ଆମନ୍‌ ଆରି ଅସିଂମର୍‌ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍‌ ଅନୁରନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।” ୩୨ ତିଙ୍କୁ ପାଓଲନ୍‌ ତ ସିଲାନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ତ ଆସିଡ଼ନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପ୍ରୁନ୍‌ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ବରେଞ୍ଜି, ୩୩ ଆରି ତଗଲନ୍‌ ତି ଆଡ଼ିଡ଼ ମା ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍‌ ଆ ଜନଗେମର୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ତନିତନ୍‌ ବାଞ୍ଜେ ଆପ୍ରାରାଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ଲେ ଗିୟ୍‌ଡ଼ାଏ, ଆରି ସିଲଡ଼େମା ଆନିନ୍‌ ତ ଆସିଂମର୍‌ତେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତକ୍‌ବତାଲଞ୍ଜି । ୩୪ ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ପାଓଲନ୍‌ ତ ସିଲାନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସିଡ଼ନ୍‌ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇୟ୍‌ଲେ ରୋଜୋମେଜି, ଆରି ଆସିଂମର୍‌ତେଞ୍ଜି ସମ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼ ଡର୍‌ନ୍‌ ମାଡ଼ୁ ସର୍ତ୍ତାଲଞ୍ଜି ।

୩୫ ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍‌ ତୋଡ଼ାନ୍‌ ରୋମିଅ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍‌ଜି, “ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇୟ୍‌ନମରେଡ଼ବା,” ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ଚ୍ଚେ ସିସ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାଇ ।

୩୬ ତିଆସନ୍‌ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍‌ ଆ ଜନଗେମର୍‌ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍‌, “ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନମରେଡ଼ନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଗଡ଼ାନ୍‌ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍‌ଜି ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାଇ, ତିଆସନ୍‌ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍‌ ସିଲଡ଼ ତୁଢ଼ଲନ୍‌ ଉଗ୍‌ରିୟ୍‌ ଜିର୍ବା ।”

୩୭ ବନ୍ଦତ ପାଓଲନ୍ ସିମ୍ବାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଦିଫ୍ ତୋସାନ୍ ଏଃଲୁମାୟ ଜନଫ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ତିଡ଼ଲଲେଞ୍ଜି, ଇନ୍ଲେନ୍ ରୋମିଅବାଜି, ତେଲୋଜନଫ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଲଲେଞ୍ଜି, ଆରି ନମି ଅଜନା ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଅମରେଫ୍ତଲେଞ୍ଜି ପଫ୍ ? ଏତେଲେ ଅଃଡ଼େ, ଆପାୟ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଜିରାୟତଜି କି ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ତୁଆରାନ୍ ଓରୋଫ୍ଲେନ୍ତଜି ।”

୩୮ ସିଲଭେ ସିମ୍ବାୟଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟଲେ ଅବଜନାଏଜି, ଆରି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲ୍ଲାନ୍ ରୋମିଅବାଜି ଗାମ୍ଲେ ଆରମ୍ଭତଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବତଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୯ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଜିରାଜି କି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲ୍ଲାନ୍ଆତଡ଼ କେମାନ୍ ଇୟଲ୍ଲାୟ ବେତେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିସିଫ୍ତନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମ୍ଭୁଫ୍ଲେ ଓରୋଫ୍ଲାଇଜି କି ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଫ୍ଲନ୍ ଜିବା ଗାମ୍ଲେ ବରେଞ୍ଜି । ୪୦ ସିଲଭେ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲ୍ଲାନ୍ ବଣ୍ଡିସିଫ୍ତନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଫ୍ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି କି ଲୁଦିଆନ୍ ଆସିଂ ଇୟଲେ ଗନେଜି, ତେତେ ବୋଞ୍ଜାଫ୍ତଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ ମାୟନେଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବନ୍ତୁୟବତାଲେ ତେତେ ସିଲଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି ।

୧୭

ତେସଲନିକି ଗଡ଼ାଲୋଫ୍ତନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍

୧ ତିକ୍ଲି, ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲ୍ଲାନ୍ ଆମ୍ପିପଲିନ୍ ତ ଆପଲ୍ଲୋନିଆ ଗଡ଼ାଗଡ଼ ଜିରେ ତେସଲନିକି ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରାଜି; ତେତେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରନ୍ତୁକୁସିଂ ଅବୟ ତକୋଏନ୍ । ୨ ଆରି ପାଓଲନ୍ ତିତାନ୍ ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତେ, ଏତେଲେମା ଯାଗି ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନା ଆମ୍ଭୁଞ୍ଜି ଇୟଲେ, ସାସ୍ତ୍ରଲୋଫ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବାତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତିୟେଜି । ୩ ଆରି, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ କି ରବୁତେ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମ୍ଭୁଫ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଫ୍ଲେ ତୋନେତୋ ଗାମ୍ଲେ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଫ୍ତନ୍ ଆଇତଡ଼; ଆରି ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜିସୁ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍ଭୁଫ୍ବେନ୍ ବର୍ଡନାୟ, ଆନିନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ତୁ ।” ୪ ସିଲଭେ ଲାଫ୍ଲେଲେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଇମ୍ଲେଞ୍ଜି କି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲ୍ଲାନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲଞ୍ଜି; ଆରି ଜିଉଦି ମାୟନେଲୋଫ୍ତନ୍ ଆତ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ଗ୍ରିକ୍ମରଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ାବଜଞ୍ଜି ନିୟ ଆମ୍ଭୁଞ୍ଜି ମାୟଲଞ୍ଜି ।

୫ ବନ୍ଦତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅସାଫ୍ତୟମେଞ୍ଜି ଆରି ସର୍ଭେୟତାରେଫ୍ତନ୍ ସିଲଡ଼ ପେଲ୍ଲମରଞ୍ଜି ଓରୋଫ୍ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୁସାୟେଞ୍ଜି କି ଗଡ଼ାଲୋଫ୍ତନ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମ୍ଭୁଫ୍ତେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲ୍ଲାନ୍ଆତଡ଼ ସାୟଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ଭୁଫ୍ ଅନୋରୋଫ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଜାସୋନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ଆସିଂ ଇୟଲେ ରୁମ୍ବୁଲ୍ଲେଏଜି । ୬ ବନ୍ଦତ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲ୍ଲାନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଡ଼େନ୍ବବାଫ୍ଲଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଜାସୋନନ୍ ତ ଲାଫ୍ଲେଲେଡ଼ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଫ୍ତଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିଫ୍ଲେ ପାଫ୍ଲେ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାଗଡ଼ମରଜି ଆମ୍ଭୁଫ୍ ଓରୋଫ୍ତେଞ୍ଜି କି ବାକାବ୍ଲେ ବର୍ରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମ୍ଭୁଫ୍ତଡ଼ାଜି, ଆରି ନମି ଆନିଞ୍ଜି ଗଡ଼ାଲେନ୍ ନିୟ ଜିରାଜି; ୭ ଆରି, ଜାସୋନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସିଫ୍ତନ୍ ତରକୋନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଜିସୁ ଗାମ୍ଲେ ଆରି ଅବୟ ରାଜାନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି କାଇସରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଃଡ଼ାନ୍ତେଏଜି ।” ୮ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାଗଡ଼ମରଜିଆତଡ଼ ଅବତ୍ତିରିଆୟତାଲେ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମ୍ଭୁଫ୍ଲାଇଜି । ୯ ତିକ୍ଲି ଆନିଞ୍ଜି ଜାସୋନନ୍ ତ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ଆମ୍ଭୁଫ୍ ସିଲଡ଼ ତଙ୍ଗାନ୍ ପାଫ୍ତେଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍ଭୁଫ୍ତେଞ୍ଜି ।

ବେରିଆ ଗଡ଼ାଲୋଫ୍ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୧୦ ଆରି, ବୋଞ୍ଜାଫ୍ତଞ୍ଜି ଏରନ୍ବଡ଼ିଫ୍ଲନ୍ ତଗଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ସିଲ୍ଲାନ୍ଆତଡ଼ ବେରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ତୁଫ୍ତେଞ୍ଜି କି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ରନ୍ତୁକୁସିଂ ଇୟେଞ୍ଜି । ୧୧ ତେସଲନିକିନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ସିଲଡ଼ ବେରିଆନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ମାତ୍ତୁ ଲବଡ଼ିମରଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଆଫ୍ତିରନ୍ ବୟନ୍ ଖଫ୍ତନେମରଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ ଅମ୍ଭୁଫ୍ତେଞ୍ଜି, ଆରି ପାଓଲନ୍ ଆବର୍ନେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅଡ଼େ ଇଙ୍ଗା ଗାମ୍ଲେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ତିତାନ୍ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ପଡ଼େଲଞ୍ଜି । ୧୨ ତିଆସନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଗ୍ରିକ୍ମରଞ୍ଜି ତର୍ରେଞ୍ଜି, ଆରି ସୋଡ଼ାଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ାଗଡ଼ବଜଞ୍ଜି ନିୟ ତର୍ରେଞ୍ଜି । ୧୩ ବନ୍ଦତ ବେରିଆ ଗଡ଼ାଲୋଫ୍ତନ୍ ନିୟ ପାଓଲନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅସ୍ତୁଫ୍ତବଡ଼େ ଗାମ୍ଲେ ତେସଲନିକିନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଆରମ୍ଭତଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ନିୟ ଜିରେ ଗୋଡ଼େନ୍ ତନବନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇୟଲେ ତିରିଆୟେଜି

। ୧୪ ସିଲଭେ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତର୍ନେ ବୋଷାଡ଼ଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ସର୍ନେୟୁଣ୍ଡାନ୍ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି; ଆରି ସିଲାନ୍ ତ ତିମତିନ୍ ତେରେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୧୫ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ଆରୋରୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଏତେନ୍ସ ଗଡ଼ାନ୍ ଜାୟ ଜିରେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ପାଓଲନ୍, ସିଲାନ୍ ତ ତିମତିନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଲଜିରାୟତଜି ଗାମ୍ଲେ ଇୟ ବର୍ବାଜି ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆବର୍ରେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତେରେ ସିଲଡ଼ ଯର୍ଚନ୍ ବେରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରାଜି ।

ଏତେନ୍ସ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୧୬ ପାଓଲନ୍ ଏତେନ୍ସ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ସିଲାନ୍ ତ ତିମତିନ୍ ଆତଡ଼ ଆକ୍ରୋଗେଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ଆବରିୟ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ବରାବେନ୍ । ୧୭ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରନ୍ନୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲ୍ଲୋମେଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି, ଆରି ସରେୟୁତାରୋଡ଼ନ୍, ପାଡ଼ାରୋଡ଼ନ୍ ତିତାନ୍ ଆନାଜି ସରିନ୍ ଅଲରବାଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୧୮ ସିଲଭେ ଏପିକୁରିଅନ୍ ତ ସ୍ତୋୟିକ ଞନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ପାଓଲନ୍ ଅଲ୍ଲୋଡ଼ତମେଞ୍ଜି, ଆରି, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଇନି ବର୍ଚନାୟ ଗାମତେ ?”

ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମେଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ୁଡ଼ ଜନାବନ୍ ଆ ସନ୍ନୁମଜି ଆ ବର୍ନେ ଆନିନ୍ ବର୍ଚନ୍ ଅକ୍ରମ୍ ଅବତିସୟତବୋ ।” ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାଓଲନ୍ ଜିସୁନ୍ ତ ଯନ୍ମର୍ମେଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆରସ୍ପୁଡ଼ବରେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଏରେଲେ ବର୍ଚଞ୍ଜି । ୧୯ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ଞମ୍ଲେ ଆରିଅପାଗ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ସବରଲୋଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି କି ଇୟଲେ ବରେଜି, “ଆମନ୍ କେନ୍ ରଡ଼ ଞନଡ଼ନ୍ ତରିୟତେନ୍ଆତେ ଇନି, ତିଆତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନନାନ୍ ଏସାୟତାୟ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଞନଡ଼ନ୍ ତରିୟତେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ତେତଲେନ୍; ତିଆସନ୍ ତି ଆଗ୍ରାମଗାମଞ୍ଜି ଇନି ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନନାନ୍ ଏସାୟତାୟ ।” ୨୧ ଏତେନ୍ସ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ତେରେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ବତେସାବାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରଡ଼ ଞନଡ଼ନ୍ ଅନମଡ଼ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ମାଡ଼ ଲତଜେଞ୍ଜି, ଏରେଲେ ତୁମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅବରୁବଲଞ୍ଜି ତବଗାଡ଼ଲଞ୍ଜି ।

ଆରିଅପାଗ ସବରଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ ଞନଡ଼

୨୨ ସିଲଭେ ପାଓଲନ୍ ଆରିଅପାଗ ସବରଲୋଡ଼ନ୍ ମଡ଼ିନ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ବର୍ଚନେ, “ଏ ଏତେନ୍ସ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆମେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନବେନ୍ ପୁରପୁରମରଜି ଅବତିସୟତାୟ । ୨୩ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଗଡ଼ାବେନ୍ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଗରିୟଲାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ପୁରପୁରସିବେନ୍ ଗିୟଲାୟ, ଆରି, ଅବୟ ତନମିଲନ୍ ନିୟ ଗିୟଲାୟ, ତେରେ, ‘ଏରଜନନା ଇସ୍ପରନ୍ ଆସନ୍,’ ଗାମ୍ଲେ ଆଇତିଡ଼; ଆମେଞ୍ଜି ଏରଜନନାନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଏପୁରତେ, ନମି ତି ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ବର୍ଚନାୟ । ୨୪* ଅଞ୍ଜା ଇସ୍ପର ପୁତ୍ ଡ଼ ତ ତେରେ ତକୋନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଜନବଜି ଗବଡେଲେନ୍, ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍ ଡ଼ ନା ପ୍ରବୁ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆଡ଼ବଡେନ୍ ଆ ସରେବାସିଲୋଡ଼ ଅଃଡ଼କୋନେ । ୨୫ ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏବାବ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଆ ସନାୟସାଜନ୍ ଅକ୍ରମ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ସେବାଲେ ଅଃର୍ପ୍ପିବୋ, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍, ତନଡ଼ୟମନ୍ ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ସନାୟସାୟଲେଞ୍ଜି ତିୟତିୟଲଡ଼ତନ୍ । ୨୬ ଆରି ସମିରା ପୁତ୍ ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଗଡ଼େଏନ୍; ଆରି ଆନିନ୍ ଆଡ଼କୋନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ତ ସଣ୍ଡିନ୍ ଗବ୍ରିଏନ୍ । ୨୭ ଆନିନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ସାୟଲେ ସାୟଲେ ରବାଡ଼େଡ଼ଜି, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସାଡ଼ାୟରେଡ଼ ଅଃଡ଼କୋନେ । ୨୮ ଅବୟନେ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ଚନେ, ‘ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନମେଡ଼ଲେନ୍, ଗରନ୍ନେଲେନ୍ ତ ତରୁଡ଼ନେଲେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତକୋ ।’ କନନ୍ ଇଡ଼ଲ୍ଲମରନ୍ ନିୟ ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ଚନେ, ‘ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆ କେଞ୍ଜାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ।’

୨୯ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତନ୍ତୁବ କି ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଗନବଡେଲ୍ ବାରେ ସୁନା କି ରୁପା କି ଅରେଡ଼ନ୍ ବୟନ୍ ଆରସ୍ପମତେଞ୍ଜି ଆ କୋଡ଼ତାୟ ଅକ୍ରମ୍ ଆଃନ୍ନବତିସୟତବୋ । ୩୦ ମନ୍ରାଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡ଼ୁଡ଼ ଜନାଏଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଆନିନ୍ ତୋସାଲେଞ୍ଜି

* ୧୭:୨୪ ୧୭:୨୪ ଅନାସ୍ତାୟ ୭:୪୮

ଅଞ୍ଜନଲୋକ, ବନ୍ଦୁ ନମି ଆନିନ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ଦରାନ୍‌ଆଡ଼଼ ଇର୍ଦ୍ଦେନ୍ ସିଲଡ଼ ଯୁର୍ଦ୍ଦେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ତ୍ତଜି । ୩୧ ଆନିନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍ଦରା ବାଢ଼େ ସମ୍ପରା ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ମନ୍ଦରାଜିଆଡ଼଼ ଅନବପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ବମିୟତା ଗବ୍‌ରିଏନ୍, ତି ଆ ମନ୍ଦରାଆଡ଼଼ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟର୍ଦ୍ଦେଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଲୁମ୍‌ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ଦରାନ୍ ଅବଜନାଏନ୍ ।”

୩୨ ପାଓଲନ୍, ରନବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ଦ୍ଦେଡ଼ଲେ ଆଡ୍ରୋତନେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଆବର୍‌ର୍ଦ୍ଦେନ୍‌ଆଡେ ଅମ୍‌ଡ଼଼ତାଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ଦରାଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଗବ୍‌ରଜେଞ୍ଜି, ବନ୍ଦୁ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍‌ଲେଞ୍ଜି, “ଅମ୍‌ଡ଼଼ମ୍‌ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆରି ବଡ଼ର ଅନମ୍‌ଡ଼଼ତନ୍ ଏସାୟତାୟ ।” ୩୩ ତି ଆ ଡିନ୍ନା ସୋବାନ୍ ଅବସୁଡ଼େଡ଼ତାଲେ ପାଓଲନ୍ ଜିରେନ୍ । ୩୪ ଦିଅନ୍‌ସିଅ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ଦରାନ୍ ଆନିନ୍ ଆରିଅପାଗ ସଦରନ୍ ଆ ମରାୟ୍‌ନେମର୍, ଆରି ଦାମାରି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ଆରି ଜବୁତମ୍ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ଡ଼଼ତାଲେ ଡର୍‌ଞ୍ଜି ।

୧୮

କରନ୍ତି ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୧ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ଏଡେନ୍‌ସ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ କରନ୍ତି ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆକିଲା ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ଜିଉଦିମରନ୍ ରବାଡେନ୍, ଆନିନ୍ ପନ୍ତବାୟ୍; ଆନିନ୍ ଅସୋୟ ଡିନ୍ନା ଡେଏନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ବୟନ୍ ଇଟାଲିନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିର୍‌ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ଲାଉଦିଅ ରାଜାନ୍ ରୋମ୍ ଡେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍‌ଗା ଗାମ୍‌ଲେ । ୩ ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଆ ବେପାରମରୁଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟେନ୍ କି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଇୟଲେ ତକୋନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତମ୍‌ତୁବମ୍ । ୪ ଆରି, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଗ୍ରିକ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ନଲୋଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼଼ ଅନବତନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଲୋଲୋନେ ଡିନ୍ନାଇଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ରନ୍‌କୁସିଂଲୋଟନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ।

୫ ସିଲାନ୍ ତ ତିମତିନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ସିଲଡ଼ ଆୟର୍‌ନାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼଼ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନଡ଼଼ବର୍ ଅସୁଡ଼ବରେନ୍, ଆରି ଜିସୁନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ । ୬ ବନ୍ଦୁ ଡେଢେ ଆ ମନ୍ଦରାଜି ମନଡ଼଼ବରନ୍ ଏଅସୁଡ଼ବରଡ଼଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ରଡେଞ୍ଜି ଆରି ନିଣ୍ଡୟେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ଅଜିନ୍ ଉୟଲନ୍ କି ତୁୟ୍‌ତୁୟ୍‌ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍‌ଲେ ସେଏଡ଼ଲବେନ୍ ଡେନ୍, ତି ଆ ଡୋସା ଡଅଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ମା ଗଡ଼ରବେନ୍‌ଡୋ, ଷେନ୍ ଡେଢେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଡୋସା ଡଡ଼, କେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଷେନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼଼ ଜିଡେ ।” ୭ ସିଲଡେ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼଼ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍ଦରା ତିତସ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଜୁସ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ନିୟ୍ ଓଡେଡ଼ଜି ଆସିଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍; ଜୁସ୍ ଆସିଂ ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ଆତୟ୍‌ତୟ୍ ତକୋଏନ୍ । ୮ କ୍ରିସ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ଦରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍, ଆନିନ୍ ତ ଆସିଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ଦରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼଼ ଡର୍‌ଞ୍ଜି, ଆରି କରନ୍ତି ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଜବୁ ମନ୍ଦରା ମନଡ଼଼ବରନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼଼ଲେ ଡର୍‌ଞ୍ଜି କି ତକୁବଡ଼ାଲଞ୍ଜି । ୯ ଆରି, ତଗଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ଅବୟ୍ ତନାଲମଡ଼ନ୍ ଗିଜେନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଇୟଲାୟ୍ ବରେ, “ବଡ଼ଡ଼ତଡ଼ମ୍, ବର୍‌ନ୍‌ଡ଼ ତକୋନା, ରିଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋଡ଼ଡ଼ନେ, ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଷେନ୍ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ତକୋ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମନ୍‌ଆଡ଼଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଞ୍ଜେକ୍‌ମାଅମଜି, ଆରି କେନ୍ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ମନ୍ଦରାଷେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ତକୋଜି ।” ୧୧ ପାଓଲନ୍ ଡେଢେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ବବର୍‌ସେଡ଼ ତୁଡ଼ ଆଜାୟ୍ ତକୋଲନ୍ ।

୧୨ ଗାଲିୟୋନ୍ ଆକାୟା ଡେସାନ୍ ଆ ରାଜା ଆଡ୍ରକୋଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ରୁକ୍ତାତାଲନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆଡ଼଼ ଷମ୍‌ଲେ ପନ୍‌ସୁଆତିସିଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ଲାଜି । ୧୩ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍‌ଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ଦରା ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ାୟ୍‌ବର୍ ଆଲ୍‌ଡେଲେ ଅବାଲ୍ଲିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼଼ ସନେକ୍‌ଜେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ଦରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଷଡ଼ଞ୍ଜିଡ଼ଜି ।”

୧୪ ପାଓଲନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସ୍ତାଜେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଗାଲିୟୋନ୍ ରାଜାନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ଜିଉଦିମରୁଜି, କେନ୍‌ଆଡେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଡୋସା କି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଇର୍‌ସେ ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ତକୋଏନ୍ ଡେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଷେନ୍ ସଏଲେ ବର୍ନେବେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼଼ତାୟ୍ ବନ୍ । ୧୫ ବନ୍‌ଡ଼ କେନ୍‌ଆଡେ ବର୍ନେନ୍,

ଅଜ୍ଞାନ ଓ ବନ୍ଦୀୟବରବେଦ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବୁୟା ଏଗୋଡେତନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବୁୟାକେନ୍ କେନ୍ଆତେ ରାଜିନାମା ଏମ୍ବେନାବା; ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ କଡାଡିଜି ଖେନ୍ ଅନ୍ନବ୍ପଦନ୍ସୁଆତିଆୟ୍ ।” ୧୭ ସିଲଡୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ପନ୍ସୁଆତିସିଡନ୍ ସିଲଡୁ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍ବୁଡେଞ୍ଜି । ୧୭ ଆନିଞ୍ଜି ରନ୍ନୁକୁସିଡନ୍ ଆ ସୋଡାମର୍ ସୋସ୍ତ୍ରିନାନ୍ଆତଡ଼ ଖମେଞ୍ଜି କି ସଦରନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତିଡେଞ୍ଜି; ବନ୍ତ କେନ୍ ଆସନ୍ ଗାଲିୟୋନ୍ ଇନ୍ନଡ଼ ଅଃଗାମଲଜି ।

ପାଓଲନ୍ ଅନ୍ତ୍ରାଧିକିଆ ଗଡାନ୍ ଯର୍ଭେନେ

୧୮ ପାଓଲନ୍ କରନ୍ତ୍ର ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜବ୍ ତିନ୍ନା ତକୋଡାଲନ୍ ତେରେ ସିଲଡୁ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ସିରିଆ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍; ପ୍ରିସ୍ତିଲାନ୍ ତ ଆକିଲାନ୍ ନିୟ୍ ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ଆମ୍ବୁୟା ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ବର୍ନେନ୍ ବାସାଲନ୍; ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତେରେ ସିଲଡୁ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ କେଲେ ଆନ୍ ଇୟଲେ ଅବ୍ତାଗଡୋନେ । ୧୯ ତିଲ୍ଲି ଆନିଞ୍ଜି ଏପିସି ଗଡାନ୍ ଜିର୍ବାଜି, ସିଲଡୁଲ୍ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ପ୍ରିସ୍ତିଲାନ୍ ତ ଆକିଲାନ୍ଆତଡ଼ ତେରେ ଅମ୍ବୁରେଡ଼ତାଲେ ଆନିନ୍ ରନ୍ନୁକୁସିଡନ୍ ଜିରେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତିୟେଜି । ୨୦ ଆରି, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ତିନ୍ନା ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅଃଡୁର୍ଭନ୍ । ୨୧ ଆଜିର୍ଭେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଇସ୍ପୁମ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍ ଆରି ବତର ଅମ୍ବୁଡ଼େବେନ୍ ଖେନ୍ ଇୟତାୟ୍ ।” ସିଲଡୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ଏପିସି ଗଡାନ୍ ସିଲଡୁ ଜିରେନ୍ ।

୨୨ ଆନିନ୍ କାଈସରିଆ ଗଡାନ୍ ତୁଡେନ୍ କି ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡୁ ପଡୁଲନ୍, ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ନମ୍ବୁୟାଉତାଲେ, ତେରେ ସିଲଡୁ ଅନ୍ତ୍ରାଧିକିଆନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨୩ ତେରେ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ତକୋଡାଲନ୍, ଆନିନ୍ ଆରି ଗାଲାଡିଆନ୍ ତ ପୁଗିଆ, ଜିଲ୍ଲଗଡ଼ ଜିରେନ୍ କି ତଡ଼ର୍ରେଡ଼ନ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବ୍ତୋଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍ନୁୟୁବେଞ୍ଜି ।

ଏପିସିନ୍ ତ କରନ୍ତ୍ର ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆପଲ୍ଲନ୍

୨୪ ତି ଆ ବନେଡା ଆପଲ୍ଲ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଏପିସି ଗଡାନ୍ ଜିର୍ବାୟ୍, ଆନିନ୍ ଆଲେକ୍ତାନ୍ତ୍ରାସାୟ୍; ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍ଡ଼ ଖନଡ଼ତିୟ୍ମର୍ ଆରି ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଆଜନାମର୍ । ୨୫ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଆ ଖନଡ଼ ଆଅମ୍ବୁଡ଼, ଆରି ପୁରାଡାଲୋଡ଼ନ୍ ସର୍ଡାନ୍ ବାରେ ଆନିନ୍ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଜନନ୍ ଆ ତଲ୍ଲୁବଡା ଆ ବର୍ନେ ତୁମ୍ ଜନା । ୨୬ ଆନିନ୍ ରନ୍ନୁକୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଅବ୍ନୋମ୍ବୁଲନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍; ଆ ଖନଡ଼ନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ତାଲେ ପ୍ରିସ୍ତିଲାନ୍ ତ ଆକିଲାନ୍ ଆପଲ୍ଲନ୍ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍ଡ଼ ଇୟଲେ ଖଡ଼ଞ୍ଜି । ୨୭ ଆନିନ୍ ଆକାୟା ତେସାନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସ୍ତାଜେନ୍ ତେରେ ଆ ତର୍ନେମର୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜନାଜାନ୍ ଆସନ୍ ଏପିସିନ୍ ଆ ତର୍ନେମର୍ଜି ସିରିନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟେଞ୍ଜି । ଆନିନ୍ ତେରେ ତୁଡେନ୍ କି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ବାରେ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ସାଜଏଜି* । ୨୮ ଜିସ୍ତୁନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଗାମ୍ଲେ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ସିଲଡୁ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅବ୍ତୁୟୁଡାଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅବ୍ରିଡ଼ିରଞ୍ଜି ।

୧୯

ଏପିସି ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍

୧ ଆପଲ୍ଲନ୍ କରନ୍ତ୍ର ଗଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡୁକୋଲନ୍ ଆଡିଡ଼ ପାଓଲନ୍ ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ଆଡୁକୋଏନ୍ ଆ ଜିଲ୍ଲାରେଡ଼ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଏପିସି ଗଡାନ୍ ଜିର୍ବାୟ୍ କି ତେରେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଇୟଲାୟ୍ ରବାଡେଜି । ୨ ଆରି ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମ୍ବୁୟା ତର୍ନେମର୍ ଆଡେଲବେନ୍ ଆଡିଡ଼ ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ପଡ଼ ?”

ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “ଇଲ୍ଲା ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଅବୟ୍ନେ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ନିୟ୍ ଆଜିୟ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଏଅମ୍ବୁଡ଼ାୟ୍ ।”

୩ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏରେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବୁୟା ଏଞ୍ଜାଗୋ ଆ ତଲ୍ଲୁବଡା ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ?” ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଭି, “ଜନନ୍ ଆ ତଲ୍ଲୁବଡା ।”

* ୧୮:୨୨ 18:27 ସାୟସିଜି

୪*ପାଓଲନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆନାଜି ଇସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବ୍‌ୟରୁବୁଲ୍ଲିଲ୍ଲି ଆନିଞ୍ଜି ଜନନ୍ ଆ ତକ୍‌ବତାଲୋଡ଼ ତକ୍‌ବତାତଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଜନନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆରି ଅବୟନେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଆମତନ୍ ତର୍ନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ତର୍ନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି ।”

୫ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତଡ଼ତାଲେ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ ତକ୍‌ବତାଲ୍ଲି । ୬ଆରି ପାଓଲନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆସିନ୍ ଆଡ୍ରକ୍ଲୋଏନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମତଞ୍ଜି ପଡ଼ଲନାୟ୍; ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନା ଆନା ଆ ଲଡ଼ଲଡ଼ ବାରେ ବର୍ତ୍ତେ ଆରି ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ନିୟ୍ ବର୍ତ୍ତେ । ୭ଆନିଞ୍ଜି ଓକାମରନ୍ ତୁମ୍ ବାରଜଣ ତକୋଏଞ୍ଜି ।

୮ପାଓଲନ୍ ଯାରି ଆକ୍‌ମୟ ଜାୟ ରନ୍‌କୁସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଏରବତ୍ରତନ୍ ବାରେ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ ଇସୁରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ନେଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ ଅନବତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନତନ୍ ତିୟେନ୍ । ୯ବନ୍‌ତ ତେରେ ଲାଡ଼ଲେନ୍ ରତୋ ଉଗର୍‌ମରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ନେନ୍ ଅଃଡ଼ରଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଆ ବର୍ନେଜି ନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଜି; ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଓରୋଡ଼େନ୍ କି ତୁରାନ୍‌ନ୍ ଆ ଇସୁଲ୍ଲିଲୋଡ଼ ତିତାନ୍ ଖନତନ୍ ଇୟଲେ ତିୟେଜି । ୧୦କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ବାଗୁ ବର୍ସେଡ଼ ପତେନ୍; ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲ୍ଲି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଗ୍ରିକ୍‌ମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତଡ଼େଞ୍ଜି ।

ସ୍ତେବାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଜି

୧୧ଆରି ଇସୁରନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ବରତ୍ରତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେନ୍ । ୧୨ଏରେଲେ ତ ଆ ରୁମାଲନ୍ କି ଆ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଅସୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ପାଡ଼ଲାଜି ତେନ୍ ଅସୁମରଞ୍ଜି ଅସୁନ୍ ମନଡ଼େଞ୍ଜି ଆରି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୧୩ବନ୍‌ତ ଆଡ୍ରକ୍ଲୋବୁଲ୍ଲେଏଞ୍ଜି ଜିଉଦି ତନେୟମରଞ୍ଜି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ବାରେ ବୁତନ୍ ଗନତନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “ଆକ୍‌ମା ଜିସୁ ପାଓଲନ୍ ଅପୁଡ଼ବର୍ତ୍ତେ, ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତି ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ ।” ୧୪ଆରି ସ୍ତେବା ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଜିଉଦି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଜି ସାତଗା ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେଞ୍ଜି ।

୧୫ସିଲଡ଼େ ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି, “ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଜନାତାୟ୍ ଆରି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଅମ୍‌ଡ଼ତାୟ୍, ବନ୍‌ତ ଆମେଞ୍ଜି ଆନାଜି ?”

୧୬ଆରି ତି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସୁମସୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ସ୍ତେବାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଏଡ଼େନ୍ କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅପ୍‌ପାରାଆଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆସିଂ ସିଲଡ଼ ବାପନାରାୟମ୍ ଆଉତ ଜନ୍ ଇରେଞ୍ଜି । ୧୭କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏପିସିବାଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଗ୍ରିକ୍‌ମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜନଏଞ୍ଜି । ସିଲଡ଼େ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବତଡ଼ାଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୮ଆରି, ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଆରୁଲ୍ଲୁମେଞ୍ଜି ଆ ତୋସା କାକାଡ଼ାଜି ଆ ବର୍ନେ ଇୟଲାୟ୍ ବର୍ନେଜି । ୧୯ଆଡ୍ରନେୟଲ୍ଲି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ରମ୍‌ଡ଼୍ ରମ୍‌ଡ଼୍ ଆ ବଜ ପାଡ଼ଲାଜି କି ରୁକ୍‌ତାଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ସାୟଲେ ସେତେଞ୍ଜି; ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ବଜଜି ଆ ତକା ଆରିସାବଏଞ୍ଜି ପତାସ ମାଡ଼ିୟ୍ ତେଏନ୍ । ୨୦କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବୋସାନ୍ ବାରେ ଗୋଗୋୟଲେ ପାଡ଼େନ୍ କି ସମ୍‌ରାନ୍ ବୁର୍ବୁରାୟଲନ୍ ।

ଏପିସି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଦକ୍‌ମନ୍ ତେଏନ୍

୨୧କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଆଡ୍ରଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ତ ଆକାୟା ଗଡ଼ାଗଡ଼ ପଡ଼ଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିଉଜିଉନ୍ ସାଜେନ୍, “ତେରେ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ନିୟ୍ ଇୟଲେ ଜିରୁନାୟ୍” ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ । ୨୨ଆରି ଆନିନ୍ ବାଗୁ ଆ ଗଡ଼ିଞ୍ଜି ତିମତିନ୍ ତ ଏରାସୁନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ଆସ୍ତାୟତାଲେ ଆନିନ୍ ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଆରି ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ତକୋଲନ୍ । ୨୩ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମା ଏପିସି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଆସନ୍ ଜବ୍ର ଗୋଡ଼େନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ୍ । ୨୪ଦିମିଡ୍ରୁଆ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ସୁନାରିନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଆର୍ଡ଼େମି ସନ୍‌ମବଜନ୍ ଆ ମୟିର ରୁପାନ୍ ବାରେ ତୁବେନ୍, ଆରି ତି ଆ କାକାଡ଼ା ବାରେ ତନ୍‌ତୁବମରଞ୍ଜି ଜବ୍ର ଲାବଲ୍ଲି । ୨୫ଦିମିଡ୍ରୁଆନ୍ ତନ୍‌ତୁବମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ୍ରୋତାଲେ

* ୧୯:୪ ୧୯:୪ ମାଡ଼ିକ ୩:୧୧; ମାର୍କ ୧:୪,୭,୮; ଲୁକ ୩:୪,୧୬; ଜନ ୧:୨୨,୨୭

ବରେଞ୍ଚି, “ଏ ଆଜ୍ଞାଜି, କେନ୍ ଆ ବେପାର ବାଢ଼େ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି ଜନ୍ତୁ ଲାବଲଫଲନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଜନା; ୨୨ ଆରି ଅସିନ୍ ବାଢ଼େ ଆତୁବତୁବନ୍ ଆ କୋଡ଼ତାୟିଜି ଇସ୍‌ବର ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍ ପାଓଲନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ; ଆନିନ୍ ସତ୍‌ର ଏପିସି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତୁମ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଃକର୍‌ନେ, ଆର୍‌ଆୟ୍ ସମ୍‌ପରା ଆସିଆ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍‌ନ୍‌ ଜନ୍ତୁ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼େଞ୍ଚି, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏଗିୟ୍‌ତେ ଆରି ଏଅମ୍‌ତଡ଼ତେ ନିୟ୍ । ୨୨ ଏତେଲେ ବେପାରଲେନ୍ ଅଲ୍ଲଗନ୍‌ତୁୟ୍ ତେତାୟ୍, ଆରି ଆଡ଼ିୟ୍‌ତେନ୍ ତଡ଼, ଆସିଆ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ତ ସମ୍‌ପରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆର୍‌ତେମି ସନ୍ତୁମ୍‌ନଆତଡ଼ ପୁରତଜି, ବନ୍‌ତ ତକ୍‌ଜି ଆରି ଏତେଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃସ୍ତୁରେଜି କି ଆ ମନ୍‌ରନ୍‌ ଅଃସ୍ତାନ୍‌କେଏଜି ।”

୨୮ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତାଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ବରାବେଞ୍ଚି କି ବାକାବ୍‌ଲେ ବର୍‌ଞ୍ଚି, “ଏପିସିବାଜି ଆସନ୍ ଆର୍‌ତେମି ସୋଡ଼ା ସନ୍ତୁମ୍‌ବଜନ୍ ତକୋ !” ୨୯ ସିଲତେ ସମ୍‌ପରା ଗଡ଼ାନ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ ପାଡ଼େନ୍ ଏମ୍‌ଲେଞ୍ଚି, ଆରି ଆନିଞ୍ଚି ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ଆରିୟ୍‌ଲାଞ୍ଚି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ମାକିଦନିଆବାୟ୍ ଗାୟ୍‌ନ୍ ତ ଆରିସ୍‌କିନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ଅରଣ୍ଡିନ୍‌ ପଡ଼ିଆନ୍ ତିଡ଼ିଲେ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଚି । ୩୦ ଆରି ପାଓଲନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ଆମ୍‌ତ ଅନିୟ୍‌ନ୍ ସାଜେନ୍, ବନ୍‌ତ ତର୍‌ନେମରଞ୍ଚି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରଡ଼େଞ୍ଚି । ୩୧ ଆରି ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି ଲାଡ଼ିଲେନ୍‌ ପାଓଲନ୍ ଆ ସାଜଜି, ଅରଣ୍ଡିନ୍‌ ପଡ଼ିଆନ୍ ଇୟ୍‌ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ଆସିଲୋଡ଼ ପାଓଲନ୍ ଆମ୍‌ତ କବରନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାଜି । ୩୨ ସିଲତେ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼େତେ ଅଡ଼େନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେଜି ବର୍‌ନ୍‌ ବାକାବେଞ୍ଚି କି ଯୋଡ଼ିୟାଡ଼ିଲଗୋ ଏମ୍‌ଲେଞ୍ଚି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ତେତେ ଇନି ଆସନ୍ ରୁକ୍‌ଲୁଞ୍ଚି ତିଆତେ ନିୟ୍ ଜନଜି ତଡ଼ । ୩୩ ଲାଡ଼ିଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି କେନ୍‌ଆତେ ଆସନ୍ ଆଲେକଜାଣ୍ଡରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବନିଶ୍‌ଏଞ୍ଚି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମ୍‌ତୁଗଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ତବନଡ଼େଞ୍ଚି; ସିଲତେ ଆଲେକଜାଣ୍ଡରନ୍‌ ତେକ୍‌ସିଲନ୍ କଡ଼ିଡ଼ିଲେ ସେକା ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚିଆତଡ଼ ତାରିଆୟ୍‌ଲେ ବରେଞ୍ଚି, ଆରି ଆନିନ୍ ତର୍‌ନେମରଞ୍ଚି ଆ ତନେଗଡ଼ ଏମ୍‌ଡେତାଲନ୍ ବର୍‌ନେ । ୩୪ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଜିଉଦିମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ଆଜ୍ଞାଏଞ୍ଚି ସିଲତୁଲ୍‌ନ୍, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି ଆବସର୍‌ଡ଼ନ୍ ଏମ୍‌ଡେତାଲନ୍ ବାଗୁ ଗଣ୍ଡା ଜାୟ୍ ବାକାବ୍‌ଲେ ତକୋଲଞ୍ଚି, “ଏପିସିବାଜି ଆସନ୍ ଆର୍‌ତେମି ସୋଡ଼ା ସନ୍ତୁମ୍‌ବଜନ୍ ତକୋ !” ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ଞ୍ଚି ।

୩୫ ଆରି, ଏପିସି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ଗୁମ୍‌ସା ମନ୍‌ରାଞ୍ଚି କଡ଼ିଡ଼ିଲେ ଆତକୋନେ ଆସନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଏ ଏପିସିବାଜି, ଏପିସି ଗଡ଼ାନ୍ ଆର୍‌ତେମି ସୋଡ଼ା ସନ୍ତୁମ୍‌ବଜନ୍ ଆ ମନ୍‌ର ତକୋ, ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲତୁ ଅରସେଡ଼ଲାଞ୍ଚିନ୍ ଆ କୋଡ଼ତାୟ୍ ପୁରତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନଜି । ୩୬ ଆନିଡ଼ି କେନ୍‌ଆତେ ଇଜ୍‌ଜା ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍‌ସି, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି କଡ଼ିଡ଼ିଲେ ତକୋନାବା, ଆରି ଇନ୍‌ଡ଼ି ଏରୁଜନନାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଏଲ୍‌ମ୍‌ତଡ଼ । ୩୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି କେନ୍ ଏରୋରୋଡ଼ିଲାଞ୍ଚିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଆନିଞ୍ଚି ପୁରପୁରସିଡ଼ନ୍ ସିଲତୁ ଇନ୍‌ଡ଼ି ଅଃର୍‌ରାଉଲଞ୍ଚି କି ସନ୍ତୁମ୍‌ଲେନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନ୍‌ଡ଼ି ନିୟ୍‌ବରନ୍ ଅଃକର୍‌ନେଜି । ୩୮ ଦିମିଡ଼ିଅନ୍ ତ ତନ୍‌ତୁବମରଞ୍ଚି ଅନିଡ଼ିଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନ୍‌ଡ଼ି କନାୟ୍‌କାୟ୍‌ବରନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ତିଆତେ ବର୍‌ନେତଜି, ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିସିଡ଼ନ୍ ତିତାନ୍ ଆରୋରୋ ତକୋତନ୍, ଆରି ଅନବପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଚି ନିୟ୍ ତକୋଜି । ୩୯ ଆରି ଇନ୍‌ଡ଼ି ଆନ୍ନା ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲତେନ୍ ତିଆତେ ରନ୍‌କୁଲୋଡ଼ନ୍ ରାଜିନାମା ଏମ୍‌ନେତେ । ୪୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲତେ ଆ ଗୋଡ଼େ ଆସନ୍ ବିରୁଦଲୋଡ଼ିଲେନ୍ କନାୟ୍‌କାୟ୍‌ବରନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ୍; କେନ୍ ଆ ଗୋଡ଼େ ଇନିବା ତୁଡ଼ିଲାୟ୍ ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ି ବର୍‌ନ୍‌ ଏଃର୍‌ପ୍‌ସିଆୟ୍ ।” ୪୧ କେନ୍ ଆ ବର୍‌ନେଜି ବର୍‌ନ୍‌ କି ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଞ୍ଚି ।

୨୦

ମାକିଦନିଆନ୍ ତ ଆକାୟାନ୍ ଜନିରନ୍

୧ ଗୋଡ଼େନ୍ ଆରିଡ଼ିରେଡ଼େନ୍ ସିଲତୁ, ପାଓଲନ୍ ତର୍‌ନେମରଞ୍ଚି ଅବରୁକ୍‌ତାଲେ ଅନବରୁୟ୍‌ବବରନ୍ ବରେଞ୍ଚି, ସିଲତୁଲ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ିଲେ ମାକିଦନିଆନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨ ଆନିନ୍ ତି ଆ ଜିଲ୍ଲାଗଡ଼ ଜିରେନ୍ କି ମନ୍‌ରାଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ତିୟେଜି, ସିଲତୁଲ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ଗ୍ରିସ୍ ତେସାନ୍ ଜିର୍‌ୟ୍‌ୟ୍ । ୩ ଆନିନ୍ ତେତେ ଯାଗି ଆଜ୍ଞାୟ୍ ତକୋତାଲନ୍ ତେତେ ସିଲତୁ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟ୍‌ଲେ ସିରିଆ ତେସାନ୍ ଜିଉଜିରନ୍ ଆସ୍ତାଜେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ି, ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ପାଓଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତନ୍ତୁଏଞ୍ଚି, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ମାକିଦନିଆଗଡ଼ ଯର୍‌ନେନ୍ ସାଜେନ୍ । ୪ ଆରି, ବେରିଆବାୟ୍ ପୁରନ୍ ଆ ତାଜଡ଼ାଅନ୍

ସୋପାତ୍ରନ୍, ତେସଲନିକିବାୟ ଆରିସ୍ତାର୍ଜନ୍ ତ ସେକ୍ସନ୍, ଦବ ବାୟ ଗାୟନ୍; ଆସିଆବାୟ ତୁକିକନ୍ ତ ତରପିମନ୍ ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁ ଜିରେ ତ୍ରୋୟା ଗଡ଼ାଲୋଓନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଜଗେଲେଞ୍ଜି । ୬ କମିରନ୍ ଏରମନାୟନ୍ ଆ ରୁଚି ପୁର୍ସୁଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ସାଡ଼ଲନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ପିଲିପି ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତାଆ ଜାଜଲୋଓନ୍ ଡାୟଲେ ଏଜିରେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ମନ୍ଲୟ ତିନ୍ନାଲୋଓ ତ୍ରୋୟା ଗଡ଼ାନ୍ ତୁଢ଼ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟଲେ ମାୟନାୟ, ତେତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ସାତ ତିନ୍ନା ଏତକୋନାୟ ।

ପାଓଲନ୍ ଆ ସନେସକ୍ ତ୍ରୋୟାନ୍ ଇୟେନ୍

୭ ଇନ୍ଲେନ୍ ପାଲିନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତ୍ନୁ ତିନ୍ନା ପ୍ରବୁବୋଜନ୍ ଆଜନୋମ୍ ଆସନ୍ ଏରୁକୁଲନାୟ, ତିଆଡ଼ିତ୍ ପାଓଲନ୍ ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ଜିର୍ଜିରନ୍ ସାଜେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଆ ତଗଲ୍ ଜବ୍ ଅୟମ୍ ଜାୟ ଖନଓନ୍ ତିୟେନ୍ । ୮ ଅଜା ଆସିଲୋଓ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ରୁକୁଲନ୍ ଏତକୋଲନାୟ, ତେତେ ଗୋଗୋୟତମ୍ ପିଙ୍କଞ୍ଜି ଆତରତର ତକୋଏନ୍ । ୯ ଆରି, ତେତେ ୟୁଡ଼ୁକ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ ଜର୍କାଲୋଓନ୍ ଆତଜୁମ୍ ତକୋଲନ୍, ଆନିନ୍ ଜବ୍ ମବମବତାଏନ୍; ପାଓଲନ୍ ଅୟମତମ୍ ଖନଓନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆନିନ୍ ତିମଡ଼ାନ୍ ବାତେ ଯାଗି ତେଡ଼େସିଓନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାୟତାନ୍ ଅସେଡ଼ଲାୟ । ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଆରବତୋଏଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍ ଆନିନ୍ ଆରବୁ । ୧୦ ଆରି ପାଓଲନ୍ ଜାୟତାନ୍ ପଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ କୋଣ୍ଡୋଲେ ଇୟଲାୟ ଖମେ କି ବର୍ନେ, “ବାଉଲି ତେଡ଼େବେନ୍ ତଡ଼୍, ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼୍ ।” ୧୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଜିରେନ୍ କି ରୁଚିନ୍ ରେବଲେ ଜୋମେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଆତ୍ରଗାତେନ୍ ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ କତାଡ଼ିତାଲନ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ଜିରେନ୍ । ୧୨ ତି ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ ଆରମେଓେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଅସିଓନ୍ ଓରୋଓେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବନବ୍ଯୋନ୍ ଖିତେଞ୍ଜି ।

ତ୍ରୋୟାନ୍ ସିଲଡ଼ ମିଲିତ ଗଡ଼ାନ୍ ଆଜନିବ୍

୧୩ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜାଜଲୋଓନ୍ ଡାୟଲେ ଆମ୍ବୁ ଆସ୍ମ ଗଡ଼ାନ୍ ଏଜିରେନ୍, ତେତେ ସିଲଡ଼ ଜାଜଲୋଓନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼୍ ଅନୋରୋଓନ୍ ଆସନ୍ ଏକଡ଼ାଡ଼ିଲନାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡୋନ୍ ଆନିନ୍ ରୋଉଗଡ଼୍ ବନ୍ ଜିର୍ଜିରନ୍ ସାଜେନ୍ । ୧୪ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସ୍ମ ଗଡ଼ାଲୋଓନ୍ ଏରବାଓ୍ଲାୟ କି, ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ମିତୁଲିନି ଗଡ଼ାନ୍ ଏଜିରେନ୍ । ୧୫ ତେତେ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ କିଅସ୍ ତେସାନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଏଡୋଏନ୍, ବାର୍ଡାଲୋଓ ଇନ୍ଲେନ୍ ସାମ୍ ତେସାନ୍ ଏଡୁଓେନ୍ । ୧୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡୋନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆସିଆ ତେସାଲୋଓନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋନେନ୍ ଅଷୟାୟଲୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏପିସିନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଜିର୍ଜିରନ୍ ସାଜେନ୍, ଆରି ପେଣ୍ଡିକସ୍ ଇଓନ୍ ଆନିନ୍ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଓନ୍ ତକୋନେନ୍ ସାଜେନ୍ ।

ଏପିସି ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ପାପୁରମ୍ବଜିଆତଡ଼୍ ପାଓଲନ୍ ଖନଓନ୍ ତିୟେନ୍

୧୭ ପାଓଲନ୍ ମିଲିତ ଗଡ଼ାଲୋଓନ୍ ତକୋଡାଲନ୍ ଏପିସି ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ପାପୁରମ୍ବଜିଆତଡ଼୍ ଓଡ଼େଲେ ଅନୋରୋଓନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆସ୍ମାୟେଞ୍ଜି । ୧୮ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆମଡ଼୍ ଆତୁଢ଼ଲାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଅରିୟଲାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଏଜାଲେ ଖେନ୍ ଆଏଡ଼୍ ଆମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଲନାୟ, ଆରି ଏଜାଲେ ଖେନ୍ ଖଣ୍ଡମଲନାୟ, ତିଆତେ ଆମେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୧୯ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ତନ୍ତଲୋଓ ଖେନ୍ ତିଅଜା ଆ ତନଶ୍ଟାୟ ଖାଓଲାୟ, ତେଲୋଜନଓଡେନ୍ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସଏତାଲେ ଆମଡ଼ାଖେନ୍ ଜବତଡ଼ଲେ ଲବଗଓଡମଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମାୟ; ୨୦ ଅମଡ଼ବେନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅରପୁଡ଼ବର୍ଡାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍ ଆରି ଅସିବେନ୍ ଖନଓନ୍ ତରିୟଲାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍, ଉପକାରବେନ୍ ଆସନ୍ ଆ କତାଡ଼ିଜି ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଷସଲନାୟ । ୨୧ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆବ୍ଯରୁଡ଼ିଲନ୍ ଇସରନ୍ ଆମଡ଼୍ ଜିରାୟତଜି ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିୟୁ କ୍ରସ୍ତଲେନ୍ ଆମଡ଼୍ ତନେତଜି ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତିୟଲାୟ ୨୨ ଆରି ଗିୟବା, ନମି ଖେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିଚେ, ତେତେ ଖେନ୍ ଇନି ଇୟଡାୟ ତେଇଂ ଖେନ୍ ତିଆତେ ଜନା ତଡ଼୍; ୨୩ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼୍ ଅବଜନାଲ୍ଲୟ, ଖେନ୍ ତିଲେ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ବେଣ୍ଡିଲୋଓ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଖାଓଡାୟ । ୨୪ ଇୟୁରନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଅନପୁଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିୟୁ ଖେନ୍ଆତଡ଼୍ ବିଡାରନ୍ ତିୟଲ୍ଲୟ, ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଅନବସ୍ତୁଜେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅନମେଡ଼ଖେନ୍ ଅବସନ୍ନାୟ ।”

☆ ୨୦:୨୪ ୨୦:୨୪ ଚିପତି ୪:୭ * ୨୦:୨୪ 20:24 ପରାଞ୍ଜେନ୍

୨୫ ଆରି, ଗିୟବା, ଖେନ ଆନାଜି ଆମଡ଼ ବୁଲେ ବୁଲେଲେ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ନେ ଅସ୍ତୁତ୍‌ବର୍ତ୍ତାୟ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନବେନ୍, ମୁକ୍ତାଖେନ ଆରି ନମି ସିଲଡ଼ ଏଃଗିଜିୟ । ୨୬ ତିଆସନ୍ ଲତେ ଖେନ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ସେଏଡ଼ଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲତେନ୍ ତିଆତେ ଆସନ୍ ଖେନ ଆରି ତୋସା ତଡ଼ । ୨୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ଇସ୍‌ମୁଜି ଅଡ଼କୋନ ଅମଡ଼ବେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ, ଅନ୍ନିଡ଼ଆତେ ଖେନ ଅଃସସଲନାୟ । ୨୮ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆସନ୍, ଆରି ଅଜ୍ଜା ମଣ୍ଡୁଡ଼ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଡେ ଖିଏନ୍, ତିଆତେ ତନୁବତୁରନ୍ ଆସନ୍, ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ତି ଆ ଗୋସ୍‌ଲୋଡ଼ ମୁଡ଼ମର୍ ଅମ୍ବେଲେ ତବନଡ଼ଲବେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ଜି ଗିୟତମନାବା । ୨୯ ଖେନ ଜିରେନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍, ଅମଡ଼ବାବେନ୍ ବରଡ଼ତନ୍ ବଲିଆକିତଖି ଇୟତାୟ ଗନେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଗୋସ୍‌ମୁନ୍ ଆମେଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାୟ ତକ୍କୋଏଜି, ଗାମଲେ ଖେନ ଜନା । ୩୦ ଆରି, ମନ୍‌ରାବେଞ୍ଜି ମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ କଣ୍ଡାୟତାଲେ ତଡ଼ରନ୍ ଅକାଡ଼ତବେଞ୍ଜି । ୩୧ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମବଡ଼େଲନ୍ ତକୋନାୟବା, ଆରି ଖେନ ତମବା ତଗଲ, ଯାଗି ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ଯେଲେ ଆମଡ଼ାଖେନ୍ ଜବରଡ଼ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଲବେନ୍, ଖେନ ଆଜିୟ ଅଃଲୋଲୋଲନାୟ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମନ୍‌ବେବା ।

୩୨ “ଖେନ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆସିଲୋଡ଼ ତ ଆ ସନାୟୁମନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ସୋରୋୟାୟତବେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମବରଡ଼ତବେନ୍ ଆରି ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ସନାୟାୟ ଆସିବାଦଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ତିୟତବେନ୍ । ୩୩ ଖେନ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ରୁପା କି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ସୁନା କି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ସିନ୍‌ରି ଅଃଲୋବଲାୟ । ୩୪ କେନ୍ ବାଗୁ ଅସିଖେନ୍ ବାଡେ କାକାଡ଼ାଲନ୍ ଖେନ ତ ଗଡ଼ିଖେଞ୍ଜି ଅମେଡ଼ତଲେନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୩୫ କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ କାକାଡ଼ାଡ଼ାଲନ୍ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି ସାଜତବାଜି, ଆରି, ‘ଆନ୍ନାମରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜ୍ରାତବନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ ଆନ୍ନାମରନ୍‌ଆଡ଼ ଆଡ଼ିୟତବନ୍ ଗୋଗୋୟ ସର୍ତ୍ତା ।’ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନନ୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ ଅଡ଼କୋନ ଅବଡ଼ଲେ ଅବଡ଼ୁୟଲବେନ୍ ।”

୩୬ ଏନ୍‌ଲେ ବର୍ନେ କି ପାଓଲନ୍ ତୁଡ଼ୁଡ଼ାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ପାତନାଲନ୍ । ୩୭ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆଡ଼ କୋଣ୍ଡୋତାଲେ ଯେଏଞ୍ଜି କି ଜୋର୍ଡୋରେଞ୍ଜି । ୩୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମୁକ୍ତାଖେନ ଆରି ଏଃଗିଜିୟ ଗାମଲେ ପାଓଲନ୍ ଆବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମାଡ଼ୁ ଆର୍ଗୁଡ଼ିତାଏଞ୍ଜି; ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ତାଆ ଜାଜନ୍ ଆ ତୁୟାୟ ଜାୟ ଜୋଞ୍ଜୋନେଞ୍ଜି ।

୨୧

ପାଓଲନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେନ୍

୧ ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ କୋସ ତେପ୍ପାନ୍ ଏଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆରି ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ୍ ରୋଦାନ୍ ଏଡୋଲାୟ, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ତେଡେ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାତାଗା ଗଡ଼ାନ୍ ଏଜିର୍ତ୍ତାୟ । ୨ ଆରି, ତେଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପୈନିକିଆ ତେସାନ୍ ପଡ଼ଲେ ଆଜିର୍ତ୍ତେନ୍ ଆ ଜାଜ ଅବୟ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ କି ତେଡେ ତାୟଲେ ଏଜିରେନ୍ । ୩ କୁପ୍ର ତେସାନ୍ ଆଗ୍ରିୟତାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼ ଆଜିର୍‌ଜିର୍ ଅମରେଡ଼ତାଲେ ସିରିଆ ତେସାନ୍ ଏଜିରେନ୍ କି ସୋର ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟଲେ ଏପଡ଼ନାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ଜାଜଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିନିସଞ୍ଜି ଅସ୍ତୁତେଞ୍ଜି । ୪ ତେଡେ ଆ ତର୍ନେମରଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏରବାଡ଼ଲାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ବପାଲ୍ଲି ଏତକୋଲନାୟ, ପାଓଲନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରତେଡ଼େ ତଡ଼ ଗାମଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅବଜନାଏଞ୍ଜି । ୫ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତେଡେ ବପାଲ୍ଲି ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅମରେଡ଼ଲେ ଏଜିରେନ୍; ତେଡେ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆ ତୁକ୍ତିଞ୍ଜି, ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନେଡ଼ ସର୍ନେୟଣ୍ଡାନ୍ ଜାୟ ଜୋନ୍‌ଜୋନଲେଞ୍ଜି, ଆରି ତେଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ତୁଡ଼ୁଲେ ଏପାତନାଲନାୟ । ୬ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଏଜିର୍ତ୍ତେ ଏଗାମଲାୟ କି ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଏଡାଜେନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅସିଡ଼ନ୍ ଯର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ।

୭ ସୋର ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ତାୟଲେ ତାଆଗଡ଼ ଜିରେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପତଲମାଲ ତେସାନ୍ ଏଡୁଡେନ୍, ଆରି ତେଡେ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ରବାଡ଼ତାଲେ ଏଲୋମଲାଜି, ତେଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି

ସରିନ୍ ଆବତ୍ତାନନ୍ ଏତକୋଲନାୟ । ୮ *ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ ଇନ୍ଲେନ୍ ତେତ୍ତେ ସିଲଡ଼ କାଈସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଏଜିରେନ୍ । ତେତ୍ତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅନସ୍ପୁଟ୍‌ବର୍ମାନ୍ ପିଲିପନ୍ ଆସିଂ ଇୟଲେ ଏତକୋନାୟ, ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଟ୍‌ନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରୁଜି ସାତଜଣଲୋଟ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଅବୟନେ ତକୋଏନ୍ । ୯ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନଞ୍ଜି ଉଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେବୟଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଶ୍ଟୁଟ୍ ସୁଦ୍‌ନେଜି । ୧୦ *ଇନ୍ଲେନ୍ ତେତ୍ତେ ଜବ୍ରୁ ତିନ୍ନା ଏତ୍ତକୋଲନାଞ୍ଜିନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଗାବ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଇୟଲାୟ । ୧୧ ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଇୟଲାୟ କି ପାଓଲନ୍ ଆ ରନେଟ୍‌ବ୍ ଖମ୍‌ଲେ, ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆସିନ୍ ତ ଆଜଡ଼ନ୍ ଜିଲନ୍ କି ବର୍ନେ, “ମଡ଼ିବ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅବଜନାଲ୍‌ୟ, କେନ୍‌ଆତେ ଆରେଟ୍‌ବ୍‌ତନେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼୍ ଜିରୁସାଲମ୍‌ନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରୁଜି ଏନ୍‌ଗେନ୍ ଜିଲେ ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଟ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତଜି ।”

୧୨ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ତାଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ତ ତେତ୍ତେ ଆତ୍ତକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜିରୁସାଲମ୍‌ନ୍ ଜିରୁଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଏରଡ଼ଲାୟ । ୧୩ ବନ୍‌ତ ପାଓଲନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ, “ଆମ୍‌େନ୍ ଇନି ଏଲୁମ୍‌ତେ, ଇନି ଆସନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଯେଲେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଏବସନିତ୍ତାତାତ୍‌ୟ ? ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଟ୍‌ନ୍ ବଣ୍ଡିନ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ତଡ଼୍, ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜିମ୍ ଆସନ୍ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଖେନ୍ ଅବକାତାଲନାୟ ।”

୧୪ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ତିୟ୍‌ତେ ଏବର୍‌ୟାୟ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଅଃଡୁର୍‌ନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏବର୍‌ୟାୟ, “ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏତୋ ।”

୧୫ ତେତ୍ତେ ଗତ୍ତେଃ ଏତକୋଲନାୟ କି, ଜିନିସଲେଞ୍ଜି ଖମ୍‌ଲେ ଜିରୁସାଲମ୍‌ନ୍ ଏଜିରେନ୍ । ୧୬ କାଈସରିଆ ତେସାନ୍ ଆ ଖଡ଼ନେମରୁଜି ନିୟ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସରିନ୍ ଜିର୍‌ାଜି, ଆନିଞ୍ଜି କୁପ୍ ତେସାବାୟ ମନାସୋନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ପାପୁର୍ ଖଡ଼ନେମରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଓରୋଟ୍‌ଲାଜି, ଆସିଟ୍‌ନ୍ ବନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏତକୋତନାୟ ।

ପାଓଲନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ଅଲ୍‌ରବାଟେଞ୍ଜି

୧୭ ଜିରୁସାଲମ୍‌ନ୍ ଏଡୁଟେନ୍, ସର୍ତ୍ତାନ ବାରେ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଟ୍‌ଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଜାଲଲେଞ୍ଜି । ୧୮ ତି ଆବାର୍ତ୍ତାନ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଜାକୁବନ୍ ଆସିଂ ଏଇୟେନ୍; ତେତ୍ତେ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ପାପୁର୍‌ମରୁଜି ଅତକୋଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୧୯ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ନମ୍‌ସାୟାଏଞ୍ଜି କି ବର୍ନେନ୍ ଉଲନେ, ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାରେ ଇସ୍ପରନ୍ ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍ ଇନିଜି ଲୁମେନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ନେନେ । ୨୦ ପାଓଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ତେଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜି ଅତକୋଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସେକ୍‌ଏଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ବୋଞ୍ଜାଟ୍, ଆମନ୍ ଗିୟ୍‌ତେ ଅଜାର ଅଜାର ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ତର୍ତ୍‌ଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବନ୍‌ାୟବରନ୍ ନିୟ୍ ମାନ୍‌େତଜି । ୨୧ ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ତେସାଲୋଟ୍ ଆତ୍ତକୋତଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିମରୁଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ାୟବର୍ ଅନମ୍‌ରେଟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍, ଆ ଅନଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଏରଗନବ୍‌ରେତନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆରୁଲୁମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଅନୋକ୍‌ା କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଏଲୁମ୍‌ତଡ଼୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି କବରନ୍ ଅମଡ଼ତେଞ୍ଜି । ୨୨ ତେନ୍‌େ ଆମନ୍ ଜିର୍‌ାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି ଡେନ୍, ଏତ୍ତେଲ୍‌ତେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନି ଏଞ୍ଜାନେବୋ ? ୨୩ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନି ଏଗାମ୍‌ତମ୍, ଏତ୍ତେଲେ ଲୁମା, ତେନ୍‌େ ଉଞ୍ଜି ମନ୍‌ରା ସିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍‌ଞ୍ଜି; ୨୪ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ମନଡ଼ିବ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ଆ କସିଞ୍ଜି ଜଜା; ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆବବଞ୍ଜି ଅବତାଗଡ଼ୋତଞ୍ଜି । ଏତ୍ତେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ନେନମ୍‌ଜି ଆରମ୍‌ତତେଞ୍ଜି ଆ କବର ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତଡ଼୍, ଆର୍‌ାୟ୍ ଆମନ୍ ନିୟ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ାୟବର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାତଜି । ୨୫ *ଅଞ୍ଜା ଏରୁଜିଉଦିମରୁଜି ତର୍ନେମର୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି କୋଡ଼ତାଜନ୍ ଆଞ୍ଜିମ୍‌ଲୋଟ୍ ଆରମ୍‌ଡ଼ତେଞ୍ଜି ଏରମ୍‌ଡ଼ିବ୍ ଜନୋମ୍‌ଜୋମଞ୍ଜି ଏଜୋମ୍‌ତଡ଼୍, ମିଞ୍ଜାମ୍‌ନ୍ ଏଜୋମ୍‌ତଡ଼୍, ଲମ୍‌ସକାତାଲେ ଆର୍‌ାକ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁକ୍‌ି ଆ ଜେଲୁ ଏଜୋମ୍‌ତଡ଼୍, ଜୋଣ୍ଡା କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲୁମ୍‌ତଡ଼୍ ଗାମ୍‌ଲେ ସିଡିନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଏଆସ୍ତାୟଲାୟ ।”

* ୨୧:୮ ୨୧:୮ ଅନାସ୍ତ୍ର ୭:୫; ୮:୫ * ୨୧:୧୦ ୨୧:୧୦ ଅନାସ୍ତ୍ର ୧୧:୨୮ * ୨୧:୨୫ ୨୧:୨୫ ଅନାସ୍ତ୍ର ୧୫:୨୯

୨୭ ସିଲଭେ ପାଓଲନ୍ ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ସରିନ୍ ମଦ୍‌ଡିରଲନ୍; ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ସରେବାସିଓନ୍ ଇୟଲେ ମନଡିର୍ କାକାଡାନ୍ ଆଜା ସୁଜ୍ଜେତେ, ଆରି ଆଜା ଅନମଡନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ଅବ୍‌ଜନାଏଞ୍ଜି ।

ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ସରେବାସିଓନ୍ ସିଲଭ୍ ଜିଲେ ପାଓଓଞ୍ଜି

୨୮ ମନଡିର୍ କାକାଡାନ୍ ସାତ ତିନ୍ନା ଆଡ୍ରେଏନ୍ ସିଲଭ୍, ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ସରେବାସିଓଲୋଡନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ଗିଜେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ଆଡ୍ରେକୋଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ୍ ସୁସ୍ତାୟତାଲେ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ଖମେଞ୍ଜି । ୨୮ ଆନିଞ୍ଜି ବାକାବଲେ ବର୍ଷି, “ଏ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଜି ! ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ୍ ସାୟସିଲେନ୍‌ବା, କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅଡ୍ରେକା ଜାକ୍‌ୟଡେନ୍ ଇୟଲେ ଜାତିଲେନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ୍, ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଆ ବିରୁଦଲୋଡ୍ ତ ସରେବାସିଓନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ୍ ଖନଡନ୍ ତିୟତେ; ଆରି ନମି ଲାଓଲେଡ୍ ଗ୍ରିକ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମଡିର୍ ସରେବାସିଓନ୍ ଓରୋଡ୍‌ତାଲେ ଏର୍ମାଡିର୍ ଏଞ୍ଜେତେ ।” ୨୯ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡାଲୋଡନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ଏପିସିବାୟ୍ ତରପିମନ୍ ରବାଓଓଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ମା ତରପିମନ୍‌ଆତଡ୍ ସରେବାସିଓନ୍ ଓରୋଡ୍‌ଲାୟ୍ ଅବ୍‌ତିସୟେଞ୍ଜି ।

୩୦ ସିଲଭେ ସମିରା ଗଡାନ୍ ଯୋଡ୍‌ୟାଡ୍‌ଲଗୋ ତେଏଞ୍ଜି, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରୁକ୍‌ରୁକ୍‌ଲନ୍ ଇରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ଖମଲେ ସରେବାସିଓନ୍ ସିଲଭ୍ ତିଡ୍‌ଲେ ତାଣ୍ଡନ୍ ଅମଡ୍‌ଡ୍‌ଲାଜି; ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ସରେବାସିଓନ୍ ଆ ସନଡ୍‌ଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଇଡ୍‌ତାଜେଞ୍ଜି । ୩୧ ଆବରାବମରଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ରନକ୍‌କ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି; ବନ୍‌ତ ତି ଆ ବନେଡା ସମିରା ଜିରୁସାଲମଲୋଡନ୍ ଗୋଡେନ୍ ଅଲ୍‌ତିତନ୍ ତେତେ ଗାମଲେ ରୋମିଅ ମୁଡ୍ ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆମଡ୍ କବରନ୍ ଅଡୋଏନ୍ । ୩୨ ସିଲଭେ ଆନିନ୍ ଅବ୍‌ତାଡନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ତ ସୋଡା ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତେତେ ଇୟଲାଇ । ମନ୍ରାଞ୍ଜି ମୁଡ୍ ସିସ୍ତାୟନ୍ ତ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଗିୟଲେ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ତିଡ୍‌ତିତନ୍ ଅମରେତେଞ୍ଜି । ୩୩ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ମୁଡ୍ ସିସ୍ତାୟନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ଖମଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ବାଗ୍‌ସି ସିକ୍‌ଡିନ୍ ବାରେ ଜିଜିନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି; ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନା ଆରି ଆନିନ୍ ଇନି ଲୁମଡେ,” ଗାମଲେ ସେକ୍‌ଏଞ୍ଜି ? ୩୪ ସିଲଭେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବାକାବଲେ ଏର୍ଜାଡିକାନ୍ ଆ ବନେଜି ବର୍ଷି, ଆରି ଗୋଡେନ୍ ଇନିବା ତୁଡ୍‌ଲନାୟ୍ ତିଆତେ ମୁଡ୍ ସିସ୍ତାୟନ୍ ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲୋ, ତିଆସନ୍ ମୁଡ୍ ସିସ୍ତାୟନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ଅନ୍‌ସିଓନ୍ ଅନୋରୋଡନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି । ୩୫ ଆନିଞ୍ଜି ଅସିଓନ୍ ଆ ପାଉରଲୋଡ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ଆଡିଡ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତେତେ କେରେମଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ବୋୟଲେ ଓରୋଡେଞ୍ଜି । ୩୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି “ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ରକ୍‌ବା,” ଗାମଲେ ସନ୍‌ଲେ ଗଡ୍‌ଲେ ପାଓଓଞ୍ଜି ।

ପାଓଲନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍

୩୭ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆଡ୍ରେକୋନେଲୋଡ୍ ଆରୋରୋଡେଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍, ଆନିନ୍ ମୁଡ୍ ସିସ୍ତାୟନ୍‌ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ରପ୍ତି କଡାଡିନାୟ୍ ପଡ୍ ?”

ସିଲଭେ ମୁଡ୍ ସିସ୍ତାୟନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆମନ୍ ଗ୍ରିକ୍‌ବରନ୍ ଗୟତେ ପଡ୍ ?” ୩୮ ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଡେନ୍ ଅଜା ମନ୍ରା ମିବର ତେସାଲୋଡନ୍ ଗୋଡେନ୍ ଅମଡ୍‌ଡ୍‌ତାଲେ ଉଞ୍ଜି ଅଜାର କିନ୍‌ରେଡ୍‌ମରଞ୍ଜି* ଆରିଡ୍‌ରିଓଲୋଡନ୍ ଓରୋଡେଞ୍ଜି, ଆମନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରା ତଡ୍ ତ ?”

୩୯ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଜିଉଦିମର, ଆରି ଖେନ୍ କିଲିକିଆ ତେସାଲୋଡନ୍ ତାସି ଗଡାବାୟ୍; କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ୍ ବନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଜିଡ୍ ରୟଡନ୍ ତିୟ୍‌ୟ୍ ।”

୪୦ ପାଓଲନ୍ ବନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେନ୍ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍, ଆନିନ୍ ପାଉରଲୋଡନ୍ ତନଡ୍‌ତାଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରିଓଲନ୍ ତକୋନାବା ଗାମଲେ ଆସିନ୍ ବାରେ ତାରିଆୟ୍‌ଏଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରିଓଲନ୍ ଆଡ୍ରେକୋଲଞ୍ଜି ସିଲଭ୍ ଆନିନ୍ ଏବ୍ରିଲଡନ୍ ବାରେ ବର୍ଷେନେ ।

୨୨

୧ “ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି ଆରି ଆପେୟ୍‌ଜି, ମୁକ୍‌ବାବେନ୍ ଖେନ୍ ଇନିଜି ବର୍ଷନାୟ୍ ତିଆତେ ଅମଡ୍‌ଡ୍‌ବା ।” ୨ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏବ୍ରିଲଡନ୍ ବାରେ ଆକ୍ରତାଡିଲନ୍‌ଆତେ ଅମଡ୍‌ଡ୍‌ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ରିଓରିଓଓଞ୍ଜି; ଆରି ପାଓଲନ୍ ବନେନ୍ ଉଲନେ;

* ୨୧:୨୯ ୨୧:୨୯ ଅନାସ୍ତାସ୍ତ୍ର ୨୦:୪ * ୨୧:୩୮ 21:38 ସକାମରଞ୍ଜି

୨୨ ମନରାଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆରମ୍ଭତଢେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ବାକାବଲେ ବର୍ନେ, “ଆନିନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମତୁଡ଼ବା, ଆନିନ୍ ରକ୍ତୁବା, ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋତଡ଼ନେ ତଡ଼ ।” ୨୩ ମନରାଞ୍ଜି ବାକାବଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆ ସିନ୍ରିଞ୍ଜି ଡୋଣ୍ଡୋନ୍ ସେତେଞ୍ଜି, ଆରି ଆତମରିଲନ୍ ତୁଡ଼ରେଞ୍ଜି । ୨୪ ସିଲଡ଼େ ମୁଡ଼ ସିପ୍ପାୟନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ପସିଡ଼ନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ମନରାଞ୍ଜି ଇନିଆସନ୍ ଏଲ୍ଲେଲେ ପାଓଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସାମକାନ୍ ବାଢେ ତିଡ଼ବା ଗାମେଞ୍ଜି । ୨୫ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ତିଡ଼ତିଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆକ୍ରିଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିନ୍ ତେଢେ ତନଡ଼ଲେ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଅବୟ ରୋମ୍ ତେସାବାୟ ତୋସାନ୍ ଲୁମେନ୍ ଅଡ଼େ ଅଃଲ୍ଲମଲୋ ଏରନବପନସୁଆତିନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସାମକାନ୍ ବାଢେ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼ ପଡ଼ ?”

୨୨ କେନ୍ଆତେ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟନ୍ ଅମ୍ପତଢେନ୍ କି ଆନିନ୍ ମୁଡ଼ ସିପ୍ପାୟନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ବରେ, “ଆମନ୍ ଇନି ଏଙ୍ଗାତନ୍ ? କେନ୍ ଆ ମନରା ଅବୟ ରୋମ୍ ତେସାବାୟ ।”

୨୨ ମୁଡ଼ ସିପ୍ପାୟନ୍ ଜିର୍ଣ୍ଣାୟ କି ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବରେ, “ଞେନ୍ ଜାଲଡ଼ୟ, ଆମନ୍ ଇନି ରୋମ୍ ତେସାବାୟ ପଡ଼ ?”

ପାଓଲନ୍ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ଓଓ ।”

୨୮ ମୁଡ଼ ସିପ୍ପାୟନ୍ ଗାମେନ୍ “ଜତ୍ର ତକାନ୍ କର୍ଯତାଲେ ଞେନ୍ ରୋମିଅବାୟ ତେଲ୍ୟ ।”

ସିଲଡ଼େ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଞେନ୍ ଜନମ୍ପୁଞ୍ଜେନ୍ ମା ସିଲଡ଼ ରୋମିଅବାୟ ।”

୨୯ ସିଲଡ଼େ ଆନାଜି ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ତାରିତେଞ୍ଜି; ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସିକ୍ସିଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ଜିଏଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଅବୟ ରୋମିଅବାୟ ଗାମଲେ ଆଜ୍ରନାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମୁଡ଼ ସିପ୍ପାୟନ୍ ମାଡ଼ ବତଡ଼େନ୍ ।

ପନସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍

୩୦ ଜିଡ଼ିମରଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନିଆସନ୍ କାୟକାୟେଞ୍ଜି; କେନ୍ଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ମୁଡ଼ ସିପ୍ପାୟନ୍ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲେ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ଅଡ଼କୋ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ପନସୁଆତିନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ଲେ ଆ ମୁକ୍ତାବାଞ୍ଜି ଇୟଲେ ତବନଡ଼େ ।

୨୩

୧ ଆରି ପାଓଲନ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଏରସେଡ଼ମଡ଼େନନ୍ ଆଡ଼ାଡ଼ଲେ ବର୍ନେ, “ଏ ଇସ୍ରାଏଲମରଜି, ଞେନ୍ ନମିନ୍ତାନ୍ ମନଡ଼ ବୁଞ୍ଚିନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ରରନ୍ ଆତେମଡ଼ ଞୁଞ୍ଜମତନାୟ ।” ୨ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମତଡ଼ତାଲେ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆନାନନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ ତିଡ଼ବା ଗାମଲେ ଆମଡ଼ନ୍ ଆତନଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼ ବାଞେଞ୍ଜି । ୩ ପାଓଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗାମେନ୍, “ଏ ଜେଏତମନ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ, ଇସ୍ରରନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ତିଡ଼ତମ, ଆମନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ବାଢେ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଅନବପନସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ତକ୍ସମତେ, ଆରି ଞେନ୍ଆତଡ଼ ତିଡ଼ବା ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାୟଲୋଡ଼ ବାୟଲେ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଆଲ୍ଲେତେ ପଡ଼ ?”

୪ ସିଲଡ଼େ ପାଓଲନ୍ ଆମଡ଼ ଆତ୍ରକୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆମନ୍ ଇସ୍ରରନ୍ ଆ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟତେ ପଡ଼ ?”

୫ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ଆନିନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ା ଗାମଲେ ଞେନ୍ ଜନା ତଡ଼; ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼, ‘ସୋଡ଼ାମରବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ପେନ୍ ଏସୟପଡ଼ ।”

୬ ପନସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ଲାଡ଼ଲେନ୍ ସାଦୁକିଜି ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ ପାରୁସିଜି ତକୋଜି ଗାମଲେ ପାଓଲନ୍ ଆଜ୍ରନାଏନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ବାକାବଲେ ବର୍ନେ, “ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ଞେନ୍ ପାରୁସି ଆରି ଞେନ୍ ପାରୁସିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ; ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ମେଡ଼ତଜି ଗାମଲେ ଞେନ୍ ତର୍ତନାୟ, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ଆତଡ଼ ଅବପନସୁଆତିତ୍ୟଜି ।”

୭ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆବର୍ନେନ୍ ସିଲଡ଼ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଗୋଡ଼େନ୍ ଏମତୁଡ଼ଲାଜି କି ଆନିଞ୍ଜି ପାଲ୍ଲାଡ଼ଲଞ୍ଜି । ୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାଦୁକିଞ୍ଜି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ମେଡ଼େଜି, ରୁଆଡ଼

୨୩:୩ ୨୩:୩ ମାଡ଼ିର ୨୩:୨୨,୨୮   ୨୩:୭ ୨୩:୭ ଅନାମ୍ବୁ ୨୨:୫; ପିଲିପି ୩:୫   ୨୩:୮ ୨୩:୮ ମାଡ଼ିର ୨୨:୨୩; ମାର୍କ ୧୨:୧୮; ଲୁକ ୨୦:୨୭

ପାହୁଲହବରମରଞ୍ଜି ଅବୟ ତହୁ ଆରି ପୁରାତାନ ଅବୟ ତହୁ ଗାମତଜି; ବନ୍ଦତ ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ମେହତଜି, ରୁଆହୁ ପାହୁଲହବରମରଞ୍ଜି ତକୋଜି ଆରି ପୁରାତାନ ତକୋ ଗାମଲେ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି । ୯ ସିଲଭେ ମାହୁ ଗୋଡେଲଞ୍ଜି, ଆରି ପାରୁସିଞ୍ଜି ଆ ତହଲୋହ ଲାହଲୋହ ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ତନହତାଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମହ ଇନ୍ନିହୁ ଆ ତୋସା ଏଃଗିୟଲାଇ, ଅସମୟ ଅନ୍ନିହୁ ଆ ପୁରାତା କି ଅନ୍ନିହୁ ଆ ପାହୁଲହବରମର ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ ।”

୧୦ ସିଲଭେ ଗୋଡେନ୍ ଏଭେଲେ ଗୋଗୋଜେନ୍ ତ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ଆତହୁ ତେୟତେୟଲେ ସେଭଜି ଗାମଲେ ଅବତ୍ତିସୟତାଲେ ମୁଡ ସିସ୍ତାୟନ୍ ବତଡେନ୍; ତିଆସନ୍ ଗୋଡେମରଞ୍ଜି ଆମହ ସିଲଭ ପାଓଲନ୍ଆତହୁ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆତ୍ରକୋନେଲୋହ ଅନୋରୋଡନ୍ ଆସନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜିଆତହୁ ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ।

୧୧ ତି ଆ ତଗଲ ପୁବୁନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆମହ ତନହତାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଅଭୋମହନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଏଜାଲେ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡାଲୋଡନ୍ ବର୍ତ୍ତେଣ୍ଡେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍, ତି ଅତ୍ରମ୍ ଆମନ୍ ରୋମ୍ ତେସାଲୋଡନ୍ ନିୟ ସାକିନ୍ ଇୟତେ ତିୟେ ।”

ପାଓଲନ୍ଆତହୁ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ତନ୍ତୁନ୍

୧୨ ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ତୋତାନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ରୁକୁତାଲନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତହୁ ଅଶ୍ତୁହ ଏରକୁଆଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ ଇନ୍ନିହୁ ଏଃଗୋମାୟ କି ଇନ୍ନିହୁ ଏଃଗୋଆୟ ଗାମଲେ ପର୍ମାତାଲଞ୍ଜି । ୧୩ ବାକୁଡି ମନ୍ରା ସିଲଭ ଗୋଗୋୟନେ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ କତାଡିଲଞ୍ଜି । ୧୪ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡା ରାଓଡାଞ୍ଜି ତ ଆମ୍ମଡ୍ଗହମରଞ୍ଜି ଆମହ ଜିରେ ଇୟଲେ ବରେଜି, “ପାଓଲନ୍ଆତହୁ ଅଶ୍ତୁହ ଏରକୁଏନ୍ ଜାୟ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଃଗାଗାନାୟ ଗାମଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏପର୍ମାତାଲନାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଶ୍ତୁହ ରବୁଏନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଗାଗାଲନାୟ ତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସନୟପତାତଲେନ୍ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମନହ ସେକୁତାଲେ ଆନିନ୍ ଏବପନ୍ସୁଆତିତାୟ ଗାମଲେ କଣ୍ଡାୟଲେ ଆନିନ୍ଆତହୁ ଅମହବେନ୍ ଅନୋରୋଡନ୍ ଆସନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ ମାୟଲନ୍ ମୁଡ ରାଓଡାନ୍ଆତହୁ ଇୟ ବର୍ବା । ଆରି ଆନିନ୍ ତେନ୍ନେ ଅମହବେନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆତିଡ୍ ତହରନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍ଆତହୁ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ଏତକୋତନାୟ ।”

୧୬ ବନ୍ଦତ ଆନିଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ଆକ୍ରତାଡିଲଞ୍ଜି ଆତିଡ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ବଞ୍ଜାଅନ୍ ଅମହବେନ୍ କି ଆନିନ୍ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆତ୍ରକୋନେଲୋହ ଇୟଲେ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପାଓଲନ୍ଆତହୁ ଇୟଲେ ଅବଜନାଏ ।

୧୭ ସିଲଭେ ପାଓଲନ୍ ଅବୟ ସୋଡା ସିସ୍ତାୟନ୍ଆତହୁ ଓଡେଲେ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଆ ବେଣ୍ଡିଆସିୟନ୍ ମୁଡ ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆମହ ଓରୋଡା; ଆନିନ୍ଆତହୁ ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତାୟ ଗାମତେ ।” ୧୮ ସୋଡା ସିସ୍ତାୟନ୍ ତି ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ଆତହୁ ମୁଡ ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆମହ ଓରୋଡତାଲେ ଇୟଲେ ବରେ, “ଆବଣ୍ଡିନ୍ ଆ ପାଓଲ ଞେନ୍ଆତହୁ ଓଡେଲେ ଯି କି କେନ୍ ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ଆତହୁ ଅମହବେନ୍ ଅନୋରୋଡ୍ ଆସନ୍ ବର୍ତ୍ତୟ, ଆନିନ୍ ଅମହବେନ୍ ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ତନାୟ ଗାମତେ ।”

୧୯ ମୁଡ ସିସ୍ତାୟନ୍ ତି ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ ଆସି ଞମଲେ ଆସସରେଡନ୍ ଓରୋଡେନ୍ କି ଇୟଲେ ବରେ, “ଇନି ଆ ବର୍ନେ ତକୋ ବର୍ତ୍ତୟ ?”

୨୦ ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ ଗାମେନ୍, “ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ କତାଡିଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମନହ ଏସେକୁତାୟ ଗାମଲେ କଣ୍ଡାୟତାଲେ ଆନିନ୍ଆତହୁ ପନ୍ସୁଆତିସିଡନ୍ ଅନୋରୋଡନ୍ ଆସନ୍ ବିଅଡେଃ ଆମନ୍ଆତହୁ ଇୟତାୟ ବରମଜି । ୨୧ ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅମହବେତହୁ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତହୁ ଅଶ୍ତୁହ ରକୁଏଞ୍ଜି ଜାୟ ଇନ୍ନିହୁ ଏଃଗୋମାୟ କି ଇନ୍ନିହୁ ଏଃଗୋଆୟ ଗାମଲେ ବାକୁଡି ମନ୍ରା ସିଲଭ ଗୋଗୋୟନେ ପର୍ମାତାଲଞ୍ଜି; ଆରି ଆମନ୍ ନମି ଇନି ଗାମତେ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି ।”

୨୨ ସିଲଭେ ମୁଡ ସିସ୍ତାୟନ୍ ଗାମେନ୍, “ମୁଡ ସିସ୍ତାୟନ୍ଆତହୁ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ତାୟ,” ଗାମଲେ ଆନ୍ନିହୁ ଆମହ ବରତହୁନେ ଗାମଲେ ତି ବେଣ୍ଡିଆସିଜନ୍ଆତହୁ ବରେ ଆସ୍ତାୟେନ୍ ।

ସେଲିକସ ରଜ୍ୟପାଡନ୍ ଆମହ ପାଓଲନ୍ ଓରୋଡେଞ୍ଜି

୨୩ ମୁଡ ସିସ୍ତାୟନ୍ ବାଗୁ ମନ୍ରା ସୋଡା ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ଓଡେତାଲେ ବରେଞ୍ଜି, “କାଇସରିଆ ଗଡାନ୍ ଜାୟ ଆଜନିବ୍ ଆସନ୍ ଲଡେ ଆ ତଗଲ ନ ଗଣ୍ଡାନ୍ ଆତିଡ୍ ବାଗୁସ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି, କୁର୍ତାଲୋଡନ୍ ଆତ୍ରକୁମ୍ମତେଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ତାୟଜି ଯାକୁଡି ଦସ ମନ୍ରା, ସେଲାନ ଆଞ୍ଜମ୍ମତେଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ତାୟଜି ବାଗୁସପ ମନ୍ରା ଆରି ଞାଜହ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ବାଗୁସପ ମନ୍ରା ଅବଜାତାବାଜି । ୨୪ ପାଓଲନ୍ ଆଜନିବ୍ ଆସନ୍ କୁର୍ତାନ୍ ତିୟବା ଆରି

ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ପେଲିକ୍‌ସ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼଼ ଓରୋଡ଼଼ବା ।^{୧୮} ୨୫ ଆରି ମୁଡ଼ ସିପ୍ତାୟନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଅବୟ ସିଚିନ୍ ଇଡ଼ଲେ ପେଲିକ୍‌ସ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍,

୨୬ “ମାନିଅ ପେଲିକ୍‌ସ ରାଜ୍ୟପାତ୍ର ନମସ୍ତାର, ଖେନ୍ କ୍ଲାରଦିଅ ଲୁସିଆନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ,
୨୭ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଖମ୍‌ଲେ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଅବୟ ରୋମିଅବାୟ, ଗାମ୍‌ଲେ ଆଜ୍ରନାଲିଞ୍ଜନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟେନ୍ କି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଇୟଲେ ଡୋବ୍‌ନାୟ ।^{୨୮} ଇନିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼଼ ଅବଡୋସାତଜି ତିଆଡେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍, ଖେନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆ ପନ୍‌ସୁଆତିଲୋଡ଼଼ଞ୍ଜି ଓରୋଡ଼େନ୍ ।^{୨୯} ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ କି ବନଶ୍ଚିନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼଼ ଅନ୍ତମ୍ ଅନ୍ନିଡ଼଼ ଆ ତୋସା ଅଃଲ୍ଲମ୍‌ଲୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଜନାଲ୍ଲୟ; ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ନାୟବର ଆ କତାଡ଼ିଲୋଡ଼଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅଲ୍ଲଞ୍ଜଡ଼ମେଞ୍ଜି କି କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଡୋସାଏଞ୍ଜି ।^{୩୦} ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ଡନ୍ତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ କବରନ୍ ଖରାଡ଼ିଲ୍ଲାଞ୍ଜନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅବଡାଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଅମଡ଼ନମ୍ ଆସ୍ତାୟଲ୍ଲାୟ । କେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆରବଡୋସାଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ ଡେମଡ଼ନମ୍ କେନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼଼ନ୍ ସାକିନ୍ ଇୟ ତିୟବା ଗାମ୍‌ଲେ ବରାଜି ।”

୩୧ ସିଲରେ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ମୁଡ଼ ସିପ୍ତାୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼଼ ତି ଆ ତଗଲ୍ ଆନ୍ତିପାଡ଼ି ଗଡ଼ାନ୍ ଓରୋଡ଼଼ଲ୍ଲାଜି ।^{୩୨} ଖ୍ରାଜଡ଼଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ତାୟଜି ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ଡେରେ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼କୋନେଲୋଡ଼଼ଞ୍ଜି ଯରଞ୍ଜି ଆରି କୁର୍ତାଲୋଡ଼଼ନ୍ ଆଡ଼କ୍ଳମଡେଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ତାୟଜି ଆସିଲୋଡ଼଼ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଅମରେଡ଼ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି ।^{୩୩} କୁର୍ତାଲୋଡ଼଼ନ୍ ଆଡ଼କ୍ଳମଡେଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ତାୟଜି କାଈସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ତୁଡେଞ୍ଜି କି ଡେରେ ଆ ରାଜ୍ୟପାତ୍ର ଆସିଲୋଡ଼଼ ସିଚିନ୍ ଡ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଇୟଲେ ସୋରୋସ୍ତାୟେଜି ।^{୩୪} ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ ସିଚିନ୍ ପଡ଼େଲନ୍ କି ଆମନ୍ ଅଜା ଆ ରାଜ୍ୟ ସିଲଡ଼ ଜିରାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼଼ ବରେନ୍ । ପାଓଲନ୍ କିଲିକିଆବାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ ଜନାଏନ୍ କି ବର୍ନେ; ^{୩୫} “ଆମନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆରବଡୋସାତମଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତୁଡ଼ଲ୍ଲାଜି ସିଲଡ଼ଡେନ୍ ବର୍ନେନମ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼଼ଲ୍ଲାୟ ।” ଆରି ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏରୋଡ଼ନ୍ ଆ ରାଜାସିଲୋଡ଼଼ ଡନକ୍ଳୋନ୍ ଆସନ୍ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ବରେଞ୍ଜି ।

୨୪

ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼଼ କେସୁଏଞ୍ଜି

^୧ ମନ୍‌ଲୟ ଡିନ୍ନା ଆ ଡିକ୍ଳି ଆନାନ୍ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଆମ୍‌ଡୁଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଡ ତର୍ତୁଲ୍ଲ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଅକାଲ୍‌ଡିନ୍ ସରିନ୍ କାଈସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼଼ ପେଲିକ୍‌ସ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼଼ ଇୟଲେ କେସୁଏଜି ।^୨ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଆରୋଡ଼େଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଡଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼଼ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ ଆମଡ଼଼ କାୟକାୟଲେ ବର୍ନେ;

“ଏ ମାନିଅ ପେଲିକ୍‌ସ, ସାସନନମ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନମିନ୍ନାନ୍ ଉଗ୍ରିୟ ଏଡକୋତନାୟ ଆରି ଆମନ୍ ଉପକାରଲେନ୍ ଆସନ୍ ବୁଡ୍‌ଡିନ୍‌ମ୍ ବାରେ ମନଡ଼଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲରୁମଡେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏରାମ୍‌ୟ ଏଡକୋତନାୟ ।^୩ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏସେକେଡମ୍ ଆରି ଅମଡ଼ନମ୍ ଏବୟଲେଡ଼ଡନାୟ ।^୪ ଖେନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଅଃନ୍ତବଡିଡମ୍, ତିଆସନ୍ ସନାୟମମ୍ ବାରେ ବର୍ନେବେଞ୍ଜି ଅନମଡ଼ଡନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ କାକ୍‌ଡ଼ିତନାୟ ।^୫ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ମା ଗୋଡେନ୍ ଆନମଡ଼ଡ଼ମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଜନାଲ୍ଲାୟ; ଆନିନ୍ ସମିରା ପୁଡ଼ିନ୍ ବୁଲ୍ଲେଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼଼ ଗୋଡେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଡେ ଆରି କେନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଅବୟ ନାଜିରିତବାୟଜି ଆ ମରାୟନେମର୍ ।^୬ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଏମଡ଼ଡ଼ି ଆରେମ୍ଲେଏନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଖମ୍‌ଲେ ଏବଶ୍ଚିଲ୍ଲାୟ କି ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ନାୟବର ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼଼ ଏବପନ୍‌ସୁଆତିଲ୍ଲାୟ ।^୭ ବନ୍‌ଡ ମୁଡ଼ ସିପ୍ତାୟନ୍ ଲୁସିଆନ୍ ଇୟଲ୍ଲାୟ କି ଅବାଲ୍ଲିନ୍ ଅସିଲୋଡ଼଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍‌ଆନିନ୍ ରୁୟଲେ ପାଡେନ୍, ^୮ ଆରି କେନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼଼ନ୍ କନାୟକାୟମରଞ୍ଜି ଅମଡ଼ନମ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ନେଲେନ୍ । ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଜାଡେ ଅଡ଼କୋନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼଼ ଏକାୟକାୟଡମ୍, ତିଆଡେ ଆମନ୍‌ଡମ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଡ଼଼ ବରେନ୍ ଡେନ୍ ରପ୍ତି ଜନାଡେ ।”^୯ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ ମାୟଲନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆକାଡ଼ିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ନେଞ୍ଜି ।

ପେଲିକ୍‌ସ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ପାଓଲନ୍ ବର୍ନେ

୧୦ ସିଲଭେ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ତାରିଆୟେନ୍, ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଆମନ୍ ଜନ୍ତ୍ର ବର୍ସେଡ଼ ଡେଏନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ସାସନତଜି ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଜନା, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅକୋର୍ସାଲନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ । ୧୧ ଆମନ୍ ସେକ୍ସଏନ୍ ତେନ୍ ଜନାତମ୍, ଲଡେ ମାୟଲେ ବାର ଡିନ୍ନା ତେତେ, ତି ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ଆରି ଅଃଗୋଗୋଜେ, ଖେନ୍ ବମିୟତା ଗିର୍ଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଇୟେନ୍ । ୧୨ ସରେବାସିଲୋଡନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ସରିନ୍ ଅଃଗୋଡେଲନାୟ, ଆରି ରନ୍ନୁକ୍ସିଲୋଡନ୍ କି ଗଡାଲୋଡନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ଲୋଡ଼ ଗୋଡେନ୍ ତନବନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଜି ଅଃଞ୍ଜଡ଼ଲାଇ । ୧୩ ଆରି, ନମି କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବିରୁଦଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଇନିଜି ଇୟତାୟ କାୟକାୟମ୍ଜି, ତିଆତେଜି ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ଅଃର୍ପିଏକି । ୧୪ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ବର୍ତନାୟ ଅଜା ଆ ତଡ଼ର୍ ଆନିଞ୍ଜି କଣ୍ଟାୟ ଗାମଲେ ବର୍ତଞ୍ଜି, ତି ଆ ତଡ଼ର୍ ସନ୍ଲେ ଖେନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ବର ପୁରତାୟ; ଆରି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ବଇଲୋଡ଼ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖେନ୍ ତର୍ତନାୟ । ୧୫ ମନଡ଼ମର୍ ଆରି ଏରମନଡ଼ମର୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଯର୍ମେଡ଼ତଜି ଗାମଲେ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଆସାତଞ୍ଜି, ତି ଅଜ୍ରମ୍ ଖେନ୍ ନିୟ ଏଭେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାଖେନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ବର୍ତନାୟ । ୧୬ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ନିୟ ତିତାନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ତ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ମଡ଼ି ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଭେ ଏରତୋସାତାଗୋ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରତାୟ ଗୋୟତାୟ । ୧୭ ଧଜ୍ର ବର୍ସେଡ଼ଲୋଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜାତିମରଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ତନିୟତିୟନ୍ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ । ୧୮ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ଖେନ୍ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ିର୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲରୁମାଲାନ୍ ଆତିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଗିୟଲ୍ଲିୟଲ୍ଲି; ଅମଡ଼ଖେନ୍ ମନ୍ରାଜି ଅଃଡ଼କୋଲଜି କି ଆନ୍ନିଡ଼ ସରିନ୍ ଖେନ୍ ଅଃଗୋଡେଲନାୟ । ୧୯ ବନ୍ତ ଅସିଆ ତେସାନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରଜି ତେଭେ ତକୋଏଞ୍ଜି; ବିରୁଦଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅମଡ଼ନମ୍ ଇୟଲେ ଇୟତାୟ କାୟକାୟମ୍ଜି ବନ୍ । ୨୦ ଅଡେ ଖେନ୍ ଆରବପନ୍ସୁଆତିଲଖିଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଇନି ଆ ଇର୍ସେ ଲୁମାୟ ତ ଖେନ୍ ତେଭେ ତୋସାଲ୍ଲିୟ, ତିଆତେ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ବର୍ନେତଜି । ୨୧ ପନ୍ସୁଆତିମରଞ୍ଜି ଆ ମୁକ୍ତାବା ତନଡ଼ଲେ ତରକୋଲନାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ଖେନ୍ ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ନନାୟ, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଯର୍ମେଡ଼ତଜି ଗାମଲେ ଖେନ୍ ତର୍ତନାୟ, ତିଆସନ୍ ଆସେଞ୍ଜି ଲଡେ ଖେନ୍ ଏବପନ୍ସୁଆତିତ୍ଲିୟ ।”

୨୨ ପେଲିକସ ରାଜ୍ୟପାତ୍ରନ୍ କେନ୍ ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ମନଡ଼ ଜନା, ତିଆସନ୍ ଅଃବପନ୍ସୁଆତିଲଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଲୁସିଆନ୍ ମୁଡ଼ ସିସ୍ତାୟନ୍ ଜିର୍ସାୟ ତେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆସନ୍ ଏକଡ଼ାଡ଼ିନେବା ।” ୨୩ ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଲେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଏତଣ୍ଡାୟତଡ଼ ଗାମେନ୍, ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ସନାକ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆ କୁଲମଞ୍ଜି ଇୟଲାଜି ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରଡ଼ତଡ଼େଜି ଗାମେନ୍ ।

ପେଲିକସନ୍ ତ ଦୁସିଲାନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ପାଓଲନ୍ ତନଡ଼େନ୍

୨୪ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଲି ପେଲିକସନ୍ ତ ଆ ତୁକ୍ଲିନ୍ ଜିଉଦିବୟ ଦୁସିଲାନ୍ ବାଭେ ଇୟଲାଜି କି ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ଓଡେତାଲେ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ଆତର୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ତଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୫ ବନ୍ତ ପାଓଲନ୍ ତରମ୍ପନ୍ ଆ ଇୟମନ୍ନତମନେନ୍ ତ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜି ଆ ପନ୍ସୁଆତି ତିନ୍ନା ଆ ବର୍ନେଜି ଆବର୍ନେନ୍ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍, ପେଲିକସନ୍ ବତଡ଼େନ୍ କି, “ଆମନ୍ ନମିଖେନ୍ ଜିରା, ରୟଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ ତେନ୍ ଆରି ବତର ଏଓଡେତମ୍,” ଗାମଲେ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍ । ୨୬ ଆରି ଆନିନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଭ ତକ୍ଳାନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ ଗାମଲେ ଆସାଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ଓଡେତାଲେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ । ୨୭ ବାବୁ ବର୍ସେଡ଼ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ ପେଲିକସନ୍ ଆ ପାଲ୍ଡେଡ଼ ପକ୍ ଅ ପେସ୍ବସ ରାଜ୍ୟପାତ୍ର ଅମ୍ଲେଲେ ତବନଡ଼େଞ୍ଜି, ପେଲିକସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନବସର୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିତାଲେ ଜିରେନ୍ ।

୨୫

୧ ପକ୍ ଅ ପେସ୍ବସ ରାଜ୍ୟପାତ୍ର ଡେଏନ୍ କି ଯାରି ତିନ୍ନା ଆଡ୍ରେଏନ୍ ସିଲଭଲ୍ଲନ୍ କାଈସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଭ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେନ୍ । ୨ ଆରି ତେଭେ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ାମରଜି

* ୨୪:୧୨ ୨୪:୧୭ ଅନାସ୍ତ୍ରାୟ ୨୧:୧୭-୨୮ * ୨୪:୨୧ ୨୪:୨୧ ଅନାସ୍ତ୍ରାୟ ୨୩:୭

ପାଓଲନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ପକ୍ ଅ ପେସୁସ୍ ଆମତ୍ କାୟକାୟେଞ୍ଜି । ୩ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଓଡ୍ଡେତାଲେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରାଜ୍ୟପାତନ୍ ଆମତ୍ କାକ୍ଚୁତ୍ ଲଞ୍ଜି, ଆରି ତଡ଼ରନ୍ ଜିରାୟ ଆଡିଡ଼ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲଞ୍ଜି । ୪ ପକ୍ ଅ ପେସୁସ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଲଡେଞ୍ଜି, “କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ ବଣ୍ଡିଲେ ଆତଡ୍ଲୋ, ଆରି ଖେନ୍ ତେତେ ଲଜିରତେ । ୫ ତିଆସନ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ସୋଡ଼ାମରବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ ସରିନ୍ କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଇଆୟତଜି ଆରି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ ଇଆୟତୋ କାୟକାୟେଜି ।”

୬ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଗ ଡିନ୍ନା ଅଡେ ଦସ ଡିନ୍ନା ଡକୋଡାଲନ୍ କାଇସରିଆନ୍ ଯର୍ବନେ, ତି ଆବାଡ଼ାନ୍ ପନସୁଆତି କୁସ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତକ୍ସୁମତାଲେ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେଲେ ଓରୋଡ଼ାୟବା ଗାମେନ୍ । ୭ ପାଓଲନ୍ ଆଜିରାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିମରୁଜି ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଉଞ୍ଜିମନେଡ଼ ଗେରେଲେ ତନଡେଞ୍ଜି କି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ନ୍ କନାୟକାୟବରଞ୍ଜି ବର୍ଞିଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି କେନଆତେଜି ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ଅଃର୍ପିଲଜି । ୮ ସିଲଡେ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ବନାୟବର ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅଡେ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅଡେ କାଇସରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଇସେନ୍ ଅଃଲୁମଲାୟ ।”

୯ ବନ୍ତ ପେସୁସ୍ ରାଜ୍ୟପାତନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଖେନଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ ଯୁତଜି ଗାମଲେ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେ ତେତେ ତେମଡ଼ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ କଡ଼ାଡ଼ିଜି ଆସନ୍ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଏତକ୍ସୁମନାୟବା, ଆମନ୍ ଅଡେତେ ପଡ଼ ?”

୧୦ ସିଲଡେ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଖେନ୍ କାଇସରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ପନ୍ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତନଡ଼, ତେତେ ମା ଖେନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ତେଏତୋ । ଖେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସାନ୍ ଅଃଲୁମଲାୟ, ତିଆତେ ଆମନ୍ ନିୟ ଜନା । ୧୧ ଖେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଆଲ୍ଲେଡାଲେ ରନବୁ ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଅଡ଼ମ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା ଲୁମଲାୟ ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇଞ୍ଜା ଅଃଗାମାୟ; ବନ୍ତ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବିରୁଦଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଆବର୍ତନେଞ୍ଜି ଆ କନାୟକାୟବରଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତଡ଼ ତେନ୍, ଏଡେଲଡେନ୍ ଆନିଡ଼ ଖେନଆତଡ଼ କେନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସୋରୋପ୍ତାୟଲେ ଅଃର୍ପିଲୟଜି; ଖେନ୍ କାଇସରନ୍ ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନାୟ ।”

୧୨ ସିଲଡେ ପେସୁସ୍ ରାଜ୍ୟପାତନ୍ ମନ୍ନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ କି ବର୍ନେ, “ଆମନ୍ କାଇସରନ୍ ଆମତ୍ ଅନବପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ନେ, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ କାଇସରନ୍ ଆମତ୍ ଜିରା ।”

ଆଗ୍ରିପା ରାଜାନ୍ ତ ବନିକିନ୍ ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼ ଓରୋଡେଞ୍ଜି

୩ ଡିଅଞ୍ଜା ଡିନ୍ନା ଜିରେନ୍ କି ଆଗ୍ରିପା ରାଜାନ୍ ତ ବନିକିନ୍, ପକ୍ ଅ ପେସୁସ୍ ରାଜ୍ୟପାତନ୍ ଆମତ୍ କାଇସରିଆ ଗଡ଼ାନ୍ ଇୟଲଜି । ୧୪ ଆନିଞ୍ଜି ତେତେ ଜବୁ ଡିନ୍ନା ଡକୋଲଞ୍ଜି, ପେସୁସ୍ ରାଜ୍ୟପାତନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଗ୍ରିପା ରାଜାନ୍ ଆମତ୍ ବର୍ନେ, “ପେଲିକସନ୍ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍ ବଣ୍ଡିଲେ ଜିରେନ୍; ୧୫ ଖେନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆରିୟେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅମଡ଼ଖେନ୍ କାୟକାୟେଲ୍ ଯୁଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଅବତୋସାଡାଲେ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ ଯୁଜି । ୧୬ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ଞିଜି, ପନ୍ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ କନାୟକାୟମରଞ୍ଜି* ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ ଅବୟ ତୋସାମରନ୍† ଆନିନ୍ତମ୍ ତନେଲନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଖାଡେନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼ ଅବତୋସାଡାଲେ ସନୋରୋପ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ରୋମିଅମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନୋକ୍ତାନ୍ ଏଡେଲେ ତଡ଼ । ୧୭ ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଖେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତେନ୍ନେ ଜିରାଜି, ଆରି ଖେନ୍ ଅବତାଡ଼ନ୍ ତି ଆବାଡ଼ାନ୍ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ତକ୍ସୁମତାଲେ ତି ଆ ମନ୍ରା ଓଡ୍ଡେଲେ ଓରୋଡ଼ାୟବା ଗାମଲେ ବର୍ଞିଜି । ୧୮ ସିଲଡେ କନାୟକାୟମରଞ୍ଜି ଡୋଲନ୍ ବର୍ଞିଞ୍ଜି, ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଜାଆରୋ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆ ତୋସା ତୁଡ଼ତନାୟ ଗାମଲାୟ, ବନ୍ତ ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସାନ୍ ଅଃଲୁଡ଼ଲନାୟ । ୧୯ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ତରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ତ ଜିସୁ ଗାମଲେ ଅବୟ ଆରବୁମରନ୍ ଆମେଡ଼ ଗାମଲେ ପାଓଲନ୍ ବର୍ନେ, ତି ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଡ଼େଲଞ୍ଜି । ୨୦ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍

* ୨୫:୧୬ 25:16 ବାକାବରିଞ୍ଜି † ୨୫:୧୭ 25:16 ମୁବେୟ

ଆ କଥାଢ଼ିଜି ଏକାମେ ସେକ୍ସଲାଇୟ ଡେନ୍ ଜନାଆୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆରି ବୁଢ଼ିଜା ଅଃଞ୍ଚାଢ଼ିଲାଇୟ, ତିଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଜିରେ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଏତକ୍ସୁମ୍‌ନାୟବା, ଆମନ୍ ଅଡେତେ ପଢ଼, ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଢ଼ ବର୍ରାୟ ।^{୨୧} ବନ୍‌ତ ପାଓଲନ୍, ରାଜାନ୍ କେନ୍ ଆ ପନ୍‌ସୁଆତି ଗବ୍‌ରିଏତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ରନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ କାକସରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଅଣ୍ଡ଼ିଆସ୍ତାୟାଞ୍ଚନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ ବଣ୍ଡିଲେ ତକ୍ଲୋବା ଗାମ୍‌ଲାଇୟ ।”

^{୨୨} ସିଲଭେ ଆଗ୍ରିପାନ୍ ପେସ୍‌ସନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଖେନ୍ ନିୟ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ତଢ଼ନ୍ ସାୟତାୟ ।”

ପେସ୍‌ସନ୍ ଗାମେନ୍, “ବିଅଡେଃ ଆମନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ତଢ଼ନ୍ତେ ।”

^{୨୩} ତି ଆବାର୍ତାନ୍ ଆଗ୍ରିପାନ୍ ତ ବନ୍‌କିନ୍ ମୁଡ଼ ସିସ୍ତାୟନ୍ ତ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମରୁଜି ବୟନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲନାଜି, ଆରି ପେସ୍‌ସ୍ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ଲେ ପାଓଲନ୍‌ଆତଢ଼ ଓରୋଡ଼ିଲାଇ ।^{୨୪} ପେସ୍‌ସ୍ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ନ୍ ବର୍ରନେ, “ଏ ଆଗ୍ରିପା ରାଜା, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସରିନ୍ ତେନ୍ନେ ଆତକ୍ସୁମନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମରୁଜି, ଆମ୍‌ଲେ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଢ଼ ଏଗିୟତେ; ତେନ୍ନେ ଆ ଜିଉଦିମରୁଜି ତ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ଜିଉଦିମରୁଜି ଅମ୍‌ଡ଼ଖେନ୍ ଜିରେ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇୟଲାଇୟ କାୟକାୟିୟଜି, ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ରନକ୍ସନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ବାକାବଲେ ବର୍ଡ଼ିଞ୍ଚି ।^{୨୫} ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ରନକ୍ସ୍ ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଚନାଡ଼ ଅକ୍ସନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ିଆ ତୋସା ଅଃଲ୍ଲମ୍‌ଲୋ, ଆରି ରାଜାନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ବିସାରଇୟତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ବର୍ରନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ତେରେ ଆସ୍ତାୟତାୟ ଗାମ୍‌ଲାଇୟ ।^{୨୬} କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବର୍ନେ ଇଡ଼ଲେ ରାଜାନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଖେନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ିଆ ତଡ଼ । ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ବର୍ନେଜି ମନଡ଼ ସେକ୍ସତାଲେ ଇଡ଼ିତନ୍ ଆସନ୍, ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ଆରି ଏ ଆଗ୍ରିପା ରାଜା ମୁକ୍ତାବାନମ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଆତଢ଼ ଓରୋଡ଼ିଲାଇ ।^{୨୭} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଅବୟ ବଣ୍ଡିମରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ କନାୟକାୟବରଞ୍ଚି ଏବ୍‌ନିତନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ରାଜାନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାୟତୋ ତେନ୍, ତିଆତେ ମନଡ଼ ଅଃଡ଼େଏ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଅବ୍‌ଡ଼ିସୟତାୟ ।”

୨୬

ଆଗ୍ରିପାନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ପାଓଲନ୍

^୧ ସିଲଭେ ଆଗ୍ରିପାନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଢ଼ ବରେନ୍, “ଆମନ୍‌ତମ୍ ତନେଲନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଏଡ଼ିୟଲମ୍ ।” ଆରି ପାଓଲନ୍ ତେକ୍ସେସିଲନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଉଲନ୍;

^୨ “ଏ ଆଗ୍ରିପା ରାଜା, ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ବିରୁଦଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଇନିଜି ଆ ବର୍ନେଜି କାୟକାୟତାଲେ ଅବଡୋସାତୟିୟଜି, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍‌ତମ୍ ତନେତମ୍‌ଲନ୍ ମୁକ୍ତାବାନମ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଖିରାଡ଼ିଲାଇଞ୍ଚନ୍ ଖେନ୍ କରମ୍‌ତମ୍ ଗାମ୍‌ତମ୍‌ତନାୟ; ^୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଆନୋକ୍ସା ଖଣ୍ଡମନେଞ୍ଚି ତ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଚି ଆମନ୍ ମନଡ଼ତମ୍ ଜନା, ତିଆସନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ଆମନ୍ ମନଡ଼ ତାଲୁତା ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ବର୍ଡ଼ମ୍ ।”

^୪ “ବେଣ୍ଡିଆ ଇଡ଼ନ୍ ସିଲଭେ ଖେନ୍ ମନ୍‌ରାଖେଞ୍ଚି ଆମ୍‌ଡ଼ ଆରି ତିକ୍ସି ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ଏକାମେ ଖଣ୍ଡମଲନାୟ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଚି ଜନାଜି; ^୫ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ପାରୁସି ଗାମ୍‌ଲେ ତରମ୍‌ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ନ୍ ତକୋ, ତି ଆ ତଡ଼ଲୋଡ଼ ଖେନ୍ ମାୟଲନାୟ, ଆନିଞ୍ଚି ତିଆତେ ଜନାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଚି ଲଡ଼ଜେଞ୍ଚି ତେନ୍ ତିଆତେ ଆସନ୍ ନିୟ ସାକିନ୍ ତିୟେତଜି ।^୬ ଆରି ପୁର୍ବି ଜୋଜୋଲେଞ୍ଚି ଆମ୍‌ଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅକ୍ସାତେ ବାସାଲନେ, ତି ଆଗ୍ରିପାଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅରାସାତନାଞ୍ଚନ୍, ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ଅନବ୍‌ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ତବ୍‌ନଡ଼ିୟିୟଜି ।^୭ ବାର କେକ୍ଲୋଲେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତିଆତେ ଏଞ୍ଚାଡ଼ତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାଲନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍‌ବା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ପାର୍ତନାତଞ୍ଚି । ଏ ରାଜା, ତି ଆସାଲୋଡ଼ ଆସନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ଅବଡୋସାତୟିୟଜି ।^୮ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଚି ଅବଡୋତଜି, ଇନିବା ଆମ୍‌ଲେ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ କଣ୍ଡାୟ ଏବ୍‌ଡ଼ିସୟତେ ?”

^୯ “ଖେନ୍ ନିୟ ନାଜରିତବାୟ ଜିସ୍‌ନ୍ ଆଞ୍ଚମ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଜବ୍ ଲନ୍‌ମଞ୍ଚି ଲୁମ୍‌ତାୟ ଅବ୍‌ଡ଼ିସୟତାୟ ।^{୧୦} ଆରି ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଚି ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଭେ ଅନଡେଅଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ବୟଲେମରଞ୍ଚି

* ୨୬:୫ ୨୬:୬ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୫:୬; ପିଲିପି ୩:୫ * ୨୬:୯ ୨୬:୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୮:୩; ୨୬:୫

ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଟନ୍ ବଣ୍ଡିଲାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆର୍ବୁକ୍ଷି ଆଡିଡ଼ ଖେନ୍ ନିୟ ବୋଟନ୍ ତିୟଲାୟ, ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଖେନ୍ ଲୁମ୍ଲାୟ । ୧୧ ଆରି ଅଡ଼କୋ ରନ୍ନୁସିଂଲୋଟନ୍ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟଲାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡେଲେ ବରାବଲ୍ଲୟ ତ ଆନ୍ନା ଆ ଗଡ଼ାରେଡ଼ ନିୟ ଇୟଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲେ ତଣ୍ଡାୟନାଜି ।”

ପାଓଲନ୍ ଆରାବ୍ଯରୁଡ଼ିଲନ୍ ଆ ବର୍ନେ

୧୨ “କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଆସନ୍ ଯୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନଡ଼େଆଲନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଦମ୍ବେସକନ୍ ଅରିୟେନ୍ ଆଡିଡ଼, ୧୩ ଏ ରାଜା, ତଡ଼ିଡ଼ ତମ୍ବାନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଓୟୋଟନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଆ ସନାଆର୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାୟ, ତି ଆ ସନାଆର୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିରେ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତ ସରିନ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ଇୟଲାୟ ତରାତେ । ୧୪ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ଲବଲୋଟନ୍ ଅକ୍ବୁଲଲେନ୍, ଆରି ଏବ୍ରିଲଟନ୍ ବାରେ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ସର୍ବଟନ୍ ଅମଡ଼ଖଲାୟ, ‘ସାଓଲ, ସାଓଲ, ଇନିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟତୟ ? ସୁଜେରତାଡ଼ଲୋଟନ୍ ତଡ଼ଞ୍ଜାଏନ୍ ତେନ୍ ଆମନ୍ତମ୍ ପାରାତମ୍ ।’ ୧୫ ସିଲଡ଼େ ଖେନ୍ ଗାମ୍ଲାୟ, ‘ପ୍ରୁ, ଆମନ୍ ଆନା ?’ ଆରି ପ୍ରୁନ୍ ଜାଲଡ଼ଲ୍ଲୟ, ‘ଆମନ୍ ଅଞ୍ଜା ଜିସୁଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟତେ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ । ୧୬ ତୋନା, ତାଲଜଡ଼ନମ୍ ବାରେ ତନଟା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ କକାଡ଼ାମରଖେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ସନେତାନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍ ଅବ୍ରିୟତାଲନାୟ, ଆରି ଆମନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ତନଲ୍ଲମତଞ୍ଜି ଗିଜେନ୍ ଆରି ବିଅଜି ନିୟ ଗିୟତେ, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସାକିନ୍ ତିୟା । ୧୭ ଅଞ୍ଜା ଜିଉଦିମରଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଜି ଆମଡ଼ ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆସ୍ତାୟତମ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ତୋବତମ୍ । ୧୮ ଆମନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସନାବକ୍ବୁତନ୍ ଆସନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋଟଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସନାଆରଗତନ୍ ଅନାବଡ଼ିତନ୍ ଆସନ୍, ସନ୍ମନ୍ ଆ ବୋସା ସିଲଡ଼ ତାଣ୍ଡେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ଆ ଇସେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ କେମାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍, ଆରି ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଆତଡ଼ନେଞ୍ଜି ବୟଲେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବ୍ଯାୟମାୟନ୍ ଆସନ୍, ଖେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆମଡ଼ବାଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟତମ୍ ।”

ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ

୧୯ “ଏ ରାଜା ଆଗ୍ରିପା, ଖେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତନଲ୍ଲମତନ୍ ଗିୟଲାୟ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଅଃନ୍ନାଲ୍ଲେଲାୟ । ୨୦ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆବ୍ଯରୁଡ଼ିଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଯନ୍ୟତଜି ଆରି ଆବ୍ଯରୁଡ଼ିଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ବେତଜି ଗାମ୍ଲେ ପର୍ତ୍ତମ୍ ଦମ୍ବେସକନ୍ ତ ଜିରୁସାଲମ୍ବାଜି ଆମଡ଼, ତିକ୍କି ସମ୍ପରା ଜିଉଦା ରାଜମ୍ ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ନିୟ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ବୁବରାୟ । ୨୧ କେନ୍ ଆସନ୍ଲନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସରେବାସିଂଲୋଟନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଖମ୍ଲେ ରନକ୍ବୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ୨୨ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ବାରେ ଖେନ୍ ନମିତ୍ରାନ୍ ସନ୍ନା, ଯୋଡ଼ା ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ଆରି, ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତ ମୋସାନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ତେତେ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ନେ, ତିଆତେଜି ତୁମ୍ ଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ; ୨୩ ଅମ୍ବୁଡ଼ୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରୟ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ କି ରବୁତେ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଯମ୍ବେଡ଼ଲେ ତୋତନେ, ଆରି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନ୍ନରନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଅବ୍ରିୟତାତେ ।”

୨୪ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ପାଓଲନ୍ ଆବର୍ବନେନ୍ ଆଡିଡ଼ ପେସ୍ସନ୍ ବାକାବ୍ଲେ ବର୍ନେ, “ପାଓଲ, ଆମନ୍ ବାୟାତମ୍, ଆମନ୍ ଗୋଗୋୟ ପଡ଼େଲନ୍ ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ବାୟାଲମ୍ ।”

୨୫ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ପେସ୍ସ, ଖେନ୍ ଆ ବାୟାମର୍ ତଡ଼, ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ ବର୍ତନାୟ ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ । ୨୬ ରାଜାନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନା, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆ ମୁଞ୍ଜାଲୋଟନ୍ ଅକୋସାଲନ୍ ବର୍ତନାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆନିନ୍ ଏରଜନନା ତଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ଆସାତନାୟ, ଆରି କେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏରନ୍ବଜନାନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଅଃଡ଼େଲୋ । ୨୭ ଏ ରାଜା ଆଗ୍ରିପା, ଆମନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତର୍ତନ୍ ପଡ଼ ? ଆମନ୍ ତର୍ତନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଜନା ।”

୨୮ ସିଲଡ଼େ ଆଗ୍ରିପାନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ଼ ଜାଲଡ଼େନ୍, “ବଗଡ଼େଃ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ କ୍ରିସ୍ତନ୍ମର୍ ଏମ୍ବେତାୟ ଅବଡ଼ିସୟତେ ପଡ଼ ?”

୨୯ ସିଲଭେ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, “ବଗଡ୍ରେଡ ତେଏତୋ କି ଅୟମତମ୍ ତେଏତୋ, ସଭର ଆମନ୍ ତୁମ୍ ତଡ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ତିଅଜାମ୍ ମନ୍ରା ଲତେ ବନେଞ୍ଚେନ୍ ଅମ୍ତଡ୍ଡ଼ତ୍ତି, ଅଡ୍ଡକୋଞ୍ଚି ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେବେନ୍ତୋ, ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଏଜାଲେ ବଣ୍ଡିଲ୍ଲିୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ୍ ନିୟ୍ ଏଭେଲେ ବଣ୍ଡିତଡ୍ବେଞ୍ଚି ତଡ୍ ।”

୩୦ ସିଲଭେଲ୍ଲନ୍ ରାଜାନ୍, ରାଜ୍ୟପାତନ୍, ବନ୍ଦିନ୍ ତ ତେଭେ ଆତଜ୍ଜୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତୋଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଚି । ୩୧ ଆରି ଆନିଞ୍ଚି ଆଜିରେଞ୍ଚି ଆତିଡ୍ ତର୍ଡମ୍ ଏନ୍ନେଲେ କଡାଡିଗଡ୍ଲୋଞ୍ଚି, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଇନ୍ନିଡ୍ ଆ ତୋସା ଅଞ୍ଚୁମ୍ଲୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଅଞ୍ଚୁବୋ କି ଅଞ୍ଚୁବୋ ।” ୩୨ ଆରି ଆଗ୍ରିପାନ୍ ପେସ୍ତୁସନ୍ଆତଡ୍ ବରେନ୍, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା କାଈସରନ୍ ଆମଡ୍ ଅନବପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଚରନ୍ ନଡ୍, ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ୍ ଅମ୍ରେଡ୍ଡବୋ ବନ୍ ।”

୨୭

ପାଓଲନ୍ ଜାଜଲୋଡନ୍ ଡାୟଲେ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍

୧ ଅଜା ଆତିଡ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜାଜଲୋଡ୍ଲେନ୍ ଡାୟଲେ ଇଟାଲିନ୍ ଜିର୍ଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଏଭଲନାୟ୍, ତିଆତିଡ୍ ରୋମିଅ ସିସ୍ତାୟ୍ଚି ଆ ତଡ୍ଲୋଡ୍ ଜୁଲିଅ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ସୋଡା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଆସିଲୋଡ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ଆରି ଲାଡ୍ଲେଡ୍ ଆ ବଣ୍ଡିମ୍ରେଞ୍ଚିଆତଡ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟେଞ୍ଚି । ୨ ସିଲଭେ ଆସିଆ ତେସାରେଡ୍ ଜାଜଞ୍ଚି ଇୟତାୟ୍ ତକୋରେଡ୍ନେନ୍ ପଡ୍ଲେ ଆଜିଚେନ୍ ଆଦାମ୍ବୁତିଅ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ଜାଜଲୋଡ୍ ଏଡାୟ୍ଲାୟ୍ କି ଜାଜନ୍ ଆଜନିବାଡ୍ ଉଜେଞ୍ଚି; ଆରିସ୍ତାକ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଏଜିରେନ୍, ଆନିନ୍ ମାକିଦନିଆ ତେସାନ୍ ତେସଲନିକି ଗଡାଲୋଡ୍ ତକୋତନ୍ । ୩ ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସିଦୋନ୍ ଗଡାନ୍ ଏଡୋଏନ୍, ଆରି ଜୁଲିଅନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ୍ କାନକାରମ୍ତାଏନ୍ କି ଆ ଗଡିଞ୍ଚି ଆମଡ୍ ଇୟଲେ ଅନବସାଞ୍ଚେନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ଆତଡ୍ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ୪ ଇନ୍ଲେନ୍ ତେଭେ ସିଲଭ୍ ଏଜିରେନ୍ ଆତିଡ୍ ମୁକ୍ତାଗଡ୍ଲେନ୍ ସିଲଭ୍ ରିଜେମ୍ ଆଜିରାଞ୍ଚନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ସାଈପ୍ରସ୍ତାଡ୍ ଅନେଡ୍ ଅନେଡ୍ ସମେୟ୍ଶ୍ଟା ଏଜିରେନ୍ । ୫ କିଲିକିଆନ୍ ତ ପମ୍ପିଲିଆ ତେସାନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ୍ ଆ ସମେୟ୍ଶ୍ଟା ପଡ୍ଲେ ଲୁକିଆ ତେସାନ୍ ମୁରା ଗଡାନ୍ ଏଜିରାୟ୍ । ୬ ତେଭେ ସୋଡା ସିସ୍ତାୟନ୍ ଇଟାଲିନ୍ ଆଜିଚେନ୍ ଅବୟ୍ ଆଲେକ୍ଜାଣ୍ଡା ଜାଜଲୋଡ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଚିଆତଡ୍ ଅମ୍ତାୟ୍ଲଲେନ୍ ।

୭ ସିଲଭେଲ୍ଲନ୍ ଜଡ୍ ତିନ୍ନାଲୋଡ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଲବିଡ୍ଡା ଏଜିରେନ୍ କି କାକୁତ୍ ୪ କିଦରନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଏଡୋଏନ୍, ରିଜେମ୍ ଆ ମାଡ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆରି ଆମ୍ବୁଡ୍ ଜିରେ ଏଞ୍ଚିପ୍ରିଲାୟ୍, ତିଆସନ୍ ସାଞ୍ଚେନିନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ୍ ଜିରେ କ୍ରିତିନ୍ ଆରଲୋଲୋନେସିଗଡ୍ ଏଜିରେନ୍ । ୮ ଆରି କାକୁତ୍ ୪ ଅନେଡ୍ ଅନେଡ୍ ସମେୟ୍ଶ୍ଟାଗଡ୍ ଜିରେ “ମନଡ୍ ବନ୍ଦର” ଗାମ୍ଲେ ତାଆ ଜାଜନ୍ ଆଡ୍ଡକୋନେଲୋଡ୍ ଏଜିରାୟ୍; ତେଭେ ସିଲଭ୍ ଲାସିଆ ଗଡାନ୍ ତୁୟାୟ୍ତମ୍ ।

୯ ଇନ୍ଲେନ୍ ତେଭେ ଜଡ୍ ତିନ୍ନା ଏଡକୋଲନାୟ୍, ଆରି ଜିଉଦିମ୍ରେଞ୍ଚି ଆନମ୍ତୋଲ୍ପୁଡ୍* ସୁଞ୍ଚେଏନ୍, ତିଆତିଡ୍ ସମେୟ୍ଶ୍ଟାଗଡ୍ ଆଜନିବ୍ ବବରଡ୍ଡନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଚି; ୧୦ “ଏ ବୋଞ୍ଚାଡ୍ଜି, ଇନ୍ଲେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ତାଆ ଜାଜଲୋଡ୍ ଜିରେବୋ ତେନ୍; ତିଆତେ ବବରଡ୍ଡନ୍ ତେତେ, ଜାଜଲୋଡ୍ ତକୋନ୍ ଆ ବୋଜଜି ତ ଜାଜନ୍ ତୁମ୍ ଅଞ୍ଚୁସ୍ତାଏ, ଆର୍ପାୟ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଚି ନିୟ୍ ରବୁଲ୍ଡ୍ଡତନ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ରପ୍ତି ଜନାତାୟ୍ ।” ୧୧ ବନ୍ତ ସୋଡା ସିସ୍ତାୟନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ବନେ ଅଞ୍ଚୁମ୍ଲୋ, ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ଲେତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତ ଜାଜନ୍ ଆ ସାଈକାର ଆ ବନେ ତୁମ୍ ଅମ୍ତଡ୍ଡେନ୍ । ୧୨ ତି ଆ ବନ୍ଦରଲୋଡ୍ ରଡା ଇଡ୍ଡନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଲଗଡ୍ ତଡ୍; ତିଆସନ୍ ଏଜାଲେଜନଡ୍ଡେନ୍ ତେଭେ ସିଲଭ୍ ଜାଜନ୍ ସଲ୍ଲାୟ୍ଲେ ପାଡ୍ଲେ ପନିକ୍ସ ଗଡାନ୍ ଜିରେ ତେଭେ ରଡା ଇଡ୍ଡନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ବରେଞ୍ଚି; ପନିକ୍ସ ଗଡାନ୍ ଆ ବନ୍ଦର କ୍ରିତି ତେସାଲୋଡ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଅକାବଡ୍ଡି ତରୁଡ୍ଡେୟାଡ୍ ତ ଅଜଡୋମ୍ ତରୁଡ୍ଡେୟାଡ୍ଗଡ୍ ମୁକ୍ତାଲେ ତକୋତନ୍ ।

ସମେୟ୍ଶ୍ଟାଲୋଡ୍ ରିଜେଡିରନ୍

୧୩ ଲବିଡ୍ଡା ଲବିଡ୍ଡା ଅଜଡୋମ୍ଗଡ୍ ଆ ରିଜେ ଇଡ୍ଲାୟ୍, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଚି ବନେଲେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗତେଲେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବଡିସୟ୍ତାଲେ ଅନାକଲନ୍ ତବଲେ କ୍ରିତି ତେସାନ୍ ଅନେଡ୍ ଅନେଡ୍ ସମେୟ୍ଶ୍ଟାଗଡ୍ ଏଜିରେନ୍ । ୧୪ ବନ୍ତ ବସନ୍ନେଡ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଅକାବଡ୍ଡି ତରୁଡ୍ଡେୟାଡ୍ଗଡ୍ ଆ ରିଜେଡିର

* ୨୭:୯ 27:9 ଆନମ୍ଗାଡ୍ପୁର

ଅତୋଲ୍ଲୀୟ କି ଜାଜନ୍ ଇୟଲ୍ଲୀୟ ତତ୍ତେ । ୧୫ ରିଙ୍ଗେତିରନ୍ ଆଜିରଗଡ଼ଲ୍ଲୀୟ ଜାଜନ୍ ଅବମ୍ବୁଲ୍ଲୀୟ ତକ୍ଲୋଲେ ଏଠରପ୍ପିଲ୍ଲୀୟ, ତିଆସନ୍ ରିଙ୍ଗେନ୍ ବାରେ ପାଡ଼୍‌ରିଡ୍‌ଡେତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଜାଜନ୍ ଏଅମ୍‌ରେଡ୍‌ଲ୍ଲୀୟ । ୧୬ ଆରି, କ୍ଲୀଉଦ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ମନ୍ତ୍ରି ସମ୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଚାନ୍ ଆ ତେସା ଆ ଲରୋଲୋନେସିଲୋଡ୍ ଏଜିରେନ୍ କି କାକ୍‌ତ ୮ ଜାଜନ୍ ଆ ତୋଙ୍ଗା ତବ୍‌ଲେ ଏରପ୍ପିଲ୍ଲୀୟ । ୧୭ ଆରି ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତଲ୍ଲୀୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତିଆତେ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅମ୍‌ତାୟ୍‌ଲେ ଜାଜନ୍ ମାୟ୍‌ଲେ ରବ୍‌ତୋଲେ ଜିଏଞ୍ଜି, ଆରି ଜାଜନ୍ ଅସମୟ୍ ସୁତ୍‌ନ୍ ଆ ଲକ୍‌ୟସଲ୍‌ରେଡ୍ ଅକ୍ଲ୍‌ଡତନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ, ଆନିଞ୍ଜି ପାଲ୍‌ଞ୍ଜି ତାବ୍‌ରୁୟ୍‌ତାଲେ ରିଙ୍ଗେନ୍ ବାରେ ଜାଜନ୍ ପାଡ଼୍‌ରିଡ୍‌ଡେତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଅମ୍‌ରେଡ୍‌ଡେଞ୍ଜି । ୧୮ ରିଙ୍ଗେତିରନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ପାଡେନ୍, ତିଆସନ୍ ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତଲ୍ଲୀୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତି ଆବାତାନ୍ ଜାଜଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆ ବୋଜଜି ତାଆଲୋଡ୍‌ନ୍ ସେତେଞ୍ଜି । ୧୯ ଆରି ଏତାଈଡନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଜନ୍ ଆ ଖନଶ୍ଚମ୍‌ଜି ତାଆଲୋଡ୍‌ନ୍ ସେତେଞ୍ଜି । ୨୦ ଜବ୍ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଓୟୋଡ୍‌ନ୍, ଆଙ୍ଗାମ୍‌ଜା ଅଃଗିୟ୍‌ତାଲୋ, ଆରି ରିଙ୍ଗେତିରନ୍ ଅଃନ୍ନାରେଡ୍‌ଲନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆରି ଅନମେଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଏଃନ୍ନାସାଲ୍‌ନାୟ୍ ।

୨୧ ଆରି, ଜବ୍ ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଆନମନ୍ ଏତକୋଲନାୟ୍, ସିଲରେ ପାଓଲନ୍ ତନଡ୍‌ଲେ ବରନେ, “ଏ ମନ୍‌ରାଜି, ବନେଞ୍ଜେନ୍ ମାନ୍‌ଲେ କ୍ରିତିନ୍ ସିଲଡ୍ ଜାଜନ୍ ଅଃନ୍ନୟ୍‌ଲବୋ ନଡ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏନ୍‌ଲେ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଅଃଡ୍‌ଡୋଆୟ୍ ବନ୍ । ୨୨ ବନ୍‌ତ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବଡ୍‌ବେନ୍, ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଅକୋସାନ୍‌ବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ୍ ଅଃରବୁଲଡ୍‌ନେ; ଜାଜନ୍ ତୁମ୍ ମୋସ୍‌ତେ† । ୨୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଇସ୍‌ର ଆ ମନ୍‌ରା, ଆରି ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଇସ୍‌ରଆତଡ୍ ସେବାତାୟ୍, ଆମ୍‌ତନ୍ ସିଲଡ୍ ଅବୟ ପାଡ୍‌ଲଡ୍‌ବରମନ୍ ଲଡେ ଆ ତଗଲ୍ ଅମ୍‌ତ୍‌ଞେନ୍ ଜିରେ ଇୟଲ୍ଲୀୟ ବନେ; ୨୪ ‘ପାଓଲ, ବଡ୍‌ଡ୍‌ତଡ୍‌ମ୍, ଆମ୍‌ନ୍ କାଈସ୍‌ର ରାଜାନ୍ ଆମ୍‌ତ୍‌ ତୁଡ୍‌ତେ; ଆରି ଗିଜା, ଆମ୍‌ନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଜାଜଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଜିଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ସାୟ୍‌ମତାଲେ ଅବମେଡ୍‌ଡେଞ୍ଜି ।’ ୨୫ ତିଆସନ୍, ଏ ମନ୍‌ରାଜି, ଅକୋସାନ୍‌ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାଡ୍‌ଲଡ୍‌ବରମନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବରୟ୍, ଏଞ୍ଜେଲେ ମା ତେତେ, ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ତଡ୍‌ନାୟ୍ । ୨୬ ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେଜନଡ୍‌ତେନ୍ ଅବୟ ତେସ୍ତାଲୋଡ୍‌ନ୍‡ ଜିଡ୍‌ବୋ ।”

୨୭ ଜନିରଜିରଲେନ୍ ରଉଦ ତିନ୍ନା ଆଡ୍‌ଏନ୍ ଆଡିଡ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆଡ୍‌ିଆ ସମ୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଚାଲୋଡ୍‌ନ୍ ରିଙ୍ଗେତିରନ୍ ବାରେ ଜାଜନ୍ ପାଡ୍‌ତାଲେ ଜିରା ଜିରା, ତୁଡ୍‌ଡା ତଗଲ୍ ଇଡ୍‌ନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସ୍‌ରଲନ୍ ଆ ତୁୟାୟ୍ ଅଡୋଲବୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତଲ୍ଲୀୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜନାଏଞ୍ଜି । ୨୮ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତେଞ୍ଜେ ତାଆନ୍ ଆ ଜନରୁ ତରେଡ୍‌ଲେ ଆଗିଜେଞ୍ଜି, ବସଅ ବକ୍‌ଡ୍ ପୁଟ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ତାଅଡିଃ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲେ ତରେଡେଞ୍ଜି ନବେ ପୁଟ୍ ତକୋଏନ୍ । ୨୯ ଅସମୟ୍ ଜାଜନ୍ ଅରେଡ୍‌ରେଡ୍‌ନ୍ ଜିରେ ଇୟ୍‌ତେ ତତ୍ତେ ଗାମ୍‌ଲେ, ଆନିଞ୍ଜି ଜାଜନ୍ ଆ ତିକ୍‌ଗଡ୍ ରଞ୍ଜି ଅନାକ୍‌ଲନ୍ ପିଡେଞ୍ଜି କି ଆସ୍ତାଆରେନ୍ ଜାୟ୍ ଜଗେଲେ ଏତକୋଲନାୟ୍ । ୩୦ ଆରି, ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତଲ୍ଲୀୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜାଜନ୍ ଆ ମୁକ୍‌ଗାଡ୍ ଅନାକ୍‌ଲନ୍ ଏପିଡ୍‌ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ କଣ୍ଡାୟ୍‌ତାଲେ, ଜାଜଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଡ୍‌କୋଏନ୍ ଆ ତୋଙ୍ଗା ସମ୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଚାଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅସ୍‌ତ୍‌ଲେ ଜାଜଲୋଡ୍‌ନ୍ ସିଲଡ୍ ସଲନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି । ୩୧ ବନ୍‌ତ ପାଓଲନ୍ ସୋଡା ସିସ୍‌ୟନ୍ ତ ସିସ୍‌ୟାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜାଜଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅଃଡ୍‌କୋଲଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନମେଡ୍‌ବେନ୍ ।” ୩୨ ସିଲରେ ସିସ୍‌ୟାଞ୍ଜି ତୋଙ୍ଗାନ୍ ଆ ଲୁଆଡ୍‌ଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଗଡ୍‌ଲେ ତିଆଡେଜି ଅମ୍‌ ତାଆନ୍ ସେତେଞ୍ଜି ।

୩୩ ଅଶ୍ଚୁଡ୍ ସାଆରେନ୍ ଆଡିଡ୍ ପାଓଲନ୍ ଗାଗାନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଲଡେ ମାୟ୍‌ଲେ ରଉଦ ତିନ୍ନା ତେଏନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ଏତକୋଲନ୍ ଆରି ଇନ୍‌ନିଡ୍ ଏଃଡ୍‌କୋମ୍‌ଲୋ ଆଡୋଲେୟ୍ ଏତକୋଲନ୍ । ୩୪ ତିଆସନ୍, ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଗାଗାନାବା ଗାମ୍‌ତବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନମେଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ସନୟ୍‌ସାୟ୍; ଆରି ଅବବଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ଆ ଉଡ୍ ଅବୟ ଜାକ୍‌ୟ୍ ଅଃମ୍‌ଲୋସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ ।” ୩୫ ପାଓଲନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ବରନ୍ କି ରୁଚିନ୍ ପାଡ୍‌ଲେ ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଡେମଡ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌ଡାଲେ ତିଆତେ ରେବ୍‌ଲେ ଜୋମେନ୍ । ୩୬ ସିଲଡ୍‌ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଜି ବୋସାଏଞ୍ଜି କି ରମ୍‌ଡ୍ ଗାଗାଲଞ୍ଜି । ୩୭ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜାଜଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍‌ଲେନ୍ ବାସ୍‌ସଅ ସତୁରି ତୁଡ୍ ମନ୍‌ରା ଏତକୋଲନାୟ୍ । ୩୮ ଆନିଞ୍ଜି ବୋଓବୋଓ ଗାଗାଲଞ୍ଜି କି ଜାଜନ୍ ଅନବ୍‌କିଆରନ୍ ଆସନ୍ ଗମ୍‌ନ୍ ସମ୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଚାଲୋଡ୍‌ନ୍ ସେତେଞ୍ଜି ।

† ୨୭:୨୨ 27:22 ପଲ୍‌ଡ୍‌ତେ ‡ ୨୭:୨୬ 27:26 ମନ୍ତ୍ରି ସମ୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଚାଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ତେସା

ଜାଜନ୍ ପଲ୍ଲୀଝେନ୍

୩୯ ଆସ୍ତ୍ରାଆରେନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ଅଡ଼ୋଏନ୍, ଜାଜନ୍ ଆସ୍ତ୍ରାଲ୍ଲୀୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତିଆତେ ଜନାଲେ ଅଃର୍ପିଲ୍ଲଜି, ସିଲଭେ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ଲକ୍ଷ୍ମୟସଲନ୍ ଆଗ୍ରିଜେଞ୍ଜି, ଜାଜନ୍ ସଲ୍ଲୀୟଲେ ତେଭେ ପନାଝନ୍ ଆସନ୍ ବରଞ୍ଜି । ୪୦ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାକଲ୍ଲି ଆ ଲୁଆଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡ଼ଲେ ସର୍ଫେୟ୍ଶୁଲୋଝନ୍ ଅମ୍ରେଝେଞ୍ଜି, ଆରି ଅନବସେଡ଼ ପନଃଡ଼େଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ଲୁଆଡ଼ଜି ଉକ୍ତୟତାଲେ ରିଞ୍ଜେନ୍ ଆଜିରଗଡ଼ଲାଞ୍ଜନ୍ ପାଲ୍ଲି ଅବଡ଼ୋଡାଲେ ଅନେଝ୍ ସର୍ଫେୟ୍ଶୁଲ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ୪୧ ବନ୍ତ ଜାଜନ୍ ବାଗୁ ସର୍ଫେୟ୍ଶୁଲ୍ ଆମ୍ବୁଲୋଝନ୍ତନେନ୍ ଅଡ଼ୋଏନ୍, ଆରି ଜାଜନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ଼ ଲକ୍ଷ୍ମୟସଲ୍ଲୀୟତେନ୍ ଇୟ୍ଲେ ତିଲ୍ଲନେ, ତିଆତେ ଆରି ଅଃଡ଼ୁଝ୍ଲନାୟ୍, ଆରି ଆ ତିକ୍ତଗତନ୍ ଇଡ଼େୟ୍ତାନ୍ ଇୟ୍ଲୀୟ୍ ତଡ଼ଞ୍ଜାଏନ୍ ଜାଜନ୍ ପଲ୍ଲୀଝାଜେନ୍ ।

୪୨ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆବଶ୍ଟିମରଞ୍ଜି ପୁପୁଡାଲନ୍ ଅନେଝ୍ ସର୍ଫେୟ୍ଶୁଲ୍ ଜିର୍ଡ଼ଜି ଗାମଲେ, ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଝ୍ ଏରକ୍ତବାଜି ଗାମଲେ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି । ୪୩ ବନ୍ତ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟନ୍ ପାଓଲନ୍ଆଡ଼ଝ୍ ଅନବସେଝନ୍ ସାଜେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆବଶ୍ଟିମରଞ୍ଜି ଏରକ୍ତଡ଼ଝ୍ ଗାମଲେ ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି ବରେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ଝ୍ ବରେଞ୍ଜି, ଆନାଜି ପୁପୁଡାନ୍ ଏଗୟ୍ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସର୍ଫେୟ୍ଶୁଲ୍ ଏଡ଼ବା କି ପୁପୁଡାଲନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ୁବ୍ ଅନେଝ୍ ସର୍ଫେୟ୍ଶୁଲ୍ ଜିର୍ବା । ୪୪ ଆରି ଲାଝ୍ଲେନ୍ନେ ଅରା ପଟାନ୍ ଇଜ୍ଜାନ୍ତେନ୍ ଜାଜନ୍ ଆଲଗଡ଼ଞ୍ଜି ଆରାଜିଞ୍ଜିମଲେ ଜିରେଡ଼ଜି ଗାମେନ୍ । କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ଲେନ୍ ଅନେଝ୍ ସର୍ଫେୟ୍ଶୁଲ୍ ଏଡ଼ଝେନ୍ ।

୨୮

ମାଲ୍ଲଗା ତେପ୍ପାଲୋଝନ୍ ପାଓଲନ୍

୧ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅପଡ଼ଲଲେନ୍ କି ଅନେଝ୍ ସର୍ଫେୟ୍ଶୁଲ୍ ଜିରେ ତିଆତେ ମାଲ୍ଲଗା ତେପ୍ପା ଗାମଲେ ଏଜନାଲାୟ୍ । ୨ ଆରି, ତେଭେ ବର୍ବରମରଞ୍ଜି* ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଝ୍ ସାୟ୍ମୁମତାଲେ ତନ୍ନୁଝ୍ଯମନ୍ ବାଭେ ଜାଲଲେଞ୍ଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତେଭେ ତରୁବନ୍ ଅଡ଼ୋଲ୍ଲୀୟ୍ ଆରି ରଞ୍ଜା, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତଗୋନ୍ ସୟେଞ୍ଜି । ୩ ପାଓଲନ୍ ବବିଡ଼ୁ ଅଝ୍ଲନ୍ ପାଝ୍ଲେ ତଗୋଲୋଝନ୍ ଆସ୍ତ୍ରୟେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଉଗୋନ୍ ଆ ମାଡ଼ୁ ତେଭେ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଜାଆଡ଼ନ୍ ତୁଝ୍ଲନାୟ୍ କି ପାଓଲନ୍ ଆସିଲୋଝ୍ ରମଲେ ଜିଲ୍ଲନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୪ ପାଓଲନ୍ ଆସିଲୋଝ୍ ତି ଜାଆଡ଼ନ୍ ଜିଲ୍ଲନ୍ ଆସ୍ତ୍ରେତେନ୍ଆତେ ଗିୟ୍ଲେ, ବର୍ବରମରଞ୍ଜି ଗାମେଞ୍ଜି, “କେନ୍ଆନିନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ସମ୍ବେନ୍, ସର୍ଫେୟ୍ଶୁଲ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନ୍ୟତାଲେ ଜିର୍ବାୟ୍ ଜନଝ୍ତେନ୍ ଅନମେଝନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆନିନ୍ କରମ୍ପା ତଡ଼ ।” ୫ ବନ୍ତ ପାଓଲନ୍ ତି ଜାଆଡ଼ନ୍ ତଗୋଲୋଝନ୍ ପିଡେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଝ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ । ୬ ଆନିନ୍ କୋଓଝ୍ତେ ଇଜ୍ଜାନ୍ତେନ୍ ଜାୟ୍ତାନ୍ ଗୋଝ୍ଲେ ଜିଡେ କି ରବୁଡେ, ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜଗେଏଞ୍ଜି; ବନ୍ତ ଜବ୍ ଅୟ୍ମ ତେଏନ୍ ସିନା ପାଓଲନ୍ ଇନ୍ନିଝ୍ ଅଃଡ଼େଲୋ, ତିଆସନ୍ “କେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଇସ୍ବର” ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ବରଞ୍ଜି ।

୭ ତି ମାଲ୍ଲଗା ତେପ୍ପାନ୍ ଆ ସୋଡ଼ାମର୍ ଆ ବସେଝ୍ ତେଭେ ତକୋଏନ୍, ଆଞ୍ଜୁମନ୍ ପଲ୍ଲିଅ, ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଝ୍ ଆସିଝନ୍ ଓରୋଝ୍ଲଲେନ୍ କି ଇନ୍ଲେନ୍ ତେଭେ ଆ କନ୍ଦୁଆମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଯାଗି ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଇୟ୍ଲେ ଏଡ଼କୋନାୟ୍ । ୮ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ପଲ୍ଲିଅନ୍ ଆ ବାପା ଅସୁନ୍ ତ ଆମାସୟ୍ ରୋଗନ୍ ଆସନ୍ ଲୁଡ଼ଲେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ପାଓଲନ୍ ଅମ୍ବିଝନ୍ ଜିରେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ଡନାଲନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଝନ୍ ଆସିନ୍ ତକ୍ଲୋଡାଲେ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଝ୍ ମବନଝେନ୍ । ୯ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆଡ଼େଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତି ତେପ୍ପାଲୋଝନ୍ ଆଡ଼କୋଏଞ୍ଜି ଆ ବମ୍ବୁମ୍ବେମରଜି ନିୟ୍ ପାଓଲନ୍ ଆମଝ୍ ଜିରେ ଇୟ୍ଲୀୟ୍ ମନଝେଜି । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଝ୍ ମାଡ଼ୁ ମନଝ୍ ସାକ୍ଲେଲେଞ୍ଜି, ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତେଭେ ସିଲଡ଼ ଜାଜଲୋଝନ୍ ତାୟ୍ଲେ ଏଜିଡେ ଏଗ୍ରାମ୍ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ସନାୟ୍ସାୟ୍ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇୟ୍ଲୀୟ୍ ତିୟ୍ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି ।

ମାଲ୍ଲଗାନ୍ ସିଲଡ଼ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଜନିରନ୍

୧୧ ଯାଗି ଆଜାୟ୍ ଆ ତିକ୍ତି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଲେକ୍ଜାଣ୍ଡ୍ରା ତେସାନ୍ ଆ ଜାଜଲୋଝ୍ ତାୟ୍ଲେ ଏଜିରେନ୍, ତି ଆ ଜାଜ କେନ୍ ମାଲ୍ଲଗା ତେପ୍ପାଲୋଝନ୍† ରଞ୍ଜା ଇଝନ୍ ତକୋଲନ୍, ତି ଜାଜନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‡ “ବାଗୁ ଇସ୍ବର ।”

* ୨୮:୨ 28:2 ଏରକ୍ତନେମରଞ୍ଜି † ୨୮:୧୧ 28:11 ମଡ଼ି ସର୍ଫେୟ୍ଶୁଲ୍ ଆ ତେସା ‡ ୨୮:୧୧ ୨୮:୧୧ ଆରଗ୍ବଡ଼

୧୭ ଇନଲେନ୍ ସୁରାକ୍ରୁସା ଗଡ଼ାନ୍ ଏତୁଡେନ୍ କି ତେତେ ଯାଗି ତିନ୍ନା ଇୟଲେ ଏତକୋନାୟ । ୧୮ ତେତେ ସିଲଡ଼ ଆରି ଏଜିରେନ୍ କି ରେଗିଅମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଏତୁଡେନ୍, ତି ଆବାର୍ଡାନ୍ ଅର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ ଆ ରିଜେ ଇଡ଼ଲାୟ କି ବାସ୍ତୁ ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ପିତେଅଲି ଗଡ଼ାନ୍ ଏତୁଡେନ୍ । ୧୯ ତେତେ ଇନଲେନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଇୟଲେ ଏରବାଡ଼ନାଜି, ଆରି ତେତେ ଆନିଞ୍ଜି ଯାତ ତିନ୍ନା ତକୋନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ରଡ଼ଲଲେଞ୍ଜି; ଏତେଲେ ଇନଲେନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଏତୁଡେନ୍ । ୧୯ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି କବରଲେନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରନବାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ “ଆପିଅ ସରେୟ୍‌ଡ଼ାନ୍” ତ “ୟାଗି ତରକୋନେସି” ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିର୍ବାଜି; ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେଏନ୍ ଆରି ବୋର୍ସାଏନ୍ ।

ରୋମ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍

୧୭ ଆରି ଇନଲେନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ତୁଡ଼ା ତୁଡ଼ା, ପାଓଲନ୍ ତ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଜୁଗେଏଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ତାୟଜି ଆନା ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ଅସିଡ଼ନ୍ ତିୟଲାଇ ।

୧୭ ଯାଗି ତିନ୍ନା ଆ ତିକ୍ଳି ପାଓଲନ୍ ତେତେ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଜିଉଦି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିର୍ବାଜି କି ଇୟଲାୟ ରୁକ୍ଳୁନେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ମନ୍‌ରାଲେଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ କି ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆନୋକ୍ଳା ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ତେସାନ୍ ଅଃଲୁମ୍‌ଲାୟ, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଲ୍‌ୟଜି କି ରୋମିଅମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟଲ୍‌ୟଜି । ୧୮ ଆନିଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବପନ୍‌ସୁଆତିଲ୍‌ୟଜି, ବନ୍‌ତ ରନତୁ ପନବ୍‌ରତନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ତୋସା ଅଃଲୁମ୍‌ଲାଜି, ତିଆସନ୍ ରୋମିଅମରଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନମରେଡ଼ନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି । ୧୯ *ବନ୍‌ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଇକ୍ଳା ଗାମେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଲେଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅମଡ଼ଖେନ୍ କନାୟକାୟବରନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଖେନ୍ କାଈସରନ୍ ଆମଡ଼ ଅନବପନ୍‌ସୁଆତିନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ଭନାୟ । ୨୦ ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ କଡ଼ାଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଆନା ଆମଡ଼ ଇସ୍ତାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସାତଞ୍ଜି, ତି ଆନିନ୍‌ ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଲଡ଼େ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସିକ୍ଳୁଡ଼ିନ୍ ବାରେ ଜିଲ୍‌ୟଜି ।”

୨୧ ସିଲରେ ଆନିଞ୍ଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ବର୍ନେନମ୍ ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନଲେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ସିତି ଏଃଲୁମ୍‌ଲାୟ, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲେଞ୍ଜି ବିରୁଦଲୋଡ଼ନମ୍ କନାୟକାୟନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଅଃଲ୍ଲିୟଲାଇ । ୨୨ ବନ୍‌ତ ଆମନ୍ ଇନି ଗାମ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଇନଲେନ୍ ଅନମଡ଼ତନ୍ ଏସାୟତାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ତଡ଼ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ବର୍ଡ଼ଞ୍ଜି ।”

୨୩ ଆନିଞ୍ଜି ବଡ଼ିନ୍ନା ଆ ଜୋଗା ଗବ୍‌ରିଏଞ୍ଜି, ଆରି ତି ଆ ଜୋଗା ଜହ୍ ମନ୍‌ରା ପାଓଲନ୍ ଆତ୍ରକୋନେସି ଇୟଲାଇ; ପାଓଲନ୍ ତୋଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତଗଲନ୍ ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ନେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍ନାୟବର୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବାରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଅନବଡ଼ର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୨୪ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ତି ଆ ବର୍ନେଜି ତରଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଅଃଡ଼ରଞ୍ଜି । ୨୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ଆବମନ୍‌ନ୍ ଅଃଡ଼େଲେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଜିଜିରାଜେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ପାଓଲନ୍ ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ଭନେ, “ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜିସାୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ଆ ବର୍ନେ ବରେଞ୍ଜି, ୨୬ ଆନିନ୍‌ ଗାମେନ୍;

‘କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଇୟ ବର୍ବାଜି,
ଆମେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ତାନ୍ ଅମଡ଼ତାନ୍ ଏଅମଡ଼ତଡ଼ତେ; ବନ୍‌ତ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡ଼ବେନ୍,
ଗିଜାନ୍ ଗିଜାନ୍ ଏଗିୟତେ, ବନ୍‌ତ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଲ୍ଲିନାବେନ୍;

୨୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଉଗର୍ ରତୋଏନ୍,
ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଲୁଡ଼ନ୍ ବାରେ କାକ୍‌୪ ଅମଡ଼ତଡ଼େଞ୍ଜି,
ଆରି ରମ୍‌ଡ଼ ରମ୍‌ଡ଼ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ପିମ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି,
ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅମଡ଼ନ୍ ବାରେ ଅଃଗିଜେଜି,
ଅଲୁଡ଼ନ୍ ବାରେ ଅଃଗନ୍‌ମଡ଼ତଡ଼େଜି,

* ୨୮:୧୯ ୨୮:୧୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୫:୧୧

ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡେଜି,
ଆରି ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଅଃୟର୍ନାଜି,

ଞ୍ଚେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅଃନ୍ନବମବନଢ଼ାଜି ।’

^{୨୮} ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ନରନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ତେଏନ୍,
କେନ୍‌ଆଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାବା; ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ଡ଼ଜି ।” ^{୨୯} ଆରି ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍
ଆବର୍ନେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତର୍ଡମ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲ୍ଲଞ୍ଜି କି ଜିଜି ରାଜେଞ୍ଜି ।

^{୩୦} ପାଓଲନ୍ ଅବୟ୍ ଅସିଢ଼ନ୍ ବଡ଼ାନ୍ ପାଡ଼ଲେ ବାଗୁ ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ୍ ତେତ୍ତେ ତକୋଲନ୍ ଆରି
ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ରିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆରିୟ୍‌ଲାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆନିନ୍ ସାଙ୍କ୍‌ଏଞ୍ଜି । ^{୩୧} ଆରି,
ଏରବଡ଼ଢ଼ନ୍ ବାରେ ଅକୋର୍ସାଲନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ନନ୍, ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍
ଆ ବର୍ନେଜି ଞ୍ଚନଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍ ।

ରୋମୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାତ୍ରଲଙ୍କ ପତ୍ର ରୋମିଅ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ପାଓଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଥା ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

ରୋମ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକୋଏନ୍ ଥା ମଣ୍ଡଳିଜି ବନୁଲ୍ଲେବାନ୍ ପାଓଲନ୍ ଅନିୟନ୍ ସାଜେନ୍ । ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତେରେ ଆରିୟ୍ତେନ୍ ଥା କବର ରୋମିଅବାଜିଆଡ଼ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ଆନିନ୍ ତେରେ ଥା କ୍ରିସ୍ଟୁନୁମରଜି ସରିନ୍ ଅଜିଡ଼ କାକାଡ଼ାତାଲନ୍ ସ୍ତେନ୍ ତେସାନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାଜେନ୍ । କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ତର୍ନେଗତନ୍ ତ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଥା ମଡ଼ଗା ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ଗନ୍ଲୁତେନ୍, ତି ଥା ବର୍ନେ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟିଲୋଡ଼ ଇଡେନ୍ । ପାଓଲନ୍ ଆରପ୍ତୁଟୁବରେନ୍ ଥା ମନଡ଼ବରଜି ଥା ବର୍ନେ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଇଡ଼ିଡ଼ । ପାଓଲନ୍ ରୋମ ତେସାନ୍ ଥା କ୍ରିସ୍ଟୁନୁଜି ନମସ୍ତାରଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ପାର୍ତନାତନ୍ ତି ଥା ବର୍ନେଜି ନିୟ୍ ଇଡେନ୍ । ଇସ୍ତରନ୍ ମନ୍ରାନ୍ଆଡ଼ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆରି ଅନବମାୟମାୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଇନିଜି ଥା କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍ ତିଆଡେ କ୍ରିସ୍ଟୁନୁମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ମନଡ଼ତମାନ୍ ଥା ବର୍ନେ । ତି ଥା ବର୍ନେ ଅମ୍ଲେଲେ ମନ୍ରାନ୍ ସଉର୍ ତର୍ନେନ୍ ବାରେ ଇସ୍ତରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ରପ୍ତିତେ । ୧:୧୭

ପାଓଲନ୍ ଗାମ୍ତେ, ଜିଉଦିମର ତେଏଡୋ କି ଏରଜିଉଦିମର ତେଏଡୋ, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମଲେ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସପ୍ତାଜେଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେବୋ ତେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ବୟନ୍ ଆରି ମାୟଲନ୍ ରପ୍ତିତବୋ । ଆରି ଇସ୍ତରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ବୋ ତେନ୍, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଥା ବୋର୍ସା ବାରେ ମନ୍ରାନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ତ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁତାଲେ ରଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିତେ । ୫-୮ ପର୍ବଲୋଡ଼ନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଥା ବନାୟ୍ବର ଥା ବର୍ନେ ବର୍ନନ୍, ପାଓଲନ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ସନାୟ୍ସାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଇଡେନ୍ । ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜିସ୍ତୁନ୍ଆଡ଼ ଅଃଜ୍ଜାଲଜି କେନ୍ଆଡେ ଅବୟ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଥା କାକାଡ଼ା ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆନିନ୍ ସାୟ୍ମେଞ୍ଜି କେନ୍ଆଡେ ନିୟ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଥା କାକାଡ଼ା । ବନ୍ତ ପାଓଲନ୍ ଗାମେନ୍, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର୍ ଜିସ୍ତୁନ୍ଆଡ଼ ଅଃକାସେଏଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ବଡ଼ିନ୍ନା ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ଆରି ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।

ଆତନିକ୍ତି ଏଙ୍ଗଲେ କ୍ରିସ୍ତୁ ତରମତମଲୋଡ଼ନ୍ ଖଣ୍ଡମ୍ତନେବୋ, ଆରି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଡୁଡ଼ୟମେଞ୍ଜି ଏରେଲେ ମା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଡୁଡ଼ୟମ୍ତବୋଜି, ଇସ୍ତରନ୍ଆଡ଼ ଏଙ୍ଗଲେ ସେବାତବୋ, ତେସାନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁନୁମରଞ୍ଜି ଥା କାକାଡ଼ା ଇନି, ଆରି ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ଥା ବିବେକନ୍ ଥା ବର୍ନେ ବାରେ ଖଣ୍ଡମ୍ତନେ, କେନ୍ ଥା ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆତନିକ୍ତି ପର୍ବରେଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡେନ୍ । ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ବୋଞ୍ଜିଆଡ଼ ନମସ୍ତାରଏନ୍ କି ଇସ୍ତରନ୍ଆଡ଼ ସେକ୍ତେତାଲେ ଅନିତଲନ୍ ଅବସୁଜ୍ଜେଏନ୍ ।

ବଇନ୍ ଥା ପନାଲ୍ଲାଡ଼

- ୧. ସନେକୁଲନ୍ । ୧:୧-୧୭
- ୨. ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ଅନୁରନ୍ ସନାୟ୍ସାୟ୍ । ୧:୧୮-୩:୨୦
- ୩. ଅନୁରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଥା କାକାଡ଼ା । ୩:୨୧-୪:୨୫
- ୪. କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ରଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ । ୫:୧-୮:୩୯
- ୫. ଇସ୍ତାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଥା କାକାଡ଼ା । ୯:୧-୧୧:୩୬
- ୬. କ୍ରିସ୍ଟୁନୁଞ୍ଜି ଥା ଖଣ୍ଡମ୍ତନେ । ୧୨:୧-୧୫:୧୩
- ୭. ଅନବସୁଜ୍ଜେବରନ୍ । ୧୫:୧୪-୧୬:୨୭

୧ ପାଓଲନ୍, ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଥା କାକାଡ଼ାମର ଆରି ଇସ୍ତରନ୍ ଥା ମନଡ଼ବର ଅନପ୍ତୁଟୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେଏନ୍ ।

୨ ତରମ୍ଭ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଚନ ଆଇତିତନ ଅନ୍ତମ୍ବ ମନହବରନ୍ ଅନସ୍ତୁତବରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବୁହୁ ମା ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମହ ବାସାଲନ୍ । ୩ କେନ୍ଆତେ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ବର୍ନେ, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ବ ଦାରଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାଲୋହ୍ ସିଲହ୍ ଆନିନ୍ ଜନମ୍ବୁ ଶ୍ରତଏନ୍; ୪ ବନ୍ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଚନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମହ୍ ସିଲହ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ବାରେ ଯର୍ନେହ୍ଲେ ତୋଲନ୍ କି ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅନମ୍ବତନ୍ ତେଏନ୍ । ୫ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମହ୍ ତର୍ନନ୍ ଆନିନ୍ଆତହ୍ ମାନ୍ନେଏତଜି ଗାମ୍ଲେ ମନହବରନ୍ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଖେନ୍ଆତହ୍ ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଖହ୍ନେମର୍ ଅଣ୍ଡେଲେ ମନହବରନ୍ ଅନସ୍ତୁତବରନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟଲ୍ ଯ୍ । ୬ ରୋମ୍ ତେସାଲୋଚନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ଆତହ୍ ସନଣ୍ଡୋଚନ୍ ଆସନ୍ ଅନୋଟ୍ଟେନ୍ ତେଲବେନ୍ ।

୭ ରୋମ୍ ତେସାଲୋଚନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନାଜିଆତହ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ହୁହ୍ଯମ୍ବତଜି ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆରୋହ୍ଟେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ କେନ୍ ସିଚିନ୍ ଇଡ଼ତାୟ୍ ।

ଆପେୟ୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମହ୍ ସିଲହ୍ ସନାୟ୍ମାମ୍ ତ ସନୟ୍ମନ୍ ଅମହ୍ବେନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟ୍ତୋ ।

ସନେକେନନ୍ ବାରେ ପାଟନାନ୍

୮ ଅକାମ୍ବୁହୁ ଅଡ଼କୋନବେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇସ୍ବରଖେନ୍ଆତହ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋହ୍ ସେକେତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମହ୍ ତର୍ନେମର୍ ଗାମ୍ଲେ ପୁତ୍ ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜନାଏଞ୍ଜି । ୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍ ଏଜ୍ଜାଲେଜନହ୍ ଖେନ୍ ଅମହ୍ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାହ୍ତାୟ୍, ୧୦ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜୁମବେନ୍ ଇଡ଼ଲେ ତିତାନ୍ ପାଟନାତନାୟ୍; ଇସ୍ବରନ୍ ଆମହ୍ ପୁରାଡ଼ାଖେନ୍ ତିୟଲେ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆନସ୍ତୁତବର୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ତୁମ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତକୋ । ୧୧ ଅମହ୍ବେନ୍ ଇୟ୍ଲେ ଖେନ୍ ଖରାହ୍ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତହ୍ ଅବଜନାଲେ ତର୍ନେବେଞ୍ଜି ରବ୍ତୋତାୟ୍, କେନ୍ଆତେ ଇସ୍ତୁମଖେନ୍ ତକୋ । ୧୨ ତର୍ନେବେନ୍ ତ ତର୍ନେଖେନ୍ ବାରେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତହ୍ ତର୍ନେଲୋଚନ୍ ରବ୍ତୋଲେ ରପ୍ରିତବୋ ।

୧୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାହ୍ଜି, ତନାନ୍ତି ଅମହ୍ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ତର ଇସ୍ତୁମାୟ୍, ବନ୍ତ ତନହ୍ତଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆସନ୍ ନମିନ୍ତାନ୍ ଇୟ୍ଲେ ଅଃରପ୍ରିଆୟ୍ । ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମହ୍ରେହ୍ ନିୟ୍ ମନହବରନ୍ ଅସ୍ତୁତବର୍ରେ ଖେନ୍ ମନଅଞ୍ଜିନ୍ ଖାହ୍ଲାୟ୍, ଅମହ୍ବେନ୍ ନିୟ୍ ଏରେଗନ୍ ଲନୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇସ୍ତୁମାୟ୍ । ୧୪ ଗ୍ରିକମର୍ ତେଏତୋ କି ବର୍ବରମର୍ ତେଏତୋ, ଆପଡ଼େନେମର୍ ତେଏତୋ କି ଏରପଡ଼େନେମର୍ ତେଏତୋ, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମହ୍ ଖେନ୍ ଲନୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାହ୍ଲାୟ୍ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଏ ରୋମ୍ ତେସାବଜି ଅମହ୍ବେନ୍ ନିୟ୍ ଖେନ୍ ମନହବରନ୍ ଅନସ୍ତୁତବରନ୍ ସାୟ୍ତାୟ୍ ।

ମନହବରନ୍ ଅନସ୍ତୁତବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା

୧୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନହବରନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଃଗରଜ୍ ଯ୍, ଆନାଜି ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା, ଆମ୍ବୁହୁ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିକ୍ତି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନିୟ୍ । ୧୭ ମନ୍ରାନ୍ ଏଜ୍ଜାତାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମହ୍ ତରମ୍ଭମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଜନାଲହ୍ନେ, କେନ୍ ଆ ତଡ଼ରନ୍ ତେରେ ଅବ୍ବାହ୍ତାଏନ୍ । ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜନାହ୍ ଆସନ୍ ଉନେନ୍ ସିଲହ୍ ଅନବସ୍ତୁଜ୍ଜେନ୍ ଜାୟ୍ ଆବୟନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ତର୍ନେନ୍ । ତରମ୍ଭ ସାସ୍ତ୍ର ଗାମ୍ତେ; “ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନିୟ୍ରିୟ୍ଲୋହ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାରେ ଆନା ତରମ୍ଭମର୍ ଗାମ୍ଲେ ରାହ୍ତାତେ, ଆନିନ୍ ଅମେହ୍ତେ ।”

ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ

୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜ୍ଜା ମନ୍ରାଜି ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାରେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ସଜ୍ଜାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲହ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ଦ୍ରାବ୍ ଗିୟ୍ତାତେ; ୧୯ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନିଜି ଜନନାନ୍ ତକୋ ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜନାଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ କେନ୍ଆତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତହ୍ ଅବଜନାଏଞ୍ଜି । ୨୦ ଇସ୍ବରନ୍ ପୁତ୍ ନ୍ ଆଗ୍ରବତେଲେନ୍ ସିଲହ୍, ଅଃଗିୟ୍ତାଏନ୍ ଆ ଗୁନଜି, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତ ଅଃଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ମନହ୍ ଅବ୍ଗିୟ୍ତାଏନ୍; ଆ ଗନବତେଲଞ୍ଜି

* ୧:୧୩ ୧:୧୩ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧:୧:୨୧ * ୧:୧୭ ୧:୧୭ ମାର୍କ ଟ.୩୮

ଗିୟଲେ ଜନାଲେ ରପ୍ତବୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜନା ତଡ଼ ଗାମଲେ ବର୍ବନ୍ ଅଃର୍ବପ୍ରିଏଜି ।
 ୯୧ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାତାଲେ ନିୟ ଇସ୍‌ର ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼
 ଅଃମ୍ମାନ୍‌ଲେଜି କି ଅଃସେକେଲଜି । ଆର୍‌ପାୟ ଆନିଃୟମାଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ ଆରି ଅଃଜ୍ଜନାଏଞ୍ଜି
 ଆନିଃୟମା ଲୋଡ଼ଡ଼ୁମ୍ ଡେଏନ୍ । ୯୨ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୁଡ଼ୁମ୍‌ରଜି ଗାମତମାଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଏରବୁଡ଼ୁମ୍‌ରଜି
 ଡେଏଞ୍ଜି; ୯୩ ଆରି ଅଃର୍ବୁଏନ୍ ଆ ଇସ୍‌ର ଏରସନେକେନ୍ ଆର୍‌ପାୟ ଆର୍‌ବୁଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ଜନ୍ତୁନ୍,
 ଅନ୍ତିତନ୍ ତ କିମୋଟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଡ଼ଡ଼ିୟତଞ୍ଜି ଉଞ୍ଜି ଅଜଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁ ଉତ୍ତମ କୋଡ଼ଡ଼ାଜନ୍
 ତୁବଲେ ପୁରେଞ୍ଜି ।

୯୪ ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ମଗାଡେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ତର୍ତମ୍ ଗରନ୍‌ରଜନ୍ ଆ
 କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେତଜି ଗାମଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ିଆଡେଞ୍ଜି । ୯୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍
 ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ି ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଃଜ୍ଜାଲଜି, ଆର୍‌ପାୟ କନଶ୍ଟାୟନ୍ ଜାଏଞ୍ଜି, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗ୍ରବଡେଲେନ୍‌ଆଡେ
 ପୁରେଞ୍ଜି ଆରି ସେବାଏଞ୍ଜି, ଗନବଡେଲମ୍‌ର ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃସ୍ପୁର୍‌ଜି, ତିଆସନ୍ ଆଏଡ଼ବ୍
 ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେକେନ୍ ଡେଏଡେ । ଆମେନ୍ ।

୯୬ କେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗରନ୍‌ରଜନ୍ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାରେଡ଼ନ୍ ଆମଗାଡେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍
 ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ତୁକ୍ରିଞ୍ଜି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏରଲୁମ୍‌ମନ୍
 ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେଞ୍ଜି । ୯୭ ଆରି, ଓକାମରଞ୍ଜି ନିୟ ଏଞ୍ଜେଗନ୍ ଆ ତୁକ୍ରିଞ୍ଜି ସରିନ୍
 ଏରଡକୋନେନ୍, ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆଇସ୍‌ପୁମାଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଓକାମରନ୍ ତ ଓକାମରନ୍ ଗରନ୍‌ରୟତାନ୍ ଆ
 କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେଞ୍ଜି*, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗରନ୍‌ରୟତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆ ପନବରଡ଼ ଖାଡେଞ୍ଜି ।

୯୮ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜାଡ଼ି ବୁଡ଼ିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅଃଜ୍ଜାଲଜି ତିଆସନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼
 ଅମରେଡେଞ୍ଜି, ଆରି ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିଃୟମା ବାଞ୍ଜେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅତ୍ତମ୍ ଅଃଞ୍ଜିମ୍‌ମେଜି । ୯୯ ଆନିଞ୍ଜି
 ପେଲ୍ଲାନ୍, ଏରଡ଼ିରନ୍, ଲୋବନ୍, ଇସ୍‌ଭାନ୍, ସଙ୍ଗାଭାନ୍, ରକ୍ତମରନ୍, ଅଲ୍‌ବାଡେନ୍, କନଶ୍ଟାୟନ୍ ତ
 ମନଡ଼ତତଞ୍ଜିଆଡେ ଆବରିୟ; ୧୦୦ ଆନିଞ୍ଜି ନିଶ୍ଟାୟବରନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନେଡ଼ରୁମତନ୍, ମନେଡେନ୍,
 ଅବସୋଡ଼ାତମନେନ୍, କଲ୍‌ଜିନ୍, ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ମନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ଞ୍ଜି
 ଆ ବନେ ଅଃମ୍ମାନ୍‌ଏଜି; ୧୦୧ ଅଃଗନ୍‌ଲୁଡେଜି, ବର୍ନାୟବରନ୍ ଅଃମ୍ମାନ୍‌ଏଜି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତନ୍‌ବୁୟମନ୍
 ଅବୟ ତଡ଼ ଆରି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କାନକାରମ୍ ଅଃଗାମେଜି । ୧୦୨ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଜି ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ
 ବର୍ନାୟବର ଅତ୍ତମ୍ ଏନ୍‌ଗେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍‌ଡ଼ୁଡ଼ି, କେନ୍‌ଆଡେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଏଞ୍ଜି,
 ଡେଲୋଜନଡ଼ଡେନ୍ ଏରମଡ଼ିବ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତଜି ଆରି ଏନ୍‌ଗେଗନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଆ
 ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ତନେତଜି ।

୨

ଇସ୍‌ରନ୍ ପନ୍‌ସୁଆଡିଡେ

୧ *ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆମେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନିବା ଏବପନ୍‌ସୁଆଡିଡେ ? ଆମେନ୍
 ଏକାଗୋମାମ୍ ଜନଡ଼ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ । ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ ଡୋସା
 ଞମଲେ ଆମେନ୍‌ତମ୍ ତିଆଡେ ଏଲୁମ୍‌ଡେ, ଏଞ୍ଜେଲଡେନ୍ ଆମେନ୍‌ତମ୍ ଏବଡୋସାତମତନ୍ । ୨ ଆରି
 ଆନାଜି ଏନ୍‌ଗେଗନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବପନ୍‌ସୁଆଡିଡେଜି, କେନ୍‌ଆଡେ
 ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା । ୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି ତକା ଏରମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼
 ଆମେନ୍ ଅବଡୋସାତଜି, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆଡିନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ାୟ ଗାମଲେ ଆମେନ୍
 ଏକଃୟମଡେ ପଡ଼ ? ୪ ଆମେଞ୍ଜି ଆବୟରବୁଡ଼ିନେତଜି ଗାମଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଜଗେତବେନ୍, କେନ୍‌ଆଡେ
 ଏରଜନନାନ୍ ଆମେନ୍ ସନାୟମନ୍, ସନଏନ୍ ତ ଗୋଗୋୟ ସନଏନ୍ ଏଆଲେଡେ କେନ୍‌ଆଡେ ଆମେନ୍
 ଜନା । ୫ ବନ୍‌ତ ଆମେଞ୍ଜି ରଡୋ ଆରି ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ାୟରବୁଡ଼ିନେ ତିଆସନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାକଡ଼ନ୍
 ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗୋଗୋୟ ପନବରଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଡେ । ୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍
 ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ଆ ବଡି ତିୟତଜି । ୭ ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍,
 ଲନୋମନ୍ ତ ଅଃର୍ବୁଏନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ସଏଲେ ଅନ୍‌ୟୁବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍
 ଲୁମ୍‌ତଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଃଜ୍ଜିଡେନ୍ ଆନମେଡ଼ ତିୟତଜି । ୮ ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଖେନ୍ ତୁମ୍

* ୧:୨୧ ୧:୨୧ ଏପିସ୍ ୪:୧୭,୧୮ * ୧:୨୨ 1:27 ଓକାମରନ୍ ତ ଓକାମରନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି * ୨:୧ ୨:୧ ମାଡିଉ ୭:୧; ଲୁକ ୭:୩୭

ଆଗ୍ରାମତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ଆରି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଅମରେଡ଼ଲେ ଆନ୍ନା ଆ ତଡ଼ର୍ଗଡ଼ ଖାତଞ୍ଜି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ଦ୍ରାବ ଲାତେ । ୯୧ ଆନାଜି ପେଲ୍ଲା କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଡ଼ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପନବରତନ୍ ତ ତନଶ୍ଚାୟ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍, ପର୍ତ୍ତମ୍ମୁ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଗ୍ରିକ୍ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ବା ଅଡ଼ୋଡ଼ାୟ୍ । ୯୦ ବନ୍ଦ୍ର ଆନାଜି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ତଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେତଜି, ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ସନୟ୍ନ୍ ତିୟ୍ତଜି । ଆମ୍ମୁ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆରି ଆତନିକ୍ଲି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତିୟ୍ତଜି । ୯୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଆବସରିନ୍ ପନ୍ସୁଆତିତଜି ।

୯୨ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର ଅଶ୍ଚୁଡ଼ ଖାତେଜି, ବନାୟ୍ବରନ୍ ଏରଞ୍ଜନାଡ଼ନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ବନାୟ୍ବରନ୍ ଏରଞ୍ଜନାଡ଼ନ୍ ଅସେଡ଼ତଜି । ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ବନାୟ୍ବରନ୍ ଆଜନାଜି ବନ୍ଦ୍ର ଆନିଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତଜି । ୯୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଆରମ୍ଭତଡ଼ତେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତରମ୍ମମର ତେଲେ ଅୱର୍ପ୍ତିଏ, ବନ୍ଦ୍ର ବନାୟ୍ବରନ୍ ଆମ୍ମାନ୍ନେତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତରମ୍ମମର ତେତଜି । ୯୪ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଆ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼, ବନ୍ଦ୍ର ଆନିଞ୍ଜି ବନାୟ୍ବରନ୍ ମାନ୍ନେତଜି, ତିଆତେ ମା ଆ ବନାୟ୍ବରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ । ୯୫ ଆଞ୍ଜୁମ୍ମନେଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଗିୟ୍ଲେ ରପ୍ତିତବୋ ବନାୟ୍ବରଞ୍ଜି ଆ ଉଗର୍ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆଇତିଡ଼ ତକୋ । କେନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିମଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଜନାଲଡ଼ତନ୍, ମନଡ଼ ଅନିଞ୍ଜିମଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ବୁଡ୍ଡିନ୍ ଆଡ଼ତେ ଆରି ମନଡ଼ତତନ୍ ଆନିଞ୍ଜିମଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ଆ ବୁଡ୍ଡିନ୍ ଅବଡ଼ୋସାତେ । ୯୬ ଅକ୍ମା ତିନ୍ନା ଇସ୍ବରନ୍ ଜିସ୍ବୁ କ୍ରିସ୍ବୁନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସନସବରଜି ପନ୍ସୁଆତିତେ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଖେନ୍ ବରର୍ନାଞ୍ଜି ଆ ମନଡ଼ବର ଅନ୍ତମ୍ କେନ୍ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତେ ।

ଜିଉଦିମରନ୍ ତ ବନାୟ୍ବରନ୍

୯୭ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବରଲୋଡ଼ ଆସାତାଲନ୍ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ବୟ୍ନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଜିଉଦିମର୍ ଗାମ୍ତମ୍ଲନ୍ ଏବସୋଡ଼ାତମ୍ତନ୍ । ୯୮ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନାୟ୍ବରନ୍ ସିଲଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଆ ଇସ୍ବମନ୍ ଇନି ଏଜନାତେ, ଆରି ଅକ୍ମାତେ ମନଡ଼ ଅକ୍ମାତେ ମନଡ଼ ତଡ଼ ଜନାଲେ ଏରପ୍ତିଏନ୍ । ୯୯ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଜନାଜି ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ କାଡ଼ମ୍ମରଞ୍ଜି ଆନବୁଡ଼ିୟ୍ମରଜି, ଆଲୋଡ଼ତରେଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ସନାଆରନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ୧୦୦ ଆମ୍ବେନ୍ ଏରବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିମରଜି, ଆଉଲ୍ଲମରଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ତିୟ୍ମର । ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତ ବୁଡ୍ଡିନ୍ ବନାୟ୍ବରଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏତର୍ଡ଼ନ୍ । ୧୦୧ ଆମ୍ବେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଏତିୟ୍ତେ, ବନ୍ଦ୍ର ଇନିବା ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ? “ଏଭାରିତଡ଼େନ୍” ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଏତିୟ୍ତେ, ବନ୍ଦ୍ର ଆମ୍ବେନ୍ ଇନିବା ଏଭାରିତନ୍ ? ୧୦୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି “ଏଭାରିତଡ଼େନ୍” ଏଗାମ୍ତେ, ବନ୍ଦ୍ର ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଏଭାରିତନ୍ ? ଆମ୍ବେନ୍ କୋଡ଼ତାୟ୍ପୁରନ୍ ଏବାସ୍ତେତେ ବନ୍ଦ୍ର ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ଆତେ ଇନିବା ଏଭାରିତନ୍ ? ୧୦୩ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଏବସୋଡ଼ାତମ୍ତନ୍ ବନ୍ଦ୍ର ବନାୟ୍ବରଞ୍ଜି ଏରଞ୍ଜୁମ୍ମନେନ୍ ଇନିବା ଆମ୍ବେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଏଆଲ୍ଲେତେ ? ୧୦୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ “ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ରେଡ଼, ଇସ୍ବରନ୍ ଆଖୁମ୍ ଗନବ୍ବରୟ୍ଗୋ ତେତେ ।”

୧୦୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଏମାନ୍ନେଏନ୍ ତେନ୍, ଗନବ୍ବରେତନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ମା ଞ୍ଜୁମ୍ମନେନ୍ ତେତେ; ବନ୍ଦ୍ର ବନାୟ୍ବରନ୍ ଏଞ୍ଜାମ୍ମାନ୍ନେଲୋ ତେନ୍, ଗନବ୍ବରେତନ୍ ଏରଗନବ୍ବରେତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୧୦୬ ଅସମୟ୍ ଏରଗନବ୍ବରେଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରନ୍ ବନାୟ୍ବରନ୍ ମାନ୍ନେଏନ୍ ତେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗନବ୍ବରେଡ଼ମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଞ୍ଜିତିଏ ପଡ଼ ? ୧୦୭ ଏରଗନବ୍ବରେଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ବନାୟ୍ବରନ୍ ମାନ୍ନେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପନ୍ସୁଆତିତବେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗବ୍ବରେଡ଼ଲନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ତିଆତେ ଏଞ୍ଜାମ୍ମାନ୍ନେ । ୧୦୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗନବ୍ବରେତନ୍ ଖାତେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆଗନିୟ୍ଗିୟ୍ଲୋଡ଼ ତର୍ନେମ୍ ଅଞ୍ଜିତେଏ, ୧୦୯ ଆ ଖନଶ୍ଚୁମନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଜିଉଦିମର୍ ଗାମ୍ତମ୍, ଆନା ପୁରାତନା ବାଞ୍ଜେ ଆ ଉଗର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଗନବ୍ବରେତନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଗନବ୍ବରେତନ୍ ତେଏନ୍, ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନେନ୍ସେନନ୍ ଅଞ୍ଜାତେ, ବନ୍ଦ୍ର ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖାଡ଼ତେ ।

୨୧ ବନ୍ଦତ ନମି ବନାୟବରନ୍ ଅମରେଡ଼ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତରମ୍ମ ରାଡ଼ତାତେ । ଆରି ତି ଆ ବର୍ନେ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ତ ପୁର୍ବା୪ତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତେ । ୨୨ ଈସ୍‌ତୁ କ୍ରିସ୍‌ତୁ ଆମଡ଼ ଆତର୍ତନେନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼୍ ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ମାନ୍ନେଲେ କାକାଡ଼ାତନ୍ ଗାମଲେ ତନିତିନ୍ ତେତେ । ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍ ଆତର୍ତନେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାନ୍ ତୁମ୍ ଖାଡ଼ତେ । ୨୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ସିଲଡ଼୍ ସଞ୍ଜାଜେଞ୍ଜି । ୨୪ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଏର୍ତନିୟ୍‌ ଜିସ୍‌ତୁ କ୍ରିସ୍‌ତୁନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମଲେ ତନିତିନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୨୫ ଜିସ୍‌ତୁନ୍ ଆ ରନବୁନ୍ ବାରେ ଆମଡ଼ନ୍ ଆତର୍ତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଇର୍ସେ କେମାନ୍ ଖାଡ଼େତଜି ଗାମଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଜିସ୍‌ତୁଆତଡ଼୍ ସୋରୋପ୍ପାୟେନ୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ ଏରଞ୍ଜନମ୍ ସଏଲେ ତକୋଲନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆ ତରମ୍ମନ୍ ଅନବ୍‌ତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଲୁମେନ୍ । ୨୬ ନମି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ କାକାଡ଼ାଲନ୍ ଗାମଲେ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି କେମାନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଲୁମେନ୍ । ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଲୁମେନ୍ ଆରି ଆନାଜି ଜିସ୍‌ତୁ କ୍ରିସ୍‌ତୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ତର୍ତଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ କାକାଡ଼ାତନ୍ ଗାମଲେ ତନିତିନ୍ ତେତଜି ।

୨୭ ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନିଲୋଡ଼୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ନେବୋ ? ଇଜ୍ଜା, ଏଡେଗନ୍‌ଆତେ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ତଡ଼ ? ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼୍‌ଲେନ୍ ଇନି ତକୋ ? ବନାୟବରନ୍ ମାନ୍ନେତବୋ ଗାମଲେ ପଡ଼ ? ଇଜ୍ଜା, ବନ୍ଦତ ତର୍ନେଲେନ୍ ବାରେ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ତନ୍‌ବୋ । ୨୮ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍ ତରର୍‌ତନ୍‌ବନ୍ ଆସନ୍ ଆ ବନାୟବରଞ୍ଜି ମାନ୍ନେଲେ କାକାଡ଼ାତନେ ଗାମଲେ ତନିତିନ୍ ତେତେଲଡ଼୍‌ତନ୍, ବନ୍ଦତ ବନାୟବରନ୍ ଆମ୍‌ମାନ୍ନେତବନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ । ୨୯ ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଆ ଇସ୍‌ର ପଡ଼ ? ଆନିନ୍ ଏର୍‌ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍‌ର ନିୟ୍‌ ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଓଓ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏର୍‌ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଆ ଇସ୍‌ର । ୩୦ ଈନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆବୟନେନ୍, ଆରି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏର୍‌ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଗନବ୍‌ରେତନ୍ ତ ତର୍ନେନ୍ ବାରେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତରମ୍ମମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ଜାତଜି । ୩୧ ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍, ତର୍ନେଲେନ୍ ବାରେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ସବ୍‌ଡ଼ାୟ୍‌ତବୋ ପଡ଼ ? ତିଆତେ ଆଜିୟ୍‌ ତେତଡ଼୍ ତଡ଼, ଆର୍‌ପାୟ୍‌, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ରତୋ ଗାମଲେ ଏଞ୍ଜିଣ୍ଟମନେବା ।

୪

ଅବ୍ରାମନ୍ ଆନବଜଡ଼୍

୧ ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ତଅଡ଼୍‌ତାଗୋ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଇନି ଖାଡ଼େନ୍ ଗାମଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବର୍ନେବୋ ? ୨ ଅବ୍ରାମନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼୍ ରାଡ଼ତାଏନ୍ ନଡ଼୍, ଆନିନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ତନ୍ ବନ୍, ବନ୍ଦତ ତିଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼୍ ଅ୪ଡ଼େଲୋ । ୩ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍, “ଅବ୍ରାମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍ ତର୍ନେନ୍ ଆରି ଆ ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ତରମ୍ମମର୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ଜାଏନ୍ ।” ୪ ଆନା କାକାଡ଼ାତନ୍, ଆନିନ୍ ସନାୟ୍‌ମ୍ ବାରେ ଆ ବଡ଼ିନ୍ ଖାଡ଼ତେ, ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ କାଜ୍ଜାନ୍ ଅ୪ଞାଡ଼େ । ୫ ବନ୍ଦତ ଆନା ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆମଡ଼୍ ଏର୍‌ତର୍ନେନ୍, ଆର୍‌ପାୟ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍ ତର୍ତନେ, ଆ ତର୍ନେନ୍ ବାରେ ଆ ଇର୍ସେନ୍ କେମାନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍‌ତେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ର ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ତରମ୍ମମର୍‌ଗୋ ଜାତେ । ୬ ଅଜ୍ଜା ମନ୍‌ରା ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏର୍‌ଗନିୟ୍‌ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଜାଏନ୍ ତେନ୍, ଦାଉଦନ୍ ନିୟ୍‌ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ତିୟ୍‌ତେ;

୭ “ଆନା ଆ ତୋସା ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍,

ଆନା ଇର୍ସେ କେମାନ୍ ଖାଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍,

୮ ଆନା ଆ ଇର୍ସେ ପ୍ରବୁନ୍ ଅ୪ଞାମେ, ଆନିନ୍ ସନେନ୍‌ସେନ୍ ।”

୯ ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଗନବ୍‌ରେଡ଼ମରଞ୍ଜି ସନେନ୍‌ସେନନ୍ ତେଏତୋ ଗାମଲେ ବରେଞ୍ଜି ଅଡେ ଏର୍‌ଗନବ୍‌ରେଡ଼ମରଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ବରେଞ୍ଜି ? ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବର୍ତନବୋ ତର୍ନେନ୍ ବାରେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମଲେ ତନିତିନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୦ କେନ୍‌ଆତେ ଆଜ୍ଜା ତେଏନ୍ ? ଅବ୍ରାମନ୍ ଗନବ୍‌ରେତନ୍ ଆଡେନ୍ ଆ ତିଜ୍ଜି ଅଡେ ତାଆମ୍‌ଡ଼୍ ? ତାଆମ୍‌ଡ଼୍, ତିଜ୍ଜି ତଡ଼ ।

☆ ୩:୨୨ ୩:୨୨ ଗାଲାତି ୨:୧୬ ☆ ୩:୩୦ ୩:୩୦ ଗାଲାତି ୩:୨୦ ☆ ୪:୩ ୪:୩ ଗାଲାତି ୩:୨

୧୧ ଗନବରେତନ ଅଶୁଦ୍ଧ ତେଏନ୍ ଆମ୍ମଟୁ ଅତ୍ରାମନ୍ ଆ ତର୍ନେ ବାଢେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତିଏନ୍ । ଅତ୍ରାମନ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ମନ୍ନେଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନବଜଡ଼୍ ଅରମ୍ମତନ୍ ଅବଜନାଏନ୍ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ଏରଗନବରେତନ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଏଲୁମତାୟ୍ ଗାମ୍‌ତଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବାପା ଅତ୍ରାମନ୍ । ୧୨ ଆପେୟ୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ଗନବରେତନ ଅଶୁଦ୍ଧ ତେଏନ୍ ଆମ୍ମଟୁ ଅଜ୍ଞା ତର୍ନେନ୍ ତକୋଏନ୍, ଗନବରେତନ ଅଶୁଦ୍ଧ ତେଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନମେଟ୍‌ଲୋଟ୍ ଏଢେଗନ୍ ଆ ତର୍ନେ ଅବତୁୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଏଞ୍ଜି ତେନ୍, ଅତ୍ରାମନ୍ ନିୟ୍ ଆ ବାପାଞ୍ଜି ତେତେ ।

ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍

୧୩ *ଅତ୍ରାମନ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍ମାନ୍ନେଏନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼୍, ଆ ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ବାଢେ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତନ୍ ଆଢେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତ ଆ କେଜ୍ଞାଞ୍ଜି ପୁତ୍ ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ତେତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ପର୍ମାଡ଼ାଲନେ । ୧୪ *ଆନାଜି ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ମାନ୍ନେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ନ୍ ଷାଡ଼େଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତର୍ନେ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ତଡ଼୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍ ନିୟ୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ତଡ଼୍ । ୧୫ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅଃମ୍ମାନ୍ନେଏନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆତପରେଟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ତକୋ । ବନ୍‌ଡ୍ରା ଅଜ୍ଞାଲୋଟ୍ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼୍, ତେଢେ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅନାଲ୍‌ଲେନ୍ ନିୟ୍ ଅଃବୁଟ୍‌ନାୟ୍ ।

୧୬ *ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍ ତର୍ନେଲୋଟ୍‌ନ୍ ତକୋ, ଆନାଜି ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ମାନ୍ନେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍ ଅଃବୁଟ୍ । ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ତର୍ନେମର୍‌ଜି ଆସନ୍ ନିୟ୍ ତକୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ଆ ବାପାଞ୍ଜି । ୧୭ କେନ୍‌ଆତେ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଟ୍‌ନ୍ ଆଇଡିଡ଼୍ ତକୋ, “ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଗୋଗୋୟ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ବାପା ଏମ୍ମେଲମ୍ ।” କେନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଟ୍ ମନଡ଼୍, ଆଜ୍ଞା ଇସ୍ବର ଆମ୍‌ଡ଼୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ତର୍ନେ, ଆ ବର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଆରବୁମରନ୍ ଅବମେଟ୍‌ତେ ଆରି ବର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗବ୍‌ତେଲ୍‌ତେ ।

୧୮ ଅରାସାନେ ତଡ଼୍ ଜନଡ଼୍‌ତେନ୍ ଅତ୍ରାମନ୍ ଆସାଡାଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍ ତର୍ନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଆ କେଜ୍ଞାମରଞ୍ଜି ଆ ବାପା ତେଏନ୍, “କେଜ୍ଞାନମ୍‌ଜି ରୁଆଟ୍‌ଲୋଟ୍‌ନ୍ ଆ ତୁତୁୟ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେଜି ।” ୧୯ ତିଆଡିଡ଼୍ ଆନିନ୍ ବସଅ ବର୍ସେଟ୍ ଆଢେଏନ୍ ଆସନ୍ ଆ ତଅଟ୍‌ନ୍ ଆର୍‌ରବୁତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ ଆରି ସାରାନ୍ ଆଡ଼କୋଅନନ୍* ନିୟ୍ ଆର୍‌ରବୁତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନାଏନ୍ ଜନଡ଼୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ତର୍ନେନ୍ ଅଃନ୍ନମରେଟ୍‌ଲୋ । ୨୦ ଆନିନ୍ ଆ ତର୍ନେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଅଃସଡାୟ୍‌ଲୋ, କି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍ ଅଃଡ଼ାଲ୍‌ଗଡ଼‌ଲୋ । ଆନିନ୍ ତର୍ନେଲୋଟ୍‌ନ୍ ରଡୋ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସେକ୍‌ଏନ୍ । ୨୧ ଅଜ୍ଞାତେ ଇସ୍ବରନ୍ ବାସାଲନ୍, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ମନ୍ନେତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆ ତର୍ନେନ୍ ରଡୋ ତକୋଏନ୍ । ୨୨ ତିଆସନ୍ ଆ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଅତ୍ରାମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଟ୍, “ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତନ୍ ତେଏନ୍ ।” ୨୩ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ “ଆନିନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତନ୍ ତେତେ” ଅତ୍ରାମନ୍ ତୁମ୍ ଆସନ୍ ଆଇଡିଡ଼୍ ତଡ଼୍ । ୨୪ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍ ତର୍ନେବୋ ତେନ୍, ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତନ୍ ତେତେଲଡ଼‌ତନ୍, ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ରନବୁଲୋଟ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅବ୍‌ୟର୍‌ମେଟ୍‌ତେନ୍ । ୨୫ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଇର୍‌ସେଲେନ୍ ଆସନ୍ ତିୟ୍‌ତମାଲନ୍ ଆରି ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତନ୍ ଆସନ୍ ଯର୍‌ମେଟ୍‌ତେନ୍ ।

୫

ଇସ୍ବରନ୍ ବାଢେ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆଡ଼କୋନେ

୧ ନମି ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଟ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତନ୍ ତେତେଲଡ଼‌ଲନ୍, ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ମେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ସନି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ୨ ଜିସୁନ୍ ତର୍ନେଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନମି ଅନମେଟ୍‌ଲୋଟ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ଜି ଜନନାନ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ଼‌ଲନ୍ । ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଟ୍‌ଲୋଟ୍ ମାୟ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆସାଲେନ୍ ତକୋ । ୩ ଆଡିୟ୍‌ତେନ୍ ତଡ଼୍, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତୁଜ୍ଞ ଆଡ଼ଣ୍ଡଲୋଟ୍ ନିୟ୍ ସର୍ତ୍ତାତନ୍‌ବୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆସାୟ୍‌ଲେ

* ୪:୧୩ ୪:୧୩ ଗାଲାତି ୩:୨୯   * ୪:୧୪ ୪:୧୪ ଗାଲାତି ୩:୧୮   * ୪:୧୬ ୪:୧୬ ଗାଲାତି ୩:୬   * ୪:୧୯ ୪:୧୯ ପିଣ୍ଡ

ଏବନଗ୍ରେନେନ୍ ଡୁକ୍ଳନ୍ ଆସ୍ୱତବନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ନଲୋଢନ୍ ଉୟ୍ବଲଢ୍ତନ୍ । ୪ ଆରି ଡୁକ୍ଳନ୍ ସିଲଡ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଡୁଢ୍ତନାୟ୍ ଆରି ବୋର୍ସା ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆସାନ୍ ଡୁଢ୍ତନାୟ୍ । ୫ ଆସାନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ୍ ଅଃନ୍ନବମ୍ବୁସ୍ତାଲଢ୍ତନେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ୍ ମଡ୍ଡିନ୍ ପୁରାଡାନ୍ ତିୟ୍ଲେ ଉଗର୍ଲୋଢ୍ଲେନ୍ ଆ ତନ୍ନୁଢ୍ତୟମନ୍ ଲାଏନ୍ ।

୬ ଅଜା ଆଡିଡ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଗେଗେଲଢ୍ଲେନ୍ ତିଆଡିଡ୍, ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏର୍ମାନ୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରବୁଏନ୍ । ୭ ତରମ୍ମମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଢ୍ ରକ୍ତନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଭିୟ୍ତମ୍ନେ, ମନ୍ତ୍ତମରନ୍ ଆସନ୍ ରକ୍ତନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଢ୍ ତିୟ୍ତମ୍ନେ ପଢ୍ ? ୮ ବନ୍ତ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇର୍ସେଲୋଢ୍ନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲଢ୍ଲେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରବୁଏନ୍, କେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ତିଆଜା ଡୁଢ୍ତୟମଲଢ୍ଲେନ୍ ତିଆଡେ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ୍ ଅବଡୁୟ୍ଲଢ୍ଲେନ୍ । ୯ କେନ୍ଆଡେ ଆଜାଡିଡମ୍, ନମି ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଢେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ତନିଡିନ୍ ଡେଡେଲଢ୍ଲେନ୍, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ସିଲଡ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅଡ୍ରୁଲଢ୍ଲେନ୍ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ବନେରା ଆଡ୍ରକୋଲଢ୍ଲେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆ ଡାଜାଡାଅନନ୍ ଆରନ୍ତୁ ବାଢେ ଇସ୍ୱରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ବୋ, କେନ୍ଆଡେ ଆଜାଡିଡମ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଅଢ୍ଲେଲେ ଅନ୍ନରନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ । ୧୧ ଆରି ତିଆଡେ ତୁମ୍ ତଡ୍, ବନ୍ତ ଅଜା ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନମି ମାୟ୍ଲନ୍ବୋ, ତି ଆ ଜିସୁ ଅଢ୍ଲେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆମଢ୍ ଅବସୋଡାତମତନ୍ବୋ ନିୟ୍ ।

ଆଦମନ୍ ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍

୧୨ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆଦମନ୍ ଆଲଢେଢ୍ଲୋଢ୍ ପୁତ୍ ଲୋଢନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଖାରେନ୍ ଆରି ଇର୍ସେନ୍ ବାଢେ ରନ୍ତୁନ୍ ଡୁଢ୍ଲନାୟ୍ । ଅଡ୍ରକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆରଲ୍ଲମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରନ୍ତୁନ୍ ଅଡ୍ରକୋ ଜାତିମରଞ୍ଜି ଆମଢ୍ ଖାରେନ୍ । ୧୩ ବନାୟ୍ବରନ୍ ତନିୟନ୍ ଅଣ୍ଡୁଢ୍ ଡେଏନ୍ ଆମ୍ମୁ ପୁତ୍ ଲୋଢନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ତକୋଏନ୍; ବନ୍ତ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଅବୟତତନ୍ ଆଡିଡ୍ ଇର୍ସେନ୍ ତନିଡିନ୍ ଅଃଡ୍ଡେଲୋ । ୧୪ ଆଦମନ୍ ସିଲଡ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଆନ୍ନିଢ୍ ଆଦମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଆଲ୍ଲେଲେ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃଲ୍ଲମଲ୍ଜି ଜନଢ୍ତେନ୍, ଅଡ୍ରକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆଉପରେଢ୍ ରନ୍ତୁନ୍ ରାଜାଗଡ୍ଲେନ୍ । ଆନା ଜିର୍ତାୟ୍ ବନ୍, ଆନିନ୍ ଆଦମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ।

୧୫ ବନ୍ତ କେନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ତରଢ୍ଆନ୍ନା ତକୋ । ଆଦମନ୍ ଆ ଇର୍ସେ ତ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆଡ୍ରିୟ୍ତିୟ୍ଲଢ୍ଲେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଆବସରିନ୍ ତଡ୍ । ବମନ୍ରା ଆ ଇର୍ସେ ବାଢେ ଗୋଗୋୟ୍ନେତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି । ବନ୍ତ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅଢ୍ଲେଲେ ଅଜା ତନିୟ୍ତିୟ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆଡେ ଗୋଗୋୟ୍ ବୋର୍ସାତମ୍ । ୧୬ ବମନ୍ରା ଆ ଇର୍ସେ ବାଢେ ମନ୍ରାନ୍ ପନ୍ସୁଆଡିଲୋଢ୍ନ୍ ଡୋସାତାଏନ୍, ବନ୍ତ ଲାଢ୍ଲେଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଇର୍ସେନ୍ ତକୋଏନ୍ ଆରି କେମାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ୍ ଡେଲୋଜନଢ୍ତେନ୍, ଇସ୍ୱରନ୍ ତି ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଡୋସା ତଡ୍ ଗନାମନ୍ ଡେଡେ । ୧୭ ବମନ୍ରା ଆ ଇର୍ସେ ବାଢେ ରନ୍ତୁନ୍ ରାଜାତନ୍, ବନ୍ତ ଆନ୍ନା ବମନ୍ରା ଆଗ୍ରାମାମନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆରଲ୍ଲମେନ୍ ଆ କାକାଡା ଗୋଗୋୟ୍ ସୋଡା, ଅଡ୍ରକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଇନ୍ନିଢ୍ ଏର୍ଡତନିୟନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମମ୍ ବାଢେ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ତନିଡିନ୍ ଡେଡଜି, ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ଜନିୟ୍ଲେ ଅମେଢ୍ତଜି ।

୧୮ ବମନ୍ରା ଆ ଇର୍ସେ ବାଢେ ଅଡ୍ରକୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ପନ୍ବରତନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ଏଢେଲେମା ବମନ୍ରା ଆ ତରମ୍ମ ବାଢେ ଅଡ୍ରକୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ନରନ୍ ତ ଅନମେଢ୍ନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୯ ବମନ୍ରା ଆରାଲ୍ଲେଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ୍ରକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇର୍ସେମର୍ ଡେଏଞ୍ଜି, ଏଢେଲେମା ବମନ୍ରା ଆମ୍ମାନ୍ନେଏନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ୍ରକୋ ମନ୍ରାନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆଗନିୟ୍ରିୟ୍ଲୋଢ୍ ତନିଡିନ୍ ଡେଡଜି ।

୨୦ ବନାୟ୍ବରନ୍ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆଢ୍ଡେନ୍ ଆସନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ଲେ ପାଢେନ୍, ବନ୍ତ ଇର୍ସେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ଲେ ଆପ୍ରାଡେନ୍ ଇସ୍ୱରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମମ୍ ନିୟ୍ ଗୋଗୋୟ୍ଲେ ପାଢେନ୍ । ୨୧ ଇର୍ସେନ୍ ଏଜାଲେ ରନ୍ତୁରେଢ୍ନ୍ ରାଜାଲନ୍, ଏଢେଗନ୍ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମମ୍ ବାଢେ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ୍ ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଢ୍ ତିୟ୍ତିୟ୍ଲଢ୍ତନ୍ ।

୧୧ ଏତେଲୁତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନ୍‌ ଗାମ୍‌ବୋ ? ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନ୍‌ ଇର୍‌ସେଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋନେବୋ ପଡ୍‌ ? ୧୨ ଆଜିୟ୍‌ ଏତେଲେ ତେଡ୍‌ଡ୍‌ ତଡ୍‌, ଇର୍‌ସେଲୋଡ୍‌ନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଆରବୁ. ଏତେଲୁତେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆରି ଇର୍‌ସେଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋନେବୋ ? ୧୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା, ତକୁବ୍‌ତାନ୍‌ ବାଢେ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍‌ ବୟନ୍‌ ମାୟଲନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ରନବୁଲୋଡ୍‌ନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ନିୟ୍‌ ରବୁଲଡ୍‌ଲନ୍ । ୪ *ତକୁବ୍‌ତାନ୍‌ ବାଢେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ରନବୁଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ ବୟନ୍‌ ମାୟଲନ୍‌ ତିଲ୍ଲନ୍‌ବୋ । ଆନିନ୍‌ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆ ବାପାନ୍‌ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ୍‌ ବୋର୍‌ସାନ୍‌ ବାଢେ ଯର୍‌ମେଡେନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ଆସନ୍‌ ନିୟ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରଡ୍‌ ଅନମେଡ୍‌ନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ତକୋତନ୍‌ବୋ ।

୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆ ରନବୁଲୋଡ୍‌ନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ମାୟଲନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ସରିନ୍‌ ଆବୟନ୍‌ ତେଡେଲଡ୍‌ଲନ୍‌, ଆ ଯନର୍‌ମେଡ୍‌ ତିନ୍ନାଈଡ୍‌ନ୍‌ ଜାୟ୍‌ ଆନିନ୍‌ ବୟନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଯର୍‌ମେଡ୍‌ଲଡ୍‌ଡ୍‌ତନ୍‌ । ୬ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଜାୟ୍‌, କ୍ରିସ୍ତୁନ୍‌ ବୟନ୍‌ ଆଅକ୍ଳାଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍‌ ପାପୁର ଇର୍‌ସେ କାକାଡାଞ୍ଜି ଆ ଆସନ୍‌ ରବୁଲଡ୍‌ଲନ୍‌, ତିଆସନ୍‌ ଇର୍‌ସେ କାକାଡାଲେଞ୍ଜି ସଲଗେ ଆରି ଇର୍‌ସେନ୍‌ ସିଲଡ୍‌ କେମାନ୍‌ ଆଞ୍ଜିନାଡ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଅନୁରନ୍‌ ଖାଡ୍‌ଲବୋ । ୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌ ତେନ୍‌, ଇର୍‌ସେନ୍‌ ସିଲଡ୍‌ ଅନୁରନ୍‌ ଖାଡ୍‌ତେ । ୮ ଜିସୁନ୍‌ ବୟନ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆର୍‌ବୁଲଡ୍‌ଲନ୍‌ ଆସନ୍‌, ଆନିନ୍‌ ବୟନ୍‌ ଅମେଡ୍‌ଲଡ୍‌ଡ୍‌ତନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ତର୍‌ତନ୍‌ବୋ । ୯ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଜନା, କ୍ରିସ୍ତୁନ୍‌ ଯର୍‌ମେଡେନ୍‌, ତିଆସନ୍‌ ଆଜିୟ୍‌ ଆନିନ୍‌ ଅୱର୍‌ବୁଏ । ଆଉପରେଡେନ୍‌ ରନବୁନ୍‌ ରାଜାଲନ୍‌ ଅୱର୍‌ବୁଏ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ଆନିନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌, କେନ୍‌ଆତେ ଇର୍‌ସେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆବତରନ୍‌ ରବୁଏନ୍‌ । ଅଙ୍ଗା ଅନମେଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ ଆନିନ୍‌ ନମି ଆମେଡ୍‌ ତକୋ, ତିଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆମ୍ବାୟନେ ଆନମେଡ୍‌ । ୧୧ ଏତେଲେମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍‌ ଇର୍‌ସେନ୍‌ ବାଢେ ରବୁଲଲେନ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଡିସୟ୍‌ବା, ନମି ଆମ୍ବେନ୍‌ କ୍ରିସୁ ଜିସୁନ୍‌ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ବୟନ୍‌ ଏମାୟଲନ୍‌ ।

୧୨ ତିଆସନ୍‌ ତଅଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍‌ ଇର୍‌ସେନ୍‌ ରାଜାଡ୍‌ଡେନେ ତଡ୍‌, ତଅଡ୍‌ବେନ୍‌ ଆନବମ୍‌ଆୟ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆମ୍ବେନ୍‌ ଅନ୍ନିଡ୍‌ ଆ କାକାଡାଲୋଡ୍‌ ମଗାଃତଡ୍‌ବେନ୍‌ ତଡ୍‌ । ୧୩ ଅନ୍ନିଡ୍‌ ଆ ଇର୍‌ସେଲୋଡ୍‌ ତିୟ୍‌ଡମ୍‌ଲନ୍‌ ଏର୍‌ମଡିରୁ ଖଣ୍ଡମନେନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତେଡ୍‌ଡ୍‌ବେନ୍‌ ତଡ୍‌ । ଆର୍‌ସାୟ୍‌ ରନବୁନ୍‌ ସିଲଡ୍‌ ଅନୁରନ୍‌ ଖାଡ୍‌ଲେ ଅନମେଡେନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ମନବ୍‌ କାକାଡାନ୍‌ ଲନୁମାନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆମଡ୍‌ ରମ୍ବଡ୍‌ ରମ୍ବଡ୍‌ ସୋରୋୟ୍‌ୟାଡମ୍‌ନାବା । ୧୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍‌ ତଅଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେଞ୍ଜି ଇର୍‌ସେନ୍‌ ରାଜାଡ୍‌ଡେନେ ତଡ୍‌, ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନାୟ୍‌ବରନ୍‌ ଆ ଜାୟ୍‌ତା ଏଃଡ୍‌କୋନେ, ବନ୍‌ଡ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ଲୋଡ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତକୋ ।

ଡରମ୍ପନ୍‌ ଆ କମ୍ବାରିମର୍‌

୧୫ ଏତେଲୁତେନ୍‌ ବନାୟ୍‌ବରଲୋଡ୍‌ନ୍‌ ନମି ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ ଇଙ୍ଗା, ବନ୍‌ଡ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ଲୋଡ୍‌ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଇର୍‌ସେନ୍‌ ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋନେବୋ ପଡ୍‌ ? ଆଜିୟ୍‌ ଏତେଲେ ତେଡ୍‌ଡ୍‌ ତଡ୍‌ । ୧୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା, ଆନା ଆ ବର୍‌ନେ ଅମଡ୍‌ଡ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେନ୍‌ ଏମାନ୍‌ନେତେ, ଆମ୍ବେନ୍‌ ଆ କମ୍ବାରିନ୍‌ ତେଡବେନ୍‌, ଆମ୍ବେନ୍‌ ଇର୍‌ସେନ୍‌ ଆ କମ୍ବାରିମର୍‌ ତେନ୍‌, ଇର୍‌ସେନ୍‌ ଆ ବଡି ରନବୁନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ତେ; ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ ମାନ୍‌ନେଲେ ଏକାକାଡାଲନ୍‌ ତେନ୍‌, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନମେଡ୍‌ନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ତେ । ୧୭ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ୍‌ ସନେନସେନନ୍‌ ତେଏଡୋ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇର୍‌ସେନ୍‌ ଆ କମ୍ବାରିମର୍‌ ତକୋଲବେନ୍‌, ମନବ୍‌ବରନ୍‌ ସିଲଡ୍‌ ଆଜାଡି ଖନଡ୍‌ଞ୍ଜି ଖାଡ୍‌ଲେ ବରିୟ୍‌ ଉଗର୍‌ବେନ୍‌ ବାଢେ ଏମାନ୍‌ନେତେ । ୧୮ ଇର୍‌ସେନ୍‌ ସିଲଡ୍‌ ଆମ୍ବେନ୍‌ ଅନୁରନ୍‌ ଖାଡ୍‌ଲେ ଡରମ୍ପନ୍‌ ଆ କମ୍ବାରିମର୍‌ ତେଲବେନ୍‌ । ୧୯ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଡର୍‌ନେଲୋଡ୍‌ନ୍‌ ଏର୍‌ବପ୍ପୁରୁରଜି, ତିଆସନ୍‌ ଖେନ୍‌ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ବର୍‌ତନାୟ୍‌, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏର୍‌ମଡିର୍‌ କାକାଡାଲୋଡ୍‌ନ୍‌ ମଗାଡ୍‌ଲେ ଏଡକୋଲନ୍‌ । ଏତେଗାନ୍‌ ମଡିର୍‌ ଅମ୍ବେନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ନମି ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ ମାନ୍‌ନେଲେ ଆକ୍ଳାକାଡାତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍‌ ଆମ୍ବେନ୍‌ଡମ୍‌ ତିୟ୍‌ଡମ୍‌ନାବା ।

୨୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇର୍‌ସେନ୍‌ ଆ କମ୍ବାରି ଏଡ୍‌କୋଲନ୍‌ ଆଡିଡ୍‌, ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ ମନାନ୍‌ନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅଃଲୁଡୟ୍‌ଲବେନ୍‌ । ୨୧ ଅଙ୍ଗାଜିଆତେ ନମି ଲନୁମାନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆମ୍ବେନ୍‌ ଗରୟ୍‌ତାତବେନ୍‌, ତି ଆଡିଡ୍‌ ତି ଅଡ୍‌କୋନ୍‌ ଏଲୁମେନ୍‌, ତି ଆ କାକାଡାଲୋଡ୍‌ ଇନି ଏଞ୍ଜାଡେନ୍‌ ? ତି ଅଡ୍‌କୋନ୍‌ ଆ କାକାଡାଜି ଆ ବଡି ରନବୁନ୍‌ । ୨୨ ବନ୍‌ଡ ଇର୍‌ସେନ୍‌ ସିଲଡ୍‌ ନମି ଅନୁରନ୍‌ ଖାଡ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ କମ୍ବାରିମର୍‌ ତେଲବେନ୍‌, ତିଆସନ୍‌ ମଡିର୍‌ ଖଣ୍ଡମନେନ୍‌ ଆ ଜଅ ଆମ୍ବେନ୍‌ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍‌, କେନ୍‌ ଆ ବଡି ଅଃନ୍‌ନିତେନ୍‌ ଆନମେଡ୍‌

। ୨୩ ଇସ୍ତେନ୍ ଆ ବଡ଼ି ରନବୁନ୍, ବନ୍ତ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ତନିୟତିୟନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅଃନ୍ତୁଷ୍ଟେନ୍ ଆନମେଟ୍ ।

ବିବାନେନ୍ ଆନବଜଡ଼ବର

୧୪ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନଜି, ତିଆଜା ତିନ୍ନା ଜାୟ ମନ୍ରାନ୍ ଆମେଟ୍ ତକୋତନ୍, ତି ଜାୟ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ରାଜାତନ୍, ଆମେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଖେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଆଜନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତାଜି । ୨ ଅୟତବନ୍ ଆମେଟ୍ମଭାନ୍ ଜାୟ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆ ବନେନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋତନେ, ବନ୍ତ ଆ ଅୟତବନ୍ ରବୁଏନ୍ ତେନ୍, ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମନ୍ ବାଢେ ତକୋତନ୍ । ୩ ଆ ଅୟତବନ୍ ଆମେଟ୍ମଭାନ୍ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆନ୍ନା ଆ ଓକାମା ବୟନ୍ ତକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ତାରିତନ୍ ଗାମତବୋ; ବନ୍ତ ଆ ଅୟତବନ୍ ରବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାମରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ତାରିନେବୟ ଅଃନ୍ତୁଏ । ୪୪ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନଜି, ଆମେନ୍ ନିୟ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ବାଢେ ରବୁଲବେନ୍, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଅଜନ୍ ଅନବଜନ୍ ଆସନ୍, ଆନା ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଟେନ୍ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ମାୟତନ୍ବୋ । ୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଜା ତଅଡ଼ ଗନିୟମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଡ଼ଲଡ଼ଲନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତଅଡ଼ଲେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ତେନ୍ ଆରଲୁମଲନ୍ବୋ ଆ ବଡ଼ି ଆଜ ଅନବରାଡ଼ତାନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଲୁମେନ୍ । ୬ ବନ୍ତ ଇନିଲୋଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆଜିବାଡ଼ ତକୋଲନ୍ବୋ, ନମି ଇନ୍ଲେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ; ଆମ୍ମଡ଼ ଅନ୍ତମ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବନାୟବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅଞ୍ଜୁମବୋ, ରଡ଼ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବନେ ଅନ୍ତମ ଲନ୍ତୁମତନ୍ବୋ ।

ବନାୟବରନ୍ ତ ଇସ୍ତେନ୍

୭ ଇନି ଗାମବୋ, ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଇନି ଇସ୍ତେ ପଡ଼ ? ତିଆତେ ଆଜିୟ ଡେଡ଼ଡ଼ ତଡ଼ । ବନ୍ତ ଇସ୍ତେନ୍ ଇନି, ତିଆତେ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ତଡ଼ ନଡ଼ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜୁନାୟ୍ ବନ୍ । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ “ଏଲୋବଡ଼ଡ଼େନ୍” ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର କେନ୍ଆତେ ଅଞ୍ଜୁନ୍ ଇନ୍ ନଡ଼ ଲୋବନ୍ ଇନି ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜୁନାୟ୍ ବନ୍ । ୮ ବନ୍ତ ବନାୟବରନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ତେନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼େନ୍ କି ଅଡ଼କୋ ଗନିୟମଡ଼ଞ୍ଜି ଲୋବ ଗାମେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ତଡ଼ ନଡ଼, ଇସ୍ତେନ୍ ଆରବୁ ତକୋଏନ୍ ବନ୍ । ୯ ବନାୟବରନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଇଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମେଟ୍ ତକୋଲନ୍; ବନାୟବରନ୍ ଆଜ୍ଜନାଲିଞ୍ଜନ୍ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ତେନ୍ ଅମେଟେନ୍ ଆରି ଖେନ୍ ରବୁଲନ୍ । ୧୦ ଅଜା ବନାୟବର ଅନମେଟନ୍ ଆସନ୍ ତକୋଏନ୍, ତିଆତେ ଗନିୟରିୟଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆରବୁ ଗାମଲେ ରାଡ଼ତାଏନ୍ । ୧୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଇସ୍ତେନ୍ ବାଢେ ଖେନ୍ଆଡ଼ଡ଼ କଣ୍ଡାୟଲନ୍, ଆରି ତିଆତେ ବୟନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ରବୁଲନ୍ ।

୧୨ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରନ୍ ମଡ଼ିର, ବନାୟବରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମଡ଼ିର, ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆରି ମନଡ଼ । ୧୩ ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଅଜାତେ ମନଡ଼, ତିଆତେ ପଡ଼ ଗନିୟରିୟଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆରବୁ ତେଏନ୍ ? ତିଆତେ ଆଜିୟ ଡେଡ଼ଡ଼ ତଡ଼; ବନ୍ତ ତିଆତେ ଇସ୍ତେନ୍ ମା ଲୁମେନ୍, ମନଡ଼ ବନାୟବରନ୍ ଖଣ୍ଡମତାଲନ୍ ଇସ୍ତେନ୍ ଇସ୍ତେ ଗାମଲେ ଅବଡ଼ୁୟଲନ୍ । ବନାୟବରନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ତେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ରାଡ଼ତାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ବନାୟବରନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ତେନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ରାଡ଼ତାଏନ୍ ।

ମନ୍ରାନ୍ ଆ ମନ୍ନଲୋଡ଼ ତନାଲ୍ଗତନ୍

୧୪ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ପୁରାଡ଼ାତାଗୋ, କେନ୍ଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା; ବନ୍ତ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ଇସ୍ତେନ୍ ଆ କମାରି । ୧୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଖେନ୍ ଇନି ଲୁମତାୟ୍ ତିଆତେ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜୁନାୟ୍, ଖେନ୍ ଇନିଜି ଲନ୍ତୁମନ୍ ସାୟତାୟ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଲୁମଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଆୟ୍, ବନ୍ତ ଇନିଜି ଅସାତାୟ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଲୁମତାୟ୍ । ୧୬ ବନ୍ତ ଇନିଜି ଖେନ୍ ଅସାତାୟ୍ ତିଆତେ ଖେନ୍ ଲୁମଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରନ୍ ମନଡ଼ ତିଆତେ ଖେନ୍ ତର୍ତନାୟ୍ । ୧୭ ତିଆସନ୍ ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜୁମାୟ୍, ବନ୍ତ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆ ଇସ୍ତେ ତିଆତେ

* ୭:୧୫ ୭:୧୫ ଗାଲତି ୫:୧୭

ଲୁମ୍ବତେ । ୧୮ ଖେନ୍ ଜନା, ଅମତ୍ତ୍ଵେନ୍, ତଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଇନ୍ନିତ୍ତ୍ଵେନ୍ ମନତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଆତେ ଅଃତ୍ତ୍ଵେନ୍, ଇନିଆସନ୍ନାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନତ୍ତ୍ଵେନ୍ କାକାତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଲୁମ୍ବତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଆସନ୍ ସାୟତାୟ, ବନ୍ତ ଲୁମ୍ବଲେ ଅଃର୍ତ୍ତ୍ଵେନ୍ । ୧୯ ତିଆସନ୍ ଇନିଜି ମନତ୍ତ୍ଵେନ୍ କାକାତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଲୁମ୍ବତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଆସନ୍ ସାୟତାୟ, ତିଆତେ ଅଃଲୁମ୍ବତ୍ତ୍ଵେନ୍, ବନ୍ତ ଅଜ୍ଞାତେ ଖେନ୍ ଇର୍ସେ କାକାତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଅଃଲୁମ୍ବତ୍ତ୍ଵେନ୍ ତିଆତେ ଲୁମ୍ବତାୟ । ୨୦ ଅଜ୍ଞାତେ ଖେନ୍ ଅଃଲୁମ୍ବତ୍ତ୍ଵେନ୍, ତିଆତେଜି ଖେନ୍ ଲୁମ୍ବଲାୟ ତେନ୍, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଖେନ୍ ଅଃଲୁମ୍ବତାୟ, ଆର୍ଯାୟ ଅମତ୍ତ୍ଵେନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ଇର୍ସେ ତିଆତେ ଲୁମ୍ବତେ ।

୨୧ ଖେନ୍ ମନତ୍ତ୍ଵେନ୍ କାକାତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଲୁମ୍ବତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଆସନ୍ ସାୟତାୟ, ବନ୍ତ ମୋସାନ୍ ଆ ବନିୟବର୍ ଖେନ୍ ଗିୟତାୟ ଆରି ଅମତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ତକୋ । ୨୨ ଇନିଆସନ୍ନାମେଣ୍ଡେନ୍ ଉଗର୍ଲୋତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଆତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଆ ପୁରାତା ଇସ୍ତର୍ନ୍ ଆ ବନିୟବର୍ଲୋତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଖେନ୍ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ । ୨୩ ବନ୍ତ ତଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଅବୟ ଆନା ବନିୟବର୍ନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟତାୟ, ଅନିଃୟମ୍ବେନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍ଧଲୋତ୍ତ୍ଵେନ୍ ତିଆତେ ଲୁମ୍ବତ୍ତ୍ଵେନ୍; ଆରି ତଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନିୟବର୍ ଆ ଇର୍ସେ ତକୋ, ତିଆତେ ବାତ୍ତ୍ଵେ ଖେନ୍ ଆତ୍ତ୍ଵେ ଜିଲେ ତକୋତ୍ତ୍ଵେନ୍ । ୨୪ ଯୋତ୍ତ୍ଵେ, ଖେନ୍ ଅବୟ ଏରକରମ୍ବାମର୍, କେନ୍ ରନବୁ ତଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ସିଲତ୍ତ୍ଵେ ଆନା ଖେନ୍ ଆତ୍ତ୍ଵେ ତୋବ୍ତ୍ଵେନ୍ ? ୨୫ ଇସ୍ତର୍ନ୍ ଆତ୍ତ୍ଵେ ସନେନ୍ ସେନେନ୍ ତେଏତୋ, ପୁବୁ ଜିସୁ ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ବେଲେ କେନ୍ ଆତେ ଲୁମ୍ବତ୍ତ୍ଵେନ୍ ତେଏନ୍;

ଖେନ୍ ମନ୍ତ୍ଵେନ୍ ଇସ୍ତର୍ନ୍ ଆ ବନିୟବର୍ ଆ କମ୍ବାରିମର୍, ବନ୍ତ ତଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଖେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମର୍ ।

ପୁରାତାନ୍ ଆନମେଟ୍

୧ ଆନାଜି ଜିସୁ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ତ୍ଵେନ୍ ତକୋଜି ନମି ଆନିଃଜି ତୋସାମର୍ ଅଃତ୍ତ୍ଵେନ୍ । ୨ ଇନିଆସନ୍ନାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନମେଟ୍ ପୁରାତାନ୍ ଆ ବନିୟବର୍ ବାତ୍ତ୍ଵେ ଜିସୁ ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଇନ୍ଲେଖି ଇର୍ସେନ୍ ତ ରନବୁତାଗୋ ମୋସାନ୍ ଆ ବନିୟବର୍ ସିଲତ୍ତ୍ଵେନ୍ ତନାଣ୍ଡେନ୍ ଖାତ୍ତ୍ଵେନ୍ । ୩ ମନ୍ରାନ୍ ଏରବସ୍ତୁମ୍ ତିଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନିୟବର୍ ଲୁମ୍ବଲେ ଅଃର୍ତ୍ତ୍ଵେନ୍, ତିଆତେ ଇସ୍ତର୍ନ୍ ଲୁମ୍ବେନ୍; ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଇର୍ସେ ଆନବତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ତାକାତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଇର୍ସେମର୍ନ୍ ଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଆୟାୟଲାୟ, ଆରି ଜିସୁ ଜିସୁନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅବତ୍ତ୍ଵେନ୍ । ୪ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନମି ଜେଲୁ ତଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ତତ୍ତ୍ଵେ, ବନ୍ତ ମଡିର୍ ପୁରାତାନ୍ ବାତ୍ତ୍ଵେ ଖଣ୍ଡମ୍ବେନ୍, ଅମତ୍ତ୍ଵେନ୍ ବନିୟବର୍ ଖେନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଅଃଗତେଲେ । ୫ ଆନାଜି ଜେଲୁ ତଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଲୁମ୍ବତ୍ତ୍ଵେନ୍, ଆନିଃଜି ଜେଲୁ ତଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଖଣ୍ଡମ୍ବେନ୍ । ବନ୍ତ ଆନାଜି ମଡିର୍ ପୁରାତାନ୍ ଆ ବନେ ବାତ୍ତ୍ଵେ ଲୁମ୍ବତ୍ତ୍ଵେନ୍, ଆନିଃୟମ୍ ମଡିର୍ ପୁରାତାନ୍ ଆ ବନେ ବାତ୍ତ୍ଵେ ଖଣ୍ଡମ୍ବେନ୍ । ୬ ଜେଲୁ ତଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ରନବୁତାଗୋ, ବନ୍ତ ପୁରାତାନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ଅନମେଟ୍ ତ ସନୟନ୍ ତକୋ । ୭ ତିଆସନ୍ ତଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ଇସ୍ତର୍ନ୍ ବୟନ୍ ତେତେଲତ୍ତ୍ଵେନ୍, ଇନିଆସନ୍ନାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍ତର୍ନ୍ ଆ ବନିୟବର୍ ଅଃମ୍ବାନ୍ନେଏ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲୁମ୍ବଲେ ଅଃର୍ତ୍ତ୍ଵେନ୍ । ୮ ଆନାଜି ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବନେ ଅମତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଖଣ୍ଡମ୍ବେନ୍, ଆନିଃଜି ଇସ୍ତର୍ନ୍ ଆତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଅଃନ୍ନବସର୍ତ୍ତାଏନ୍ ।

୯ ଇସ୍ତର୍ନ୍ ଆ ପୁରାତା ଅମତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଆଜାତ୍ତ୍ଵେନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବନେ ବାତ୍ତ୍ଵେ ଏଃଖଣ୍ଡମ୍ବେନ୍, ଆର୍ଯାୟ ମଡିର୍ ପୁରାତାନ୍ ଆ ବନେ ଏମାନ୍ନେତେ; ଜିସୁନ୍ ଆ ପୁରାତା ଆନା ଆମତ୍ତ୍ଵେ ଅବୟ ତତ୍ତ୍ଵେ, ଆଜିୟ୍ତା ଆନିନ୍ ଆ ମନ୍ରାନ୍ ଅଃତ୍ତ୍ଵେନ୍ । ୧୦ ବନ୍ତ ଅମତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଜିସୁନ୍ ତକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଇର୍ସେନ୍ ବାତ୍ତ୍ଵେ ତଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ରବୁଏନ୍ ଜନତ୍ତ୍ଵେନ୍, ମଡିର୍ ପୁରାତାନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆତ୍ତ୍ଵେ ଅନମେଟ୍ ତିୟତେବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ନାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ତର୍ନ୍ ଆଗନିୟ୍ତାୟ ଲୋତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ତରମ୍ବମର୍ ଗାମ୍ବେ ତନିତ୍ତ୍ଵେ ତେଲବେନ୍ । ୧୧ ଅରବୁମ୍ବେନ୍ ଆମତ୍ତ୍ଵେ ସିଲତ୍ତ୍ଵେ ଜିସୁନ୍ ଆରବୟର୍ମେଟ୍ତ୍ଵେନ୍ ଆ ଇସ୍ତର୍ ଆ ପୁରାତା ଅମତ୍ତ୍ଵେନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ତି ଆ ପୁରାତା ଆ ସନାୟ୍ତାୟ ବାତ୍ତ୍ଵେ ରନବୁ ତଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ନିୟ ଇସ୍ତର୍ନ୍ ଅବମେଟ୍ତ୍ଵେ ।

୧୨ ଏତେଲତେନ୍ ଏ ବୋଷାତ୍ତ୍ଵେନ୍, ତନାଜି କେନ୍ ଆତେ ଲୁମ୍ବଲେଖି, ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଖଣ୍ଡମ୍ବେନ୍ ଅତ୍ତ୍ଵେ ଅଃତ୍ତ୍ଵେ କୋନେବୋ । ୧୩ ଇନିଆସନ୍ନାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ତଅତ୍ତ୍ଵେନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ତମ୍ବେନ୍ ଅତ୍ତ୍ଵେ

☆ ୮:୧୧ ୮:୧୧ ୧ କରନ୍ତି ୩:୧୭

ଏଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ରକ୍ତବେନ୍; ବନ୍ଦତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ସନାୟସି ବାରେ ଇର୍ସେବେଞ୍ଜି ଏରକ୍ସଏନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଅମେଡ଼ତବେନ୍ । ୧୪ ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବାରେ ଞ୍ଜିମ୍ବମତଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପସିୟୁଜି ତେତଜି । ୧୫ *ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଡ଼ିୟୁଲବେନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବାରେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କମ୍ବ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ତାଣ୍ଡେଲବେନ୍; ଆମ୍ବେନ୍ ଆରି ବଡ଼ତଡ଼ବେନ୍; ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଗାମ୍ବେଲ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟଲବେନ୍, ଆ ବୋସାନ୍ ଇମ୍ବଲନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନମି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ “ଆପେୟ” ଗାମ୍ବେଲ ଓଡ଼େତବୋ । ୧୬ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତ ପୁରାଡ଼ାଲେନ୍ ବାରେ ମାୟଲନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଗାମ୍ବେଲ ସାକିନ୍ ତିୟତଜି । ୧୭ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ତେନ୍, ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିୟୁତେନ୍ ଆସିର୍ବାଦଜି ନିୟ ଇନ୍ଲେନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ତବୋ । କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନିଜି କୁଡ଼ାୟଲେ ତକ୍ସାଏନ୍ ତେରେ ନିୟ ବାଗାଲେନ୍ ତକୋ; ଜିସ୍ତନ୍ ଆ ତୁକ୍ସଲୋଡ଼ ନିୟ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମାୟନେ, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଗନ୍ବୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନିୟ ଞ୍ଜାଡ଼ତବୋ ।

ପୁର୍ବାଃତେ ଆ ଗନ୍ବୁ ପନେମେଡ଼

୧୮ ଞ୍ଜେନ୍ ଇୟମତାୟ, ଅଙ୍ଗା ଆ ଗନ୍ବୁ ପନେମେଡ଼ ବାରେ ତିକ୍ସି ଆ ଜୁଗ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଗନ୍ତବୋ, ତି ସିଲଡ଼ ନମି ଆ ତଣ୍ଡଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ । ୧୯ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପସିୟୁଜିଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ଗନତେଲଞ୍ଜି ମନଅଞ୍ଜନ୍ ବାରେ ଜଗେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି । ୨୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗନବତେଲଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନୟପନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ଲେ ଆ ତଡ଼ରନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାଜେନ୍, ବନ୍ଦତ ତେରେ ଅରାସାନେନ୍ ତକୋ । ୨୧ ବଡ଼ିନ୍ନା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପସିୟୁଜି ଆ ସେକ୍ଲୋଡ଼ ମାୟଲନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଅନସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ବରନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ତେ । ୨୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ନମିଗ୍ନାନ୍ ଅଡ଼କୋ ଗନତେଲଞ୍ଜି କୋକ୍ସାତନ୍ବଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବତ୍ତାନ୍ ବାରେ ଯେୟେଡ଼ାତନ୍ । ୨୩ *ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପର୍ଡ଼ମ୍ବୁ ତନିୟତିୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ଲବୋ; ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସିଂମର୍ ତେଲେ ତର୍ଡ଼ମ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଅନ୍ବରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଅନ୍ବୁୟବନ୍ ବାରେ ଜଗେତବୋ । ୨୪ ଆସାଲନ୍ ତରକୋତମବନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅନ୍ବରନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ତବୋ, ବନ୍ଦତ ଅଙ୍ଗାତେ ଗିୟଲେ ଆସାତନ୍ବୋ ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆସା ତଡ଼; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଇନି ଗିୟତେ ଆନିନ୍ ଇନିଆସନ୍ ଆସାନେ ? ୨୫ ବନ୍ଦତ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ଅଃଗିୟବୋ, ତିଆତେ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆସାଲନ୍ବୋ ତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅନ୍ବୁୟବନ୍ ବାରେ ଜଗେତବୋ ।

୨୬ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏର୍ବସ୍ତୁଜି, ବନ୍ଦତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାୟସିଲଡ଼ତନ୍; ଏଙ୍ଗାଲେ ପାର୍ଡ଼ନାତନ୍ବୋ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା ତଡ଼, ବନ୍ଦତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏର୍ଲୋଲୋନେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ କାକ୍ସୁତ ତନେ । ୨୭ ଆନା ଉଗର୍ଲେନ୍ ମେଲ୍ମେଲ୍ତେ, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆନିଃୟମ ଇନି ଆନିନ୍ ଜନାତେ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ତମ୍ ବାରେ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାକ୍ସୁତ ତନେ ।

୨୮ ଆନାଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତଜି ଆରି ଆ ଇସ୍ତମ୍ ବାରେ ଆ କାକ୍ସାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ବୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସୁକ୍ସ ସାମଡ଼ ତକ୍ସୋତଜି, ଗାମ୍ବେଲ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା । ୨୯ ଆନାଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ସେଡ଼ାଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ବୁଡ଼ମା ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନେମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଗର୍ବିଏନ୍, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ଅନନ୍ ତେତେ । ୩୦ ଆନାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନୋଡ଼େନ୍ ବାରେ ତନମ୍ବିଜନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ତରମ୍ବମର୍ ଗାମ୍ବେଲ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେତଜି ଆରି ସନେକ୍ସେନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ତଜି ।

ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନ୍ବୁଡ଼ୟମ୍

୩୧ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନି ଗାମ୍ବୋ ? ଇସ୍ବରନ୍ ଅମଡ଼ଗଡ଼ଲେନ୍ ତେନେଲଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍, ବନେରାମର୍ଲେନ୍ ଆନା ? ୩୨ ଇସ୍ବରନ୍ ବନେରାମର୍ଲେନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନନ୍ ଏର୍ଡନଡ଼ତଡ଼, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିୟତମେନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଇନି ଅଡ଼କୋନ୍ଆତେ ଅଃଭିୟତିୟଲଡ଼ନେ ପଡ଼ ? ୩୩ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ବୋତଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବିରୁଦତାଲେ ଆନା ଅବଡ଼ୋସାଲେ ରପ୍ରିଏଜି ? ଆନିଞ୍ଜି ଏର୍ଡୋସାମର୍ ଗାମ୍ବେଲ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ବର୍ନେ । ୩୪ ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଆନା ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଡ଼ୋସାଲେ ରପ୍ରିଏଜି ?

କ୍ରିଷ୍ଟ ଜିସୁସ୍ ରବୁଏନ୍, ବନ୍ଦ ଆନିନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ତାଲେ ତୋଲନ୍ କି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆର୍ଜତୋମସିଗଡ଼ ଆତକ୍ସୁମ୍ । ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ଡନାତନ୍ । ୩୫ ଏଠେଲ୍ତେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନା ଅବନାନ୍ନାଲେ ରପ୍ରିଲଡ଼ନେ ? ଇନି ଆ ତୁକ୍ସ, ଇନି ଆ ତନଶ୍ଟାୟ, ଇନି ଆ ନନଶ୍ଟାୟନ୍ ଅଡେ ଇନି ଆ କାନ୍ତାରା, ଇନି ଆ ତୋଲେୟ୍ ଅଡେ ଇନି ଆ ରନବୁ ? ୩୬ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼,

“ଆମନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଡିତାନ୍ ରନବୁନ୍ ଆମୁକ୍ସାବା ଗଲୋତଲେନ୍, ରନକ୍ସୁନ୍ ଆସନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମେଣ୍ଡା ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତେତଲେନ୍ ।”

୩୭ ଆନା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନ୍ୟଲଡ଼ଲନ୍ । ୩୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରନବୁ ତେଏତୋ କି ଅନମେଡ଼ ତେଏତୋ, ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମାବର୍ ତେଏତୋ କି ରାଜା ତେଏତୋ, ନମି ତେଏତୋ କି ପୁର୍ବୀଃତେ ତେଏତୋ କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ବୋର୍ସା ତେଏତୋ, ୩୯ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତେଏତୋ କି ଜାୟତାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତେଏତୋ କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଗନତେଲ୍ ତେଏତୋ, ପ୍ରବୁ ଜିସୁସ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଅମ୍ଲେଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଲଡ଼ନେ, କେନ୍ଆତେ ଷେନ୍ ଜନା ।

ଇସ୍ଵରନ୍ ତ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜି

୧ ଷେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆତେମଡ଼ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍ଡନାୟ, ପାତ୍ୟା ଅଃକର୍ନାୟ, ମନଡ଼ ବୁଡ୍ଡିଷେନ୍ ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଠେ ଷେନ୍ କେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତାୟ । ୨ ଷେନ୍ ତିଆଜା ଆ ତୁକ୍ସ ଖାଡ଼ତାୟ, ଆରି ଉଗର୍ବ୍ ଷେନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁକ୍ସନ୍ ଅଃସତାଜେ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଷେନ୍ ଅଃକ୍ସାୟାୟ । ୩ ସର୍ବି ଜିଉଦି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍ ଷେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଷେନ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନୟପନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ସାୟତଜି । ୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଅନ୍ତମଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଜାଏଞ୍ଜି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଅବଡ଼ଜେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ ସନିବତେୟ୍ବରନ୍ ତକ୍ସୋଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନାୟ୍ବରନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନିବତେୟ୍ବରନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ି ଗାମ୍ଲେ ଗିର୍ଜାତଞ୍ଜି । ୫ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ କେଜ୍ଜା ଆରି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ତି ଆ କେଜ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଜନମ୍ମୁ ଚୁତଏନ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ଆତଡ଼ ଡିତାନ୍ ସନେନ୍ସେନନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

୬ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନିବତେୟ୍ବର ଅଃଗତେଲ୍ଲୋ ଗାମ୍ଲେ ଷେନ୍ ଅଃକର୍ନାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତଡ଼ । ୭ ଅଭାମନ୍ ଆ କେଜ୍ଜାମରଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଅନ୍ଜି ତଡ଼ । ଇସ୍ଵରନ୍ ଅଭାମନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଆଜା କେଜ୍ଜାମରଜିଆସନ୍ ଷେନ୍ ବାସାଲନାୟ, ଆନିଞ୍ଜି ଇସାକନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ସିଲଡ଼ ଜନମ୍ମୁ ଚୁତତେଜି ।” ୮ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍, ମନ୍ରାନ୍ ଆଅନ୍ ଆଜିୟ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆଅନ୍ ଅଃଡ଼େଏ, ଆକ୍ରୋତେଞ୍ଜି ଆ ଅନ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନିବତେୟ୍ବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆଗନିୟ୍ଗାୟଲୋଡ଼ ଆ ଅନିଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ତନିଡ଼ିନ୍ ତେତଜି । ୯ କେନ୍ଆତେ ତ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନିବତେୟ୍ବର ଆଜିର୍ଡ଼ାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବର୍ସେଡ଼ ଏଠେଲେମା ଇନ୍ଲେନ୍ ଏୟର୍ଡନାୟ, “ଡିଆଡ଼ିଡ଼ ସାରାନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଅବୟ୍ ଓକାସିୟ୍ ତକୋତେ ।”

୧୦ ତିୟତେ ତୁମ୍ ତଡ଼, ରିବିକାନ୍ ନିୟ୍ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ବାଠେ କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ଜୋଜୋଲେନ୍ ଇସାକନ୍ ବୟନ୍ ଆମାୟଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ତିଲ୍ଲକୋତେନ୍ । ୧୧ ଆନିଞ୍ଜି ପସିଜନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ କୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆମ୍ମୁଡ଼, ଇନ୍ନିଡ଼ ମନଡ଼ କି ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅଃକ୍ସାମଲଜି, ଆମ୍ମୁଡ଼ମା ଇସ୍ଵରନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ । ୧୨ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ବାଠେ ତଡ଼, ବନ୍ଦ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲେ ସେତାଏଞ୍ଜି; ଆରି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରେଞ୍ଜି, “ଆସୋଡ଼ା ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ ଆ ସନ୍ନା ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ଆତଡ଼ ସାକ୍ସେତେ ।” ୧୩ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, “ଷେନ୍ ଜାକ୍ସୁବନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତାୟ, ବନ୍ଦ ଏସୋନ୍ଆତଡ଼ ଏତୁମଡ଼ତାୟ ।”

୧୪ ଏଠେଲ୍ତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନି ଗାମ୍ବୋ, ଇସ୍ଵରନ୍ ଇନି ମନଡ଼ ଲୁମ୍ଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଏ ପଡ଼ ? କେନ୍ଆତେ ଆଜିୟ୍ ତେତଡ଼ ତଡ଼ । ୧୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ମୋସାନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଷେନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଲତୟ୍ତୟ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଷେନ୍ ସାୟୁମତାୟ ।” ୧୬ ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ଆତେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ବାଠେ ଗତେଲ୍ତେ, ମନ୍ରାନ୍ ଆଇସ୍ଵମ୍ କି ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଠେ ଅଃଡ଼େଏ

ଆକ୍ରିୟତାକୁ ଯୁକ୍ତ କରିବା ଆପଣଙ୍କୁ ତତ୍ତ୍ୱର ଅମରତା ଦେଇଥାଏ, ଆରି ଆନିଷ୍ଠିତା ତତ୍ତ୍ୱର ଆଶ୍ୱାସ ଆପଣଙ୍କୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଏବେ ଗୋଟିଏ । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତର୍କିବୋ ତେନ୍ ବନାୟିବରନ୍ ଆ ଖଣ୍ଡମେନ୍ ସୁଜ୍ଞେତେ, ଆମତ୍ତନ୍ ତର୍କିବୋ ତେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆଗନିୟିରିୟଲୋଡ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ତର୍କିବୋ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତିନ୍ ତେତେ ।

ଅତ୍ତକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଅନୁରନ୍

୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ଇତେନ୍ “ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବନାୟିବର ମାନ୍‌ନେତେ, ତିଆତେ ବାରେ ଆନିନ୍ ଅମେଡ୍‌ତେ ।” ୬ ବନ୍‌ତ ତନେନ୍ ବାରେ ତର୍କିବୋ ତେତେଲଡ୍‌ତନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ସାସ୍ତଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଇତିଡ୍‌ ତକୋ, “କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ଆତଡ୍‌ ଅସ୍ତୁତଲେ ଆନୋରୋଡ୍‌ ଆସନ୍ ଆନା ରୁଆତନ୍ ଇୟଲେ ରପ୍ରିଏ ?” ଏନ୍‌ଲେ ଏବରତଡ୍‌ନେ । ୭ ଆରି, “କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ଆତଡ୍‌ ଅବତୋଲେ ଅନୋରୋଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍, ଆନା ପାତାଡ୍‌ନ୍ ଇୟଲେ ରପ୍ରିଏ ?” କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ନିୟ ଏବରତଡ୍‌ନେ । ୮ ସାସ୍ତଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଇତିଡ୍‌ନ୍ ଅତ୍ତମ, “ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବନେ ଅମଡ୍‌ବେନ୍, ଉସାଲତମଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ତ ଉଗରଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ତକୋ ।” କେନ୍ ଆ ବନେ ମା ତନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ । ୯ କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ଆତଡ୍‌ ପ୍ରବୁ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବର୍ତନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଇସ୍ତରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍‌ ଆରକ୍ରମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ ସିଲଡ୍‌ ଅବତୋଏନ୍, ଗାମ୍‌ଲେ ଉଗରଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ଏତର୍ତନ୍ ତେନ୍, ଆମେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଏଖାଡ୍‌ତେ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଉଗରଲୋଡ୍‌ନ୍ ତର୍କିବୋ ତେନ୍ ଆଗନିୟିରିୟଲୋଡ୍‌ନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତର୍କିବୋ ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତିନ୍ ତେତେଲଡ୍‌ତନ୍, ଆରି ବର୍ତନବୋ ତେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ୍‌ତବୋ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ସାସ୍ତନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, “ଆନା ଜନଡ୍‌ତେନ୍ ଆମଡ୍‌ନ୍ ତର୍କିବୋ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଅଃମ୍‌ସୁକ୍ଲାଏ ।” ୧୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆନା ତଡ୍‌, ଇସ୍ତରନ୍ ଅତ୍ତକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ପ୍ରବୁ, ଆରି ଆନାଜି ଆମଡ୍‌ନ୍ ପାର୍ତନାତଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଆନିଷ୍ଠିଆତଡ୍‌ ଆସିର୍ବାଦତଜି । ୧୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ “ଆନା ଜନଡ୍‌ତେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ୍‌ ପାର୍ତନାଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ୍‌ତେ ।”

୧୪ ବନ୍‌ତ ଆନିଷ୍ଠି ଆମଡ୍‌ବାନ୍ ଏରତନେନ୍, ଆନିଷ୍ଠି ଏଜ୍ଞାଲେ ପାର୍ତନାନେଜି ? ଆରି ମନଡ୍‌ବରଞ୍ଜି ଏରନମତଡ୍‌ନ୍, ଆନିଷ୍ଠି ଏଜ୍ଞାଲେ ତନେଜି ? ମନଡ୍‌ବରଞ୍ଜି ଏରନବଜନାନ୍ ତି ଆ ବନେ ଏଜ୍ଞାଲେ ଅମଡ୍‌ତେଜି ? ୧୫ ଆରି ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଅନାପ୍ତାୟି ଖଡ୍‌ନେମର ତଡ୍‌ ତେନ୍, ଏଜ୍ଞାଲେ ଅବଜନାଏଜି ? ସାସ୍ତଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଇତିଡ୍‌, “ମନଡ୍‌ବରନ୍ ଆପ୍ରାଡ୍‌ତାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ତାଲଜଡ୍‌ ତିଅଜ୍ଞା ଆ ମନଅୟି ।” ୧୬ ବନ୍‌ତ ଅତ୍ତକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ମନଡ୍‌ବରନ୍ ଅଃଜ୍ଞାଲଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସାୟନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏ ପ୍ରବୁ, ବନେଲେନ୍ ଅମଡ୍‌ତଲେ ଆନା ତରଞ୍ଜି ?” ୧୭ ତିଆସନ୍, ଅନମତଡ୍‌ନ୍ ବାରେ ତନେନ୍ ତୁଡ୍‌ତନାୟ, ଆରି ତି ଅନମତଡ୍‌ନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବନେ ବାରେ ତେତେ ।

୧୮ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ, ଆନିଷ୍ଠି ଇନି ତି ଆ ବନେ ଅଶ୍ୱଡ୍‌ ଅମଡ୍‌ତେଜି ପଡ୍‌ ? ଆନିଷ୍ଠି ଅମଡ୍‌ତେଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଇତିଡ୍‌;

“ଆ ସର୍ତଞ୍ଜି ସମ୍ପରା ପୁତ୍‌ନ୍ ବିଡ୍‌ଲନେ,
ପୁତ୍‌ନ୍ ଆଜନତିୟ ଜାୟ ଆ ବନେଞ୍ଜି ସତ୍ତ୍ୱଏନ୍ ।”

୧୯ ଖେନ୍ ଆରି ବତର ବର୍ତନାୟ, ଇନି ତିଆତେ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଅଃଜ୍ଞାନାଲଜି ପଡ୍‌ ? କେନ୍ ଆ ବନେ ଆମ୍‌ଡ୍‌ମା ମୋସାନ୍ ବର୍ତନେ;

“ଖେନ୍ ଅବୟ ଅଃଗନ୍‌ଲୁତେଞ୍ଜି ଆ ଜାତିମରଜି ଖଣ୍ଡମତାଜି,
ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅବନିସ୍ତାଭାତାଜି

ଆରି ଆ ଉଲ୍ଲ ଜାତିମରଞ୍ଜି ବାରେ
ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏକବରାବତାଜି ।”

୨୦ ଅକୋସାଲନ୍ ଆରି ବତର ଜିସାୟନ୍ ବର୍ତନେ,

“ଆନାଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ୍‌ ଅଃସାଜିୟି, ଆନିଷ୍ଠି ଖେନ୍‌ଆତଡ୍‌ ରବାଡ୍‌ତୟି;
ଆନାଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ୍‌ ଅଃକରୟି ଆମଡ୍‌ଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଅବଗିୟତାତନାୟ ।”

୨୧ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ବର୍ତନେ, “ଆଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ତ ସଜ୍ଞାମରଞ୍ଜିଆତଡ୍‌ ଖେନ୍ ଆଏଡ୍‌ର ତେକ୍‌ସିଲନ୍ ଓଡ୍‌ତାଜି ।”

୧୧

ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍

^୧ *ଞେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାତମଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମରେଡେଞ୍ଜି ପଡ଼ ? ଏଡେଲେ ଆଜ୍ଞାୟ୍ ତେଡ଼ଡ଼ ତଡ଼ । ଞେନ୍ ଅବୟ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମର, ଅଗ୍ରାମନ୍ ଆ କୁଞ୍ଜା ଆରି ବେଞ୍ଜାମିନ୍ କେଜ୍ଜନ୍ ସିଲଡ଼ ଜନମ୍ମୁ ତେଲ୍‌ୟ୍ । ^୨ ଆମ୍ମୁତ୍ତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆପ୍ରେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜ୍ଞାୟ୍ ଅଞ୍ଜମ୍ମୁରେଡ଼େଲ୍‌ଜି, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଏପଡେଲ୍‌ନେ, ଏଲିଅନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ କାୟ୍‌କାୟ୍‌ଲେ ବର୍ତନ୍; ^୩ “ଏ ପ୍ରୁ, ଆନିଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍‌ମଜିଆତଡ଼ ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଜି, ଆରି ତନମିଲ୍‌ଜି ପାଲ୍ଲେ ଅବମୋସ୍ତାଏଞ୍ଜି, ଞେନ୍ ତୁମ୍ ଅମେଡ଼ଲ୍‌ୟ୍, ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ରନକ୍ଷୁନ୍ ଆସନ୍ ଏରଡ଼ଜି ଗୋୟ୍‌ତଜି ।” ^୪ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏଲିଅନ୍‌ଆତଡ଼ ଜାଲଡେନ୍, “ଆନାଜି କଣ୍ଡାୟ୍ ବାଲ୍ ସନ୍ମୁମନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ମ୍ମୁଲେ ଅଞ୍ଜେଲ୍‌ମଲ୍‌ଜି ଏଡେଗନ୍ ସାତ ଅଜାର ମନ୍‌ରାଜି ଞେନ୍ ଆସନ୍ ତଲ୍ଲୋଲ୍‌ୟ୍ ।” ^୫ ନମି ନିୟ୍ ଏଡେଗନ୍ ମା ତେତେ, ଇସ୍‌ରନ୍ ଇର୍ଯୋୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନାଜିଆତଡ଼ ସେତାଏଞ୍ଜି, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅସୋୟ୍‌ନେ ତକୋଜି । ^୬ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାସ୍ତେଏଞ୍ଜି, ଆ ମନ୍‌ଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜାସେଲ୍‌ଜି ନଡ଼, ଆ ସନାୟୁମନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅଞ୍ଜେଏ ବନ୍ ।

^୭ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନି ତେଏନ୍ ? ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଇନି ସାଜେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଅଞ୍ଜାଡ଼େଲ୍‌ଜି । ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସ୍ତେତାଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅବୟ୍ ସନ୍ନା ଜାତିନ୍ ଞାଡେଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନୋଡେ ଅଞ୍ଜାଲ୍‌ଡ଼େଲ୍‌ଜି । ^୮ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅକ୍ତମ୍, “ଆମନ୍‌ଜି ତ ଆଉଗରଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଅବନ୍‌ଲୁଏଞ୍ଜି, ନମିଜ୍ଜାନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ଅଞ୍ଜର୍ପ୍ରିଏଜି କି ଅମଡ଼େଲ୍‌ ଅଞ୍ଜର୍ପ୍ରିଏଜି ।” ^୯ ଆରି ଦାଉଦନ୍ ଗାମ୍‌ଡେ, “ପ୍ରୁବୋଜି ଇଡ଼ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାସଲୋଡ଼ନ୍ ଗତରେଡ଼ଜି;

ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ତ ତଣ୍ଡନ୍ ଞାଡେଡ଼ଜି ।

^{୧୦} ଆମଡ଼େଞ୍ଜି କାଡ଼ଏଡ଼ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଡେଡ଼େଜି ତଡ଼; ତିତାନ୍ ପନବରତନ୍ ଞାଡ଼େଲେ ଆ କୁଣ୍ଡୁଞ୍ଜି ବାଙ୍କଡୋଏତୋ ।”

^{୧୧} ଞେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆତୁବୁବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅସେଡ଼ଲେ ମୋସ୍ତାଏଞ୍ଜି ପଡ଼ ? ଏଡେଲେ ତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଇର୍ଯେନ୍ ଆରଲ୍‌ମେଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବକ୍ଷୟ୍‌ଗାନ୍ ଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୁରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ^{୧୨} ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ଯେ ସମ୍ପରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ପାଡ଼ଲ୍‌ୟ୍, ଅଡ଼କୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ମରଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଞାଡେଞ୍ଜି । ଅଡ଼କୋ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଞାଡେଞ୍ଜି ନଡ଼ ତି ବାରେ ଆରି ତିଅଙ୍ଗା ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଅଞ୍ଜାଡେଜି ବନ୍ !

ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନୁରନ୍

^{୧୩} ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞେନ୍ ବର୍ତ୍ତଜି, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନାୟାୟ୍ ଞାଡ଼େନମରନ୍ ଅକ୍ତମ୍ ଲରୁମତାଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ସୋଡ଼ା ଗାମଡ଼ମତନାୟ୍ । ^{୧୪} ଜାତିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବବରାବଲେ, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ତୋବଲେ ରପ୍ରିତାୟ୍ । ^{୧୫} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସ୍ତାଜେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍‌ଲ୍‌ଜି, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ସମ୍ପରା ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଜାଏଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆରବୁମରନ୍ ଆ ଯର୍ମେଡ଼େଡ଼େନ୍ ଅକ୍ତମ୍ ଅଞ୍ଜେଏ ପଡ଼ ?

^{୧୬} ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ଆପ୍ରାଡ଼ଲବନ୍ ଆପର୍ତ୍ତମ୍ମୁ ଆରେବ୍‌ରେବ୍ ରୁଚିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଅଡ଼କୋ ରୁଚିନ୍ ନିୟ୍ ତିଅକ୍ତମ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେତେ; ଆରି ଅବୟ୍ ଅରାନ୍‌ବନ୍ ଆ ମୁଡ଼ଜତନ୍ ଅମଡ଼ଲବୋ ତେନ୍, ଆ କେଣ୍ଡାୟ୍‌ରନ୍ ନିୟ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତିଅକ୍ତମ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେଏନ୍ ଗାମଡ଼ବୋ । ^{୧୭} ବନ୍‌ଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ କେଣ୍ଡାୟ୍‌ରଞ୍ଜି ତେୟ୍‌ଲେ ସନେତନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆମ୍ମେଞ୍ଜି କିନ୍‌ରେଡ଼ ଜିତନ୍‌ବନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାୟ୍‌ରଜି ତେଲବେନ୍ ଜନଡ଼େଡ଼େନ୍ ତେଡେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜୁଡେଲବେନ୍,* ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜିତନ୍‌ବନ୍ ଆ ମୁଡ଼ଜଡ଼ଲୋଡ଼ ଏମାୟ୍‌ଲେନ୍ । ^{୧୮} ଅଲଡୋବଲେ ସନେତନ୍ ଆଡେନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାୟ୍‌ରଜି ଆମ୍ମେନ୍ ସନ୍ନା ଏଗାମଡ଼ଡ଼, ଆମ୍ମେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଏବସୋଡ଼ାତମଡ଼ନ୍ ? ଆମ୍ମେନ୍ ଅବୟ୍ କେଣ୍ଡାୟ୍‌ରନ୍ ଅକ୍ତମ୍, ଆମ୍ମେନ୍ ଆ ମୁଡ଼ଜତନ୍ ଆଞ୍ଜମଞ୍ଜି ତଡ଼ ବନ୍‌ଡ଼ ଆ ମୁଡ଼ଜତନ୍ ଆମ୍ମେନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଞ୍ଜମଞ୍ଜି ।

* ୧୧:୧ ୧୧:୧ ପିଲିପି ୩:୫ * ୧୧:୧୭ ୧୧:୧୭ କଲମିଲବେନ୍

୧୯ ଆର୍ଯ୍ୟାୟ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏନ୍ତେଲ ବର୍ତ୍ତନ୍ ଏରପ୍ରିତେ, “ଓଓ, କେଣ୍ଡାରଞ୍ଜି ଆଲ୍‌ତୋବଲେ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନ୍‌ଡେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ତେଏନ୍ ।” ୨୦ କେନ୍‌ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡୁର୍‌ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆନ୍ନାଏଞ୍ଜି, ଏତର୍‌ଚନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତିଆସନ୍ ଏରନ୍‌ବସୋଡ଼ାନେନ୍‌ ଫାନ୍ତେବା । ୨୧ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଜିଉଦିଫରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପନବରତନ୍ ତିୟଲେ ଅମ୍‌ରେଡ଼େଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ପନବରତନ୍ ଏରତନିୟନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତଲେନ୍ ଏଗାମ୍‌ତେ ପଡ଼ ? ୨୨ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ ଏଜାଲେ ଏଡେଲେ ଫା ଏରସନାୟୁମ୍‌ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ତେ ଗିୟତବୋ; ଆନାଜି ଏରଫାନ୍ତେଫରଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏରସନାୟୁମ୍‌ ଅଃଗାମେ, ବନ୍‌ତ ଆନାଜି ଫାନ୍ତେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି ଆମ୍‌ତଞ୍ଜି ଆ ସନାୟୁମ୍‌ ତକୋ । ବନ୍‌ତ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ ସିଲଡ଼ ସଞ୍ଜାୟୁଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ଅନବସେତନ୍ ତେତେ । ୨୩ ଆନିଞ୍ଜି ଏରତର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତଡ଼ନେଜି ତଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ କେଣ୍ଡାରଲୋଡ଼ନ୍ ଜନ୍‌ଡେନ୍ ତେତେଜି; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ବତର ଅନବକ୍‌ଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ରପ୍ରିତେ । ୨୪ ଏରଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି କିନ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ଆ ଜିତନ୍‌ବ ଆଲଗଡ଼ କେଣ୍ଡାରନ୍ ଅନ୍ତମ୍, କିନ୍‌ରେଡ଼ନ୍ ଆ ଜିତନ୍‌ବ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ତ ଆଗୁଗୁ ଜିତନ୍‌ବନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାରଲୋଡ଼ ଜନ୍‌ଡେନ୍ ତେଲବେନ୍ । ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି ଫା ଆଜାଡ଼ି କେଣ୍ଡାରନ୍; ତିଆସନ୍ ଅଡ଼ଲେ ଆସ୍‌ସେଡ଼େଞ୍ଜି ଆ କେଣ୍ଡାରଲୋଡ଼ ଆରି ବତର ଇସ୍‌ବରନ୍ ଜୁଡ଼େଲେ ରପ୍ରିତେ ।

ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଉପରେଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍‌

୨୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନ୍‌ଜି, କେନ୍‌ଆତେଜି ଅବୟ ଆଜାଡ଼ିତମ୍‌ ଆ ବର୍‌ନେ, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେନ୍‌ତମ୍‌ ବୁଡ଼ିଫର ଏଗାମ୍‌ତଡ଼ନେ; ଇସ୍‌ଆଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ପେଲ୍‌ଆ ଆଏଡ଼ର୍ ଅଃଡ଼କୋଏ, ବନ୍‌ତ ଏରଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍‌ତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାଞ୍ଜି ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜି ଏଡେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି । ୨୬ ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ସାସ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଅନ୍ତମ୍, ଅଡ଼କୋ ଇସ୍‌ଆଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଞ୍ଜାଡ଼ତଜି ।

“ସିଓନନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନୁରମରନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ,
ଆରି ଜାକୁବନ୍ ଆ କେଲ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଇର୍‌ସେନ୍ ସବ୍‌ଡ଼ାୟଡ଼େ ।

୨୭ ଆ ଇର୍‌ସେଞ୍ଜି ଆସ୍‌ସବ୍‌ଡ଼ାୟଡ଼େନ୍ ଆତିଡ଼
ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ କେନ୍ ଅନଗତନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ ।”

୨୮ ମନ‌ଡ଼ବେନ୍ ଆସନ୍ ଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି ମନ‌ଡ଼ବରନ୍ ଆଲ୍‌କୋତଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆବନେରା ତେଏଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆସ୍‌ସୋଏନ୍ ଆସନ୍ ତ ପୁର୍‌ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗଡ଼ିମ୍‌ତ ତେଏଞ୍ଜି । ୨୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆତନିୟତିୟ ଅଡ଼କୋନ୍ ତ ଆନୋଡ଼େନ୍ କାଜ୍‌ଜାନ୍ ଅଃଡ଼େ । ୩୦ ଆମ୍‌ତଡ଼ ଏରଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃମ୍‌ନାନ୍ତେଲଜି; ବନ୍‌ତ ନମି ଅମାନ୍ତେ ଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ ଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି । ୩୧ ଏରଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି ନିୟ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ ଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି, ଜିଉଦିଫରଞ୍ଜି ନିୟ ନମି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍‌ତଡ଼ ସିଲଡ଼ ସଞ୍ଜାଜେଞ୍ଜି, ତେଲୋଜନ‌ଡ଼ତେନ୍ ବତିନ୍ନା ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍‌ର୍‌ନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ ଞ୍ଜାଡ଼ତଜି । ୩୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଏରଫାନ୍ତେଫର ଅମ୍‌ନେନେନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼େଞ୍ଜି, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍‌ ଞ୍ଜାଡ଼େଲେ ରପ୍ରିତବେ ।

ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼

୩୩ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗିଆନ ତ ଆ ବୁଡ଼ିନ୍ ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିବୋ, ଆ ଗନ‌ବ୍‌ରିବର୍ ଆନା ଞ୍ଜଡ଼ଞ୍ଜିଲେ ରପ୍ରିଏ ? ଆ ତଡ଼ରନ୍ ଆନା ରପ୍ରି ଜନାଏ ? ୩୪ ସାସ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍,
“ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିଃୟମ୍‌ ଆନା ଜନାଲେ ରପ୍ରିଏ ?

ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନା ଞ୍ଜଡ଼ଞ୍ଜିଲେ ରପ୍ରିଏ ?

୩୫ ଆନା ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ତନିୟତିୟନ୍ ତିୟେନ୍,
ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆବ୍‌ତିଡ଼ତେ ?”

୩୬ ✠ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଗବ୍‌ଡେଲେନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ନେଲେ ଆରି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ । ଆଏଡ଼ର୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

✠ ୧୧:୩୨ ୧୧:୩୬ ୧ କରନ୍ତି ।:୬

ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନେବା

୧ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ ତନାନଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଅମଡ଼ବାଲେନ୍ ତକୋନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବୁଡ଼ ତଅଡ଼ବେନ୍ ଆମେଡ଼, ମଡ଼ିବ୍ ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆକ୍ରାତେନ୍ ଆନମଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଯୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ତମଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଅବ୍‌ସର୍ତ୍ତାବା, କେନ୍‌ଆତେ ମା ଆଜାଡ଼ି ସନେନ୍‌ପୁରନ୍ । ୧୨ କେନ୍ ପୁତ୍ ନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଖିଣ୍ଡୁମ୍‌ତନ୍, ଏତେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜିଣ୍ଡୁମ୍‌ତଡ଼ନେ, ଇସ୍ଵରନ୍ ଅନିଃୟ୍‌ମବେଞ୍ଜି ରଡ଼ ଏମ୍ବେଏତୋ ଆରି ମନ୍ନବେନ୍ ମେତ୍ରନ୍ ଆନ୍ନାଏତୋ । ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିଃୟ୍‌ମ୍ ଇନି ଆଗନିୟ୍‌ରିୟ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇନିଜି ମନଡ଼ତମ୍, ମନଅୟ୍‌ତମ୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତିଆତେ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ ।

୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଖାରାଡ଼଼ଲାଞ୍ଚନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ବାତେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଯୋଡ଼ା ଗାମ୍‌ତଡ଼ନେ ତଡ଼, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆଡ଼ିୟ୍‌ତବେନ୍ ଆ ତନେନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍ ଲବ୍‌ଗଃତମଲନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍ ଇୟ୍‌ମବା । ୪ ୧୨ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼଼ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ତଅଡ଼ କେଣ୍ଡା଼ରଞ୍ଜି ତକୋ, ଆରି ଅଡ଼କୋ ତଅଡ଼ କେଣ୍ଡା଼ରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ତକୋ । ୫ ଏତେଗନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ନେତମ୍, ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବାତେ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍‌ବନ୍ ଆସନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆବୟ୍‌ନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଆରି କେଣ୍ଡା଼ ତଅଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ବୟ୍‌ନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ୬ ୧୩ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ବାତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଆଞ୍ଚାଡ଼଼ଲବନ୍ ଆ ବୋର୍ସାଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମନଡ଼ ଏଞ୍ଜିଣ୍ଡୁମ୍‌ନେବା । ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅନସ୍ତୁଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୋର୍ସାଜି ଖାଡ଼଼ଲବୋ ତେନ୍, ତନେଲେନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅନ୍ତମ୍ ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତବୋ । ୭ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାଜି ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ବା; ଖନଡ଼ନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାଜି ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ତବୋ । ୮ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅନବ୍‌ତୟ୍‌ବନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାଜି ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ତବୋ । ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଆଞ୍ଚାଡ଼େନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାତେ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ନ୍ ତିୟ୍‌ତେ ।

୯ ତନ୍ତୁଡ଼ୟ୍‌ମଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍ଵରାନ୍ ତକୋତଡ଼ନେ ତଡ଼, ଅଙ୍ଗାଆତେଜି ମନଡ଼ ତଡ଼ ତିଆତେ ଏଡ଼ୁଡ଼ୟ୍‌ମତଡ଼, ଅଙ୍ଗାଆତେ ମନଡ଼ ତିଆତେ ଖମ୍‌ଲେ ତକ୍ଲୋବା । ୧୦ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ଏତର୍ତ୍ତନେନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ୟ୍‌ମବା ଆରି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ମାନ୍‌ବୋ । ୧୧ କାକାଡ଼ା ଇଡ଼ନ୍ ଏଆଡ଼ସାତଡ଼ନେ । ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବ୍‌ନୁୟ୍‌ବଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆଡ଼଼ ସେବାବା । ୧୨ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ସର୍ତ୍ତାନାବା, ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ରବ୍‌ତୋଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆଏଡ଼ର୍ ପାର୍ତନାଲନ୍ ତକୋନାବା । ୧୩ ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ଜିନସଞ୍ଜି, ତିୟ୍‌ବାଜି, ସାଞ୍ଜେକୁଲନ୍ କରୋଡ଼ାତଡ଼ବେନ୍ ।

୧୪ ୧୪ ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଅବ୍‌ତଣ୍ଡାୟ୍‌ତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାନାବା । ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆସିର୍ବାଦବାଜି, ଏସୟ୍‌ପତଡ଼ଜି । ୧୫ ସର୍ତ୍ତାଲନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ସର୍ତ୍ତାନାବା, ଯେୟ୍‌ତମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଯେୟ୍‌ତନାବା । ୧୬ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଡ଼ ଆବମନ୍‌ ଅମ୍ବେନାବା । ଏବ୍‌ସୋଡ଼ାତଡ଼ନେ, ଇନ୍ନିଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ସାଙ୍ଗନାବା । ବୁଡ଼ିମର୍ ଏଗାମ୍‌ତଡ଼ନେ ।

୧୭ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ମନଡ଼ ଅଃରିୟ୍‌ଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏମ୍ବେତଡ଼ । ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଗନିୟ୍‌ରିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ମନଡ଼ ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ବା । ୧୮ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସରିନ୍ ସନୟ୍‌ନ୍ ବାତେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରବା ଗୋୟ୍‌ବା । ୧୯ ଏ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ ତନାନଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ ଏଡ଼ୁଲ୍‌ତଡ଼ନେ, ବନ୍‌ତ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନେରାମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ ଅମରେଡ଼ବା । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ିଡ଼, “ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମ୍‌ତେ, ଖେନ୍ ପନବ୍‌ରତନ୍ ତିୟ୍‌ତାୟ୍, ଆନିନ୍ ଆବଲୁମେନ୍ ଆ ବତି ଖେନ୍ ତିୟ୍‌ତାୟ୍ ।” ୨୦ ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଗାମ୍‌ତେ; “ବନେରାମର୍‌ବେନ୍ ଆତୋଲେୟ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼଼ ଗାଗାନେନ୍ ତିୟ୍‌ବା; ଆଇର୍ଗାଲ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଗାଡ଼ାନେନ୍ ତିୟ୍‌ବା; ଏନ୍‌ଗେନ୍ ଏଲୁମେନ୍ ତେନ୍ ଆବ୍‌ବଲୋଡ଼ନ୍ ଆରଡ଼େତୋତନ୍ ଏଡ଼ୁକ୍ଲୋତେନ୍ ତେତେ ।” ୨୧ ମନଡ଼ତଡ଼ନ୍

୫ ୧୨:୪ ୧୨:୫ ୧ କରନ୍ତି ୧୨:୧୨   ୬ ୧୨:୭ ୧୨:୭ ୧ କରନ୍ତି ୧୨:୪-୧୧   ୭ ୧୨:୧୪ ୧୨:୧୪ ମାଡ଼ି ୪:୪୪; ଲୁକ ୭:୮

ଆ କାକାଡ଼ା ବାରେ ଏବଂନାରେଡ଼଼େନେ; ବନ୍ଦତ ମନଢ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାରେ ମନଢ଼ତତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅବଂନାରେବା ।

୧୩

ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା

୧ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଞ୍ଜାୟଲୋ ତେନ୍, ଆନ୍ନିଢ଼ ସୋଡ଼ାଗତନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଅଞ୍ଜାଡ଼େଜି, ସୋଡ଼ାଗତନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ତମ୍ନିଜେଜି । ୨ ତିଆସନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆନାଜି ସଙ୍ଗାତଜି ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନି ବାଞ୍ଜେଜି, ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଆନା ଅଞ୍ଜାମେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ତେଏନ୍ । ୩ ଆନାଜି ମନଢ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜତଡ଼େଜି, ଆରି ଆନାଜି ମନଢ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଞ୍ଜାମେଜି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ବନ୍ତଡ଼ । ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏରବନ୍ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଏସାୟତେ ପଡ଼ ? ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ମନଢ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ବା, ଆରି ଆମ୍‌ଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସନେକେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ । ୪ ସନ୍‌କ୍ଳାବେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେଡ଼ାନ୍ ତେଏନ୍ । ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେନ୍ ମନଢ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଞ୍ଜାମଲୋ ତେନ୍, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବତଡ଼େ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଜିଆତଡ଼ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତୁମ୍‌ ତକୋ । ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସେତାଏନ୍, ଆରି ମନଢ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଞ୍ଜାମେଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ତଶ୍ଚାୟତଜି । ୫ ତିଆସନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ଼ାବ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ବିବେକନ୍ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବାଜି ।

୬ *ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ପାନ୍‌ନ୍ ଏଡିୟତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାନ୍ ଆମ୍ବାନ୍ନେତେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେବାତଜି । ୭ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ତନିୟନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ତିୟବା; ଆମ୍ବେନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ପାନ୍‌ନ୍ ଏଡିୟତେ ତିଆତେ ତିୟବା ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନଅଁଞ୍ଜନ୍ ବାରେ ମାନ୍ନେବା ।

ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅଲ୍‌ଡ଼ୁଢ଼ୟମ୍‌ବା

୮ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଲ୍‌ଡ଼ୁଢ଼ୟମ୍‌ବା କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ରେଡ଼େଲେ ଆନ୍ନିଢ଼ ଆମ୍‌ଡ଼ ଇନ୍ନିଢ଼ଜା ସାରତାତଡ଼େବେନ୍ ତଡ଼ । ଆନା ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଡୁଢ଼ୟମ୍‌ତେ ଆନିନ୍ ବନ୍ନାୟବରନ୍ ମାନ୍ନେତେ । ୯ “ଏଡାରିତଡ଼େନେ, ମନ୍‌ରାନ୍ ଏରକ୍ତଡ଼, ଏରାତଡ଼େନେ, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତେ ଇନ୍ନିଢ଼ ଏଲୋବତଡ଼ ।” କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟବରଲୋଡ଼ ତକୋ, “ଆମ୍ବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆମ୍ବେନ୍‌ତମ୍ ଏଡୁଢ଼ୟମ୍‌ତେ, ଏଡେଲୋମା ତୟଲିସିଂମରବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଡୁଢ଼ୟମ୍‌ବାଜି ।” ୧୦ ଆମ୍ବେନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଏଡୁଢ଼ୟମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଜିୟ ଏଞ୍ଜାଙ୍ଗାଏ, ଏଡୁଢ଼ୟମ୍‌ତେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ବନ୍ନାୟବରନ୍ ଏମାନ୍ନେତେ ।

୧୧ ନମି ଆମ୍ବେନ୍ କେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍‌ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଜି ଜନା, ତନିମତନ୍ ସିଲଡ଼ ଡୋନେନ୍ ଆସନ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ତୁୟାୟଲାୟ; ଇନଲେଜି ଆତର୍‌ନବୋ ସିଲଡ଼ ନମି ଅନ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ତୁୟାୟତମ୍ । ୧୨ ତଗିଲନ୍ ସଡ଼ାୟଲେ ପାଡ଼େନ୍, ସନାଆରନ୍ ତୁୟାୟଲେ ପାଡ଼ାୟ । ଯବା, ଲୋଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଏଅମ୍‌ରେଡ଼ବା ଆରି ଆ ସାଆର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଲ୍‌ଜୁଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଏବଜାତାନାବା । ୧୩ ଆ ସାଆର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆକାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜସ୍ତମ୍‌ନେବା । ଜୋଶ୍ଚାନ୍, ଗାସାଲନ୍, ବନ୍ନାୟବରନ୍ ଅନାଲ୍ଲେନ୍, ପେଲ୍‌ନେନ୍, ଗୋଡ଼େନ୍, ଅଲ୍‌ଡିତନ୍, ଅଲ୍‌ସଙ୍ଗାଞ୍ଜାଲୋଡ଼େନ୍ ମଗାଡ଼ଲନ୍ ଏଡକୋତଡ଼େନେ । ୧୪ ଆମ୍ବେଜି ପ୍ରୁଡ଼ ଜିସ୍ କ୍ରିସ୍‌ମ୍‌ ଆ ଞ୍ଜସ୍ତମ୍‌ନେ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଞ୍ଜସ୍ତମ୍‌ନାବା, ଆରି ଇସ୍‌ର୍‌ଦେନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼େଲେ ଲୋବନ୍ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟ ତକୋନାବା ।

୧୪

ଆନ୍ନାମରନ୍ ଆ ତୋସା ଏଞ୍ଜମ୍‌ତଡ଼

୧ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ତର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଏରବସ୍ତୁ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ ଜାବା, ବନ୍‌ତ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଆ ବର୍‌ନେଜି ଅମ୍‌ଡୁଢ଼ତାଲେ ଆମ୍ବେଜି ଏଲ୍‌ବାଡୁତଡ଼ । ୨ ଆନା ତର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ମରଡ଼, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଜନୋମ୍‌ଜି ଜୋମ୍‌ତେ, ବନ୍‌ତ ତର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଏରବସ୍ତୁରନ୍ ଓଆବନ୍ ଜୋମ୍‌ତେ । ୩ ଆନା ଜୋମ୍‌ତେ ଅଞ୍ଜାମେନ୍

* ୧୩:୬ ମାଟିଉ ୨୨:୨୧; ମାର୍କ ୧୨:୧୭; ଲୁକ ୨୦:୨୫   * ୧୪:୧ ୧୪:୧ କଲସି ୨:୧୭

ଆ ମନରାଆତଡ଼ ଗବରୟତଡ଼ ତଡ଼, ଆନା ଅଃଠ୍ଲୋମେ ଆଜ୍ଞୋମତେନ୍ ଆ ମନରାଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ଅବତୋସାତଡ଼େ ତଡ଼; ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଜାଏନ୍ ।^୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନା ତ ଆନ୍ନାମରନ୍ ଆ କମ୍‌ବ୍‌ରିମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏବତୋସାତେ ? ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆନିନ୍ ଗବତେଲ୍‌ତେ ଅଡ଼େ ଅଃଗବତେଲେ ଆ ସାଡ଼କାରନ୍ ଆମଡ଼ ଆନିନ୍ ତନଡ଼ତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଆ କମ୍‌ବ୍‌ରିନ୍‌ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ତୁମ୍ ତବନଡ଼ଲେ ରପ୍ରିତେ ।

^୫ ଅବୟନେ ଗାମଡ଼େ ଆନ୍ନା ଜୋଗାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବୟ ଜୋଗାନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସୋଡ଼ା, ବନ୍‌ତ ଆରି ଅବୟନେ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଜୋଗା ସମାନ୍ ଗାମଡ଼େ । ତିଆସନ୍ ଆନା ଏଜ୍‌ମାଲେ ଇୟମଡ଼େ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ତିଆତେ ଗବରିଏତୋ ।^୬ ଆନା ଅବୟ ଜୋଗାନ୍ ସୋଡ଼ା ଗାମଡ଼େ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲୁମେତୋ, ଜନୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତନଡ଼ତଡ଼ ତଡ଼, ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକ୍‌କେଲେ ଆନିନ୍ ଜୋମେତୋ, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ସନେକ୍‌କେନ୍ ଷାଡ଼ତେ । ଅଜ୍‌ମା ମନରା ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନୋମଜୋମନ୍ ଅଃଠ୍ଲୋମେ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେକ୍‌କେନ୍ ଆସନ୍ ଲୁମେତୋ ଆରି ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକ୍‌କେଏତୋ ।^୭ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍‌ମେତେ ଆରି ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆସନ୍ ଅଃର୍‌ବୁଏ ।^୮ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅମେଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଅମେଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ତନ୍, ରବୁଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ରବୁଲ୍‌ଡ଼ତନ୍ । ତିଆସନ୍ ଅମେଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍ କି ରବୁଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ।^୯ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ବୁନ୍ ରବୁଏନ୍ କି ଯର୍‌ମେଡ଼େନ୍ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ ଆରି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆ ପ୍ରବୁ ତେଏନ୍ ।^{୧୦} ତିଆସନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମଆତଡ଼ ଜନି ଆସନ୍ ଅବତୋସାତେ ? ଆରି, ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମଆତଡ଼ ଜନି ଆସନ୍ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତେ ? ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ କୁଏ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କ୍‌କ୍‌ମଡ଼େନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଆମୁକ୍‌କାବାନ୍ ଇୟତେ ତନଡ଼ବୋ ।^{୧୧} ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ,

“ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମଡ଼େ, ଞ୍ଜେନ୍ ଆମେଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍,
ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ମୁକ୍‌କାବାଞ୍ଜେନ୍ ତୁଡ଼ମୁତଜି,
ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁ ଗାମଡ଼େ ଯଜି ।”

^{୧୨} ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମୁକ୍‌କାଲୋଡ଼ ରମ୍‌ମଡ଼ ରମ୍‌ମଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଆ ଇସାବ ତିୟତବୋ ।

ଅବୟନେନ୍‌ଆତଡ଼ ଇର୍‌ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଏଗବଲୋଡ଼ଡ଼

^{୧୩} ତିଆସନ୍, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବିସାରତଡ଼, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ଆସନ୍ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ କି ତନଶ୍‌ୟାୟମର ତେଡ଼ଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଇୟମବା ।^{୧୪} ଞ୍ଜେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଡର୍‌ନ୍‌ ବର୍‌ତନାୟ୍, ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ଏରମଡ଼ିର ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନୋମଜୋମନ୍ ଏରମଡ଼ିର ଗାମଲେ ଡର୍‌ନ୍‌ ତେନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଏରମଡ଼ିର ତେତେ ।^{୧୫} ଆମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆଜନୋମ୍ ଆଜ୍ଞୋମଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନମ୍ ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ ସିନ୍‌ଗାଲନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମନ୍ ତନ୍‌ଡ଼ୟମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏଃଞ୍ଜିଣ୍‌ମେନ୍ । ଅଜ୍‌ମା ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍‌ବୁନ୍ ରବୁଏନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆମନ୍ ଜନୋମଜୋମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗବଲୋଡ଼ଡ଼ ।^{୧୬} ଆମ୍ବେନ୍ ଅଜ୍‌ମାଆତେ ମନଡ଼ ଗାମଲେ ଅବତିସୟତେ, ତିଆତେ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେନ୍ ତୋସାତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ ।^{୧୭} ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଗାଗାନ୍‌ନେନ୍ ତ ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଡର୍‌ମ୍‌ମନ୍, ସନୟନ୍ ତ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସର୍‌ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ।^{୧୮} ଆନା ଏନ୍‌ଲେ କ୍ରିସ୍‌ବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସେବାତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବସର୍‌ତାତେ, ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମଲେ ବଡ଼ଞ୍ଜି ।

^{୧୯} ତିଆସନ୍, ଅଜ୍‌ମାଆତେ ସନୟନ୍ ତ ସର୍‌ତାନ୍ ଷାଡ଼ତବୋ, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍‌ଆତଡ଼ ମବରଡ଼ତେ ତିଆତେଜି ଏଲ୍‌ମବା ।^{୨୦} ଅଜିଡ଼ ଆଜନୋମ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଏବମୋସ୍‌ସୁତଡ଼ । ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଜନୋମଜି ଜୋମଲେ ରପ୍ରିତବୋ, ବନ୍‌ତ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜନୋମ ବାଞ୍ଜେ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ମନଡ଼ ତଡ଼ ଗାମେନ୍ ତେନ୍, ତି ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ଏଜୋମଡ଼ଡ଼ ।^{୨୧} ଜୋମଜୋମବେନ୍ ତ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଗାଗାନ୍ ଆସନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ଡର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଅଜ୍‌ମା ତେଏନ୍ ତେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ବା ।^{୨୨} ଡର୍‌ନେନ୍‌ମ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ତୁମ୍ ଜନାଏତୋ, ଅଜ୍‌ମା ମନରା ମନଡ଼ ଇୟମଲେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମଡ଼େ, ଆରି ତିକ୍‌କି ଆନିନ୍ ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଅଃଠ୍ଲୋସାଏ, ତି ଆ ମନରା ସନେନ୍‌ସେନ୍ ।^{୨୩} ବନ୍‌ତ ଆନା ଡାଲ୍‌ଗଡ଼ଲେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ଜୋମଡ଼େ, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଗିନ୍‌ୟିୟଲୋଡ଼ ତୋସାମର

* ୧୪:୧୦ ୧୪:୧୦ ୨ କରଜି ୫:୧୦

ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଅଃଲ୍ଲୋମେ; ଆରି ଅଙ୍ଗାତେ ତର୍ନେନ୍ ସିଲଡ୍ ଅଃଡୁଡ୍‌ନାୟ୍, ତିଆତେ ଇର୍ସେ ।

୧୫

ଆନ୍ନାମରନ୍‌ଆତଡ୍ ଅବସର୍ତ୍ତାବା

୧ ତର୍ନେଲୋଡନ୍ ଆନାଜି ବୋର୍ସା, ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ନେଲୋଡନ୍ ଏରବସ୍ତୁରନ୍ ଆ କାକାଡା ସାୟସିବା । ଆତିନ୍‌ସଜନ୍ ଅବସର୍ତ୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରତଡ୍ ଗୋୟତଡ୍ ତଡ୍ । ୨ ଆର୍ପାୟ୍, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ସୁକ୍ଳା ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ଆ ତର୍ନେଞ୍ଜି ଅନବ୍‌ବୋର୍ସାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବସର୍ତ୍ତାତବୋଜି । ୩ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆତିନ୍‌ସଜନ୍ ଅନବସର୍ତ୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ୍ ଅଃଲ୍ଲୋମେ । ଆର୍ପାୟ୍, ସାସ୍ତଲୋଡନ୍ ଆଇତିତନ୍ ଅଡ୍ରମ୍, “ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଗବ୍‌ରୟ୍‌ଲବେଞ୍ଜି ତି ଆ ଗନବ୍‌ରୟ୍ ଖେନ୍ ସସ୍‌ତାୟ୍ ।” ୪ ସାସ୍ତଲୋଡନ୍ ଆଇତିତନ୍ ଆ ଖନଡ୍‌ଜି ସନ୍‌କ୍ଳାଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍, ଏରକିଲ୍‌ଡ୍‌ବେନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ସାସ୍ତନ୍ ଇନ୍‌ଲୋଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନ୍ନୟ୍‌ବନ୍ ତ ସନଏନ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ୍‌ତନ୍ । ୫ ଅନ୍ନୟ୍‌ବନ୍ ତ ସନଏନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆ ଇସ୍ଟୁନ୍ ଅଡ୍ରମ୍ ଅଡ୍ରକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଆବମନ୍‌ନ୍ ଅମ୍ବେନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତିୟ୍‌ବେନ୍‌ତୋ । ୬ ଅଡ୍ରକୋନ୍‌ବେନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆବୟ୍‌ନ୍ ଆ ସର୍‌ବତନ୍ ବାଞ୍ଚେ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌କେବା ।

ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ୍‌ବରନ୍

୭ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜାଲବେନ୍, ଏଞ୍ଚେଗନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଅଡ୍ରକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ଜାବା । ୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆଜାଡି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ ଗନବ୍‌ରେତନ୍ ଆଞ୍ଜିଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ କାକାଡାମର୍ ଏମ୍ବେଏନ୍, ଏଞ୍ଚେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ପୂର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ଆସ୍ତାସାଲନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଗବ୍‌ରିତେ । ୯ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌କେତଜି । ସାସ୍ତଲୋଡନ୍ ଆଇତିଡ୍, “ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍‌ଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌କେତମ୍, ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌କେତମ୍ ।”

୧୦ ଆରି ବତର କେନ୍‌ଆତେ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍,
“ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ସର୍ତ୍ତାନେତଜି ।”

୧୧ ଆରି ବତର,
“ଅଡ୍ରକୋ ଏରଜିଉଦିମରଜି ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌କେବା;
ଆରି, ଅଡ୍ରକୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି, ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକ୍‌କେଏତଜି ।”

୧୨ ଆରି, ଜିସାୟ୍‌ନ୍ ବର୍‌ଗିନେ,
“ଜିସିନ୍ ଆ କେକ୍ଳାଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ତୁଡ୍‌ତନାୟ୍,
ଆନିନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସାସନତେ,
ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ୍‌ନ୍ ଆସାତଞ୍ଜି ।”

୧୩ ଅଡ୍ରକୋନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆରାସାତଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍‌ର, ତର୍ନେବେନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଅଡ୍ରକୋନ୍ ଆ ସର୍ତ୍ତା ତ ସନୟ୍‌ନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବରିୟ୍ ତେବା, ମଡ୍‌ରି ପୁରାଡାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଚେ ମରଡ୍‌ବେନ୍‌ତୋ ।

ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ୍ ପାଠଲନ୍ ଆ କାକାଡା

୧୪ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ତନାନ୍‌ଖେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏଲ୍‌ସାଜତେ ଆରି ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ମନଡ୍ ବୁଡ୍‌ଡି ତକୋ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ୍ରକୋନ୍ ଏଗୟ୍‌ତେ, ତର୍ତ୍ତମ୍ ନିୟ୍ ଏଲ୍‌ଖଡ୍‌ଖଡ୍‌ଲେ ଏରପ୍ରିତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଜନା । ୧୫ ଇସ୍‌ରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ୍ ଆସ୍ତେଡାଲିଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍‌ନୋମଡ୍‌ଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅନେଭାୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିରି ଇଡ୍‌ଲାୟ୍ । ୧୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ମଡ୍‌ରି ପୁରାଡାନ୍ ବାଞ୍ଚେ ମବ୍‌ଡ୍‌ରିତାଲନ୍ ଅନମଡ୍‌ନ୍ ଅଡ୍ରମ୍ ଜନାଜାନ୍ ତେତଜି, ତିଆସନ୍ ଆମଡ୍‌ବାଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡାମର୍ ଅମ୍ବେଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନଡ୍‌ବର୍ ଅନବ୍‌ଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ରାଓଡାନ୍ ଅଡ୍ରମ୍ କକାଡାତନାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ଖାଡ୍‌ଲାୟ୍ । ୧୭ କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସୁନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କାକାଡା ଆର୍‌ଲ୍‌ମ୍‌ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସୋଡାମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସ୍‌ୟ୍‌ତନାୟ୍ । ୧୮ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ୍ ଅନବ୍‌ତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଇନିଜି ଅସିଲୋଡ୍‌ଖେନ୍

ଲୁମେନ୍, କେନ୍ ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଓମଡ଼ଲାୟ । ୧୯ କେନ୍ଆତେଜି ଆନିନ୍ ଲୁମେନ୍, ଅରମ୍ଭତନ୍ ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ମଡ଼ିର୍ ବୋର୍ସାନ୍ ବାରେ ବର୍ନେନ୍ ତ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆନିନ୍ ଲୁମେନ୍; ତିଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ସିଲଡ଼ ଇଲିରିକନ୍ ଏରିୟେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ନ୍ ଅସ୍ପୁଟ୍ବର୍ନାୟ । ୨୦ ଅଡ଼େକାସେଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅମତଡ଼େଜି, ତେରେ ଅନସ୍ପୁଟ୍ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସାୟତାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ ଜିମ୍ମି ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଅସିଡ଼ନ୍ ଗୁଗୁନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଃସାଜାୟ । ୨୧ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ;

“ଆନାଜି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଖାଡ଼େଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗିୟତଜି,
ଆନାଜି ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅମତଡ଼େଜି ଆନିଞ୍ଜି ଜନାତଜି ।”

ପାଓଲନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଜିରଜିରନ୍ ସାଜେନ୍

୨୨ *ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ ତର ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ । ୨୩ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ତେସାଲୋଡ଼ କାକାଡ଼ାଖେନ୍ ସୁଜ୍ଜେଏନ୍, ଆରି ଗୋଗୋୟ ବର୍ସେଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଗିଜନ୍ ସାୟଲାୟ, ନମି ଲନତୟଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗଡ଼େଲ୍ତେ । ୨୪ ଖେନ୍ ସ୍ପେନ୍ ତେସାନ୍ ଆରିୟତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଇୟତାୟ ଜିରବେନ୍ ଗାମଲେ ଇୟମଲାୟ, ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋତାଲନ୍ ତେରେ ସିଲଡ଼ ସ୍ପେନ୍ ତେସାନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଅବ୍ବୁଜିୟବା । ୨୫ *ଅବଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ସନାଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ । ୨୬ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟତିୟନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ତ ଆକାୟା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଏତିୟତାୟ ଗାମେଞ୍ଜି । ୨୭ *କେନ୍ଆତେ ଆ ଇସ୍ବୁମଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା, ଆନିଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ଲୁମତଜି; ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ମାୟେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତନିୟତିୟନ୍ ବାରେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାୟସିଏତଜି, କେନ୍ଆତେ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି । ୨୮ ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତିଆ ତକା ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ଲନୁମଖେନ୍ ଅବସୁଜ୍ଜେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଖେନ୍ ସ୍ପେନ୍ ତେସାନ୍ ଯର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଜଡ଼ତନାୟ । ୨୯ ଆକା ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ବରିୟ ଆସିବାଦନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା ।

୩୦ ଏ ବୋଷାଡ଼ ତନାଜି, ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ତ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆଡ଼ିୟଲଡ଼ଲନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଆସନ୍, ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ କାକୁତ ତନାୟ, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାବା । ୩୧ ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଲ୍ଲେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ୁୟତୋ, ଆରି ଜିରୁସାଲମ୍ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାଖେନ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଜାଏତଜି, ତିଆତେଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାବା । ୩୨ ଇସ୍ବରନ୍ ଲତଜେନ୍ ତେନ୍, ସର୍ତାନ୍ ବାରେ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଲନ୍ ଲୋଲୋନେନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ । ୩୩ ସନୟନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ । ଆମେନ୍ ।

ସନଙ୍କଡ଼େନ୍

୧ କେକ୍ୱେ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ସନେବାବୟ, ପିବେ ତନାନନ୍ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ । ୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୟଲେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପ୍ରୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଜାବାଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମବାଜି, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ସନାୟସାୟ ତକୋ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଡିୟବା; ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟନେ ମନଡ଼ ଗଡ଼ିମର୍ ତେଏନ୍ । ୩ *କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସ୍ଟନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ସର୍ବ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜେନ୍ ପ୍ରିୟୁଲାନ ତ ଆକିଲାନଆତଡ଼ ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା । ୪ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ଅଜାତମଲଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ତୁମ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋ ଏରଜିଉଦି ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ସେକ୍ୱେତଜି । ୫ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସିରେଡ଼ଞ୍ଜି ଆର୍ନୁକୁଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା । ତନୁଡ଼ୟମମର୍ ଗଡ଼ିଖେନ୍ ଏପାଇତନ୍ଆତଡ଼ ନମସ୍ବାରବା, ଆନିନ୍ ଆସିଆ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ଆମ୍ବୁଡ଼ ତର୍ନେମର ତେଏନ୍ । ୬ ମରିଅମନ୍ଆତଡ଼ ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ କାକାଡ଼ାଲନ୍ । ୭ ଆନ୍ଦ୍ରନିକନ୍ ତ ଜୁନିଆନ୍ଆତଡ଼ ନମସ୍ବାରନ୍ ଅବଜନାବା, କେନ୍ ବାଗୁ

* ୧୫:୨୨ ୧୫:୨୨ ରୋମିଅ ୧:୧୩ * ୧୫:୨୫ ୧୫:୨୫ ୧ କରନ୍ତି ୧୭:୧-୪ * ୧୫:୨୭ ୧୫:୨୭ ୧ କରନ୍ତି ୧:୧୧ * ୧୭:୩ ୧୭:୩ ଅନସ୍ତାୟ ୧୮:୨

ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଖେନ୍ ସରିନ୍ ବଣ୍ଟିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି; ଆମ୍ବୁଟୁମା ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତାନ୍ନୁଲଞ୍ଜି, ଆରି ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନାଜି ।

୮ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ତନୁଡ଼ୟମତମ୍ ଆସ୍ତିଆତନ୍ଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରନ୍ ଅବଜନାବା । ୯ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ସର୍ବ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜେନ୍ ଉର୍ବାଣନ୍ ତ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ଗଡ଼ିଞ୍ଜେନ୍ ସ୍ତାକ୍ତନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ନମସ୍ତାରନ୍ ଅବଜନାବା । ୧୦ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜ୍ଞିନୟେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆପେଲାନିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରବା, ଆରି ଆରିସ୍ତବୁଲନ୍ ଆସିଂମରଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ନମସ୍ତାରବା । ୧୧ ଜାତିମରଞ୍ଜେନ୍ ଏରୋଦିଆନ୍ ତ ନାକିଂସନ୍ ଆସିଂମର କ୍ରିସ୍ତାନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ନମସ୍ତାରନ୍ ଅବଜନାବା ।

୧୨ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି କୁପେଣାନ୍ ତ କୁରୁପୋସାନ୍ଆତଡ଼, ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାଲନ୍ ପସିଂନିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରନ୍ ଅବଜନାବା । ୧୩ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସ୍ତୋତାଏନ୍ ଆ ମନ୍ରା ରୁପନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ ନମସ୍ତାରବା, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଅୟୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅଡ଼ମ୍ । ୧୪ ଅସୁଲ୍ଡିତନ୍, ଘ୍ଲେଗୋନନ୍, ଅରମିସନ୍, ପାତ୍ରବାନ୍, ଅରମାସନ୍ ତ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆ ତନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି ତନାନଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରନ୍ ଅବଜନାବା । ୧୫ ପିଲଲଗନ୍ ତ ଜୁଲିଆନ୍, ନିରୁସନ୍ ତ ଆ ତନାନଞ୍ଜି, ଆରି ଅଲୁମାନ୍ ତ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ନମସ୍ତାରନ୍ ଅବଜନାବା ।

୧୬ ମଡ଼ିବ୍ ଜନୋଜୋରନ୍ ବାରେ ତର୍ଡମ୍ ଅଲ୍ଲନମସ୍ତାରବା । ଅଡ଼କୋ କ୍ରିସ୍ତାନ୍ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି ।

ଅନବସୁଜ୍ଞେବରନ୍

୧୭ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି ତନାନଜି, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବନ୍ନୁୟ୍ବତବେନ୍, ଅଜା ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରଜି ଆମ୍ବେନ୍ ଏଜାଏନ୍ ତିଆତେ ଆନାଜି ସଜାଠାତାଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ପାଲ୍ଲଡ଼ଲନ୍ ଆନ୍ନା ଆ ଖନଡ଼ି ତିୟ୍ତଜି, ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସବ୍ଡାୟ୍ଲନ୍ ତକୋନାବା । ୧୮ ଆନାଜି ଏନେଗନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ମଗାଡ଼ତଜି ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତାନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜେସବାଏଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆ କିମୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବାଉଲ୍ଲି ଏନେତଞ୍ଜି । ତମୟବରଞ୍ଜି ତ କଣ୍ଡାୟବରଞ୍ଜି ବାରେ ସନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟତଜି । ୧୯ ବନ୍ତ, ମନଡ଼ବରଞ୍ଜେଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଏତର୍ଡନେ ଗାମଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଜନାଜି, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ସର୍ତାତ୍ରିୟ୍ । ଆଜାଡ଼ିବରଞ୍ଜି ବାରେ ବୁଡ଼ିବେନ୍ତୋ ଆରି ଆଜାଡ଼ିତତନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ଼ ମଗାଞ୍ଜିତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, କେନ୍ଆତେ ଅନିସୁମଞ୍ଜେନ୍ । ୨୦ ଏରେଲ୍ତେନ୍ ସନୟ୍ ଆଡ଼ିୟ୍ତେନ୍ ଆ ଇସ୍ବର, ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନାଲୋଡ଼ ତାଲ୍ଲଡ଼ବେନ୍ ଆ ଜାୟ୍ତା ସନ୍ନୁମନ୍ଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାତାତେ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନାୟ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋନେତୋ ।

୨୧ ଏସର୍ବ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜେନ୍ ତିମତିନ୍ ତ ତେସାବାୟ୍ଞେନ୍ ଲୁକିଆନ୍, ଜାସୋନନ୍ ତ ସୋସିପାତ୍ରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି ।

୨୨ ଖେନ୍ ତେବ୍ଡିଆନ୍, ପାଓଲନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିରି ଅରିଡ଼ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେନ୍ ।

୨୩ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ସାକ୍ଲେକ୍ଲମ୍ବର ଗାୟନ୍ ତ ଆସିଡ଼ନ୍ ଆର୍ଭୁକ୍ତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି; ତି ଆ ଗଡ଼ା ତକ୍ଳୋତାବମର ଏରାସ୍ତନ୍ ତ କାର୍ଡ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେନ୍ । ୨୪ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନାୟ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ ।

ପାର୍ଡନାନ୍ ତ ସନେନ୍ସେନନ୍ ବାରେ ଇଡଲନ୍ ଅନବସୁଜ୍ଞେନ୍

୨୫ ଜିରାୟ୍ବା, ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଏସେକେବା, ତନେବେଞ୍ଜି ରନବତୋନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ବରନାୟ୍ ଆରି ଆମ୍ବୁଟୁମା ସିଲଡ଼ ଆଡ଼କୋଏନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଜରୁ ବନେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଅବରାଡ଼ାଏନ୍ । ୨୬ ତି ଆ ଜରୁ ବନେଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଞ୍ଜେତେ ବନେମରଞ୍ଜି ଆ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ ରାଡ଼ତାଏନ୍, ଆରି ତିଆତେ ନମି ପ୍ରବୁ ଇସ୍ବରନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନସ୍ତବୁବରନ୍ ତେତେ, କେନ୍ଆତେ ବାରେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ତରନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଲେ ରପ୍ତିତଜି ।

୨୭ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଜନାମର ଇସ୍ବରନ୍, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆଏଡ଼ର ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

☆ ୧୨:୧୩ ୧୨:୧୩ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୫:୨୧ ☆ ୧୨:୨୧ ୧୨:୨୧ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୨:୧

କରିଛାୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପତ୍ର କରନ୍ତି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଥା ପର୍ତ୍ତମ୍ ସ୍ତ୍ରୀତି ସନେକୁଲନ୍

କରନ୍ତିବାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଥା ପର୍ତ୍ତମ୍ ସ୍ତ୍ରୀତିଲୋଡ଼, କରନ୍ତି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆଡ଼ବନଡ଼େନ୍ ଥା ମଣ୍ଡଳିମରଜି କ୍ରିସ୍ଟ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତ କ୍ରିସ୍ଟ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆଗ୍ରୋଡ଼େଲୁଜି ଥା କଡ଼ାଡ଼ିଜି ଆଇଡିଡ଼ ୧:୧ । ଆକାୟା ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ କରନ୍ତିନ୍ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ା, ଆରି ତିଆତେ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଥା ରାଜଦାନି ତକୋଏନ୍ ୧୭:୫-୯ ।

ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ୫୫ ବସେଡ଼୍ ଥା ତିକ୍ଳି କେନ୍ ଥା ସିଟି ପାଓଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ପାଓଲନ୍ ଏପିସି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟି ଇଡ଼େନ୍ । କରନ୍ତି ମଣ୍ଡଳିଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍‌ରାଜି ଗୋଡ଼େନ୍ ପାଡ଼େନ୍ ଏନେତୁଜି, ତାରିତୁଜି ଆରି ପରାନ୍‌ସାଜିନ୍ ଥା କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମତଜି ଗାମଲେ ପାଓଲନ୍ ଆରମତଡ଼େନ୍, କେନ୍ ଥା ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆମତ୍‌ଜି ଆପ୍ତାୟେନ୍ । କେନ୍ ଥା ସିଟିଲୋଡ଼ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ତରଡ଼୍‌ଆନ୍ନା ଆରେନେତନେଜି, ଖାଡ଼୍‌ବୟନେନ୍ ତ ସୁଡ଼୍‌ନେନ୍, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଥା ତନିୟତିୟ ତ ଯନମେଡ଼ନ୍ ଥା କଡ଼ାଡ଼ିଜି ଆଇଡିଡ଼ ୧୩ ।

ବଇନ୍ ଥା ପନାକ୍‌ଡ଼

- ୧. ପାଓଲନ୍ କରନ୍ତିବାଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସେକେତେ । ୧:୧-୯
- ୨. କରନ୍ତି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ତରଡ଼୍‌ଆନ୍ନା ତେଏଜି । ୧:୧୦-୪:୨୧
- ୩. ପରାନ୍‌ସାଜିନ୍ ଥା କାକାଡ଼ା । ୫:୧-୭:୪୦
- ୪. କ୍ରିସ୍ଟାନୁମରଜି ତ ଏରକ୍ରିସ୍ଟାନୁମରଜି* । ୮:୧-୧୧:୧
- ୫. ମଣ୍ଡଳିନ୍ ତ ଗିର୍ଜାନେନ୍ । ୧୧:୨-୧୪:୪୦
- ୬. କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଥା ଯନମେଡ଼୍ ତ ତର୍ନେମରଜି । ୧୫:୧-୫୮
- ୭. କ୍ରିସ୍ଟାନୁମରଜି ଥା ତନିୟତିୟ । ୧୬:୧-୪
- ୮. ଅନବ୍‌ସୁକ୍ରେବରନ୍ । ୧୭:୫-୨୪

୧ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ସୋସ୍ତ୍ରୀନା ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଥା ଇସ୍ପମ୍ ବାଭେ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସ୍ଟୁନ୍ ଆରୋଡ଼େଲଲେନ୍ ଆନାପ୍ତାୟା ଖଡ଼୍‌ନେମରଜି;

୨ *କରନ୍ତି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଥା ମଣ୍ଡଳି, ଆରି ଆନାଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଥା ମଡ଼ିର୍‌ମର ଆତନେ ଆସନ୍ ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେଏଜି, ଆରି ଆନାଜି ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ସରିନ୍ ଆପ୍ତାୟାଲୁଜି ଆସନ୍ ଆନିଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ତେଏଜି, ଆରି ସମ୍ପରାନ୍ ତିଅଜା ମନ୍‌ରା ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସେନ୍‌ପୁରତଜି, ତି ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଏଆପ୍ତାୟାତାୟା;

୩ ଆପେୟ ଇସ୍ପରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼୍ ସନାୟମନ୍ ତ ସନୟନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟାତୋ ।

କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅନେଲେ ଆସିର୍ବାଦନ୍

୪ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସ୍ଟୁନ୍ ଅନେଲେ ଇସ୍ପର ଆମେଜିଆତଡ଼୍ ସାୟମଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଇସ୍ପରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସେକେତାୟ । * ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମେଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଏପ୍ତାୟାଲନେନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଆତେ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍, ଆରି ଖନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବୋସାନ୍ ତ ବନୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଆମେଜି ଗମାଡ଼୍‌ଲବେନ୍ । ୬ କେନ୍ ଏନେଲେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଥା ବର୍ନେଜି ଅମତ୍‌ବେନ୍ ରବତୋଲେ ଗନବ୍‌ରିନ୍ ତେଏନ୍ । ୭ ତିଆସନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ଟୁନ୍ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆଗ୍ରିୟତାତେନ୍ ଥା ତିନ୍ନା ଏକ୍ରଗେତେନ୍ ଆଡିଡ଼୍ ଆମେଜି ପୁରାଡ଼ାନ୍ । ୮ ତନିୟତିୟଲୋଡ଼୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଅ୪ନ୍‌ସୋୟାୟାବେନ୍ । ୮ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଥା ତିନ୍ନା ଇ ଏଜାଲତେନ୍ ଆମେଜି ଏରତୋସା ତେତବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମେଜିଆତଡ଼୍ ଆତନିକ୍ଳି ଜାୟ ଜୁବାୟଲେ

* : ୧:୦ କୋଡ଼୍‌ତାୟପୁରମରଜି   ✧ ୧:୨ ୧:୨ ଅନାପ୍ତାୟା ୧୮:୧

ତକ୍ଷୋତବେନ । ୯ ଅଙ୍ଗା ଇସ୍ବର ଆଅନତ୍ତମନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟଲେନ୍ ଆମତ୍ ରୁକୁଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଓଡ଼େଲବେନ୍ ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର ତର୍ନେମର୍ ।

ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ପନାଲ୍ଲାଡ଼ନ୍

୧୦ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ତନାନ୍ତି, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ବେଲୋଡ଼ ଶେନ୍ ଅମତ୍ତବେନ୍ କାକୁତ୍ ତନାୟ, ଏକତାଡ଼ିତନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ଆବମନ୍ନନ୍ ଏମ୍ବେଲନ୍ ମାୟମାୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଅମତ୍ତବେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ିକା ପନାଲ୍ଲାଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼ୁକୋଏ; ଆବୟନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ଆରି ଆବୟନ୍ ଆସନେଡ଼ିସେଡ଼ ଅମ୍ବେଲନ୍ ଆବୟନ୍ ଅମ୍ବେନାବା । ୧୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ତନାନ୍ତି ଅମତ୍ତଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅଲ୍ଲବାଡ଼େନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ବେଲେ ଲ୍ଲୟନ୍ ଆସିମ୍ବରଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଶେନ୍ଆତତ୍ ଅବଜନାଲ୍ଲୟଜି । ୧୨ *ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଆ ବର୍ନେ ଏବର୍ତ୍ତନ୍ ଗାମ୍ବେଲେ ଶେନ୍ ଜନାଲ୍ଲୟ, ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍ବତଜି ଶେନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ସନଶ୍ରେୟଡ଼ମର୍, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍ବତଜି ଶେନ୍ ଆପଲ୍ଲନ୍ ଆ ସନଶ୍ରେୟଡ଼ମର୍, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍ବତଜି ଶେନ୍ କେପାନ୍ ଆ ସନଶ୍ରେୟଡ଼ମର୍, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗାମ୍ବତଜି ଶେନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ସନଶ୍ରେୟଡ଼ମର୍ । ୧୩ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଇନ୍ ପାଲ୍ଲାଡ଼ଲନ୍ ପଡ଼ ? ପାଓଲନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଆଅକ୍ଷାତତ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ରବୁଏନ୍ ପଡ଼ ? ଅଡ଼େ ପାଓଲନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ବେଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି, ତକ୍ଷବତାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ପଡ଼ ?

୧୪ *ଶେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତତ୍ ସେକୋତାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଶେନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ତ ଗାୟନ୍ ତୁମ୍ ତକ୍ଷବତାନ୍ ତିୟଲାଇ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ତକ୍ଷବତାନ୍ ଅଃଡ଼ିୟଲାଇ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜୁମ୍ବେଲୋଡ଼ଶେନ୍ ତକ୍ଷବତାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଗାମ୍ବେଲେ ଆନ୍ନିଡ଼ ବର୍ନେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏଜି । ୧୬ *ଓଓ, ଶେନ୍ ତିପାନ୍ ଆସିମ୍ବରଜି ନିୟ ତକ୍ଷବତାନ୍ ତିୟଲାଇ, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ତକ୍ଷବତାନ୍ ତିୟଲାଇ ଗାମ୍ବେଲେ ଶେନ୍ ମନ୍ନେଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଆୟ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତକ୍ଷବତାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଶେନ୍ଆତତ୍ ଅଃନ୍ନାସ୍ତାୟଲ୍ଲୟ, ଆର୍ପାୟ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଶେନ୍ଆତତ୍ ଆସ୍ତାୟଲ୍ଲୟ; ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ଆଅକ୍ଷାତତ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ରନବୁ ଆ ବୋର୍ସା ମୋସ୍ତତଡ଼େ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ତମାୟବରନ୍ ବାଡ଼େ ତେଡ଼ଡ଼ ତଡ଼ ।

କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ତ ଆ ବୁଡ଼ିନ୍ ତକୋ

୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆସେଏଃଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ଆଅକ୍ଷାତତ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆ ଉଲ୍ଲବରଗୋ; ବନ୍ତ ଇନଲେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜୁଡ଼ଲବନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା । ୧୯ ତିଆସନ୍ ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତନ୍ ତକୋ, “ଶେନ୍ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆ ବୁଡ଼ି ଅବସେଡ଼ତାୟ,

ଆରି ଜନାମରଞ୍ଜି ଆଜନା ଅଃନ୍ନାଆୟ ।”*

୨୦ ତିଆସନ୍ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଅଡ଼େଙ୍ଗା ? ସାସ୍ତିଞ୍ଜି ଅଡ଼େଙ୍ଗା ? କେନ୍ ଆ ଜୁଗ ଅଲ୍ଲବାଡ଼ୁମରଞ୍ଜି ଅଡ଼େଙ୍ଗା ? ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ କେନ୍ ଜଗତନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ଆ ଉଲ୍ଲ ଗାମ୍ବେଲେ ଅଃକର୍ନେ ପଡ଼ ?

୨୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ଗିୟତାଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଜଗତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବୁଡ଼ିଞ୍ଜି ବାଡ଼େ ଇସ୍ବରନ୍ଆତତ୍ ଜନାଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଲଜି, ତିଆସନ୍ ଇନଲେନ୍ ଏରସ୍ତୁବର୍ତ୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲବର୍ ଅମତ୍ତଡ଼ତାଲେ ଆତର୍ତ୍ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତତ୍ ଅନୁରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଲତଜେନ୍ । ୨୨ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅରମ୍ବତନ୍ ସାୟତଜି, ବନ୍ତ ଟ୍ରିକମରଞ୍ଜି ବୁଡ଼ିନ୍ ସାୟତଜି । ୨୩ ବନ୍ତ ଇନଲେନ୍ ଆଅକ୍ଷାତତ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ଆତତ୍ ଏଅସ୍ତୁବର୍ତ୍ତାୟ, ଆନିନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୪ ବନ୍ତ ଜିଉଦିମର୍ ତେଏଡ଼ୋ, ଏରଜିଉଦିମର୍ ତେଏଡ଼ୋ, ଆନାଜି ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ତୁମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ତ ବୁଡ଼ିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲବର୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ବୁଡ଼ି, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଏରବୋର୍ସାବର୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ବୋର୍ସା ତକୋ ।

୨୬ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ତନାନ୍ତି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆରୋଡ଼େଲବେନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏତକୋଲନ୍, ତିଆତେ ଇୟମ୍ବେଲେ ଗିୟବା, ପୁତ୍ ନ୍ ଆଗାନ୍ନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ଅମତ୍ତଲୋଡ଼ବେନ୍ ଜବୁତମ୍ ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି,

* ୧:୧୭ ୧:୧୨ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୨୪ * ୧:୧୪ ୧:୧୪ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୮; ଅନାସ୍ତାୟ ୧୯:୨୯; ରୋମିଅ ୧୭:୨୩ * ୧:୧୭ ୧:୧୭ ୧ କରନ୍ତି ୧୭:୧୫ † ୧:୧୮ 1:18 ଇନ୍ନିଡ଼ି ବର୍ଗାୟର୍ଗାୟ ତଡ଼ * ୧:୧୯ ୧:୧୯ ଜିସାୟ ୨୯:୧୪

ସୋଡ଼ାଫରଞ୍ଜି ତ ଆମ୍ବୁଟୁଗଡ଼ଫରଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି । ୨୭ ବନ୍ଦତ ଇସ୍ଵରନ୍ ବୁଢ଼ିଫରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗନବରଜନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆ ଉଲ୍ଲଫରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଏଞ୍ଜି, ଆରି ବୋର୍ସାଫରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗନବରଜନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାତଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ସେତାଏଞ୍ଜି । ୨୮ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼ ଇନିଜି ସୋଡ଼ା ତକୋ, ତିଆତେ ଅନବସେତନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆସେନେଡ଼ସେତଞ୍ଜିଆତେ ତ ସନ୍ନାରାନ୍‌ଆତେ ସେତାଏନ୍ । ୨୯ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ମୁକ୍କାଲୋଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଗର୍ବତଡ଼ନେ ତଡ଼ । ୩୦ ଆନିନ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଆମ୍ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସ୍ଟୁନ୍ ଆମ୍‌ଫ୍ ଏମାୟ୍‌ଲନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍‌ଫ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ବୁଢ଼ିନ୍ ଅକ୍ରମ୍; ଆନିନ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ତରମ୍‌ମର୍, ମଡ଼ିର୍‌ମର୍ ତେଲେ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଲବୋ । ୩୧ ତିଆସନ୍ ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ “ଆନା ଗର୍ବତନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଇନି ଲୁମେନ୍, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଗର୍ବନେତୋ ।”*

୨

ଆଅକ୍କାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସ୍ଟୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆୟୋତେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ

୧ ଏ ବୋଞାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି ଖେନ୍ ଅମ୍‌ଫ୍‌ବେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ନାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ବୁଢ଼ିଖେନ୍ ବାରେ କି ତମାୟ୍‌ବରନ୍ ବାରେ ଖେନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଅଃଭିୟ୍‌ଲାଇୟ୍ । ୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଅମ୍‌ଫ୍‌ବେନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼, ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତ ଆନିନ୍ ଆଅକ୍କାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍‌ବୁଏନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତୁମ୍ ଜନାଇୟ୍‌ତୋ, ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ଜନାତଡ଼ିୟ୍ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲାଇୟ୍ । ୩ *ତି ଆତିଡ଼ ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ବୋର୍ସା ତଡ଼, ଆରି ବଡ଼ତନ୍, ତନକରନ୍ ବାରେ ଖେନ୍ ଅମ୍‌ଫ୍‌ବେନ୍ ତକୋଲନାୟ୍ । ୪ ଖନଡ଼େଖେନ୍ ତ ଅନସ୍ତୁବରୁଖେନ୍ ଗିଆନନ୍ ତ ତମାୟ୍‌ବରନ୍ ବାରେ ତଡ଼, ଆର୍‌ସାୟ୍, ଖେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାରେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ଲାଇୟ୍ । ୫ ତିଆସନ୍, ତନେବେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବୁଢ଼ି ବାରେ ଏରଡ଼ନମ୍‌ଜିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାରେ ତନମ୍‌ଜିନ୍ ତେଏନ୍ ।

ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବୁଢ଼ି

୬ ତେଲୋଜନଡ଼େତନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମାୟ୍‌ଡ଼ଫରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଫ୍ ବୁଢ଼ିନ୍ ବାରେ ବର୍ନେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ୍, ବନ୍ଦତ ତିଆତେ କେନ୍ ଆ ଜୁଗଲୋଡ଼ ଆ ବୁଢ଼ି ତଡ଼, କି କେନ୍ ଆ ଜୁଗଲୋଡ଼ ଆସ୍ତେଏଃତେଞ୍ଜି ଆମ୍‌ବୁଟୁଗଡ଼ଫରଞ୍ଜି ଆ ବୁଢ଼ି ତଡ଼ । ୭ ଆର୍‌ସାୟ୍, ଅବସସଲେ ଆତକ୍ଲୋନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବୁଢ଼ି ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅନବଗୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ ଅଶ୍ଟୁ ଗତେଲେନ୍ ଆମ୍‌ବୁଟୁ ଇସ୍ଵରନ୍ ତି ଆସସନ୍ ଆ ବୁଢ଼ି ସେତାଲେ ତକ୍ଲୋଏନ୍ । ୮ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ତିଆ ବୁଢ଼ି ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜନାଏଞ୍ଜି ନଡ଼, ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼େ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଅକ୍କାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃର୍‌କ୍ଲୁଏଜି ବନ୍ । ୯ ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼, “ଅମତନ୍ ଅକ୍ମାତେ ଅଶ୍ଟୁ ଗିଜେ, ଅଲୁତନ୍ ଅକ୍ମାତେ ଅଶ୍ଟୁ ଅମତଡ଼େ, ଆରି ଇନିଜି ଗତେଲେତେ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଶ୍ଟୁ ଇୟ୍‌ମେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଡ଼ୁଡ଼ୟ୍‌ମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ତୁବଲେ ତକ୍ଲୋଏନ୍ ।”

୧୦ ବନ୍ଦତ, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାରେ ତି ଆସସନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବଜନାଲଡ଼ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ତିଆ ପୁରାଡ଼ା ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି, ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆସନ୍‌ସବରୁଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସାୟ୍‌ତଡ଼େତେ । ୧୧ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଗନବତେଲବରୁଜି, ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଅମ୍ଲ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତୁମ୍ ଜନାତେ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆରି ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ; ତିଅକ୍ରମ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତୁମ୍ ଜନାତେ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆରି ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୧୨ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜଗତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଅଃଞାଡ଼ଲବୋ, ଇସ୍ଵରନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାୟ୍‌ମ୍‌ତାଲେ ଆଡ଼ିୟ୍‌ତୟ୍‌ଲଡ଼ଲନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ରପ୍ରି ଜନନାନ୍ ଆସନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଞାଡ଼ଲବୋ ।

୧୩ ତିଆସନ୍ ପୁରାଡ଼ାଫରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଫ୍ ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ ଆବର୍ତନବନ୍ ଆତିଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜଗତନ୍ ଆ ବୁଢ଼ି ବାରେ ବର୍ନେନ୍ ଅଃକର୍ନେବୋ; ଆର୍‌ସାୟ୍, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାରେ ଖନଡ଼ନ୍

* ୧:୩୧ ୧:୩୧ ଜିରିମିୟ୍ ୯:୨୪   ୬:୩ ୨:୩ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୮:୯

ତିୟତବୋ । ^{୧୪} ବନ୍ଦ ଜଗତନ୍ ଆ ତରମତମଲୋଡ଼ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆ ବନେଜି ଅଃଜ୍ଞାଏ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଗନ୍ଲୁତେ, ଆରି ତିଆତେଜି ଆନିନ୍ ଜନାଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏ, ତିଆସନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବନେଜି ଗାମଲେ ବନେନ୍ ତେତେ । ^{୧୫} ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେ ଯେକ୍ଷୁତେ*, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଅଃସେକ୍ଷୁଏଜି । ^{୧୬} ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼,
 “ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ଆନା ଜନାଲେ ରପ୍ତିଏ ?
 ଆନା ଆନିନ୍ଆଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଏ ?”
 ବନ୍ଦ ଇନ୍ଲେଖି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ ।

୩

ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ତ୍ରବାତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା

^୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାଜି, ପୁରାଡ଼ାତାଗୋ ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ ଆବର୍ତ୍ତବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅଃକର୍ଚ୍ଚବେନ୍, ଆର୍ଯାୟ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ମନ୍ରାଜି ତ କ୍ରିସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ରେସାସିଜନ୍ଆଡ଼ ଆବର୍ତ୍ତବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବର୍ଚ୍ଚବେନ୍ । ^୨ *ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆଡ଼ବୁନ୍ ଅବଗାଲବେନ୍, ଆରି ଆନ୍ନା ଜନୋମଜୋମଞ୍ଜି ଅଃଭିୟଲବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ତିଆତେ ଜାଲେ ଏଃର୍ପ୍ତିଲୋ, ଆରି ନମି ନିୟ୍ ଏଃର୍ପ୍ତିଏ । ^୩ ନମିନ୍ତାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜିମ୍ତନ୍, ଅମଡ଼ବେନ୍ ସଙ୍ଗାନ୍ ତ ଗୋଡ଼େନ୍ ପାଡ଼େନ୍ ତକୋ; ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ମନ୍ରାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜିମ୍ତେନ୍ ପଡ଼ ?
^୪ *ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅବୟନେ ଗାମତେ, “ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ମ୍,” ଆରି ଅବୟନେ ଗାମତେ, “ଖେନ୍ ଆପଲ୍ଲନ୍ ଆ ସନଶ୍ଟୋଡ଼ମ୍,” ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏନ୍ଦେଲେ ଏବର୍ତ୍ତନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ମନ୍ରାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ?

^୫ ଆପଲ୍ଲନ୍ ଆନା ? ପାଓଲନ୍ ଆନା ? ଇନ୍ଲେଖି ସଭର୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମରଜି; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ତନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏସାଜତବେନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ତନିୟ୍ତିୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲୋୟ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଲନ୍ମତନାୟ୍ । ^୬ *ଖେନ୍ ଅନୁବନ୍ ଗୁଲ୍ଲାୟ୍, ଆପଲ୍ଲନ୍ ରୁଡ଼ାନ୍ବେନ୍, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ତିଆତେ ଅବସୋଡ଼ାଏନ୍ । ^୭ ତିଆସନ୍ ଆନା ଅନୁବନ୍ ଗୁତେ ଅଡ଼େ, ଆନା ରୁଡ଼ାତେ ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼, ବନ୍ଦ ଇସ୍ବରନ୍ ତୁମ୍ ଅନୁବନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତେ, ଆନିନ୍ ମା ମୁଡ଼ମ୍ ।
 † ଗୁଗୁଡ଼ିୟମରନ୍ ତ ରୁଡ଼ାତୟ୍ମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବୟନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଗିୟ୍ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ପୁରସ୍ତାରନ୍ ତିୟତଜି ।
^୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସସ୍ କାକାଡ଼ାମରଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କୋଭା ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସି ।

^{୧୦} ଖେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଭିୟଲିଖନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ବୁଡ଼ି ଗୁସିମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିନ୍ନିନ୍ ତନ୍ନିୟ୍ଲୋୟ୍, ଆରି ଆନ୍ନାମ୍ ତି ଆ ଜିନ୍ନିଲୋଡ଼ ତୁବସିତନ୍; ବନ୍ଦ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ତୁବତବୋ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଏଆୟ୍ତନନେବା । ^{୧୧} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜିନ୍ନି ଆତୁବତୁବ ତକୋ, ତିଆତେ ଅମରେଡ଼ଲେ ଆନ୍ନା ଆ ଜିନ୍ନି ଆନ୍ନିଡ଼ ତୁବଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏ, ତି ଆ ଜିନ୍ନିଅର୍ ଜିସ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ । ^{୧୨} ତି ଆ ଜିନ୍ନିଲୋଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ସୁନାନ୍, ରୁପାନ୍, ମଡ଼ଗାତମନ୍ ଆରେଡ଼, ଅରାନ୍, ଅଜିଡ଼ନ୍, ଅଲଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତୁବତଜି ।
^{୧୩} ଆରି, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଏଙ୍ଗାଗୋ ତକୋ, ତିଆତେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତିନ୍ନାଇଁ ଗିୟ୍ତାତେ, ତି ଆ ତିନ୍ନା ତଗୋନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅଲ୍ଲେ ଗନିଜନ୍ ତେତେ । ^{୧୪} ଆନା ଇନି ତୁବେନ୍, ତି ଆ କାକାଡ଼ା* ଏରନ୍ବମୋସ୍ତାନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଓଞ୍ଜୋଲ୍ଲକ୍ଜନ୍ ଖାଡ଼ତେ; ^{୧୫} ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଜୋମତୋତେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ଆତେ ମୋସ୍ତାତେ, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମେଡ଼ତେ, ବନ୍ଦ ଆନିନ୍ ତଗୋଗଡ଼ ଆଜିଚେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ ।

* ୨:୧୫ 2:15 ଅଲ୍ଲେ ଗିୟ୍ତେ ☆ ୩:୨ ୩:୨ ଏଡ଼ି ୫:୧୨,୧୩ ☆ ୩:୪ ୩:୪ ୧ କରନ୍ତି ୧:୧୨ ☆ ୩:୬ ୩:୬ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୮:୪-୧୧; ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୮:୨୪-୨୮ * ୩:୧୪ 3:14 ତନ୍ତୁବ୍

୧୭* ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସରେବାସି* ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତତ୍ ପତ୍ ? ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ପୁରାତା ଉଗରଲୋଢ଼ବେନ୍ ତକୋତନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତତ୍ ପତ୍ ? ୧୭ ଆନ୍ନିଢ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସରେବାସି* ଅବସେତେନ୍ ତେନ୍, ଏଊଲ୍‌ତେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବସେତ୍‌ତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସରେବାସି* ମଡ଼ିରତମ୍, ତି ଆ ସରେବାସି* ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ।

୧୮ ଆନ୍ନିଢ଼ ଆନିନ୍‌ତମ୍ କଣ୍ଠାୟତଡ଼ନେ ତତ୍, ଆନ୍ନିଢ଼ ଆ ମନ୍‌ରା ନମି ଆ ଜୁଗଇ* ବୁଡ଼ିମର୍ ଗାମ୍‌ତମ୍‌ଲନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ବୁଡ଼ିମର୍ ତେଲେ ରପ୍‌ଏ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଉଈମ୍‌ରଗୋ ତେଏତେ । ୧୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ କେନ୍ ପୁତର୍‌ନ୍ ଆ ବୁଡ଼ି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଗିନ୍‌ୟରିୟଲୋଢ଼ ଆ ଉଈ: ତରମ୍‌ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଢ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, “ଆନିନ୍ ବୁଡ଼ିମର୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆ ସାତ୍‌ଆଲୋଢ଼ଞ୍ଜି ଖମ୍‌ତଜି ।”* ୨୦ ଆରି ତରମ୍‌ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଢ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, “ବୁଡ଼ିମର୍‌ଞ୍ଜି ଆ ଗନବ୍‌ତେଲ୍‌ବର୍ ମନଡ଼ ତତ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଜନାତେ ।” ୨୧ ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଢ଼ ଗର୍ବତଡ଼ନେ ତତ୍, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଅତ୍‌କୋନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍‌ଆତେ । ୨୨ ପାଓଲନ୍, ଆପଲ୍‌ନ୍, କେପାନ୍, ପୁତର୍‌ନ୍, ଅନମେଡ଼ନ୍, ରନବୁନ୍, ନମି, ପୁର୍ବାଃତେ, ଅତ୍‌କୋନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍‌ଆତେ । ୨୩ ଆରି, ଆମ୍ଭେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍‌ଆତେ, କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତେ ।

୪

ଅନାସ୍ତାୟ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା

୧ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି, ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଜରୁ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଆ ଗୁମ୍‌ସ୍ତା ଗାମ୍‌ଲେନ୍‌ତଜି । ୨ ଆରି, ଗୁମ୍‌ସ୍ତା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲ୍‌ମ୍‌ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତର୍ନେତମ୍ ତକୋନେନ୍ ସନାୟାୟ । ୩ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅମ୍ଭେଲେ, ଅତ୍‌ ଅନ୍ନିଢ଼ ଆ ସଦରଲୋଢ଼ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅନବ୍‌ବିସାରନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଢ଼ ତତ୍, ଖେନ୍ ନିୟ ଖେନ୍‌ତମ୍ ଅଃନ୍‌ବିସାରନାୟ । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଖେନ୍ ଇନିଜି ଆ ତୋସା ତକୋ ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା ତତ୍, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଖେନ୍ ଏରତୋସାମର୍ ତତ୍, ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବିସାରତ୍‌ୟ । ୫ ତିଆସନ୍, ତିନ୍‌ନାନ୍ ଆମ୍ଭଡ଼, ପ୍ରବୁନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାଞ୍ଜି ଜାୟ ଆନ୍ନିଢ଼‌ଆତଡ଼ ଏବିସାରତଡ଼; ଆନିନ୍ ଆ ଲୋଢ଼ତଲୋଢ଼ନ୍ ଆସସନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆ ସାଆରଲୋଢ଼ନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ାୟ, ଆରି ଉଗରଲୋଢ଼ନ୍ ଆ ଗନବ୍‌ତେଲ୍‌ବର୍‌ଜି ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ାୟ, ତି ଆଡ଼ି ତିଲେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନେକେନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।

୬ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ତନାଜି, ଖଢ଼ନେବେନ୍ ଆସନ୍ ଆପଲ୍‌ନ୍ ତ ଖେନ୍‌ତମ୍ ଅବଜଡ଼ତମ୍‌ଲନ୍ କେନ୍ ଅତ୍‌କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇଡ଼ଲାୟ, ତିଆସନ୍ ଇନିଜି ଇନିଜି ଆଇଡ଼ିଡ଼ି ତିଆତେଜି ଏଆଲ୍‌କେଡ଼, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଖଢ଼ନାବା, ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଢ଼ ଆସନ୍ ଏଗର୍ବତଡ଼ନେ, କି ଆନ୍ନିଢ଼‌ଆତଡ଼ ଏସଞ୍ଜାତଡ଼ । ୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଆନା ଆମ୍ଭେନ୍‌ଆତଡ଼ ସୋଡ଼ାମର୍ ଅମ୍ଭେଲବେନ୍ ? ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତନିୟତିୟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲନ୍‌ଆତେ, ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ଇନି ତକୋ ? ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତନିୟତିୟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅତ୍‌କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍, ବନ୍‌ତ ତିଆତେଜି ତନିୟତିୟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲନ୍ ଅତ୍‌ମ୍ ଇନିବା ଏଗର୍ବତନ୍ ?

୮ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ସନାୟାୟ ତି ଅତ୍‌କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ାଜେନ୍ ପତ୍ ? ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନି ଗାମ୍‌ଡ଼ଲବେନ୍ ପତ୍ ? ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନି ରାଜା ତେଲବେନ୍ ପତ୍ ? ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ରାଜା ତେଲବେନ୍ ତେନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ ବନ୍, ଏଊଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ନିୟ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏରାଜାତନାୟ ବନ୍ । ୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଖେନ୍ ମନ୍‌ଡ଼ୋୟ, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅତ୍‌ମ୍ ଆନାସ୍ତାୟ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼, ଅତ୍‌କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଆ ତିକ୍‌ଗଡ଼ ତକ୍‌କୋତାଲେ ରନବୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଢ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟଲେନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସମ୍‌ରା ପୁତର୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ତନିକ୍‌ଲାୟଗୋ ତେତଲେନ୍ । ୧୦ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଉଈମ୍‌ରଜି ତେଲଲେନ୍, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଏମ୍‌ୟଲନ୍ ବୁଡ଼ିମର୍ ତେଲବେନ୍; ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବସ୍ତୁତତ୍, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ବସ୍ତୁତମ୍; ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସନେନ୍‌ସେନ୍‌ତମ୍, ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏରସନେନ୍‌ସେନ୍‌ମର୍ । ୧୧ ନମିଗ୍‌ନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆତୋଲେୟ, ଆଇଗାଲ୍, ସିନ୍‌ରି ତତ୍, ଅସି* ତତ୍ ଆରି ତନିତନ୍ ଜୋମ୍‌ଲେ ଏବୁଲ୍‌କୋତାୟ । ୧୨ ଅସିତମ୍‌ଲେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏକାକାଡ଼ତନାୟ, ଆନ୍ନିଢ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼ କମ୍‌ଲ୍‌ଲେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଆସିବାଦତାୟ, ତଣ୍ଡାୟଲଲେଞ୍ଜି ତେନ୍, ସଏଲେ ଏତକୋତନାୟ । ୧୩ ଗନବ୍‌ରଜନ୍

* ୩:୧୭ ୩:୧୭ ୧ କରନ୍ତି ୭:୧୨; ୨ କରନ୍ତି ୭:୧୭ * ୩:୧୯ ୩:୧୯ ଆୟୋବ ୫:୧୩ * ୪:୧୨ ୪:୧୨ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୩

ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଲାଇୟ ଡେନ୍, ଲବ୍‌ଡିଏରନ୍ ବାଢେ ଏଜାଲ୍‌ଲାଇୟ, ନମିତ୍ରାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲଲେନ୍, ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅତିଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲଲେନ୍ ।

୧୪ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗନ୍‌ବରଜନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଅଃନ୍ନିଡ଼ଲାଇୟ, ଆର୍ପାୟ ଡନ୍‌ଡ଼ୟମ୍ ଅଅନ୍‌ଖେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଇଡ଼ତାୟ । ୧୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବନେ ଖନଡ଼ନ୍ ଡନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଦସ ଅଜାର ଖନଡ଼ମରଞ୍ଜି ଡକୋଏଞ୍ଜି ଜନଡ଼ଡେନ୍, ଆପେୟବେନ୍ ଆବୟନ୍ ଡକୋ, ଅମଡ଼ବେନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅମ୍ବୁଡ଼ବରତାଲେ, କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଖେନ୍ ଆପେୟବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲ୍‌ୟ । ୧୬ ଡିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଡ଼ବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟବା* । ୧୭ ଡିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଡିମଡିନ୍‌ଆସ୍ପାୟଲାଇୟ, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଡନ୍‌ଡ଼ୟମ୍‌ତମ୍ ଆରି ଡନେଡମନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍; କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ଡକୋଡାଲନ୍ ଖେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଖଣ୍ଡମତନାୟ ଆରି ଅଡକୋ ମଣ୍ଡଡିରେଡ଼ନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଖନଡ଼ନ୍ ଡିୟତାୟ, ଡି ଆ ବନେଜି ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟତାୟ ବବେନ୍ ।

୧୮ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଃନ୍ନିଆୟ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍ଦେଡାଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗର୍ବତଞ୍ଜି । ୧୯ ବନ୍‌ଡ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ ଡେଏନ୍ ଡେନ୍, ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଲଇୟତାୟ, ଆରି ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଗର୍ବତଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ସଭର ଆ ବନେଞ୍ଜି ଅଃନ୍ନାୟ ଅମଡ଼ତାୟ, ଆର୍ପାୟ ଆ ବୋର୍ସାଞ୍ଜି ଡିଅଙ୍ଗା ଡକୋ ଇୟତାୟ ଗିୟନାୟ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ବନେନ୍ ବାଢେ ଡଡ଼, ଆର୍ପାୟ ବୋର୍ସାନ୍ ବାଢେ ଗନିଜନ୍ ଡେଡେ । ୨୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନି ଲଡ଼ୟତବେନ୍ ? ଖେନ୍ ଡାଙ୍ଗୋନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇଆୟ, ଅଡେ ଡନ୍‌ଡ଼ୟମନ୍ ଡ ଲଗଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇଆୟ ?

୫

ଜୋଣ୍ଡ଼ାନ୍, କୁଣ୍ଡଡିନ୍

୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଡାରିଡନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ତଡ଼ାୟ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଡାରିଡନ୍, ଏରଜିଡନିମରଞ୍ଜି ନିୟ ଏଢେଲେ ଅଃଡ଼ାରିନେଜି; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆପେୟବେନ୍ ଆ ହୁକ୍ରି ବୟନ୍ ନିୟ ଏଡାରିଡନ୍ । ୨ ଡେଲୋଜନଡ଼ଡେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗର୍ବତନ୍ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗରୟଡ଼ାତବେନ୍ ବନ୍, ଆରି ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼ବା । ୩ ଖେନ୍ ଡଅଡ଼ନ୍ ବାଢେ ଡେଢେ ଅଃଡ଼କୋଲ୍‌ୟ ଜନଡ଼ଡେନ୍, ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ଡେଢେ ଡକୋଡାଲନ୍, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବିସାରଲାଇୟନି । ୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍‌ଲୋଡ଼ ଏର୍ଭୁଲ୍‌ଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଖେନ୍ ନିୟ ଡେଢେ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅମ୍ବେଲେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଡକୋଲନାୟ । ୫ ଏନ୍‌ବେଗନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମ୍‌ଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଡଅଡ଼ ଅନବସେଡନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସନ୍‌ମନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ପାୟବା, ଏଢେଲଡେନ୍ ପ୍ରବୁ ଆଜିଡ଼ାଞ୍ଜନ୍ ଆ ଡିନ୍ନା ଆ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅମେଡ଼ଡେ ।

୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏନ୍‌ବେଲେ ଏଗର୍ବତଡ଼ନେ, ଡିଆଡେ ମନଡ଼ ଡଡ଼; ଅସୋୟ କମିରନ୍ ନିୟ ସମ୍ପିରା ମଇବାଲୋଡ଼ନ୍ କମିରନ୍ ହୁମ୍ ଅମ୍ବେଡେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ଡଡ଼ ପଡ଼ ? ୭ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ କମିରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ଇର୍ସେ ସବଡ଼ାୟଡାଲେ ମବଡ଼ିରନାବା, ଏଢେଲଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କମିରନ୍ ଏରମନାୟନ୍ ଆ ମଇଦା ଅନ୍ତମ୍ ଡେଡବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅନେଲାଇୟପୁରନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡାଅନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ନିୟ ଅନମଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଡିୟଡମଲନ୍ । ୮ ଡିଆସନ୍ ଜିରାୟବା, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାପୁର କମିରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପେଲ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଡ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅମ୍ବେଞ୍ଜିତାଲେ, କମିରନ୍ ଏରମନାୟନ୍ ଆ ରୁଡି ଅନ୍ତମ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଡ ମଡ଼ିରନ୍ ବାଢେ ପୁରପୁରନ୍ ଲୁମବା ।

୯ ଜୋଣ୍ଡ଼ାମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଏମାୟଡ଼ଡ଼େନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ, ଖେନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ ଆ ସିରିଲୋଡ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ପାୟଲାଇୟ । ୧୦ କେନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଜୋଣ୍ଡ଼ାମରଞ୍ଜି, କୁସ୍ତମରଞ୍ଜି, ରୁଡ଼ମରଞ୍ଜି ଡ କୋଡ଼ାଜନ୍ ଆପୁରଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବୟନ୍ ଏମାୟଡ଼ଡ଼େନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃକବେନ୍; ଏଢେଲଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼ ହୁଡ଼ଲନ୍ ଜନିରନ୍ ଡେଡେ । ୧୧ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରା ସସ୍ ଡନେମ୍‌ମର ଗାମ୍‌ଲେ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାଜି ଜନଏଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍ ଜୋଣ୍ଡ଼ାଡ଼ନ୍, କୁସ୍ତଡ଼ନ୍, କୋଡ଼ାଜନ୍ ପୁରଡେ, ମନ୍‌ରାଜି ନିଣ୍ଡୟଡେ,

* ୪:୧୭ ୪:୧୭ ୧ କରନ୍ତି ୧୧:୧; ପିଲିପି ୩:୧୭ * ୪:୧୭ 4:16 ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେନାବା * ୫:୭ ୫:୭ ଗାଲାତି ୫:୯

ଗାସାଲତନ୍, ଆଡ଼ସାତନ୍, ରାଉତନ୍, ଏଭେଗନ୍ ଆ ମନରାଜି ସରିନ୍ ଏମାୟତଡ଼୍‌ନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏଗାଗାତଡ଼୍‌ନେ, ଗାମଲେ ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇ ।

୧୨ ଜନଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜାଡ଼ଲନ୍ ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼୍‌ ଜନିବା ଖେନ୍ ବିସାରଆଜି ? ଅମ୍ମନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼୍‌ ଆମ୍ମେନ୍ ଏଃଜିସାରଏଜି ପଡ଼ ? ୧୩ ବନ୍‌ତ ଆନାଜି ଜାଡ଼ଲନ୍ ତକୋଜି, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବିସାରତଜି, ତି ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼୍‌ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ ଅମଡ଼ୁଡ଼୍‌ବାଜି ।

କ୍ରିଷ୍ଟୁମନରଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼୍‌ କନାୟକାୟବରନ୍

୧ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼୍‌ ଅନିଞ୍ଜି ଆ ମନରା ଅଲ୍‌ସଙ୍ଗାତାନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ବିସାରନ୍ ଆସନ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି* ଆମଡ଼୍‌ ଏରନିୟନ୍, ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍‌ ଇୟତେ ପଡ଼ ? ୨ ଆରି ବୟଲେମରଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ବିସାରତଜି ଗାମଲେ, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼୍‌ ପଡ଼ ? ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ବିସାରଲେ ଏରପ୍ରିଏନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ସନ୍ନାରାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବିସାରଲେ ଅରଃ ଏରପ୍ରିଏନ୍ ? ୩ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ରୁଆଡ଼୍‌ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ବିସାରତବୋଜି, ଗାମଲେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼୍‌ ପଡ଼ ? ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ସନ୍ନାରାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବିସାରଲେ ଅରଃ ଏରପ୍ରିଏନ୍ ? ୪ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବିସାରନ୍ ଆସନ୍, ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ସନ୍ନାରାନ୍ ଆ ମନରାଜି ଆମଡ଼୍‌ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜନିବା ଏଇୟତେ ? ୫ ଖେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ଗନବରୟମତନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନାୟ, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ବନୋଞ୍ଜାଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ଗୋଡେନ୍ ତୁଡ଼୍‌ଲନାୟ ତେନ୍, ତିଆତେ ବିସାରନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏଭେଲେ ବୁଡ଼୍‌ମରନ୍ ଅବୟ ତଡ଼୍‌ ପଡ଼ ?

୬ ବନ୍‌ତ, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଅବୟ ତର୍ନେମରନ୍ ଆରି ଅବୟ ତର୍ନେମରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼୍‌ ସଦରନ୍ ଜିର୍ରେ ଇୟତେ ଏକାୟକାୟେ, ଆରି ତିଆତେ ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ବିସାରତଜି ।

୭ ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍‌ ତୋସାନ୍ ତକୋ, ଜନଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍‌ ଏଲ୍‌ସଙ୍ଗାତେ କି ବିସାରନ୍ ଆସନ୍ ଏଲ୍‌କାୟକାୟତେ, ଆର୍ଯାୟ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜନିବା ଏରତରମ୍ମନ୍ ତ ବନକତନ୍ ସଏଲେ ଏଃଡ଼୍‌କୋନେ ? ୮ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍‌ ଏଲ୍‌ବୁର୍ତ୍ତେ, ଆରି ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆ କିଣ୍ଡାଡ଼୍‌ଗଡ଼୍‌ ଏରତରମ୍ମ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲ୍‌ମତେ । ୯ ଏରତରମ୍ମରଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼୍‌ ତରକୋନେନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡେଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼୍‌ ପଡ଼ ? କନଣ୍ଡାୟଲୋଡ଼୍‌ ଗଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ତଡ଼୍‌, ଜୋଣ୍ଡାମରନ୍, କୋଡ଼୍‌ତାୟପୁରମରନ୍, ତାରିନେମରନ୍, ଓକାମରନ୍ ତ ଓକାମରନ୍ ବୟନ୍ ଆଡ଼କୋତନେଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜି, ଗିୟମଡ଼୍‌ବୟମରନ୍, ୧୦ ରାଉମରନ୍, ରମ୍ମାମଡ଼୍‌ମରନ୍, ଗାସାଲ୍‌ମରନ୍, ତନୋସେମରନ୍, ବୁର୍ତ୍ତମରନ୍, କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼୍‌ ତରକୋନେନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡେଜି । ୧୧ ଆରି ଅମଡ଼ଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ ଲାଡ଼୍‌ଲେନ୍ନେ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ତକୋଲବେନ୍, ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼୍‌ ତ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବାରେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍‌ ତେଲବେନ୍; ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ ଏଡ଼୍‌ୟତମଲନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ତର୍ନେମର ଗାମଲେ ତନିତିନ୍ ତେଲବେନ୍ ।

ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତଅଡ଼୍‌ବେନ୍ ତିୟତମନାବ

୧୨ *ଲାଡ଼୍‌ଲେନ୍ନେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଡ଼୍‌ ତନଡ଼୍‌ତଡ଼୍‌ ତଡ଼୍‌ ।” ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼୍‌ ତଡ଼୍‌, ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼୍‌ଖେନ୍ ଇନିଡ଼୍‌ ତନଡ଼୍‌ତଡ଼୍‌ ତଡ଼୍‌ ଜନଡ଼୍‌ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଜାୟତା ଅଃଡ଼୍‌କୋନାୟ । ୧୩ ଆରି ଲାଡ଼୍‌ଲେନ୍ନେ ଗାମତଜି, “ଜନୋମ୍‌ଜୋମନ୍ କିମୋଡ଼୍‌ନ୍ ଆସନ୍, ଆରି କିମୋଡ଼୍‌ନ୍ ଜନୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ।” ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ବାଗୁନ୍ ଅବସସତେ; ତଅଡ଼୍‌ନ୍ ଜୋଣ୍ଡାତାନେନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼୍‌, ଆର୍ଯାୟ ତଅଡ଼୍‌ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ତେଏତୋ, ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ତଅଡ଼୍‌ନ୍ ଆସନ୍ । ୧୪ ଇସ୍‌ରନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼୍‌ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ ଅବଡୋଏନ୍, ଆରି, ଆନିନ୍ ଆ ବୋସାନ୍ ବାରେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍‌ ନିୟ ଅବଡୋଲଡ଼୍‌ତନ୍ ।

୧୫ ତଅଡ଼୍‌ବେନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍‌ ତଅଡ଼୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ମେନ୍ ଜନାଜି ତଡ଼୍‌ ପଡ଼ ? ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଇନି କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍‌ ତଅଡ଼୍‌ ପାଡ଼୍‌ଲେ ଜୋଣ୍ଡୁଡ଼ି ତଅଡ଼୍‌ ଅନ୍ନେଆୟ ପଡ଼ ?

* ୨:୧ 6:1 ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ମନରାଜି ✧ ୬:୧୨ ୬:୧୨ ୧ କରନ୍ତି ୧୦:୨୩

ଏଠେଲେ ତେଡ଼଼ ତଡ଼ । ୧୭ ଆରି, ଆନା ଜୋଣ୍ଡ଼ିବଜନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ତେଡ଼ଜି, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଅନିତଲନ୍ ତକୋ, “ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବତଅଡ଼ନ୍ ତେଡ଼ଜି ।” ୧୭ ବନ୍‌ତ, ଆନା ପ୍ରବୁନ୍ ବୟନ୍ ମାୟତନେ, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ବୟନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତେଡ଼ଜି ।

୧୮ ଜୋଣ୍ଡ଼ାନେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବ଼ଡ଼ାୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନିଜନଡ଼ ଆ ଇର୍ସେ ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ତଅଡ଼ନ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଅଃଡ଼େଏ; ବନ୍‌ତ ଆନା ଜୋଣ୍ଡ଼ାନ୍ ତ ଗୁଣ୍ଡ଼ି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମତେ, ଆନିନ୍ ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମତେ । ୧୯ ଧତଅଡ଼ବେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍, ଆରି ତଅଡ଼ବେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ସରେବାସି, ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେନ୍‌ତମଆତେ ତଡ଼ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜବ୍ ମଡ଼ଗା ବାଞ୍ଜେ ଖିନିନ୍ ତେଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ତଅଡ଼ବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍ତରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେବା ।

୭

ବିବାନେନ୍ ଆସନ୍ ସେକ୍‌ବରନ୍

୧ ଆମ୍ବେନ୍‌ଅଞ୍ଜା ବନେଜି ସିଟିଲୋଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଏଆସ୍ତାୟଲାୟ୍ ତି ଆଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜାଲଡ଼ତବେନ୍ ।

୩ ଓକାମରନ୍ ଆଇମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃସୁଡ଼େଲୋ ତେନ୍ ମନଡ଼ ତେଡେ; ୨ ବନ୍‌ତ ଜୋଣ୍ଡ଼ାନ୍ ଆ ବନ୍ତଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋ ଓକାମରନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ତକୋଏତୋ, ଆରି ଅଡ଼କୋ ଆଇମରନ୍ ଆ ଅୟତବନ୍ ତକୋଏତୋ । ୩ ଅୟତବନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟାୟ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟେତୋ, ଆରି ତୁକ୍ତିନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟାୟ୍ ଆ ଅୟତବନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟେତୋ । ୪ ଆସୁରନ୍‌ନେବଜନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଅଦିକାର ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଅୟତବନ୍ ଆମଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତକୋ, ତି ଅନ୍ତମ୍ ଅୟତବନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଅଦିକାର ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆମଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତକୋ । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଆଲନମରଡ଼େଡ଼ତେଜି ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବମନ୍‌ନ୍ ବାଞ୍ଜେ କଡ଼ାଡ଼ିତାଲନ୍ ପାର୍ତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ଆନ୍ନାନେତଜି; ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନ୍‌ମୁମ୍ ଆ ତନୋରତୋରଲୋଡ଼ ଗଲୋତାଲେ ଆଇୟସିଲନ୍ ଆଇୟଜଡ଼ଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଏଃର୍ତପ୍‌ଏ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ମାୟମାୟନାବା ।

୬ ଖେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ବନାୟବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଃକର୍ନାୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବର୍ତବେନ୍ । ୭ ବନ୍‌ତ, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋନେତଜି ଗାମ୍‌ତାୟ୍; ତିଲେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ଲାଡ଼ଲେନ୍ଡେ କେନ୍‌ଆତେ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ଡେ ଆନ୍ନାଆତେ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ।

୮ ବନ୍‌ତ ଏର୍‌ବିବାନେମରଞ୍ଜି, ତ ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି ବର୍ତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତେଡେ । ୯ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆଇୟସିଲନ୍ ଆଇୟଜଡ଼ଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍‌ଲିଜି ତେନ୍, ଏଠେଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବିବାନେତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଅରୟ୍ ଅରୟ୍ ଆଡ଼େତବନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ୍ ବିବାଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍ ମନଡ଼ ।

୧୦ ଧବନ୍‌ତ ଆବିବାନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତାଜି, କେନ୍‌ଆ ବନେ ଖେନ୍ ଅଃକର୍ନାୟ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତାଜି, ତୁକ୍ତିନ୍ ଆ ଅୟତବନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାତଡ଼ନେ ତଡ଼; ୧୧ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଆ ଅୟତବନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନାଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆରି ସୁଡ଼ତଡ଼ନେ ତଡ଼, ଇଜ୍‌ଜାନ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଆ ଅୟତବନ୍ ବୟନ୍ ମାୟନେତୋ, ଅୟତବନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼ତେଡେ ତଡ଼ ।

୧୨ ଖେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତାଜି, କେନ୍‌ଆତେ ପ୍ରବୁନ୍ ଅଃକର୍ନେ, ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତୁକ୍ତି ଏର୍‌ତନେବୟ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅୟତବନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନେନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲତେନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼ତେଡେ ତଡ଼ । ୧୩ ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆଇବୟ୍ ଆ ଅୟତବ ଏର୍‌ତନେମର୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତୁକ୍ତିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନେନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲତେନ୍ ତି ଆଇବଜନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ୁଡ଼ତେଡେ ତଡ଼ । ୧୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତନେବୟ୍ ତୁକ୍ତିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଏର୍‌ତନେ ଅୟତବନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତେଏନ୍, ଆରି ତନେମର୍ ଅୟତବନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଏର୍‌ତନେବୟ୍

ତୁକ୍ତିମ୍ବୁ ମଢ଼ିବୁ ତେଏନ୍; ଏତେଲେ ତତ୍ତ୍ୱ ନତ୍ତ୍ୱ ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଏରମଢ଼ିବୁ ତେତଜି ବନ୍, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ନମି ଆନିଞ୍ଜି ମଢ଼ିବୁ ତେଏଞ୍ଜି । ୧୫ ଆରି ଏରତର୍ନେମରନ୍ ତର୍ନେବୟ୍ ତୁକ୍ତିମ୍ବୁ ଆମତ୍ତ୍ୱ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଆନ୍ନାନେନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆନ୍ନାନେତୋ, ଆରି ଏରତର୍ନେବଜନ୍ ତର୍ନେମତ୍ତ୍ୱ ଅୟ୍ତବନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଆନ୍ନାନେନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆନ୍ନାନେତୋ; ତେତେ ଆରି ତର୍ନେମରନ୍ ତ ତର୍ନେବଜନ୍ ଆଜିବାଡ଼ଜି ତତ୍ତ୍ୱ, ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ସନ୍ୟୁନ୍ ବାତେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଓଡ୍ଡେଲତ୍ତ୍ୱଲନ୍ । ୧୬ ତିଆସନ୍, ଏ ଆୟ୍ତର୍ନେ ତର୍ନେବୟ୍ ଆମନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଏରତର୍ନେମତ୍ତ୍ୱ ଅୟ୍ତବନ୍ ଅନ୍ନରନ୍ ଖାତ୍ତ୍ୱେ ଗାମ୍ବେଲେ ଆମନ୍ ଜନା ତତ୍ତ୍ୱ ପତ୍ତ୍ୱ ? ଆରି, ଏ ଆଖାତ୍ତ୍ୱବୟ୍ତେ ତର୍ନେମତ୍ତ୍ୱ ଆମନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ତୁକ୍ତିମ୍ବୁ ଅନ୍ନରନ୍ ଖାତ୍ତ୍ୱେ ଗାମ୍ବେଲେ ଆମନ୍ ଜନା ତତ୍ତ୍ୱ ପତ୍ତ୍ୱ ?

ଇସ୍ବରନ୍ ଏକ୍ସାଲେ ଓଡ୍ଡେଲତ୍ତ୍ୱଲନ୍ ଏତେଲେ ଏଞ୍ଜିମ୍ବୁମ୍ବେନେବା

୧୭ ପ୍ରବୁନ୍, ଅକ୍ସା ମନ୍ବରାଆତତ୍ତ୍ୱ ଏକ୍ସାଲେ ତନିୟ୍ତିୟନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ତିଲେ ମନ୍ବରାନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ଏକ୍ସାଲେ ଓଡ୍ଡେଏନ୍, ଆନିନ୍ ତି ଅକ୍ସା ଖଣ୍ଡମ୍ବୁମ୍ବେନେତୋ, ଖେନ୍ ଅତ୍ତ୍ୱକୋ ମଣ୍ଡିତ୍ତ୍ୱ ଆ ମନ୍ବରାଜି ଏନ୍ନେଲେ ମା ଖନତ୍ତ୍ୱ ତିୟ୍ତାଜି । ୧୮ ଅକ୍ସା ମନ୍ବରା ଗନ୍ବରେତନ୍ ତେଏନ୍ କି ଅନୋଡ୍ଡେନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଏରଗନ୍ବରେତନ୍ ଅକ୍ସା ଅବ୍ବିୟ୍ତାତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରତତ୍ତ୍ୱ ଗୋୟ୍ତତ୍ତ୍ୱ ତତ୍ତ୍ୱ; ଅକ୍ସା ମନ୍ବରା ଏରଗନ୍ବରେତନ୍ ଅନୋଡ୍ଡେନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଗବ୍ବରେତତ୍ତ୍ୱେନ୍ ତତ୍ତ୍ୱ । ୧୯ ଗନ୍ବରେତନ୍, ଏରଗନ୍ବରେତନ୍ ଇନ୍ନତ୍ତ୍ୱ ତତ୍ତ୍ୱ, ଆର୍ପାୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟ୍ବର ତୁମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍ବୁମ୍ବେନେବା । ୨୦ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଆରୋଡ୍ଡେଲବେନ୍ ଆଡିତ୍ତ୍ୱ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏକ୍ସାଲେ ତକୋଲବେନ୍, ଏତେଲେମା ତକୋନାବା । ୨୧ ଆମ୍ବେନ୍ କମ୍ବୁରିନ୍ ଏଡ୍ଡକୋଲନ୍ ଆଡିତ୍ତ୍ୱ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଓଡ୍ଡେଲବେନ୍ ପତ୍ତ୍ୱ ? ଏଇୟ୍ତତ୍ତ୍ୱ, ଆର୍ପାୟ୍ ଅକ୍ସା ଆମ୍ବେନ୍ ଅନ୍ନରନ୍ ଏଖାତ୍ତ୍ୱେ, ତିଆଡିତ୍ତ୍ୱ ଆମ୍ବେନ୍ ରବୟ୍ତାବା । ୨୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅକ୍ସା ମନ୍ବରା କମ୍ବୁରିନ୍ ଆଡ୍ଡକୋଲନ୍ ଆଡିତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ଓଡ୍ଡେଏନ୍, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆତ୍ତାଣ୍ଡେଏନ୍ ଆ ମନ୍ବରା ତେତେ; ଆରି ଅକ୍ସା ମନ୍ବରା ଆଅମ୍ବେରେତ୍ତ୍ୱ ଆଡ୍ଡକୋଲନ୍ ଆଡିତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ଓଡ୍ଡେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ କମ୍ବୁରିମ୍ବୁ ତେତେ । ୨୩ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଜନ୍ବ ମଡ଼ଗା ବାତେ ଖିଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ମନ୍ବରାନ୍ ଆ କମ୍ବୁରି ଏଡ୍ଡକୋତତ୍ତ୍ୱେନ୍ । ୨୪ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ୱ ଆରୋଡ୍ଡେଲବେନ୍ ଆଡିତ୍ତ୍ୱ ଆମ୍ବେନ୍ ଏକ୍ସାଲେ ଏଡ୍ଡକୋଲନ୍, ଏତେଲେ ମା ଇସ୍ବରନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନାବା ।

ଏରବିବାନେମରଞ୍ଜି ତ ଆ ତୁଆରବଜଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ

୨୫ ଆପୟ୍ଲତ୍ତ୍ୱବଜଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମତ୍ତ୍ୱ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଖେନ୍ ଇନ୍ନତ୍ତ୍ୱ ଆ ବର୍ନେ ଅଣ୍ଡୁତ୍ତ୍ୱ ଖାତ୍ତ୍ୱାୟ୍, ବନ୍ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନାୟ୍ ବାତେ ଖେନ୍ ତର୍ନେମତ୍ତ୍ୱ ଆଡ୍ଡେଲିଖିନ୍ ଆସନ୍ ମତ୍ତ୍ୱେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍ ।

୨୬ ଖେନ୍ ଗାମ୍ବେଲେ, ନମି ଆରତୋତାଖିନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିମ୍ବୁ ଆସନ୍, ମନ୍ବରାନ୍ ଏକ୍ସାଲେ ତକୋ, ତି ଅକ୍ସା ମା ତକୋଲନ୍ ତେନ୍ ମନତ୍ତ୍ୱ ତେତେ । ୨୭ ଆମ୍ବେନ୍ ଆଖାତ୍ତ୍ୱବୟ୍ତେନ୍ ପତ୍ତ୍ୱ ? ଏତେଲେତେନ୍ ତୁକ୍ତିବେନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ଅନମତ୍ତ୍ୱେନ୍ ଆସନ୍ ଏରତତ୍ତ୍ୱ ଗୋୟ୍ତତ୍ତ୍ୱ, ଆମ୍ବେନ୍ ଏରଖାତ୍ତ୍ୱବୟ୍ତେନ୍ ପତ୍ତ୍ୱ ? ଏତେଲେତେନ୍ ଖାତ୍ତ୍ୱବୟ୍ତେନ୍ ଆସନ୍ ଏରତତ୍ତ୍ୱ ଗୋୟ୍ତତ୍ତ୍ୱ । ୨୮ ଆମ୍ବେନ୍ ଏବିବାଲନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଇର୍ବେ ତତ୍ତ୍ୱ; ଆରି ଆପୟ୍ଲତ୍ତ୍ୱବଜନ୍ ସୁତ୍ତ୍ୱଲନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଇର୍ବେ ତତ୍ତ୍ୱ; ବନ୍ତ ଆବିବାନେମରଞ୍ଜି ମାତ୍ତ୍ୱ ତଣ୍ଡ ତେତଜି, ତିଆସନ୍ ତେତେ ସିଲତ୍ତ୍ୱ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅତ୍ତ୍ୱବେନ୍ତୋ ଗାମ୍ବେଲେ ।

୨୯ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଖେନ୍ ଗାମ୍ବେଲେ, ତିନ୍ନାନ୍ ଅସୋୟ୍ତତ୍ତ୍ୱ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଅକ୍ସା ମନ୍ବରାଜି ଆଖାତ୍ତ୍ୱବୟ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରଖାତ୍ତ୍ୱବୟ୍ତେନେମରନ୍ ଅକ୍ସା ତକୋନେତଜି । ୩୦ ଆରି ଆନାଜି ଯେୟ୍ତାତତ୍ତ୍ୱ, ଆନିଞ୍ଜି ଅୟ୍ତେଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ବରା ଅକ୍ସା ତକୋନେତଜି, ଆରି ଆନାଜି ସର୍ତ୍ତାତତ୍ତ୍ୱ ଆନିଞ୍ଜି ଅୟ୍ତାତାନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ବରା ଅକ୍ସା ତକୋନେତଜି, ଆନାଜି ଖିଞ୍ଜିତତ୍ତ୍ୱ, ଆନିଞ୍ଜି ଏରଖିଞ୍ଜିନେମରନ୍ ଅକ୍ସା ତକୋନେତଜି । ୩୧ ଆରି, ଆନାଜି ପୁତ୍ତ୍ୱଲେତ୍ତ୍ୱ ମଗାଡ଼ଲନ୍ ତକୋତତ୍ତ୍ୱ, ଆନିଞ୍ଜି ଅୟ୍ତାତାତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ବରା ଅକ୍ସା ତକୋନେତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ ପୁତ୍ତ୍ୱ ଗୋଗୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଅୟ୍ତକୋଏ ।

୩୨ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ନତ୍ତ୍ୱ ଏଇୟ୍ତତ୍ତ୍ୱେ ଗାମ୍ବେଲେ, ଏରବିବାନେମରନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତତ୍ତ୍ୱ ଅନବସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟ୍ତାତେ । ୩୩ ବନ୍ତ ଆଖାତ୍ତ୍ୱବୟ୍ତେନେମରନ୍ ଆ ତୁକ୍ତିମ୍ବୁଆତତ୍ତ୍ୱ ଅନବସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପୁତ୍ତ୍ୱଲେ ଆ ବର୍ନେଜି ଆସନ୍ ଇୟ୍ତାତେ । ୩୪ ଏରସୁତ୍ତ୍ୱବେନେତଜି ତ ଆପୟ୍ଲତ୍ତ୍ୱବଜନ୍ ତଅତ୍ତ୍ୱ ତ ପୁରାତାଲୋତ୍ତ୍ୱ ମଢ଼ିବୁ ଅମ୍ବେଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି

ଇୟମତଜି: ବନ୍ଦ, ଆୟୁଜନେବଜନ୍ ଆ ଅୟତବନ୍ଦଆତଡ଼ ଅନବସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ନିଆ ବର୍ନେଜି ଇୟମତେ ।

୩୫ ସୁକ୍ଳବେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଖେନ୍ ଅୱକର୍ନାୟ, ଆର୍ପାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଡ଼ ଖଣ୍ଡମତାଲନ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟତମଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ସେକ୍ସୋବା ଗାମତବେନ୍ ।

୩୬ ଅନ୍ନିଡ଼ ଅବୟ ଓକାମରନ୍ ଅବୟ ଆ ପୟଲଡ଼ବଜନ୍ ଜଡ଼ଜଡ଼େନ୍, ଆରି ତି ଓକାମରନ୍ ଆ ଜନଡ଼ଜଡ଼ବଜନ୍ଆତଡ଼ ଅପ୍ରାକ୍ଷେଲଗୋ ଅମ୍ବେଡ଼େ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟସାୟଜି ସଏଲେ ଅୱରପ୍ପାୟାୟ ଗାମଲେ ଅବଡ଼ସୟେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍ଲଡ଼େନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବିବାନେତଜି: ତେତେ ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଇସେ ତଡ଼ । ୩୭ ବନ୍ଦ ଅଜା ଓକାମର ଆ ଜନଡ଼ଜଡ଼ବଜନ୍ ଆଏତେଡେନ୍ ଆପୟଲଡ଼ନ୍ ତକୋନେତୋ ଗାମତେ, ଆରି ଇନ୍ଲେନ୍ ଏୱକିବାନାୟ ଗାମଲେ ସମ୍ପରା ଉଗରନ୍ ବାଡେ ଗବ୍ରିତାଲେ, ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟସାୟଜି ସଏଲେ ତକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ମନଡ଼ ଲୁମେନ୍ । ୩୮ ତିଆସନ୍, ଅଜା ମନ୍ରା ଆ ଜନଡ଼ଜଡ଼ବଜନ୍ ବୟନ୍ ବିବାତନ୍, ଆନିନ୍ ମନଡ଼ ଲୁମତେ, ବନ୍ଦ ଅଜା ମନ୍ରା ଆ ଜନଡ଼ଜଡ଼ବଜନ୍ ବୟନ୍ ଅୱକିବାନେ, ଆନିନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ମନଡ଼ ଲୁମତେ ।

୩୯ ଅୟତବନ୍ ଆମେଡ଼ ଆଡ଼କୋତେନ୍ ଜାୟ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆ ପୟଲଡ଼ବଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଲନ୍ ଅୱରପ୍ପାୟ: ବନ୍ଦ ଅୟତବନ୍ ରବୁଏନ୍ ତେନ୍, ତି ଆଇବଜନ୍ ଆନାଆତଡ଼ ଲତୟତେ* ପ୍ରବୁନ୍ ଆମେଡ଼ ଆତର୍ତନେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ବୟନ୍ ବିବାନେତୋ । ୪୦ ବନ୍ଦ, ଆନିନ୍ ଏରସୁଜନେନ୍ ତକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଗୋଗୋୟ ସର୍ତାତନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବାଡେ ଖେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଅବଡ଼ସୟତାୟ ।

ଜନୋମଞ୍ଜି କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆମେଡ଼ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ

୧ ଜନୋମଜୋମଞ୍ଜି କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆମେଡ଼ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତନାୟ ।

ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ଆମେଡ଼ ଗିଆନନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା: ମନ୍ରାନ୍ ଆମେଡ଼ ଗିଆନନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ କଲ୍ଲିତନ୍, ବନ୍ଦ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ମବ୍ବରଡ଼ତେ । ୨ ଅବୟ ମନ୍ରାନ୍, ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଖେନ୍ ଜନା ଗାମତମଲନ୍ ତେନ୍, ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍ତନାୟ, ଆନିନ୍ ଇନି ଜନନାନ୍ ସନାୟସାୟ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ନମିତ୍ତାନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନା ତଡ଼ । ୩ ବନ୍ଦ ଆନା ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତେ, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ବଡ଼ତେ । ୪ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆମେଡ଼ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜି ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା: ପୁତ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ବରାୟବାୟ ତଡ଼, ଆବୟନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ତୁମ୍ ତକୋ, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ । ୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ କି ପୁତ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ, ଆନାଜିଆତଡ଼ “ସନ୍ତୁମ” ଗାମଲେ ବର୍ତେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଲ୍ଲଡ଼କୋଏଜି, ଆରି କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ “ସନ୍ତୁମଞ୍ଜି” ତ “ବୋଗବାନଞ୍ଜି” ତକୋଜି: ୬ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ଆବୟନ୍ ତକୋ, ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋନଆତେ ଗତେଲେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋଜି: ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତୁମ୍ ଆବୟନ୍ ପ୍ରବୁଲେନ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗବ୍ବତେଲେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋଜି ।

୭ ବନ୍ଦ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମେଡ଼ କେନ୍ ଆ ଗିଆନ ଅବୟ ତଡ଼, ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ନମିତ୍ତାନ୍ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ତକୋ ଗାମଲେ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜି ଜୋମତଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବିବେକତତନ୍ ଆସନ୍ ଇସେନ୍ ଲୁମତଜି । ୮ ଜନୋମଜୋମଞ୍ଜି ବାଡେ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଜାଜାଲଡ଼ତନ୍, ଅୱକ୍ତାଜାଲଡ଼ନେ, ଏଡେଲେ ତଡ଼; ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ଜୋମଲବୋ ତେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅୱକ୍ତାବଲଡ଼ନେ କି, ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ଅୱକ୍ତାମଲବୋ ତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅୱକ୍ତାୟଲଡ଼ନେ ।

୯ ବନ୍ଦ ଗିୟତମନାବା, ଅସମୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଗାମଲେ ଏରବସୁ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆତୁଡ଼ବଗୋ ତେତଡ଼ଜି ତଡ଼ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅବୟ ଏରବସୁ ତର୍ନେମରନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ “ଆଜନାମରନ୍” ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜୋମଜି ଏଡ଼ୋମତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଗିୟଲବେନ୍ ତେନ୍; ଏଡେଲ୍ଲଡ଼େନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ କୋଡ଼ତାୟସୁମନ୍ ଆରମଡ଼ତେଞ୍ଜି

* ୭:୩୯ 7:39 ମନ୍ତାତେ

ଆ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ ଜୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୋମ୍‌ତେ ପଢ଼ ? ^{୧୧} ଏରବସ୍ତୁ ତୁର୍ନେମ୍‌ର ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରବୁଏନ୍, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେନ୍ ଗିଆନବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତି ଏରବସ୍ତୁ ତୁର୍ନେମ୍‌ର ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍‌ଆଡ଼ ଏବଂମୋସ୍ତାତେ । ^{୧୨} କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସସ୍‌ ତୁର୍ନେମ୍‌ର ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ଏଲୁମ୍‌ତେ, ଆରି ଏରବସ୍ତୁ ଚୁବାଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍‌ଆ ବିବେକ ଏବଂପାରାତେ । ^{୧୩} ତିଆସନ୍, ଖେନ୍ ଜେଲୁନ୍ ଜରୋମ୍‌ତାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଖେନ୍ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଖେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଡ଼ତେ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜେଲୁନ୍ ନିୟ୍ ଅଃନ୍ନୋମ୍‌ୟ୍ ।

ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା

^୧ ଖେନ୍ ଇନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାରାଡ଼୍‌ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତଡ଼ ପଢ଼ ? ଖେନ୍ ଇନ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଢ଼ନେମର ତଡ଼ ପଢ଼ ? ଖେନ୍ ଇନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ତୁଲେନ୍ ଏରଗନିୟ୍ ପଢ଼ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଲରୁମ୍‌ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆ ଜଅଜି ତଡ଼ ପଢ଼ ? ^୨ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆଡ଼ ଏବୟ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଢ଼ନେମର ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃନ୍ନୋଲ୍‌ୟ୍‌ଜି ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଜାଲ୍‌ୟ୍‌ଜି, ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଏମ୍‌ୟ୍‌ଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍, ଖେନ୍ ଏବୟ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଢ଼ନେମର ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜନାଏନ୍ ।

^୩ ଆନାଜି ଖେନ୍‌ଆଡ଼ ଗବ୍‌ରୟ୍‌ତ୍‌ୟ୍‌ଜି ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ଜାଲଡ଼ତାଜି; ^୪ ଗାଗାନେନ୍ ଜୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଖେନ୍ ଅଦିକାର ତଡ଼ ପଢ଼ ? ^୫ ଖେନ୍ ଆନ୍ନା ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି ତ କେପାନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ଏବୟ୍ ତୁର୍ନେବଜନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ବିବାଡ଼ାଲନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ବନ୍ନୁଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଖେନ୍ ଅଦିକାର ତଡ଼ ପଢ଼ ? ^୬ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତ ବର୍ନିବାନ୍ ତୁମ୍‌ ପଢ଼ ଏକାକାଡ଼ାନାୟ୍ ? ^୭ ଏବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତଞ୍ଜାନ୍ ମା କର୍ସତାଲେ ଆନିନ୍ ସିପ୍ତାୟ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେ ପଢ଼ ? ଏବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାନ୍‌ବନ୍ ଗୁଲେ ଦ୍ରାକ୍ୟା କୋଭାନ୍ ସିଲଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାଜନ୍ ରୋଡ଼ଲେ ଅଃନ୍ନୋମେ ପଢ଼ ? ଏବୟ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ମେଣ୍ଡାନ୍ ବନ୍‌ଲେ ଆଡ଼ବୁନ୍ ଅଃଗାଏ ପଢ଼ ?

^୮ ଖେନ୍ ଇନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ଡନାୟ୍ ପଢ଼ ? ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟ୍‌ବରଲୋଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଃକର୍ନେ ପଢ଼ ? ^୯ ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟ୍‌ବରଲୋଡ଼ କେନ୍‌ଆତେ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋ, “ଅବ୍‌ଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଏଡାମ୍‌ତଡ଼ ।” ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନ୍ ଅର୍ଡତାଡ଼ନ୍ ତୁମ୍‌ ଆସନ୍ ଇୟମ୍‌ତେ ପଢ଼ ? ^{୧୦} ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଃକର୍ନେ ପଢ଼ ? ଓଓ, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତେଲୋ; ଆନା ଅର୍ଡତନ୍ ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାତାଲନ୍ ଆନିନ୍ ଅର୍ଡତନ୍, ଆରି ଆନା ଅବ୍‌ଞ୍ଜାତନ୍ ଜନ୍‌ରୋମନ୍ ବନ୍ତାନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାଲନ୍ ଆନିନ୍ ଅବ୍‌ଞ୍ଜାତନ୍ । ^{୧୧} ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ଜମ୍‌ଲ୍‌ ଏବୁଡ଼ଲାୟ୍, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ପୁଡ଼ିନ୍ ଆ ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ ଏଗଡ଼ଲାୟ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଅଃଡ଼େଏ ପଢ଼ ?

^{୧୨} ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ବନ୍ତାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାଲନ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଏଞ୍ଜାସାୟାୟ୍ ପଢ଼ ?

ବନ୍‌ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଅନପ୍ତୁଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ତେନ୍ ତନଡ଼ଡ଼ଡ଼ନ୍ ଅଡ଼ୋଡ଼ତାୟ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସଏଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଡକୋତନାୟ୍ । ^{୧୩} ଆନାଜି ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ କାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଜନୋମନ୍ ଖାଡ଼ତଜି, ଆରି ଆନାଜି ତରୋମ୍‌ଡ଼ ତନମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍ କାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତରୋମ୍‌ଡ଼ ତନମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଜନୋମନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତଡ଼ ପଢ଼ । ^{୧୪} ଚିତ୍ରମ୍‌, ଆନାଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ଅପ୍ତୁଡ଼ବରତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ କାକାଡ଼ା ବାଞ୍ଜେ ଅମେଡ଼ତଜି, କେନ୍‌ଆତେ ପ୍ରବୁନ୍ ବର୍ନେ ।

^{୧୫} ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ଅଃନ୍ନୋମ୍‌ୟ୍‌ଜି, ଆରି ଖେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ଲୁମ୍‌ବା ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଃନ୍ନୋମ୍‌ୟ୍‌ଜି; ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଦନର୍ପଞ୍ଜେନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନ୍ନାମର ଆବର୍ଡନେନ୍ ସିଲଡ଼, ଆର୍ପାୟ୍ ଖେନ୍ ରବୁଲ୍‌ୟ୍‌ଜି ତେନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ । ^{୧୬} ଖେନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅରପ୍ତୁଡ଼ବର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଖେନ୍ ଅଃକର୍ପନାୟ୍, ଇନ୍‌ଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ତିଆତେ

* ୧:୧ ୯:୧୧ ଡିପତି ୫:୧୮   * ୧:୧୧ ୯:୧୧ ରୋମିଆ ୧୫:୨୭   * ୧:୧୫ ୯:୧୫ ମାତିର ୧୦:୧୦; ଲୁକ ୧୦:୭

ଅଃଲୁମ୍ଭାୟ ତେନ୍ ଅଃତ୍ତ୍ୱଏ, ଆରି ଖେନ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ଅଃନ୍ନସ୍ତୁବର୍ତ୍ତାୟ ତେନ୍, ଖେନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ । ^{୧୭} ଇସ୍ତୁମତମଖେନ୍ ବାଭେ କେନଆତେ ଲୁମ୍ଭାୟ ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ପୁରସ୍ତାରନ୍* ତକୋ; ଆରି ଇସ୍ତୁମଖେନ୍ ବାଭେ କେନଆତେ ଅଃଲୁମ୍ଭାୟ ଜନଢ଼ତେନ୍, ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର ଇସ୍ତୁରନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ତିୟଲ୍ଲୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନଆତେ ଲୁମ୍ଭାୟ । ^{୧୮} ଏଭେଲ୍ଲତେନ୍ ଓଖୋଲ୍ଲକ୍ଷୁୟଖେନ୍ ଇନ୍ ? ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏରକନସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ମନଢ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ତ୍ତାୟ, କେନଆତେ ମା ଓଖୋଲ୍ଲକ୍ଷୁୟଖେନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ଅରସ୍ତୁବର୍ତ୍ତାଖନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଓଖୋଲ୍ଲକ୍ଷୁୟ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃକେଡ଼ବେନ୍ ।

^{୧୯} ଇନ୍ଆସନ୍ଗାମେଶ୍ୱେନ୍ ଏକ୍ଷାଲ୍ଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ ମନ୍ରାନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିତାୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ କମ୍ବାରିମର୍ ତଡ଼ ଜନଢ଼ତେନ୍, ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲ୍ଲୟ । ^{୨୦} ଏକ୍ଷାଲ୍ଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଆୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅଶ୍ୱେଲ୍ଲନାୟ; ଆରି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଆଖଣ୍ଡମତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍, ଖେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଆ ଜାୟତା ଅଃତ୍ତ୍ୱକୋଲ୍ଲନାୟ ଜନଢ଼ତେନ୍, ବନାୟବରନ୍ ଆ ଜାୟତା ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ଅଶ୍ୱେଲ୍ଲନାୟ । ^{୨୧} ତିଅନ୍ତମ୍ ଏକ୍ଷାଲ୍ଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଆୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇସ୍ତୁରନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଅଃନ୍ନାଲ୍ଲେଲ୍ଲାୟ ଜନଢ଼ତେନ୍, କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଖଣ୍ଡମତାଲ୍ଲନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅଶ୍ୱେଲ୍ଲନାୟ । ^{୨୨} ଏକ୍ଷାଲ୍ଲେ ଖେନ୍ ଏରବସ୍ତୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିତାୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଏରବସ୍ତୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଏରବସ୍ତୁମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅଶ୍ୱେଲ୍ଲନାୟ; ଏକ୍ଷାଲ୍ଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଏକ୍ଷାଗୋଜନଢ଼ ଆ ମନ୍ରା ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଆୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଶ୍ୱେଲ୍ଲନାୟ ।

^{୨୩} ଖେନ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ତ୍ତେ, ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍ଭାୟ । ^{୨୪} ଅଶ୍ୱିନ୍ନେ ପଡ଼ିଆଲୋଡ଼ନ୍ ଆନାଜି ଇରତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଇରତଜି, ବନ୍ତ ଆବୟନେନ୍ ତୁମ୍ ଓଖୋଲ୍ଲକ୍ଷୁୟ ଖାଡ଼ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନଆତେ ଜନାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏକ୍ଷାଲ୍ଲତେନ୍ ଓଖୋଲ୍ଲକ୍ଷୁୟ ଖାଡ଼ଲେ ଏରପ୍ତିତେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଇରବା । ^{୨୫} ଅକ୍ଷା ମନ୍ରା ଅଶ୍ୱିନ୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଅଲ୍ଲବାତ୍ତେ, ଆନିନ୍ ଖଡ଼ନେ ଇଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ବର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଲୁଲ୍ଲନ୍ ତକୋତନ୍; ଆନିଞ୍ଜି ଅକ୍ଷା ରନ୍ନୁକ୍ତ୍ୱ ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍ ଇରତଜି, ତି ଆ ରନ୍ନୁକ୍ତ୍ୱ ମୋସ୍ତୁତେ†, ବନ୍ତ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅକ୍ଷା ରନ୍ନୁକ୍ତ୍ୱ ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍ ଇରତବୋ, ତି ଆ ରନ୍ନୁକ୍ତ୍ୱ ଆକ୍ଷୟ ଅଃନ୍ନୋସ୍ତୁଏ । ^{୨୬} ତିଆସନ୍, ଖେନ୍ ଏରସନେଡ଼ସେଡ଼ନ୍ କାଣ୍ଡାରେଡ଼ ଅଃନ୍ନିରେ; ଅବୟ ସନେଡ଼ସେଡ଼ ଜାଗାଲୋଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼ତେ ଗାମ୍ବେଲେ ଖେନ୍ ଇରତେ, କୁମ୍ବୁମ୍ବିଲ୍ଲନ୍ ଆରଲ୍ଲତଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ତିଡ଼ତାୟ, ବନ୍ତ ଖେନ୍ କାଣ୍ଡାରେଡ଼ ରିଜେନ୍ ଅଃଭିତାୟ । ^{୨୭} ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ମନଢ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ତ୍ତାୟ ଜନଢ଼ତେନ୍ ଏକ୍ଷାଲ୍ଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଅଃକନାସ୍ତୁତାୟ, ତିଆସନ୍ ଡ଼ଶ୍ୱନ୍ ସଏଲେ ତଅଡ଼ଖେନ୍ ରବତୋଲେ ଆକ୍ଷୟଲେ ତକୋତନାୟ ।

୧୦

କୋଡ଼ତାୟସ୍ତୁମ୍ ସିଲଡ଼ ଆକ୍ଷୟଲ୍ଲନ୍ ତକୋନେନ୍

^୧ ଇନ୍ଆସନ୍ଗାମେଶ୍ୱେନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜିଡ଼ି, ତନାନ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ମେଗନ୍ ଆ ଜାୟତା ଏରାୟ୍ଲୁ ତକୋଲ୍ଲଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସମେୟଶ୍ୱାଗଡ଼ ତଡ଼ିୟଲ୍ଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି । ^୨ ଆରି ମୋସାନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତୁଶ୍ୱୋଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ମେଗଲୋଡ଼ନ୍ ତ ସମେୟଶ୍ୱାଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତକ୍ତ୍ୱତାଲ୍ଲଞ୍ଜି । ^୩ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଜନୋମଜୋମ୍ ଜୋମେଞ୍ଜି, ^୪ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲ୍ଲନ୍ ଆଜିରେନ୍ ପୁରାଡ଼ା ଅରେଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତଆନ୍ ଗାଏଞ୍ଜି, ଆରି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ମା ତି ଅରେଡ଼ନ୍ । ^୫ ତେଲୋଜନଢ଼ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜତୁ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ତୁରନ୍ ଅଃଲ୍ଲତୟଲ୍ଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କିନ୍ରେଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆ ମରାଞ୍ଜି ଅଃଭିଲ୍ଲଜି, ଅଡ଼େଭେ ଅଡ଼େନ୍ନେ ଆଗଡ଼ାୟ ଗଡ଼ାୟ ତକୋଲ୍ଲନ୍ ।

^୬ ଆନିଞ୍ଜି ଏକ୍ଷାଲ୍ଲେ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ଭଲେ ମଗାତେଞ୍ଜି, ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଭେଲେ ଅଃଲୁମ୍ଭାବୋ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅନବ୍ଜଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ । ^୭ ଆନିଞ୍ଜି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଏକ୍ଷାଲ୍ଲେ କୋଡ଼ତାଜିନ୍ ପୁରେଞ୍ଜି, ଏଭେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କୋଡ଼ତାଜିନ୍ ଏପୁରଡ଼ଡ଼,

* ୯:୧୭ 9:17 ଓଖୋଲ୍ଲକ୍ଷୁୟ † ୯:୨୫ 9:25 ସେଏଡ଼ତେ

ତରମ୍ଭ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଢ଼ନ୍ ଆଇତିହାସ ତକୋ, “ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତକ୍ଳୁମଲେ ଜୋମେଞ୍ଜି, ଗାଏଞ୍ଜି, ସିଲହଲ୍ଲନ୍ ତହ୍‌ସେଢ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତୋଲଞ୍ଜି* ।” ୮ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଢ଼ ଲାହଲେନ୍ନେ ତାରିଲଞ୍ଜି କି ଆବତିନ୍ନାନ୍ ବକୁଡ଼ି ଯାଗି ଅଜାର ମନ୍‌ରାନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଢେଲେ ଅଃଷ୍ଟାରିନେବୋ । ୯ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଢ଼ ଲାହଲେନ୍ନେ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତହ୍ ମାଲେଞ୍ଜି କି ତୋଲ୍ଲଜଡ଼ଲେ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଢେଲେ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତହ୍ ଅଃଷ୍ଟାଲ୍‌ବୋ । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଢ଼ ଲାହଲେନ୍ନେ ଇସ୍‌ସରନ୍‌ଆତହ୍ ଡୋସେଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ରନକୁମର୍ ପାହଲ୍‌ହ୍‌ବର୍‌ମରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତହ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଢେଲେ ଇସ୍‌ସରନ୍‌ଆତହ୍ ଏଡୋସେତହ୍ ।

୧୧ ଆନିଞ୍ଜି ଏଢେଗୋ ଆଡ୍ରେଏଞ୍ଜିଆତେ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ୍ ଅନବଜଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍; ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆୟ୍‌ତନଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜୁଗନ୍ ଆରଞ୍ଜିଡ଼ରୟ୍‌ତେନ୍ ଆତିହ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ ।

୧୨ ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରା ଖେନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋତନାୟ୍ ଗାମଲେ ଅବଡ଼ିସୟ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍ ଅଃଗୋଟେ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆୟ୍‌ତନଲନ୍ ତକୋନେତୋ । ୧୩ ଅମହ୍‌ବେନ୍ ଅଜ୍ଞା ତନୋରଡ଼ୋରଜି ଅଡୋଲାୟ୍ ତିଆତେଜି ମା ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମହ୍ ଅଡୋତାୟ୍; ଇସ୍‌ସରନ୍ ଅଜ୍ଞାଆତେ ବାସାତନ୍, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ତେ ମା । ମନ୍‌ରାନ୍ ଅଜ୍ଞା ତନୋରଡ଼ୋର ସଏଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ, ଏଢେଗନ୍ ଆ ତନୋରଡ଼ୋର ଆମହ୍ ଅଃନ୍‌ଡୋଆୟ୍; ଆରି ତନୋରଡ଼ୋରନ୍ ଅଡୋଲାୟ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ସଏଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ନିୟ୍ ଅବଡ଼ୁୟ୍‌ତବେନ୍ ।

୧୪ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାଜି, କୋହ୍‌ତାଜନ୍ ଏପୁରତହ୍ । ୧୫ ଖେନ୍ ବୁଡ଼ୁମରଞ୍ଜିଆତହ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ବର୍ତ୍ତାଜି, ଏଢେଲେ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଅଜ୍ଞାଆତେ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିତମ୍ ଇୟ୍‌ମଲେ ଜନାବା ।

୧୬*ପ୍ରବୁବୋଜି ଇଡ଼ନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଜ୍ଞା ଗିଲ୍ଲ ଖଣ୍ଡମତନ୍‌ବୋ ତିଆତେ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍‌ଆତହ୍ ସେକେତବୋ, ତି ଆ ଗିଲ୍ଲଲୋଢ଼ ଆଗ୍ରାତବନ୍ ଆତିହ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମଲୋଢ଼ ମାୟ୍‌ତନ୍‌ବୋ; ଆରି ରୁଚିନ୍ ରେବଲେ ଆଡ୍ରୋମତବନ୍ ଆତିହ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆ ତଅହ୍‌ଲୋଢ଼ ମାୟ୍‌ତନ୍‌ବୋ ।

୧୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରୁଚିନ୍ ଆବୟ୍‌ନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ନେ ତେଡେଲହ୍‌ଲନ୍ ଜନହ୍‌ଡେନ୍ ଆବୟ୍‌ନ୍ ଆ ତଅହ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ତି ଆବୟ୍‌ନ୍ ଆ ରୁଚିଲୋଢ଼ ଆମାୟ୍‌ନେଜି ।

୧୮ ଆନାଜି ଇସ୍‌ସାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ କେଜ୍‌ଜାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତହ୍ ଗିୟ୍‌ବାଜି; ଆନାଜି ତରୋମ୍ବୋଡ଼ ତନମିଲ୍‌ଲୋଢ଼ନ୍ ଆରମହ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ଜି ଜୋମତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତରୋମ୍ବୋଡ଼ ତନମିଲ୍‌ଲନ୍ ଆ ସନେକେଲୋଢ଼ ଆମାୟ୍‌ନେଜି ତହ୍ ପହ୍ ? ୧୯ ଏଢେଲ୍‌ଡେନ୍ କୋହ୍‌ତାୟ୍‌ସୁମନ୍ ତ କୋହ୍‌ତାଜନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଆରମହ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମ୍‌ଜୋମ୍‌ଜି ତକୋ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍ ପହ୍ ? ୨୦ ଇଜ୍ଞା, ଏଢେଲେ ତହ୍, ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଇନିଜି ଅନମହ୍‌ଡେ ଅନ୍ତମ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ତଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଢ଼ ଏରସନୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ନ୍, ବୁତଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମଲୋଢ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ତଜି; ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୁତଞ୍ଜି ବୟ୍‌ନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଏତକୋତହ୍‌ନେ ଗାମତବେନ୍ । ୨୧ ପ୍ରବୁନ୍ ତ ବୁତନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଆଗ୍ରାତାନେ ଗିଲ୍ଲଲୋଢ଼ ସିଲହ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗାଲେ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଏ; ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ତ ବୁତନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଗାଗାଲନ୍ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୨୨ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନି ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତହ୍ ବବରାବବୋ ପହ୍ ? ଇସ୍‌ସରନ୍ ସିଲହ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ବୋସା ପହ୍ ?

୨୩* ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗାମତେ, “ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ୍ ।” ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଞ୍ଜାହ୍‌ଲବୋ, ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ମନହ୍ ତହ୍ । ୨୪ ଅନ୍ନିହ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ତମ୍* ଆ ସୁକ୍ଳ ଆସନ୍ ଏବଡ଼ହ୍ ଗୋୟ୍‌ତହ୍ ତହ୍, ଆର୍‌ସାୟ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ ସୁକ୍ଳ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଏରେତୋ ଗୋଜେତୋ ।

୨୫ ସରେୟ୍‌ତାନ୍ ଇନିଜି ତମତଜି, ବିବେକବେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତନକ୍ଳୋନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ହିହ୍ ଏରବନରନ୍ ତିଆତେ ଜୋମବା । ୨୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଢ଼ନ୍ ଆଇତିହାସ, “ପୁତ୍‌ନ୍ ଆରି ତେଢେ ତକୋନ୍‌ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତେ ।”

୨୭ ଏରଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମହ୍‌ଲୋଢ଼ ସିଲହ୍ ଅନ୍ନିହ୍ ଅବୟ୍‌ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତହ୍ ଓଡ଼େଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ଅନିୟ୍‌ନ୍ ଏସାଜେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତହ୍ ଇନିଜି ରୋଜୋମ୍‌ତବେଞ୍ଜି, ବିବେକବେନ୍

* ୧୦:୭ ୧୦:୭ ତଡ଼ିୟ୍‌ନେ ୩:୨-୬   * ୧୦:୧୬ ୧୦:୧୬ ମାଡିଉ ୨୬:୨୬-୨୮; ମାର୍‌କ୍ ୧୪:୨୨-୨୪; ଲୁକ ୨୨:୧୯,୨୦   * ୧୦:୨୩ ୧୦:୨୩ ୧ କରନ୍ତି ୬:୧୨   * ୧୦:୨୪ 10:24 ଆଡିନ୍‌ସଜନ୍ ଆ ସୁକ୍ଳ ଆସନ୍ ଏବଡ଼ହ୍ ଗୋୟ୍‌ତହ୍ ତହ୍

ଆସନ୍ ଇନ୍ନିତ୍ ଏବବନରନ୍ ତିଆତେ ଜୋମବା । ୨୮ ବନ୍ତ, “ତିଆତେ କୋଡ଼ତାୟସ୍ତମ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ଼ ଆରମଢେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜୋମ” ଗାମଲେ ଆନ୍ନିତ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଡ ବିବେକବେନ୍ ଆସନ୍ ତିଆତେ ଏଜୋମତଡ଼ ।

୨୯ ବିବେକବେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ଅଃକର୍ନାୟ, ବନ୍ତ ତି ଆ ମନ୍ତରା ଆ ବିବେକ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ । ଆମ୍ବେନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ବେ ଏରପ୍ତିତ୍ତୟ, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ତନଡ଼ତଡ଼ ତଡ଼ ଗାମଲେ ଇନିଆସନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ ବିବେକ ବାଞ୍ଜେ ଅଲ୍ବରୟ୍ତଜି ?

୩୦ ଖେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେତାଲେ ଅଞ୍ଜା ଆ ଜନୋମଜୋମ ଜୋମତାୟ, ତି ଆ ଜନୋମଜୋମ ଆସନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଇନିବା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅଲ୍ଲନିଶ୍ଚୟ୍ତୟ୍ତଜି ?

୩୧ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଜୋମବା, ଗାବା, ଅଡେ ଇନିଜି ଏଲ୍ଲୁମ୍ବେତେ ତିଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଗନ୍ତୁଗ୍ବନ୍ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଲୁମବା । ୩୨ ଜିଉଦିମର ତେଏତୋ କି ଏରଜିଉଦିମର ତେଏତୋ କି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିଡ଼ି ତେଏତୋ, ଆନ୍ନିତ୍ତଜା ଲଞ୍ଜେଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ତୁଡୁବତଡେ ତଡ଼ । ୩୩ ଖେନ୍ ନିୟ୍ ସୁକ୍ତତମଖେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃକ୍ବରାୟ୍ ଅଃଗୋଜାୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅନ୍ରନ୍ ଖାଡେଡ଼ଜି ଗାମଲେ, ଗୋଗୋୟ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ସୁକ୍ତ ଆସନ୍ ଲନ୍ତୁମତନାୟ ।

୧୧

୧୧ ଖେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମତାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲୁମବା ।

ଗିର୍ଜା ଇଡ଼ନ୍ ମୁମରାମନେନ୍

୨ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେକେତବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ତିତାନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏମନେତ୍ତୟ, ଆରି ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତରିୟ୍ଲବେନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜଣ୍ଡମତନ୍ । ୩ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାବେନ୍ତୋ, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତିଲେ ଓକାମରନ୍ ଆବବ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଅୟତବନ୍ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆବବ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆବବ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୪ ତିଆସନ୍, ଅଞ୍ଜା ଓକାମର ଆବବନ୍ ମୁମରାମତାଲନ୍ ପାର୍ତନାତନ୍ ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ତନେ ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ଆତଡ଼ ଅଲ୍ଲଗନ୍ତୟ୍ ଅଞ୍ଜେତେ । ୫ ଆରି, ଅଞ୍ଜା ଆଇମର ଆବବନ୍ ଏରୟ୍ମୁମରାମନେନ୍ ପାର୍ତନାତନ୍ ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଆ ଅୟତବନ୍ଆତଡ଼ ଅଲ୍ଲଗନ୍ତୟ୍ ଅଞ୍ଜେତେ, ତି ଆଇମର ଆଡ଼ାଗଡ଼ିବବନ୍ ଆଇମର୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଇମରନ୍ ଆବବନ୍ ଅଃୟ୍ମୁମରାମଲନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଉଉନ୍ ନିୟ୍ ଗଡ଼ନେତୋ, ବନ୍ତ ଗରେଡ଼ୁନ୍ ତ ଅବଡ଼ାଗଡ଼ିବବେନ୍ ଆଇମରନ୍ ଆସନ୍ ଗରନ୍ରଜନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆବବନ୍ ମୁମରାମନେତୋ । ୭ ଓକାମରନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ଅନ୍ତମ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗନ୍ତୁଗ୍ବନ୍ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଓକାମରନ୍ ମୁମରାମତଡ଼େନ୍ ତଡ଼; ବନ୍ତ ଆଇମରନ୍ ଓକାମରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁଗ୍ବନ୍ ପନେମେଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ । ୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଇମରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଓକାମରନ୍ ଅଃଗଡେଞ୍ଜୋ, ବନ୍ତ ଓକାମରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଇମରନ୍ ଗଡେଲେନ୍ । ୯ ଆରି ଆଇମରନ୍ ଆସନ୍ ଓକାମରନ୍ ଅଃଗଡେଞ୍ଜୋ, ବନ୍ତ ଓକାମରନ୍ ଆସନ୍ ଆଇମରନ୍ ଗଡେଲେନ୍ । ୧୦ ତିଆସନ୍, ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଆଇମରଞ୍ଜି ମୁମରାମବବନେତଜି । ୧୧ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଓକାମରନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଇମରନ୍ ଆନ୍ନା ତଡ଼, ଆରି ଆଇମରନ୍ ସିଲଡ଼ ଓକାମରନ୍ ଆନ୍ନା ତଡ଼ । ୧୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଓକାମରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଇମରନ୍ ଗନଡେନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ତି ଆଇମରନ୍, ଓକାସିୟ୍ କୋଡେନ୍; ବନ୍ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଗଡେଲେନ୍ ।

୧୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ଇୟମବା, ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ଏରୟ୍ମୁମରାମବବନେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାଲନ୍ ତେନ୍, ମନଡ଼ ତେଏ ପଡ଼ ? ୧୪ ଓକାମରନ୍ ଉଉନ୍ ତଲ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଗରନ୍ରଜନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ଏଃଞ୍ଜାଡ଼ଲୋ ପଡ଼ ? ୧୫ ବନ୍ତ ଆଇମରନ୍ ଉଉନ୍ ତଲ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତିଆତେ ଗନ୍ତୁଗ୍ବନ୍ ପନେମେଡ଼ ତେତେ, ତେଞ୍ଜା ଉଉନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ତରମତମାନ୍ । ୧୬ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଆନ୍ନିତ୍ ଅଲ୍ଲବାଡୁବରନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେନ୍ ତେନ୍, କେନ୍ଆତେ ଆନିନ୍ ଜନାଏତୋ, ଅମଡ଼ଲେନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନୋକ୍ଲାନ ଅବୟ୍ ତଡ଼, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିଡ଼ିଲୋଡ଼ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନୋକ୍ଲାନ ଅବୟ୍ ତଡ଼ ।

୧୧: ୧-୧୧:୧ କରନ୍ତି ୪:୧୭; ପିଲିପି ୩:୧୭

ପ୍ରବୁବୋଜନ୍

(ମାତ୍ରି ୨୭:୨୭-୨୯; ମାର୍କ ୧୪:୨୨-୨୫; ଲୁକ ୨୨:୧୪-୨୦)

୧୭ ଗିର୍ଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରୁକୁତନ୍, ବନ୍ଦ ତେତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଟ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏରଲୁନୁମନ୍ ଏରମନଟ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଏଲୁମ୍ବତେ; ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଟ୍ ଅଃସେକେବେନ୍, ଆର୍ଦାୟ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ତ୍ତବେନ୍ । ୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବୁଟ୍ଟୁମା ସିଲଡ୍ ଖେନ୍ ଅମ୍ବଡ଼ଞ୍ଜିଲାଇ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରନ୍ନୁସିଟନ୍ ଆବରୁକୁନ୍ ଆତ୍ରେତବନ୍ ଆତିଡ୍ ଅମ୍ବଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ୍ ପନାଲ୍ଲୁଡ଼ବରନ୍ ତୁଟ୍ଟତନାୟ, କେନ୍ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମ୍ବଲେ ଖେନ୍ ଅଜିଡ୍ ତର୍ତ୍ତନାୟ । ୧୯ ଅମ୍ବଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ୍ ପନାଲ୍ଲୁଡ଼ନ୍ ତୁଟ୍ଟଲନାୟ ତେନ୍, ମନାଲ୍ଲୁମାଲନ୍ ସଏଲେ ଆଜ୍ଜିନୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତୁଟ୍ଟତନାଜି । ୨୦ ଅଜ୍ଜାଆତିଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରୁକୁତନ୍, ତିଆତିଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁବୋଜନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ଏଃଲୁମେ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁବୋଜ ଇଟନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ରମ୍ବୁଟ୍ ରମ୍ବୁଟ୍ ଆ ଜନୋମଜୋମ୍ ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ବାଉଲ୍ଲୁ ଅମ୍ବେତେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଅବୟନେ ଆତୋଲେୟ ତକୋତନ୍, ଆରି ଅବୟନେ ଆବନ୍ନୁଲ୍ ତକୋତନ୍ । ୨୨ ଗାଗାନେନ୍, ଜୋମଜୋମନେନ୍ ଆସନ୍ ଅସିଂବେନ୍ ଅବୟ ତଡ୍ ପଡ୍ ? ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ି ଆମ୍ବେନ୍ ଏଃମ୍ବୁଲୁଏ ପଡ୍ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଟ୍ ଏଗବରୟମଡ଼ତଜି ପଡ୍ ? ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଟ୍ ଇନି ଗାମ୍ବବେନ୍ ? ଖେନ୍ ଇନି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଟ୍ ସେକେବେନ୍ ପଡ୍ ? କେନ୍ଆତେ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଟ୍ ଅଃସେକେବେନ୍ । ୨୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍ବୁ ସିଲଡ୍ ଇନିଜି ଖନଟନ୍ ଖାଡ଼ଲାଇ, ତିଆତେଜି ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଟ୍ ଖଡ଼ଖଡ଼ଲବେନ୍; ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ବନେରାମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ଆତ୍ରେଏନ୍ ଆ ତଗଲ୍, ୨୪ ଆନିନ୍ ରୁଚିନ୍ ଖମ୍ବଲେ, ଇସ୍ବରନ୍ଆତଟ୍ ସେକେତାଲେ ତିଆତେ ରେବଲେ ବର୍ନେ, “କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତଅଡ଼ଖେନ୍, ଖେନ୍ଆତଟ୍ ମନନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ଲୁମ୍ବା ।” ୨୫ ରୁଚିନ୍ ଆତ୍ରେମେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍, ଏତେଲେମା ଆନିନ୍ ଗରାଗାଗିଲୁନ୍ ଖମ୍ବଲେ ବର୍ନେ, “କେନ୍ ଆ ଗରାଗାଗିଲୁନ୍ ମିଞ୍ଜାମଖେନ୍ ବାତେ ଆ ଗନ୍ବରିନ୍ ଆତ୍ରେଏନ୍ ରଟ୍ ଅନଗତନ୍, ତିଆଜା ତର ଆମ୍ବେନ୍ କେନ୍ ଗରାଗାଗିଲୁଲୋଡ଼ନ୍ ଏଗାତେ, ତିୟତେ ତର ତଅଡ଼ଖେନ୍ ମନନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ଲୁମ୍ବା ।”

୨୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆଜା ତର ଆମ୍ବେନ୍ କେନ୍ ଆ ରୁଚି ଏଜୋମତେ, ଆରି କେନ୍ ଗରାଗାଗିଲୁଲୋଡ଼ନ୍ ଏଗାତେ, ତିୟତେ ତର ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିଡ଼ାଖନ୍ ଆ ଡିନ୍ନା ଜାୟ ଆ ରନ୍ବୁବରନ୍ ଏବର୍ତ୍ତନେ । ୨୭ ତିଆସନ୍ ଆନା ଏରମନାନ୍ନେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ରୁଚି ଜୋମତେ, ଆରି କେନ୍ ଆ ଗିଲୁଲୋଡ଼ ଗାତେ, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ତ ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଆ ବିରୁବଲୋଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍ବତେ । ୨୮ ବନ୍ଦ ମନ୍ରାନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଅଲଡ଼ମନେତୋ, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ରୁଚି ଜୋମତେ, ଆରି କେନ୍ ଗରାଗାଗିଲୁଲୋଡ଼ନ୍ ଗାଏତୋ । ୨୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ମନ୍ରା ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଇନ୍ନିଟ୍ ଏରଜନନାନ୍, ତିଆତେ ଜୋମତେ ଆରି ଗାତେ, ଆନିନ୍ ପନ୍ବରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ । ୩୦ କେନ୍ ଆସନ୍ ଅମ୍ବଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେନ୍ ଏବ୍ବସ୍ତୁ, ବମ୍ବମ୍ବତେଞ୍ଜି ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି । ୩୧ ଆମ୍ବୁ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଲଡ଼ମଲନ୍ବୋ ତେନ୍, ଏତେଲେତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବୁ ସିଲଡ଼ ପନ୍ବରତନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ବୋ । ୩୨ ପୁତ୍ ନ୍ ବୟନ୍ ଏଜାଲତେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ପନ୍ବରତନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ବୋ, ତିଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଟ୍ ପନ୍ସୁଆତିତାଲେ ପବ୍ବଡ଼ଲଡ଼ତନ୍ ।

୩୩ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଖେଞ୍ଜି, ତନାନ୍ଖେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁବୋଜନ୍ ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଏରୁକୁଲନ୍ ଆତିଡ୍, ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲଜଗୋବା । ୩୪ ଆମ୍ବେନ୍ ଏରୁକୁତନ୍ ଆସନ୍ ଏଜାଲତେନ୍ ପନ୍ବରତନ୍ ଏଃଞ୍ଜାଡ଼େ, ତିଆସନ୍ ଆନ୍ନିଟ୍ ତୋଲେଜେନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅସିଟନ୍ ଗାଗାତାଲନ୍ ଜିରାୟତୋ, ଖେନ୍ ଇୟଲାୟ ତେନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇୟତାୟ ବର୍ନାୟ ।

୧୨

ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତନିୟତିୟ

୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତନିୟତିୟ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରଜନନାନ୍ ତକୋନାବା ଗାମ୍ବଲେ ଖେନ୍ ଅଃଲୁତଜ୍ଜିୟ । ୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରଜିଉପମରଜି ଆତ୍ରକୋଲବେନ୍ ଆତିଡ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଃଲୁତାଡ଼ିନେଞ୍ଜି ଆ କୋଡ଼ତାୟସୁମଜି ପୁର୍ବେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସଡ଼ାୟଲବେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୩ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଟ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଖାଡ଼ଲେ ଅନ୍ନିଟ୍ ଆ ମନ୍ରା

“ଜିସୁନ୍ ସୟପଏଞ୍ଜି,” ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃକର୍‌ନେ, ଆରି ଅନ୍ନିଢ଼୍ ଆ ମନ୍‌ରା ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏରଞ୍ଜନାଡ଼ନ୍ “ଜିସୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼୍ ପ୍ରବୁ,” ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ନେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ ।

୪ *ସନାୟୁମନ୍ ବାଢେ ଆଞ୍ଜାଢ଼ଲବନ୍ ଆ ତନିୟତିୟତି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ତକୋ, ବନ୍‌ତ ଆବୟନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ତିୟତିୟଲଢ଼ତନ୍ । * ସେବା କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ତକୋ, ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆବୟନ୍ । ୨ ସେବା କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ତକୋ, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆବୟନ୍, ଆନିନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତିୟତିୟଲଢ଼ତନ୍ । ୩ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ସୁକ୍ଳ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମଢ଼୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍‌ସା ତରଢ଼ଆନ୍ନା ଗିୟତାତେ । ୮ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅନ୍ନେଲେ ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରା ବୁଢ଼ିନ୍ ବାଢେ ଞନଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଗିଆନନ୍ ବାଢେ ବର୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୯ ତି ଆ ପୁରାଡ଼ା ମା ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଆଡ଼ଢ଼୍ ତନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତିୟତଜି, ଆରି ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଆଡ଼ଢ଼୍ ରୋଗନ୍ ମନବନ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତିୟତଜି । ୧୦ ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆଲନ୍‌ମ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ପୁର୍‌ଗାତେବରନ୍ ବର୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଏର୍‌ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାଜି ଅନବ୍‌ମତନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ବାଢେ ବର୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଲାଢ଼ଲେନ୍ନେ ତି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଢ଼ଲଢ଼ନ୍ ବନାଣ୍ଡାନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୧ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆବୟନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆନିନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ; ଆଇସୁମ୍‌ବା ବାଢେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼୍ ତନିୟତିୟନ୍ ବାଢେଲେ ତିୟତଜି ।

ଅବୟ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ନ୍

୧୨ *ଏଞ୍ଜାଲେ ତଅଢ଼ନ୍ ଆବୟନ୍ ଆରି ତେଢେ ଗୋଗୋୟ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ତକୋ, ବନ୍‌ତ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ତକୋଏନ୍ ଜନଢ଼ତେନ୍ ତଅଢ଼ନ୍ ଆବୟନ୍ ତକୋ, କ୍ରିସୁନ୍ ନିୟ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ । ୧୩ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜିଉବି ତେଏତୋ କି ଏର୍‌ଜିଉବି ତେଏତୋ, କମ୍‌ଗିରିମର୍‌ ତେଏତୋ କି କମ୍‌ଗିରିମର୍‌ ତେଡ଼ଢ଼୍ ତଡ଼୍, ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବାଢେ ଆବତଅଢ଼ନ୍ ଆତତେ ଆସନ୍ ତକ୍‌ବତାଲନ୍‌ବୋ, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଆବପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଗାଲବୋ ।

୧୪ ତଅଢ଼ନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼୍ ବାଢେ ଅଃଗତେଲ୍ଲୋ, ଆର୍‌ସାୟ ଗୋଗୋୟ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ମାୟଲେ ଅବୟ ତଅଢ଼ନ୍ ଗତେଲେନ୍ । ୧୫ “ଞେନ୍ ଅସି ତଡ଼୍, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମାୟନେ ତଡ଼୍,” ଗାମ୍‌ଲେ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ବର୍‌ନେ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ତଅଢ଼ନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏର୍‌ତକୋନେନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୧୬ “ଞେନ୍ ଅମଡ଼୍ ତଡ଼୍, ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼୍ ଆମାୟନେ ତଡ଼୍” ଗାମ୍‌ଲେ ଅଲ୍‌ତନ୍ ବର୍‌ନେ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ତିଆତେ ତଅଢ଼ନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏର୍‌ତକୋନେନ୍ ତକୋଲନ୍ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୧୭ ଅଡ଼କୋ ତଅଢ଼ନ୍ ଅମତନ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡାଲେ ଅମଡ଼ଢ଼ବୋ ? ଆରି ଅଡ଼କୋ ତଅଢ଼ନ୍ ଅଲ୍‌ତନ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡାଲେ ଞୁତବୋ ? ୧୮ ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଲନଡ଼ଜନ୍ ବାଢେ ତଢ଼ବୟ୍ ତଢ଼ବୟ୍ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ନ୍ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଜୁଡ଼େଏନ୍ । ୧୯ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆବୟନ୍ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ନ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ତଅଢ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଗୋ ତେଡେ ବନ୍ ? ୨୦ ତିଆସନ୍, କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟତମ୍ ତକୋ ବନ୍‌ତ ତଅଢ଼ନ୍ ଆବୟନ୍ ।

୨୧ ଅମତନ୍ ଅସିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼୍ ବର୍‌ନେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ, “ଞେନ୍ ଆମନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼୍ ସନାୟୁୟାୟ୍ ତଡ଼୍ ।” ଅଡ଼େ ଅବବନ୍ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ବର୍‌ନେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ, “ଅମଡ଼ବେନ୍ ଞେନ୍ ଇନ୍ନିଢ଼୍ ସନାୟୁୟାୟ୍ ତଡ଼୍ ।” ୨୨ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ଏର୍‌ବସ୍ତୁନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବ୍‌ତିସୟଲବେନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସନାୟୁୟାୟ୍ । ୨୩ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜା କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ ସନାୟୁୟାୟ୍ ତଡ଼୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସୟଲବୋ ତେନ୍, ତିଆତେଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଜୁବାୟ୍‌ତବୋ ଆରି ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଅନିଃୟମଲେନ୍ ତକୋ । ୨୪ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆମନ୍‌ଡ଼ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନ୍‌ବାୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନିୟମବୋ, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ତଅଢ଼ଲେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍ ତ ଅଞ୍ଜା କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଜି ଜନ୍‌ବାୟନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟୁୟାୟ୍, ତିଆତେଜି ଗୋଗୋୟ ମନଡ଼ତମ୍ । ୨୫ ତିଆସନ୍ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ତରଢ଼ଆନ୍ନା ତେଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ, ଆର୍‌ସାୟ କେଣ୍ଡାର୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ତର୍‌ଡମ୍ ଆ ସନ୍‌କ୍ଞାଞ୍ଜି ଆସନ୍

* ୧୨:୪ ୧୨:୪ ରୋମିଅ ୧୨:୬-୮ * ୧୨:୧୨ ୧୨:୧୨ ରୋମିଅ ୧୨:୪,୫

ଇୟମତଳି ।^{୨୨} ଅବୟ କେଣ୍ଡାଋ ତଅଢ଼ନ୍ ବଭାଏନ୍ ତେନ୍, ଅଡ଼କୋ କେଣ୍ଡାଋ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ବଭାତଳି; ଅବୟ କେଣ୍ଡାଋ ତଅଢ଼ନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଢ଼ନ୍ ଖାଢ଼େନ୍ ତେନ୍, ଅଡ଼କୋ କେଣ୍ଡାଋ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ସର୍ତାତଞ୍ଜି ।

^{୨୨} ଆମେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତଅଢ଼, ଆମେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ତି ଆ ତଅଢ଼ ଆ କେଣ୍ଡାଋ ତଅଢ଼ଞ୍ଜି ।
^{୨୮} *ଆରି, ଇସ୍‌ବରନ୍ ମଣ୍ଡ଼ିଲୋଢ଼ନ୍ ପର୍ତ୍ତନ୍ ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଖନଢ଼ମରଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖନଢ଼ତିୟମରଞ୍ଜି ସେତାଏଞ୍ଜି; ଆରି ସରାନ୍ତିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲ୍ଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ରୋଗନ୍ ଆମ୍ବନ୍‌ଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ସନାୟ୍‌ସିମରଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ାଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଡ଼ଲ୍ଲଡ଼ନ୍ ବାଭେ ଆବର୍ତ୍ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସେତାଏଞ୍ଜି ।^{୨୯} ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖଢ଼ନେମରଜି ପଢ଼ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଜି ପଢ଼ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଖନଢ଼ତିୟମରଜି ପଢ଼ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ସରାନ୍ତିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମତଳି ପଢ଼ ?^{୩୦} ଅଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରୋଗନ୍ ମନବନ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ଖାଢ଼େଞ୍ଜି ପଢ଼ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଡ଼ଲ୍ଲଡ଼ନ୍ ବାଭେ କତାଡ଼ିତଞ୍ଜି ପଢ଼ ? ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଡ଼ଲ୍ଲଡ଼ନ୍ ବାଣ୍ଡାଲେ ରପ୍ରିଏଜି ପଢ଼ ?

^{୩୧} ଆମେଞ୍ଜି ସୋଡ଼ାରାନ୍ ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟଜି ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍ ଏରବା ଗୋୟବା, ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଅବଡ଼ୁୟଡ଼ବେନ୍ ।

୧୩

ତନୁଡ଼ୟମନ୍

^୧ ଖେନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆ ଲଡ଼ଲ୍ଲଡ଼ ବାଭେ ବର୍ନିନାୟ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ତ*, ତ* ଆସ୍ତ୍ରାତେନ୍ ଅବୟ ପିଭଡ଼ ଗଣ୍ଡନ୍ ଅନ୍ତମ, ଇଜ୍ଜାନ୍ ଜି°, ଜି° ଆସ୍ତ୍ରାତେନ୍ ଆ ତାଡ଼ ଅନ୍ତମ ତେଲ୍ ଯ ।^୨ *ଆରି ଖେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତକୋତେ ଆରି ଅଡ଼କୋ ଜରୁବରଞ୍ଜି ତ ତରମ୍ବବରନ୍ ଅନସ୍ତ୍ରୁନ୍ ଆସନ୍ ବୁଡ଼ିନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ୍, ଆରି ବରୁନ୍ ଅନବତେନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ତର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ତକୋଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ବନ୍‌ତ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ।^୩ ଆରି, ଡୋଲୋୟମରଞ୍ଜି ଜନୋମନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ବାନ୍ତେତାୟ୍, ଆରି ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଜନୋମତୋତନ୍ ଆସନ୍ ତଅଢ଼ଞ୍ଜେନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ତମଲନାୟ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ବନ୍‌ତ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ବରାୟ୍‌ବାୟ୍ ତଡ଼ ।

^୪ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସଏତେ, ତନୁଡ଼ୟମଲୋଡ଼ନ୍ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ତକୋ, ଅଃନ୍ନିସ୍ତାଭାନେ, ଅଃନ୍ନିବସୋଡ଼ାତମନେ, ଅଃନ୍ନିକ୍ଲି_ନେ, ^୫ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଅଃସାଞ୍ଜେଡ଼ନେ, ଆତିନ୍‌ସଜନ୍ ଆ ସୁକ୍ତ ତୁମ୍ ଅଃଗିଜେ, କାଜ୍ଜାନ୍ ଅଃକରାବନେ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସଞ୍ଜାଭାଏଞ୍ଜି ତେନ୍ ତିଆତେ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃତୁକ୍ଲୋଏ, ^୬ ମନଡ଼ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଅଃସର୍ତାନେ, ବନ୍‌ତ ଆଜାଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ସର୍ତାତନେ, ^୭ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସଏତେ, ଅଡ଼କୋନ୍ ତର୍ତନେ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସାତନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ନିୟ୍ ସେଏଲେ ତକ୍ଲୋତେ ।

^୮ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଃନ୍ନିଞ୍ଜେତେ, ବନ୍‌ତ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ସତନେ, ଆନ୍ନା ଲଡ଼ଲ୍ଲଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଅଞ୍ଜିଡ଼ତେ, ବୁଡ଼ିନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ସତନେ ।
^୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନଲେନ୍ ଅସୋୟ୍ ଜନାଲଡ଼ତନ୍, ଆରି ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ଅସୋୟ୍ ବର୍ତ୍ତନବୋ;
^{୧୦} ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବନରିଜନ୍ ଆସନ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ତେନ୍, କେନ୍ ଅସୋୟ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜି ସତନେ ।

^{୧୧} ପସିଜିଡ଼ନ୍, ଖେନ୍ ପସିୟ୍‌ଗୋ ମା କତାଡ଼ିଲନାୟ୍, ପସିୟ୍‌ଗୋ ମା ଇୟମଲାୟ୍, ପସିୟ୍‌ଗୋ ମା ମନ୍ନେଲାୟ୍; ଖେନ୍ ମୟଡ଼ମର ଆଡ଼େଲିଞ୍ଜିନ୍ ସିଲଡ଼ ନମି ଆରି ସନ୍ନାସିଜିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅଃନ୍ନେନ୍ନୋନାୟ୍ ।
^{୧୨} ନମି ଇନଲେନ୍ ଇନିଜି ଗିୟ୍‌ତବୋ, ତିଆତେ ତନପଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କାରୁଆ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟ୍‌ତବୋ; ବନ୍‌ତ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଇନଲେନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାନ୍ ତ ମୁକ୍ତାଲେନ୍ ଅଲ୍ଲିରିୟ୍‌ତବୋ । ଖେନ୍ ନମି ଅସୋୟ୍ ଜନାତାୟ୍, ବନ୍‌ତ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ବୁଡ଼ିଞ୍ଜେନ୍ ବରିୟ୍‌ତେ ।

* ୧୨:୨୮ ୧୨:୨୮ ଏପିସି ୪:୧୧ * ୧୩:୨ ୧୩:୨ ମାଡିଭ ୧୭:୨୦, ୨୧:୨୧; ମାର୍କ ୧୧:୨୩

୧୩ ତିଆସନ୍, ତନେନ୍, ଆସାନେନ୍ ତ ତନୁଝୟମନ୍, କେନ୍ ଯାଗିନ୍ ଆଏଡ଼ର ତକୋତନ୍, କେନ୍ ଯାଗିଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତନୁଝୟମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଯୋଡ଼ା ।

୧୪

ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ତ ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍

୧ ତନୁଝୟମଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବନ୍ଧୁୟବନାବା; ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତନିୟତିୟଜି, ଆଞନାଝ ଆସନ୍ ଆରି ଏଜ୍ଞାଲେ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ଚନେ ଏରପ୍ରିତେ ତିଆସନ୍ ଏରବା ଗୋୟବା । ୨ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞେ ବର୍ଚନେ, ଆନିନ୍ ମନ୍ରାନ୍ଆତଝ ଅଃକରେ, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଝ ବର୍ଚେ, ତିଆସନ୍ ତିଆତେ ଆନ୍ନିଝ ଅଃଗନ୍ଲୁଡେଜି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞେ ଜରୁବରଞ୍ଜି ବର୍ଚନେ । ୩ ବନ୍ତ ଆନା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ଚେ ଞନଝନ୍ ତିୟତେ ତିଆତେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଝ ବର୍ଚଜି, ତି ବାଞେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଝ ଅନବଡ଼ୟୁବ, ଅବସର୍ତ୍ତାଲଝତନ୍ ଆରି ବବୟୋଲଝତନ୍ । ୪ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞେ ବର୍ଚନେ, ଆନିନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆସନ୍ ଲୁମତେ, ବନ୍ତ ଆନା ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ଚନେ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମଣ୍ଡିନ୍ ସାଜତେ ।

୫ ଆମ୍ବେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞେ ବର୍ନାବା କେନ୍ଆତେ ଇସ୍ବମ୍ବେନ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ଆମ୍ବେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ନାବା କେନ୍ଆତେ ଞେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଇସ୍ବମ୍ବେନ୍ । ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞେ ବର୍ଚନେ, ଆନିନ୍ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ମନଝନ୍ ଆସନ୍ ତି ଆ ଲଝଲଝ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ଅଃକର୍ଚନ୍ ତେନ୍, ଏଞେଲତେନ୍ ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞେ ବରରତନ୍ବନ୍ ସିଲଡ଼ ଆର୍ପାୟ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ଆବର୍ଚନେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଯୋଡ଼ା । ୬ ଏ ବୋଞାଝଜି, ତନାନ୍ଜି, ଞେନ୍ ଅମଝବେନ୍ ଇୟଲେ ଅନବଡ଼ୟୁବରଞ୍ଜି, ବୁଡ଼ିନ୍, ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ତ ଞନଝବରନ୍ ଏରବର୍ଚେନ୍, ଞେନ୍ ସଞ୍ଜର ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞେ ବର୍ଚନାୟ ତେନ୍, ଏଞେଲତେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଝ ଇନି ସାଜବେନ୍ ?

୭ ପିରୋଡ଼ୋଜନ୍ ତେଏତୋ କି ଗତେରାଜନ୍ ତେଏତୋ ଅନମେଝତତନ୍ ଆ ତନେବତେବଜି ମନଝ ସର୍ଚତନ୍ ବୟନ୍ ଅଃସତ୍ତାଲୋ ତେନ୍, ଏଞେଲତେନ୍ ତେଞେ ଇନି ସତ୍ତାତେ ତିଆତେ ଏଜ୍ଞାଲେ ଜନାଲଝନେ ? ୮ ପନେତନ୍ ଆ ସର୍ଚତ୍ ରେୟଲଝ ଅଃସତ୍ତାଲୋ ତେନ୍, ଆଲୁଜ୍ଞେନ୍ ଆନା ଆସନ୍ ଅବଜାତାନେ ? ୯ ତି ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞେ ଏବର୍ଚନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଆନା ଗନ୍ଲୁଡେ ? କେନ୍ଆତେ ରିଜେନ୍ ଆବର୍ଚେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୧୦ ପୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟ ଲଝଲଝନ୍ ତକୋ, ଆରି ତି ଅଡ଼କୋ ଲଝଲଝନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ନିୟ ତକୋ । ୧୧ ବନ୍ତ ଞେନ୍ ଲଝଲଝନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼ିୟ ତେନ୍, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ବର୍ଚନେ, ଆମଝନ୍ ଞେନ୍ ବତେସାବାୟ ଅନ୍ତମ୍ ତେତ୍ତୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅମଝଞେନ୍ ବତେସାବାୟ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ । ୧୨ ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତନିୟତିୟଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଞନାଝ ଆସନ୍ ଏଏରତେନ୍ ଏଗ୍ରୋୟତେନ୍ ଆସନ୍ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ମନଝନ୍ ଆସନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗୋଗୋୟ ଞଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରବା ଗୋୟବା ।

୧୩ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞେ ବର୍ଚନେ, ଆନିନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଲଝଲଝନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ବନାଣ୍ଡାନ୍ ଆସନ୍ ବୋସାନ୍ ଞାଝଲେ ରପ୍ରିଏ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପାର୍ଚନାନେତୋ । ୧୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞେ ପାର୍ଚନାଲନାୟ ତେନ୍, ଏଞେଲତେନ୍ ପୁରାଡ଼ାଞେନ୍ ପାର୍ଚନାତନ୍, ବନ୍ତ ମନ୍ଞେନ୍ ତେଞେ ଅଃମ୍ମାୟନେ । ୧୫ ଏଞେଲତେନ୍ ଞେନ୍ ଇନି ଏଜ୍ଞାମାୟ ? ଞେନ୍ ପୁରାଡ଼ାଞେନ୍ ବାଞେ ପାର୍ଚନାତନାୟ, ବନ୍ତ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଞେ ନିୟ ପାର୍ଚନାତନାୟ; ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞେ ସେକେତାୟ, ଆରି ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଞେ ନିୟ ସେକେତାୟ । ୧୬ ଆମ୍ବେନ୍ ସଞ୍ଜର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞେ ଏସେକେଏନ୍ ତେନ୍, ତେଞେ ଅବୟ ଏରଜନନାମରନ୍ ତକୋତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ବର୍ଚେବେନ୍ ଅଃଗନ୍ଲୁଡ଼େଲୋ ତେନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଏସେକେତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ “ଆମ୍ବେନ୍” ଗାମେ ? ୧୭ ଆମ୍ବେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଝ ମନଝତମ୍ ଏସେକେତେ, ବନ୍ତ ତି ବାଞେ ଆନ୍ନିଝ ଅଃମ୍ମରଞେଜି ।

୧୮ ଞେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଝ ସେକେତାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବର୍ଚନେ ରପ୍ରିତାୟ । ୧୯ ବନ୍ତ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ସରେବାସିଲୋଡ଼ ଆନ୍ନା ଲଝଲଝନ୍ ବାଞେ

୩୬ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନେଁ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନାୟ୍ ପଡ଼ ? ଅଡ଼େ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନେଁ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତୁମ ସିଲଡ଼ ଜିରାୟ୍ ପଡ଼ ? ୩୭ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ପୂର୍ବାଃତେ ବନେଁମର ଆରି ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ତି ଖେନ୍ ଖାଡ଼ଲାଇ ଗାମଲେ ବର୍ତ୍ତନ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଇନିଜି ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ଵାୟ୍ତାୟ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଜନାଏତୋ । ୩୮ ବନ୍ତ ଆନ୍ନିଡ଼୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଁଜି ଅଃଜ୍ଞାଲୋ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଏଜାଡ଼ଡ଼ ।

୩୯ ତିଆସନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଖେଞ୍ଜି, ତନାନ୍ଖେଞ୍ଜି, ପୂର୍ବାଃତେବରନ୍ ବନେଁନ୍ ଆସନ୍ ଏରୁବା ଗୋୟ୍ବା, ଆରି ଆନା ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାଢ଼େ ବନେଁନ୍ ଆସନ୍ ଏରଡ଼ଡ଼ । ୪୦ ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଁଜି ମନଡ଼ ଗାମଲେ, ଆରି ସନୟ୍ତ ବାଢ଼େ ଲୁମବା ।

୧୫

କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଯନର୍ବେଡ଼୍

୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାଜି, ଖେନ୍ ଅଜ୍ଞା ମନଡ଼ବର ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅସ୍ପୁବର୍ତ୍ତାୟ୍, ଅଜ୍ଞାଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଜାଏନ୍, ଆରି ଆନା ଆତପରେଡ଼୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏତର୍ତ୍ତନେ, ଖେନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଁଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ଏଭାୟ୍ତବେନ୍ । ୨ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଡ଼ ଏଞ୍ଜିୟ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଡ଼େ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜିୟ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କାଜ୍ଞାନ୍ ଏତର୍ତ୍ତନେ ।

୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଇନିଜି ଆ ଖନଡ଼ ଖାଡ଼ଲାଇ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମୁଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ତିୟ୍ଲବେନ୍; ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଇର୍ବେଲେନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ରବୁଏନ୍, ୪ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ତିଲେଞ୍ଜି, ଆରି ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ଯାଗି ତିନାଲୋଡ଼ ଯର୍ବେଡ଼େନ୍ । ୫ ଆନିନ୍ କେପାନ୍ ଆମଡ଼ ଅବ୍ରିୟ୍ତାଲନ୍, ଆରି ତିକ୍ଳି ବାରଜଣା ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବ୍ରିୟ୍ତାଲନ୍ । ୬ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ତିକ୍ଳି ଆବସାଣ୍ଡନ୍ ମନ୍ଲୟ୍ସ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ତନେଁ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବ୍ରିୟ୍ତାଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରା ନମିନ୍ତାନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋଜି, ବନ୍ତ ଲାଡ଼ଲେନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି । ୭ ତି ଆ ତିକ୍ଳି ଆନିନ୍ ଜାକ୍ସବନ୍ ତ ଅଡ଼କୋ ଆନାସ୍ଵାୟ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବ୍ରିୟ୍ତାଲନ୍ ।

୮ ଆତନିକ୍ଳି ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଏରତନକୋଡ଼ଗାୟ୍ସିଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼, ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଆନିନ୍ ଅବ୍ରିୟ୍ତାଲନ୍ । ୯ ଆନାସ୍ଵାୟ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼, ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସନ୍ନା, ଆନାସ୍ଵାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର ଅଜ୍ଞମନ୍ ଆଞ୍ଜାନ୍ତ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଜି ତଣ୍ଡାୟ୍ଲାଇ । ୧୦ ବନ୍ତ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଖେନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼ଡ଼୍ ଆଡ଼ିୟ୍ଲିଖିନ୍ ଆ ସନାୟ୍ତମ୍ ଅଃଡ଼ୋସ୍ତାଲୋ; ଆନା ଆନାସ୍ଵାୟ୍ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଲନ୍ମନ୍ ଲୁମ୍ତାୟ୍, ବନ୍ତ ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖେନ୍ ଅଃଲୁମାୟ୍, ଆପାୟ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ତମ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ତକୋନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେ ଗତେଲ୍ତେ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ତେଏତୋ, କି ଆନିଞ୍ଜି ତେଏତୋ, ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ଲେନ୍ ତି ଆବୟ୍ତନ୍ ଆ ବନେଁ ଏବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଏତର୍ତ୍ତନେ ।

ୟନର୍ବେଡ଼ଲେନ୍

୧୨ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ରବୁଏନ୍ କି ଯର୍ବେଡ଼େନ୍ ଗାମଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଅସ୍ପୁବର୍ତ୍ତାୟ୍, ତେଲୋଜନଡ଼ଡ଼େନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ବେଡ଼େଜି ଗାମଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ? ୧୩ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ବେଡ଼ଲି ତେନ୍, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ନିୟ୍ ରବୁତାଲେ ଅଃୟର୍ବେଡ଼ଲୋ; ୧୪ ଆରି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ରବୁତାଲେ ଅଃୟର୍ବେଡ଼ଲୋ ତେନ୍, ଖନଡ଼ଲେଞ୍ଜି କାଜ୍ଞାନ୍ ମୋସ୍ତାଏନ୍, ଆରି ତନେଁବେନ୍ ନିୟ୍ କାଜ୍ଞାନ୍ ମୋସ୍ତାଏନ୍ । ୧୫ ଆରି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନେଁଜି କନଶ୍ଵାୟ୍ବରଗୋ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ଆଡ଼ଡ଼୍ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅର୍ବୟର୍ବେଡ଼େନ୍, ବନ୍ତ ଆଜାଡ଼ିଡ଼ମ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ବେଡ଼ଲି ତେନ୍, ଏଡ଼େଲତେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ଆଡ଼ଡ଼୍ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃୟର୍ବେଡ଼େଲୋ

୫ ୧୫:୪ ୧୫:୪ ମାଡିର ୧୨:୪୦; ଅନାସ୍ଵାୟ୍ ୨:୨୪-୩୨   ୬ ୧୫:୫ ୧୫:୫ ଲୁକ ୨୪:୩୫; ମାଡିର ୨୮:୧୭,୧୭; ମାର୍କ ୧୬:୧୪; ଲୁକ ୨୪:୩୭; ଜନ ୨୦:୧୯   ୭ ୧୫:୮ ୧୫:୮ ଅନାସ୍ଵାୟ୍ ୯:୩-୭   ୮ ୧୫:୯ ୧୫:୯ ଅନାସ୍ଵାୟ୍ ୮:୩

। ୧୭ ଆରବୁଫରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ଫେଢ଼ଲଜି ତେନ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ନିୟ୍ ଅଃୟର୍ଫେଢ଼ଲୋ । ୧୭ ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃୟର୍ଫେଢ଼ଲୋ ତେନ୍, ତର୍ନେବେଞ୍ଜି କାଲ୍ଲାନ ଫୋସ୍ତାଏନ୍, ଆରି ନମିତ୍ତାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେଲୋଢ଼ନ୍ ତକୋଜି । ୧୮ ଅଜ୍ଞା ମନରାଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମାଢ଼ ତର୍ନନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଫୋସ୍ତାଏଞ୍ଜି । ୧୯ କେନ୍ ଆନମେଢ଼ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମାଢ଼ ତର୍ନନ୍ବୋ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଢ଼ ତଡ଼ ।

୨୦ ବନ୍ତ ଆର୍ବୁଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଯର୍ଫେଢ଼ତଜି ଗାମ୍ଲେ ଅନବୁଡ଼ଜନ୍ ଆସନ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରବୁଏନ୍ କି ପର୍ତ୍ତମ୍ ଯର୍ଫେଢ଼ଲେ ତୋଲନ୍ । ୨୧ ବମନ୍ରା ଆଲଭେଡ଼ଲୋଢ଼ ରନବୁନ୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଗନ୍ଲାଇ, ତିଅନ୍ତମ୍ ବମନ୍ରା ଅମ୍ବେଲେ ଆରବୁଫରଞ୍ଜି ଯର୍ଫେଢ଼ତଜି । ୨୨ ଏଜ୍ଞାଲେ ଆଦମନ୍ ଆଲଭେଡ଼ଲୋଢ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ରବୁତଜି, ତିଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଅନମେଢ଼ନ୍ ଖାଡ଼ତଜି । ୨୩ ବନ୍ତ ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆଡ଼ିକ୍ଲାଇଢ଼ନ୍ ଯର୍ଫେଢ଼ଲେ ତୋତଞ୍ଜି, ପର୍ତ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଯର୍ଫେଢ଼େନ୍, ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍ ଆନିନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଯର୍ଫେଢ଼ଲେ ତୋତଞ୍ଜି; ୨୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜୁଗନ୍ ଅଞ୍ଜିଡ଼ତେ, ତି ଆ ଡ଼ିକ୍ଲାଇ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅଡ଼କୋ ରନପ୍ରିନ୍, ବୋର୍ସାନ୍ ତ ସାସନନ୍ ଅବନାରେତାଲେ ଆପେୟ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆସିଲୋଢ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍ତେ । ୨୫ ଅଡ଼କୋ ବନେରାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆ ତାଲ୍ଲଜନ୍ ଆ ଜାୟ୍ତା ଅଶ୍ତୁଡ଼୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍ ଜାୟ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ସାସନତେ । ୨୬ ଆତନିକ୍ଲି ବନେରାମରନ୍ ରନବୁନ୍ ନିୟ୍ ଆରେତେ । ୨୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଢ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼୍ ତକୋ, “ଇସ୍ତରନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲଜନ୍ ତକ୍ଲୋଏନ୍” ଇସ୍ତରନ୍ କେନ୍ “ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଢ଼” ଆମାୟ୍ନେ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆସିଲୋଢ଼୍ ତକ୍ଲୋତେ । ୨୮ ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ତାଜ୍ଞାତ୍ତାଅନନ୍ ଆସିଲୋଢ଼୍ ତନିୟନ୍ ଆଡ଼େତେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ଆନିନ୍ତମ୍ ଆପେୟ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆସିଲୋଢ଼୍ ତିୟ୍ତମ୍ତନ୍, ଆରି ସମ୍ପରାନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ତୁମ୍ ସାସନତେ ।

୨୯ ଆରବୁଫରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ଫେଢ଼ଲଜି ତେନ୍, ଆନାଜି ଆରବୁଫରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତକ୍ତୁବତାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇନି ଏଜ୍ଞାନେଜି ? ଆରବୁଫରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ଫେଢ଼ଲଜି ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନାମରଞ୍ଜି ଇନିବା ତକ୍ତୁବତାନେଜି ? ୩୦ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇନିବା ତିତାନ୍ ବନ୍ତଢ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକୋତନ୍ବୋ ? ୩୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିଜି, ତନାଜିଜି, ଅନମେଢ଼ଲେନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଆମାଢ଼୍ ଆମାୟ୍ଲନ୍ ଆସନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଦର୍ପଲନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, ଖେନ୍ ତିତାନ୍ ରବୁତ୍ତ୍ ଯ୍ । ୩୨ ମନ୍ରାନ୍ ଆମାଢ଼୍ ଆସାଲନ୍ ଏପିସି ତେସାଲୋଢ଼ନ୍ କିନ୍ରେଡ଼୍ ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଖେନ୍ ଅଲ୍ଲୁଜ୍ଜେଲାଇ ନଡ଼୍, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଆ ଲାବ ? ଆରବୁଫରଞ୍ଜି ଅଃୟର୍ଫେଢ଼ଲଜି ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍ତେନ୍ “ୟବା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଜୋମ୍ବା, ଏଗାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବିଅଡ଼େଃ ଇନ୍ଲେନ୍ ରବୁଲଡ଼୍ତନ୍ ।”

୩୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କନଶ୍ଟାୟ୍ଲୋଢ଼ନ୍ ଗଲୋତଡ଼୍ବେନ୍ ତଡ଼, “ପେଲ୍ଲାମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ମନଡ଼୍ମରନ୍ ନିୟ୍ ଅସେଡ଼ତେ ।” ୩୪ ତିଆସନ୍ ମନଡ଼୍ ତକୋନାବା, ଇର୍ସେନ୍ ଏଲ୍ଲୁମତଡ଼୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲାଡ଼୍ଲେଡ଼୍ ମନ୍ରା ଇସ୍ତରନ୍ଆତଡ଼୍ ଅଶ୍ତୁଡ଼୍ ଜନାଏଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଗନବରଜନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍ ।

ଆୟର୍ଫେଢ଼େନ୍ ଆ ତଅଡ଼୍

୩୫ ଲାଡ଼୍ଲେନ୍ନେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଆରବୁଫରଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଲେ ଯର୍ଫେଢ଼ତଜି ? ଏଜ୍ଞାଗୋ ଆ ତଅଡ଼୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ଜିର୍ତ୍ତାଜି ?” ୩୬ ଏ ଉଲ୍ଲଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ଅଜ୍ଞା ଜମ୍ଲଲ୍ ଏବୁଡ଼ତେ, ତିଆତେ ଅଃର୍ବୁଲୋ ତେନ୍ ଅଃସ୍ତାବାୟ୍ । ୩୭ ଆରି, ଅନ୍ବନ୍ ଅଜ୍ଞାଆତେ ବୁଡ଼୍ତନାୟ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଃକ୍ତୁଲୋ, ବନ୍ତ ଗମ୍ଲନ୍ ତେଏତୋ କି ଇନ୍ନିଢ଼୍ ଆ ଜମ୍ଲଲ୍ ତେଏତୋ ତିଆତେ ସଉର୍ ଆବାୟ୍ନ ତୁମ୍ । ୩୮ ବନ୍ତ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ତଅଡ଼୍ ତିୟ୍ତେ, ଆରି ତିଲେ ଜମ୍ଲଲ୍ ଆ ତଅଡ଼୍ ତିୟ୍ତେ ।

୩୯ ଅଡ଼କୋ ତଅଡ଼୍ ଆବୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼୍ ଆବୟନ୍, ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼୍ ଆନା ଆନା ତକୋ, ଆରି ଅନ୍ତତଞ୍ଜି ତ ଅୟ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼୍ ଆନା ଆନା ତକୋ ।

୪୦ ରୁଆଡ଼୍ ତଅଡ଼୍ ତକୋ, ଆରି ପୁର୍ତ୍ତ୍ ତଅଡ଼୍ ନିୟ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ରୁଆଡ଼୍ ତଅଡ଼୍ ଆ ସନାଆର୍ ଅବୟ୍ ତକୋ, ଆରି ପୁର୍ତ୍ତ୍ ତଅଡ଼୍ ଆ ସନାଆର୍ ଆରି ଆନା ତକୋ । ୪୧ ଓୟୋଢ଼ନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଆନା ତକୋ, ଆଜ୍ଞାଜନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଆନା ତକୋ, ଆରି ତୁଡ଼ଜି ଆ ସନାଆର୍ ଆନା ତକୋ,

ଆପନାଢ଼ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇୟତାୟ ଆସ୍ମାୟନାଜି । ୪ ଆରି, ଖେନ୍ ନିୟ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟସାୟ ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଇୟଲେ ରପ୍ତିତଜି ।

ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୫ *ଖେନ୍ ମାକିଦନିଆ ତେସାନ୍ ଇୟତେ, ତିଆସନ୍, ଖେନ୍ ମାକିଦନିଆଗଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ । ୬ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋତନାୟ, ଇଞ୍ଜାନତେନ୍ ରଟାଗାଜନ୍ ନିୟ ତେତେ ତକୋତନାୟ, ଅଜାଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍ ଅଡ଼େଜା ଇୟତେ, ତେତେ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଅବଡ଼ୁଜିୟବା । ୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କେନ୍‌ଗଡ଼ ଜରିରତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ରନବାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଃଲୁତଜିୟ, ପ୍ରବୁନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟଲିୟ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଗୋଗୋୟ ତିନ୍ନା ତକୋନେନ୍ ସାୟତାୟ ।

୮ *ବନ୍ତ ଖେନ୍ ପେଣ୍ଟିକସ୍* ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍ ଜାୟ ଏପିସି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତନାୟ । ୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନବଜଅନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଖେନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଆରୋରୋ ତକୋ, ଆରି ବନେରାମରଖେଞ୍ଜି ନିୟ ଗୋଗୋୟ ତକୋଜି ।

୧୦ *ତିମତିନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟଲାୟ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଡ଼ୁକୋତନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଏଜାଲତେନ୍ ଆନିନ୍ ଏରବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାତେ ତକୋଲନ୍ ରପ୍ତିଏ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆୟତନନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମତେ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ଆନ୍ତିଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ିଡ଼ ଅବତୋସାତଡ଼େଜି ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଏଜାଲତେନ୍ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ଏରାମ୍ବୁୟ ଜିରେ ରପ୍ତିତାୟ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଅବଡ଼ୁୟବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାଜି ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଜଗେଲେ ତକୋତନାୟ ।

୧୨ ଆପଲ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତନାୟ, ତନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ିଡ଼ ଗଞ୍ଜେଲାୟ, ବନ୍ତ ନମି ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅଃଲୁତଜେ, ରୟଡ଼ନ୍ ଞାଡ଼େନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ ।

ଅନବସୁଜ୍ଞେବରନ୍

୧୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନେଡ଼ାୟ ଏତକୋତଡ଼ନେ, ତନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବତୋଲନ୍ ତକୋନାବା, ଅଜୁୟବଲନ୍ ଅକୋସାନ୍ନା । ୧୪ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାତେ କାକାଡ଼ାବେଞ୍ଜି ଲୁମବା ।

୧୫ *ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିଜି, ତନାଜିଜି, ତିପାନନ୍ ଆସିମରଜି ଆକାୟଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ୁ କ୍ରିସ୍ତୁମରଜି: ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବୟଲେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ିଡ଼ ସନାକ୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ତିୟତମଲଞ୍ଜି, ତି ଆ ବନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୧୬ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆକାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି ତ ଆରଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବନେ ମାନ୍ନେବା ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ିଡ଼ ବର୍ତବେନ୍ ।

୧୭ ତିପାନନ୍, ପର୍ଡୁନାତନ୍ ତ ଆକାକାକନ୍ ତେନ୍ନେ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି ଖେନ୍ ସର୍ତାତୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାତତନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କାକାଡ଼ାବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଲୁମେଞ୍ଜି, ୧୮ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପୁରାଡ଼ାଖେନ୍ ତ ପୁରାଡ଼ାବେଞ୍ଜି ଅବସର୍ତାଲଡ଼ଲଞ୍ଜି, ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ିଡ଼ ମାନ୍ନେବାଜି ।

୧୯ *ଆସିଆ ତେସାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିଡ଼ିଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ିଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି, ଆକିଲାନ୍ ତ ପ୍ରିସ୍ତା ଆରି ଆସିଡ଼ନ୍ ଆରିଜାତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ିଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି । ୨୦ ତେନ୍ନେ ଅଡ଼କୋ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ିଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି ।

ମଡ଼ିବ ଜନୋଜୋରନ୍ ବାତେ ତର୍ତମ ଅଲ୍ଲନମସ୍ତାରବା ।

୨୧ ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଅସିତମଖେନ୍ ବାତେ ଇଡ଼ଲେ ନମସ୍ତାରତବେନ୍ ।

୨୨ ଅଜା ମନ୍‌ରା ପ୍ରବୁନ୍‌ଆଡ଼ିଡ଼ ଅଃଲୁଡ଼ୟମେ, ଆନିନ୍ ସନୟପନ୍ ଗତରେତୋ ।

ମାରାନା ତା କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ପ୍ରବୁଲେନ୍ ଜିରାୟତୋ ।

୨୩ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ ।

୨୪ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ତନୁଡ଼ୟମଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନବେନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋନେତୋ ।

* ୧୭:୫ ୧୭:୫ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୯:୨୧ * ୧୭:୮ ୧୭:୮ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୯:୮-୧୦ * ୧୭:୮ ୧୭:୮ ଜିସୁନ୍ ରବୁଏନ୍ କି ଯର୍ବେଟ୍‌ଲେ ଆଡ଼ୋଲନ୍ ପଗସି ତିନ୍ନା ଆ ବିକ୍ରି ପେଣ୍ଟିକସ୍ ଗିର୍ଜାନ୍ ତଲୁମେଞ୍ଜି * ୧୭:୧୦ ୧୭:୧୦ ୧ କରନ୍ତି ୪:୧୭ * ୧୭:୧୫ ୧୭:୧୫ ୧ କରନ୍ତି ୧:୧୭ * ୧୭:୧୯ ୧୭:୧୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୨

କରିଷ୍ଟୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପତ୍ର କରକ୍ତି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ବାଗୁତର ଇଫନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଥା ସିଚି ସନେକୁଲନ୍

କରକ୍ତି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ଆସୁଙ୍ଗାଏଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଚି ବାଗୁତର ଇଫନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ କରକ୍ତିବାଜି ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ ୧:୧ । ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଲାଫ୍‌ଲେନ୍‌ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ଡିଡ୍‌ଡିଡନ୍ ନିୟ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍ ଲଡିୟମନ୍ ଥା ବର୍ନେଜି ବାଝେ କେନ୍ ଥା ସିଚି ଇଡ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରେନ୍ ଗୋଜେନ୍ ୨:୧୩ ।

ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ କରୋକ୍ଳୋଡନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ୫୫-୫୬ ବର୍ସେଡ୍ ଥା ଡିକ୍ଳି କେନ୍ ଥା ସିଚି ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଞ୍ଫଡ୍‌ନେମର୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡେନ୍ । ପାଓଲନ୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡିଡ୍ କେନ୍ ଥା ସିଚି ଇଡେନ୍ ୨:୩-୪ । ଲାଫ୍‌ଲେଡ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଡନ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଞ୍ଫଡ୍‌ନେମର୍ ଗାମ୍‌ଡମଲନ୍ ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ୍ ସଙ୍ଗାଏଞ୍ଜି, ଡି ଥା ବର୍ନେଜି ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଚି ଆଡନିକ୍ଳିରେଡ୍ ଇଡେନ୍ ।

ବରନ୍ ଥା ପନାକ୍ଲାଫ୍

- ୧. ସନେକୁଲନ୍ । ୧:୧-୧୧
- ୨. ପାଓଲନ୍ ଡ କରକ୍ତି ମଣ୍ଡଳିନ୍ । ୧:୧୨-୭:୧୬
- ୩. ଜିଉଦା ତେସାନ୍ ଥା କ୍ରିସ୍ତାନ୍‌ଜି ଥା ଡନିୟ୍‌ଡିୟ୍ । ୮:୧-୯:୧୫
- ୪. ପାଓଲନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଞ୍ଫଡ୍‌ନେମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ଡନେ । ୧୦:୧-୧୩:୧୦
- ୫. ଅନବସୁକ୍ଳେବରନ୍ । ୧୩:୧୧-୧୩

୧ * ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାଓଲନ୍ ଡ ଡିମଡି ବୋଞ୍ଝାଡନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଥା ଇସ୍‌ୟୁ ବାଝେ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁନ୍ ଆନାପ୍ତାୟ୍ ଞ୍ଫଡ୍‌ନେମର୍‌ଜି,

କରକ୍ତି ଗଡାଲୋଡନ୍ ଡକୋନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଥା ମଣ୍ଡଳି ଡ ଆକାୟା ତେସାଲୋଡନ୍ ଆଡ୍ରକୋଡଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋ ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସିଚିନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଏଆପ୍ତାୟ୍‌ଡାୟ୍ ।

୨ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ଡ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ଡ ସନୟ୍‌ନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡେଆୟ୍‌ଡେ ।

ପାଓଲନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକେଡେ

୩ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଥା ଇସ୍‌ର ଡ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ସନେକେନ୍ ଡେଏଡେ, ଆନିନ୍ ସନାୟ୍‌ମତ୍‌ୟ୍‌ମର୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆରି ବନବ୍‌ୟୋମର୍ ଇସ୍‌ରନ୍ । ୪ ଡିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ଡଣ୍ଡନ୍ ଡେଡଜି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଡି ଅଡ୍‌କୋଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଆସନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ଡଣ୍ଡନ୍ ଆଡ୍ରେଡେଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆଡିଡ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବବ୍‌ୟୋଲଡ୍‌ଲନ୍ । ୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଡଣ୍ଡନ୍ ଞ୍ଫାଡ୍‌ଡବୋ, ଏଡେଲେମା କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ପେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଞ୍ଫାଡ୍‌ଡବୋ । ୬ ବନ୍‌ଡ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଡନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ଏଞ୍ଝାଡ୍‌ଲାୟ୍ ଡେନ୍, ଡିଆଡେ ବନବ୍‌ୟୋବେନ୍ ଡ ଅନୁବ୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଏଞ୍ଝାଡ୍‌ଲାୟ୍ ଡେନ୍, ଡିଆଡେ ବନବ୍‌ୟୋବେନ୍ ଆସନ୍; ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଡନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ସଏଲେ ଏଡକୋଡନାୟ୍, ଏଞ୍ଜଲେମା ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଡନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ସଏଲେ ଡକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଡ ବୋସାନ୍ ଏଞ୍ଝାଡ୍‌ଡେ । ୭ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜବ୍ ଏଆସାଡନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଡନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ଏଞ୍ଝାଡ୍‌ଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏସାୟ୍‌ସିଲଲେନ୍, ଏଡେଗନ୍ ଏଡେଲେମା ବନବ୍‌ୟୋ ଇଫନ୍ ନିୟ୍ ଏସାୟ୍‌ସିଡଲେନ୍, କେନ୍‌ଆଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା ।

୮ *ଏ ବୋଞ୍ଝାଡ୍‌ଜି, ଡନାନ୍‌ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସିଆ ତେସାଲୋଡନ୍ ଅଙ୍ଗା ଡନଣ୍ଡାୟ୍ ଏଞ୍ଝାଡ୍‌ଲାୟ୍ ଡିଆଡେ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଜନାବେନ୍‌ଡେ; ଡେଝେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜବ୍ ଡନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍ ଏଞ୍ଝାଡ୍‌ଲାୟ୍, ଡିଆସନ୍ ଆସନ୍ ଅନମେଡନ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜାସାଲନାୟ୍ । ୯ ରନବ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସୋରୋପ୍ତାୟ୍‌ଲଲେଞ୍ଜି ଅବ୍‌ଡିସୟ୍‌ଲାୟ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ୍ ଆମତ୍ ଏରନାସାନେନ୍, ଅଙ୍ଗା ଇସ୍‌ର ଆରବୁମରଞ୍ଜିଆତଡ୍

* ୧:୧ ୧:୧ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୮:୧ * ୧:୮ ୧:୮ କରକ୍ତି ୧୫:୩୨

ତୋଷାମାନରୁଆତ୍ମ କେମାନ ତନିୟନ୍

୫ ଆନ୍ନିତ୍ ଅବୟବେନ ଆନ୍ନିତ୍ ଆତ୍ମ ତୁଚ୍ଛନ୍ ତିୟେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ଆତ୍ମ ତୁଚ୍ଛନ୍ ଅଃଭିୟଲ୍ଲିୟ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍ମ ନିୟ୍ ତୁଚ୍ଛନ୍ ତିୟଲବେନ୍ । କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଅଃକର୍ନାୟ୍ । ୬ ଅମ୍ବେଲୋଡ୍ ବେନ୍ ସିଲତ୍ ଲାଡ୍ ଲେଡ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଞ୍ଜେନ୍, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ତେଏନ୍ । ୭ ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଲ୍ ତେନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ତୁଚ୍ଛନ୍ ଅଃଞ୍ଜାତେ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି ଆନିନ୍ ଆତ୍ମ କେମାନ୍ ତିୟବା, ଆରି ବବ୍ ଯୋବା । ୮ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତନ୍ତୁଡ୍ ଯମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକୋନାବା ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍ମ ବର୍ତ୍ତବେନ୍ । ୯ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ବର୍ନେଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଲ୍ଲୁମ୍ ତେ ଅଡ୍ ଇଜ୍ଜା, ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିରି ଇଡ୍ ଲେ ଆସ୍ତାୟ୍ ଲାୟ୍ । ୧୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନାଆତ୍ମ କେମାନ୍ ଏତିୟତେ, ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଆନିନ୍ ଆତ୍ମ କେମାନ୍ ତିୟତାୟ୍, ଇନ୍ନିତ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ୍ ଖେନ୍ ଆନ୍ନିତ୍ ଆତ୍ମ କେମାନ୍ ତିୟଲାୟ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆତେମଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କେମାନ୍ ତିୟଲାୟ୍ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ସନ୍ମମନ୍ ଅମ୍ବେଲୋଡ୍ ସିଲତ୍ ଜନିନୟନ୍ ଆସନ୍ ରୟତନ୍ ଅଃଞ୍ଜାତେ, ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସନ୍ମମନ୍ ଆ ଗନବତେଲ୍ ବରଜି ଅଡ୍ କୋନ୍ ଜନା ।

ତ୍ରୋୟା ତେସ୍ତାଲୋଡ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ ସନର୍ତ୍ତା

୧୨ *କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନତ୍ ବର ଅନସ୍ତୁଡ୍ ବରନ୍ ଆସନ୍ ତ୍ରୋୟା ତେସ୍ତାନ୍ ଇୟଲାୟ୍, ଆରି କେନ୍ ଆ କାକାଡ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ସନତ୍ ରୋଲେ ତିୟଲ୍ଲିୟ୍, ୧୩ ବନ୍ତ, ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ଖେନ୍ ତିତସନ୍ ଆତ୍ମ ତେତେ ଅଃର୍ବବାଡ୍ ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ବାଉଲ୍ଲି ତେଲ୍ଲିୟ୍, ତିଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତେତେ ଅମ୍ବେଲୋଡ୍ ଖେନ୍ ମାକିଦନିଆ ତେସାନ୍ ଜିରେନ୍ ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଜନିନୟନ୍

୧୪ ଇସ୍ତରନ୍ ଆତ୍ମ ସନେକେନ୍ ତେଏତୋ, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତ୍ମ ତିତାନ୍ ଜନିନୟ୍ ତଡ୍ ବରଗତନ୍ ଅବତଡ୍ ଯିଲ୍ଲଡ୍ ତନ୍, ଆରି ଆ ଲନଡ୍ ତୁ ବୁଡ୍ଡିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନାମରଞ୍ଜିଆତ୍ମ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଖଣ୍ଡମଲ୍ଲଡ୍ ତନ୍ । ୧୫ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଆନାଜି ଅନୁରନ୍ ଖାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନାଜି ଅନସେଡ୍ ବଗତନ୍ ତଡ୍ ଯିଲ୍ଲଡ୍, ତିଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ବେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଗନିୟ୍ ଗିୟ୍ ଲୋଡ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଲଡ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୧୬ ବମନେଡ୍ ଗଡ୍ କେନ୍ ଆତେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରନବୁଗତନ୍, ଆରି ବମନେଡ୍ ଗଡ୍ କେନ୍ ଆତେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନମେଡ୍ ଆଡ୍ ଯିତେନ୍ ଆ ଲନଡ୍ ଅନ୍ତମ୍; ଆରି କେନ୍ ଆ କାକାଡ୍ ଆନା ଲୁମ୍ଲେ ରପ୍ତୁଏ ? ୧୭ ଲାବନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ୍ ଆସନ୍ ଜବ୍ ମନ୍ରା ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବର୍ନେ କଣ୍ଡାୟ୍ ଲେ ଖଣ୍ଡମତ୍ତେ, ଇନ୍ଲେନ୍ ଏତେଲେ ଏଃଲ୍ଲୁମାୟ୍; ବନ୍ତ ଇସ୍ତରନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆତ୍ମ ଏଞ୍ଜାଲେ ଅନସ୍ତୁଡ୍ ବରନ୍ ଆସନ୍ ବାୟ୍ ଲେଲେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ବେ ତକୋତାଲନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଏଅସ୍ତୁଡ୍ ବର୍ତ୍ତାୟ୍ ।

୩

ରଡ୍ ଅନଗତନ୍ ଆ କାକାଡ୍ ମର୍

୧ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆରି ସେକେଡ୍ ମନେନ୍ ଆସନ୍ ଏଉଲ୍ଲାନାୟ୍ ପଡ୍ ? ଅଡ୍ ଆନାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେଲୋଡ୍ ବେନ୍ ଇଜ୍ଜାନ୍ ତେନ୍ ଅମ୍ବେଲୋଡ୍ ସିଲତ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅରମ୍ବଡ୍ ଅଲନ୍ ଏସାୟ୍ ତାୟ୍ ପଡ୍ ? ୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅରମ୍ବଡ୍ ଅଲନ୍, ଉଗର୍ ଲୋଡ୍ ଲେନ୍ ଆଇଡିଡ୍, ଆରି ଅଡ୍ କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ଜନାଜି, ଆରି ପଡେଲନ୍ ରପ୍ତୁତଜି । ୩ କେନ୍ ଅରମ୍ବଡ୍ ଅଲନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଇତେନ୍, ଆରି ଇନ୍ଲେନ୍ ତିଆତେ ଏବାନ୍ତେତାୟ୍; ତିଆତେ ଇଜ୍ଜନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଇଡିଡ୍ ତଡ୍, ବନ୍ତ ଆମେଡ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ପୁରାଡ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଇଡିଡ୍, ଅରେଡ୍ ପଗାଲୋଡ୍ ଆଇଡିଡ୍ ତଡ୍, ବନ୍ତ ଜେଲ୍ଲୁ ଉଗର୍ ପଗାଲୋଡ୍ ଆଇଡିଡ୍ । ୪ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମ୍ବେ ଆସାଲେନ୍ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଆସନ୍ ତର୍ନେଲେନ୍ ତକୋ । ୫ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲୋଡ୍ ସିଲତ୍ ଇନ୍ନିତ୍ ଜା ଅମ୍ବେଲୋଡ୍ ଅଃର୍ବପ୍ରିବୋ, ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଜି ତଡ୍ ନିୟ୍, ବନ୍ତ ରନପ୍ରିଲେନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମ୍ବେ ସିଲତ୍ ଅଡ୍ ତୋତାୟ୍ । ୬ ଆଇଡିଡ୍ ଆ ବନାୟ୍ ବର ଜନ୍ମବାୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତ୍ମ କମ୍ପାରିମର୍ ଅଃନ୍ତେଲ୍ ଲେଡ୍ ଲନ୍, ଆର୍ସାୟ୍ ପୁରାଡ୍ ଗନ୍, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମ୍ ଗାମନ୍ ରଡ୍ ଅନଗତନ୍ ଆ ଜନ୍ମବାୟ୍ ତୟ୍ ମର୍ ଅମ୍ବେନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତ୍ମ ବୋସାନ୍

* ୨:୧୨ ୨:୧୨ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୨୦:୧

ତିୟତିୟଲହଲହଲନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଇଡିଡନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ରନବୁନ୍ ପାଡ଼ତାୟ, ବନ୍‌ଡ ପୁରାଡାନ୍ ଅନମେଡନ୍ ତିୟତିୟଲହତନ୍ ।

୭ ଆରି ଅରେଡ଼ ପଗାଲୋଡନ୍ ଆଇଡିଡନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଇସ୍ତାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ଆଡିଡ଼, ତିଆଡେ ଏଭେଲେ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଡେଏନ୍ ଡ, ଇସ୍ତାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ସାଆର୍ ମୁକ୍ତା ଗିୟଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଲଜି; ରନବୁନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼ତାଅନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଏଭେଲେ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଡେଏନ୍ ଡେନ୍, ୮ ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ତିଆଜା ଆ ଗୋଗୋୟ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଅରଃ ଡେଏନ୍ ! ୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପନବରଡନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଆ ସେବା କାକାଡା ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଡେଏନ୍ ଡେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ ତରମ୍ପଗତନ୍ ଆ ସେବା କାକାଡା ଆରି ଗୋଗୋୟ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଡେଡେ । ୧୦ ଅଜାଡେ ପୁର୍ବାନ୍ ଆଡିଡ଼ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଡକୋଏନ୍, ଅବୟ ସନାଆରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଆରଡୋଲାଅନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ତିଆଡେ ନିମି ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଅଃଢ଼େଏ । ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜାଡେ ରସମଡେ, ତିଆଡେ ତିୟଡେ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଡେଏନ୍ ଡେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ ଅଜାଡେ ଆଏଡ଼ର୍ ଡକୋଡନ୍ ତିଆଡେ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଡେଡେ ।

୧୨ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ ବୋସାତଲେନ୍ । ୧୩ ଆରି, ଅଜା ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଅସୋୟ ଡିନ୍ନା ଡକୋଡାଲନ୍ ସଲନେ, ତିଆଡେ ଇସ୍ତାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଗିୟଡ଼ଡେଜି ଡଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ମୋସାନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାନ୍ ଯୁମରାମ୍‌ଲନେ, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତିଅନ୍ତମ୍ ଡଡ଼ । ୧୪ ବନ୍‌ଡ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଗନନ୍‌ଲୁଡନ୍ ଆ ବୋସା ସଲନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ନମିଡାନ୍ ପାପୁର୍ ଅନଗଡନ୍ ଆପ୍ରଡେଡ଼ଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଏଭେଲେମା ପୁର୍ବାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଯୁମରାମ୍‌ଡ଼ଞ୍ଜି, ଆରି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆମ୍ରାୟଲନ୍‌ବୋ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍, ତି ଯନ୍ତୁମରାମନ୍ ସଲନେ । ୧୫ ବନ୍‌ଡ ନମିଡାନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଆପ୍ରଡେଡ଼ଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଆ ଉଗରଞ୍ଜି ଆ ଯନ୍ତୁମରାମନ୍ ବାଭେ ଆୟୁମୟୁମ୍ ଡକୋଡନ୍ । ୧୬ ବନ୍‌ଡ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଯର୍ନାଜି ଡେନ୍, ତି ଯନ୍ତୁମରାମନ୍ ସଫାୟଡେ । ୧୭ କେନ୍‌ଆଡେ ସାସ୍ତୁଲୋଡନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ଡକୋ, “ପ୍ରବୁନ୍ ତୁମ୍ ପୁରାଡା,” ଅଜାଲୋଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପୁରାଡାନ୍ ଡକୋ, ଡେଭେ ଅନ୍‌ରନ୍ ଡକୋ । ୧୮ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ଆୟୁମୟୁମ୍‌ଡ଼ତନ୍ ଆ ଡନପଡାଲୋଡ଼ ଆଗ୍ରିୟଡାଡେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ଗିୟଲେ ଗିୟଲେ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଞ୍ଜାଲେ ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଡେଡେଲହତନ୍; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ପୁରାଡା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡେଲଡେ ।

୪

ମନଡ଼ବର୍‌ରନ୍ ଆ ସନାଆର୍

୯ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସନାୟୁମନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ କି କେନ୍ ସେବା କାକାଡାନ୍ ଲନ୍ତୁମନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବିମ୍‌ସେର୍ ଏଃନ୍ନେନ୍ନେନାୟ । ୨ ଗରନ୍‌ରଜନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଡ ଆସସନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଅମ୍‌ରେଡ଼ଲାୟ, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଃକ୍ତର୍‌ନାୟ, କଣ୍ଡାୟଡାଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏଃଞ୍ଜାୟମାୟ, ବନ୍‌ଡ ଆଜାଡିନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଅବଡୁୟଡାଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଡେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ବିବେକଲୋଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍‌ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ଗିୟଡାଡେନ୍ ଆସନ୍ ଏଏର୍‌ତାୟ ଏଗୋୟଡାୟ । ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏରସ୍ତୁଡ଼ବର୍‌ତାଅନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ସଲନ୍ ଡକୋଲନ୍ ଡେନ୍, ତିଆଡେ ଆନ୍ନା ଡଡ଼ର୍‌ଗତନ୍ ଆଜିଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ତୁମ୍ ସଲନ୍ ଡକୋଡନ୍ । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଡ଼ର୍‌ନେଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ପୁର୍‌ନ୍ ଆ ରାଜା ଆ ବୁଡୁଞ୍ଜି ଅବକାଡ଼ୁନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଆ ସନାଆର୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗିୟଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଏଜି । ୫ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଡମ୍ ଆସନ୍ ଏଃନ୍‌ସ୍ତୁଡ଼ବର୍‌ନାୟ, ବନ୍‌ଡ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ତୁମ୍ ପ୍ରବୁ ଗାମ୍‌ଲେ, ଆରି ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କାକାଡାମ୍‌ରଡେଞ୍ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଏଅସ୍ତୁଡ଼ବର୍‌ତାୟ । ୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ଇସ୍‌ର “ଲୋଡ଼ତନ୍ ସିଲଡ଼ ସାଆରନ୍ ଗିୟଡାଏଡୋ,” ଗାମ୍‌ଲେ ବରିନେ, ତି ଆ ଇସ୍‌ର କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ ଆଗ୍ରିୟଡାଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଗିଆନନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଅନବଡୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଅବସାଆରେନ୍ ।*

* ୪:୭ ୪:୭ ପର୍‌ଗ୍‌ଡ଼: ୩

୭ ଇସ୍ରାଏଲ ତୁମ୍ଭ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସିଲହ ବୋଧାତମ୍ଭ, ତିଆତେ ଅମହଲେନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁଲନାୟ ଗାମଲେ ଅନବତୁଜନ୍ ଆସନ୍, ଲବନ୍ ବାଞ୍ଛେ ଆତୁବତୁବନ୍ ଆ ସିମ୍ମାଲୋହ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ ରୁଆଓନ୍ ଆ ରନ୍ନା ଖୁଢ଼ଲବୋ । ୮ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜହ୍ ଡଣ୍ଡ ତେତଲେନ୍, ବନ୍ତ ବିମ୍ଭୁର୍ଯ୍ୟେ ଅଃଷ୍ଟୁଲେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ବାଞ୍ଛି ତେଲଲେନ୍, ବନ୍ତ ମୁସୁକ୍ଲା ଅଃଷ୍ଟୁଲେନ୍ । ୯ ଇନ୍ଲେନ୍ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ଲାୟ, ବନ୍ତ ଇସ୍ରାଏଲ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆତହ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଃଷ୍ଟୁଲେନ୍, ଗୋଗୋୟ୍ ତର ଇନ୍ଲେନ୍ ତନିତନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ଲାୟ, ବନ୍ତ ଅଃଷ୍ଟୁଲେନ୍ । ୧୦ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ରନବୁ, ତଅଢ଼ଲୋହ୍ଲେନ୍ ଏଇମତନାୟ, ତିଆସନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନମେହ୍ ନିୟ୍ ତଅଢ଼ଲୋହ୍ଲେନ୍ ଗିୟ୍ତାତେ । ୧୧ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆନମେହ୍ ଜେଲୁ ତଅଢ଼ଲୋହ୍ଲେନ୍ ଅନବଗିୟ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମେହ୍ ଜନହ୍ତେନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଜିସୁନ୍ ଆସନ୍ ରନବୁଲୋଓନ୍ ଏତିୟ୍ତମତନାୟ । ୧୨ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଅମହ୍ରେହ୍ଲେନ୍ ରନବୁନ୍ କାଞ୍ଜାତାତନ୍, ଆରି ଅମହ୍ରେହ୍ଲେନ୍ ଅନମେହ୍ଲେନ୍ କାଞ୍ଜାତାତନ୍ ।

୧୩ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତଲୋଓନ୍ ଆଇତିହ୍ ତକୋ, “ଞ୍ଚେନ୍ ତର୍ନାୟ, ତିଆସନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ବର୍ନାୟ ।” ତି ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନ୍ତମ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ତି ତର୍ନେ ପୁରାତାନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ଲାୟ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏତର୍ତନାୟ କି ଏବର୍ତନାୟ ।† ୧୪ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା, ଇସ୍ରାଏଲ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆତହ୍ ଆରବୁନ୍ ସିଲହ୍ ଅବ୍ଯର୍ଯ୍ୟେହ୍ଲେ ଅବ୍ଯୋସନ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତହ୍ ନିୟ୍ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ଅବ୍ଯର୍ଯ୍ୟେହ୍ଲେହ୍ତନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନିୟ୍ ଆମହ୍ବାନ୍ ଓରୋହ୍ଲହ୍ତନ୍ । ୧୫ ସୁକ୍କବେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅତ୍ୟନ୍ତ ତେତେ, ଇସ୍ରାଏଲ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଜହ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମହ୍ ଶାରେ ପାଢ଼େ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଇସ୍ରାଏଲ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେହ୍ଲେନ୍ ସେକ୍ଏତଜି ।

ତର୍ନେଲୋଓନ୍ ଅନମେହ୍ଲେନ୍

୧୬ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁଲେନ୍, ଜେଲୁ ତଅଢ଼ଲେନ୍ ଅସରେ ପାଢ଼େ, ବନ୍ତ ପୁରାତାଲେନ୍ ବଡ଼ିନ୍ନାନ୍ କି ବଡ଼ିନ୍ନାନ୍ ରହ୍ ତେତେ । ୧୭ କେନ୍ ଅସୋୟ୍ତମ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଅଃଷ୍ଟୁକୋନେନ୍ ଆ ତୁକ୍, ତନଶ୍ଚାୟଞ୍ଜି, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆତୁକୋତନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁତେନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେହ୍ ଆନର୍ଜେ ପାଢ଼ିତ୍ଯଲହ୍ତନ୍ । ୧୮ ତିଆସନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍ତାତେନ୍ ଆତେ ଏବ୍ଯନେହ୍ସେତନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁତାଏନ୍ ଆତେ ସେହ୍ସେହ୍ତବୋ, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍ତାତେନ୍ ଆତେ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ତକୋତନ୍, ବନ୍ତ ଅଃଷ୍ଟୁତାଏନ୍ ଆତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ତିନ୍ନା ତକୋତନ୍ ।

୧ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା, ପୁତ୍ ନ୍ ତଅଢ଼ତାଗୋ ଆ ତମ୍ଭୁଲୋହ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତକୋତନ୍ବୋ, ଆରି ତିଆତେ ପଲାଓେନ୍ ତେନ୍, ଇସ୍ରାଏଲ ରୁଆଢ଼ଲୋଓନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଃଷ୍ଟୁଲୋଓନ୍ ଆସି ତିୟ୍ତୟ୍ଲହ୍ତନ୍, ତି ଆସି ମନ୍ରାନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁବଲୋ, ଇସ୍ରାଏଲ ମା ତୁବେନ୍ । ୨ ପୁତ୍ ନ୍ ଆସିଲୋହ୍ ତକୋତାଲନ୍ ରୁଆଢ଼ଲୋଓନ୍ ତକୋନ୍ ଆସି ଆ ସିନ୍ରି ଜିଜିନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଯେୟ୍ତାତନ୍ବୋ । ୩ ରୁଆଢ଼ଲୋଓନ୍ ତକୋନ୍ ଆସି ଗନ୍ଲବୋ ତେନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆରି ଆଉତ୍ ଯ୍ ତଅଢ଼ ଅଃଷ୍ଟୁତେଲହ୍ତେନ୍ । ୪ କେନ୍ ପୁତ୍ ନ୍ ତମ୍ଭୁଲୋଓନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆତୁକୋତନ୍ବନ୍ ଆତିହ୍ ବିକ୍ତନ୍ ବାଞ୍ଛେ ଯେୟ୍ତାତନ୍ବୋ, ଜେଲୁ ତଅଢ଼ନ୍ ଅନମେହ୍ଲେନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁତାୟ୍ବୋ, ଆର୍ପାୟ୍ ରୁଆଢ଼ ତଅଢ଼ନ୍ ଜିଜିତାଲନ୍, ରନବୁ ତଅଢ଼ନ୍ ନିୟ୍ ଅମେହ୍ତେତୋ ଏଗାମତାୟ୍ । ୫ ଇସ୍ରାଏଲ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆତହ୍ କେନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍ଯାତାଲହ୍ଲେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତହ୍ ଆନ୍ସକାରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପୁରାତାନ୍ ତିୟ୍ତୟ୍ଲହ୍ଲେନ୍ ।

୬ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତିତାନ୍ ଏକୋସାତନାୟ, ତିଆଜା ତିନ୍ନା ଜେଲୁ ତଅଢ଼ନ୍ ବାଞ୍ଛେ ତକୋତନ୍ବୋ ତିୟ୍ତେ ତିନ୍ନା ପ୍ରବୁନ୍ ଆମହ୍ ସିଲହ୍ ସଞ୍ଜାୟ୍ ତକୋତନ୍ବୋ ଗାମଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନା । ୭ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍ତାତେନ୍ ଆତେଜି ଗିୟ୍ଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁମ୍ନେବୋ, ଆର୍ପାୟ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଛେ ଖଣ୍ଡମତନ୍ବୋ । ୮ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଡୟ୍ବ ତକୋ, ଆରି କେନ୍ ଆ ଜେଲୁ ତଅଢ଼ନ୍ ଅମହ୍ରେହ୍ତାଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଏସର୍ତାତନାୟ । ୯ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜନହ୍ ଏତକୋଲନାୟ ତେନ୍, ଅସିଲେନ୍ ତେଏତୋ କି ଆନ୍ନାରେହ୍ ତେଏତୋ, ଇସ୍ରାଏଲ ଆତହ୍ ଅନବସର୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଏରବୋ ଏଗୋୟ୍ବୋ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପନ୍ସୁଆତିନ୍

† ୪:୧୩ ୪:୧୩ କନନ୍ ୧୧୭; ୧୦ ✦ ୫:୧୦ ୫:୧୦ ରୋମିଅ ୧୪:୧୦

ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡକୋନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ କୁସ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଇୟତେ ତନଡ଼ବୋ, ତଅଢ଼ଲେନ୍ ବାଢେ ଆରଲୁମଲବନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ତ ଏରମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଗିୟଲେ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ ।

କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ବୟନ୍ କୁଲମ୍ ତେଲାୟ

^{୧୧} ପ୍ରବୁନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଇନିବା ବଡ଼ନ୍‌ତବୋ, ତିଆଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅନବତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜଢ଼ଞ୍ଜଡ଼ତାଜି; ଇସ୍ପରନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଜନାଡେ, ଆରି ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ନିୟ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଏଜନାତଲେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ । ^{୧୨} ଆରି ଅମ୍ନେବେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଃସେକେଡମନାୟ, ବନ୍‌ତ ଆନାଜି ଉଗରନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଏରନ୍‌ବସୋଡ଼ାଡ଼ମ୍‌ନେନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଅବସୋଡ଼ାଡ଼ମ୍‌ତଞ୍ଜି, ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଜାଲଡ଼ଲେ ଏରପ୍ରିତଜି, ତିଆସନ୍ ତନେଗଡ଼ଲେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଅବସୋଡ଼ାଡ଼ମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଏଡ଼ିୟତବେନ୍ । ^{୧୩} ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୁଡ଼ିଜି ତଡ଼ ପଡ଼ ? ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୁଡ଼ିଜି ତଡ଼ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆସନ୍ ବୁଡ଼ିଜି ତଡ଼; ଅଡେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୁଡ଼ିଜି ପଡ଼ ? ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୁଡ଼ିଜି ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବୁଡ଼ିଜି । ^{୧୪} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତଲେନ୍, ଅବୟନେ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ରବୁଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି । ^{୧୫} ଆନିନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ରବୁଏନ୍ ତିଆସନ୍, ଆନାଜି ଆମେଡ଼ ତକୋଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍‌ମେଡ଼େଜି, ଆର୍‌ପାୟ ଆନା ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରବୁଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଯର୍ନେଡ଼ଲେ ତୋଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଅମେଡ଼ତଜି ।

^{୧୬} ନମି ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତଅଢ଼ତାଗୋ ଆନ୍ନିଡ଼ଆଡ଼ଢ଼ ଅଃଞ୍ଜନାବୋ, ଆମ୍ନେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତଅଢ଼ତାଗୋ କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ନିୟ ଜନାଲବୋ ଜନଡ଼ତେନ୍, ନମି ଆରି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଏଢେଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଃଞ୍ଜନାବୋ । ^{୧୭} ତିଆସନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ତକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ରଡ଼ ଗଡେଲେନ୍, ପାପୁରନ୍‌ଆଡେଜି ଅଡକୋନ୍ ସିଲନେ, ଗିୟବା, ରଡ଼ଆଡେ ଅଡୋଲାୟ । ^{୧୮} ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡୋଲାୟ, ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅବମାୟମାୟଲଡ଼ଲନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଆନାମରଞ୍ଜି ଅନବମାୟମାୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ତିୟଲେଲନ୍ । ^{୧୯} ତି ଅନବମାୟମାୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ କେନ୍‌ଆଡେ, ଇସ୍ପରନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଅଡକୋ ଜାଡିମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଅବମାୟମାୟେନ୍; ଆନିନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଇର୍ସେ ଏରଡ଼ନିଡ଼ନ୍ ଅନବମାୟମାୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ଡ଼ଲେନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟଲେଲନ୍ ।

^{୨୦} ତିଆସନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଓଡେଡ଼ତବେନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ଗଡ଼ ତେନେଲନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ; ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ଗଡ଼ ତେନେଲନ୍ ଏବର୍ତବେନ୍ । ^{୨୧} କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ଅଜିଡ଼ ଜାକ୍‌ୟ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃଡ଼କୋଲୋ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇର୍ସେମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଅମ୍ନେଲେ ଇସ୍ପରନ୍ ବୟନ୍ ତରମ୍‌ମରଜି ତେଡେଲଡ଼ତନ୍ ।

^୧ ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏରଲନ୍‌ମତନାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଏବର୍ତବେନ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ କାଞ୍ଜାନ୍ ମୋସ୍ତାଡ଼େଡ଼ ତଡ଼ ।

^୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ବର୍ତନେ;

“ସନାୟମ୍ ତିନ୍ନାଈଡ଼ନ୍

କାକ୍‌ତ୍‌ବେନ୍ ଖେନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ଢ଼ଲାୟ,

ଆରି ଅନୁର୍ ତିନ୍ନା ଈଡ଼ନ୍

ଖେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ସାୟସିଲବେନ୍ ।”

ଗିୟବା, କେନ୍‌ଆଡେ ମା ସନାୟମ୍ ତିନ୍ନାନ୍, ଗିୟବା, କେନ୍‌ଆଡେ ମା ଅନୁର୍ ତିନ୍ନାନ୍ ।

^୩ ଏଞ୍ଜାଲ୍‌ଡେନ୍ ସେବା କାକାଡ଼େଲେନ୍ ଆସନ୍ ନିଶ୍ଚୟନ୍ ଅଡୋଡ଼ଢ଼ାୟ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇନ୍‌ଡ଼ ଏଃଡ଼ଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ । ^୪ ଆର୍‌ପାୟ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଆଏଡ଼ର୍ ସାକିନ୍ ଏଡ଼ିୟତାୟ; ଅଡକୋନ୍ ସଏଡ଼ାଲେ, ପନବରଡ଼ ଇଡ଼ନ୍, କାକ୍‌ତ୍‌ ଇଡ଼ନ୍,

ବିକ୍ରତ ଇଫ୍ତନ୍, * ତନିତନ୍ ଏଞ୍ଜାଫ୍ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ୍, ଆବୁଣ୍ଡିଲଲେଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍, ଦଞ୍ଜା ଇଫ୍ତନ୍, କାକାଡ୍ଡା ଇଫ୍ତନ୍, ତିମଡ୍ଡେନତତନ୍ ଆଡିଡ୍, ଆଡୋଲେଜନ୍, ୨ ମନଡ୍ଡିରଲୋଫ୍ତନ୍, ଗିଆନଲୋଫ୍ତନ୍, ସନଏଲୋଫ୍ତନ୍, ଲବଣ୍ଡିନ୍ ବାଞ୍ଜେ, ମଡ୍ଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆମଡ୍ଡ୍, ଏର୍ଇୟାଭାନ୍ ତନୁଡ୍ଡୟମନ୍ ବାଞ୍ଜେ, ୩ ଆଜାଡ୍ଡି ବନେଲୋଫ୍ତନ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବୋସାଲୋଫ୍ତ୍, ଅଜଡୋମଗତନ୍ ତ ଅକାବଡ୍ଡିଗତନ୍ ତରମ୍ମନ୍ ଆ ଅଡିଆରଜି ବାଞ୍ଜେ, ୪ ସନେଲେନ୍ ତ ଗବନ୍ରଜନ୍ ବାଞ୍ଜେ, ତନେଲେନ୍ ତ ବନରଡୋଫ୍ତନ୍ ବାଞ୍ଜେ, ଇନଲେନ୍ ଆଜାଡ୍ଡିମରଜି, ବନ୍ତ ପାତ୍ୟାମରନ୍ ଅନ୍ତମ, ୫ ଅଡ୍ଡକୋଞ୍ଜି ଅମ୍ମଡ୍ଡତଲେଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଏରନ୍ମତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ, ଇନଲେନ୍ ଆମେଡ୍ଡ୍, ବନ୍ତ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ, ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଫ୍ତାୟ୍, ବନ୍ତ ଅଃର୍ବୁଲେନ୍, ୬ ଯେୟେଡାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ, ବନ୍ତ ଆଏଡ୍ଡ୍ ଏସର୍ଡାତନାୟ୍, ଡୋଲେୟମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ, ବନ୍ତ ଇନଲେନ୍ ଜବୁ ମନ୍ରା ଏବଗାମାଡ୍ଡଲାଇ, ଇନ୍ନିଡ୍ଡତତନ୍ ଅନ୍ତମ, ବନ୍ତ ଅମଡ୍ଡଲେନ୍ ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ତକୋ; ଇନଲେନ୍ ଇନ୍ନିଡ୍ଡତତନ୍ ଅନ୍ତମ, ବନ୍ତ ଅମଡ୍ଡଲେନ୍ ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ତକୋଆୟ୍ ।

୭ ଏ କରନ୍ତିବାଜି, ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ୍ଡ୍ ଇନଲେନ୍ ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ଆ ବନେ ଏବର୍ବେନ୍, ଅମଡ୍ଡବେନ୍ ଉଗର୍ଲେନ୍ ଏରୋଲାଇ । ୮ ଇନଲେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ୍ଡ୍ ଏଡ୍ଡୁଡ୍ଡୟମତବେନ୍, ବନ୍ତ ଆମେଞ୍ଜି ଇନଲେନ୍ଆତଡ୍ଡ୍ ଏଃଡ୍ଡୁଡ୍ଡୟମଲେନ୍ । ୯ ଆମେଞ୍ଜି ଅଅନଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଗାମଲେ, ଞେନ୍ ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ଡବେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେମା ଉଗର୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ରୋବା ।

ଆମେଡ୍ଡ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସରେବାସି*

୧୦ ଏରଡ୍ଡନେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏକ୍କାନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏକାକାଡାଡ୍ଡଦେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ତରମ୍ମନ୍ ତ ଏରଡ୍ଡରମ୍ମନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ମାୟନେଜି ? ଆରି ଲୋଫ୍ତନ୍ ତ ସନଆରନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ମାୟନେଜି ? ୧୧ ବିଲିଆରନ୍* ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆବମନ୍ନନ୍ ତେଏଜି ? ତନେମରନ୍ ତ ଏରଡ୍ଡନେମରନ୍ ଇନ୍ନିଡ୍ଡ୍ ଆ ବନେଲୋଫ୍ତ୍ ଆବମନ୍ନନ୍ ତେଏଜି ପଡ୍ ? ୧୨ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସରେବାସି*ଲୋଫ୍ତ୍ କୋଡ୍ଡତାୟ୍ସୁମନ୍ ତକ୍ଳୋତବୋ ପଡ୍ ? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ଆମେଡ୍ଡ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ସରେବାସି*, ଇସ୍ପରନ୍ ଗାମଡେ.

“ମନ୍ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଆମଡ୍ଡ୍ ଞେନ୍ ତକୋତନାୟ୍
ଆରି ଆମଡ୍ଡଞ୍ଜି ଞେନ୍ ବୁଲ୍ଲୋତାୟ୍;
ଞେନ୍ ଆ ଇସ୍ପରଞ୍ଜି ତେଡାୟ୍,
ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ତେତଜି ।”

୧୩ ତିଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଗାମଡେ.
“ଆମେଞ୍ଜି ଆମଡ୍ଡଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ଡୁଡ୍ଡଲନ୍ ଜିରାୟ୍ବା
ଆରି, ଆମଡ୍ଡଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ଆନ୍ନାବା ।

ଏର୍ମଡ୍ଡିରଞ୍ଜିଆତେ ଏସୁଡ୍ଡେଡ୍ଡ୍,
ଆରି ଞେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ୍ଡ୍ ଜାତବେନ୍ ।

୧୪ ଞେନ୍ ଆପେୟ୍ବେନ୍ ତେଡାୟ୍,
ଆରି ଆମେଞ୍ଜି ଡାଞ୍ଜାଡାଅନଞ୍ଜେଞ୍ଜି ତ ଡାଞ୍ଜାଡିଅନଞ୍ଜେଞ୍ଜି ତେତବେନ୍,
କେନ୍ ଆ ବନେ, ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ସିଲଡ୍ ବୋସା ପ୍ରବୁନ୍ ବର୍ଡନେ ।”

୧ ତିଆସନ୍, ଏ ତନୁଡ୍ଡୟମତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, କେନ୍ ଅଡ୍ଡକୋ ସନିବଡେୟ୍ବରନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ୍ଡ୍ ସିଲଡ୍ ଇନଲେନ୍ ଞାଡ୍ଡଲବୋ । ଏର୍ମଡ୍ଡିର୍ ତଅଡ୍ଡଲେନ୍ ତ ପୁରାଡାଲେନ୍ ସିଲଡ୍, ଜିରାୟ୍ବା ଏମବଡ୍ଡିର୍ବେନା ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ଆତଡ୍ଡ୍ ମାନ୍ନେଲେ ମଡ୍ଡିର୍ ଗାମଲେ ଏଡକୋନେବା ।

ପାଓଲନ୍ ଆ ସର୍ଡା

୨ ଉଗର୍ଲେଲୋଫ୍ତବେନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ଡ୍ ତରକୋନେନ୍ ତିୟ୍ଲେନ୍ବା, ଇନଲେନ୍ ଆନ୍ନିଡ୍ଡ୍ଆତଡ୍ଡ୍ ଏଃକ୍କର୍ତ୍ତଲାଇ, ଆନ୍ନିଡ୍ଡ୍ଆତଡ୍ଡ୍ ଏଃକ୍କଶ୍ଚାୟ୍ଲାଇ, ଆନ୍ନିଡ୍ଡ୍ ଆମଡ୍ଡ୍ ସିଲଡ୍ ଇନ୍ନିଡ୍ଡ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ୍ଡ୍ ଆସନ୍ ଏଃକ୍କଶ୍ଚାୟ୍ଲାଇ । ୩ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ୍ଡ୍ ଅନବଡୋସାନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅଃକର୍ତ୍ତଲାଇ, ଞେନ୍ ଆମ୍ମଡ୍ଡ୍ମା ବର୍ରନାୟ୍, ଉଗର୍ଲେଲୋଫ୍ତଲେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ତରକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜାଫ୍ତେନ୍, ରବୁଲଡ୍ଡଲନ୍ ତେନ୍

* ୬:୫ ୬:୫ ଅନାପ୍ପାୟ୍ ୧୬:୩ ୬:୧୫ 6:15 ଇର୍ସେ ପୁରାଡାନ୍ ୬:୧୭ ୬:୧୭ ୧ କରନ୍ତି ୩:୧୭, ୬:୧୯

ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଫାୟଲନ୍ ରବୁଲଫ୍‌ନେତୋ, ଆରି ଅଫେଢ଼୍‌ଲଫ୍‌ଲନ୍ ତେନ୍ ଫାୟଲନ୍ ଅଫେଢ଼୍‌ଲଫ୍‌ନେତୋ । ୪ ଖେନ୍ ଅଫଢ଼୍‌ବେନ୍ ତର୍ତ୍ତନାୟ, ତୁଲ୍ଲ ଇଡନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲେ ଖେନ୍ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଖାଢ଼୍‌ତାୟ, ଆରି ଖେନ୍ ଆଏଡର୍ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ ।

୫ *ଫାକିଦନିଆନ୍ ଏଡୁଢେନ୍ ସିନା ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଃଲୋଲୋଲନାୟ, ତେଲେ ଅଡେଞ୍ଜା ଜନଢ଼୍‌ତେନ୍ ଅଲ୍‌ଡିଡନ୍ ତ ଗୋଡେନ୍ ଆ ବନ୍ତଢ଼୍‌ ତକୋଏନ୍, ଏଲେଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେଲେଲେନ୍, ତିଆସନ୍ ଉଗରଲୋଢ଼୍‌ଲେନ୍ ସୟ୍ ତଡ଼ । ୬ ବନ୍‌ତ ବିମ୍ବୁସେ ଆଡୁଡେଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼୍‌ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଆଡୁୟ୍‌ତେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ର, ତିତସନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଆସ୍ତାୟଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ବବ୍‌ୟୋଲଲେନ୍ । ୭ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆରିୟଲାଞ୍ଜନ୍ ତୁଫ ତଡ଼ ଆସନ୍, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଅଫଢ଼୍‌ବେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଅଙ୍ଗା ବନବ୍‌ୟୋ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ଖାଢ଼୍‌, ତିଆତେ ବାଢେ ନିୟ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼୍‌ଲାୟ୍; ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଅନୋମଢ଼୍‌ବେଞ୍ଜି ତ ଯେୟେତାବେଞ୍ଜି ତି ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ବର୍ନେନ୍, ତିଆତେଜି ଅଫଢ଼୍‌ତାଲେ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତ୍ତାଲ୍‌ୟ ।

୮ ସିଚିଖେନ୍ ପଡେତାଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନିନ୍ତାତାଲବେନ୍ ତେଲୋଜନଢ଼୍‌ତେନ୍, ଖେନ୍ ତି ଆ ସିଚି ଅରିଡ଼୍‌ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ଲୋଢ଼୍‌ଖେନ୍ ସନିନ୍ତା ତଡ଼, ତି ଆ ସିଚି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ଅବ୍‌ସନିନ୍ତାତାଲବେନ୍ ନଡ଼୍, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସିନ୍ତାତନାୟ ବନ୍ । ୯ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ଆରବ୍‌ସିନ୍ତାତାଲବେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ନମି ଅଃସର୍ତ୍ତାନାୟ, ଆର୍ପାୟ୍ କେନ୍ ସନିନ୍ତାବେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଆବ୍‌ୟରବୁଡ଼ିଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ; ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନିନ୍ତାତାଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଡ଼୍‌ ଅଃଡେଲବେନ୍ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ସନିନ୍ତା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାଢେ ଅଡୋଆୟ୍, ତିଆତେ ଆବ୍‌ୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ଅନ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଢ଼୍‌ ଆସନ୍ ଅଡୋଆୟ୍, ତି ଆ ସନିନ୍ତା ଆସନ୍ ଅଃୟେୟେତାନେବୋ; ବନ୍‌ତ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ସନିନ୍ତା ବାଢେ ରବୁଲଢ଼୍‌ତନ୍ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ଗିୟ୍‌ବା, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ସନିନ୍ତା ଏଞ୍ଜାଢ଼୍‌, ତିଆତେ ଅମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ଆ ସର୍ତ୍ତା, ତିଅଙ୍ଗା ଆ ବନ୍ତଢ଼୍‌, ତିଅଙ୍ଗା ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍, ତିଅଙ୍ଗା ଆ ଲନତୟ୍, ତିଅଙ୍ଗା ଆନୁୟ୍‌ବ୍, ତିଅଙ୍ଗା ଅନୁୟ୍‌ନ୍, ତିଅଙ୍ଗା ଅଲ୍‌ଡୁଲ୍‌ବାଞ୍ଜନ୍ ତୁଢ଼୍‌ଲନାୟ, କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଢ଼୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତୋସା ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ଡୁୟ୍‌ତମ୍‌ଲନ୍ ଏରପ୍‌ସନ୍ ।

୧୨ ଆନାଜି ଆନ୍ନାମରନ୍ ବୁର୍ତ୍ତଜି, ଆରି ଆନାଜି ବନ୍‌ଉର୍ତ୍ତନ୍ ସଏତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ଼୍‌ଲେ ଅଃନ୍ନାସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଅଫଢ଼୍‌ବେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସର୍ତ୍ତାବେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ତକୋ, ତିଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମୁଲ୍‌ବା ଗିୟ୍‌ତାଏତୋ,

୧୩ ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼୍‌ଲାୟ୍, ତିଆତେ ଅନବ୍‌ଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ଼୍‌ଲେ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍ ।

ସତ୍‌ର ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତୁଫ୍ ଏଃସର୍ତ୍ତାଲନାୟ, ତିତସନ୍ ଆ ସନର୍ତ୍ତା ଅମ୍ବେଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏସର୍ତ୍ତାଲନାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍‌ବେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆ ପୁରାଡା ସୟ୍ ତେଏନ୍ । ୧୪ ଅନ୍‌ଡ଼୍‌ ଆ ବର୍ନେଲୋଢ଼୍‌ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିତସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବ୍‌ସୋଡାତମ୍‌ଲନାୟ, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆଜିୟ୍‌ ଅଣ୍ଡୁଢ଼୍‌ ଗରଜ୍‌ୟ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଫଢ଼୍‌ବେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଏବର୍‌ନାୟ, ଏଲେଗନ୍ ତିତସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅବ୍‌ସୋଡାତମ୍‌ଲେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୫ ଆରି, ଏଙ୍ଗାଲେ ବନ୍ତଢ଼୍‌ ତ ତନକରନ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଜାଲେ ଅଡକୋନ୍‌ବେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍‌ ଏଫାନ୍‌ସନ୍, ତିଆତେ ମନ୍‌ଡେତାଲେ ତିତସନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଢ଼୍‌ ଆ ତନ୍‌ଡ଼୍‌ୟମନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ପାଢେନ୍ । ୧୬ ଅଫଢ଼୍‌ବେନ୍ ଆସାତାଲନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ ।

କ୍ରିଷ୍ଟାନୁମରଞ୍ଜି ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍

୧ *ଏ ବୋଞ୍ଜାଢ଼୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଫାକିଦନିଆନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିଡ଼ିଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଖାଢ଼୍‌ଢେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼୍‌ ଏବ୍‌ଜନାତବେନ୍ । ୨ ଆନିଞ୍ଜି ବରନ୍ତଢ଼୍‌ନ୍ ଆ ତଣ୍ଡ ବାଢେ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଖାଢ଼୍‌ଢେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଡୋଲେୟ୍‌ମରଜି ଜନଢ଼୍‌ତେନ୍, ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଢେ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତାୟ୍, ଆରନପ୍ତୁଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍‌ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଗୋଗୋୟ୍

* ୭:୫ ୭:୫ ୨ କରନ୍ତି ୭:୧୩ * ୮:୧ ୮:୧ ରୋମିଅ ୧୫:୨୭

ତନିୟତିୟନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୪ ଜିଉଦା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ସନାୟସିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୟଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏତୋ ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅମଡ଼ଲେନ୍ ବର୍ତ୍ତେ । ୫ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଃନ୍ନାସାଲନାୟ, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁ ବାଞ୍ଜେ ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ବୁ ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ବୁଡ଼ ଆ ପ୍ରୁ ଆମଡ଼ ତିୟଡ଼ମଲଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତିଲ୍ଲ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ତିୟଡ଼ମଲଞ୍ଜି । ୬ ତିତସନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଉଲନେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆନିନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଉଲନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେମା ଅନବସୁଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏବର୍ଗାୟ । ୭ ଆରି, ତନେନ୍, ବନେନ୍, ବୁଢୁନ୍, ଅନୁୟବନ୍, ଆରି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ତନୁଡ଼ୟମ୍ବେନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଗିୟଡ଼ାତେ, ଏଞ୍ଜେଲେମା ସନାୟମ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ନିୟ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଗିୟଡ଼ାଏତୋ ।

୮ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଗ୍ନାୟତବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଃକବେନ୍, ବନ୍ତ ସେବା କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆନୁୟବ୍ ଅବଡ଼ଡ଼ାଲେ ତନୁଡ଼ୟମ୍ବେନ୍ ତିଅଞ୍ଜା ତକୋ, ତିଆତେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଏରଡ଼ାୟ ଗୋୟତାୟ । ୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଜନା, ଆନିନ୍ ଗାମ୍ବୁମ୍ବେନ୍ ତକୋଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତୋଲେୟମ୍ବେନ୍ ତେଏନ୍ ତିଆସନ୍ ଆ ତନୋଲେଜନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗାମ୍ବୁଲବେନ୍ ।

୧୦ କେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ତବେନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନ୍ଡ଼ ତେତେ; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବୁ ଏଉଲନ୍, ଆରି କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ଆମ୍ବୁ ଏବର୍ତ୍ତନ୍; ୧୧ ତିଆସନ୍ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅବସୁଞ୍ଜେବା । କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅନୁୟବବେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ତକୋଏନ୍, କାକାଡ଼ାନ୍ ଅନବସୁଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ଏଞ୍ଜେଲେ ମା ଲୁମ୍ବା । ୧୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତନିୟତିୟନ୍ ତିୟଡ଼ିୟନ୍ ଏସାଜେନ୍ ତେନ୍, ରନପ୍ରିବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇନି ଏଡ଼ିୟତେ, ଇସ୍ବରନ୍ ତିଆତେ ଜାତବେନ୍, ରନପ୍ରିବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ ତିୟବା ଗାମ୍ଲେ ଅଃକର୍ତ୍ତେ ।

୧୩ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ସୁକ୍ ତକୋନେତଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତଣ୍ଡବେନ୍ତୋ, ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ଅଃକର୍ତ୍ତାୟ, ୧୪ ବନ୍ତ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଗୋଗୋୟ ତକୋ, ତିଆସନ୍ କରାକୃତ୍ ିନ୍ ଆଡ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିୟବାଜି; ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କରାକୃତ୍ ିନ୍ ଏଡ୍ରକୋତନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟଡ଼ବେଞ୍ଜି, କେନ୍ ଏନ୍ତେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନିୟତିୟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲସାଜବା । ୧୫ ତରମ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼, “ଆନା ଗୋଗୋୟ ତର୍ତ୍ତମେନ୍, ଆନିନ୍ଆତେ ଇନିଡ଼ ଅଃଲ୍ଲାଗାଲୋ, ଆନା ଅସୋୟ ତର୍ତ୍ତମେନ୍ ଆନିନ୍ଆତେ ଅଃନୁଞ୍ଜିଡ଼ଲୋ ।”*

ତିତସନ୍ ତ ଆ ସାଞ୍ଜି

୧୬ ଇସ୍ବରନ୍ ସନେଜେନ୍ ତେଏତୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ତିତସନ୍ ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନାୟସିନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତେ । ୧୭ ଆନିନ୍ ସଉର୍ ବନେଲେନ୍ ତୁମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଃନୁଡ଼େଲୋ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଅବ୍ବୁୟବଲନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ସାୟତେ । ୧୮ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆରି ଅବୟ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲେନ୍ ଏଆସ୍ତାୟତାୟ, ମନ୍ଡ଼ବରନ୍ ଆନସ୍ତୁଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମଣ୍ଡିଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜନାଏଞ୍ଜି । ୧୯ ଆଡିୟତେନ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ପ୍ରୁନ୍ ଆ ଗନୁଗ୍ ପନେମେଡ଼ ଆସନ୍ ତ ଅନୁୟବଲେନ୍ ଆ ବନେ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍, ଅଞ୍ଜା ସନାୟମ୍ କାକାଡ଼ା ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଲ୍ଲମ୍ବେ ତିଆତେ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ମଣ୍ଡିଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସେତାଏଞ୍ଜି ।

୨୦ କେନ୍ ଆ ତନିୟତିୟଜି ଆସନ୍ ଆନିଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଅବତୋସାତଡ଼ଲେଞ୍ଜି ତଡ଼, ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆୟତନଲନ୍ ଏଞ୍ଜିଣ୍ଡମ୍ତନାୟ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସଉର୍ ପ୍ରୁନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ତୁମ୍ ତଡ଼, ବନ୍ତ ମନ୍ରାଜି ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ନିୟ ମନ୍ଡ଼ ଖିଣ୍ଡମେନ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜୟମ୍ତାୟ ।

୨୨ ଆରି ଅଞ୍ଜା ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଆତଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏଆସ୍ତାୟଲାୟ, ଇନ୍ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ ତର ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏମାଲ୍ଲାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ତନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ କାକାଡ଼ାତନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଜନାଲ୍ଲାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତର୍ତ୍ତନ୍, ତିଆସନ୍ ନମି ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ ଉୟବତମେନ୍ ।

୨୩ ତିତସନ୍, ଆ ବନେ ଆନିଡ଼ ବର୍ବବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଆନିନ୍ ମରାୟନେମର୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍

* ୮:୧୫ ୮:୧୫ ତଡ଼ିୟନେ ୧୭:୮

ସର୍ବ କାକାଡ଼ାମରୁଣେନ୍; ଆରି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆରିୟତାଞ୍ଜି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଅସମୟ ଆନିଡ଼ ବର୍ବେନ୍ ତେନ୍, ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଲେ ଆସ୍ତାୟଲାଇ, ଆରି କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ଘନେମେଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୪ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ତନ୍ତୁଡ଼ୟମବେନ୍ ଅବଦୁୟବା, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନାତଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏରବସୋଡ଼ାତମଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ମା ଗାମ୍ଲେ ଜନାତଜି ।

ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନିୟତିୟନ୍

୧ ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ତନିୟତିୟନ୍ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ସିଚିନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅଃନାସ୍ତାୟାୟ । ୨ ଅନ୍ତୁୟବବେନ୍ ଞେନ୍ ଜନା, ତି ଆ ବର୍ନେ ମାକିଦନିଆ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ବର୍ନେବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟ, ଆକାୟା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାଜି ତନିୟତିୟନ୍ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ମୟନ୍ତୁମନ୍ ମା ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅବଜାତାଲଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ଞେନ୍ ବର୍ନାୟା, ଅନ୍ତୁୟବବେନ୍ ଗିୟଲେ ଜବୁ ମନ୍ରା ସର୍ତାଏଞ୍ଜି । ୩ ନମି ଞେନ୍ କେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାଜି, ଗିୟବା, କେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲେ ଅବସୋଡ଼ାତମନେଲେନ୍ କାଲ୍ଲାନ ମୋସ୍ତତଡ଼େ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ବର୍ନେଞେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନିୟତିୟନ୍ ବାଞେ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋନାବା । ୪ ଅସମୟ ମାକିଦନିଆନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନିଡ଼ ଞେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟଲେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରନବଜାତାନ୍ ଇୟଲାୟ ଗିୟବେନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏରାସାତନାଞ୍ଜନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଗରୟମଡ଼ତଲେନ୍ । ୫ ତିଆସନ୍ ଅଜାଆତେ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବାସାଲନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ବେକେଡ଼ଲେ ତର୍ତୁମ୍ଲେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାଜି, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଞେନ୍ ଇୟଲାୟ ଆତିଡ଼ ତନିୟତିୟନ୍ ଆବେଡ଼ବେଡ଼ ଇୟତାୟ ଗିୟନାୟ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କୁସ୍ତାଲନ୍ ତନିୟତିୟନ୍ ଏତିୟଡ଼େ, ଅସ୍ତୁସିଲନ୍ ତିୟବା ।

୬ ଆନା ଅସୋୟ ଜମ୍ଲଲନ୍ ବିଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଅସୋୟ ଜନରୋମନ୍ ଞାଡ଼ତେ; ଆନା ଗୋଗୋୟ ଜମ୍ଲଲନ୍ ବିଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ ଜନରୋମନ୍ ଞାଡ଼ତେ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ । ୭ ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ଏଜାଲେ ଗବ୍ରିତେ, ଏତେଲେ ଲୁମେତୋ, ତୁକ୍ଳନ୍ ବାଞେ ତିୟଡ଼ତେ ତଡ଼ କି ଜଗଃମଗଃ ତିୟଡ଼ତେ ତଡ଼; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସର୍ତାନ୍ ବାଞେ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଇସ୍ବରନ୍ ଲତୟତେ । ୮ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତନିୟତିୟନ୍ ଆ ସନାୟମନ୍ ବାଞେ ଗୋଗୋୟ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ଗୋଗୋୟ ଆଞନାଡ଼ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମବା । ୯ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼;
“ଆନିନ୍ ଅସ୍ତୁସିଲନ୍ ବାଞେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟତିୟନ୍ ତିୟେନ୍;
ଆ ତରମ୍ପନ୍ ଆଏଡ଼ର ତକୋତେ ।”

୧୦ ଆରି, ଆନା ବୁକ୍ତୁଡ଼ନେମରନ୍ଆତଡ଼ ଜମ୍ଲଲନ୍ ତିୟତେ, ଆରି ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନୋମ୍ଜୋମନ୍ ତିୟତିୟଲଡ଼ତନ୍, ବୁକ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜମ୍ଲଲନ୍ ତିୟତବେନ୍, ଆରି ତିଆତେ ଅବଗୋଗୋୟତେ, ଆରି ତରମ୍ପବେଞ୍ଜି ଆ ଜଅ ଅବଗୋଗୋୟତେ । ୧୧ କେନ୍ ଏଡ଼େଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗମାଡ଼ତବେନ୍, ଆରି ତିତାନ୍ ତନିୟତିୟନ୍ ତିୟଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ଆରି ତିଆତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସନେକେନନ୍ ତେତେ । ୧୨ ତନିୟତିୟବେଞ୍ଜି ବାଞେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ସନାୟସାୟ ତୁମ୍ ଅଃସଡ଼ାଜେ, ବନ୍ତ କେନ୍ ବାଞେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଗୋଗୋୟ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ ସର୍ତାନ୍ ଗୋସୋର୍ରେ ତୁଡ଼ତନାୟ । ୧୩ କେନ୍ ଆ ସେବା କାକାଡ଼ା ବାଞେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନଡ଼ବରଲୋଡ଼ ଏଡ଼ତନ୍, ଆରି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମରାୟନେବେନ୍ ତ ତନିୟତିୟବେଞ୍ଜି ଗିୟଲେ, ଜବୁ ମନ୍ରା ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେତଜି । ୧୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାତଞ୍ଜି । ୧୫ ଜିରାୟବା, ଅବଜଡ଼ଲେ ଅଃରପ୍ରିବନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନିୟତିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏସେକେବା ।

୧୧ ଖେନ ପାଓଲନ୍, ଅମତ୍ତବେନ୍ ଖେନ ଲବ୍‌ଗଃତମ୍‌ଲନ୍ ତକୋତନାୟ୍, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲ୍‌ଡ୍ ସତ୍‌ୟା ତକୋଲ୍‌ୟ୍ ଆତିଡ୍ ଖେନ ଅକୋମତ୍ତତନାୟ୍, ଖେନ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ସନୟ୍ ତ ଲବ୍‌ଗଃତମ୍‌ନେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବ୍‌ନେଭାୟ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତବେନ୍; ୨ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜେଲ୍‌ ତଅଡ୍‌ନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁନ୍ ବାଭେ ଏଞ୍ଜୁମ୍‌ତନାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନାଜି ଅବ୍‌ତିସ୍‌ୟ୍‌ତଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ ଅନୋମତ୍ତଖେନ୍ ଅବ୍‌ତୁୟ୍‌ତାଜି ଗାମ୍‌ଲାୟ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଲ୍‌ରବାଡ୍‌ଲବୋ ଆତିଡ୍ ଅନମେତ୍ତଖେନ୍ ଆରି ଅନ୍‌ବ୍‌ତୁୟ୍‌ବେନ୍ । ୩ ଆଜାଡିତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜେଲ୍‌ ତଅଡ୍‌ନ୍ ବାଭେ ଏଞ୍ଜୁମ୍‌ତନାୟ୍, ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜେଲ୍‌ ତଅଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜୁଲ୍‌ଜୁଲ୍‌ଆୟ୍ । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଅଲ୍‌ଜୁଲ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅତିଆରଲେଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ଆତେଜି ତଡ୍, ବନ୍‌ତ ରତୋତମନ୍ ଆସିଂ ପାଡୋ ଅନେଣ୍‌ସେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ରିୟ୍‌ଲୋଡ୍ ତି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ବୋର୍ସା ତକୋ । ୫ ଆଲ୍‌ବାଡ୍‌ବରଞ୍ଜି ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବୁଡ୍‌ଡି ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ୍ ଆଡ୍‌ବଡ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପାଡୋ ଏଅଣ୍‌ସେତାୟ୍, ଆରି ଅଡ୍‌କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଗନ୍‌ବତ୍‌ଲବ୍‌ବର କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ୍ ମାଣ୍‌ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଏବଣ୍‌ତିତାୟ୍ । ୬ ଆରି, ଅଜା ଆତିଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତଡ୍ ଏମାଣ୍‌ନେତେ, ତି ଆତିଡ୍ ଏରମାଣ୍‌ନେବେଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସନ୍‌ବଡ୍‌ଆଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅବ୍‌ଜାତାଲନ୍ ଏତକୋତନାୟ୍ ।

୭ ତୁଅରାନ୍ ଇନିଜି ତକୋ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ବା, ଆରି ଆନ୍‌ସିଡ୍ ଅବ୍‌ୟ୍‌ନେ ଖେନ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଗାମ୍‌ଲେ ତର୍‌ନ୍‌ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ଇୟ୍‌ମଲେ ଗିୟ୍‌ତମ୍‌ନେତୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଜାଲେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ନିୟ୍ ଏଭେଲେ ମା କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା । ୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ପାଡୋ ଅନେଣ୍‌ସେନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ଅଞ୍ଜିୟ୍‌ଲେନ୍‌ଆର୍‌ୟାୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମନ୍‌ବରଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟ୍‌ଲେନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଅବ୍‌ସୋଡାତମ୍‌ଲନ୍ ବର୍‌ନାୟ୍ ଜନ୍‌ଡ୍‌ତେନ୍, ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜିୟ୍‌ଲେନ୍ । ୯ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବନ୍‌ବତ୍‌ଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିତି ଇଡ୍‌ଲେ ଆସ୍‌ୟାୟ୍‌ତାୟ୍ ଏବ୍‌ତିସ୍‌ୟ୍‌ତଡ୍ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଲାଡ୍‌ଲେନ୍‌ଗେ ଗାମ୍‌ତଜି, “ପାଓଲନ୍ ଆ ସିତିଲୋଡ୍ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଲଗିନ୍‌ତମ୍ ଆରି ବୋର୍ସାତମ୍, ବନ୍‌ତ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ସିଡ୍ ବସ୍‌ତୁଡ୍ ରାଡ୍‌ତାତେ ଆରି ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଇନ୍‌ସିଡ୍ ତଡ୍ ତିସ୍‌ୟ୍‌ଲେଡ୍‌ନ୍ ।” ୧୧ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସତ୍‌ୟାଲୋଡ୍ ତକୋତାଲନ୍ ସିତିଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅଜାଆତେ ଏଇଡ୍‌ତାୟ୍, ତେଭେନ୍ ତକୋତାଲନ୍ କାକାଡାଲେନ୍ ନିୟ୍ ଏଭେଲେମା ଏଲ୍‌ମ୍‌ତାୟ୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି କେନ୍‌ଆତେ ଜନାଏତଜି ।

୧୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଆନାଜି ସେକ୍‌କେତମ୍‌ତଞ୍ଜି, ଆମ୍‌ତଞ୍ଜି ସିଲ୍‌ଡ୍ ଲାଡ୍‌ଲେନ୍‌ଗେ, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନିତିନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନ୍‌ବଜଡ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜୁମ୍‌ତାୟ୍, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ତିଅଜା ଆ ଉଲ୍‌ଜି, ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଅବ୍‌ଜଡ୍‌ତାଲନ୍ ଜନାତଜି । ୧୩ ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସଣ୍‌ସିନ୍ ପଡ୍‌ଲେ ଏଞ୍ଜୁବ୍‌ସୋଡାତମ୍‌ନାୟ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅଜା କାକାଡା ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ଗବ୍‌ରିଏନ୍, ତି ଆ କାକାଡାଲୋଡ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅବ୍‌ସୋଡାତମ୍‌ତନ୍‌ବୋ, ତେଭେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମାୟ୍‌ନେଜି । ୧୪ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍‌ଡ୍‌ବର ପାଡ୍‌ଲେ ଅମତ୍ତବେନ୍ ଏରିୟ୍‌ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆତିଡ୍, ଅନ୍‌ସିଡ୍ ଆ ସଣ୍‌ସି ପଡ୍‌ଲେ ଏଞ୍ଜୁମ୍‌ତାୟ୍‌ନାୟ୍ । ୧୫ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସଣ୍‌ସିଲେନ୍ ପଡ୍‌ଲେ ଆନ୍‌ମାମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡା ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜୁବ୍‌ସୋଡାତମ୍‌ନାୟ୍, ବନ୍‌ତ ତର୍‌ନେଲୋଡ୍‌ନ୍ ମରଡ୍‌ବେନ୍‌ତୋ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଣ୍‌ସେଲେ କାକାଡାଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ଖାରେ ପାଡେତୋ । ୧୬ ଆରି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନ୍‌ମାମରନ୍ ଆ ସଣ୍‌ସିରେଡ୍ ଆନିନ୍ ଆରଲ୍‌ମେନ୍ ଆ କାକାଡା ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜୁବ୍‌ସୋଡାତମ୍‌ନେବୋ, ଆର୍‌ୟାୟ୍ ଅମତ୍ତବେନ୍‌ବେନ୍ ମନ୍‌ଡ୍‌ବରନ୍ ଏଅସ୍‌ତୁବର୍‌ବା ।

୧୭ ତରମ୍‌ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଇତିଡ୍ ତକୋ, “ଆନା ଅବ୍‌ସୋଡାତମ୍‌ନେନ୍ ସାୟ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡା ଆସନ୍ ଅବ୍‌ସୋଡାତମ୍‌ନେତୋ ।” ୧୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଆନା ଆନିନ୍‌ତମ୍ ସେକ୍‌କେତମ୍‌ତନ୍, ଆନିନ୍ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଅଣ୍‌ସ୍ତୁଡ୍ ଜିନୟେ, ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନାଆତଡ୍ ସେକ୍‌କେତେ, ଆନିନ୍ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଜିନୟେନ୍ ।

୧୧

ପାଓଲନ୍ ତ କଣ୍ଡାୟ୍ ଅନାସ୍‌ୟାୟ୍ ଞ୍ଜିନେମରଞ୍ଜି

୧ ଇନ୍‌ସିଡ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ୍ ଖେନ ଅଜିଡ୍ ଆ ଉଲ୍‌ ତକୋଲ୍‌ୟ୍ ଜନ୍‌ଡ୍‌ତେନ୍ ଖେନ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସଏବା । ୨ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନ୍‌ୟୁବ୍ ଅଣ୍‌ସେଲେ ଖେନ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଉୟ୍‌ବତ୍‌ୟ୍,

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର ପୟଲଢ଼ବଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆବୟନ୍ ବରନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅନବ୍‌ମାୟାମାୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସିବତେୟବର୍ବରାୟ ।^୩ ବନ୍‌ତ ଜାଆତନ୍ ଆ ସାଡ଼ୁଆନ୍ ବାଭେ ଅବାନ୍‌ଆତଢ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ କଣ୍ଡାୟେନ୍, ଅସମାୟ ଏଭେଗନ୍ ମନ୍ନବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲବଡ଼ିନ୍ ତ ମନଡ଼ିରନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସେସତଢ଼ବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ବତଢ଼ତୟ ।^୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜିସୁ ଆ ବର୍ବେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଅସ୍ତୁବର୍ବାୟ, ତି ଆ ଜିସୁ ଆ ବର୍ବେ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ଆନ୍ନା ଜିସୁ ଆ ବର୍ବେ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ଜିର୍ବେ ଇୟଲାୟ ଅସ୍ତୁବରେ ତେନ୍, ଆରି, ଅଙ୍ଗା ପୁରାଡ଼ା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃକ୍ଲାଲୋ, ଏଭେଗନ୍ ଆନ୍ନା ଆ ପୁରାଡ଼ା ଜାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଇୟଲାୟ ବର୍ବେନ୍ ତେନ୍, ଆରି, ଅଙ୍ଗା ମନଡ଼ବର୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃକ୍ଲାଲୋ, ତି ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନା ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଇୟଲାୟ ଅସ୍ତୁବର୍ବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଉଗୁରିୟ ଏଜାତେ ।

^୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ସୋଡ଼ା ଅନାପ୍ପାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ନିୟ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଗୁନଲୋଡ଼ ଅସୋୟ ତଡ଼, ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଅବଡ଼ିସୟଡ଼ାୟ ।^୬ ଖେନ୍ ବର୍ବେଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃନ୍ନୟାଲ୍‌ୟ ଜନଡ଼ତେନ୍, ବୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ସୋଡ଼ା, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ବେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଏବର୍ବେବେନ୍ ।

^୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ମରଡ଼ତବେନ୍ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଲବଗଃଡ଼ମଲନ୍ ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଅସ୍ତୁବର୍ବାୟ, ତେଭେ ଖେନ୍ ଇନି ଆ ଇର୍ବେ ଲୁମ୍‌ଲାୟ ? 「 ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲରୁମଲାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଆନ୍ନା ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ ।^୮ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତରକୋଲାନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅମ୍‌ଡ଼ଖେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଡ଼କୋଲୋ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରା ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍‌ଲେଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମାଜିଦିନିଆ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରିୟଲାଞ୍ଜି ତର୍ବେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଇନିଜି ସନାୟାୟ ତିଆତେଜି ପାଡ଼ିୟଲ୍‌ୟଜି, ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ବେଲୋଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଢ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍‌ଲେଜି, ଆରି ବିଅଜି ନିୟ ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍‌ଲେଜି ।^୯ ଅମ୍‌ଡ଼ଖେନ୍ ତକୋନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଜାଡ଼ି ସାଜିନ୍ ତକ୍ଲୋଲେ ଖେନ୍ ବର୍ବନାୟ, ଆକାୟା ତେସାରେଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ନେଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଗଡ଼ଲେ ଅଃର୍ବପ୍ରିଏ ।^{୧୦} ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅଃଡ଼ୁୟମ୍‌ବେନ୍ ପଡ଼ ? ତିଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଜନାତେ ।

^{୧୧} ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ନମି ଅଙ୍ଗାଆତେ ଲୁମ୍‌ତାୟ, ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋତନାୟ, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଲନ୍‌ମତନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନାଜି ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼େଜି ।^{୧୨} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କଣ୍ଡାୟ ଅନାପ୍ପାୟ ଖଡ଼ନେମରଜି ଆରି କଣ୍ଡାୟ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆନାପ୍ପାୟ ଖଡ଼ନେମରଜି ଅନ୍ତମ୍ ତୁଡ଼ତନାଜି ।^{୧୩} ଆରି କେନ୍ ଆସନ୍ ସାନ୍ନି ତେଡ଼ତଢ଼ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସନ୍‌ମୁମ୍ ନିୟ ସନାଆର୍ ପାଡ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବରାଡ଼ତାତନ୍* ।^{୧୪} ତିଆସନ୍, ସନ୍‌ମୁମ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି ନିୟ ତରମ୍‌ମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବଡ଼ୁୟତମ୍‌ଲଞ୍ଜି ତେନ୍, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେଡ଼ତଢ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।

ଅନାପ୍ପାୟ ଖଡ଼ନେମର ପାଓଲନ୍ ଆ ତଣ୍ଡ

^{୧୫} ଖେନ୍ ଆରି ବର୍ବନାୟ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ବୁଡ଼ି ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଡ଼ିସୟଡ଼ତେ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଅନ୍ତମ୍ ଏବଡ଼ିସୟେନ୍ ତେନ୍, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ବୁଡ଼ିତତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ଜାଜିୟବା, ଆରି ଖେନ୍ ନିୟ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଅସୋୟ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ରିତାୟ ।^{୧୬} ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗାଆତେ ବର୍ବନାୟ, ତିଆତେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାଭେ ଅଃକର୍ନାୟ, ବନ୍‌ତ ବୁଡ଼ିତତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅକୋମ୍‌ଡ଼ଲନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ଲନ୍ ବର୍ବନାୟ ।^{୧୭} ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଜେଲ୍ଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରବସୋଡ଼ାତମ୍‌ତଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ନିୟ ଏଭେଲେ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ତନାୟ ।^{୧୮} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୁଡ଼ିମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ସର୍ଡାନ୍ ବାଭେ ଏରୁବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସଏଲେ ଏତକୋତନ୍ ।^{୧୯} ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ କମ୍‌ପାରିନ୍ ତକ୍ଲୋତବେନ୍, ଅନର୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଜୋମ୍‌ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୋଡ଼େଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ତର୍ବେ ଖମ୍‌ତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍‌ତନ୍ ଆରି ମୁକ୍ଲାଲୋଡ଼ବେନ୍ ତାଭେବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ଏସଏତେ ।

* ୧୧:୯ ୧୧:୯ ପିଲିପ୍ ୪:୧୫-୧୮ * ୧୧:୧୪ 11:14 ବାଡ଼ସାୟତନ୍

୨୧ ଗନ୍ତୁଜନ୍ମ ବାଞ୍ଛେ ଅମଙ୍ଗଳାଦେବୀ ବର୍ତ୍ତନାୟା, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଆସନ୍ ଇନ୍ଦ୍ରଲେନ୍ଦ୍ର ଏବଂବସ୍ତୁ ଚଳେଇଲେନ୍ ।

ବନ୍ଦ ଇନ୍ଦ୍ର ଆ ବର୍ତ୍ତନାୟା ଆନ୍ଦ୍ର ଅବସୋଡ଼ାତମନେନ୍ ଆସନ୍ ଓମଙ୍ଗେନ୍ ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲମରନ୍ ଅନ୍ତମ ବର୍ତ୍ତନାୟା, ଅମଙ୍ଗଳେନ୍ ନିୟ ଅନୋମଙ୍ଗଳ ତକୋ । ୨୨ ଆନିଞ୍ଜି ଏବ୍ରୁମରଜି ପଟ୍ ? ଖେନ୍ ନିୟ ଏବ୍ରୁମର । ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଜି ପଟ୍ ? ଖେନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ମର । ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମନ୍ ଆଅନ୍ଜି ପଟ୍ ? ଖେନ୍ ନିୟ ଅନ୍ତମନ୍ ଆଅନ୍ । ୨୩ ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି ପଟ୍ ? ଖେନ୍ ଆବାୟାମରଗୋ ବର୍ତ୍ତନାୟା, ଆନିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାମର, ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟା କାକାଡ଼ାତନାୟା, ଜନ୍ତୁ ତର ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍, ଜନ୍ତୁ ତନିତନ୍ ସଂସଲ୍ଲାୟା, ଆରି ଜନ୍ତୁ ତର ରନବୁନ୍ ଆ ମୁଲ୍ଲାବା ଗଲୋଲ୍ଲୟା । ୨୪ ଖେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ମନ୍ଲୟା ତର ଅବୟା ଉନା ବାକ୍ତୁଡ଼ି ତନିତନ୍ ଖାଡ଼ଲ୍ଲୟା । ୨୫ ଆରୋମିଅମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଯାଗି ତର ସାମକାନ୍ ବାଞ୍ଛେ ତନିତନ୍ ଖାଡ଼ଲ୍ଲୟା, ବତର ଅରେଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଛେ ତନିତନ୍ ଖାଡ଼ଲ୍ଲୟା, ଯାଗି ତର ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଅନସେତନ୍ ସଂସଲ୍ଲାୟା, ସମ୍ବେୟାଲୋଡ଼ନ୍ ତଗଲ୍ଲ ତମବା ବଡ଼ିନ୍ ତକୋଲନାୟା । ୨୬ ଜନ୍ତୁ ତର ଜିଉଦିମର ଇଡ଼ନ୍, ଆଲନ୍ ଆ ବନ୍ତଡ଼, ରାଉମରଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତଡ଼, ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତଡ଼, ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତଡ଼, ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ବନ୍ତଡ଼, ଆରି ଆରିଡ଼ିଡ଼ିରେଡ଼ନ୍ ଆ ବନ୍ତଡ଼, ସମ୍ବେୟାଲ୍ଲୟା ଆ ବନ୍ତଡ଼, କଣ୍ଡାୟାମରଞ୍ଜି ଆ ବନ୍ତଡ଼ଲୋଡ଼ ଗଲୋଲ୍ଲୟା । ୨୭ ଜନ୍ତୁ କାକାଡ଼ାଲନାୟା, ବିଲ୍ଲୁଡ଼ନ୍ ସଂସଲ୍ଲାୟା, ଜନ୍ତୁ ତର ଏରଡ଼ିମଡ଼ନେନ୍ ତକୋଲନାୟା, ତୋଲେଜନ୍ ତ ଇଗାଲନ୍ ବାଞ୍ଛେ ତକୋଲନାୟା, ଜନ୍ତୁ ତର ଆନମନ୍ ତକୋଲନାୟା, ଆପତେନ୍ ଆ ସିନ୍ଦି ଜିଜିଡ଼ାଲନ୍ ରଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନାୟା । ୨୮ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତନାୟା ଅମରେଡ଼ଲେ, ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନିଞ୍ଜିମନ୍, ତିଡ଼ାନ୍ ମନ୍ତଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟା । ୨୯ ଆନ୍ଦ୍ର ବସ୍ତୁ ଚୁଡ଼ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଖେନ୍ ନିୟ ବସ୍ତୁ ଚୁଡ଼ ଅଃଡ଼େଇୟା ପଟ୍ ? ଆନ୍ଦ୍ର ଇସ୍ତେଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍ ତେନ୍, ଖେନ୍ ଇନ୍ ଅଃସିନ୍ଦ୍ରାୟା ପଟ୍ ?

୩୦ ଖେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମଲନାୟା ତେନ୍, ଏବଂବସ୍ତୁଖେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟା । ୩୧ କେନ୍ଆତେ ଖେନ୍ କଣ୍ଡାୟା ଅଃକନାୟା, ପ୍ରୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଇସ୍ତେ ତ ଆପେୟନ୍ କେନ୍ଆତେ ଜନାତେ, ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର ସନେକେନ୍ ତେଏତୋ । ୩୨ ଖେନ୍ ଦମ୍ବେସକ ଗଡ଼ାନ୍ ତରକୋଲନାୟା ଆଡ଼ିଡ଼ ଆରେତା ରାଜାନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟପାଡ଼ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଜିଲେ ଆପନାଡ଼ ଆସନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଏରେଏୟାଲେ ସିସ୍ତାୟାଞ୍ଜି ଅବଜଗେଏଞ୍ଜି । ୩୩ ବନ୍ଦ ଅବୟା ତୋଡ଼ୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟା ଜକାଗଡ଼ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅସ୍ତୁକ୍ଲୟାଜି, ଆରି ଆସିଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଅଡ଼ୁୟା ।

୧୨

ପାଓଲନ୍ ତନାଲ୍ମମତନ୍ ଗିଜେନ୍

୧ ଅବସୋଡ଼ାତମନେନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଖେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟା, ପ୍ରୁକ୍ତ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅଜ୍ଞା ତନାଲ୍ମମତ୍ ଅବତୁୟାଲ୍ଲୟା, ଆରି ଅଜ୍ଞା ଅନବଜନାବର ତିୟାଲ୍ଲୟା, ତିଆତେ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟା । ୨ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାଲନ୍ ଆଡ଼କୋଲନ୍ ଅବୟା ମନ୍ରାନ୍ ଖେନ୍ ଜନା, ତଉଦ ବସ୍ତେଡ଼ ଆମ୍ବୁ ଆନିନ୍ ଅନବୟାଗି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜାୟ ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଜେଲ୍ଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଛେ ଜିରେନ୍ ଅଡ଼େ ଗନ୍ତୁମତେ ଗିଜେନ୍, ଖେନ୍ ତିଆତେ ଜନା ତଡ଼ ଇସ୍ତେନ୍ ତୁମ୍ ଜନାତେ । ୩ ଆରି, ଖେନ୍ ଅବୟା ମନ୍ରାନ୍ ଜନା, ଆନିନ୍ ପାରତେସାନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, କେନ୍ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅଡ଼େ ଆନିନ୍ ଗନ୍ତୁମତେ ଗିଜେନ୍, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଜନା ତଡ଼, ଇସ୍ତେନ୍ ତୁମ୍ ଜନାତେ । ୪ ଆରି ଅଜ୍ଞାଆତେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତନ ଅଃର୍ତ୍ତପୁଏଜି, ତି ଏରେଗନ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତନାୟା ଆନିନ୍ ତେରେ ଇୟାଲେ ଅମଡ଼ତେ । ୫ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟା, ବନ୍ଦ ଖେନ୍ତମ ଆସନ୍ ତ ଏବଂବସ୍ତୁଖେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟା, ଆରି ଇନ୍ଦ୍ରଲୋଡ଼ ଖେନ୍ ଅଃନ୍ତବସୋଡ଼ାତମନାୟା । ୬ ଆରି ଖେନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମଲନାୟା ଜନଡ଼ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲମରଗୋ ଅଃଡ଼େଇୟା, ବନ୍ଦ ଖେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟା; ଖେନ୍ ଅଃନ୍ତବସୋଡ଼ାତମନାୟା ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଖେନ୍ ଲରନ୍ତୁମତନାୟା ଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଗିୟାତ୍ତୟାଜି, ଆରି ଅମଙ୍ଗଳେନ୍ ସିଲଡ଼ ବର୍ତ୍ତନାୟା ଏଜାଲେ ଅମଙ୍ଗଳେଡ଼ଜି, ତିୟାତେ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟା ବର୍ତ୍ତନାୟା ବର୍ତ୍ତନେଜି ତଡ଼ ।

୨୧:୨୩ ୧୧:୨୩ ଅନାସ୍ତାୟା ୧୨:୨୩ ୨୧:୨୫ ୧୧:୨୫ ଅନାସ୍ତାୟା ୧୨:୨୨; ଅନାସ୍ତାୟା ୧୪:୧୯ ୧୧:୨୭ ୧୧:୨୭ ଅନାସ୍ତାୟା ୯:୨୩; ଅନାସ୍ତାୟା ୧୪:୫ ୧୧:୩୨ ୧୧:୩୨ ଅନାସ୍ତାୟା ୯:୨୩-୨୫

୭ ଆରି, ଖେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଅଃଗର୍ବନାୟ୍, ତିଆସନ୍ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଅକାଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ଳୋ, ଖେନ୍ଆତଡ଼ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ତିଆତେ ସନ୍ନୁମନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆପ୍ପାୟ୍ଲାଜି, ଏଢେଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଅଃଗର୍ବନାୟ୍ । ୮ ତିଆତେ ଅମଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଢ଼ାୟ୍ତେ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଯାଗି ତର କାକୁତ୍ ଲନାୟ୍ । ୯ ଆରି, ପ୍ରବୁନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ୟ୍, “ସନାୟ୍ମୁମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ତିୟ୍ତେ ସରି, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଏରବସ୍ତୁ ତେଲବେନ୍ ତେନ୍, ବୋର୍ସାଖେନ୍ ରାଢ଼ତାତେ ।” ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ଖେନ୍ ତକୋତନେ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଢେ ଏରବସ୍ତୁଖେନ୍ ଆସନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମତନାୟ୍ । ୧୦ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏରବସ୍ତୁ, ଗନବରଜନ୍, ସନିଗ୍ନାନ୍, ତନଶ୍ଟାୟନ୍, ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସର୍ତ୍ତାତ୍ତୟ୍, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆତିଡ଼ ଖେନ୍ ଏରବସ୍ତୁ ତିଆତିଡ଼ ଖେନ୍ ବୋର୍ସାତମ୍ ।

କରନ୍ତି ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆନିଃୟମ୍

୧୧ ଖେନ୍ ଆ ଉଲ୍ଲମର୍ଗୋ ଅମ୍ବେଲନାୟ୍, ଏଢେଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏଗଞ୍ଜେଲ୍ୟ, ଖେନ୍ ଜନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏସେଲେତ୍ତୟ୍ ବନ୍, ଖେନ୍ ଅନାପ୍ପାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଗୁନଲୋଡ଼ ଅସୋୟ୍ ତଡ଼ । ୧୨ ଖେନ୍ ଅକୋର୍ସାଲନ୍ ଅଡ଼କୋ ଅରମ୍ପତନ୍, ବୋର୍ସା କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍ଲେ, ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଅନାପ୍ପାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବତୁୟ୍ଲନାୟ୍ । ୧୩ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍ବେଲବେନ୍, କେନ୍ଆତେ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଲେ ଆନ୍ନା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ ଅକସୋୟ୍ଲବେନ୍ ତେନ୍, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ କେମାନ୍ ତିୟ୍ୟୟ୍ ବା ।

୧୪ ଗିୟ୍ବା, ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଯାଗି ତର ଅବଜାତାଲନାୟ୍, ଖେନ୍ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍ବେଲବେନ୍, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ତକାବେନ୍ ଅଃସାକାୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାୟ୍ତବେନ୍; ପସିଜଞ୍ଜି ଆପେୟଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତର୍ତ୍ତୁମ୍ଲେ ଅଃଡ଼ୁକ୍ଳୋଏଜି, ଆପାୟ୍ ଆପେୟଞ୍ଜି ଆ ପସିଜଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତର୍ତ୍ତୁମ୍ଲେ ତକ୍ଳୋତଜି । ୧୫ ଆରି ପୁରାଡ଼ାବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଢେ କର୍ସାୟ୍, ପରାନ୍ନାଖେନ୍ ନିୟ୍ ତିୟ୍ତାୟ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ତୁଡ଼ୟମ୍ତବେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅସୋୟ୍ ଏତୁଡ଼ୟମ୍ତୟ୍ ପଡ଼ ?

୧୬ ବନ୍ତ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନ୍ନେମ୍ବେଲବେନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଓଓ ଏଗାମ୍ତେ, ବନ୍ତ ଖେନ୍ କଣ୍ଡାୟ୍ତାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖମଲବେନ୍ । ୧୭ ଖେନ୍ ଆନାଜିଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆପ୍ପାୟ୍ଲାଜି, ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅବୟ୍ତେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଜନ୍ନିଡ଼ ବେଡ଼ଲବେନ୍ ପଡ଼ ? ୧୮ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତିତସନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ସାୟ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଆତଡ଼ ଆପ୍ପାୟ୍ଲାୟ୍, ତିତସନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଜନ୍ନିଡ଼ ଖାଡ଼େନ୍ ପଡ଼ ? ଜନ୍ଲେନ୍ ଜନି ଆବୟ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଃଞ୍ଜୁମ୍ନାୟ୍ ପଡ଼ ? ଆରି ଜନ୍ଲେନ୍ ଜନି ଆବୟ୍ ତଡ଼ବଗଡ଼ ଏଃଞ୍ଜୁୟ୍ଲନାୟ୍ ପଡ଼ ?

୧୯ ନମିଗ୍ନାନ୍ ଜନ୍ଲେନ୍ ବର୍ନେଲେଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବ୍ତିସୟ୍ତେ ତେତେ, ଜସ୍ବରନ୍ ଆ ମୁକ୍ଳାଲୋଡ଼ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜନ୍ଲେନ୍ ବର୍ନେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ୍, ବନ୍ତ ଏ ତନ୍ତୁଡ଼ୟମ୍ କୁଲମ୍ଖେଞ୍ଜି, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମନରଡ଼ବେନ୍ ଆସନ୍ ଜନ୍ଲେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ୍ । ୨୦ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅସମାୟ୍ ଖେନ୍ ଜୟ୍ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ଗିୟ୍ଗିଜନ୍ ସାୟ୍ତାୟ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନାୟ୍ଗିୟ୍ବେନ୍, ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ଗିୟ୍ଗିଜନ୍ ଏସାୟ୍ତେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏଗିୟ୍ତୟ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ବତଡ଼ତୟ୍; ଅସମାୟ୍ ଖେନ୍ ତେଢେ ଅଲ୍ଲବାଡ଼େନ୍, ଜସ୍ବରାନ୍, ବନ୍ତ୍ରାବନ୍, ଅନବତୋସାନ୍, ନିଶ୍ଟୟ୍ବରନ୍, ଅଜନାବରନ୍, କଳ୍ଲିନ୍ ତ ଗୋଡ଼େନ୍ ଜୟ୍ତାୟ୍ ଗିୟ୍ନାୟ୍ । ୨୧ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆରି ଜୟ୍ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଜସ୍ବରଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଆରି ଅବସନିଗ୍ନାତାତୟ୍, ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜୟ୍ତେ ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆରି ରମ୍ପଡ଼ ଏରମ୍ପଡ଼େ ଜନ୍ନୁମନ୍, ଜୋଶ୍ଟାନ୍ ତ ମନ୍ତଡ଼ତେନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃନ୍ନାବୟ୍ବୁଡ଼ୁଲ୍ଲି, କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଯେୟେତାତନାୟ୍ ।

୧୩

ଆତନିକ୍ଲି ଖନଡ଼ଖଡ଼ନ୍

୧ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଫାୟଲେ ଖେନ ଯାଗି ତର ଅମତ୍ତବେନ୍ ଇୟତାୟ; “ବାଗୁ ଇଜ୍ଜାନ୍ତେନ୍ ଯାଗି ସାକିମରଞ୍ଜି ଆତେମତ୍ତଲୋଡ଼ ଅଡକୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଗନବରିନ୍ ତେତେ ।”^୬ ୨ ଆନାଜି ଆମ୍ମତ୍ତୁ ଇସେନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତ ଅଡକୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ମତ୍ତୁ ବାଗୁ ତର ଇଡ଼ନ୍ ଖେନ୍ ଅମତ୍ତବେନ୍ ଅରିୟଲାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ଼ ଇୟଲାଇ ବନେନ୍, ଆରି ଖେନ୍ ନମି ସତ୍ତାୟ ତକୋତାଲନ୍ ବର୍ତନାୟ, ଖେନ୍ ଆରି ବତର ଇୟଲାଇ ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଡ଼ ଅଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜିତ୍ତୁରୋଜି । ୩ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତଅଡଗଡ଼ଖେନ୍ ସିଲଡ଼ ବନେନ୍ ବର୍ତନେ ଅଡେ ଇଜ୍ଜା ଗାମଲେ ଆନାଜି ସାକିନ୍ ଏସାୟତେ, ତିଆତେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ; ଗନିୟରିୟଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନିନ୍ ଏରବସ୍ତୁତଡ଼, ଆର୍ଯାୟ ଅମତ୍ତବେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ବୋର୍ଯାନ୍ ଅବତ୍ତୟଲବେନ୍ । ୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଏରବସ୍ତୁଆଡ଼େଏନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆଅଲ୍ଲତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରବୁଏନ୍, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ଯା ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼ ତକୋ; ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏରବସ୍ତୁତଡ଼ତେଲଡ଼ଲନ୍, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ଯାଲୋଡ଼ ମାୟଲନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମେଡ଼ଲଡ଼ତନ୍ ।

୫ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ତନେଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ ଅଡେ ଇଜ୍ଜା, ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଅଲ୍ଲତମନାବା, ରମ୍ମଡ଼ ଗିୟତମନାବା, ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ତକୋ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆମ୍ମେନ୍ ଜନାଲେ ଏଞ୍ଜିପ୍ରିଏ ପଡ଼ ? ଆରି ଜିସୁନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅଞ୍ଜିତ୍ତୁକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ମନାଲ୍ଲମାଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସେଡ଼ଲବେନ୍ । ୬ ବନ୍ତ ଇନ୍ଲେନ୍ ମନାଲ୍ଲମାଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନିୟଲଲେନ୍ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଜନାତବେନ୍ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ । ୭ ଆରି, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଇନିଡ଼ ଆ ଇସେ ଏଲ୍ଲମତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମତ୍ତ ଏପାତନାତନାୟ; ଇନ୍ଲେନ୍ ମନାଲ୍ଲମାଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନିୟଲଲେନ୍ ଗାମଲେ ଅବତ୍ତୟତମନେନ୍ ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜାତନାତନାୟ, ବନ୍ତ ମନାଲ୍ଲମାଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜ୍ଜିନିୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡ଼ମ୍ ଅଞ୍ଜିତ୍ତୁକୋଲଲେନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମବା, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏପାତନାତନାୟ । ୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼ ଇନିଡ଼ ଲୁମଲେ ଅଞ୍ଜିପ୍ରିଆୟ, ବନ୍ତ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତନେଗଡ଼ ଲୁମଲେ ଏରପ୍ରିତାୟ । ୯ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆଜା ଆଡିଡ଼ ଏରବସ୍ତୁତିଆଡିଡ଼ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ବୋର୍ଯାତମ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏସର୍ତନାୟ; ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲତେନ୍ ମରଡ଼ତବେନ୍ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏପାତନାତନାୟ । ୧୦ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ସତ୍ତାୟ ତକୋତାଲନ୍ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆସାୟତାୟ, ଏଡେଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଆଜା ଇୟତାୟ ପ୍ରବୁନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅଜା ଅଦିକାର ତିୟଲ୍ଲିୟ, ତିଅଡ଼ମ୍ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜିତ୍ତୁକୋଲ୍ଲିୟ; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବସେତନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ଆର୍ଯାୟ ମନବରଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅଦିକାର ତିୟଲ୍ଲିୟ ।

୧୧ ଆତନିକ୍ଳି, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ତନାଜି, ସର୍ତନାବା, ସବତଡ଼ନାବା; ଅଲ୍ଲଡ଼ଞ୍ଜିସ୍ବବା, ଆବମନ୍ନ ଅମ୍ମେନାବା, ସନୟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକୋନାବା; ଆରି ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ତ ସନୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନେ ।

୧୨ ମଡ଼ିର ଜନୋଜୋରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତର୍ତମ ଅଲ୍ଲନମସାରବା ।
 ୧୩ ଅଡକୋ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋମତବେଞ୍ଜି । ୧୪ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନାୟମ, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ତ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ମରାୟନେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ ।

୬ ୧୩:୧ ୧୩:୧ ୨ ବିବରଣ ୧୯:୧୫

ଗାଲାତୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ପତ୍ର ଗାଳାତି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଗାଲାତିବାଜି ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ଆସିଆ ଯୋଡ଼ା ତେସାନ୍ ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼ ଗାଲାତି ତେସାନ୍ ତକୋ । କ୍ରିଷ୍ଟ ପୁର୍ବା ୨୦୦ ଇଟନ୍ ଗଲ୍‌ସମରଞ୍ଜି ତ ସେଲ୍‌ଟମରଞ୍ଜି ତେରେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ପାଓଲନ୍ ମନତ୍‌ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଟ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଆରିୟେନ୍ ଆତିତ୍ ତେରେ ରୋମିଅ ରାଜାଞ୍ଜି ସାସନଏଞ୍ଜି ୧:୧ । କ୍ରିଷ୍ଟ ପୁର୍ବା ୨୫ ଆତିତ୍ ଅଗସ୍ତସ୍ ରାଜାନ୍ ତି ଆ ତେସା ଗାଲାତି ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ସ୍ତମେନ୍ ।

ପାଓଲନ୍ ଆରଲ୍‌ଲୁମେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତ ଆ ତର୍ନେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଇତିତ୍ । ପାଓଲନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟାନୁନ୍ ଅଶ୍ରୁତ୍ ମାୟନେନ୍ ଆତିତ୍ ଆନିନ୍ ଇନିଜି ଲୁମେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେଜି କେନ୍ ଆ ସିଟି ପଡ଼େଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍ ଜନାଲତ୍‌ତନ୍ । ରଡ଼ କ୍ରିଷ୍ଟାନୁମରଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ବାଡ଼େନ୍, ଅଲ୍‌ତୁସେନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ତିଆତିତ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଗାଲାତିବାଜି ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ପଡ଼େତାଲନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଅନ୍ ଅଃଡ଼େଏଜି, ଆର୍ପାୟ୍ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ତର୍‌ଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଅନ୍ ତେଡ଼ଜି, ଗାମ୍‌ଲେ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼ ଇଡେନ୍ ୩:୨୬ । ଇସ୍‌ବରନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନବାଡନ୍ ସିଲଡ଼ ଉଲ୍‌ଲୁଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍ ୫:୧, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁରୁୟ୍‌ଲଡ଼ତନ୍ ୫:୧୬ ।

ଗାଲାତି ମଣ୍ଡଳିଲୋଟନ୍ ଅଞ୍ଜା ମନ୍‌ରାଜି କଣ୍ଡାୟ୍ ଜନତ୍‌ତିୟ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ଜନତ୍‌ ଅମତଡ଼ତାଲେ ଆତର୍ନେଞ୍ଜି ଅବ୍‌ସେତେଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ି ତଡ଼ର୍‌ଗତନ୍ ଆରି ଅନବ୍‌ୟର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡେନ୍ । ପାଓଲନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଜ୍ଞେନେମର୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନତ୍‌ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଟ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଅନିତ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃଡ଼େଲୋ, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଏନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ମନତ୍‌ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଟ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍‌ନ୍ ତେଲୋ । ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ତର୍‌ଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆମତ୍‌ଞ୍ଜି ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଗିୟ୍‌ତାତେ, କେନ୍‌ଆତେ କ୍ରିଷ୍ଟାନୁମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ଅରମ୍‌ତନ୍ ।

ବଇନ୍ ଆ ସନାଲ୍‌ତ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୫
- ୨. ପାଓଲନ୍ ଅବୟ୍ ଜ୍ଞେନେମର୍ । ୧:୬-୨:୨୧
- ୩. ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଆ ମନତ୍‌ବର୍ । ୩:୪
- ୪. କ୍ରିଷ୍ଟାନୁମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନମ୍‌ରେଡ଼ସାତନ୍ ତ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି । ୫:୧-୬:୧୦
- ୫. ଅନବ୍‌ସ୍ତୁଟ୍‌ବରନ୍ । ୬:୧୧-୧୮

ସନଙ୍କଡ଼େନ୍

^୧ ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଆନାପ୍ତାୟ୍ ଜ୍ଞେନେମର୍, ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ତଡ଼ କି ମନ୍‌ରାନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଆରି ଅଞ୍ଜା ଇସ୍‌ବର ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆରତୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଅବତୋଏନ୍ ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲ୍‌ୟ୍ । ^୨ ଆରି ଖେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନ୍ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି, ଗାଲାତି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଲୋମ୍‌ତବେଞ୍ଜି ।

^୩ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ବରଲେନ୍ ତ ପ୍ରତ୍ତୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟଲେନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ତ ସନୟ୍‌ମନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟ୍‌ତୋ ।

^୪ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ବରଲେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ବର୍ ବାରେ କେନ୍ ଇର୍ସେ ପୁତ୍‌ଲୋଟନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନାଶ୍ରେନ୍ ଆସନ୍ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ତିୟ୍‌ତମଲନେ । ^୫ ଆଏଡ଼ର୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେକେନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

ମନତ୍‌ବରନ୍ ଆବୟ୍‌ନ୍

^୧ *ତରଫର ବର୍ଷେଡ଼ିଆ ତିକ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣବାନ୍ ବୟନ ଖେନ ଜିରୁସାଲମାନ ଯୁର୍ବନେ, ଖେନ ତିତସନ୍ ନିୟୁ ସରିନ୍ ଓରୋଡ଼େନ୍ । ^୨ ତେତେ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖେନ ଅନସ୍ବୁଟ୍ବରନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ କି ଇୟେନ୍, ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଖେନ ଅଜ୍ଞା ବର୍ନେ ଅସ୍ବୁଟ୍ବରତାୟ, ତି ଆ ମନଡ଼ବର୍ ଜିରୁସାଲମାନ ଅବୟ ଅସିଡ଼ନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିନେ ଇଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ବର୍ନାୟ; ଆମ୍ବୁଟ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତ ନମି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏଜ୍ଞାଲତେନ୍ କାଜ୍ଞାନ୍ ମୋସ୍ବୁତଡ଼େ ତଡ଼ ଗାମ୍ବଲେ ଖେନ ଆୟତନଲନାୟ । ^୩ ଗଡ଼ିଖେନ ତିତସନ୍ ନିୟୁ ଅବୟ ଗ୍ରିକ୍ବର୍, ବନ୍ତ, ଆନିନ୍ ବଡ଼ଗାୟ ଗବ୍ରେଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ଏଃକର୍ବାୟ । ^୪ ଆନିନ୍ ଗବ୍ରେଡ଼ନେତୋ ଗାମ୍ବଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ତର୍ନେ ବୋଖାଡ଼ଜି ଗାମ୍ବତମଲନ୍ ସେକ୍ବୁତ୍ ଯୁମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲଞ୍ଜି; ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ବୁ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଆମ୍ବାୟଲନ୍ବୋ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଅଜ୍ଞା ଅନୁର୍ ଖାଡ଼ଲବୋ, ତିଆତେ ସେକ୍ବୁଏଞ୍ଜି । ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ବନାୟବରନ୍ ଆ କମ୍ବାରି ଅନେମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି । ^୫ ବନ୍ତ ମନଡ଼ବରନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଜିଡ଼ ଜାକ୍ ଯୁ ରୟଡ଼ନ୍ ଏଃଉୟଲାଜି ।

^୬ ବନ୍ତ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ବୁଟ୍ବଗଡ଼ମରୁଜି ଗାମ୍ବଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଏଜ୍ଞାଗୋମରୁଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ତେତେ ଖେନ ଇନ୍ନିଡ଼ି ଅଃନୁଡ଼ୋଇଂ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଡ଼ିଆତଡ଼ ଅଃଞ୍ଜୁଲମତେ, ତି ଆମ୍ବୁଟ୍ବଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଖେନିଆତଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ି ଅଃଞ୍ଜୁଟ୍ବଞ୍ଜି ଯୁଜି । ^୭ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ବୁଟ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ବିଡ଼ାରନ୍ ତିୟେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ବୁଟ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ଖେନିଆତଡ଼ ବିଡ଼ାରନ୍ ତିୟଲ୍ ଯୁ । ^୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ପିତ୍ରନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାରେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନାସ୍ବାୟ ଖଡ଼ନେମରନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର ଖାଡ଼େନ୍, ଖେନ ନିୟୁ ଏତେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାରେ ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନାସ୍ବାୟ ଖଡ଼ନେମରନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର ଖାଡ଼ଲାୟ । ^୯ ଆରି, ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଖେନିଆତଡ଼ ବିଡ଼ାରନ୍ ତିୟଲ୍ ଯୁ ଗାମ୍ବଲେ ଆମ୍ବୁଟ୍ବଗଡ଼ମ୍ ଜାକ୍ବନ୍, ପିତ୍ରନ୍ ତ ଜନନ୍ ଆଜ୍ଞନାଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲନ୍, ଖେନ ତ ବର୍ଣ୍ଣବାନ୍ଆତଡ଼ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାରେ ଜାଲଲେଞ୍ଜି । ଖେନ ତ ବର୍ଣ୍ଣବାନ୍ ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଏକାକାଡ଼ାତନାୟ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ କାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି ଗାମ୍ବଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏକଡ଼ାଡ଼ିଲନାୟ । ^{୧୦} ତୋଲେୟମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇୟମ୍ବୋ ଗାମ୍ବଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ଲେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ ନିୟୁ ଲତୟଲ୍ ଯୁ ।

ପାଓଲନ୍ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ କଖେନ

^{୧୧} ପିତ୍ରନ୍ ଅନ୍ତିଅକିଆନ୍ ଆରିୟଲାଖନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ କୟଲାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତୋସାନ୍ ଲୁମେନ୍ । ^{୧୨} ଜାକ୍ବନ୍ ଆରାସ୍ବାୟଲାଖଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତେତେ ଅଶ୍ବୁଡ଼ ଅଡ଼ୋଆଖଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଟ୍, ପିତ୍ରନ୍ ଏରୁଜିଉଦି ତର୍ନେ ବୋଖାଡ଼ଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଗାଗାଲନେ, ବନ୍ତ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ତେତେ ଆଡ଼ୁଟ୍ଲାଖଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଅମରେଡ଼େନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଅଃଗାଗାଲନେ । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଗବ୍ରେଡ଼ନେତଜି ଗାମ୍ବଲେ ଆନାଜି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ତି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ ବଡ଼ଡ଼େନ୍ । ^{୧୩} ଆନ୍ନା ଜିଉଦି ତର୍ନେ ବୋଖାଡ଼ ତନାନଞ୍ଜି ନିୟୁ ପିତ୍ରନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ବନ୍ତଡ଼ିୟମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମଲଞ୍ଜି, ଆରି ବର୍ଣ୍ଣବାନ୍ ନିୟୁ ଆ ଇସ୍ବରାଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଗଲୋଏନ୍ । ^{୧୪} ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବାରେ ମନଡ଼ ଅଃଞ୍ଜୁମ୍ବନେଞ୍ଜି ଗାମ୍ବଲେ ଖେନ ଆଜ୍ଞନାଲିଖନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍, ଖେନ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ପିତ୍ରନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ବାୟ, “ଆମନ୍ ଜିଉଦିମର ତେଲେ, ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମଲନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲତେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍ବନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଜ୍ଞାଲେ ଖଡ଼ଞ୍ଜିଲେ ରପ୍ତିତଜି ?”

ତର୍ନେନ୍ ବାରେ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ

^{୧୫} ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜନମ୍ବୁଲନ୍ ମା ସିଲଡ଼ ଜିଉଦିମର, ଇର୍ସେମର୍ ଏରୁଜିଉଦି ତଡ଼ । ^{୧୬} *ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଖଣ୍ଡମଲନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ତରମ୍ବମର୍ ଅଃଡ଼େଏ, ଆର୍ସାୟ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ବୁନ୍ ଆମଡ଼ ତୁମ୍ ତର୍ନେ ତେନ୍ ତରମ୍ବମର୍ ତେତେ,

* ୨:୧ ୨:୧ ଅନାସ୍ବାୟ ୧୧:୩୦; ୧୫:୨ * ୨:୧୭ ୨:୧୭ ରୋମିଅ ୩:୨୦; ରୋମିଅ ୩:୨୨

କେନ୍ଦ୍ର ଆ ବର୍ଣ୍ଣେ ଜନାତାଲେ ଇନ୍ଦଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ତର୍ବନବୋ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରଲୋଢ୍ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍ଣ୍ଣେଜି ଖଣ୍ଡମତାଲନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଅଃଢ୍ରେତେଲ୍‌ତ୍‌ନେ, ଆର୍ବାୟ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ତର୍ବନବୋ ତେନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ତେତେଲ୍‌ତ୍‌ତନ୍, ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଖଣ୍ଡମତାଲନ୍ ଅନ୍ନିତ୍ତ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତରମ୍ମମର୍ ଅଃଢ୍ରେଏ । ୧୭ ବନ୍‌ତ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଢ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଅମ୍ମେନେନ୍ ଆସନ୍ ଏର୍ରେଗୋୟଲେ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିତ୍‌ମ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଅନ୍ନିତ୍ତ୍ ତକୋଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ପତ୍ତ୍ ତୋସାଏ ? ଇଞ୍ଜା, ଏତେଲେ ତେତତ୍ତ୍ ତତ୍ । ୧୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜା ବନାୟବରନ୍ ଆ ଜନିବାତ୍ ଅବତ୍‌ତ୍‌ଲାୟ, ତିଆତେ ଆରି ରତ୍ତ୍ ତୁବ୍‌ଲାୟ ତେନ୍, ଖେନ୍ ମା ତୋସାମର୍ ତେତ୍ତ୍‌ୟ । ୧୯ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରଲୋଢ୍ ତ ମୋସାନ୍ ବନାୟବର ବାତେ ଖେନ୍ ରବୁଲ୍‌ୟ, ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ନମି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଆମେତ୍ତ୍ ତକୋ; କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ସରିନ୍ ଆଅକ୍ଳାତ୍‌ତ୍‌ଲୋଢ୍‌ନ୍ ଖେନ୍ ନିୟ ରବୁଲ୍‌ୟ । ୨୦ ତିଆସନ୍ ନମି ଖେନ୍ ଆରି ଆମେତ୍ତ୍ ତତ୍, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତୁମ୍ ଆମତ୍‌ତ୍‌ଖେନ୍ ଆମେତ୍ତ୍ ତକୋ; ଆରି ଖେନ୍ ନମି ତର୍ବେନ୍ ବାତେ ତଅତ୍‌ଲୋଢ୍‌ନ୍ ଆମେତ୍ତ୍ ତକୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାତ୍‌ଆନ୍ ଖେନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍‌ତ୍ ତୁତ୍‌ୟମତାଲେ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିୟତମ୍‌ଲନ୍, ଆମତ୍‌ତ୍ ଖେନ୍ ତର୍ବନାୟ । ୨୧ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଖେନ୍ ଆଜିୟ ଇଞ୍ଜା ଅଃଗାମାୟ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରଲୋଢ୍ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍ଣ୍ଣେଜି ଖଣ୍ଡମତାଲନ୍ ଅବୟ ମନ୍‌ରାନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ କାଞ୍ଜାନ୍ ରବୁଏନ୍ !

୩

ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଅତେ ତର୍ବେନ୍

୧ ଏ ଏର୍‌ବୁଡ୍ ଗାଳାତିବାଜି, ଆନା ଆମ୍ମେନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ମତାୟଲବେନ୍ ? ଆଅକ୍ଳାତ୍‌ତ୍‌ଲୋଢ୍‌ନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆରନ୍‌ବୁ ଆ ବର୍ଣ୍ଣେଜି ଅମତ୍‌ବେନ୍ ମନତ୍‌ତମ୍ ଅନବତ୍‌ଜନ୍ ତେଲୋ । ୨ ଅବୟ ବର୍ଣ୍ଣେନ୍ ଖେନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ବର୍‌ୟବା, ବନାୟବରଲୋଢ୍‌ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍ଣ୍ଣେଜି ମାନ୍ନେତାଲେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ମଡିର୍ ପୁରାତାନ୍ ଏଞ୍ଜାତେନ୍, ଅତେ ମନତ୍‌ବରନ୍ ଅମତ୍‌ତ୍‌ତାଲେ ଏତର୍ବନ୍ ଆସନ୍ ମଡିର୍ ପୁରାତାନ୍ ଏଞ୍ଜାତେନ୍ ? ୩ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଅଜିତ୍ ଓୟଲେ ବୁଡ୍‌ଜି ତତ୍ ପତ୍ ? ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ଆନମେତ୍ତ୍ ମଡିର୍ ପୁରାତାନ୍ ଆ ବୋର୍ବା ବାତେ ଏତଲନ୍, ନମି ତିଆତେ ଜେଲ୍‌ ତଅତ୍‌ବେନ୍ ଆ ବୋର୍ବା ବାତେ ଏବସ୍‌ଜ୍‌ଜେତାୟ ଏଗାମ୍‌ତେ ପତ୍ ? ୪ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି କାଞ୍ଜାନ୍ ପତ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେଲବେନ୍ ? ତେତେ ସିଲତ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିତ୍ତ୍ ପତ୍ ଏଞ୍ଜାତଲନ୍ ? ୫ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ବନାୟବରଲୋଢ୍‌ନ୍ ଏତର୍ବନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତ୍‌ତ୍ ମଡିର୍ ପୁରାତାନ୍ ତିୟଲବେନ୍ ପତ୍ ? ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରଲୋଢ୍ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍ଣ୍ଣେଜି ଏଞ୍ଜାମତେନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ସାନ୍ନି କାକାତାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ତେ ପତ୍ ? ଅତେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ମନତ୍‌ବରନ୍ ଅମତ୍‌ତ୍‌ଲେ ଏତର୍ବନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ସାନ୍ନି କାକାତାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ତେ ?

୬ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ବର୍ଣ୍ଣେ ଇୟମବା; ସାସ୍ତ୍ରଲୋଢ୍‌ନ୍ ଆଇତିତ୍, “ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ତର୍ବନେ, ଆରି ଆ ତର୍ବେନ୍ ବାତେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ତ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମଲେ ଜାଏନ୍ ।” ୭ ତିଆସନ୍ ଆନାଜି ତର୍ବଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅବ୍ରାମନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି । ୮ ଆମ୍ମତ୍‌ତ୍‌ମା ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଢ୍‌ନ୍ ଆଇତିତ୍ ତକୋ, ତର୍ବେନ୍ ବାତେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଏର୍‌ଜିତ୍‌ମିମରଞ୍ଜିଆତ୍‌ତ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମଲେ ତିତଜି: “ଆମନ୍ ଅମ୍ମେଲେ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅତ୍‌କୋଞ୍ଜି ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାତ୍‌ତଜି ।” କେନ୍ ଆ ବର୍ଣ୍ଣେ ଆମ୍ମତ୍ତ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆମତ୍ତ୍ ଅନମ୍‌ତ୍‌ତ୍‌ନ୍ ତେଏନ୍ । ୯ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆତର୍ବନେନ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାତେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନାଜି ତର୍ବଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅତ୍‌କୋଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଅନ୍ନିତ୍ତ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାତ୍‌ତଜି ।

୧୦ ଆନାଜି ବନାୟବରଲୋଢ୍‌ନ୍ ଆସାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସନୟପନ୍ ଆବତ୍‌ତ୍‌ଲୋଢ୍ ଲୁଲନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଢ୍‌ନ୍ ଆଇତିତ୍ ତକୋ, “ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ବଇଲୋଢ୍‌ନ୍ ଇନିଜି ଆଇତିତ୍ ତେଲୋ, ତିଆତେ ଆନ୍ନିତ୍ତ୍ ଅଃମ୍ମାନ୍ନେଲୋ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ସନୟପନ୍ ଖାତ୍‌ତେ ।” ୧୧ ତିଆସନ୍ ତେନ୍ନେ ଜନାଲତ୍‌ତନ୍, ବନାୟବରନ୍ ବାତେ ଅନ୍ନିତ୍ତ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଢ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଅଃଢ୍ରେଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଢ୍‌ନ୍ ଆଇତିତ୍ ତକୋ, “ତର୍ବେନ୍ ବାତେ

☆ ୩:୭ ୩:୭ ରୋମିଅ ୪:୩ ☆ ୩:୭ ୩:୭ ରୋମିଅ ୪:୧୭

କ୍ରିଷ୍ଟୁନ୍ ସିନ୍ଦରିନ୍ ଅନ୍ତର୍ଘ୍ନ ଏଜିଜିଲନ୍ । ୨୮ ତିଆସନ୍ ଜିଉଦିମର୍ ତେଏତୋ କି ଏରୁଜିଉଦିମର୍ ତେଏତୋ, କମ୍ପାରିମର୍ ତେଏତୋ କି ଏରୁକମ୍ପାରିମର୍ ତେଏତୋ, ଓକାମର୍ ତେଏତୋ କି ଆଇମର୍ ତେଏତୋ, ଜନ୍ନିଡ଼ ଆନ୍ନା ତଡ଼, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସୁନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ତେଲବେନ୍ । ୨୯ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ କେଲ୍ଲାମର୍ଜି, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଜନି ସିବ୍ତେୟ୍ବର୍ଜନ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।

୪

୧୦ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଆପେୟନ୍ ଆନଜେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଅନନ୍ଆତେ ତେତେ, ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ଖାତେନ୍ ନିୟ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଯୋଡ଼ାଏନ୍ ଜାୟ୍ କମ୍ପାରିମର୍ ଅନ୍ତର୍ଘ୍ନ ତକୋତନ୍ । ୧୧ ଆପେୟନ୍ ଆଗ୍ରବରିଏନ୍ ଆ ଜୋଗା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅଡ଼ୋଆଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ୍, ଆପେୟନ୍ ଅୟୋଡ଼ଞ୍ଜି ତ ଗୁମ୍ପାଞ୍ଜି ସନ୍ନାସିଜନ୍ଆତଡ଼ ଜୁଲେଜାବଲେ ତକ୍ଲୋତଜି । ୧୨ ଏତେଲେମା ଅଙ୍ଗାଆଡ଼ିଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ପସିୟ୍ଗୋ ତକୋଲଡ଼ଲନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ପୁତ୍ ଅ ବୋର୍ସା ଆ କମ୍ପାରି ତକୋଲଡ଼ଲନ୍ । ୧୩ ବନ୍ତ ଜୋଗାନ୍ ଆରଡ଼ୋଲଞ୍ଜନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟଲାଇୟ୍, ଆନିନ୍ ଆଇମର୍ନ୍ ଆ କିମ୍ପୋଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜନମ୍ମୁ ଡ଼ତଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର୍ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋଲନ୍ । ୧୪ ବନାୟ୍ବରନ୍ ବାରେ ଆଜିବାତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ତାଣ୍ଡେତାଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଅନଜି ଅନେମ୍ପେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇୟଲାଇୟ୍ ।

୧୫ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଜି, ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନଜି, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଉଗରଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇୟ୍, ତି ଆ ପୁରାଡ଼ା “ଆପେୟ” ଗାମ୍ଲେ ଓଡ଼େତେ । ୧୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି କମ୍ପାରିମର୍ ତଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଜି, ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଜି, ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନଜି ଆଡ଼େଲବେନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆଅନଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ତକ୍ଲୋଏନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟ୍ତବେନ୍ ।

ଗାଳାତି ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆନିୟ୍

୧୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜନାଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନାଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଇସ୍ବର ତଡ଼, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କମ୍ପାରିନ୍ ଏତକୋଲନ୍ । ୧୮ ବନ୍ତ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଏଜନାଏନ୍, ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ନମି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନାତେ; ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଆରି ତି ବୋର୍ସାତଡ଼, ଜନ୍ନିଡ଼ ବରାୟ୍ବର୍ଯ୍ଯାୟ୍ତଡ଼ନ୍ ଆ କୋଡ଼ଡ଼ାୟ୍ସୁମ୍ମଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଯର୍ନେନ୍ ଏସାୟ୍ତେ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନିବା ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କମ୍ପାରିନ୍ ତକୋନେନ୍ ଏସାୟ୍ତେ ? ୧୯ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍, ଜୋଗାନ୍, ଆଙ୍ଗାଜନ୍ ବର୍ସେଡ଼ନ୍ ମାନ୍ନେତାଲେ ଏପୁରପୁରତନ୍ । ୨୦ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ଲୁମ୍ଲାଇୟ୍, ତିଆତେ ଅସମୟ୍ ମୋସ୍ତଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସନିନ୍ତାତାତ୍ତୟ୍ ?

୨୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଖେନ୍ ଅନ୍ତର୍ଘ୍ନ ଅମ୍ପେନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନ୍ତର୍ଘ୍ନ ଅମ୍ପେଲନାୟ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଆଙ୍ଗାୟ୍ ଏଞ୍ଜଡ଼ଲ୍ଲୟ୍ । ୨୨ ଖେନ୍ ଅରସୁଲିଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ପତ୍ତଣ୍ଡ ଖେନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିବେନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବର୍ଗାୟ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା । ୨୩ ବନ୍ତ, ତଅଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଅନ୍ତର୍ଘ୍ନ ତେଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ତଅଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଗିୟ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜରାବଲବେନ୍ କି ଏଞ୍ଜେଡ଼ୁଡ଼ୁମ୍ଡ଼ଲ୍ଲୟ୍, ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର୍ ଅନ୍ତର୍ଘ୍ନ ଏଜାଲ୍ଲୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ବନ୍ ଏଜାତେ, ଏତେଲେ ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଏଜାଲ୍ଲୟ୍ । ୨୪ ସନର୍ତାବେନ୍ ଅଡ଼େଙ୍ଗା ? ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ତେଲନ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଋମ୍ପଡ଼ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିବେନ୍ ତବଲେ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଏତିୟ୍ତୟ୍ ବନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ୍ । ୨୫ ଖେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବରଡ଼ତନାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ବନେରାମର୍ବେନ୍ ତେଲ୍ଲୟ୍ ?

୨୬ ତି ଆନ୍ନାମର୍ଞି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ମଡ଼ମ୍ ଅନ୍ନୟ୍ବତମ୍ ଅବଡ଼ୁୟ୍ତଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଅନ୍ନୟ୍ବ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସବ୍ଡାୟ୍ତାଲନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଲେନ୍ ତନେଲେନ୍ତଜି ଗାମ୍ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଏଡ଼ତଜି ଗୋୟ୍ତଜି । ୨୭ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋଲନାୟ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ତୁମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବନ୍ନୟ୍ବତଡ଼େନ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ମନଡ଼ଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବନ୍ନୟ୍ବନାବା । ୨୮ ଏ ତନ୍ନୁଡ଼ୟ୍ ପସିୟ୍ଖେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଅନ୍ତର୍ଘ୍ନ ଗନଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆରି କୋଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ବଜନ୍

ଆବ୍ରାହାମେନ ଅନ୍ତମ ବରାତମ୍ । ୧୦ ଖେନ୍ ନମି ଅମତ୍ତବେନ ତକୋଲନାୟ ନତ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନ୍ନା ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ତନାୟ ବନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ମାତ୍ତୁ ସନିନ୍ତାତାତମ୍ ।

ଆଗାରନ୍ ତ ସାରାନ୍ ଆନବଜ୍ଞବଦ୍

୧୧ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ବନାୟବରନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ସାୟତଜି, ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ବର୍ତାଜି, ବନାୟବରଲୋଟନ୍ ଇନି ଆଇତିତ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତତ୍ ? ୧୨ ତେତ୍ରେ ଆଇତିତ୍ ତକୋ, ଅବ୍ରାମନ୍ ଆଅନ୍ ବାଗୁ ତକୋଏନ୍, ଅବୟ୍ ଆ କମ୍ବାରିବଜନ୍ ଆଅନ୍, ଆରି ଅବୟ୍ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆଅନ୍ । ୧୩ କମ୍ବାରିବଜନ୍ ଆଅନ୍ ଜେଲୁ ତଅଟନ୍ ଆମ୍ବାୟନେ ବାତ୍ରେ ଜନମ୍ମୁ ତେଏନ୍, ବନ୍ତ ଆବିବାନେବଜନ୍ ଆଅନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟବର ବାତ୍ରେ ଜନମ୍ମୁ ତୁଏନ୍ । ୧୪ କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ୍ ଅନବଜ୍ଞବରନ୍ ଆ କଡାଡି ଅନ୍ତମ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ବାଗୁ ଆଇବଜ୍ଞି ବାଗୁ ଅନଗତନ୍ ଅନ୍ତମ, ଅବୟ୍ ଅନଗତନ୍ ସିନୟ ବରୁନ୍ ସିଲତ୍ ତୁଟ୍‌ଲନାୟ, ତିଆତେ ଆଗାରନ୍, ଆନିନ୍ କମ୍ବାରିନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ପସିଜନ୍ କୋତେନ୍ । ୧୫ ଆଗାରନ୍, ଆରବ ତେସାଲୋଟନ୍ ତକୋନ୍ ସିନୟ ବରୁନ୍ ଅନ୍ତମ, ନମି ତିଆତେ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅନ୍ତମ, ଆଗାରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନମି କମ୍ବାରିମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଜି । ୧୬ ବନ୍ତ ରୁଆଡ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆଅମ୍‌ରେଡ୍, ଆନିନ୍ ଅୟୋଡ୍‌ଲେନ୍; ୧୭ ତିଆସନ୍ ସାସ୍ତଲୋଟନ୍ ଆଇତିତ୍,

“ଏ ଆଞ୍ଜେବୟ୍‌ଜି, ସର୍ତାନାବା,

ଏ କୋକ୍ଳୋତନ୍ ବରାନ୍ ଅଶ୍ତୁଏ ଏଜନାଏନ୍ ଆଇବୟ୍‌ଜି ଅବସର୍ତ୍ତଲନ୍ ସର୍ତାନାବା;
ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅୟ୍‌ତବନ୍ ତକୋନ୍ ଆଇବୟ୍ ଆ ପସିୟ୍‌ଜି ସିଲତ୍

ଆ କୋନ୍‌ରାବଜନ୍ ଆ ପସିୟ୍‌ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ତକୋ ।”

୧୮ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସାକନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସନିବ୍‌ତେୟବରନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି । ୧୯ ଆମ୍ବୁଟ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଜେଲୁ ତଅଟନ୍ ଆମ୍ବାୟନେ ବାତ୍ରେ ଜନମ୍ମୁ ଆତ୍ରେଏନ୍ ଆ ପସିୟ୍, ପୁରାଡାନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟବର ବାତ୍ରେ ଜନମ୍ମୁ ଆତ୍ରେଏନ୍ ଆ ପସିୟ୍‌ଆତତ୍ ତଣ୍ଡାୟେନ୍, ଏତ୍ରେଲୋମା ନମି ନିୟ୍ ଏତ୍ରେଗୋ ତେତେ । ୨୦ ବନ୍ତ ସାସ୍ତନ୍ ଇନି ଗାମ୍‌ତେ ? ତେତ୍ରେ ଏନ୍ନେଲେ ଆଇତିତ୍, “କମ୍ବାରିବଜନ୍ ତ ଆଅନନ୍ ଅମ୍‌ତୁଟ୍‌ବାଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କମ୍ବାରିବଜନ୍ ଆଅନ୍, ଏରକମ୍ବାରିବଜନ୍ ଆଅନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ଆନର୍‌ଜେଜି ଅଞ୍ଜାଟେ ।” ୨୧ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କମ୍ବାରିବଜନ୍ ଆଅନ୍ ତତ୍, ବନ୍ତ ଏରକମ୍ବାରିବଜନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି ।

ଇନ୍‌ସୟ୍‌ଲୁମନ୍

୧ ଇନ୍‌ସୟ୍‌ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଉଲୁୟ୍‌ଲତ୍‌ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରବ୍‌ତୋଲନ୍ ତକୋନାବା, କମ୍ବାରିନ୍ ଆ ରାଟ୍‌ଡ୍‌ଲୋଡ୍ ଆରି ବତର ଏଗଲ୍‌ତଡ୍‌ନେ ।

୨ ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଇନିଜି ବର୍ତ୍ତବେନ୍ ତିଆତେଜି ଅମ୍‌ତଡ୍‌ବା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗବ୍‌ରେଡ୍‌ଲନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଇନ୍‌ଡ୍‌ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ତତ୍ । ୩ ଆନାଜି ଗବ୍‌ରେଡ୍‌ତଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆରି ବତର ବର୍ତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରଲୋଡ୍ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଲୁମେତଜି । ୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ବାତ୍ରେ ତରମ୍‌ମର୍ ଅମ୍‌ନେନେନ୍ ଆସନ୍ ଏସାୟ୍‌ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆମ୍‌ଡ୍ ସିଲତ୍ ସର୍ତାୟ୍‌ଲବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନାୟ୍‌ମନ୍ ଏଞ୍ଜାଟେ । ୫ ବନ୍ତ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆ ବୋସା ଅମ୍‌ଲେଲ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାତ୍ରେ ତରମ୍‌ମର୍ ତେତ୍‌ଲେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାଲନ୍ ଏଡକୋତନାୟ୍ । ୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ବାତ୍ରେ ଲୁଡ୍‌ଲନ୍ ତକୋଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍, ଗନବ୍‌ରେତନ୍, ଏରଗନବ୍‌ରେତନ୍ ଇନ୍‌ଡ୍‌ ଆନ୍ନା ତତ୍, ବନ୍ତ ତ ତନେଲୋଟନ୍ ରବ୍‌ତୋଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ତନ୍‌ଡ୍‌ୟମନ୍ ବାତ୍ରେ କାକାଡାନ୍‌ନେନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସିଲତ୍ ସୋଡା ।

୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନତ୍‌ତମ୍ ବନ୍ ଏତଡ୍‌ୟ୍‌ଲନ୍, ଆଜାଡି ତଡ୍‌ରଗତନ୍ ଏତଡ୍‌ୟ୍‌ଲନ୍ ଆଡିତ୍ ଆନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ତଡ୍‌ଲବେନ୍ ? ୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆରୋତ୍ରେଲବେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ବ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ତଡ୍‌ରଗତନ୍ ଜନିରନ୍ ଅଞ୍ଜାଟ୍‌ଲବେନ୍ । ୯ ବର୍ନେଲୋଟନ୍ ତକୋ “ଅସୋୟ୍ କମିରନ୍ ଆସସତନ୍ ଆ ମଇବା ସମ୍‌ରାନ୍ କମିରନ୍ ତୁମ୍ ଅମ୍‌ପେଆୟ୍‌ତେ ।” ୧୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଡ୍ ଆନ୍ନା ଏଞ୍ଜାବ୍‌ତିସୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ

☆ ୫:୯ ୫:୧୧ କରନ୍ତି ୫:୭

ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମତ୍ ଆସାତନାୟ, ବନ୍ତ ଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଏମ୍ବେତବେନ୍, ଆନିନ୍ ଜନତ୍ ତେଏତୋ, ଆନିନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତେ ।

୧୧ ବନ୍ତ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନଜି, ଞେନ୍ ନମିତ୍ରାନ୍ ଗନବରେତନ୍ ସନାୟସାୟ ଗାମ୍ଲେ ଅସ୍ତୁବରାୟ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ଲେତେନ୍ ଜନିବା ଞେନ୍ ନମି ନିୟ୍ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ ? ଗନବରେତନ୍ ସନାୟସାୟ ଗାମ୍ଲେ ଞେନ୍ ଅସ୍ତୁବରାୟ ନତ୍, ଏତେଲ୍ଲେତେନ୍ ଆଅକ୍ଷାତଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ତନତ୍ତଡ଼ନ୍ ଅଞ୍ଜାତାୟ ବନ୍ । ୧୨ ଆନାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଏମ୍ବେତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି କେଶ୍ଟାଡ଼ ତଅଡ଼ନ୍ ଆଗଡ଼ଗଡ଼ ତେନ୍ ତେତେ ବନ୍ ।

୧୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନ୍ସୟଲ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଅନୋଡ୍ରେନ୍ ତେଲ୍ଲବେନ୍, ଗିୟତମ୍ନାବା, ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟସାୟଜି ଲୁମ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଜନ୍ସୟଲ୍ଲୁମନ୍ ଅବୟ ରୟଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜୁମ୍ତଡ଼ନେ, ଆପାୟ୍ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାରେ ତତମ୍ ଅଲ୍ଲସାକ୍ଲେବା । ୧୪ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆବୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାରେ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଅଡ଼କୋନ୍ ସୁଜ୍ଜେତେ, “ତୟଲ୍ଲିସିମ୍ବରବେନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୁଡ଼ୟମବା ।” ୧୫ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତତମ୍ ଅଲ୍ଲମ୍ତାଲେ ଏଲ୍ଲେଜୋମେନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ଲେତେନ୍ ଗିୟତମ୍ନାବା, ଅସମୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତତମ୍ ଏଲ୍ଲରକ୍ତେ ।

ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ତ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଞ୍ଜୁମ୍ନେ

୧୬ ଞେନ୍ ବର୍ତବେନ୍, ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ବାରେ ଞ୍ଜୁମ୍ନାବା, ଏତେଲ୍ଲେତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟସାୟଜି ଏଞ୍ଜୁମେ । ୧୭ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟସାୟ ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ସଜ୍ଞାତେ, ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ଆ ସନାୟସାୟ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ସନାୟସାୟ ସଜ୍ଞାତେ; କେନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ତତମ୍ ବନେରା, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନିଜି ଲୁମ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତବେନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ଏଞ୍ଜୁପ୍ରିଏ । ୧୮ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ବାରେ ଏଞ୍ଜୁମ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ଲେତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଆ ଜାୟତଡ଼ ।

୧୯ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି; ତାରିନେନ୍, ଏରମଡ଼ିର, ୨୦ ମନତ୍ତଡ଼ନ୍ ଆଲ୍ଲନୁମ୍, ସନୁମ୍ପୁରନ୍, ସମ୍ବମ୍ବରନ୍, ତନେଜନ୍, ବନେରାନ୍, ଅଲ୍ଲବାଡ୍ରେନ୍, କେନ୍ସନେନ୍, ବନ୍ତ୍ରାବନ୍, ତିନ୍ସୟ ସୁକ୍ଳାନ୍, ପନାଲ୍ଲାଡ଼ନ୍, ପନାଲ୍ଲାଡ଼ବରନ୍, ଇସ୍ତାନ୍, ୨୧ ଗାସାଲନ୍, ଲେଡ଼ନେନ୍, କେନ୍ ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏଲ୍ଲମ୍ତଡ଼, ଞେନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବବେନ୍, ଆନାଜି କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ ତରକୋନେନ୍ ଅଞ୍ଜାତେଜି ।

୨୨ ବନ୍ତ ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ଆ ଜଅ ତନୁଡ଼ୟମ୍, ସର୍ତାନ୍, ସନ୍ୟୁନ୍, ସନ୍ଏନ୍, ସନାୟସିନ୍, ୨୩ ଲବଡ୍ରେନ୍, ତର୍ନେତମନ୍, ଲଗଡ଼ ବୁଡ୍ରେନ୍ ତ ଆକୟତମ୍ନେନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତନତ୍ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରଲୋଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆଇଡିଡ଼ ତଡ଼ । ୨୪ ଆନାଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତ ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆନିଞ୍ଜୟମ୍ଜି ଆଅକ୍ଷାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରକ୍ତଏନ୍ । ୨୫ ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ଜନ୍ଲେନ୍ଆତଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତିୟତିୟଲ୍ଲଡ଼ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ପୁରାତାନ୍ ବାରେ ଏଞ୍ଜୁମ୍ନେବା । ୨୬ ଜନ୍ଲେଞ୍ଜି କକ୍ଳିତାଲନ୍ ତତମ୍ ଅଞ୍ଜୁଲ୍ଲବଦ୍ବାବ୍ବୋ, ଆରି ତତମ୍ ଅଞ୍ଜୁଲ୍ଲୟାଭାବୋ ।

ତତମ୍ ଅଲ୍ଲସାଜବା

୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନଜି, ଆନ୍ନିଡ଼ ତୋସାନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ଞନମ୍ତାଏନ୍ ତେନ୍, ଅମ୍ବେଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନାଜି ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ୍ ବାରେ ଏଞ୍ଜୁମ୍ତନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଲବଡ୍ରେଲ୍ଲନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଆତଡ଼ ଞନତ୍ତନ୍ ତିୟଲେ କେମାବା; ଅସମୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତନୋରତୋରଲୋଡ଼ ଗଲୋତବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ନିୟ୍ ଗିୟତମ୍ନାବା । ୨ ତତମ୍ ଆ ବିଡ଼ାର ବୋୟବୋୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଲ୍ଲସାଜବା, କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ବନାୟବର ମାନ୍ନେଲ୍ଲ ଏରପ୍ରିତେ । ୩ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ଜନତ୍ତଡ଼େନ୍, ଆନିନ୍ ଅବସୋଡ଼ାତମ୍ଲନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ଲେତେନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ତମ୍ କଶ୍ଟାୟତମ୍ତନ୍ । ୪ ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଞ୍ଜୁମ୍ନେଞ୍ଜି ଅଲ୍ଲତମ୍ନେତଜି, ଆ ଞ୍ଜୁମ୍ନେନ୍ ମନତ୍ ତେନ୍ ଦର୍ପନେତୋ, ଆରି ଆନ୍ନାମ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ବୟନ୍ ଅବଜଡ଼ତମ୍ଲନ୍ ଦର୍ପତଡ଼େନ୍ ତଡ଼ । ୫ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ତତମ୍ ଆ ବିଡ଼ାର ବୋୟତବୋ ।

୫:୧୭ ୫:୧୭ ରୋମିଅ ୭:୧୫-୨୩

ଏପିସୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ପତ୍ର ଏପିସି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଥା ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

ଏପିସିବାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଥା ସିଟିଲୋଡ୍, ରୁଆଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ତ ପୁତ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍‌ଆତେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ଅନବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଥା ଗନବ୍‌ଡେଲ୍‌ବର୍ ଆଇଡିଡ୍ ୧:୧ ।

କେନ୍ ସିଟିନ୍ ଥା ପର୍ଡମ୍‌ବୁରୁଡ୍ ଆପେୟ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଥା ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ ସେତାଏନ୍, ଆରି ଥା ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ପେଲେ ଏଙ୍ଗାଲେ ମନ୍‌ରାଜି ଥା ଇସ୍‌ କେମାଏନ୍, ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଥା ପର୍ମାଡାଲନେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ବାଓେ ଆରଲ୍‌ମେନ୍ ଥା କଡାଡିଜି ଆଇଡିଡ୍ ।
୩:୧୪:୧୬:୨୦୭:୧-୭

କେନ୍ ଥା ସିଟିଲୋଡ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମତ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆବୟନ୍ ଅମ୍ପେଲନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ତି ଥା ବର୍ନେଜି ତୁମ୍ ଆଇଡିଡ୍; ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଅବୟ ତଅଡ୍‌ନ୍, ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆବବନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଇଡ୍‌ଲମ୍‌ରନ୍ ଅବଜଡ୍‌ଲେ ଇଡେନ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୯:୩-୧୩ । ଆରି ନିୟ୍ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଅବୟ ଅସିଡ୍‌ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ କୁନେନ୍ ଥା ମୁଡଅର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଜଡ୍‌ଲେ ଇଡେନ୍ । ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଅବୟ ଆଇମର୍, ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଥା ଅୟତବନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଜଡ୍‌ଲେ ଇଡେନ୍ । କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଥା ତନୁଡ୍‌ୟମ୍, ତିୟତମନେନ୍, କେମାନ୍, ସନାୟ୍‌ମନ୍ ତ ମନଡିରନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସାଆର୍ ଗିୟତାତେ ।

ବଇନ୍ ଥା ସନାକ୍ତାଡ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୨
- ୨. କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତ ମଣ୍ଡଳିନ୍ । ୧:୩-୩:୨୧
- ୩. କ୍ରିସ୍ତଲୋଡ୍‌ନ୍ ରଡ୍ ଅନମେଡ୍‌ନ୍ । ୪:୧-୬:୨୦
- ୪. ଅନବ୍‌ସୁଜେବରନ୍ । ୬:୨୧-୨୪

୧ *ଞ୍ଜେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଥା ଇସ୍ତୁମ୍ ବାଓେ ଞ୍ଜେନ୍ ଅବୟ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ୍‌ନେମର୍, ଏପିସି ଗଡାଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଡ୍‌କୋତଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଆପ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍ ।

୨ ଆପେୟ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ତ ସନୟ୍‌ମନ୍ ତିୟବେନଡୋ ।

ପୁରାଡାନ୍ ଆସିର୍ବାଦଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମତ୍ ତକୋ

୩ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ତ ଆପେୟ ଇସ୍‌ରନ୍ ସନେଜେନ୍ ତେଏତୋ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ଅବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ଲେ ରୁଆଡ୍‌ନ୍ ଥା ମନ୍‌ରା ଅଡ୍‌କୋନ୍ ପୁରାଡାତାଗୋ ଆସିର୍ବାଦଞ୍ଜି ତିୟତିୟଲଡ୍‌ଲନ୍ । ୪ ପୁତ୍‌ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଟ୍ ଗଡେଲେନ୍ ଆମ୍ପଡ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସେତାଲଡ୍‌ଲନ୍, ଆରି ଆମ୍ପକ୍ତାବାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମଡିର୍ ଆରି ଏରଡୋସା ଅନେମ୍ପେନ୍ ଆସନ୍ ନମି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ଅବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟ୍‌ଲଡ୍‌ଲନ୍ ।

୫ ଆରି, ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ଥା ପସିଜଞ୍ଜି ଅନେମ୍ପେନ୍ ଆସନ୍ ଥା ଇସ୍ତୁମ୍ ତ ତନୁଡ୍‌ୟମ୍‌ନ୍ ବୟନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆମ୍ପଡ୍‌ମା ସେତାଲଡ୍‌ଲନ୍ । ୬ କେନ୍‌ଆତେ ଥା ସନାୟ୍‌ମନ୍ ଥା ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ୍ ସନେଜେନ୍ ଆସନ୍ ତେଏନ୍, ତି ଥା ସନାୟ୍‌ମନ୍ ଥା ତନୁଡ୍‌ୟମ୍ ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଅମ୍ପେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତିୟତିୟଲଡ୍‌ଲନ୍ । ୭ *କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆର୍ଗୁଏନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତନାଣ୍ଡେନ୍ ଖାଡ୍‌ଲବୋ, ଇସ୍‌ଲେନ୍ ସିଲଡ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କେମାନ୍ ଖାଡ୍‌ଲବୋ । ୮ ଥା ସନାୟ୍‌ମନ୍ ଅମ୍ପେଲେ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ଗିଆନନ୍ ତ ବୁଡ୍‌ଡିନ୍ ତିୟତିୟଲଡ୍‌ଲନ୍ ।

୯ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଲୁମ୍‌ତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ପଡ୍‌ମା ଆନିନ୍ ଇୟମେନ୍, ଏଡେଲେମା ଆନିନ୍ ଜରୁ ଥା ଇସ୍ତୁମ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବଜନାଲଡ୍‌ଲନ୍ । ୧୦ ତିନ୍ନାନ୍ ବରିଜେନ୍ ତେନ୍ ତି ଆନିଃୟମନ୍ ଅନ୍ତମ୍

* ୧:୧ ୧:୧ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୮:୧୯-୨୧; ୧୯:୧ * ୧:୭ ୧:୭ କଲସି ୧:୧୪

ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍ର ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନଆଡେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଆବୟନ୍ ଅନେତେ ।

^{୧୧} ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଁ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ତ ଆ ଗନବରିନ୍ ବାଢେ ଗଡେଲ୍ଡେତେ, ଆମ୍ନୁଡ଼ୁମା ସିଲଡ଼ ଆଡୁବଡୁବନ୍ ଆ ଇସ୍ଵମତମନ୍ ଆ ଗନବଡେଲ୍ ଆସନ୍, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବାଢେ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅନେନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ସେଡାଲ୍ଡ଼ଲନ୍ । ^{୧୨} ତିଆସନ୍ ଜିରାୟବା, ଆନାଜି ଆମ୍ନୁଡ଼ୁମା ଇନ୍ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଆସାଲନ୍ ତକୋଲନ୍ବୋ, ଅଡ଼କୋନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ଆଡ଼ତ୍ ଏସେକେବା ।

^{୧୩} ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅଞ୍ଜା ଆଡିଡ଼ ଅନୁରନ୍ ଆଡିୟତିୟଲ୍ଡ଼ତନ୍ କେନ୍ ମନଡ଼ବର ଆଜାଡିବରନ୍ ଏଅମତଡେନ୍, ତିଆଡିଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତେଲବେନ୍; ଆମ୍ନେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଏଡର୍ନ୍, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନିବଡେୟବର ଅନ୍ତମ୍ ମଡିଡ଼ ପୁରାଡାନ୍ ତିୟଲେ ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ଅବଜିଡ଼ଲବେନ୍ । ^{୧୪} ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ତ ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ତନାଶ୍ଟେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ମଡିଡ଼ ପୁରାଡାନ୍ ଆନ୍ସକାରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତିୟତିୟଲ୍ଡ଼ଲନ୍

ପାଓଲନ୍ ଆ ପାର୍ଟନା

^{୧୫} ତିଆସନ୍ ପ୍ରଭୁ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ତନେବେନ୍ ତ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନ୍ନୁଡ଼ୟବେନ୍ ତକୋ, ^{୧୬} ତି ଆ ବନେଁଜି ଅମତଡ଼ତାଲେ ଖେନ୍ ନିୟ୍ ପାର୍ଟନା ଇଡ଼ନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏରଲୋଲୋନେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ଆଡ଼ତ୍ ସେକେତାୟ । ^{୧୭} ଆମ୍ନେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ଗିଆନନ୍ ତ ଅନବଜନାବରନ୍ ଆ ପୁରାଡା ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ପ୍ରଭୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆ ଇସ୍ଵର, ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଆପେୟନ୍ ଆମତ୍ ତିତାନ୍ ପାର୍ଟନାତନାୟ । ^{୧୮} ଏଡେଲ୍ଡେତେନ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଉଗରମଡ଼ବେନ୍ ସାବକ୍ତୁଲନ୍ ଏରପ୍ରିତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆରୋଡେଲ୍ଡେବେନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଇନି, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜାଡ଼ତେଞ୍ଜି ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ତାଗୋ ଆ ରନ୍ନା ଇନି, ତିଆଡେ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ଜନାତବେନ୍ । ^{୧୯} ଆରି, ତନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା କାକାଡାନ୍ ଆ ରନପ୍ରି ତିଅଞ୍ଜା ଆ ସୋଡା ତିଆଡେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନାଲେ ରପ୍ରିତବୋ । ^{୨୦} ନମି ଅମତଡ଼ରେଡ଼ଲେନ୍ ଆରଲନ୍ନୁମତନେନ୍ ତି ଆ ବୋର୍ସା ବୟନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ଆଡ଼ତ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟମେଡ଼ଲେ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍ଲଡୋମସିଗଡ଼ ଅବତକ୍ଲୁମେନ୍ । ^{୨୧} କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅଡ଼କୋ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆନବଞ୍ଜାନେମର, ରାଜାଗତନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେନ୍ ଆ ସୋଡାମର, ବୋର୍ସାମରଞ୍ଜି ତ ସୋଡାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ଅବଞ୍ଜାନେତେ ଆରି ନମି ଆ ଜୁଗ ତ ତିକ୍ଲି ଜୁଗ ଆ ସନୋଡାଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ନିୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସନୋଡାଗଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡା । ^{୨୨} ଇସ୍ଵରନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଡାଲ୍ଡ଼ଜଡ଼ନ୍ ଆ ଜାୟଡା ତକୋଏନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଁଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ଆଡ଼ତ୍ ତବନଡ଼ତାଲେ ଅବବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଣ୍ଡିଡ଼ି ତିୟେନ୍ । ^{୨୩} ମଣ୍ଡିଡ଼ି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ତଅଡ଼, ମଣ୍ଡିଡ଼ି ସନ୍ଲେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ କାକାଡା ବରିୟ୍ ତେତେ, ଆରି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଁ ଅବସୁକ୍ଲେତେ ।

ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍

^୧ ଅନାଲେବେନ୍ ତ ଇସେବେନ୍ ଆସନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ଆଡିଡ଼ ପୁରାଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆରବୁ ତକୋଲବେନ୍ । ^୨ ଅଞ୍ଜା ପୁରାଡା ନମିଡାନ୍ ଆଲେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ରେଡ଼ ଲନ୍ନୁମଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆ ଇସ୍ଵମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ନେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ଆଡିଡ଼ ଖଣ୍ଡମଡାଲନ୍ ତୋସାନ୍ ତ ଇସେଲୋଡ଼ନ୍ ଆରବୁ ତକୋଲବେନ୍ । ^୩ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଲଡ଼ଲନ୍, ଆରି ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ତ ମନ୍ନନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ବାଢେ ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଲୁମଲେ ତକୋଲନ୍ବୋ, ଆମ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ ବାଢେ ପନବରତନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ତକୋଏନ୍ । ^୪ ବନ୍ତ ଏନେଗୋ ଆ ତୋସାଲୋଡ଼ ଆରବୁ ତକୋଲଡ଼ଲନ୍ ଜନଡ଼େତନ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ କାନକାରମ୍ ଆଗ୍ରାମେନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ସୋଡା ତନ୍ନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାଢେ ତୁଡ଼ୟମଲ୍ଡ଼ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ନେନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ବାଢେ ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ । ^୫ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ଅବତୋଡାଲେ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ । ^୬ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ଆବମାୟନେନ୍ ଆଡେଲ୍ଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍

* ୧:୨୨ ୧:୨୬ କଲସି ୧:୧୮ * ୨:୧ ୨:୧ କଲସି ୨:୧୩

ବୟନ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅନବଞ୍ଚନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ନିୟ୍ ଅବତୋଲଢ଼ଲନ୍ ।
 ୭ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ କାନକାରମ୍ ଗାମ୍ଲେ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସ୍ବନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଗୋଗୋୟ୍
 ଗବ୍ବାଡ଼ଲଢ଼ଲନ୍ । ୮ ଇସ୍ବରନ୍ କାନକାରମ୍ ଆଗ୍ରାମେନ୍ ଆସନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍
 ଏଞ୍ଚାଡେନ୍, ତିଆତେ ଲନୁମ୍ବେନ୍ ବାଢେ ଅଃଡ଼େଲୋ, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ ।
 ୯ ଲନୁମ୍ବେନ୍ ବାଢେ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଦର୍ପତଢ଼ନେ ତଡ଼ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍
 ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଗଡ଼େଲଢ଼ଲନ୍, ଅଡ଼କୋ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିମା
 ଗବ୍ବିଏନ୍, ଜିସ୍ବ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବୟନ ମାୟ୍ଲନ୍ବୋ ଡେନ୍ ତୁମ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ଲେ
 ରପ୍ତିତବୋ ।

କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆବୟନ ଏମ୍ବେନେନ୍

୧୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦି ଜାତିମର ତକୋଲବେନ୍, ଜେଲୁ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗବରେଡ଼ନ୍
 ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼଼ “ଏରଗନବ୍ରେଡ଼ମରଞ୍ଜି” ଗାମ୍ଲେ ବର୍ବେଞ୍ଜି । ୧୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସଞ୍ଚାୟ୍ ତକୋଲବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବଡେସାମରଜି ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଏନ୍ ଆ
 ଜାତିଲୋଡ଼୍ ଏରମନାୟ୍ ତକୋଲବେନ୍ । ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ଆଗ୍ରାସାଲୋଡ଼ଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 ଇନ୍ନିଡ଼୍ ମରାୟ୍ନେ ତଡ଼ ତକୋଲବେନ୍ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ଆରି ଇସ୍ବରତଡ଼ନ୍
 ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଏତକୋଲନ୍ । ୧୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସଞ୍ଚାୟ୍ ତକୋଲବେନ୍,
 ନମି ଜିସ୍ବନ୍ ବୟନ ଆବୟନ୍ ତେଲୋଡ଼୍ ତେଲେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମିଞ୍ଚାମ୍ ବାଢେ ତୁୟାୟ୍ଲବେନ୍ ।
 ୧୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ଆବୟନ୍ ଅମ୍ବେଲେ, କ୍ରିସ୍ଟନ୍
 ଆନିନ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିଆଲେନ୍ ସୟ୍ଲନ୍ ପାଡ଼ଲାଇ । ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼ ତର୍ତମ୍ ବନେରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରାନ୍ସାଏନ୍ ଆ
 କିନ୍ତାଲ୍ ଆନିନ୍ ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ବାଢେ ପାୟ୍ଲେନ୍ । ୧୫ ଆନିନ୍ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ବନାୟ୍ବରନ୍
 ସବ୍ଡାୟ୍ଲେ ଜିଉଦି ଜାତିନ୍ ତ ଏରଜିଉଦି ଜାତିମରଞ୍ଜି ଅବୟ ରଡ଼ ଜାତିମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗଡ଼େଏନ୍,
 କେନ୍ଆତେ ବୟନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ସନୟ୍ଲନ୍ ପାଡ଼ତାୟ୍ । ୧୬ ଆନିନ୍ ଆଅକ୍ବାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍ବୁଏନ୍
 ଆସନ୍ ତି ବାଗୁ ଜାତିଞ୍ଜି ବନେରା ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜିଆତେ ଆନିନ୍ ସବ୍ଡାୟ୍ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ଅବୁବୁଲେ
 ଆବୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼଼୍ ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼ଲାଇ । ୧୭ ତିଆସନ୍
 କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଜିର୍ତାୟ୍ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସଞ୍ଚାୟ୍ଲେ ଆପ୍ରାଡ଼େଞ୍ଜି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଅବଡ଼ମଲନ୍
 ଆପ୍ରାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ଜିଉଦିମରଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନୟ୍ଲନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଅପ୍ବୁବୁରେଞ୍ଜି । ୧୮ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅମ୍ବେଲେ
 ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ତ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆବପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଢେ ଆପେୟନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିବା ଜନିରନ୍
 ଆସନ୍ ରୟ୍ଡ଼ନ୍ ଞାଡ଼େଞ୍ଜି ।

୧୯ ତିଆସନ୍ ଏ ଏରଜିଉଦିମରଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ଆରି ବଡେସାବାଜି ତଡ଼ କି କେନ୍ ଆ ତେସାମରଜି ତଡ଼,
 ନମି ବୟଲେମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆରି ଆସିଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି
 ତେଲବେନ୍ । ୨୦ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଞଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପୁର୍ବୀଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆଡ଼ୁବେଞ୍ଜି ଆ
 ପୁନାଦି ଆ ଡୋଣ୍ଡୋ ଅସିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲବେନ୍, ଜିସ୍ବ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ମା ତି ଆସି ଆ କୁନେଅର୍ । ୨୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
 ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସି ରୁକ୍ତାଲନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବୟ ମଡ଼ିର୍ ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମରଡ଼ଲେ ପାଡ଼ତେ ।
 ୨୨ ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିବେନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବୟ ଅସିଡ଼ନ୍
 ଅନ୍ତମ୍ ଏଡ଼ୁବଡ଼ନ୍ ।

୩

ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୧ ଞେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଆମ୍ବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସ୍ବନ୍ ଆଲରେଡ଼ଲୋଡ଼୍
 ଞେନ୍ଆଡ଼଼୍ ବଣ୍ଡିଲ୍ ଯଜି । ୨ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମ୍ ବାଢେ ସନୁକ୍ବାବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଞେନ୍ କେନ୍ ଆ
 କାକାଡ଼ା ଲନୁମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ତିୟ୍ଲନ୍, କେନ୍ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଲ୍ଲମ୍ତଡ଼େ । ୩ ଜରୁବରଞ୍ଜି
 ଇସ୍ବରନ୍ ଞେନ୍ଆଡ଼଼୍ ଅବଜନାଲ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଞେନ୍ ଅସୋୟ୍ ଇଡ଼ତାୟ୍ । ୪ ତିଆତେ
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏପଡ଼େଲନ୍ ଡେନ୍, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଜରୁବରଜି ଞେନ୍ ଇନିଜି ଜନାଲ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍
 ଜନାଲେ ଏରପ୍ତିତେ । ୫ ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜରୁବରଞ୍ଜି ଅଃକର୍ଚନେ, ବନ୍ତ ନମି ଇସ୍ବରନ୍ ମଡ଼ିର୍

ଅନାୟାୟ ଖଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ପୁରାତାନ ବାଢେ ବର୍ବନେ । ୭ ତି ଜରୁବରଞ୍ଜି ଆଗ୍ରାମଗାମ ମନଢ଼ବରନ୍ ବାଢେ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ଜେଲୁ ତଅଢ଼ନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାରଜି ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ବାୟନେ ବାଢେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆତ୍ରିୟତିୟଲଢ଼ଲନ୍ ଆ ସନିବତେୟବରଲୋଡ଼ ମାୟଲଞ୍ଜି ।

୯ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ଯା ବାଢେ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜା ଯୋଡ଼ା ଆ ତନିୟତିୟ ଖାଡ଼ଲାୟ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ଆନସ୍ତୁବରମର ତେଲ୍ଲୟ । ୮ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ସନ୍ନାତମ, ତେଲୋଜନଢ଼ତେନ୍ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଢ଼ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନଢ଼ବର ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ଆତଢ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ରୟଢ଼ନ୍ ତିୟଲ୍ଲୟ । ୯ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଜରୁବରଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଖନଶ୍ଚୁମନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ରୟଢ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ; ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗନଡ଼େମର ଇସ୍ବରନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ଆତିଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜରୁ ବର୍ନେଞ୍ଜି ସିଲେ ତଞ୍ଜୋଏନ୍ । ୧୦ ଏଢେଲତେନ୍ ନମି ଆତିଡ଼ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ବାଢେ ରୁଆଢ଼ନ୍ ଆନବଞ୍ଜାନେମର ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗିଆନବର ଜନାଲେ ରପ୍ତିତଜି । ୧୧ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ଗନବତେଲବର ଅନ୍ତମ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଅଞ୍ଜେଲେ କେନ୍ଆତେ ଗବତେଲେନ୍ । ୧୨ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ବନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଆମଢ଼ନ୍ ତରରତନ୍ବନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଢ଼ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ନମି ବୋର୍ଯା ତକୋ । ୧୩ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗାମ୍ବୋୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତୁଲ୍ଲନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ ତିଆସନ୍ ମୁସୁକ୍ଳାତେତଢ଼ବେନ୍ ଗାମ୍ବେଲେ ଖେନ୍ ବର୍ବବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସନ୍ନୁକ୍ଳାବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତେଏନ୍ ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତନୁଢ଼ୟମ୍

୧୪ ତିଆସନ୍ ଅଞ୍ଜା ଆପେୟ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ରୁଆଢ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍ଲି ଲୋଢ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜମନ୍ ଖାଡ଼ତଜି, ୧୫ ଆପେୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଢ଼ ଖେନ୍ ତୁଡ଼ମୁଲେ ପାର୍ତନାତନାୟ । ୧୬ ଆନିନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଢ଼ ଆନଜେ ବାଢେ ଆ ପୁରାତାନ ବୟନ୍ ପୁରାତାବେନ୍ ରନବତୋନ୍ ଆସନ୍ ଅକୋର୍ଯାତବେନ୍ । ୧୭ ଆରି, ତର୍ନେବେନ୍ ବାଢେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ତକୋତନେ, ପୁନାଦିବେନ୍ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ବାଢେ ଗବ୍ରିଲେ ରତୋଏତୋ ଗାମ୍ବେଲେ ଖେନ୍ ପାର୍ତନାତନାୟ । ୧୮ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତନୁଢ଼ୟମ୍ ଅରଣ୍ଡି ତିଅଞ୍ଜା ଆ ତେଞ୍ଜା, ତିଅଞ୍ଜା ଆ ଲାଆଡ଼, ଅରଣ୍ଡିଲୋ ତିଅଞ୍ଜା ଆ ତେଞ୍ଜା ଆରି ତିଅଞ୍ଜା ଆ ଜରୁ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୟଲେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଜନାଲେ ଏରପ୍ତିତେ । ୧୯ ଓଓ, ଆମ୍ବେନ୍ ଆ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ଜନାଲେ ଏରପ୍ତିତେ, ବନ୍ତ କେନ୍ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନାଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିବୋ, କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗୁନ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନାଲେ ଏରପ୍ତିତେ ।

୨୦ ଅଞ୍ଜା ଇସ୍ବର ଉଗରଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆରଲୁମତେନ୍ ଆ ବୋର୍ଯା ବାଢେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆଢ୍ବେଡ଼ତବନ୍ ତ ଆରିଃୟମତବନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ତିୟତିୟଲଢ଼ତନ୍, ୨୧ ମଣ୍ଡିନ୍ ତ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଅଞ୍ଜେଲେ ତି ଆ ଇସ୍ବର ଆଏଡ଼ର ଗନ୍ତୁ ପନେମେଢ଼ନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ ଆବୟନ୍ ଏଞ୍ଜେନେନ୍

୧ ପ୍ରୁନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ବଣ୍ଡିଂଲୋଢ଼ନ୍ ତକୋ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବର୍ବବେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲେ ଖଣ୍ଡୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଓଡ଼େଲବେନ୍ ଏଢେଲେ ଖଣ୍ଡୁମନାବା । ୨ *ଆଏଡ଼ର ଲନଗତନ୍, ଲବଢ଼ିନ୍ ତ ସନଏନ୍ ବାଢେ ତକୋନାବା, ତର୍ତମ୍ ଅଲୁଡ଼ୟମ୍ବା । ୩ ମଡ଼ିର ପୁରାତାନ ଆନବଞ୍ଜାନେ ବାଢେ ସୟ୍ ଗାମ୍ବେଲେ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ଆବରୁଲୁନ୍ ଅଞ୍ଜେନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରବା ଗୋୟବା । ୪ ଜେଲୁ ତଅଢ଼ଲେନ୍ ଆବୟନ୍, ପୁରାତାନ ନିୟ ଆବୟନ୍; ଆରି ଅବୟ୍ ଅରାସାନେନ୍ ତିୟଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଓଡ଼େଲଢ଼ଲନ୍ । ୫ ଆବୟନ୍ ପ୍ରୁନ୍, ଆବୟନ୍ ତର୍ନେନ୍, ଆବୟନ୍ ତଲୁବତାନ୍ । ୬ ଅଡ଼କୋ ଜାତିମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ବର ତ ଆପେୟନ୍ ଆବୟନ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ପ୍ରୁ, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଢ଼ ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ଉଗରଲୋଡ଼ ତକୋ ।

୭ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆତ୍ରିୟତିୟଲଢ଼ଲନ୍ ଅନ୍ତମ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ତଢ଼ବୟ୍ ତଢ଼ବୟ୍ ତନିୟତିୟନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ । ୮ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସାସ୍ତଲୋଢ଼ନ୍ ଆଇତିତନ୍ ତକୋ, “ଆଞ୍ଜା ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ଜିରେନ୍,

* ୪:୨ ୪:୨ କଲସି ୩:୧୨,୧୩

ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଗୋଗୋୟ ବଣ୍ଟିମରଞ୍ଜି ଓରୋଡ଼େଞ୍ଜି;

ଆରି ଆନିନ୍ ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ତନିୟତିୟୁଜି ତିୟେଞ୍ଜି ।”

୯ “ଆନିନ୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଜିରେନ୍ ।” କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ଇନ୍ ? କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ଆମ୍ବୁ ଆନିନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ଜାୟତା ପଡ଼ଲନାୟ । ୧୦ ତିଆସନ୍ ଆନା ପଡ଼ଲନାୟ, ସମ୍ପରା ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ବନବ୍ରିଜନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆ ଆରି ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୧ ଆନିନ୍ ମା ମନରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜବୁ ତନିୟତିୟୁଞ୍ଜି ତିୟଲେ ଜିରେନ୍, ଲାଡ଼ଲେନ୍ଦ୍ ଆନାସ୍ତାୟ ଖଡ଼ନେମର୍, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ଦ୍ ପୁବାଃତେ ବନେମର୍, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ଦ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଆନସ୍ତୁଡ଼ବରମର୍, ଲାଡ଼ଲେନ୍ଦ୍ ପାସୁର, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ଦ୍ ଖନଡ଼ତିୟମର୍ ଅମ୍ବେଲେ ସେଡାଲେ ତନିୟତିୟନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୧୨ ଏରେଲ୍ତେନ୍ଦ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ସେବା କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ବଲେ ରପ୍ତତି, ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ମରଡ଼ତେ । ୧୩ ତିଆସନ୍ ଇନଲେନ୍ଦ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ଲେନ୍ଦ୍ ତନେଲେନ୍ଦ୍ ବାରେ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଢ଼ାଡ଼ାଅନ୍ ଆ ଗିଆନଲୋଡ଼ ଆବମାୟନେନ୍ଦ୍ ତେତେଲଡ଼ନେତୋ, ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତନିୟତିୟଲୋଡ଼ ମରଡ଼ତାଲେ ମୟଡ଼ମର୍ ତେତେଲଡ଼ନେତୋ । ୧୪ ତିଆସନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ଆରି ପସିଜଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏରନମ୍ବେନେନ୍ଦ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଆ କନଶ୍ଚାୟବର୍ ତ ଆନ୍ନା ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ଆବର୍ତନେଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜି ଅମ୍ବଡ଼ଡ଼ାଲେ ବାଉଲ୍ଲି ଅଃନେମ୍ବେନେବା । ୧୫ ବନ୍ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅବଲେନ୍ଦ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତିଆସନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ ବର୍ଚ୍ଚିନ୍ ମନଡ଼ ଏଖଣ୍ଡମନେବା, ଆରି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାରେ ମରଡ଼ଲଡ଼ନେତୋ । ୧୬ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆନବ୍ଞାନେ ବାରେ ଜେଲ୍ଲୁ ତଅଡ଼ କେଣ୍ଡାରଞ୍ଜି ଜୁଡ଼େତଞ୍ଜି, ଆରି ତେରେ ତକୋନ୍ ଆଜନୁଡ଼େଜି ବାରେ ସମ୍ପରା ତଅଡ଼ନ୍ ଆବୟନ୍ ତେତଜି । ତିଆସନ୍ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାରେ ଲନୁମ୍ତାଲନ୍ ମରଡ଼ବେନ୍ଦେତୋ ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ରଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍

୧୭ ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଡ଼ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଏରତନେମରଞ୍ଜି ଏଜାଲେ ଆନିଃୟମ୍ତମଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମତଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରେଲେ ଏଖଣ୍ଡମତଡ଼ନେ, ୧୮ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଉଲ୍ଲଜି ଆରି ଇନ୍ଦ୍ରିଡ଼ ଅଃଗନ୍ଲୁଡେଞ୍ଜି ତିଆସନ୍ ଆବୁଡ଼ୁଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ଡ଼, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସଫାଜେଞ୍ଜି । ୧୯ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଗରଜେଜି, ଗରନ୍ରଜନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ବତଜି ଆରି ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ବତଜି ।

୨୦ ବନ୍ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏନ୍ଦଲେ ଅଃଖଡ଼ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବେନ୍ । ୨୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆ ବନେନ୍ଦ୍ ଏଅମତଡ଼େନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଜିସ୍ତନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରଞ୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ । ୨୨ * ପାପୁର ଖଣ୍ଡମନେବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବରେଡ଼ବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କନଶ୍ଚାୟ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିଃୟମ୍ ବାରେ ପୁରାଡ଼ାବେନ୍ ମୋସ୍ତେ । ୨୩ ଉଗରବେନ୍ ତ ମନ୍ଦବେନ୍ ରଡ଼ ତେଏତୋ । ୨୪ *ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମୁକ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ରଡ଼ ତରମ୍ବଗତନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ି ମନଡ଼ିରନ୍ ବାରେ ଗଡ଼େଲବେନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଖଣ୍ଡମନାବା ।

୨୫ ଆରି ପାତ୍ୟାବରନ୍ ଅମ୍ବରେଡ଼ଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ତୟଲିସି*ମରବେଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନଲେନ୍ଦ୍ ତର୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ କେଣ୍ଡାଡ଼ ତଅଡ଼ଜି । ୨୬ ବନ୍ତ୍ରାବନ୍ ବାରେ ଆମ୍ବେନ୍ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲୁମତଡ଼, ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ବୁବୟୋଡ଼େନ୍ ବନ୍ତ୍ରାବନ୍ ଅମ୍ବରେଡ଼ବା । ୨୭ ଆରି ସନୁମନ୍ ତରକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଏତିୟଡ଼େ । ୨୮ ରାଉମରନ୍ ଆରି ରାଉତଡ଼ନେ ତଡ଼, ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାରେ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅର୍ଜେଏତୋ ଆରି ତୋଲେୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ କାକାଡ଼ାନେତୋ । ୨୯ ମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବନେନ୍ ତୁଡ଼ଡ଼ନାୟ ତଡ଼, ଆର୍ଯାୟ ମନରାଞ୍ଜି ଅଃକାଡ଼େଏଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆ ବନେନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ନାୟତୋ, ବନେବେନ୍ ମନରାଞ୍ଜି ଅମ୍ବଡ଼ଲେ ମନଡ଼ ଗାମେତଜି । ୩୦ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାରେ ତନାଣ୍ଡେ ତିନ୍ନାକଡ଼ନ୍ ଆନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବଜିଡ଼ଲେ ତକ୍ଲୋଲବେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୁକ୍ଳନ୍ ଏତିୟଡ଼େ । ୩୧ ଅଡ଼କୋ ସାଞ୍ଜେବରଞ୍ଜି, ବନ୍ତ୍ରାବନ୍, ଗୋଡ଼େନ୍ ତ ନିଶ୍ଚୟବରନ୍, ଅଡ଼କୋ ସଜ୍ଞାନ୍ ଅମ୍ବଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଫାଜେତୋ । ୩୨ *ଆରି, ତର୍ତମ୍ ମନଡ଼ ଅଲ୍ଲରିୟବା ଆରି ଲବଡ଼ି ଉଗର ଏମ୍ବେନାବା, ଇସ୍ବରନ୍ ଏଜାଲେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେମାଲବେନ୍, ଏରେଲେ ତର୍ତମ୍ କେମାନ୍ ଅଲ୍ଲତିୟବା ।

* ୪:୨୨ ୪:୨୨ କଲସି ୩:୯ * ୪:୨୪ ୪:୨୪ କଲସି ୩:୧୦ * ୪:୩୨ ୪:୩୨ କଲସି ୩:୧୩

୨୫ ✧ଏ ଆଞ୍ଚାଡ଼ବୟନେମରଜି, କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଏଜାଲେ ମଣ୍ଡିଡ଼ିନଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତାଲେ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତିୟତମଲନେ, ଏତେଲେମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ରମ୍ବଡ଼ ତୁକ୍ରିବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତା । ୨୬ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ମଣ୍ଡିଡ଼ିନଆତଡ଼ ବନେନ୍ ତ ତାଆନ୍ ବାତେ ମବଡ଼ିରରେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ସାୋରୋଘାୟେନ୍, ୨୭ ଏତେଲତେନ୍ ମଣ୍ଡିଡ଼ିନ ମଡ଼ିର୍, ଏରତୋସା ଆରି ଏରନିଶ୍ଯୟ ତେତେ; ସିଲଡ଼ ଏତେଲେ ଗନ୍ନୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାତେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଓରୋଡ଼ତେ । ୨୮ ଏ ଆଞ୍ଚାଡ଼ବୟନେମରଜି, ତଅଡ଼ବେନ୍ ଏଜାଲେ ଏତୁଡ଼ୟମତେ, ଏତେଲେମା ମନ୍ନେତାଲେ ତୁକ୍ରିଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତବୋ; ଆନା ଆ ତୁକ୍ରିନଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତେ, ଆନିନ୍ ଆନିନ୍ତମ ତୁଡ଼ୟମତନେ । ୨୯ ଅନ୍ନିଡ଼ି ଆ ମନ୍ରା ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ତମ ଅ୪ସଜାଏଏ, ଆର୍ପାୟ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଏଜାଲେ ମଣ୍ଡିଡ଼ିନଆତଡ଼ ଜୁଲେଜାବଲେ ଅମ୍ବେତେ, ଏତେଲେମା ଆନିନ୍ ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ସାକ୍ସେତମତନ୍ ଆରି ଜୁଲେଜାବଲେ ଅମ୍ବେତେ । ୩୦ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଯେନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ କେଶ୍ଯାର୍ ତଅଡ଼ଜି । ୩୧ କେନ୍ ଆସନ୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ, “ଓକାମରନ୍ ଆପେୟନ୍ ତ ଆୟୋଡ଼ନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ବେତେତାଲେ, ଆ ତୁକ୍ରିନ୍ ବାତେ ମାୟତନ୍, ଆରି ବାଗୁଞ୍ଜି ଆବୟନ୍ ତେତଜି ।” ୩୨ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଜାଡ଼ି ଜରୁ ଗରାମାମାଞ୍ଜି ତକୋ, କେନ୍ଆତେ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ତ ମଣ୍ଡିଡ଼ିନ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତନାୟ । ୩୩ ଆରି, ଆଞ୍ଚାଡ଼ବୟନେମରଜି ଆମ୍ବେନ୍ତମ ଏତୁଡ଼ୟମତନ୍ ଅନ୍ତମ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼ ତୁକ୍ରିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତା, ଆରି ଆସୁଉନେବଜନ୍ ନିୟ ଆ ଆୟତବନ୍ଆତଡ଼ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାତେ ମାନ୍ନେଏତୋ ।

ଆପେୟନ୍, ଅୟୋଡ଼ନ୍ ତ ପସିଜଞ୍ଜି

୧ ✧ଏ ପସିୟଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟବେନ୍, ଅୟୋଡ଼ବେନ୍ ଆ ବନେ ମାନ୍ନେବା । ୨ “ଆପେୟନ୍ ତ ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଆ ବନେ ମାନ୍ନେବା” କେନ୍ ଆ ବନାୟବରଲୋଡ଼ ଅବୟ ସନିବତେୟବରନ୍ ଆମାୟମାୟ ତକୋ । ୩ “ଏତେଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସୁକ୍ଷ୍ମ ସାମାଡ଼ ଏତକୋତନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ପୁତ ଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟ ବର୍ସେଡ଼ ଅମେଡ଼ତବେନ୍ ।”

୪ ✧ଏ ଆପେୟଜି, ଅୟୋଡ଼ଜି, ପସିଜଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆବୁରାବତେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ ଆ ବନେଜି ବରେ ଏବବରାବତଡ଼ଜି*, ଆର୍ପାୟ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବନେଜି ଖଡ଼ଖଡ଼ବାଜି ଆରି ତିଆତେଜି ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ବାଜି ।

କମ୍ବାରିମରନ୍ ତ ସାଉକାରନ୍

୫ ✧ଏ କମ୍ବାରିମରଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ଏଜାଲେ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆ ବନେ ଏମାନ୍ନେତେ, ଏତେଲେମା ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାତେ ଏରତାଲ୍ଗଡ଼ଲେ ସମ୍ବରା ଉଗରବେନ୍ ବାତେ ପୁତ ାନ୍ ଆନବଞ୍ଜନେମରଜି ଆ ବନେ ମାନ୍ନେବା । ୬ ମନ୍ରାନ୍ ଆମ୍ବେତେନ୍ ଅନ୍ତମ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼ ତୁମ୍ ଏଲ୍ଲମତଡ଼, ଆର୍ପାୟ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆ କମ୍ବାରିମର ଅନ୍ତମ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁ ବାତେ ଲନ୍ନମନାବା । ୭ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଏସେବାତାୟ ଗାମଲେ ଏବଡ଼ିସୟତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ଏସେବାତେନ୍ ଅନ୍ତମ ସର୍ତାନ ବାତେ ଲୁମବା । ୮ କମ୍ବାରିମର ତେଏତୋ କି ଏରକମ୍ବାରିମର ଆନା ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମତେ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପୁରସ୍ତାୟନ୍ ଖାଡ଼ତେ, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାବେନ୍ତୋ ।

୯ ✧ଏ ସାଉକାରଜି, ଏତେଗନ୍ କମ୍ବାରିମରବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଣ୍ଡମବାଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବବତଡ଼ତଡ଼ଜି; ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ପ୍ରବୁ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ିଆତଡ଼ ଅ୪ତୁଲ୍ମତେ ।

ଅଲ୍ଲଜୁଞ୍ଜେ ଇଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତରଡ଼ନେଜି

୧୦ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ତନାବା ଏତେଲତେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋସାନ୍ ଏଞ୍ଚାଡ଼ତେ, ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ବୋସାତବେନ୍ । ୧୧ ଇସ୍ବରନ୍ ଆତ୍ରିୟତିୟଲଡ଼ଲନ୍ ଅଲ୍ଲଜୁଞ୍ଜେ ତରଡ଼ନେଞ୍ଜି ରଲନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏତେଲତେନ୍ ସନ୍ନମନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତନଡ଼ଲେ ଏରପ୍ରିତେ । ୧୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଯେନ୍ ଇନଲେନ୍ ଜେଲ୍ଲୁ ନିଞ୍ଚାମନ୍ ବାତେ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଅ୪ନୁଲ୍ଲଜୁଞ୍ଜେବୋ, ବନ୍ତ ଅନବଞ୍ଜନେମରଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼, ତନେଗତନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼, ଲୋଡ଼ତ ପୁତ ାଲୋଡ଼ନ୍

✧ ୫:୨୫ ୫:୨୫ କଲସି ୩:୧୯; ୧ ପିତ୍ର ୩:୭ ✧ ୬:୧ ୬:୧ କଲସି ୩:୨୦ ✧ ୬:୪ ୬:୪ କଲସି ୩:୨୧ * ୬:୪ 6:4 ବାରିଲ୍ଲି ଏଅମ୍ବେତଡ଼ଜି ✧ ୬:୫ ୬:୫ କଲସି ୩:୨୨-୨୫ ✧ ୬:୯ ୬:୯ କଲସି ୪:୧; କଲସି ୩:୨୫

ଆରବଞ୍ଚାନେମରଞ୍ଚି ଆ ବିରୁଦଲୋଢ଼ ତ ରୁଆଢ଼ଲୋଢ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଚି ଏରମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଚି ଆ ବିରୁଦଲୋଢ଼ ଅଲୁଜ୍ଞେତବୋ । ୧୩ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆତ୍ରିୟତିୟଲଢ଼ଲନ୍ ଅଲୁଜ୍ଞେ ତରଢ଼ନେଞ୍ଚି ରନାବା, ଏଢେଲତେନ୍ ସନ୍ନୁମନ୍ ଅଲୁଜ୍ଞେନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାଇ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଅଲୁଜ୍ଞେଲେ ଜିନୟଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ରବତୋଲନ୍ ଏତକୋତନ୍ ।

୧୪ ତିଆସନ୍ ଆଜାଡ଼ି ରନେଢୁବନ୍ ବାଢେ ରେଢୁବନାବା, ଆରି ତରମ୍ମନ୍ ମାୟଢ଼ନ୍ ଆ ତରଢ଼ନେ ରନାବା, ୧୫ ତାଲଜଢ଼ଲୋଢ଼ନ୍ ସନୟୁ ମନଢ଼ବରଞ୍ଚି ରଜଢ଼ଲନ୍ ଅବଜାଡ଼ାଲନ୍ ତନଢ଼ବା । ୧୬ ଆଏଡ଼ର ତନେ ତରଢ଼ନେନ୍ ଖମବା, ସନ୍ନୁମନ୍ ଆରାସ୍ତାୟତାଞ୍ଚିନ୍ ତଗୋ ଓଆମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ କେନ୍ ବାଢେ ଆମ୍ବେନ୍ ତଢ଼ଲେ ଏରପ୍ରିତେ । ୧୭ ଅନୁରନ୍ ଆ ରନୁକବନ୍ ତ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ କଡ଼ିବ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନେ ଖଣ୍ଡମନାବା । ୧୮ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଢ଼ ଅବଜନାବା ଆରି ପାର୍ତନାଲନ୍ ତକୋନାବା; ତିତାନ୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଢେ ପାର୍ତନାନାବା, ଆରି ବୟଲେମରଞ୍ଚି ଆସନ୍ ଏରଲୋଲୋନେନ୍ ପାର୍ତନାନାବା । ୧୯ ଆରି, ଏଞ୍ଚାଲତେନ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଏରବତ୍ରଢ଼ନ୍ ଅନସ୍ତ୍ରୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଢ଼ଖେନ୍ ବନେନ୍ ଅଲୁତିୟୁ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟୁ ପାର୍ତନାନାବା । ୨୦ ଆରି, ଖେନ୍ ନମି ଆବଣ୍ଡି ତକୋଲୁ ଜନଢ଼ତେନ୍ ଏଞ୍ଚାଲତେନ୍ ଖେନ୍ ଏରବତ୍ରଢ଼ନ୍ ମନଢ଼ବରନ୍ ବନେନ୍ ଆସନ୍ ବୋସାନ୍ ଖାଡ଼ତାୟ, ତିଆସନ୍ ନିୟୁ ପାର୍ତନାନାବା ।

ସନଙ୍କଡ଼େନ୍

୨୧ *କନାକ୍ତୁତ ଖେନ୍ ଆରି ଖେନ୍ ଏଞ୍ଚାଲେ ତକୋତନାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ତିଆତେ ଜନାଏତଜି ଗାମ୍ଲେ ତନୁଢ଼ୟମ୍ ବୋଞ୍ଚାଢ଼ନ୍ ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ତନେନ୍ ବାଢେ ଆରଲୁମତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତୁକିକନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଢ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତବେନ୍ । ୨୨ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅମଢ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାଇ, କାକ୍ତୁତ ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଉଗରବେନ୍ ବୋସାବେନ୍ତେ । ୨୩ ଆପେୟ ଇସ୍ଵରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ବୋଞ୍ଚାଢ଼ଞ୍ଚି ଆମଢ଼ ସନୟୁନ୍ ତ ତନେନ୍ ବାଢେ ତନୁଢ଼ୟମନ୍ ତେଏତେ । ୨୪ ତିଆଞ୍ଚା ମନ୍ରା ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ଆତଢ଼ ଅଞ୍ଚିତେନ୍ ଆ ତନୁଢ଼ୟମ୍ ବାଢେ ତୁଢ଼ୟମତଜି, ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଚି ଆମଢ଼ ସନୟୁମନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟତେ ।

* ୭:୨୧ ୭:୨୧ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୦:୪; ୧ ତିମତି ୪:୧୨

ଫିଲିପ୍ପୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ପତ୍ର ପିଲିପି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

ପିଲିପିବାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଓରୋପ ତେସାଲୋଟନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆତ୍ରବନଟେନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଳୀମରଜି ଆମତ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆପ୍ତାୟେନ୍ ୧:୧୩ ।

ତି ଆ ମଣ୍ଡଳୀ ରୋମ୍ ତାଲୁକା ମାକିଦନିଆଲୋଟନ୍ ତକୋଏନ୍ । ପାଓଲନ୍ ବଣ୍ଡିସିଲୋଟନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆଡିଡ଼ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡେନ୍, ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମା ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଜି ପାଓଲନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ସଙ୍ଗାତାଲେ ପିଲିପି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଇୟଲେ ତେଡେ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ଡ଼ କଣ୍ଡାୟ୍ ଜନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ବାଉଲ୍ଲି ଇୟଲେ ଏମ୍ଲେଏଜି ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୬ । ତିଆଡିଡ଼ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ପିଲିପିବାଜି ଆମତ୍ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଆସାଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଉୟ୍‌ବେଜି ।

ପାଓଲନ୍ ଅବାବ ଆଡେଏନ୍ ଆଡିଡ଼ ପିଲିପିବାଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ସାଜଏଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଜିଆଡ଼ଡ଼ ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ୪:୧୦-୧୯୨:୧୯-୩୦

ବକନ୍ ଆ ପନାଲ୍‌କାଡ଼

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୧୧
- ୨. ପାଓଲନ୍ ଆ ବନେ । ୧:୧୨-୨୬
- ୩. କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ । ୧:୨୭-୨:୧୮
- ୪. ତିମଡିନ୍ ତ ଏପାପ୍ରଦିତନ୍ ଆସନ୍ । ୨:୧୯-୩୦
- ୫. ବନେରାଜି ତ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନଡ଼ନ୍ । ୩:୧-୪:୯
- ୬. ପାଓଲନ୍ ତ ପିଲିପିବାଜି । ୪:୧୦-୨୦
- ୭. ଅନବସୁଜ୍ଞେବରନ୍ । ୪:୨୧-୨୩

ସନଙ୍କଡ଼େନ୍

୧*ପାଓଲନ୍ ତ ତିମଡିନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ କେନ୍ ବାଗୁନ୍‌ଲେନ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି,

ପିଲିପି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଜି, ସୋଡ଼ାମରଜି, ଆମ୍ପଡ଼ୁଗଡ଼ମରଜି ତ କାକାଡ଼ାମରଜି ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଏଆପ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍;

୨ ଆପେୟ୍ ଇସରଲେନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ତ ସନୟ୍‌ମନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟ୍‌ତୋ ।

ପାଓଲନ୍ ଆ ପାର୍ଟନ

୩ ତିଅଙ୍ଗା ତର ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଜିଆଡ଼ଡ଼ ମନ୍‌ଡେତବେନ୍, ତିୟ୍‌ତେ ତର ଖେନ୍ ଇସରଆଡ଼ଡ଼ ସେକେତାୟ୍ । ୪ ଆମ୍ପଡ଼ୁ ସିଲଡ଼ ନମିନ୍‌ଡାନ୍ ଆମ୍ବେଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍ପଡ଼ୁନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍‌ଆଡ଼ଡ଼ ଏସାଜିମତ୍‌ୟ୍, ୫ ତିଆଡେଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତିତାନ୍ ପାର୍ଟନାଲ୍‌ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଜି ଆସନ୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଡେ ପାର୍ଟନାତନାୟ୍ । ୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଉଲନେ, ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଜିଡ଼ାଖେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଜିଆଡ଼ଡ଼ ତୁରିୟ୍‌ତବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ୍ । ୭ ଆମ୍ବେଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଇୟ୍‌ମତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆବଣ୍ଡିତଡନ୍ ଆଡିଡ଼ ତ ନମି କେନ୍ ଆବଣ୍ଡିଲିଖିଜି ଆଡିଡ଼, ମନଡ଼ବରନ୍ ଆମତ୍‌ଗଡ଼ ତନେନ୍ ଆସନ୍ ତ ତିଆଡେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନବଡ଼ୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଆମ୍ବେଜି ଏମାୟ୍‌ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ଖେନ୍ ତକୋଜି । ୮ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ଜରୁ ତନୁଡ଼ୟ୍‌ମଖେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ଼ ଖେନ୍ ବର୍ଟନାୟ୍, କେନ୍‌ଆଡେ ଆଜାଡ଼ିନ୍; ଇସରନ୍ କେନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତକୋ ।

* ୧:୧ ୧:୧ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୬:୧୨

୯ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତନ୍ମୁହଁୟମନ୍, ଗିଆନନ୍ ତ ମନହ୍ ଗନନ୍ଲୁତନ୍ ଆସନ୍ ମରହ୍‌ବେନ୍‌ତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ପାର୍ତନାତନାୟ । ୧୦ ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ମନହ୍ ବନେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସେତାଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ଆରି ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବାରଜନିର୍ ଆତିଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ଆରି ଏରତୋସା ତକୋତବେନ୍ ୧୧ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେହ୍ ତ ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଡ଼ିୟଲବେନ୍ ମନହ୍ ଗୁନଞ୍ଜି ଅନମେହ୍‌ଲୋଡ଼ବେନ୍ ବରିଜେତୋ ।

ଅନମେହ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍

୧୨ ଏ ବୋଞ୍ଜାହ୍, ତନାନ୍‌ଜି, ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଇନି ଗବେଏନ୍, ତିଆତେ ମନହ୍‌ବରନ୍ ଆଗନୋଗୋୟ ଆସନ୍ ଏଠେଲେ ତେଏନ୍, ତି ଆ ବନେ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତହ୍ ଅବଜନାତବେନ୍ । ୧୩ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍‌ଆତହ୍ ବଣ୍ଡିଲ୍‌ୟଜି ଗାମ୍‌ଲେ, କେନ୍ ରାଜାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ସିସ୍ତାୟଞ୍ଜି ତ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜନାଆଜେଞ୍ଜି; ୧୪ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆବୁଣ୍ଡିଲିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜବୁତମ୍ ବୋଞ୍ଜାହ୍ ତନାନ୍‌ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଆତନେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ମରତେନ୍, ଆରି କେନ୍ ଆସନ୍ ଏରବନ୍ତେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନେ ଅନସ୍ତୁହ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଓମହେଞ୍ଜି ।

୧୫ ଆମହ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଲାହ୍‌ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ଭାନ୍ ତ ଅଲ୍‌ବାଡ଼େନ୍ ବାଠେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବରନ୍ ଅସ୍ତୁହ୍‌ବରତଜି, ବନ୍‌ତ ଲାହ୍‌ଲେନ୍ଡେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବୟନ୍ ତିଆତେ ଲୁମତଜି । ୧୬ ଖେନ୍‌ଆତହ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତୁହ୍‌ୟମତ୍‌ୟଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏଠେଲେ ମନହ୍ ଲୁମତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନହ୍‌ବରନ୍ ଜନ୍‌ବାୟନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତହ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟଲ୍‌ୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୧୭ ବନ୍‌ତ ଲାହ୍‌ଲେନ୍ଡେ ତନେନ୍ ବାଠେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବନେ ଏରନ୍‌ସ୍ତୁହ୍‌ନ୍ ଲାବନ୍ ଆଞ୍ଜନାହ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଲୁମତଜି । ଖେନ୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନାଞ୍ଜି ଆତିଡ଼ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଅନବସିନ୍ନାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଲୁମତଜି ।

୧୮ ତେଠେ ଇନ୍ନିହ୍ ଅଃଠେତେଲହ୍‌ନେ । ମନହ୍ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଠେ ତେଏତୋ କି ଇସ୍‌ଭାନ୍ ବାଠେ ତେଏତୋ, ଏଙ୍ଗାଲେ ଜନହ୍‌ତେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବନେ ଅନସ୍ତୁହ୍‌ନ୍ ତେଏନ୍ ତେନ୍, ତେଠେ ଖେନ୍ ସର୍ତାତନାୟ । ୧୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାର୍ତନାବେଞ୍ଜି ତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆ ସନାୟସି ବାଠେ ଖେନ୍ ବଣ୍ଡିସିତନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁହ୍‌ତନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଜନା । ୨୦ ଅନମେହ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ କି ରନ୍‌ବୁଲୋଡ଼ନ୍ ତେଏତୋ, ଖେନ୍ ଲନୁମଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଅମନ୍ ଏରନ୍‌ବ୍ରେନେନ୍ ତିତାନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଲନୁମତନାୟ ନିୟ ଏଠେଲେ ଅକୋମହ୍‌ତାଲନ୍ ତଅହ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍‌ଆତହ୍ ଅବପେମେହ୍‌ତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନମେହ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତୁମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା, ତିଆସନ୍ ଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ରନବୁନ୍ ଗୋଗୋୟ ଲାବତମ୍ ତେତେ । ୨୨ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆମେହ୍ ତକୋତାଲନ୍ ଗୋଗୋୟ ମନରହ୍‌ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମଲେ ରପ୍ରିଲାୟ ତେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଅନମେହ୍‌ନ୍ ସେତାଆୟ ଅଡ଼େ ରନବୁନ୍ ସେତାଆୟ, ଖେନ୍ ଜନାଲେ ଅଃର୍ପିଆୟ । ୨୩ ଖେନ୍ କେନ୍ ବାଗୁଲୋଡ଼ନ୍ ଅକ୍ତତମ୍ ତେଲ୍‌ୟ, କେନ୍ ଅନମେହ୍‌ନ୍ ଅମରେହ୍‌ଲେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଲତୟତ୍‌ୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ୨୪ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅମେହ୍‌ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତ୍‌ୟ । ୨୫ ଆରି ଖେନ୍ ଆମେହ୍ ତକୋତନାୟ, ତନେବେଞ୍ଜି ମନବରହ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ତ ସନର୍ତାବେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଜନା । ୨୬ ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅନମେହ୍‌ଲୋଡ଼ବେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ ଦର୍ପଲନ୍ ଏରପ୍ରିତେ ।

୨୭ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତହ୍ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲେ ରପ୍ରିତାୟ ଅଡ଼େ ଇୟଲେ ଅଃର୍ପିଆୟ, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର ବାଠେ ଏଞ୍ଜିମତନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଏଅମତଞ୍ଜାୟ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆବପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଗବରିଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ମନହ୍‌ବରନ୍ ତନେନ୍ ଆସନ୍ ବୁଞ୍ଜଲନ୍ ତକୋନାବା । ୨୮ ବନେରାବେନ୍‌ଆତହ୍ ଗିୟଲେ ବଡ଼ହ୍‌ତହ୍‌ବେନ୍, ଅବନ୍‌ୟୁବଲନ୍ ଏରକିଞ୍ଜିତଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆରେତଜି ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜିନୟତବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାଲେ ରପ୍ରିତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ମା ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତହ୍ ଅବଜନିୟତବେନ୍ । ୨୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମହ୍ ତନେନ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତହ୍ ସନାୟମନ୍ ତନିୟନ୍

* ୧:୧୩ ୧:୧୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୮:୩୦

ଅଃତୁଲୋ, ଆର୍ଦାୟ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ତନଶ୍ରାୟନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନାୟୁମନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୩୦ *ଆରି ଶେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଜରୁଜ୍ଞେଲାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରିୟଲିୟ, ଆରି ନମି ନିୟ ଜୁଜ୍ଞେତନାୟ ଗାମ୍ବଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଅମତଡ଼ତେ, ଏଭେଲେମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଜୁଜ୍ଞେବା ।

୨

କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲବଗଡ଼ ବୁଢ଼ିନେନ୍

୧ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଏମ୍ବାୟଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବସ୍ତୁବେନ୍, ଆରି ଆ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବବୟୋତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବୟନ୍ ଏତକୋତନ୍, ତର୍ତମ୍ ଏଲଡ଼ୟମତେ ଆରି ତର୍ତମ୍ ଏଲୟାୟମତେ । ୨ ତିଆସନ୍ ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆବୟନ୍ ଆ ମନ୍, ଆବୟନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ, ଆବୟନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଅମ୍ବେତାଲନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଶେନ୍ଆତଡ଼ ଅବସର୍ତାଲିୟବା । ୩ ତିନସୟତମନ୍ ଆସନ୍ କି ଅବତୁୟତମନେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଏଲୁମତଡ଼, ଆର୍ଦାୟ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟ ମନଡ଼ ଗାମ୍ବଲେ ଅବୟନେନ୍ ଆରି ଅବୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଲଗଡ଼ ବୁଢ଼ିନ୍ ବାଭେ ଖଣ୍ଡମନାବା । ୪ ତିନସୟବେନ୍ ତୁମ୍ ଆସନ୍ ଏଇୟମତଡ଼, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନିୟ ଇୟମବା । ୫ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ଆ ମନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ ତକୋଏନ୍, ମନ୍ବେନ୍ ନିୟ ଏଭେଗୋମା ତେଏତୋ;

୬ ଆନିନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍, ତିତାନ୍ ଆନିନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ବୟନ୍ ଅବଜଡ଼ଜଡ଼ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଅଃସାୟଲୋ,

୭ ଆର୍ଦାୟ ମନ୍ରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏମ୍ବେତାଲନ୍ କମ୍ବାରିମରଗୋ ଆନିନ୍ ତିୟତମଲନେ;

୮ ଆରି ରନବୁନ୍ ଜାୟ, ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍ଭବୁଏନ୍ ଜାୟ ବନେନ୍ ମାନ୍ନେତାଲେ ଆନିନ୍ ଲବତୁୟତମଲନେ ।

୯ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବତୋତାଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଆଡ଼କ୍ଳୁମଲୋଡ଼ ଅବତକ୍ଳୁମେନ୍,

ଆରି, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍ ସିଲଡ଼ ଯୋଡ଼ା ଅଞ୍ଜମ୍ ଆନିନ୍ ଅବଞ୍ଜମେନ୍ ।

୧୦ ତିଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍, ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ତ ପାତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ଼ ତୁଡ଼ମୁତଜି ।

୧୧ ଆରି ଆପେୟ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଗନ୍ନୁ ପନେମେଡ଼ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ଅଲାଡ଼ନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁ ଗାମ୍ବଲେ ବର୍ତଞ୍ଜି ।

ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ସନାଆରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେବା

୧୨ ତିଆସନ୍ ତନୁଡ଼ୟମ୍ କୁଲମଜି, ଶେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ତିତାନ୍ ବନେଞ୍ଜେନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ଏତକୋଲନ୍, ନମିଶେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ସଞ୍ଜାୟ ତରକୋତନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ଗୋଗୋୟ ତନେନ୍ ବାଭେ ବନେଞ୍ଜେନ୍ ମାନ୍ନେବା, ଅନୁବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲତେନ୍ ବରିୟ ତେଏ, ତିଆସନ୍ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ତ ତନକରନ୍ ବାଭେ କାକାଡ଼ାନାବା । ୧୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସନ୍ତୁକ୍ଳାବେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଇସ୍ଟମନ୍ ବାଭେ ଗନବତେଲନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ତିତାନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ଲନ୍ନୁମତନେ ।

୧୪ ଏଡ଼କନେୟଡ଼ତୋଡ଼ନ୍ ତ ଏଡ଼ଗନୋଡ଼େନେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମବା । ୧୫ ଏଭେଲତେନ୍ କେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆବିଜନ୍ ଆ ପୁତଲୋଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ପସିୟଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏରତୋସାତାଗୋ, ଏଡ଼ନିଶ୍ରୟତାଗୋ ଖଣ୍ଡମଲନ୍ ଏରପ୍ରିତେ, ଆରି ପୁତଲନ୍ ଆ ସନାଆର ଅନ୍ତମ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଆମ୍ବେନ୍ ଅବସାଆରନାବା । ୧୬ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ବନେ ଖମ୍ବଲେ ତକୋନାବା, ଏଭେଲତେନ୍ ଶେନ୍ କାଣ୍ଡାରେଡ଼ ଅଃନ୍ନିରୋ କି କାଣ୍ଡାରେଡ଼ ଅଃଲ୍ଲନ୍ନୁମଲନାୟ ଗାମ୍ବଲେ ବର୍ନେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଶେନ୍ ଦର୍ପଲନ୍ ରପ୍ରିତାୟ ।

* ୧:୩୦ ୧:୩୦ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୭:୧୯-୪୦

୧୭ ଓଓ, ଆରି ତର୍ନେବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ମିଞ୍ଜାମ୍‌ଞେନ୍ କନ୍‌ବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲାଲନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଶେନ୍ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ, ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଶେନ୍ ମର୍ଆୟତନାୟ । ୧୮ ଆରି ତିଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ସର୍ତ୍ତାତନାବା ଆରି ଶେନ୍ ବୟନ୍ ମର୍ଆୟନାବା ।

ତିମତିନ୍ ତ ଏପାପ୍ରଦିତନ୍

୧୯ ବନ୍‌ତ ଶେନ୍ ଅମ୍‌ଞେବେନ୍ ତିମତିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଲଆସ୍ତାୟତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ପ୍ରବ୍ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆମ୍‌ଞେ ଆସାତନାୟ, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏତକୋତନ୍, ତିଆତେ ଶେନ୍ ଜନାତାଲେ ଶେନ୍ ନିୟ୍ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ଞେଶ୍ଟେନ୍ ଆନା ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇୟମ୍‌ତବେନ୍, ଏଠେଗୋ ଆରିଃୟମ୍‌ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼୍‌ଲେ ଅମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼୍ ତଡ଼୍ । ୨୧ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏରନିଃୟମନ୍ ଆତିନ୍‌ସଜଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତୁମ୍ ଇୟମ୍‌ତଜି । ୨୨ ଆନିନ୍ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଜିନୟେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଜନା, ତାଙ୍ଗାତାଅନନ୍ ଆପେୟନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆସ୍ତେବାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ମନଡ଼୍‌ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଡ଼୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଶେନ୍ ସରିନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେନ୍ । ୨୩ ତିଆସନ୍, ଶେନ୍ ଇନି ତେତ୍‌ୟ, ତିଆତେ ଜନାଲାୟ ସିଲଡ଼୍‌ଲୁନ୍ ତେନ୍, ଶେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅମ୍‌ଞେବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାତନାୟ । ୨୪ ବନ୍‌ତ ଶେନ୍ ନିୟ୍ ଅମ୍‌ଞେବେନ୍ ଲଜିବତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍‌ଞେ ଅରାସାମେଶେନ୍ ତକୋ ।

୨୫ ବନ୍‌ତ ଶେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍‌ଶେନ୍, ସର୍‌ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜେନ୍, ସର୍‌ ସିସ୍ତାୟନ୍, ଶେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସନାୟିନ୍‌ଆସନ୍ ଏରାସ୍ତାୟଲାଶନ୍ କବରପାଡ଼୍‌ମରଞ୍ଜେନ୍ ତ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜେନ୍ ଏପାପ୍ରଦିତନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅମ୍‌ଞେବେନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାୟ ତେନ୍ ତେତେ ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍ନେଲାୟ । ୨୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ଞେଶ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ସାୟତେ, ଆରି, ଆନିନ୍ ଅସୁତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଏରମ୍‌ତଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତୁକ୍କତେନ । ୨୭ ଓଓ, ଆନିନ୍ ରନବୁଗୋ ଆସୁ ଅସୁଏନ୍, ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସାୟମେନ୍, ଆରି ସଞ୍ଜର ଆନିନ୍ ତଡ଼୍, ବନ୍‌ତ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଶେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ତୁକ୍କନ୍ ଅଃନ୍‌ଡ଼ୋଆୟ, ତିଆସନ୍ ଶେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ନିୟ୍ ସାୟମ୍‌ଲ୍‌ୟ । ୨୮ ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆରି ବତର ଏଗିଜେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାତାତବେନ୍, ସନିନ୍‌ଜାଶେନ୍ ନିୟ୍ ସଟାୟତେ, ତିଆସନ୍ ଶେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅମ୍‌ଞେବେନ୍ ଆସ୍ତାୟତାୟ । ୨୯ ତିଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଜାବା, ଆରି କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼୍ ମାନ୍ନେବାଜି; ୩୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ଞେଶ୍ଟେନ୍ ଆମ୍‌ଞେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗାଆତେ ଶେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସାୟସିଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲ୍‌ୟ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଲୁମ୍‌ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼୍ ଆନମେଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ତମଲନ୍ ଆରବୁଗୋ ତେଏନ୍ ।

୩

ଆଜାଡ଼ି ତରମ୍‌ଗ୍

୧ ଆସନ୍‌ଜେଇଂ, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍ ତନାନଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍‌ଞେ ସର୍ତ୍ତାତନାବା; ଆବୟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମ୍‌ଞେବେନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଅନିତନ୍ ଆସନ୍ ଶେନ୍ ଅଃମ୍‌ଜାଞାଞାଂ, ବନ୍‌ତ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଡ଼ନେବେନ୍ ଜୁନେବେନ୍ ଆସନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟତାୟ । ୨ କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏରମନ୍‌ଡ଼୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲୁମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍‌ଞେ ସିଲଡ଼୍ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଗନବ୍‌ରେତନ୍ ଆସନ୍ ଆବର୍ତ୍ତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍‌ଞେ ସିଲଡ଼୍ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନାବା; ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମ୍‌ଞେଶ୍ଟେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗବ୍‌ରେଡ଼୍‌ଲନ୍‌ବୋ, ଆନିଞ୍ଜି ଏର୍‌ଗନବ୍‌ରେଡ଼୍‌ଜି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସେନ୍‌ପୁରତବୋ, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତଅଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ଏରନାସାମେନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆମ୍‌ଞେ ଦର୍ପତନ୍‌ବୋ । ୪ ଶେନ୍ ତଅଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ନିୟ୍ ଆସାତନାୟ ବନ୍; ଆନ୍ନିଡ଼୍ ତଅଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ନ୍ ଆସାଲନ୍ ରପ୍ରିତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଶେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଆସାତନାୟ; ୫ ଶେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆତ ତିନ୍ନାଲୋଡ଼୍ ଗବ୍‌ରେଡ଼୍‌ଲ୍‌ୟଜି, ଇସ୍‌ସାଲନ୍ ଆ କେଙ୍ଗାମର୍, ବେଞ୍ଜାମିନନ୍ ଆ କୁଞ୍‌ମ୍, ଏବ୍ରିମରନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ସିଲଡ଼୍ ଜନମ୍‌ତ୍‌ତେଲ୍‌ୟ, ଶେନ୍ ଅବୟ୍ ଏବ୍ରିମର୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍‌ନ୍‌ୟବର୍ ଆ ଞିଶ୍ଟମ୍‌ଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ଶେନ୍ ଅବୟ୍ ପାୟ୍‌ସି, ୬ ଅନ୍‌ୟବର୍ ବାଞ୍ଜେ ଶେନ୍ ମଣ୍ଡିଡ଼ିନ୍ ତଣ୍ଡାୟଲାୟ, ଆରି ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍‌ନ୍‌ୟବର୍ ଞିଶ୍ଟମ୍‌ତାଲନ୍ ତରମ୍‌ଗତନ୍ ଶେନ୍ ଏର୍‌ଡୋସା ତକୋଲ୍‌ୟ । ୭ ବନ୍‌ତ ଇନିଡ଼୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଶେନ୍ ଲାବତମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବ୍‌ତିସୟଲାୟ, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଶେନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍

* ୩:୫ ୩:୫ ରୋମି ୧୧:୧; ଅନାସ୍ତାୟ ୨୩:୬; ୨୬:୫ * ୩:୬ ୩:୬ ଅନାସ୍ତାୟ ୮:୩; ୨୨:୪; ୨୬:୧-୧୧

ଆସନ୍ ଲାବ ତତ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବତ୍‌ସୟତାୟ । ୮ ଓଓ, ଆକାଡ଼ିତମ୍ ଖେନ୍ ପ୍ରବୁଖେନ୍ କ୍ରିସ୍ ଜିସ୍‌ନ୍‌ଆତତ୍ ଜରନାଲାଖନ୍ ଆସନ୍ ଅତ୍‌କୋନ୍‌ଆତେ ଇନ୍ନିତ୍ ଲାବ ତତ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବତ୍‌ସୟତାୟ; ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅତ୍‌କୋନ୍ ମୁସ୍‌ସେଲେ ସଧଲାୟ, ଆରି ଏକ୍‌ଲାତେନ୍ ଖେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍‌ଆତତ୍ ଖାଡ଼ଲେ ରପ୍ତିଆୟ, ଆରି ଖେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାନ୍ ତେଲେ ରପ୍ତିଆୟ, ତିଆସନ୍ ତିଆତେଜି ଅତ୍‌କୋନ୍ ଖେନ୍ କରୋଡ଼େତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବତ୍‌ସୟଲାୟ । ୯ ଆରି, ଖେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟବର ଖଣ୍ଡମ୍‌ତାଲନ୍ ତରମ୍‌ମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଡ଼ତନିତନ୍, ଆର୍ଯାୟ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆମତ୍ ତନେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତତ୍ ତରମ୍‌ମର୍ ଅମ୍‌ଲେୟତୋ; ୧୦ ଆରି, ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ ଜନାତାୟ, ଆ ଯନର୍‌ମେତ୍‌ନ୍ ଆ ବୋସା ଗିୟତାୟ, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତତ୍ ଆତ୍‌ତ୍‌ଶାୟେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତ ଆରବୁଏନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ନିୟ ଏଢେଲେ ତେଇୟତୋ; ୧୧ ଆରି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମତ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲତ୍ ଯର୍‌ମେତ୍‌ଲେ ତୋଲନ୍ ରପ୍ତିତାୟ, କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ ।

ସନେତ୍‌ସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତନୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅନିରନ୍

୧୨ ଖେନ୍ ନମି ତି ଅତ୍‌କୋନ୍ ଖାଡ଼ଲାୟ ଅତେ ସତତ୍‌ଲ୍‌ୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃକନାୟ, ବନ୍‌ତ କ୍ରିସ୍ ଜିସ୍‌ନ୍ ଖେନ୍‌ଆତତ୍ ଆଖମ୍‌ଲିଖନ୍ ଆସନ୍, ଖେନ୍ ତିଆତେ ଖନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇଡ଼ତେ । ୧୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାଜି, ଖେନ୍ ନମିଡ଼ାନ୍ ତିଆତେ ଆଖମ୍‌ମ୍‌ମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃକ୍‌ବତ୍‌ସୟତାୟ, ବନ୍‌ତ କାକାଡ଼ାନ୍ ଖେନ୍ ଲୁମ୍‌ତାୟ, ୧୪ ଅମରେଡ଼ଲେ ଆଜିରାଖନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅତ୍‌କୋନ୍ ମନ୍‌ଲୋଡ଼େନ୍ ସିଲତ୍ ସବଡ଼ାୟଲେ, କ୍ରିସ୍ ଜିସ୍‌ନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ରୁଆଡ଼େଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତତ୍ ଆରୋଡ଼େଲିଖନ୍ ଆ ପୁରସ୍‌ର ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍, ତିଆତେ ଗିୟଗିୟଲେ ସନେତ୍‌ସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇଡ଼ତେ ।

୧୫ ତିଆସନ୍, ଜିରାୟବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିଆଜା ମନ୍‌ରା ସତତ୍, ଏନ୍‌ଲେ ଏଈୟମବା, ଆରି ଇନ୍ନିତ୍ ଆ କତାଡ଼ି ଅନିୟମବେନ୍ ଆନ୍ନା ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲେତେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ନିୟ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅବ୍‌ଗିୟତାତେ; ୧୬ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିଆଜା ଜାୟ ଅତୋଲବୋ, ତିଆନ୍ତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଞ୍ଜିମ୍‌ବେନୋ ।

୧୭ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାଜି, ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆବରୁକୁନ୍ ଅମ୍‌ଲେନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼ିୟବା, ଆରି ଅମତ୍‌ଲେନ୍ ଅଜା ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେଜି ଏଗିୟତେ, ଆନାଜି ତିଆନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତଞ୍ଜି, ତି ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଗିୟବାଜି । ୧୮ କେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଆମ୍‌ତ୍‌ତ୍‌ମ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ ବର୍‌ବେନ୍, ଆରି ନିୟ ଆମତ୍‌ତ୍‌ଲେନ୍ ଜବରତ୍‌ଲେ ବର୍‌ତନାୟ, ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଅକ୍‌ତତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆ ବନେରାମରଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ତଞ୍ଜି; ୧୯ ଆତନିକ୍ଳି ଆଡ଼ିତ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗୁରୁଡ଼େତଜି, କିମୋଡ଼ନ୍ ଆ ଇସ୍‌ରଞ୍ଜି, ଗରନ୍‌ରୟତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ବାଢେ ଆନିଞ୍ଜି ଦର୍‌ପତଞ୍ଜି, ଆରି ତୁଆଡ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ମଗାଡ଼ଲେ ତକୋତଞ୍ଜି । ୨୦ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ପର୍‌ଜାଜି, ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲତ୍ ଅନୁରମର୍ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ କ୍ରିସ୍‌ଲେନ୍ ଜିର୍‌ୟା ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସାଲନ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ୨୧ ଆନିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋସା ବାଢେ ଅତ୍‌କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଅବତନେଲେ ତକୋଲେ ରପ୍ତିତେ, ତିଆତେ ବୟନ୍ ତଅଡ଼ଲେଞ୍ଜି ତାଣ୍ଡାଲେ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେତ୍‌ନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅମ୍‌ଲେୟତନ୍ ।

୪

ଖନଡ଼େଞ୍ଜିତ୍‌ନ୍

୧ ତିଆସନ୍ ଏ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାଜି, ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତିଆଜା ଏଡ଼ତାୟ ଗୋୟତାୟ, ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଲେଲେ ଖେନ୍ ମାତ୍ ସର୍‌ତାତନାୟ, ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଲେଲେ ଖେନ୍ ଦର୍‌ପତନାୟ; ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଖନଡ଼େଞ୍ଜିତ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବାଢେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମତ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନାବା ।

୨ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମତ୍ ଆବମନ୍ ଏମ୍‌ଲେନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇଅବିଆନ୍ ତ ସନ୍ତକ୍ଳିନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜିଆତତ୍ ବର୍‌ତାଜି । ୩ ଆରି ଏ ସର୍‌ କାକାଡ଼ାମରଖେନ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତତ୍ ବର୍‌ତମ୍, କେନ୍ ଆଇମରଞ୍ଜିଆତତ୍ ସାଜଆଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆନିଞ୍ଜି କ୍ଲେମସନ୍ ତ ଆନ୍ନା ସର୍‌ କାକାଡ଼ାମରଖେଞ୍ଜି ବୟନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍‌ତ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଲନ୍‌ମ୍‌ଲେଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆଖ୍‌ମ୍ ଅନମେତ୍ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିତ୍ ତକୋ ।

୪ ଆଏଡ଼ର୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମତ୍ ସର୍‌ତାନାବା, ଆରି ବର୍‌ବେନ୍, ସର୍‌ତାନାବା ।

☆ ୩:୧୭ ୩:୧୭ ୧ କରଞ୍ଜି ୪:୧୭; ୧୧:୧

୫ ଲତିୟମନ୍ ବାଞ୍ଛେ ଅତ୍ତକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ବର୍ବାଜି ଜୟବାଜି । ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବାର୍ଜନିର୍ ତୁୟାୟତ୍ତମ୍ ତେଲୋ । ୬ ଇନ୍ନିତ୍ତ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ୍ ଏସିନ୍ନାତ୍ତନ୍‌ନେ, ବନ୍‌ତ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପାର୍ତ୍ତନାନ୍ ତ ଗନଞ୍ଜେନ୍ ବାଞ୍ଛେ ସେଙ୍କେତାଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍ ପାର୍ତ୍ତନାବେଞ୍ଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଅବଜନାବା । ୭ ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଅନିଃୟମଞ୍ଜି ଆଜ୍ଜନାତେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ର ଆ ସନୟ୍ କ୍ରିସ୍‌ତିୟୁନ୍ ବାଞ୍ଛେ ତକୋତାଲନ୍ ଉଗର୍‌ବେନ୍ ତ ମନ୍‌ବେନ୍ ଜୁବାୟ୍‌ଲେ ତକ୍ଲୋତେ ।

୮ ଆତନିକ୍ଲି ଆଡିଡ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ତନାନ୍‌ଜି, ଅଙ୍ଗାଆତେ ଆଜାଡିଡ୍‌ତମ୍, ଅଙ୍ଗାଆତେ ଜନାଜାଡ୍‌ତମ୍, ଅଙ୍ଗାଆତେ ସତ୍ତଡ୍‌ତମ୍, ଅଙ୍ଗାଆତେ ମଡ୍‌ବିଡ୍‌ତମ୍, ଅଙ୍ଗାଆତେ ମନଡ୍‌ତମ୍, ଅଙ୍ଗାଆତେ ତନୁଡ୍‌ୟମଡ୍‌ତମ୍, ଅଙ୍ଗାଆତେ ମନାନ୍‌ନେଡ୍‌ତମ୍, ଆରି ଅଙ୍ଗାଆତେ ସନେଙ୍କେଡ୍‌ତମ୍ ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଇୟମବା । ୯ ଅମତ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ସିଲଡ୍ ଇନିଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଞ୍ଜନତ୍‌ନ୍ ଏଞ୍ଜେଡ୍‌ନ୍, ଏଅମ୍‌ତେଡ୍‌ନ୍ ଆରି ଅମତ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ଏଗିଜେନ୍, ତି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଲୁମ୍‌ବା; ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ସନୟ୍‌ନ୍ ଆଡ୍ରିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲକ୍‌ଡ୍‌ତନ୍ ଆ ଇସ୍‌ର ଅମତ୍‌ଞ୍ଜେନ୍ ଅବତମ୍‌ତେ ।

ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନେଙ୍କେନ୍

୧୦ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଇନି ଏସିନ୍ନାତନ୍, ତିଆତେ ଆତନିକ୍ଲି ଆଡିଡ୍ ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମତ୍ ମାଡ୍ ସର୍ତ୍ତାତନାୟ୍; ଆଜାଡିଡ୍‌ତମ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଏସିନ୍ନାଲନ୍ ବନ୍‌ତ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ରୟ୍‌ଡ୍‌ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ଲୋ । ୧୧ ଞ୍ଜେନ୍ ଅବାବଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଃକର୍‌ନାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ ତକୋଲନାୟ୍ ଜନଡ୍‌ତେନ୍, ତେଞ୍ଜେ ସରି ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଞ୍ଜଡ୍‌ଲନାୟ୍ । ୧୨ ଅବାବତମ୍ ଜନଡ୍‌ତେନ୍ ସଏଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନା, ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ଜନଡ୍‌ତେନ୍ ମନଡ୍ ଞ୍ଜେନ୍‌ମନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନା; ଏଙ୍ଗାଗୋ ଜନଡ୍‌ତେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ୍, ଆବୋଓ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନା ମା, ଆତୋଲେୟ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଜନା; ଆରି ଗୋଗୋୟ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋନେନ୍ ଜନା ମା, ଅବାବଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଞ୍ଜଡ୍‌ଲନାୟ୍ । ୧୩ କ୍ରିସ୍‌ତ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ସି ବାଞ୍ଛେ ଞ୍ଜେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଆନିନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆତଡ୍‌ ବୋର୍‌ଆନ୍ ତିୟ୍‌ତୟ୍ ।

୧୪ ତେଲୋଜନଡ୍‌ତେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ତନଶ୍ଵାୟନ୍ ଞ୍ଜାଞ୍ଜାଲ୍‌ଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ୍‌ ସାୟ୍‌ସିତାଲେ ମନଡ୍ କାକାଡ୍‌ଆନ୍ ଏଲୁମେନ୍ । ୧୫ ଏ ପିଲିପିବାଜି, ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜନାଜି, ମନଡ୍‌ବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଡ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଅରୁଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଅଙ୍ଗାଆଡିଡ୍ ମାକିଦନିଆ ସିଲଡ୍ ଜିରେନ୍, ତିଆଡିଡ୍ ମଣ୍ଡିଡ୍‌ବେନ୍ ତୁମ୍ ଞ୍ଜେନ୍‌ଆତଡ୍‌ ସାୟ୍‌ସିଲ୍‌ୟ୍‌ଜି । ୧୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ସେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ତେସଲନିକିନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ବତର ବାଗୁ ତର ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ଏଆସ୍‌ୟାଲ୍‌ୟ୍ । ୧୭ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଅଞ୍ଜାସାନାୟ୍, ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଆ ଜଅଜି ବାଞ୍ଛେ ଇସାବବେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ପାଡ୍‌ତେତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଞ୍ଜେନ୍ ଆସାତନାୟ୍ । ୧୮ ଞ୍ଜେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଞ୍ଜାଡ୍‌ଲାୟ୍, ଆରି ଞ୍ଜେନ୍‌ଆତେ ଗୋଗୋୟ୍ ତକୋ, ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଏରାସ୍‌ୟାଲ୍‌ଞ୍ଜନ୍‌ଆତେ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଏପାପ୍ରିଡିଡ୍‌ନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ଞ୍ଜାଡ୍‌ଲାୟ୍, ତି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ତେଏନ୍, ତି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍ ଅନବମ୍‌ଆୟ୍ ଲଡିଡ୍ କନୁବନ୍ ତ ଜନାଜାଡ୍‌ତମ୍ ଆନମତ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୧୯ ଆରି, ଇସ୍‌ରଞ୍ଜେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ତିୟୁନ୍ ଆମତ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ୍‌ନ୍ ଆନଜେ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍‌ ତିୟ୍‌ତବେନ୍ । ୨୦ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରଞ୍ଜେଲେନ୍ ଆଏଡ୍‌ବର ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ୍‌ନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

ଅନବସ୍ତୁକ୍ତବରନ୍

୨୧ କ୍ରିସ୍‌ତିୟୁନ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ୍ ଅତ୍ତକୋ ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ନମସ୍‌ଆରନ୍ ଅବଜନାବାଜି । ଞ୍ଜେନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ତକୋନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଅତ୍ତକୋନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ତନାନ୍‌ଞ୍ଜି ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ନମସ୍‌ଆରତବେଞ୍ଜି । ୨୨ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋନ୍ ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି କାଈସରନ୍ ଆ ମେଡ୍‌ସିଂଲୋଡ୍ ତକୋଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ନମସ୍‌ଆରନ୍ ଜନାୟ୍‌ତବେଞ୍ଜି ।

୨୩ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ତ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ପୁରାଡାବେନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ତକୋନେତୋ ।

* ୪:୧୭ ୪:୧୭ ଅନାସ୍‌ୟା ୧୭:୧ * ୪:୧୭ ୪:୧୭ ୨ କରନ୍ତି ୧୧:୯

କଲସୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାତ୍ରଲଙ୍କ ପତ୍ର କଲସି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାସ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ କଲସି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ଆସ୍ତାୟେନ୍ ୧:୧ । କଲସି ତେସାନ୍ ଆସିଆ ସୋଡା ତେସାଲୋଡନ୍ ତକୋ, କେନ୍‌ଆତେ ଏପିସି ତେସାନ୍ ଆଡୁଝ୍‌ୟେଡ୍‌ଗଡ୍‌ ତକୋ ୨:୧ । କଲସି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ପାଓଲନ୍ ଅଃଉବନ୍‌ଡ୍‌ଲୋ ଜନତ୍‌ତେନ୍, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ତୁରେନ୍ ଲୋଏନ୍ । ଆରି କଲସି ମଣ୍ଡଳୀନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍‌ ଖନତ୍‌ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଆ ରାଜଦାନି ଏପିସିନ୍ ସିଲଡ୍ ଖଡ୍‌ଖଡ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟେନ୍ । କଲସି ମଣ୍ଡଳୀଲୋଡନ୍ କଣ୍ଡାୟ ଖନତ୍‌ଡିୟମରଞ୍ଜି ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ପାଓଲନ୍ ଅମ୍‌ତଡେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡେନ୍ ।

ବରନ୍ ଆ ସନାଲ୍‌ଡ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୬
- ୨. କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ଗୁନ୍ ତ ଆ କାକାଡାନ୍ । ୧:୩-୩:୪
- ୩. କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆମତ୍ ରଡ୍ ଅନମେଡେନ୍ । ୨:୨୦-୪:୬
- ୪. ଅନିବ୍‌ସୁଜ୍‌ବରନ୍ । ୪:୭-୧୮

୧ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାଞ୍ଜେ ପାଓଲନ୍ ତ ତିମତି ବୋଞ୍ଜାଡନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁନ୍ ଆନାସ୍ତାୟ ଖଡ୍‌ନେମରଜି ।

୨ କଲସିଲୋଡନ୍ ଆଡୁକୋତଞ୍ଜି ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି ତ କ୍ରିସ୍ତୁ ତନେ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ତନାଞ୍ଜି ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଏଆସ୍ତାୟତାୟ; ଆପେୟ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ତ ସନୟୁନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ତକୋନେତୋ ।

ସେନେନ୍‌ସେନନ୍ ବାଞ୍ଜେ ପାଓଲନ୍

୩ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏପାଓର୍‌ନାତନାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଆପେୟ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ଡିତାନ୍ ଏସେକ୍‌କୋତାୟ । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ତନେବେନ୍ ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ତନୁଡ୍‌ୟମମମ୍ ଆ ବନେ ଏଅମ୍‌ତଡ୍‌ଲାୟ । ୫ ଆଜାମ୍ ଆଡିଡ୍ ଆଜାଡି ମନତ୍‌ବରନ୍ ପର୍ତ୍ତମ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡୋଲାୟ, ଆମେଞ୍ଜି ତିଆତେ ବାଞ୍ଜେ ତନିୟନ୍ ଆଡ୍‌ତେଏନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଆ ବନେ ଏ ଅମ୍‌ତଡେନ୍; ଆମେଞ୍ଜି ଇନି ଏଆସାତନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରୁଆଡ୍‌ଲୋଡନ୍ ଆତକ୍‌କା, ତନୁଡ୍‌ୟମବେନ୍ ତ ତନେବେନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଆତକ୍‌କା । ୬ ଅଜାମ୍ ମନତ୍‌ବର୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅନସ୍ତୁଡ୍‌ବରନ୍ ଆଡ୍‌ତେଏନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଆମ୍‌ଡ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ବନେନ୍ ଏଅମ୍‌ତଡେନ୍ ଆରି ତିଆତେ ଆଜାଡିତମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏଅମ୍‌ଲନେ ତି ଆ ମନତ୍‌ବର୍ ନମି ସମ୍‌ରା ପୁତ୍‌ନ୍ ବୁଡାୟତନ୍ ଆରି ଆସିର୍‌ବାଦନ୍ ପାଡ୍‌ତାୟ । ୭ ଅତନେତମନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ କାକାଡାମର୍ ତ ତନୁଡ୍‌ୟମ୍ ସସ କାକାଡାମର୍‌ଲେନ୍ ଏପାପ୍ରାନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ନିୟ ଆମେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଆ ବନେ ଏଖଡ୍‌ଲେନ୍ । ୮ ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆଡିୟଲବେନ୍ ଆ ତନୁଡ୍‌ୟମବର୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍‌ଲେନ୍ ।

୯ ତିଆସନ୍ ବନେବେନ୍ ଏରମ୍‌ତଡ୍‌ଲାଞ୍ଜନ୍ ସିଲଡ୍ ତିତାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏପାଓର୍‌ନାତନାୟ । ମଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆଡିୟତିୟଲଡ୍‌ଲନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ ଗିଆନ୍ ତ ଗନନ୍‌ଲୁତନ୍ ଆ ବୋର୍‌ସା ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମେନ୍ ଏଜାମ୍‌ଲେନ୍ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ତିଆସନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏପାଓର୍‌ନାତନାୟ । ୧୦ ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ପ୍ରୁନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଖଣ୍ଡୁମ୍‌ଲନ୍ ଏରପ୍ରିତେ ଆରି ଆନିନ୍ ଆସ୍ତାୟତେନ୍ ଅଡ୍‌ମ୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମ୍‌ଲେ ଏରପ୍ରିତେ; ଅନମେଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ମନତ୍ କାକାଡାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ଏରପ୍ରିତେ ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ୍ ବୁଡ୍‌ବେନ୍ ମରଡ୍‌ତେ । ୧୧ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ୍ ରବ୍‌ଡୋଲନ୍ ଆରି ସଏଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ୍‌ନ୍ ଆ ରନପ୍ରିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ ବୋର୍‌ସାଲୋଡ୍ ଅକୋର୍‌ସାନାବା । ୧୨ ଆପେୟ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାଆର୍

୫ ୧:୨ ୧:୭ କଲସି ୪:୧୨; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୩

ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଏମ୍ବେଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସେକ୍ବେ । ୧୩ ଆନିନ୍ ଲୋଡ଼ଢ଼ ବୋର୍ସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତୋବତୋବଲଡ଼ଲନ୍ ଆରି ଏରାମ୍ବୁ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆ ତନୁଡ଼ଢ଼ମ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ତେସା ଓରୋଡ଼ଲଡ଼ଲନ୍ । ୧୪ *ତି ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍ ଆମାଡ଼ଢ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ଢ଼ଲବୋ, ଆରି ଇସେଲେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ କେମାନ୍ ଞାଡ଼ଢ଼ଲବୋ ।

ମନ୍ରାନ୍ ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୧୫ କ୍ରିସ୍ତନ୍, ଅଃରିୟତାଏନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ଆ ମୁକ୍ତା ଅନ୍ତମ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବୁ ଗଡେଲେନ୍ । ୧୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍ବରନ୍ ରୁଆଡ଼ଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍ଲୋଡ଼ନ୍, ଆଗ୍ରିୟତାତେନ୍ଆତେ ତ ଅଃରିୟତାଏନ୍ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡେଏନ୍; ରାଜା ତରକ୍ସାମନ୍ ତ ସୋଡ଼ାଗତନ୍, ରାଜାଗତନ୍ ତ ତନେଗତନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍ ଗଡେଏନ୍ । ଆନିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆରି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ସମ୍ପରା ପୁତ୍ଲନ୍ ଗଡେଏନ୍ । ୧୭ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗଡେଏନ୍ ଆମ୍ବୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମାୟଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ଆତେଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆଡ଼କୋନେଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଗଡେଲେଞ୍ଜି । ୧୮ *ଆରି, ଆନିନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆବବ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ମର ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବୁ ଆୟର୍ମେଡେନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବୁଡ଼ମର ତେତେ । ୧୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ବନରିଜଞ୍ଜି ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆମାଡ଼ଢ଼ ତକୋନେତୋ ଗାମଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଲଡ଼ଜେନ୍ । ୨୦ *ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍ବରନ୍ ସମ୍ପରା ପୁତ୍ଲନ୍ ଆମାଡ଼ଢ଼ ଆରି ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼ଜେନ୍, ଆଅକ୍ଲଡ଼ଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆରନବୁ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍ବରନ୍ ସନ୍ୟନ୍ ଗବ୍ରିଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲନ୍ ପୁତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତ ରୁଆଡ଼ଢ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ଆତେଜି ଆନିନ୍ ଅବମାୟମାୟେନ୍ ।

୨୧ ଆରି, ଆମ୍ବୁଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମାଡ଼ଢ଼ ସିଲଡ଼ ସଡ଼ାୟ୍ ତକୋଲବେନ୍, ମନ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନେରା ତକୋଲବେନ୍ । ୨୨ ବନ୍ତ ନମି ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ମଡ଼ିର୍, ସଡ଼ଢ଼ ତ ଏର୍ତୋସା ଏମ୍ବେଲେ ଆମୁକ୍ତାବାନ୍ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ଆରନବୁ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଅବମାୟମାୟଲବେନ୍ । ୨୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବଲୁ ରତୋ ପୁନାଦିନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ଗନବଡେଲନ୍ ତେଲବେନ୍ ଆରି ମନଡ଼ବରନ୍ ଏରମଡ଼ଢ଼େନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅକ୍ମା ଅରାସାବେ ଏଞାଡେନ୍, ତେଞ୍ଜେ ସିଲଡ଼ ମନ୍ବେନ୍ ଅଡ଼ିଅତାନ୍ ତେଡ଼ଢ଼ବେନ୍ ତଡ଼; ତି ଆ ମନଡ଼ବର ପୁତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମାଡ଼ଢ଼ ଅନସ୍ବୁଡ଼ବରନ୍ ତେତେ, ଆରି ଞେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଞେନ୍ ନିୟ୍ ତି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମତାୟ୍ ।

ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା

୨୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଞେନ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡେଡ଼ିଞ୍ଜିନ୍, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ନମି ସର୍ତାତନାୟ୍, ଆରି ଅକ୍ମା ତଣ୍ଡ ଞେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଞାଡ଼ାୟ୍, ତିଆତେ ଞେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ ତଅଡ଼ଢ଼ଲୋଡ଼ଞେନ୍ ଅଡୋଆୟତୋ । ୨୫ ସନ୍ୟୁକାବେନ୍ ଆସନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଲନ୍ମମନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଞେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବିଡ଼ାରନ୍ ତିୟଲ୍ଲିୟ୍, ତିଆସନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ବୁବର୍ବେ କାକାଡ଼ାଞେନ୍ ଅବସୁଜ୍ଜେତାୟ୍ । ୨୬ ତି ଜରୁଡ଼ମନ୍ ଆ ବର୍ନେ ପୁର୍ବାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମାଡ଼ଢ଼ ସଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ବନ୍ତ ନମି ତିଆତେ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆମାଡ଼ଢ଼ ଅବଡୁୟଲନେ । ୨୭ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମାଡ଼ଢ଼ ତି ଜରୁଡ଼ମନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ଢ଼ାଗୋ ଆ ରନ୍ନା ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆମାଡ଼ଢ଼ ତିଆତେ ଅନବଡ଼ଜନ୍ ଆସନ୍ ଲଡ଼ଜେନ୍; ତି ଜରୁ ବର୍ନେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମାଡ଼ଢ଼ବେନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୮ ତିଆସନ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମାଡ଼ଢ଼ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଏଅସ୍ବୁବର୍ତାୟ୍, ଆରି ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମାୟନେ ବାଞ୍ଜେ ସବଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମୁକ୍ତାବା ତନବନଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ଞନଡ଼ଞ୍ଜିବରନ୍ ତ ଗିଆନନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଞନଡ଼ନ୍ ଏଡ଼ିୟତାୟ୍ । ୨୯ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମଲେ ଅନବସୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅମାଡ଼ଢ଼ଞେନ୍ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ଲନ୍ମମତେ, ତିଆତେ ବାଞ୍ଜେ ଞେନ୍ ରବୁକିଶଡ଼ ଲନ୍ମମତନାୟ୍ ।

* ୧:୧୪ ୧:୧୪ ଏପିସି ୧:୭ * ୧:୧୮ ୧:୧୮ ଏପିସି ୧:୨୨,୨୩ * ୧:୨୦ ୧:୨୦ ଏପିସି ୨:୧୭

୨

୧ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍, ଲାଅଦିକିଆନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ତ ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅମ୍ମତ୍ତୟ୍ଜି ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଲନ୍ମୁତନାୟ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନାବେନ୍ତୋ ଗାମ୍ତାୟ୍ । ୨ ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଉଗରଲୋଡ଼ନ୍ ସଡ଼ାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଗନନ୍ଲୁତନ୍ ଆସନ୍ ଗିଆନନ୍ ଆ ରନ୍ନା ଖାଡ଼ତଜି, ଆରି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ମା ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଜରୁ ବର୍ନେଜି ଗାମ୍ଲେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ତନ୍ତୁଝୟମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମାୟ୍ଲନ୍ ତକୋନେତଜି ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଲତୟ୍ତୟ୍ । ୩ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ଭେ ଗିଆନନ୍ ତ ବୁଢ଼ିନ୍ ଆ ରନ୍ନା ତକୋ ।

୪ ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପାତ୍ୟାବରନ୍ ବାଞ୍ଜେ କଣ୍ଡାୟତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତବେନ୍ । ୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଅଡ଼ଖେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃଝୁକୋଲନାୟ୍ ଜନଝୁତେନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଖେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋ; କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ଭେ ରତୋ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସବ୍ଲୁଲନ୍ ଏଡ଼କୋତନ୍, ତିଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଖେନ୍ ସର୍ତାତୟ୍ ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ଭେ ଅନମେଡ଼ନ୍

୬ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁ ଗାମ୍ଲେ ଏଜାଏନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ତକୋନାବା । ୭ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ଭେ ରବ୍ତୋଲନ୍ ପଡ଼ୟ୍ଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ବାଞ୍ଜେ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଅକୋର୍ସାଲନ୍ ତାତେଡ଼ ସେକେବା ।

୮ ଅସମୟ୍, କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଝଡ଼ବରଜି ଅମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିତଡ଼ ଆଗ୍ରବ୍ତେଲ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଜି, ପୁତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ୁଡ଼ତନାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଜି ତ ପାତ୍ୟାବରଞ୍ଜି ବର୍ନନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ତିଆସନ୍ ଜାଗର୍ତ ତକୋନାବା । ୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ଭେ ତୁମ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ଗୁନ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋତନ୍ । ୧୦ ଆରି, ଆନିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏମ୍ପାୟ୍ଲନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବରିୟ୍ ତେଲବେନ୍, ଅଡ଼କୋ ସନୋଡ଼ାଗତନ୍ ତ ତନେଗତନ୍ ସିଲଡ଼ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ମା ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ।

୧୧ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଏଡ଼କୋଲନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆଗବ୍ରେତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତବେନ୍, କେନ୍ଆତେ ମନ୍ରାନ୍ ଆଡ଼ୁବ୍ରେତନ୍ ଆ ଗନବ୍ରେଡ଼ ତଡ଼, କେନ୍ଆତେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅଣ୍ଡେଲେ ଗନବ୍ରେଡ଼ନ୍ ତେତେ, କେନ୍ ଆ ଗନବ୍ରେଡ଼ ବାଞ୍ଜେ ମନ୍ରାନ୍ ଇର୍ସେ ତଅଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ୁରୁତେ । ୧୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତକ୍ତବ୍ତାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତନିଲ୍ତଲନ୍ ତେଲବେନ୍, ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଯନ୍ମେଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବୋର୍ସାଲୋଡ଼ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଯର୍ସେଞ୍ଜିଲବେନ୍ । ୧୩ ଆରି, ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ତ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏରଗନବ୍ରେଡ଼ ତକୋଲବେନ୍, ତିଆସନ୍, ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆରବୁ ତକୋଲବେନ୍, ବନ୍ତ ଇସ୍ତରନ୍ ନମି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅବ୍ରେଡ଼େଲବେନ୍, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାଲଡ଼ଲନ୍ । ୧୪ ଆରି, ବିରୁଦ୍ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ କନାୟ୍କାୟ୍ବରଜି ଆନିନ୍ ପବ୍ଞିତେନ୍ କି ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଯୋଡ଼ଲେ ଅମ୍ଭେଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ତିଆତେ ସବ୍ଞାଜେନ୍ । ୧୫ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତନେଗତନ୍ ତ ସନୋଡ଼ାଗତନ୍ ଆ ଅତିଆରଜି ରୁୟ୍ଲେ ଆଡେମତଞ୍ଜି ଆଅକ୍ଳାତଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଅବ୍ଜିନୟ୍ଲନ୍ ।

୧୬ ତିଆସନ୍ ଗାତାନେନ୍ ଆସନ୍ କି ଜୋମ୍ଜୋମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍, ପୁରପୁରନ୍ ଆସନ୍ କି ଅମାସିଆନ୍ ଆସନ୍, ଲୋଲୋନେ ତିନ୍ନାନ୍ ଆସନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍ତୋସାତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ । ୧୭ ତିଆତେଜି ବିଅଜି ଆରଡୋତାଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଜି ଆ ଉମ୍ମଲ୍ ଅନ୍ତମ୍, ବନ୍ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତୁମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ । ୧୮ ଆନାଜି ଲବ୍ଗଃଡ଼ମ୍ନେନ୍ ତ ପାଡ଼ଲଞ୍ଜିବର୍ମରଞ୍ଜି ଆ ପୁରପୁରଲୋଡ଼ ତନାଲ୍ମତନ୍ ଆଗ୍ରିଜେଞ୍ଜିଆତେ ସାୟ୍ଲେ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ବୁଢ଼ିଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ କାକ୍ଳାନ୍ ଗର୍ବତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟ୍ଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜି ତେତଡ଼ବେନ୍ । ୧୯ ଆନିଞ୍ଜି ଅବବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ବୟନ୍ ଆମାୟ୍ନେଜି ତଡ଼, ଅବବନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଜାଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁଡ଼େଲୋଡ଼ ତ ସାତାରନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମ୍ ବାଞ୍ଜେ ସୋଡ଼ାଲେ ପାଡ଼ତେ ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ସରିନ୍ ରନବୁନ୍ ତ ଅନମେଡ଼ନ୍

୨:୧୨ ୨:୧୨ ରୋମିଅ ୬:୪   ୨:୧୩ ୨:୧୩ ଏପିସି ୨:୧-୫   ୨:୧୪ ୨:୧୪ ଏପିସି ୨:୧୫   ୨:୧୬ ୨:୧୬ ରୋମିଅ ୧୪:୧-୨
୨:୧୯ ୨:୧୯ ଏପିସି ୪:୧୭

୨୦ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ରବୁଲବେନ୍, ଆରି କେନ୍ ପୁତ୍ ଲୋଝନ୍ ଆରବଘୋଡ଼ାତନେନ୍ ଆ ବୋର୍ସାଜି ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁଲବେନ୍, ଏଠେଲ୍ତେନ୍ ଜନିବା ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କେନ୍ ପୁତ୍ ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏନ୍ତେଲେ ଏଞ୍ଜିମ୍ତନେ ? ୨୧ “କେନ୍ଆତେ ଏଞ୍ଜିମ୍ତଡ଼େ, ତିଆତେ ଏଜୋମତଡ଼େ, ତିଆତେ ଏସୁଡ଼େତଡ଼େ,” ଜନିବା ଏନ୍ତେଲେ ଏଅଡ଼ତନେ ? ୨୨ କେନ୍ଆତେଜି ବସନ୍ତେଃ ରସମତେ, କେନ୍ଆତେ ଖଣ୍ଡମଲ୍ଲବୋ ତେନ୍ ଜନ୍ମିଡ଼ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ବୋ, କେନ୍ଆତେଜି ମନ୍ରାଜି ଆଗ୍ରବତେଲେଞ୍ଜି ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରଜି । ୨୩ କେନ୍ ଏନ୍ତେଗନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଜି, ପୁରପୁରନ୍, ଲବଗଃଡ଼ମନେନ୍ ତ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ଅଡ଼ନେ ଜୁନେଜି ସରନ୍ ଅବଡ଼ୁୟଡ଼ମନେନ୍ ତୁମ୍ ଆସନ୍, ବନ୍ତ ତେଞ୍ଜେ ଜନ୍ମିଡ଼ ଲାବ ତଡ଼ ।

୩

୧ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍ମେଝ୍ଲେ ଏତୋଲନ୍, ତିଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସାୟତଡ଼ବା, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଝନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମ୍ସିଗଡ଼ ଆଡ଼କ୍ଳମ୍ । ୨ ପୁତ୍ ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆସନ୍ ଏଡ଼ର ଏଡ଼କୋଡ଼ଢ଼ନେ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆସନ୍ ଏଡ଼ର ତକୋନାବା । ୩ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ଭେନ୍ ରବୁଲବେନ୍ ଆରି କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଅନମେଡ଼ବେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ବୟନ୍ ଆସସ ତକୋ । ୪ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ମା ଅନମେଡ଼ବେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଅଜା ଆଡ଼ିଡ଼ ଅବଗିୟତାତନ୍, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆନିନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମାୟଲନ୍ ଏବଗିୟତାତନ୍ ।

ପାପୁର ଅନମେଡ଼ନ୍ ତ ରଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍

୫ ଭଗରଲୋଝବେନ୍ ଆରଲନ୍ମତନେନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି, ଜୋଣ୍ଡ଼ାନ୍, ଏରମଡ଼ରନ୍, ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିଃୟମ୍, ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା, କୋଡ଼ତାୟପୁରନ୍ ତ ଅବରୋନେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ରବୁବେନ୍ତୋ । ୬ କେନ୍ ଏନ୍ତେଲେ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଝ ଏଡ଼ର ଆଡ଼କୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଝ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ । ୭ ଆମ୍ଭୁ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏରମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍ଲେ ଏଡ଼ର ଏଡ଼କୋଲନ୍ ।

୮ ବନ୍ତ ନମି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ବନ୍ତ୍ରାବନ୍, ସଞ୍ଜାନ୍, ଇସ୍ବାନ୍, ନିଣ୍ଡ଼ୟନ୍ ତ ତଅଡ଼ଲୋଝବେନ୍ ସିଲଡ଼ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମରେଡ଼ବା । ୯ ତର୍ତମ୍ ଏଲ୍ପାତାତଡ଼ଢ଼, ପାପୁର ଅନୋକ୍ଳାବେଞ୍ଜି ତ ଖଣ୍ଡମନେବେଞ୍ଜି ଅମରେଡ଼ବା । ୧୦ *ଆରି ରଡ଼ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଏଜିଜିଲନ୍, ତି ରଡ଼ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଗନଡ଼େମର ଇସ୍ବରନ୍ ଆମୁକ୍ଳା ବାଞ୍ଜେ ତିତାନ୍ ରଡ଼ ତେତେ, ଏଠେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗିଆନ ଖାଡ଼ଲେ ଏରପ୍ରିତେ । ୧୧ କେନ୍ ତେନ୍ତେ ଜିଭିମିମରନ୍ ତ ଏରଜିଭିମିମରନ୍, ଆଗବରେତନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତ ଏରଗନବରେତନ୍ ଆ ମନ୍ରା, ବର୍ବରମରନ୍ ତ ସ୍ବତୁମରନ୍, କମ୍ପାରିମରନ୍ ତ ଏରକମ୍ପାରିମରନ୍* ଇନ୍ମିଡ଼ ଆନ୍ନା ତଡ଼; କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ତୁମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମୁଡ଼, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋତନ୍ ।

୧୨ *ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ତୁଡ଼ୟମଲେ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆସନ୍ ସେଡ଼ାଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସିନ୍ରିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲମାଡ଼ ଭଗରନ୍, କାନକାରମ୍, ଲଗଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍, ଲବଡ଼ିନ୍, ସନଏନ୍ ଜିଜିନାବା । ୧୩ *ଅବୟନେ ଆରି ଅବୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଲ୍ପସଏଲେ ତକୋନାବା, ଆରି ଆନ୍ମିଡ଼ ଆ ବିରୁଦଲୋଝ କନାୟକାୟବରନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଠେଲ୍ତେନ୍ କେମାନ୍ ଅଲ୍ପତିୟବା; ପ୍ରବୁନ୍ ଏଜାଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ କେମାଲବେନ୍, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଠେଲେମା ତର୍ତମ୍ କେମାନ୍ ଅଲ୍ପତିୟବା । ୧୪ ଆରି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗୁନଜି ବାଞ୍ଜେ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ମାୟବା, ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆବୟନ୍ ଏନ୍ତେଲେ ତକ୍ଳାତେ । ୧୫ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆଡ଼ିୟଲବେନ୍ ଆ ସନୟ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ଅବଞ୍ଜାନେବେନ୍ତୋ, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ସନୟ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ରୁକ୍ଳତାଲେ ଆବୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅନେମ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଓଡ଼େଲବେନ୍; ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର ଅଲ୍ପସଏଲେବା । ୧୬ *କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବର ଗୋଗୋୟତମ୍ ଭଗରଲୋଝବେନ୍ ତକୋନେତୋ, ଗିଆନ ବୟନ୍ ତର୍ତମ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଅଲ୍ପତିୟବା, ଆରି ତର୍ତମ୍ ଅବନେଭାୟବା; ଇସ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ସନେକେନ୍, କନନନ୍, ପୁରାଡ଼ାଲୋଝନ୍ ସକ୍ଷିର୍ତନଲନ୍ ସମ୍ପିରା ଭଗରବେନ୍ ବାଞ୍ଜେ କନନ୍ନାବା

* ୩:୧୦ ୩:୧୦ ଏପିସି ୪:୨୪ * ୩:୧୧ 3:11 ତିନ୍ସୟଲ୍ଲମମରନ୍ * ୩:୧୨ ୩:୧୨ ଏପିସି ୪:୨ * ୩:୧୩ ୩:୧୩ ଏପିସି ୪:୩୨
 * ୩:୧୬ ୩:୧୬ ଏପିସି ୫:୧୯, ୨୦

। ୧୭ ଆରି, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ବର୍ନେଲୋଝନ୍ ତେଏତୋ କି କାକାଡ଼ାଲୋଝନ୍ ତେଏତୋ ଇନିଜି ଏଲୁମ୍ବେତେ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋଝେ ଲୁମ୍ବେଲେ ଆପେୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେବା ।

କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ଞ୍ଜି ଆ ଷ୍ଟ୍ରୁମ୍ବେନେ

୧୮ *ଏ ଆସୁଡ଼ନେବୟ୍ଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍ବେଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅୟ୍ତବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା ।

୧୯ *ଏ ଆଞ୍ଜାଡ଼ବୟ୍ଜେନେମରଜି, ତୁକ୍ରିବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଝୟମବା, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାଞ୍ଜେଡ଼ ଉଞ୍ଜେଡ଼ ଏଅମ୍ନେତଡ଼ଜି ।

୨୦ *ଏ ପସିୟ୍ଜି, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଝେ ଆପେୟ୍ବେଞ୍ଜି ତ ଅୟୋଡ଼ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ଷ୍ଟ୍ରୁମ୍ବେନେଜି ପ୍ରବୁନ୍ ମାଡୁ ଲତୟ୍ତେ ।

୨୧ *ଏ ଆପେୟ୍ମବରଜି, ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ପସିୟ୍ବେଞ୍ଜି ମୁସ୍କା ଅଃଡ଼େଏଜି, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ପସିୟ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବାଉଲ୍ଲି ଏଅମ୍ନେତଡ଼ଜି ।

୨୨ *ଏ କମ୍ବାରମବରଜି ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଅନବମଅଁଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆଗନିୟ୍ଗିୟ୍ଲୋଝେ ତୁମ୍ ଏକାକାଡ଼ାତଡ଼ନେ, ଆର୍ଯାୟ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ବତଡ଼ତାଲେ ସର୍ତ୍ତା ଉଗରନ୍ ବାଢେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଝେ ଜଗତଲୋଝନ୍ ସାଉକାରବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବାଜି । ୨୩ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଇନି ଏଲୁମ୍ବେତେ, ତିଆତେ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ଏରଲନ୍ମୁମନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଏଲୁମ୍ବେତାୟ୍ ଗାମ୍ବେଲେ ଇୟ୍ମତାଲେ ସମ୍ବରା ଉଗରନ୍ ବାଢେ ଲୁମ୍ବେ । ୨୪ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ପୁରସ୍ବାରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନାଜି; ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କ୍ରିଷ୍ଟ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ଼ ସେବାବା । ୨୫ *ଆରି, ଆନା ଏରମନ୍ଝନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ବେତେ, ଆନିନ୍ ଏରମନ୍ଝନ୍ ଆଜି ଖାଡ଼ତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ିଆତଡ଼ ଅଃଷ୍ଟୁଲ୍ମତେ ।

୪

୧ *ଏ ସାଉକାରଜି, ରୁଆଡ଼ଲୋଝନ୍ ପ୍ରବୁବେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ବେଲେ ଜନାଡାଲେ, କମ୍ବାରମବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନ୍ଝେତମ୍ ଆରି ସବ୍ତଡ଼ଲନ୍ ଷ୍ଟ୍ରୁମ୍ବେବାଜି ।

ଞ୍ଜନଡ଼ଞ୍ଜେନ୍

୨ ତିତାନ୍ ପାର୍ତନାନ୍ ବାଢେ ତକୋନାବା ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେଲେ ପାର୍ତନାଲୋଝନ୍ ଜଗେଲେ ତକୋନାବା । ୩ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା, ମନ୍ଝେବରନ୍ ଅନସ୍ବୁଟ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନଝନ୍ ରୋଏତୋ, ଆରି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସନସବରଜି ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିଲ୍ଲିୟ୍ଜି, ୪ ତିଆତେ ଏଞ୍ଜାଲ୍ତେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ରନପ୍ରିଞ୍ଜେନ୍ ବାଢେ ରୟ୍ଲଝେ ବର୍ଜନ୍ ରପ୍ରିତାୟ୍, ତିଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା ।

୫ *ରୟ୍ଝନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍ ତାଣ୍ଡନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ବୁଢ୍ଫିନ୍ ବାଢେ ଷ୍ଟ୍ରୁମ୍ବେନାବା । ୬ ବର୍ନେବେଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର୍ ମନା ତେଏତୋ ଆରି ବର୍ନେବେନ୍ ବାଢେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ମଅଁଞ୍ଜେତଜି, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲେ ଜନାଲଝନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ଜନାବେନ୍ତୋ ।

ସନଙ୍କତେନ୍

୭ *ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଝେ ତର୍ନେତମନ୍ ଆ ଲନ୍ମୁମ୍ବେତେ ତ ସର୍ବ କାକାଡ଼ାମ୍ବେତେ ଡନ୍ଝେୟ୍ମତମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ତୁକିକନ୍, ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅବ୍ଜନାତବେନ୍ । ୮ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଏଡକୋତନାୟ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ଜନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବୟ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅମ୍ଭେବେନ୍ ଆସ୍ବାର୍ତାୟ୍ । ୯ *ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଡନ୍ଝେୟ୍ମତମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେନ୍ ଅନସିମନ୍ ନିୟ୍ ଇୟ୍ତାୟ୍, ତେନ୍ନେ ଆ କଡ଼ାଡ଼ିଜି ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟ୍ତାୟ୍ ବର୍ବେନ୍ ।

୧୦ *ଞ୍ଜେନ୍ ବୟ୍ଜି ବଣ୍ଡିସିଲୋଝନ୍ ଆଡ୍ରକୋତନ୍ ଆରିସ୍ବାର୍ଜନ୍ ତ ବର୍ନବାନ୍ ଆ କୁଲମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ମାର୍ଜନ୍ ନିୟ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ବାରତବେନ୍, ମାର୍ଜନ୍ ଅମ୍ଭେବେନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜାଆୟ୍ବା, କେନ୍ ଆ କବର ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ମା ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟ୍ଜି ତେଏନ୍ । ୧୧ କ୍ରୁସ୍ ଗାମ୍ବେଲେ ଆରୋଡ଼େଡ଼େଞ୍ଜି

* ୩:୧୮ ୩:୧୮ ଏପିସି ୫:୨୨; ୧ ପିତ୍ର ୩:୧ * ୩:୧୯ ୩:୧୯ ଏପିସି ୫:୨୫; ୧ ପିତ୍ର ୩:୭ * ୩:୨୦ ୩:୨୦ ଏପିସି ୬:୧ * ୩:୨୧ ୩:୨୧ ଏପିସି ୬:୪ * ୩:୨୨ ୩:୨୨ ଏପିସି ୬:୫-୮ * ୩:୨୫ ୩:୨୫ ଏପିସି ୬:୯ * ୪:୧ ୪:୧ ଏପିସି ୬:୯ * ୪:୫ ୪:୫ ଏପିସି ୫:୧୭ * ୪:୭ ୪:୭ ଅନାସ୍ବାର୍ତାୟ୍ ୨୦:୪; ୧ ତିମତି ୪:୧୨ * ୪:୭ ୪:୭ ଏପିସି ୭:୧୧, ୨୨ * ୪:୯ ୪:୯ ପିଲିମନ୍ ୧:୧୦-୧୨ * ୪:୧୦ ୪:୧୦ ଅନାସ୍ବାର୍ତାୟ୍ ୧୯:୨୯; ୨୭:୨; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୫; ଅନାସ୍ବାର୍ତାୟ୍ ୧୨:୧୨, ୨୫; ୧୩:୧୩; ୧୫:୩୭-୩୯

ଜିସୁନ୍* ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ନମସ୍କାରତବେନ୍, ଆଗବରେତନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି† ଆମଢ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆସନ୍ ଖେନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ସାୟସିଲ୍ ଯୁଜି ।

୧୨ ✧ ଏପାପ୍ରାନ୍ ନିୟ୍ ମରାୟନେମରବେନ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ନମସ୍କାରତବେନ୍, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର; ଏଜ୍ମାଲତେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ମରଡ଼ତବେନ୍ ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବମ୍ ବାଞ୍ଛେ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବତୋଲନ୍ ଏତକୋତନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତିତାନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ଟନାତନ୍ । ୧୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆରି ଲାଅଦିକିଆନ୍ ତ ଏରାପଲିବାଜି ଆସନ୍ ମାଡ଼ ଲନୁମତନେ, ତିଆଡେ ଖେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍ତାୟ୍ । ୧୪ ✧ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲେନ୍ ବୋୟ୍ତମର ଲୁକନ୍ ତ ଦିମାନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ନମସ୍କାରତବେଞ୍ଜି ।

୧୫ ଲାଅଦିକିଆନ୍ ଆଡ୍ରକୋଡ଼ଞ୍ଜି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ ତନାନଞ୍ଜି, ନୁମ୍ମାନ୍ ତ ଆସିଡ଼ନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିମରଜିଆଡ଼ଢ଼ ନମସ୍କାରନ୍ ଆବଜନାବାଜି । ୧୬ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ସିଚି ଏପଡେଲନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଲାଅଦିକିଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ନିୟ୍ ପଡେନେନ୍ ଆସନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ବା; ଆରି ଲାଅଦିକିଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆରାସ୍ତାୟ୍ବାଞ୍ଜି ଆ ସିଚି ନିୟ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ପଡେନାବା । ୧୭ ✧ ଆରି, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଆମନ୍ ଅଜ୍ମା ବିଡ଼ାର ଖାଡେନ୍, ତିଆଡେ ଅବସୁଜ୍ଜେଆ,” ଗାମ୍ଲେ ଆକର୍ ପନ୍ଆଡ଼ଢ଼ ବର୍ବା ।

୧୮ ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଖେନ୍ତମ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼ ନମସ୍କାରତବେନ୍ । ଖେନ୍ ଆବଣ୍ଡି ତରକୋତନାଖନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି କରୋଡ଼ାଡ଼ଢ଼ବେନ୍ । ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମ୍ ତିତାନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋନେଡୋ ।

* ୪:୧୧ 4:11 ଜୁସୟ୍ † ୪:୧୧ 4:11 ଜିରଦିମରଞ୍ଜି ☆ ୪:୧୨ ୪:୧୨ କଲସି ୧:୭; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୩ ☆ ୪:୧୪ ୪:୧୪ ୧ ତିମତି ୪:୧୧; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪; ୧ ତିମତି ୪:୧୦; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪ ☆ ୪:୧୭ ୪:୧୭ ପିଲିମନ୍ ୧:୨

ଥେସଲନୀକୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପତ୍ର ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାସ୍ତାୟେନ୍ ଥା ପର୍ତ୍ତମ୍ ସୁଚି ସନେକୁଲନ୍

ତେସଲନିକି ଗଡ଼ାନ୍ ରୋମିଅ ରାଜ୍ୟ ମାକିଦନିଆନ୍ ଥା ରାଜଦାନି ତକୋଏନ୍ । ପାଓଲନ୍ ପିଲିପି ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ଭାୟ କି ତେତ୍ରେ ଅବୟ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଇୟଲାଇୟ ତୁବେ । ଜିଉଦି ତରମ୍‌ଲୋଟନ୍ ମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଆରଲତଜେଞ୍ଜି ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଥା ମନତ୍‌ବର ଅପ୍‌ସୁବରେନ୍ । ଆରି ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି କ୍ରିସ୍ତୁନୁନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତଜେଞ୍ଜି । ବନ୍‌ତ ତେସଲନିକି ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲଞ୍ଜି ଥା ଜିଉଦିକି ପାଓଲନ୍‌ଆତଡ଼ ବବତଡେଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତେତ୍ରେ ସିଲଡ଼ ବିରିୟାନ୍ ଜିରେନ୍ । ତିକ୍ଲି ଆନିନ୍ କରକ୍ରିଲୋଟନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡିଡ଼ ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଏଞ୍ଜାଗୋ ତକୋ ତି ଆ କବର ତିମତିନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଅମତଡେନ୍ । ପାଓଲନ୍ ତ ତିମତିନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଗଡ଼ି ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆରି ବାଗୁଞ୍ଜି ମାୟଲନ୍ ମନତ୍‌ବରନ୍ ଅପ୍‌ସୁବରେଞ୍ଜି ।

ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା କ୍ରିସ୍ତୁନୁଜି ଅନବଓୟୁବନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଚି ଇତେନ୍ । ତେତ୍ରେ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଥା ତର୍ନେ ତ ଥା ତନୁଡ଼ୟମଞ୍ଜି ଥା ବର୍ନେ ଆରମ୍‌ତଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେକ୍‌କୋଲେ କେନ୍ ଥା ସିଚି ଇଡିତନ୍ ଉଲନେ । କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆଞ୍ଜା ଜିର୍ଭାୟ ? କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଅବୟ ତର୍ନେମରନ୍ ରବୁଏନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆହାସାଲଡ଼ଲନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଖାଡ଼ତେ ପଡ଼ ? କେନ୍ ଏନେଗନ୍ ଥା ସନେକୁବରକି ତେସଲନିକି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ବର୍ଷଞ୍ଜି । ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ତେତ୍ରେ ଆଡ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡିଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲେ ଖଣ୍ଡମଲନେ, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଇଡ୍‌ଲେ କେନ୍ ଥା ସେକୁବରକି ଥା ଜନାଲଡ଼ କେନ୍ ଥା ସିଚିଲୋଡ଼ ଇତେନ୍ । କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଥା ବାରଜନିର୍ ଆସାତାଲନ୍ ଆଜୁଗେତବନ୍ ଆଡିଡ଼ ଲତିୟମ୍ କାକାଡାନାବା ଗାମଲେ, ପାଓଲନ୍ ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା କ୍ରିସ୍ତୁନୁଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିତନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଚି ଇତେନ୍ ।

ପନାକ୍‌ଡ଼ନ୍

- ସନେକୁଲନ୍ । ୧
- ଲନୋମିନ୍ ତ ସନେକେନ୍ । ୧:୨-୩:୧୩
- ୧. ସକ୍ଲୟ କ୍ରିସ୍ତୁନୁଗୋ ଖଣ୍ଡମଲନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିତନ୍ । ୪:୧-୧୨
- ୨. କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଥା ବାରଜନିର୍ ଥା କଡାଡିଲୋଡ଼ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିତନ୍ । ୪:୧୩-୫:୧୧
- ୩. ଆତନିକ୍ଲି ଖନଡ଼ଞ୍ଜିତନ୍ । ୫:୧୨-୨୨
- ୪. ଅନବସୁଜେବରନ୍ । ୫:୨୩-୨୮

୧* ପାଓଲନ୍, ସିଲାନ ତ ତିମତିନ୍,
 ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ସିଚିନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆସ୍ତାୟଡ଼ଜି ।
 ଆପେୟ ଇସରନ୍ ତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଥା ସନାୟୁମ୍ ତ ସନୟୁନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡୋଆୟଡୋ ।

ତେସଲନିକିବାଜି ଥା ତର୍ନେ
 ୨ ତିତାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏପାର୍ତନାତନାୟ ଆରି ଇସରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏସେନ୍‌ତାୟ । ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସରଲେନ୍ ତ ଆପେୟନ୍ ଥା ମୁକ୍ଳାବା ତର୍ନେବେନ୍ ଥା କାକାଡା, ତନୁଡ଼ୟମବେନ୍ ଥା ଲନୁମ୍ ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁଲେନ୍ ଆମତ୍ ଏରକିକ୍ଲିଡନେନ୍ ଅରାସାନେବେନ୍ ଏମନେଡାୟ । ୪ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ତନାନ୍‌ଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା, ଇସରନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତବେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଲବେନ୍ । ୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଇୟଲାଇୟ ଏରପ୍‌ସୁଲାଞ୍ଜି ଥା ମନତ୍‌ବର ସଉର ବର୍ନେନ୍ ବାତ୍ରେ ଅଃଡ୍‌ଡେଲୋ, ଆର୍ଭାୟ ବୋର୍ସାନ୍, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ତ ଆକାଡିତମନ୍ ବାତ୍ରେ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ତିଆତେ ଅଡୋଲାଇୟ; ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲନାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଅଃଖଣ୍ଡମଲନାୟ, ତିଆତେ ତ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ।

* ୧:୧ ୧:୧ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୭:୧

୨ *ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତିୟତେ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେଲବେନ୍ ଜନଝଡେନ୍, ମଡ୍ଡିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଆଡ୍ରିୟଲବେନ୍ ଆ ସର୍ତ୍ତା ଆରି ଏରମ୍ତଡେନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଜାଲୋଝଜାଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତ ପୁତ୍ରନ୍ ଆ ସନଶ୍ରେଝଫର୍ ତେଲବେନ୍ । ୭ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ମାକିଦନିଆନ୍ ତ ଆକାୟାବାଜି ଅଡକୋ ଡର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନବଜଝନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଲବେନ୍ । ୮ ଅମଝବାବେନ୍ ସିଲଡ୍ ପୁତ୍ରନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ସଭର୍ ମାକିଦନିଆନ୍ ତ ଆକାୟାଲୋଝନ୍ ତୁମ୍ ଅନସ୍ତୁଝବରନ୍ ଅଃଡ୍ଡେଲୋ, ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଝ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗଲେ ଏଡର୍ତ୍ତନେ ତି ଆ କଡାଡ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ଏଡେଲେ ବୁର୍ବୁରାୟଲନ୍ ତ, ତି ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନ୍ନିଝ ଏଃଇର୍ନାୟ । ୯ ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ବର୍ନେଲେନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମଝବେନ୍ ଏରିୟଲାଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗଲେ ଏଜାଲଲେନ୍, ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗଲେ କୋଝଡାଜଞ୍ଜି ଅମ୍ଭରେଝଡାଲେ ଆଜାଡିନ୍ ତ ଆମେଝ ଇସ୍ପରନ୍ଆଡଝ ଏସେବାଡେ, ୧୦ ଆରି, ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ସିଲଡ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆଡଝ ଡୋବ୍ଡୋବନ୍ ଆସନ୍, ରନବୁନ୍ ସିଲଡ୍ ଯର୍ମେଝଲେ ଆଡ୍ଡୋଲନ୍ ଆ ଡାଞାଡାଅନନ୍ ଜିସୁନ୍ ରୁଆଝନ୍ ସିଲଡ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ଏଡକୋନେବା ।

୨

ଚେସଲନିକି ଗଡାଲୋଝନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ କାକାଡା

୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ଡି, ତନାଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନା, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମଝବେନ୍ ଏରିୟଲାଞ୍ଜି ତିଆଡେ ଅଃଡ୍ଡୋସ୍ତଲୋ; ୨ *ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମଝବେନ୍ ଏରିୟଲାଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେଝ ପିଲିପି ଗଡାଲୋଝନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ କନଞ୍ଜି, ଗନବ୍ବରଜନ୍ ଏଞ୍ଜାଝଲାୟ ତିଆଡେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନା, ତି ସିଲଡ୍ଲୁନ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ବାଡେ ଅମଝବେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଅନସ୍ତୁଝବରନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରଲେନ୍ ଆମଝ ସିଲଡ୍ ଅନୋମଝନ୍ ଏଞ୍ଜାଝଲାୟ । ୩ ଞନଡଝଝଡେଲେନ୍ ପାତ୍ୟା ତଡ୍ କି ଏରମ୍ଡିର୍ ତଡ୍, ଆରି ଆନ୍ନିଝଆଡଝ ନିୟ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଃଞ୍ଜାୟଲବେନ୍ । ୪ ବନ୍ତ ମନଝବରନ୍ ଅନସ୍ତୁଝବରନ୍ ଆ ବିଡାର୍ ଅସିଲୋଝଲେନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟଲଲେଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଅମଝଲେନ୍ ସିଲଡ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ଲତୟଡେ, ଏଡେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ମନଝବରନ୍ ଏଅସ୍ତୁଝବର୍ତାୟ; ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆଡଝ ଅନବମଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତିଆଡେ ଏଃଞ୍ଜାୟ, ଆର୍ପାୟ ଅଙ୍ଗା ଇସ୍ପର ଉଗର୍ଲେଞ୍ଜି ମାଲ୍ମାଲ୍ଲୁଡ୍ତନ୍, ଆନିନ୍ଆଡଝ ଅନବମଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ତିଆଡେ ଏଲ୍ଲୁମତାୟ । ୫ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନା, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଜିୟ ତମ୍ବରନ୍ ଏଃଇର୍ନାୟ କି ଅନବ୍ବରଜନ୍ ଅନବ୍ବସନ୍ ଆସନ୍ ଏଃଞ୍ଜାୟବେନ୍, କେନ୍ଆଡେ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ସାକିନ୍ ତକୋ । ୬ ଅମଝବେନ୍ ସିଲଡ୍ କି ଆନ୍ନିଝ ଆମଝ ସିଲଡ୍ ଅଡେ ଅନ୍ନିଝ ଆ ମନ୍ରା ଆମଝ ସିଲଡ୍ ଅନବ୍ବସେକେନେନ୍ ଏଃସାୟଲାୟ । ୭ ବନ୍ତ କ୍ରସ୍ତନ୍ ଆନାସ୍ତାୟମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମଝବେନ୍ ସିଲଡ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏବର୍ତନାୟ, ଅୟୋଝନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ଆ ପସିଜନ୍ଆଡଝ ସାକ୍ରେଡେ ଉକ୍ରେଡେ, ଏଡେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମଝଲୋଝବେନ୍ ଲବ୍ଗଃଡମଲନ୍, ୮ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅମଝଲେନ୍ ଡନ୍ନିଝୟମନ୍ ତକୋନ୍ ଆସନ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ତୁମ୍ ତଡ୍, ଆର୍ପାୟ ପରାନ୍ତାଲେନ୍ ନିୟ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଡିୟଡମ୍ଲାନାୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଡନ୍ନିଝୟମମ୍ଭରଲେଞ୍ଜି ତେଲବେନ୍ । ୯ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ଡି, ତନାଜି, ଲନ୍ନୁମଲେନ୍ ତ ଲଗିନ୍ କାକାଡାଲେନ୍ ମନ୍ନୁଲୋଝବେନ୍ ତକୋ; ଏଙ୍ଗଲ୍ଲଡେନ୍ ଅମଝଲୋଝବେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନ୍ନିଝ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅବୟ ବିଡାରିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଡେଡଝଲେନ୍ ତଡ୍, ତିଆସନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍ବା ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଅମଝବେନ୍ ଏଅସ୍ତୁଝବରଲାୟ ।

୧୦ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଡର୍ନେମର୍ଜି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗଲେ ମଡ୍ଡିରନ୍, ତରମ୍ମନ୍ ତ ଏନ୍ରିଶ୍ଟୟଡାଗୋ ଅମଝବେନ୍ ଏଞ୍ଜାୟଲାନାୟ ତିଆଡେ ଆସନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ତକୋ, ଆରି ଇସ୍ପରନ୍ ନିୟ ସାକିନ୍ ତକୋ । ୧୧ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଜନା, ଆପେୟନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ଆଅନିଞ୍ଜିଆଡଝ ଞଝଝଝଡ୍ଡି, ତିଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍ରାନ୍ଆଡଝ ଏଞ୍ଜାଝଝଝଲବେନ୍, ୧୨ ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗଲେଡେନ୍ ଅନୋଡ୍ଡେମର୍ ଇସ୍ପରବେନ୍ ଆ ଗନିୟରିୟଲୋଝ ଅଙ୍ଗାଡେ ମନଝ ତିଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜାୟତନେ, ସିଲଡ୍ଲୁନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଝନ୍ ତ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଝଲୋଝନ୍ ତରକୋନେନ୍ ଏଞ୍ଜାଝଡେ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆଡଝ ଏଞ୍ଜାଝଝଝଝଲବେନ୍, ଏବ୍ବନ୍ନୁୟଲବେନ୍ ।

୧୩ ଆରି, କେନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ତିଡାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ଆଡଝ ଏସେକେତାୟ, ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମନଝବର୍ ଏଅସ୍ତୁଝବରଲାୟ ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତିଆଡେ ଏଜାଏନ୍, ତିଆଡିଡ୍

* ୧:୨ ୧:୬ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୭:୫-୯   * ୨:୨ ୨:୨ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୭:୧୯-୨୪; ଅନାସ୍ତାୟ ୧୭:୧-୯

ତିଆଡେ ମନରାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଗାମଲେ ଏଃକ୍ଲାଲୋ, ଆର୍ପାୟ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଗାମଲେ ଏଜାଏନ୍, ଆରି ଆଜାଡିତମ୍ ତିଆଡେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ନେମରୁଜି ତିଆସନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ତିଆଡେ ଲନୁମ୍‌ତନେ । ^{୧୪} *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆତ୍ରୁର୍ତ୍ତନେଞ୍ଜି ଜିଉଦା ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଜି ଅନ୍ତମ୍ ତେଲବେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ଞାଡେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଡେଲେ ମନ୍‌ରାବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ । ^{୧୫} *ତି ଆ ଜିଉଦିଜି ପ୍ରୁ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରଞ୍ଜୁଏଞ୍ଜି, ଆରି ପୁର୍ବାଃଡେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ରଞ୍ଜୁଏଞ୍ଜି, ଆରି ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟଲଡ଼ଲଞ୍ଜି; ଇସ୍‌ବରନ୍ ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଅଃକ୍ଲଡ଼ଜେଜି ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃକ୍ଲଡେଏଜି । ^{୧୬} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅନୁରନ୍ ଞାଡେଡ଼ଜି ଗାମଲେ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅସ୍ତୁବୁବର୍ବୋ ତେନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ତିଆଡେ ରଡ଼ତଜି; କେନ୍ ଏନେଲେ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍‌ବେଞ୍ଜି ଅବ୍‌ଗୋଗୋୟତଜି; ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବନ୍‌ତ୍ରାବନ୍ ଅଡୋଲାଇନ୍ ।

ପାଓଲନ୍ ମଣ୍ଡୁଡିରେଡ଼ନ୍ ଆରି ବନୁଲେନ୍ ସାଜେନ୍

^{୧୭} ବନ୍‌ତ, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଇନଲେନ୍ ଉଗରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ତଅଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବସନ୍ନେଃ ଆସନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଏସବ୍‌ଡାୟଲନାୟ, ତିଆସନ୍ ମୁକ୍ତାବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଏସାୟଲାୟ । ^{୧୮} * ଆରି ଇନଲେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନିୟନ୍ ଏସାୟଲାୟ, ଞେନ୍‌ ପାଓଲ, ବବେଡ଼ା, ବାଗୁବେଡ଼ା ଅନିୟନ୍ ସାୟଲାୟ, ବନ୍‌ତ ସନୁମନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଡ଼ଲଲେନ୍ । ^{୧୯} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆତିନା ଆ ମୁକ୍ତାଗତନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲେ ଇନଲେନ୍ ଅରାସାନେଲେନ୍, ସନର୍ତ୍ତାଲେନ୍, ଓଞ୍ଜୋଲକ୍‌ୟଲେନ୍ ଆରି ଞେନ୍ ତୁମ୍ ଆଗନାମ୍ ଅଃକ୍ଲଡେଏ ପଡ଼ ? ^{୨୦} ଆଜାଡିତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ଲେନ୍ ତ ସନର୍ତ୍ତାଲେନ୍ ତେତବେନ୍ ।

୩

^୧ *ତିଆସନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ଆରି ସଏଲେ ଏଃରପ୍ରିଲାୟ କି ତିକ୍ତି ଆତିନିଲୋଡ଼ନ୍ ତିନ୍‌ସୟଲେନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଏକତାଡ଼ିଲନାୟ; ^୨ ବନ୍‌ତ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରନବ୍‌ତୋନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅନବ୍‌ଉୟୁବନ୍ ଆସନ୍ ଇନଲେନ୍ ତିମତି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଆସ୍‌ୟଲାୟ, ଆନିନ୍ ଇନଲେନ୍ ସରିନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଅସ୍ତୁବୁବରତାଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତେ । ^୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଅସମାୟ ଏୟର୍‌ତଡ଼େନେ ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନାୟସିବାନ୍ ଇୟଡାୟ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଜନାଜି ତିଆଡେ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେଡାଲଡ଼ଲନ୍ । ^୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ଇନଲେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏତ୍ରକୋଲନାଞ୍ଜି ଆ ତିନା ମା, ଇନଲେଞ୍ଜି ତନଣ୍ଡାୟନ୍ ଞାଡ଼େବୋ ଗାମଲେ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଏବର୍ବେନ୍, ଆରି ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିତମ୍ ତିଆଡେ ଏଜନାଡେ, ଏଡେଗୋ ମା ତେଡେଲଡ଼ତନ୍ । ^୫ ତିଆସନ୍, ଅସମାୟ ତନୋରତୋରମରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଲଡୋରବେନ୍ ଆରି କାକାଡ଼ାଲେନ୍ ଅଲମୋସାଏଏ ତେଡେ ଗାମଲେ, ଅବ୍‌ତିସୟଲାୟ କି ଞେନ୍ ଆରି ସଏଲେ ଅଃରପ୍ରିଲାୟ, ତିଆସନ୍ ତର୍ନେବେନ୍ ଆ କତାଡ଼ି ଏଙ୍ଗାଗୋ ଗାମଲେ ଜନନାନ୍ ଆସନ୍ ତିମତିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍‌ୟଲାୟ ।

^୬ *ବନ୍‌ତ ନମି ତିମତିନ୍ ଅମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅମ୍ବେଞ୍ଜିବାଲେନ୍ ଯର୍ବନାୟ କି ତର୍ନେବେନ୍ ତ ତନୁଡ଼ୟମ୍‌ବେନ୍ ଆ ମନଡ଼ କତାଡ଼ି ଇୟଲାୟ ବର୍ରେନ୍; ଆରି ଇନଲେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗନିଜନ୍ ଏସାୟଡାୟ, ଏଡେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗନିଜନ୍ ଏସାୟଡେ କି ତିତାନ୍ ଏମନ୍ନେତଲେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ଆନିନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟଲାୟ ବର୍ରେନ୍ । ^୭ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ତର୍ନେବେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଅଡ଼କୋ ଅନିଃୟମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତ ତନଣ୍ଡାୟଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଇନଲେନ୍ ବନବ୍‌ୟୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ଲାୟ; ^୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି ରବ୍‌ଡୋଲନ୍ ପ୍ରୁନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରକିକ୍ତିଡ଼ଲନ୍ ଏଡକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଇନଲେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତକୋଜି । ^୯ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍‌ବରଲେନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ଇନଲେନ୍ ତିୟ୍‌ନେ ଏସ୍‌ବରତାତନାଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍

* ୨:୧୪ ୨:୧୪ ଅନାସ୍‌ୟ ୧୭:୫   * ୨:୧୫ ୨:୧୫ ଅନାସ୍‌ୟ ୯:୨୩,୨୯; ୧୩:୪୫,୫୦; ୧୪:୨,୫,୧୯; ୧୭:୫,୧୩; ୧୮:୧୨
 ୨:୧୭ ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ମାଡ଼ ତଡ଼ରାତାଲେନ୍   † ୨:୧୮ ୨:୧୮ ପାଓଲ   ‡ ୨:୧୯ ୨:୧୯ ଅବ୍‌ସୋଡ଼ାବେନ୍   * ୨:୧୭
 ଅନାସ୍‌ୟ ୧୭:୧୫   * ୩:୨ ୩:୨ ଅନାସ୍‌ୟ ୧୮:୫

ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଇନ୍‌ ବାଢ଼େ ଏସେକ୍‌ଆୟ୍ । ୧୦ ଏଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅଲ୍‌ରବାଢ଼ଲେ, ତର୍ନେଲୋଢ଼ବେନ୍ ଇନ୍‌ଜି ଅଜିଡ଼ ଉନା ତକୋ, ତିଆତେଜି ବନ୍‌ବରିଜନ୍ ଆସନ୍ ରୟ୍‌ଢ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ାୟ୍ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍‌ବା ଏପାର୍‌ନାତନାୟ୍ ।

୧୧ ଅମଢ଼ବେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍ ମା ତଢ଼ରନ୍ ଅବ୍‌ଡୁୟ୍‌ଲ୍‌ଢ଼ନେତୋ; ୧୨ ଆରି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏଜାଲେ ଏଡୁଢ଼ୟ୍‌ମ୍‌ତବେନ୍, ଏତେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଆସନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ତନ୍‌ଢ଼ୟ୍‌ମ୍‌ଲୋଢ଼ନ୍ ଅମଢ଼ବାବେନ୍ ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆରି ଅବ୍‌ଗୋଗୋୟ୍‌ବେନ୍‌ତୋ; ୧୩ ଆନିନ୍ ଏତେଲେ ଉଗରବେନ୍ ମବ୍‌ରଢ଼ବେନ୍‌ତୋ, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଅଡ଼କୋ ବୟ୍‌ଲେମ୍‌ରଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା, ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ଆ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଢ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ରନ୍ ବାଢ଼େ ଏବ୍‌ନିଶ୍ଚୟନ୍ ଗିୟ୍‌ତାତବେନ୍ ।

୪

ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଆ ଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଢ଼ ମନ୍‌ଢ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଏଜାଲେ ଷ୍ଟ୍ରମ୍‌ତାଲନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଅବ୍‌ଅୟ୍‌ତବୋ, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏଜାଲେ ଏଞ୍ଜାଞ୍ଜାଞ୍ଜାଲବେନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଜାଲେ ଏଞ୍ଜାମ୍‌ତନେ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆରି ତାତେଢ଼ ମନ୍‌ଢ଼ ଷ୍ଟ୍ରମ୍‌ମ୍‌ନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆତନେଲୋଢ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଷ୍ଟଡ଼ଞ୍ଜାତାଲେ ଏକ୍‌ୟ୍‌ବତବେନ୍ । ୨ ଆରି, ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଇନିଜି ଇନିଜି ଏଞ୍ଜାଞ୍ଜାଞ୍ଜାଲବେନ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା । ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତାରିନେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବ୍‌ଢ଼ାୟ୍‌ତାଲନ୍, ମଡ଼ିର୍ ଏମ୍‌ଲେନ୍ ତକୋନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଲତୟ୍‌ତେ । ୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ରମ୍‌ଢ଼ ରମ୍‌ଢ଼ ତୁକ୍ରିବେନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ମଡ଼ିରନ୍ ତ ମନାନ୍‌ଡେତାଗୋ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଷ୍ଟଡ଼ନାବା । ୫ ଆରି, ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଅଞ୍ଜାନ୍‌ଏଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ମଡ଼ବଜନ୍* ତେତଢ଼ବେନ୍ ତଡ଼ । ୬ କେନ୍‌ଆତେ ଅମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନ୍ନିଢ଼ ଆ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଆତ୍‌ଢ଼ ଏବ୍‌ତଡ଼ କି ଏପାତ୍ୟାତଡ଼, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏବର୍‌ବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି କେନ୍ ଏନ୍‌ଡେଗନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ପବ୍‌ରଡ଼ତଜି । ୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏବ୍‌ମଡ଼ିର୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜାନ୍‌ଡେଲ୍‌ଢ଼ଲନ୍, ଆର୍‌ପାୟ୍ ମଡ଼ିର୍ ଅମ୍‌ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଓଡେଲ୍‌ଢ଼ଲନ୍ । ୮ ତିଆସନ୍, ଅଜା ମନ୍‌ରା କେନ୍‌ଆତେ ଅଞ୍ଜାଏ, ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ଅଞ୍ଜାଏ, ଆର୍‌ପାୟ୍ ଅଜା ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଉଗରଲୋଢ଼ବେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟ୍‌ତବେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତ୍‌ଢ଼ ବାସ୍‌ସ୍‌ତେ ।

୯ କ୍ରିସ୍‌ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଞ୍ଜି ତ ତନାନ୍‌ଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ଡୁଢ଼ୟ୍‌ମ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅନାସ୍‌ୟନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ସନାୟ୍‌ୟାୟ୍‌ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏଜାଲେ ତନ୍‌ଡୁଢ଼ୟ୍‌ମ୍‌ନ୍ ତେତେ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିତମ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜାଞ୍ଜାଞ୍ଜା । ୧୦ ଆକାଡ଼ିତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମାଜିଦନିଆଲୋଢ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍‌ ତର୍ନେ ଅଡ଼କୋ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଞ୍ଜି ତ ତନାନ୍‌ଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏତେଲେ ମା ଏଡୁଢ଼ୟ୍‌ମ୍‌ତଜି । ତେଲୋଜନିଢ଼ତେନ୍ ତି ସିଲଡ଼ ଆରି ତାତେଢ଼ ଲୁମ୍‌ବା ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏବର୍‌ବେନ୍ । ୧୧ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏବର୍‌ବେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସବ୍‌ୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍, ରମ୍‌ଢ଼ ରମ୍‌ଢ଼ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ବା, ଆରି ଅସିଲୋଢ଼ବେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଏଞ୍ଜାଞ୍ଜାଞ୍ଜାତବେନ୍ । ୧୨ ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ତୁଆରାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ମାନ୍‌ଡେବେଞ୍ଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଢ଼ ସନାୟ୍‌ୟାୟ୍‌ତାଗୋ ଏଞ୍ଜାଞ୍ଜାଞ୍ଜା ।

ପ୍ରବୁନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍

୧୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତ୍‌ଢ଼ ଏବର୍‌ବେନ୍, ଏତେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅରାସାନେତଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅନିଞ୍ଜାୟ୍‌ମ୍‌ ବାଉଲ୍ ଅଞ୍ଜାଞ୍ଜାଞ୍ଜା । ୧୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସୁନ୍ ରବୁଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଯର୍ମେଡ଼ଲେ ତୋଲନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି

* ୪:୫ ୪:୫ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିଞ୍ଜାୟ୍

ତର୍ତ୍ତନବୋ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନାଜି ଜିସୁନ୍ ଆମାଢ଼ ଡର୍ବନ୍ ରବୁତଜି, ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ଅବତୋଲେ ଓରୋଡ଼ତଜି ।

^{୧୫} *ଇନ୍‌ଲେନ୍ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ଞନଡ଼ନ୍ ଏଡିୟତବେନ୍, ତିଆତେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆମ୍ବେଡ଼ନ୍ ତକୋଲଡ଼ତନ୍, ଆର୍ବୁଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସିଲଡ଼ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବୁଞ୍ଜିଲନ୍ ଅଞ୍ଜୁରବୋ । ^{୧୬} ତିଆଡିଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ବାୟତଜି, ଆରି ମୁଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରନ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼ ତ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆ ତରେତେ ଆ ସନଡ଼୍‌ବାରେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ତନାୟ, ସିଲରେ ଆନାଜି କ୍ରିସୁନ୍ ଆମାଢ଼ ଡର୍ବନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଞ୍ଜି ତୋତଞ୍ଜି । ^{୧୭} ତିଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଆମ୍ବେଡ଼ ତକୋଲଡ଼ତନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ବୟନ୍ ଅଲ୍‌ରବାଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ମେଗଲୋଡ଼ନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜିର୍ତବୋ; ଆରି କେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆଏଡ଼ର ପ୍ରବୁନ୍ ସରିନ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ^{୧୮} ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଞନଡ଼ଜି ବାରେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ନବ୍‌ଭୟବ୍‌ବା ।

୫

ପ୍ରବୁନ୍ ଜିର୍ତାୟ ତିଆସନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋନାବା

^୧ ବନ୍‌ଡ଼ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଙ୍ଗା ଜୋଗାଲୋଡ଼ ଆରି ଅଙ୍ଗା ବେଡ଼ା ଗତେଲ୍‌ତେ, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅମାଢ଼ବେନ୍ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଇନ୍‌ଜି ସନାୟାୟ ତଡ଼ । ^୨ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତଗଲନ୍ ରାଉମରନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଅଡ଼ୋତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଡ଼ତମ୍ ଜନାଜି । ^୩ ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏରାମ୍ବୁୟ ଆରି ଇନ୍‌ଜି ବନ୍ତଡ଼ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ତଜି, ତିଆଡିଡ଼ ଆଡିଲ୍‌କୋଡ଼ବଜନ୍ ଆବୁଭାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନସେତନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେଜନଡ଼ତେନ୍ ଅଞ୍ଜୁଡ଼ରେଜି । ^୪ ବନ୍‌ଡ଼, ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଲୋଡ଼ତଲୋଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜୁକୋନେ, ତିଆସନ୍ ତି ଆ ତିନ୍ନା ରାଉମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏରକୋମଡ଼ତାଗୋ ଅମାଢ଼ବେନ୍ ଅଞ୍ଜୁଡ଼ତାୟ; ^୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନବେନ୍ ସନାଆରନ୍ ତ ତମବାନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି । ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତଗଲନ୍ କି ଲୋଡ଼ତନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି ତଡ଼ । ^୬ ତିଆସନ୍ ଯବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତିମଡ଼ଲନ୍ ଅଞ୍ଜୁକୋନେବୋ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜଗେଲେ* ଅବସେତାଲନ୍ ଏତକୋନେବା । ^୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ତିମଡ଼ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତଗଲନ୍ ତିମଡ଼ତଞ୍ଜି, ଆରି ଆନାଜି ବନ୍ତୁତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତଗଲନ୍ ବନ୍ତୁତଜି । ^୮ *ବନ୍‌ଡ଼ ଯବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତମବାନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି, ତିଆସନ୍ ତନେନ୍ ତ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଆ ତରଡ଼ନେମାୟ ଜିମାୟତାଲନ୍, ଅନୁର ଅରାସାନେନ୍ ଆ ରନୁକବ୍ ରୁକବ୍‌ତାଲନ୍ ଅବସେତାଲନ୍ ଏତକୋନେବା । ^୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆ ବନ୍‌ଡ଼ାବନ୍ ବାରେ ପନବ୍‌ରତନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜୁକୋନେଲନ୍, ଆର୍ପାୟ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଲେନ୍ ସନଲେ ଅନୁରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସେତାଲଡ଼ଲନ୍ । ^{୧୦} ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଡ଼ ତକୋଲଡ଼ଲନ୍ କି ଆରବୁ ତକୋଲଡ଼ଲନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ଆମ୍ବେଡ଼ ଇୟତେ ତକୋନେବୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରବୁଏନ୍ । ^{୧୧} ତିଆସନ୍ ନମି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଲ୍‌ମ୍‌ତେ, ଏତେଲେ ମା ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ନବ୍‌ଭୟବ୍‌ବା, ଆରି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ନବ୍‌ବୋର୍‌ସାବା† ।

ଆତନିକ୍‌ଜି ଞନଡ଼ଞ୍ଜି ତ ଅନବ୍‌ସୁଲ୍‌ବରନ୍

^{୧୨} ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ନମି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜୁଆର ଏଏଣ୍ଡେତବେନ୍, ଆନାଜି ଅମାଢ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଗୋଗୋୟ କାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସନେବା ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଅବ୍‌ଭୟତବେଞ୍ଜି ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞଡ଼ଞ୍ଜିତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍‌ବୋଜି; ^{୧୩} ଆରି ଆଲ୍‌ନୁମକ୍‌ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାରେ ତାତେଡ଼ ମାନ୍‌ବୋଜି । ସିଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ସବ୍‌ୟଲନ୍ ତକୋନାବା ।

^{୧୪} ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏକାକୃତ ତନାୟ, ଆଡ଼ସାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞଡ଼ଞ୍ଜିତବୋଜି, ବନ୍ତଡ଼ୟମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅକୋମଡ଼ବୋଜି, ଏରବସ୍ତୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନେବୋଜି, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ସଏଲେ ତକୋନାବା । ^{୧୫} ଗିୟବା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିଡ଼ ଏଡ଼ୁଲ୍‌ଡ଼ତଡ଼ନେ ଆରି

* ୪:୧୫ ୪:୧୧ ୧ କରନ୍ତି ୧୫:୫୧-୫୨   * ୫:୨ ୫:୨ ମାଡିର ୨୪:୪୩; ଲୁକ ୧୨:୩୯; ୨ ପିତ୍ର ୩:୧୦   * ୫:୨ ୫:୨ ମବ୍‌ଡ଼େଲନ୍ ଏତକୋନେବା   * ୫:୮ ୫:୮ ଏପିସ୍ ୬:୧୩-୧୭   † ୫:୧୧ ୫:୧୧ ଅଲ୍‌ସାଜବା

ଏତୁଲହତହ୍, ଆର୍ପାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର ଚର୍ଚ୍ଚମ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ଅଲ୍ଲନ୍‌ବ୍‌ସୁକ୍ଳାବା ।

୧୭ ଆଏଡ଼ର ସର୍ତ୍ତନାବା; ୧୭ ଡିତାନ୍ ପାର୍ତ୍ତନାବା । ୧୮ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ସେଙ୍କେବା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ଏଡ଼କୋତନ୍, ଅମତ୍‌ବେନ୍ ସିଲହ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ମା ସାୟ୍‌ତେ ।

୧୯ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡାନ୍ ଏରହ୍‌ତହ୍ । ୨୦ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ଏବାସ୍ତେତହ୍ । ୨୧ ଆର୍ପାୟ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମାଲ୍‌ଲେ ଗିୟ୍‌ବା; ସିଲହ୍‌ଲ୍ଲନ୍ ଅଙ୍ଗାତେ ମନହ୍ ତିଆତେ ଡର୍‌ବା;‡ ୨୨ ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ସିଲହ୍ ସବ୍‌ଝାୟ୍‌ଲନ୍ ଡକୋନାବା ।

୨୩ ସନୟ୍‌ତ୍ ଯ୍‌ମର୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତହ୍ ମବ୍‌ଡ଼ିର୍‌ବେନ୍‌ତୋ, ଆରି ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁଲେନ୍ ଆଜିର୍‌ଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଡିନ୍ନା ଆସନ୍ ପୁରାଡାବେନ୍, ପରାନ୍ନାବେନ୍, ତଅହ୍‌ବେନ୍ ସମ୍‌ରାନ୍ ଏରଡୋସାଡାଗୋ ଅମ୍ବେଲେ ଡକ୍ଲୋଏତୋ । ୨୪ ଆନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତହ୍ ଓଡ୍ଡେତବେନ୍, ଅରାସାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍; ଆନିନ୍ ତିଆତେ ନିୟ୍ ଲୁମ୍‌ତେ ।

୨୫ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତ୍ତନାବା ।

୨୬ ଅଡ଼କୋ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି ତ ତନାନ୍‌ଞ୍ଜିଆତହ୍ ମଡ଼ିର୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ତନ୍‌ହ୍‌ୟ୍‌ମ୍ ବାଭେ ଲୋମ୍‌ବାଜି[§] ।

୨୭ ଅଡ଼କୋ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି ତ ତନାନ୍‌ଞ୍ଜି ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଅବ୍‌ସଡ୍‌ଲନ୍ ପଡେନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତହ୍ ବାୟ୍‌ତବେନ୍ ।

୨୮ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁଲେନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଡକୋନେତୋ ।

‡ ୫:୨୧ ୫:୨୧ ଖମ୍‌ଲେ ଡକ୍ଲୋବା § ୫:୨୬ ୫:୨୬ ଲୋମ୍‌ସିବାଜି

ଥେସଲନୀକୀୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ଦ୍ଵିତୀୟ ପତ୍ର ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ବାଗୁତର ଇଡ୍‌ନ୍ ଥା ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଥା ବାରଜନିର୍ ଆସନ୍ ଲାଡ୍‌ଲେଡ୍ କାଜ୍ଞାନ୍ ଥା ବର୍ନେଜି ଅମତଡ୍‌ତାଲେ ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା କ୍ରିଷ୍ଟାନ୍‌ଜି ବାରଲ୍ଲି ତେଏଞ୍ଜି । କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଥା ବାରଜନିର୍ ତୁୟାଲାୟନି ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆବନ୍ତଡ୍ ଆଡିରା ତକୋଲଞ୍ଜି । ମନ୍‌ରାଜି ଥା ମନ୍‌ଲୋଡ୍ କେନ୍‌ଆତେ ସନବ୍‌ତାଜନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟି ଇଡେନ୍ । କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଅଣ୍ଡ୍ରଡ୍ ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍ରୁ ଅବୟ୍ “ଇସେ ପୁରାଡାମରନ୍” ରାଡ୍‌ତାତେ । ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ୍ ସଜ୍‌ଭାତାଲେ ଗୋଡେନ୍ ପାଡେନ୍ ଅମତୁଡ୍‌ତାୟ୍ । ଆନିନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ସିଲଡ୍ ଖେନ୍ ସୋଡା ଗାମତମତନେ । ତିଆଡିଡ୍ ଇସେନ୍, ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଥା କାକାଡା ମାଡୁ ଗୋଗୋୟ୍‌ତେ ।

ତିଅଜାଜନଡ୍ ଅନିଃୟମନ୍, ତନଶ୍ଵାୟନ୍ ଅଡୋଲାୟ୍ ଜନଡ୍‌ତେନ୍ ତର୍ନେଲୋଡନ୍ ଏରକିକ୍ରିଡ୍‌ନେନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍, ଆରି କିମ୍ପୋଡନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଏଜାଲେ କାକାଡାଲନେ, ଏଭେଲେ ମା ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ କିମ୍ପୋଡନ୍ ଆସନ୍, ଆଏଡ୍‌ର ମନଡ୍ କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଥା ସିଟିଲୋଡ୍ ତେସଲନିକି ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଥା କ୍ରିଷ୍ଟାନ୍‌ଜିଆତଡ୍ ଖନଡ୍‌ଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଇଡେନ୍ ।

ପନାଲ୍‌ଡନ୍

- ୧. ସନେକୁଲନ୍ । ୧:୧-୨
- ୨. ସନେକେନ୍ । ୧:୩-୧୨
- ୩. କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଥା ବାରଜନିର୍ ଥା କଡାଡିଲୋଡ୍ ଖନଡ୍‌ଞ୍ଜନ୍ । ୨:୧-୧୭
- ୪. ସକ୍ଵୟ୍ କ୍ରିଷ୍ଟାନ୍‌ଗୋ ଖଣ୍ଡମନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ୍‌ଞ୍ଜନ୍ । ୩:୧-୧୫
- ୫. ଅନବ୍‌ସୁକ୍ରେବରନ୍ । ୩:୧୬-୧୮

୧* ପାଓଲନ୍, ସିଲାନ୍ ତ ତିମତିନ୍

ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଥା ମଣ୍ଡଳି ତେସଲନିକି ଗଡାନ୍ ଆଡ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଥା ମନ୍‌ରାଜି ଆମତ୍ ସିଟିନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆପ୍ତାୟ୍‌ତଜି ।

୨ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ତ ସନୟ୍‌ମନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଅଡୋଆୟ୍‌ତୋ ।

ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଥା ତିନ୍ନା ଥା ପନ୍‌ସୁଆଡି

୩ ଏ ବୋଞ୍ଚାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆଏଡ୍‌ର ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ୍ ଏସେକେତାୟ୍, କେନ୍‌ଆତେ କାକାଡାଲେନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଏଲୁମ୍‌ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତର୍ନେବେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ଲେ ପାଡ୍‌ତେ ଆରି ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତର୍ତମ ଜବୁ ଏଲୁଡ୍‌ୟମ୍‌ତେ । ୪ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ତିଅଜା ଜାକ୍‌ୟ୍ ତନଶ୍ଵାୟନ୍, କନେଞ୍ଜନ୍, ତନିତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ଜନଡ୍‌ତେନ୍ ସନଏବେନ୍ ତ ତର୍ନେବେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଥା ମଣ୍ଡଳିରେଡ୍ ବର୍ନେବେଞ୍ଜି ଇୟ୍‌ତେ ଅବସୋଡାଲନ୍ ଏବର୍ନାୟ୍ ।

୫ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଥା ରାଜ୍ୟ ଆସନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ତନଶ୍ଵାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ତେନ୍, ତି ଆ ରାଜ୍ୟ ଆସନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ୍ ଅରମ୍‌ତନ୍, ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଥା ବିସାର ନିୟ୍ ଆଜାଡିତମ୍ । ୬ ଆନାଜି ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସଡିଡ୍‌ସମୟ୍ ଏମ୍ପେତବେଞ୍ଜି, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସଡିଡ୍‌ସମୟ୍ ଏମ୍ପେତଜି । ୭ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଅଜା ଆଡିଡ୍ ବୋର୍ସାତମନ୍ ଥା ପାଡ୍‌ଲଡ୍‌ବରମ୍‌ରଜି ସରିନ୍ ଆଡୁଡୁଡୋତନ୍ ବୟନ୍ ରୁଆଡନ୍ ସିଲଡ୍ ଗିୟ୍‌ତାତେ, ନମି ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆଡ୍ରଶ୍ଵାୟତବେଞ୍ଜି ଥା ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ ଆନିନ୍ ତିଆଡିଡ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ତଶ୍ଵାୟେଜି, ନମି ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ତନଶ୍ଵାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ତେନ୍ ତିଆଡିଡ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସରିନ୍ ଲରୋଲୋନେନ୍ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ତିୟ୍‌ବେନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ମା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଡ୍ ମନଡ୍ । ୮ ଅଜା ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଃଜ୍ଞାନଏଜି, ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଥା ମନଡ୍‌ବର ଅଃଜ୍ଞାନଏଜି, ତିଆଡିଡ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆଡୁଡୁଡୋତନ୍ ବାଭେ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ପବରତେଜି । ୯ ତି

* ୧:୧ ୧:୧ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୭:୧

ଆ ଡିନ୍ନା ଆନିନ୍ ଆ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନବଗୁଗୁପେମେଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅଜ୍ଞା ମନରାଜି ଆମଡ଼ନ୍ ତରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଲେ ସରାନ୍ନିତାଗୋ ଏମ୍ବେନେନ୍ ଆସନ୍ ଇୟତାୟ୍; କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏମାୟତନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାକିବରଲେନ୍ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ଏତର୍ତନେ । ୧୦ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ତି ଆ ମନରାଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ସିଲଡ଼ ଆରି ବରତ୍ରଡ଼ତାନ୍ ଆ ଗନ୍ନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ସିଲଡ଼ ସଢ଼ାୟ୍ତାଲନ୍ ଅଃନ୍ନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ପନବରଡ଼ ଞାଡ଼ତଜି ।

୧୧ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନୋଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଗାମ୍ଲେ ତନିଡିନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନଡ଼ ଅନିଃୟମନ୍ ତ ତନେ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ବୋର୍ସାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଲନ୍ନୁମନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆଏଡ଼ର ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏପାର୍ତନାତନାୟ୍ । ୧୨ ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଏବଗୁଗୁତେ ଏବପେମେଡ଼ତେ, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଗନ୍ନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେତବେନ୍ ।

9

ପେଲ୍ଲାମରନ୍

୧୨ଏ ବୋଞାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ତ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଆର୍ତ୍ତୁତନ୍‌ବନ୍ ଆ କଡ଼ାଡ଼ି ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏକାକ୍ତର୍ ତନାୟ୍, ୨ ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ଡିନ୍ନା ଅଡ଼ୋଲ୍‌ୟ୍‌ନି ଗାମ୍ଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ପୁରାଡ଼ା କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ଞନଡ଼ କି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାଜି ଗାମ୍ଲେ ଅବଡ଼ିସୟ୍‌ତାଲେ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ସିଡି ବାଞ୍ଜେ ସାନ୍ନି ତେଡ଼ଡ଼ବେନ୍ କି ବତଡ଼ଡ଼ବେନ୍ । ୩ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟ୍‌ତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗୋଡ଼େନ୍, ପାଡ଼େନ୍ ତେଡେ ରୟ୍, ଆରି ତଗୋସିଡ଼ନ୍ ସନେତନ୍ ଆଥେଡେତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ତି ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାମରନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ରାଡ଼ତାଏନ୍ ଜାୟ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଡିନ୍ନା ଅଃନ୍ନୁଡ଼ୋଆୟ୍ । ୪ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବର ଗାମ୍ଲେ ଆରୋଡ଼େଡ଼େଞ୍ଜିଆତେ ଆରି ଆପୁରଡେଞ୍ଜିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସଙ୍ଗାତାଲେ ଆନିନ୍ ଞେନ୍ ସୋଡ଼ା ଗାମଡ଼ମତନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସରେବାସି*ଲୋଡ଼ ତକ୍ଲୁମତାଲେ ଞେନ୍ ଇସ୍ବର ଗାମଡ଼ମତନେ ।

୫ ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତରକୋଲନାଞ୍ଜିନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ବର୍ବବେନ୍, ତିଆତେଜି ଆମ୍ବେନ୍ ଏଃମ୍ବେନ୍‌ଏ ପଡ଼ ? ୬ ଆରି ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ଡିନ୍ନାକାତମନ୍ ମା ରାଡ଼ତାଏତୋ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ୍‌ନେ ନମି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତଡ଼ଲେ ତକ୍ଲୋତେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା । ୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ନମିତ୍ରାନ୍ ଲନ୍ନୁମତନ୍, ବନ୍‌ତ ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍‌ଆତଡ଼ ଆତ୍ରଡ଼ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତେଡ଼େନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ଅଃର୍ତାଡ଼ତାଏ । ୮ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ତି ଏମଡ଼ିରମରନ୍ ରାଡ଼ତାତେ, ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ତନଡ଼ୟମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରକ୍ତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ଜନିରଜିରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବସେଡ଼ତେ । ୯ ତି ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାମରନ୍ ସନ୍ନୁମନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ଜିର୍ତାୟ୍ କି କଣ୍ଡାୟ୍ ଅରମ୍ବତଞ୍ଜି ତ କଣ୍ଡାୟ୍ ସରାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଇୟତାୟ୍ ଲୁମେ । ୧୦ ଆରି ତି ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇୟତାୟ୍ କଣ୍ଡାୟ୍‌ଜି କି ଆନିଞ୍ଜି ସେତାଏତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ ଆସନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ଅଃନ୍ନୁଲଜି । ୧୧ ଆରି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପାତ୍ୟାଲୋଡ଼ନ୍ ତନେତଜି ଗାମ୍ଲେ, ଇସ୍ବରନ୍ ତି ଆ ମନରାଜି ଆମଡ଼ କନଣ୍ଡାୟ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ୟେନ୍ । ୧୨ ଆନାଜି ଆଜାଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ଼ନେଜି ବନ୍‌ତ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିଲୋଡ଼ନ୍ ଲତୟ୍‌ତଜି, ତି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ପନବରଡ଼ନ୍ ଞାଡ଼ତଜି ।

ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନ୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ ସନେତାନ୍ ତେଲବେନ୍

୧୩ ଏ ବୋଞାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆଏଡ଼ର ଇସ୍ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ସନେକେନ୍‌ଆତେ କାକାଡ଼ାଲେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତବେନ୍, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ମଡ଼ିର୍ ବାଞ୍ଜେ ତ ଆଜାଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ତନେ ବାଞ୍ଜେ ଅନ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି* ସେତାଲବେନ୍ । ୧୪ ତିଆସନ୍ ନିୟ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏରସ୍ତୁବରଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ବାଞ୍ଜେ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆ ଗନ୍ନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲବେନ୍ । ୧୫ ତିଆସନ୍, ଏ ବୋଞାଡ଼ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆରି ବର୍ନେଲେନ୍ ବାଞ୍ଜେ

☆ 9:୧ 9:୧ ଚେପଲନିକି ୪:୧୫-୧୭ ☆ 9:୭ 9:୭ ଇଜ ୪:୩ ☆ 9:୯ 9:୯ ମାଡିଡ 9:୪:9:୪ * 9:୧୩ 9:୧୩ ପର୍ବସ୍ତୁ

ଅତ୍ତେ ସିରିଲେନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ଖନଢ଼ଞ୍ଜିଢ଼ ଏଞ୍ଜାଢ଼େନ୍, ତିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଖମ୍ବଲେ ତକ୍ଲୋବା ।

^{୧୭} ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍, ଆରି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଡୁଢ଼ୟମ୍ତାଲେ ସନାୟୁମନ୍ ବାଞ୍ଚେ ବନବୟୋନ୍[†] ତ ମନଡ଼ ଅରାସାନେନ୍ ଆଡ୍ରିୟତିୟଲଡ଼ଲନ୍ ଆପେୟ ଇସ୍ବରନ୍, ^{୧୮} ଆନିନ୍ତମ୍ ଉଗରବେଞ୍ଜି ବବୟୋତାଲେ ଅଡ଼କୋ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ତ ବର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗବ୍ରିବେନ୍ତୋ[‡] ।

୩

ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା

^୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ଆତନିକ୍ଲି ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବର୍ତବେନ୍, ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଲଡୁଢ଼ଲୋୟ, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନ୍ନାରେଡ଼ନ୍ ନିୟ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ସମ୍ବରାନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଲଜିର ଲଅଡ଼ୋଏତୋ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା । ^୨ ଆରି, ପେଲ୍ଲମରଞ୍ଜି ତ ଆଲ୍ଲେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ ଅଲ୍ଲନଡ଼ୁଲେନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ମନଡ଼ବରନ୍ ଅଃଡ଼ୁର୍ନେଜି ।

^୩ ବନ୍ତ ତର୍ନେମ୍ବରଲେନ୍ ପ୍ରବୁଲେନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅକୋର୍ସାତବେନ୍ ଆରି ପରାନ୍ସାଡ୍ରିନ୍ ଆ ସନ୍ମୁମ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋବତବେନ୍* । ^୪ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗାତେ ଏର୍ବାୟତବେନ୍, ତିଆତେଜି ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଲ୍ଲମତେ, ଆରି ବିଅଜି ନିୟ ଏଲ୍ଲମତେ ଗାମ୍ବଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼ ଏଆସାତନାୟ ।

^୫ ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଉଗରବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନ୍ନୁଢ଼ୟମ୍ ତ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସନଏନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼ରଗତନ୍ ତୁରିୟବେନ୍ତୋ ।

ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃନ୍ନାଡ଼ସାନେବୋ

^୬ ଏ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ଆତେ ଏର୍ବାୟତବେନ୍, ଅଙ୍ଗା ବୋଞ୍ଜାଢ଼ ତ ତନାନ୍ ଅମଡ଼ଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜାଢ଼େନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଅଃଞ୍ଜୁମ୍, ଆରି ଆଡ଼ସାତନେ, ତି ଏଡ୍ରେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସବଡ଼ାୟଲନ୍ ତକୋନାବା । ^୭ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଞ୍ଜୁମ୍ଲୋୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଡ୍ରେଲେ ମା ଖଞ୍ଜୁମ୍ନେନ୍ ତେତେ ଗାମ୍ବଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଏଡ୍ରେକୋଲନାଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ଏଃନ୍ନାଡ଼ସାଲନାୟ । ^୮ ଆରି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ତାରେୟ[†] କାନ୍ଥାନ୍ ଏଃଡ୍ରେକୋଲନାୟ, ଆର୍ପାୟ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅବୟ ବିଡ଼ାରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଡ଼ଢ଼ଲେନ୍ ତଡ଼ ଗାମ୍ବଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍ବା ରବୁକିଞ୍ଜି ଏଲ୍ଲମ୍ଲୋୟ; ^୯ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନୋମନ୍ ବେଡ଼ଲେ ଅଃର୍ବପ୍ରିବେନ୍ ପଡ଼ ବନ୍, ଏଡ୍ରେଲେ ତଡ଼ ବନ୍ତ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇନିଜି ଏଲ୍ଲମ୍ଲୋୟ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନବଜିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ^{୧୦} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଏଡ୍ରେକୋଲନାଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ମା ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବର୍ବବେନ୍, “ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା କାକାଡ଼ାନେନ୍ ଅଃଲ୍ଲତଜେ, ଆନିନ୍ ଗାଗାତଡ଼ନେ ତଡ଼ ।”

^{୧୧} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରା ଆଡ଼ସାତଞ୍ଜି ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃନ୍ନାବାଡ଼ାନେଜି; ଆକ୍ରାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଓବାସି ଓବାଜଡ଼ ଇୟତେ ଏମ୍ବେଏଜି, ଗାମ୍ବଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଅମଡ଼ଡ଼ାୟ । ^{୧୨} କେନ୍ ଏଡ୍ରେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଲଡ଼ିୟମ୍ କାକାଡ଼ାଲନ୍ ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ କାକାଡ଼ାନେତୋ, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜଡ଼ଞ୍ଜିଡ଼ାଜି ।

^{୧୩} ବନ୍ତ ଏ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ଜି, ତନାନ୍ଜି, ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ନୁମ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଙ୍ଗାତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ । ^{୧୪} ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍ରା କେନ୍ ସିରିଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିଢ଼ଲେନ୍ ଅଃଡ଼ାନ୍ତେଲୋ ତେନ୍, ତି ଆ ମନ୍ରା ଅମ୍ବଡ଼ବା, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଏମାୟତଡ଼ନେ, ଏଡ୍ରେଲେତେନ୍ ଆନିନ୍ ଗରୟମଡ଼ତେ । ^{୧୫} ଆନିନ୍ ବନେରାବେନ୍ ଏବଡ଼ିସୟତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ବୋଞ୍ଜାଢ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ଖଡ଼ଞ୍ଜିଡ଼ବା ।

ଅନବସୁଲ୍ଲେବରନ୍

[†] ୨:୧୭ ୨:୧୭ ଅନ୍ନୁବନ୍ [‡] ୨:୧୭ ୨:୧୭ ଅକୋର୍ସାତବେନ୍ * ୩:୩ ୩:୩ କୋମ୍ତବେନ୍ [†] ୩:୮ ୩:୮ ଜନୋମ୍

୧୬ ସନୟୁତ ଯମର ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଏଡ଼ର୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସନୟୁ
ତିୟବେନ୍ତେତୋ । ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ସରିନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଡକୋନେତୋ ।

୧୭ ଖେନ୍ ପାଓଲ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋମାତବେନ୍; ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସିରିଲୋଡ଼ କେନ୍ଆତେ ଅବୟ
ଅରମ୍ଭତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ତମ୍ ଏନ୍ଦେଲେ ଇଡ଼ତାୟ ।

୧୮ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟଲେନ୍ ଆ ସନୟୁମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ସରିନ୍ ଡକୋନେତୋ ।

ତୀମଥ୍ୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପତ୍ର ତିନିତନ୍ ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତମ୍ନ ସିରି ସନେକୁଲନ୍

ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଢ଼ନେମର୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିରି ଇଡ଼ଲେ ତିନିତନ୍ ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । କେନ୍ ଆ ସିରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ କରୋକ୍ଳୋତନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ୬୧ ତ ୬୪ ସାଲ ଆ ତିକ୍ଳି ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ । ପାଓଲନ୍ ଆରବୁବେଡ଼ତେନ୍ ଆତିଡ଼ କେନ୍ ଆ ସିରି ଇଡ଼ତେନ୍ । ପାଓଲନ୍ ତ ତିନିତନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମାଡୁ ମନତ୍ ପଡ଼େଏଞ୍ଜି, ପାଓଲନ୍ ତିନିତନ୍ ଆତଡ଼ ଡାକ୍ତାଡ଼ାନ୍ ଗାମ୍ଲେ ନିୟ୍ ଓଡ୍ରେଏନ୍ ପିଲିପି ୨:୨୨; ୧ ତିନିତ ୧:୨; ୧:୧୮ । ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଅଡ୍ରମ୍ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମତ୍ ଇଡ଼ଲେ ଏରନାପ୍ତାୟନ୍ ଆବମନ୍ରାନ୍ ତୁମ୍ ଆମତ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିରି ରଞ୍ଜି ତକେ । ତିନିତନ୍ ଆମତ୍ ବାଗୁ ଆପ୍ତାୟେନ୍, ତିତସନ୍ ଆମତ୍ ଅବୟ୍ ଆରି ପିଲିମନ୍ ଆମତ୍ ଅବୟ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ଏଜ୍ମାଲେ ଗିର୍ଜାତନ୍ବୋ ତି ଆ ବନେଜି କେନ୍ ଆ ସିରିଲୋଡ଼ ଆଇତିଡ଼ ୨:୧-୧୫ ।

ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ପଡ଼ଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ୩:୧-୧୩ ତ କଣ୍ଡାୟ୍ ଜନତ୍ଡ଼ିୟମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ଆକୟ୍ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଇତିଡ଼ ୧:୩-୧୧, ୪:୧-୫, ୬:୨-୫ । ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ଆମ୍ପଡ଼ଗଡ଼ମରନ୍ ଏଜ୍ମାଲେ ତକୋତନେବୋ ତି ଆ ବନେଜି ପାଓଲନ୍ ତିନିତନ୍ ଆତଡ଼ ଖଢ଼ଖଢ଼ତେ ।

ବକନ୍ ଆ ପନାକାଡ଼

- ୧. ପାଓଲନ୍ ତିନିତନ୍ ଆତଡ଼ ନମପ୍ତାରତାଲେ ଇଡ଼ଲନ୍ ଉତନେ । ୧:୧-୨
- ୨. ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ତ ତେଭେ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି ଆସନ୍ ଜନତ୍ । ୧:୩-୩:୧୬
- ୩. ତିନିତନ୍ ଆସନ୍ ଜନତ୍ ଖଢ଼ବରନ୍ । ୪:୧-୬:୨୧

୧ ଜେନ୍ ପାଓଲନ୍, ଅନୁର୍ମର୍ ଇସ୍ପରଲେନ୍ ତ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆରିଡ଼ତରତନ୍ବନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର୍ ଅଢ୍ମେଲେ ଜେନ୍ ଅବୟ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଢ଼ନେମର୍,

୨ *ତରମ୍ପ ଡାକ୍ତାଡ଼ାନ୍ ଜେନ୍ ତିନିତନ୍ ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ସିରି ଇଡ଼ଲେ ଆପ୍ତାୟତାୟ୍, ଆପେୟ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ କ୍ରିସ୍ତ ଜିସୁନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼ ସନାୟ୍ମମନ୍, କନାରକାରମନ୍ ତ ସନବ୍ଲୁନ୍ ଅମତ୍ନମ୍ ଅଡ଼ୋଆୟତୋ ।

କଣ୍ଡାୟ୍ ଜନତ୍ ସିଲଡ଼ ଆକୟ୍ଲନ୍ ତକୋନାବା

୩ ଜେନ୍ ମାକିବନିଆନ୍ ଅରିୟେନ୍ ଆତିଡ଼ ଆମନ୍ ଆତଡ଼ ଏଜ୍ମାଲେ ବର୍ତ୍ତମ୍, ଏଭେଲେ ଆମନ୍ ଏପିସିଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନା । ତେଭେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଜି ମନତ୍ଡ଼ତତନ୍ ଆ ବନେଜି ଜନତ୍ ଡିୟ୍ତଜି, ତିଆସନ୍ ଏଭେଲେ ମନତ୍ଡ଼ତତନ୍ ଆ ବନେଜି ଜନତ୍ ଏତିୟ୍ତଡ଼ ଗାମ୍ଲେ ତି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବରାଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ସୋବସୋବରଞ୍ଜି ତ ପୂର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି ଆ କେକ୍ଳାବର୍ ଅମତ୍ଡ଼ଲେ ତକୋତଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆତେଜି ଅନମ୍ରେତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଢ଼ଖଢ଼ଜି; ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ବନେଜି ଇସ୍ପରନ୍ ଆତଡ଼ ତନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ତନତ୍ଡ଼ତନ୍ ଅଡ୍ରମ୍ ତେତେ, ଆରି ତିଆତେଜିଲୋଡ଼ ଅଲ୍ଲୁଲ୍ଲବାଞ୍ଜି ଡୁଡ଼ତନାୟ୍ । ୫ ମଡ଼ିର୍ ଉଗରନ୍, ମନତ୍ ବିବେକନ୍ ତ ଏରଇସ୍ତାୟ୍ ଆ ତନେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଜ୍ମା ତନୁଡ଼ୟ୍ ଡୁଡ଼ତନାୟ୍, ତିଆତେ ଆସନ୍ କେନ୍ ଜନତ୍ ଡିୟ୍ତାୟ୍ । ୬ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଜି କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଏରଜନନାନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ବରାୟ୍ ବାୟ୍ତତନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ଼ ମଗାଡ଼ତଜି କି ତଡ଼ରନ୍ ଆଡ଼ତଜି । ୭ ଆନିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର୍ ଆ ଜନତ୍ ଡିୟ୍ତମର୍ ଏଢ୍ମେନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟ୍ତଜି, ବନ୍ତ ଅଜ୍ମାତେ ବର୍ତ୍ତଜି ଆରି ଅଜ୍ମା ବନେଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଜନତ୍ ଡିୟ୍ତଜି, ତିଆତେ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଅଃଗନ୍ ଲୁଡ଼େଜି ।

୮ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା ବନାୟ୍ବରନ୍ ମନତ୍ ଖଞ୍ଜିମ୍ଲନ୍ବୋ ତେନ୍ ତିଆତେ ମନତ୍ ତେତେ । ୯ କେନ୍ ବନାୟ୍ବରନ୍ ତରମ୍ମମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନିୟନ୍ ଅଃଡ଼ଲୋ, ଆର୍ପାୟ୍ ଆଲ୍ଲେମରନ୍, ଏରତରମ୍ମମରନ୍

* ୧:୨ ୧:୨ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୬:୧

ତ ଇର୍ସେମରନ୍, ଏରମଡ଼ିରମରନ୍ ତ ତରମ୍ମନ୍ ଆରନିଶ୍ଚୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆପେୟନ୍ଆତଢ଼ ଆସ୍ତମବବତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ଅୟୋଢ଼ନ୍ଆତଢ଼ ଆସ୍ତମବବତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ମନ୍ରାନ୍ ଆସ୍ତମବବତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ^{୧୦} ଜୋଶ୍ଚାମରଞ୍ଜି, ଓକାମରନ୍ ତ ଓକାମରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ମନ୍ରାନ୍ଆତଢ଼ ରାଉଲନ୍ ଆପ୍ରାଢ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ପାତ୍ୟାମରଞ୍ଜି, କଣ୍ଡାୟ ସାକିନ୍ ଆତ୍ରିୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍, ଆରି ମନ୍ତଢ଼ ଞନଢ଼ନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଢ଼ ଇନିଜି ଆ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାଜି ତକୋ ତି ଅତ୍ରକୋନ୍ ଆସନ୍ ବନ୍ନାୟବରନ୍ ଗନ୍ବରିନ୍ ତେଏନ୍ । ^{୧୧} କେନ୍ ଆ ମନ୍ତଢ଼ବର୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନ୍ରୁ ପନେମେଢ଼ ଆସନ୍ ଅନସ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଅସିଲୋଢ଼ଞ୍ଜେନ୍ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ତେଏନ୍ ।

ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ ଆସନ୍ ସନେକେନ୍

^{୧୨} କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ମମନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଆତ୍ରିୟଲିଞ୍ଜି ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁଆତଢ଼ ସନେନ୍ସେନ୍ ତେଏତୋ, ଆନିନ୍ ପ୍ରୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ବାୟଲ୍ ଯ୍ । ^{୧୩} ଆସ୍ତୁମା ଞେନ୍ ତୋସାମର୍ ଆରି ରନକୁମର୍ ତକୋଲ୍ ଯ୍ ବନ୍ତ ଞେନ୍ ଏର୍ତନେମର୍ ତିଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅଗିଆନମରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ଲାୟ ଗାମ୍ଲେ ସନାୟ୍ମନ୍ ଞାଢ଼ଲାୟ । ^{୧୪} ଆରି ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁଲେନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମନ୍ ଅମ୍ଲେ ତନେଲୋଢ଼ନ୍ ତ ତନ୍ତୁଢ଼ୟମ୍ଲୋଢ଼ନ୍ ଞେନ୍ ଆଜିବାଡ଼ । ^{୧୫} ଇର୍ସେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅନ୍ରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁନ୍ କେନ୍ ଆ ପୁତ୍ ଇୟଲାୟ, କେନ୍ ଆ ବନେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆରି ତନେତାଗୋ, ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଢ଼ ସିଲଡ଼ ଞେନ୍ ସୋଡ଼ା ଇର୍ସେମର୍ । ^{୧୬} ଆନାଜି ପୁର୍ବାଞ୍ଚେ ଅଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଢ଼ ଆଞ୍ଜାଢ଼ ଆସନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁ ଆମଡ଼ ତର୍ତଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନବଜଢ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅବୟ ଇର୍ସେମର୍ ତେଲ୍ ଯ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଞେନ୍ଆତଢ଼ କାନକାରମ୍ ଗାମ୍ଲେ ତୁଢ଼ୟମ୍ଲ୍ ଯ୍ । ^{୧୭} ଅଞ୍ଜିତେନ୍, ଅଞ୍ଜିତାଏନ୍, ଆବୟତମନ୍ ଆ ଇସ୍ବର, ଆଏଡ଼ର ରାଜା, ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଆଏଡ଼ର ମନାନ୍ନେନ୍ ତ ଗନ୍ରୁ ପନେମେଢ଼ନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

^{୧୮} ଏ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍ ତିମତି, ବନେନମଜି ଆସ୍ତୁମା ଆରବଜନାଏଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ଅନ୍ତମ୍ ଞେନ୍ ଆମନ୍ଆତଢ଼ ବାୟଲମ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆ ବନେ ଅତିଆରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଞେନ୍ ଆମନ୍ ଅନମେଢ଼ ଆଲ୍ଲୁଞ୍ଜେଲୋଢ଼ନ୍ ତକୋନା । ^{୧୯} ତନେନ୍ ତ ମଡ଼ିର୍ ବିବେକନ୍ ଞମ୍ଲେ ତକ୍ଲୋଆ, ଆମନ୍ ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ଆରମ୍ବରେଡ଼େଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତନେ ତୋଜାନ୍ ଲଗତେନ୍ । ^{୨୦} ଆନିଞ୍ଜିଲୋଢ଼ ସିଲଡ଼ ଉମନାୟନ୍ ତ ଆଲେକ୍ତାଣ୍ଡାୟନ୍ ଏଞ୍ଜେଗୋ ତେଏଞ୍ଜି, ଞେନ୍ କେନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଞାଢ଼େତଜି ଗାମ୍ଲେ ସନ୍ମମନ୍ ଆସିଲୋଢ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟଲାଜି, ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଢ଼ ଅଞ୍ଜିଶ୍ଚୟେଜି ।

୨

ମଶ୍ଚୁଲୋଢ଼ନ୍ ଗିର୍ଜାନେନ୍

^୧ ପର୍ତ୍ତ୍ନୁ ଞେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ କାକ୍ଚୁତ୍ ତନାୟ, ଅତ୍ରକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍, ଞେନ୍ ଅନବଉୟବନ୍, କାକ୍ଚୁତ୍ ଞେନ୍, ପାର୍ତନାଞ୍ଜେନ୍ ତ ଅତ୍ରକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଢ଼ ସେକ୍ତୋୟ୍; ^୨ ତିଆସନ୍ ଅତ୍ରକୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍, ରାଜାଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା, ଇସ୍ବରନ୍ଆତଢ଼ ସେକ୍ତୋବା; ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ସନୟନ୍ ବାଞ୍ଜେ, ଏରାୟ୍ମୁ ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ରପ୍ତିତବୋ । ^୩ ଏଞ୍ଜେଗନ୍ ଆ ପାର୍ତନା ଇସ୍ବରନ୍ ଲତୟତେ ଆରି ଜାଜାଲଡ଼ତନ୍ । ^୪ ଅତ୍ରକୋ ମନ୍ରାନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବୟରୁଞ୍ଜିଲନ୍ ଅନ୍ରନ୍ ଞାଢ଼େଲ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଜନାଏତୋ ଗାମ୍ଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଲତୟତେ । ^୫ ଇସ୍ବରନ୍ ଆବୟନ୍ ଆରି ମନ୍ରାନ୍ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ସରିନ୍ ଅନବମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟନେ ତୁମ୍ ଅକାଲ୍ଡିମରନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁନ୍ । ^୬ ଆନିନ୍ ଅତ୍ରକୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅନ୍ରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ତିୟତମଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଆଡ଼ିନ୍ ଇଢ଼ନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅତ୍ରକୋ ମନ୍ରାନ୍ଆତଢ଼ ଅନ୍ରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଲତଜେନ୍ । ^୭ ତିଆଜାଡ଼ିନ୍ ତ ତନେବରନ୍ ଏର୍ଜିତଦିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଞେନ୍ ଅବୟ ଅନାୟ୍ମାୟ ଞାଢ଼େନମରନ୍ ଆରି ଞନଡ଼ତିୟମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆସ୍ତାୟଲ୍ ଯ୍; ଞେନ୍ ପାତ୍ୟା ଅଞ୍ଜନାୟ, ଇନିଜି ବର୍ତନାୟ ତିଆତେ ଅତ୍ରକୋନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ।

* ୧:୧୩ ୧:୧୩ ଅନାୟ୍ମାୟ ଗାମ୍: ୧:୪,୫ * ୨:୭ ୨:୭ ୧ ତିମତି ୧:୧୧

୮ ମଣ୍ଡଳରେଫନ୍ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତେକ୍‌କେସିଲନ୍ ଆ ପାର୍ତନାତଞ୍ଜି ଆତିଡ୍ ଆମନ୍ନଲୋଫନ୍ ସିଲଡ୍ ଅଡ୍‌କୋ ବନ୍‌ଡ୍ରାବନ୍ ତ ଅଲ୍‌ହୁଲ୍‌ବାୟ୍‌ବରନ୍ ଅମରେଫେତଜି । ୯ *ଆଇମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଖେନ୍ ବର୍ତ୍ତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଲବଞ୍ଜିନ୍ ତ ଆଇୟସି ଆଇୟଜଫଲନ୍ ତକୋନେତଜି; ମଡ୍‌ଗାକାବନ୍ ତ ଉତନ୍ ଆରମଡ୍‌ଡ୍ ବାଞ୍ଜେ ସାବ୍‌ସାରୁନ୍ ତ ସୁନାଞ୍ଜି ରୁରୁଲନ୍ ଅବଡ୍‌ୟଡ୍‌ନେଜି ତଡ୍; ୧୦ ଆର୍ଯାୟ୍ ମନଫ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖଣ୍ଡମନେତଜି । ୧୧ ଆଇମରଞ୍ଜି ରିଫ୍ ଗାମଲେ ତକୋଲନ୍ ଖନଫନ୍ ଅମଡ୍‌ଫେତଜି । ୧୨ ଆଇମରଞ୍ଜି ଖନଫନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ କି ଓକାମରଞ୍ଜି ଆ ଉପରେଫ୍ ଅବସୋଡାତମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବିକାରନ୍ ଅଃଊୟାଜି, ଆର୍ଯାୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରିଫ୍‌ଲନ୍ ତକୋନେତଜି । ୧୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍ ଆଦମନ୍ ଗତେଲେନ୍, ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଅବାନ୍ ତିଲ୍ଲି ଗତେଲେନ୍ । ୧୪ ଆରି ଆଦମନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍ କନଶ୍ଟାୟ୍‌ଲୋଫନ୍ ଅଃଗଲୋଲୋ, ବନ୍‌ଡ୍ ଆଇମରନ୍ କନଶ୍ଟାୟ୍‌ଲୋଫନ୍ ଗଲୋଡାଲେ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆ ବନ୍‌ୟ୍‌ବର ଆଲ୍‌ଏନ୍ । ୧୫ ବନ୍‌ଡ୍ ଆଇମରନ୍ ତନେନ୍, ତନ୍‌ହ୍‌ୟ୍‌ମନ୍, ମନଡ୍‌ରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକୋଡାଲନ୍, ପସିଜନ୍ କୋଡେନ୍ ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଫ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତେ ।

୩

ମଣ୍ଡଳଲୋଫନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍‌ଗଡ୍‌ମରଞ୍ଜି

୧ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡିନ୍, ଅଜା ମନ୍‌ରା ମଣ୍ଡଳଲୋଫନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍‌ଗଡ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ମନଫ୍ କାକାଡାନ୍ ଲୁମଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟ୍‌ଡେ । ୨ *ବନ୍‌ଡ୍ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍‌ଗଡ୍‌ମରନ୍ ଏରଡୋସା ତେଏତୋ; ଏରବାର୍ ବୟ୍, ଆଇୟସି ଆଇୟଜଫଲନ୍ ତକୋନେତୋ ଆରି ଲବଞ୍ଜିମର୍ ତେଏତୋ, ଆନିନ୍ ସାକ୍‌କେଲୁଲମର୍ ତେଏତୋ ଆରି ଆନିନ୍ ଖନଫନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ରିଏତୋ । ୩ ଆନିନ୍ ଗାସାଲମର୍ ଆରି ଗୋଡେନ୍ ଆନମଡ୍‌ଡ୍‌ମର୍ ତେତଡ୍ ତଡ୍, ଆର୍ଯାୟ୍ ଆନିନ୍ ଲବଞ୍ଜିମର୍, ସନୟ୍‌ମର୍ ତେଏତୋ ଆରି କୁସ୍‌ମର୍ ତେତଡ୍ ତଡ୍; ୪ ଆସିଂମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆନିନ୍ ମନଫ୍ ଖଫ୍‌ଖଫ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତେ, ଆରି ଆ ପସିଜଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମାନ୍ନେଲେ ଖନଫନ୍ ତିୟ୍‌ଡେ । ୫ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆସିଂମରଞ୍ଜି ଖଫ୍‌ଖଫ୍‌ଲେ ଅଃରପ୍ରିଏ, ଆନିନ୍ ଏଜାଲେ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଳି ତୁରତୁରେ ରପ୍ରିଏ ? ୬ ଆନିନ୍ ତନେଲୋଫନ୍ ରଫ୍ ଖଫ୍‌ନେମର୍ ତେତଡ୍ ତଡ୍, ଅସମୟ୍ ଆନିନ୍ ସନୁମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗର୍ବତାଲନ୍ ପନବରତନ୍ ଖାଫ୍‌ଡେ । ୭ ଡାଣ୍ଡନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରା ତେଏତୋ, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ସନୁମନ୍ ତନେରଡୋରଲୋଫ୍ ଗଲୋଡାଲେ ଗନବରଜନ୍ ଅଃଞାଫେ ।

ତିକନଞ୍ଜି ଆ କାକାଡା

୮ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଆ ତିକନଜି ନିୟ୍ ଏଡେଲେମା ବୁଢ୍ଫିମର୍ ତେଏତୋ, ଆନିନ୍ ଇୟାତାମର୍ ତେତଡ୍ ତଡ୍, ଗାସାଲମର୍ ତେତଡ୍ ତଡ୍ ଆରି ଲୋବମର୍ ତେତଡ୍ ତଡ୍ । ୯ ତନେଲୋଫ୍‌ଲେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମନଫ୍ ବିବେକନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତରନ୍ ରବଡୋଲନ୍ ତକୋନେତୋ । ୧୦ ମଣ୍ଡଳିନ୍ ଆ କାକାଡା ଆସନ୍ ବିଡାରନ୍ ଆଞ୍ଜାଫ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅଲ୍‌ଡମନେତୋ, ସିଲଡ୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଏରଡୋସା ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍ ତେନ୍, କାକାଡାନ୍ ଲୁମେତୋ । ୧୧ ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ନିୟ୍ ମନଫ୍ ଖଣ୍ଡମନେତୋ ଆରି ଆମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍‌ଗଡ୍‌ଡ୍‌ବର୍‌ଡୋଫ୍‌ଲେ ତକୋତଡ୍‌ନେ ତଡ୍, ତନେତମ୍ ତେଏତୋ । ୧୨ ତିକନଞ୍ଜି ବାର୍ ବୟ୍‌ମର୍ ତେତଡ୍ ତଡ୍, ଆସିଂମରଞ୍ଜି ଆରି ଆ ଅନଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମନଫ୍ ଖଫ୍‌ଖଫ୍‌ଡେତଜି । ୧୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ମନଫ୍‌ତମ୍ ତିକନ କାକାଡାନ୍ ଲୁମେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମଣ୍ଡଳିଲୋଫନ୍ ଲନୋମନ୍ ଖାଫ୍‌ତଜି ଆରି କ୍ରସ୍ ଜସୁନ୍ ଆମଡ୍ ଡନେଲୋଫନ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଉୟ୍‌ବତଜି ।

ଜରୁବରଞ୍ଜି

୧୪ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଅରିଡ୍‌ଲାଞ୍ଜି ଆତିଡ୍ ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଗିୟ୍‌ଲେ ଆଜନିର୍ ଆସନ୍ ଲତୟ୍‌ଲ୍‌ୟ୍ । ୧୫ ବନ୍‌ଡ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତିଫ୍‌ଲ୍‌ୟ୍ ଡେନ୍ ଆମେଫ୍ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆସିଂମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଣ୍ଡଳିଲୋଫନ୍ ଏଜାଲେ ଜୁତନ୍‌ବୋ, କେନ୍ ଆ ସିଟି ବାଞ୍ଜେ ଆମେନ୍ ଜନାଲେ ଏରପ୍ରିତେ; ଆମେଫ୍ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଳି କେନ୍ ଆ ସୋଣ୍ଡାଫ୍ ତ ଜିମ୍ମିନ୍ । ୧୬ ଡରମ୍ପ ତନେଲେନ୍ ଆନିଫ୍ କେନ୍ ଜରୁ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଏରଡନେନ୍ ତକୋନ୍ ଅଃରପ୍ରିଏଜି;

* ୨:୯ ୨:୯ ପିତୁ ୩:୩ * ୩:୨ ୩:୨ ତିତସ ୧:୬-୯

କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଜେଲୁ ତଅଢ଼ନ୍ ବାଢେ ଅବରାଢ଼ତାଲନ୍,
 ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଢେ ଆନିନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ତେଏନ୍
 ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରଞ୍ଜି ଅଢ୍ଢେଲେ ଅବରାଢ଼ତାଲନ୍ ।
 ଆ ବନେନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାତିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅବଜନାଏନ୍,
 ସମ୍ପରା ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ତନେମର୍ ତେଏନ୍,
 ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ବାଢେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଅନବତୋନ୍ ତେଏନ୍ ।

୪

କଣ୍ଡାୟ ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି

୧୧ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ରେୟଲଢ଼ ବର୍ତନେ, ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ କଣ୍ଡାୟ ଖନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଡ଼ଲେ
 ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆମଡ଼ ତନେନ୍ ସିଲଡ଼ ସାୟତଜି । ୧୨ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପାତ୍ୟାମରଞ୍ଜି ଏନ୍ତେଗନ୍
 ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ବିବେକ ଜୋମତୋଡ଼ଲେ କୋମାବନ୍ ଗତେଲେନ୍ । ୧୩ ଆନିଞ୍ଜି
 ଅଃକିବାନେବୋ ଗାମତଜି, ଆରି ଏର୍ଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ଜନୋମଜୋମଜି ଅଃଞ୍ଜୋମବୋ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି
 ବର୍ତଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରାଜି କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ତଞ୍ଜି ଆରି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଜନାଏଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆଗ୍ରବତେଲେନ୍
 ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଜନୋମଜୋମଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସେକେଡ଼ାଲେ ତିଆତେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏରୁନିଃୟମନ୍
 ଜୋମଲେ ରପ୍ତିତଜି । ୧୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଇନିଜି ଗବତେଲେନ୍ ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍
 ମନଡ଼; ତେଢେଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନ୍ନିଡ଼ଆତେ ଆବନାସେ ତଡ଼, ଇସ୍ଵରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ
 ତନିୟତିୟଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଢେ ଜନାଜାନ୍ ତେଏତୋ । ୧୫ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ଟନାନ୍ ବାଢେ ଅଡ଼କୋନ୍
 ମଡ଼ିର୍ ତେତେ ।

ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଣନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍

୧୬ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆସ୍ତ୍ରୋଡ଼ତମଞ୍ଜି ଆ ତନେମର୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍
 ତିୟାଜି, ଏଢେଲତେନ୍ ଆମନ୍ କ୍ରିଷ୍ଣ ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ମନଡ଼ ଖଡ଼ନେମର୍ ତେତମ୍ । ୧୭ ବନ୍ତ ବୁଡ଼ିକୋଜଞ୍ଜି
 ଆବର୍ତନେଞ୍ଜି ପୁର୍ବାବରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମରେଡ଼ବା, ତରମ୍ମ ଅନମେଡ଼ବେନ୍ ରନବତୋନ୍ ଆସନ୍
 ଖଡ଼ନାବା । ୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ତଅଢ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଅଣ୍ଡିନ୍ନେଜି ଅସୋୟ ଲାବନ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ
 ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆ ଅଣ୍ଡିନ୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଲାବତମ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ କେନ୍ ବାଢେ
 ମନ୍ରାଜି ଆମେଡ଼ମଞ୍ଜି ଇଡ଼ନ୍ ତ ଆର୍ବୁଲଢ଼ଡ଼ନ୍ ଆ ତିକ୍ତି ନିୟ ଲାବନ୍ ତକୋ । ୧୯ କେନ୍ ଆ
 ଖନଡ଼ଖଡ଼ବର୍ ଅରାସାନେତମ୍ ଆରି କେନ୍ଆତେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜାତଜି ।
 ୨୦ ଅଞ୍ଜା ଅନୁରମର୍ ଆମଡ଼ ତର୍ତଞ୍ଜି ତେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଜି ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତଜି, ତି ଆମେଡ଼ ଇସ୍ଵରନ୍
 ଆମଡ଼ ଆସାତାଲନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ସଏଲେ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଏଲ୍ଲମ୍ତାୟ ।

୨୧ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଖନଡ଼ଖଡ଼ବର୍ଜି ଆରି ବନାୟବରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ାଜି ।
 ୨୨ କଡ଼ାଡ଼ିନମ୍, ଖଣ୍ଡମନେନମ୍, ତନ୍ତୁଡ଼ୟମମ୍, ତନେନମ୍ ତ ଜୁନେନମ୍ ମଡ଼ିର୍ ଗାମଲେ ଅବତୁୟଲନ୍
 ତେନ୍, ଆମନ୍ ଆବେଣ୍ଡିଆ ଜନଡ଼ତେନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଲୋଡ଼ନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃକାସେଅମ୍ଜି । ୨୩ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ନମ୍
 ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଇୟାଞ୍ଜି କାୟ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ପଡ଼େନା, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଖଡ଼ଖଡ଼ାଜି ଆରି ଅସ୍ତ୍ରୁବରାଜି । ୨୪ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍
 ଆ ପାପୁରମର୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ନନ୍ ତଅଢ଼ଲୋଡ଼ନମ୍ ଆସିଞ୍ଜି ଆଡ଼ୁଲୋଏଞ୍ଜି ଆଡ଼ିତ୍ ଆମନ୍ ଅଞ୍ଜା
 ପୁରାଡ଼ା ଆ ବୋର୍ସା ଖାଡ଼େନ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଆଡ଼ସାତଡ଼େନ । ୨୫ ଖେନ୍ ଅରିଡ଼ଲାଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍
 ଆ କାକାଡ଼ାଜି ସମ୍ପରା ଉଗରନ୍ ବାଢେ ଖଣ୍ଡମନା, ଆରି ଆମନ୍ ଲବତୟଲନ୍ କାକାଡ଼ାମଜି ଲୁମା ।
 ୨୬ ଏଢେଲତେନ୍ ଆମନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତେ ଆରି ଆମନ୍ ଅଢ୍ଢେଲେ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ନିୟ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତଜି
 ।

୫

ତନେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା

୨୭ ବୁଡ଼ିକୋଜଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆପେୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମାନ୍ନେଆ, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ କୟଡ଼ଡ଼ି, ଲଗଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ବାଢେ
 ବରାଜି, ବେଣ୍ଡିଆମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମାଜି । ୨୮ ବୁଡ଼ିକୋଜଞ୍ଜି ଅୟୋଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି
 ତାଞ୍ଜଡ଼ିବଜଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ଗାମଲେ ତନାନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଆଜି ।

୩ ଆତିନସଜନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେଞ୍ଜି ଆ ଜୁଆରବଜଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ମାନ୍ନେଆଜି । ୪ ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆଜୁଆରବୟ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ କି ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନ୍ ଆରି ଆ ଉଲ୍ଲେଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପର୍ତ୍ତନ୍ ଆସିଂମରଞ୍ଜି ଆୟୋଞ୍ଜି, ଆପେୟଞ୍ଜି, ଜୋଜୋନ୍ ତ ଯାୟୋନ୍ଆତଡ଼୍ ମାନ୍ନେଏତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ମା ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନିୟରିୟଲୋଡ଼୍ ମନଡ଼୍ ଗିୟତାତେ । ୫ ଅଙ୍ଗା ଆଜୁଆରବୟ ଆତିନସଜନ୍ ତକୋତନ୍ ଆରି ଆକୋନ୍ରା, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼୍ ଆସାଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍ବା ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼୍ ପାର୍ତନାତନ୍; ୬ ବନ୍ତ ଅଙ୍ଗା ଜୁଆରବୟ ଜୋମ୍ଲେ ଗାଲେ ମଗାଡ଼ଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ଆମେଡ଼୍ ତକୋଲନ୍ ଜନଡ଼୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରବୁ । ୭ ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରତୋସା ତେତେଜି, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଷଡ଼ଞ୍ଜାଜି । ୮ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆକୁଲମଞ୍ଜି କି ଆସିଂମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅଃସାକ୍ଲେଏ, ଆନିନ୍ ତର୍ନେବରନ୍ ଆଲ୍ଲେତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍ ଗୋଗୋୟ ନିଶ୍ଚୟତାତେ ।

୯ ଅଙ୍ଗା ଆଜୁଆରବୟ ଯାକୃଡ଼ି ବର୍ସେଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଗୋଗୋୟ ତଡ଼୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆବତରନ୍ ସୁତ୍ତଲନ୍, ୧୦ ଆନିନ୍ ମନଡ଼୍ ଲନ୍ମୁତନ୍ ଗାମ୍ଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଜନାଜି, ଆନିନ୍ ଆ ପସିଜଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସାକ୍ଲେତେ, ବାକ୍ଲେକୁଲନ୍ ଜନା, ବୟଲେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅନକାଜଡ଼ନ୍, ତୁକ୍ତମରନ୍ଆତଡ଼୍ ସାୟସିତେ ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ମନଡ଼୍ କାକାଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତମ୍, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଜୁଆରବୟ ଗାମ୍ଲେ ଆଞ୍ଜମନ୍ ଅନିତନ୍ ତେଏତୋ ।

୧୧ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ି ଜୁଆରବଜଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଏଜାତଡ଼୍ଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଉନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ସବଞ୍ଜାୟଲନ୍ ସୁତ୍ତନେନ୍ ସାୟତଜି । ୧୨ ଆନିଞ୍ଜି ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼୍ ଆଗ୍ରାସାଲଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ଆଲ୍ଲେତଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଷାଡ଼ତଜି । ୧୩ ଆରି ରୟଡ଼ନ୍ ଷାଡ଼େଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗଙ୍ଗନ୍ସିଲନ୍ ପାଡ଼ତଜି, ଆରି ଆଡ଼ସିତଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ସଉର୍ ଅଃନ୍ନାଡ଼ସିନେଜି, ପୁର୍ବାବରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ତ ବନରତୋଡ଼ନ୍ ଆରି ଅଢେ ଅନ୍ନେ ଆ ବର୍ନେଜି କତାଡ଼ିତଞ୍ଜି । ୧୪ ତିଆସନ୍ ଷେନ୍ ଗାମତାୟ, ତାଙ୍ଗଡ଼ି ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି ସୁତ୍ତନେତଜି, ପସିଜନ୍ କୋଡେତଜି, ଆରି ଅସିଡ଼ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେତଜି, ଅନବତୋସାନ୍ ତ ବନରତୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ସନ୍ମୁମନ୍ଆତଡ଼୍ ରୟଡ଼ନ୍ ତିୟତଡ଼େଜି ତଡ଼୍ । ୧୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼୍ ଜୁଆରବଜଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ସଞ୍ଜାୟତାଲେ ସନ୍ମୁମନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଢେ ଷଶ୍ଚୁମତଞ୍ଜି । ୧୬ ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ତର୍ନେବୟ ଆସିଂଲୋଡ଼୍ ଜୁଆରବଜନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସାୟସିଏତୋ, ଆରି ମଶ୍ଚିଡ଼ିନ୍ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବାଡ଼ଲ୍ଲି ତେତଡ଼୍ ତଡ଼୍, ବନ୍ତ ମଶ୍ଚିଡ଼ିନ୍ ଆକୋନ୍ରା ଜୁଆରବଜଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସାକ୍ଲେଏତୋ ।

୧୭ ଅଙ୍ଗା ପାପୁରମରଜି ବର୍ନେନ୍ ଅସ୍ବୁଡ଼୍ବରତଜି ଆରି ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଲନ୍ମୁମକୁଜଞ୍ଜି ବାଗୁ ଗୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନ୍ନାନ୍ ଷାଡ଼ତଜି । ୧୮ *ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ତକୋ, “ଅବଞ୍ଜାଈଡ଼ନ୍ ତାଡ଼ଲିୟନ୍ ଏତାମୁତଡ଼୍” ଆରି “କାକାଡ଼ାମରନ୍ ଲନ୍ମୁମକୁଜନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ତ୍ତନ୍ନାନ୍ ଷାଡ଼େତୋ ।” ୧୯ ବାଗୁ କି ଯାଗି ମନ୍ରା ସାକିମରନ୍ ଅଃବୁଡ଼୍ଲନାଜି ତେନ୍, ଆମ୍ବୁଡ଼୍ଗଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ ବିରୁବଲୋଡ଼୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ କନାୟକାୟବରନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ ତେନ୍ ତିଆତେ ଏଜାତଡ଼୍ । ୨୦ ବନ୍ତ ଆନାଜି ଇସ୍ବେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ତଜି, ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସାଞ୍ଚେଲେ ଷଡ଼ଞ୍ଜାବାଜି, ଏଢେଲ୍ତେନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ନିୟ ବତଡ଼ତଜି ।

୨୧ ଇସ୍ବରନ୍, କ୍ରିସ୍ତ ଜିସ୍ତନ୍ ତ ଆସନେତା ପାଡ଼ଲଡ଼୍ବରମରଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼୍ଲୋଡ଼୍ ଷେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼୍ ଆକ୍ରାନ୍ ବର୍ତମ୍, ଆମନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲନ୍ମୁମନା, ଆରି ଅଙ୍ଗା ଜନଡ଼୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍ ତେନ୍ ଅଲ୍ଡୁଲ୍ମଡ଼ତାଲେ ଲୁମ୍ତଡ଼୍ । ୨୨ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଏରନିଃୟମନ୍ ଅକାମ୍ବୁଡ଼୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼୍ ଅସିନମ୍ ତକ୍ଲେତଡ଼୍, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆ ଇସ୍ବେଲୋଡ଼୍ ଆମନ୍ ମାୟତଡ଼୍ନେ, ଆମନ୍ ମବଡ଼ିରଲନ୍ ତକୋନା ।

୨୩ ଆରି ଆମନ୍ ସଉର୍ ତାଆନ୍ ଗାତଡ଼୍, କିମୋଡ଼୍ ବଭାନମ୍ ତ ତିତାନ୍ ଆରସୁତମନ୍ ଆସନ୍ ଅଜିଡ଼୍ ଦ୍ରାକାଧାନ୍ ଗାଆ ।

୨୪ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆ ଇସ୍ବେ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଅଶ୍ଚୁଡ଼୍ ତେଏନ୍ ରାଡ଼ତାତେ, ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆ ଇସ୍ବେ ତିକ୍ଳି ତଡ଼ତେ । ୨୫ ଏଢେଲେମା ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆ ତରମ୍ କାକାଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆମୁକ୍ଲୋଡ଼୍

* ୫:୧୮ ୫:୧୮ ମାଡ଼ିଭ ୧୦:୧୦; ଲୁକ ୧୦:୭

ଲରାଡ଼ତାତେ, ବନ୍ଦତ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏଭେଲେ ଅଃର୍ଗାଡ଼ତାଲୋ ଜନଡ଼ତେନ୍ ତିଆତେ ସଲନ୍ ଅଃଡ଼କୋନେ ।

୧ କ୍ରିସ୍ତୁ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି ଆ ସାଉକାରଞ୍ଜି ଆ ବନେ ମାନୁଏତଜି, ଏଭେଲେତେନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆଞ୍ଜିମ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ତ ଆ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ନିଶ୍ଚୟବରନ୍ ଅଃନ୍ନଡ଼ୋଆୟ । ୨ ଆରି ଅଜ୍ଞା କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି ଆ ସାଉକାର କ୍ରିସ୍ତୁମର, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ସାଉକାରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମାନୁଏତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନାଜି ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ତଜି ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ କ୍ରିସ୍ତୁମର ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ତନୁଡ଼ୟମତଜି, କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ।

କଣ୍ଟାୟ ଖନଡ଼ନ୍ ତ ଆଜାଡ଼ି ରନ୍ନାନ୍

୩ ଆନାଜି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ଖନଡ଼ ବୟନ୍ ଅଃନ୍ନାୟନେନ୍ ଆ ବନେଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି, ଆରି ତରମ୍ପଲେନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଆନ୍ନାନ୍ ଆ ବନେଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି, ୪ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ଜନାଜି ତଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି ଅବସୋଡ଼ାତମତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିତଞ୍ଜି ଆ ବନେ ପାଡ଼ଲେ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମଡ଼ୁଡ଼ତାଜି, ଏଭେଗୋଲୋଡ଼ ସଜ୍ଞାଭାନ୍, ଇସ୍ତାଭାନ୍, ତନାଲଗତନ୍, କାଜ୍ଞାନ୍ ଆ ବନ୍ଦ୍ରାବ ତ ଗୋଡ଼େନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ । ୫ ଆନିଞ୍ଜି କାଜ୍ଞାନ୍ ନିୟ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମଡ଼ୁଡ଼ଲେ ଆଜାଡ଼ିବରଞ୍ଜି ମନଡ଼ ତଡ଼ ଗାମ୍ତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଲାବନ୍ ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ତଡ଼ରଗଡ଼ ତଡ଼ିୟତଞ୍ଜି ।

୬ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଆମ୍ରାନ୍ନେତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଗମାଡ଼ମର, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତିଅଜ୍ଞା ତକୋ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ବାଭେ ଆନିନ୍ ସର୍ପାତନେ । ୭ କେନ୍ ଆ ପୁତ ଇନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଃନ୍ନାୟଲୋବୋ, ଆରି ତେନ୍ନେ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ଲେନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପିବୋ । ୮ ତିଆସନ୍, ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଜନୋମଜୋମନ୍ ତ ସିନ୍ରିନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍ ସରି । ୯ ଆନାଜି ଗନମାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତନୋରଡ଼ୋରଲୋଡ଼ନ୍ ତ ଜନ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋତଜି, ଆରି ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ସନିଗ୍ରାତାନ୍ ଆରଡ଼ୋତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ତଜି, କେନ୍ଆତେଜି ବାଭେ ମନ୍ରାନ୍ ପାଡ଼ୋ ତେତେ ଆରି ଆନିନ୍ ଅନସେଡ଼ଗତନ୍ ଜିଚେ । ୧୦ ତଜ୍ଞାନ୍ ଲୋବଲବୋ ତେନ୍ ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ତୁଡ଼ତନାୟ, ଆରି ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ତଜ୍ଞାନ୍ ଆଖନାଡ଼ ଆସନ୍ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସବ଼ାଲନ୍ ତନେନ୍ ଅମରେଡ଼ତଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସନିଗ୍ରାତାନ୍ ବାଭଲ୍ଲେ ତେତଜି ।

ଆତନିକ୍ତି ଖନଡ଼ଞ୍ଜି

୧୧ ବନ୍ଦତ ଏ ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ମନ୍ରା, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମନ୍ ସବ଼ାୟଲନ୍ ତକୋନା, ତରମ୍ପଗତନ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼, ତନେନ୍, ତନୁଡ଼ୟମନ୍, ସନ୍ସନ୍, ଲତୟମନ୍ ତ ଲବଗଡ଼ ବୁଡ଼ିଲନ୍ ତକୋନା । ୧୨ ତନେ ଅଲ୍ଲଜୁଲୋଡ଼ନ୍ ରବୁକିଞ୍ଜି ଲୁଡ଼ିଲନ୍ ତକୋନା, ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଞ୍ଜିମଲେ ତଜ୍ଞୋଆ, ତିଆସନ୍ ମା ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଓଡ଼େଲମ୍ଜି ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ସାକିମରଞ୍ଜି ଆତେମଡ଼ଲୋଡ଼ କେନ୍ଆତେ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ । ୧୩ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆ ଇସ୍ପର, ଆରି ପନ୍ତ୍ରିଆ ପିଲାତନ୍ ଆମ୍ରାଲୋଡ଼ ମନଡ଼ ସାକିନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆ ମନ୍ରା କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସୁନ୍ ଆତେମଡ଼ଲୋଡ଼ ଞ୍ଜିନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବାୟତମ, ୧୪ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁଲେନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆଡ଼ିୟଲମଞ୍ଜି ଆ ବନାୟବରଜି ଏରଡ଼ୋସାତାଗୋ, ଏରନିଶ୍ଚୟତାଗୋ ଶୁଣ୍ଠିମଲନ୍ ତକୋନା । ୧୫ ଆନିନ୍ ଆଜ୍ଞା ଜିର୍ତ୍ତାୟ ତିଆତେ ଇସ୍ପରନ୍ ମା ଗବ୍ରିତେ, ଆନିନ୍ ସନେକେତମ୍, ଅବଞ୍ଚାନେମର, ରାଜାଞ୍ଜି ଆ ରାଜା ଆରି ପ୍ରବୁଞ୍ଜି ଆ ପ୍ରବୁ । ୧୬ ଆନିନ୍ ଅଃର୍ବୁଏ, ଆନିନ୍ ଆ ସାଆରଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତନେ, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆଜିୟ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଶୁଡ଼ ଗିଜେଜି, ଆରି ଗିୟଲେ ନିୟ ଅଃର୍ପିଏଜି, ଆଏଡ଼ର୍ ଆ ମନାନ୍ନେନ୍ ତ ଆ ରନପ୍ରିନ୍ ଗିୟତାଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

୧୭ ଆନାଜି ପୁତ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ଗମାଡ଼, ଆନିଞ୍ଜି କକି_ଡ଼଼ନେଜି ତଡ଼, ଆଏଡ଼ର୍ ଅଃଡ଼କୋନେନ୍ ଆନଜେଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆସାତଡ଼ନେଜି ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ଆଏଡ଼ର୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆଡ଼ିୟଡ଼ିୟଲଡ଼ତନ୍ ଆ ଇସ୍ପରନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାନେତଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବରାଜି । ୧୮ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ତଜିମନ୍ ଆସନ୍ ବରାଜି, ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଗନମାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମନଡ଼ ଲୁମ୍ତନାବା,

୬:୧୩ ୬:୧୩ ଜନ ୧୮:୩୭

ଏବଂ କୁସ୍ତାନେନ୍ ଅନର୍ଜେବେନ୍ ବାରେ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ତିୟତିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଖଢ଼ଖଢ଼ାଜି । ୧୯ ଏଢେଲ୍ଲତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପୁର୍ବାଃତେ ଆସନ୍ ଅନର୍ଜେନ୍ ରମ୍ମଢ଼ ରମ୍ମଢ଼ ତର୍ତ୍ତୁମ୍ଲେ ତଚ୍ଚୋତଜି, ଆରି ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆଜାଡ଼ି ଅନମେଟ୍ଟନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।

୨୦ ଏ ତିମତି, ଆମନ୍ଆତଢ଼ ଇନିଜି ଆ ବିଡ଼ାର ତିୟଲମ୍ଲି ତିଆତେ ମନଢ଼ ଖଣ୍ଡମ୍ଲି; ଅଢେ ଅନ୍ନେ ଆବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ଆ ବନେ ଅମତଢ଼ତଢ଼, ଆରି କାଜ୍ଜାନ୍ ଆ ବନେ ପାଡ଼ଲେ ଅଲ୍ଲବାଟ୍ଟମରଞ୍ଜି ଆମତଢ଼ ସିଲଡ଼ ସବଢ଼ାୟଲନ୍ ତକୋନା । ୨୧ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ତିଆତେଜି ଅଃଖଣ୍ଡମ୍ଲିଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତନେଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ସଢ଼ାଜେଞ୍ଜି ।

ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଆମତଢ଼ ତକୋନେତୋ ।

ତୀମଥ୍ୟୁକ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ଦ୍ଵିତୀୟ ପତ୍ର ତିମତିନ୍ ଆମତ୍ ପାଓଲନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ବାଗୁତର ଇଡ଼ନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଢ଼ନେମର୍ ପାଓଲନ୍ ବାଗୁତର ଇଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ତିମତିନ୍ ଆମତ୍ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । ରୋମ୍ ତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆତଡ଼୍ ବଣ୍ଡିଲେ ଆଡ଼କ୍ଲୋଏଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼୍ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼େନ୍ ୧:୧୬ । ରୋମ୍ ତେସାନ୍ ଆ କ୍ରିସ୍ଟୁନୁଜି ବରା ତନଶ୍ଵାୟନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼େନ୍ । ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଏନେଗନ୍ ଆ ତନଶ୍ଵାୟଜି ସନଏନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ତିମତିନ୍ ଆତଡ଼୍ ଖଢ଼ଖଢ଼େ । ପୁର୍ବାଃତେଜି ନିୟ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତନଶ୍ଵାୟଜି ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼ନ୍ ଇଡ଼େନ୍ ।

ବଇନ୍ ଆ ସନାୟ୍

- ୧. ପାଓଲନ୍ ତିମତିନ୍ ଆତଡ଼୍ ନମସ୍ତାରତାଲେ ଇଡ଼ଲନ୍ ଉତନେ । ୧:୧-୩
- ୨. ସନେନ୍ ସେନନ୍ ତ ଖନଡ଼ଖଢ଼ବରନ୍ । ୧:୪-୨:୧୩
- ୩. ଖନଡ଼ଖଢ଼ନ୍ ତ ଆକ୍ଲୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ବନରନ୍ । ୨:୧୪-୪:୫
- ୪. ପାଓଲନ୍ ଆ ଅବସ୍ତା । ୪:୬-୧୮
- ୫. ଅନବ୍ସୁଜ୍ଞେବରନ୍ । ୪:୧୯-୨୨

୧ ଖେନ୍ ପାଓଲନ୍, କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସ୍ତୁନ୍ ବୟନ୍ ମରାୟଲନାଖନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନିବତେୟବର ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅଜା ଆନମେଡ଼୍ ଖାଡ଼ଲବୋ, ତିଆତେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ ବାଢେ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ଆନାପ୍ତାୟ୍ ଖଢ଼ନେମର୍ ତେଲ୍ ଯ୍ ।

୨ *ତନୁଡ଼ୟମ୍ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଖେନ୍, ତିମତିନ୍ ଆମତ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆପ୍ତାୟତାୟ୍; ଆପେୟ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼୍ କନାରକାରମନ୍, ଆ ସନାୟ୍ ମନ୍ ତ ସନୟ୍ ଉତ୍ତମତୋ ।

ସନେକେନ୍ ତ ଅନବ୍ତୟ୍ ବନ୍

୩ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଖେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ିର୍ ବିବେକନ୍ ବାଢେ ଖେନ୍ ଅଜା ଆ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆତଡ଼୍ ସେକେତାୟ୍, ତଗଲ୍ ତମ୍ ବା ପାର୍ତନା ଇଡ଼ନ୍ ତିତାନ୍ ଖେନ୍ ଅଞ୍ଜମନ୍ ମନେଲେ ଆନିନ୍ ଆତଡ଼୍ ସେକେତାୟ୍ । ୪ ଆମନ୍ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଯେୟେତାଲନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ମନେତାୟ୍, ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼୍ ତଡ଼ରାତାତ୍ ଯ୍, ତିଆସନ୍ ଆମନ୍ ଗିୟଲମନ୍ ତେନ୍ ମାଡ଼୍ ସର୍ତାତନାୟ୍ । ୫ *ୟାୟୋନମ୍ ଲୋଇନ୍ ତ ଅୟୋଡ଼ନମ୍ ଇଉନିକିନ୍ ଆମତ୍ ଏଜାଲେ ତନେନ୍ ତକୋଏନ୍, ଅମଡ଼ନମ୍ ନିୟ୍ ଏଢେଲେ ତନେନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ୍; ତି ତନେନମ୍ ଆ ବନେ ନିୟ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ଲାୟ୍ । ୬ ଖେନ୍ ଅବବଲୋଡ଼ନମ୍ ଅସିଖେନ୍ ତରକ୍ଲୋାଖନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼୍ ଅଜା ବୋର୍ସା ଖାଡ଼େନ୍ ତିଆତେ ଅବମେଡ଼୍ଲେ ତନକ୍ଲୋାନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼୍ ଏଭାୟତମ୍ । ୭ ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଅଜା ପୁରାଡ଼ା ତିୟ୍ ତିୟ୍ ଲଡ଼ଲନ୍ ତିଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ମନଡ଼୍ ତଡ଼୍ ଅଃନୁମେଡ଼୍ଲଡ଼୍ନେ, ଆର୍ପାୟ୍ ତିଆତେ ଅମ୍ଲେଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ବୋର୍ସାନ୍, ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ତ ମନଡ଼୍ ବୁଡ଼ିନ୍ ତିୟ୍ ତିୟ୍ ଲଡ଼ତନ୍ ।

୮ ତିଆସନ୍, ପ୍ରବୁଲେନ୍ ଆ ବନେ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଗବ୍ରୟ୍ ତଡ଼୍ନେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆବଣ୍ଡି, ଖେନ୍ ନିୟ୍ ଆସନ୍ ଗରୟ୍ ତଡ଼ମ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମନ୍ ଆତଡ଼୍ ଆଡ଼ିୟ୍ଲମନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଢେ ଆମନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆ ମନଡ଼୍ ବର ଆସନ୍ ତଣ୍ଡନ୍ ସଏଲେ ତକୋନା । ୯ ଇସ୍ଵରନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଉକ୍ତୁୟ୍ଲଡ଼୍ଲନ୍ ଆରି ମନଡ଼ିରନ୍ ବାଢେ ଓଡ଼େଲଡ଼୍ଲନ୍, କାକାଡ଼ାଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତଡ଼୍, ବନତ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ ତ ଆ ସନାୟ୍ ମନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଉକ୍ତୁୟ୍ଲଡ଼୍ଲନ୍, ପୁତ୍ ନ୍ ଅଶ୍ଵଡ଼୍ ଗତେଲେନ୍ ଆମ୍ଲଡ଼୍ ତି ଆ ସନାୟ୍ ମନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ଼୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଖାଡ଼ଲବୋ । ୧୦ ନମି ଅନୁରମର୍ କ୍ରିସ୍ଟୁ

* ୧:୨ ୧:୨ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୬:୧   * ୧:୫ ୧:୫ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ୧୬:୧

ଜିସୁନ୍ ଅବରାହ୍ମତାଲନ୍, ସିଲହଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ରନବୁନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ସବ୍‌ଡ଼ାଜେନ୍, ଆରି ଆ ମନହ୍‌ବରନ୍ ବାରେ ଅଃନୁଞ୍ଚିତେନ୍ ଆନମେହ୍ ଆ ତହ୍‌ର ଅବଗିୟତାଏନ୍ ।

୧୧ *ତି ଆ ମନହ୍‌ବର ଅନପୁହ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନାପ୍ପାୟ୍ ଖହ୍‌ନେମର୍ ଆରି ଖନହ୍‌ତିୟମର୍ ଅମ୍ପେଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତହ୍ ତବନହ୍‌ଲ୍ଲିୟ୍ । ୧୨ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତୁକ୍‌ନ୍ ଖାହ୍‌ତାୟ୍, ତେଲୋଜନହ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ଅଃଗରୟ୍‌ତାଲ୍ଲିୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟ୍ ଆନା ଆମହ୍ ଖେନ୍ ତଡ଼ନାୟ୍, ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତହ୍ ଆଜନା, ଆରି ଖେନ୍ ଅଜାଆତେ ଆସିଲୋହ୍‌ନ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ଲାୟ୍, ତିଆତେ ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନା ଇହ୍‌ନ୍ ଜାୟ୍ ଆନିନ୍ ଜୁବାୟ୍‌ଲେ ତକ୍‌ଲୋଲେ ରପ୍ତିତେ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ୍ । ୧୩ ଖେନ୍ ଆମନ୍‌ଆତହ୍ ଇନିଜି ମନହ୍‌ବରଞ୍ଚି ଖହ୍‌ଲମ୍, ତିଆତେ ରତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଖମ୍‌ଲେ ତକ୍‌ଲୋଆ, ଆରି ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ବୟନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆଜାଡ଼ି ତନ୍‌ହ୍‌ୟମନ୍ ତ ତନେଲୋହ୍‌ନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନା । ୧୪ ଅଜା ବିଡ଼ାନ୍ ଆମନ୍‌ଆତହ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟ୍‌ଲମ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି ସରିନ୍ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ମଡ଼ିବ୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାରେ ତିଆତେ ଜୁବାୟ୍‌ଲେ ତକ୍‌ଲୋଆ ।

୧୫ ଏସିଆ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଚି ଖେନ୍‌ଆତହ୍ ସଜାଭାତ୍‌ୟ୍‌ଜି, ତିଆତେ ଆମନ୍ ଜନା, ପୁଗେଲନ୍ ତ ଅର୍ମଗନାନ୍ ନିୟ୍ ଖେନ୍‌ଆତହ୍ ସଜାଭାତ୍‌ୟ୍‌ଜି । ୧୬ ଅନିସିପରନ୍ ଆସିଂମରୁଜିଆତହ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ସାୟ୍‌ମେତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟ୍ ଆନିନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତହ୍ ବବ୍‌ୟୋଲ୍‌ୟ୍, ଆରି ଖେନ୍ ଆବଣ୍ଡି ଆତ୍ରକୋଲିଖନ୍ ନିୟ୍ ଆନିନ୍ ଅଃଗରୟ୍‌ଲୋ । ୧୭ ଆର୍ଯାୟ୍ ଆନିନ୍ ରୋମ୍ ତେସାଲୋହ୍‌ନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡ଼ିତହ୍, ଖେନ୍‌ଆତହ୍ ସାୟ୍‌ଲେ ସାୟ୍‌ଲେ ଅମହ୍‌ଖେନ୍ ଇୟ୍‌ଲାୟ୍; ୧୮ ସୋଡ଼ା ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନା ଇହ୍‌ନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତହ୍ କାନକାରମ୍ ଗାମେତୋ, ଆରି ଏସିସି ଗଡ଼ାଲୋହ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ତିଅଜା ଖେନ୍‌ଆତହ୍ ସାକ୍‌ଲ୍‌ୟ୍, ତି ଆ ବନେଜି ଆମନ୍ ମନହ୍‌ତମ୍ ଜନା ।

୨

ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ଆ ସିପ୍ପାୟ୍

୧ ତିଆସନ୍ ଏ ତନ୍‌ହ୍‌ୟମ୍ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍‌ଖେନ୍, କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ବାରେ ଅକୋର୍ସାନା । ୨ ଆରି, ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ସାକିମରଞ୍ଚି ଆତେମହ୍ ଖେନ୍ ଅରବ୍‌ଜନାଲାଞ୍ଚି ଆ ବନେଜି ଆମନ୍ ଅମ୍‌ତହ୍‌ହେନ୍, ଅଜା ମନ୍‌ରାଜି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଚିଆତହ୍ ଖନହ୍‌ନ୍ ତିୟ୍‌ଲେ ରପ୍ତିତଜି, ଏଢେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମହ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟାଜି ।

୩ ଆମନ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ସିପ୍ପାୟ୍‌ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ତଣ୍ଡନ୍ ସଏଆ । ୪ ଅବୟ୍ ସିପ୍ପାୟ୍‌ନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟ୍‌ନ୍‌ଆତହ୍ ଅନବ୍‌ସଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ସିପ୍ପାୟ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆବଲ୍‌ହ୍‌ତେନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ଅନ୍ନିହ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରି ଅଃଲ୍‌ମେ । ୫ ଅବୟ୍ ଅଣ୍ଡିନ୍ନେମରନ୍ ଅଣ୍ଡିନ୍ନେଲୋହ୍‌ନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଅନଗତଞ୍ଚି ଅଡ଼କୋନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ଅଃନୁଶ୍‌ୟଲନ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ରନ୍‌କବନ୍* ଅଃଞ୍ଚାତେ । ୬ ରତହ୍‌ୟବ୍ ଆକ୍ରାକାଡ଼ାତନ୍ ଆ ଅର୍ଭମ୍‌ର ଆମ୍ପୁହ୍ ଅଜନ୍ ଖାହ୍‌ତେ । ୭ ଖେନ୍ ଇନିଜି ବର୍ଡନାୟ୍, ଆମନ୍ ମନହ୍ ଇୟମ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଜି ଗନନ୍‌ଲୁତନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମନ୍‌ଆତହ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତିୟ୍‌ତମ୍ ।

୮ ଖେନ୍ ମନହ୍‌ବରନ୍ ଆରପୁହ୍‌ବରତାଖିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଜା ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଚି ଆମହ୍‌ଲୋହ୍ ସିଲହ୍ ଯର୍ମେହ୍‌ଲେ ତୋଲନ୍, ତି ଦାଉବନ୍ ଆ କେଜ୍‌ଜାମର୍ ଆନିନ୍‌ଆତହ୍ ମନ୍ନେଆ । ୯ କେନ୍ ଆ ମନହ୍‌ବର ଅନବ୍‌ଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ତୋସାମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସିକ୍‌କ୍‌ଡ଼ିନ୍ ବାରେ ଜିଲେ ତଣ୍ଡନ୍ ଖାହ୍‌ତାୟ୍ । ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବନେ ଆନ୍ନିହ୍‌ଜା ଜିଲେ ଅଃର୍ଷପ୍ତିଏ । ୧୦ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆସୋତାଏଞ୍ଚି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ୍ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଜିସୁନ୍ ଆମହ୍ ସିଲହ୍ ଅଃନୁଞ୍ଚିତେନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେହ୍ ତ ଅନୁରନ୍ ଖାହ୍‌ତେଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତଣ୍ଡନ୍ ସଏଲେ ତକୋତନାୟ୍ । ୧୧ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଆଜାଡ଼ିତମ୍;

“ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ରବୁଲହ୍‌ଲନ୍,

ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଚି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ନିୟ୍ ଆମେହ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ ।

୧୨ * ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତଣ୍ଡନ୍ ସଏଲବୋ ତେନ୍,

ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ସାସନତବୋ,

ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତହ୍ ଅଃଜ୍‌ଜାଲବୋ ତେନ୍,

ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତହ୍ ଅଃଜ୍‌ଜାଲାଲହ୍‌ତେନ ।

* ୧:୧୧ ୧:୧୧ ୧ ଚିମିତି ୨:୭ * ୨:୫ 2:5 ପୁରସ୍କାରନ୍ * ୨:୧୨ ୨:୧୨ ମାଡିର ୧୦:୩୩; ଲୁକ ୧୨:୯

୯୩ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆମତ୍‌ନ୍ ଅଃଡ୍‌ଡର୍‌ନ୍‌ବୋ ଜନତ୍‌ଡେନ୍,
ଆନିନ୍ ତିତାନ୍ ଅରାସାନେତମ୍,
ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ଆନିନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅଃଞ୍ଜୁଣ୍‌ୟତମ୍‌ନେ ।”

ତର୍ନେ କାକାଡ଼ାମର୍

୯୪ ମଣ୍ଡୁଡିନମ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ କେନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜନତ୍‌ନ୍ ତିୟାଜି, ଆରି ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଡେତଡ୍‌ନେଜି ତଡ୍, କେନ୍‌ଆତେ ମନତ୍‌ ତଡ୍, କେନ୍‌ଆତେଜି ବୟନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ସେଏଡ୍‌ତେ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆତେମଡ୍‌ଲୋଡ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବରାଜି । ୯୫ ଆମନ୍ ଏରଗନ୍‌ରଜନ୍ ରନପ୍ରିନମ୍ ଜାୟ ରେୟଲଡ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜନତ୍‌ନ୍ ତିୟା, ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଗନିୟାୟଲୋଡ୍ ଅବୟ୍ ମନତ୍‌ କାକାଡ଼ାମର୍ ତେତମ୍ । ୯୬ ବନ୍‌ତ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ସିଲଡ୍ ସବ୍‌ଟାୟଲନ୍ ତକୋନା, ଆନାଜି ଏଭେଗୋଲୋଡ୍‌ନ୍ ମଗାଡ୍‌ଲନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ସବ୍‌ଟାୟତଜି । ୯୭ ଆନାଜି ଏନ୍‌ଗନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କଡାଡିତଞ୍ଜି, ଆ ଜନତ୍‌ଞ୍ଜି ଆସ୍ତ୍ରାତେନ୍ ଆମ୍‌ସ୍ତ୍ରା ଅନ୍ତମ୍ ଗୁରୁଡ୍‌ଲେ ପାଡ୍‌ତେ; ଉମନାୟନ୍ ତ ପିଲିତନ୍ ଏଭେଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତକୋଜି । ୯୮ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାଡି ତଡ୍‌ରନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନ୍ନା ତଡ୍‌ରଗଡ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଯନ୍‌ମେଟ୍‌ନ୍ ତେଏନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଜନତ୍‌ନ୍ ତିୟଲେ ତର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବସେଡ୍‌ତଜି । ୯୯ ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଅଜା ଜିମ୍ମି ରବ୍‌ଡୋଲେ ତୁବେନ୍ ତିଆତେ ଆନିଡ୍‌ ଫୋମୋଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ, ଆରି ତି ଆ ଜିମ୍ମିଲୋଡ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଆଇଡିଡ୍, “ପ୍ରୁବ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ ଜନାତେ, ଆରି ଆନା ପ୍ରୁବ୍‌ନ୍ ଆଜ୍ଞାମ୍ ଜମ୍‌ତେ ଆନିନ୍ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ସବ୍‌ଟାୟଲନ୍ ତକୋଏତୋ ।”

୧୦୦ ଅବୟ୍ ଗମାଡ୍‌ମରନ୍ ଆସିଂଲୋଡ୍ ସଭର୍ ସୁନାନ୍ ତ ରୁପାନ୍ ବାଭେ ଆତୁବ୍‌ତୁବନ୍ ଆ ସିମ୍ମାଜି ତୁମ୍ ଅଃଡ୍‌କୋଏ, ବନ୍‌ତ ଅରାନ୍ ତ ଲବନ୍ ବାଭେ ଆତୁବ୍‌ତୁବନ୍ ଆ ସିମ୍ମାଜି ନିୟ୍ ତକୋତେ, ଲାଡ୍‌ଲେଡ୍ ସିମ୍ମାନ୍ ପୁପୁରିଡ୍‌ନ୍ ଜଣ୍ଡୁମନେନ୍ ତେତେ, ଆରି ଲାଡ୍‌ଲେଡ୍ ତିତାନ୍ ଜଣ୍ଡୁମନେନ୍ ତେତେ । ୧୦୧ ତିଆସନ୍, ଆନା ତି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ସିଲଡ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ସବ୍‌ଟାୟଲନ୍ ମବ୍‌ଡିରଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ପ୍ରୁବ୍‌ନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଜନତ୍‌ମନ୍ ତେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରୁବ୍‌ନ୍ ଆମଡ୍ ତିୟଡମଲନ୍ ଆରି ପ୍ରୁବ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ, ଇନି ଜନତ୍‌ ମନତ୍‌ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବ୍‌ଜାତାଲନ୍ ତକୋତନ୍ । ୧୦୨ ବନ୍‌ତ ବନେଣ୍ଡିଆ ଇଡ୍‌ନ୍ ତଅଡ୍‌ତାଗୋ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ସିଲଡ୍ ଆମନ୍ ସବ୍‌ଟାୟଲନ୍ ତକୋନା, ଆନାଜି ମଡ୍‌ର୍ ଉଗରନ୍ ବାଭେ ପ୍ରୁବ୍‌ନ୍ ଆମଡ୍ ପାର୍‌ତନାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ ତରମ୍ମଗତନ୍, ତର୍ନେନ୍, ତନ୍‌ଡ୍‌ୟମନ୍ ତ ସନୟ୍‌ନ୍ ବାଭେ ତକୋନାବା । ୧୦୩ ଆରି ଜେନ୍ ବର୍‌ତମ୍ କାଜ୍ଞାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ତ ବୁଡ୍‌ଡିତନ୍ ଅଲ୍‌ବାଡ୍‌ବରଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ସବ୍‌ଟାୟଲନ୍ ତକୋନା, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ୍ ଗୋଡେନ୍ ତ ଅଲ୍‌ସଜାଭାନ୍ ତୁଡ୍‌ତନାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମନ୍ ଜନା । ୧୦୪ ଆରି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍ ଗୋଡେନ୍ ଅମ୍‌ଡୁଡ୍‌ତଡ୍‌ୟା ତଡ୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ମନତ୍‌ ଜନତ୍‌ତିୟମର୍ ତେଏତୋ, ଆନିନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋନେତୋ, ଆ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ସଏଲେ ତକୋନେତୋ; ୧୦୫ ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ୍ ଆସ୍ତ୍ରାଭାତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆଜାଡିବରନ୍ ଜନାତାଲେ ଆବ୍‌ୟରୁଡ୍‌ଡିନେନ୍ ଆସନ୍ ଅସମ୍‌ୟ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ରୟଡ୍‌ନ୍ ତିୟତଜି । ୧୦୬ ଆରି, ସନ୍‌ମ୍ ଆ ଇସ୍‌ବରନ୍ ବାଭେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜଣ୍ଡୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଜିଲେ ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆବ୍‌ୟରୁଡ୍‌ଡିଲନ୍ ତି ଆ ଜନିବାଡ୍ ସିଲଡ୍ ଅଡ୍‌ରୁତଜି ।

୩

ଆତନିଞ୍ଜି ତିନ୍ନାନ୍

୧ ଆତନିଞ୍ଜି ତିନ୍ନାଈଡନ୍ ବରନ୍ତଡନ୍ ଆ ଉଣ୍ଡ ଜିର୍‌ତାୟ, କେନ୍‌ଆତେ ଜନାଅମତୋ । ୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍‌ଣେନ୍ ମନ୍‌ରାଜି ସଭର୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ତୁଡ୍‌ୟମତମତଞ୍ଜି, ରନ୍ନାନ୍ ଲୋବତଞ୍ଜି, କଜ୍‌ିତଞ୍ଜି, ଅବ୍‌ସୋଡାତମତଞ୍ଜି, ନିୟ୍‌ୟତଜି, ଆପେୟନ୍ ଅୟୋଡନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଲ୍‌ଲେତଜି, ଅମାନ୍‌ନେତଞ୍ଜି, ଏରମଡ୍‌ର୍ ତେତଜି, ୩ ଆନିଞ୍ଜି କାନକାରମ୍ ଅଃଗାମେଜି, ଅଃପ୍ଲାୟମାୟନେଜି, ବୁର୍‌ତଞ୍ଜି, ଆଇୟସି ଆଇୟଜଡ୍‌ଲନ୍ ଅଃଡ୍‌କୋନେଜି, ବବରନ୍ତଡନ୍ ଅମ୍‌ନେତଞ୍ଜି, ମନତ୍‌ବରଞ୍ଜି ଏଡ୍‌ରୁମଡ୍‌ତଜି, ୪ ବାୟସିତଞ୍ଜି, ଇନିଡ୍ ଅଃଞ୍ଜିତେଜି, କନିୟ୍‌କିୟ୍‌ତାତଜି, ଏରାମ୍‌ୟ୍ ସୁକ୍‌ନ୍ ତୁମ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତଜି ଆରି

ଇସ୍ଵରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃଷ୍ଟୁଢ଼ୟମେଜି: ୫ ଆନିଞ୍ଜି ତୋଶ୍ରେନ୍‌ ତୁମ୍ ତରମ୍ମଫରଗୋ ଅବତୁୟତଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆଜାଡ଼ି ବୋର୍ଯାନ୍ ଅଃଷ୍ଟୁନେଜି । ୬ ଏନ୍‌ଗନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅସିଂରେଡ଼ନ୍‌ ଇୟଲେ ଏବ୍‌ବସ୍‌ ଧ୍ଵାଈମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଡ଼ଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍‌ ଆ କାଈଡ଼ାଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍‌ ମଗାଡ଼ଲେ ତକୋନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଇୟତେ ଷ୍ଟ଼ଞ୍ଜି । ୭ କେନ୍‌ ଆଇମରଜି ତିତାନ୍‌ ଷନ଼ଢ଼ଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିବରନ୍‌ ଜନାଲେ ଅଃର୍ପିଏଜି । ୮ ଆରି ଜନ୍ନିସନ୍‌ ତ ଜମ୍‌ିୟନ୍‌ ଏଙ୍ଗାଲେ ମୋସାନ୍‌ଆତଡ଼ ସଙ୍ଗାଏଞ୍ଜି, ତିଅନ୍ତମ୍ କେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ନିୟ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ବିରୁଦତଜି, କେନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ମନ୍‌ ଅଡ଼େଲେ ଅଡ଼େନ୍‌ ତେଆୟତଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ନେନ୍‌ ଅମ୍‌ରେଡ଼ାୟତଜି । ୯ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍ ଆରି ଆମ୍ମୁଲନ୍‌ ଜିରେ ଅଃର୍ପିଏଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ଆଉଲ୍‌ଜି ତିଆତେ ବଡ଼ିନ୍‌ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ ଜନାତଜି, ଜନ୍ନିସନ୍‌ ତ ଜମ୍‌ିୟନ୍‌ ଏଙ୍ଗାଗୋ ତେଏଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏରେଗୋ ତେତଜି ।

ଆତନିକ୍ତି ଷନ଼ଢ଼ଞ୍ଜି

୧୦ ବନ୍‌ତ ଷନ଼ଢ଼ଞ୍ଜି, ଷ୍ଟମ୍‌ମେନେନ୍‌, ସନେଡ଼ସେଡ଼ଞ୍ଜି, ତର୍ନେନେନ୍‌, ସନଏନେନ୍‌, ତନ୍‌ଢ଼ୟମେନେନ୍‌, ଲନ୍‌ମ୍‌ମେନେନ୍‌, ୧୧ ଷ୍ଟଶ୍ରେନ୍‌ ଆରି କାକ୍‌ତ୍‌ଞ୍ଜି ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ଜନାଜି; ଅନ୍ନିଅକିଆନ୍‌, ଇକନିଅନ୍‌ ତ ଲୁସ୍ତା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଷେନ୍‌ ତନଶ୍ଵାୟନ୍‌ ଷାଡ଼ିଲାୟ, ବନ୍‌ତ ତି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଷେନ୍‌ ସଏଲାୟ, ଆରି ତେରେ ସିଲଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍‌ ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋବଲ୍‌ୟ । ୧୨ ଆନାଜି କ୍ରିସ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼ ମାୟଲନ୍‌ ତରମ୍ମଗତନ୍‌ ତଡ଼ିୟନେନ୍‌ ସାୟତଜି ଆନିଞ୍ଜି ତନଶ୍ଵାୟନ୍‌ ଷାଡ଼ିତଜି । ୧୩ ବନ୍‌ତ ପେଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ତ ପାତ୍ୟାମରଞ୍ଜି, ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ କଣ୍ଡାୟତମ୍‌ତଜି । ୧୪ ବନ୍‌ତ ଆମନ୍‌ ଇନିଜି ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଷ୍ଟ଼ଲନ୍‌ ଆରି ଅଙ୍ଗାଆତେଜି ଆମନ୍‌ ତର୍ନେନ୍‌, ତେରେ ଗବ୍‌ରିଲନ୍‌ ତକୋନା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍‌ ଆନାଜି ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ତିଆତେ ଆମନ୍‌ ଷ୍ଟ଼ଲନ୍‌ ତିଆତେ ଆମନ୍‌ ଜନା । ୧୫ ଆରି, କ୍ରିସ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଆମ୍‌ଡ଼ ତର୍ନେନ୍‌ ଅନ୍‌ରନ୍‌ ଆଷ୍ଟାଡ଼ବନ୍‌ ଆ ରୁଡ଼ି ଅଙ୍ଗା ତରମ୍ମ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ ତକୋ, ତିଆତେ ଆମନ୍‌ ଆସନ୍ନାନମ୍‌ ସିଲଡ଼ ପଡ଼େଲନ୍‌ ଜିର୍ତ୍ତାୟ । ୧୬ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆ ସାସ୍ତ ଇସ୍ଵରନ୍‌ ଆ ଷନ଼ଢ଼ଞ୍ଜି ବାରେ ଅନିତନ୍‌ ତେଏନ୍‌, ଆରି ଷନ଼ଢ଼ଞ୍ଜିବରନ୍‌, ମନ଼ଡ଼ତନ୍‌ଆତେ ଅନବତୁଜନ୍‌ ସନାଷେଡ଼ନ୍‌, ଅନାଡ଼ତଞ୍ଜି ସନେତାନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଷନ଼ଢ଼ଞ୍ଜି ଆରି ତରମ୍ମଗତନ୍‌ ତଡ଼ିୟନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ ଷ୍ଟ଼ଞ୍ଜିତଜି । ୧୭ କେନ୍‌ ଆ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତ ବାରେ ଇସ୍ଵରନ୍‌ ଆ କାକାଡ଼ାମ୍‌ ଅଡ଼କୋ ମନ଼ଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍‌ ଲନ୍‌ମ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅବଜାତାତଜି ।

୪

୯ ଇସ୍ଵରନ୍‌ ଆମ୍‌କ୍ଳାବ ଅଡ଼କୋନ୍‌ ଆମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଆରବୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍‌ ଆସନ୍‌, ଆରି ରାଜାନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ସାସନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍‌ ଜିସୁନ୍‌ ଆତେମଡ଼, ଆ ରାଜ୍ୟନ୍‌ ଆ ମନ଼ଡ଼ବନ୍‌ ଅନସ୍ତୁଡ଼ବରନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଷେନ୍‌ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଆକ୍ରାନ୍‌ ବର୍ତମ୍; ୧୦ ଇସ୍ଵରନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ଷନ଼ଢ଼ନ୍‌ ତନିୟନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଅନ୍‌ୟୁବନ୍‌ ବାରେ ତିତାନ୍‌ ଅବଜାତାଲନ୍‌ ତକୋନା, ଅକୋର୍ସାଲନ୍‌ ଆଜିୟ୍ ଆଜିୟ୍‌ ସାଞ୍ଜେଲେ ଷନ଼ଢ଼ନ୍‌ ତିୟା, ଆରି ଆଜିୟ୍‌ ଆଜିୟ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବବତଡ଼ତାଲେ ଅବନ୍‌ୟୁବାଜି । ୧୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍‌ ଏରେଲେ ନିୟ୍ ତିନ୍ନାନ୍‌ ଅଡ଼ୋତାୟ, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍‌ ଆ ଷନ଼ଢ଼ଞ୍ଜିବରଜି ଅଃନ୍ନମ୍‌ତଡ଼େଜି, ବନ୍‌ତ ତମାୟବରଞ୍ଜି ଅନମ୍‌ଡ଼ତନ୍‌ ଲତୟତଜି, ଆରି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ଇସ୍ଵରଞ୍ଜି ବାରେ ଷ୍ଟମ୍‌ମେନେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ଷନ଼ଢ଼ିୟମରଞ୍ଜି ସାୟତଜି । ୧୨ ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍‌ ଆ ବର୍ନେ ଅଃନ୍ନମ୍‌ତଡ଼େଜି, ଆନିଞ୍ଜି କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାବରଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ଜି । ୧୩ ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋ ତିନ୍ନାନ୍‌ ଆମନ୍‌ ଆଇୟ୍‌ସି ଆଇୟ୍‌ଜିତଲନ୍‌ ତକୋନା, ତଣ୍ଡିନ୍‌ ସଏଲେ ତକୋନା, ମନ଼ଡ଼ବରନ୍‌ ଅସ୍ତୁଡ଼ବରା, ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍‌ ଅବସ୍ତୁଞ୍ଜିଆ ।

୧୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍‌ ପରାନ୍ନାଷେନ୍‌ ଅନମ୍‌ଡ଼ନ୍‌ ଅନ୍ତମ୍‌ ସୋରୋସ୍ତାୟତାଲେ କେନ୍‌ ଆ ପୁତ୍‌ ଅନମ୍‌ରେଡ଼ନ୍‌ ଆସନ୍‌ ବେଡ଼ାନ୍‌ ଅଡ଼ୋଲାୟ । ୧୫ ଷେନ୍‌ ଅନମେଡ଼ ଅଲ୍‌ଲୁଜେଲୋଡ଼ନ୍‌ ରବୁକିଞ୍ଜି ଜୁଜେଲାୟ, ଷେନ୍‌ ଅନମେଡ଼ ଅନିରଲୋଡ଼ନ୍‌ ସନେଡ଼ସେଡ଼ଞ୍ଜି ଅମ୍‌ଡ଼ଡ଼ିୟାୟ, ଆରି ତର୍ନେନେନ୍‌ ରବତୋଲେ ତକୋତାୟ ।

୧୬ ନିମି ଷେନ୍‌ ଆସନ୍‌ ତରମ୍ମଗତନ୍‌ ଆ ରନ୍‌କବ୍‌ ଆତକ୍ଳୋ, ତିଆତେ ପନ୍‌ସୁଆତି ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍‌ ଆଜାଡ଼ି ପନ୍‌ସୁଆତିମ୍‌ ପ୍ରବୁନ୍‌ ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ତିୟତ୍‌ୟ, ସଭର୍ ଷେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁମ୍‌ ଅଃଭିୟ୍‌ୟ, ଆର୍ସାୟ

୫:୧୧ ୩:୧୧ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୩:୧୪-୫୨; ଅନାସ୍ତାୟ ୧୪:୧-୭; ଅନାସ୍ତାୟ ୧୪:୮-୨୦

ତିଅଙ୍ଗା ମନରା ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଗାମଲେ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଜଗେତଜି, ତି ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଓଞ୍ଚୋଲ୍‌କ୍‌କ୍‌ଜନ୍ ଇୟତାୟ ତିୟେଜି ।

୯ ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଲଜିରାୟ । ୧୦ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଦିମାନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାତେନ୍ କି ଷେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅମରେଡ଼ଲ୍‌ୟ, ଆନିନ୍ ନମି ତେସଲନିକିନ୍ ଜିରେନ୍, କ୍ରେସ୍‌କେନସନ୍ ଗାଲାତିନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ତିତସନ୍ ବଲମତିଆନ୍ ଜିରେନ୍ । ୧୧ *ଲୁକନ୍ ତୁମ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ତକୋ, ଆମନ୍ ସରିନ୍ ମାର୍କନ୍ ନିୟ ଓରୋଟାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଚେନ୍ ଇୟତାୟ ସାଜଇୟ । ୧୨ *ଞ୍ଚେନ୍ ତୁକିକନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଏପିସିନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାୟ । ୧୩ *ଞ୍ଚେନ୍ ତ୍ରୋୟା ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କାର୍ପସନ୍ ଆମଡ଼ ଅମରେଡ଼ଲେ ଜରିରାଞ୍ଚନ୍ ଆ ଅଜି, ଆମନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଚନ୍ ଆତିଡ଼ ତିଆତେ ଞମଲେ ପାଟାୟ, ବଇଞ୍ଚେଞ୍ଚି ତ ଉସାଲ୍ ବଇଞ୍ଚି ନିୟ ପାଡ଼ତ୍‌ୟ ।

୧୪ *କତ୍ରା ଆଲେକଜାଣ୍ଡାରନ୍ ଷେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଏମ୍‌ଲ୍‌ୟ, କେନ୍‌ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଗିୟଲେ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ପବ୍‌ରତେତୋ । ୧୫ ମନଡ଼ବରଞ୍ଚି ଆନିନ୍ ସକ୍‌ଭାଏନ୍, ତିଆସନ୍‌ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍‌ମେନ୍ ଜାଗର୍ତ୍ତ ତକୋନାବା ।

୧୬ ପର୍ତ୍ତମ୍‌ତର ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଷେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଆରୋଡ଼େଲିଞ୍ଚି ଆତିଡ଼ ଆନିଡ଼ଢ଼ ଷେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅଃଡୁନେଲ୍‌ୟଜି, ଅଡ଼କୋ ମନରାନ୍ ଷେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଅମରେଡ଼ଲେ ଜିର୍‌ୟଜି, ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଡୋସାଞ୍ଚି ଞମଡ଼ଢ଼ଜି ତଡ଼ । ୧୭ ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଷେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ତନେଲ୍‌ୟ, ଆରି ଷେନ୍‌ସିଅକିତନ୍ ଆମୁକ୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁଲ୍‌ୟ, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଷେନ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅପୁଡ଼ବର୍ତ୍ତାୟ ଆରି ଅଡ଼କୋ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ନିୟ ତିଆତେ ଅମଡ଼ଢ଼ଜି । ୧୮ ଆରି, ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍‌ସାଜିନ୍‌ଆ କାକାଡ଼ାଜି ସିଲଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଷେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ତୋବ୍‌ତ୍‌ୟ ଆରି ଆନିନ୍ ଷେନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ଜୁବାୟଲେ ତକ୍‌କୋତାଲେ ରୁଆଡ଼ ରାଜ୍ୟନ୍ ଓରୋଡ଼ତ୍‌ୟ; ଆନିନ୍‌ଆଏଡ଼ବ୍ ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଞଡ଼େତୋ । ଆମେନ୍ ।

ଆତନିକ୍‌ସନକଡ଼େନ୍

୧୯ *ପ୍ରିସ୍ତାନ୍, ଆକିଲାନ୍ ତ ଅନିସିପରନ୍ ଆସିଂମରଜିଆଡ଼ଢ଼ ନମସ୍ତାରଞ୍ଚେନ୍ ଅବ୍‌ଜନାବାଜି । ୨୦ *ଏରାସ୍ତୁନ୍ କରନ୍ତ୍ରି ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ରଏଲାୟ, ବନ୍‌ତ ତରପିମାନ୍ ଆରସ୍ତୁଏନ୍ ଆସନ୍ ଷେନ୍‌ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ମିଲିତନ୍ ଅମରେଡ଼ଲେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ । ୨୧ ରଟାଗାଜନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଅଡୋଆଞ୍ଚନ୍ ଆମ୍‌ଡୁ ଆମନ୍ ତେନ୍‌ଜେ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍‌ଜାତାନା ।

ଇଉଡୁଲନ୍, ପୁଦେନସନ୍, ଲିନନ୍, କ୍ଲୋଦିଆନ୍ ତ ବୋଞ୍ଚାଡ଼ଞ୍ଚି ଅଡ଼କୋଞ୍ଚି ଆମନ୍‌ଆଡ଼ଢ଼ ନମସ୍ତାରତମଜି ।

୨୨ ପ୍ରବୁନ୍ ପୁରାଡ଼ାନମ୍ ବୟନ୍ ତକୋନେତୋ ।

ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ସରିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆ ସନାୟ୍‌ତ ତକୋନେତୋ ।

* ୪:୧୦ ୪:୧୦ କଲସି ୪:୧୪; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪; ୨ କରନ୍ତ୍ରି ୮:୨୩; ଗାଲାତି ୨:୩; ତିତସ ୧:୪ * ୪:୧୧ ୪:୧୧ କଲସି ୪:୧୪; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪; ଅନାସ୍ତାୟ ୧୨:୧୨, ୨୫; ୧୩:୧୩; ୧୫:୩୭-୩୯; କଲସି ୪:୧୦; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪ * ୪:୧୨ ୪:୧୨ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୦:୪; ଏପିସି ୬:୨୧, ୨୨; କଲସି ୪:୨୮ * ୪:୧୩ ୪:୧୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୦:୬ * ୪:୧୪ ୪:୧୪ ୧ ତିମତି ୧:୨୦; ରୋମିଅ ୨:୬ * ୪:୧୯ ୪:୧୯ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୨; ୧ ତିମତି ୧:୧୨, ୧୭ * ୪:୨୦ ୪:୨୦ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୯:୨୨; ରୋମିଅ ୧୭:୨୩; ଅନାସ୍ତାୟ ୨୦:୪; ୨୧:୨୯

ତୀତସଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାଉଲଙ୍କ ପତ୍ର ତିତସନ୍ ଆମତ୍ ପାଠଲନ୍ ଇତ୍ଲେ ଆରାପ୍ତାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

ତିତସନ୍ ଅବୟ୍ ଏରଜିଉଦିମର୍ ତକୋଏନ୍, ବନ୍ଦ୍ ତିକ୍ଲି ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁଲନ୍ କି ପାଠଲନ୍ ଆ ସନଶ୍ରେୟ୍ତମର୍ ତେଏନ୍ । କେନ୍ ଆ ସିଟି ପାଠଲନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆତିତ୍ ତିତସନ୍ ଆବେଶ୍ଟିଆ ତକୋଏନ୍ । କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ୍ ଯାରି ସୋଡା ସୋଡା କଡାଡିନ୍ ଆଇଡିଡ୍ । କ୍ରିଡିନ୍ ଆ ମଶ୍ଟି ତନୁରତ୍ତୁରନ୍ ଆସନ୍ ପାଠଲନ୍ ତିତସନ୍ଆତଡ୍ ତେତେ ଆପ୍ତାୟେନ୍ ।

କ୍ରିଡି ମଶ୍ଟିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଲାଡ୍ଲେନେ ଆ ବୁଡ୍ଡି ମନଡ୍ ତଡ୍, ତିଆସନ୍ ମଶ୍ଟିଲୋଡନ୍ ଆମ୍ବୁଗଡ୍ମରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟମନେନ୍ ତେତେ ତି ଆ ବନେଜି ପାଠଲନ୍ ତିତସନ୍ଆତଡ୍ ଅବଜନାଏନ୍ । ମଶ୍ଟିଲୋଡନ୍ ବୁଡାକୋଜଞ୍ଜି, ବୁଡିକୋଜଞ୍ଜି, ବେଶ୍ଟିଆସିଜଞ୍ଜି ଆରି କମ୍ବ୍ରିମରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଖନଡନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ ତି ଆ ବନେଜି ନିୟ୍ ପାଠଲନ୍ ତିତସନ୍ଆତଡ୍ ଖଡ୍ଝଡ୍ମେନ୍ । କ୍ରିସ୍ତୁମରଞ୍ଜି ଆ ଖ୍ରୀଷ୍ଟମନେ ସନୟ୍, ଅଡ୍କୋ ମନ୍ରାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋନାବା, ତର୍ଡମ୍ ଏଲ୍ନେଡ୍ମୁମଡ୍ଡୁଡ୍, ତର୍ଡମ୍ ଏଗୋଡେଡ୍ମେନ୍ ଆରି ମଶ୍ଟିନ୍ ତରଡ୍ଆନ୍ନା ଏଏମ୍ନେଡ୍ମେନ୍ ଗାମ୍ଲେ କେନ୍ ସିଟିନ୍ ଆନିତଲ୍ମମର୍ ପଡେନେମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଖଡ୍ଝଡ୍ମେନ୍ ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାକ୍ଲାଡ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୧୬
- ୨. ମଶ୍ଟିନ୍ ଆ କାକାଡାମରଜି । ୧:୫-୧୬
- ୩. ଖନଡ୍ଝଡ୍ମେନ୍ । ୩:୧୨-୧୫

୧ ଖେନ୍ ପାଠଲନ୍, ଜିସ୍ତୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ୍ମନେମର୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଆ କାକାଡାମର୍ ତିତସନ୍ ଆମତ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇତ୍ଲେ ଆପ୍ତାୟ୍ତାୟ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ତନେ ରନବତୋନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ଅଃନୁଖିତେନ୍ ଆନମେଡ୍ ଆଖନାଡ୍ ଆସନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ତିୟ୍ଲେ ଆଜାଡିନ୍ ଆ ଗିଆନଲୋଡ୍ ଅନବଗୋଗୋଜନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ୍ମନେମର୍ ତେଲ୍ମିୟ୍ ।

୨ ଇସ୍ପରନ୍ କେନ୍ ଅଃନୁଖିତେନ୍ ଆନମେଡ୍ ଇନ୍ଲେଖିଆତଡ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ମା ବାସାଲଡ୍ଲନ୍, ଆନିନ୍ ପାତ୍ୟାମର୍ ତଡ୍ ।

୩ ଆନିନ୍ ଆଡିନ୍ନାଈତମନ୍ ତି ଆ ମନଡ୍ବର ଅବ୍ରିୟତାଏନ୍, ତିଆତେ ଅନପ୍ତୁବରନ୍ ଆସନ୍ ଅନୁର୍ମର୍ ଇସ୍ପରଲେନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ୍ ବିଡାରନ୍ ତିୟ୍ଲିୟ୍ ।

୪ *ଆପେୟ୍ ଇସ୍ପରଲେନ୍ ତ ଅନୁର୍ମର୍ କ୍ରିସ୍ତୁ ଜିସ୍ତୁଲେନ୍ ଆମତ୍ ସିଲଡ୍ ସନାୟ୍ମମନ୍ ତ ସନୟ୍ ଅମତ୍ବେନ୍ ଅଡୋଆୟ୍ତୋ ।

କ୍ରିଡି ତେପ୍ତାଲୋଡନ୍ ତିତସନ୍ ଆ କାକାଡା

୫ ଅଶ୍ଟୁ ସୁଜ୍ଜେଏନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଅଡକୋନ୍ ଅନବସୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍, ଆରି ଖେନ୍ ବର୍ଣ୍ଣାୟ୍ଲମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡକୋ ଗଡାନ୍ ଆ ମଶ୍ଟିଲୋଡ୍ ଆମ୍ବୁଗଡ୍ମରନ୍ ତନବନଡନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ କ୍ରିଡି ତେପ୍ତାଲୋଡନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ୍ ଅମ୍ରେଡ୍ଲେ ଜିର୍ମ । ୬ *ଆମ୍ବୁଗଡ୍ମରନ୍ ଏନ୍ନେଗୋ ଆ ମନ୍ରା ତବନଡ୍ବା; ଆନିନ୍ ଏରଡୋସା ତକୋତେ, ଆ ତୁକ୍ରିନ୍ ଆବୟ୍ନ୍ ତେଏତୋ, ଆଆନଞ୍ଜି ତନେତମ୍ ତକୋଏତଜି, ଆରି ଆନଞ୍ଜି ଆଲ୍ଲେଜି, କେକ୍ଲେଡ୍ଜି ତେଡଡ୍ଜି ତଡ୍ ।

୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ସୋଡାମରନ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ଗୁମ୍ପୁସ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ଏରଡୋସା ତକୋନେତୋ; ଆନିନ୍ କଲ୍ମିମର୍ ତେଡଡ୍ ତଡ୍, ବରାବ୍ମର୍ ତେଡଡ୍ ତଡ୍, ଗାସାଲ୍ମର୍ ତେଡଡ୍ ତଡ୍, ଗୋଡେମର୍ ତେଡଡ୍ ତଡ୍, ରନ୍ନା ଲୋବମର୍ ତେଡଡ୍ ତଡ୍,

୮ ଆର୍ପାୟ୍ ଆନିନ୍ ସାକ୍ଲେକୁଲ୍ମମର୍ ତେଏତୋ, ତନୁଡ୍ମୟମର୍ ତେଏତୋ, ଆକୟ୍ତମନେମର୍ ତେଏତୋ, ବୟ୍ଲେମର୍ ତେଏତୋ ।

* ୧:୫ ୧:୫ ୨ କରଜି ୮:୩; ଗାଲାତି ୨:୩; ୧ ତିମତି ୪:୧୦   * ୧:୨ ୧:୨ ୧ ତିମତି ୩:୨-୬

୯ ଆରି, ଆନିନ୍ ଜନତନ୍ ଆଞ୍ଚାତେନ୍ ଆ ବନେଜି ତନେନ୍ ଜମଲେ ତଲୋଏତୋ, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମନଡ଼ ଜନତନ୍ ତିୟଲେ ରପ୍ତିତଜି, ଆରି କେନ୍ଆତେ ଆତ୍ରଡ଼ତଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ନିୟ ଅକୋର୍ଯାଲନ୍ ଜାଲଡ଼ଲେ ରପ୍ତିତଜି ।

୧୦ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗୋଗୋୟନେତମ୍ ପେଲ୍ଲାମରଞ୍ଜି, ଗୋଡେନ୍ ଆନମ୍ତୁଡ଼ମରଜି, ତମୟବରମରଞ୍ଜି ଆରି କଣ୍ଡାୟମରଞ୍ଜି ତକୋଜି, ଆଗବ୍ରେଡ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ କେନ୍ ଏନ୍ତେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତକୋଜି ।

୧୧ ବନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରୟତନ୍ ଅଃଭିୟବୋଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତକ୍କାନ୍ ତୁମ୍ ଆଞ୍ଚନାଡ଼ ଆସନ୍ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ବନେଜି ଜନତନ୍ ତିୟଲେ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଆସିମରଜି ଅବସେତାଜେଞ୍ଜି ।

୧୨ ତେତେ ଅବୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମରନ୍ କ୍ରିତିବାଜି ଆ ବନେ ବର୍ତନେ, “କ୍ରିତିବାଜି ଆଏଡ଼ର୍ ପାତ୍ୟାଜି, କିନ୍ରେଡ଼ ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ବରନ୍ତଡ଼ତାଞ୍ଜି* , ଆଡ଼ସାଜି ଆରି ଜୋମ୍ଜୋମନେନ୍ ଅବରୋତଞ୍ଜି ।”

୧୩ କେନ୍ ଆ ବନେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ତିଆସନ୍ ଆମେନ୍ ଏତେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଷଡ଼ଷଡ଼ବାଜି, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟରବୁଡ଼ିଲନ୍ ତନେଲୋଡ଼ନ୍ ଯର୍ତନାଜି ।

୧୪ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ବନେଜି ଆତ୍ରଡ଼ତଡ଼ତେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆନୋକ୍କାଜି ତ ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ଗନ୍ବତେଲ୍ବର ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନମରେତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜନତନ୍ ତିୟବାଜି ।

୧୫ ମଡ଼ିରମରଞ୍ଜି ଆଗିୟରିୟଲୋଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେ ମଡ଼ିରତମ୍, ବନ୍ତ ଏରମଡ଼ିର ଏରତନେମରଞ୍ଜି ଜନ୍ତୁଡ଼ ଆ ବନେ ମଡ଼ିର ଗାମ୍ଲେ ଅଃକନେଜି, ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ମନ୍ତୁଞ୍ଜି ତ ଆ ବିବେକଞ୍ଜି ଏରମଡ଼ିର ।

୧୬ ଆନିଞ୍ଜି ଜସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ଜନା ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତନେଜି, ବନ୍ତ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଅରେଡ଼ରୁମଡ଼ତାନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆଲେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜନ୍ତୁଡ଼ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ଅଃର୍ପିଏଜି ।

୨

ଆଜାଡ଼ି ଜନତନ୍

୯ ଆମେନ୍ ଆଜାଡ଼ି ବନେଞ୍ଜି ମନଡ଼ ଜନତନ୍ ତିୟବା । ୨ ବୁତାକୋଜଞ୍ଜି ଅଡ଼ଲନ୍ ଜୁଲନ୍ ତକୋନେତଜି, ମନଡ଼ ଜୟମେତଜି, ମନାନ୍ନେମର ତେଏତଜି, ଆକୟତମ୍ଲନ୍ ତକୋନେତଜି, ତନେନ୍, ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ତ ସନଏନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବାଜି; ୩ ଆରି, ଏତେଲେମା ବୁଡ଼ିକୋଜଞ୍ଜି ନିୟ ବନର୍ତୋଡ଼ନ୍ ତ ଗାସାଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଃତଡ଼େଜି ତଡ଼, ଆର୍ଯାୟ ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ଼ ଶୁଣ୍ଠମନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ବାଜି । ୪ ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତାଙ୍ଗଡ଼ିବଜଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅୟତବ୍ବେଞ୍ଜି ତ ପସିୟବେଞ୍ଜି ତୁଡ଼ୟମବାଜି ଗାମ୍ଲେ ଜନତନ୍ ତିୟଲେ ରପ୍ତିତଜି; ୫ ତାଙ୍ଗଡ଼ିବଜଞ୍ଜି ଆକୟତମ୍ନେନ୍, ମଡ଼ିର, ଲତୟବୟ, ସନାୟମବୟ, ଲବଡ଼ିବୟ ଆରି ଅୟତବନ୍ ଆ ବନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନେତୋ, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଜସ୍ବରନ୍ ଆ ଜନତନ୍ତୁଡ଼ିବରଜି ନିଶ୍ଚୟତାଗୋ ଅଃଡ଼େଏ ।

୬ ଏତେଲେମା ବେଣ୍ଡିଆମରଞ୍ଜି ନିୟ ଆକୟତମ୍ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନତନ୍ ତିୟବାଜି । ୭ ଆମେନ୍ ମନଡ଼ ଶୁଣ୍ଠମତାଲନ୍ ଅବୟ ଅନବଜତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବତୁୟନାବା, ମନଡ଼ ଗବ୍ରିଲନ୍ ଜନତନ୍ ତିୟବା, ୮ ଏତେଲ୍ତେନ୍ ବନେରାମରଲେଞ୍ଜି କାକ୍କାନ୍ ଜନଲେନ୍ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ତବତୋସାଲ୍ଡ଼ନେଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଗରୟତାତଜି ।

୯ କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି ଆ ସାତକାରଞ୍ଜି ଆ ବନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନେତଜି, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅବସୌଲନ୍ ତକୋନେତଜି, ସାତକାରନ୍ଆତଡ଼ ଆଲେତଡ଼େଜି ତଡ଼, ୧୦ ଆନିଞ୍ଜି ରାଉତଡ଼ନେଜି ତଡ଼, ତନେତାଗୋ ଶୁଣ୍ଠମନେତଜି, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ବାତେ ଅନୁରମର ଜସ୍ବରଲେନ୍ ଆ ଜନତନ୍ତୁଡ଼ିବର ଗନ୍ତୁ ପନେମେତନ୍ ଶାଡ଼ତେ ।

୧୧ ଜନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆସନ୍ ଜସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟମନ୍ ଅବତୁୟଲ୍ଲଡ଼ଲନ୍ । ୧୨ ଆରି, ତି ଆ ସନାୟମ୍ ଅମ୍ଲେଲେ ଜନଲେଞ୍ଜି ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ଗନିୟମଡ଼ଜି ମାମ୍ରେଡ଼ତାଲେ, କେନ୍ ନମି ଆ ଜୋଗାଲୋଡ଼ ମନଡ଼ ବୁଡ଼ିନ୍ ତ ଆକୟତମ୍ଲନ୍ ଏତକୋନେବା ।

* ୧:୧୨ 1:12 ଆକାଶ୍ବଜି

୧୩ ଅତ୍ତକୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଇସ୍‌ରାନ୍ ତ ଅନୁରମର୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ଗିୟତାରୟତେ, ତିଆତେ ଆସାତାଲନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜଗେଲେ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ୧୪ *ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ି ସିଲଡ଼ ତାଣ୍ଡେତାଲେ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲୁମ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବତ୍ତୟବନ୍ ଆସନ୍, କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ତିୟତମ୍‌ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତେତେଲଡ଼ଲନ୍ ।

୧୫ କେନ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ ବନେନ୍ ବର୍ନେନ୍ ସମ୍‌ରା ରନପ୍ରିନ୍ ବୟନ୍ ଅବ୍‌ନୁୟୁବାଜି ଆରି ଷଡ଼ଞ୍ଜାଜି, ଆନିଡ଼ ଆମ୍‌େଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏତ୍ତୁମଡ଼ୁଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ ।

୩

କ୍ରିସ୍ଟାନ୍‌ଞ୍ଜି ଆ ଷଣ୍ଟମ୍‌ନେନ୍

୧ ସାସନମରଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍‌େଡ଼ାଲେ ଆ ବନେନ୍‌ଞ୍ଜି ଅନମଡ଼ତନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅତ୍ତକୋ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲୁମ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ବାଜି । ୨ ଆନିଡ଼ ଏଗବ୍‌ରୟତଡ଼, ଆନିଡ଼ ଏସଙ୍ଗାତଡ଼, ଆର୍ଯାୟ ଲବଡ଼ିନ୍ ବାଢେ, ଅତ୍ତକୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଲଡ଼ିୟମନ୍ ବାଢେ ଷଣ୍ଟମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ବର୍ବାଜି । ୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଆମ୍‌େଡ଼ ଏରୁଡ଼ି, ପେଲ୍ଲା, ଆଡ଼ମର୍ ତକୋଲଡ଼ଲନ୍; ଆରି ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋଲନ୍‌ବୋ, ସଙ୍ଗାତାନ୍ ତ ଇସ୍‌ତାନ୍ ବାଢେ ତକୋଲନ୍‌ବୋ, ଆନାମରଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏତ୍ତୁମଡ଼ଲଡ଼ଲଞ୍ଜି ଆରି ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ନେଡ଼ୁମଡ଼ଲବୋ । ୪ ବନ୍‌ତ ଅନୁରମର୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଆଗ୍ରିୟତାଏନ୍ ସିଲଡ଼ଲନ୍, ୫ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମନଡ଼ ଲନ୍‌ମଲେନ୍ ବାଢେ ତଡ଼, ଆର୍ଯାୟ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅଣ୍ଡେଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଢେ ଇସ୍‌େଲେଞ୍ଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ଗିୟତାଲଡ଼ଲନ୍, ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରଡ଼ ଜନମ୍‌ୁଡ଼େତେଲଡ଼ଲନ୍ କି ଅନୁରନ୍ ଷାଡ଼ଲବୋ । ୬ ଅନୁରମର୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଅଣ୍ଡେଲେ ଇସ୍‌ରାନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜଡ଼ ଗୋଗୋୟ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତିୟତିୟଲଡ଼ଲନ୍ । ୭ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅଣ୍ଡେଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତରମ୍‌ମର୍ ତେତେଲଡ଼ଲନ୍, ଆରି ଅରାସାନେଲେନ୍ ଅତ୍ତମ୍ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗଙ୍ଗାନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଷାଡ଼ଲବୋ । ୮ କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆ ବନେନ୍,

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ଆତଡ଼ନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅତ୍ତକୋ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋନେତଜି, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେନ୍‌ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରତଡ଼ୟବ୍ ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟବାଜି, କେନ୍ ଆ ବନେନ୍‌ଜି ଅତ୍ତକୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଷଣ୍ଟମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଲଗଡ଼ ଆରି ମନଡ଼ତମ୍ । ୯ ଅଲ୍‌ବାଡ଼ବରନ୍, ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବଇଜି ତ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟୁବର ଆସନ୍ ଏଗୋଡ଼େତଡ଼ବେନ୍ କି ଏଲ୍‌ବବରାବତଡ଼ବେନ୍ । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଅଗାନ୍‌ରାଈଡ଼ତମ୍ ଆରି ଇନିଡ଼ ବରାୟୁବରାୟୁ ତଡ଼ । ୧୦ ପନାଲ୍‌ାଡ଼ବରନ୍ ଆରମଡ଼ୁଡ଼ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ବତର, ବାଗୁତର ଷଡ଼ଞ୍ଜାବା, ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅୱନ୍‌ଡ଼ତଡ଼ଲୋ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନ୍‌ବା । ୧୧ ଏନ୍‌େଗନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତଡ଼ରନ୍ ଆଡ଼ଏନ୍, ଆରି ଇସ୍‌େନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅବତୋସାତମଡ଼ନ୍, କେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ଜନା ।

ଆତନିକ୍ତି ଷନଡ଼ଞ୍ଜି

୧୨ *ଞେନ୍ ଅଜା ତିନ୍ନା ଆତେମାନ୍ ଇଜ୍‌ଜାନ୍‌ତେନ୍ ତୁକିକନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟାୟ, ଆମ୍‌େଞ୍ଜି ନିକପଲିନ୍ ଅମଡ଼ଞେନ୍ ଅନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍‌ଜାତାନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରଟାଗାଜନ୍ ତେତେ ଞେନ୍ ତକୋତନାୟୁ । ୧୩ *ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟୁବର ଆ ଷନଡ଼ତିୟମର୍ ଜିନାନ୍ ତ ଆପଲ୍‌ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ସନାୟାୟ ତିଆତେଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ତିୟଲେ ଜିରଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଡ଼ରନ୍ ଅବ୍‌ତୁଜାୟବାଜି । ୧୪ ମନ୍‌ରାଲେଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍‌ସାୟସିତାଲେ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲୁମ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଷନଡ଼ନ୍ ତିୟବ, ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଗାତେମରଞ୍ଜି ଅତ୍ତମ୍ ତଲ୍‌ମ୍‌ଲେ ତକୋତଡ଼ନେଜି ତଡ଼ ।

୧୫ କେନ୍ ତେଡେନ୍ ଞେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋ ଆତ୍ତକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆମ୍‌େଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି, ତନୁଡ଼ୟମଡ଼ତମ୍ ସସ୍‌ ତନେମରଲେଞ୍ଜି ନମସ୍ତାରତବେଞ୍ଜି ଗାମଲେ ବର୍ବାଜି । ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅତ୍ତକୋନ୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟତୋ ।

* ୨:୧୪ ୨:୧୪ ୧ ପିତ୍ର ୨:୯   * ୩:୧୨ ୩:୧୨ ଅନାସ୍ତାୟ ୨୦:୪; ଏପିସି ୬:୨୧,୨୨; କଲସି ୪:୭,୮; ୧ ଡିମତି ୪:୧୨   * ୩:୧୩ ୩:୧୩ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୮:୨୪; ୧ କରନ୍ତି ୧୭:୧୨

ଫିଲିମୋନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପ୍ରେରିତ ପାତ୍ରଲଙ୍କ ପତ୍ର ପିଲିମନନ୍ ଆମଙ୍ଗ ପାଓଲନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆରାପ୍ପାୟେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

ପିଲିମନନ୍ ଅବୟ ପାପୁର କ୍ରିସ୍ଟୁମ୍‌ନୁମ୍‌ର ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ କଲସି ମଣ୍ଡଡିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ଆରି ଅନିସିମ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବୟ କମ୍‌ପ୍ୟୁରିମରନ୍ କେନ୍ ପିଲିମନନ୍ ଆମଙ୍ଗ ତକୋଲନେ ୧:୧ । ତି ଆ କମ୍‌ପ୍ୟୁରିମର ଆ ସାଉକାରନ୍ ଏରୁନବଜନାନ୍ ସଲନ୍ ଜିରେନ୍ କି ପାଓଲନ୍ ସରିନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ଅଲ୍‌ରବାଡେଜି, ତିଆଡିଡ୍ ପାଓଲନ୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡନ୍ ତକୋଲନ୍ । ପାଓଲନ୍ ଅନ୍ତେଲେ ଅନିସିମନ୍ କ୍ରିସ୍ଟୁମ୍‌ନୁମ୍ ମାୟ୍‌ଲନେ । ପାଓଲନ୍ ତି ଆ କମ୍‌ପ୍ୟୁରିମର ତ ଅନିସିମନ୍ ବାଗୁଞ୍ଜି ଅନବ୍‌ମାୟ୍‌ମାୟନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ପିଲିମନନ୍ ଆମଙ୍ଗ ଆପ୍ପାୟେନ୍ । କେନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି କମ୍‌ପ୍ୟୁରିମର ଗାମ୍‌ଲେ ଜାତଡ଼ାୟ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଅବୟ କ୍ରିସ୍ଟୁମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜାଆୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଅନିସିମନ୍‌ଆତଡ୍ ପିଲିମନନ୍ ଆମଙ୍ଗ ଆପ୍ପାୟେନ୍ ୧:୧୩-୧୪ ।

ବକନ୍ ଆ ପନାଲ୍‌ଡ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧-୩
- ୨. ପିଲିମନନ୍ ଆସନ୍ ସନେକେନ୍ । ୪-୭
- ୩. ଅନିସିମନ୍ ଆସନ୍ ଅନିଡଲନ୍ । ୮-୨୨
- ୪. ଅନବ୍‌ସୁଜ୍ଜେବରନ୍ । ୨୩-୨୫

ସନଙ୍କଡେନ୍

୧ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆସନ୍ ବଣ୍ଡିସିଂଲୋଡନ୍ ଆଡ୍ରକୋଲନ୍ ପାଓଲନ୍ ତ ତିମତି ବୋଞ୍ଜାଡନ୍; ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତନୁଡ୍‌ୟମ୍‌ତମ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଲେନ୍ ପିଲିମନନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଏକାକାଡାତନାୟ୍,

୨ *ଆରି, ଆପିଆ ତନାନନ୍, ସସ୍ କାକାଡାମରଲେନ୍ ଆକ୍‌ପନ୍ ତ ଅସିଂବେନ୍ ଆ ମଣ୍ଡଡି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଙ୍ଗ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ୍‌ଲେ ଏଆପ୍ପାୟ୍‌ତାୟ୍ ।

୩ ଆପେୟ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ତ ପ୍ରୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆମଙ୍ଗ ସିଲଡ୍ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ତ ସନୟ୍‌ମନ୍ ଅମଙ୍ଗବେନ୍ ଅଡୋଆୟ୍‌ତୋ ।

ପିଲିମନନ୍ ଆ ତନୁଡ୍‌ୟମ୍ ତ ଆ ତନେନ୍

୪ ଏ ପିଲିପନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ୍, ତିତାନ୍ ଖେନ୍ ପରାଡନାତନାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ୍ ମନ୍ତେତାଲେ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକେତାୟ୍ । ୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରୁ ଜିସୁନ୍ ଆମଙ୍ଗ ତନେନ୍‌ମ୍ ତକୋ, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ୍ ଆମନ୍ ମାଡୁ ତୁଡ୍‌ୟମ୍‌ତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଅମ୍‌ତଡ୍‌ତାୟ୍ । ୬ କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ବୟନ୍ ଆମ୍ପାୟ୍‌ଲନ୍‌ବୋ ସିଲଡ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗ ଆସିର୍‌ବଦି ଖାଡ୍‌ଲବୋ, ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆକ୍ରାକାଡାତନ୍‌ବୋ ଅଡ୍‌କୋ ଜରୁ ଖନଡ୍‌ଞ୍ଜି ଗନ୍‌ଲୁଡମ୍‌ତୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ପାଡନାତନାୟ୍ । ୭ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ୍, ଆମନ୍ ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି ଆ ଉଗରଲୋଡ୍ ଅବ୍‌ସର୍‌ତାଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ତନୁଡ୍‌ୟମ୍‌ଲୋଡ୍‌ନମ୍ ମାଡୁ ସର୍‌ତାତାୟ୍ ଆରି ଉୟ୍‌ବତ୍‌ୟ୍ ।

ଅନିସିମନ୍ ଆସନ୍ ପାଓଲନ୍ ଆ କାକୁତ୍‌ନେ

୮ କ୍ରିସ୍ଟଲୋଡନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସସ୍ ତନେନ୍‌ମ୍ ଆଡ୍‌ଡେତେଲଡ୍‌ତନ୍ ଅଙ୍ଗଆତେଜି ମନଡ୍ ତିଆତେଜି ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଖନଡ୍‌ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅମଙ୍ଗଖେନ୍ ଅନୋମଡନ୍ ତକୋ । ୯ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ତନୁଡ୍‌ୟମ୍‌ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବାଡେ ଲିବିଡ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ଖେନ୍ ଆବୁଡାମର ପାଓଲନ୍, କ୍ରିସ୍ଟୁନ୍ ଆସନ୍ ନି ଆବଣ୍ଡି: ୧୦ *ଡେଲୋଜନଡ୍‌ଡେନ୍ ଖେନ୍ ଆବଣ୍ଡି ତକୋଡାଲନ୍ ଅନିସିମନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କ୍ରିସ୍ଟୁ ତନେନ୍‌ଲୋଡନ୍ ଆନିନ୍ ତାଙ୍ଗାଡାୟ୍‌ଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୧୧ ଆମ୍ପୁଡ୍ ଅନିସିମନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଡିଡ୍ ବରାୟ୍‌ବାୟ୍ ତଡ୍ ତକୋଲନ୍, ବନ୍‌ତ ନି ଆନିନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଉପକାରଲଡ୍‌ତନ୍ ।

* ୧:୨ ୧:୨ କଲସି ୪:୧୭   * ୧:୧୦ ୧:୧୦ କଲସି ୪:୯

୧୨ ଆନିନ୍ ଉଗରଞ୍ଜେନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଞ୍ଜେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅମଢ଼ବେନ୍ ଆବୟରୁଲେ ଆସ୍ତାୟତାୟ ।
 ୧୩ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ମନଢ଼ବର ଅରସ୍ତୁବର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଢ଼ ବଣ୍ଟିଲ୍ଲିୟ୍, ଞ୍ଜେନ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ
 ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ତକୋତନାୟ, ଆମ୍ବେନ୍ ଅମ୍ବେନ୍ତେଲେ ଆନିନ୍ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜେନ୍ ଲୁମେତୋ ଗାମ୍ଲାଇୟ ।
 ୧୪ ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ବନେଜି ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଞ୍ଜେନ୍ଆତଢ଼ ବତଗାୟ୍ ସାଜଇୟବା ଗାମ୍ଲେ ଅଃକର୍ବେନ୍,
 ଆର୍ପାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗାତେ ଲତୟତବେନ୍ ତିଆତେ ଲୁମ୍ବା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃନ୍ନଡ଼େଲୋ ତେନ୍ ଞ୍ଜେନ୍
 ତିଆତେ ଅଃଲୁମାୟ ।

୧୫ ଅସମୟ୍ ଆଏଡ଼ର ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନାୟ ଗାମ୍ଲେ ଅନିସିମନ୍ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆସନ୍
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଅମ୍ବେନ୍ତେଲେ ଜିର୍ବବେନ୍ । ୧୬ ବନ୍ତ ନମି ଆନିନ୍ ଅବୟ କମ୍ବୁରିମର ତଡ଼, ନମି
 କ୍ରିସ୍ତୁ ତନେଲୋଢ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ ତନ୍ନୁଢ଼ୟମ୍ ବୋଞ୍ଜାଢ଼େଲେନ୍, ନମି ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ
 କମ୍ବୁରିମରନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଉପକାର ତେତବେନ୍ ।

୧୭ ତିଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ଆତଢ଼ ମରାୟନେମରଲେନ୍ ଏଗାମଲ୍ଲିୟ୍ ତେନ୍, ଞ୍ଜେନ୍ଆତଢ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ
 ଏଜାତୟ୍ ବନ୍, ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ନିୟ୍ ଏଭେଲେ ଜାଆୟବା । ୧୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଇନ୍ନିଡ଼
 ବଡ଼ଲବେନ୍ ତେନ୍, କି ଅମଢ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ସାଉନ୍ ପାଢ଼ଲେ ଅଣ୍ଟୁଢ଼ ସୁଲ୍ଲାଇୟନେ ତେନ୍, ତିଆତେ
 ଇସାବତାଲେ ଅଞ୍ଜୁମ୍ଲୋଢ଼ଞ୍ଜେନ୍ ଇଡ଼ଲେ ତକ୍ଲୋବା । ୧୯ କେରେ ଗିୟବା, ଞ୍ଜେନ୍ ଅସିତମ୍ବେନ୍ ବାଭେ
 ଇଡ଼ଲେ ତିୟତବେନ୍, ଞ୍ଜେନ୍, ପାଓଲନ୍, ତିଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ସୁଲ୍ଲାଇୟତନାୟ / ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅମଢ଼ଞ୍ଜେନ୍
 ସାଉତାଲବେନ୍, ବନ୍ତ ତିଆତେ ଞ୍ଜେନ୍ ଅଃକର୍ବେନ୍ । ୨୦ ତିଆସନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଢ଼, ଞ୍ଜେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ
 କ୍ରିସ୍ତୁ ତନେମର ବୋଞ୍ଜାଢ଼ନ୍ଆତଢ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଜାଆୟ, ଏଭେଲ୍ତେନ୍ କେନ୍ଆତେ ବାଭେ ଞ୍ଜେନ୍
 ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତ୍ତାତୟ୍ ।

୨୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବନେଞ୍ଜେନ୍ ଏତକ୍ଲୋତେ ଗାମ୍ଲେ ଆସାତାଲନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଡ଼ି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟତାୟ,
 ଞ୍ଜେନ୍ ଜନା, ଅମଢ଼ବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଞ୍ଜେନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଆସାତନାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତିୟତେ ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍
 ଏଲୁମତେ । ୨୨ ଞ୍ଜେନ୍ ଆରି ଅବୟ ବନେନ୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, ତରକୋନେଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ସନ୍ନା ଅସିଡ଼ନ୍
 ଅବଜାତାଲେ ତକ୍ଲୋବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପାର୍ତନାବେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଞ୍ଜେନ୍ ଅମଢ଼ବେନ୍ ଇୟତାୟ
 ଗାମ୍ଲେ ଆସାତନାୟ ।

ଆତନିକ୍ତି ବନେନ୍

୨୩ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଜେନ୍ ସରିନ୍ ବଣ୍ଟିସିଲୋଢ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଏପାପ୍ତାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼
 ଲୋମ୍ତବେନ୍ । ୨୪ ଆରି, ମାର୍କନ୍, ଆରିସ୍ତାର୍କନ୍, ଦିମାନ୍ ତ ଲୁକନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଢ଼ ଲୋମ୍ତବେଞ୍ଜି ।

୨୫ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଆମଢ଼ ତକୋନେତୋ ।

୫ ୧:୨୩ ୧:୨୩ କଲସି ୧:୭: ୪:୧୨ ୧:୨୪ ୧:୨୪ ଅନାସ୍ତାୟ ୧୨:୧୨,୨୫: ୧୩:୧୩: ୧୫:୩୭-୩୯: କଲସି ୪:୧୦: ଅନାସ୍ତାୟ ୧୯:୨୯: ୨୭:୨: କଲସି ୪:୧୦: କଲସି ୪:୧୪: ୧ ତିମତି ୪:୧୦: କଲସି ୪:୧୪: ୧ ତିମତି ୪:୧୧

ଏକ୍ଷାୟମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପତ୍ର ଏକ୍ଷିମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସିଟିନ୍ ସନେକୁଲନ୍

ଅଜ୍ଞା ମନ୍‌ରାଜି କ୍ରିଷ୍ଣନୁନ୍ ଆମ୍ବାୟଲଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଡଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆ ତନଶ୍ଚାୟ ସଏଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଲଜି । ତିଆସନ୍ କେନ୍ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଅନବଢ଼ୟୁବନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ୧୨:୨ । ଜିସୁନ୍ ମା ଆଜାଡ଼ି ଇସ୍‌ରନ୍, ତିଆସନ୍ ତର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବଢୋଲନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ଇତଲ୍‌ମରନ୍ ପଡ଼େନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ତ୍ତି ।

କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼ ଯାଗି ବର୍‌ନେନ୍ ଆଇଡ଼ିତ୍ ।

ପୁର୍‌ବାନ୍ ସିଲଡ଼ ତ ପୁର୍‌ବାଃତେ ଜାୟ ଜିସୁନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍ । ଆନିନ୍ ଆପେୟ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆଜ୍ଞାୟ ଅଃନ୍ନାଲ୍‌ଲୋ । ଜିସୁନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍ ତିଆସନ୍ ପୁର୍‌ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି, ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ତ ମୋସାନ୍ ସିଲଡ଼ ନିୟ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ।

ପୁର୍‌ବାନ୍ ଆ ରାଓଡ଼ାଜି ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ଆରି ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତନେ । ଇସ୍‌ରନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ଼ ରାଓଡ଼ା ଅମ୍‌ଲେ ତବ୍‌ନଡ଼େନ୍ ।

ମନ୍‌ରାଜି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍‌ନେ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଇର୍‌ସେନ୍, ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ତ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁତେ । ସରେବାସିଡ଼ନ୍ ଆ ରାଓଡ଼ାଜି ଅନମଡ଼ନ୍ ତିୟଲବୋ ତେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼ତବୋ ଗାମ୍‌ଲେ ସଭର୍ ବର୍‌ନେନ୍ ତୁମ୍ ବର୍‌ତ୍ତି । ବନ୍‌ତ ଜିସୁନ୍ ମା ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ଅବ୍‌ତୁୟଲଡ଼ଲନ୍ । ଇସ୍‌୍ରାଏଲନ୍ ଆ ପୁର୍‌ବାବର୍‌ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ପୁର୍‌ବାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବର୍‌ନେ ବର୍‌ନେ ଇତଲ୍‌ମରନ୍ ପଡ଼େନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତର୍‌ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବଢୋଲନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନାବା ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ତ୍ତି ୧୩:୨୪ । ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଣୁନ୍‌ଆତଡ଼ ସେଡ଼ଲେ, ଅଡ଼କୋ ତୁକନ୍, ସନିତ୍ତାନ୍, ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ସଏଲେ ଆତନିକ୍ତି ଜାୟ ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଣୁନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍‌ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଇତଲ୍‌ମରନ୍ ପଡ଼େନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍‌ତ୍ତି ।

ବଜନ୍ ଆ ପନାଲ୍‌ଡ଼

- ୧. ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଣୁନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପୁର୍‌ବାଃତେ ବର୍‌ନେମର୍ ଆରି ଆନିନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ନିୟ ସୋଡ଼ା । ୧:୧-୪:୧୩
- ୨. ଜିରୁସାଲମନ୍ ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲ୍‌ମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସିଲଡ଼ ନିୟ ଜିସୁନ୍ ସୋଡ଼ା । ୪:୧୪-୭:୨୮
- ୩. ମୋସାନ୍ ଆ ବର୍‌ନାୟବର୍ ସିଲଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ସୋଡ଼ା । ୮:୧-୧୦:୩୧
- ୪. ଜିସୁନ୍ ମା ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ୧୦:୩୨-୧୩:୧୭
- ୫. ଇତଲ୍‌ମରନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଅନୁୟୁବ ବର୍‌ନେଞ୍ଜି ବର୍‌ତ୍ତନେ । ୧୩:୧୮-୨୫

ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ

^୧ ଆମ୍‌ଡ଼, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଆ ବନେଡ଼ାଇ ଆରି ତରଡ଼ଆନ୍ନାତାଗୋ ଅମ୍‌ଲେ ପୁର୍‌ବାଃତେ ବର୍‌ନେମରଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ପୁର୍‌ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ବୟନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍ । ^୨ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୟନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିଲନ୍; ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସନୋଡ଼ାଗତନ୍ ତିୟେନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋ ପୁତ୍‌ନ୍ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍ । ^୩ ତାଜାଡ଼ାଅନନ୍ ଆମଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ଆ ସନାଆର୍ ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଞନଶ୍ଚାୟ ଆ ଗୁନ ଅନ୍ତମ, ଆନିନ୍ ଆ ବୋର୍‌ସା ବର୍‌ନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଞମେନ୍ । ଆରି ଇର୍‌ସେନ୍ କେମାତାଲେ ତୋଣ୍ଡୋ, ରୁଆଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଜିଡ଼ୋମଗଡ଼ ତକ୍‌ମେନ୍ ।

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା

୪ ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା, ଆଞ୍ଜମନ୍ ନିୟ ଏଭେଲେମା ଆଞ୍ଜମଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା । ୫ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଜିୟଜା ଇସ୍‌ରନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ଅଃକର୍‌ଜି;

“ଆମନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଜେନ୍;

ଲଡେ ସିଲଡ଼ ଜେନ୍ ଆପେୟନମ୍ ତେଲ୍‌ୟ୍ ।”

ଅଡେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର ଆ ବନେ ଏନ୍ନେଲେ ଅଃକର୍‌ଜେନେ,

“ଜେନ୍ ଆପେୟନ୍,

ଆରି ଆନିନ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଜେନ୍ ।”

୬ ବନ୍‌ଡ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍‌ଆତଡ଼ କେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆରାସ୍ତାୟ୍‌ଲାଞ୍ଜିନ୍ ଆତିଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍‌ଜେନେ,

“ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେତଜି ।”

୭ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆ ବନେ ଇସ୍‌ରନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍‌ଜେନେ;

“ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଜି ରିଜେନ୍ ଅନ୍ତମ୍

ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରଲ୍ଲାଡ଼ତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏମ୍‌ଏଞ୍ଜି ।”

୮ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଆ ବନେ ଆନିନ୍ ବର୍‌ଜେନେ,

“ଏ ଇସ୍‌ର, ରାଜ୍ୟନମ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତନ୍,

ଆମନ୍ ଆଜାଡ଼ି ପନ୍‌ସ୍ତୁଆଡ଼ିନ୍ ବାଭେ ମନ୍‌ରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାସନତଜି ।

୯ ଆମନ୍ ତରମ୍ମମରନ୍‌ଆତଡ଼ ହୁଡ଼ୟମତେ ଆରି ଏରଡ଼ରମ୍ମମରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତେ ।

ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ମ୍ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ସେତାଲମ୍,

ଆରି ଗଡ଼ିନମ୍‌ଜି ସିଲଡ଼

ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ମାନ୍ନେଲେ ଅବସର୍‌ଥାଲମ୍ ।”

୧୦ ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଆରି ବର୍‌ଜେନେ

“ଏ ପ୍ରୁ, ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆମନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଗବ୍‌ଡେଲେନ୍,

ଆରି ଆମନ୍ ଅସିନମ୍ ବାଭେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ଡେଲେନ୍ ।

୧୧ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ବଡ଼ିନ୍ନା ସତନେ, ବନ୍‌ଡ ଆମନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତନ୍;

ଆନିଞ୍ଜି ପାପୁରକାବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗୁରୁଡ଼େତଜି ।

୧୨ ସିନ୍‌ରିନ୍ ଆର୍‌ବରବଡେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ରବରବଲେ ତକ୍ଲୋତେ ଆରି ସିନ୍‌ରିନ୍

ଆସ୍ତାରତବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବାର୍‌ଜେନେ । ବନ୍‌ଡ ଆମନ୍ ଆମ୍ମଡ଼ୁମା ସିଲଡ଼ ଆଏଡେଭେନ୍ ତକୋ ଆରି

ଅଃନୁଞ୍ଜିତମ୍ ।”

୧୩ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଜିୟ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଅଃକର୍‌ଜି;

“ବନେରାମରବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜେନ୍

ତାଲ୍‌ଜଡ଼ବାବେନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତକ୍ଲୋଆଞ୍ଜିନ୍ ଜାୟ୍

ଅର୍‌ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ଜେନ୍ ତକ୍ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋନାବା ।”

୧୪ ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍, ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆନା ? ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି ଆରି ଅନୁରନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ସନାକ୍ଲେ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆରାସ୍ତାୟ୍‌ଲାଞ୍ଜି ଆ ପୁରାଡ଼ାଜି ତଡ଼ ପଡ଼ି ?

9

ସୋଡ଼ା ଅନୁରନ୍

୧ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ଡେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ବନେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃସତାୟ୍‌ଲଡ଼ନେ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆରମ୍‌ଡ଼େଲବନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରଲୋଡ଼ନ୍ ରବଡୋଲନ୍ ଏତକୋନେବା । ୨ ପୁର୍‌ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ବନେ ବରେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ତେଏନ୍, ଆନାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇକ୍ଲା ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃମ୍ମାନ୍ନେଲଜି, ତି ଆନିଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆ ବଡ଼ି ଞାଡ଼େଞ୍ଜି । ୩ ଏଭେଲ୍‌ଡେନ୍ କେନ୍ ସୋଡ଼ା ଅନୁରନ୍ ଆସନ୍ ଅନେଡ଼ାୟ୍ ଅମ୍ମେଲେ ତକୋଲନ୍‌ବୋ ଡେନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଅନୁରନ୍ ଞାଡ଼େବୋ ? କେନ୍ ପ୍ରୁନ୍ ମା ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଅନୁରବରନ୍ ବର୍‌ଜେନେ ଆରି ଆରମ୍‌ଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅମ୍ମେଲେ ଅମଡ଼ଲେନ୍

ଅବଗିୟତାଏନ୍ । ୪ ଆରି, ଇସ୍ଵରନ୍ ନିୟ୍ ଆ ଇସ୍ଵୁମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଅରମ୍ଭତନ୍ ତ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆରି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ ବାଞ୍ଜେ ସାକିନ୍ ତିୟେନ୍ ।

ଅନୁରମ୍ଭ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍

୫ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ପୁର୍ବାଃତେ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତନ୍‌ବୋ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ପାଡ଼ଲଟ୍‌ବର୍ମରଞ୍ଜି ଆସିଲୋଡ଼୍ ଅଃଭିୟ୍‌ଲଜି । ୬ ଆରି ତରମ୍ଭ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼୍ ତକୋ; “ଏ ଇସ୍ଵର, ମନ୍‌ରାନ୍ ଆନା ତ, ଆମନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଇୟମ୍‌ତେ ?

ଆରି ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଅନ୍ ଆନା ତ, ଆମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସାଙ୍କ୍ଷେତେ ?

୭ ପାଡ଼ଲଟ୍‌ବର୍ମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍ ଆମନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅସୋୟ୍ ଅବସନ୍ନାଲେ ତଙ୍କ୍ଷୋଏନ୍; ଆମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ମନାନ୍ନେନ୍ ଆ ରନ୍‌କବ୍ ଅବରୁକ୍‌ବତେ ।

୮ “ଆମନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଆତେଜି ଆ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ଆ ଜାୟ୍‌ତା ତଙ୍କ୍ଷୋଏନ୍ ।”

ଆଜାଡ଼ିନ୍ “ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼୍ ଆନିନ୍ ମାନ୍ନେତଜି” ଆନିନ୍ ଏର୍ମମନାନ୍ନେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଅଃଡ଼କୋନେଜି; ନମିନ୍ତାନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଏର୍ମମନାନ୍ନେନ୍ ଆତକୋନେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ଗିୟ୍‌ବୋ । ୯ ବନ୍‌ଡ଼ ଜିସ୍ତୁନ୍ ପାଡ଼ଲଟ୍‌ବର୍ମରଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍ ବସନ୍ନେଃ ଅବସନ୍ନାଲନ୍, ଜିସ୍ତୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ଆସନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ମନାନ୍ନେନ୍ ଆ ରନ୍‌କବ୍ ଆରୁକ୍‌ବନେନ୍ ଗିୟ୍‌ତବୋ, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରନବୁନ୍ ମାୟ୍‌ମାଜେନ୍ । ୧୦ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆସନ୍ ଆରି ଆନା ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗତେଲେନ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍ ଆ ପସିଜଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼୍ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଅନବସେକ୍‌କେନ୍ ଆସନ୍ ଅନୁରମ୍ଭମନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମନ୍‌ବଡ଼ିରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲୁମେନ୍ ।

୧୧ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ମବଡ଼ିରତଜି, ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆମରଡ଼ିରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବାପା ଆବୟନ୍, ତିଆସନ୍ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍ ଗାମଲେ ଅନୋଡ୍ରେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଗରଜେ । ୧୨ ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ବରେନ୍;

“ଅଡ଼କୋନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍‌ମଜି ଖେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍‌ଖେଞ୍ଜି ତ ତନାନ୍‌ଖେଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼୍ ଅବଜନାତାଜି; ଖେନ୍ ଆ ରନ୍‌କୁଲୋଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସେକେତମ୍ ।”

୧୩ ଆନିନ୍ ଆରି ବର୍ତ୍ତନେ, “ଖେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମଡ଼୍ ତର୍ତ୍ତନାୟ୍, ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅଜା ପସିୟ୍‌ଜି‌ଆତଡ଼୍ ତିୟ୍‌ଲିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଖେନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଜି ।”

୧୪ ଆନିନ୍ ଆନାଜି‌ଆତଡ଼୍ ପସିୟ୍‌ଜି ଗାମଲେ ଓଡ୍ରେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜେଲୁ ମିଞ୍ଜାମ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଜିସ୍ତୁନ୍ ନିୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଗନ୍‌ଡେନ୍‌ଡେ ଏନ୍ । ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ରନବୁନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସନ୍‌ମମନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅବନାରେତେ, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରନବୁଲୋଡ଼ନ୍ ସନ୍‌ମମନ୍ ରାଜାଲନ୍ । ୧୫ ଆରି, ରନବୁନ୍ ଆ ବନ୍ତୁଲୋଡ଼୍ ଆନାଜି ଆମେଡ଼ମଭାନ୍ ଜାୟ୍ ବନ୍ତୁଡ଼ନ୍ ଆ ଜନିବାଡ଼ଲୋଡ଼୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼୍ ଅନୁରନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି । ୧୬ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼୍ ପାଡ଼ଲଟ୍‌ବର୍ମରଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼୍ ଏର୍ସନାଙ୍କ୍‌କେନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି‌ଆତଡ଼୍ ସାଙ୍କ୍ଷେତଜି । ୧୭ ତିଆସନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍‌ବେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲତଜେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ ଆସନ୍ କେମାନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି, ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ସନାୟ୍‌ମମର ଆରି ତର୍ନେତମନ୍ ଆ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍‌ଡେତେ । ୧୮ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ଡମ୍ ତନୋରୁଡୋରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏନ୍ କି ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଡେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ତନୋରୁଡୋରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରଲୋଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି‌ଆତଡ଼୍ ସାୟ୍‌ସିଲେ ରସ୍ତ୍ରତଜି ।

୩

ଜିସ୍ତୁନ୍ ମୋସାନ୍ ସିଲଡ଼୍ ସୋଡ଼ା

୧ କ୍ରିସ୍ତୁ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି‌ଆତଡ଼୍ ନିୟ୍ ଓଡ୍ରେଲବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜିସ୍ତୁନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇୟମବା, ଆନିନ୍ ତର୍ନେତାଗୋ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାଲେନ୍ ଅମ୍ବେନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୨ ମୋସାନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼୍ ତର୍ନେତମ୍ ତକୋଏନ୍, ଜିସ୍ତୁନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆସନ୍ ତର୍ନେତମ୍ ତକୋଏନ୍ । ୩ ଅସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଗୁସିମରନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ମାନ୍ନେତଜି, ଏଞ୍ଜେଲେ ମୋସାନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଜିସ୍ତୁନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ମାନ୍ନେତଜି । ୪ ତିଲେ ଅସିଡ଼ନ୍ ଆନା ଜନଡ଼େନ୍ ଗୁଡେ, ବନ୍‌ଡ

ଇସ୍ଵରନ୍ ଅତ୍ଵକୋନ୍ ଆ ଗନ୍‌ବତେଲ୍‌ମର୍ । ୫ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍ ଅନ୍ତମ୍ ମୋସାନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆସିଂଲୋଡ୍ ତର୍ନେତମ୍ କାକାଡ଼ାଲନ୍, ଆରି ଇନିଜି ଅତ୍ଵକୋନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ପୂର୍ବାଃତେ ଅନବଜନାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ଵମେନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେଜି ମୋସାନ୍ ଅବଜନାଏନ୍ । ୬ ବନ୍‌ତ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆସିଂ ଆ ଜନଗେନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତର୍ନେତମ୍ । ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅବ୍‌ନୁୟ୍‌ବଲନ୍ ଅଃଗିୟ୍‌ତାଏନ୍‌ଆତେ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାଲେନ୍ ତକୋଏତୋ, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅସିଡ୍‌ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେଲ୍‌ଡ୍‌ତନ୍ ।

ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆସନ୍ ଲୋଲୋନେନ୍

୭ ତିଆସନ୍ ମଡ୍‌ର ପୁରାଡାନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍ତ୍ତନେ;

“ଲଡେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସର୍ବଡ୍ ଏଅମ୍‌ତଡ୍‌ତେ,

୮ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଉଗର୍‌ବେନ୍ ଏରବତୋଡ୍‌ଡ୍, ଆରିଡ୍‌ରିଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତି ଆଡିଡ୍ ଇସ୍ଵରନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ମାଲ୍ଲେ ଆନିନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ସଙ୍ଗାଏଞ୍ଜି ।

୯ ଇସ୍ଵରନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ତେଭେ ଆନିଞ୍ଜି ବୋସାଞ୍ଜେନ୍ ତ ସନଏଞ୍ଜେନ୍ ମାଲ୍ଲ୍‌ୟ୍‌ଜି, ବାକୁଡି ବର୍ସେଡ୍ ଜାୟ୍ ଖେନ୍ ଇନିଜି ଅତ୍ଵକୋନ୍ ଲୁମ୍‌ଲାୟ୍ । ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଗିଜେଞ୍ଜି ।

୧୦ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ୍‌ଡ୍ ବରାବ୍‌ଲ୍‌ୟ୍ କି ବର୍ତ୍ତନାୟ୍, “ଆନିଞ୍ଜି ଆଏଡ୍‌ର ଏରତର୍ନେମ୍‌ର ଆରି ବନାୟ୍‌ବରଞ୍ଜେନ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃଲ୍‌ତଜେଜି ।”

୧୧ ଖେନ୍ ବନ୍‌ଡ୍ରାବନ୍ ବାଭେ ପମାଡ଼ାଲନାୟ୍; “ଅଙ୍ଗା ଆ ତେସାଲୋଡ୍ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ୍‌ଡ୍ ଲୋଲୋନେନ୍ ତିୟ୍‌ତାଜି ବନ୍ ତି ଆ ତେସାଲୋଡ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜିୟ୍ ଗନ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏଜି ।”

୧୨ ଏ ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା, ଅଲଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ଲେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନିଡ୍‌ଡ୍ ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଡ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଇର୍ସେନ୍ ତ ଏରତର୍ନେନ୍ ବାଭେ ଆମେଡ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍ ସିଲଡ୍ ଏବ୍‌ସଡ଼ାୟ୍‌ତଡ୍‌ନେ । ୧୩ ବନ୍‌ତ ଅମ୍‌ଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ବେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆନିଡ୍‌ଡ୍ ଅସମାୟ୍ ଇର୍ସେନ୍ ବାଭେ କନଶ୍ଟାୟ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଗଲୋଡାଲେ ଉଗରନ୍ ଏରବତୋଡ୍‌ଡ୍, ତିଆସନ୍ ତିତାନ୍ ଅଲ୍‌ସାୟ୍‌ସିବା, ଆରି ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଇଡିଡ୍ ତକୋ “ଲଡେ” ରୟ୍‌ଡ୍‌ନ୍ ତକୋନ୍ ଜାୟ୍ ଲୁମ୍‌ଲୁମ୍‌ଲନାବା । ୧୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍‌ଡ୍‌ଡ୍‌ମା ଏଙ୍ଗାଲେ ତର୍ନେଲେନ୍ ତକୋଏନ୍ ତି ଅନ୍ତମ୍ ଆତନିକ୍‌କି ଜାୟ୍ ରବତୋଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ରପ୍ରିତବୋ ।

୧୫ ତରମ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଇଡିଡ୍;

“ଲଡେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସର୍ବଡ୍ ଅମ୍‌ତଡ୍‌ବା,

ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି ଉଗରନ୍ ରବତୋଲେ ଇସ୍ଵରନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ବିରୁଦ୍‌ଏଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଭେଲେ ଏଲ୍‌ମ୍‌ତଡ୍‌ ।”

୧୬ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସର୍ବଡ୍ ଅମ୍‌ତଡ୍‌ତାଲେ ଆନାଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ସଙ୍ଗାଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆନା ? ଅଙ୍ଗା ଆ ମନ୍‌ରାଜି ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ୍ ମୋସାନ୍ ତଡ଼ାରେ ଓରୋଡ୍‌ଲାଇ ଆନିଞ୍ଜି । ୧୭ ବାକୁଡି ବର୍ସେଡ୍ ଜାୟ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍ଵର‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ବବରାବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆନା ? ଅଙ୍ଗା ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ, ଆରିଡ୍‌ରିଡ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି । ୧୮ ଇସ୍ଵରନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆଡିଡ୍ ପମାଡ଼ାଲନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆନିଞ୍ଜି ଆର୍‌ଲୋଲୋନେଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଜିୟ୍‌ଜା ଗନ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏଜି” ତି ଆ ତିନ୍‌ଆ ଆନିନ୍‌ ଆନାଜି ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନେ ? ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍ଵରନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ସଙ୍ଗାଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନେ । ୧୯ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଗିୟ୍‌ତବୋ, ଏରତର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଲୋଲୋନେଲୋଡ୍‌ନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏଜି ।

୪

୧ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆଡ୍‌ଡ୍ ଅଙ୍ଗା ଆ ଲୋଲୋନେ ତିୟ୍‌ତବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଇସ୍ଵରନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ, ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିଡ୍‌ଡ୍ ଅଃନ୍‌ଡ୍‌ଡ୍‌ବେନ୍ ତିଆସନ୍ ଆକୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା । ୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ନିୟ୍ ମନଡ୍‌ବରନ୍ ଅମ୍‌ତଡ୍‌ଲବୋ,

୯ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଜି, ତନାନ୍ତି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏନ୍‌ଲେ ଏବର୍‌ନାୟ ଜନତ୍‌ତେନ୍ କନାକୁତ୍‌ବେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆସିର୍‌ବାଦନ୍ ଞାଡ଼ଲେ ଏରପ୍ରିତେ । ୧୦ ଇସ୍‌ରନ୍ କାକାଡ଼ାବେନ୍ ତ ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍‌ ଏସ୍‌ସେବାଏଞ୍ଜି ଆରି ଇନିଜି ନମି ନିୟ୍‌ ଏରଲୁମ୍‌ତେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼ତ୍‌ ତୁଝ୍‌ୟମ୍‌ଲେ ଏଜିର୍‌ରାୟ୍‌ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃକ୍‌ରୋତାଏ । ୧୧ ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଗାମତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆତନିକ୍‌କି ଜାୟ୍‌ ଅନ୍‌ୟୁବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରବ୍‌ତୋଲନ୍ ତକୋନାବା, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଆସାଲନ୍ ଏଡ଼କୋତନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ । ୧୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଆଡ଼ସାଡ଼ତ୍‌ନେ, ଆନାଜି ତନେମରଞ୍ଜି ତ ସଏଲେ ରବ୍‌ତୋଲନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅନ୍‌ତ୍ରମ୍‌ ତକୋନାବା ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସ୍‌ସାଲବେନ୍‌ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ ।

ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର

୧୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଅଜା ତିନ୍ନା ଅସ୍‌ସାମନ୍ ଆମଡ଼୍‌ ସିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍‌ନେ, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆନିନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବରନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍‌ ଲୁମ୍‌ତେ ଗାମ୍‌ଲେ ପର୍‌ମାଡ଼ାଲନ୍ । ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼୍‌ ଆନ୍‌ଡ଼୍‌ ସୋଡ଼ାତତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ତମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ପର୍‌ମାଡ଼ାଲନ୍ । ୧୪ ଆନିନ୍ ବର୍‌ନେ, “ଞେନ୍ ସିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍‌ନାୟ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍‌ ଆସିର୍‌ବାଦତବେନ୍ ଆରି କେଜ୍‌ଜାନମ୍‌ଜି ଅବ୍‌ଗୋଗୋୟ୍‌ତାୟ୍‌ ।” ୧୫ ଆରି ତି ଆ ବର୍‌ନେ ବାଞ୍ଜେ ଅସ୍‌ସାମନ୍ ରବ୍‌ତୋଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଞାଡ଼େନ୍ । ୧୬ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ପର୍‌ମାଡ଼ାତଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼୍‌, ଆମଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍‌ ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ ପର୍‌ମାଡ଼ାତଞ୍ଜି, ଆରି ଅଲ୍‌ବାଡ଼୍‌ବରଞ୍ଜି ଗନବ୍‌ରିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପର୍‌ମାଡ଼ାତଞ୍ଜି । ୧୭ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆନାଜିଆଡ଼ତ୍‌ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତିୟ୍‌ତାୟ୍‌ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍‌ ଅନବ୍‌ଜନାନ୍ ଆସନ୍ ସିବ୍‌ତେୟ୍‌ବରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ପର୍‌ମାଡ଼ାଲନ୍, ୧୮ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବରନ୍ ତ ଆ ପର୍‌ମାଡ଼ା ଅଃନ୍‌ଡ଼ଜେ ଆରି ଆଲ୍‌ଲେଇ ଇସ୍‌ରନ୍‌ କନଶ୍‌ୟାୟ୍‌ମର୍‌ ଅଃଡ଼େଏ; ଆନିନ୍ ଲରୋଲୋନେଲେନ୍ ତିଆସନ୍ ମୁକ୍‌କାବାଲେନ୍ ତକୋନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ରବ୍‌ତୋଲେ ଞମ୍‌ଲେ ତନକ୍‌କୋନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅନ୍‌ୟୁବନ୍ ଞାଡ଼୍‌ଲେ ରପ୍ରିତବୋ । ୧୯ କେନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଅନମେଡ଼୍‌ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଅନାକ୍‌ଲନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍‌; ତିଆତେ ତରଝ୍‌ନେକାବନ୍ ଆଡ଼ତ୍‌ତଡ଼ନ୍ ମଡ଼ିର୍‌ ବକ୍ରାଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତବୋ । ୨୦ ଆରି ଜିସୁନ୍ ମଲ୍‌କିସେଦକନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍‌ ଆଏଡ଼ର୍‌ ମୁଡ଼ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଗଡ଼୍‌ମରନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍‌ ତେଞ୍ଜେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗନେନ୍ ।

ମଲ୍‌କିସେଦକ ରାଓଡ଼ାନ୍

୧ କେନ୍ ମଲ୍‌କିସେଦକନ୍ ସାଲେମ୍‌ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ରାଜା, ଆରି ସନେକ୍‌କେନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼୍‌ତେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ର ଆ ରାଓଡ଼ା ତକୋଏନ୍ । ଅସ୍‌ସାମନ୍ ଅଜା ଆଡିଡ଼୍‌ ଉଞ୍ଜି ରାଜାଞ୍ଜିଆଡ଼ତ୍‌ କୁଜ୍‌ଜେଲୋଡ଼ନ୍ ଅବ୍‌ନାରୋଲେ ଯର୍‌ନାୟ୍‌, ତିଆଡିଡ଼୍‌ ମଲ୍‌କିସେଦକନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ତ୍‌ ରବାଡ଼େନ୍ କି ଆସିର୍‌ବାଏଏନ୍ । ୨ ଆରି ଅସ୍‌ସାମନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ତ୍‌ କୁଜ୍‌ଜେଲୋଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆନର୍‌ଜେ ଦସମାଏନ୍ ତିୟେନ୍, ବାଶ୍‌ୟାଲବୋ ତେନ୍, ମଲ୍‌କିସେଦକ ଅଞ୍ଜୁମନ୍ ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍‌ “ତରମ୍‌ ରାଜାନ୍” ଆନିନ୍ ସାଲେମ୍‌ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ରାଜା, ତିଆସନ୍ ତି ଆ ଗରାମ୍‌ଗାମ୍‌ “ସନୟ୍‌ନ୍ ରାଜାନ୍ ।” ୩ ମଲ୍‌କିସେଦକନ୍ ଆ ବାପା ତ ଆ ନନ ଅଡ଼େ ପୁର୍‌ବି ଜୋଜୋଞ୍ଜି, ଆ କନୋକ୍‌କୋଡ଼ନ୍ ତ ରନବୁନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ଇନ୍‌ଡ଼୍‌ ଆଇଡିଡ଼୍‌ ତଡ଼୍‌, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆ ତାକାଡ଼ାଅନ୍ ଅନ୍ତ୍ରମ୍‌, ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍‌ ଆ ରାଓଡ଼ା ତକୋତନ୍ ।

୪ ତିଆସନ୍ ଇୟ୍‌ମ୍‌ଲେ ଗିୟ୍‌ବା, କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ତିଅଜା ଆ ସୋଡ଼ା । ଅସ୍‌ସାମନ୍ ଜୋଜୋଲେନ୍ କୁଜ୍‌ଜେଲୋଡ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆନର୍‌ଜେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ତ୍‌ ଦସମାଏନ୍ ତିୟେନ୍ । ୫ ଲେବିନ୍‌ ଆ କେଜ୍‌ଜାମରଜି ଆନାଜି ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତଜି ଆନିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍‌ ଆ ବର୍‌ନାୟ୍‌ବର୍‌ ଅନ୍ତ୍ରମ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଦସମାଏନ୍ ଜାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅସ୍‌ସାମନ୍ ଆ କୁଉମ୍‌ମାମରଜି ଜନତ୍‌ତେନ୍ ଆମଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼୍‌ ଦସମାଏନ୍ ଜାତଜି । ୬ ମଲ୍‌କିସେଦକନ୍ ଲେବିନ୍‌ ଆ କେଜ୍‌ଜାମର ତଡ଼୍‌, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ ଆମଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବରନ୍ ଞାଡ଼୍‌ଲେ ଅସ୍‌ସାମନ୍ ଆମଡ଼୍‌ ସିଲଡ଼୍‌ ଦସମାଏନ୍ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ନ୍ ଜାଲେ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ତ୍‌ ଆସିର୍‌ବାଏଏନ୍ । ୭ ଆସିର୍‌ବାଦନ୍ ଆଡିଡ଼୍‌ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆସିର୍‌ବାଦନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ସିଲଡ଼୍‌ ଆନିନ୍ ତିଅଜା ଆ ସୋଡ଼ା କେନ୍‌ଆତେ ଇୟ୍‌ମ୍‌ବା । ୮ ଦସମାଏନ୍ ଆଜ୍ରାତେଞ୍ଜି ଆ ରାଓଡ଼ାଜି ରବୁଡ଼ଜି,

ବନ୍ଦ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଆଇଡିଡନ୍ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଦସ୍ୟାଂସନ୍ ଆଜ୍ଞାତେନ୍ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଅଃର୍ଷୁଏ । ୯ ଆରି ଅଭ୍ରାମନ୍ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଆତତ୍ ଦସ୍ୟାଂସନ୍ ଆତ୍ରିୟେନ୍ ଆତିତ୍, ଲେବିଅନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ଆ ରାଓଡ଼ାଜି ନମି ଦସ୍ୟାଂସନ୍ ଜାତଜି । ୧୦ ଜନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଅଭ୍ରାମନ୍ ଆତତ୍ ଆର୍ବବାଟେନ୍ ଆତିତ୍ ଲେବିନ୍ ଜନମ୍ମୁ ଶୁଣ୍ଡୁ ତେଏ ।

୧୧ ଲେବିଅମ୍ ରଞ୍ଜି ଆ ରାଓଡ଼ା ଗିୟଲେ ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ଜାତିଞ୍ଜି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଖାଟେଞ୍ଜି, ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗତେଲାଇନ୍ ନଡ୍, ଆରୋଶନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କେନ୍ ଲେବିଅ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଆତତ୍ ଅମ୍ରେଡ୍ ଲେ, ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନ୍ନା ଅବୟ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ସନାୟାୟ ତତ୍ ବନ୍ । ୧୨ ରାଓଡ଼ା କେଜ୍ଜାନ୍ ତାନ୍ଲନ୍ ତେନ୍ ବନାୟବରନ୍ ନିୟ ତାନ୍ତନେ । ୧୩ ଆନା ଆ ବନେ ଇନ୍ଲେନ୍ କେନ୍ ଅଡ୍ କୋନ୍ ଏବର୍ତ୍ତନାୟ, ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଆନ୍ନା କେଜ୍ଜାମ୍ ତକୋଏନ୍, ତି ଆ କେଜ୍ଜାଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଆନ୍ନିଡ୍ ଆଜ୍ଜିୟ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ା ଅଶୁଡ୍ ଲୁମେଜି । ୧୪ କେନ୍ ଆତେ ଆଜାଡିନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଜିଉଦା କେଜ୍ଜାଲୋଡ୍ ସିଲଡ୍ ଜନମ୍ମୁ ତେଏନ୍; ଆରି ରାଓଡ଼ାନେନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ କେନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା ଆଞ୍ଜି ଅଃର୍ଷୁତଲୋ ।

ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଅବୟନେ ରାଓଡ଼ାନ୍

୧୫ କେନ୍ ଆ ବନେ ସିଲଡ୍ ଜନାଲଡ୍ ତନ୍, ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଅବୟନେ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତୁଡ୍ ଲନାୟ । ୧୬ ଆନିନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଅନ୍ତମ୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଅଃର୍ଷୁତଲେଜି, ବନ୍ଦ ଅଃର୍ଷୁତେନ୍ ଆନମେଡ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ତବ୍ନଟେଞ୍ଜି । ୧୭ ଜନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଆଇଡିଡ୍ ତକୋ, “ଆମନ୍ ମଲ୍ଲକିସେଦକନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆଏଡ୍ ବର୍ ଆ ରାଓଡ଼ାଲନ୍ ତକୋତନ୍ ।” ୧୮ ଆରି ପାପୁର୍ ବନାୟବରନ୍ ଏବ୍ ବସ୍ତୁମ୍ ଆରି ବନାୟବର୍ ତତ୍, ତିଆସନ୍ ତିଆତେ ଅନମ୍ରେଡ୍ ତେଏନ୍ । ୧୯ ଜନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ବାଞ୍ଜେ ଇନ୍ନିଡ୍ ଗବ୍ତେଲେ ଅଃର୍ଷୁତଲୋ, ବନ୍ଦ ନମି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆତତ୍ ଅବୟ ଅରାସାନେନ୍ ଖାଡ୍ ଲବୋ, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆମଡ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ରୟଡ୍ ଖାଡ୍ ଲବୋ ।

୨୦ ଆରି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆ ପର୍ମାଡ଼ା ନିୟ ତକୋ, ଆନ୍ନାମ୍ ରଞ୍ଜି ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ଆତ୍ ବନ୍ ଖାଡ୍ ଆତିଡ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ପର୍ମାଡ଼ା ଅଃର୍ଷୁତଲେଜି । ୨୧ ବନ୍ଦ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆତ୍ ବନ୍ ଖାଡ୍ ଆତିଡ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆତତ୍ ବରେନ୍;

“ପ୍ରବୁନ୍ ପର୍ମାଡ଼ାଲନେ

ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞାତେ ଗବ୍ରିଏନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃର୍ଷୁତନେ;

“ଆମନ୍ ଆଏଡ୍ ଆସନ୍ ରାଓଡ଼ାତନ୍ ।”

୨୨ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିସୁନ୍ ଅବୟ ମନଡ୍ ଆଜାଡି ବନାୟବରନ୍ ତିୟ୍ ତିୟ୍ ଲଡ୍ ତନ୍ ।

୨୩ ତି ଆ ରାଓଡ଼ାଜି ତ ଗୋଗୋୟନେଡ୍ ତନବନ୍ ଡନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଜନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ରନବୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆତତ୍ ଅଡ୍ କୋ ତିନ୍ନାନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଃର୍ଷୁତଲୋ । ୨୪ ବନ୍ଦ ଜିସୁନ୍ ଆଏଡ୍ ବର୍ ଆତ୍ କୋତନ୍ ଆସନ୍ ଆଜ୍ଜିୟ ଅଃର୍ଷୁତଲେନ୍ ଆ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ା ଖାଟେନ୍ । ୨୫ ତିଆସନ୍, ଆନାଜି ଆନିନ୍ ଅମ୍ରେଲେ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆମଡ୍ ଅବ୍ତମ୍ ତେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆତତ୍ ଆନିନ୍ ନମି ଆରି ଆଏଡ୍ ବର୍ ତୋବ୍ ଲେ ରପ୍ତଜି, ଇନ୍ ଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆମଡ୍ କାକ୍ଚୁତ୍ ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆଏଡ୍ ବର୍ ଆମେଡ୍ ତକୋ ।

୨୬ ଜନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମୁଡ୍ ରାଓଡ଼ା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନାୟାୟ ଡମ୍, ଆନା ମଡ୍, ଏବ୍ ତୋସା, ଇନ୍ନିଡ୍ ପରାନ୍ ସାଞ୍ଜି ତତ୍, ଇର୍ସେମ୍ ରଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ଆନ୍ନାତମଲନ୍ ଆରି ରୁଆଡ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ସିଲଡ୍ ଆରି ତୋଣ୍ଡୋ ତେଏନ୍ । ୨୭ ଆନିନ୍ ଆନ୍ନା ମୁଡ୍ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ତତ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ମୁଡ୍ ଆ ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ତିତାନ୍ ଅନମଡ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟାୟ ତତ୍; ଆନିନ୍ ଆତ୍ରିୟତମଲନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆବସାଣ୍ଡନ୍ ତିଆତେ ଲୁମେନ୍ । ୨୮ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରନ୍ ବଲାଇମ୍ ରଞ୍ଜି ଆତତ୍ ମୁଡ୍ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ତବ୍ନଟ୍ ତଜି, ବନ୍ଦ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆ ସନିବ୍ ତେୟବର୍ ତ ଆ ପର୍ମାଡ଼ାବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆଅନନ୍ ଆତତ୍ ମୁଡ୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତବ୍ନଟେନ୍, ଆନିନ୍ ଆଏଡ୍ ବର୍ ଆସନ୍ ମଡ୍ ତେଏନ୍ ।

ଜିସୁନ୍ ମୁତ୍ତ ରାଓଡ଼ାଲେନ୍

୧ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞାଆତେ ଏବର୍ତ୍ତନାୟ୍ ତି ସୋଡ଼ା ବର୍ନେନ୍ କେନ୍‌ଆତେ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞା ମୁତ୍ତ ରାଓଡ଼ା ଖାଡ଼ଲବୋ, ଆରି ଆନା ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍ନୁ ପନେନେଡ଼ନ୍ ଆ କୁସ୍ ଆ ଆର୍ଲଡ଼ୋମଗଡ଼ ଆତକ୍ଳମ୍, ୨ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ିର ତରକୋନେଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ବୁଡ଼ବନ୍ ତମ୍ବିଲୋଡ଼ନ୍ ମୁତ୍ତ ରାଓଡ଼ା ଅଡ଼ମ୍ କାକାଡ଼ାତନେ, ତିଆତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଅଃଭୁବଲୋ ତିଆତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ତୁବେନ୍ ।

୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଲେ ମୁତ୍ତ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ଼ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ତ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ତନବନ୍‌ଡ଼ନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ମୁତ୍ତ ରାଓଡ଼ାଲେନ୍ ନିୟ୍ ଏଞ୍ଜେଲେମା ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୪ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ତକୋଏନ୍ ନଡ଼, ଏଞ୍ଜେଲେତେନ୍ ଆନିନ୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଷାଡ଼େ ବନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିଉଦିଞ୍ଜି ଆ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅଡ଼ମ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତକୋଜି । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଆନାଆତଡ଼ ସେବାତଜି, ତିଆତେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆନବଜଡ଼ ତ ଆ ଉମ୍ମଲୁ ତୁମ୍, ମୋସାନ୍ ଆ ବନେଡ଼ା ମା ସିଲଡ଼ ଏନ୍ନେଲେ ଲୁମଲେ ଜିରାଜି । ରନ୍‌କୁସିଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମୋସାନ୍ ତମ୍ବୁନ୍ ଆଡ଼ବେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ଗିୟ୍‌ବା ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଜ୍ଞାଲେ ତଣ୍ଡୁନ୍ ଆସନ୍ ଅବୁଡ଼ୟ୍‌ଲମ୍ ତିଅଡ଼ମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଆତେ ତୁବା ।” ୬ ବନ୍‌ତ ନମି ଜିସୁନ୍ ଅଜ୍ଞା ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ଆନାମରଞ୍ଜି ଆ ରାଓଡ଼ା କାକାଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼, ତିଆତେ ଗୋଗୋୟ୍ ମନଡ଼, ତିଅଡ଼ମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ତ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆ ଅନଗଡ଼ ଲୁମେନ୍ ତିଆତେ ଗୋଗୋୟ୍ ସୋଡ଼ା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆନଗଡ଼ଲୋଡ଼ ଗୋଗୋୟ୍ ମନଡ଼ବରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ବାସାଲନ୍ ।

୭ ଆମ୍ବୁଡ଼ୁ ଆନଗଡ଼ ଇନ୍‌ଡ଼ିଡ଼ ତୋସା ତଡ଼ ନଡ଼, ଅନବ୍‌ବାଗୁ ଅନଗତନ୍ ସନାୟ୍‌ସାୟ୍ ତଡ଼ ବନ୍ । ୮ ବନ୍‌ତ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅବତୋସାଡ଼ାଲେ ବର୍ନେନେ,

“ପୁବୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ତିନ୍ନାନ୍ ଜିରାୟ୍,

ଅଜ୍ଞା ଆଡ଼ିଡ଼ ଖେନ୍ ଇସ୍‌ାଏଲନ୍ ଆ କେଜ୍ଞା ତ ଜିଉଦାନ୍ ଆ କେଜ୍ଞା ବୟନ୍ ଅବୟ୍ ରଡ଼ ଅନଗତନ୍ ଗବ୍‌ରିଲାୟ୍ ।

୯ ଖେନ୍ ଆ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଞ୍ଜି ଆସି ଖମଲେ

ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମ୍‌ବୁଡ଼ଲେ ଅରୋରୋଡ଼ଲାଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼ ଅଜ୍ଞା ଆ ଅନଗତନ୍ ଗବ୍‌ରିଲାୟ୍, କେନ୍ ଆ ଅନଗତନ୍ ତି ଅଡ଼ମ୍ ତଡ଼ ।

ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଅଜ୍ଞା ଅନଗଡ଼ ଗବ୍‌ରିଲାୟ୍, ତିଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ମାନ୍ନେଲେ ଅଃଭୁକୋଲଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୟ୍‌ମାୟ୍ ।

୧୦ ପୁବୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ,

ଖେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ଇସ୍‌ାଏଲମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଅଜ୍ଞା ଅନଗଡ଼ ଗବ୍‌ରିତାୟ୍,

ତିଆତେ ଖେନ୍ ଆ ମନ୍ନଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ତକ୍ଳୋଡ଼ାୟ୍ ଆରି ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଇଡ଼ତାୟ୍ ।

ଖେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ରଞ୍ଜି ତେଡ଼ାୟ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ତେଡ଼ଜି ।

୧୧ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ତୟ୍‌ଲିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃଷଡ଼ଞ୍ଜିଡ଼େଜି

ଆରି ଆ ତୟ୍‌ଲିମରଞ୍ଜିଆତଡ଼, ‘ପୁବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାବା’

ଗାମ୍‌ଲେ ଆ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଅଃକରେଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ସନ୍ନା ସୋଡ଼ା ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ଅମ୍‌ବୁଡ଼ୁୟ୍‌ଜି ।

୧୨ ଆରି, ଖେନ୍ ଆ ଇର୍ସେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ କେମାତାଜି ଆରି ଆ ତୋସାଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଅଃମ୍‌ନେଆୟ୍ ।”

୧୩ ଆନିନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ରଡ଼ ଅନଗଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍ବୁଡ଼ୁଆତେ ପାପୁର ଅନଗଡ଼ ଗାମେନ୍, ଅଜ୍ଞାଆତେ ପାପୁରେନ୍ ଆରି ଅଃଷଶ୍ରୁମନେବୋ, ତିଆତେ ସରୟ୍‌ତନେ ।

ପୁତ୍ର ଲୋଡ଼ନ୍ ତ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ସନେନ୍‌ପୁର

୧ ପର୍ତ୍ତ୍ନ ଅନଗତନ୍ ନିୟ ସନେନ୍‌ପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଅନଗତନ୍ ତ ଅବୟ ସନେନ୍‌ପୁରସିଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୨ ତିଅନ୍ତମ୍ ସନେନ୍‌ପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ତମ୍ନୁ ଆତୁବତୁବ୍ ତକୋଏନ୍, ତେତ୍ତେ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ପର୍ତ୍ତ୍ନ ରୁକ୍ରାଲୋଡ଼୍ ମଡ଼ିରସିଂ ଗାମେଞ୍ଜି, ତେତ୍ତେ ପିଙ୍କନୁବନ୍, ଅବୟ ମେଜନ୍ ତ ମେଜଲୋଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ଼୍ ଆରମଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ରୁଟି ତକୋଏନ୍ । ୩ ତରଝନେକାବନ୍ ଆ କିଣ୍ଡୋଡ଼ଗଡ଼୍ ଅଜା ବକ୍ରା ତକୋଏନ୍, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼୍ ମଡ଼ିରସିଂ ଗାମେଞ୍ଜି । ୪ ତେତ୍ତେ ଅରୋମ୍ପାୟତୋତନ୍ ଆ ତନମିଲ୍, ସୁନାନ୍ ବାରେ ଆବଲ୍‌ବଲନ୍ ଅନଗଡ଼ପେଲନ୍ ତକୋଏନ୍ । ତି ଅନଗଡ଼ପେଲଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ସୁନା ସିମ୍ପାଲୋଡ଼ନ୍ ମାନ୍ନାନ୍ ଆତକ୍ଲୋ, ଆରୋଣାନ୍ ଆ ତାଜୋ ଆରଲେତେଡ଼େନ୍‌ଆତେ, ଆରି ଅନଗତନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ବାଗୁ ଅରେଡ଼୍ ପଗାନ୍ ତକୋଏନ୍ ।

୫ ତୋଣ୍ଡୋ ଅନଗଡ଼ପେଲଲୋଡ଼ନ୍ ଇର୍ସେନ୍ କେମାନ୍ ଆଡ଼ିୟଲୋଡ଼୍‌ତେନ୍ ଅନବଲ୍‌ମ୍ନୁ ଆସନ୍ ଅନବଗୁଗୁତ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କିରୁବଜି ବାଗୁ ଆ କାପ୍ପାଞ୍ଜି ଉରାଡ଼ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି; ବନ୍‌ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ନମି ବର୍ନନ୍ ଏଃର୍‌ପ୍ରିଆୟ ।

୬ ତେତ୍ତେ ଏନ୍‌ଲେ ବନାୟବରନ୍ ତକୋ, ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନୁମନ୍ ଆସନ୍ ରାଓଡ଼ାଞ୍ଜି ତିତାନ୍ ତମ୍ନୁ ଆ ପର୍ତ୍ତ୍ନ ରୁକ୍ରାଲୋଡ଼୍ ଗନ୍‌ତଞ୍ଜି, ୭ ବନ୍‌ତ ଅନବବାଗୁ ବକ୍ରାଲୋଡ଼ନ୍ ମୃତ ରାଓଡ଼ାନ୍ ତୁମ୍ ବବର୍ସେଡ଼ନ୍ ବତର ଗନ୍‌ତନେ; ଆନିନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆସନ୍ ଆରି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଏରଜନନାନ୍ ଆର୍‌ଲୁମେଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍ ସନୋରୋପ୍ପାୟନ୍ ଆସନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଗନ୍‌ତନେ । ୮ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତେ ଆରି ପର୍ତ୍ତ୍ନ ତମ୍ନୁ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଜାୟ, ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼୍ ମଡ଼ିରସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ଗିୟତାଏ । ୯ କେନ୍‌ଆତେ ନମି ଆ ଜୁଗ ଆସନ୍ ଅବୟ ଅରବଜଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି ତିଅନ୍ତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ଼୍ ତନମିଲ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ତନିୟ୍‌ତିୟନ୍ ତ ଅନମଡ଼ନ୍ ସନୋରୋପ୍ପାୟନ୍ ତେତେ, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ବାରେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବିବେକ ସତ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗାଗାନେନ୍, ଜୋମଜୋମନ୍ ତ ମନ୍‌ଡ଼ିରନ୍ ଆସନ୍ ସଭର୍ ତଅଡ଼ାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ା ତୁମ୍; ଇସ୍‌ରନ୍ ରଡ଼୍ ଅନଗତନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍ ଜାୟ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଖନଶୁମନ୍ ତେଏନ୍ ।

୧୧ ବନ୍‌ତ ନମି କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ମନଡ଼୍ ମୃତ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତନଡ଼େନ୍ କି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ମନଡ଼ନ୍‌ଆତେ ଖାଡ଼ଲବୋ; ଆନିନ୍ ଅଜା ତମ୍‌ପ୍ରିଲୋଡ଼୍ ଲନୁମତନେ ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼୍ ସୋଡ଼ା ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍, କେନ୍‌ଆତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆତନ୍‌ତୁବ୍ ତଡ଼୍, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ପୁତ୍ର ଶୁଆତନ୍‌ତୁବ୍ ତଡ଼୍ । ୧୨ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ତି ଆ ତମ୍‌ଗୁଡ଼୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼୍ ମଡ଼ିରସିଡ଼ନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅନମଡ଼ନ୍ ସନୋରୋପ୍ପାୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଃର୍‌ନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍ । ୧୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କିମ୍ପେତନ୍ ଇଜ୍ଜାନତେନ୍ ଜେଲଜେଲ୍ ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ଆରି ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଆ କୋମାବ୍ ସିନ୍‌ସିରାତାଲେ ଏର୍‌ମଡ଼ିର ତଅଡ଼ନ୍ ମଡ଼ିର ତେଏନ୍ ନଡ଼୍, ୧୪ ଏଭେଲତେନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ତିଅଜା ଆ ଗୋଗୋୟ୍ ଅରଃ ମବଡ଼ିରଲଡ଼୍‌ନେ ! ଅଃର୍‌ନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ବାରେ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍ ଅବୟ ଏର୍‌ତୋସା ଅନମଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସୋରୋପ୍ପାୟଡ଼ମ୍‌ଲନ୍; ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାରେ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼୍ ସଡ଼ାୟଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ମଡ଼ିର ତେତେଲଡ଼୍‌ଲନ୍, ଆରି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସନେବାନ୍ ଆସନ୍ ରୟଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ ।

୧୫ କେନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ରଡ଼୍ ଅନଗତନ୍ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍, ଆନାଜିଆତଡ଼୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନିବଡ଼େୟବରନ୍ ଅଃର୍‌ନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆସିବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତଜି; ପର୍ତ୍ତ୍ନ ଅନଗତନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼୍, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅଜା ଇର୍ସେ ତୋସା ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆ ରନବୁ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜି ତେତ୍ତେ ସିଲଡ଼୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।

୧୬ ଅବୟ ସିବ୍‌ତେୟବରନ୍ ଆ ଅଲା ଅନ୍ତମ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଗନବ୍‌ତେଲନ୍ ଆସନ୍ ତେନ୍ ଆଭାସାଲନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ରନବୁ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅନବତୁଜନ୍ ତେତେ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଭାସାଲନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆମେଡ଼ମଭାନ୍ ଜାୟ, ତିଆତେ ଇନ୍‌ଡ଼୍ ଲନୁମନ୍ ଅଃର୍‌ଡ଼େଏ । ୧୮ ତିଆସନ୍ ପର୍ତ୍ତ୍ନ ଅନଗତନ୍ ନିୟ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାରେ ଗନବ୍‌ରିନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମୋସାନ୍ ବନାୟବରନ୍ ଆ ବନେଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମନ୍ ଇୟଲେ ବନେ, ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆଅନ୍‌ତାଡ଼ନ୍ ତ କିମ୍ପେତନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍,

ତା'ର ମାୟାଲେ, ଏସୋବନ୍ ତ ଅସୋୟ ଲୁଲୁ ମୋଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଉସ୍ତୁର ବାରେ ବନାୟବରନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇରାତାଲେ ବରନେ, ^{୨୦} “ଇସ୍ତରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଜା ଅନଗତନ୍ ମନାନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ବାୟଲବେନ୍, ତି ଅନଗତନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ କେନ୍‌ଆତେ ।” ^{୨୧} ଆରି ମୋସାନ୍ ଏଭଲେମା ମିଞ୍ଜାମନ୍ ପାଡ଼ଲେ ତମ୍‌ସ୍ତିତନ୍ ତ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ ଖନଶ୍ଟମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇରାଏନ୍ । ^{୨୨} ଆରି, ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଆତେ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାରେ ମଡ଼ିର୍ ତେତେ, ଆରି ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାରେ ମା ଇର୍ସେନ୍ କେମାନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ ।

କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆତ୍ରିୟତମ୍‌ଲନ୍ ଆସନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସଢ଼ାଜେନ୍

^{୨୩} ତିଆସନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆନବଜଡ଼ବର ଅଡ଼କୋନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାରେ ମଡ଼ିର୍ ତେତାୟ ବନ୍, ବନ୍‌ତ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଡ଼ ଅନମଡ଼ନ୍ ବାରେ ମଡ଼ିର୍ ତେତାୟ । ^{୨୪} ଅଜାତେ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆତୁବେନ୍ ମଡ଼ିର୍‌ସିଂଲୋଡ଼ନ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଅଃଗନ୍‌ଲୋ, ଆର୍ପାୟ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନମି ଇସ୍ତରନ୍ ଆମ୍‌କ୍ଳାବା ଅବରାଡ଼ତାନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍ । ^{୨୫} ସୋଡ଼ା ରାଓଡ଼ାନ୍ ଏଜାଲେ ବବର୍ସେଡ଼ନ୍ ବତର ଜନ୍ତୁ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ଖମ୍‌ଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ିର୍‌ସିତନ୍ ଗନେନ୍, ବନ୍‌ତ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ତେରେ ଅଃନ୍‌ୟଲୋ; ^{୨୬} ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍, ପୁତ୍‌ନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ବତରନ୍ କି ବତରନ୍ ବନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେତେ, ବନ୍‌ତ ନମି ଆନିନ୍ ଅନଖିଡ଼ ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟତମ୍‌ଲନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସନବଢ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ଅବତୁୟଲନେ । ^{୨୭} ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ବତର ରବୁତଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପନ୍‌ସୁଆତିନ୍ ତେତେ । ^{୨୮} ତିଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ନିୟ ଗୋଗୋୟ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ ବୋୟବୋୟନ୍ ଆସନ୍ ଆବତରନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟଲନ୍; ଆନିନ୍ ଆରି ବତର ଇୟତାୟ, ଆରି ଅନବବାଗ୍ର ତର ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼, ଆର୍ପାୟ ଆନାଜି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜଗେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍‌ରନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅବରାଡ଼ତାତନ୍ ।

୧୦

^୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର, ବିଅଜି ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ମନଡ଼ବରଜି ଆ ଉମ୍‌ଲ୍ଲୁ ଅନ୍ତମ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତଡ଼ । ତିଆସନ୍ ବବର୍ସେଡ଼ନ୍ କି ବବର୍ସେଡ଼ନ୍ ଆବୟନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ତେଏନ୍ । ବନ୍‌ତ ବନାୟବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆରିୟତାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତିଆତେ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃମ୍‌ଡ଼ିରେଜି । ^୨ କେନ୍‌ଆତେ ବୟନ୍ ସେନ୍‌ପୁରମରଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ତେଏଞ୍ଜି ନଡ଼, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଇର୍ସେମ୍‌ର ଅଃଗାମ୍‌ତମନେଜି ବନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋ ଅନମଡ଼ଞ୍ଜି ଅଃସନେ ବନ୍ । ^୩ ବନ୍‌ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନେଭାୟନ୍ ଆସନ୍ ବବର୍ସେଡ଼ନ୍ କି ବବର୍ସେଡ଼ନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ସନୋରୋସ୍ତାୟନ୍ ତେତେ । ^୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ତାଡ଼ଲିୟନ୍ ତ କିମ୍ପେତନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ବାରେ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃସଢ଼ାଜେ ।

^୫ ତିଆସନ୍, କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଅଣ୍ଡୁଜି ଜିରାଞ୍ଜନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ୁ, ଇସ୍ତରନ୍‌ଆତଡ଼ ବରେନ୍;
 “ଅନମଡ଼ନ୍ ତ କନ୍‌ବନ୍‌ଆମନ୍ ଅଃସାୟଲମ୍,
 ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ଅବୟ ତଅଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍ ।

^୬ ଇର୍ସେନ୍ ସନବଢ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ବନାଲ୍‌ବାଲ୍ ଅନମଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍
 ଅଡ଼େ ଜନ୍ତୁ ଆନମଡ଼ଲୋଡ଼ ଅଃସଢ଼ାଜମ୍ ।

^୭ ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ବର୍ନିନାୟ, ‘ଖେନ୍ ତେନ୍ନେ ତକୋ,
 ଖେନ୍ ଆସନ୍ ବନାୟବରଲୋଡ଼ନ୍ ଏଜାଲେ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ,
 ଇସ୍ତମନ୍‌ମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲନ୍‌ମିନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅବଜାତାଲନାୟ ।”

^୮ ଆନିନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ୁ ବର୍ନେ, “ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଇର୍ସେ ସନବଢ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତ କନ୍‌ବନ୍ ଅଡ଼େ ବନାଲ୍‌ବାଲ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତ ଜନ୍ତୁ ଅନମଡ଼ନ୍ ଆମନ୍ ଅଃସାୟଲୋ, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅନମଡ଼ଞ୍ଜି ଆମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍‌ବସଢ଼ାଅମ୍ ।” ବନାୟବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲନ୍‌ମିନ୍ ତେଏନ୍ ଜନଡ଼େତେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଭେଲେ ବର୍ନେ । ^୯ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆରି ବର୍ନେ, “ଗିଜା, ଇସ୍ତମନ୍‌ମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲନ୍‌ମିନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଇୟଲାୟ ।” ଅନବବାଗ୍ର ତନିଜିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ପଡ଼ିମ୍‌ଆତେ ସବଢ଼ାଜେନ୍ । ^{୧୦} ଇସ୍ତରନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନମଡ଼ଜି ଅମରେଡ଼ତାଲେ ତି ଆ ପାଲ୍‌ତେଡ଼ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆନମଡ଼ ଜାଏନ୍, ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍

ଆବତରନ୍ ଆରି ଅଡକୋ ଡିନ୍ନାନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ବାରେ ଆ ତଅଡନ୍ ସୋରୋପ୍ଲାୟ୍‌ଡ଼ମ୍‌ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଅଡକୋନ୍‌ଲେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଫଡ଼ିର୍ ତେଡେଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ।

୧୧ ଜିଉବିଞ୍ଜି ଆ ରାଓଡ଼ା ତିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ଆବୟନ୍ ଆନମଡ଼୍ ସୋରୋପ୍ଲାୟେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ କେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଆନମଡ଼୍ ବାରେ ଇର୍ସେନ୍ ସବଡ଼ାୟ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲୋ ।

୧୨ ବନ୍‌ଡ କ୍ରିସ୍‌ଟ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସନବଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ଆବୟନ୍ ଅନମଡ଼ନ୍ ତିୟେନ୍, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଆର୍ଜଡ଼ୋମସିଗଡ଼୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆସନ୍ ଆଡକ୍ଲୁମ୍ ତକୋତନ୍ । ୧୩ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନେରାମରଞ୍ଜିଆଡ଼୍ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ଆଡ୍ରକ୍ଲୋ ଅଣ୍ଡୁଡ଼୍ ଅଲ୍ଲେଏନ୍ ଜାୟ୍, ଆନିନ୍ ତେରେ ଜଗେଲେ ତକୋଲନ୍ । ୧୪ ଆନାଜି ଆ ଇର୍ସେ କେମାନ୍ ଖାଡ଼୍‌ଲେ ଫଡ଼ିରେଞ୍ଜି, ତି ଆବୟନ୍ ଆନମଡ଼୍ ବାରେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼୍ ଆଏଡ଼ର୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସବଡ଼େଡ଼୍ ।

୧୫ ଫଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ନିୟ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ଡେ,

୧୬ “ପ୍ରବୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ତିକ୍ଲି ଆଓୟୋଡ଼୍*
ଞେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଅବୟ୍ ଅନଗଡ଼ନ୍ ଗବ୍‌ରିତାୟ୍;

ଞେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର୍ ଆ ଉଗର୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଞି ତିୟ୍‌ଡାଜି,

ଆରି ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼୍‌ଞି ଇଡ଼ତାୟ୍ ।”

୧୭ ଆ ଇର୍ସେଞ୍ଜି ତ ଆ ତୋସାଞ୍ଜି ଞେନ୍ ଆରି ଅଃମ୍‌ନେୟାୟ୍ । ୧୮ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କେମାନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ସନାୟାୟ୍ ତଡ଼ ।

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍ ଏବଡୁୟାୟ୍‌ନେବା

୧୯ ତିଆସନ୍ ଏ. ବୋଞାଡ଼୍ ତନାନ୍‌ଜି, ଜିସୁନ୍ ଆର୍ଭବୁଏନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଡକୋନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଫଡ଼ିର୍‌ସିଡ଼ନ୍ ଗନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟ୍‌ଡନ୍ ଖାଡ଼୍‌ଲବୋ । ୨୦ ଆନିନ୍ ତରଡ଼୍‌ନେକାବନ୍, ଆ ତଅଡନ୍ ବାରେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ରଡ଼୍ ଆମେଡ଼୍ ତଡ଼ରନ୍ ଅବଡୁୟାୟ୍‌ଲଡ଼୍‌ଲନ୍ । ୨୧ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସିଂ ନମି ମୁଡ଼୍ ରାଓଡ଼ାଲେନ୍ ଆସିଲୋଡ଼୍ ତକୋ । ୨୨ ତିଆସନ୍, ଜିରାୟ୍‌ବା ଫଡ଼ିର୍ ଉଗରନ୍ ତ ତନେନ୍ ବାରେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍ ଏଇୟାବ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନମି ଏର୍‌ମଡ଼ି ବିବେକଲେନ୍ ଫଡ଼ିର୍ ତେଲାୟ୍, ଆରି ତଅଡ଼୍‌ଲେନ୍ ଫଡ଼ି ତାଆନ୍ ବାରେ ଗିୟ୍‌ଡାଲନ୍‌ବୋ । ୨୩ ଅଜା ଆରାସାନ୍‌ଡେ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତର୍ତ୍ତନ୍‌ବୋ, ତେରେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ରବଡୋଲନ୍ ଏଡକୋନେବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନିବଡେୟ୍‌ବରଲୋଡ଼୍ ଆସାଲନ୍ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ୨୪ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏଇଃୟାବବା ଆରି ଆ ମନନଡ଼୍‌ଞି ଆସନ୍ ତନୁଡ଼୍‌ୟମନ୍ ବାରେ ମନଡ଼୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲ୍‌ମ୍‌ବା ।

୨୫ ଆରି ଏଜାଲେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଗିର୍ଜାନେନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼େଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଡେଲେ ଅଃମ୍‌ମ୍‌ରେଡ଼୍‌ବୋ । ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଡିନ୍ନା ତୁୟାୟ୍‌ଲେ ପାଡ଼୍‌ଲାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାତାଲେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏଲ୍‌ଞିଡ଼୍‌ଞିଡ଼୍‌ବା ।

୨୬ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ ଜନାତାଲେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆନମଡ଼୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆଡ଼୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଉରେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଲଡ଼୍‌ନେ । ୨୭ ଆର୍‌ଭାୟ୍, ଆଜିର୍‌ଞିଞିନ୍ ସୋଡ଼ା ପନ୍‌ସୁଆଡି ତ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ଼୍ ଆସୁଞାଞାଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼୍ ଜନୋମଡୋତନ୍ ବରନ୍‌ଡନ୍ ଆ ତଗୋ ତୁମ୍ ଜଗେତବୋ । ୨୮ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅଃମ୍‌ମ୍‌ନେଲୋ ତେନ୍ ବାଗ୍‌ ଇଜ୍‌ଜାନଡେନ୍ ଯାଗି ସାକିମରଞ୍ଜି ଆଡେମଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍ ଆନିନ୍ ତୋସାଡେ, ସିଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍ କାନକାରମ୍ ଏଡ଼ଗାନାମଡ଼୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍ ରନକୁନ୍ ତେଡେ । ୨୯ ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଡାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନିଆଡ଼୍ ଅଃମ୍‌ମ୍‌ନେଏ, ଇସ୍‌ରନ୍ ରଡ଼୍ ଅନଗଡ଼ନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ବାରେ ଇର୍ସେନ୍ ସନମ୍‌ଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ ରୟ୍‌ଡନ୍ ଖାଡ଼୍‌ଲେ, ତିଆଡେ ଆନିନ୍ ଅବସନ୍ନାଏନ୍ ତେନ୍, ଆରି ସନାୟାୟ୍‌ମର୍ ଫଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍‌ଆଡ଼୍ ଗବ୍‌ରଜେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ତିଅଜା ପନବ୍‌ରଡ଼ନ୍ ଅରଃ ଖାଡ଼େନ୍ ?

୩୦ “ଞେନ୍ ତୁଲ୍‌ତନାୟ୍, ଞେନ୍ ପନବ୍‌ରଡ଼ନ୍ ତିୟ୍‌ଡାୟ୍ ।” ଆନା କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା, ଆନିନ୍ ଆରି ବର୍ତ୍ତନେ, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆଡ଼୍ ଅବପନ୍‌ସୁଆଡିଡ଼ି ।” ୩୧ ଆମେଡ଼୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼୍ ଆ ଗନଲୋ ବରନ୍‌ଡ଼୍‌ତମ୍ ।

୩୨ ଆମେନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼୍ ଆ ବର୍ତ୍ତେଜି ଇୟାବବା, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଆମେଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ଡ଼ଣ୍ଡିନ୍ ତେଲବେନ୍, ବନ୍‌ଡ ଅଃମ୍‌ମ୍‌ରେଲବେନ୍ । ୩୩ ଆମେଞ୍ଜି ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟାୟ୍‌ଲୋଡ଼୍ ଗନବ୍‌ରଜନ୍ ତ ତନିୟାୟ୍‌ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍, ଆରି ଏଡେଗନ୍ ଗନବ୍‌ରଜନ୍ ତ

* ୧୦:୧୭ 10:16 ପୂର୍ବାଃତେ

ତନଶ୍ରୀୟନ୍ ଆଞ୍ଚାଢ଼େଞ୍ଜି ଆ ମନରାଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏତକୋଲନ୍ । ୩୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆବଣ୍ଡିମରଞ୍ଜି ବାଢ଼େ ତୁଞ୍ଜନ୍ ଏଞ୍ଚାଢ଼େନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଢ଼ତମନ୍ ତ ଅଞ୍ଚୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ରନ୍ନା ତକୋ, ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାତାଲେ ରନ୍ନାବେଞ୍ଜି ରାଠତାଲନ୍ ଆପ୍ରାଢ଼େଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସଏଲେ ଏତକୋଲନ୍ । ୩୫ ତିଆସନ୍ ଅବନ୍‌ୟୁବନା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନ୍‌ୟୁବଲୋଢ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ବର୍ତ୍ତନ୍ନାନ୍ ତକୋ । ୩୬ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌ମ୍ ବାଢ଼େ ଲନ୍‌ମ୍‌ତାଲନ୍ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବରନ୍ ଆ ଜଅ ଞ୍ଚାଢ଼େଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରବ୍‌ତୋଲନ୍ ତକୋନାବା । ୩୭ ତରମ୍‌ସ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଢ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋ; “ଆରି ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ତକୋ,

ଆରି ଆନା ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଆନିନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍‌ତାୟ୍,
ଆନିନ୍ ଆରି ଅଞ୍ଚୁଡ଼ିଞ୍ଚିତାୟ୍ ।

୩୮ ତରମ୍‌ସ୍‌ମରନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଢ଼େ ଅମେଢ଼ତେ;
ବନ୍‌ତ ଆନା ଆୟ୍‌ରଗୁଡ଼ିଞ୍ଚିତନେ,
ଆମଢ଼ନ୍ ଶେନ୍ ଅଞ୍ଚିତାୟ୍ ।”

୩୯ ଆନାଜି ଅନସେତନ୍ ଆସନ୍ ଆୟ୍‌ରଗୁଡ଼ିଞ୍ଚିତଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ତଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରା ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆନାଜି ପୁରାତାନ୍ ଅନ୍‌ରନ୍ ଆସନ୍ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆ ତଡ଼ଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରା ।

୧୧

ତର୍ନେନ୍

୧ ଅଞ୍ଚାଆତେ ଆସାତନ୍‌ବୋ ତିଆତେ ଞ୍ଚାଢ଼ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାତବୋ, ଆରି ଅଞ୍ଚାଆତେ ଅଞ୍ଚିୟ୍‌ବୋ ତିଆତେ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଇମ୍‌ତନ୍‌ବୋ, ତିଆତେମା ତର୍ନେନ୍ ଗାମ୍‌ତବୋ । ୨ ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ତର୍ନେଞ୍ଜି ବାଢ଼େ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜାଏଞ୍ଜି ।

୩ *ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନାୟ୍ ବାଢ଼େ ପୁତ୍‌ନ୍ ଗତେଲେନ୍, ଆରି ଅଞ୍ଚିୟ୍‌ତାଏନ୍ ଆ ବର୍ନେ ସିଲଡ଼ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତାତେନ୍‌ଆତେ ଗତେଲେନ୍, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତର୍ନେନ୍ ବାଢ଼େ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନାଲଢ଼ତନ୍ ।

୪ ତର୍ନେନ୍ ବାଢ଼େ ଏବଲନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆସନ୍ କଇଜନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଢ଼ ଅନମଢ଼ନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ୟେନ୍ । ଆ ତର୍ନେନ୍ ବାଢ଼େ ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ତରମ୍‌ସ୍‌ମର ଗାମ୍‌ଲେ ତନିତିନ୍ ତେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଆନମଢ଼ନ୍ ଜାଏନ୍ । ଏବଲନ୍ ରବୁଏନ୍ ଜନଢ଼ତେନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଢ଼େ ନମିନ୍ନାନ୍ ଆନିନ୍ କଡ଼ାଡ଼ିତନ୍ ।

୫ ତର୍ନେନ୍ ବାଢ଼େ ଅନ୍‌କଜନ୍ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଢ଼ ଓରୋଢ଼େନ୍; ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନ୍ନିଢ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଅଞ୍ଚିପ୍ରିଲଜି । ତରମ୍‌ସ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଢ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋ, ଅନ୍‌କଜନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଢ଼ ଅଶ୍ଟୁଢ଼ ଜିରେନ୍ ଆନ୍ନିଢ଼, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆବସର୍ତ୍ତାଏନ୍ । ୬ ଏରତର୍ନେନ୍ ବାଢ଼େ ଆନ୍ନିଢ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବସର୍ତ୍ତାଲେ ଅଞ୍ଚିପ୍ରିଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ତକୋ, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ତାୟ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ପୁରସ୍ତାୟ୍‌ରନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି, ତିଆତେ ନିୟ୍ ତର୍ନେନ୍ ତେତେ ।

୭ ତର୍ନେନ୍ ବାଢ଼େ ନୋଅନ୍ ତି ଆବନେଡ଼ା ଜାୟ୍ ଅଞ୍ଚିୟ୍‌ତାଏନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ପୁର୍ବାଞ୍ଚେବରନ୍ ଅମଢ଼ତେନ୍ । ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନାୟ୍ ମାନ୍‌ଲେ ଅବୟ୍ ଜାଜନ୍ ତୁବ୍‌ଲେ ଆ କୁଞ୍ଚିୟ୍‌ଞ୍ଜି ଅମେଢ଼େଞ୍ଜି । ଆରି ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପନବ୍‌ରତନ୍ ଞ୍ଚାଢ଼େଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ନୋଅନ୍ ଆ ତର୍ନେନ୍ ବାଢ଼େ ତରମ୍‌ସ୍‌ଗତନ୍ ଆ ଓଞ୍ଚୋଲକ୍‌ଜନ୍* ଞ୍ଚାଢ଼େନ୍ ।

୮ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଚା ତେସା ତିୟ୍‌ତମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ସିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର୍ତ୍ତନେ ତି ଆ ତେସା ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଚାଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଓଢ଼େଏନ୍, ତିଆଡିଡ଼ ଅବ୍ରାମନ୍ ତର୍ନେ ବାଢ଼େ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍‌ଲେଏନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଅଡ଼େଞ୍ଚା ଜିର୍ତ୍ତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଚୁନାଲୋ ଜନଢ଼ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ତେସାନ୍ ଅମରେଢ଼େଲେ ଜିରେନ୍ । ୯ ଆନିନ୍ ତର୍ନେନ୍ ବାଢ଼େ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର ଆ ତେସାଲୋଢ଼ ତକୋଲେନ୍, ଆନିନ୍ ତମ୍‌ସିଂଲୋଢ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଶ୍ଟମ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବରନ୍ ଞ୍ଚାଢ଼େଲେ ଇସାକନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ନିୟ୍ ତିଅଶ୍ଟମ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି ।

* ୧୧:୩ ୧୧:୩ ଜନ ୧:୩ * ୧୧:୭ 11:7 ପୁରସ୍ତାୟ୍‌ରନ୍

୧୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିନ୍ନିନ୍ ତକୋନ୍ ଅବୟ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଜଗେଏନ୍ ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ଗୁସିଂ ତ ଗବ୍‌ଡେଲ୍‌ମରନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ।

୧୧ ସାରାନ୍ ଆଅନ୍ ତଡ଼ ଜନଝଡେନ୍ ତନେନ୍ ବାଝେ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ବନ୍ନୁତାଈଂ ନିୟ୍ ଆପେୟ୍ ତେଏନ୍ । ଅବ୍ରାମନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ଡେୟ୍‌ବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତର୍‌ର୍‌ନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୧୨ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆରବୁନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ ଜନଝଡେନ୍ ଆମଝନ୍ ସିଲଡ଼ ରୁଆଝନ୍ ଆ ତୁତୁୟ୍ ତ ସର୍‌ମେୟ୍‌ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଲକିୟ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ କେଜ୍‌ଜାନ୍ ଗୋଗୋଜେନ୍ ।

୧୩ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ତନେଞ୍ଜି ବାଝେ ଏରକିକ୍‌ଡିନେନ୍ ତକୋଲନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି, ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ଡେୟ୍‌ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜାଝଲଜି, ବନ୍‌ତ ସଫାୟ୍ ସିଲଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ଜାଏଞ୍ଜି, ଆରି ପୁତ୍‌ଲୋଝନ୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆନ୍ନା ତେସାମରଜି ଆରି ଜିରୁଜିରିୟ୍‌ମରଜି ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ର୍‌ଞ୍ଜି । ୧୪ ଆନାଜି ଏନେଲେ ବର୍‌ର୍‌ଞ୍ଜି, ଆରି ଅବୟ୍ ତେସାନ୍ ସାୟ୍‌ତଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାଲଝଡ଼ନ୍ । ୧୫ ଆନିଞ୍ଜି ଅଜାମ୍ ତେସା ଅମ୍‌ରେଝଡ଼େଲେ ଜିରେଞ୍ଜି, ତି ଆ ତେସା ଆରି ଅଞ୍ଜାଝଲଜି, ମନ୍‌ହେଏଞ୍ଜି ନଝ୍ ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ଡେନ୍ ତେଝେ ସିଲଡ଼ ଯନେନ୍ ଆସନ୍ ରୟ୍‌ଡ଼ନ୍ ଞାଝଡ଼ତଜି ବନ୍ । ୧୬ ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ୍ ମନଝଡ଼ମନ୍ ଆ ତେସା, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ରୁଆଝଡ଼ ତେସାନ୍ ଜନିରନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି; ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ସରନ୍‌ଆତଝ୍ ଇସ୍‌ସରଲେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆବର୍‌ର୍‌ଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଅଞ୍ଗରଜେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଗୁଲେ ଅବଜାତାଲେ ତକ୍‌କୋଏନ୍ ।

୧୭ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ତନେନ୍ ଆମ୍ରାଲେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଅବ୍ରାମନ୍ ଆ ତାଜାଝାଅନ୍‌ତମନ୍ ଇସାକନ୍‌ଆତଝ୍ ଅନମଝନ୍ ସନୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍; ଇସ୍‌ସରନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍‌ଆତଝ୍ ଆ ସନିବ୍‌ଡେୟ୍‌ବରନ୍ ତିୟେନ୍, ତେଲୋଜନଝଡ଼େନ୍ ଅବ୍ରାମନ୍ ଆବୟ୍‌ନ୍ ଆ ତାଜାଝାଅନ୍‌ତମନ୍ ଅନମଝନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସନୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୧୮ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଝ୍ ବରେନ୍, “ଆମାନ୍‌ଆତଝ୍ ଅଜାମ୍ କେଜ୍‌ଜା ତିୟ୍‌ତମ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ସିବ୍‌ଡେୟ୍‌ବର୍‌ର୍‌ନାୟ୍ ତିଆତେ ଇସାକନ୍ ଆମାଝ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଝଡ଼ନାୟ୍ ।” ୧୯ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଇସାକନ୍‌ଆତଝ୍ ଆରବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ନିୟ୍ ଅନବ୍‌ଡୋନ୍ ଆସନ୍ ବୋସାନ୍ ତକୋ, ଆରି ତନେନ୍ ବାଝେ ଅବ୍ରାମନ୍ ନିୟ୍ ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ଯର୍‌ମେଡେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ର୍‌ନ୍ ରପ୍‌ତିତବୋ ।

୨୦ ଇସାକନ୍ ଆ ତନେନ୍ ବାଝେ ପୁର୍‌ଗାଞ୍ଜେତେ ଆସନ୍ ଜାକୁବନ୍ ତ ଏସୋନ୍‌ଆତଝ୍ ନିୟ୍ ଆସିର୍‌ବାଏଏନ୍ ।

୨୧ ଜାକୁବନ୍ ଅଶ୍‌ଭ୍ ରବୁଏନ୍ ତନେନ୍ ବାଝେ ଜୋସେପନ୍ ଆ ତାଜାଝାଅନଞ୍ଜିଆତଝ୍ ବାଗୁନ୍ ଆସିର୍‌ବାଏଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ତାଜୋଲୋଝନ୍ ଇଝଡ଼ତରତାଲନ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍‌ଆତଝ୍ ସେକେନେନ୍ ।

୨୨ ଜୋସେପନ୍ ଆର୍‌ବୁଏନ୍ ଆବନେତା ତନେନ୍ ଆ ବୋସା ବାଝେ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆୟ୍‌ରର୍‌ନାଞ୍ଜି ଆ ପୁର୍‌ଗାଞ୍ଜେତେ ବର୍‌ରେନେ, ଆରି ଆ ମରାନ୍ ଏଜାଲେ ତନିଲନ୍ ତେତେ ତିଆତେ ବର୍‌ରେନେ ।

୨୩ ତନେନ୍ ବାଝେ ମୋସାନ୍ ଆକ୍ରୋତେଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ପସିଜନ୍ ଆ ମନନଝ୍ ଗିୟ୍‌ଲେ, ରାଜାନ୍ ଆ ବର୍‌ନାୟ୍ ବଡ଼ଝଡ଼ାଲେ ଆପେୟ୍‌ନ୍ ତ ଆୟୋଝନ୍ ଯାଗି ଆଜାୟ୍ ଜାୟ୍ ସଲେ ତକ୍‌କୋଏଞ୍ଜି ।

୨୪ ମୋସାନ୍ ଆସ୍ରୋଡ଼ାଏନ୍ ସିଲଡ଼, ତନେନ୍ ଆ ବୋସା ବାଝେ ରାଜାନ୍ ଆ ତାଜାଝାଅନନ୍ ଆ ତାଜାଝାଅନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ସେକ୍‌ଲ୍‌ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅସାଏନ୍ । ୨୫ ଇର୍‌ସେଲୋଝନ୍ ମଗାଡ଼ଲେ ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଅନମେଝନ୍ ଆ ସୁକ୍‌କ ସିଲଡ଼, ଆର୍‌ସାୟ୍ ଇସ୍‌ସରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସିରିନ୍ ତୁକ୍‌କନ୍ ଆଞ୍ଜନାଝ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଲତଜେନ୍ । ୨୬ ଆନିନ୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆନଜେ ସିଲଡ଼ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ଆସନ୍ ତନୁସେନ୍ ଆଞ୍ଜନାଝ୍ ସୋଡ଼ା ଗାମ୍‌ଲେ ମନ୍‌ହେଏନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁର୍‌ଗାଞ୍ଜେତେ ଆ ଓଞ୍ଜୋଲ୍‌କୁୟ୍ ଆଞ୍ଜନାଝ୍ ଆସନ୍ ସନେଝ୍‌ସେଝନ୍ ତକୋଏନ୍ ।

୨୭ ମୋସାନ୍ ଆ ତନେନ୍ ବାଝେ ରାଜାନ୍ ଆ ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ଏରବନ୍ତଝନ୍ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଅମରେଝେନ୍, ଆରି ଅଞ୍ଗାଝଡ଼ାଏ ଆ ଇସ୍‌ସରନ୍‌ଆତଝ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ଡେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ଯନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜତୟ୍‌ଲୋ । ୨୮ ଆର୍‌କ୍‌କ୍‌ଡେନ୍ ଆ ପାଝ୍‌ଲଝ୍‌ବର୍‌ମର୍ ଏଜାଲ୍‌ଡେନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ପର୍‌ଡ଼ନ୍ ତାଜାଝାଅନଞ୍ଜିଆତଝ୍ ଅଞ୍ଜିଏକି, ତିଆସନ୍ ତନେନ୍ ବାଝେ ଆନିନ୍ ଅନେଲାୟ୍‌ପୁରନ୍ ତ ତାରନ୍‌ଲୋଝନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଆ ସିନ୍‌ସିରାନ୍ ଆସନ୍ ବାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ।

୨୯ ତନେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆସବଲଲୋଢନ୍ ପଡ଼ଲେ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଲୁଲୁ ସମେୟ୍‌ଶ୍ଵାନ ପଡ଼ଲେ ଜିରେଞ୍ଜି; ବନ୍‌ଡ଼ ମିସରମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ପଡ଼ଲେ ଏଜିଡେ ଆଗ୍ରାମେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼ ତରୁବଲେ ରବୁଏଞ୍ଜି ।

୩୦ ତନେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଜିରିଓ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ୍ ସାତ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ଏରେ ଆବୁଲ୍ଲେଏଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ରୁଡ଼ଲେନ୍ । ୩୧ ତାରିନେବୟ୍ ରାବନ୍ ଆ ତନେନ୍ ବାଢେ ଇସ୍ରାଏଲନ୍ ମନେଲ୍‌ମେଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତରକୋନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍‌ଆତଡ଼ ଆସ୍ଵଜାତାତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ବୟନ୍ ଆନିନ୍ ଅଃର୍‌ରୁଲୋ ।

୩୨ ଖେନ୍ ଆରି ଇନି ଗୋଗୋୟ୍ ବର୍ନାୟ୍ ? ଗିଦିଓନନ୍, ବାରାକନ୍, ସାମ୍‌ସନ୍, ଜିପ୍ତାନ୍, ଦାଉଦନ୍, ସାମୁଏଲନ୍ ତ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନାୟ୍ ତେନ୍ ଅଃସୁଲ୍ଲେଏ । ୩୩ ତନେନ୍ ବାଢେ ଆନିଞ୍ଜି ରାଜ୍ୟଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଅଲ୍‌ଜୁଲ୍ଲେଲୋଢନ୍ ଜିନୟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆସ୍ଵିବତେୟ୍‌ବର୍ନନ୍‌ଆତେ ଖାଡେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସିଅକିତନ୍ ଆମୁକ୍କା ଅବ୍‌ରିଡ଼ରିଡେଞ୍ଜି । ୩୪ ତଗୋନ୍ ପବଞ୍ଚିଡେଞ୍ଜି, ଆରି କଡ଼ିବନ୍ ଆନସୁବ୍ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ୁରଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଏରବ୍‌ପୁଡ଼କୋଏଞ୍ଜି, ବନ୍‌ଡ଼ ବୋର୍ସାଏଞ୍ଜି; ଅଲ୍‌ଜୁଲ୍ଲେଲୋଢନ୍ ଜିନୟେଞ୍ଜି ଆରି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆ ସିସ୍ଵାୟ୍‌ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍‌ନାରେଏଞ୍ଜି । ୩୫ ଅଜ୍ଞା ଆଇମ୍‌ବଜି ଆ କୁଲମ୍‌ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି ତନେନ୍ ବାଢେ ଆନିଞ୍ଜି ଯର୍ମେଡେଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆମେଡ଼ ଖାଡେଞ୍ଜି,

ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ସୋଡ଼ା ଯନର୍ମେଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଅନୁରନ୍ ଆଖନାଡ଼ ଅଃଲ୍ଲଡ଼ୟ୍‌ଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସଡିଡ଼ ସମ୍‌ୟନ୍ ଆ ରନବୁ ଖାଡେଞ୍ଜି । ୩୬ ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଗନବରଜନ୍ ତ ତନିଡ଼ନ୍ ଖାଡେଞ୍ଜି, ଆରି ସିକ୍ଵଡ଼ିନ୍ ବାଢେ ଜିଏଞ୍ଜି, ବଶ୍ଵିସିଲୋଢନ୍ ତନଶ୍ଵାୟନ୍ ଖାଡେଞ୍ଜି । ୩୭ ଆନିଞ୍ଜି ଅରେଡ଼େଞ୍ଜି ବାଢେ ତନିଡ଼ନ୍ ଖାଡେଞ୍ଜି, କର୍ତ୍ତନ୍ ବାଢେ ବାଗୁ ଗର୍‌ଗର୍‌ ତେଏଞ୍ଜି ଆରି କଡ଼ିବନ୍ ବାଢେ ରକ୍ଵଏଞ୍ଜି; ଆରି ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ମେଶ୍ଵାନ୍ ତ କିମ୍ପେଡ଼ନ୍ ଆ ଉସାଲ୍ ଜିଜିଲିଞ୍ଜି ଡୋଲେୟ୍‌ମର୍‌ ତେଏଞ୍ଜି, ତନଶ୍ଵାୟନ୍ ତ ପନବରତନ୍ ଖାଡେଞ୍ଜି । ୩୮ କେନ୍ ପୁଡ଼ଲୋଢନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ଼ ତଡ଼, ଲକିୟ୍ ତେସାରେଡ଼ନ୍, ବରୁରେଡ଼ନ୍, ଲୋଡ଼ରନ୍, ତଲ୍ଲିରେଡ଼ନ୍ ବୁଲ୍ଲେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି ।

୩୯ ତନେନ୍ ବାଢେ କେନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଜନାଜି ଜନଡ଼ତେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସନିବ୍‌ତେୟ୍‌ବର ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି; ୪୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମନବରଡ଼ନ୍ ଆସନ୍, ସନ୍‌କ୍ଵାଲେନ୍ ଆସନ୍ ଅଜ୍ଞାଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ମନଡ଼ ତିଆତେ ଇସ୍ଵରନ୍ ଅବ୍‌ଜାତାଲେ ତକ୍ଵୋଏନ୍ ।

୧୨

ଇସ୍ଵରନ୍ ଆପେୟ୍‌ଲେନ୍

୧ ସୋଡ଼ା ମେଗନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସାକିମରଞ୍ଜି ଅମ୍ପେଲେ ସମ୍‌ରାନ୍ ଏରେ ତକୋଜି, ତିଆସନ୍ ଜିରାୟ୍‌ବା, ଅଜ୍ଞା ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଡ଼ତଡ଼ଲଡ଼ତନ୍ ଆରି ଅଜ୍ଞା ଆ ଇର୍ସେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ତକ୍ଵୋଲଡ଼ତନ୍, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅମ୍‌ରେଡ଼ତାଲେ ତନେନ୍ ବାଢେ ମଡ଼ିବ୍ ଇସ୍ଵରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେଡ଼ସେଡ଼ଲେ ଏରକିକ୍ଵିଡ଼ନେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ସାମ୍‌ପୁଲ୍‌ନ୍ ଏଜିର୍ବା । ୨ ଆନା ଆଉପରେଡ଼ ଆଏଡ଼ବ୍ ତନେନ୍ ବାଢେ ଅରାସାନେଲେନ୍ ତକୋ, ତି ଆ ଜିସୁ ଆମଡ଼ ସେଡ଼ଲେ ଏଡ଼କ୍ଵୋବା । ଆନିନ୍ ଆଅକ୍ଵାତଡ଼ନ୍ ବତଡ଼ତାଲେ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃନ୍ନମ୍‌ରେଡ଼ଲୋ, ଆର୍ସାୟ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଆତକ୍ଵୋନ୍ ଆ ସଡ଼ା ବାଢେ ଆନିନ୍ ଆଅକ୍ଵାତଡ଼ଲୋଢନ୍ ଆ ରନବୁ ଆ ଗନବରୟ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଇୟମେନ୍, ଆନିନ୍ ନିମି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ କୁସ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମ୍‌ଗଡ଼ ଆତକ୍ଵୁମ୍ ।

୩ ଇୟମ୍‌ଲେ ଗିୟ୍‌ବା, ଆନିନ୍ ତିଅଜ୍ଞା ଆ ତୁକ୍ଵ ସଏଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତିଅଜ୍ଞା ଆ ଗନବରୟ୍ ସନଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଅନୁୟ୍‌ବଲୋଢନ୍ ଅଃମ୍‌ପୁକ୍ଵାଲବେନ୍ । ୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନମିନ୍ତାନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆ ବିରୁଦ୍‌ଲୋଡ଼ ରବୁକିଶଡ଼ ଜୁଲ୍ଲେନେନ୍ ଅଃଲ୍ଲାଗେବେନ୍ । ୫ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଡାଜ୍‌ଡ଼ାଅନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଜ୍ଞା ଅନୁୟ୍‌ବ୍ ବନେନ୍ ବର୍‌ବେନ୍ ତିଆତେ ଇନି ଆମ୍ପେଞ୍ଜି କରୋତାଲବେନ୍ ପଡ଼ ?

“ଏ ଡାଜ୍‌ଡ଼ାଅନ୍‌ଖେଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆଖିରଡ଼ଞ୍ଜିତବେନ୍ ଆଡିଡ଼ ତିଆତେ ଅମ୍‌ଡ଼ବ୍‌ବା, ଆରି ଆନିନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସାଖେଡ଼ଲେ ବର୍‌ବେନ୍ ଆଡିଡ଼ ଏବରାବଡ଼ଡ଼େନ୍ ।

୭ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆନାଆତଡ଼୍ ତୁଡ଼୍‌ୟମତେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସାସନତେ,

ଆରି ଆନାଆତଡ଼୍ ଆନିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜାତେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ପବରଡ଼ତେ ।”

୮ ତୁକୁନ୍ ତ ତନଶ୍ଟାୟଞ୍ଜି ଆପେୟନ୍ ଆ ସାସନ ଗାମ୍‌ଲେ ସଏଲେ ତକୋନାବା, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମତବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ପନବରତନ୍ ଅଶ୍ଟୁଡ଼୍ ଖାଟେ, ଏନ୍ତେଗନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ତକୋ ପଡ଼୍ ? 「 ବନ୍‌ତ ଲାଡ଼୍‌ଲେଡ଼୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍, ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆପେୟବେନ୍ ଅଃସାସନଲବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ ତଡ଼୍, ଆମ୍ବେନ୍ ତାରିଅଞ୍ଜି । ୯ ତଅଡ଼୍‌ତାଗୋ ଆପେୟଲେଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ପନବରତନ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ଜନଡ଼୍‌ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ମାନ୍ତେତବୋଜି, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼୍‌କୋତନ୍ ଆପେୟଲେନ୍ ଆ ଖନଡ଼୍‌ଖଡ଼୍‌ବର ମାନ୍ତେଲେ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଅଃଶାଡ଼୍‌ବନ୍ ? ୧୦ ତଅଡ଼୍‌ତାଗୋ ଆପେୟଲେଞ୍ଜି ଆଗିନ୍‌ୟିନ୍‌ୟିଲୋଡ଼୍ ଇନିଜି ମନଡ଼୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଖଡ଼୍‌ଖଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ତଞ୍ଜି; ବନ୍‌ତ ଆ ମନଡ଼୍‌ରଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏଜାଲ୍‌ତେନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ରପ୍ତିତବୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ସନ୍ତୁଲ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ପବରଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ତନେ । ୧୧ ପନବରତନ୍ ଆଖ୍ରାଡ଼୍‌ତବନ୍ ଆତିଡ଼୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତୁକୁଡ଼ାଲଡ଼୍‌ତନ୍, ଅଃସତାଲଡ଼୍‌ନେ, ବନ୍‌ତ ପନବରତନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଜା ମନ୍‌ରାଜି ଖନଡ଼ନ୍ ଖାଟେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ତିକୁ ସନୟ୍‌ନ୍ ଆ ଜଅ ଅନ୍ତମ୍ ତରମ୍‌ନ୍ ଆନମେଡ଼୍ ଖାଡ଼୍‌ତଜି ।

ଖନଡ଼୍‌ତଞ୍ଜି ତ ଆଇୟ୍‌ନେନ୍

୧୨ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଏନ୍ ଅସିବେନ୍ ତେକ୍‌କୋ, ଆରି ଏରବସ୍ତୁ ମୁମ୍‌ତୁଡ଼ିବେନ୍ ରବଡ଼ୋବା । ୧୩ ଆରି ବିଡ଼୍‌ୟ୍ ତଡ଼୍‌ରନ୍ ତଡ଼ିୟ୍‌ନାବା, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆ ଗାଡ଼େଜଡ଼୍‌ବେନ୍ ମନଡ଼୍‌ତେ ।

୧୪ ଅଡ଼୍‌କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସରିନ୍ ସୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍, ତ ମବଡ଼ିରଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଏରବା ଗୋୟ୍‌ବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍‌ବେଡ଼୍‌ଲେ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଗିୟ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଏ । ୧୫ ଏଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ଆଖନାଡ଼୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼୍‌ୟ୍‌ତଡ଼୍‌ବେନ୍ ତଡ଼୍, ଆରି ଅସାଡ଼୍‌ନ୍‌ବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତଅଡ଼୍‌ବେନ୍ ତଡ଼୍, ଅସାଡ଼୍‌ନ୍‌ବନ୍ ସୋଡ଼ାଏନ୍ ତେନ୍ ଆ ବିସନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମାଡ଼୍ ତଣ୍ଡ୍ ତେତବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଗିୟ୍‌ତମଲନ୍ ତକୋନାବା । ୧୬ ଆରି ଏସୋନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା କି ଏରଡ଼ରମ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଏଲ୍‌ମ୍‌ତଡ଼୍, ଆନିନ୍ ବଃଞ୍ଜେ ଆ ଗାଗାନେ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ାଗତନ୍ ଆ ଅଦିକାର ତମେନ୍ । ୧୭ ତିକୁ ଆନିନ୍ ଆ ବାପାନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଆସିବାଦନ୍ ଆଖନାଡ଼୍ ଆସନ୍ କାକ୍‌ତଲ୍‌ଲନ୍, ବନ୍‌ତ ଅଃଖାଡ଼୍‌ଲୋ, ଆନିନ୍ ଆସ୍‌ୟ୍‌ରବୁଡ଼ିଲନ୍ ଆମଡ଼୍‌ନ୍ ଜବରଡ଼୍‌ଲେ ତିଆତେ ସାଜେନ୍, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଆରି ଯର୍‌ରନ୍ ଅଃଖାଡ଼୍‌ଲୋ ।

୧୮ ଇସ୍‌ଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିନ୍‌ୟ୍ ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆତୁଡୁତୋତନ୍, ମେଗନ୍, ଲୋଡ଼ତନ୍, ରିଙ୍ଗେତିରନ୍, ୧୯ ଅନେତନ୍ ଆ ସର୍‌ଡ଼୍ ତ ବର୍‌ନେନ୍ ଆ ସର୍‌ଡ଼୍ ଆ ସର୍‌ଡ଼୍‌ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ବର୍‌ନେ ବରଡ଼୍‌ତଡ଼୍‌ଲେ ଗାମ୍‌ଲେ କାକ୍‌ତଲ୍‌ଲଞ୍ଜି; ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ “ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ଜନ୍ତୁନ୍‌ୟ୍ ତି ଆ ବରୁ ସୁଡେଏନ୍ ଲେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଅରେଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତିଡ଼୍‌ଲେ ରନକୁନ୍ ତେତେ, ଏନ୍ତେଲେ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍‌ନାୟ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସଏଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିଲଜି ।” ୨୧ ତି ଗିନ୍‌ୟିଜଞ୍ଜି ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍ ମୋସାନ୍ ବର୍‌ନେ, “ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଖେନ୍ ତକରଡ଼୍‌ୟ୍ ।”

୨୨ ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସିଓନ୍ ବରୁନ୍ ଏଇୟ୍‌ଲାୟ୍, ଆରି ଆମେଡ଼୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗଡ଼ା ରୁଆଡ଼୍ ଜିରୁସାଲମନ୍, ତେଞ୍ଜେ ତିଡ଼ିଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ତିବନ୍ ରୁଆଡ଼୍ ପାଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ବରମରଞ୍ଜି, ୨୩ ପର୍‌ତମ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନଞ୍ଜି ଆ ରନ୍‌କୁ ଆଖ୍ରମ୍ ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼୍, ଅଡ଼୍‌କୋ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆରବପନ୍‌ସୁଆତିତେନ୍ ଆ ଇସ୍‌ବର ଆମଡ଼୍ ଆରି ମଡ଼ିର ତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆମଡ଼୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଇୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୨୪ ଆରି ରଡ଼୍ ଅନଗତନ୍ ଆସନ୍ ଅକାଲ୍‌ତମରନ୍ ଜିସ୍‌ନ୍, ଆରି ଆନା ଆ ମିଖାମ୍ ଏବଲନ୍ ଆ ମିଖାମ୍ ସିଲଡ଼୍ ଗୋଗୋୟ୍ ମନଡ଼୍‌ବରନ୍ ବର୍‌ତନେ ଗାମ୍‌ଲେ ଆସାତନ୍‌ବୋ ତି ଆ ମିଖାମ୍ ଆମଡ଼୍ ଏଇୟ୍‌ଲାୟ୍ ।

୨୫ ତିଆସନ୍, ଗିୟ୍‌ତମଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆନା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ବର୍‌ତନେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଏଆଲ୍‌ଲେଡ଼୍, ରୁଆଡ଼୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ବର୍‌ନେନ୍ ପାଡ଼୍‌ଲେ ପୁର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନା ଅସ୍‌ବୁଡ଼୍‌ବରେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଆଲ୍‌ଲେଏଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନ୍‌ମେଡ଼୍‌ଲଜି । ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନା ରୁଆଡ଼୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ବର୍‌ବରଲଡ଼୍‌ତନ୍, ଆ ବର୍‌ନେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆଲ୍‌ଲେଲବୋ ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି ଅମେଡ଼୍‌ଲଡ଼୍‌ନେ ପଡ଼୍ ? ୨୬ ତି ଆ ତିନ୍ନା ଆ ସର୍‌ଡ଼୍‌ନ୍

ବାରେ ପୁତ୍ର ନିୟମରେ, ବନ୍ଦିତ ନିମି ଆନିନ୍ ସିବତେୟବର୍ତ୍ତନେ, “ଞେନ୍ ଆରି ବତର ସଭର ପୁତ୍ର ନିୟମ ଅଃୟୁଆୟ, ଆର୍ପାୟ ରୁଆଡନ୍ ନିୟୁ ମୁତାୟ ।” ୨୭ “ଆରି ବତର” ଆଗ୍ରାମେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାରେ ଜନାଲତ୍ତନ୍ ତ, ତିଆତେ ବାରେ ସମିରା ଗନତେଲନ୍ ମୁଲନ୍ ଅଡକୋନ୍ ସଆୟତେନ, ବନ୍ଦିତ ଅଙ୍ଗାଆତେ ଅଃୟୁନେ, ତିଆତେଜି ଏରକିକ୍ତିଡନେନ୍ ତକୋତନ୍ ।

୨୮ ତିଆସନ୍ ଜିରାୟବା, ଏରକିକ୍ତିଡନେନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଆଞ୍ଜାଡଲବନ୍ ଆସନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ବନ୍ତଡନ୍ ବାରେ ମାନ୍ନେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ତାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଏସେନ୍ପୁରବା । ୨୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ଆଜ୍ଞାମତୋଡତେନ୍ ଆ ତଗୋ ଅନ୍ତମ୍ ।

୧୩

ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଅବମର୍ଆୟତବୋ

୧ କ୍ରିସ୍ତ ତନେ ବୋଞ୍ଜାଡ୍ ତନାନ୍ତି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲହୁଡ୍‌ୟମବା । ୨ ସାନ୍ନେକୁଲନ୍ କରୋତାତଡ୍‌ବେନ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆରଲ୍ଲମତବନ୍ ବାରେ ଲାଡ୍‌ଲେନ୍ନେ ଏରଜନନାନ୍ ରୁଆଡ୍ ଡାଡ୍‌ଲଡ୍‌ବର୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସାନ୍ନେକୁଲଞ୍ଜି । ୩ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟୁ ବଣ୍ଡିସିଲୋଡନ୍ ତକୋନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମନ୍ନେବାଜି; ତଣ୍ଡନ୍, ତୁଙ୍ଗନ୍ ଆଞ୍ଜାଡ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ସରିନ୍ ତୁଙ୍ଗନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍‌ତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଇମଲନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମନ୍ନେବାଜି ।

୪ ବିବାନେନ୍ ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆଗନିୟିଗିୟଲୋଡ୍ ମଡ୍‌ବି ଆରି ମନାନ୍ନେଗୋ ତେଏତୋ, ଆରି ଅୟତବନ୍ ତ ତୁକ୍ତିନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ ତନେଲୋଡନ୍ ତକୋନେତଜି । ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜୋଣ୍ଡିଡ୍‌ବଜନ୍ ତ ଜୋଣ୍ଡିଡ୍‌ମରନ୍‌ଆତଡ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅବପନ୍‌ସୁଆତିତେ ।

୫ ତଙ୍ଗାନ୍ ଏଲୋବତଡ୍, ଆରି ଅମଡ୍‌ବେନ୍ ଇନି ତକୋ ତିୟତେଲୋଡ୍ ସର୍ତ୍ତାଲନ୍ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅଃୟୁରରେଡ୍‌ବେନ୍, ଞେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆଜ୍ଞାୟା ଅଃୟୁସ୍‌ବେନ୍ ।” ୬ ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅବନୋମଡ୍‌ଲନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ ରପ୍ତିତବୋ;

ପ୍ରବୁନ୍ ଞେନ୍ ସରିନ୍* ତକୋ,

ଞେନ୍ ଅଃକତଡ୍‌ୟ ।

ମନ୍‌ରାନ୍ ଞେନ୍‌ଆତଡ୍ ଇନି ଅଲ୍ଲନେଙ୍ଗାଲ୍ ?

୭ ଅଙ୍ଗା ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍ବୁଡ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତବେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମନ୍ନେବାଜି, ଆନମେଡ୍‌ଞ୍ଜି ଅଡେ ଆରନବୁଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ତକୋଏନ୍, ତିଆତେ ମନ୍ନେଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ତର୍ତ୍ତନେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଏରେଲେ ତକୋନାବା । ୮ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ରୁବନ୍, ଲଡେ ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ନିୟୁ ଆଏଡ୍‌ର ଆବସରିନ୍ ତକୋତନ୍ । ୯ କଣ୍ଡାୟ ଖନଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମନଡ୍ ତଡ୍‌ରନ୍ ସିଲଡ୍ ସବ୍‌ଡାୟଡ୍‌ବେନ୍ ତଡ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ବାରେ ଉଗରନ୍ ଗନବ୍‌ରିନ୍ ତକୋନାବା, ଆନାଜି ଗାଗାନେନ୍ ଜୋମ୍‌ଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ୍‌ତଞ୍ଜି ଜୁତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ୍ ଅଃଞାଡେଜି ।

୧୦ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ତନମିଲ୍ ତକୋ, ତେରେ ତକୋନ୍ ଆନମଡ୍ ଜନୋମାଞ୍ଜି ଜିଉଦି ମୁଡ୍ ରାଡ୍‌ଡାଞ୍ଜି ଜୋମ୍‌ଲେ ଅଃର୍ପିଏଜି । ୧୧ ଅନମଡ୍‌ନ୍ ଆଡ୍‌ଡିୟତବନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସନବ୍‌ଡାଜନ୍ ଆସନ୍ ମୁଡ୍ ରାଡ୍‌ଡାନ୍ ଅଡକୋନ୍ ସିଲଡ୍ ମଡ୍‌ବିସିଡ୍‌ନ୍ ପାଡ୍‌ତେ, ବନ୍ଦିତ ତି ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ ତଅଡ୍ ତରକୋନେନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ୍ ବାଲ୍‌ତଜି । ୧୨ ତିଅନ୍ତମ୍ ଜିସୁନ୍ ନିୟୁ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ବାରେ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ୍ ମନବ୍‌ଡିରନ୍ ଆସନ୍ ଗଡାନ୍ ଆ ତୁଆରାଲୋଡ୍ ରବୁଏନ୍ । ୧୩ ତିଆସନ୍ ଜିରାୟବା, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ନିୟୁୟନ୍ ସଏଲେ ତରକୋନେ ସାଇନ୍ ଆ ତୁଆରା ଆମଡ୍‌ନ୍ ଏଜିରବା । ୧୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ପୁତ୍ର ଲୋଡନ୍ ଆଏଡ୍‌ଡ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଗଡାନ୍ ଅବୟୁ ତଡ୍, ବନ୍ଦିତ ଅଙ୍ଗା ଗଡା ପୁର୍ବାଃତେ ଗନବ୍‌ତେଲନ୍ ତେତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ତି ଆ ଗଡା ଜଗେଲେ ତକୋତନ୍‌ବୋ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଜିରାୟବା, ତିତାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଜିସୁନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ବରନ୍‌ଆତଡ୍ ସନେକେନ୍ ଅନମଡ୍‌ନ୍ ଏସୋରୋପ୍‌ୟାୟବା, କେନ୍ ଅନମଡ୍‌ନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ “ପ୍ରବୁ” ଗାମ୍‌ଲେ ଆରୋଡ୍‌ଡେତବନ୍ ଆ ଉସାଲ୍‌ତମ୍ ବାରେ ଏସୋରୋପ୍‌ୟାୟବା । ୧୬ ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମନଡ୍

* ୧୩:୨ 13:6 ଅମଡ୍‌ଞେନ୍

ଜାକୁବଙ୍କ ପତ୍ର ଜାକୁବନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଜାକୁବ ସିଟିନ୍ ଜାକୁବ ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଇତେନ୍ । କେନ୍ ଆ ଜାକୁବ ଜିୟୁନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ବୟନ୍ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼୍ ତେଏଞ୍ଜି । ଆନିନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଲୋଡ଼୍ ଅବୟ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ିଗଡ଼ମର୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଜିରୁସାଲମ୍ ସୋବାନ୍ ଆ ମରାୟନେମର୍ ତକୋଏନ୍ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୫:୧୩ । ଅନାସ୍ତାୟ୍ ପାଓଲନ୍ କେନ୍ ଜାକୁବନ୍ଆତଡ଼୍ ଗାଲାତି ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ମୁଡ଼ମର୍ ଗାମଲେ ନିୟ୍ ଓଡେଏନ୍ ଗାଲାତି ୨:୯ । କେନ୍ ଆ ସିଟି ୪୫ ତ ୫୦ କ୍ରିସ୍ତୁବ ଇଡେନ୍ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ଗାମଲେ ବାଇବୋଲ୍ ପଣ୍ଡିତଞ୍ଜି ବର୍ତଞ୍ଜି । ଜାକୁବନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡିଡ଼୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇତେନ୍ । ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି ତରଡ଼୍ଆନ୍ନା ଆତ୍ରଏଞ୍ଜି ବାର କୁଡ଼ମ୍ପାଞ୍ଜି ଆ ବନେ ଜାକୁବନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼୍ ଇତେନ୍ ୧:୧ ।

କେନ୍ ସିଟି ଅଡ଼କୋ କ୍ରିସ୍ତାନ୍ମରଞ୍ଜି ଆପ୍ରଡେନେ ଆସନ୍ ଜାକୁବନ୍ ଇତେନ୍ ଜନଡ଼୍ତେନ୍, କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ବାର କୁଡ଼ମ୍ପାଞ୍ଜି ଆ ବନେ ଆଇଡିତନ୍ ଆସନ୍ ଜିଡିବି କ୍ରିସ୍ତାନ୍ମରଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଅବସେଡ଼୍ସେଡ଼୍ଲେ ଇତେନ୍ । କେନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଡ଼୍ ଜାକୁବନ୍ ତର୍ନେନ୍ ତ କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ବନେ ଇଡ଼ଲୋଡ଼୍ ଇଡ଼ଲେ ତର୍ନେଲେନ୍ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼୍ଲେନ୍ ଗିୟ୍ତାତେ ଗାମଲେ ଇତେନ୍ ୨:୧୭୨-୧-୪୩:୧-୧୨ ।

ବଜନ୍ ଆ ପନାକ୍ସାଡ଼୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧
- ୨. ତର୍ନେନ୍ ତ ଜନନାନ୍ । ୧:୨-୨୭
- ୩. ତୋଲେଜନ୍ ତ ରନ୍ନାନ୍ । ୨:୧-୨୬
- ୪. ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ତ ତନୋରତୋରନ୍ । ୩:୧-୧୨
- ୫. ଅନମଡ଼ତନ୍ ତ ଲନୁମନ୍ । ୩:୧୩-୪:୧୦
- ୬. ବରଡ଼ଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଆକୟ୍ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ । ୪:୧୧-୫:୬
- ୭. ତର୍ନେନ୍ ତ କାକାଡ଼ାନ୍ । ୫:୭-୨୦

୧*ଞ୍ଜେନ୍ ଜାକୁବନ୍, ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ତ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର୍, ସମ୍ପରା ପୁତ୍ ିନ୍ ଅଡ଼େଡେ ଅଡ଼େନ୍ନେ ଏମ୍ଲେଲନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି* ଲୋମ୍ତବେନ୍ ।

ତର୍ନେନ୍ ତ ଗିଆନନ୍

୨ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ି, ତନାନ୍, ଅଜା ଆଡିଡ଼୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ତିଆଡିଡ଼୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସର୍ତ୍ତାନାବା । ୩ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ଆଡିଡ଼୍ ତେନ୍ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ରବତୋଲନ୍ ଏରକିକ୍ସିଡ଼ନେନ୍ ତକୋଲନ୍ବୋ ତେନ୍, ସନଏନ୍ ଆ ବୋସା ଗୋଗୋୟ୍ତେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନା । ୪ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆତନିକ୍ସି ଜାୟ୍ ସଏଲେ ଏତକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ବନେଲୋଡ଼୍ ଅୱନ୍ନସୋୟ୍ବେନ୍ ଆରି ମରଡ଼୍ତବେନ୍ । ୫ ଅମଡ଼ଲୋଡ଼୍ବେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ଗିଆନ ଅସୋୟ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆମଡ଼୍ ପାର୍ତନାନେତୋ, ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଗିଆନନ୍ ତିୟ୍ତେ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ତୋସା ଏରଞ୍ଜନମନ୍ କାନକାରମ୍ତାଲେ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ତିୟ୍ତତି । ୬ ବନ୍ତ ଏପାର୍ତନାଲନ୍ ଆଡିଡ଼୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଏରଡ଼ାଲ୍ଗଡ଼ଲେ ତର୍ନେନ୍ ବାଡେ ପାର୍ତନାବା, ଆନା ଡାଲ୍ଗଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ରିଞ୍ଜେନ୍ ବାଡେ ଆପ୍ଡ଼ିର୍ତେନ୍ ସର୍ମେୟ୍ଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଇଡ଼ୋୟ୍ତା ଅନ୍ନମ୍ । ୭ ଏଡେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରା ପ୍ରବୁନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ଷାଡ଼ଡ଼ାୟ୍ ଗାମଲେ ଆସାତଡ଼ନେ ତଡ଼ । ୮ ଆନିନ୍ ବାଗୁ ମନ୍ନାମର୍, ଆନିନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼୍ ଆ ତଡ଼ରଲୋଡ଼୍ ସତଡ଼୍ ତଡ଼ ।

ଗମାଡ଼ମରନ୍ ତ ତୋଲେୟ୍ମରନ୍

୯ କ୍ରିସ୍ତୁ ତର୍ନେମରନ୍ ଆମଡ଼୍ ଇନ୍ନିଡ଼୍ ତଡ଼ ଜନଡ଼୍ତେନ୍, ଆନିନ୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ମରଡ଼୍ଲେ ଆପ୍ଡ଼୍ତେନ୍ ଆସନ୍ ଦର୍ପନେତୋ । ୧୦ ଗମାଡ଼ମରନ୍ ଆନିନ୍ ଆଡୋଲେୟ୍ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଆଡିଡ଼୍ ଦର୍ପନେତୋ,

* ୧:୧ ୧:୧ ମାଡିର ୧୩:୫୫; ମାର୍କ ୬:୩; ଅନାସ୍ତାୟ୍ ୧୫:୧୩; ଗାଲାତି ୧:୧୯ * ୧:୧ 1:1 ବାର କେଜ୍ଜା ଇସ୍ରାଏଲ୍ମରଞ୍ଜି

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜିତ୍‌ନ୍ ଆ ତାର୍‌ବା ଅନ୍ତମ୍‌ ଗମାଡ଼ଫରନ୍ ଉୟଡ଼ତେ । ୧୧ ଓୟୋତ୍‌ନ୍ ଆ ଜାଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଅଜିତ୍‌ଞ୍ଜି ଅସରତେ, ତି ଆ ତାର୍‌ବାନ୍ ଉୟଡ଼ାୟତେ, ଆରି ଆମନନତ୍‌ନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ତେତେ, ତିଅନ୍ତମ୍‌, ଗମାଡ଼ଫରନ୍ ନିୟ ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ଲନ୍ତମ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଡ଼ତେ କି ବଡ଼ିନ୍ନା ବଞ୍ଜେ ।

ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ତ ତନୋରତୋରନ୍

୧୨ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ସଏଲେ ତକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ମନ୍‌ଅୟଡ଼ତମ୍‌, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତି ଆ ମନାଲ୍‌ମାଲ୍‌ ସିଲଡ଼ ଜିନୟେନ୍ ତେନ୍, ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗା ରନ୍ତକବ୍ ତିୟତବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ବାସାଲନ୍, ଆନିନ୍ ତି ଆ ରନ୍ତକବ୍ ଞାଡ଼ତେ । ୧୩ ଆନିଡ଼୍ ଆମଡ଼୍ ତନୋରତୋରନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ ତେନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅଡ଼ୋତାୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଡ଼ିସୟତଡ଼୍ ତଡ଼୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଏରମନଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍ ଅଃଠୋରନେ, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ନିୟ ଆନିଡ଼୍‌ଆତଡ଼୍ ଅଃଠୋରେ । ୧୪ ବନ୍‌ତ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆନିଃୟମ୍‌ ବାଞ୍ଜେ ତୋରତମ୍‌ତଞ୍ଜି କି ଇର୍‌ସେ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍‌ ଅସେଡ଼ତଜି । ୧୫ ମନଡ଼୍‌ତତନ୍‌ ଆନିଃୟମ୍‌ ତିଲ୍‌କୋଡ଼ତେ କି ଇର୍‌ସେନ୍ ତୁଡ଼୍‌ତନାୟ, ଆରି ତି ଆ ଇର୍‌ସେ ଗୋଗୋୟତାଲେ ରନବୁନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ ।

୧୬ ଏ ତନ୍ତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍‌ଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜି, ଏକଣ୍ଡାୟଡ଼ତମ୍‌ତଡ଼୍‌ନେ । ୧୭ ଅଡ଼କୋ ମନଡ଼୍‌ ତନିୟତିୟନ୍ ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼୍ ମନଡ଼୍‌ ତନିୟତିୟନ୍ ରୁଆଡ଼୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆପେୟଲେନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଅଡ଼ୋତାୟ, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ସନାଆରଞ୍ଜି ଆ ଗନବ୍‌ତେଲ୍‌ମାନ୍, ଆନିନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଃକାନ୍‌ କି ଆଜିୟ୍ ଉମ୍‌ଲୁନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ଅଃଡ଼େଏ । ୧୮ ଆନିନ୍ ସମ୍‌ରା ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଇନିଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗବ୍‌ତେଲେନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଇନିଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆମ୍‌ଜୁ ଜଅ ଅନେମ୍‌ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ବାଞ୍ଜେ ଇନିଲେନ୍‌ଆତଡ଼୍ ଗବ୍‌ତେଲ୍‌ଲଡ଼୍‌ଲନ୍ ।

ଅନମଡ଼ତନ୍ ତ ଲନ୍ତମ୍‌ନେନ୍

୧୯ ଏ ତନ୍ତୁଡ଼୍‌ୟମ୍‌ତମ୍‌ ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍‌ଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜି, ଆମ୍‌ଞ୍ଜି କେନ୍‌ଆତେ ଜନାବେନ୍‌ତୋ; ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଲଅମ୍‌ତଡ଼୍‌ବା, ଲବିଡ଼୍‌ ବର୍‌ନାବା, ଏଲବରାବ୍‌ତଡ଼୍‌ନେ । ୨୦ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ବନ୍‌ତ୍ରାବ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତରମ୍‌ କାକାଡ଼ା ଅଃଡ଼େଏ । ୨୧ ତିଆସନ୍, ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତ ମନଡ଼୍‌ତତନ୍‌ ଆ ଞ୍ଜୁମ୍‌ନେଜି ଅମ୍‌ରେଡ଼୍‌ବା, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗା ବର୍‌ନେ ଉଗରଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ଗୁଏନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଡୋବ୍‌ତୋବନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍‌ସା ତକୋ, ତିଆତେ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଲବ୍‌ଗଃଡ଼ମ୍‌ଲନ୍ ଜାବା ।

୨୨ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଆମ୍‌ନେତମ୍‌ ଏକଣ୍ଡାୟଡ଼ତମ୍‌ତଡ଼୍‌ନେ, ଞନଡ଼୍‌ଞ୍ଜିବରନ୍ ସଉର୍‌ ଏଅମ୍‌ତଡ଼େନ୍ ତୁମ୍‌ ତେନ୍ ଅଃଡ଼େଏ, ତି ଞନଡ଼୍‌ଞ୍ଜିବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ଲନ୍ତମ୍‌ନାବା । ୨୩ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଞନଡ଼୍‌ଞ୍ଜିବରନ୍ ସଉର୍‌ ଅମ୍‌ତଡ଼୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ତି ଞନଡ଼୍‌ଞ୍ଜିବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ଅଃଲ୍‌ନ୍ତମ୍‌ନେ, ଆନିନ୍ ତନପଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ମୁଲ୍‌କାନ୍ ଆଗ୍‌ୟତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍‌ ତେତେ । ୨୪ ଆନିନ୍ ମନଡ଼୍‌ତମ୍‌ ଆ ମୁଲ୍‌କାନ୍ ତଡ଼୍‌ମଡ଼୍‌ତନ୍, ବନ୍‌ତ ତେଞ୍ଜେ ସିଲଡ଼୍ ଜିରେନ୍ ତେନ୍, ଆ ମୁଲ୍‌କାନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ ତକୋ ତିଆତେ ଆନିନ୍ କରୋତାତେ । ୨୫ ବନ୍‌ତ ମନ୍‌ରାନ୍ ଇନ୍‌ସୟଲ୍‌ମାନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ବର୍‌ନାୟବରନ୍ ତକୋ, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା ତିଆତେ ଅମ୍‌ତଡ଼୍‌ତାଲେ ଅଃକ୍‌ରୋତାଏ, ଆରି ସମ୍‌ରା ଉଗରନ୍ ବୟନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଲବ୍‌ତୟତାଲନ୍ ଞ୍ଜୁମ୍‌ତନେ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆସିର୍‌ବାନ୍ ଞାଡ଼୍‌ତେ ।

୨୬ ଆନିଡ଼୍ ଅବୟନେ ତରମ୍‌ମାନ୍ ଗାମ୍‌ତମ୍‌ତନେ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଆଲାଡ଼ନ୍ ଜୁଲନ୍ ଜାବଲନ୍ ଅଃଡ଼୍‌କୋଲୋ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଆ ତରମ୍‌ ଲନ୍ତମ୍‌ କାଞ୍ଜାନ୍ ମୋସ୍‌ତେ, ଆରି ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆନିନ୍‌ତମ୍‌ କଣ୍ଡାୟଡ଼ତମ୍‌ । ୨୭ ଆକୋନ୍‌ରାମରଞ୍ଜି ତ ଜୁଆର୍‌ବଜଞ୍ଜି ଅରିର୍‌ସୋୟମ୍‌ତାନ୍ ଆଡ଼କୋତନେଞ୍ଜି ଆଡ଼ିଡ଼୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସକଡ଼େବାଜି, ଆରି କେନ୍‌ ପୁତ୍‌ନ୍‌ ଆ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାଜି ସିଲଡ଼୍ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋନାବା, କେନ୍‌ ଆ ତରମ୍‌ କାକାଡ଼ାଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗିନ୍‌ୟିୟଲୋଡ଼୍ ମନଡ଼୍‌ତମ୍‌ ଆରି ମଡ଼ିର୍‌ତମ୍‌ ଗିୟତାତେ ।

୨

ତନ୍ତୁଲ୍‌ମତନ୍

† ୧:୧୧ 1:19 ମନଡ଼୍ ଇୟମ୍‌ତାଲେ ବର୍‌ନାବା

୧୧ ଏ ବୋଷାଡ଼଼ଞ୍ଚେଞ୍ଚି, ତନାନଞ୍ଚେଞ୍ଚି, ଇନଲେଞ୍ଚି ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ଡ଼ମ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତର୍ତ୍ତନବୋ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ମନରାଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଏଡୁଲମଡ଼ଡ଼ । ୧୨ ଆନିଡ଼ ଅବୟନେ ସୁନା ଏନସିନ୍ ରଲନ୍, ଆରି ମନଡ଼ଡ଼ମ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଜିଜିତାଲନ୍ ସୋବାବେନ୍ ଇୟତାୟ; ଆରି ଅବୟନେ ତୋଲେୟମରନ୍ ନିୟ ଅତିଲକାବନ୍ ଜିଜିତାଲନ୍ ସୋବାବେନ୍ ଇୟତାୟ । ୧୩ ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ମନଡ଼ଡ଼ମ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଆଜିଜିନେନ୍ ଆ ମନରାଆତଡ଼ “ଜିରାୟ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆୟ ତଞ୍ଜୁମା” ଗାମ୍ଲେ ମନଡ଼ଡ଼ମ୍ ଆ ତରଞ୍ଜୁମ୍ ଏତିୟତେ, ବନ୍ତ ତି ତୋଲାଇମରନ୍ଆତଡ଼, “ତେତେ ତନଡ଼ଲେ ତକୋନା, ଇଲ୍ଲାନତେନ୍ ତାଲଜଡ଼ବାଞ୍ଚେନ୍ ଆୟ ତଞ୍ଜୁମା” ଗାମ୍ଲେ ଏବରେନ୍ ତେନ୍; ୧୪ ଏତେଲ୍ତେନ୍, ଅମଡ଼ଲୋଡ଼ବେନ୍ ସନ୍ନାନ୍, ସୋଡ଼ାନ୍ ଆ ବନେଜି ମନୁଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅଃଡୁଡ଼ନାୟ ପଡ଼ ? ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ମନୁଲୋଡ଼ବେନ୍ ଏରମନଡ଼ନ୍ ଇୟମତାଲେ ଏଃଞ୍ଚୁମନେ ପଡ଼ ?

୧୫ ଏ ବୋଷାଡ଼଼ଜି, ତନାନଜି ଅମଡ଼ଡ଼ବା, ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ତୋଲେୟମରଞ୍ଚି ତର୍ନେତାଗୋ ଆ ରନ୍ନା ବାତେ ଅଃନୁବଗମାଲଜି ପଡ଼ ? ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆଡୁଡ଼ୟମତେଞ୍ଚି ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜା ରାଜ୍ୟ ତିୟତବେନ୍ ଗାମ୍ଲେ ବାସାଲନ୍, ତେତେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଅଃସେତାଲଜି ପଡ଼ ? ୧୬ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ତୋଲେୟମରଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଏବାସ୍ବେତଜି, ଗମାଡ଼ମରଞ୍ଚି ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ବଡ଼ତବେଞ୍ଚି, ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ତିଡ଼ଲେ ସବରନ୍ ଓରୋଡ଼ତବେଞ୍ଚି । ୧୭ ଅଞ୍ଜା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେଲୋ, ଆନିଞ୍ଚି, ତି ସୋଡ଼ାତମନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ନିଶ୍ଚୟତଜି ।

୧୮ “ଆମ୍ବେନ୍ ତୟଲିସିଂମରବେନ୍ଆତଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ତମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଡୁଡ଼ୟମ୍ବା” ସାସ୍ବଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବନେ କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଞ୍ଚୁମ୍ମାବା, ୧୯ ବନ୍ତ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ମନରାଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଏଡୁଲମଡ଼ଡ଼ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଇସେନ୍ ଏଲ୍ଲମଡ଼, ଆରି ତି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ବାତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ତୋସାମର ତେତବେନ୍ । ୨୦ ଅଞ୍ଜା ମନରା ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବରଲୋଡ଼ ଆଇତିତନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଞ୍ଚୁମ୍ମାତାଲନ୍, ଅବୟ ବନେନ୍ ଆଲ୍ଲେତେ, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେ ଆଲ୍ଲେଏନ୍ ଗାମ୍ଲେ ତୋସାତେ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆନା “ଏଡାରିତଡ଼ନେ” ଗାମ୍ଲେ ବରନେ, ଆନିନ୍ ମା “ମନରାନ୍ ଏରକ୍ଷତଡ଼” ଗାମ୍ଲେ ନିୟ ବରନେ; ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏଃଡ଼ାରିଲନ୍ ଜନଡ଼ଡ଼ତେନ୍, ମନରାନ୍ ଏରକ୍ଷଏନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ଏଆଲ୍ଲେତେ ଗାମ୍ଲେ ତୋସାତବେନ୍ । ୨୨ ଆରମରେଡ଼ଲଡ଼ଲନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର ବାତେ ଇନଲେଞ୍ଚି ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ତେତେଲଡ଼ଡ଼ନ୍, କେନ୍ଆତେ ଜନାତାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି କଡ଼ାଡ଼ିନାବା ଆରି ଲନୁମନାବା । ୨୩ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଅଞ୍ଜା ମନରା ଆନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃସାୟୁମେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ଏରସନାୟୁମନ୍ ପନ୍ସୁଆତିନ୍ ତେତେ; ପନ୍ସୁଆତିଲୋଡ଼ନ୍ ସନାୟୁମନ୍ ତୁମ୍ ଜିନୟତେ ।

ତର୍ନେନ୍ ତ କାକାଡ଼ାନ୍

୨୪ ଏ ବୋଷାଡ଼଼ଞ୍ଚେଞ୍ଚି, ତନାନଞ୍ଚେଞ୍ଚି, ଆନିଡ଼ ଗାମ୍ଲେ, ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ତର୍ନେନ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ଲନୁମନ୍ ବାତେ ତିଆତେ ଅଃରିୟତାଲୋ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଇନି ଆ ଲାବ ? ତି ଏତେଗନ୍ ଆ ତର୍ନେ ବାତେ ଆନିନ୍ ଅନୁରନ୍ ତିୟଲେ ରପ୍ରିତେ ପଡ଼ ? ୨୫ ଅବୟ ବୋଷାଡ଼ନ୍ କି ତନାନନ୍ ଜିଜିନେନ୍ ଆସନ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ସିନ୍ରି ତଡ଼, ଆରି ତିତାନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ଅଃଞ୍ଚାତେ, ୨୬ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନିଡ଼ ଜିଜିନେନ୍ ଆସନ୍ ସିନ୍ରିନ୍ ଏରତନିୟନ୍, ଆରି ଗାଗାନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନୋମ୍ଜୋମନ୍ ଏରତନିୟନ୍, “ଇସ୍ବରନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଆସିବାଦଅମ୍ତୋ, ଜୋମ୍ଲେ ଗାଲେ ଉଗ୍ବିୟ ତକୋନା” ଏଗାମେନ୍ ତେନ୍, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଇନି ଆ ଲାବ ? ୨୭ ତର୍ନେନ୍ ନିୟ ଏତେଲେମା, ଲନୁମନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍, ତର୍ନେନ୍ ଆରବୁ ।

୨୮ ବନ୍ତ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଚି, “ଅବୟନେ ଆମଡ଼ ତର୍ନେନ୍ ତକୋ, ଆରି ଅବୟନେ ଆମଡ଼ ଲନୁମନ୍ ତକୋ” କେନ୍ ଆ ବନେ ଞ୍ଚେନ୍ ବର୍ତ୍ତନାୟ, “ଏରଲନୁମନ୍ ତର୍ନେବେନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ଆତଡ଼ ଅବଡୁଜିୟବା, ଆରି ଞ୍ଚେନ୍ ଲନୁମନ୍ ବାତେ ତର୍ନେଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଅବଡୁୟତବେନ୍ ।” ୨୯ ଇସ୍ବରନ୍ ଆବୟନ୍ ତକୋ, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଏତର୍ତ୍ତନ୍, ବୁତଞ୍ଚି ନିୟ ଇସ୍ବରନ୍ ତକୋ ଗାମ୍ଲେ ତର୍ତ୍ତଞ୍ଚି କି ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାତେ ତକରତଜି । ୩୦ ଏ ଉଲ୍ଲମରଜି, ଲନୁମନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍, ତର୍ନେନ୍ ଇନିଡ଼ ବରାୟବରାୟ ତଡ଼, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଚି ଜନନାନ୍ ଏସାୟତେ ପଡ଼ ? ୩୧ ଆପେୟଲେନ୍ ଅଭାମନ୍, ତୋଶ୍ଟୋ ତନମିଲନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜଡ଼ାଅନନ୍ ଇସାକନ୍ଆତଡ଼ ଆରମଡ଼େନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ବାତେ ଆନିନ୍ ତରମ୍ମମର ଗାମ୍ଲେ

ତନିତ୍ତିନ୍ ଅଃଡ୍ଡେଲୋ ପଢ଼ ? ୨୨ ଆମ୍ବେନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାବେନ୍ ପଢ଼ ? ଅଗ୍ରାମନ୍ ଆ ତନେଁ ତ ଆ ଲନୁମନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଆ ଲନୁମନ୍ ବାଢେ ତନେଁନ୍ ଗିୟତାଏନ୍ । ୨୩ ତିଆସନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡନ୍ ଆଇତଡିନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଁ ଆଜାଡିନ୍ ତେଲୋ, “ଅଗ୍ରାମନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେ ତରନେ, ଆରି ଆ ତନେଁନ୍ ବାଢେ ଆନିନ୍ ତରମ୍ବମ୍ବ ଗାମ୍ବଲେ ତନିତ୍ତିନ୍ ତେଲୋ ।” ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗଡ଼ି ଗାମ୍ବଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନାଏଞ୍ଜି । ୨୪ ସଞ୍ଚର ତନେଁନ୍ ବାଢେ ମନ୍ରାନ୍ ତରମ୍ବମ୍ବ ଅଃଡ୍ଡେଏ, ଆର୍ଯାୟ ଲନୁମନ୍ ବାଢେ ମନ୍ରାନ୍ ତରମ୍ବମ୍ବ ଗାମ୍ବଲେ ତନିତ୍ତିନ୍ ତେତେ, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଗିୟତେ ।

୨୫ ତିଅନ୍ତମ୍ ତାରିନେବୟ ରାବନ୍ ନିୟ ଲନୁମନ୍ ବାଢେ ତରମ୍ବମ୍ବ ଗାମ୍ବଲେ ତନିତ୍ତିନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଇସ୍ବାଏଲ୍ କବରପାଡ଼ମରଞ୍ଜିଆଡ଼ଢ଼* ଆସିତ୍ତନ୍ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ସନେନ୍ ଆସନ୍ ତରକୋନେନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନା ତଡ଼ରଗଡ଼ ଜିରଜିରନ୍ ଆସନ୍ ସାଜଏଞ୍ଜି ।

୨୬ ତିଆସନ୍, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍ ତଅଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ରବୁତେ, ଏଢେଲେମା ଲନୁମନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ ତେନ୍ ତନେଁନ୍ ନିୟ ରବୁତେ ।

୩

ଅଲାଡ଼ନ୍

୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟନେ ଖନଡ଼ତିୟମ୍ବ ତେତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼; ଇନଲେଞ୍ଜି ଖନଡ଼ମରଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ ପନବରତନ୍ ଖାଡ଼ତବୋ, କେନ୍ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାବେନ୍‌ତୋ । ୨ ଇନଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ ତର ତୁଡ଼ୁବଲଡ଼ତନ୍, ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ବନେଲୋଡ଼ନ୍ ଅଃଡ୍ଡୁବେ, ଆନିନ୍ ରଞ୍ଜେଡ଼ନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ସମ୍ବରା ତଅଡ଼ନ୍ ଆଇୟଲନ୍ ତକୋଲନ୍ ରପ୍ତିତେ । ୩ କୁର୍ତ୍ତାନ୍ ବନେଲେନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନେତୋ ଗାମ୍ବଲେ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଲଗାମନ୍ ଜିତବୋ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅଡ଼େଞ୍ଜା ଲତୟଲଡ଼ତନ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼େଞ୍ଜେ ଅବିଡ଼ତବୋ । ୪ ଗିୟବା, ତାଆ ଜାଜନ୍ ନିୟ ତିୟତେ ଆ ସୋଡ଼ା ଆରି ରିଞ୍ଜେନ୍ ବାଢେ ତନ୍ନସେନ୍ ତେଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଅବୟ ସନ୍ନାତମ୍ ସନେଡ଼ସେଡ଼ ପନଃଡ଼ୁତନ୍ ବାଢେ ଜାଜନ୍ ଆ ସନଲ୍ଲାୟମ୍ବ ଅଡ଼େଞ୍ଜା ଲତୟତେ ଅଡ଼େଞ୍ଜେ ବୁଲ୍ଲାୟତେ । ୫ ତିଅନ୍ତମ୍ ଅଲାଡ଼ନ୍ ନିୟ ଅବୟ ସନ୍ନା କେଣ୍ଡା ତଅଡ଼, ବନ୍‌ତ ତିଆତେ ସୋଡ଼ାରାତମ୍ ଆ ବନେଁ ବରନ୍ ଦର୍ପତନେ ।

୬ ଗିୟବା, ଜିଜିଡ଼ ଆ ତଗୋ ବାଢେ, ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆ କିନ୍‌ରେଡ଼ ନିୟ ଜୋମ୍‌ତୋଡ଼ତେ । ୭ ଅଲାଡ଼ନ୍ ତଗୋନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋ କେଣ୍ଡା ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଇସ୍ବେନ୍ ବବରିୟତେ, ଆରି ତିଆତେ ତଅଡ଼ଲେନ୍ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ଅମ୍ବେତେ; ଆରି ଅଲାଡ଼ନ୍ ନରକନ୍ ଆ ତଗୋ ବାଢେ ଜୋମ୍‌ତୋଃଡ଼ତାଲେ ସମ୍ବରା ଅନମେଡ଼ଲେନ୍ ଅବଜୋମ୍‌ତୋଡ଼ତେ । ୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁଜ୍ଜି, ଅନ୍ତଡ଼ଞ୍ଜି, କିମ୍ବେଡ଼ନ୍ ବାଢେ ଲାମ୍‌ଲେ ଆତ୍ରୁଡ଼ିୟତଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁଜ୍ଜି ତ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରୁକୋତଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁଜ୍ଜି ମନ୍ରାନ୍ ଆ ବନେଁ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି । ୯ ବନ୍‌ତ ଅଲାଡ଼ନ୍ ଆନିଡ଼ ଲଡ଼ଲଡ଼ଲେ ତଞ୍ଜୋଲେ ଅଃରପ୍ତିଏ, ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼େ ଅଃଲ୍ଲୋଲୋନେ, ମାମ୍‌ଡ଼ନ୍ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ଆ ବିସ ତିଆତେ ଆବରିୟ । ୧୦ ଇନଲେଞ୍ଜି ଅଲାଡ଼ନ୍ ବୟନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ତ ଆପେୟ ଇସ୍ବରନ୍‌ଆଡ଼଼ ସେଞ୍ଜେତବୋ, ଆରି ତିଆତେ ବୟନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ଆଗ୍ରୁତେଲେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଆଡ଼଼ ସୟପତବୋ । ୧୧ ଆବୟନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନେଞ୍ଜେନ୍ ତ ସନୟମ୍ବ ତୁଡ଼ତନାୟ; ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଏନ୍ନେଲେ ଅଃଡ୍ଡେଣ୍ଡେନେବୋ । ୧୨ ଆବୟନ୍ ଆ ତରୁଡ଼ତମ୍‌ନେତାଲୋଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଜବୁଡ଼ନ୍ ତ ଅସାଡ଼ନ୍ ଆ ତାଆ ତୁଡ଼ନାୟ ପଢ଼ ? ୧୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଲୁଆନୁବନ୍ ଇନି ଜିତଜନ୍ ଅବଜଅଲେ ରପ୍ତିଏ ପଢ଼, ଅଡ଼େ ଦ୍ବାକ୍ୟାନୁବନ୍ ଇନି ଲୁଆଜନ୍ ଅବଜଅଲେ ରପ୍ତିଏ ପଢ଼ ? କାରାବୁଡ଼ ତୁଡ଼ତମ୍‌ନେତାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜବୁଡ଼ତାନ୍ ଅଃଡ୍ଡୁଡ଼ନାୟ ।

ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଜିର୍ତ୍ତାଖନ୍ ଆ ଗିଆନ

୧୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଲୋଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଗିଆନମରନ୍ ତ ବୁଡ଼୍ଡିମରନ୍ ଆନା ତକୋ ? ଆନିନ୍ ଗିଆନନ୍ ତ ଲଗଡ଼ ବୁଡ଼୍ଡିନ୍ ବାଢେ ଖଣ୍ଡମତାଲନ୍ ଲନୁମ୍‌ନେତୋ । ୧୪ ବନ୍‌ତ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ଇସ୍ବାୟାନ୍, ଅସାଡ଼ୟମନ୍ ତ ଇନସୟ ସୁକ୍ତାନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲେତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ସଞ୍ଜାତାଲେ ଏଦର୍ପତଡ଼୍ଡେନ୍ ଆରି ପାତ୍ୟାନ୍ ଏବରତଡ଼୍ଡେନ୍ । ୧୫ କେନ୍ ଆ ଗିଆନ ତୋଣ୍ଡେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଃଜ୍ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ତିଆତେ ତଅଡ଼ତାଗୋ, ସନୁମ୍‌ତାଗୋ ଆରି ପୁତ୍‌ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନାୟ । ୧୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ଇସ୍ବାୟାନ୍

* ୨:୨୫ 2:25 ସେକ୍ତୁୟମ୍‌ରଞ୍ଜି

ତ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ଵ ସ୍ଵକ୍ଳାନ୍ ତକୋତେ, ତେଭେ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅତ୍କୋନ୍ ତକୋତେ ।
୧୭ ବନ୍ଦତ ତୋଶ୍ରେନ୍ ସିଲତ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ଗିଆନ୍, ଆପର୍ତ୍ତମ୍ନୁ ମଡ଼ିରନ୍, ଅନବବାଗୁ ସନବ୍‌ୟୁତମ୍,
ଲବତ୍ତୁତମ୍, ଅନମତତ୍‌ତମ୍, ସନାୟୁତମ୍ ଆରି ମନତ୍‌ ଜଅଲୋତ୍‌ନ୍ ଆବରିୟୁତମ୍, ଅଃଷ୍ଟାଲଗତେ ଆରି
ଅଃନୁସ୍ଵଭାଏ । ୧୮ ଆରି, ସନବ୍‌ୟୁତମ୍ ଆବୁତ୍‌ତେଞ୍ଜି ସନବ୍‌ୟୁତାଗୋ ଆ ଜମ୍‌ଲ୍‌ ତରମ୍‌ତାଗୋ ଆ
ଜନ୍‌ରୋମ୍‌ ତୁତ୍‌ତନାୟ ।

୪

ପୁତ୍‌ନ୍ ବୟନ୍ ସାଙ୍ଗନେନ୍

୧ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଇନିବା ଏଲ୍‌ଜୁଜ୍ଞେତେ, ଏଗୋତ୍‌ତେନ୍ ? ଉଗର୍‌ଲୋତ୍‌ବେନ୍ ତଅତ୍‌ତାଗୋ ଆ
କାକାଡ଼ାଜି ଆସନ୍ ଅନିଃୟମ୍‌ଲୋତ୍‌ନ୍ ସିଲତ୍ କେନ୍‌ଆତେ ତୁତ୍‌ତନାୟ । ୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍
ଆମ୍ବେନ୍ ଜନିଜି ଏସାୟତେ, ତିଆତେ ଏଃଞ୍ଜାତେ, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସନମ୍‌ବନ୍ ଏସାୟତେ, ଆରି
ଇସ୍ଵଭାନ୍ ତୁତ୍‌ତନାୟ; ଅଙ୍ଗାଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଗୋଗୋୟ ଲତୟତବେନ୍, ତିଆତେ ଞ୍ଜାଲେ ଏଃର୍ତ୍ତ୍ଵିଲୋ
ତେନ୍, ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏଲ୍‌ବାତ୍ତେତେ, ଏଲ୍‌ଜୁଜ୍ଞେତେ; ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍‌ଆତତ୍‌ ଏଃକେତେ, ତିଆସନ୍
ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଃଞ୍ଜାତେ । ୩ ଆରି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବେତେନ୍ ଜନତ୍‌ତେନ୍ ଏଃଞ୍ଜାତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍ରେନ୍
ଅନିଃୟମ୍‌ବେନ୍ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତଅତ୍‌ତାଗୋ ଆ ସ୍ଵକ୍ଳ ଆସନ୍ ଏବେତ୍‌ତେ । ୪ ଏ
ଜୋଶ୍ଵିବୟଜି, ପୁତ୍‌ନ୍ ବୟନ୍ ସାଙ୍ଗଲନ୍‌ବୋ ତେନ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ ବୟନ୍ ବନେରା ତେତେଲ୍‌ତ୍‌ତେନ୍,
କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଃଜ୍ଞାନାବେନ୍ ପତ୍ ? ତିଆସନ୍, ଆନା ପୁତ୍‌ନ୍ ବୟନ୍ ସାଙ୍ଗନେନ୍ ଆସନ୍
ଲତୟତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନେରାମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଜନଏତୋ । ୫ ଅତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତରମ୍
ସାସ୍ଵଲୋତ୍‌ନ୍ ଆଇତ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କାକ୍ଳାନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଏବ୍‌ତିସୟତେ ପତ୍ ? “ଅଙ୍ଗା
ପୁରାଡ଼ା ଇସ୍ଵରନ୍ ଅମ୍‌ତ୍‌ଲେନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲତ୍‌ଲନ୍, ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତତ୍‌
ସମ୍‌ରାନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଲତୟତେ ।” ୬ ଇସ୍ଵରନ୍ ଅଙ୍ଗା ସନାୟୁମ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲତ୍‌ତେନ୍, ତିଆତେ
ବୋର୍ସାତମ୍, ତିଆସନ୍ ସାସ୍ଵଲୋତ୍‌ନ୍ ଆଇତ୍‌ତେ, “ଇସ୍ଵରନ୍ କଳ୍‌ମ୍‌ରଞ୍ଜିଆତତ୍‌ ତତ୍‌ତତ୍‌ତଜି, ବନ୍ଦ
ଲବତ୍ତୁମରଞ୍ଜିଆତତ୍‌ ସନାୟୁମନ୍ ତିୟ୍‌ତଜି ।”

୭ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍‌ତ୍‌ ତିୟ୍‌ତମ୍‌ନାବା, ସନ୍‌ମନ୍‌ଆତତ୍‌ ଗତ୍‌ବା, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍
ଅମ୍‌ତ୍‌ବେନ୍ ସିଲତ୍ ସତ୍‌ୟତେ । ୮ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମ୍‌ତ୍‌ ଅବ୍‌ତୁୟାୟନାବା, ଆରି ଆନିନ୍ ଅମ୍‌ତ୍‌ବେନ୍
ଅବ୍‌ତୁୟାୟତେନ୍, ଏ ଇର୍ସେମ୍‌ରଜି, ଅସିବେନ୍ ଗିୟ୍‌ତାବା, ଏ ବାଗୁ ମନ୍ନାମର୍‌ଜି, ଉଗର୍‌ବେନ୍ ମଡ଼ିର୍
ଅର୍ସେବା । ୯ ଇୟମ୍ ଇୟମ୍‌ଲେ ଯେବା, ଯେୟେତାନାବା, ଆମ୍‌ତ୍‌ବେନ୍ ଜବ୍‌ରତ୍‌ଲେ ଯେବା,
କନିୟ୍‌ବେନ୍ ଯେୟେତାନ୍ ଗତେଲେତୋ, ଆରି ସନତ୍‌ବେନ୍ ସନିନ୍‌ଗାନ୍ ଗତେଲେତୋ । ୧୦ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ
ମୁକ୍ଳାବା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବ୍‌ସନ୍ନାତମ୍‌ନାବା, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତତ୍‌ ତୋଶ୍ରେନ୍ ଅମ୍‌ତାୟତବେନ୍
।

ନିଶ୍ଚୟବରନ୍

୧୧ ଏ ବୋଞ୍ଜାତ୍‌ଜି, ତନାନ୍‌ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଲ୍‌ନିଶ୍ଚୟତତ୍‌, ଆନା ବୋଞ୍ଜାତ୍‌ନ୍ ଆ ତୋସା ଞ୍ଜମ୍‌ଲେ
ଆନିନ୍‌ଆତତ୍‌ ନିଶ୍ଚୟତେ, ଆନିନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନ୍ନାୟବର୍ ଆ ତୋସା ଞ୍ଜମ୍‌ଲେ, ତିଆତେ ନିଶ୍ଚୟତେ,
ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଭେଲେ ଏଲ୍‌ନିଶ୍ଚୟେନ୍ ତେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆରି ବନ୍ନାୟବରନ୍ ଏଃଞ୍ଜଣମ୍‌ନେ, ଆର୍ଯାୟ
ବନ୍ନାୟବରନ୍ ଆ ତୋସା ଞ୍ଜମ୍‌ଲେ, ବନ୍ନାୟବରନ୍ ଆ ନିଶ୍ଚୟମର୍ ତେତବେନ୍ । ୧୨ ଇସ୍ଵରନ୍ ତୁମ୍
ଅବୟନେ ବନ୍ନାୟବରନ୍ ବିସାରତେ, ଆନିନ୍ ବନ୍ନାୟବରନ୍ ତିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଲତ୍‌ଲନ୍, ଆନିନ୍ ତୋବ୍‌ଲେ
ରପ୍ତେ, ଅବସେତ୍‌ଲେ ରପ୍ତେ; ତୟ୍‌ଲିସିମ୍‌ବେନ୍ ଆ ତୋସା ଞ୍ଜମ୍‌ଞ୍ଜମ୍‌ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଆନା ?

ଦର୍ପନେନ୍

୧୩ ନମି ଗିୟ୍‌ବା, ଆନାଜି “ଲତେ ଇଜ୍ଞାନତେନ୍ ବିଅତ୍‌ତେଃ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅବୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଏଇୟତେ ଆରି
ତେଭେ ବବର୍ସେତ୍‌ ତକୋଲନ୍ ବେପାରଲନ୍ ଏଲ୍‌ାବତନାୟ” ଏଗାମ୍‌ତେ । ୧୪ ବନ୍ଦତ ବିଅତ୍‌ତେଃ ଇନି
ତେତେ, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି ତତ୍‌; ଅନମେତ୍‌ବେନ୍ ଇନି ? ତିଆତେ ପୋୟତାନ୍ ଅତ୍‌ମ୍, ବସନ୍ନେଃ
ଗିୟ୍‌ତାତେ, ଆରି ବସନ୍ନେଃ ମାୟାତେ । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ବର୍ନାବା, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଇସ୍ଵମ୍
ତେଏନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆମେତ୍‌ ତକୋଲନ୍ କେନ୍‌ଆତେ ଏଲ୍‌ମ୍‌ବା ଇଜ୍ଞାନତେନ୍ ତିଆତେ ଏଲ୍‌ମ୍‌ବା
।” ୧୬ ବନ୍ଦତ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କଳ୍‌ତାଲନ୍ ଏଦର୍ପତନେ, କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆ ଦର୍ପନେ ମନତ୍‌ ତତ୍ ।

୧୭ ତିଆସନ୍, ଅଜ୍ଞା ମନ୍ଦରା ମନହଲୁମନ୍ ଜନାଏନ୍ ଜନହୃତେନ୍ ତିଆତେ ଅଃଲୁମେ, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମତେ ।

୫

ଗମାହୃମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଞନତନ୍

୯ ଏ ଗମାହୃମରଞ୍ଜି, ବର୍ନେଞ୍ଚେନ୍ ଅମତହୃବା, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞା ତଣ୍ଡ ଏଞ୍ଜାହୃତେ, ତିଆତେ ଆସନ୍ ଯେୟେଡାନାବା, ସିନ୍ଧାନାବା । ୧୦ *ଅନଜେବେନ୍ ଗୁରୁହୃଏନ୍, ଆରି ସିନ୍ଦିବେନ୍ ବୋକୋତଞ୍ଜି ଜୋମେଞ୍ଜି । ୧୧ ଆରି ସୁନାବେଞ୍ଜି ତ ରୁପାନ୍ କଇଆଜେନ୍, ତି କନଇନ୍ ବିରୁଦଲୋହୃବେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତେ, ଆରି ତଗୋନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଲୁବେନ୍ ଜୋମତୋହୃତେ । କେନ୍ ଅନଞ୍ଜିହୃ ତିନ୍ନା ଇହୃନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ରନ୍ନାନ୍ ଏତର୍ହୃମତେ । ୧୨ ଗିୟବା, ବଡ଼ିମରଞ୍ଜି ବସେହୃଲୋହୃବେନ୍ ଗହୃଗହୃନେନ୍ ଏବାଞ୍ଚେନ୍, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜିଆତହୃ ବୁଡ଼ିତାଲେ ବଡ଼ିନ୍ ଏଞ୍ଜିୟଲଜି, ତିଆତେ ସଜିରତେ, ଆରି ଗହୃଗହୃନେମରଞ୍ଜି ଆ ଯନେ ଅହୃକୋନ୍ ସିଲହୃ ବୋର୍ସା ପ୍ରବୁନ୍ ଅମତହୃତେ । ୧୩ କେନ୍ ଆ ପୁତ୍ରିଲୋହୃ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗାଲେ ଜୋମଲେ ଏରାମ୍ବୁୟ ଏତକୋଲନ୍, ରକ୍ତଲେ ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ବନ୍ଦଲେ ଆତ୍ରକ୍ଳୋତେଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଜେଲୁଜେଲୁତମ୍ ତେଲବେନ୍ । ୧୪ ଆମ୍ବେନ୍ ଏରତୋସାମରନ୍* ଅବତୋସାତାଲେ ଏରକ୍ତୁଏନ୍, ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତହୃ ତହୃତହୃଲେ ଅଃର୍ପିଲବେଞ୍ଜି ।

ସନଏନ୍ ତ ପାର୍ତନାନେନ୍

୧୦ ଏ ବୋଞ୍ଜାହୃଞ୍ଚେଞ୍ଜି, ତନାନ୍ଞେଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆରି ଆଜିର୍ତାଞ୍ଚନ୍ ଜାୟ ସଏଲେ ଜଗେଲେ ତକୋନାବା, ଗିୟବା, ଅର୍ମମରନ୍ କୋଭାନ୍ ସିଲହୃ ମତ୍ରଗାତମ୍ ଆ ଜଅ ଞନତନ୍ ଆସନ୍ ସଏଲେ ଆପର୍ତ୍ତମ୍ନୁ ତ ଆତନିକ୍ତି ତରୁବନ୍ ଜଗେଲେ ତକୋତନ୍ । ୧୧ ତିଅନ୍ତମ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ ଉଗରବେନ୍ ଗବ୍ରିଲନ୍ ସଏଲେ ଜଗେଲେ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଚନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ତୁୟାୟତମ୍ ।

୧୨ ଏ ବୋଞ୍ଜାହୃଜି, ତନାନ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଏଲ୍ଲନମତୋସେତହୃ, ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପନବରତନ୍ ଏଞ୍ଜାତେ, ଗିୟବା ବିସାରମରନ୍ ସନହୃଲୋହୃନ୍ ଆତନହୃ ତକୋ । ୧୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାହୃଜି, ତନାନ୍ଜି, ଅଜ୍ଞା ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋହୃ ବର୍ନେନ୍ ବର୍ଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତହୃ ମନ୍ଦେବାଜି, ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଅଡୋଲାୟ ଆତିହୃ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ସଏଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଞହୃନାବା । ୧୪ ଗିୟବା, ଆନାଜି ସଏଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତହୃ ଇନ୍ଲେନ୍ ସେକେତବୋଜି, ଆୟୋବନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ସଏଲେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ଆତନିକ୍ତି ପ୍ରବୁନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଆନିନ୍ଆତହୃ ଆସିର୍ବାଏନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ କାନକାରମ୍ ଗାମ୍ଗାମଲହୃତନ୍ ଆରି ଆମତନ୍ ସନାୟୁମନ୍ ଆବରିୟ ।

୧୫ ଏ ବୋଞ୍ଜାହୃଜି, ତନାନ୍ଜି, ଏପର୍ମାଡାତହୃନେ, ରୁଆହୃନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋହୃ କି ପୁତ୍ରିନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋହୃ କି ଅନ୍ନିହୃଲୋହୃ ଆଜିୟ ଏପର୍ମାଡାତହୃନେ । ଆମ୍ବେନ୍ “ଓଓ” କଡାଡିବେନ୍ “ଓଓ” ତେଏତୋ ଆରି “ଇଜ୍ଞା” କଡାଡିନ୍ “ଇଜ୍ଞା” ତେଏତୋ । ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍, ବିସାର ଇହୃନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତହୃ ଅଃନ୍ନବତୋସାବେନ୍ ।

୧୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଲୋହୃ ଆନ୍ନିହୃ ସିଗାତନ୍ ପହୃ ? ଆନିନ୍ ପାର୍ତନାନେତୋ । ଆନ୍ନିହୃ ସର୍ତାତନ୍ ପହୃ ? ଆନିନ୍ କନନେତୋ । ୧୭ *ଆନ୍ନିହୃ ଅସୁତେ ପହୃ ? ଆନିନ୍ ମଣ୍ଡଡିନ୍ ପାପୁରମରଞ୍ଜିଆତହୃ ଓହୃଏତୋ, ଆନିଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମଲୋହୃ ମିଞ୍ଚଲନ୍ ଜହୃଲେ, ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନେତଜି । ୧୮ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ତର୍ନେନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆ ପାର୍ତନା ଅମ୍ବେଲେ ତି ଅସୁମରନ୍ ମନହୃତେ, ପ୍ରବୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତହୃ ଅବତୋତେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିହୃ ଆ ଇର୍ସେ ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ଆତହୃ କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୧୯ ତର୍ତମ୍ ଆମହୃ ରମ୍ବହୃ ରମ୍ବହୃ ଆ ଇର୍ସେଜି ବର୍ନାବା, ଆରି ତର୍ତମ୍ ଆସନ୍ ପାର୍ତନାନାବା, ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନହୃତବେନ୍, ତରମ୍ବମରଞ୍ଜି ଆ ପାର୍ତନା ଗୋଗୋୟ ଲନ୍ଦୁମତେ । ୨୦ ଏଲିଅନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମନ୍ଦରା ତକୋଏନ୍, ତରୁବନ୍ ଅଡୋତହୃୟା ତହୃ ଗାମ୍ଲେ ଆନିନ୍ ଆବମନ୍ନନ୍ ପାର୍ତନାଲନ୍, ଯାଗି ବର୍ସେହୃ ତୁତୁ ଆଜ୍ଞାୟ ଜାୟ ତରୁବନ୍ ଅଃନ୍ନଡୋଲାୟ । ୨୧ ଆନିନ୍ ଆରି ତରୁବନ୍ ଅଡୋଆୟତୋ ଗାମ୍ଲେ ପାର୍ତନାଲନେ, ତରୁବନ୍ ଅଡୋଲାୟ ଆରି ଲବନ୍ ସିଲହୃ ଜନ୍ରୋମଞ୍ଜି ପଡାବଲାୟ ।

* ୫:୨ ୫:୨ ମାତିର ୬:୧୯ * ୫:୨ 5:6 ତରମ୍ବମରନ୍ * ୫:୧୨ ୫:୧୨ ମାତିର ୫:୩୪-୩୭ * ୫:୧୪ ୫:୧୪ ମାର୍କ ୬:୧୩

୧୯ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ୁଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ଼ଏନ୍ ତେନ୍, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼ଲାଇ ତେନ୍, ୨୦ ☆ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନା ଇର୍ସେମରନ୍‌ଆଡ଼ ମନଡ଼ତତନ୍ ଆ ତଡ଼ର୍ ସିଲଡ଼ ଆବଡ଼ିଡ଼ଲେ ଓରୋଡ଼ତାଇ, ଆନିନ୍ ତି ଇର୍ସେମରନ୍ ପୁରାଡ଼ା ରନବୁନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋବତେ ଆରି ଗୋଗୋୟ ଇର୍ସେନ୍ ଝୁମ୍‌ତେ, କେନ୍‌ଆତେ ଜନାବେନ୍‌ତୋ ।

ପିତରଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପତ୍ର ପିତ୍ରଙ୍କ ଆରିତେନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତନ୍ ସ୍ତ୍ରୀ ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ପିତ୍ରନ୍ ଇତେନ୍ । ଆସିଆ ତେସାଲୋଡନ୍ ତରଡ଼ଆନ୍ନା ଏନେଡାଲନ୍ ଅର୍କାବଡ଼ି ତେସାଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ତି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ତେନ୍ନେ “ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି” ଗାମ୍ଲେ ଆଇଡିଡ଼ । ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଜି କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ଆତର୍ନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ତ ତନିତନ୍ କନେଞ୍ଜନ୍ ଖାଡ଼େଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବନବ୍ଯୋନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ । କେନ୍ ଇତଲ୍ମରନ୍ ଅବୟ୍ ମନଡ଼ତମ୍ ଆ ବର୍ନେ ପଡ଼େନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତଜି, ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରବୁଏନ୍, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଯର୍ମେଡେନ୍ କି ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍, ଆରି ବତର ଆନିନ୍ ଯର୍ତ୍ତନାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ରେ ଜିଡ଼ଜିରଲ୍ଲଡ଼ଲନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆନ୍ନଡ଼ଆତଡ଼ ଅଞ୍ଜାୟ୍ଡ଼ଲ୍ମତେ, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆରଲ୍ଲମେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟ୍ଲେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ପୁରସ୍ତାରନ୍ ଇୟ୍ଡାୟ୍ ତିୟେଜି ୧:୭୧:୧୭୨:୧୧ ।

ପରାନ୍ତଶ୍ଟନ୍ ଆଡ଼େତେଲ୍ଲଡ଼ଲନ୍ ଆଡିଡ଼ ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ବବ୍ଯୋଲ୍ଲଡ଼ଲନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେ କେନ୍ ଇତଲ୍ମରନ୍ ନିୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ପତ୍ରନ୍ ତକୋନାବା ଗାମ୍ଲେ ଇତଲ୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତଜି ୫:୧୩୫:୧୨୧ ପିତ୍ର ୨:୧୧-୩:୭ଏପିସି ୫:୧୮୫:୧କଲସି ୩:୧୮୪:୬୪:୧ ।

ବରନ୍ ଆ ସନାକ୍ଲାଡ଼

- ୧. ରନେବରନ୍ । ୧:୧-୨
- ୨. ଅନୁରନ୍ । ୧:୩-୨:୧୦
- ୩. ମବଡ଼ିରଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଖନଡ଼ଞ୍ଜିବରନ୍ । ୨:୧୧-୪:୧୧
- ୪. ପରାନ୍ତଶ୍ଟନ୍ ଆଡିଡ଼ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା । ୪:୧୨-୫:୧୧
- ୫. ଅନବ୍ଯୁଞ୍ଜେବରନ୍ । ୫:୧୨-୧୪

୧ ଖେନ୍ ପିତ୍ରନ୍, ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆନାସ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର୍ ।

ପତ୍ରନ୍, ଗାଲାଡିଆନ୍, କାସ୍ତାଦକିଆନ୍, ଆସିଆନ୍ ତ ବିତୁନିଆ ରାଜ୍ୟରେଡ଼ନ୍ ଅଡ଼େଞ୍ଜେ ଅଡ଼େନ୍ନେ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆସ୍ତେତାଏନ୍ ଜିଜିରିୟ୍ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟ୍ଡାୟ୍ । ୨ ଆପେୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ଟୁ ଅନେଲେ ଆନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେତାଲେ ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ଆ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମବଡ଼ିରନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନେଞ୍ଜି ପୁରାଡାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ମଡ଼ିର୍ କେଞ୍ଜାମରଜି ତେଲବେନ୍ ।

ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମତ ତ ସନୟ୍ମତ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟ୍ଡେତା ।

ଅନମେଡ଼ ଆସାନେନ୍

୩ ପ୍ରବ୍ କିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆ ଇସ୍ବର ତ ଆପେୟ୍ ସନେକେନ୍ ତେଏତୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ଆନିନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମତ ବାଞ୍ଜେ ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ଆତଡ଼ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବ୍ଯର୍ମେଡ଼ତାଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ତିୟ୍ଡିୟ୍ଲଡ଼ଲନ୍, କେନ୍ଆତେ ଅନେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅରାସାନେନ୍ ଖାଡ଼ଲବୋ । ୪ ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆସିର୍ବାଦ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତିୟ୍ଡିୟ୍ଲଡ଼ତନ୍ ତିଆତେ ଖନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜିରେଲେ ତକୋତନ୍ବୋ, ତିଆତେ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜୁବାୟ୍ଲେ ଆତକ୍ଲୋ, ତିଆତେ ଆଜିୟ୍ ଅଞ୍ଜୁଞ୍ଜିତେ, ଅଞ୍ଜୁଞ୍ଜି କି ଅଞ୍ଜୁଡିଲେ । ୫ ଅଙ୍ଗା ଅନୁର୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାଞ୍ଜି ଅନବ୍ଗିୟ୍ଡାତନ୍ ଆସନ୍ ଅବ୍ଡାତାଲେ ଆତକ୍ଲୋ, ତିଆତେ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଆନେଞ୍ଜି ତନେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅନେଲେ ଜୁବାୟ୍ଲେ ଆତକ୍ଲୋଜି ।

୬ ନିମି ଅସୋୟ୍ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସନିଗାଞ୍ଜି ଅଡ଼ୋଲାୟ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନେଞ୍ଜି ସର୍ତାନାବା । ୭ ଆଗୁରୁଡ଼େତେନ୍ ଆ ସୁନା ତଗୋନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଲ୍ଲେ ଗିୟ୍ଡଜି, ସୁନାନ୍ ସିଲଡ଼ ତନେବେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ମଡ଼ଗା, ତିଆସନ୍ ତନେବେନ୍ ମନାଲ୍ମାଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନୟ୍ଡେତୋ, ଏଞ୍ଜେଲେତେନ୍ ଜିସ୍ଟୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆନେଞ୍ଜି ସନେକେନ୍, ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ

। ୮ ନମି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆନିନଆତଡ଼ ଏରଗନିଜନ୍ ଏତୁଡ଼ୟମତେ, ଆମଢ଼ନ୍ ଏତର୍ତ୍ତନ୍ ଆମଢ଼ନ୍ ଏସର୍ତ୍ତାତନ୍ ।
୯ ଆରି, ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ତର୍ନେବେନ୍ ବାଢେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଢେନ୍ ।

୧୦ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତି ଅନୁରନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ମନଡ଼ ସାଜେଞ୍ଜି, ସନ୍ନିଲେଞ୍ଜି
କି ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ଞେଞ୍ଜି । ୧୧ ତି ଆ ତନିୟତିୟ ଇନଲେଞ୍ଜି ଆଜା ଆରି ଏଜାଲେ ଖାଡ଼ତବୋ
ତିଆତେ ଜନନାନ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରେଞ୍ଜି ଗୋଜେଞ୍ଜି, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆନିଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆ
ସନାୟସି ବାଢେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ରନବୁ ତ ତିକ୍ତି ଆନିନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଢ଼ନ୍ ଆଞ୍ଜାଢେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ଞେଞ୍ଜି ।

୧୨ ତି ଅଡ଼କୋ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଲ୍ଲମଲଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼
ସେବାଲବେଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଇନଜି ଅସ୍ତୁଲବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ବର୍ଞେଞ୍ଜି; ରୁଆଢ଼ନ୍ ସିଲଡ଼
ଆଜିରାଞ୍ଜନ୍ ମଡ଼ିର ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋସା ବାଢେ ମନଡ଼ବର ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି ଅମଡ଼ବେନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେଜି
ଅସ୍ତୁଡ଼ବର୍ତବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ନମି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆମଢ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଏଅମଡ଼ଡ଼େତେ । ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ
ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ନିୟ ଏସନ୍ନିଲତାୟ ଗାମତଜି ।

ମଡ଼ିର ଅମ୍ଭେଲେ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଅନୋଡ଼େନ୍

୧୩ ଲନୁମନେନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ରେଡୁବଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆରି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଗ୍ରିୟତାତେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼
ଅଜା ସନାୟମ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନିୟନ୍ ତେତେ, ତିଆତେ ଆସାଲନ୍ ତକୋନାବା । ୧୪ ଇସ୍ତରନ୍
ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା, ଆମ୍ଭୁ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଏରଲ୍ଲମେନ୍ ଆ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାଜି ଆରି
ଲୁମଲେ, ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଏଅମ୍ଭେଡ଼ଡ଼େନେ । ୧୫ ବନ୍ତ ଅନୋଡ଼େମରବେନ୍ ଏଜାଲେ ମଡ଼ିର, ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି
ନିୟ ଏଢେଲେ ଖଣ୍ଡମନେଲୋଡ଼ନ୍ ମଡ଼ିର ତେବା । ୧୬ ତରନ୍ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋ, “ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି
ମଡ଼ିର ତେବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ମଡ଼ିରତମ୍ ।”

୧୭ ଆରି ଇସ୍ତରନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃଲ୍ଲମତେ, ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାନ୍ ଗିୟଲେ ବିସାରତଜି,
ଆନିନଆତଡ଼ ଆମ୍ଭେନ୍ ଆପେୟ ଗାମଲେ ଏଓଡ଼େତେ, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ତିଅଜା
ଡ଼ିନ୍ନା ଏତକୋତନ୍ ତିୟତେ ଡ଼ିନ୍ନା ଆନିନଆତଡ଼ ବତଡ଼ତାଲେ ଖଣ୍ଡମନାବା । ୧୮ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋବେଞ୍ଜି
ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଏଞ୍ଜାଢେନ୍ ଅନୋକ୍ଳା ଖଣ୍ଡମନେଞ୍ଜି ବାଢେ ରୁପାନ୍ କି ସୁନାନ୍ ତିୟଲେ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି
ଅଃଭାଣ୍ଡେଲବେଞ୍ଜି । ୧୯ ଆର୍ପାୟ ଆପାରାତତନ୍ ଆରି ମନଡ଼ତମନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡାଅନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍
ବାଢେ ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଢେନ୍ । ୨୦ ଆନିନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଅଣ୍ଡୁ ଗତେଲେନ୍ ସନେତାନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି
ଆସନ୍ କେନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ଡ଼ିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ ଅବ୍ରିୟତାଲନ୍ । ୨୧ ଅଜା ଇସ୍ତର ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼
ସିଲଡ଼ ଆନିନଆତଡ଼ ଅବ୍ରିୟତେତାଲେ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଢ଼ ଅମ୍ଭେଏନ୍, ତି ଆ ଇସ୍ତର ଆମଡ଼ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି
ଆନିନ୍ ଅମ୍ଭେଲେ ଏତର୍ତ୍ତନେ, ତିଆସନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆମଡ଼ ତର୍ନେବେନ୍ ତ ଅରାସାନେବେନ୍ ତକୋ ।

୨୨ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିଗତନ୍ ସଣ୍ଡୋଡ଼ାଲେ ଉଗରବେନ୍ ଏମବ୍ଡ଼ିରତମଲନ୍, ଆରି ତର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼
ତନାନ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏତୁଡ଼ୟମତେ, ସମିରା ଉଗରବେନ୍ ବାଢେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲଡ଼ୟମବା । ୨୩ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି
ଆଗୁରୁଡ଼େତେନ୍ ଆ ଜମ୍ବଲ୍ ସିଲଡ଼ ଏଃଡ଼ୁଡ଼ଲନାୟ, ଅଃଗୁରୁଡ଼େଏନ୍ ଆ ଜମ୍ବଲ୍ ସିଲଡ଼ ଏଡ଼ୁଡ଼ଲନାୟ
। କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆନମେଡ଼ବର ତ ଆଏଡ଼ର ଆଡ଼କୋତେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଢେ ରଡ଼
ତେଲବେନ୍ । ୨୪ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍, ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼,
“ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଅଜିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍,

ଆ ମନନଞ୍ଜି ତାର୍ବାନ୍ ଅନ୍ତମ୍,

ଅଜିଡ଼ନ୍ ଅସରତେ, ଆରି ତାର୍ବାନ୍ ଉୟଡ଼େତେ,

୨୫ ବନ୍ତ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଏଡ଼ର ତକୋତେ ।”
କେନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅନସ୍ତୁନ୍ ତେଏନ୍ ।

୨

ଆମେଡ଼ ଅରେଡ଼ନ୍ ତ ମଡ଼ିର କେଜ୍ଜାନ୍

୧ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ବନ୍ତ୍ରାବନ୍, କନଣ୍ଡାୟନ୍, ସନଙ୍ଗାନ୍, ଆନ୍ନାମରନ୍ ଅନବତୋସାନ୍,
ବନରତୋଡ଼ନ୍, ଅମରେଡ଼ତାଲେ ୨ ରଡ଼କୋଡ଼ ରେସାସିଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ଭେନାବା, ଆରି ତିତାନ୍
ପୁରାଡ଼ାତାଗୋ ଆଡ଼ରୁ ଗାବା, ଏଢେଲ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ଭେଞ୍ଜି ଯୋଡ଼ାତବେନ୍ ଆରି ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଏରପ୍ରିତେ

। ୩ ଆରି ତରମ୍ମ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼, “ପ୍ରବୁନ୍ ଏଜାଲେ ସାୟୁମଲଡ଼ତନ୍, ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମାୟୁମାୟଲେ ରିୟବା ।”

୪ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅରେଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତିଆତେ ବାସ୍ବେଏଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ତିଆତେ ସେଡାଏନ୍ ଆରି ତିଆତେ ଗୋଗୋୟ୍ ମଡ଼ଗାତମ୍ । ୫ ପୁରାଡାଡାଗୋ ଆ ସରେବାସିଂ ତୁବ୍ତୁବନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅରେଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଜିରାୟବା, ତି ଆ ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଜାଜାଲଡ଼ତନ୍ ପୁରାଡାଡାଗୋ ଅନମଡ଼ନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିର୍ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡା ଏଲୁମ୍ତେ । ୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ମ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼,

“ରିୟବା, ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ମଡ଼ଗାତମ୍ ଆରେଡ଼ ସେଡାଲ୍ଲାୟ୍;
ତିଆତେ ଖେନ୍ ସିଓନନ୍ ଆ କୁନେଅର୍ ଅନ୍ତମ୍ ତମ୍ବିୟତାୟ୍,
ଆନା ତି ଆରେଡ଼ଲୋଡ଼ ତର୍ତନେ ଆନିନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଃମ୍ବସୁକ୍ଲାଏ ।”

୭ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏତର୍ତନେ, ତିଆସନ୍ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ମଡ଼ଗାତମ୍, ବନ୍ତ ଆନାଜି ଅଃଡ଼ୁର୍ନେଜି,

ଗୁସିଂମରଞ୍ଜି ଅଜା ଅରେଡ଼ ବାସ୍ବେଏଞ୍ଜି, ତିଆତେ କୁନେନ୍ ଆ ମୁଡ଼ଅର୍ ତେଏନ୍ ।

୮ ଆରି ମଡ଼ିର୍ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼ ତକୋ,
“କେନ୍ ଆରେଡ଼ଲୋଡ଼ ଜବ୍ ମନ୍ରା ତୁବ୍ବୁବତଜି,
ଆରି କେନ୍ ଆରେଡ଼ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅକୁଡ଼ତଜି ।”

ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅଃଡ଼ୁର୍ନେଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ତୁବ୍ବୁବେଞ୍ଜି, କେନ୍ଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ମା ଗବ୍ରିଏନ୍ ।

୯ ବନ୍ତ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନେଡାମରଞ୍ଜି, ରାଓଡ଼ାଜି, ମଡ଼ିର୍ କେଜ୍ଜାମରଜି ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତେଲବେନ୍ । ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋଡ଼ତନ୍ ସିଲଡ଼ ସନାଆରଗତନ୍ ଓଡ଼େଲଡ଼ଲନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡା ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ସେଡାଲବେନ୍ । ୧୦ ଆମ୍ବୁ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଅଃଡ଼ୁକୋଲବେନ୍, ବନ୍ତ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରା ତେଲବେନ୍; ଆମ୍ବୁ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାୟ୍ମାୟ୍ ଏଃଞାଡ଼ଲୋ, ବନ୍ତ ନମି ଆ ସନାୟ୍ମାୟ୍ ଏଞାଡ଼େନ୍ ।

ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡାମର୍

୧୧ ଏ ତନୁଡ଼ୟମଡ଼ମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି, କେନ୍ ପୁର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବଡେସାବାଜି ଆରି ଜିଜିରିୟମରଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏତକୋତନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ କାକାଡାଜି ଏଲୁମ୍ତଡ଼, ତିଆତେଜି ପୁରାଡାନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଜୁଜୁଡେନେ । ୧୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏର୍ଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଡ଼ ଖଣ୍ଡମ୍ନାବା, ଏଡେଲଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡା ଆରଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଗାମ୍ଲେ ନିଶ୍ଚୟଲବେଞ୍ଜି ଜନଡ଼ତେନ୍, ମନଡ଼ ଲନ୍ତମ୍ବେଞ୍ଜି ରିୟଲେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆଜିର୍ତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେତଜି ।

୧୩ ପ୍ରବୁନ୍ ଆସନ୍ ଗାମ୍ଲେ ସୋଡାମରଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋନାବା । ୧୪ ତେସାନ୍ ଆ ରାଜା ତେଏତୋ କି ସୋଡାମର୍ ତେଏତୋ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବା; ତୋସାନ୍ ଆରଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ପନବରତନ୍ ଆସନ୍ ତ ମନଡ଼ କାକାଡାନ୍ ଆରଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ସନେକେନ୍ ଆସନ୍ ରାଜାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତବନଡେଞ୍ଜି । ୧୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଗାମ୍ତେ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଡ଼ କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍ଲେ ଏର୍ବୁଡ଼ିମରଞ୍ଜି ଆ ଅଗିଆନବର୍ ଅବ୍ରିଡ଼ିରିଡ଼ିବା ।

୧୬ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇନ୍ସୟ୍ଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି ତେଲବେନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍, ଇନ୍ସୟ୍ଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମ୍ଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଏଞ୍ଜିମ୍ତଡ଼େନେ, ଆର୍ପାୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କମ୍ବାରି ଅନ୍ତମ୍ ମନଡ଼ କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍ତେ । ୧୭ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବାଜି, ବୋଞାଡ଼ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍ବାଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ବଡ଼ିଡ଼ିବା, ରାଜାନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବା ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଡ଼ଣ୍ଡ

୧୮ ଏ କମ୍ବାରିମରଜି, ସାଉକାରବେନ୍ ସନାୟ୍ମାୟ୍ମର୍ ତେଏତୋ କି ଲବଡ଼ିମର୍ ତେଏତୋ କି ପେଲୁମର୍ ତେଏତୋ, ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାନ୍ନେବା । ୧୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଜା ମନ୍ରା ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏତର୍ତନେନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଞାଡ଼ତେ, ଏଡେଲଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼

୨:୯ ୨:୯ ଭିତସ ୨:୧୪

ଆସିବାଦନ୍ ତିୟତେ । ୨୦ ଆମ୍ବେନ୍ ତୋସାନ୍ ଏରଲ୍ଲମେନ୍ ଆସନ୍ ତନିତନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲେ ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ସନେଜେନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେତ ? ବନ୍ତ ମନଡ଼ କାକାଡାନ୍ ଲୁମଲେ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲେତେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ଆତଡ଼ ଆସିବାଦତବେନ୍ । ୨୧ ତିଆସନ୍ ମା ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେଲବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆନଡ଼ିଜଡ଼ଗଡ଼ ଏଡ଼ିୟତନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଖାଡ଼ଲେ ଅବୟ ଅନବଜଡ଼ନ୍ ଅବତୁୟଲବେନ୍ । ୨୨ ଆନିନ୍ ଆଞ୍ଜିୟ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଇସ୍ବେ ଅଃଲ୍ଲମଲୋ, ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଇସ୍ବଭାବରନ୍ ଅଃକର୍ଚ୍ଚନ୍ । ୨୩ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆରନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଜି* ଆଡିଡ଼, ଆନିନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃନ୍ନିଶ୍ଚୟଲୋ; ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେନ୍ ଆଡିଡ଼, ଆନ୍ନିଡ଼ଆତଡ଼ ଅଃକବଡ଼ଲୋ, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ସୋରୋସ୍ତାୟତମଲନ୍ । ୨୪ ଏଞ୍ଜାଲେତେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ରବୁତାଲେ ତରମ୍ପଗତନ୍ ଆସନ୍ ଅମେଡ଼ଲୁଡ଼େନ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆଅକ୍କାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ଲେନ୍ ଆ ଇସ୍ବେ ବୋୟଲେ ପାଡେନ୍; ଆନିନ୍ ତନିତନ୍ ଆଞ୍ଜାଡେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ମନଡ଼ଲୁଡ଼ଲନ୍ । ୨୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆଡ଼ଆୟଲବେନ୍, ବନ୍ତ ତ ନମି ପୁରାଡାବେନ୍ ଆ ତନୁରତୁରମଫଡ଼ ତ ତନେମରନ୍ ଆମଡ଼ ଏୟର୍ଚନାୟ ।

୩

ତୁକ୍ତିନ୍ ତ ଅୟତବନ୍

୧ *ତିଅନ୍ତମ୍, ଏ ଆସ୍ବରୁନେବୟ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଅୟତବବେନ୍ ମାନ୍ନେବ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆ ଅୟତବ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ଅଃଡୁର୍ଚ୍ଚନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲେତେନ୍ ଲବଗଃଡ଼ମନେବେନ୍ ଗିୟଲେ ଆନିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ତର୍ତ୍ତନେ, ଆମ୍ବେନ୍ କଡ଼ିଡ଼ଲେ ସେଡ଼ବା, ବପପ ଓୟଲେ ଇନ୍ନିଡ଼ ଏବଡ଼ତଡ଼େନ୍ । ୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନଡ଼ ଖଣ୍ଡମନେବେନ୍ ଗିୟଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଆବୟରବୁଡ଼ିତଞ୍ଜି । ୩ *ଆରି, ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ତରମ୍ପତମ୍ ଆସନ୍ ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଆ ସାର୍ସାରୁ, ସୁନାନ୍ ଆ ତନଲ୍ଲତଲ୍ ତ ମନଡ଼ରାତମନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଆଜନିଜି, କେନ୍ଆତେଜି ରନ୍ନୁଚନେବେନ୍ ତେଡ଼ଡ଼ ତଡ଼ । ୪ ଆର୍ପାୟ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ସଲନ୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଲବଡ଼ିନ୍ ତ ସନୟ୍ ବୁଡ଼ିନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଗନିୟଗିୟଲୋଡ଼ ମଡ଼ଗାତମ୍, ତିଆଡେ ରନ୍ନୁଚନେବେନ୍ ତେଏଡୋ । ୫ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ବୟଲେବଜଞ୍ଜି ନିୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ଆସାଲନ୍ ତକୋତାଲନ୍ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ଅୟତବ୍ ଆ ବନେ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି । ୬ ତିଅନ୍ତମ୍ ସାରାନ୍ ନିୟ ଅଭାମନ୍ଆତଡ଼ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋତାଲନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁ ଗାମଲେ ଓଡ୍ଡେଏନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସାରାନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ିଅନଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମନଡ଼ ଏଞ୍ଜାମଲନ୍ ତେନ୍, ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃକଡ଼ବେନ୍ । ୭ *ତିଅନ୍ତମ୍, ଏ ଆଞ୍ଜାଡ଼ବୟ୍ନେମରଜି, ତୁକ୍ତିବେଞ୍ଜି ଏରବସ୍ତୁଜି ଗାମଲେ ଜନାତାଲେ ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ମନଡ଼ ଅଲ୍ଲିଡ଼ିଅନ୍ଲେ ମାୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏସ୍ବାକ୍ସେ ଏଅମ୍ପେଡ଼ଡ଼, ଆନିନ୍ ନିୟ ଆମନ୍ ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅନମେଡ଼ତାଗୋ ଆ ତନିୟତିୟ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ; ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ମନଡ଼ ଖଣ୍ଡମଲନ୍ ତେନ୍, ପାର୍ଚନାଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ତନଡ଼ତଡ଼ତାଗୋ ଅଃଡ଼େବେନ୍ ।

ମନଡ଼ ଲନ୍ମମନ୍ ଆସନ୍ ତଣ୍ଡନ୍

୮ ଆସନ୍ଲେଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତବେନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଆବମନ୍ନନ୍ ଏମ୍ପେନାବା, ସୁକ୍ସେ ତୁକ୍ସେ ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲମାୟମାୟଲନ୍ ତକୋନାବା, ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲତୁଡ଼ୟମବା, ସୟ୍ ଉଗରନ୍ ତ ଲବଗଡ଼ ବୁଡ଼ିଲନ୍ ତକୋନାବା । ୯ ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏର୍ମମନ୍ଡ଼ ଖଣ୍ଡମଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତୁଲଡ଼ଲେ ଏର୍ମମନ୍ଡ଼ ଏଞ୍ଜାମତଡ଼େ, ଆନ୍ନିଡ଼ ସୟପଲବେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏସ୍ବୟପଡ଼ଡ଼; ଆର୍ପାୟ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଆସିବାଦବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡ୍ଡେଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ କେନ୍ ଆ କାକାଡା ଏଲ୍ଲମେନ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସିବାଦନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ । ୧୦ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତ୍ରଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼, "ଆନା ସୁକ୍ସେ ତକୋନେନ୍ ସାୟତେ, ଆରି ମନଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ଗିୟଗିଜନ୍ ସାୟତେ, ଆନିନ୍ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ବନେଜି ବଡ଼ତଡ଼େନ୍ ତଡ଼, ଆରି ପାତ୍ୟାନ୍ ବଡ଼ତଡ଼େନ୍ ତଡ଼ ।

* ୨:୨୩ 2:23 କଞ୍ଜେଞ୍ଜି   ✨ ୩:୧ ୩:୧ ଏପିସି ୫:୨୨; କଲସି ୩:୧୮   ✨ ୩:୩ ୩:୧ ତିମତି ୨:୯   ✨ ୩:୨ ୩:୨ ଏପିସି ୫:୨୫; କଲସି ୩:୧୯

୧୧ ଆନିନ୍ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ତଡ଼େ ତଡ଼,
ଆନିନ୍ ସମ୍ପରା ଉଗରନ୍ ବାଢ଼େ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ ।

୧୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ତର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଗିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ତଜି,
ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପାର୍ତନାଲଞ୍ଜି ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଅମତଡ଼ତେ,
ବନ୍‌ତ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରୁଲୁମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ପ୍ରବୁନ୍ ସଙ୍ଗାତାତଜି ।”

୧୩ ଆରି ଆମ୍ବେନ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ମନ୍ ଆସନ୍ ଅବନ୍‌ହୁୟ୍‌ବଲନ୍ ଏତକୋଲନ୍ ତେନ୍,
ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆନା ଆମ୍ବେନ୍‌ଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟ୍‌ବେନ୍ ? ୧୪ ଆରି ତରମ୍‌ଗତନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତନଣ୍ଡାୟ୍‌ନ୍
ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତେନ୍, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସିବାଦନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ; ଆନିଞ୍ଜି ବବତଡ଼ଲ୍‌ବେଞ୍ଜି ତେନ୍,
ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ କି କୋଲ୍‌ବଲ୍‌ୟ୍‌ଲେ ତେତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ । ୧୫ ବନ୍‌ତ ସମ୍ପରା ଉଗରୁବେନ୍ ବାଢ଼େ
କ୍ରିସ୍‌ମ୍‌ଆତଡ଼ ପ୍ରବୁ ଗାମ୍‌ଲେ ମାନ୍‌ବେ; ଅରାସାଦେବେନ୍ ଇନି ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼
ସେକ୍‌ଲ୍‌ବେନ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନାଲ୍‌ଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆଏଡ଼ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋନାବା । ୧୬ ବନ୍‌ତ
ଲବ୍‌ଗଡ଼ ବୁଡ଼ିଲନ୍, ବଡ଼ଡ଼ନ୍ ବାଢ଼େ ତ ମନଡ଼ ବିବେକନ୍ ବାଢ଼େ ଜାଲ୍‌ଡ଼ବା, ଏଢେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି
କ୍ରିସ୍‌ମ୍‌ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ମନଡ଼ ଏଞ୍ଜାଣ୍ଡମତନେନ୍ ଆସନ୍, ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କାଙ୍ଗାନ୍
ଅବତୋସାତବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ଗରୟ୍‌ମଡ଼ତଜି । ୧୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା
ଲୁମ୍‌ଲେ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡ୍ରେତବନ୍ ସିଲଡ଼, ଆର୍‌ପାୟ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌ ତକୋସନ୍ ତେନ୍, ମନଡ଼
କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡ୍ରେତବନ୍ ମନଡ଼ । ୧୮ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼
ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍‌ମ୍‌ ନିୟ୍‌ ତରମ୍‌ମାତ୍ ତେଲୋଜନଡ଼ତେନ୍ ଏରତରମ୍‌ମରଞ୍ଜି
ଆ ଇସ୍‌ଏ ଆସନ୍ ବତର ରବୁଏନ୍ । ଆନିନ୍ ଜେଲ୍‌ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ରବୁଏନ୍, ବନ୍‌ତ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍
ୟର୍‌ମେଡ଼ଲେ ଡୋଲନ୍ । ୧୯ ତେଡେ ନିୟ୍‌ ଆନିନ୍ ଆବଣ୍ଡି ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଲେ ଅସ୍‌ପୁଡ଼ବରେ
। ୨୦ ପୁର୍‌ବାନ୍ ନୋଅନ୍ ଡୋଙ୍ଗାନ୍ ଆଡୁବେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ ସନଏନ୍ ବାଢ଼େ ଜଗେଲେ
ତକୋଲନ୍, ତି ଆ ତିନ୍ନା ତି ଆ ପୁରାଡ଼ାମରଜି ପେଲ୍‌ଲାଞ୍ଜି । ତି ଆ ଡୋଙ୍ଗାଲୋଡ଼ ଅସୋୟ୍‌ ମନ୍‌ରା
ଗନ୍‌ଲଞ୍ଜି, ଆଡେଜା ତୁମ୍‌ ଡାଆଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମେଡ଼େଞ୍ଜି । ୨୧ ତିଆଡେ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍
ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେନ୍ ଆ ତଲ୍‌ବଡ଼ା ଅନ୍ତମ୍, କେନ୍ ଆ ତଲ୍‌ବଡ଼ା ତଅଡ଼ନ୍ ଆଡିଲ୍ ଅନବତଉତନ୍ ଆସନ୍ ତଡ଼,
ଆର୍‌ପାୟ୍‌ ମନଡ଼ ବିବେକନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼ ପାର୍ତନାନେନ୍ ତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ମ୍‌ ଆ ଯନ୍‌ମେଡ଼
ବାଢ଼େ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼ତେ । ୨୨ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ମ୍‌ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜିରେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଜଡ଼ୋମସିଗଡ଼
ଆତଙ୍ଗୁମ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲ୍‌ଡ଼ବରମରଞ୍ଜି, ରନପ୍ରିନ୍ ତ ବୋସାନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମାନ୍‌ଲେ
ତକୋତଞ୍ଜି ।

୪

ଆବ୍‌ୟ୍‌ବୁଡ଼ିମରନ୍

୧ କ୍ରିସ୍‌ମ୍‌ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ମନ୍‌ବେନ୍ ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେନାବା;
ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରା କ୍ରିସ୍‌ମ୍‌ ଆସନ୍ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ତେଡେ, ଆନିନ୍
ଇସ୍‌ଏନ୍ ସିଲଡ଼ ସବ୍‌ଟାଲନ୍ ତକୋତନେ । ୨ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନମି ସିଲଡ଼ ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଜାୟ୍‌ ପୁର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍
ଆମେଡ଼ ଏତକୋତନ୍, ତିୟ୍‌ତେ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍‌ ତଅଡ଼ାଗୋ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏରଲୁମ୍‌ମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍‌ମ୍‌
ବାଢ଼େ ଲନ୍‌ମ୍‌ନାବା । ୩ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏରତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଏଞ୍ଜାଣ୍ଡମଲନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଡାରିନେନ୍,
ମନଡ଼ତତନ୍ ଆନିଝୟ୍‌ମ୍, ଗାସାଲନ୍, ଲେଡ଼ନେନ୍ ଜୟ୍‌ନେନ୍, ମନଗାତନ୍ ତ ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ସନ୍‌ପୁପୁରନ୍
ଏଲ୍‌ମେନ୍ । ୪ ନମି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ତି ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଏଞ୍ଜାମେ, ତିଆସନ୍
ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ତି ତେତଜି କି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିଣ୍ଡାୟ୍‌ତବେଞ୍ଜି । ୫ ବନ୍‌ତ ଅଙ୍ଗା ଆ ଇସ୍‌ର ଆମେଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ
ଆରବୁମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବିସାରନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋତନ୍, ତି ଆ ମୁକ୍ତାବାନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ
ଇସାବ ତିୟ୍‌ତଜି । ୬ ଏଙ୍ଗାଲ୍‌ତେନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆମେଡ଼ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବିସାରନ୍
ଅଞ୍ଜେଲ୍‌ଜି ଜନଡ଼ତେନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପୁରାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅମେଡ଼ତଜି, ତିଆସନ୍ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼
ନିୟ୍‌ ମନଡ଼ବରନ୍ ଅନସ୍‌ପୁଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ ।

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଜି ଜୁବାୟ୍‌ଲେ ଆଡ୍ରେକ୍ଟୋତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା

୫:୧୪ ୩:୧୪ ମାଡିଭ ୫:୧୦

୭ ଅତ୍କୋନିଆତେ ଆସନ୍ ଅନଞ୍ଜିତ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ତୁୟାୟଲାୟ । ତିଆସନ୍ ଆକୟତମଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆରି ପାତନାନେନ୍ ଆସନ୍ ଜାଗର୍ତ୍ତ ତକୋନାବା ।^୮ ଆରି ସମ୍ପରା ଉଗରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲହୁଡ଼ୟମବା, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତନ୍ନୁଡ଼ୟମନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ଇର୍ସେନ୍ ମୁମ୍‌ତେ ।^୯ ଏକ୍‌ସ୍‌ତୁଡ଼େନ୍, ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲସାକ୍‌କେବା,^{୧୦} ଇସ୍‌ରନ୍ ତିଲେ ମନ୍‌ରାନ୍‌ଆତଡ଼୍ ମନଡ଼୍ ମନଡ଼୍ ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ଞ୍ଜି ତିୟ୍‌ଲବେନ୍, ଆନା ଅଙ୍ଗା ତନିୟ୍‌ତିୟ୍‌ ଏଞ୍ଜାଢେନ୍, ତିଆତେ ବୟନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲସାକ୍‌କେନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ୍ ବୁଢ଼ିମର୍ ଗୁମ୍‌ସ୍ତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତିଆତେ ଞ୍ଜଣ୍‌ମନାବା ।^{୧୧} ଆନା ଅସ୍ତୁବ୍‌ବର୍ତ୍ତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ର ଆ ବର୍ନେ ଆରସ୍ତୁବ୍‌ବର୍ତ୍ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍ ଅସ୍ତୁବ୍‌ବରେତୋ; ଆନା ସେବା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ର ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ବୋସାନ୍ ଆଞ୍ଜାଢେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଅନ୍ତମ୍ ସେବାଏତୋ; ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଅମ୍ପେଲେ ଇସ୍‌ରନ୍ ଗନ୍ତୁ ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତେତେ; ଆଏଡ଼ର୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ରନପ୍ରିନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତେ । ଆମେନ୍ ।

କ୍ରିସ୍ତୁଗଡ଼ନେନ୍ ଆସନ୍ ତଣ୍ଡନ୍

୧୨ ଏ ତନ୍ନୁଡ଼ୟମତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି, ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ତନଶ୍ଟାୟ୍ ତଗୋନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ ଅଡ଼ୋତାୟ୍, ତିଆତେ ବରନ୍ତଡ଼୍‌ତାନ୍ ଆ ଗନତେଲ୍‌ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ସାନ୍ନି ତେତଡ଼୍‌ବେନ୍ ତଡ଼୍ ।^{୧୩} ଆର୍‌ପାୟ୍ ସର୍ତ୍ତାନାବା, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଞ୍ଜାଢେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେମା ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମାୟ୍‌ଲନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଢେନ୍; ଆରି ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତାତେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ମାଡ଼୍ ସର୍ତ୍ତାତବେନ୍ ।^{୧୪} କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ନିଶ୍ଟାୟ୍‌ଲବେଞ୍ଜି ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଆସିର୍‌ବାଦନ୍ ଏଞ୍ଜାଢେନ୍, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗନ୍ତୁତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଅମଡ଼୍‌ବେନ୍ ତକୋତନେ ।^{୧୫} ତିଆସନ୍ ଅମଡ଼୍‌ଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ଆନ୍ନିଡ଼୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ସମ୍‌ବତାଲେ, ରାଉତାଲନ୍, ତୋସାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ, ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମଡ଼୍‌ଡ଼୍‌ତାଲେ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଞ୍ଜାଢ଼େତେ ତଡ଼୍ ।^{୧୬} ବନ୍‌ତ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଏମ୍‌ପାୟ୍‌ଲନ୍ ଆସନ୍ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଢେନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଗରୟ୍‌ତଡ଼୍‌ବେନ୍; ଆର୍‌ପାୟ୍ ଆମ୍ପେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼୍ ସେକେବା ।

୧୭ ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆସିଂ ସିଲଡ଼୍ ବିସାରନ୍ ଉନେନ୍ ଆସନ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ୍, ଆରି ପର୍ତ୍ତମ୍‌ଅମଡ଼୍‌ଲେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ବିସାରନ୍ ଉଲନ୍ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲ୍‌ତେନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଲ୍‌କେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆତନିଞ୍ଜି ପନବ୍‌ରତନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ ତେତଜି ?^{୧୮} ଆରି ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡିଡ଼୍, “ତରମ୍ପରଞ୍ଜି ଅନ୍‌ରନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼୍ ଆସନ୍ ତିୟ୍‌ନେ ଆ ତଣ୍ଡ ତେନ୍,

ଏରଡ଼ରମ୍ପରଞ୍ଜି ତ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ତିଅଙ୍ଗା ଆ ତଣ୍ଡ ଅରଃ ତେଏଞ୍ଜି ?”

୧୯ ତିଆସନ୍ ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ ବାଞ୍ଜେ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଞ୍ଜାଢ଼େତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅରାସାନେତମ୍ ଗନବ୍‌ତେଲ୍‌ମର୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମଡ଼୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ତମଲନ୍ ମନଡ଼୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ଲେ ତକୋନେତଜି ।

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଗୋସ୍ତାମେଡ଼

୧ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ପାପୁର୍ ଆମ୍ପୁଟ୍‌ଗଡ଼ମର୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ମଣ୍ଡଡିଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ପାପୁର୍ ଆମ୍ପୁଟ୍‌ଗଡ଼ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ବର୍ତ୍ତବେନ୍, କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ତନଶ୍ଟାୟନ୍ ଆଞ୍ଜାଢେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍ ନିୟ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତାୟ୍, ଆରି ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ରିୟ୍‌ତାତେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଖେନ୍ ନିୟ୍ ତେଞ୍ଜେ ମାୟ୍‌ତନାୟ୍ ।^୨ ଇସ୍‌ରନ୍ ଅଙ୍ଗା ଗୋସ୍ତାମେଡ଼ ଅସିଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ସୋରୋସ୍ତାୟ୍‌ଲବେନ୍, ତିଆତେ ମନଡ଼୍ ତୁର୍‌ବା, ଅବାଲ୍‌ଜି ଏଲ୍‌ମତଡ଼୍, ଆର୍‌ପାୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ଇସ୍ତୁମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଲବଡ଼ୟ୍‌ଲନ୍ ଲୁମ୍‌ବା, ଲାବନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼୍ ଆସନ୍ ଆସାଲନ୍ ଏଲ୍‌ମତଡ଼୍, ବନ୍‌ତ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ବା ।^୩ ଆରି ଅଙ୍ଗା ମନ୍‌ରାଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟ୍‌ଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଅସିଲୋଡ଼୍‌ବେନ୍ ବିଡ଼ାରନ୍ ତନିୟ୍‌ନ୍ ତେଲୋ, ଆମଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ଆମ୍ପେନ୍ ଏବ୍‌ସୋଡ଼ାସୋଡ଼ାତଡ଼୍‌ନେ, ଆମଡ଼୍‌ଞ୍ଜି ଆମ୍ପେନ୍ ଅବୟ୍ ଅନବ୍‌ଜଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମନଡ଼୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମ୍‌ବା ।^୪ ମୁଡ଼୍ ତୁର୍‌ବେଡ଼ମରନ୍ ଆରବ୍‌ଗିୟ୍‌ତାତନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆମ୍ପେନ୍ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼୍ ରନ୍‌କବନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼େ, ତିଆତେ ଆଙ୍ଗିୟ୍ ଅଃନ୍‌ଡିଲେ ।

୫ ଏଞ୍ଜେଲେମା, ଏ ବେଣ୍ଡିଆସିୟ୍‌ଜି, ଆମ୍ପେନ୍ ଆମ୍ପୁଟ୍‌ଗଡ଼ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ମାନ୍‌ବୋଲି, ଆମ୍ପେଞ୍ଜି ଅତ୍କୋନିବେନ୍ ଲଗଡ଼୍ ବୁଢ଼ିନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଜିଜିନାବା, ଜନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍

୫:୨ ୫:୨ ଜନ ୨୧:୧୫-୧୭

ଆଇଡିଡ଼, “ଇସ୍‌ରାଏଲ କଳ୍ପିତ ଫରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଡ଼ଡ଼ଜି, ଆରି ଅବସନ୍ନାତମନେମରଞ୍ଜି ସାୟୁମତଜି ।”
 ୬ *ତିଆସନ୍, ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ବୋର୍ସା ଅସିନ୍ ଆ ଜାୟତା ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବସନ୍ନାତମନାବା, ଏଡେଲତେନ୍ ଆନିନ୍
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ନା ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ଅମ୍ବତାୟତବେନ୍ । ୭ ଅନିଃୟମବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ ତିୟବା,
 ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡୋନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇୟମତେ ।

୮ ଅବସେଭାଲନ୍ ଜାଗର୍ ଡକୋନାବା । ବନେରାମରବେନ୍ ସନ୍‌ମନ୍ ସିଅକିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗୁର୍ମ୍‌ମଲେ
 ଆନା ଜୋମାୟ ଗାମଲେ ସାୟଲେ ବୁଲ୍ଲେତେ । ୯ ଡର୍ନେଲୋଝନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ଡକୋଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼
 ତଡ଼ବା, ଆରି ପୁର୍ତ୍ତଲୋଝନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଡର୍ନେ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ବେଞ୍ଜି ନିୟ କେନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ତନଶ୍ଟାୟନ୍
 ଞାଡ଼ଜି, ତିଆତେ ଆମ୍ବେନ୍ ଜନାବେନ୍‌ତୋ । ୧୦ କ୍ରିସ୍ଟ ଜିସୁନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଅଃନ୍ନଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ଗନ୍‌ଗୁ
 ପନେମେଡ଼ଲୋଝନ୍ ମାୟନେନ୍ ଆସନ୍ ସନାୟୁମମର୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଓଡେଲବେନ୍, ବସନ୍ନେଃ
 ଆ ତନଶ୍ଟାୟ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼, ମବଡ଼ିରତବେନ୍, ସବଡ଼ଡ଼ବେନ୍, ରବଡ଼ୋତବେନ୍,
 ଗବ୍‌ରିତବେନ୍ । ୧୧ ଆଏଡ଼ର୍ ଆ ବୋର୍ସାନ୍ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

ଆତନିକ୍ତି ସନଙ୍କଡେନ୍

୧୨ *ସିଲାନ ଅବୟୁ ଅରାସାନେତମ୍ ସସର୍ ଡର୍ନେମର୍, କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡିତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍
 ଞେନ୍‌ଆତଡ଼ ସାଜଲ୍‌ୟ, ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆଜାଡିନ୍ ଆ ସନାୟୁମମ୍ ଆ ବର୍ନେ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼
 ଅନବଡ଼ୟୁବନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲାୟ, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତି ଆ ସନାୟୁମଲୋଡ଼ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ଡକୋନାବା ।

୧୩ *ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆସେପ୍ରାଏନ୍ ବାବିଲୋନ୍ ତେସାନ୍ ଆ ମଣ୍ଡୁଡି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ଡାଙ୍ଗଡ଼ାଅନ୍‌ଞେନ୍ ମାର୍କନ୍
 ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋମତବେନ୍ । ୧୪ ତନ୍‌ଡ଼ୟମନ୍ ବାଭେ ତର୍ଡମ୍ ଅଲ୍‌ଜୋରଜୋରେ ଅଲ୍‌ନମସ୍‌ସାରବା ।
 କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସନୟୁ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଡକୋନେତୋ ।

☆ ୫:୬ ୫:୭ ମାଟିର ୨୩:୧୨; ଲୁକ ୧୪:୧୧; ୧୮:୧୪ ☆ ୫:୧୨ ୫:୧୨ ଅନାପ୍ତାୟ ୧୫:୨୨,୪୦ ☆ ୫:୧୩ ୫:୧୩ ଅନାପ୍ତାୟ ୧୨:୧୨,୨୫;
 ୧୩:୧୩; ୧୫:୩୭-୩୯; କଲସି ୪:୧୦; ପିଲିମନ୍ ୧:୨୪

ପିତରଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ପତ୍ର ପିତ୍ରନ୍ ବାଗୁତର ଇଞ୍ଚନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ନିୟ ପିତ୍ରନ୍ ଇତେନ୍ । କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି ତ ପରାନ୍ସାଭି କାକାଡ଼ାନ୍ ଆରଲୁମତେଞ୍ଜି ଆ ୨ । ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼୍ ଜନାଲଟନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇତେନ୍୧:୧୭-୧୮ । ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼୍ ଇସ୍ବରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଗିଆନ ତକୋ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି କେନ୍ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅମ୍ବଡ଼ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଜାଲଡ଼ଲେ ରପ୍ତିତଜି ।

ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆରି ଅଃୟନାୟ୍ ଗାମଲେ ବର୍ଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଇତଲମରନ୍ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ସେଡ଼ଲେ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇତେନ୍ ୩:୧ । ଇସ୍ବରନ୍ ଗାମତେ, ଆନ୍ତିଢ଼କା ସେଏଡ଼ତଡ଼େଜି ତଡ଼୍, ଆର୍ପାୟ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼୍ ଯର୍ଭନ୍ ଅନୁରନ୍ ଖାଡ଼େତଜି ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଅବ୍ତିତନାୟ୍ ୩:୮-୯୩:୧୪ ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାଲ୍ଡାଡ଼୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୨
- ୨. କ୍ରିସ୍ଟନ୍ମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଅନୋଡ଼େନ୍ । ୧:୩-୨୧
- ୩. କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି । ୨:୧-୨୨
- ୪. ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ । ୩:୧-୧୭

୧ ଖେନ୍ ସିମନ୍ ପିତ୍ରନ୍, ଖେନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର ଆରି ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଡ଼ନେମର, ଇସ୍ବରଲେନ୍ ତ ଅନୁରମର ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆ ତରମ୍ମ ଅମ୍ବେଲେ ଆନାଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମଡ଼ଗାତମ୍ ଆ ତର୍ନେ ଆବସମାନନ୍ ଏଞ୍ଜାଢ଼ଲାୟ୍, ଆମଡ଼୍ବାଞ୍ଜି କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆପ୍ତାୟ୍ତାୟ୍ ।

୨ ଇସ୍ବରନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁଲେନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼୍ ଆ ଗିଆନ ବାଭେ ଅମଡ଼୍ବେନ୍ ସନାୟ୍ମନ୍ ତ ସନୟ୍ମନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ ତେଏଡ଼ୋ ।

ଇସ୍ବରନ୍ ଆନୋଡ଼େ ତ ଆ ସନେତାନ୍

୩ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ମନଡ଼୍ ବନ୍ତୁଡ଼ିନ୍ ବାଭେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଓଡ଼େଲଡ଼ଲନ୍, ଆନିନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ଗିଆନ ବାଭେ ଆ ବୋସାନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ନ୍ ତ ତରମ୍ମ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ମମନ୍ ଆସନ୍ ଅଡ଼କୋ ସନାୟ୍ସାୟ୍ଲେଞ୍ଜି ତିୟ୍ତିୟ୍ଲଡ଼ଲନ୍ । ୪ ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼୍ ଆବାସାଲଡ଼ଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ଗାତମନ୍ ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ଜି ତିୟ୍ତିୟ୍ଲଡ଼ଲନ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତନିୟ୍ତିୟ୍ଜି ବାଭେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ସିଲଡ଼୍ ଆନ୍ନାଲନ୍ ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ରୁଆଡ଼ତାଗୋ ଆ ଖଣ୍ଡମନେଲୋଡ଼୍ ମାୟ୍ନାବା । ୫ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତର୍ନେନ୍ ବୟନ୍ ମନଡ଼୍ ବୁଡ଼ିନ୍, ମନଡ଼୍ ବୁଡ଼ିନ୍ ବୟନ୍ ଗିଆନନ୍, ୬ ଗିଆନନ୍ ବୟନ୍ ଆକୟ୍ତମନେନ୍, ଆକୟ୍ତମନେନ୍ ବୟନ୍ ସିନଏତମନ୍, ସିନଏତମନ୍ ବୟନ୍ ତରମ୍ମଲୁମନ୍, ୭ ତରମ୍ମଲୁମନ୍ ବୟନ୍ ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ତମ୍ ଲନୋବନ୍ ଆରି ବନୋଞ୍ଜାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତର୍ତମ୍ ଲନୋବନ୍ ବୟନ୍ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ମାୟ୍ନାବା । ୮ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗୁନଜି ଅମଡ଼୍ବେନ୍ ଗୋଗୋଜେନ୍ ତେନ୍, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆମଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ଗିଆନ ବାଭେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଉୟ୍ବତବେନ୍ ଆରି ଅଜତବେନ୍ । ୯ ବନ୍ତ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗୁନ ଆନା ଆମଡ଼୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼୍, ଆନିନ୍ ସଡ଼ାଜନ୍ଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଅଃର୍ଭପ୍ତିଏ, ଆନିନ୍ କାଡ଼୍ପୁନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆମ୍ବଡ଼୍ ଆ ଇର୍ସେଲୋଡ଼୍ ସିଲଡ଼୍ ମଡ଼ିରୁ ଆଡ଼େଏନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି କରୋଡ଼ାଏନ୍ ।

୧୦ ତିଆସନ୍ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼୍, ତନାନ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ସେଡ଼ାଲେ ଓଡ଼େଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋନାବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏନ୍ନେଲେ ଏଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଆଜିୟ୍ ଅଃଭୁଡ଼୍ବେନ୍ । ୧୧ ଏଭେଲ୍ତେନ୍ ଅନୁରମର ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟଲୋଡ଼ନ୍ ଗଜାନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ରୟ୍ଡନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ ।

୧୨ ତିଆସନ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଜନାଜି ଆରି ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆଜାଡ଼ିଲୋଡ଼୍ ଗବ୍ରିଲନ୍ ଆଡ଼କୋନେଜି ଜନଡ଼୍ତେନ୍, ଖେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼୍ ଆରି

ବର୍ତ୍ତବେନ । ୧୩ ଖେନ ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଜାୟ କେନ ଆ ତମ୍ବସିଲୋଡ଼ ତକୋତନାୟ, ତିୟତେ ତିନ୍ନା ଜାୟ କେନ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବର୍ତ୍ତବେନ; କେନଆତେ ଲନୁମ୍ବେନ । ୧୪ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ ଖେନଆତଡ଼ ଏଙ୍ଗାଲେ ବର୍ତ୍ତୟ, ଏଭେଲେମା କେନ ତମ୍ବସି ତଅଡ଼ଖେନ ଅମ୍ବେଡ଼େରୟତାୟ ଗାମ୍ବେଲେ ଖେନ ଜନା । ୧୫ ଆରି, ଖେନ ରବୁଲୟ ସିଲଡ଼ ନିୟ ତେନ, ଏଙ୍ଗାଲେତେନ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ ଆ ବର୍ନେଜି ତିତାନ୍ ଏମ୍ବେଡ଼େ, ତିଆସନ୍ ଖେନ ଏରତାୟ ଗୋୟତାୟ ।

କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ

୧୬ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଇନଲେନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଆ ବୋର୍ଯା ତ ଆନିନ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବର୍ବେନ, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଇନଲେନ୍ ପୁର୍ବାବରଞ୍ଜି ଏଃକର୍ଚନାୟ; ଆର୍ଯାୟ ଇନଲେନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ଆ ବୋର୍ଯା ଏଗାୟତମ୍ବଲାନ କି ସାକିନ୍ ଏତିୟଲାଇ । ୧୭ ଆପେୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ ଆରମ୍ବେସନ୍ ଆତିଡ଼ ଇନଲେନ୍ ତେଭେନ୍ ଏତକୋଲନାୟ; ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ କେନ ଆ ବର୍ନେ ଅଡ଼ୋଲାଇ, “କେନଆନିନ୍ ତନୁଡ଼ୟମ୍ ତାଙ୍ଗାତାଅନଖେନ୍, କେନ ଆମ୍ବେଡ଼େ ଖେନ ମଅୟତାତୟ ।” ୧୮ ଇନଲେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ମଡ଼ିର୍ ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଲଲେନ୍ ଆତିଡ଼ କେନ ଆ ବର୍ନେ ଇନଲେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଏଅମ୍ବେଡ଼ଲାଇ ।

୧୯ ତିଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆବର୍ବେନେଞ୍ଜି ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ଲୋଡ଼ ତର୍ନେଲେନ୍ ରତୋଏନ୍; ତିଆତେ ଲୋଡ଼ଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତରେ ଆ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଆ ପିକତୋଡ଼ ଅନ୍ତମ୍, ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ସାଆରେନ୍ ଜାୟ ଉଗରଲୋଡ଼ବେନ୍ ତୋତାନ୍ ଆ ତୁଡ଼ୟ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ତୁଡ଼ନାଞ୍ଜନ୍ ଜାୟ, ଆମ୍ବେଡ଼େ ମନ୍ବେନ୍ ତିୟତମ୍ବନାବା । ୨୦ କେନଆତେ ଆମ୍ବେଡ଼େ ଜନାବେନ୍‌ତୋ, ସାସ୍ତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇତିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତିଡ଼ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଗନ୍‌ଲୁଡ଼ଲେ ଅଃର୍ପ୍ରାଏ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅନ୍ତିଡ଼ ଆ ପୁର୍ବାଃତେବର୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁନ୍ ବାଭେ ଆଜିୟ ଅଃବୁଡ଼ଲନାୟ, ଆର୍ଯାୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆରାଗ୍ଣାୟଲାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାତାନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମ୍ବେ ସିଲଡ଼ ଆଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆ ବର୍ନେଜି ବର୍ଞି ।

9

କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତ କଣ୍ଡାୟ ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି

୧ ବନ୍‌ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଲୋଡ଼ କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ନିୟ ତୁଡ଼ଲନାଜି, ଏଭେଲେ ଅମ୍ବେଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ ନିୟ କଣ୍ଡାୟ ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ତନାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆରବ୍‌ସେଡ଼ଲଡ଼ତନେନ୍ ଆ କଣ୍ଡାୟବର୍ଜି ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟତଜି, ଆରି ଅଙ୍ଗା ପ୍ରବୁ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଞିଏଞ୍ଜି, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ନିୟ ଇନଲେନ୍ ଜନା ତଡ଼ ଗାମ୍ବେଲେ ଆନିଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍‌ଆତଡ଼ ଜନା ତଡ଼ ଗାମ୍ବେଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଏରକୋମ୍‌ଡ଼ାଗୋ ଅବ୍‌ସେଃଡ଼ମ୍‌ତଞ୍ଜି । ୨ ଆରି, ଜବ୍ର ମନ୍‌ରା ମନ୍‌ଡ଼ତତନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତଜି, ଆରି ଆଲଭେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆକାଡ଼ି ତଡ଼ରନ୍ ନିଣ୍ଡୟତାତେ । ୩ ଆନିଞ୍ଜି ରନ୍ନାନ୍ ଆ ଲୋବ ଆସନ୍ କନଣ୍ଡାୟବରନ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଲେ ଅମ୍ବେଡ଼େନ୍ ସିଲଡ଼ ତକାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଏରତଜି ଗୋୟତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପନବରତନ୍ ଆମ୍ବେଡ଼େମା ସିଲଡ଼ ଆତକ୍ଲୋ ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ଅଃବୁଡ଼େଞ୍ଜି, ଲଗୁରୁଡ଼େତଜି ।

୪ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବର୍ମରଜିଆତଡ଼ କେମାନ୍ ଏରତନିୟନ୍ ବିସାର ଅନେମ୍ବେନ୍ ଆସନ୍ ଲୋଡ଼ଡ଼ ନରକଲୋଡ଼ନ୍ ପିତେଞ୍ଜି । ୫ ଆନିନ୍ ଆମ୍ବେଡ଼େ ଆ ପୁତ୍ ନିୟ ଅଃବୁମ୍‌ରେଡ଼ଲୋ, ବନ୍‌ତ ତରମ୍ବ ଖନଡ଼ତିୟମ୍‌ର ନୋଅନ୍ ତ ଆସିମ୍‌ରଞ୍ଜି ସାତଜଣା ତୁମ୍ ଡୋବ୍‌ଲେ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ ତାଆନ୍ ବବ୍‌ରିଜେନ୍ । ୬ ଆନିନ୍ ସବୋମାନ୍ ତ ଗମୋରା ଗଡ଼ାନ୍ ପନବରତନ୍ ତିୟତେ ତଗୋନ୍ ବାଭେ ପାଡ଼ୋ ଅମ୍ବେଡ଼େଲେ କୋମାବନ୍ ଗବ୍‌ଡେଲେନ୍, ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ଏରତରମ୍ବମରଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଗୋ ତେତଜି ତିଆତେ ଅବ୍‌ଜଡ଼ଲେ ଅନବ୍‌ତୁଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅମ୍ବେଏନ୍ । ୭ ଆରି ଲୋଟନ୍ ଇର୍ସେମରଞ୍ଜି ଆ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅବ୍‌ମେଡ଼େନ୍ । ୮ ତରମ୍ବମ୍‌ର ଲୋଟନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆତିଡ଼ ଏରତରମ୍ବମରଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର୍ ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟଲେ, ଅମ୍ବେଡ଼େଲେ ଆ

୫ ୧:୧୭ ୧:୧୭ ମାଡ଼ିଭ ୧୭:୧-୫; ମାର୍କ ୯:୨-୭; ଲୁକ ୯:୨୮-୩୫

ଉଗ୍ରରଲୋଫନ୍ ଆନିନ୍ ସନିନ୍ନାତାଏନ୍ । ୯ ମନାଲ୍ଲମାଲନ୍ ସିଲଡ୍ ତରମ୍ମମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ତ ଏରତରମ୍ମମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ବିସାର ଇଫନ୍ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଜନା । ୧୦ ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ତଅଡ୍ତାଗୋ ଆ କାକାଡା ଲୁମ୍ତଜି, ପ୍ରବୁନ୍ଆତଡ୍ ଅଃମ୍ମାନ୍ନେଏଜି ।

ଆନିଞ୍ଜି କଞ୍ଜି, ଜି, ଆଇସୁମ୍ମଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଲନ୍ମମ୍ତଞ୍ଜି, ଗନ୍ମୁତମ୍ ବୋସା ଲନ୍ମମ୍ମଞ୍ଜି ନିଶ୍ଚୟତଜି, ଆରି ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ ବନେଜି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି । ୧୧ ଅଡ୍କୋନ୍ ସିଲଡ୍ ବୋସାତମନ୍ ଆ ପାଢ୍ଲଡ୍ବରମ୍ମରଜି ନିୟ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ମୁଲ୍ଲଲୋଫ୍ ଗନ୍ମୁତମ୍ ବୋସା ଲନ୍ମମ୍ମଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦଲୋଫ୍ ନିଶ୍ଚୟଲେ ଅଃକନେଜି । ୧୨ ବନ୍ତ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ନଡ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଏଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତ ଅୁତ୍ରମ୍, କେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବୁଡ୍ଡଞ୍ଜି ବାଞ୍ଜେ ଖଣ୍ଡମ୍ତଞ୍ଜି, ରନବୁନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆନିଞ୍ଜି ଜନମ୍ମୁତଏଞ୍ଜି, ଅଞ୍ଜା ବନେ ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ନଡ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଏଜି, ତିଆତେଜି ନିଶ୍ଚୟତଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଜନ୍ତଞ୍ଜି ଅୁତ୍ରମ୍ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଅବଗୁରୁଡ୍ଡେତଞ୍ଜି । ୧୩ ଆନିଞ୍ଜି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ତଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଞ୍ଜେଲେମା ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଖାଡ୍ଡତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତମ୍ବାବନ୍ ତଅଡ୍ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଲୁମ୍ତଲେ ସର୍ତ୍ତାତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି କନଶ୍ଚାୟନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ କାକାଡାଲୋଫ୍ ଅୁତ୍ରମ୍ ସର୍ତ୍ତାତଞ୍ଜି ଆରି ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟ୍ଲନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତଞ୍ଜମ୍ତଜି, ଆଲଭେଡ୍ଲୋଫ୍ ଅମ୍ମେନ୍ ନିଶ୍ଚୟତାଗୋ, ଗନ୍ରୟତାଗୋ ତେତବେନ୍ । ୧୪ ଆମତଞ୍ଜି ଜୁଣ୍ଡଡ୍ବିବଜନ୍ ଅୁତ୍ରମ୍ ଇସେଲ୍ଲମ୍ ସିଲଡ୍ ଅଃଲୋଲୋନେ, ଆନିଞ୍ଜି ଗବ୍ରିଲନ୍ ଅଃଡ୍ଡକୋନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ୍ ତୋବତଜି କି ଇସେଲୋଫ୍ ଗବ୍ଲୋତଜି, ଆଉଗରଞ୍ଜି ତଞ୍ଜାନ୍ ଆଲନୋବଲୋଫ୍ ବାଉଲ୍ଲି ତେତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବର ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ସନୟ୍ପନ୍ ଖାଡ୍ଡତଜି । ୧୫ ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ୍ ତଡ୍ବରଗତନ୍ ଏରଜନିରନ୍ ଏରମନଡ୍ ତଡ୍ବରଗତନ୍ ଜିର୍ତ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ବିଓରନ୍ ଆ ତାଞ୍ଜାତାଅନ୍ ବିଲିଆମନ୍ ଅୁତ୍ରମ୍ ଅମ୍ମେଲଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ବଡ୍ଲେ ତଞ୍ଜାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ୍ ଆସନ୍ ଆସାଲନ୍; ୧୬ ବନ୍ତ ଆ ଇସେଲୋଫ୍ ଆନିନ୍ କନଞ୍ଜନ୍ ଖାଡ୍ଡେନ୍, ଅବୟ୍ ଆଜାଞ୍ଜା ଜନ୍ତୁ* ମନ୍ରାନ୍ ଆ ସର୍ତ୍ତ ଅୁତ୍ରମ୍ କତାଡ୍ଲିନ୍ କି ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମରନ୍ ଆ ବାୟା ଏବତଞ୍ଜେନ୍ ।

୧୭ ଆନିଞ୍ଜି ତାଆତତନ୍ ଆଡ୍ଡଡ୍ତମ୍ନେତା ଅୁତ୍ରମ୍ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ରିଜେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆପ୍ରାଡ୍ବି*ତେନ୍ ଆ ମେଗ ଅୁତ୍ରମ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜବ୍ ଲୋଫ୍ତନ୍ ଆ ଲୋଓଡ୍ଲୋଫ୍ ଆତଞ୍ଜା । ୧୮ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି କାଞ୍ଜାନ୍ ଅବସୋଡାତମ୍ଲନ୍ ଇନ୍ନଡ୍ ବରାୟ୍ବାୟ୍ତତନ୍ ଆ ବନେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଆରି ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡା ଆରଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଆରତୁରୁଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ୍ ତଅଡ୍ତାଗୋ ଆ କାକାଡାଜି ଲୁମ୍ଲୁମ୍ ଆସନ୍ ଅବନାସାତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତୋବତଜି । ୧୯ କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ୍ଡିୟ୍ମରଞ୍ଜି ତି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ୍ ଇନ୍ସୟ୍ଲୁମ୍ମନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ୍ତେ ଗାମ୍ଲେ ପର୍ମାଡାତଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ସନେଏତନ୍ ଆ କମ୍ବରିଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରା ଆନା ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଆରେତେ, ଆନିନ୍ ତି ତେଞ୍ଜେ ଆ କମ୍ବରିମ୍ ତେତେ । ୨୦ ଆନାଜି ଅନ୍ରମ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତଲେନ୍ ଆମଡ୍ ସିଲଡ୍ ଗିଆନନ୍ ଖାଡ୍ଲେ ପୁତ୍ନି* ଆ ପରାନ୍ସାଭିଜି ସିଲଡ୍ ଅଡ୍ଡୁଞ୍ଜି, ବନ୍ତ ତିକ୍ଲି ଆରି ତି ଆ ପରାନ୍ସାଭି କାକାଡାଜି ଲୁମ୍ତଜି, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ମଡ୍ ଆ ତଣ୍ଡ ସିଲଡ୍ ତିକ୍ଲି ଆ ତଣ୍ଡ ଗୋଗୋୟ୍ ତେତେ । ୨୧ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ତରମ୍ମଗତନ୍ ଆ ବନେଜି ଜନାତାଲେ ତେଞ୍ଜେ ଆଇଡିତନ୍ ମଡ୍ଡିବ୍ ବନେଞ୍ଜି ଆଲ୍ଲୋତାଲେ ଆନ୍ନା ତଡ୍ବରଗଡ୍ ଆଜିର୍ବନ୍ ସିଲଡ୍, ଆର୍ପାୟ୍ ତିଆତେ ଆଜିୟ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଲଜି ତେନ୍ ମନଡ୍ ତେତେ । ୨୨ “କିନ୍ସତନ୍ ଅଞ୍ଜାଆତେ ବେୟ୍ତେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ତମ୍ ଆରି ଜୋମତେ” ଆରି “ଆୟ୍ମାତବନ୍ ଆ କିମ୍ମୋନ୍ କାଡ୍ଡୋଲୋଫ୍ ଆରି ତିଲ୍ଲନେନ୍ ଆସନ୍ ଯର୍ତ୍ତନ୍” କେନ୍ ଆ ବନେ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆଜାଡିତମ୍ ତେଏନ୍ ।

୩

ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ସନିବ୍ତେୟ୍ବର

୯ ଏ ତନ୍ନୁଡ୍ଡମ୍ତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ନମି ବାଗୁ ତର ଇଫନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ୍ଲେ ଅମଡ୍ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ତାୟ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ମେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତି ଅଡ୍କୋନ୍ ଅବନେଭାୟ୍ଲେ ମନ୍ନବେନ୍ ମଡ୍ଡିବ୍ ଅନିଃୟ୍ମଞ୍ଜି ଅଡ୍ଡୋଆୟ୍ତୋ ଗାମ୍ଲେ ଏରତାୟ୍ ଗୋୟ୍ତାୟ୍ । ୨ ଜବ୍ ବସେଡ୍ ଆମ୍ମଡ୍ ମଡ୍ଡିବ୍ ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମରଞ୍ଜି ଅଞ୍ଜା ପୁର୍ବାଃତେବର ବରଞ୍ଜି ଆରି ଅନ୍ରମ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବରଜି ଅଞ୍ଜାଆତେ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଖଡ୍ନେମରଞ୍ଜି ଅସ୍ତୁବରେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ଆମ୍ମେଞ୍ଜି ଓଞ୍ଜେବା* । ୩ *ଆମ୍ମଡ୍ କେନ୍ଆତେ ଜନାବେନ୍ତୋ, କେନ୍ ଅନଞ୍ଜି ତନ୍ନା ଇଫନ୍ ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଆରଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତୁଡ୍ଡତନାଜି କି

* ୨:୧୭ 2:16 ଗୋଡ୍ଡୋୟ୍ * ୩:୨ 3:2 ମନ୍ନେବା * ୩:୩ ୩:୩ ଜିବରା ୧:୧୮

ସୟସୟମ୍ବଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ୪ ଆନିଞ୍ଜି ଗାମତଜି, “ଜିସୁନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଗାମଲେ ବାସାଲନ୍ ଅଃକର୍ତ୍ତନ୍ ପଢ଼ ? ନମି ଆନିନ୍ ଅଡେଞ୍ଜା ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁର୍ବା ଜୋଜୋଲେଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜିନି, ବନ୍‌ତ ଆମ୍ବୁଢ଼ ଗନତେଲନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ଆଡିଡ଼ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ତକୋଏନ୍ ନମିତ୍ତାନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଡେଗୋମା ତକୋ ।” ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଜନାନ୍ ଜନାନ୍ କେନ୍‌ଆତେ କରୋତାତଜି, ପୁର୍ବାନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଞ୍ଜେ ରୁଆଢ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍‌ନ୍ ଗତେଲେନ୍, ପୁତ୍‌ନ୍ ତାଆନ୍ ସିଲଡ଼ ଗତେଲେନ୍ ଆରି ତିଆତେ ତାଆନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତକୋଲନ୍ । ୬ ଆରି ତି ଆମ୍ବୁଢ଼ ଆ ପୁତ୍‌ନ୍ ତାଆନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବୁବତାଏନ୍ କି ଗୁରୁଡ୍ରେଏନ୍ । ୭ ବନ୍‌ତ କେନ୍ ନମି ଆ ରୁଆଢ଼ନ୍ ତ ପୁତ୍‌ନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବାଞ୍ଜେ ତଗୋନ୍ ବୟନ୍ ଜୋମ୍‌ତୋଡ଼ଲେ ଗୁରୁଡ୍ରେତେ; ଅଞ୍ଜା ତିନ୍ନା ଏରତରମ୍ପମରଞ୍ଜି ବିସାରତାଲେ ସେଏଡ଼ତଜି, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଜାୟ ତିଆତେ ଜୁବାୟଲେ ତନକ୍ଳୋନ୍ ତେତେ ।

୮ ବନ୍‌ତ ଏ ତନୁଢ଼ୟମ୍‌ତମ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଢ଼ ବଡ଼ିନ୍ନାନ୍ ବଆଜାର ବର୍ସେଢ଼ ଅନ୍ତମ୍‌ ତେତେ, ଆରି ବଆଜାର ବର୍ସେଢ଼ ବଡ଼ିନ୍ନା ଅନ୍ତମ୍‌ ତେତେ, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କରୋତାତଡ଼ବେନ୍ । ୯ ପ୍ରବୁନ୍ ତିଢ଼ତାୟ ଗାମଲେ ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଅବଡ଼ିସୟତଜି, ବନ୍‌ତ ପ୍ରବୁନ୍ ଅଞ୍ଜାଆତେ ବାସାଲନ୍ ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃନୁବଡ଼ିଢ଼ନେ; ଆର୍ପାୟ ଆନିଢ଼ ଗୁରୁଡ୍ରେତେଡ଼ି ତଡ଼, ଆରି ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆବୟରବୁଡ୍ରେନେତଜି ଗାମଲେ ଆନିନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ ସଏଲେ ତକୋତମ୍ ।

୧୦ ଧ୍ରୁବୁନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ରାଉମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ଜିର୍ତ୍ତାୟ । ତି ଆ ତିନ୍ନା ସୋଡ଼ା ସନଡ୍ଡାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ରୁଆଢ଼ନ୍ ମାୟାତେ, ଆରି ରୁଆଢ଼ନ୍ ଆ ତୁଡୁୟ୍‌ଜି ଜୋମ୍‌ତୋଡ଼ଲେ ଲମେଡ଼ତେ, ଆରି ପୁତ୍‌ନ୍ ତ ତେଞ୍ଜେ ତକୋନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ତନ୍‌ତୁବଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଜୋମ୍‌ତୋଡ଼ତେ । ୧୧ କେନ୍ ଏନ୍‌ରେଲେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗୁରୁଡ୍ରେତେ, ଏଞ୍ଜେଲତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଗୋମରଜି ତେଲବେନ୍ ତେନ୍ ମନଡ଼ ତେତେ ? ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ମଡ଼ିରୁ ଅମ୍ବେଲନ୍ ତକୋନାବା ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ତିୟ୍‌ତମ୍‌ନାବା । ୧୨ ପ୍ରବୁନ୍ ଆଜିର୍ତ୍ତାଞ୍ଜନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜଗେଲେ ଏଡ୍ରେକୋତମ୍ ଆଡିଡ଼, ଏଞ୍ଜାଲତେନ୍ ତିଆତେ ଲଜିରାୟ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅବଜାତାଲନ୍ ତକୋନାବା । ତି ଆ ତିନ୍ନା ରୁଆଢ଼ନ୍ ଜୋମ୍‌ତୋଡ଼ଲେ ଗୁରୁଡ୍ରେତେ ଆରି ରୁଆଢ଼ନ୍ ଆ ତୁଡୁୟ୍‌ଜି ଉଗୋନ୍ ଆ ମାଡ୍ରେ ଲମେଡ଼ତେ । ୧୩ ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆବ୍ରାସାଲଡ଼ଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍‌ ଅବୟ ରଡ଼ ରୁଆଢ଼ନ୍ ତ ରଡ଼ ପୁତ୍‌ନ୍ ଜଗେଲେ ତକୋତମ୍‌ବୋ, ତେଞ୍ଜେ ତନେମରଞ୍ଜି ତକୋତଞ୍ଜି ।

୧୪ ତିଆସନ୍ ଏ ତନୁଢ଼ୟମ୍‌ତମ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଜଗେଲେ ଏଡ୍ରେକୋତମ୍ ଆଡିଡ଼ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ଗିୟ୍‌ଲୋଢ଼ ଏରଡୋସାତାଗୋ, ଏରନିଶ୍‌ୟ୍‌ଡାଗୋ ଆରି ସବ୍‌ୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା । ୧୫ ଆରି, ପ୍ରବୁଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ ଅୟମ୍‌ ସଏଲେ ଆଡ୍ରେକୋତମ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅନୁରନ୍ ଞ୍ଝାଡ଼ତବୋ; ବୋଞ୍ଝାଡ଼ଲେନ୍ ପାଓଲନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମ୍‌ଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ଆ ଗିଆନ ବାଞ୍ଜେ କେନ୍ ଏଞ୍ଜେଲେମା ଇଡ଼ଲେ ଅମ୍‌ଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାୟ୍ । ୧୬ ଆନିନ୍ ଆରିତେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଢ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇଡେନ୍, ଆନିନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ସିଟିଜି ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ଗନନ୍‌ଲୁତମ୍ ଆସନ୍ ତଣ୍ଡତମ୍, ଆରି ନିର୍ବୁଡ୍ରେମରଞ୍ଜି ତ ଗବ୍‌ରିୟ୍‌ମ୍‌ଲନ୍ ଅଃଡ୍ରେକୋନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆନ୍ନା ସାସ୍ତ୍ରନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଅମ୍ବେଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଏଞ୍ଜେଲେ ପାଓଲନ୍ ଆ ସିଟିଲୋଢ଼ ଆଇଡିଡ଼ ଆ ବର୍ନେଜି ଆଗ୍ରାମ୍‌ଗାମ୍ ନିୟ୍ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ।

୧୭ ତିଆସନ୍ ଏ ତନୁଢ଼ୟମ୍‌ତମ୍‌ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି, ଆମ୍ବୁଢ଼ମା କେନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜାଗର୍ତ୍ତ ତକୋନାବା, ଅସମ୍‌ୟ୍‌ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ତି ପେଲ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆ କନଶ୍‌ୟ୍‌ଲୋଢ଼ ଗଲୋତାଲେ, ତନେବେନ୍ ଏଅବ୍‌ସେଡ଼ତେ । ୧୮ ବନ୍‌ତ ଅନୁରମ୍‌ର ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ଟନ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମ୍‌ ତ ଗିଆନଲୋଡ଼ନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଗୋଗୋୟ୍‌ବେନ୍‌ତୋ, ଆରି ନମି ତ ଆଡନିକ୍ଳି ଜାୟ୍‌ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଡେଏଡୋ । ଆମେନ୍ ।

☆ ୩:୧୦ ୩:୧୦ ମାଡିଉ ୨୪:୪୩; ଲୁକ ୧୨:୩୯; ୧ ତେସଲନିକି ୫:୨; ଅନବଜନାବର ୧୭:୧୫ ☆ ୩:୧୩ ୩:୧୩ ଅନବଜନାବର ୨୧:୧

ଯୋହନଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପତ୍ର ଜନନ ଆରିତେନ୍ ଆ ପର୍ତ୍ତମ୍ନ ସ୍ତ୍ରୀ ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିତି ଜନନ୍ ଇତେନ୍ । ଆନିନ୍ ଜିସୁନ୍ ଆ ଖଞ୍ଜନେମର୍ ତକୋଏନ୍ । କେନ୍ଆତେ ୮୫ ତ ୯୫ କ୍ରିସ୍ତୁକ ଇଞ୍ଚନ୍ ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ । ଜନନ୍ ଏପିସି ଗଡ଼ାନ୍ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ କେନ୍ ଆ ସିତି ଇତେନ୍ । ଲାଢ଼ଲେଡ଼ କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି ମଣ୍ଡୁଡ଼ିରେଞ୍ଚନ୍ ଇୟଲେ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ଼ନ୍ ଇୟଲେ ତିୟେଜି, ତିଆଡ଼ିଡ଼ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ସିତି ଇଡ଼ଲେ ଅଡ଼କୋ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ଞି ଆମଡ଼ ଆପ୍ତାୟେନ୍ । କେନ୍ ଇଡ଼ଲମର୍ ଜନନ୍ ଗାମତେ, ଖେନ୍ ଜିସୁନ୍ ମାଲମ୍ନିତମ୍ ଗିୟଲାଇ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅସିଖେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସୁଡ଼େଲାଇ ୧ ଜନ ୧:୧-୩ । ଜନନ୍ ଅନବସର୍ତ୍ତାନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିତି ଇତେନ୍ ୧ ଜନ ୧:୪ ଆରି ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ସବଡ଼ାଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ୧ ଜନ ୨:୧ ତର୍ନେମରଞ୍ଜି କଣ୍ଡାୟ୍ ଖନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକୟଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ୧ ଜନ ୨:୨୬ ଆରି ତର୍ନେମରଞ୍ଜି ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଏଞ୍ଜାଡ଼େନ୍ ତିଆସନ୍ ଏରସିନ୍ତାନେନ୍ ତକୋନାବା ଗାମଲେ କେନ୍ ଆ ସିତି ଇତେନ୍ ୧ ଜନ ୫:୧୩ ।

ବଜନ୍ ଆ ପନାଲ୍ଲାଡ଼

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୪
- ୨. ସନାଆରନ୍ ତ ଲୋଡ଼ତନ୍ । ୧:୫-୩:୧୦
- ୩. ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପସିୟଜି ତ ସନ୍ମୁମନ୍ ଆ ପସିୟଜି । ୩:୧୧-୫:୧୨
- ୪. ମନଡ଼ନ୍ ତ ଏରମନଡ଼ନ୍ । ୫:୧୩-୨୧
- ୫. ତନ୍ନୁଡ଼ୟମନ୍ । ୪:୭-୨୧
- ୬. ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବଜିନୟନେନ୍ । ୫:୧-୨୧

ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ

୧ *ଆମ୍ମୁଡ଼ ଆନା ତକୋଲନ୍, ତି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏବର୍ତ୍ତନାୟ୍; ଆ ବର୍ନେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଅମଡ଼ଲାଇ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏଗିୟଲାଇ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ମନଡ଼ ଏସେକୁଲାଇ କି ଅସିଲେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଏସୁଡ଼େଲାଇ । ୨ *ତି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଗିୟତାଏନ୍, ଆରି ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏଗିୟଲାଇ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସାକିନ୍ ଏତିୟତାୟ୍; ଅଜ୍ଞାଆତେ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆପେୟନ୍ ବୟନ୍ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଅମଡ଼ଲେନ୍ ଅବଡ଼ୁୟଲନ୍, ତି ଆ ବର୍ନେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏବର୍ତ୍ତେନ୍ । ୩ ଅଜ୍ଞାଆତେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଏଗିୟଲାଇ ଆରି ଅମଡ଼ଲାଇ ତିଆତେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଅବଜନାତବେନ୍, ଏଞ୍ଜାଲେତେନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆପେୟନ୍ ତ ଆ ତାଜ୍ଞାତାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଏତକୋତନାୟ୍, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଏମାୟତନ୍ । ୪ ସନର୍ତ୍ତାଲେନ୍ ବନବ୍ରିଜନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ଆତେଜି ଖେନ୍ ଇଡ଼ତାୟ୍ ।

ଇସ୍ବରନ୍ ସନାଆରନ୍

୫ ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତାଜ୍ଞାତାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ଏଅମଡ଼ଲାଇ କି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏବଜନାତବେନ୍, ତିଆତେ କେନ୍ଆତେ; ଇସ୍ବରନ୍ ମା ସନାଆରନ୍, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ଲୋଡ଼ତନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ । ୬ ଆନିନ୍ ସିରିନ୍ ମରାୟନେଲେନ୍ ତକୋ, ଗାମଲେ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେଡ଼ ବର୍ନେ ଇନ୍ଲେନ୍ ଲୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଖଣ୍ଡୁମ୍ଲନ୍ବୋ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେତେନ୍ ବର୍ନେଲୋଡ଼ଲେନ୍ ତ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ପାତ୍ୟାମର୍ଜି ତେଡେଲଡ଼ତନ୍ । ୭ ବନ୍ତ ଇସ୍ବରନ୍ ଏଜ୍ଞାଲେ ଆ ସାଆର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋତନ୍, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଏଞ୍ଜେଲେ ଆ ସାଆର୍ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍ବୋ ତେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେତେନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ମରାୟନେନ୍ ତକୋ, ଆରି ଆ ତାଜ୍ଞାତାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ଅଡ଼କୋ ଇର୍ସେଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମବଡ଼ିଲଡ଼ତନ୍ ।

* ୧:୧ ୧:୧ ଜନ ୧:୧ * ୧:୨ ୧:୨ ଜନ ୧:୧୪

୮ ଇନଲେଞ୍ଜି ଅମତ୍‌ଲେନ୍ ଇର୍ସେ ତଡ୍, ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ନିବୋ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ଇନଲେନ୍‌ଡମ୍ କଣ୍ଟାୟତମ୍‌ତନ୍‌ବୋ, ଆରି ଅମତ୍‌ଲେନ୍ ଆଜାଡିବରନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ୍ । ୯ ଆର୍‌ପାୟ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍ ଇର୍ସେଲେନ୍ ବର୍‌ନିବୋ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ତ ଅଡ୍‌କୋ ଏର୍‌ମାଡିରଲେଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ଇନଲେଞ୍ଜିଆଡ୍‌ଡ୍ ମବଡିରଲଡ୍‌ଡେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଜାଆତେ ବାସାଲଡ୍‌ଡେନ୍ ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ଡେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଆଜାଡିନ୍ ବାଡେ ବିସାରତେ । ୧୦ ଇନଲେଞ୍ଜି ଅମତ୍‌ଲେନ୍ ଇର୍ସେ ତଡ୍, ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ନିବୋ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଇନଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ପାତ୍ୟାମର୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଅବଡୋସାତବୋ, ଆରି ଆ ବର୍‌ନେନ୍ ଅମତ୍‌ବାଲେନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ୍ ।

୨

ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତନେମର୍‌ଲେନ୍

୧ ଏ ପସିୟ୍‌ଞେଞ୍ଜି, ଏଜାଲ୍‌ଡେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେନ୍ ଏଃଲ୍‌ଲେମେ, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ କେନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଆସ୍‌ପାୟ୍‌ତାୟ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆପେୟ୍‌ଲେନ୍ ଆମତ୍ ଅବୟ୍ ତନେମର୍‌ଲେନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତରମ୍‌ମର୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ । ୨ ଆରି, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍, ସତ୍‌ର ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଆସନ୍ ତଡ୍, ଆର୍‌ପାୟ୍ ସମ୍‌ରା ପୁର୍‌ନ୍ ଆ ଇର୍ସେ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ତିୟ୍‌ଡମ୍‌ଲିନ୍ ।

୩ ଇନଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନାୟ୍‌ବର୍ ମାନ୍‌ଲେବୋ ତେନ୍, ଇନଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ଜନାଲେ ରପ୍ତିତବୋ । ୪ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନାୟ୍‌ବର୍ ଏର୍‌ମାନ୍‌ଲେନ୍, ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ଜନା ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ତନ୍, ଆନିନ୍ ପାତ୍ୟାମର୍, ଆ ଆମତ୍‌ନ୍ ଆଜାଡିବରନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ୍ । ୫ ବନ୍‌ଡ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ମାନ୍‌ଲେ, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆମତ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ତନ୍‌ଡ୍‌ୟମ୍ ଆଜାଡିତମ୍ ସତଡେନ୍ । ଇନଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ, କେନ୍ ବାଡେ ଇନଲେନ୍ ଜନାଲଡ୍‌ଡେନ୍ । ୬ ଆନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍‌ତନ୍, ଆନିନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅଜମ୍ ଖଣ୍ଡମ୍‌ନେତୋ ।

ରଡ୍ ବର୍‌ନାୟ୍‌ବରନ୍

୭ ଏ ଗଡ୍‌ଞେଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ନମି ଇନିଡ୍ ରଡ୍ ବର୍‌ନାୟ୍‌ବରଞ୍ଜି ଇଡ୍‌ଲେ ଅମତ୍‌ନମ୍ ଅଃନ୍‌ପାୟାୟ୍, ଆର୍‌ପାୟ୍ ଆମ୍‌ବୁ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଅଜା ବର୍‌ନାୟ୍‌ବର୍ ଏଞାଡେନ୍, ତିଆତେ ମା ଇଡ୍‌ଲେ ଆସ୍‌ପାୟ୍‌ତାୟ୍; ତି ଆ ଖନିଡ୍‌ଞେଞ୍ଜି ବର୍‌ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆମ୍‌ବୁ ଏମ୍‌ତଡେନ୍, ତିଆତେ ମା ପାପୁର୍ ବର୍‌ନାୟ୍‌ବରନ୍ । ୮ ବନ୍‌ଡ କେନ୍‌ଆତେ ଅବୟ୍ ରଡ୍ ବର୍‌ନାୟ୍‌ବରନ୍ ଅଜମ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଆସ୍‌ପାୟ୍‌ତାୟ୍, କେନ୍‌ଆତେ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମତ୍ ତ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଆଜାଡିନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଗିୟ୍‌ତାତେ; ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲୋଡ୍‌ଡେନ୍ ତେଲ୍‌ନ୍ ଜିର୍‌ଡେ ଆରି ଆଜାଡିନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍ ।

୯ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଖେନ୍ ଆ ସାଆର୍‌ଲୋଡ୍ ତକୋ ଗାମ୍‌ଡେ, ବନ୍‌ଡ ଆନିନ୍ ଆ ବୋଞାଡ୍‌ନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ଏଡ୍‌ରୁମ୍‌ଡଡେ, ଏଡେଲ୍‌ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ନମିଡ୍‌ନ୍ ଆ ଲୋଡ୍‌ଡେଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋ । ୧୦ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆ ବୋଞାଡ୍‌ନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ତୁଡ୍‌ୟମ୍‌ଡେ, ଆନିନ୍ ଆ ସାଆର୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଃଡ୍‌ବୁଡେ । ୧୧ ବନ୍‌ଡ ଅଜା ମନ୍‌ରା ଆ ବୋଞାଡ୍‌ନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ଏଡ୍‌ରୁମ୍‌ଡଡେ, ଆନିନ୍ ଲୋଡ୍‌ଡେଲୋଡ୍‌ନ୍ ତକୋ, ଆରି ଲୋଡ୍‌ଡେଲୋଡ୍‌ନ୍ ବୁଲ୍‌ଲେଲେ ଅଡେଜା ଜିର୍‌ଡେ, ତିଆତେ ଆନିନ୍ ଅଃଜ୍‌ଜାଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲୋଡ୍‌ଡେନ୍ ତି ଆମତନ୍ ଅବକାଡ୍‌ୟୁନ୍ ।

୧୨ ଏ ପସିୟ୍‌ଞେଞ୍ଜି, ଖେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ୍‌ଲେ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଆସ୍‌ପାୟ୍‌ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଜିସ୍ଟନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍ ଅମ୍‌ଲେଲେ ଇର୍ସେବେନ୍ ସିଲଡ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି କେମାନ୍ ଏଞାଡେନ୍ । ୧୩ ଏ ଆପେୟ୍‌ଲି, ଖେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଇଡ୍‌ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମ୍‌ବୁ ମା ସିଲଡ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ଏ ବେଣ୍ଡିଆସିୟ୍‌ଜି, ଖେନ୍ ଆମ୍‌ବେନ୍ ଆସନ୍ ଇଡ୍‌ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେ ପୁରାଡାନ୍ ସିଲଡ୍ ଜିନିୟ୍‌ଲବେନ୍ ।

୧୪ ଏ ପସିୟ୍‌ଞେଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଇଡ୍‌ଲେ ଆସ୍‌ପାୟ୍‌ତାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆପେୟ୍‌ନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ଆଜନାଜି । ଏ ଆପେୟ୍‌ଲି, ଖେନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍ ଇଡ୍‌ଲାୟ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆମ୍‌ବୁ ମା ସିଲଡ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍‌ଆଡ୍‌ଡ୍ ଆମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଆଜନାଜି, ଏ ବେଣ୍ଡିଆସିୟ୍‌ଜି, ଖେନ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍

୨:୭ ୨:୭ ଜନ ୧୩:୩୪

ଇଡ଼ଲାୟ, ଇନିଆସନଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ବୋର୍ସାଜି, ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଜିନୟଲବେନ୍ ।

ପୁତ୍ରନ୍ ଏଲୋବତଡ଼

^{୧୫} ପୁତ୍ରନ୍ ତ ତେରେ ତକୋନିଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଡୁଝୟମତଡ଼ । ଆନା ପୁତ୍ରନ୍ ଡୁଝୟମତେ, ଆପେୟନ୍ ଆ ତନ୍ତୁଝୟମ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ତଡ଼ । ^{୧୬} ଇନିଆସନଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା, ଗନିୟମତନ୍ ତ କାଜ୍ଜାନ୍ ଗର୍ବନେନ୍, କେନ୍ଆତେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆପେୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଃଡୁଝଲନାୟ, ବନ୍ତ ପୁତ୍ରନ୍ ସିଲଡ଼ ଡୁଝତନାୟ । ^{୧୭} ଆରି, ପୁତ୍ରନ୍ ତ ତେରେ ତକୋନ୍ ପରାନ୍ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମାୟାତେ, ବନ୍ତ ଆନା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଇସ୍ବୁମ୍ ମାନ୍ନେତେ, ଆନିନ୍ ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତନ୍ ।

କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ବନେରା

^{୧୮} ଏ ପସିୟୁଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, ଆରି କଣ୍ଡାୟ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ଗାମ୍ବଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଏଙ୍ଗାଲେ ଏଅମଡ଼ତେନ୍, ଏରେଲେ ନମି ନିୟ୍ ଗୋଗୋୟଡ଼ମ୍ କଣ୍ଡାୟ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ମରଞ୍ଜି ଡୁଝଲନାଜି: ତିଆସନ୍ ଅନଞ୍ଜିଡ଼ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ ଗାମ୍ବଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନାଲଡ଼ତନ୍ । ^{୧୯} ଆନିଞ୍ଜି ଅମଡ଼ବାଲେନ୍ ସିଲଡ଼ ଡୁଝଲନାୟଜି, ବନ୍ତ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମରାୟନେମରଲେଞ୍ଜି ଅଃଡୁକୋଲଜି, ଇନିଆସନଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମରାୟନେଲେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ନଡ଼, ଏରେଲ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ମାୟଲନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ବନ୍, ବନ୍ତ ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ମରାୟନେଲେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତଡ଼, ଏଙ୍ଗାଲ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଜନାଲଡ଼ନେ, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଡୁଝଲନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି ।

^{୨୦} ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅମ୍ବେଲେ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାରେ ଅବିସେକ ତେଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ବେନ୍ ଗିଆନନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ । ^{୨୧} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଅଃଜ୍ଜନାଲବେନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟଲାୟ, ଏରେଲେ ତଡ଼; ଆର୍ପାୟ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଏଜନାଏନ୍, ଆରି ଆଜାଡ଼ିନ୍ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ପାତ୍ୟାନ୍ ଅଃଡୁଝନ୍ନାୟ ଗାମ୍ବଲେ ଏଜନାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟଲାୟ ।

^{୨୨} ଜିସ୍ତୁନ୍ ମା କ୍ରିସ୍ତୁନ୍, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା କେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଇଜ୍ଜା ଗାମ୍ବତେ; ଆନିନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ପାତ୍ୟାମର୍ ଆନ୍ନିଡ଼ ତଡ଼; ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ଆପେୟନ୍ ତ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଇଜ୍ଜା ଗାମ୍ବତେ ଆନିନ୍ ମା କଣ୍ଡାୟ କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ମର୍ । ^{୨୩} ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଅଃଜ୍ଜାଏ, ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଝ ଖାଡେ, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ଆତଡ଼ ଜାତେ, ଆନିନ୍ ଆପେୟନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ୍ ଖାଡେନ୍ ।

^{୨୪} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆମ୍ବୁଝୁ ସିଲଡ଼ ଇନିଜି ଏଅମଡ଼ତେନ୍, ତିଆତେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋନେତୋ । ଆମ୍ବେନ୍ ଆମ୍ବୁଝୁ ସିଲଡ଼ ଇନିଜି ଏଅମଡ଼ତେନ୍, ତିଆତେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋଏନ୍ ତେନ୍, ଏରେଲ୍ଡେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନିଜି, ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆପେୟନ୍ ଆମଡ଼ ଏଡକୋତନ୍ । ^{୨୫} ଆରି ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ବାସାଲଡ଼ଲନ୍, ତିଆତେ ମା ଅଃନୁଞ୍ଜିଡେନ୍ ଆନମେଡ଼ ।

^{୨୬} ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କନଣ୍ଡାୟନ୍ ଆସନ୍ ଏର୍ଡତଜି ଗୋୟଡ଼ଜି, ତି ଆ ବନେଞ୍ଜି ଖେନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆସ୍ତାୟଲାୟ । ^{୨୭} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍, ତିଆତେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ତକୋ, ଆନ୍ନିଡ଼ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ତି ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଙ୍ଗାଆତେ ଖନଡ଼ନ୍ ତିୟଡ଼ବେନ୍, ତିଆତେଜି ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ପାତ୍ୟା ତଡ଼; ତିଆସନ୍ ତି ଆ ଖନଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଆମଡ଼ନ୍ ତକୋନାବା ।

^{୨୮} ଏ ପସିୟୁଞ୍ଜେଞ୍ଜି, କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋନାବା, ଏରେଲ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆଡ଼ିଡ଼ ଅବ୍ଗିୟଡାଲନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ତି ଆଡ଼ିଡ଼ ଆ ମୁଜ୍ଜାବାନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଅଃଗରୟଡାଲଡ଼ନେ, ଆର୍ପାୟ ବୋର୍ସାଲଡ଼ତନ୍ । ^{୨୯} କ୍ରିସ୍ତୁନ୍ ତରମ୍ମମର୍ ଗାମ୍ବଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଜନାଜି, ତିଆସନ୍ ଆନା ତରମ୍ମ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଲୁମ୍ବତେ, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଅନ୍ ଗାମ୍ବଲେ ଜନାବେନ୍ତୋ ।

୧୧ *ଗିୟାବା, ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଭେଲେ ତୁଡ଼ିୟମ୍‌ଲଡ଼ତନ୍ ତ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ପସିଜିଞ୍ଜି ଗାମଲେ ଓଡେଲ୍‌ଲଡ଼ତଞ୍ଜି, ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ପସିଜିଞ୍ଜି ମା; ତିଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅଃନ୍‌ମ୍‌ଡ଼ଲଡ଼ନେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃନ୍‌ମ୍‌ଡ଼ଲୋ । ୧୨ ଏ ତନ୍‌ଡ଼ିୟମ୍‌ତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ନମି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆଅନିଜି ତେତେଲ୍‌ଡ଼ଲନ୍, ଆରି ତିକ୍ତି ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନି ତେତେଲ୍‌ଡ଼ତନ୍, ତିଆତେ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜନାଲଡ଼ନେ । ଆଜା ତିନ୍ନା କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଗିୟାତାତେ, ତି ଆ ତିନ୍ନା ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆନିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେଲ୍‌ଡ଼ତନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ଆନିନ୍ ଏଜାମୋ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ନିୟ ଏଭେଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇୟତେ ଗିୟାବୋ, ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ତୁମ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଜନା । ୧୩ ଆରି ଆନାଜି କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆମଡ଼ ଏନ୍‌ଲେ ଆସାଲନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଏଜାମେ ମଡ଼ିର୍, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଏଭେଲେ ମଡ଼ିର୍‌ତଞ୍ଜି ।

୧୪ ଆନା ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମତେ, ଆନିନ୍ ନିୟ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଆଲେତେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ମୋସାନ୍ ଆ ବନାୟବର୍ ଆଲେଲବୋ ତେନ୍ ଇର୍ସେଲଡ଼ତନ୍ । ୧୫ *ଆରି ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ବୋୟଲେ ପନାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଇୟଲାୟ, ଆରି ଆମଡ଼ନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଅବୟ ତଡ଼ । ୧୬ ଅଜା ମନ୍‌ରା କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଆମଡ଼ ତକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃଲ୍‌ମେ, ଆନା ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମତେ, ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍‌ନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗିଜେ, ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ନିୟ ଜନାଏ ।

୧୭ ଏ ପସିୟଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆନିଡ଼ ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟତଡ଼ବେଞ୍ଜି ତଡ଼, ଆନା ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମତେ, କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଏଜାମେ ତରମ୍‌ମର୍, ତି ଆ ମନ୍‌ରା ନିୟ ଏଭେଲେ ତରମ୍‌ମର୍ ତେତେ । ୧୮ ଆନା ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମତେ, ଆନିନ୍ ସନ୍‌ମମ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ତନାୟ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ସନ୍‌ମମ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ମା ସିଲଡ଼ ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମଲେ ଜିର୍ତାୟ, ସନ୍‌ମମ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଅନବ୍‌ଗୁରୁଡ଼େନ୍* ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ତାଜାଡ଼ାଅନ୍ ଇୟଲାୟ ।

୧୯ ଆନା ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନାୟ, ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃଲ୍‌ମେ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ଜମ୍‌ଲି ତି ଆ ମନ୍‌ରା ଆମଡ଼ ତକୋ, ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆତୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇର୍ସେନ୍ ଅଃଲ୍‌ମେ । ୨୦ ତେନ୍ ଆନା ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆଅନ୍, ଆରି ଆନା ସନ୍‌ମମ୍ ଆଅନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଜନାଲଡ଼ତନେ; ଆନା ତରମ୍ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଲ୍‌ମେ, ଆରି ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଅଃଲ୍‌ମେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଃଲ୍‌ମେଲାୟ ।

ତର୍ତମ ଅଲ୍‌ତୁଡ଼ିୟମା

୧୧ *ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍‌ଲେନ୍ ତର୍ତମ ଅଲ୍‌ତୁଡ଼ିୟମତବୋ, କେନ୍ ଆ ଞନଡ଼ଞ୍ଜିବର୍ ଆମ୍‌ଲେନ୍ ଆମ୍‌ଲେନ୍ ମା ସିଲଡ଼ ଏଅମ୍‌ତଡ଼େନ୍ । ୧୨ ଇର୍ସେ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆଅନ୍ କଜନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଆଓକାନ୍ ଏବଲନ୍‌ଆତଡ଼ ରଜୁଏନ୍; ଆରି ଆନିନ୍ ଇନିବା ଆ ଓକାନ୍‌ଆତଡ଼ ରଜୁଏନ୍ ? ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଶ୍‌ୟେନ୍ କଜନନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଇର୍ସେନ୍ ଆବରିୟ ତକୋ, ଆରି ଆ ଓକାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ତରମ୍‌ତମ୍ ତକୋଏନ୍ ।

୧୩ ଏ ବୋଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ପୁତ୍‌ନ୍ ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ଲବେନ୍ ତେନ୍ ସାନ୍ତି ତେତଡ଼ବେନ୍ । ୧୪ *ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରନବୁନ୍ ପଡ଼ଲେ ଅନମେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌ଲବୋ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ବୋଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି, ତନାନ୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ିୟମତବୋଜି । ଆନା ଅଃଲ୍‌ମେ, ଆନିନ୍ ରନବୁନ୍ ଆ ଜାୟତା ତକୋ । ୧୫ ଆନା ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତେ, ଆନିନ୍ ରଜୁମର୍‌ତନ୍; ଆରି ରଜୁମର୍‌ତନ୍ ଆମଡ଼ ଅଃଲ୍‌ମେତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଅଃଲ୍‌ମେ, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନାଜି । ୧୬ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ ତିୟତମ୍‌ଲନ୍, ତିଆସନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ତନ୍‌ଡ଼ିୟମନ୍ ମମ୍‌ଡ଼ଲବୋ; ଆରି, ବୋଞ୍ଜାଡ଼େଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପରାନ୍ନାଲେନ୍ ନିୟ ତନିୟନ୍ ତେତେ । ୧୭ ବନ୍‌ତ ଅଜା ମନ୍‌ରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ରନ୍ନା ବାଭେ ଗାମଡ଼ମର୍, ବନ୍‌ତ ଆ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ନ୍‌ ଆତୋଲେୟ ଗାମଲେ ଗିଜେନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଅଃଲ୍‌ମାନ୍‌କାରମ୍‌ତାଲୋ ତେନ୍, ଆମଡ଼ନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ତନ୍‌ଡ଼ିୟମ୍ ଏଜାମେ ତକୋନେ ? ୧୮ ଏ ପସିୟଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଜିରାୟବା, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ବେର୍ନେନ୍ ବାଭେ ଅଡ଼େ ଅଲାଡ଼ନ୍ ବାଭେ ଏଡ଼ତୁଡ଼ିୟମତାଲେ, ଆଜାଡ଼ିନ୍ ତ ଲୁମମନ୍ ବାଭେ ଏଡ଼ତୁଡ଼ିୟମା ।

* ୩:୧ ୩:୧୧ ଜନ ୧:୧୨ * ୩:୫ ୩:୫ ଜନ ୧:୨୯ * ୩:୮ ୩:୮ ସନବଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ * ୩:୧୧ ୩:୧୧ ଜନ ୧୩:୩୪ * ୩:୧୪ ୩:୧୪ ଜନ ୫:୨୪

୧୯ ତିଆରେ ଲୁମ୍ଫଲବୋ ତେନ୍, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆଜାଡିନ୍ ଆଅନ୍‌ଜି ଗାମ୍‌ଲେ ଜନାଲତ୍‌ତନ୍ ।
 ୨୦ ଆରି, ଇନ୍‌ଜିଡ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ୍ ବିବେକଲେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅବତୋସାଲତ୍‌ଲନ୍ ତେନ୍,
 ଇସ୍‌ରନ୍ ଉଗରଲେନ୍ ସିଲତ୍ ସୋଡା ଆରି ଆନିନ୍ ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଜନାତେ; କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ
 ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଜନାଲତ୍‌ନେତୋ । ୨୧ ଏ ତନ୍‌ତ୍‌ତ୍‌ୟମତମ୍‌ ଫନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଉଗରଲେନ୍ ଇନ୍‌ଲେନ୍‌ଆତଡ୍
 ଅଃନ୍‌ବତୋସାଲତ୍‌ଲନ୍ ତେନ୍, ଏଡେଲ୍‌ତେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମୁକ୍କାଲୋଡ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଉୟ୍‌ବ ତକୋ
 । ୨୨ ଆରି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇନିଜି ଇନିଜି ବେଡ୍‌ତବୋ, ତି ଅଡ୍‌କୋନ୍ ଆମତ୍‌ସନ୍ ସିଲତ୍ ଖାଡ୍‌ତବୋ,
 ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ ବନାୟ୍‌ବରନ୍ ଫାନ୍‌ନେତବୋ, ଆରି ଆଗନିୟ୍‌ରିୟ୍‌ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଇନିଜି
 ଫନତ୍‌ ଗିୟ୍‌ତାତେ ତିଆତେ ଲୁମ୍‌ତବୋ । ୨୩ *ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର କେନ୍‌ଆତେ, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆ
 ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ତ୍ ଆଖୁମ୍‌ଲୋଡ୍ ଏତର୍ନେବା ଆରି ଆନିନ୍ ଆଡ୍‌ୟିତ୍‌ୟିଲତ୍‌ଲନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର
 ଅତ୍ତମ୍‌ ତର୍ତ୍ତମ୍‌ ଏଲ୍‌ତୁଡ୍‌ୟମବା । ୨୪ ଅଙ୍ଗା ଫନ୍‌ରା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବନାୟ୍‌ବର ଫାନ୍‌ନେତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍
 ଆମତ୍‌ ତକୋତନେ, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ତି ଆ ଫନ୍‌ରା ଆମତ୍‌ ତକୋତନ୍; ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଅମତ୍‌ଲେନ୍
 ତକୋତନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିନ୍ ଆଡ୍‌ୟିତ୍‌ୟିଲତ୍‌ଲନ୍ ଆ ପୁରାଡା ବାଞ୍ଜେ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ରପ୍ତି ଜନାତବୋ ।

୪

ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପୁରାଡା ତ କଣ୍ଡାୟ୍ ପୁରାଡାନ୍

୧ ଏ ତନ୍‌ତ୍‌ତ୍‌ୟମତମ୍‌ ଫନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଅଡ୍‌କୋ ପୁରାଡାନ୍‌ଆତଡ୍ ଏତରତଡ୍‌ନେ, ଆର୍ପାୟ୍ ପୁରାଡାଞ୍ଜି
 ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍‌ ସିଲତ୍ ଜିରାୟ୍ ଅଡେ ଇଙ୍ଗା, କେନ୍‌ଆତେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅଲ୍ଲେ ଗିୟ୍‌ବା,
 ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁତ୍‌ ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଗୋଗୋୟ୍‌ତମ୍‌ କଣ୍ଡାୟ୍ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ତୁଡ୍‌ଲାନାଜି ।
 ୨ କେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ପୁରାଡା ଅମ୍‌ତ୍‌ଲେ ଏରପ୍ତିତେ, ଅଙ୍ଗା ପୁରାଡା, ଜିସୁ କ୍ରିସ୍‌ତ୍ ତଅତ୍‌ନ୍
 ବାଞ୍ଜେ ଜିରାୟ୍, ଗାମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, ତି ଆ ପୁରାଡା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍‌ ସିଲତ୍ ଜିରାୟ୍ । ୩ ଆରି ଅଙ୍ଗା
 ପୁରାଡା ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଃନ୍‌କାଏ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍‌ ସିଲତ୍ ଅଃନ୍‌ଜିରାୟ୍; କେନ୍‌ଆତେ କଣ୍ଡାୟ୍ କ୍ରିସ୍‌ତ୍
 ଆ ପୁରାଡା, କେନ୍‌ ଆ ପୁରାଡା ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଆମ୍‌ତ୍‌ ଫା ଏଅମତଡ୍‌ଜେନ୍, ଆରି ତିଆତେ ନମି
 ପୁତ୍‌ ନ୍ ଅଡୋଲାୟ୍ ।

୪ ଏ ପସିୟ୍‌ଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍‌ ସିଲତ୍ ଏତୁଡ୍‌ଲାନାୟ୍*, ଆରି ଆମ୍‌ଞ୍ଜି ଆମତ୍‌ଞ୍ଜି
 ଜିନ୍‌ୟିଲବେନ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁତ୍‌ ଲୋଡ୍‌ନ୍ ଆଡ୍‌କୋତନ୍ ଆ ପୁରାଡା ସିଲତ୍ ଅମତ୍‌ବେନ୍
 ଆଡ୍‌କୋତନ୍ ଆ ପୁରାଡା ଗୋଗୋୟ୍ ବୋସା । ୫ କଣ୍ଡାୟ୍ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି କେନ୍‌ ଆ ପୁତ୍‌
 ସିଲତ୍ ତୁଡ୍‌ଲାନାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପୁତ୍‌ ନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, ଆରି ପୁତ୍‌ ନ୍ ତି ଆ ବର୍ନେଞ୍ଜି ଅମତ୍‌ତଡ୍‌ତେ
 । ୬ ବନ୍‌ତ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍‌ ସିଲତ୍ ଜନମ୍‌ ଡେତେଲତ୍‌ଲନ୍; ଆନା ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ଜନା,
 ଆନିନ୍ ବର୍ନେଲେନ୍ ଅମତ୍‌ତଡ୍‌ତେ; ଆନା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍‌ ସିଲତ୍ ଜନମ୍‌ ଅଃନ୍‌ଡେଲୋ, ଆନିନ୍ ବର୍ନେଲେନ୍
 ଅଃନ୍‌ମତ୍‌ତେ । କେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଆଜାଡି ପୁରାଡାନ୍ ତ କଣ୍ଡାୟ୍ ପୁରାଡାନ୍ ଅମ୍‌ତ୍‌ଲେ ରପ୍ତିତବୋ ।

ଇସ୍‌ରନ୍ ତୁଡ୍‌ୟମତ୍‌ତନ୍

୭ ଏ ତନ୍‌ତ୍‌ତ୍‌ୟମତମ୍‌ ଫନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଜିରାୟ୍‌ବା, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍‌ ଏଲ୍‌ତୁଡ୍‌ୟମବା,
 ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତନ୍‌ତ୍‌ତ୍‌ୟମତମ୍‌ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍‌ ସିଲତ୍ ଅଡୋଲାୟ୍, ଆରି ଆନା ତୁଡ୍‌ୟମତେ,
 ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍‌ ସିଲତ୍ ଜନମ୍‌ ଡେଏନ୍ ଆରି ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ଜନା । ୮ ଆନା
 ଅଃନ୍‌ଡେୟମେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଃନ୍‌କାଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଫା ତନ୍‌ତ୍‌ତ୍‌ୟମତମ୍ ।
 ୯ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆବୟ୍‌ତମ୍‌ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍ ଜିସୁନ୍‌ଆତଡ୍ କେନ୍‌ ପୁତ୍‌ ନ୍ ଆ ସାୟ୍‌ତାଲୋ ଆ ତନ୍‌ତ୍‌ତ୍‌ୟମତମ୍
 ଅବତୁଜେନ୍; ଆରି ଜିସୁନ୍‌ ଆମତ୍‌ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଅନବେତ୍‌ନ୍ ଖାଡ୍‌ତବୋ । ୧୦ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି
 ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଃନ୍‌ଡେୟମଲବୋ, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜିଆତଡ୍ ତୁଡ୍‌ୟମତ୍‌ଲନ୍, ଆରି
 ଇର୍ସେଲେଞ୍ଜି କେମାନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗଡାଅନନ୍‌ଆତଡ୍ ଆସାୟ୍‌ଲାୟ୍, କେନ୍ ତେନ୍
 ତନ୍‌ତ୍‌ତ୍‌ୟମତମ୍ ଗିୟ୍‌ତାତେ ।

* ୩:୨୩ ୩:୨୩ ଜନ ୧୩:୩୪; ୧୫:୧୨,୧୭   * ୪:୪ 4:4 ଜନମ୍‌ତୁଲବେନ୍

୧୧ ଏ ତନୁତ୍ଵୟମତମ୍ ଫନରାଞ୍ଜି, ଇସ୍ଵରନ୍ କେନ୍ଦ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ଵ ତୁତ୍ଵୟମଲତ୍ଵଲନ୍ଦ୍, ଏତେଲେମା ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ ତର୍ତ୍ତମ୍ ଏଲ୍ଲୁତ୍ଵୟମବା । ୧୨ *ଆନ୍ନିତ୍ଵ ଆଜ୍ଞାୟ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ଆତତ୍ଵ ଅଶ୍ରୁତ୍ଵ ଗିଜେ, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ତର୍ତ୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲୁତ୍ଵୟମଲତ୍ଵେ ତେନ୍ଦ୍, ଏତେଲ୍ଲତେନ୍ଦ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଅମତ୍ଵଲେନ୍ଦ୍ ତକୋ, ଆରି ଆ ତନୁତ୍ଵୟମନ୍ ଅମତ୍ଵଲେନ୍ଦ୍ ସତତ୍ଵେନ୍ଦ୍ ।

୧୩ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ଵ ତକୋ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅମତ୍ଵଲେନ୍ଦ୍ ତକୋ, କେନ୍ଦ୍ଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନା, ଇନିଆସନ୍ଦଗାମେଶ୍ଵେନ୍ଦ୍ ଆନିନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ଵ ଆ ପୁରାତାନ୍ ତିୟ୍ତିୟ୍ଲତ୍ଵଲନ୍ଦ୍ । ୧୪ ଆପେୟନ୍ଦ୍ ଆ ତାଙ୍ଗତାଅନନ୍ଦଆତତ୍ଵ ପୁତ୍ଵିନ୍ ଆନୁରମ୍ ଆତନେ ଆସନ୍ଦ୍ ଆସ୍ଵାୟ୍ଲୟ୍, କେନ୍ଦ୍ଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଗିୟ୍ଲଲତ୍ଵେ ଆରି ସାକିନ୍ଦ୍ ତିୟ୍ତତ୍ଵେ । ୧୫ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ଦରା ଜିସ୍ଵନ୍ଆତତ୍ଵ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗତାଅନ୍ଦ୍ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, ଇସ୍ଵରନ୍ ତି ଆ ମନ୍ଦରା ଆମତ୍ଵ ତକୋ ଆରି ତି ଆ ମନ୍ଦରା ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ଵ ତକୋ ।

୧୬ ଆରି, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ଦ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ତନୁତ୍ଵୟମ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଜନାଲତ୍ଵେ କି ତର୍ତ୍ତନତ୍ଵେ ।

ଇସ୍ଵରନ୍ ମା ତନୁତ୍ଵୟମନ୍, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ଦରା ତନୁତ୍ଵୟମଲୋତ୍ଵନ୍ଦ୍ ତକୋତନ୍ଦ୍, ତି ଆ ମନ୍ଦରା ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ଵ ତକୋତନ୍ଦ୍, ଆରି ଇସ୍ଵରନ୍ ତି ଆ ମନ୍ଦରା ତକୋତନ୍ଦ୍ । ୧୭ ତନୁତ୍ଵୟମନ୍ ଅମତ୍ଵଲେନ୍ଦ୍ ସତତ୍ଵେନ୍ଦ୍, ଆରି ପନ୍ଦ୍ଵସ୍ଵାତି ତିନ୍ନା ଇତ୍ଵନ୍ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ବୋସାଲତ୍ଵତନ୍ଦ୍, ଇନିଆସନ୍ଦଗାମେଶ୍ଵେନ୍ଦ୍ ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଗୋ, ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ନିୟ୍ କେନ୍ଦ୍ ପୁତ୍ଵିଲୋତ୍ଵନ୍ଦ୍ ଏତେଲେମା ଆନିନ୍ ଅଶ୍ରୁତ୍ଵ ଶ୍ରୁତ୍ଵତନେବୋ ।

୧୮ ତନୁତ୍ଵୟମଲୋତ୍ଵନ୍ଦ୍ ବନ୍ଦ୍ଵତ୍ଵନ୍ଦ୍ ଅଃତ୍ଵକୋଏ, ସତତ୍ଵ ତନୁତ୍ଵୟମନ୍ ବନ୍ଦ୍ଵତ୍ଵନ୍ଦ୍ ସବ୍ଵାୟ୍ତେ, ତିଆସନ୍ଦ୍ ଆନା ବତତ୍ଵେତେ ଆନିନ୍ ତନୁତ୍ଵୟମଲୋତ୍ଵନ୍ଦ୍ ଅଶ୍ରୁତ୍ଵ ସତତ୍ଵେ; ଇନିଆସନ୍ଦଗାମେଶ୍ଵେନ୍ଦ୍ ପନ୍ଦ୍ଵବରତନ୍ଦ୍ ଆସନ୍ଦ୍ ଆନିନ୍ଦ୍ ବତତ୍ଵେତେ ।

୧୯ ଆନିନ୍ ଆମ୍ମତ୍ଵ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ଵ ତୁତ୍ଵୟମଲତ୍ଵଲନ୍ଦ୍, ତିଆସନ୍ଦ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ଦ୍ ଅତ୍ଵକୋନ୍ଲେନ୍ଦ୍ ଅଲ୍ଲୁତ୍ଵୟମତ୍ଵେ । ୨୦ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ଦରା ଇସ୍ଵରନ୍ଆତତ୍ଵ ତୁତ୍ଵୟମତାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ବର୍ତ୍ତନେ, ବନ୍ଦ୍ଵତ୍ଵ ଆନିନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାତ୍ଵନ୍ଦ୍ ତ ଆ ତନାନ୍ଦ୍ଆତତ୍ଵ ଏତ୍ଵରୁମତ୍ଵେ, ଏତେଲ୍ଲତେନ୍ଦ୍ ଆନିନ୍ ପାତ୍ୟାମ୍; ତିଆସନ୍ଦ୍, ଅଙ୍ଗା ବୋଞ୍ଜାତ୍ଵ ତନାନ୍ଦ୍ଆତତ୍ଵ ଆମ୍ମେନ୍ଦ୍ ଏଗିୟ୍ତେ, ଆନିନ୍ଆତତ୍ଵ ଏଃତ୍ଵତ୍ଵୟମଲୋ ତେନ୍ଦ୍, ଏତେଲ୍ଲତେନ୍ଦ୍ ଅଙ୍ଗା ଇସ୍ଵରଆତତ୍ଵ ଆନିନ୍ ଅଶ୍ରୁତ୍ଵ ଗିଜେ, ଆନିନ୍ଆତତ୍ଵ ତୁତ୍ଵୟମଲେ ଅଃର୍ତ୍ତପ୍ତ୍ଵିଏ । ୨୧ ଆନା ଇସ୍ଵରନ୍ଆତତ୍ଵ ତୁତ୍ଵୟମତ୍ଵେ, ଆନିନ୍ ଆ ବୋଞ୍ଜାତ୍ଵନ୍ଦ୍ଆତତ୍ଵ ନିୟ୍ ତୁତ୍ଵୟମେତୋ, କେନ୍ଦ୍ ଆ ବନ୍ଦାୟ୍ବର ଇନ୍ଲେନ୍ଦ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ଵ ସିଲତ୍ଵ ଞ୍ଜାତ୍ଵଲତ୍ଵେ ।

ପୁତ୍ଵିଲୋତ୍ଵନ୍ଦ୍ ଜିନିୟନ୍ଦ୍

୧ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ଦରା ଜିସ୍ଵନ୍ଆତତ୍ଵ କ୍ରିସ୍ଵ ଗାମ୍ଲେ ତର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ଵ ସିଲତ୍ଵ ତୁତ୍ଵଲନାୟ୍, ଆରି ଆନା ଆପେୟନ୍ଦ୍ଆତତ୍ଵ ତୁତ୍ଵୟମତ୍ଵେ, ଆନିନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗତାଅନନ୍ଦଆତତ୍ଵ ନିୟ୍ ତୁତ୍ଵୟମତ୍ଵେ । ୨ ଅଙ୍ଗାଆତ୍ଵ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ଆତତ୍ଵ ତୁତ୍ଵୟମତ୍ଵେ ଆରି ଆ ବନ୍ଦାୟ୍ବରନ୍ଦ୍ ମାନ୍ନେତ୍ଵୋ, ତିଆତ୍ଵ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପସିୟ୍ଜିଆତତ୍ଵ ତୁତ୍ଵୟମତ୍ଵେଗି ଗାମ୍ଲେ ଜନାଲତ୍ଵତନ୍ଦ୍ । ୩ *ଇନିଆସନ୍ଦଗାମେଶ୍ଵେନ୍ଦ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ତୁତ୍ଵୟମତ୍ଵେ ଆଗ୍ରାମ୍ଗାମ୍, ଆ ବନ୍ଦାୟ୍ବରନ୍ଦ୍ ଏମାନ୍ନେବା, ଆରି ଆ ବନ୍ଦାୟ୍ବରନ୍ଦ୍ ଲଗିନ୍ଦ୍ ତତ୍ଵ । ୪ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ପସିୟ୍ଜି ପୁତ୍ଵିଲୋତ୍ଵନ୍ଦ୍ ଜିନିୟ୍ତଜି, ଆରି ଇନ୍ଲେନ୍ଦ୍ ତର୍ତ୍ତନେ ବାତ୍ଵେ ପୁତ୍ଵିଲୋତ୍ଵନ୍ଦ୍ ଜିନିୟ୍ଲତ୍ଵତନ୍ଦ୍ । ୫ ଜିସ୍ଵନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗତାଅନ୍ଦ୍, କେନ୍ଦ୍ ଆ ବର୍ତ୍ତନେ ଆନା ତର୍ତ୍ତନେ, ଆନିନ୍ ତୁମ୍ ପୁତ୍ଵିଲୋତ୍ଵନ୍ଦ୍ ଜିନିୟ୍ତେ ।

ଜିସ୍ଵ କ୍ରିସ୍ଵନ୍ ଆସନ୍ଦ୍ ସାକିବରନ୍ଦ୍

୬ ଜିସ୍ଵ କ୍ରିସ୍ଵନ୍ ତକ୍ଵବତାନ୍ଦ୍ ବାତ୍ଵେ ତାଆଗତ୍ଵ ଜିରାୟ୍, ଆରି ରନବୁନ୍ଦ୍ ବାତ୍ଵେ ମିଞ୍ଜାମଗତ୍ଵ ଜିରାୟ୍; ଆନିନ୍ ସତ୍ଵେ ତକ୍ଵବତାନ୍ଦ୍ ବାତ୍ଵେ ଅଃକ୍ଳିରାୟ୍, ଆସାୟ୍ ତକ୍ଵବତାନ୍ଦ୍ ତ ମିଞ୍ଜାମନ୍ଦ୍ ଆ ବୋସା ବାତ୍ଵେ ଆନିନ୍ ଜିରାୟ୍; ଆରି ପୁରାତାନ୍ ନିୟ୍ କେନ୍ଦ୍ଆତେ ସାକିନ୍ଦ୍ ତିୟ୍ତେ, ଇନିଆସନ୍ଦଗାମେଶ୍ଵେନ୍ଦ୍ ପୁରାତାନ୍ ମା ଆଜାତ୍ଵିନ୍ । ୭ ଆରି, କେନ୍ଦ୍ ତେନ୍ନେ ଯାକି ସାକିମତ୍ଵେ ତକୋ । ୮ ପୁରାତାନ୍, ତାଆନ୍ଦ୍ ତ ମିଞ୍ଜାମନ୍ଦ୍ ସାକିନ୍ଦ୍ ତିୟ୍ତଜି, ଆରି କେନ୍ଦ୍ ଯାଗିଞ୍ଜି ଆ ସାକି ଆବୟନ୍ଦ୍ । ୯ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜି ମନ୍ଦରାନ୍ଦ୍ ଆ ସାକି ତର୍ତ୍ତନତ୍ଵେ,

* ୪:୧୨ ୪:୧୨ ଜନ ୧:୮ * ୫:୩ ୫:୩ ଜନ ୧୪:୧୫

ଯୋହନଙ୍କ ଦ୍ଵିତୀୟ ପତ୍ର ଜନନ୍ ବାଗୁତର ଇଞ୍ଚନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ସିଚି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଚି ଜନନ୍ ଇତେନ୍ । ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ଼ଲେ ଅବୟ୍ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ତ ତେତେ ଆ ତର୍ନେମରୁଜି ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । କେନ୍ ଇତଲମରନ୍ ତି ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ଆରି ତେତେ ଆ ତର୍ନେମରୁଜି ତି ଆଇମରନ୍ ଆ ପସିୟୁଜି ଗାମଲେ ଅବଜଡ଼ତାଲେ ଇତେନ୍ଜନ ୧:୫-୬ଜିନ ୧୫:୯-୧୦ । କେନ୍ ଆ ସିଚିଲୋଡ଼ ଆଜାଡିନ୍ ତ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଇଡିଡ଼ । ଆରି ତର୍ନେମରୁଜି କଣ୍ଠାୟ୍ ଜନଡ଼ଡିୟମରୁଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକୟ୍ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଚି ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାଲ୍ଲାଡ଼

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୩।
- ୨. ତନୁଡ଼ୟମନ୍ । ୧:୪-୬।
- ୩. କଣ୍ଠାୟ୍ ଜନଡ଼ଡିୟମରୁଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆକୟ୍ଲନ୍ ତକୋନେନ୍ । ୧:୭-୧୧
- ୪. ଅନବସୁଜ୍ଞେବରନ୍ । ୧:୧୨-୧୩।

୧ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ପାପୁରମର୍,

କେନ୍ ଆ ସିଚି ଇଡ଼ଲେ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍ ଆମଡ଼ ତ ଆ ପସିଜି ଆମଡ଼ ଆସ୍ତାୟତାୟ୍ । ଆଜାଡିଡ଼ମ୍ ଖେନ୍ ଆନିଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତାଜି, ଆରି ଖେନ୍ ତୁମ୍ ତଡ଼, ଆର୍ଯାୟ୍ ଆଜାଡିନ୍ ଆଜ୍ଞନାତେଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ନିୟ୍ ଆନିଜିଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମତାଜି ।^୨ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଉଗରଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଆଜାଡିନ୍ ତକୋ ଆରି ଆଏଡ଼ର୍ ତକୋତେ, ତିଆସନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଆନିଜିଆତଡ଼ ଏତୁଡ଼ୟମତାଜି ।

^୩ଆପେୟ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ତ ଆ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ସନାୟ୍ମମନ୍, କନାରକାରମନ୍ ତ ସନୟ୍ ଇନ୍ଲେଜି ସରିନ୍ ଆଜାଡିନ୍ ତ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ବାତେ ତକୋନେତୋ ।

ଆଜାଡିନ୍ ତ ତନୁଡ଼ୟମନ୍

^୪ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ଅନ୍ନମଜି ଆଜାଡିଲୋଡ଼ନ୍ ଖଣ୍ଡମତୁଜି, କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ତଲେ ଖେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତାତୟ୍ ।^୫ ଏ ବୁଡୁବୟ୍, ଖେନ୍ ନମି ଇନ୍ନିଡ଼ ରଡ଼ ବନାୟ୍ବରୁଜି ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ନମ୍ ଅଃନ୍ନାସ୍ତାୟାୟ୍, ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଆଖାଡ଼ଲବନ୍ ଆ ବନାୟ୍ବର୍ ମା ଇଡ଼ଲେ ବର୍ତନାୟ୍, ଇନ୍ଲେନ୍ ତର୍ତମ୍ ଏଲ୍ତୁଡ଼ୟମବା ।^୬ ଇନ୍ଲେଜି ଇସ୍ଵରନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍ବାୟ୍ଲଡ଼ଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆଖଣ୍ଡମତନେବନ୍ କେନ୍ଆତେ ମା ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଗାମତବୋ । ଆମ୍ମେଜି ଆମ୍ମଡ଼ୁ ଅଜାଆତେ ଏଅମଡ଼ତେନ୍, ତିଅନ୍ତମ୍ ଖଣ୍ଡମନାବା, କେନ୍ଆତେ ମା ତି ଆ ବନାୟ୍ବର୍ ।

^୭ ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ କଣ୍ଠାୟ୍ମରୁଜି କେନ୍ ଆ ପୁତଲୋଡ଼ ବୁଲ୍ଲେତଜି, ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ବାତେ ଜିରାୟ୍ ଗାମଲେ ଆନିଜି ଅଃଡ଼ୁର୍ନେଜି, ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି କଣ୍ଠାୟ୍ମରୁଜି, ଆନିଜି ମା କଣ୍ଠାୟ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ମରୁଜି ।^୮ ତିଆସନ୍ ଆମ୍ମେଜି ଜାଗର୍ତ ତକୋନାବା, ଇନ୍ଲେନ୍ ଆମ୍ମେଜି ଆସନ୍ ଇନିଜି ଏଲ୍ମମଲାୟ୍, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ କାଲ୍ଲନ୍ ମୋସ୍ତଡ଼େଡ଼େ ତଡ଼, ତେତେ ଆମ୍ମେଜି ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ ଓଖୋଲ୍ଲୁକଜନ୍ ଏଖାଡ଼ତେ ।

^୯ ଅଜା ମନ୍ରା କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଜନଡ଼ଲୋଡ଼ ଏରଡ଼କୋନେନ୍ ତେତେ ସିଲଡ଼ ବୁଡ଼ଲନ୍ ଜିଚେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ଆତଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଖାତେ; ଆନା କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ଜନଡ଼ଲୋଡ଼ ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋତନ୍, ଆନିନ୍ ଆପେୟ୍ ତ ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ବାଗୁଜି ଖାତେନ୍ ।^{୧୦} ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ କେନ୍ ଆ ଜନଡ଼ ପାଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଅଃନ୍ନିୟ୍ଲାୟ୍ ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଅସିବେନ୍ ଏଜାତଡ଼େ, ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଏସକଡ଼େତଡ଼େ ।^{୧୧} ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନା ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସକଡ଼େତେ, ଆନିନ୍ ନିୟ୍ ତି ମନଡ଼ତଡ଼ନ୍ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ ମାୟ୍ତନେ ।

ଅନବସୁଜ୍ଞେବରନ୍

^{୧୨} ଖେନ୍ ଆମ୍ମେଜି ଆସନ୍ ଜବ୍ର ବର୍ନେଜି ଇଡିତନ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ଅରିତଲ୍ ଅଲାନ୍ ତ ଇଲ୍ଲୁନ୍ ବାତେ ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଃନ୍ନିତାୟ୍; ଖେନ୍ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ମେଜି ସରିନ୍ ଇୟ୍ତାୟ୍ କଡ଼ାଡିନାୟ୍, ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ୍, ଏତେଲ୍ତେନ୍ ଇନ୍ଲେନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତାଲଡ଼ତନ୍ ।

୧୩ ଡନୁଡ଼ୟମ୍ଭମ୍ ବୋଲ୍ଲମାୟନମ୍ ଆ ପସିୟୁଜି ଆମନ୍‌ଆଡ଼୍ ଲୋମ୍ଭମ୍ଭି ।

ଯୋହନଙ୍କ ତୃତୀୟ ପତ୍ର ଜନନ ଯାଗି ତର ଇଝନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ଜନନ ଇତେନ୍ କି ଗାୟ ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆମଝ୍ ଆସ୍ତାୟେନ୍ । ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ଆ ପାପୁରମର୍ ତକୋଏନ୍ । ଆରି ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଝନ୍ ଆରବ୍‌ସୋଡାସୋଡାତନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଦିଅତ୍ରପାନ୍ ଆ ବନେନ୍ ନିୟ୍ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଇଡିଡ୍ ।

ବଇନ୍ ଆ ପନାକାଡ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧
- ୨. ଗାୟନ୍‌ଆତଡ୍ ସନେକେନ୍ । ୧:୨-୮
- ୩. ଦିଅତ୍ରପାନ୍ ତ ଦିମିଡ୍ରୁଆନ୍ । ୧:୯-୧୨
- ୪. ଅନବ୍‌ସୁକ୍ରେବରନ୍ । ୧:୧୩-୧୪

^୧ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ପାପୁରମର୍*, ତନ୍ତୁଝ୍‌ୟମ୍‌ତମ ଗାୟନ୍ ଆମଝ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡଲେ ଆସ୍ତାୟତାୟ୍ ।
^୨ ଏ କୁଲମ୍, ପୁରାଡାଲୋଝନ୍ ଆମନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ଆ ସୁକ୍ତା ତକୋ, ଏତେଲେମା ଅଡକୋନ୍ ସୁକ୍ତା ତେଏତୋ ଆରି ତଅଡ୍‌ନମ୍ ସୁକ୍ତା ତକୋନେତୋ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ପାର୍ତନାତନାୟ୍ ।^୩ ଆମନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ଆଜାଡିଲୋଝନ୍ ତରନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆମନ୍ ଏଙ୍ଗଲେ ଆଜାଡିନ୍ ବାତେ ଖଣ୍ଡୁମତନ୍, ତି ଆ ବନେଜି ବୋଞାଝ୍‌ଞ୍ଜି ସାକିନ୍ ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ଖେନ୍ ମାଡ୍ ସର୍ତାଲ୍‌ୟ୍ ।^୪ ପସିୟ୍‌ଖେଞ୍ଜି ଆଜାଡିନ୍ ଆ ତଡ୍‌ରଗଡ୍ ଖଣ୍ଡୁମତଞ୍ଜି ଗାମଲେ ଅରମ୍‌ତଡ୍‌ଲାଇଞ୍ଜି ସିଲଡ୍ ଖେନ୍ ଅଡକୋନ୍ ସିଲଡ୍ ଗୋଗୋୟ୍ ସର୍ତାତ୍‌ୟ୍ ।

ଇସିଡ୍ ଲନ୍ତୁମନେନ୍ ତ ତନଡ୍‌ତଡ୍‌ନ୍

^୫ ଏ କୁଲମ୍‌ଖେନ୍, ବୋଞାଝ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆରି ବତେସା ବୋଞାଝ୍‌ଞ୍ଜି ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଆମନ୍ ଅରାସାନେତାଗୋ ଖଣ୍ଡୁମତନେ ।^୬ ତନ୍ତୁଝ୍‌ୟମ୍ ଖଣ୍ଡୁମନେନମ୍ ଆ ବନେଜି ଆନିଞ୍ଜି ତେନ୍ନେ ଆ ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଝ୍ ସାକିନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି, ଜିରୁଜିରନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଆମନ୍ ତଡ୍‌ରନ୍ ଅବ୍‌ତୁଜାଜି, ଏତେଲେତେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ସର୍ତାତେ ।^୭ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଏରୁଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ଆମଝ୍ ସିଲଡ୍ ଇନ୍‌ଡିଏର୍ ଏରପନାଝନ୍ କ୍ରିସ୍‌ୟ୍ ଆ ସେବା କାକାଡା ଆସନ୍ ତୁଝ୍‌ଲଞ୍ଜି ।^୮ ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି କ୍ରିସ୍‌ୟ୍‌ନୁମର୍‌ଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସାୟ୍‌ସିତାଲେ ଆଜାଡିନ୍ ଅନବ୍‌ତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ତି ଆ କାକାଡାଲୋଝ୍ ଏମାୟ୍‌ନେବା ।

ଦିଅତ୍ରପାନ୍ ତ ଦିମିଡ୍ରୁଆନ୍

^୯ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ସନ୍ନା ସିଟି ଇଡଲେ ମଣ୍ଡୁଡିବେନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଲାଇୟ୍, ବନ୍‌ତ ଦିଅତ୍ରପାନ୍ ମଣ୍ଡୁଡିଲୋଝନ୍ ଆମ୍‌ଗୁଡ୍‌ଗଡ୍‌ମର୍ ଅମ୍‌ନେନେନ୍ ଆସନ୍ ବନେଖେନ୍ ଅଝନ୍‌ମତଡ୍‌ଲୋ ।^{୧୦} ଆନିନ୍ ବିରୁଦଲୋଝ୍‌ଲେନ୍ ମନଡ୍‌ତତନ୍ ଆ ବନେଜି ବରନ୍ ନିଶ୍ଚୟ୍‌ତଲେନ୍; ଆଡିୟ୍‌ତେନ୍ ତଡ୍, ଆନିନ୍ କ୍ରିସ୍ ତନେ ବୋଞାଝ୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ୍ ଅଝସକଡେଏଜି, ଆରି ଆନାଜି କ୍ରିସ୍ ତନେ ବୋଞାଝ୍‌ଞ୍ଜିଆତଡ୍ ସନକଡେନ୍ ସାୟ୍‌ତଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ରଡ୍‌ତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ୍ ମଣ୍ଡୁଡିନ୍ ସିଲଡ୍ ଅମ୍‌ତୁଡ୍‌ତଜି; ଖେନ୍ ତେତେ ଇୟ୍‌ଲାଇୟ୍ ତେନ୍ ଆନିନ୍ ଇନିଜି ଲୁମ୍‌ତେ ତି ଅଡକୋନ୍ ଆ ବନେ ଇୟ୍‌ତାୟ୍ ବରାୟ୍‌ନାୟ୍ ।

^{୧୧} ଏ ତନ୍ତୁଝ୍‌ୟମ୍‌ତମ କୁଲମ୍‌ଖେନ୍, ମନଡ୍‌ତତନ୍ ଆ କାକାଡାଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ତିଆତେଜି ଏଲୁମ୍‌ତଡ୍, ମନଡ୍ କାକାଡାଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ଲେ ତିଆତେଜି ଲୁମ୍‌ବା; ଆନା ମନଡ୍ କାକାଡାନ୍ ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ଆନା ମନଡ୍‌ତତନ୍ ଆ କାକାଡା ଲୁମ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ୍ ଅଣ୍ଡୁଝ୍ ଗିଜେ ।

^{୧୨} ଅଡକୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଦିମିଡ୍ରୁଆନ୍‌ଆତଡ୍ ସେକେତଜି, ଆଜାଡିବରନ୍ ନିୟ୍ ସାକିନ୍ ତିୟ୍‌ତେ, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ନିୟ୍ ସାକିନ୍ ଏଡିୟ୍‌ତାୟ୍, ଆରି ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଅଙ୍ଗାଆତେ ସାକିନ୍ ଏଡିୟ୍‌ତାୟ୍, ତିଆତେ ଆଜାଡିନ୍ ଗାମଲେ ଆମ୍‌ନେ ଜନା ।

ଅନବ୍‌ସୁକ୍ରେବରନ୍

---

* ୧:୧ 1:1 ବୁବାକୋୟ୍

^{୧୩} ଖେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଜବ୍ ବନେଞ୍ଜି ଇତିତନ୍ ତକୋ, ବନ୍ତ ଅରିତଲ୍ ଅଲାନ୍ ତ ଇଚ୍ଛୁନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତି ଅଡକୋନ୍ ଅଃନ୍ନିତାୟ୍ । ^{୧୪} ଖେନ୍ ଅମଡବେନ୍ ଇୟଲାଇୟ୍ ତେନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ଇୟତାୟ୍ କଡାଡିନାୟ୍ ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଆସାତନାୟ୍ ।

^{୧୫} ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସବ୍ଯୁଲନ ତକୋନାବା, ଗଡିଖେଞ୍ଜି ଆମ୍ବେନ୍ଆତଡ଼ ଲୋମ୍ତବେଞ୍ଜି ।
ଅଡକୋ ଗଡିଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବ୍ଝୁମ୍ତାଲେ ଲୋମ୍ତବେଞ୍ଜି ଗାମ୍ଲେ ବର୍ବାଜି ।

ଯିହୁଦାକ ପତ୍ର ଜିଉଦାନ୍ ଆରିତେନ୍ ଆ ସିଟି ସନେକୁଲନ୍

କେନ୍ ଆ ସିଟି ଜିଉଦାନ୍ ଇଡେନ୍ । କେନ୍ ଆନିନ୍ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ତ ଜାକୁବନ୍ ବୟନ୍ ବନୋଞାଡ଼ ତେଏଞ୍ଜି । ୬୮ ତ ୮୦ କ୍ରିସ୍ଟାକ ଇଡ଼େନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ । ତିଆଡିଡ଼ ଲାଢ଼ଲେଡ଼ କଣ୍ଟାୟ୍ ଜନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି ତୁଢ଼ଲନାଜି କି ମଣ୍ଡିଡ଼ରେଡ଼େନ୍ ଜିରେଁ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଟାୟ୍ ଜନଡ଼େନ୍ ଇୟଲେ ତିୟେଜି ୧ । ତିଆସନ୍ ତନେମରଞ୍ଜି ତି କଣ୍ଟାୟ୍ ଜନଡ଼େନ୍ ଏରନମତଡ଼େନ୍ ତନେଲୋଡ଼େନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ କ୍ରିସ୍ଟାନ୍‌ମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଅନାପ୍ତାୟନ୍ ତେଏନ୍ ।

୨ ପିତ୍ର ୨:୧

ବଇନ୍ ଆ ପନାଲ୍‌ଡ଼

୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୨

୨. ଜନଡ଼େନ୍ ତ କଣ୍ଟାୟ୍ ଜନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି । ୧:୩-୧୭

୩. ତନେଲୋଡ଼େନ୍ ଗବ୍‌ରିଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନଡ଼େନ୍ । ୧:୧୭-୨୩

୪. ଆସିର୍ବାଦନ୍ । ୧:୨୪-୨୫

୧ *ଆନାଜିଆତଡ଼ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି, ତୁଢ଼ୟମତଜି, ଆରି ଆନାଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆସନ୍ ଆକୁବାୟ୍‌ଜି, ଆମଡ଼େଞ୍ଜି ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସେବା କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଜିଉଦାନ୍, ଜାକୁବନ୍ ଆ ବୋଞାଡ଼ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲେ ଆପ୍ତାୟେନ୍ ।

୨ ଅମଡ଼ବେନ୍ ସନାୟ୍‌ମନ୍, ସନୟ୍‌ମନ୍ ତ ତନୁଡ଼ୟମନ୍ ଅଡ଼ୋଆୟ୍‌ଡ଼ୋ ।

କଣ୍ଟାୟ୍ ଜନଡ଼ତିୟମରଞ୍ଜି

୩ ଏ ତନୁଡ଼ୟମତମ ଗଡ଼ିଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଇନ୍‌ଲେଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜାଡ଼ଲବନ୍ ଅନୁରନ୍ ଆ ବନେଁ ଇଡ଼ଲେ ଅମଡ଼ବେନ୍ ଆପ୍ତାୟ୍‌ଡ଼ାୟ୍ ଗାମଲାୟ୍, ବନ୍‌ଡ଼ ତି ଆବନେଡ଼ା ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ଆଡ଼ିୟେଞ୍ଜି ଆ ତନେଁ ତନେଡ଼ାଲେ ଅଲ୍‌ଜୁଞ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବନ୍‌ୟ୍‌ବଡ଼ାଜି ଗାମଲେ କେନ୍ ଆ ସିଟି ଇଡ଼ଲାୟ୍ । ୪ ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ଏରତରମ୍ମମରଞ୍ଜି ଅଜନା ଅମଡ଼ବେନ୍ ଗନ୍‌ଲାଇ, ଆନିଞ୍ଜି ମନଡ଼ତଡ଼ିଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍‌ଲୁମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ସନାୟ୍‌ମନ୍ ବନେଁଜି ଆନ୍ନା ଏମ୍ବେଡ଼ି, ଆବୟତମ୍ ଜନଡ଼ମରଲେନ୍ ତ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍‌ଆତଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃମ୍ପାନ୍ନେଏଜି । କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ପନବରତନ୍ ଞାଡ଼ତଜି ଗାମଲେ ପୁର୍ବାନ୍ ସିଲଡ଼ ମା ତରମ୍ପ ସାସ୍ତଲୋଡ଼େନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ।

୫ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ସିଲଡ଼ ତବଲେ ଓରୋଡ଼ଲାଇ, ବନ୍‌ଡ଼ ତିକ୍ତି ଲାଢ଼ଲେଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆମଡ଼ ଅଃଡ଼ୁରଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରକ୍ଷାଏଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେଞ୍ଜି କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେଁ ଜନାଜି, ତେଲୋଜନଡ଼େନ୍ ଞେନ୍ ଆରି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ କେନ୍ ଆ ବନେଁ ଅବଜନାତବେନ୍ । ୬ ଅଜ୍ଞା ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ତରକ୍ଷମଲୋଡ଼ ଏରତକୋନେନ୍ ଆଡ଼କୋସିଡ଼ିଞ୍ଜି ଅମ୍ବେଞ୍ଜି, ତି ଆ ବନେଁ ମନ୍‌ନେବା; ସୋଡ଼ା ପନ୍‌ସୁଆଡିନ୍ ଆଡ଼େତେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଆଏଡ଼ର ତେଞ୍ଜେ ଲୋଡ଼ଡ଼ ଆଡ଼କୋଲୋଡ଼ତନେନ୍ ଜିଲେ ଆତକ୍ଳୋଜି । ୭ ତିଅନ୍ତମ୍ ସଦୋମାନ୍ ତ ଗମୋରାନ୍, ଆରି ତି ଆତୟତୟ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଜୋଣ୍ଡ଼ାଲୁମାନ୍ ତ ତଅଡ଼ଡ଼ାଗୋ ପରାନ୍‌ସାଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମେଞ୍ଜି । ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବଜଡ଼େନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅନବତୁଜନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଃନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆ ତଗୋଲୋଡ଼ ପନବରତନ୍ ଞାଡ଼ତଜି ।

୮ ତିଅନ୍ତମ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଗନ୍‌ମତେନ୍ ଏରିୟଲାୟ୍ ଗାମଲେ ବଡ଼ିଞ୍ଜି କି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ତଅଡ଼ିଞ୍ଜି ଏରମଡ଼ିର ଅମ୍ବେଡ଼ି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ୍ ଆ ବୋର୍ସା ଅଃମ୍ପାନ୍ନେଏଜି ଆରି ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିଶ୍ଚୟତଜି । ୯ *ବନ୍‌ଡ଼ ମିକାଏଲ୍ ମୁଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବର୍‌ମରନ୍ ମୋସାନ୍

* ୧:୧ ୧:୧ ମାଡ଼ିର ୧୩:୫୫; ମାର୍ଚ୍ଚ ୬:୩ * ୧:୯ ୧:୯ ଅନବଜନାବର ୧୨:୭

ଆ ମରା ଆସନ୍ ସନ୍ନମନ୍ ବୟନ୍ ଆରଲ୍ଲୁଆଡ଼ତମେଞ୍ଜି ଆଡିଡ଼, ମିକାଏଲ୍ ପାଢ଼ଲ୍ଲଡ଼ବରମରନ୍ ସନ୍ନମନ୍ଆଡ଼ ନିଶ୍ଚୟଲେ ବନରନ୍ ଆସନ୍ ଅଃନ୍ନୋମଡ଼ଲୋ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଆଡିୟତେନ୍ ଗାମେନ୍, “ପ୍ରବୁନ୍ ଆମନ୍ଆଡ଼ କଞ୍ଜମତୋ ।”^{୧୦} ବନ୍ତ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଜନିଜି ଅଃଗନ୍ଲୁତେଜି, ତିଆତେ ଅବତୋସାତାଲେ ନିଶ୍ଚୟତଜି, ଆରି କିନ୍ରେଡ଼ ଜନ୍ତୁଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଜନିଜି ଅଜିଡ଼ ଅଜିଡ଼ ଗନ୍ଲୁଡ଼ତଜି, ତିଆତେ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ଗୁରୁଡ଼େଡ଼ଜି ।^{୧୧} କେନ୍ଆତେ ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ତିଅଜା ଆ ବରନ୍ତଡ଼ ! ଆନିଞ୍ଜି କଇନନ୍ ଆ ତଡ଼ବ୍ ସନ୍ଲେ ତଡ଼ିୟତଞ୍ଜି, ତକ୍କାନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ବାଲାମନ୍ ଜନିଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମେନ୍, ଏଞ୍ଜେଲେ ଆନିଞ୍ଜି କନଶ୍ଚାୟଲୋଡ଼ନ୍ ଗଲୋଏଞ୍ଜି, କୋରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗୋଡ଼େନ୍ ଅମତୁଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଗୁରୁଡ଼େଡ଼ଜି ।^{୧୨} ଆନିଞ୍ଜି ଏରଗନ୍ରୟଲଗୋ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତନ୍ନୁଡ଼ୟମ୍ ବୁଜିଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟତାୟ ତକ୍କମେଜି, ଆଲଞ୍ଜେଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ବୁଜିବେନ୍ ଅତିଲନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତେତେ, ସଞ୍ଜର ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆସନ୍ ତୁମ୍ ବବିରୟପୋଡ଼ତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ରିଙ୍ଗେନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆପ୍ରାଡ଼ରିତେନ୍ ତାଆତଡ଼ନ୍ ଆ ମେଗ ଅନ୍ତମ୍; ଆନିଞ୍ଜି ରୁୟଲ୍ଗାଜନ୍ ଅଃନ୍ନଜଏନ୍ ଆରାନ୍ତବ୍ ତ ଆପୁୟପୁୟନ୍ ଆରାନ୍ତବ୍ ଅନ୍ତମ୍ ।^{୧୩} ଆନିଞ୍ଜି ସମ୍ବେୟାନ୍ ଆଞ୍ଜୋୟତା ଅନ୍ତମ୍, ଏରଗନ୍ରଜନ୍ ଆ ଲନୁମଞ୍ଜି ପୋନ୍ସେରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତୋଶ୍ଚୋନ୍ ଗିୟତାତେ, ଆନିଞ୍ଜି ଏରସନେଡ଼ସେଡ଼ନ୍ ଆଜରିଚେନ୍ ଆ ତୁତୁୟ ଅନ୍ତମ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଲୋଡ଼ ଜୋଲ୍ଲାନ ଆଡ଼କ୍ଲୋ ।

^{୧୪} ଆଦମନ୍ ସିଲଡ଼ ସାତ କନୋକ୍ଲୋଡ଼ ଆ ମନ୍ରା ଅନୁକନ୍ ନିୟ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆସନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ରେନେ, “ପ୍ରବୁନ୍ ଅଜାର ଅଜାର ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲ୍ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ସରିନ୍, ^{୧୫} ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଅନବପନ୍ସୁଆଡିନ୍ ଆସନ୍ ଇୟତାୟ; ଏରତରମ୍ମରଞ୍ଜି ଜନିଜି ଏରତରମ୍ମ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆରି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋଡ଼ ଜନିଜି ନିଶ୍ଚୟବରନ୍ ବର୍ରେଞ୍ଜି, ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସନ୍ ଅବତୋସାତାଲେ ପନବରତନ୍ ଇୟତାୟ ତିୟେଜି ।”

^{୧୬} କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତିତାନ୍ ଆ ମନ୍ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସୟ ତଡ଼, ଆରି ଆନ୍ନାମରଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅବତୋସାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଲୁମ୍ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅବସୋଡ଼ାତମ୍ତଞ୍ଜି ଆରି ଲାବନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ତମୟବରନ୍ ବର୍ରେଞ୍ଜି ।

ଞ୍ଜନଡ଼ଞ୍ଜନ୍

^{୧୭} ଏ ତନ୍ନୁଡ଼ୟମ୍ତମ୍ ଗଡ଼ିଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆନାସ୍ତାୟ ଞ୍ଜନ୍ନେମରଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଜନିଜି ଆ ବର୍ରେ ବର୍ରେବେଞ୍ଜି, ତିଆତେ ମନ୍ଦେବା; ^{୧୮} ଆନିଞ୍ଜି ଏକାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ବର୍ରେବେଞ୍ଜି, “ଆଡନିକ୍ସି ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ତଅଡ଼ତାଗୋ ପରାନ୍ସାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆରଲ୍ଲୁମ୍ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତୁଡ଼ତନାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ଆଡ଼ ସକ୍ଷାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ସୟସୟମ୍ତବେଞ୍ଜି ।”^{୧୯} କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ପନାଲ୍ଲଡ଼ନ୍ ଅମତୁଡ଼ତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତଅଡ଼ତାଗୋ ଆ ଇସ୍ବୁମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଞ୍ଜିମ୍ତଞ୍ଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ଅବୟ ତଡ଼ ।^{୨୦} ଏ ତନ୍ନୁଡ଼ୟମ୍ତମ୍ ଗଡ଼ିଞ୍ଜେଞ୍ଜି, ଆମ୍ବେନ୍ ମଡ଼ିର୍ ତରମ୍ମ ତର୍ରେଲୋଡ଼ନ୍ ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ମବରଡ଼ଲନ୍ ତକୋନାବା, ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଆ ବୋର୍ସା ବାଞ୍ଜେ ପାର୍ତନାନାବା ।^{୨୧} ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସନାୟମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅଃନ୍ନୁଞ୍ଜିତେନ୍ ଆନମେଡ଼ ଆଞ୍ଜନାଡ଼ ଆସନ୍ ଜଗେଲେ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତନ୍ନୁଡ଼ୟମ୍ଲୋଡ଼ ଗବ୍ରିଲନ୍ ତକୋନାବା ।

^{୨୨} ଆଡ୍ରାଲ୍ଗଡ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ ଅବତର୍ନେବାଜି ।^{୨୩} ଇର୍ସେଲୋଡ଼ନ୍ ଆଗ୍ଲୋଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆଡ଼ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡ୍ରବତବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକାଜି । ଆରି ଜେଲ୍ଲୁ ତଅଡ଼ନ୍ ଆ ଇର୍ସେ ବାଞ୍ଜେ ଆରଡିଲେନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ନିୟ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ବା, ବନ୍ତ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ କାନକାରମ୍ ଗାମବାଜି ।

ସନେକେନ୍ ପାର୍ତନାନ୍

^{୨୪} ଆନା ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅନସେଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ଆରି ଆ ଗନ୍ନୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆ ମୁକ୍କାବା ଏରତୋସାତାଗୋ ତ ସର୍ତ୍ତାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ତନକ୍ଲୋନ୍ ଆସନ୍ ବୋର୍ସାନ୍ ତକୋ, ^{୨୫} ତି ଆବୟନ୍ ଅନୁରମରଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଗନ୍ନୁଗୁ ପନେମେଡ଼, ସନାଆରନ୍, ବୋର୍ସାନ୍ ତ ରନପ୍ରିନ୍, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟଲେନ୍ ଅମ୍ବେଲେ ଆମ୍ବୁ ସିଲଡ଼ ନମିତ୍ରାନ୍ ଆରି ଆଏଡ଼ର୍ ଆନିନ୍ଆତେ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

* e:er e:er ୨ ପିତୁ ଶାଃ

ଯୋହନଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରକାଶିତ ବାକ୍ୟ ଜନନ୍ ଆସନ୍ ଅନବଜନାବରନ୍ ସନେକୁଲନ୍

ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆମଙ୍ ଆତର୍ଭନେଞ୍ଜି ଆସନ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ମରଞ୍ଜିଆତଙ୍ ତିଡ୍ଲେଲେ ସମ୍ଲେ ଆରେନ୍ନେଏଞ୍ଜି ଆଡିଡ୍ “ଜନନ୍ ଆସନ୍ ଅନବଜନାବର” ଅନିତନ୍ ତେଏନ୍ ଜନ ୧୩:୨୩ । କେନ୍ ଆ ବଇ ଆପୁଡେଡଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଙ୍ ଅନବବସ୍ତୁ ତ ଅନବସର୍ତ୍ତାନ୍ ଆସନ୍ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇ ଇଡେନ୍ । ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ଆରି ତନଣ୍ଡାୟ ଇଡନ୍ ଜନଙ୍ ତନେଲୋଡନ୍ ରବଡୋଲନ୍ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜନନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ୍ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ମରଞ୍ଜିଆତଙ୍ ବର୍ତ୍ତି ୧:୯ ।

ୟର୍ନେଡ୍ଲେ ତୋଲନ୍ ରୁଆଡନ୍ ଆଜିରେନ୍, ପ୍ରବୁ ଜିସୁ ଜନନ୍ ଆମଙ୍ ଅବଡୁୟତାଲନ୍ ଅଙ୍ଗା ବନେଜି ବର୍ଭନେ, ଜନନ୍ ତିଆଡେଜି ଅଡ୍ଡକୋନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ୍ ଇଡେନ୍ ୧:୩୨:୭ ।

ଜନନ୍ ଆସନ୍ ଅନବଜନାବର ବଇଲୋଡନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ଆ ବନେଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଅନ୍ନେଲେ ଏର୍ଜାଡିକାନ୍ ଆ ବନେଜି ଅମଡୁଡ୍ଡାଜି, ବନ୍ତ କେନ୍ ବଇଲୋଡନ୍ ଆଇଡିତନ୍ ଆ ବନେଜି ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ଗନ୍ଲୁଡ୍ଲଡ୍ଡେଡନ୍, ଆରି ରୟଲଡ୍ଡେଡମ୍ ଆଇଡିଡ୍ । ତିନ୍ନାନ୍ ଆରଞ୍ଜିଡ୍ଡେଡେନ୍ ଆଡିଡ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଅନ୍ନେଲେ ସନ୍ମମ୍ ଆତଙ୍ ଅବନାରେଡେ: ଜିସୁ ଜିନୟେନ୍ ସିଲଡ୍ଲନ୍ ଅଡ୍ଡକୋ ତନେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ ରଡ୍ ରୁଆଡନ୍ ତ ରଡ୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଗବଡେଲଡାଲେ ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଙ୍ ପୁରସ୍ପାରନ୍* ତିୟଡଜି ।

ବରନ୍ ଆ ପନାକାଡ୍

- ୧. ଉନେବରନ୍ । ୧:୧-୨୦
- ୨. ଅବରାଡ୍ଡାନେନ୍ ତ ସାତଗା ମଣ୍ଡଡିଞ୍ଜି ଆମଙ୍ ସିଚିନ୍ ଅନିତନ୍ । ୧:୧-୩:୨୨
- ୩. ସାତଗା ଆଜିବାତନ୍ ଆ ବଇଜି । ୪:୧-୮:୫
- ୪. ସାତଗା ପନେଡନ୍ । ୮:୬-୧୧:୯୯
- ୫. ଜାଆତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସୋଡା ଜନ୍ତୁ । ୧୨:୧-୧୪:୨୦
- ୬. ଏର୍ଜାଡିକାନ୍ ଅନବଡୁଜଞ୍ଜି । ୧୪:୧-୧୫:୮
- ୭. ସାତଗା ସଡ୍ଡୁଆଲୋଡନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ । ୧୬:୧-୨୧
- ୮. ବିବାଲନ୍ ଗଡାନ୍ ଗୁରୁଡ୍ଡେଏନ୍, ସନ୍ମମ୍ ଆରେଏନ୍ । ୧୭:୧-୨୦:୧୦
- ୯. ଆତନିଞ୍ଜି ବିସାରନ୍ । ୨୦:୧୧-୧୫
- ୧୦. ରଡ୍ ରୁଆଡନ୍, ରଡ୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ତ ରଡ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ । ୨୧:୧-୨୨:୨୧
- ୧୧. ଅନବସୁଜ୍ଜେବରନ୍ । ୨୨:୬-୨୧

୧ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆନବଜନାବର, ଇନିଜି ଇନିଜି ତେରୟଡେ ତି ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ଆନିନ୍ ଆ କାକାଡାମରଞ୍ଜିଆତଙ୍ ଅବଜନାଡେ । ତିଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ କେନ୍ ଆଡେ ଜିସୁନ୍ ଆମଙ୍ ସୋରୋସ୍ପାୟେନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ପାଡ୍ଲଡ୍ଡବର୍ମରନ୍ ଆସ୍ପାୟଡାଲେ ଆ କାକାଡାମରନ୍ ଜନନ୍ ଆତଙ୍ କେନ୍ ଆଡେଜି ଅବଜନାଏନ୍ । ୨ ଆରି ଜନନ୍ ଆନିନ୍ତମ୍ ଇନିଜି ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ଗିଜେନ୍ ତିଆଡେ ତେନ୍ନେ ବର୍ଭନେ । କେନ୍ ଆ ବନେଲୋଡ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନେ ତ ଜିସୁ କ୍ରିସ୍ଟନ୍ ଆ ସାକିବର୍ ଆଜାଡିଡମ୍ । ୩ ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରା କେନ୍ ଆ ବଇ ପଡେଡନେ, ଆରି ପୁର୍ବାଃଡେବରନ୍ ଅମଡୁଡ୍ଡାଲେ ଆଇଡିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ବନ୍ୟାବରନ୍ ମାନ୍ନେଡଜି ଆନିଞ୍ଜି କେମ୍ପାଡମ୍, ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବେଡାନ୍ ତୁୟାୟାଲୟ ।

ସାତଗା ମଣ୍ଡଡିଞ୍ଜି ଆ ସନଙ୍କଡେ

୪* ଏସିଆ ତେସାଲୋଡନ୍ ତକୋନ୍ ସାତଗା ମଣ୍ଡଡିନ୍ ଆମଙ୍ ଜନନ୍ ସିଚିନ୍ ଇଡ୍ଲେ ଆସ୍ପାୟଡେ;
ଆନା ପୁର୍ବାନ୍, ନମିଞ୍ଜେନ୍ ତ ପୁର୍ବାଃଡେ, ଆ ଇସ୍ବର ଆମଙ୍ ସିଲଡ୍ ତ ଆ କୁସ୍ତନ୍ ନ ଆ ମୁକ୍ତାଗଡ୍ ତକୋନ୍ ସାତଗା ପୁରାଡାଞ୍ଜି ଆମଙ୍ ସିଲଡ୍, ୫ ଆରି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆମଙ୍ ସିଲଡ୍ ପର୍ତ୍ତମ୍ ଆୟର୍ନେଡେନ୍ ଆ ମନ୍ରା,

* : ୧:୦ ପୁରସ୍ପାରନ୍   ✧ ୧:୪ ଅନବଜନାବର ୪:୫

ଆରାଧାନେତ୍ରୀ ଯାକିନ୍ ଆତ୍ମିୟତେନ୍ ଆ ମନ୍ଦରା ତ ପୁତ୍ରନ୍ ଆ ରାଜାଜି ଆ ରାଜା ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ତ ସନୟୁନ୍ ଅମତ୍ତ୍ରେବେନ୍ ଅତୋଆୟତୋ ।

ଆନିନ୍ ଇନ୍ଦଲେନ୍ଆତତ୍ତ୍ରେ ତୁଝୟମଲତ୍ତ୍ରେତନ୍ ଆରି ଆ ରନବୁନ୍ ବାଞ୍ଚେଃ ଇନ୍ଦଲେଞ୍ଜିଆତତ୍ତ୍ରେ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲତ୍ ଅନୁରନ୍ ତିୟତିୟଲତ୍ତ୍ରେଲନ୍ । ୭ *ଆରି ଆପେୟ ଇସ୍ବରନ୍ଆତତ୍ତ୍ରେ ସେନେବାନ୍ ଆସନ୍ ଇନ୍ଦଲେନ୍ଆତତ୍ତ୍ରେ ଅବୟ ରାଓଡ଼ାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତବନ୍ତ୍ରେଲତ୍ତ୍ରେଲନ୍ । ଜିସୁ କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଆ ଗନୁଗୁ ପନେମେତ୍ତ୍ରେନ୍ ତ ଆ ବୋର୍ସାନ୍ ଆଏତ୍ତ୍ରେ ତେଏତୋ । ଆମେନ୍ ।

୭ *ଗିୟବା, ଆନିନ୍ ମେଗଲୋତ୍ତ୍ରେନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ, ପୁତ୍ରଲୋତ୍ତ୍ରେନ୍ ଅତ୍ତ୍ରେକୋନ୍ ଅମତ୍ତ୍ରେ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ରେ ଗିୟତ୍ତ୍ରେ, ଆରି ଏତେଲେ ତେତେ ତ, ଅଙ୍ଗା ମନ୍ଦରାଜି ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ରେ ରକ୍ଷାଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ରେ ଗିୟଲେ ବତ୍ତ୍ରେତାଲେ ଯେୟେତାତ୍ତ୍ରେ, କେନ୍ ଅତ୍ତ୍ରେକୋନ୍ ଆଜାଡିତମ୍ ଗଟେତେ । ଆମେନ୍ ।

୮ *ବୋର୍ସାତମନ୍ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ବରନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବୁ ଆରି ଆତନିକ୍ଲି ।” ଆନିନ୍ ପୁର୍ବାନ୍ ସିଲତ୍ ତକୋଏନ୍, ନମିତ୍ତାନ୍ ତକୋ, ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ଜିର୍ତ୍ତାୟ ।

କ୍ରିଷ୍ଟନ୍ ଅବତୁୟଲନେ

୯ ଞ୍ଚେନ୍ ଜନନ୍, ବୋଞ୍ଚାତ୍ତ୍ରେବେନ୍, ଜିସୁନ୍ ଆ ଲତ୍ତ୍ରେଲୋତ୍ତ୍ରେ ତନଶ୍ରାୟନ୍, ରାଜ୍ୟନ୍ ତ ସନଏନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ମରାୟନେବେନ୍ ଆ ମନ୍ଦରା । ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ସାକି ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ପାଦମ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବୟ ତେସ୍ତାଲୋତ୍ତ୍ରେନ୍ ତକୋଲନାୟ । ୧୦ ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ତିନ୍ନାଲ୍ ମଡିର୍ ପୁରାତାନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ଆତତ୍ତ୍ରେ ଷ୍ଟ୍ରମଲ୍ ଯ, କିଶ୍ଟୋତ୍ତ୍ରେବାଞ୍ଚେନ୍ ପନେତନ୍ ଆ ସନତ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସୋଡା ସନତ୍ତା ଆ ଅମ୍ତତ୍ତ୍ରେଲାୟ । ୧୧ ଆନିତ୍ତ୍ରେ ଅବୟନେ ଞ୍ଚେନ୍ଆତତ୍ତ୍ରେ ବର୍ତ୍ତୟ, “ଆମନ୍ ଇନିଜି ଗିୟତେ, ତିଆତେ ଅବୟ ବଇଲୋତ୍ତ୍ରେ ଇତ୍ତ୍ରେଲେ ତକ୍ଲୋଆ କି ସାତଗା ମଶ୍ଟିନ୍ ଏପିସିନ୍, ସର୍ନାନ୍, ପର୍ଗାମନ୍, ତିଆତିରାନ୍, ସାଦ୍ ଲି, ପିଲାଦେଲ୍ପିଆନ୍ ତ ଲାଅଦିକିଆ ମଶ୍ଟିନ୍ ଆସ୍ତାୟା ।”

୧୨ ଆନା ଞ୍ଚେନ୍ଆତତ୍ତ୍ରେ ବର୍ତ୍ତୟ, ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଆୟର୍ଗୁଡିଃଲନ୍ ଗରିୟଲାଞ୍ଚନ୍, ସାତଗା ସୁନାନ୍ ଆ ପିଙ୍କ ଗିୟଲାୟ । ୧୩ ଆରି ତି ଆ ପିଙ୍କଜି ଆ ମଡ୍ଡି ମନ୍ଦରା ତାଙ୍ଗାଆନନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ମନ୍ଦରାନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆ ସିନ୍ଦିନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲତ୍ତ୍ରେନ୍ ଜାୟ, ଆରି ଆ ମାୟତ୍ତ୍ରେଲୋତ୍ତ୍ରେନ୍ ସୁନାନ୍ ଆଜିମାୟ ତକୋଲନ୍ । ୧୪ ଆବବଲୋତ୍ତ୍ରେନ୍ ଆ ଉତ୍ତ ଆତ୍ତ୍ରେରନ୍ ତ କପାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଏ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆମତନ୍ ଆତୁତ୍ତ୍ରେତେତନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ୧୫ ବାଗୁନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲତ୍ତ୍ରେନ୍ ତଗୋଲୋତ୍ତ୍ରେନ୍ ଆମବ୍ଡିର୍ ପିଞ୍ଚନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସାଆର୍, ଆରି ଆ ସର୍ବତ୍ତ୍ରେନ୍ ତୋଶ୍ଟୋନ୍ ସିଲତ୍ ଆରନ୍ତ୍ତ୍ରେତନ୍ ଆ ତାଆ ଅନ୍ତମ୍ ସତ୍ତ୍ରେଏନ୍ । ୧୬ ଆ ଅର୍ଜ୍ତୋମ୍ସିଗତ୍ ସାତଗା ତୁତ୍ତ୍ରେଜନ୍ ଆଞ୍ଚମ୍ଞମ୍ ତକୋଲନ୍, ବାମ୍ଡିୟତାଲନ୍ ଅସୁବ୍ତମନ୍ ଆ କଡିର୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ତଅତ୍ତ୍ରେଲୋତ୍ତ୍ରେନ୍ ସିଲତ୍ ବର୍ନେଞ୍ଜି ତୁତ୍ତ୍ରେଲନାୟ । ଆରି ଆ ମୁକ୍ଲନ୍ ତଡିତ୍ତ୍ରେ ତମ୍ବାନ୍ ଆ ଓୟୋତ୍ତ୍ରେ ଅନ୍ତମ୍ ସାଆର୍ତ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍ । ୧୭ *ଆନିନ୍ଆତତ୍ତ୍ରେ ଗରିୟଲାଞ୍ଚନ୍ ସିଲତ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଆରବୁନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ତାଲ୍ଲତ୍ତ୍ରେବାନ୍ ଗୋତ୍ତ୍ରେଲ୍ ଯ, ଆନିନ୍ ଆର୍ଜ୍ତୋମ୍ସିଗତ୍ ତଅତ୍ତ୍ରେଲୋତ୍ତ୍ରେନ୍ ତକ୍ଲୋଲେ ବର୍ନେ, “ବତ୍ତ୍ରେତ୍ତ୍ରେ, ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବୁ ଆରି ଆତନିକ୍ଲି । ୧୮ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମେତ୍ତ୍ରେ, ଞ୍ଚେନ୍ ରବୁଲ୍ ଯ, ବନ୍ଦ ଞ୍ଚେନ୍ ନମି ଆମେତ୍ତ୍ରେ, ଆରି ଆଏତ୍ତ୍ରେ ଆମେତ୍ତ୍ରେ ତକୋତନାୟ । ଆରି ରନବୁନ୍ ତ ପାତାତ୍ତ୍ରେଲୋତ୍ତ୍ରେନ୍ ଆ କତ୍ତା ଅସିଲୋତ୍ତ୍ରେନ୍ ତକୋ । ୧୯ ଆମନ୍ ଇନିଜି ଅତ୍ତ୍ରେକୋନ୍ ଗିଜେନ୍, ଆରି ଇନିଜି ନମିଞ୍ଚେନ୍ ଗଟେତେ, ଆରି ପୁର୍ବାଃତେ ଗଟେତେ ତି ଅତ୍ତ୍ରେକୋନ୍ ଇତ୍ତ୍ରେଲେ ତକ୍ଲୋଆ । ୨୦ ଅର୍ଜ୍ତୋମ୍ସିଗତ୍ତ୍ରେନ୍ ତକୋନ୍ ସାତଗା ତୁତ୍ତ୍ରେଜନ୍ ତ ସାତଗା ସୁନା ପିଙ୍କ ଆଗ୍ରାମାମାନ୍; ସାତଗା ତୁତ୍ତ୍ରେଜି, ସାତଗା ମଶ୍ଟିନ୍ ଆ ପାତ୍ତ୍ରେଲତ୍ତ୍ରେବର୍ମାଜି; ଆରି ସାତଗା ପିଙ୍କ, ସାତଗା ମଶ୍ଟିଞ୍ଜି ।”

୨

ଏପିସି ମଶ୍ଟିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୧ “ଏପିସି ମଶ୍ଟିନ୍ ଆ ପାତ୍ତ୍ରେଲତ୍ତ୍ରେବର୍ମାଜି ଆମତ୍ତ୍ରେ ଇତ୍ତ୍ରେଲେ ଆସ୍ତାୟବା,”

“ଆନା ଆର୍ଜ୍ତୋମ୍ସିଗତ୍ ସାତଗା ତୁତ୍ତ୍ରେଜନ୍ ଆଞ୍ଚମ୍ଞମ୍ ତକ୍ଲୋତେ, ଆରି ସାତଗା ସୁନାନ୍ ଆ ପିଙ୍କରେତ୍ତ୍ରେ ବୁଲ୍ଲେତେ ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ନେ । ୨ କାକାଡାବେଞ୍ଜି, ଲନୁମ୍ବେନ୍ ତ ସନଏବେନ୍

୧:୫ 1:5 ଆ ମିଞ୍ଚାମନ୍ ବାରେ * ୧:୬ ୧:୬ ଅନବଦନାବର ୫:୧୦ * ୧:୭ ୧:୭ ମାଡିର୍ ୧୪:୩୦; ମାକ୍ ୧୩:୨୭; ଲୁକ ୨୧:୨୭; ୧ ତେସଲନିକି ୪:୧୭; ଜନ ୧୯:୩୪,୩୭; ମାଡିର୍ ୨୪:୩୦ * ୧:୮ ୧:୮ ଅନବଦନାବର ୨୨:୧୩ * ୧:୧୭ ୧:୧୭ ଅନବଦନାବର ୨:୮; ୨୨:୧୩ ‡ ୧:୧୮ 1:18 ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆତ୍ତ୍ରେକୋନେ

ଞ୍ଚେନ ଜନା, ପେଲ୍ଲାନରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଆମ୍ବେନ୍ ସଏଲେ ଅଃର୍ଷପ୍ତିଏ ଆରି ଆନାଜି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଞ୍ଚେନ ଅନାୟାୟା ଞ୍ଚେନେମର୍ ଗାମଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଅନାୟାୟା ଞ୍ଚେନେମର୍ ଚଡ଼, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଅଲେଞ୍ଜି କି ଆନିଞ୍ଜି ପାତ୍ୟାମର୍ ଗାମଲେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଜନାଏନ୍ । ୩ ଆରି, ଆମ୍ବେନ୍ ସଏଲେ ଏତକୋତନ୍, ଅଞ୍ଜୁମେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଞ୍ଜନ୍ ଏଞ୍ଜାଡେନ୍ ଜନଡ଼େନ୍ ଅଃମ୍ବୁଞ୍ଜାଲବେନ୍ । ୪ ବନ୍ତ ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼ବେନ୍ କନାୟାୟାବରଞ୍ଚେନ ତକୋ; ଆମ୍ବେନ୍ ଆମ୍ବୁଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜାଲେ ଞ୍ଚେନଆତଡ଼ ଏଡ଼ୁଡ଼ୟମ୍ ଯ, ନମି ଏଡେଲେ ଏଃଡ଼ୁଡ଼ୟମ୍ ଯ । ୫ ତିଆସନ୍ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆମ୍ବେନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଆଡ଼ଲେ ସତ୍ୟାୟଲବେନ୍, ତିଆତେ ମନ୍ନେତାଲେ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବ୍ଯରୁଡ଼ିନାବା, ଆରି ଆମ୍ବୁଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ମନଡ଼ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଲୁମ୍ବା । ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବ୍ଯରୁଡ଼ିନାବା ଇଞ୍ଜାନତେନ୍ ପିଙ୍କବେନ୍ ଆମ୍ବୁଞ୍ଜିବେନ୍ ସିଲଡ଼ ଞ୍ଚେନ୍ ତେଡ଼ତାୟ । ୬ ମନଡ଼ ଆ ଗୁନବେନ୍ ନିୟ ତକୋ, ଞ୍ଚେନ୍ ଏଞ୍ଜାଲେ ନିକଲାତିଅମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ଅଡ଼କୋନ୍ ଏଡ଼ୁମ୍ବୁଞ୍ଜାୟ, ଏଡେଲେ ମା ଆମ୍ବେନ୍ ନିୟ ଆ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଏଏଡ଼ୁମ୍ବୁଞ୍ଜିତେ ।”

୭* “ପୁରାଡ଼ାନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ଗାମ୍ବେ, ଆନା ଆଲୁଡ଼ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍ବଡ଼େତୋ ।”

“ଆନା ଜିନୟତେ, ଞ୍ଚେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ଆତେ ପାରତେସାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଅନମେଡ଼ୁବନ୍ ଆ ଜଅ ଜନୋମନ୍ ତିୟତାଜି ।”

ସର୍ନା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୮* “ସର୍ନା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର୍ ଆମ୍ବୁଞ୍ଜି ଇଡ଼ଲେ ଆୟାୟାବା,”

“ଆନା ଆମ୍ବୁଞ୍ଜି ଆରି ଆତନିଞ୍ଜି, ଆରି ଆନା ରବୁଏନ୍ କି ଯର୍ମେଡେନ୍, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ଷନେ । ୯ ବିକ୍ତବେନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଜନା, ତୋଲେୟବେନ୍ ନିୟ ଞ୍ଚେନ୍ ଜନା, ବନ୍ତ ଆକାଡ଼ିତମ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଗମାଡ଼ମର୍, ଅଞ୍ଜା ମନ୍ରାଜି ଜିଉଦିମର୍ ଗାମତମ୍ବୁଞ୍ଜି ବନ୍ତ ଆନିଞ୍ଜି ଜିଉଦିମର୍ ଚଡ଼; ଆରି ଆନାଜି ସନ୍ମନ୍ଆତଡ଼ ସଞ୍ଜୋଡ଼ତାଲେ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏଞ୍ଜାଲେ ନିଶ୍ଚୟତବେଞ୍ଜି ତିଆତେ ନିୟ ଞ୍ଚେନ୍ ଜନା । ୧୦ ଆମ୍ବେନ୍ ଇନି ଆ ତୁଞ୍ଜ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ ତିଆସନ୍ ବତଡ଼ତଡ଼ବେନ୍ ତଡ଼ । ଅମ୍ବୁଞ୍ଜିବା, ସନ୍ମନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ମାଲତବେନ୍ ଆରି ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ପାଡ଼ତବେନ୍, ବନ୍ତ ଦସ ତିନ୍ନା ତୁମ୍ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଏଞ୍ଜାଡ଼େ । ରନବୁ ବେଡ଼ାନ୍ ଜାୟ ତର୍ନେଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନାବା ଞ୍ଚେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ଆତଡ଼ ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆ ରନ୍ଦୁକ୍ବ ଏଡ଼ିୟତମ୍ ।”

୧୧* “ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ଇନି ଗାମ୍ବେ, ଆନା ଆଲୁଡ଼ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍ବଡ଼େତୋ,”

“ଆନାଜି ଜିନୟତଜି, ଅନବବାଗୁ ରନବୁନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସୁଡ଼େଲେ ଅଃର୍ଷପ୍ତିଏ ।”

ପର୍ଗମ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୧୨ “ପର୍ଗମ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମର୍ ଆମ୍ବୁଞ୍ଜି ଇଡ଼ଲେ ଆୟାୟାବା,”

“ଆନା ଆମ୍ବୁଞ୍ଜି ବାମ୍ବୁଡ଼ିୟତାଲନ୍ ଅସ୍ବବନ୍ ଆ କଡ଼ିବ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ କେନ୍ଆତେ ବର୍ତନେ । ୧୩ ଅଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସନ୍ମନ୍ ଆ କୁସ୍ ତକୋ, ତେଡେ ଆମ୍ବେନ୍ ଏତକୋତନ୍, ତିଆତେ ଞ୍ଚେନ୍ ଜନା । ବନ୍ତ ଆମ୍ବେନ୍ ଅମ୍ବୁଞ୍ଜେନ୍ ଏତର୍ତନେ, ସନ୍ମନ୍ ଆଡ଼କୋନେଲୋଡ଼ ଅବୟନେ ତର୍ନେମର୍ଞେନ୍ ଆକ୍ତିପାନ୍ଆତଡ଼ ରଞ୍ଜୁଏଞ୍ଜି, ତି ଆ ତିନ୍ନା ନିୟ ତର୍ନେବେନ୍ ଆମ୍ବେନ୍ ଏଃମ୍ବୁଞ୍ଜିରେଡ଼ଲୋ । ୧୪ ବନ୍ତ ବିରୁଦ୍ଧଲୋଡ଼ବେନ୍ ଅସୋୟ ବର୍ନେଞ୍ଚେନ୍ ତକୋ, ଅମ୍ବୁଞ୍ଜିଲୋଡ଼ବେନ୍ ଲାଡ଼ଲେଡ଼ ମନ୍ରା ବାଲାମନ୍ ଆ ଞ୍ଚେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କାକାଡ଼ାତଞ୍ଜି । ବାଲାମନ୍ ସନ୍ମନ୍ ଜନୋମ୍ବୋମନ୍ ଜନୋମନ୍ ଆସନ୍ ତ ଜୋଶ୍ଚା କାକାଡ଼ାନ୍ ଲନ୍ମନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବାଏଲ୍ମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋରତୋରନ୍ ଆସନ୍ ବାଲାକନ୍ଆତଡ଼ ଞ୍ଚେଞ୍ଜିଡ଼େନ୍ । ୧୫ ଏଡେଲେମା ନିକଲାତିଅମରଞ୍ଜି ଆ ଞ୍ଚେନ୍ ଆରମ୍ବଡ଼େତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅମ୍ବୁଞ୍ଜିବେନ୍ ତକୋଜି । ୧୬ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବ୍ଯରୁଡ଼ିନାବା, ଇଞ୍ଜାନତେନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଅମ୍ବୁଞ୍ଜିବେନ୍ ଲଜିରେ ତଅଡ଼ଗଡ଼େନ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼ତନାଞ୍ଜିନ୍ ଆ କଡ଼ିବ୍ ବାଡେ ଆନିଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଇୟତାୟ ଅଲ୍ଲୁଡ଼େନାୟ ।”

୧୭ “ପୁରାଡ଼ାନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ଗାମ୍ବେ, ଆନା ଆଲୁଡ଼ନ୍ ତକୋ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍ବଡ଼େତୋ ।”

୨:୭ ୨:୭ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୨୨:୨   ୨:୮ ୨:୮ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୧:୧୭; ୨୨:୧୩   ୨:୧୧ ୨:୧୧ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୨୦:୧୪; ୨୧:୮

“ଆନାଜି ଜିନୟତଜି ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସଲେ ଆତକ୍ଲୋନ୍ ଆ ମାନ୍ନା ତିୟତାଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରଫ୍ ଅଞ୍ଜମନ୍ ଆଇତିତନ୍ ଜେଏତମ୍ ଆରେଫ୍ ତଫ୍‌ବୟ୍ ତିୟତାଜି, ଆନାଜି ତି ଅରେଫ୍‌ନ୍ ଜାତଜି ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ତି ଅଞ୍ଜମନ୍ ଜାନାତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତିଆତେ ଅଞ୍ଜନାଏଜି ।”

ତୁୟାତିରା ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୧୮ “ତୁୟାତିରା ମଣ୍ଡୁଡ଼ି ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆମଢ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟବା,”

“କେନ୍ ଆ ବନେଁ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ତାଙ୍ଗାଡ଼ାଅନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଜିରାୟ୍, ଆମତନ୍ ଆତୁତୁତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଆ ତାଲଜଢ଼ନ୍ ପିତ୍ତଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସାଆର୍ । ୧୯ ଖେନ୍ କାକାଡ଼ାବେନ୍, ତନୁଢ଼ୟମବେନ୍, ଡନେବେନ୍, ସେବା କାକାଡ଼ାବେନ୍ ତ ସନଏବେନ୍ ଜନା, ଆରି ଆମେନ୍ ଆମ୍ମତୁ ଇନ୍ ଏଲୁମେନ୍, ନମି ତି ସିଲଡ଼ ଆରି ଗୋଗୋୟ୍ ଏଲୁମତେ, ତିଆତେ ନିୟ୍ ଜନା । ୨୦ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ବିରୁଦଲୋଢ଼ବେନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଁ ବର୍ତନାୟ୍, ଜିଜେବେଲ୍ ଗାମଲେ ଅବୟ୍ ଆଇମରନ୍, ପୁର୍ବାଃତେ ବନେଁବୟ୍ ଗାମତମଲନ୍ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଜୋଣ୍ଡାତାନେନ୍ ତ କୋଢ଼ତାୟ୍‌ସୁମନ୍ ଆରମଢ଼ତେଞ୍ଜି ଆ ଜନୋମଜୋମଜି ଜନୋମନ୍ ଆସନ୍ ଖଢ଼ଞ୍ଜଡ଼ତାଲେ ଅଞ୍ଜକାଡ଼ାୟ୍‌ତଜି, ଆନିନ୍ ଆବ୍‌ଲୁମେନ୍ ଆ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଜି ଆମେନ୍ ସଏଲେ ଏତକୋତନ୍ । ୨୧ ଇର୍ସେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବୟ୍‌ରବୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ରୟ୍‌ଢ଼ନ୍ ତିୟତାୟ୍ ଜନଢ଼ତେନ୍, ଆନିନ୍ ଜୋଣ୍ଡାଲୁମନ୍ ସିଲଡ଼ ଆବୟ୍‌ରବୁଡ଼ିନେନ୍ ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜକତଜେ । ୨୨ ରିୟ୍‌ବା, ଖେନ୍ ଜିଜେବେଲନ୍ ତ ଆନିନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ଆତ୍ରାରିଲଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଅବ୍‌ରୋଗତାଜି, ଆରି ଆନାଜି ଆନିନ୍ ବୟ୍‌ନ୍ ତାରିଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତି ପରାନ୍‌ସାଭିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆସନ୍ ଅଞ୍ଜାବୟ୍‌ରବୁଡ଼ିଲଞ୍ଜି ତେନ୍, ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଅମ୍ଲେତାଜି । ୨୩ ଆରି, ଖେନ୍ ଆ ଅନଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରକ୍ଷାୟ୍‌ତାଜି, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ ଖେନ୍ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆନିଞ୍ଜିୟ୍ ଜନାଲେ ରପ୍ତିତାୟ୍, ଆରି ଉଗରନ୍ ପେରମୋଡ଼ଲେ ରିୟ୍‌ତାୟ୍ ଗାମଲେ ଅଡ଼କୋ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜି ଜନାଲେ ରପ୍ତିତଜି । ଆମେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଇନିଜି ଏଲୁମତେ, ତିଆତେ ରିୟ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ଆମେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବଡ଼ିନ୍ ତିୟତବେନ୍ ।”

୨୪ “ବନ୍‌ତ ଆମେଞ୍ଜି ତ ତୁୟାତିରାଲୋଢ଼ନ୍ ଆନାଜି କେନ୍ ମନ୍‌ଢ଼ତତନ୍ ଆ ଖନଢ଼ଞ୍ଜିବରଜି ଅଞ୍ଜାଲଜି, ଆରି ସନ୍‌ମନ୍ ଆ ଖନଢ଼ଞ୍ଜିବରଜି ଆଗ୍ରାମତେଞ୍ଜି ଆ ବନେଁଜି ଅଞ୍ଜକତଲଞ୍ଜି, ଖେନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆରି ଇନିଞ୍ଜି ଆ ବିଡ଼ାନ୍ ଅଞ୍ଜକୋୟାଜି । ୨୫ ବନ୍‌ତ ଖେନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ି ଜିରାଞ୍ଜିନ୍ ଜାୟ୍, ଅମଢ଼ବେନ୍ ଇନିଜି ତକୋ, ତିଆତେ ରବ୍‌ତୋଲନ୍ ଖମ୍‌ଲେ ତକ୍ଲୋବା । ୨୬ ଆନା ଜିନୟତେ ଆରି ଆତନିକ୍ତି ଜାୟ୍ କାକାଡ଼ାଖେନ୍ ଲୁମତେ, ଆପେୟନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଅଦିକାର ଖାଢ଼ଲାୟ୍, ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଉପରେଢ଼ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତି ଆ ଅଦିକାର ତିୟତାୟ୍ । ୨୭ ଆନିନ୍ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଲୋଆଢ଼ତାଡ଼ନ୍ ବାଢ଼େ ସାସନତେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି କୁମ୍‌ଜନ୍ ଆ ସୁଭି ଅନ୍ତମ୍ ପଲାଡ଼ତଜି । ୨୮ ଖେନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଆପେୟନ୍ ଆମଢ଼ ସିଲଡ଼ ଖାଢ଼ଲାୟ୍, ଏଡ଼େଲେମା ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତୋତାନ୍ ଆ ତୁତୁୟ୍ ତିୟତାୟ୍ ।”

୨୯ “ପୁରାଡ଼ାନ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଇନି ଗାମତେ, ଆନା ଅଲୁତନ୍ ତକୋ ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅମ୍‌ତଡ଼ତୋ ।”

୩

ସାଦ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

୧ ସାଦ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆମଢ଼ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟବା;

“ଆନା ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ସାତଗା ଆରି ସାତଗା ତୁତୁଜନ୍ ଆଞ୍ଜମଞ୍ଜମନ୍, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେଁ ବର୍ତନେ । ଖେନ୍ ଲନୁମନମ ଜନା, ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆଗନିୟ୍‌ରିୟ୍‌ଲୋଢ଼ ଆମନ୍ ଆମେଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆମନ୍ ଆରବୁ । ୨ ତିଆସନ୍, ଆଇୟ୍‌ଲନ୍ ତକୋନାବା, ଆରି ଅମଢ଼ବେନ୍ ଇନିଜି ତକୋ, ତିଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆସୁତନ୍ ଆମ୍ମତୁ ତିଆତେ ରବ୍‌ତୋବା । ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଲନୁମବେଞ୍ଜି ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆଗନିୟ୍‌ରିୟ୍‌ଲୋଢ଼ ନମିତ୍ରାନ୍ ଅଣ୍ଡ଼ି ସତଡ଼େ ଗାମଲେ ଖେନ୍ ଜନା । ୩ ଆମେନ୍ ଅଙ୍ଗା ଖନଢ଼ଞ୍ଜିବର ଏଞ୍ଜାଢ଼େନ୍ ଆରି ଆମେନ୍ ଇନିଜି ଏଅମ୍‌ତଡ଼େନ୍, ତିଆତେ ମନ୍‌ଢ଼େଲେ ଆବୟ୍‌ରବୁଡ଼ିନାବା ଆରି ତିଆତେ ଖଣ୍ଡୁମନାବା । ଆଇୟ୍‌ଲନ୍ ଅଞ୍ଜକୋଲନ୍ ତେନ୍, ଖେନ୍ ରାଉମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅଜନା ଅମଢ଼ବାନମ୍ ଜିର୍ତାୟ୍, ଅଙ୍ଗା ଆ ବନେଡ଼ା ଖେନ୍ ଜିର୍ତାୟ୍, ତିଆତେ ଆମେନ୍ ଜନାଲେ ଏଞ୍ଜାପ୍ତିଏ । ୪ ବନ୍‌ତ ସାଦ୍ ମଣ୍ଡୁଡ଼ିନ୍ ଆ

* ୩:୩ ମାତିର ୨୪:୪୩,୪୪; ଲୁକ ୧୨:୩୯,୪୦; ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧୭:୧୫

ମନରାଜି ଅସୋୟନେ ରମ୍ମତ୍ତ ଆ ସିନ୍ଦରି ମଡ଼ିର ତକ୍ଲୋଏଞ୍ଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଜେଏକାବନ୍ ଜିଜିଲନ୍ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ବୁଲ୍ଲେତଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି, ତିଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତକୋ । ^{୫୪} *ଅଜା ମନରା ଜିନୟତେ, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜେଏକାବନ୍ ଜିଜିତନ୍, ଅନମେତ୍ତ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲତ୍ ଆଞ୍ଜିମନ୍ ଅଃସ୍ତବଞ୍ଜିତାୟ, ଆରି ଆପେୟନେନ୍ ତ ରୁଆଡ଼ ପାଡ଼ଲତ୍‌ବରମରଞ୍ଜି ଆତେମତ୍ତ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ମନରାଖେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଖେନ୍ ବର୍ତନାୟ ।”

^{୫୫} “ମଣ୍ଡିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁରାତାନ୍ ଇନି ଗାମ୍‌ତେ, ଅନମତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଅଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ମନତ୍ତ ଅମ୍‌ତଡ଼େତୋ ।”

ପିଲାଦେଲ୍‌ପିଆ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

^{୫୬} “ପିଲାଦେଲ୍‌ପିଆ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲତ୍‌ବରମର ଆମତ୍ତ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟବା,”

“ଆନା ମଡ଼ିରତମ୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ଆମତ୍ତନ୍ ସିଲତ୍ କେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ବା । ଆମତ୍ତନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆ କହ୍ତା ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅଜା ସନତ୍ତ ରୋତେ, ଆନିନ୍‌ତ୍ତ ତିଆତେ ଇଡ଼ତ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଜାଆତେ ଇଡ଼ତ୍‌ତେ, ଆନିନ୍‌ତ୍ତ ତିଆତେ ରୋଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ^{୫୭} ଲନୁମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଜନା, ନମିନ୍ତାନ୍ ବୋସାବେନ୍ ଅସୋୟ ତକୋ, କେନ୍‌ଆତେ ନିୟ ଜନା, ଆମ୍‌ନେନ୍ ଖନତ୍‌ଖଡ଼ବରଖେନ୍ ମାନ୍‌ନେଲେ ଏଜିରାୟ, ଆରି ଅଞ୍ଜିମେନ୍ ଏଃମ୍‌ଗୁର୍‌ସିଲୋ । ତିଆସନ୍ ଖେନ୍ ତେମତ୍ତବେନ୍ ଅବୟ ସନତ୍ତନ୍ ରୋଲାଇ, ତିଆତେ ଆନିନ୍‌ତ୍ତ ଇଡ଼ତ୍‌ଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏ । ^{୫୮} ଅମତଡ଼ବା, ଆନାଜି ପାତ୍ୟାମରଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜିଉଦିମର ଗାମତମ୍‌ତଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆନିଞ୍ଜି ଜିଉଦିମରଜି ତଡ଼; ଖେନ୍ ସନୁମନ୍ ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼ ତାଲ୍‌ଜଡ଼ବାବେନ୍ ଅବତୁଡ଼ମ୍‌ତାଜି । ଆରି ଖେନ୍ ଆମ୍‌ନେନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁଡ଼ୟମ୍‌ତବେନ୍ ଗାମ୍‌ଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଜନାତଜି । ^{୫୯} ଖନତ୍‌ଖଡ଼ବରଖେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ସଏଲେ ଏତକୋଲନ୍, ତିଆସନ୍ ପୁତ୍‌ନ୍ ଆ ମନରାଜିଆତଡ଼ ମନାଲ୍‌ମାଲନ୍ ଆସନ୍ ସମିରା ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରଡ଼ୋତାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ପିନବରତ୍ତ ସିଲତ୍ ଖେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତୋବ୍‌ଲେ ଏରାମ୍‌ୟୁ ତକ୍ଲୋତବେନ୍ । ^{୬୦} ଖେନ୍ ଲଜିରତାୟ; ଏଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଆନିନ୍‌ତ୍ତ ଆମତ୍ତବେନ୍ ସିଲତ୍ ରନୁକ୍‌ବେନ୍ ରୁୟଲେ ଅଃସ୍ତାଡ଼େଜି, ତିଆସନ୍ ଆମତ୍ତବେନ୍ ଇନିଜି ତକୋ ତିଆତେ ସାୟତେଲେ* ତକ୍ଲୋବା । ^{୬୧} *ଆନା ଜିନୟତେ, ଖେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଇସ୍‌ରଖେନ୍ ଆ ସରୋବାସିଲୋଡ଼୍‌ଆ ସୋଣ୍ଡାଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତବ୍‌ନତ୍‌ତାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅନିନ୍‌ତ୍ତ ଅଃତ୍ତେନ୍ । ଖେନ୍ ତେଭେ ଇସ୍‌ରଖେନ୍ ଆଞ୍ଜିମ୍, ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲତ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମତ୍ତ ସିଲତ୍ ଆଜିତାଞ୍ଜିନ୍ ରତ୍ତ ଜିରୁସାଲମ ଗତାନ୍ ଆଞ୍ଜିମ୍ ତ ରତ୍ତ ଅଞ୍ଜିମେନ୍ ଇଡ଼ତାୟ ।”

^{୬୨} “ମଣ୍ଡିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପୁରାତାନ୍ ଇନି ଗାମ୍‌ତେ, ଅନମତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଅଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ମନତ୍ତ ଅମ୍‌ତଡ଼େତୋ ।”

ଲାଅଦିକିଆ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆସନ୍ କବରନ୍

^{୬୩} “ଲାଅଦିକିଆ ମଣ୍ଡିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲତ୍‌ବରମର ଆମତ୍ତ ଇଡ଼ଲେ ଆସ୍ତାୟବା,”

“ଆନା ଆଜାଡ଼ିତମ୍, ଅରାସାନେତମ୍, ଆଜାଡ଼ି ସାକିନ୍ ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆଗ୍ରବତେଲେନ୍‌ଆତେଜି ଆ ସୋଡ଼ାମର, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବନେନ୍ ବର୍ତନେ । ^{୬୪} ଖେନ୍ ଲନୁମ୍‌ବେଞ୍ଜି ଜନା, ଆମ୍‌ନେନ୍ ଜଏଡ଼ ତଡ଼ କି ତଗୋ ତଡ଼ । ଆମ୍‌ନେନ୍ ଜଏଡ଼ ଇଜ୍‌ଜାନ୍‌ତେନ୍ ତଗୋ ନତ୍ତ୍ ଆସନ୍ ମନତ୍ତ୍ ତେତବେନ୍ । ^{୬୫} ବନ୍‌ତ ଆମ୍‌ନେନ୍ ନମି ଜଏଡ଼ ତଡ଼ କି ତଗୋ ତଡ଼, ବନ୍‌ତ ଆମ୍‌ନେନ୍ ପୁଞ୍ଜିମ୍ ପୁଞ୍ଜିମ୍, ତିଆସନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍‌ନେନ୍‌ଆତଡ଼ ତଅଡ଼ଗଡ଼ଖେନ୍ ବେୟତାତବେନ୍ । ^{୬୬} ଆମ୍‌ନେନ୍ ଏବର୍ତନେ, ‘ଖେନ୍ ଗମାଡ଼ମର, ଇନିଜି ସନାୟସାୟ ଅମତ୍ତଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ତକୋ ।’ ବନ୍‌ତ ଆମ୍‌ନେନ୍ ଅରିସୋୟମ୍‌ତାନ୍ ଆରି କନାରକାରମ୍‌ତାନ୍ ଏତକୋତନ୍, ଆମ୍‌ନେନ୍ ଆଡୋଲେୟ, ଆକାଡ଼ୁ ଆରି ଆଉଡ଼ୟ ଏତକୋତନ୍, କେନ୍‌ଆତେ ଆମ୍‌ନେନ୍ ଅଃଜ୍‌ଜାନାବେନ୍ ପଡ଼ ? ^{୬୭} ତିଆସନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ତବେନ୍, ଗନମାଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଅମତ୍ତଖେନ୍ ସିଲତ୍ ତଗୋନ୍ ବାଭେ ଆମତ୍ତଡ଼ିରନ୍ ଆ ସୁନା ଖିବା, ଆରି ଜିଜିନେନ୍ ଆସନ୍ ଜେଏକାବନ୍ ଖିବା, ଏଭେଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ଆଉଡ଼ୟ ଗାମ୍‌ଲେ ଅଃଗବରୟବେଞ୍ଜି । ଆରି ଏଜାଲ୍‌ତେନ୍ ଆମ୍‌ନେଞ୍ଜି ମଡ଼ିତମ୍ ଗିୟଲେ ଏରପ୍ରିତେ, ତିଆସନ୍ ଗଇମତ୍ତନେନ୍ ଆସନ୍ ଗରିମତନ୍ ଅମତ୍ତଖେନ୍ ସିଲତ୍ ଖିବା । ^{୬୮} *ଖେନ୍ ତିଆଜା ମନରା ତୁଡ଼ୟମ୍‌ତାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଖଡ଼ଖଡ଼ତାଜି ଆରି

* ୩:୫ ୩:୫ ଅନବଦନାବର ୨୦:୧୨; ମାଡ଼ିଉ ୧୦:୩୨; ଲୁକ ୧୨:୮ * ୩:୧୧ 3:11 ଜୁବାୟଲେ ତକ୍ଲୋବା * ୩:୧୨ ୩:୧୨ ଅନବଦନାବର ୨୧:୨ * ୩:୧୯ ୩:୧୯ ଏବ୍ରି ୧୨:୬

ପବରତ୍ତତାଳି । ତିଆସନ୍ ଅନୁୟବନ୍ ବାଞ୍ଚେ ଇର୍ଦ୍ଦେନ୍ ସିଲତ୍ ଆବୟରୁବୁଦ୍ଧିନାବା । ୧୦ ଅମତତ୍ତବା, ଖେନ୍ ସନତ୍ତଲୋତ୍ତନ୍ ତନତ୍ତଲେ ସନତ୍ତନ୍ ତେବତେବତାୟ, ଆନା ସର୍ବତ୍ତଖେନ୍ ଅମତତ୍ତଲେ ସନତ୍ତନ୍ ରୋତେ, ଖେନ୍ ଅସିତ୍ତନ୍ ଗନ୍ତଲନ୍ ଆମତ୍ତନ୍ ଇୟତେ, ଆରି ଖେନ୍ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତକ୍ଷୁମ୍ତାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଖେନ୍ ସରିନ୍ ଗାଗାନେନ୍ ତକ୍ଷୁମ୍ତେ । ୧୧ ଖେନ୍ ଏକ୍ଷାଲେ ଜିନୟତାଲେ ଆପେୟଖେନ୍ ବୟନ୍ ଆ କୁସ୍ ଲୋତ୍ତନ୍ ତକ୍ଷୁମ୍ତାୟ, ତି ଅନ୍ତମ୍ ଅକ୍ଷା ମନ୍ତରା ଜିନୟତେ ଖେନ୍ ଆନିନ୍ ଆତତ୍ତ ଖେନ୍ ବୟନ୍ କୁସ୍ ଲୋତ୍ତଖେନ୍ ତନକ୍ଷୁମ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଅବିକାରନ୍ ତିୟତାୟ ।”

୧୨ “ମଣ୍ଡୁଡ୍ଧିଆତତ୍ତ ପୁରାତାନ୍ ଇନି ଗାମ୍ତେ, ଅନମତତ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଅଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତିଆତେ ଅମତତ୍ତେତୋ ।”

୪

ରୁଆଡ୍ଡଲୋତ୍ତନ୍ ଗିର୍ଜାନେନ୍

୧ ସିଲତ୍ତଲୁନ୍ ଖେନ୍ ଅବୟ ତନାଲ୍ଲମତନ୍ ଗିୟଲାୟ, ଆରି ଗିୟବା, ରୁଆଡ୍ଡଲୋତ୍ତନ୍ ଅବୟ ସନତ୍ତନ୍ ଆରୋସାତ୍ ତକୋଲନ୍, ପନେତନ୍ ଆ ସନତ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସର୍ବତ୍ତନ୍ ଖେନ୍ ଅମତତ୍ତଲାୟ, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ତେନ୍ନେ ତୋଲନ୍ ଜିରାୟ, କେନ୍ ସିଲତ୍ତଲୁନ୍ ଇନିଜି ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ଗଟେରୟତେ, ତିଆତେ ଖେନ୍ ଆମନ୍ ଆତତ୍ତ ଅବତ୍ତୟତମ୍ ।” ୨ ଅବତାତନ୍ ମଡ୍ଡିର୍ ପୁରାତାଲୋତ୍ତନ୍ ବରିୟ ତେଲ୍ଲୟ; ଆରି ଅମତତ୍ତବା, ରୁଆଡ୍ଡଲୋତ୍ତନ୍ ଅବୟ କୁସ୍ ଲୋତ୍ତନ୍ ଅବୟନେ ଆତକ୍ଷୁମ୍ତନ୍, ଖେନ୍ ଗିୟୟ । ୩ ଆ ମୁକ୍ତାନ୍ ଇରାନ୍ ତ ମଣିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତରେନ୍, ଆରି ତି କୁସ୍ ଲୋତ୍ତନ୍ ଏରେ ମର୍କତ ମଣିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସୁପୁରୁଆତ୍ତନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୪ ଆରି, କୁସ୍ ଲୋତ୍ତନ୍ ଏରେ, ବକ୍ତୁଡ୍ଡି ଉଞ୍ଜି କୁସ୍ ଲୋତ୍ତନ୍ ତକୋଏନ୍, ତି ଆ କୁସ୍ ଲୋତ୍ତଜି ବକ୍ତୁଡ୍ଡି ଉଞ୍ଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆତକ୍ଷୁମ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଜେଏକାବନ୍ ଆଜିଜିନେଜି ଆରି ଆବବଲୋତ୍ତଞ୍ଜି ସୁନାନ୍ ଆ ରନୁକ୍ତବ୍ ତକୋଏନ୍ । ୫ କୁସ୍ ଲୋତ୍ତନ୍ ସିଲତ୍ ତାବରେତନ୍ ଆ ସନାଆର୍, ତରତ୍ତଆନ୍ ସର୍ବତ୍ତନ୍ ତ ମେଗନ୍ ଆ ସନତ୍ତା ତୁଡ୍ଡତନାୟ, କୁସ୍ ଲୋତ୍ତନ୍ ଆମୁକ୍ତାବା ସାତଟା ବଡାତୋତନ୍ ଆତୁଡ୍ଡ ତକୋଏନ୍, ତି ସାତଟା ବଡାତୋତନ୍, ଇସ୍ପରନ୍ ଆ ପୁରାତାଜି ସାତଟା । ୬ ଆରି, କୁସ୍ ଲୋତ୍ତନ୍ ଆମୁକ୍ତାବା ଆଡ୍ଡେରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ମଡ୍ଡିର୍ ସମେୟଶ୍ଚାନ୍ ଗିୟତାଏନ୍ ।

କୁସ୍ ଲୋତ୍ତନ୍ ଆ ବାମ୍ତଡ୍ଡିୟତାଲ୍ଲଗତ୍ ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ତଞ୍ଜି ତକୋଏଞ୍ଜି, ଆମୁକ୍ତାଗତଞ୍ଜି ତ ଆ କିଶ୍ଚୋଡ୍ଡଗତଞ୍ଜି ଅମତନ୍ ଆବରିୟ ତକୋଏନ୍ । ୭ ପଡ୍ଡମ୍ ପରାନ୍ତାନ୍ ସିଅଁକିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟତାଏନ୍, ଅନବବାଗୁଆତେ ଡାଡ୍ଡଲିୟନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟତାଏନ୍, ଅନବୟାଗିଆତେ ମନ୍ତରାନ୍ ଆ ମୁକ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଅନବରଞ୍ଜିଆତେ ଆରେଡ୍ଡେତେନ୍ ଅଡାତ୍ତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟତାଏନ୍ । ୮ ଅଡ୍ଡକୋ ପରାନ୍ତଞ୍ଜି ତୁଡ୍ଡୁ ଆ କାପ୍ପାନ୍ ତକୋଏନ୍, ତି ଆ କାପ୍ପାରେତନ୍ ସମ୍ପରାନ୍ ଅମତନ୍ ଆବରିୟ ତକୋଲନ୍ । ଆନିଞ୍ଜି ତମ୍ବା ତଗଲ୍ଲ ଏରଲୋଲୋନେନ୍ କନ୍ଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି;

“ମଡ୍ଡିର୍, ମଡ୍ଡିର୍, ମଡ୍ଡିର୍, ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ସିଲତ୍ ବୋସାତମନ୍ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ପରନ୍, ଆମ୍ପୁଡ୍ଡ ସିଲତ୍ ନମିନ୍ତାନ୍ ଆନିନ୍ ତକୋ, ଆରି ବତର ଆନିନ୍ ଜିର୍ତାୟ ।”

୯ ପରାନ୍ତଞ୍ଜି କୁସ୍ ଲୋତ୍ତନ୍ ଆତକ୍ଷୁମ୍ତନ୍ ଆଏଡ୍ଡର୍ ଆମେଡ୍ଡ ଆଡ୍ଡକୋତନ୍ ଆ ମନ୍ତରାଆତତ୍ତ ଗନ୍ତୁନ୍ ପନେମେତ୍ତନ୍ ତ ସନେକେନ୍ ଆଡ୍ଡିୟେଞ୍ଜି ଆଡ୍ଡିଡ୍, ୧୦ ବକ୍ତୁଡ୍ଡି ଉଞ୍ଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି କୁସ୍ ଲୋତ୍ତନ୍ ଆତକ୍ଷୁମ୍ତନ୍ ଆ ମନ୍ତରା ଆମୁକ୍ତାବା ତୁଡ୍ଡମ୍ଲେ ଆନିନ୍ ଆତତ୍ତ ଲୋମ୍ତଜି । ଆରି କୁସ୍ ଲୋତ୍ତନ୍ ଆ ଜାୟତା ରମ୍ପଡ୍ଡି ରମ୍ପଡ୍ଡି ଆ ରନୁକ୍ତବ୍ ତକ୍ଷୋଲେ ବଡ୍ଡଞ୍ଜି,

୧୧ “ଏ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ପରଲେନ୍, ଆମନ୍ ମା ଗନ୍ତୁନ୍ ପନେମେତ୍ତନ୍, ମନାନ୍ନେନ୍ ତ ରନପ୍ପିନ୍ ଆଞ୍ଜନାଡ୍ଡ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ।

ଇନିଆସନ୍ ଗାମେଶ୍ଚେନ୍ ଆମନ୍ ଅଡ୍ଡକୋନ୍ ଗବ୍ତେଲେନ୍, ଆରି ଇସ୍ପମ୍ତମ୍ ବାଞ୍ଚେ ଆନିଞ୍ଜି ଗତେଲେଞ୍ଜି, ଆରି ଆମନ୍ ଅନମେତ୍ତନ୍ ତିୟେଞ୍ଜି ।”

୫

ବଇନ୍ ତ ମେଶ୍ଚାଅନନ୍

* ୪:୫ ୪:୫ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୮:୫; ୧୧:୧୯; ୧୭:୧୮; ଅନବଦ୍ଧନାବର ୧:୪

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍କୁମ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆର୍ଜଡ଼ୋମସିଗଡ଼ ଖେନ୍ ଅବୟ ବଇନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ତିଆତେ ବାମିଡ଼ିୟତାଲନ୍ ଆଇତିଡ଼ ତକୋଏନ୍ ଆରି ସାତଗା ଅରବଜିତନ୍ ବାରେ ଆବଜିଡ଼ ତକୋଏନ୍ । ୨ ଆରି, ଖେନ୍ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ରନପ୍ରିମର୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଆନିନ୍ ଅବସର୍ଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ବର୍ରେନ୍, “କେନ୍ ଅରବଜିତଞ୍ଜି ପାଲ୍ଲେ କେନ୍ ବଇନ୍ ରୋରୋନ୍ ଆସନ୍ ଆନା ଜିଞ୍ଜିନ୍ ତକୋ ?” ୩ ବନ୍ତ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ କି ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ କି ପାତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍* ଆନିଡ଼ି ତି ଆ ବଇ ରୋଲେ ଅଃର୍ପ୍ରିଲ୍ଲଜି, ଆରି ତିଆତେ ଗିୟଲେ ନିୟ ଅଃର୍ପ୍ରିଲ୍ଲଜି । ୪ ତି ଆ ବଇ ରୋରୋନ୍ ଆସନ୍ ତ ତିଆତେ ଗିୟଗିଜନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ ଆନିଡ଼ି ଜିଞ୍ଜିନ୍ ଅଃରିୟତାଲ୍ଲି, ଖେନ୍ ମୁସୁକ୍ଳାମଲ୍ଲିୟ କି ଯେଲାଇୟ । ୫ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ଲ୍ଲିୟ, “ୟେତଡ଼େ, ଗିଜା, ଦାଉଦନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା, ଜିଉଦାନ୍ ଆ କୁଞ୍ଜାଲୋଡ଼ ସିଅକିତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ କେନ୍ ସାତଗା ଅରବଜିତନ୍ ପାଲ୍ଲେ ବଇନ୍ ରୋରୋନ୍ ଆସନ୍ ଜିନୟତାଲେ ଜିରାୟ ।”

୬ କୁସିଲ୍, ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାନ୍ ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆମୁକ୍ଳାବା ଅବୟ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆତନଡ଼ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଗିୟଲାଇୟ । ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆର୍ଜୁଏଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟତାଏନ୍, ଆ ତେରିଡ଼ନ୍ ସାତଗା, ଅମତନ୍ ସାତଗା ତକୋଏନ୍, ତି ଆମଡ଼ଜି ସମ୍ପରା ପୁତଲ୍ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଆତ୍ରେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ଜି ସାତଗା । ୭ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍କୁମ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆମଡ଼ ଜିରେ ଆର୍ଜଡ଼ୋମସିଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ବଇନ୍ ପାଡ଼େନ୍ । ୮ ଆନିନ୍ ବଇନ୍ ଆପ୍ରାଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାନ୍ ତ ବକୁଡ଼ି ଉଞ୍ଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ତୁଡ଼ଟୁମଞ୍ଜି; ତିଲେ ମନ୍ରାନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ତଡ଼ବୟ ତଡ଼ବୟ ଗତେରାଜନ୍ ତ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆ ପାର୍ତନା ଅନ୍ତମ୍ ତରୋନ୍ନୋଡ଼ନ୍ ସୁନା ଗିଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆବରିୟ ତକୋଏନ୍ । ୯ ଆନିଞ୍ଜି ଅବୟ ରଡ଼ କନନନ୍ କନେଞ୍ଜି;

“ବଇନ୍ ପାଡ଼ଲେ ଅରବଜିତଞ୍ଜି ପାଲ୍ପାଲନ୍ ଆସନ୍ ଆମନ୍ ମା ଜିଞ୍ଜିନ୍,
 ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆମନ୍ ରବୁଲମ୍,
 ଆରି ମିଞ୍ଜାମନମ୍ ବାରେ ଅଡ଼କୋ କେଜ୍ଜାନ୍, ଅଡ଼କୋ ଲଡ଼ଲଡ଼ମରଞ୍ଜି,
 ତ ଅଡ଼କୋ ଜାତିମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଖିଏନ୍ ।

୧୦ *ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସନେବାନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼
 ଅବୟ ରାଜ୍ୟନ୍ ତ ରାଓଡ଼ା କେଜ୍ଜାନ୍ ଏମ୍ନେଏଞ୍ଜି
 ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ରାଜାତଞ୍ଜି ।”

୧୧ ଖେନ୍ ଆରି ଗିୟଲାଇୟ, କୁସିଲ୍, ଆମେଡ଼ ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଏରେ ଅଜାର ଅଜାର, ଲକ୍ୟ ଲକ୍ୟ, ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆ ସର୍ବଡ଼ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ଲାଇୟ । ୧୨ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସର୍ବଡ଼ ବାରେ ବର୍ରେଞ୍ଜି; “ଆର୍ବୁଏନ୍ ଆ ମେଣ୍ଡାଅନ୍, ବୋସାନ୍,
 ଅନଜେନ୍, ବୁଡ଼ିନ୍, ରନପ୍ରିନ୍
 ମନାନ୍ନେନ୍, ଗନ୍ତୁଗ୍, ସନେକେନ୍ ଆଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆସନ୍ ଜିଞ୍ଜିନ୍ ।”

୧୩ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍, ପୁତଲ୍, ପାତାଡ଼ନ୍ ତ ସମ୍ପେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ତ ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି କନନନ୍ ଆକ୍ରନେଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଅମଡ଼ଲାଇୟ, ଆନିଞ୍ଜି କନେଞ୍ଜି;

“କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍କୁମ୍ ଆ ମନ୍ରା ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ସନେକେନ୍ ତେଏତୋ,
 ଆନିନ୍ ମନାନ୍ନେନ୍, ଗନ୍ତୁଗ୍, ରନପ୍ରିନ୍ ତ ବୋସାନ୍ ଆଏଡ଼ଡ଼ ତକୋନେତୋ ।”
 ୧୪ ଆରି ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାନ୍ ବର୍ରେଞ୍ଜି, “ଆମେନ୍” ଆରି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ମୁଲେ ଲୋମେଞ୍ଜି ।

ଅବୟ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ୁ ଅରବଜିତନ୍ ପାଲ୍ପାଲନ୍

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ସାତଗା ଅରବଜିତନ୍ ସିଲଡ଼ ପର୍ଡ଼ମ୍ ଅରବଜିତନ୍ ଆପ୍ରାଲେନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଆରି ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ତାବରେତନ୍ ଆ ସର୍ବଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଆବର୍ରେନ୍ ଖେନ୍ ଅମଡ଼ଲାଇୟ, ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଜିରାୟ ।” ୨ ସିଲରେ ଖେନ୍ ଆରାଡ଼ାଡ଼ଲାଇୟ, ଅବୟ

* ୫:୩ 5:3 ଜାୟତା ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ✧ ୫:୧୦ ୫:୧୦ ଅନବଦନାବର ୧:୨

ଜେଏତମନ ଆ କୁର୍ତ୍ତା ଗିୟଲାୟ, କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ସୁମନ୍ ଆ ମନରା ଆସିଲୋଡ଼ ଖଡ଼ାନ୍ ଆଖମଖମନ୍ ତକୋଲନ୍, ଆନିନ୍ ଅବୟ ରନୁକବନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଜନିନୟନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ ।

୩ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନବବାଗୁ ଅରବଜିତନ୍ ପାଲେନ୍, ଆରି ଅନବବାଗୁ ପରାନ୍ନାନ୍ “ଜିରାୟ” ଗାମଲେ ଆବର୍ଚ୍ଚନ୍ ଖେନ୍ ଅମତଡ଼ଲାୟ । ୪ ଆରି, ଅବୟ ଲୁଲୁତମନ୍ ଆ କୁର୍ତ୍ତା ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରାଖନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାୟ । ପୁତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ଅଲ୍ଲରକ୍ଷତାଲେ ପୁତ୍ଲନ୍ ସିଲଡ଼ ସନୟନ୍ ସନବଡ଼ାଜନ୍ ଆସନ୍ କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ସୁମନ୍ ଆ ମନରା ଅବିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବୟ ସୋଡ଼ା କଡ଼ିବନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।

୫ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନବୟାଗି ଅରବଜିତନ୍ ଆପ୍ରାଲେନ୍ ଆଡ଼ିଡ଼ ଅନବୟାଗି ପରାନ୍ନାନ୍ “ଜିରାୟ” ଗାମଲେ ଆବର୍ଚ୍ଚନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ଯଗା କୁର୍ତ୍ତାନ୍ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଆଜିରାଖନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାୟ । କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ସୁମନ୍ ଆ ମନରା ଆସିଲୋଡ଼ ଅବୟ ତରୁଡ଼େନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୬ ଆରି, ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାଞ୍ଜି ଆବସର୍ଚ୍ଚନ୍ ବାରେ ଆବର୍ଚ୍ଚି ଅନ୍ତମ ଖେନ୍ ଅମତଡ଼ଲାୟ, “ବତକ୍ସାନ୍ ବାରେ ବସେରେ” ଗମ୍ମନ୍ ଆରି ବତକ୍ସାନ୍ ବାରେ ଯାଗି ସେରେ ଜବନ୍ ତେତେ । ବନ୍ତ ଆମ୍ବେନ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍ ତ ଦ୍ରାକ୍ୟାତାନ୍ ଏଃଘୋୟାତୁଡ଼ ?” ଗାମଲେ ବର୍ଚ୍ଚି ।

୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନବଦଞ୍ଜି ଅରବଜିତନ୍ ପାଲେନ୍, ଆରି ଅନବଦଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାନ୍, “ଜିରାୟ” ଗାମଲେ ଆବର୍ଚ୍ଚନ୍ ଖେନ୍ ଅମତଡ଼ଲାୟ । ୮ କୋମାବନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ କୁର୍ତ୍ତାନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାୟ, କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ସୁମନ୍ ଆ ମନରା ଆଖୁମ୍ ରନୁ:† ଆରି ପାତାଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ଲେ ପାଡ଼େନ୍ । ରନକ୍ସନ୍, କାନ୍ତାରାନ୍, ରୋଗାନ୍ ତ ପୁତ୍ଲନ୍ ଆ କିନ୍ରେଡ଼ ଜନ୍ତୁ ବାରେ ପୁତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଉଞ୍ଜି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ରନକ୍ସନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।

୯ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନବମନ୍ଲୟ ଅରବଜିତନ୍ ପାଲେନ୍, ସିଲରେ ଆନାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ଚ୍ଚେ ଆସନ୍ ତ ସାକିନ୍ ଆଡ଼ିୟେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ରବୁଏଞ୍ଜି ଆ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ତନମିଲନ୍ ଆ ଜାୟତା ଖେନ୍ ଗିୟଲାଜି । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜି ସୋଡ଼ା ସର୍ଚ୍ଚନ୍ ବାରେ ବାକାବଲେ ବର୍ଚ୍ଚି, “ଏ ମଡ଼ିର୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ି ପ୍ରବୁ, ପୁତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆନାଜି ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରକ୍ଷଲଲେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବିସାରତାଲେ ପନବରତନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ଆରି ଆମନ୍ ଅବଡ଼ିତନ୍ ?” ୧୧ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆତଡ଼ ଜେଏ ଅଜିନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ ସର୍ବ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି ତ ବୋଞ୍ଜାଞ୍ଜି ନିୟ ଆନିଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ ରକ୍ଷତାଲେ ତନିତନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ବରିଜେନ୍ ଜାୟ, ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ଲୋଲୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ବନରନ୍ ତେଏନ୍ ।

୧୨ *ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅନବତୁଡ଼ୁ ଅରବଜିତନ୍ ଆପ୍ରାଲେନ୍, ସୋଡ଼ା ତକରଲନ୍ ତେଏନ୍, ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଯଗାତମନ୍ ଆ ମାତ ଅନ୍ତମ୍ ଲୋଡ଼ ତେଏନ୍, ଆରି ଆକାଜନ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ଆତେ ଖେନ୍ ଗିୟଲାୟ । ୧୩ ସୋଡ଼ା ରିଜେନ୍ ବାରେ ଲୁଆନୁବନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମେଡ଼ନ୍ ଆ ଲୁଆଜି ଏକ୍ସାଲେ ଅସେଡ଼ତାୟ, ତିଅନ୍ତମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଜଞ୍ଜି ପୁତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଅସେଡ଼ଲାଜି । ୧୪ *ତସାଲ୍ ବଜନ୍ ଅରେତେଃତବନ ଅନ୍ତମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଏତେଃଲନ୍ ମାୟାଏନ୍, ଆରି ବରୁନ୍ ତ ମଡ଼ି ସର୍ବେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ତେସାଜି: ଅଡ଼କୋନ୍ ତେତାୟଲନ୍ । ୧୫ ଆରି ପୁତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ରାଜାଜି, ସୋଡ଼ାମରଞ୍ଜି ତ ସୋଡ଼ା ସିପ୍ପାୟଞ୍ଜି, ଗମାଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ବୋର୍ସାମରଞ୍ଜି, କମ୍ପାରିମରଞ୍ଜି ତ ଏରକ୍ମାରିମରଞ୍ଜି, ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଲୋଡ଼ବରେଡ଼ନ୍ ତ ବରୁନ୍ ଆରେଡ଼ରେଡ଼ ଆ ଜାୟତା ଜିରେ ଇୟଲେ ସନେଜି । ୧୬ *ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ବରୁନ୍ ତ ଜଲେଡ଼ଞ୍ଜି ଓଡ଼େଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଲେନ୍ ଅବସେଡ଼ନାବା, ଆରି କୁର୍ବ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ସୁମନ୍ ଆ ମନରା ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଇନ୍ଲେଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସଲେ ତକ୍ସୋଲେନ୍ । ୧୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ବରା ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ, ଆମ୍ବୁକାବାନ୍ ଆନା ତନଡ଼ଲେ ରପ୍ପିଏ ?”

୭

୧୪୪,୦୦୦ ଇସ୍ବାଏଲମରଞ୍ଜି

୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାୟ, ପୁତ୍ଲୋଡ଼ନ୍ କି ସର୍ବେୟଣ୍ଡାଲୋଡ଼ କି ଅନ୍ତମ୍ ଆରାନ୍ବଲୋଡ଼ ଏକ୍ସାଲ୍ତେନ୍ ରିଜେନ୍ ଅଃନିତେ, ତିଆସନ୍ ପୁତ୍ଲନ୍ ଉଞ୍ଜି କୁନେନ୍ ଉଞ୍ଜି ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି

* ୬:୬ 6:6 ବମନ୍ରା ଆସନ୍ ବଡ଼ିନ୍ନା ଆ ପଡ଼ି † ୬:୮ 6:8 ଆରକ୍ମମରଞ୍ଜି ଆଡ଼କୋନେ ✨ ୬:୧୨ ୬:୧୨ ଅନବଦନାବର ୧୧:୧୩; ୧୭:୧୮; ମାଡ଼ିର ୨୪:୨୯; ମାର୍କି ୧୩:୨୪, ୨୫; ଲୁକ ୨୧:୨୫ ✨ ୬:୧୪ ୬:୧୪ ଅନବଦନାବର ୧୭:୨୦ ‡ ୬:୧୪ 6:14 ତେପ୍ପା ✨ ୬:୧୭ ୬:୧୭ ଲୁକ ୨୩:୩୦

ତନୁତାଲେ ପୁତ୍ରଲୋଡ଼ନ ଉଞ୍ଚି କୁନେନ ଆ ରିଙ୍ଗେ ତଡ଼ଲେ ତକ୍ଷାଏଞ୍ଚି । ୨ ଆରି ଶେନ୍ ଅବୟ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଗିୟଲାୟ, ଆମେଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆରବଜିତ୍ ପାଢ଼ଲେ ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତାୟ । କେନ୍ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପୁତ୍ରନ୍ ତ ସମେୟଶ୍ଚାନ୍ ଅନବଗୁରୁଡ଼େନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଆଞ୍ଚାଡ଼େଞ୍ଚି ତି ଉଞ୍ଚି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ଆତଡ଼଼ ଯୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତେନ୍ ବାଢ଼େ ବରେଞ୍ଚି, ୩ “ଇନ୍ଲେନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଅରବଜିତନ୍ ଅଶ୍ଚୁଡ଼ ଏତିଆଞ୍ଚନ୍ ଜାୟ, ପୁତ୍ରନ୍ ତେଏତୋ କି ସମେୟଶ୍ଚାନ୍ ତେଏତୋ କି ଅନ୍ନିଡ଼ ଆରାନ୍ବ ଅଃମ୍ନୋସ୍ବତଡ଼ ।” ୪ ଅଞ୍ଚା ମନ୍ରାଜି ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ଆରବଜିତ୍ ତାନାଲନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିଞ୍ଚି ୧୪୪,୦୦୦ ମନ୍ରା ଗାମଲେ ଶେନ୍ ଅମତଡ଼ଲାୟ । ୧୨ କେଞ୍ଚା ଇସ୍ବାଏଲମରଞ୍ଚି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ୧୪୪,୦୦୦ ମନ୍ରା ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଅରବଜିତନ୍ ତନାଲନ୍ ତେଏନ୍ । ୫ ଜିଉଦାନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ରୁବେନନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ଗାଦନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର । ୬ ଆସେରନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ନପ୍ତାଲିନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ମନସିନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର । ୭ ସିମନନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ଲେବିନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ଇସାକରନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ୮ ସବୁଲୁନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ଜୋସେପନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ବେଞ୍ଜାମିନନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ବାରଅଜାର, ମନ୍ରା ଅରବଜିତନ୍ ତନାଲନ୍ ତେଏଞ୍ଚି ।

ଅଡ଼କୋ ତେସାନ୍ ଅ ମନ୍ରାଜି

୯ ତି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଶେନ୍ ଗିୟଲାୟ, ଆରି ଗିୟବା ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କେଞ୍ଚା, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କୁଉଡ଼ା, ଆରି ଅଡ଼କୋ ଲଡ଼ଲଡ଼େ ସିଲଡ଼ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ଜେଏ ଅଞ୍ଚିନ୍ ଆରନେଜି, ଆରି ଅସିଲୋଡ଼ନ୍ ସିଣ୍ଡିଅଲନ୍ ଖମଲେ କୁସିନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆମୁକ୍ବାବା ତନୁଡ଼ଲେ ତକୋଲଞ୍ଚି । ୧୦ ଆନିଞ୍ଚି ଯୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତେନ୍ ବାଢ଼େ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଚି, “କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ଷୁମନ୍ ଇସ୍ବରଲେନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ତୁମ୍ ଅନୁବମରଲେନ୍ ।” ୧୧ ଆରି, କୁସିନ୍, ପାପୁରମରଞ୍ଚି ତ ଉଞ୍ଚି ପରାନ୍ନାଞ୍ଚି ଏରେ ଅଡ଼କୋ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଚି ଆତନଡ଼ ତକୋଲଞ୍ଚି, ଆରି ଆନିଞ୍ଚି କୁସିନ୍ ଆମୁକ୍ବାବା ତୁଡ଼ମୁଲେ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେଙ୍କେଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଚି, ୧୨ “ଆମେନ୍, ସନେନ୍ସେନନ୍, ଗନୁଗୁନ୍, ବୁଢ଼ିନ୍, ସନେଙ୍କେନ୍, ମନାନ୍ନେନ୍ ତ ବୋସାନ୍ ଆଏଡ଼ର ଇସ୍ବରଲେନ୍ଆତେ । ଆମେନ୍ ।”

୧୩ ପାପୁରମରଞ୍ଚି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଶେନ୍ଆତଡ଼ ବରୁୟ, “ଜେଏକାବନ୍ ଆଜିଜିନେନ୍ କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆନାଜି ? ଆରି ଆନିଞ୍ଚି ଅଡ଼େଞ୍ଚା ସିଲଡ଼ ଜିର୍ତ୍ତାଜି ?”

୧୪ *ଶେନ୍ ଜାଲଡ଼ଲାୟ, “ଏ ପ୍ରବୁଞ୍ଚେନ୍, ତିଆତେ ଆମନ୍ ତୁମ୍ ଜନା ।”

ଆନିନ୍ ଶେନ୍ଆତଡ଼ ବରୁୟ, “କେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ଆ ତନଶ୍ଚାୟ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିର୍ତ୍ତାଜି । ଆନିଞ୍ଚି ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ମିଞ୍ଚାମ୍ ବାଢ଼େ ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଆ ଅଞ୍ଚିଜି ତୋବଲେ ଜେଏ ଏମ୍ନେଏଞ୍ଚି । ୧୫ ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କୁସିନ୍ ଆ ମୁକ୍ବାବା ତକୋଡ଼ାଲନ୍ ତଗଲ୍ ତମ୍ବା ଆ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସେନ୍ପୁରତଜି । ଆରି କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତକ୍ଷୁମନ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଲରୋଲୋନେନ୍ ତିୟତଜି । ୧୬ ଆନିଞ୍ଚି ଆଞ୍ଚିୟ ଅଃଡ଼ୋଲଜେଜି କି ଅଃନ୍ନିର୍ଗାଲେଜି, ଆରି ଓୟୋଡ଼ନ୍ କି ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ଉଡ଼ରୁଡ଼ ବାଢ଼େ ଆନିଞ୍ଚି ଅଃଡ଼ୋମତୋବତଜି । ୧୭ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କୁସିନ୍ ଆ ମଡ଼ି ଆତନଡ଼ନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ତନୁରତୁରମରଞ୍ଚି ତେତେ, ଆରି ଅନମେଡ଼ନ୍ ଆଡ଼ିୟତେନ୍ ଆ ତୁଡ଼ତମନେତାନ୍ ଆମଡ଼ବା ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ତୁରିୟତଜି । ଆରି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଚି ସିଲଡ଼ ଆମଡ଼ାଞ୍ଚି ଇସ୍ବରନ୍ ଗଡ଼ଗଡ଼ଲେ ସେତେ ।”

ସାତ ଅରବଜିତନ୍ ପାଲପାଲନ୍ ତ ସୁନା ପିଙ୍କନ୍

୧ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ସାତ ଅରବଜିତନ୍ ପାଲେନ୍, ସିଲଡ଼େ ଅବତାଡ଼ନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼ା ଗଣ୍ଡା ଜାୟ ରିଡ଼ରିଡ଼ାଜେନ୍ । ୨ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମୁକ୍ବାବା ତନୁଡ଼ଲେ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଚି ସାତଟା ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଚିଆତଡ଼ ଶେନ୍ ଗିୟଲାୟ, ଆନିଞ୍ଚିଆତଡ଼ ସାତଟା ପନେତନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।

୩ ଆରି ଅବୟ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଅବୟ ସୁନାନ୍ ବାଢ଼େ ଆତୁବତୁବନ୍ ତରୋମ୍ପୋଡ଼ ଗିଲୁନ୍ ପାଢ଼ଲେ ତନମିଲନ୍ ଆମୁକ୍ବାବା ଜିରେ ଇୟଲାୟ ତନଡ଼େ । କୁସିନ୍ ଆମୁକ୍ବାବା ଆଡ଼କୋଏନ୍ ସୁନା ତନମିଲନ୍ ଆ

* ୭:୧୪ ୭:୧୪ ମାଡ଼ିଉ ୨୪:୨୧; ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୩:୧୯

ତୋଣ୍ଡା ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆ ପାତନା ବୟନ୍ ମାୟଲେ ଅନମତନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଗୋଗୋୟତମ୍ ତରୋମ୍ପୋତନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।^୪ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଆତୁଡୁ ତରୋମ୍ପୋତନ୍ ଆ ଓମୋଡ଼ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆ ପାତନା ବୟନ୍ ମାୟଲନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ତୋଲନେ ।^୫ ଆରି, ତି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ତରୋମ୍ପୋଡ଼ ଗିଲ୍ଲନ୍ ପାଡେନ୍ କି ତନମିଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ତଗୋ ବଦ୍‌ରିୟତାଲେ, ତିଆତେ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସେତେନ୍ । ତିଆସନ୍ ତାବରେତନ୍ ସତ୍ତ୍‌ଏନ୍, ଜାଲତମଲିଜନ୍ ଗିୟତାଏନ୍ ଆରି ତକରଲନ୍ ତେଏନ୍ ।

ପନେତନ୍ ଆ ସନତ୍ତା

^୬ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସାତଜଣ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ପନେତନ୍ ପେସ୍‌ତନ୍ ଆସନ୍ ଅବଜାତାଲଞ୍ଜି ।

^୭ ଆପତ୍‌ମ୍ପା ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍, ଅବତାଡ଼ନ୍ ମିଞ୍ଚାମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଡେରନ୍ ତ ତଗୋନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅସେଡ଼ଲାୟ । ପୁତ୍‌ନ୍ ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅରାନ୍‌ବଞ୍ଜି, ଅଜିଡ଼ଞ୍ଜି ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଜୋମ୍‌ତୋତେନ୍ ।

^୮ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବୟାଗି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍, ଅବତାଡ଼ନ୍ ତଗୋନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅବୟ ଆଜୋମତୋତନ୍ ଆ ବରୁ ସମ୍ପେୟ୍‌ଶ୍ଚାଲୋଡ଼ନ୍ ସନେତନ୍ ତେଏନ୍ । ଆରି ସମ୍ପେୟ୍‌ଶ୍ଚାନ୍ ଆ ତାଆ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ମିଞ୍ଚାମନ୍ ଗତେଲେନ୍ ।^୯ ଆରି ସମ୍ପେୟ୍‌ଶ୍ଚାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତଞ୍ଜି ଆ ଜନ୍ତୁକ୍ତି ନିୟ୍‌ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ରବୁଏଞ୍ଜି ଆରି ସମ୍ପେୟ୍‌ଶ୍ଚାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଆ ଜାଜଜି ନିୟ୍‌ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଗୁରୁଡ୍ରେଆଜେନ୍ ।

^{୧୦} ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବୟାଗି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍, ଅବତାଡ଼ନ୍ ବଡ଼ାତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆଜୋମତୋତନ୍ ଆ ତୁତୁୟ୍‌ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅସେଡ଼ଲାୟ; ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଆଲରେଡ଼ ତ ତୁଡ଼ତମ୍‌ନେତାରେଡ଼ନ୍ ଅସେଡ଼ଲାୟ ।^{୧୧} ତି ଆ ତୁତୁୟ୍‌ ଆଞ୍ଜମ୍ “ଅସାଡ଼ ।” ତିଆସନ୍ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଆ ତାଆ ଅସାଡ଼ ତେଆଜେନ୍, ଆରି ତି ଆ ତାଆ ଗାଲେ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି ।

^{୧୨} ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବୟାଗି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍, ଓୟୋଡ଼ନ୍, ଆଜାମନ୍ ତ ତୁତୁଜଞ୍ଜି ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଗୁରୁଡ୍ରେଏନ୍, ତିଆସନ୍ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଲୋଡ଼ତେନ୍, ଆରି ତମ୍‌ବାନ୍ ନିୟ୍‌ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଲୋଡ଼ତେନ୍, ଆରି ତଗଲନ୍ ନିୟ୍‌ ଏଞ୍ଜେଗୋ ମା ତେଏନ୍ ।

^{୧୩} ଆରି ଶେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲାୟ, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରେଡ଼େଡ଼ତାଲନ୍ ଅବୟ ଅଡ଼ାଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍‌ଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆବର୍‌ନ୍ ଶେନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ଲାୟ, “ୟୋଡ଼, ଯୋଡ଼, ଯୋଡ଼, ତିଅଜା ଆ ଡ଼ଶ୍ଚା, ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଆରି ଯାଗି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ପନେତନ୍ ପେଡ଼ତଜି ।”

୯

^୧ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବୟାଗି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍, ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ତୁତୁଜନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରସେଡ଼ଲାଞ୍ଜି ଶେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲାୟ, ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପାତାଡ଼ନ୍* ଆ କନ୍ତା ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।^୨ ଆନିନ୍‌ ଜିରେ ପାତାଡ଼ନ୍ ଇୟ୍‌ଲେ ରୋଏ, ଆରି ତେଞ୍ଜେ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ବୋଲ୍‌ତାଡ଼କୋଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଆତ୍ରଡ଼ତନାଞ୍ଜି ଆ ଓମୋଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଓମୋଡ଼ନ୍ ତୁଡ଼ଲ୍‌ଲାୟ, ଆରି ତି ପାତାଡ଼ନ୍ ଆ ଓମୋଡ଼ ଆସନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ତ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଲୋଡ଼ତାଜେନ୍ ।^୩ ଆରି, ତି ଆ ଓମୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ପସ୍‌ରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ସମ୍‌ରା ପୁତ୍‌ନ୍ ଅମ୍ପେଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସନକାବରେଡ଼ନ୍ ଆ ବିସ ଅନ୍ତମ୍ ବୋର୍‌ୟାନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।^୪ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଗାବନ୍, ଆମେଡ଼ନ୍‌ବଞ୍ଜି ତ ଅରାନ୍‌ବଞ୍ଜି ଇନ୍‌ଡ଼ି ଅଞ୍ଜବମୋସ୍‌ଲଜି; ଅଜା ମନ୍‌ରାଜି ଆଇତାଡ଼ଲୋଡ଼ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆରବ୍‌ଜିଡ଼ ଅଞ୍ଜବକୋଲୋ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଆସନ୍ ତି ଆ ପସ୍‌ରଜିଆତଡ଼ ବନରନ୍ ତେଏନ୍ ।^୫ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଏର୍‌ରନକ୍‌ନ୍ ମନ୍‌ଲାୟ ଆଜାୟ ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତନଶ୍ଚାୟନ୍ ଆସନ୍ ପସ୍‌ରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ସନକାବରେଡ଼ନ୍ ରମ୍‌ରମ୍‌ଲଡ଼ଲ୍‌ନ୍ ତେନ୍ ଏଜାଲେ ବଞ୍ଜାଲଡ଼ତନ୍ ତି ଆ ତନଶ୍ଚାୟ୍‌ ନିୟ୍‌ ତିଅନ୍ତମ୍ ।^୬ ତିଆଡ଼ିଡ଼ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ରନବୁନ୍ ସାୟତଜି, ବନ୍‌ତ ଅଞ୍ଜାଡ଼େଜି; ଆନିଞ୍ଜି ରକ୍‌ନେନ୍ ସାୟତଜି, ବନ୍‌ତ ରନବୁନ୍ ଆମଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସତ୍‌ୟତେ ।

^୭ ଅଲ୍‌ଜୁଜେନ୍ ଆସନ୍ ଆରବଜାତାତେଞ୍ଜି ଆ କୁର୍‌ଆ ଅନ୍ତମ୍ ପସ୍‌ରଞ୍ଜି ଗିୟ୍‌ତାଏଞ୍ଜି; ଆବବଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସୁନାନ୍ ଆ ରନୁକ୍‌ଏ ଅନ୍ତମ୍ ଆରୁବରୁବ, ଆ ମୁକ୍‌ଞ୍ଜି ମନ୍‌ରାଜି ଆ ମୁକ୍‌ଞ୍ଜି ଅନ୍ତମ୍ ।^୮ ଆ ରଞ୍ଜି ଆଇମରଞ୍ଜି

* ୯:୧ 9:1 ଜରୁତମନ୍ ଆ ଲୋଓଡ଼

ଆ ଉଭ ଅନ୍ତମ୍, ଆଜିଞ୍ଜି ସିଅଁକିତନ୍ ଆଜି ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍ । ୯ ଆ ମାୟଢ଼ଲୋଢ଼ଞ୍ଜି ଲୋଆଡ଼ନ୍ ଆ ତରଢ଼ନେମାୟ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆରି ରଭାନ୍ ତ ଅଲ୍ଲୁଚ୍ଚେନ୍ ଆସନ୍ ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ କୁର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆରିଚ୍ଚେଞ୍ଜି ଆ ସନତ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ଆ କାପ୍ପାଲୋଢ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ସତ୍ତାଏନ୍ । ୧୦ ସନକାବ୍ରେଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଆଲାନ୍ ତ ସରସ୍ତତନ୍ ତକୋ, ମନ୍ଲୟ୍ ଆଙ୍ଗାୟ୍ ଜାୟ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ପନବ୍ରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆଲାଲୋଢ଼ଞ୍ଜି ବୋର୍ସାନ୍ ତକୋ । ୧୧ ପାତାଡ଼ନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବ୍ରେମର୍, ଆ ରାଜାଞ୍ଜି; ଆଞ୍ଜମନ୍ ଏବ୍ରି ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାଢ଼େ ଆବବୋନ୍, ଆରି ଗ୍ରିକ୍ ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାଢ଼େ ଆପଲିଓନ୍ ।

୧୨ ଗିୟ୍, ଆମ୍ପଡ଼ୁ ଆ ତଣ୍ଡୁ ସୁଚ୍ଚେଏନ୍, କେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ବାଗ୍ ଡ଼ଣ୍ଡନ୍ ଅଡ଼ୋଡାୟ୍ ।

୧୩ ଅନବ୍ଚୁଡ଼ୁ ପାଢ଼ଲଡ଼ବ୍ରେମର୍ମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେଡେନ୍, ଇସ୍ବରନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ସୁନା ତନମିଲ୍ଲୋଢ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋଏନ୍ ଉଞ୍ଜି ଆତେରିଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖେନ୍ ଅବୟ୍ ସର୍ବେନ୍ ଅମତଡ଼ଲାୟ୍ । ୧୪ ତି ଅନବ୍ଚୁଡ଼ୁ ପନେତନ୍ ଆଞ୍ଜମ୍ପମନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବ୍ରେମର୍ମରନ୍ଆତଡ଼ ବରେନ୍, “ପରାତନ୍ ସୋଡ଼ା ଅଲ୍ଲୋଢ଼ନ୍ ଆବଣ୍ଡିନ୍ ଉଞ୍ଜି ପାଢ଼ଲଡ଼ବ୍ରେମର୍ମରନ୍ଆତଡ଼ ଅମରେଡ଼ବାଜି ।” ୧୫ ତିଆସନ୍ ତି ଆ ବର୍ସେଡ଼, ଆଙ୍ଗାଜନ୍, ତିନ୍ନାନ୍ ତ ବେଡ଼ା ଇଡ଼ନ୍ ସମିରା ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ରନକୁନ୍ ଆସନ୍ ତି ଉଞ୍ଜି ପାଢ଼ଲଡ଼ବ୍ରେମର୍ମରନ୍ଆତଡ଼ ଅନମରେଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୬ ଆରି, କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକ୍ଷମତେଞ୍ଜି ଆ ସିପ୍ପାୟ୍ଜି ବକୁଡ଼ି କୁଚି, ଗାମ୍ଲେ ଖେନ୍ ଅମତଡ଼ଲାୟ୍ । ୧୭ ଆରି ତନାଲ୍ପଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ କୁର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ତ କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକ୍ଷମତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଖେନ୍ ଗିୟ୍ଲାୟ୍, ଆ ମାୟଢ଼ଞ୍ଜି ଆ ତରଢ଼ନେ ତଗୋନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲୁଲୁତମ୍, ନିଡ଼ି ଆରି ସାଡ଼ସାଡ଼ଗଡ଼ି ତକୋଏନ୍ । କୁର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆବବ ସିଅଁକିତନ୍ ଆବବ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆ ତଅଡ଼ଗତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ତଗୋନ୍, ଓମୋତନ୍ ତ ଗନ୍ଦକନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ୍ । ୧୮ ଆରି ଆ ତଅଡ଼ଗତଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆତୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜିନ୍ ଆ ତଗୋ, ଓମୋତନ୍ ତ ଗନ୍ଦକନ୍ ଅନ୍ତମ୍ କେନ୍ ଯାଗି ରୋଗାନ୍ ତୁଡ଼ଲନାୟ୍, କେନ୍ ଆ ରୋଗାଜି ବାଢ଼େ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଆ ମନ୍ରାଜି ରନକୁନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୯ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କୁର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ବୋର୍ସା ଆ ମୁକ୍ତାଲୋଢ଼ଞ୍ଜି ତ ଆଲାଲୋଢ଼ଞ୍ଜି ତକୋଏନ୍ । ଆଲାଞ୍ଜି ଜାଆତନ୍ ଆବବ ଅନ୍ତମ୍, ତି ବାଢ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ତଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି ।

୨୦ ରୋଗାନ୍ ବାଢ଼େ ଅଞ୍ଚରବୁଲଞ୍ଜି ଆଲାଗାମରଞ୍ଜି, ଆ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଜି ଅଞ୍ଚାବଡ଼ିଡ଼ବୁଲଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ବୁତନ୍ ଆପୁରପୁର, କୋଡ଼ତାୟ୍ପୁରନ୍, ସୁନାନ୍ ରୁପାନ୍, ତମ୍ପାନ୍, ଅରେଡ଼ନ୍ ତ ଅରାନ୍ ବାଢ଼େ ଆତ୍ରବୁତବନ୍ ଆ କୋଡ଼ତାୟ୍ପୁର ଅଞ୍ଚମରେଡ଼ଲଜି । ତିଆତେ ଗିୟ୍ଲେ ଅଞ୍ଚରପ୍ରିଏଜି, ଅମତଡ଼ଲେ ଅଞ୍ଚରପ୍ରିଏଜି ଆରି ତଡ଼ିୟ୍ଲନ୍ ଅଞ୍ଚରପ୍ରିଏଜି । ୨୧ ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ମନ୍ରାନ୍ ଆ ରନକୁ, ତନେଜନ୍, ଜୋଣ୍ଡା କାକାଡ଼ାନ୍ ତ ରାଢ଼ନେନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଞ୍ଚାବୟ୍ବୁଲଞ୍ଜି ।

୧୦

ରୁଆଡ଼ ପାଢ଼ଲଡ଼ବ୍ରେମର୍ମରନ୍ ତ ସନ୍ନା ବଇନ୍

୧ ଆରି, ଅବୟ୍ ବୋର୍ସାତମ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବ୍ରେମର୍ମରନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜିନ୍, ଖେନ୍ ଗିୟ୍ଲାୟ୍ । ମେଗନ୍ ବାଢ଼େ ଆନିନ୍ ଆବ୍ଗୁସାୟ୍ ତକୋଲନ୍ ଆରି ଆବବନ୍ ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ସୁସୁରୁଆଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍; ଆ ମୁକ୍ତାନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ବାଗ୍ମନ୍ ଆ ତାଲ୍ଲଡ଼ନ୍ ସୋଣ୍ଡାବ୍ରେତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟ୍ତାଏନ୍ । ୨ ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ସନ୍ନା ବଇନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ତି ବଇନ୍ ଆରୋରୋ ତକୋଲନ୍ । ଆର୍ଜଡ଼ୋମଗଡ଼ ଆ ତାଲ୍ଲଡ଼ ସର୍ମେୟ୍ଣାଲୋଡ଼ନ୍ ଆରି ଅକାବଡ଼ିଗଡ଼ ଆ ତାଲ୍ଲଡ଼ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଏନ୍; ୩ ଆରି ସିଅଁକିତନ୍ ଆ ଗୁର୍ମତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିନ୍ ବାକାବ୍ଲେ ଓଡ଼େଏନ୍, ଏଢ଼େଲେମା ସାତଟା ମେଗନ୍ ତୁଡ଼ୁଡ଼ଲନ୍ କେନ୍ ଆନୋଡ଼େନ୍ ଜାଲଡ଼େଞ୍ଜି । ୪ ତି ସାତଟା ମେଗନ୍ ଆ ତୁଡ଼ୁନ୍ ଇନିଜି କତାଡ଼ିଲଞ୍ଜି ତିଆତେ ଖେନ୍ ଇଡ଼ତାୟ୍ ଗାମ୍ଲାୟ୍, ବନ୍ତେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ସର୍ବେନ୍ ଅମତଡ଼ଲାୟ୍, ତି ଆ ସର୍ବେ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ୟ୍, “ସାତଟା ମେଗନ୍ ଆ ତୁଡ଼ୁନ୍ ବାଢ଼େ ଇନିଜି ଅମତଡ଼ତେ ତିଆତେ ସଲେ ତକୋଆ, ତିଆତେ ଇଡ଼ୁଡ଼େ ।”

୫ ସିଲଡ଼ଲନ୍ ଅଙ୍ଗା ପାଢ଼ଲଡ଼ବ୍ରେମର୍ମରନ୍ ସର୍ମେୟ୍ଣାନ୍ ତ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ତନଡ଼ଲେ ଆତ୍ରକୋଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟ୍ଲାୟ୍, ଆନିନ୍ ଆର୍ଜଡ଼ୋମନ୍ ଆସି ରୁଆଡ଼ଗଡ଼ ତେକ୍ସେସିଲନ୍; ୬ ଆରି ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍, ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ସର୍ମେୟ୍ଣାନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଗନବ୍ଡେଲ୍ମର୍ମରନ୍ ଆମେଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆଞ୍ଜମଲୋଡ଼ ଆନିନ୍ ପର୍ମାଡ଼ାଲନ୍

† ୯:୧୪ 9:14 ମେସପଗାମିଆ

ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆରି ଅଃତ୍ତୁତେ, ୭ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ଆମତ୍ଵ ଅଜ୍ଞା ଆ ସସବରଜି ଅତ୍ତକୋନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, ଅନବସାତ ପାଢ଼ଲତ୍ଵବର୍ମରନ୍ ପନେତନ୍ ଆପ୍ରେତ୍ତେନ୍ ଆଡିତ୍, ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଗବ୍ରିବରଜି ଅନ୍ତମ୍ ଆଜାଡିନ୍ ତେତେ ।”

୮ ଆରି, ରୁଆତନ୍ ସିଲତ୍ ଅଜ୍ଞା ସର୍ବତ୍ ଖେନ୍ ଅମତ୍ତଲ୍ଲାୟ ଆରି ବତର, ଖେନ୍ଆତତ୍ଵ ବର୍ତ୍ତୟ୍, “ଜିରା, ସର୍ମେୟ୍ଶ୍ଵାନ୍ ତ ପୁତ୍ ଲୋତ୍ତନ୍ ଆତନତ୍ତନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲତ୍ଵବର୍ମରନ୍ ଆସିଲୋତ୍ ଅଜ୍ଞା ଆ ବଜ୍ ଆରୋରୋ ତକୋ ତିଆତେ ଇୟ୍ ପାଟା ।”

୯ ସିଲତ୍ ଖେନ୍ ପାଢ଼ଲତ୍ଵବର୍ମରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ତି ସନ୍ନା ବଇନ୍ ଇୟ୍ଲେ ବେତ୍ତନାୟ୍ । ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତତ୍ଵ ବର୍ତ୍ତୟ୍, “କେନ୍ଆତେ ପାଢ଼ଲେ ଇୟ୍ ଜୋମା, କେନ୍ଆତେ କିମ୍ପୋତ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ଅସାତ୍, ବନ୍ତ ତ ଅତ୍ତଲୋତ୍ତନ୍ କେନ୍ଆତେ ଆତତ୍ତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜବୁତ୍ତମ୍ ତେତେ ।”

୧୦ ସିଲତ୍ ତି ସନ୍ନା ଆ ବଜ୍ ପାଢ଼ଲତ୍ଵବର୍ମରନ୍ ଆସିଲୋତ୍ ସିଲତ୍ ପାଢ଼ଲେ ଖେନ୍ ଜୋମାୟ୍, ତିଆତେ ତଅତ୍ତଲୋତ୍ତେନ୍ ଆତତ୍ତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜବୁତ୍ତମ୍, ବନ୍ତ ଆମ୍ପଲାଖନ୍ ସିଲତ୍ଲନ୍ କିମ୍ପୋତ୍ତଲୋତ୍ତେନ୍ ଅସାତ୍ତମ୍ ତେଏନ୍ । ୧୧ ସିଲତ୍ଲନ୍ ଆନ୍ନିତ୍ ଅବୟ୍ନେ ଖେନ୍ଆତତ୍ଵ ବର୍ତ୍ତୟ୍, “ଗୋଗୋୟ୍ତମ୍ କେଜ୍ଜାନ୍, ଜାତିନ୍, ଲତ୍ତଲତ୍ତେ ତ ରାଜାଜ୍ ଆ ବିରୁଦଲୋତ୍ ଆରି ବତର ଆମନ୍ ପୂର୍ବାଃତେବରନ୍ ବର୍ନା ।”

୧୧

ବାଗୁ ସାକିମରଞ୍ଜି

୧ ସିଲତ୍ଲନ୍ ଜରତ୍ତତ୍ ତାଜୋନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ ତାଜୋନ୍ ଖେନ୍ଆତତ୍ ତିୟ୍ଲୟ୍ଲି. ଅବୟ୍ନେ ଖେନ୍ଆତତ୍ଵ ବର୍ତ୍ତୟ୍, “ତୋନା ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ସରେବାସିତ୍ତନ୍ ତ ତନମିଲନ୍ ଇୟ୍ ତରେତା, ଆରି ସରେବାସିଲୋତ୍ତନ୍ ପୁର୍ପୁର୍ନେମରଞ୍ଜି ତିଅଜ୍ଞା ମନ୍ରା ତକୋଜି, ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ଵ ଇୟ୍ ତିତିଆଜି । ୨ ବନ୍ତ ସରେବାସିତ୍ତନ୍ ଆ ତାଶ୍ଵଗତ୍ ଏତରେତ୍ତ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଵେନ୍, ତିଆତେ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜିଆତତ୍ ତନିୟ୍ନ ତେଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ବାକୁଡି ବାଗୁ ଆଜ୍ଞାୟ୍ ଜାୟ୍ କେନ୍ ମଡିର ଗଡାନ୍ ଖାତୁବଲେ ତକୋତଜି । ୩ ଆରି ଖେନ୍ ଅକ୍ଵାକାବନ୍ ଆଜିଜିନେନ୍ ବାଗୁ ସାକିମରଞ୍ଜି ଆସ୍ଵାୟ୍ତାଜି, ଆନିଞ୍ଜି ୧,୨୬୦ ତିନ୍ନା ଜାୟ୍ ପୂର୍ବାଃତେବରନ୍ ଅସ୍ଵତ୍ତ୍ବରତଜି ।”

୪ ତି ବାଗୁ ସାକିମରଞ୍ଜି ପୁତ୍ ଲୋତ୍ତନ୍ ପ୍ରବୁନ୍ ଆମୁକ୍ଵାବା ଆତନତ୍ତେ ଗାଗୁ ଜିତନ୍ବନ୍ ତ ବାଗୁ ପିକ୍ତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ । ୫ ବନ୍ତ ଆନ୍ନିତ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ପନାବରାନ୍ ଆସନ୍ ସାଜେଞ୍ଜି, ତେନ୍, ଆତଅତ୍ତଲୋତ୍ତେ ସିଲତ୍ ତଗୋନ୍ ତୁତ୍ତଲନାୟ୍ କି ବନେରାମରଞ୍ଜିଆତତ୍ ଜୋମ୍ତୋତ୍ତଜି, ଆରି ଆନାଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ପନାବରାନ୍ ଆସନ୍ ସାୟ୍ତେ, ଏଭେଲେମା ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ରନକ୍ଵନ୍ ତେତେ । ୬ ଆନିଞ୍ଜି ପୂର୍ବାଃତେବରନ୍ ଆବର୍ତ୍ତେ ଆଡିତ୍ ଏକ୍ଵାଲ୍ତେନ୍ ତରୁବନ୍ ଅଃନ୍ତୋଆୟ୍, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆତନ୍ ଇତ୍ତଲେ ତନକ୍ଵୋନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟ୍ନ ତେଏନ୍ । ଆରି ତାଆନ୍ ନିୟ୍ ମିଞ୍ଜାମନ୍ ଗନବ୍ତେଲନ୍ ଆସନ୍ ତ ଆଇସ୍ଵମଞ୍ଜି ବାଭେ ପୁତ୍ ଲୋତ୍ତନ୍ ନମିନ୍ ନମିନ୍ ରୋଗାନ୍* ବାଭେ ପନବ୍ତରତନ୍ ଆସନ୍ ନିୟ୍ ଆମତ୍ତେ ଅଦିକାରନ୍ ତକୋ ।

୭ ଅଆ ସାକିମରଞ୍ଜି ଆସୁଜ୍ଵେଏନ୍ ସିଲତ୍ଲନ୍ ପାତାତନ୍ ସିଲତ୍ ଅବୟ୍ ଜନ୍ତୁ ତୁତ୍ତନାୟ୍, ଆନିନ୍ ସାକିମରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଅଲ୍ଲଜ୍ଵେତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଅବନାରେତାଲେ ରକ୍ତତଜି । ୮ ଆରି ଅଜ୍ଞା ସୋଡା ଗଡା ଆ ତତ୍ତଲୋତ୍ ପ୍ରବୁନ୍ଆତତ୍ ଆଅକ୍ଵାତ୍ତଲୋତ୍ତନ୍ ରକ୍ତଏଞ୍ଜି, ତେଭେ ତି ବାଗୁ ସାକିମରଞ୍ଜି ଆ ମତ୍ ଆସେତ୍ ତକୋତନ୍ । ତି ଆ ଗଡା ସଦୋମନ୍ ତ ମିସର୍ ତେସାନ୍ ଗାମ୍ଲେ ଅବଜ୍ତଲେ ବର୍ତ୍ତନ୍ବୋ । ୯ ଆରି, ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ କୁଭମ୍ନା, ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ କେଜ୍ଜା, ଅତ୍ତକୋନ୍ ଆ ଲତ୍ତଲତ୍ ତ ଅତ୍ତକୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଯାଗି ତିନ୍ନା ବଃଲେ ଜାୟ୍ ତି ଆ ମତ୍ତେ ଗିୟ୍ତଜି, ଆରି ତିଆତେ ଆନ୍ନିତ୍ ଅଃନ୍ତବ୍ତିଲ୍ତିଲେଜି । ୧୦ କେନ୍ ବାଗୁ ସାକିମରଞ୍ଜି ଆର୍ବୁଏଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପୁତ୍ ନିଆ ମନ୍ରାଜି ସର୍ତାତଜି । ସର୍ତାନ୍ ବାଭେ ଆନିଞ୍ଜି ତର୍ତମ୍ ତନିୟ୍ତୟନ୍ ଅଲ୍ଲତୟ୍ତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଵେନ୍ ତି ଆ ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଜି ପୁତ୍ ନିଆ ମନ୍ରାଜିଆତତ୍ ପରାନ୍ତଶ୍ଵନ୍ ଅନ୍ତେଏଞ୍ଜି । ୧୧ ବନ୍ତ ଯାଗି ତିନ୍ନା ବଃଲେ ଆତ୍ରେନ୍ ସିଲତ୍ଲନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆମତ୍ ସିଲତ୍ ତନତ୍ତୟମନ୍ ଜିରାୟ୍ କି ଆତଅତ୍ତଲୋତ୍ତେ ଇୟ୍ଲାୟ୍ ଗନେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ତୋଲନ୍ ତନତ୍ତେଞ୍ଜି, ସିଲତ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତତ୍ ଆଗ୍ରିଜେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ବତତ୍ତେଞ୍ଜି । ୧୨ ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆତନ୍

* ୧୧:୨ ୧୧:୨ ଲୁକ ୨୧:୨୪ * ୧୧:୬ 11:6 ସରିନ୍ ☆ ୧୧:୭ ୧୧:୭ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୧୩:୫-୭, ୧୭:୮

ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ସର୍ବତ୍ତନ୍ ବାରେ ଅବୟ ସର୍ବତ୍ତନ୍ ଅମତତେଞ୍ଜି, “ତୋଶ୍ରେନ୍ ଜିରାୟବା ।” ସିଲଡ଼େ ଆନିଞ୍ଜି ଅମିରା ମେଗନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆ ବନେରାମରଞ୍ଜି ତିଆତେ ଗିଜେଞ୍ଜି । ୧୩ *ତିଆଡ଼ିଡ଼ ବରନ୍ତୁଡ଼ନ୍ ତକରଲନ୍ ତେଏନ୍, ଗଡ଼ାନ୍ ଦସ ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟଲନ୍, ଆରି ତକରଲନ୍ ବାରେ ୭,୦୦୦ ମନ୍ରାଞ୍ଜି ରବୁଏଞ୍ଜି । ଆରମେତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ବନ୍ତୁଡ଼ନ୍ ବାରେ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତ୍ରକୋତନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ସେକେଏଞ୍ଜି ।

୧୪ ଅନବଦ୍ବାଗୁ ତଣ୍ଡନ୍ ଜିରେନ୍, ବନ୍ତ ଅନବୟାଗି ତଣ୍ଡନ୍ ଲଜିରତାୟ ।

ଅନବସାତ ପନେତନ୍

୧୫ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବସାତ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ପନେତନ୍ ପେତେନ୍, ଆରି ସୋଡ଼ା ସର୍ବତ୍ତନ୍ ବାରେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ବନେନ୍ ସହ୍ବାଏନ୍, “ପ୍ରବୁଲେନ୍ ତ ଆ କ୍ରସ୍ବନ୍ ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ରାଜାନେନ୍ ଆସନ୍ ନମିଞ୍ଜେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ କେନ୍ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆଏଡ଼ର ସାସନତେ ।” ୧୬ ସିଲଡ଼େ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମୁକ୍ବାବା ରାଜାଞ୍ଜି ରମ୍ବଡ଼ ରମ୍ବଡ଼ ଆ କୁସଲୋଡ଼ ଆତକ୍ସମନ୍ ବକୁଡ଼ି ଉଞ୍ଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତୁଡ଼ମୁଲେ ଇସ୍ବରଆତଡ଼ ସେକେଲେ ବରଞ୍ଜି,

୧୭ “ଏ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋସାତମ୍ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ବରନ୍, ଆମନ୍ ଆମ୍ବୁଡ଼ ତ ନମିଞ୍ଜେନ୍, ଇନଲେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଏସେକେତମ୍

ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ସୋଡ଼ା ରନପ୍ରିନମ୍ ବାରେ ରାଜ୍ୟନ୍ ଆ ବିଡ଼ାର ଜାଏନ୍ ।

୧୮ ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଜି ବରାବେଞ୍ଜି,

ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ରେନ୍ ବନ୍ତ୍ରାବନ୍ମ ତୁୟାଲାୟ,
ନମି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଅବପସୁଆଡ଼ିତଜି ।

କାକାଡ଼ାମରନ୍ମଜି ପୁର୍ବାଃତେ ବନେମରନ୍ମଜି ତ ବୟଲେମରଞ୍ଜି,

ଆରି ଅଞ୍ଜୁମମ୍ ଆବୁତଡ଼ତେଞ୍ଜି, ସୋଡ଼ା ସନ୍ନା ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ବଡ଼ିନ୍ ଖାଡ଼ତଜି;

ଅଜା ମନ୍ରାଜି ପୁତନ୍ ଅବସେଡ଼ତଜି, ଆମନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ନିୟ ଅନବସେତନ୍ ଆସନ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ ।”

୧୯ *ତିଆଡ଼ିଡ଼ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସରେବାସିଂ ଆ ସନଡ଼ ରୋଲନେ ଆରି ସରେବାସିଂଲୋଡ଼ନ୍ ଅନଗଡ଼ପେଲନ୍ ଗିୟତାଏନ୍ । ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜାଲଡ଼ମଲିଜନ୍, ତାବରେତନ୍, ତକରଲନ୍ ତ ସୋଡ଼ା ଆଡ଼େରଡ଼ିରନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ ।

୧୨

ଆଇମରନ୍ ତ ଜାଆତନ୍

୧ ଆରି, ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆରମ୍ବଡ଼ ଗିୟତାଏନ୍; ତେରେ ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଆଜିଜିନେ, ଆ ତାଲ୍ଲଜଡ଼ନ୍ ଆ ଜାୟତା ଆଜାଜନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ବାରଟା ତୁଡ଼ଜନ୍ ବାରେ ଆତୁବତୁବନ୍ ଅବୟ ରନ୍ଦୁକବନ୍ ଆବବଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୨ ଆନିନ୍ ଆପାଞ୍ଜୁରନ୍* ତକୋଏନ୍, କୋକ୍ଳୋତନନ୍ ଆସନ୍ ବଭାନ୍ ବାରେ ଆନିନ୍ ଯେଲେ ତକୋଲନ୍ ।

୩ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରି ଅବୟ ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆରମ୍ବଡ଼ ଗିୟତାଏନ୍; ଗିୟବା, ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆ ଜାଆଡ଼ ତକୋଏନ୍, ଆବବନ୍ ସାତଟା, ଆ ତେରିଡ଼ନ୍ ଦସଟା ଆରି ଆବବଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସାତଟା ରନ୍ଦୁକବନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୪ ଆନିନ୍ ଆଲାନ୍ ବାରେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଯାଗି ବନ୍ତା ସିଲଡ଼ ବବନ୍ତା ତୁଡ଼ଜି ତିଡ଼ଲେ ପାଡ଼ଲାୟ କି ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ସେତେନ୍ । ତି ଆଇମରନ୍ ପସିଜନ୍ କୋଡ଼ା କୋଡ଼ା ତେରେନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଜାଆତନ୍ ଆଇମରନ୍ ଆମଡ଼ ଜିରେ ଇୟଲାୟ ତନତେ । ୫ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ମା ଆଇମରନ୍ ଅବୟ ଓକାସିଜନ୍ କୋତେନ୍, ଆନିନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଲୋଆଡ଼ତାଡ଼ନ୍ ବାରେ ସାସନତେ, ଆରି ତି ଓକାସିଜନ୍ଆତଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ କୁସଲୋଡ଼ ଆମଡ଼ ଅନୋରୋଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍ । ୬ ଆରି, ତି ଆଇମର ଆରିଡ଼ିରିଡ଼ ତରକୋନେରେଡ଼ନ୍ ଜିରେନ୍, ତେରେ ୧.୨୭୦ ତିନ୍ନା ଜାୟ ତରକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଅବଜାତାଲେ ତକ୍ଳୋଏନ୍ ।

ସନ୍ଦୁମନ୍ଆତଡ଼ ପୁତନ୍ ସନେତନ୍ ତେଏନ୍

* ୧୧:୧୩ ୧୧:୧୩ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୬:୨୯; ୧୭:୧୮ * ୧୧:୧୯ ୧୧:୧୯ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୮:୫; ୧୭:୧୮; ଅନବଦ୍ଧନାବର ୧୭:୨୧ * ୧୨:୨ 12:2 ଅତିଲକୋଡ଼

୭ *ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଲ୍ଲଜୁଜ୍ଜେନ୍ ତେଏନ୍, ମିକାଏଲନ୍ ତ ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରଫରଞ୍ଜି ମାୟଲନ୍, ତି ଜାଆତନ୍ ତ ଆ ସନଶ୍ରେଡ଼ଫରଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଅଲ୍ଲଜୁଜ୍ଜେଏଞ୍ଜି । † ଅଲ୍ଲଜୁଜ୍ଜେଲୋଡ଼ନ୍ ଜାଆତନ୍ ତ ଆ ସନଶ୍ରେଡ଼ଫରଞ୍ଜି ଆରେଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ତରକୋନେନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି । ୯* ତି ଜାଆତନ୍, ପେଲ୍ଲସୁମନ୍, ପୁତ୍ନି ଆ ମନ୍ରାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆକ୍ରଣ୍ଡାୟତେନ୍ ଆ ଜାଆଡ଼, ଆଞ୍ଜମନ୍ ସନୁମ୍, ଆନିନ୍ ଆରି ଆ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରଫରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆସ୍ତେଡ଼ଲାଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜି ପୁତ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଇୟଲାଇ ଅସେତେଜି ।

୧୦ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅବୟ ବର୍ନେନ୍ ଅମ୍ତଡ଼ଲାଇୟ; “ନମିଖେନ୍ ଅନୁରନ୍, ବୋର୍ସାନ୍ † ତ ରଜ୍ୟନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତେ ଅଡ଼ୋଲାଇୟ, ତିଆତେ କ୍ରିସ୍ତନ୍ ଆସନ୍ ସୋଡ଼ାଗଡ଼ନେନ୍ ତୁୟାୟଲାଇୟ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ତି କାନାୟକାୟମରନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମୁକ୍ତାବା ତନଡ଼ତାଲେ, ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲୋଞ୍ଜି ଆ ବିରୁଦ୍ଲୋଡ଼ ତଗଲ୍ ତମବା କାୟକାୟଲ୍ୟନ୍, ନମି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବସେଡ଼ଲାଇ । ୧୧ ମେଶ୍ଟାଆନନ୍ ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆଜାଡ଼ିବରନ୍ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ରନବୁନ୍ ଜାୟ ବୋଞ୍ଜାଡ଼ଲୋଞ୍ଜି ତ ତନାନ୍ଲୋଞ୍ଜି ତିୟତମଲ୍ଲଜି, ତିଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଜିନୟେଞ୍ଜି । ୧୨ ତିଆସନ୍ ଏ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଏତ୍ରକୋତନେନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଅଡ଼କୋନବେନ୍ ସର୍ତ୍ତାନାବା, ବେତ ଯୋଡ଼ ପୁତ୍ନି ତ ସର୍ମେୟଶ୍ଟାନ୍ ଆମ୍ବେଞ୍ଜି ପରାନ୍ତଶ୍ଟାନ୍ ତେତବେନ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଶ୍ଟେନ୍ ପେଲ୍ଲସୁମନ୍ ବେଡ଼ାନ୍ ଅସୋୟତମ୍ ଗାମିଲେ ଜନାତାଲେ ବନ୍ଦ୍ରାବନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଅମ୍ତଡ଼ବାବେନ୍ ପଡ଼ଲାଇୟ ।”

୧୩ ଜାଆତନ୍ ପୁତ୍ନିଲୋଡ଼ନ୍ ଆରସେଡ଼ଲାଞ୍ଜନ୍ ଗିୟତମଲ୍ଲନ୍ କି ତି ଓକାସିଜନ୍ ଆକ୍ରୋତେନ୍ ଆଇମରଆତଡ଼ ତଶ୍ଟାୟେନ୍ । ୧୪ ତି ଆଇମରନ୍ ଜାଆତନ୍ ଆମୁକ୍ତାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅଡ଼ରୁତାଲେ ଆରିଡ଼ିବରନ୍ ତରକୋନେଲୋଡ଼ନ୍ ଏଡ଼େଡ଼ତାଲନ୍, ଜିରେ ଯାଗି ବସେଡ଼ ତୁଡ଼ୁ ଆଜାୟ ଜାୟ ଏରାୟ୍ତୁ ଇୟ ତକୋନେନ୍ ଆସନ୍, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଡ଼ାଡ଼ନ୍ ଆ କାସ୍ତା ବାଗୁ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୫ ତି ଆଇମରଆତଡ଼ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ଅନବପାଡ଼ତାନ୍ ଆସନ୍ ପେଲ୍ଲସୁମନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅଲତାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତାଆନ୍ ଅମ୍ତୁଡ଼ଲାଇୟ । ୧୬ ବନ୍ତ ତି ଆଇମରନ୍ଆତଡ଼ ତୋବତୋବନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ନି ଆ ତଅତନ୍ ଆଡ଼ତମତାଲେ ଜାଆତନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆରମ୍ଭୁଡ଼ଲାଞ୍ଜନ୍ ଆଲତା ଗାଏନ୍ । ୧୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଜାଆତନ୍ ଆଇମରନ୍ ଆଉପରେଡ଼ ଜବୁ ବରାବେନ୍, ଆରି ଆନାଜି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବର୍ନେ ମାନ୍ନେତଜି ଆରି ଇସ୍ବନ୍ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତଜି ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ବୟନ୍ ଅଲ୍ଲଜୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଜାଆତନ୍ ତୁଡ଼ଲାଇୟ । ୧୮ ଆରି, ଆନିନ୍ ଅନେଡ଼ ସର୍ମେୟଶ୍ଟାନ୍ ଆ ଲକିୟଲୋଡ଼ ତନଡ଼େନ୍ ।

୧୩

ବାଗୁ ଜନ୍ତୁନ୍

୧ *ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଅବୟ ଜନ୍ତୁନ୍ ସର୍ମେୟଶ୍ଟାଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରାୟ; ଆ ତେରିଡ଼ନ୍ ଦସଟା ଆରି ଆବବନ୍ ସାତଟା ତକୋ, ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ତେରିଡ଼ଲୋଡ଼ ତଡ଼ବୟ ତଡ଼ବୟ ରନୁକବନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆବବଲୋଡ଼ ତଡ଼ବୟ ତଡ଼ବୟ ଇସ୍ବରନ୍ ଆନବନିଶ୍ଟାୟବର ଆଞ୍ଜମଜି ଆଇଡ଼ିବ ତକୋଲନ୍ । ୨ ଅଜା ଜନ୍ତୁ_ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ତିଆତେ ତାୟମାରକିତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଗିୟତାଏନ୍, ଆ ତାଲଜଡ଼ନ୍ କମ୍ବତନ୍ ଆ ତାଲଜଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଆ ତଅତନ୍ ସିଅକିତନ୍ ଆ ତଅଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ । ତି ଜାଆତନ୍ ଆ ବୋର୍ସାନ୍, ଆ କୁସିନ୍ ତ ଆ ସୋଡ଼ା ଅଦିକାରନ୍ କେନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁଆତଡ଼ ତିୟେନ୍ । ୩ ଜନ୍ତୁନ୍ ଆବବ ଅବୟ ଆପାରା ତକୋଏନ୍, ଆରି ତି ଆର୍ବୁତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆପାରାଲୋଡ଼ନ୍ ମନଡ଼େନ୍, ଆରି ପୁତ୍ନି ଆ ମନ୍ରାଜି ସାନ୍ନି ତେତଜି କି ତି ଜନ୍ତୁଆତଡ଼ ସଶ୍ଟୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୪ ଆରି ତି ଜନ୍ତୁଆତଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ଆଡ଼ିୟେନ୍ ଆ ଜାଆଡ଼ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ପୁରେଞ୍ଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଜନ୍ତୁନ୍ ନିୟ ପୁରେ ବରଞ୍ଜି, “କେନ୍ ଆ ଜନ୍ତୁ ଅନ୍ତମ୍ ଆନା ତକୋ ? ଆରି ଆନା ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଅଲ୍ଲଜୁଜ୍ଜେଲେ ଅଲ୍ଲରପ୍ରିଏ ?”

୫ ଜନ୍ତୁନ୍ କକି_ନ୍ ତ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼ ନିଶ୍ଟାୟଲେ ବର୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ତଅତନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ୪୨ ଆଜାୟ ଜାୟ ଲନୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୬ ସିଲଡ଼େ ତି ଜନ୍ତୁନ୍ ଅସ୍ତୁତମଲ୍ଲନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ଆତଡ଼, ଆଞ୍ଜମନ୍, ଆଡ଼କୋନେସିତନ୍ ତ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ନିଶ୍ଟାୟେଞ୍ଜି । ୭ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ବୟନ୍ ଅଲ୍ଲଜୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ତ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼

* ୧୨:୭ ୧୨:୭ ଜିଉଦା ୧:୯   ✨ ୧୨:୯ ୧୨:୯ ଲୁକ ୧୦:୧୮   † ୧୨:୧୦ 12:10 ରନପ୍ରିନ୍   ✨ ୧୩:୧ ୧୩:୧ ଅନବଦନାବର ୧୭:୩,୭-୧୨

ଅନବଆରେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ରୟତନ୍ ଖାଡେନ୍, ଆରି ଅଡକୋ କେଲ୍ଲାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଅଡକୋ ତେସାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି, ଅଡକୋ ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତ ଅଡକୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆଉପରେଡ଼ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୮ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆଗ୍ରତେଲେନ୍ ଆମ୍ମୁ ଅଜା ମନ୍ରାଜି ଆଖୁମ୍ ଆର୍କୁଏଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆନମେଡ଼ ବଇଲୋଡ଼ ଆଇତିଡ଼ ତକୋଏନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ଅମରେଡ଼ତାଲେ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ଜନ୍ମୁଆତଡ଼ ପୁରତଜି ।

୯୮ ଆନା ଅଲୁତନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଅମତଡେତୋ । ୯୯ ଆନା ଆନାମରନ୍ଆତଡ଼ ବଣ୍ଡିତେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ବନଣ୍ଡିନ୍ ତେତେ; ଆରି ଆନା ଆନାମରନ୍ଆତଡ଼ କଡିବନ୍ ବାରେ ରକ୍ଷୁତେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ନିୟ୍ କଡିବନ୍ ବାରେ ରନକ୍ଷୁନ୍ ତେତେ; କେନ୍ ତେନ୍ନେ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆସନ୍ ସନଏନ୍ ତ ତନେନ୍ ସନାୟାୟତମ୍ । ୧୦୦

୧୦୦ ସିଲଡଲ୍ଲନ୍ ଆରି ଅବୟ୍ ଜନ୍ମୁ ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆଡୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟ୍ଲାୟ୍, ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ତେରିଡ଼ ଅନ୍ତମ୍ ଆ ତେରିଡ଼ନ୍ ବାଗୁ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଜାଆତନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ବରନ୍ନେ । ୧୦୧ ତି ଆମ୍ମୁ ଆ ଜନ୍ମୁ ଆତେମଡ଼ କେନ୍ ତିଲ୍ଲି ଆ ଜନ୍ମୁ ଅଡକୋନ୍ ଆ ଅଦିକାରନ୍ ଖଣ୍ଡମତେନ୍, ଆରି ତି ଆମ୍ମୁ ରନବୁନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆପ୍ରାବାଏନ୍ ତ ଆମ୍ରନଡେନ୍ ଆ ଜନ୍ମୁଆତଡ଼ ପୁରପୁରନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ଆତଡ଼ ଆରି ତେରେ ଆଡୁକୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ଜଗମଗଃ ବାୟ୍ତଜି । ୧୦୨ ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମତେ, ଅଡକୋ ମନ୍ରାଜି ଆତେମଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପୁତ୍ରିଲୋଡ଼ନ୍ ତଗୋନ୍ ଅବସେଡ଼ତାୟ୍ । ୧୦୩ ଆରି ଆମ୍ମୁ ଆ ଜନ୍ମୁ ଆତେମଡ଼ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଗୋଗୋୟତଡ଼ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମଲେ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ କଣ୍ଡାୟତଜି; କଡିବନ୍ ବାରେ ପାବାଏନ୍ ଜନଡ଼ତେନ୍ ଆରମେଡେନ୍ ଆ ଜନ୍ମୁ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ତୁବତୁବନ୍ ଆସନ୍ ପୁତ୍ରିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବାୟ୍ତଜି । ୧୦୪ ଏଜାଲତେନ୍ ଆମ୍ମୁ ଆ ଜନ୍ମୁ ଆ କୋଡ଼ତାୟ୍ ବରନ୍ ରପ୍ରିଏ, ତିଆସନ୍ ଆନିନ୍ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ତନଡ଼ୟମନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ତିଆଜା ମନ୍ରା କୋଡ଼ତାଜନ୍ ଅଃସେନ୍ପୁରଜି ତିୟ୍ତେ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ରନକ୍ଷୁନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୧୦୫ ଆରି ସୋଡ଼ା, ସନ୍ନା, ଗମାଡ଼ମରନ୍, ତୋଲେୟମର, ତିନ୍ସୟ୍ଲୁମମର ତ କମ୍ପାରିମରନ୍* ଅଡକୋ ମନ୍ରାଜି ଅଜଡ଼ୋମସିଗଡ଼ ତ ଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ଅରମ୍ମତନ୍ ତନକ୍ଷୁନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ମନ୍ରାଜିଆତଡ଼ ବତଗାୟ୍ ବାୟ୍ତଜି । ୧୦୬ ଆରି, ତି ଅରମ୍ମତନ୍ ଇଜ୍ଜାନ୍ତେନ୍ ଜନ୍ମୁ ଆଖୁମ୍ ଇଜ୍ଜାନ୍ତେନ୍ ତି ଜନ୍ମୁ ଆ ତନିତି ଅଜା ମନ୍ରା ଅଃଜ୍ଜାଏ, ଆନିନ୍ ଇନ୍ନିଡ଼ ଖିଲେ ଅଃରପ୍ରିଏ କି ଇନ୍ନିଡ଼ ତମତମଲନ୍ ଅଃରପ୍ରିଏ ଗାମଲେ ଜନ୍ମୁ ବର୍ତନେ ।

୧୦୬ କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଗିଆନନ୍ ସନାୟାୟ । ଆନା ଆମଡ଼ ଗିଆନନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ଜନ୍ମୁ ଆ ତନିତି ତିତିଏତୋ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିଆତେ ଅବୟ୍ ମନ୍ରାଜି ଆ ତନିତି, ଆରି ତି ଆ ତନିତିନ୍ ୭୭୭ ।

୧୪

ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ତ ୧୪୪,୦୦୦ ବୟଲେମରଞ୍ଜି

୧ * ଆରି ଗିୟ୍ବା, ସିଓନନ୍ ଆ ବରୁଲୋଡ଼ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ତ ଆନାଜି ଆଇତାଡ଼ାଲୋଡ଼ ଆଖୁମନ୍ ତ ଆପେୟନ୍ ଆଖୁମ୍ ଆଇତିଡ଼ ତକୋଲନ୍, ଆନିଞ୍ଜି ୧୪୪,୦୦୦ ମନ୍ରା ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ଆତନଡ଼ ଆଡୁକୋଲଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଗିୟ୍ଲାଜି । ୨ ଆରି, ଅନ୍ନିଡ଼ନେତାନ୍ ତ ତାବରେଡ଼ନ୍ ଆ ସନଡ଼ା ଅନ୍ତମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ସର୍ବତନ୍ ଖେନ୍ ଅମତଡ଼ଲୟ୍; ଖେନ୍ ଅଜା ସର୍ବତ୍ ଅମତଡ଼ଲୟ୍ ତିଆତେ ଗତେରାୟମରଞ୍ଜି ଆ ରାୟତ୍ରିୟ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସତ୍ତାଏନ୍ । ୩ ଆନିଞ୍ଜି କୁସିନ୍, ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ନାନ୍ ତ ପାପୁରମରଞ୍ଜି ଆମୁଲ୍ଲୋଡ଼ ଅବୟ୍ ରଡ଼ କନନନ୍ କନେଞ୍ଜି, ଆରି ପୁତ୍ରିନ୍ ସିଲଡ଼ ଖନିନ୍ ଆଡ୍ରେଏନ୍ ୧୪୪,୦୦୦ ମନ୍ରା ତୁମ୍ ତି ଆ କନନନ୍ କନଲେ ରପ୍ରିଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନ୍ନିଡ଼ ତି ଆ କନନ କନଲେ ଅଃରପ୍ରିଲଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ଆଇମରନ୍ ବୟନ୍ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଅଃଲୁମଲଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ମଡ଼ିବ୍; ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଅଡେଜା ଜିର୍ଡେ, ଆନିଞ୍ଜି ନିୟ୍ ଅଡେରେ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତଜି । ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍ବରନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆସନ୍ ଆପର୍ତ୍ତମ୍ମୁ ଆ ଜଅ ଅନ୍ତମ୍ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ଖନିନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୫ ଆନିଞ୍ଜି ଆଜିୟ୍ ପାତ୍ୟାବରନ୍ ଅଃକର୍ନେଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଇନ୍ନିଡ଼ ତୋସାଜି ତଡ଼ ।

* ୧୩:୧୭ 13:16 ବମନ୍ରା ଆସି* ତକୋତାଲନ୍ ଅକ୍ରାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ମନ୍ରା * ୧୪:୧ ୧୪:୧ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୭:୩

ଯାଗି ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆ କବର

୭ ଆରି ଅବୟ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ମଞ୍ଜି ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରେଡ଼େଡ଼ତାଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତନେଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍, ଅଡ଼କୋ କେଜ୍ଜାନ୍, ଅଡ଼କୋ ଲଢ଼ଲଢ଼ମରଞ୍ଜି ତ ଅଡ଼କୋ କୁଡ଼ମ୍ପାନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆମଡ଼ ଅନସ୍ତୁଡ଼ବରନ୍ ଆସନ୍ ଅବୟ ଆଏଡ଼ର୍ ଆଡ଼କୋତନ୍ ଆ ମନଡ଼ବର ଖାଡ଼େନ୍ । ଆରି ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ବର୍ତ୍ତନେ, ୭ “ଇସ୍ତରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ବଡ଼ଡ଼ବା, ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ସେକେବା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଆସନ୍ ପନ୍ସୁଆତି ତିନ୍ନାନ୍ ତୁୟାଲାଇୟ; ରୁଆଡ଼ନ୍, ପୁତଲୋଡ଼ନ୍, ସର୍ତ୍ତେୟଣ୍ଡାନ୍ ତ ଅଡ଼କୋନ୍ ତୁଡ଼ତମନେଡ଼ାନ୍ ଆ ଗନବଡ଼େଲ୍ମମରନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ସେନ୍ପୁରବା ।”

୮ * ଆମ୍ପୁଡ଼ୁ ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମର ଆ ତିକ୍ତି ଆରି ଅବୟ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଜିରେ ଇୟଲାଇୟ ବର୍ତ୍ତ, “ଅଜା ବାବିଲୋନ୍ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ା ତାରିନେନ୍ ଆ ପରାନ୍ସାଭି କାକାଡ଼ା ଆଲିନ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ଅବଗାଏନ୍, ଆନିନ୍ ଅସେଡେନ୍, ରସମେନ୍ ।”

୯ କେନ୍ ଅନବଦ୍ଧାଗୁ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆ ତିକ୍ତି ଅନବଦ୍ଧାଗି ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଅବୟନେ ଜିରେ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ଇୟଲାଇୟ ବର୍ତ୍ତ, “ଆନା ଜନ୍ତୁନ୍ ତ ଆ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ପୁରତେ ଆରି ଇଡ଼ାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ କି ଅସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅରମ୍ପତନ୍ ଜାତେ, ୧୦ ଏଡେଲ୍ତେନ୍ ମାୟମାୟଲେ ଆଡୁବଡୁବନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ଆଲିନ୍ ଆନିନ୍ ନିୟ ଗାତେ, ଆରି ମଡ଼ିର୍ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରଞ୍ଜି ତ ମେଣ୍ଡାଆନନ୍ ଆଡେମଡ଼ ତଗୋନ୍ ତ ଗନ୍ଦକନ୍ ବାରେ ଆନିନ୍ ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ତେଡେ । ୧୧ ତି ପରାନ୍ତଣ୍ଡନ୍ ଆ ଓମୋଡ଼ ଆଏଡ଼ର୍ ତୁଡ଼ତନାୟ; ଆନାଜି ଜନ୍ତୁନ୍ ତ ଆ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ପୁରତଜି, ଆରି ଆ ସିନ୍ନନ୍ ଜାତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ତିନ୍ନାନ୍ ତଗଲ୍ ତମବା ଲୋଲୋନେନ୍ ଅଃଞାଡ଼େଜି ।”

୧୨ ତେନ୍ଦେ ବୟଲେମରଞ୍ଜି, କେନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମନ୍, ଆନାଜି ଇସ୍ତରନ୍ ଆ ବନାୟବର ମାନ୍ନେଲେ ତକୋତଞ୍ଜି ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆମଡ଼ ଡର୍ତ୍ତନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ସଏଲେ ତକୋନେତଜି ।

୧୩ ଆରି, ଖେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଅମଡ଼ଲାଇୟ, “କେନ୍ଆଡେ ଇଡ଼ା, କେନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନାଜି ପ୍ରବୁନ୍ ଆ ସେବା କାକାଡ଼ା ଲୁମ୍ଲେ ରବୁତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସିବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।”

୧୪ ଆଜାଡ଼ିତମ, ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆନିଞ୍ଜି ରମ୍ପଡ଼ ରମ୍ପଡ଼ ଲନୁମକ୍ତଜନ୍ ଆସନ୍ ଲୋଲୋନେନ୍ ଖାଡ଼ତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆ ଲନୁମଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ଡ଼ ସଣ୍ଡୋଡ଼ତଜି ।”

ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଗଡ଼ଗଡ଼ନେ ବେଡ଼ାନ୍

୧୫ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଅବୟ ଜେଏ ମେଗନ୍, ଆରି ତି ଆ ତୋଣ୍ଡୋ ମନ୍ରା ତାଙ୍ଗଡ଼ାଅନନ୍ ଅକ୍ତମ୍ ଅବୟନେ ଆଡ଼କ୍ତମ୍ ତକୋଲନ୍, ଆବଲୋଡ଼ନ୍ ସୁନା ରନୁକବନ୍ ତ ଅସିଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ଅସୁବଡ଼ମନ୍ ଆ କଡ଼ଭି ତକୋଏନ୍ । ୧୬ ସିଲଡ଼େ ଅବୟ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ମେଗଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍ରାଆଡ଼ଡ଼ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ବରେନ୍, “କଡ଼ଭିମ୍ ବାରେ ଜନ୍ରୋମନ୍ ଗଡ଼ା, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଗଡ଼ଗଡ଼ନେ ବେଡ଼ାନ୍ ଅଡ଼ୋଲାଇୟ, ଆରି ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଜନ୍ରୋମ୍ ଅଗୁରାଜେନ୍ ।” ୧୭ କେନ୍ଆଡେ ଅମଡ଼ଡ଼ତାଲେ ମେଗଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କ୍ତମ୍ ଆ ମନ୍ରା ଆ କଡ଼ଭି ବାରେ ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଜନ୍ରୋମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡେନ୍ ।

୧୮ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଆରି ଅବୟ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ସରେବାସିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଜିର୍ତାୟ, ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ନିୟ ଅବୟ ଅସୁବଡ଼ମନ୍ ଆ କଡ଼ଭି ତକୋଏନ୍ ।

୧୯ ଆରି, ତନମିଲନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଅବୟ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ତୁଡ଼ଲ୍ଲନାୟ, ଆନିନ୍ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଖାଡ଼େନ୍; ଆନା ଆସିଲୋଡ଼ ଅସୁବଡ଼ମନ୍ ଆ କଡ଼ଭି ତକୋଏନ୍, ଆନିନ୍ଆଡ଼ଡ଼ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାରେ ବାକାବଲେ ବରେନ୍, “କଡ଼ଭିମ୍ ବାରେ ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଦ୍ରାକ୍ୟା ଜୁମାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡ଼ା; ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାଜଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଗୁରାଜେନ୍ ।” ୨୦ ସିଲଡ଼େ ତି ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆ କଡ଼ଭି ବାରେ ଦ୍ରାକ୍ୟାନ୍ବନ୍ ସିଲଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାଜଞ୍ଜି ଗଡେନ୍, ଆରି ତି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍ତରନ୍ ବରା ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟାନ୍ ଆ ଖିରାଲ୍ଖାଲ୍ ସୋଡ଼ା କୁଣ୍ଡଲୋଡ଼ନ୍ ପିଡେନ୍ । ୨୧ *ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ତାସଡ଼ାୟ ତକୋନ୍ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଡ଼ ଦ୍ରାକ୍ୟାଗୁରଞ୍ଜି ଖିରାଲ୍ଖାଲ୍ ଅନବଞ୍ଚାଡ଼ାନ୍ ତେଏନ୍, ଆରି ଦ୍ରାକ୍ୟାଗୁରନ୍

* ୧୪:୮ ୧୪:୮ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୧୮:୨ * ୧୪:୨୦ ୧୪:୨୦ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୧୯:୧୫

୪ ଆରି, ଅନବଦ୍ଧାଗି ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆ ସିମ୍ବା ଅଲନ୍ ତ ତୁଡ଼ତମନେତାଲୋଡ଼ନ୍ ଲାଏନ୍, ଆରି ଅଡ଼କୋ ଆ ତାଆ ମିଞ୍ଚାମ୍ ଗତେଲେନ୍ । ୫ ତି ଆ ବନେଡ଼ା ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଆଞ୍ଚାଡ଼େନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ଆବରନେନ୍ ଖେନ୍ ଅମତଢ଼ଲାୟ, “ଆମନ୍ ଆମ୍ମୁ ତକୋଲନ୍, ନମିଞ୍ଚେନ୍ ନିୟ୍ ତକୋ ଆରି ଆମନ୍ ତୁମ୍ ମଡ଼ିର୍, ଆରି ଆମନ୍ ତରମ୍ମମର, ତିଆସନ୍ ଏନ୍ନେଲେ ପନ୍ସୁଆତିଏନ୍; ୬ ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ବୟଲେମରଞ୍ଚି ତ ପୁର୍ବିଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଚିଆତଢ଼ ରକ୍ଷୁଏଞ୍ଚି, ଆରି ଆନିଞ୍ଚିଆତଢ଼ ଆମନ୍ ମିଞ୍ଚାମନ୍ ଅବଗାଏଞ୍ଚି, ଆ ଲନ୍ମୁମଞ୍ଚି ଆ ବତି ଆନିଞ୍ଚି ଖାଡ଼େଞ୍ଚି ।” ୭ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ତନମିଲ୍ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ସର୍ତ୍ତନ୍ ଖେନ୍ ଅମତଢ଼ଲାୟ, “ଏ ପ୍ରୁ, ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସା ଇସ୍ବର, ଅଡ଼କୋ ପନ୍ସୁଆତିନମ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଆରି ତରମ୍ମତମ୍ ।”

୮ ଆରି, ଅନବଦ୍ଧଞ୍ଚି ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆ ସିମ୍ବା ଓୟୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଲାଏନ୍, ତିଆସନ୍ ତଗୋନ୍ ଆ ଜାଞ୍ଚି ବାଢେ ମନ୍ରାଞ୍ଚିଆତଢ଼ ଅନବଦ୍ଧୋମତୋତନ୍ ଆସନ୍ ଓୟୋଡ଼ନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ୯ ଆରି ଜାଞ୍ଚିନ୍ ବାଢେ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ଜୋମତୋତେଞ୍ଚି, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ରୋଗାନ୍ ଅନାସ୍ତାୟନ୍ ଆସନ୍ ଅଜା ଇସ୍ବର ଆମଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତକୋ, ତି ଆଞ୍ଚୁମଲୋଡ଼ ଆନିଞ୍ଚି ନିଶ୍ଚୟଲେ ବର୍ଚ୍ଚି, ବନ୍ତ ଆନିନ୍ଆତଢ଼ ଅନବଦ୍ଧୁଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ଅଃନ୍ନାବୟରବୁଡ଼ିଲ୍ଲି ।

୧୦ ଆରି, ଅନବଦ୍ଧମଲ୍ଲୟ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆ ସିମ୍ବାନ୍ ତି ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ କୁସିଲୋଡ଼ ଲାଏନ୍; ସିଲଡ଼େ ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ ରାଜ୍ୟ ଲୋଡ଼ତାଜେନ୍, ଆରି ମନ୍ରାଞ୍ଚି ବିକ୍ତଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ରମ୍ଲୋଡ଼ଲ୍ଲି; ୧୧ ଆରି, ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଚି ଆମ୍ପସୁ ତ ବଞ୍ଚାନ୍ ବାଢେ ଆନିଞ୍ଚି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଢ଼ ନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଚି, ବନ୍ତ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ସିଲଡ଼ ଆନିଞ୍ଚି ଅଃନ୍ନାବୟରବୁଡ଼ିଲ୍ଲି ।

୧୨ ଆରି, ଅନବଦ୍ଧୁଡ଼ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆ ସିମ୍ବା ପରାତ ସୋଡ଼ା ଅଲଲୋଡ଼ନ୍ ଲାଏନ୍; ସିଲଡ଼େ ଅବତାଡ଼ନ୍ ଅଲତାନ୍ ଅଞ୍ଚେତେନ୍ ଆରି ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆଜିତାଞ୍ଚି ଆ ରାଜାଜି ଆସନ୍ ତଡ଼ରନ୍ ଗତେଲେନ୍ । ୧୩ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟ୍ଲାୟ, ଜାଆତନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼, ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତ କଣ୍ଡାୟ୍ ପୁର୍ବିଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ କିଣ୍ଡୋଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଯାଗି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ତୁଡ଼ଲନାଜି । ୧୪ କେନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ସରାନ୍ନିତାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମତଜି, କେନ୍ ଆନିଞ୍ଚି ବୁତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାଜି; ଆନିଞ୍ଚି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସା ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସୋଡ଼ା ତିନ୍ନା ଇଡ଼ନ୍ ଅଲ୍ଲୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ସମିରା ପୁତନ୍ ଆ ରାଜାଜିଆତଢ଼ ଅଡ଼କୋଞ୍ଚି ଅନବଦ୍ଧୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ତୁଡ଼ଲନାଜି ।

୧୫ *ଗିୟ୍ବା, ଖେନ୍ ରାଉମରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଜିର୍ତ୍ତାୟ୍, ଅଜା ମନ୍ରା ଜାଗର୍ତ ତକୋତନ୍ ଆରି ଆ ସିନ୍ରିନ୍ ତୋବଲେ ତକ୍ଲୋଲେ, ଆନିନ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତେ: ଏଢେଲ୍ଡେତେନ୍ ଆନିନ୍ ଆଉଡ଼ିଜନ୍ ଅଃକ୍ଲେଏ ଆରି ଆନିନ୍ ଗନବରଜନ୍ ଅଃଞ୍ଚାଡ଼େ ।”

୧୬ ତି ବୁତନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ାଜି ଏରି ଲଢ଼ଲଡ଼ନ୍ ବାଢେ ଅର୍ମଗିଦୋନ୍ ଗାମଲେ ଆବର୍ତ୍ତଞ୍ଚି ଅବୟ୍ ଜାଗାଲୋଡ଼ନ୍ ପୁତନ୍ ଆ ରାଜାଜିଆତଢ଼ ଅବଦ୍ଧୁଏଞ୍ଚି ।

୧୭ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅନବସାତ ପାଢ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍ ଆ ସିମ୍ବାନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଲାଏନ୍; ସିଲଡ଼େ ସରେବାସିଲୋଡ଼ନ୍ କୁସିନ୍ ସିଲଡ଼, ଏନ୍ନେଲେ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ସଡ଼ାଏନ୍, “ଲନ୍ମୁମନ୍ ଅଗଡେନ୍ ।” ୧୮ *ସିଲଡ଼େ ଜାଲ୍ଡମଲିଜନ୍, ତାବରେତନ୍ ଆ ସନଡ଼ା ଆରି ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ତକରଲନ୍ ତେଏନ୍; ପୁତଲୋଡ଼ନ୍ ମନ୍ରାନ୍ ଗନଡେନ୍ ଆଡ଼େଏନ୍ ସିଲଡ଼ ଏନ୍ନେଗନ୍ ଆ ତକରଲ ଆଜିୟ୍ ଅଶ୍ଚୁଡ଼ ତେଏ । କେନ୍ଆଡେ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ଆ ତକରଲ । ୧୯ ଆରି, ତି ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ଯାଗି ବନ୍ତା ତେଏନ୍ ଆରି ଏରଜିଉଦିମରଞ୍ଚି ଆ ଗଡ଼ା ଅଡ଼କୋନ୍ ଉଡ଼ତାଲେ ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟଲନେ: ଆରି ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ବନ୍ତ୍ରାବ ଅଲିନ୍ ଆ ଗିଲ୍ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ବାବିଲୋନ୍ଆତଢ଼ ଅନବଗାନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ନେଏନ୍ । ୨୦ * ଆରି, ମଡ଼ି ସର୍ମେୟ୍ଶ୍ଚାଲୋଡ଼ନ୍ ତକୋନ୍ ଆ ତେସାଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମାୟାଏନ୍ ଆରି ବରୁଞ୍ଚି ଅଃଗିୟ୍ତାଲୋ । ୨୧ *ଆରି ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ଆମଡ଼ ସୋଡ଼ା ସୋଡ଼ା ଆଡ଼େରଞ୍ଚି ଅସେଡ଼ଲାୟ, ଆଡ଼େରନ୍ ତଡ଼ବଜନ୍ଆଡେ ୨୦ ସେରେ* ଆ ଲନଗିନନ୍ ତେତେ, ଆରି ଏଢେଲେ ରୋଗାଞ୍ଚି ଆରଡ଼ୋଲାଞ୍ଚିନ୍ ଆସନ୍ ମନ୍ରାଞ୍ଚି ଇସ୍ବରନ୍ଆତଢ଼ ନିଶ୍ଚୟେଞ୍ଚି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ ଆ ରୋଗାଜି ବବରନ୍ତଡ଼ନ୍ ଅଡ଼ୋଲାୟ ।

* ୧୭:୧୫ ୧୭:୧୫ ମାଡିର ୨୪:୪୩,୪୪; ଲୁକ ୧୨:୩୯,୪୦; ଅନବଦ୍ଧନାବର ୩:୩ * ୧୭:୧୮ ୧୭:୧୮ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୮:୫; ୧୧:୧୩,୧୯ * ୧୭:୨୦ ୧୭:୨୦ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୭:୧୮ * ୧୭:୨୧ ୧୭:୨୧ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୧୧:୧୯ * ୧୭:୨୧ 16:21 ୩୪ କେଜି

ଜୁଣ୍ଡିବଜନ ତ ଜନ୍ମନୁ

୧ ତି ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ସାତଟା ସିମ୍ପାନ ଆଞ୍ଚମଞ୍ଚମନ୍ ସାତଟା ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଅମଡ଼ଞ୍ଚେନ୍ ଜିରେ ଞ୍ଚେନଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ବରୟୟ, “ତେନ୍ନେ ଜିରାୟ, ତେନ୍ନେ ଅଡ଼କୋ ମନ୍ରାନ୍ ଆଜନାଜି ଅବୟ ଜୁଣ୍ଡିବଜନ ଗୋଗୋୟ ତାଆଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍କୁମ୍, ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ପନବରତନ୍ ଞ୍ଚାଡ଼ତେ ତିଆତେ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅବତୁୟତମ୍; ୨ ତି ଜୁଣ୍ଡିବଜନ ବୟନ୍ ପୁତନ୍ ଆ ରାଜାଜି ତାରିଲଞ୍ଜି ଆରି ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ପୁତନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ଜୁଣ୍ଡି ଅଲିନ୍ ଗାଲେ ବନ୍ନବୁଲଞ୍ଜି ।”

୩ *ସିଲଡ଼େ ମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଡ଼େ ଆନିନ୍ ଞ୍ଚେନଆତଡ଼ ଆରିଡ଼ିରଡ଼ ତରକୋନେରେଡ଼ନ୍ ଓରୋଡ଼ଲ୍ଲୟ, ତେଡ଼େ ଅବୟ ଆଇମରନ୍ ଲୁଲୁ ଜନ୍ମନୁ ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ଆତଙ୍କୁମନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ; ତି ଆ ଜନ୍ମ ସୁମ୍ପରା ଆ ତଅଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ନିଣ୍ଡୟବର୍ ଅଞ୍ଚମଞ୍ଜି ଆବରିୟ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆ ଆବବନ୍ ସାତଟା ତକୋଏନ୍, ଆ ତେରିଡ଼ନ୍ ଦସଟା ତକୋଏନ୍ । ୪ ଆରି ତି ଆଇମରନ୍ କୋଗଡ଼ଗୁରଗନ୍ ତ ଲୁଲୁନ୍ ଆ ସିନ୍ରି ଆଜିଜିନେ, ଆରି ସୁନାନ୍ ତ ମଡ଼ଗାତମନ୍ ମଣିନ୍ ତ ମୁଲ୍ଲନ୍ ଆତଲ୍ଲତଲ୍ଲ ତକୋଲନ୍; ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ଜୁଣ୍ଡିବ ପରାନ୍ସାଜିନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଆବରିୟ ଅବୟ ସୁନା ଗିଲ୍ଲନ୍ ଆଞ୍ଚମଞ୍ଚମନ୍ ତକୋଲନ୍ । ୫ ଆରି, ଆ ଇଡ଼ାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ ଜରୁ ଗରାମଗାମନ୍ ଆଞ୍ଚମ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତକୋଲନ୍, “ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ବାବିଲୋନ୍, ପୁତନ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜୋଣ୍ଡିବଜଞ୍ଜି ତ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାଜି ଆ ନନ ।” ୬ ଞ୍ଚେନ୍ ଆରି ଗିୟଲାଇୟ, ତି ଆଇମର୍ ବୟଲେମରଞ୍ଜି ତ ଜିସୁନ୍ ଆ ସାକିମରଜି ଆ ମିଞ୍ଚାମ୍ ଗାଲେ ଆବନ୍ନୁ ତକୋଲନ୍ ।

ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଗିୟଲେ ଞ୍ଚେନ୍ ଜବ୍ ସାନ୍ନି ତେଲ୍ଲୟ । ୭ ସିଲଡ଼େ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଞ୍ଚେନଆତଡ଼ ବରୟୟ, “ଇନି ଆସନ୍ ସାନ୍ନି ତେଲମ୍ ? ତି ଆଇମରନ୍ ଆରି ସାତଟା ଆବବନ୍ ତ ଦସଟା ଆତେରିଡ଼ ତକୋନ୍ ଆ ଜନ୍ମ ଆ ଜରୁ ଗରାମଗାମନ୍ ଞ୍ଚେନ୍ ଆମନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ତମ୍ । ୮ *ତି ଆମନ୍ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଆ ଜନ୍ମ ଆମ୍ପୁଡ଼ ତକୋଏନ୍, ବନ୍ତ ନମି ତିଆତେ ଅବୟ ତଡ଼, ଆରି ତିଆତେ ପାତାଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼େତନାୟ ଜି ଗୁରୁଡ଼େତେ । ସିଲଡ଼େ ପୁତନ୍ ଆଗ୍ରିଜେଲେନ୍ ଆ ତିନ୍ନା ସିଲଡ଼ ପୁତନ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋତଞ୍ଜି ଅଙ୍ଗା ମନ୍ରାଜି ଆଞ୍ଚମ୍ ଅନକୋଏନ୍, ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼, ତି ଆ ମନ୍ରାଜି ଅଙ୍ଗା ତିନ୍ନା ତି ଜନ୍ମନ୍ ଗିୟତଜି, ତିଆତେ ଆମ୍ପୁଡ଼ ତକୋଏନ୍, ନମି ତିଆତେ ଅବୟ ତଡ଼, ବନ୍ତ ଆରି ବତର ଆନିନ୍ ଜିତାୟ ଗାମଲେ ଆନିଞ୍ଜି ସାନ୍ନି ତେତଜି ।”

୯ “କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଗନ୍ଲୁଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଗିଆନନ୍ ସନାୟସାୟ । ତି ସାତଟା ଆବବନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ସାତଟା ବରୁନ୍, ତି ସାତଟା ବରୁଲୋଡ଼ନ୍ ତି ଆଇମରନ୍ ଆତଙ୍କୁମ୍ । ତି ସାତଟା ଆବବନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ସାତଟା ରାଜାନ୍ । ୧୦ ଆନିଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ମନ୍ଲୟ ମନ୍ରା ଗୁରୁଡ଼େଏଞ୍ଜି, ଅବୟନେ ନମି ତକୋ, ଆରି ଅବୟନେ ନମିଞ୍ଚାନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଜିରାୟ, ଆନିନ୍ ଜିରାୟ ତେନ୍ ଅସୋୟ ଅୟମ୍ ତୁମ୍ ଇୟତାୟ ତକୋନେ । ୧୧ ଆରି, ଅଙ୍ଗା ଜନ୍ମ ଆମ୍ପୁଡ଼ ତକୋଏନ୍ ବନ୍ତ ନମି ଅବୟ ତଡ଼, ଆନିନ୍ ଅନବଆଟ ରାଜାନ୍; ଆନିନ୍ ତି ଅନବସାତ ରାଜାଞ୍ଜିଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ, ଆରି ଆନିନ୍ ଲଗୁରୁଡ଼େରୟତେ ।”

୧୨ “ଆରି, ଆମନ୍ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଦସଟା ତେରିଡ଼ନ୍, ଦସଟା ରାଜାନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍, ଆନିଞ୍ଜି ନମିଞ୍ଚାନ୍ ରାଜ୍ୟନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଞ୍ଚାଡ଼େଜି, ବନ୍ତ ଜନ୍ମନ୍ ବୟନ୍ ବଗଣ୍ଟା ଜାୟ ରାଜାନ୍ନେନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ଅଦିକାରନ୍ ଞ୍ଚାଡ଼ତଜି । ୧୩ କେନ୍ ଦସ ଜଣ ରାଜାଞ୍ଜି ଆବମନ୍ନନ୍ ତେତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବୋସାଞ୍ଜି ତ ଆ ରନପୁଞ୍ଜି ତି ଜନ୍ମନ୍ଆତଡ଼ ତିୟତଜି । ୧୪ ଆନିଞ୍ଜି ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ବୟନ୍ ଅଲ୍ଲୁଜ୍ଜେତଜି, ବନ୍ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବନାରେତଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ପ୍ରବୁଞ୍ଜି ଆ ପ୍ରବୁ ଆରି ରାଜାଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଆରି ଆନାଜି ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ତକୋଜି, ତି ଅନୋଡ଼େନ୍ ଆଡ଼େଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି, ଆ ସନେତାମରଞ୍ଜି ତ ତର୍ନେତାଗୋମରଞ୍ଜି ନିୟ ଜିନୟତଜି ।”

୧୫ ଆରି, ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଞ୍ଚେନଆତଡ଼ ବରୟୟ, “ଅଙ୍ଗା ତାଆରେଡ଼ ଜୁଣ୍ଡିବଜନ ଆତଙ୍କୁମ୍ ଆମନ୍ ଗିଜେନ୍, ତିଆତେ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଜାତନ୍, ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା କେଜ୍ଜାନ୍, ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ମନ୍ରାଞ୍ଜି ତ ଆନ୍ନା ଆନ୍ନା ଲଡ଼ଲଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି । ୧୬ ଆରି, ଆମନ୍ ଆଗ୍ରିଜେନ୍ ଦସଟା ତେରିଡ଼ନ୍ ତ ଜନ୍ମନ୍, ତି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି

* ୧୭:୩ ୧୭:୩ ଅନବଦନାବର ୧୩:୧ * ୧୭:୮ ୧୭:୮ ଅନବଦନାବର ୧୧:୭

କୁଣ୍ଡଳିବଜନଆତଡ଼ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ତଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ଇନିଜି ତକୋ ତିଆଡେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ରୁୟଲେ ପାଡ଼ତଜି କି ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅବନୁରଡ଼ିୟତଜି; ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ଜେଲୁନ୍ ଜୋମତଜି, ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ବାଲୁତଜି ।^{୧୭} ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ଗନବଡେଲୁବରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲନୁମନେନ୍ ଆସନ୍ ଆ ମନ୍‌ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଏଞ୍ଜେଲେ ସୁସ୍‌ୟେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆବମନ୍‌ନ୍ ଏମ୍‌ମୋଲନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଆ ବନେ ଅନ୍ତମ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ଗଡେଲେନ୍ ଜାୟ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ବୋର୍ସାଞ୍ଜି ଜନ୍ତୁ ଆସିଲୋଡ଼ ଡିୟତଜି ।”

୧୮ “ଆମନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆଇମର୍ ଗିଜେନ୍, ଆନିନ୍ ପୁର୍ତ୍ତ ଲୋଡ଼ନ୍ ରାଜାଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଆସ୍‌ସାସନଡେନ୍ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ।”

୧୮

ବାବିଲୋନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଗୁରୁଡ଼େଏନ୍

୧ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଖେନ୍ ଆରି ଅବୟ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆପ୍ରଡ଼ଲନାଞ୍ଜିନ୍ ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇ, ଆମଡ଼ନ୍ ସୋଡ଼ା ଅଦିକାରନ୍ ତକୋଏନ୍, ଆରି ଆ ମଇମାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସମ୍‌ବା ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଅବସାଆରେନ୍ ।^୨ *ଆରି, ଆନିନ୍ ସୋଡ଼ା ସର୍ତ୍ତନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବର୍ତ୍ତନେ; “ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ା ବାବିଲୋନ୍ ଗୁରୁଡ଼େଏନ୍, ଲବଲୋଡ଼ନ୍ ମାୟଲନ୍, ତିଆଡେ ନମି ବୁଡ଼ଞ୍ଜି ଆଡ୍ରକୋନେ, ଆରି ଏରମଡ଼ିର୍ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ଆଡ୍ରକୋନେ ଡେଏନ୍, ଆରି ଏଜାଡ଼ିକାନ୍ ଏରମଡ଼ିରଞ୍ଜି ତ ଏଡ଼ରୁମଡ଼ାନ୍ ଆ ଅନ୍ତିଡ଼ଜି ଡେଞ୍ଜେ ତକୋତଜି ।^୩ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାଡିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ କୁଣ୍ଡଳି ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାନ୍ ଆ ଅଲି ଅବଗାଏଞ୍ଜି, ଆରି ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆ ରାଜାଜି ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଡାରିଲଞ୍ଜି, ଆରି ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆ ବେପାରମଡ଼ଜି କୁଣ୍ଡଳିବଜନ ଆ ତଅଡ଼ଡାଗୋ ଆ ପରାନ୍‌ସାଞ୍ଜି କାକାଡ଼ାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆନିଞ୍ଜି ଗମାଡ଼େଞ୍ଜି ।”

୪ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଖେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆରି ଅବୟ ସର୍ତ୍ତନ୍ ଆସ୍‌ସ୍ତାଏନ୍, ଅମଡ଼ଡ଼ଲାୟ;

“ଏ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜେଞ୍ଜି ଆମଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଜିରାୟବା,

ଆମ୍‌ମେଞ୍ଜି ଆ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ମଗାଃଡ଼ଡ଼ବେନ୍;

ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗା ପନବରଡ଼ ଖାଡ଼ଡେ ଡେଞ୍ଜେ ଏମାୟଡ଼ଡ଼େନ୍ ।

୫ ଆ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାନ୍ ଡୋଣ୍ଡୋ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜାୟ ଡୋଲନେ,

ଆରି ଆ ଇର୍ସେ କାକାଡ଼ାଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଇସ୍‌ବରନ୍ ମନ୍‌ନେଲେ ତଞ୍ଜୋଏନ୍ ।

୬ ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଲୁମେନ୍ ଏଞ୍ଜେଗନ୍ ମା ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପବରଡ଼ବା,

ଆନିନ୍ ଏଙ୍ଗାଲେ ଲୁମେନ୍ ଏଞ୍ଜେଲେମା ବାଗୁ ଗୁନ୍ ପବରଡ଼ବା;

ଆରି ଆନିନ୍ ଅଙ୍ଗା ଆ ଗିଲ୍‌ଲୋଡ଼ ଅଲିନ୍ ମାୟମାୟେନ୍

ଡେଞ୍ଜେମା ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ବାଗୁ ଗୁନ୍ ଅଲିନ୍ ମାୟମାୟବା ।

୭ ଆନିନ୍ ତିଅଙ୍ଗା ଆନିନ୍‌ଡମ୍ ଅବଗୁଗୁଡ଼ମଲନ୍ ଆରି ଏରାମ୍‌ୟୁ ତକୋଲନ୍,

ଆନିନ୍ ଡିୟଡେନ୍ ତଣ୍ଡାୟବା ଆରି ଅବୟେୟବା;

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ବରଡ଼ମଡ଼ନ୍;

‘ଖେନ୍ ଡେନ୍‌ନେ ରାଣିନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆଡ଼ଙ୍ଗୁମ୍,

ଖେନ୍ କୁଆରୁବୟ ତଡ଼,

ଖେନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଃୟେୟେଡାନାୟ ।’

୮ ଆ ଇର୍ସେନ୍ ଆସନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ରୋଗାନ୍, ସରିନ୍*, ଯେୟେଡାନ୍ କାନ୍ତାବାନ୍ ଅଡ଼ୋଡାୟ,

ଆବଡିନ୍ନାନ୍ ଆନିନ୍ ପନବରଡ଼ନ୍ ଖାଡ଼ଡେ,

ଆରି ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ତଗୋଲୋଡ଼ନ୍ ବାଲୁତଜି,

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଆପ୍ରନ୍‌ସୁଆଡିଡେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା, ପ୍ରବୁ ଇସ୍‌ବରନ୍ ଗୋଗୋୟ

ବୋର୍ସାଡମ୍ ।”

୯ ଆରି, ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଅଙ୍ଗା ରାଜାଜି ଆନିନ୍ ବୟନ୍ ଡାରିଲଞ୍ଜି ଆରି ଇର୍ସେନ୍ ଲୁମେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ଆଜ୍ଞୋମଡ଼ୋଡ଼ଡେନ୍ ଆ ତଗୋ ଆ ଓମୋଡ଼ ଗିୟଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଯେୟେଡାଡ଼ଞ୍ଜି ଆରି ସିନ୍ତାଡ଼ଞ୍ଜି ।

୧୦ ଆନିନ୍ ଅରସୁଡାନ୍ ଆଡ୍ରଡେନ୍‌ଆଡେ ଗିୟଲେ ବନ୍ତଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସଡ଼ାୟ ତନଡ଼ଡାଲେ ବଡ଼ଞ୍ଜି,

* ୧୮:୨ ୧୮:୯ ଅନବଜନାବର ୧୪:୮ * ୧୮:୮ 18:8 ରନବୁନ୍

“ୟୋଢ଼, ଯୋଢ଼, ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ତ ବୋର୍ସାତମନ୍ ଆ ଗଡ଼ା ବାବିଲୋନ୍, ଆମନ୍ ବରକ୍ଷତନ୍ ତେଲମ୍, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆବଗଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ଆମନ୍ ଆସନ୍ ପନବରତନ୍ ଅଡୋଡାୟ୍ ।”

୧୧ ଆରି ପୁତ୍ରନ୍ ଆ ବେପାରମରଜି ଆନିନ୍ ଆସନ୍ ଯେୟେଡାତଞ୍ଜି ଆରି ସିନ୍ନାତଞ୍ଜି, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆ ଜିନିସଞ୍ଜି ଆରି ଆନିତ୍ ଅଞ୍ଜିଏକି; ୧୨ ସୁନାନ୍, ରୁପାନ୍, ମଣିନ୍, ମୁକ୍ତାନ୍, ଲମ୍‌କାବନ୍, † କୋର୍ଗଡ଼ଗୁରକାବନ୍, ସିଲକ୍‌କାବନ୍ ତ ସିଣ୍ଡରଗନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି, ଅଡକୋ ଜାତିନ୍ ଚନ୍‌ନ ଅରାନ୍, ଆଜିନ୍ ଆଜି, ଅଡକୋନ୍ ଆ ଜିନିସଜି, ମଡ଼ଗାତମନ୍ ଆରାଜି, ପିତ୍ତନ୍, ଲୋଆଡ଼ନ୍ ତ ମାରବୋଲନ୍, ୧୩ ଡାଲସିନିନ୍, ଲଢ଼ିତ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍, ତରୋଗ୍ଲୋଡନ୍, ଲଢ଼ିତ୍ ଲରିଡ଼ଲିତ୍ ମିଞ୍ଜଲନ୍, ଲଢ଼ିତ୍ ଲସନ୍, ‡ ଦ୍ରାକ୍ୟାଡାନ୍, ମିଞ୍ଜଲନ୍, ମଇଦାନ୍, ଗମ୍‌ମନ୍, ତାଢ଼ଲିୟନ୍, ମେଣ୍ଡାନ୍, କୁର୍ତ୍ତାନ୍, ରତ୍ତାନ୍ କମ୍‌ପାରିମରନ୍ ତ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ପରାନ୍ନାନ୍ । ୧୪ ଆରି, ବେପାରମରଞ୍ଜି ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ପରାନ୍ନାମ୍ ଏରାମ୍‌ୟ୍ ମଗାଡ଼ଲେ ତରକୋଲନ୍ ଅଡକୋନ୍ ଅମଡ଼ମ୍‌ମ୍ ସିଲତ୍ ସଡ଼ାଜେନ୍, ଆରି ମନାତମନ୍ ଆ ଜନୋମଜୋମଜି ଅଡକୋନ୍ ଜନ୍‌ରୋମଞ୍ଜି ତ ମନଞ୍ଜି ଅମଡ଼ମ୍‌ମ୍ ସିଲତ୍ ସଡ଼ାଜେନ୍, ଆରି ଆଜିୟ୍ ଆମନ୍ ତିଆଡେଜି ଅଞ୍ଜାଡେ ।” ୧୫ ଅଞ୍ଜା ବେପାରମରଜି ତି ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ବେପାରତାଲନ୍ ଗମାଡେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ପରାନ୍‌ତଣ୍ଡନ୍ ଆଡେଏନ୍‌ଆଡେ, ଗିୟ୍‌ଲେ ବକ୍ଷତନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସଡ଼ାୟ୍ ସିଲତ୍ ତନଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜି ଯେୟେଡାତଞ୍ଜି ଆରି ସିନ୍ନାତଞ୍ଜି । ୧୬ ଆନିଞ୍ଜି ଯେୟେଡାଲନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ୟୋଢ଼, ଯୋଢ଼, ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ବରକ୍ଷତନ୍ ତେଏନ୍, ଆନିନ୍ ଲମ୍‌କାବନ୍, କୋର୍ଗଡ଼ଗୁରଗନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ତ ସିଣ୍ଡରନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଲୁଲ୍‌କାବନ୍ ଆଜିଜିନେ ତକୋଲନ୍, ଆରି ସୁନାନ୍, ମଣିନ୍, ମୁକ୍ତାନ୍ ଆତଲ୍‌ତଲ୍ ତକୋଲନ୍ । ୧୭ ବନ୍‌ତ ଆବଗଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ତି ଅଡକୋନ୍ ରନ୍‌ାଞ୍ଜି ଗୁରୁଡ଼େଆଜେନ୍ ।”

ଆରି ଜାଜନ୍ ଆ ସନଲ୍‌ୟାମରଜି ତ ଜାଜଲୋଡ଼ନ୍ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଆଜିରାଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ଡୋଙ୍ଗାନ୍ ଆସ୍ତାୟ୍‌ଡେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ସମେୟ୍‌ଣ୍ଡାଗଡ଼ ଜିରେ ଇୟ୍‌ଡେ ବେପାରନେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଅଡକୋଞ୍ଜି ସଡ଼ାୟ୍‌ଲୋଡ଼ ତନଡ଼ତାଲେ, ୧୮ ଗଡ଼ାନ୍ ସିଲତ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼ତନାଞ୍ଜନ୍ ଆ ଓମୋଡ଼ ଗିୟ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “କେନ୍ ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଅଞ୍ଜା ଗଡ଼ା ତକୋ ?” ୧୯ ଆରି ଆନିଞ୍ଜିତମ୍ ଆବବଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ହୁଡ଼ିଲନ୍ ପିଲ୍‌ତମ୍‌ଲନ୍ ଯେଲେ ଯେଲେ, ସିନ୍ନାଲନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ୟୋଢ଼, ଯୋଢ଼, ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ତିଅଞ୍ଜା ଆ ବରକ୍ଷତ୍ ତେଏନ୍, ଆ ଗମାଡ଼ନ୍ ଅମ୍‌ଲେ ସମେୟ୍‌ଣ୍ଡାଗଡ଼ ଆଜିରେଞ୍ଜି ଜାଜନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଗମାଡେଞ୍ଜି, ବନ୍‌ତ ଆବଗଣ୍ଡାଲୋଡ଼ ତି ଅଡକୋନ୍ ଗୁରୁଡ଼େଆଜେନ୍ ।”

୨୦ ଏ ରୁଆଡ଼, ଏ ବୟ୍‌ଲେମରଜି, ଏ ଅନାସ୍ତାୟ୍ ଞ୍ଜନ୍‌ମରଜି, ଏ ପୁର୍ବାଞ୍ଜେତ ବର୍ନେମରଜି, ଅଡକୋନ୍ ବାବିଲୋନ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଆଗୁରୁଡ଼େଏନ୍ ଆସନ୍ ସର୍ତ୍ତନାବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ଆମେଞ୍ଜି ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଇନିଜି ଲୁମେନ୍, ତିଆସନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ହୁଲ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼େ ପନବରତନ୍ ତିୟେନ୍ ।

୨୧ ସିଲତ୍‌ଲନ୍ ଅବୟ୍ ବୋର୍ସାତମନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲ୍‌ଡ଼ବରମର୍ ଗୋର୍ନାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ ସୋଡ଼ା ଅରେଡ଼ନ୍ ପାଢ଼ଲେ ସମେୟ୍‌ଣ୍ଡାଲୋଡ଼ନ୍ ସେଡ଼ଲେ ବର୍ନେନ୍, “ସୋଡ଼ା ଗଡ଼ାନ୍ ବାବିଲୋନ୍ କେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ସନେତନ୍ ତେତେ, ଆରି ଆଜିୟ୍ ତିଆଡେ ଅଞ୍ଜାୟ୍‌ତାଏ । ୨୨ ଗଡେରାୟ୍‌ମରଞ୍ଜି, କନନ୍‌ମରଞ୍ଜି, ପିରୋଡ଼ୋୟ୍ ପେଡ଼ସଡ଼ମରଞ୍ଜି ତ ପନେତନ୍ ପେଡ଼ସଡ଼ମରଞ୍ଜି ଆ ସର୍ବତ୍ ଆଜିୟ୍ ଆରି ଅମଡ଼ମ୍‌ମ୍ ଅଞ୍ଜାୟ୍‌ତାଏ, ଆନିତ୍ ତନ୍‌ଡ଼ବମରନ୍ ଅମଡ଼ମ୍‌ମ୍ ଆଜିୟ୍ ଆରି ଅଞ୍ଜାୟ୍‌ତାଏ, ଗୋର୍ନାଅରନ୍ ଆ ସନତ୍ତା ଅମଡ଼ମ୍‌ମ୍ ଆଜିୟ୍ ଆରି ଅଞ୍ଜାୟ୍‌ତାଏ । ୨୩ ଆରି, ପିକ୍‌ତୋତନ୍ ଆଜିୟ୍ ଆରି ଅମଡ଼ମ୍‌ମ୍ ଅଞ୍ଜାୟ୍‌ତାଏ, ଆରି ବିବାନେମରନ୍‌ସି ତ ବିବାନେବଜନ୍* ଆ ସର୍ବତ୍ ଅଞ୍ଜାୟ୍‌ତାଏ, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଟେନ୍ ବେପାରମରମ୍‌ଜି ପୁତ୍ର ଲୋଡ଼ନ୍ ବୋର୍ସାତମ୍ ତକୋଏଞ୍ଜି, ତନେଜନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସମ୍‌ରା ପୁତ୍ରନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼େ ଆମନ୍ କଣ୍ଡାୟ୍‌ଲେ ତକୋଏଞ୍ଜି ।”

୨୪ ଆରି, ପୁର୍ବାଞ୍ଜେତ ବର୍ନେମରଞ୍ଜି ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି ତ ପୁତ୍ର ଲୋଡ଼ନ୍ ଆସ୍ତାବବେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ମିଞ୍ଜାମ୍ କେନ୍ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ଗିୟ୍‌ତାଏନ୍ ।

୧୯

ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସର୍ତ୍ତନେନ୍

† ୧୮:୧୨ 18:12 ପୁଲେସ୍‌ବରକାବନ୍ ‡ ୧୮:୧୩ 18:13 କୁହୁରୁନ୍ § ୧୮:୨୩ 18:23 ବରନ୍ * ୧୮:୨୩ 18:23 କନ୍‌୍ୟାନ୍

୧ କେନ୍ଦ୍ର ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ସର୍ବତ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଅବୟ୍ ସର୍ବତ୍‌ନ୍ ଖେନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ଲ୍ଲାୟ୍, ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଆଲିଲ୍ଲୁୟା, ଅନୁରନ୍, ଗନ୍‌ଗୁ ପନେମେଡ଼ନ୍ ତ ରନପ୍ରିନ୍ ଇସ୍‌ରଲେନ୍‌ଆତେ, ୨ ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଆନିନ୍ ଆଜାଡ଼ିତମନ୍ ତ ତରମ୍‌ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବିସାରତେ; ଅଙ୍ଗା ଜୁଣ୍ଡିବୟ୍ ଆ ଜନ୍‌ଣୁଡ଼ିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ପୁତ୍‌ନ୍ ଏରମ୍‌ଡ଼ିର୍ ଏମ୍‌ନେସନ୍, ଆରି ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ରଜୁଏନ୍, ଇସ୍‌ରନ୍ ତୁଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ପବରତେନ୍ ।” ୩ ଆରି ବତର ଆନିଞ୍ଜି ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଆଲିଲ୍ଲୁୟା, ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତଗୋ ଆ ଓମୋଡ଼ ଆଏଡ଼ର୍ ତୋଣ୍ଡୋନ୍ ତୁଡ଼ୁଡ଼ୁଲ୍ଲନାୟତୋ ।” ୪ ସିଲଡ଼େ କୁସ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍ଗୁମନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆମୁକ୍ଳାବା ଉଞ୍ଜିକୃତି ଉଞ୍ଜି ପାପୁରମରଞ୍ଜି ତ ଉଞ୍ଜି ପରାନ୍ତାଞ୍ଜି ତୁଡ଼ୁଲ୍ଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ଲୋମ୍‌ଲେ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଆମେନ୍, ଆଲିଲ୍ଲୁୟା ।”

ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ବିବା ବୁଜିନ୍

୫ ଆରି କୁସ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ସର୍ବତ୍‌ନ୍ ସତ୍ତାଏନ୍, “ଏ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମରଜି, ଏ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ଏବ୍ରତଡ଼ତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜି, ସନ୍ନା ସୋଡ଼ା ଅଡ଼କୋନ୍‌ବେନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେକେବା ।” ୬ ଆରି ଗୋଗୋୟତମ୍ ମନ୍‌ରାଞ୍ଜି ଆ ସର୍ବତ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଗୋଗୋୟ ତାଆନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍ ଆଡ଼ିତ୍ ଆସ୍ରତ୍ତାତେନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ତ ମେଗନ୍ ଆତୁଡ଼ୁଡ଼ୁତେନ୍ ଆ ସନତ୍ତା ଅନ୍ତମ୍ ସନତ୍ତାଞ୍ଜି ଏନ୍‌ଲେ ଆବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ଲ୍ଲାୟ୍, “ଆଲିଲ୍ଲୁୟା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁଲେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ସୋଡ଼ା ଇସ୍‌ରଲେନ୍ ରାଜା ଗତେଲେନ୍ । ୭ ଯବା, ଇନ୍‌ଲେନ୍ ଏସର୍ତ୍ତାନେବା ଆରି ଏମ୍‌ଆୟ୍‌ନେବା, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ବିବା ବେଡ଼ାନ୍ ତୁୟାୟ୍‌ଲାୟ୍, ଆରି ଆ ତୁକ୍ତିନ୍ ଆନିନ୍‌ତମ୍ ଅବଜାତାଲନ୍ । ୮ ଆ ଜିଜିନେନ୍ ଆସନ୍ ଜେଏକାବନ୍ ତ ମନ୍‌ଡ଼ତମ୍ ଲମ୍‌ନକାବନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ ।” ୯ ତି ଲମ୍‌ନକାବନ୍ ଆଗ୍ରାମଗାମ୍ ବୟ୍‌ଲେମରଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ା ।

୧୦ ଆରି, ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍‌ୟ୍, “ଇଡ଼ଲେ ତକ୍ଳୋଆ, ଆନାଜି ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ବିବା ବୁଜିଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଅନୋଡ଼େନ୍ ତେଏଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ।” ଆନିନ୍ ଆରି ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍‌ୟ୍, “କେନ୍‌ଆତେ ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ ।”

୧୧ ସିଲଡ଼େ ଖେନ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍‌ଆତଡ଼ ସେନ୍‌ପୁରନ୍ ଆସନ୍ ଆ ତାଲଜଡ଼ବାନ୍ ତୁଡ଼ୁଲ୍ଲାୟ୍, ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଡ଼ ବର୍‌ୟ୍, “ଗିଜା, ଏନ୍‌ଲେ ଲୁମ୍‌ତଡ଼, ଆମନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଆ ସାକିମରଜି ବୋଞ୍ଜାଡ଼ମନ୍‌ଜି ଅନ୍ତମ୍ ଖେନ୍ ନିୟ୍ ସର୍‌ କାକାଡ଼ାମରବେନ୍; ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଡ଼ ତୁମ୍ ସେନ୍‌ପୁରବା ।”

ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପୁର୍ବାଃତେବରନ୍ ଆ ପୁରାଡ଼ା ମା ଜିସୁନ୍ ଆ ସାକି ତିୟ୍‌ତେ ।

ଜେଏ କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍ଗୁମନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା

୧୨ ସିଲଡ଼ୁଲ୍ଲନ୍ ଖେନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆରୋରୋ ଗିୟ୍‌ଲାୟ୍, ଆରି ଗିୟ୍‌ବା, ତେଞ୍ଜେ ଅବୟ୍ ଜେଏ କୁର୍ତ୍ତାନ୍ ତକୋଲନ୍; ତି କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍ଗୁମତେନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଅରାସାନେତମ୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍; ଆନିନ୍ ତରମ୍‌ଡ଼ତମନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବିସାରତେ ଆରି ଅଲ୍‌ଜୁଜ୍ଜେତେ । ୧୩ ଆମତନ୍ ଆତୁଡ଼ୁତୋତନ୍ ଅନ୍ତମ୍, ଆବର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଗୋଗୋୟତମ୍ ରନ୍‌କବନ୍ ତକୋଏନ୍, ରନ୍‌କବର୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅବୟ୍ ଅଞ୍ଜୁମନ୍ ଆଇଡ଼ିତ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ଇନି ଆନିନ୍ ତୁମ୍ ଜନାତେ, ଆରି ଆନ୍‌ଡ଼ିଡ଼ ତିଆତେ ଜନାଲେ ଅଃର୍‌ପ୍ରିଏଜି । ୧୪ ଆନିନ୍ ମିଞ୍ଜାମଲୋଡ଼ନ୍ ଆଜୋବତାନ୍ ଆ ସିନ୍‌ରି ଆଜିଜିନେ । ଆରି ଆଞ୍ଜୁମନ୍ “ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବର୍‌ନେ” ଗାମ୍‌ଲେ ଓଡ଼େଏଞ୍ଜି । ୧୫ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଆ ସିସ୍ତାୟ୍‌ଜି ଜେଏ ଆରି ମନ୍‌ଡ଼ତମ୍ ଲମ୍‌ନକାବନ୍ ଜିଜିଲନ୍, ଜେଏ କୁର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ ତଙ୍ଗୁମଲେ ଆନିନ୍‌ଆତଡ଼ ସଶୋଡ଼େଞ୍ଜି । ୧୬ ଆରି ଆ ତଅଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ୍ ଅସୁବତମନ୍ ଆ କଡ଼ିବ୍ ତୁଡ଼ୁଲ୍ଲନାୟ୍, ତିଆତେ ବୟ୍‌ନ୍ ଆନିନ୍ ପୁତ୍‌ଲୋଡ଼ନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାଡ଼ିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆତଡ଼ ଅଡ଼ତଜି; ଆରି ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଲୋଆଡ଼ତାଡ଼ନ୍ ବାଞ୍ଜେ ସାସନତଜି, ଆରି ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍‌ସା ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ ବରା ବନ୍‌ଡ୍ରାବ୍ ଦ୍ରାକ୍ୟା କୁଣ୍ଡନ୍ ଖାତାତେ । ୧୭ ଆ ସିନ୍‌ରିଲୋଡ଼ନ୍ ତ ଆ ବୁଲ୍ଲୁଲୋଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆଇଡ଼ିତ୍ ତକୋଲନ୍, “ରାଜାଞ୍ଜି ଆ ରାଜା, ଆରି ପ୍ରବୁଞ୍ଜି ଆ ପ୍ରବୁ ।”

୧୮ ଆରି ଖେନ୍ ଗିୟ୍‌ଲାୟ୍, ଅବୟ୍ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଓୟୋଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆତନଡ଼ ତକୋଲନ୍, ମଡ଼ି ରୁଆଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆରେଡ଼େଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ଅନ୍ତଡ଼ିଆତଡ଼ ଆନିନ୍ ବାକାବଲେ ବରେଞ୍ଜି, “ୟବା,

* ୧୯:୯ ୧୯:୯ ମାଡ଼ିଜ ୨୨:୨, ୩   * ୧୯:୧୫ ୧୯:୧୫ ଅନବଜନାବର ୧୪:୨୦

ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ସୋଡ଼ା ବୁଜିଲୋଡ଼ା ଆୟ ରୁକୁନାବା । ୧୮ ରାଜାଞ୍ଜି ଆ ଜେଲୁ, ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ଆ ଜେଲୁ, ବୋର୍ସାମରଞ୍ଜି ଆ ଜେଲୁ, କୁର୍ତ୍ତାଞ୍ଜି ଆ ଜେଲୁ, କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡୁକୁମ୍‌ତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆ ଜେଲୁ, ତିନ୍‌ସୟଲୁମମରନ୍ ଆ ଜେଲୁ, କମ୍‌ପାରିମରନ୍ ଆ ଜେଲୁ, ସୋଡ଼ା, ସନ୍ନା, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ ଜେଲୁ ଆୟ ଜୋମବା ।”

୧୯ ଆରି ଶେନ୍‌ ଗିୟଲାଇୟ, ତି କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡୁକୁମ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ତ ଆ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ବୟନ୍ ଅଲୁଜୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ତି ଜନ୍ତୁନ୍ ତ ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ଆ ରାଜାଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ଆରି ଆ ସିପ୍ତାୟଞ୍ଜି ରୁକୁଲଞ୍ଜି । ୨୦ *ସିଲଭେ ଅଲୁଜୁଜ୍ଜେଲୋଡ଼ନ୍ ଜନ୍ତୁନ୍ ଖନମତାଏନ୍, ଆରି ଅଜାମ କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର୍ ଜନ୍ତୁନ୍ ଆଡେମଡ଼ ସାନ୍ନି କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମଲେ, ତିଆଡେ ବୟନ୍ ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ ସିନ୍ନ ଆଜାଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ଆ କୋଡ଼ତାଜନ୍ ଆପୁରେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ କଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍ ନିୟ ଜନ୍ତୁନ୍ ବୟନ୍ ଖନମତାଏନ୍; ତି ବାଗୁଞ୍ଜିଆଡ଼ ଆମେଡ଼ ଆମେଡ଼ନ୍ ଗନ୍‌କନ୍ ଆଡୁଡୁଡେତେନ୍ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଡ଼ ପିଡେଞ୍ଜି । ୨୧ ଆରି ତି ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ ସିପ୍ତାୟଜି କୁର୍ତ୍ତାଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡୁକୁମ୍‌ ଆ ମନ୍‌ରା ଆ ତଅଡ଼ଗଡ଼ ଆଡୁଡୁଲନାଖନ୍ ଆ କଡ଼ିବ ବାଭେ ରବୁଏଞ୍ଜି, ସିଲଭେ ଅଡ଼କୋ ଅନ୍ତିଡଞ୍ଜି ଆ ଜେଲୁଞ୍ଜି ଜୋମେଞ୍ଜି ।

୨୦

ବଆଜାର ବର୍ସେଡ଼ ଆ ସାସନ୍

୧ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଶେନ୍ ଆରି ଅବୟ ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନ୍ ଆଜିର୍ବାଖନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଆସିଲୋଡ଼ନ୍ ପାତାଡ଼ନ୍ ଆ କଡ଼ା ଆରି ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆ ସିକୁଡ଼ି ତକୋଏନ୍ । ୨ ଆରି, ଆନିନ୍ ତି ସୋଡ଼ା ଜାଆଡ଼ନ୍, ତି ପାପୁର ଜାଆଡ଼ନ୍ ପାତ୍ୟାମର୍ ସନ୍‌ମନ୍‌ଆଡ଼ ଖମ୍‌ଲେ ବଆଜାର ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ସିକୁଡ଼ିନ୍ ବାଭେ ଜିଲେ ତକୋଏନ୍ । ୩ ଆରି, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ପାତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ପିଡ଼ଲେ ପାତାଡ଼ନ୍ ଆ ସନ୍‌ଡ଼ ଅଡ଼ଡେଞ୍ଜି କି ତେଭେ ଅବଜିଡେଞ୍ଜି, ବଆଜାର ବର୍ସେଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ବରିଜେନ୍ ଜାୟ ଆନିନ୍ ଅନ୍ନିଡ଼ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ ଆରି କଣ୍ଡାୟଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିଏ; ତି ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଅସୋୟ ତିନ୍ନା ଆସନ୍ ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ଅମଡୁଡ଼ତାଜି ।

୪ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଶେନ୍ କୁସ୍‌ ଞ୍ଜି ଗିୟଲାଇୟ, ତେଭେ ଲାଡ଼ଲେନ୍ନେ ଆଡୁକୁମ୍‌ ତକୋଲଞ୍ଜି, ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିନ୍ ଆସନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅଦିକାରନ୍ ତନିୟନ୍ ତେଏନ୍ । ଆରି, ଆନାଜିଆଡ଼ ଜିସୁନ୍ ଆ ସାକି ଆସନ୍ ତ ଇସ୍‌ରାଏଲ ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ଗକାଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆନାଜି ଜନ୍ତୁନ୍ ତ ଆ କୋଡ଼ତାଜନ୍‌ଆଡ଼ ଅଃପୁର୍ଜି, ଆରି ଆଇଡାଡ଼ାଲୋଡ଼ନ୍ ତ ଅସିଲୋଡ଼ନ୍ ଜନ୍ତୁନ୍ ଆ ସିନ୍ନ ଅଃଞ୍ଜାଲଜି, ଆ ପୁରାଡ଼ାଞ୍ଜି ଶେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଆନିଞ୍ଜି ଆମେଡ଼େଞ୍ଜି କି କ୍ରିସୁନ୍ ସରିନ୍ ବଆଜାର ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ସାସନ୍‌ଏଞ୍ଜି । ୫ ତି ବଆଜାର ବର୍ସେଡ଼ ଅଣ୍ଡୁଡ଼ ବରିଜେନ୍ ଜାୟ ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ଅଃୟର୍ନେଡ଼ଲଜି । କେନ୍‌ଆଡେ ମା ପର୍ତ୍ତମ୍‌ୟନର୍ନେଡ଼ନ୍ । ୬ ଆନାଜି ପର୍ତ୍ତମ୍‌ୟନର୍ନେଡ଼ ଇଡ଼ନ୍ ଯର୍ନେଡ଼ଲେ ଡୋଡଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି କରମ୍‌ତାମ୍ ଆରି ମଡ଼ିରଜି; ଆନିଞ୍ଜି ଆରି ବାଗୁ ତର ଅଃର୍ବୁଏଜି, ଆର୍ସାୟ ଆନିଞ୍ଜି ଇସ୍‌ରାଏଲ ତ କ୍ରିସୁନ୍ ଆ ରାଓଡ଼ା ଡେଲୋଡ଼ ଡେଲେ ଆନିନ୍ ସରିନ୍ ବଆଜାର ବର୍ସେଡ଼ ଜାୟ ରାଜାଗଡ଼ତଞ୍ଜି ।

ସନ୍‌ମନ୍‌ ଆରେଏନ୍

୭ ବଆଜାର ବର୍ସେଡ଼ ବରିଜେନ୍ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ସନ୍‌ମନ୍‌ଆଡ଼ ବଣ୍ଡିସିଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅମଡୁଡ଼ତାଜି; ୮ ଆରି ଆନିନ୍, ଗୋଗ, ମାଗୋଗ ଆରି ସମ୍‌ପିରା ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ସର୍ନେୟଣ୍ଡୁନ୍ ଆ ଲକିୟ ଅନ୍ତମ୍ ତିଡିଲେ ଅଃର୍ପ୍ତିବନ୍ ଉଞ୍ଜି କୁନେନ୍ ଆଡୁକୋତଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋ ଜାଡିନ୍ ଆ ମନ୍‌ରାଜିଆଡ଼ କଣ୍ଡାୟତାଲେ ଅଲୁଜୁଜ୍ଜେନ୍ ଆସନ୍ ଅବରୁକୁଡ଼ତାଜି । ୯ ଆନିଞ୍ଜି ସମ୍‌ପିରା ପୁର୍ତ୍ତନ୍ ବସେଡ଼ରେଡ଼ନ୍ ବୁରାୟଡ଼ତଞ୍ଜି କି ବୟଲେମରଞ୍ଜି ଆ ଡରକୋନେରେଡ଼ ତ ତନ୍‌ଡ଼ୟମ୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଏରେ ତକୋତଞ୍ଜି, ଆରି ତିଆଡ଼ିଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ତଗୋନ୍ ଅସେଡ଼ତାଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ ଅବଜୋମ୍‌ଡୋଡ଼ାୟଡ଼ତାଜି । ୧୦ ଆରି ଅଜାମ ସନ୍‌ମନ୍‌ ଆନିଞ୍ଜିଆଡ଼ କଣ୍ଡାୟେଞ୍ଜି, ଆନିନ୍‌ଆଡ଼ ତଗୋନ୍ ତ ଗନ୍‌କନ୍ ଆଡୁଡୁଲୋଡ଼ତେନ୍ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଡ଼ ପିନିଡ଼ନ୍ ତେଏନ୍, ତେଭେ ଜନ୍ତୁନ୍ ତ କଣ୍ଡାୟ ପୁର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରନ୍ ନିୟ ତକୋଜି; ଆରି, ଆନିଞ୍ଜି ତଗଲ୍ ତମବା ଆଏଡ଼ର୍ ସଡ଼ିଡ଼ଲେ ସବୟଲେ ଡେଡ଼ଜି ।

ଆତନିକ୍ତି ପନ୍‌ସୁଆଡ଼ିନ୍

* ୧୯:୨୦ ୧୯:୨୦ ଅନବଦନାବର ୧୩:୧-୧୮

୧୧ ଆରି ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଜେଏ କୁସିନ୍ ତ ତେଭେ ଆତଙ୍କୁମନ ଆ ମନ୍ରା ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ; ଆମ୍ବୁକାବାନ୍ ସିଲଡ଼ ପୁତ୍ ନ ତ ରୁଆଡ଼ନ୍ ଜିରେଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ତରକୋନେନ୍ ଆସନ୍ ଜାଗାନ୍ ଅଃଞ୍ଜାଡ଼ଲଜି । ୧୨ ଆରି, ସନା, ସୋଡ଼ା ଅଡ଼କୋନ୍ ଅଃର୍ବୁଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି କୁସିନ୍ ଆମ୍ବୁକାବା ଆତନଡ଼ଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ, ଆରି ବଇଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ରୋଏଞ୍ଜି; ଆରି ଅବୟ ବଇନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଅନମେଡ଼, ତି ଆ ବଇ ରୋଏଞ୍ଜି, ଆରି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ଆରଲୁମେଞ୍ଜି ଆ କାକାଡ଼ାଜି ତି ଆ ବଇଲୋଡ଼ ଇନିଜି ଆଇଡ଼ିଡ଼, ତି ଆଇଡ଼ିଡ଼ନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ଆନିଞ୍ଜି ପନ୍ସୁଆଡ଼ିନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୧୩ ଆରି, ସମେୟଶ୍ଚାଲୋଡ଼ନ୍ ଆର୍ବୁଏଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାଜି ତୋଲନ୍ ଜିରାଜି, ପାତାଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ଆଡ଼କୋଲଞ୍ଜି ଆରବୁମରଞ୍ଜି ନିୟ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଜିରାଜି, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ରମ୍ମଡ଼ ରମ୍ମଡ଼ ଆ ଲନୁମ୍ ଅନ୍ତମ୍ ପନ୍ସୁଆଡ଼ିନ୍ ତେଏଞ୍ଜି । ୧୪ ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ରନବୁନ୍ ତ ପାତାଡ଼ନ୍, ତଗୋନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଡ଼ ପନିତନ୍ ତେଏନ୍ । କେନ୍ଆତେ ମା ଅନବବାଗୁ ରନବୁନ୍ । ୧୫ ଆନା ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଅନମେଡ଼ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ ତଡ଼, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ତଗୋନ୍ ଆବରିଜନ୍ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଡ଼ ପନିତନ୍ ତେଏନ୍ ।

୨୧

ରଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ରଡ଼ ପୁତ୍ ନ

୧ *ସିଲଡ଼ଲୁନ୍ ଖେନ୍ ଅବୟ ରଡ଼ ରୁଆଡ଼ନ୍ ତ ରଡ଼ ପୁତ୍ ନ ଗିୟଲାଇୟ, ଆମ୍ବୁ ଆ ରୁଆଡ଼ ତ ଆମ୍ବୁ ଆ ପୁତ୍ ମାୟାଏନ୍, ଆରି ସମେୟଶ୍ଚାନ୍ ଅଃର୍ବାଡ଼ତାଲୋ । ୨ *ଆରି ଅବୟ ମଡ଼ିର୍ ଗଡ଼ାନ୍, ରଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍, ବରନ୍ ଆସନ୍ ସଜ୍ଜତାଲନ୍ କନ୍ୟାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପୁତ୍ ଲୋଡ଼ନ୍ ଆପୁଡ଼ଲନାଞ୍ଜି ଖେନ୍ ଗିୟଲାଇୟ । ୩ ଆରି କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଅବୟ ସୋଡ଼ା ସର୍ଡ଼ନ୍ ସଡ଼ାଏନ୍; “ଗିୟବା, ମନ୍ରାଞ୍ଜି ଆମଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ତରକୋନେସି ତକୋ, ଆନିନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆ ମନ୍ରାତମ୍ ତେତଜି, ଇସ୍ବରନ୍ ଆନିଞ୍ଜି ସରିନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆନିନ୍ ଆ ଇସ୍ବରଞ୍ଜି ତେତେ । ୪ ଆରି, ଆନିନ୍ ଆମଡ଼ାଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ଗଡ଼ତେ, ଆରି ତେଭେ ରନବୁନ୍, ତୁଞ୍ଜନ୍, ଯନେନ୍, ବମ୍ବୁମନେନ୍, ଆରି ଇନ୍ନିଡ଼ ଅଃଡ଼କୋଏ; ଆମ୍ବୁଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ମାୟାଏନ୍ ।”

୫ ଆରି କୁସିଲୋଡ଼ନ୍ ଆତଙ୍କୁମନ ଆ ମନ୍ରା ଗାମେନ୍, “ଗିୟବା, ଖେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେ ରଡ଼ ଏମ୍ବୋତାୟ ।” ଆରି ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବରୁୟ, “କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବନେ ଇଡ଼ଲେ ତକ୍ଲୋଆ, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ କେନ୍ଆତେ ଅଡ଼କୋନ୍ ଅରାସାନେତମ୍ ଆରି ଆଜାଡ଼ିତମ୍ ।” ୬ ଆରି ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବରୁୟ, “ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ସୁଞ୍ଜେଏନ୍, ଖେନ୍ ଆମ୍ବୁ ଆରି ଆତନିଞ୍ଜି, ଉନେନ୍ ତ ଅନବସୁଞ୍ଜେନ୍; ଆନା ଇର୍ଗାଲତାତେ, ଆନିନ୍ଆତଡ଼ ଅନମେଡ଼ ତୁଡ଼ତମନେତାନ୍ ସିଲଡ଼ ଗାତାନେନ୍ ଆସନ୍ ତାଆନ୍ କାଞ୍ଜାନ୍ ତିୟତାୟ । ୭ ଆନା ଜିନୟତେ, ଆନିନ୍ ଅମଡ଼ଞ୍ଜେନ୍ ସିଲଡ଼ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଞାଡ଼ତେ, ଖେନ୍ ଆ ଇସ୍ବରନ୍ ତେତାୟ, ଆରି ଆନିନ୍ ଅଅନ୍ଖେନ୍ ତେତେ । ୮ ବନ୍ତ ଆନାଜି ବନ୍ତଡ଼ିୟ, ଏରଡ଼ନେ, ଏଡ଼ରୁମଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଲୁମତଜି, ସମ୍ବମ୍ବର, ଜୋଣ୍ଡ଼ାନ୍, ତନେଜନ୍, ସନୁମ୍ପୁରନ୍ ତ ପାତ୍ୟାମରନ୍, ଅଡ଼କୋନ୍ ମନଡ଼ତଡ଼ନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ତଗୋନ୍ ତ ଗନ୍ଦକନ୍ ଆଡ଼ୁଡ଼ନ୍ ଆ କୁଣ୍ଡଲୋଡ଼ ପନିତନ୍ ତେତେଜି, କେନ୍ଆତେ ମା ବାଗୁ ତର ରନବୁନ୍ ।”

ରଡ଼ ଜିରୁସାଲମନ୍

୯ ଆରି, ଅଞ୍ଜା ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଜି ସାତଜଣି ଆତନିଞ୍ଜି ସାତଗା ରୋଗାନ୍ ଆବରିୟ ସାତଗା ଗିଲ୍ଲନ୍ ଆଞ୍ଜୁମ୍ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆମଡ଼ଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ସିଲଡ଼ ଅବୟନେ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଇୟଲାଇୟ ବରୁୟ, “ତେନ୍ଦେ ଜିରାୟ, ଖେନ୍ ତି କନ୍ୟାନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ ତୁକ୍ତି ଆମନ୍ଆତଡ଼ ଅବତୁୟତମ୍ ।” ୧୦ ସିଲଡ଼େ ଆନିନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ପୁରାଡ଼ାନ୍ ବାଭେ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆରି ତେଞ୍ଜାତମନ୍ ଆ ବରୁଲୋଡ଼ ଓରୋଡ଼ତାଲେ ମଡ଼ିର୍ ଗଡ଼ାନ୍ ଜିରୁସାଲମନ୍ ଅବତୁୟଲୁୟ, ତିଆତେ ରୁଆଡ଼ନ୍ ସିଲଡ଼ ଇସ୍ବରନ୍ ଆମଡ଼ ସିଲଡ଼ ପଡ଼ଲନାୟ । ୧୧ ତି ଆ ଗଡ଼ା ଆ ସନାଆର୍ ଇସ୍ବରନ୍ ଆ ସନାଆର୍ ଅନ୍ତମ୍ ତକୋଏନ୍; ତିଆତେ ମଡ଼ଗାତମନ୍ ଆ ମଣି ଅନ୍ତମ୍ ଆରି ଇରାନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ିତମ୍ ଗିୟତାଏନ୍ । ୧୨ ତେଭେ ଅବୟ ସୋଡ଼ାତମ୍ ଆରି ତେଞ୍ଜାତମ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ୍ ତକୋ, ତେଭେ ବାରଗା ସନଡ଼ନ୍ ତକୋ, ତି ବାରଗା ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବାରଗା ପାଡ଼ଲଡ଼ବରମରଞ୍ଜି ତକୋଜି; ଆରି ତି ବାରଗା ସନଡ଼ଲୋଡ଼ନ୍ ବାରଗା ଇସ୍ବାଏଲ୍ଆନିଞ୍ଜି ବାରଗା କେଞ୍ଜାଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆଇଡ଼ିଡ଼ । ୧୩ ତରୁଡ଼ୟୋଡ଼ଗଡ଼ ଯାଗି ସନଡ଼ନ୍, ଅର୍କାବଡ଼ିଗଡ଼ ଯାଗି

* ୨୧:୧ ୨୧:୧ ୨ ପିତ୍ର ୩:୧୩   * ୨୧:୨ ୨୧:୨ ଅନବଦ୍ଧନାବର ୩:୧୨

ସନତ୍ସନ୍, ଅର୍ଜତୋମଗତ ଯାଗି ସନତ୍ସନ୍, ବରୁବୟୋଢ଼ଗତ ଯାଗି ସନତ୍ସନ୍ ତକୋ । ୧୪ ଚି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ୍ ବାରଗା ଜିନ୍ଦି ଅରେଢ଼ଲୋଟନ୍ ଆତୁବତୁବ୍, ଆରି ତି ବାରଗା ଅରେଢ଼ଲୋଟନ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ବାରଜଣ ଅନାପ୍ତାୟ୍ ଖଢ଼ନେମରଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆଇତିଡ଼ ତକୋ । ୧୫ ଖେନ୍ ବୟନ୍ ଆକ୍ରତାଡ଼ିଲନ୍ ଆ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଆସିଲୋଡ଼ ଗଡ଼ାନ୍, ଅଡ଼କୋ ସନତ୍ସଞ୍ଜି ତ କିନ୍ତାଲନ୍ ତନରେଡ଼ନ୍ ଆସନ୍ ଆନିନ୍ ଅବୟ୍ ସୁନା ତନରେଡ଼ାଟନ୍ ଆଞ୍ଜମଞ୍ଜମ୍ ତକୋଲନ୍ । ୧୬ ଆରି, ଗଡ଼ାନ୍ ଉଞ୍ଜି କୁନେନ୍ ଆବସରିନ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ତନେକ୍ଫାନ୍ ତ ଲନାଆଡ଼ନ୍ ଆବସରିନ୍ ତକୋ, ଆନିନ୍ ତି ତନରେଡ଼ାଟନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଗଡ଼ାନ୍ ଆତ୍ରରେଡେନ୍ ୨.୪୦୦ କିଲୋମିଟର ତେଏନ୍; ଆରି ଅରଣ୍ଡିତନ୍ ତନେକ୍ଫାନ୍, ଲନାଆଡ଼ନ୍ ତ ଅରଣ୍ଡିଲୋ ତନେକ୍ଫାନ୍ ନିୟ୍ ଆବସରିନ୍ ତକୋ । ୧୭ ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଆନିନ୍ ତି କିନ୍ତାଲନ୍ ଆତ୍ରରେଡେନ୍ ତିଆତେ ମନ୍ରାନ୍ ଆ ତନରେଡ଼ ବାଞ୍ଜେ ବସଅ ବାକୁଡ଼ି ଉଞ୍ଜି ସନ୍ତି ତେଏନ୍, ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ମା ଏନ୍ନେଲେ ତରେଡେନ୍ । ୧୮ ଆରି, ଗଡ଼ାନ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ୍ ମଣିନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତ୍ରବତୁବ୍, ଆରି ଗଡ଼ାନ୍ ମଡ଼ି କାଞ୍ଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ିତମ୍, ସୁନାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତ୍ରବତୁବ୍ । ୧୯ ଗଡ଼ାନ୍ ଆ କିନ୍ତାଲ୍ ଆ ଜିନ୍ଦିଅରଲୋଡ଼ ମଡ଼ଗାତମ୍ ମଣିଞ୍ଜି ଆବତଲ୍; ପର୍ତ୍ତମ୍ ଜିନ୍ଦିଅରଲୋଟନ୍ ଇରକ ମଣିନ୍, ବାଗୁଲୋଟନ୍ ନିଡ଼କାନ୍ତ ମଣିନ୍, ଯାଗିଲୋଟନ୍ ବିଦୁର୍ଜ ମଣିନ୍, ଉଞ୍ଜିଲୋଟନ୍ ମର୍କତ ମଣିନ୍, ୨୦ ମନ୍ଲୟଲୋଟନ୍ ପୁଲକ ମଣିନ୍, ତୁଡୁଲୋଟନ୍ ମାଣିକ ମଣିନ୍, ସାତଲୋଟନ୍ ପୁସ୍ତରାଗ ମଣିନ୍, ଆତଲୋଟନ୍ ପିରୋଜ ମଣିନ୍, ନଲୋଟନ୍ ଗୋମେଦକ ମଣିନ୍, ଦସଲୋଟନ୍ ଲସୁନିଅ ମଣିନ୍, ଏଗାରଲୋଟନ୍ ଇୟନିଡ଼ ମଣିନ୍, ବାରଲୋଟନ୍ ଲଟିଡ଼ ମଣିନ୍ ତକୋଏନ୍ । ୨୧ ବାରଗା ସନତ୍ସଲୋଟନ୍ ବାରଗା ମୁଲ୍ଲାନ୍ ତକୋ, ତିଲେ ସନତ୍ସଲୋଟନ୍ ତଡ଼ବୟ୍ ତଡ଼ବୟ୍ ମୁଲ୍ଲାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତ୍ରବତୁବ୍, ଆରି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ତଡ଼ବ କାଞ୍ଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ି ସୁନାନ୍ ବାଞ୍ଜେ ଆତ୍ରବତୁବ୍ ।

୨୨ ଆରି, ଖେନ୍ ତି ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ଇନ୍ଦିଡ଼ି ଆ ସରେବାସିଂ ଅଃଗିୟ୍ଲାୟ୍, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସିଲଡ଼ ବୋର୍ସା ପ୍ରବୁ ଇସ୍ଵରନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଆ ସରେବାସିଂ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୩ ଆରି, ଗଡ଼ାନ୍ ଅନବସାଆରନ୍ ଆସନ୍ ଓୟୋଟନ୍ କି ଆଞ୍ଜାଜନ୍ ସନାୟ୍ସାୟ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ବାଞ୍ଜେ ତିଆତେ ଅବସାଆରତେ, ଆରି ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଆ ପିଙ୍କ ଅନ୍ତମ୍ । ୨୪ ସିଲଡ଼େ ପୁତଂଲୋଟନ୍ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ସନାଆରନ୍ ବାଞ୍ଜେ ବଡ଼ିୟତଞ୍ଜି, ଆରି ପୁତଂନ୍ ଆ ରାଜାଜି ରମ୍ମଡ଼ି ରମ୍ମଡ଼ି ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ ତେଞ୍ଜେ ପାଢ଼ତାଜି । ୨୫ ଆରି ଗଡ଼ାନ୍ ଆ ସନତ୍ସଜି ଆଏଡ଼ର୍ ଆରୋସାଡ଼ ତକୋତନ୍, ସନତ୍ସଞ୍ଜି ତମ୍ବାନ୍ ଆଜିୟ୍ ଅଃନ୍ଦିଡ଼ତେଜି, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତେଞ୍ଜେ ଆଜିୟ୍ ଅଃଉଗଲେ । ୨୬ ଆରି ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ଆ ଗନ୍ତୁ ପନେମେଡ଼ଞ୍ଜି ତ ମଜମାନ୍ କେନ୍ ଆ ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ପାଢ଼ତାଜି । ୨୭ ଆରି, ଇନ୍ଦିଡ଼ି ଏରମଡ଼ିର କି ଏଡ଼ରୁମଡ଼ାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଆରଲୁମତେନ୍ ଆ ମନ୍ରା କି ପାତ୍ୟାମର ଆନ୍ଦିଡ଼ି ତେଞ୍ଜେ ଗନ୍ତୁଲେ ଅଃରପ୍ତିଏଜି: ଆନିଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆନମେଡ଼ି ବଇଲୋଟନ୍ ଆଇତିଡ଼ ତକୋ, ଆନିଞ୍ଜି ତୁମ୍ ଗନ୍ତୁଲେ ରପ୍ତିତଜି ।

୨୨

ଅନମେଡ଼ ଅଲତାନ୍

୧ ଆରି କାଞ୍ଜନ୍ ଅନ୍ତମ୍ ମଡ଼ି ଅନମେଡ଼ ତାଆନ୍ ଆପ୍ରେତେନ୍ ଅବୟ୍ ଅଲନ୍ ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ଅବତୁୟ୍ଲୟ୍, ଆରି ତି ଅଲନ୍ ଇସ୍ଵରନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ କୁସିଂଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ତୁଡ଼ଲନ୍ ଗଡ଼ାଗଡ଼ ପେଲେ ଜିର୍ଡେ । ୨ ତି ଅଲନ୍ ଆ ବାମ୍ଡ଼ିୟ୍ଡାଲଗଡ଼ ବାର ତର ଆରଜତେନ୍ ଅନମେଡ଼ୁବନ୍ ତକୋ, ତିଆତେ ତିଲେ ଆଞ୍ଜାଜନ୍ ଅଜତେ: ଆରି ତି ଅନୁବନ୍ ଆ ଅଲାଜି ବାଞ୍ଜେ ଅଡ଼କୋ ଜାତିନ୍ ଆ ମନ୍ରାଜି ମନଡ଼ତଜି । ୩ ତେଞ୍ଜେ ସନୟ୍ପତାନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଇନ୍ଦିଡ଼ି ଅଃଡ଼କୋଏ ।

ଇସ୍ଵରନ୍ ତ ମେଣ୍ଡାଅନନ୍ ଆ କୁସିଂ ଗଡ଼ାଲୋଟନ୍ ତକୋତନ୍, ଆରି ଆ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜି ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ସେକେତଜି । ୪ ଆନିଞ୍ଜି ଆ ମୁଲ୍ଲାନ୍ ଗିୟ୍ତଜି ଆରି ଆଇଡ଼ାଡ଼ାଲୋଡ଼ଞ୍ଜି ଆଞ୍ଜୁମ୍ ଆଇତିଡ଼ ତକୋତନ୍ । ୫ ତେଞ୍ଜେ ଆରି ଅଃଉଗଲେ, ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆସନ୍ ପିଙ୍କନ୍ କି ଓୟୋଟନ୍ ଆ ସନାଆର ସନାୟ୍ସାୟ୍ ତଡ଼, ଇନିଆସନ୍ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ପ୍ରବୁ ଇସ୍ଵରନ୍ ଆନିଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅବସାଆରତଜି ଆରି ଆନିଞ୍ଜି ଆଏଡ଼ର୍ ଆସନ୍ ରାଜାତଞ୍ଜି ।

ଜିସୁନ୍ ଆ ବାରଜନିର୍

୬ ଆରି ପାଢ଼ଲଡ଼ବରମରନ୍ ଖେନ୍ଆତଡ଼ ବର୍ଲୟ୍, “କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଆରି ଅରାସାନେତମ୍, ଇନ୍ ଇନ୍ ଲଗଟେରୟ୍ତେ, ତିଆତେ ଆ କାକାଡ଼ାମରଞ୍ଜିଆତଡ଼ ଅନବତୁଜନ୍

ଆସନ୍, ଅଜ୍ଞା ପ୍ରବୁ ଇସ୍‌ର ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମରଞ୍ଜିଆତଢ଼ ପୁରାତାନ୍ ତିୟତଜି, ଆନିନ୍ ଆ ପାଡ଼ଲଢ଼ବରମରନ୍‌ଆତଢ଼ ଆସ୍ତାୟିଲାୟ ।”

୭ ଆରି ଜିସୁନ୍ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଗିୟବା, ଖେନ୍ ଲଜିରତାୟ, ଆନା କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ଆ ପୂର୍ବାଃତେବର୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ମାନ୍ନେତେ ଆନିନ୍ ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତେ ।”

୮ ଖେନ୍ ଜନନ୍, କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଖେନ୍‌ତମ୍ ଅମ୍‌ତଡ଼ଲାୟ ଆରି ଗିୟଲାୟ, ସିଲଡ଼ଲ୍ଲନ୍ ଅଜ୍ଞା ଆ ପାଡ଼ଲଢ଼ବରମର କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ଅବତୁୟଲ୍ଲିୟ, ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ଲୋମଲୋମନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଆ ତାଲଜଡ଼ବାନ୍ ଇୟଲେ ତୁଡ଼ୁନାୟ । ୯ ବନ୍‌ତ ଆନିନ୍ ଗାମେନ୍, “ଏଡ଼େଲେ ଲୁମତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ଖେନ୍ ନିୟ ଆମ୍‌େନ୍ ଅଜ୍ଞା, ଅଜ୍ଞା ପୂର୍ବାଃତେ ବର୍ନେମର ବୋଞ୍ଚାଞ୍ଚି ଆରି ଆନାଜି କେନ୍ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ବର୍ନେଜି ଅଡ଼କୋନ୍ ମାନ୍ନେଲେ ତକୋଲଞ୍ଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅଜ୍ଞା ଖେନ୍ ନିୟ ଅବୟ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆ କାକାଡ଼ାମର । ଇସ୍‌ରନ୍‌ଆତଢ଼ ସେକେଆ ।”

୧୦ ଆରି ଆନିନ୍ ଖେନ୍‌ଆତଢ଼ ବର୍ଲିୟ, “କେନ୍ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆ ପୂର୍ବାଃତେବର୍ଲି ସଲେ ତକୋତଡ଼, ଇନିଆସନ୍‌ଗାମେଣ୍ଡେନ୍ ତିନ୍ନାନ୍ ତୁୟାୟଲାୟ । ୧୧ ଆନା ଏରତରମ୍‌ମର, ଆନିନ୍ ଆରି ଏରତରମ୍‌ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେତୋ; ଆନା ଏରମଡ଼ିର ଆନିନ୍ ଆରି ଏରମଡ଼ିର ତେଏତୋ; ଆରି ଆନା ତରମ୍‌ମର ଆନିନ୍ ଆରି ତରମ୍‌ କାକାଡ଼ାନ୍ ଲୁମେତୋ; ଆନା ମଡ଼ିର ଆନିନ୍ ଆରି ମଡ଼ିର ତେଏତୋ ।”

୧୨ ଆରି ଜିସୁନ୍ ଗାମେତେ, “ଗିୟବା, ଖେନ୍ ଲଜିରତାୟ, ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ଆ କାକାଡ଼ା ଗିୟଲେ ଆନିଞ୍ଜିଆତଢ଼ ବଡ଼ିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ଖେନ୍ ଓଞ୍ଚୋଲ୍‌କୁଜନ୍ ପାଡ଼ତାୟ । ୧୩ ଖେନ୍ ଆଲ୍‌ପା ଆରି ଓମେଗା, ଆମ୍‌ତୁ ଆରି ଆତନିକ୍ଲି, ଉନେନ୍ ତ ଅନବ୍‌ସୁଜ୍ଜେନ୍ ।”

୧୪ ଆନାଜି ରମ୍‌ମଡ଼ ରମ୍‌ମଡ଼ ଆ ସିନ୍‌ରି ତୋବତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଆସିର୍ବାଦନ୍ ଖାଡ଼ତଜି, ଆନିଞ୍ଜି ଅନମେଡ଼ନ୍‌ବନ୍ ଆଜି ଜୋମଜୋମନ୍ ଆସନ୍ ଅଦିକାରନ୍ ଖାଡ଼ତଜି ଆରି ସନଡ଼ଗଡ଼ ଗଡ଼ାନ୍ ଗନ୍‌ଲେ ରପ୍ରିତଜି । ୧୫ କିନ୍‌ସତଞ୍ଜି, ତନେୟମରଞ୍ଜି, ତାରିନେମରଞ୍ଜି, ତାରିନେବଜଞ୍ଜି, ସମ୍‌ବମରଞ୍ଜି, କୋଡ଼ତାୟପୁରମରଞ୍ଜି ଆରି ପାତ୍ୟାବରନ୍ ଆରଲତୟତେଞ୍ଜି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ତ ପାତ୍ୟାମରଞ୍ଜି ଅଡ଼କୋଞ୍ଜି ତାଣ୍ଡନ୍ ତକୋତଞ୍ଜି ।

୧୬ “ଖେନ୍ ଜିସୁନ୍, ମଣ୍ଡିରେଡ଼ନ୍ କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ସାକିନ୍ ତନିୟନ୍ ଆସନ୍ ପାଡ଼ଲଢ଼ବରମରଞ୍ଜି ଆସ୍ତାୟିଲାୟ । ଖେନ୍ ଦାଉଦନ୍ ଆଜଡ଼ ଆରି ଆ କେଜ୍ଜାନ୍ ଆ ମନ୍‌ରା; ଖେନ୍ ତି ସାଆରତମନ୍ ତୋତାନ୍ ଆ ତୁତୁୟ ।”

୧୭ ପୁରାତାନ୍ ତ କନ୍‌ଧାନ୍ ବର୍ତ୍ତଞ୍ଜି, “ଜିରାୟବା ।”

ଆନା ଅମ୍‌ତଡ଼ତେ ଆନିନ୍ ନିୟ ବର୍ନେତୋ, “ଜିରାୟବା ।”

ଆନା ଇର୍ଗାଲ୍‌ତେ, ଆନିନ୍ ଜିରାୟତୋ; ଆନା ଲତୟତେ, ଆନିନ୍ କାଜ୍ଜାନ୍ ଅନମେଡ଼ ତାଆନ୍ ଗାଏତୋ

ଅନବ୍‌ସୁଜ୍ଜେବରନ୍

୧୮ ଖେନ୍ ଜନନ୍, ଆନାଜି କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ଆ ପୂର୍ବାଃତେବର୍ଲି ଅମ୍‌ତଡ଼ତଜି, ତି ଆ ମନ୍‌ରାଜି ଆମଡ଼ ଖେନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟଲେ ବର୍ତ୍ତନାୟ, କେନ୍ ତେନ୍ନେ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଆ ବର୍ନେଲୋଡ଼ଜି ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ମାୟେନ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଅଜ୍ଞା ରୋଗାନ୍ ବାଡ଼େ ଇସ୍‌ରନ୍ ଆନିନ୍‌ଆତଢ଼ ତଣ୍ଡାୟତେ । ୧୯ ଆରି କେନ୍ ଆ ବଇଲୋଡ଼ ଆ ପୂର୍ବାଃତେବର୍ ସିଲଡ଼ ଆନ୍ନିଡ଼ ଇନ୍ନିଡ଼ ଆ ବର୍ନେ ତବେନ୍ ତେନ୍, ଏଡ଼େଲ୍‌ତେନ୍ କେନ୍ ବଇଲୋଡ଼ନ୍ ଆଇଡ଼ିତନ୍ ଅନମେଡ଼ନ୍‌ବନ୍ ତ ମଡ଼ିର ଗଡ଼ାଲୋଡ଼ ସିଲଡ଼ ଆ ବନଗ୍ରାନ୍ ଇସ୍‌ରନ୍ ତବ୍‌ଲେ ସେଡ଼େ ।

୨୦ ଆନା କେନ୍ ଅଡ଼କୋନ୍ ଆ ବର୍ନେ ଆସନ୍ ସାକିନ୍ ତିୟତେ, ଆନିନ୍ କେନ୍ ଆ ବର୍ନେ ବର୍ତ୍ତନେ, “ଆଜାଡ଼ିନ୍ ଖେନ୍ ଲଜିରତାୟ । ଆମେନ୍, ଏ ପ୍ରବୁ ଜିସୁ ଜିରାୟ ।”

୨୧ ପ୍ରବୁ ଜିସୁନ୍ ଆ ସନାୟୁମ୍ ଅଡ଼କୋ ମନ୍‌ରାନ୍ ସରିନ୍ ତକୋନେତୋ । ଆମେନ୍ ।

☆ ୨୨:୧୩ ୨୨:୧୩; ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧:୮; ଅନବ୍‌ଜନାବର ୧:୧୭, ୨:୮